

KSIEGA
LANDWÓJTOWSKO-ŁAWNICZA
KOŁA
1480 - 1544

1

1511

**KSIĘGA
LANDWÓJTOWSKO-ŁAWNICZA
KOŁA
1480 – 1544**

opracował
MARCIN STARZYŃSKI

AVALON

Publikacja wydana i sfinansowana
przez Gminę Miejską Koło

Publikacja dofinansowana została
przez Wood-Mizer Industries Sp. z o.o. w Kole

Publikacja wydana we współpracy
z Archiwum Państwowym w Poznaniu

Redakcja

Marcin Starzyński

Korekta

Katarzyna Wojtysiak

Opracowanie typograficzne i skład

MELES-DESIGN

Projekt okładki i stron tytułowych

Miroslaw Krzyszkowski

Copyright by Gmina Miejska Koło, wyd. I, Kraków 2023

ISBN 978-83-7730-621-5

www.wydawnictwoAVALON.pl

Wstęp

Oddając w Państwa ręce niezwykle cenną publikację, żywię nadzieję, że będzie ona dla czytelników bezcennym źródłem do poznania najdawniejszych dziejów grodu nad Wartą. Do tej pory było ono wykorzystywane w ograniczony sposób z racji trudności w odczycie i tłumaczeniu oryginalnego manuskryptu. Teraz, mamy możliwość czytać je po badawczej obróbce, wykonanej zgodnie z naukowymi zasadami edycji tego typu źródeł.

W mojej ocenie wydanie drukiem najstarszych akt miejskich Koła, którego potrzebę dostrzegłem już kilka lat temu, w istotny sposób poszerzy wiedzę o naszym mieście czerpaną z dostępnych dotąd źródeł i opracowań. Niniejsza księga wzbogaci nasz lokalny dorobek wydawniczy zawierający efekty pracy miejscowych historyków i regionalistów, z wielkim trudem wydobywających z przeszłości wiedzę o dawnym Kole. Zważywszy, iż miejsce średniowiecznych i wczesnonowożytnych ksiąg sądowych wśród źródeł prawa polskiego jest bardzo ważne, mamy właśnie w ręku niezwykle cenny dokument – istotny ze względu na historyczny przekaz dotyczący m.in. organizacji władzy, warstw społecznych, nazewnictwa miejscowego, topografii, hierarchizacji zawodów, ram chronologicznych, relacji interpersonalnych. A wiedzieć należy, iż dokumentacja własna mniejszych miast polskich z tego okresu, w ramach której główne znaczenie odgrywały księgi wpisów, zachowała się tylko w niewielkim stopniu, a wytwory kancelarii miejskich są rozproszone. Badacze zajmujący się problematyką miejską średniowiecznej Polski są zazwyczaj zmuszeni prowadzić własne poszukiwania akt miejskich poprzez kwerendy w różnych archiwach i bibliotekach. Nasze miasto ma przywilej posiadania dokumentów miejskich, a ich upublicznienie uznałem za swój obowiązek względem społeczeństwa.

Przy wielu okazjach twierdziłem, i wciąż opinię tę podtrzymuję, że opracowanie i wydanie rozprawy odnoszącej się do dziejów przeszłości i dorobku naszych ojców, jest wielką wartością. Zachowanie tożsamości narodowej związane jest z miłością do małej ojczyzny. To właśnie poczucie

przynależności do konkretnego miejsca, potrzeba zakorzenienia, pozwala nam lepiej rozumieć świat i poczuć się bezpiecznie. Popularyzacja wiedzy o przeszłości z wykorzystaniem dziejów regionalnych ma dla mnie bezcenny walor edukacyjny.

Z dumą oddaję do Państwa rąk wydanie najstarszych akt miejskich Koła, których odczytu i tłumaczenia podjął się prof. Marcin Starzyński z Uniwersytetu Jagiellońskiego. Chylę czoła wobec wykonanej przez niego pracy i jednocześnie składam mu podziękowania za podjęcie tego wyzwania. Za cyfrowe udostępnienie rękopisu dziękuję Panu Henrykowi Krystkowi, dyrektorowi Archiwum Państwowego w Poznaniu. Podobne podziękowania składam pozostałym osobom zaangażowanym w wydanie tej publikacji. Prezesowi zarządu Wood-Mizer Industries Sp. z o.o. w Kole, panu Robertowi Bagińskiemu, składam wyrazy wdzięczności za wsparcie finansowe wydania niniejszej książki. Życzę Państwu, by lektura inspirowała do podjęcia dalszych studiów nad dziejami kolan w staropolszczyźnie.

Burmistrz Miasta Koła
dr Krzysztof Witkowski

Wprowadzenie

Kiedy Franciszek Piekosiński (1844–1906) i Józef Szujski (1835–1883) pracowali nad edycją najstarszych akt miejskich krakowskich z XIV stulecia, zasób dawnego archiwum miejskiego pozostawał daleki od pełnego rozpoznania, nie wspominając już o wiedzy (a raczej jej braku) na temat podobnych zabytków piśmiennictwa z innych ośrodków miejskich z terenu historycznej Małopolski¹. W tym kontekście szczególnego znaczenia nabiera działalność Adolfa Warschauera (1855–1930), niemieckiego historyka o żydowskich korzeniach, który na trzy dziesięciolecia związał się z poznańskim archiwum państwowym (Königliches Staatsarchiv) i zainicjował prace na edycjami źródłowymi akt miejskich z terenu historycznej Wielkopolski². W 1892 r. ukazał się, przygotowany przez niego, obszerny wolumin mieszczący, być może wzorem starszej edycji Piekosińskiego i Szujskiego, najstarsze akta miejskie poznańskie, „radzieckie 1398–1433, ławnicze niesporne 1430–1433, sporne 1501–1503, karne proskrypcje 1418–1438, karne zeznania z roku 1502 i także rachunki miejskie 1493–1497”³. Jak zauważył Kazimierz Kaczmarczyk

¹ M. Starzyński, *Średniowieczne księgi krakowskiego trójmiasta (Kraków—Kazimierz—Kleparz) — dotychczasowe wydania i perspektywy edytorskie*, w: *Księgi ławnicze krakowskie z lat 1408–1417. Księgi wójtowskie krakowskie. Fragmenty z lat 1411–1412*, wyd. M. Starzyński, współpraca P. Wiencierz, *Starodawne Prawa Polskiego Pomniki* (dalej: SPPP), Seria II, Dział III, t. 4, red. W. Bukowski, Warszawa-Kraków 2020, s. 9–13 (tam starsza literatura).

² Zob. K. Kaczmarczyk, *Adolf Warschauer*, „Roczniki Historyczne” (dalej: Roczn. Hist.) 7, 1931, s. 159–162; także: A. Stempin, *The Imperial German Board of Archives in Warsaw. A Paradigmatic Example of the ‘Moral Conquest’ Policy in the Polish Territory during the First World War*, „Acta Poloniae Historica” 113, 2016, s. 139–170.

³ *Stadtbuch von Posen*, t. 1: *Die mittelalterliche Magistratsliste, die ältesten Protokollbücher und Rechnungen*, wyd. A. Warschauer, *Sonderveröffentlichungen der Historischen Gesellschaft für die Provinz Posen*, t. 1, Posen 1892; cyt. *Akta radzieckie poznańskie I. 1434–1470*, wyd. K. Kaczmarczyk, *Poznańskie Towarzystwo Przyjaciół Nauk. Wydawnictwa Źródłowe Komisji Historycznej* (dalej: PTPN-WKH), t. 7, Poznań 1925, s. V.

(1878–1966), kontynuator dzieła Warschauera, „było to wydawnictwo pod względem opracowania naukowego bez zarzutu, układ jednak jego z powodu niestosowania się do chronologii i wybrania mechanicznego różnych ksiąg i różnych lat jedynie dla tego, że były one najstarsze w każdej kategorii, spotkał się z krytyką naukową”⁴. W latach 1896–1897 ogłosił Warschauer interesujący „przewodnik” po zasobie ówczesnego poznańskiego Staatsarchiv, mieszczący obszerne charakterystyki rękopisów średniowiecznych ksiąg miejskich: Borku (akta radzieckie z lat 1428–1479 [brulion] oraz 1445–1645), Krzywina (akta ławnicze z lat 1467–1501 i radzieckie z lat 1468–1545), Pleszewa (akta radzieckie z lat 1428–1569 i ławnicze z lat 1494–1554)⁵, Poznania (akta radzieckie z lat 1398–1449, 1449–1469, 1470–1494, 1494–1507, ławnicze [niesporne] z lat 1430–1442, 1442–1445, 1445–1450, 1450–1460, 1460–1463, 1463–1475, 1475–1482, 1483–1497, 1497–1511, 1491–1504, rachunki z lat 1493–1502) oraz Ponieca (akta radzieckie z lat 1468–1540)⁶.

Jak wspomniano powyżej trud edycji kolejnych średniowiecznych rękopisów poznańskich podjął Kazimierz Kaczmarczyk, wychowanek jednego z pionierów polskich studiów dyplomatycznych, Stanisława Krzyżanowskiego, który szkolił własny warsztat współpracując ze swoim mistrzem przy opracowaniu katalogu Archiwum Aktów Dawnych Miasta Krakowa oraz przygotowując do druku najstarsze krakowskie księgi przyjęć do prawa miejskiego⁷. W latach 1925–1948 wydał drukiem akta radzieckie poznańskie do 1506 r.⁸ Opracowany został ponadto zbiór wilkierzy wydawanych przez radę Poznania⁹ oraz, znacznie później, pomieszczony w tym samym kodeksie spis stałych dochodów gminy¹⁰.

⁴ *Akta radzieckie poznańskie I*, s. V; także: rec. S. Krzyżanowski, „Kwartalnik Historyczny” 10, 1896, s. 662–663.

⁵ A. Warschauer, *Die mittelalterlichen Stadtbücher der Provinz Posen*, „Zeitschrift der Historischen Gesellschaft für die Provinz Posen” (dalej: ZHGPP) 11, 1896, s. 349–382.

⁶ Tenże, *Die mittelalterlichen Stadtbücher der Provinz Posen*, [cz. 2], ZHGPP 12, 1897, s. 61–91.

⁷ Zob. *Księgi przyjęć do prawa miejskiego w Krakowie 1392–1506*, wyd. K. Kaczmarczyk, Kraków 1913.

⁸ *Akta radzieckie poznańskie I; Akta radzieckie poznańskie II: 1471–1501*, wyd. K. Kaczmarczyk, PTPN-WKH, t. 8, Poznań 1931; *Akta radzieckie poznańskie III: 1502–1506*, wyd. K. Kaczmarczyk, PTPN-WKH, t. 9, Poznań 1948.

⁹ *Wilkieże poznańskie*, cz. 1: *Administracja i sądownictwo*, wyd. W. Maisel, SPPP, Seria II, Dział III, t. 1, red. A. Vetulani, Wrocław-Warszawa-Kraków 1966; cz. 2: *Handel, rzemiosło i rolnictwo*, SPPP II/III, t. 2, Wrocław-Warszawa-Kraków 1968; cz. 3: *Organizacja cechowa*, SPPP II/III, t. 3, Wrocław-Warszawa-Kraków 1969.

¹⁰ M. Starzyński, *Spis dochodów i wydatków miasta Poznania z 1462 roku*, Rocz. Hist. 80, 2014, s. 185–199.

Zainteresowanie wydawaniem materiału aktowego wytworzonego w kancelariach innych miast wielkopolskich przez długie lata w zasadzie nie wychodziło poza Poznań. Co prawda jeszcze w latach sześćdziesiątych Witold Maisel przygotował edycję niewielkiego zbioru prawa magdeburskiego, wciągniętego na karty księgi miejskiej Pleszewa¹¹, ale sama księga wraz z tłumaczeniem na język polski została wydana stosunkowo niedawno przez Tomasza Jurka i Adama Kozaka¹². Jako pewien ewenement odnotować można natomiast publikację nowożytniej księgi Szamotuł z lat 1567–1579 odnalezioną w zbiorach berlińskich¹³. Czym należałoby tłumaczyć ów stan rzeczy? Otóż za tak niewielką liczbą edycji zabytków piśmiennictwa pragmatycznego powstałych w kancelariach miast wielkopolskich stoją przede wszystkim trudności związane z przygotowaniem wydawnictwa źródłowego; z czasochłonnością każdego przedsięwzięcia tego typu na czele.

Bazowe niejako zestawienie średniowiecznych ksiąg miejskich z terenu Wielkopolski przygotowane w końcu XIX w. przez Adolfa Warschauera można obecnie korygować względem chociażby dat granicznych przypisanych kolejnym rękopisom, ale także uzupełniać o inne kodeksy i ich fragmenty, które znajdują się poza archiwum poznańskim, oraz te, które znalazły się w nim już w XX w.¹⁴ Wśród tych na szczególną uwagę zasługują akta miasta Koła leżącego w granicach historycznego województwa kaliskiego.

Ośrodek ten, zaliczony niegdyś przez Henryka Samsonowicza do miast kategorii II¹⁵, założony w ostatniej dekadzie rządów Kazimierza Wielkiego,

¹¹ W. Maisel, *Prawo magdeburskie miasta Pleszewa*, „Studia i Materiały do Dziejów Wielkopolski i Pomorza” 8, 1963, s. 67–82.

¹² *Najdawniejsze zapiski z księgi miejskiej Pleszewa (1428–1444)*, wyd. T. Jurek, Wielkopolska Dawniej i Dziś. Studia, Źródła i Materiały (dalej: WDD), t. 1, red. A. Gulczyński, Poznań 2011; *Najstarsza pleszewska księga radziecka. Zapiski z lat 1485–1519*, wyd. A. Kozak, WDD, t. 4, Poznań 2014.

¹³ *Szamotulska księga ławnicza z lat 1567–1579*, wyd. A. Gąsiorowski, T. Jurek, I. Skierska, Szamotuły 2010.

¹⁴ Pierwsze, aczkolwiek niepełne, zestawienie ksiąg sądowych małych miast zestawili H. Samsonowicz, *Średniowieczne księgi sądowe małych miast w Polsce*, w: *Homines et societas. Czasy Piastów i Jagiellonów. Studia historyczne ofiarowane Antoniemu Gąsiorowskiemu w sześćdziesiątą piątą rocznicę urodzin*, Poznań 1997, s. 477–484, zwł. 478–479.

¹⁵ H. Samsonowicz, *Liczba i wielkość miast późnego średniowiecza Polski*, w: tenże, *Studia z dziejów miast w średniowieczu*, Poznań 2014, s. 187–206, zwł. 195 [pierwiodruk: Kw. Hist. 86, 1979, s. 917–931].

nie cieszył się niestety szczególnym zainteresowaniem historyków¹⁶. Przywilej lokacyjny z 1362 r., niezachowany dziś w oryginale, znany jest z kilku późniejszych potwierdzeń, tak starszych, XV-wiecznych, jak i nowszych. Rozbiór źródłoznawczy tego dyplomu przeprowadził niedawno Krzysztof Witkowski¹⁷. W tym kontekście uwagę skupić należy na tych jego fragmentach, które odnoszą się do instytucji samorządu komunalnego. Zasadźcą miasta był niejaki Henryk, niegdyś dzierzący urząd wójta w Warcie (*quondam advocatus de Wartha*), a więc, jak należy przypuszczać, dobrze zaznajomiony z funkcjonowaniem prawa niemieckiego w odmianie magdeburskiej, w tym z organizacją samorządu. Jako wzorzec prawny dla Koła wskazany został natomiast Brześć Kujawski (*iure Theutonico prefato Maydburgensi, quo gaudet civitas nostra Brezst*). Wymieniony wyżej Henryk objął dziedziczne wójtostwo wraz ze wszystkimi przynależnymi mu prerogatywami, w tym oczywiście sądowniczymi¹⁸. Równoległe z ustanowieniem wójtostwa musiała zostać powołana ława sądowa, wyłoniona z grona pierwszych mieszczan, niezbędna do funkcjonowania kolegialnego sądownictwa. Trudno natomiast wnioskować, kiedy dokładnie wykształcił się w Kole w pełni rozwinięty samorząd z radą miejską. W dotychczasowej literaturze sugerowano, że śladem wskazującym na genezę rady może być spór z 1430 r. między wójtem kolskim, szlachetnym Andrzejem, a niepokojącymi go mieszczanami, identyfikowanymi jako „elita gospodarcza”, wciągnięty na karty ksiąg ziemskich konińskich¹⁹. I jakkolwiek nie jest to bynajmniej argument rozstrzygający, to na pewno warty odnotowania względem oceny obecnych w łonie gminy napięć, do których musiało dochodzić między wójtem (najwyższym urzędnikiem) jako osobą z zewnątrz, a *communitas*.

Na pewno instytucja rady, rozumianej jako reprezentacja owej wyższej warstwy społeczności gminy, funkcjonowała dowodnie w początku lat sześćdziesiątych XV w., co potwierdza mandat Bernarda Roviry, doktora dekretów i sędziego delegowanego Stolicy Apostolskiej, zredagowany w formie instrumentu notarialnego, mocą którego rozstrzygał wniesioną do kurii apelację od wyroku oficjała gnieźnieńskiego w sporze o prawo patronatu

¹⁶ Zob. M. Rawita-Witanowski, *Wielkopolskie miasto Koło, jego przeszłość i pamiętki*, Piotrków 1912; *Sześćset lat miasta Koła*, red. J. Burszta, Poznań 1963.

¹⁷ K. Witkowski, *O dokumencie lokacyjnym Koła*, w: *Królewskie miasto Koło. Studia w 650. rocznicę lokacji miasta*, red. I. Skierska, Koło 2012, s. 19–30.

¹⁸ *Kodeks dyplomatyczny Wielkopolski*, t. 3, [wyd. I. Zakrzewski], Poznań 1879, nr 1484.

¹⁹ K. Witkowski, *Koło w średniowieczu. I. Lokacja miasta i starostwo kolskie*, w: *Najdawniejsze dzieje Koła (do lat 20. XVI stulecia)*, red. tenże, Koło 2012, s. 49.

prepozytury domu szpitalnego Świętego Ducha *ante opidum Colo* między konwentem klasztoru Bożogrobców w Miechowie, czyli dotychczasowym patronem, a władzami miasta Koła, w osobach wymienionych z imienia burmistrza oraz trzech mieszczan (*opidani*), może rajców²⁰? To najstarsze zachowane źródło do dziejów rady miejskiej kolskiej wyraźnie pokazuje, że już wówczas była to instytucja posiadająca szeroki zakres kompetencji, skoro nawet pretendowała do prawa patronatu znajdującej się poza miastem prepozytury. Z dużą ostrożnością (opierając się na zachowanych źródłowych okrucach) można by zatem przyjąć, że rada wykształciła się w Kole około połowy XV w. Z kolei w 1478 r. doszło do wykupu przez radę wójtostwa dziedzicznego z rąk szlachetnego Jana z Kłyszewa, co osobnym dokumentem potwierdziła księżna mazowiecka Anna, do której należała wówczas tenuta kolska wraz z miastem²¹. Z tego samego roku pochodzi również najstarszy znany dokument wystawiony przez władze miejskie (burmistrza i rajców), bezspornie potwierdzający funkcjonowanie kancelarii miejskiej, czyli urzędu dokumentującego przy pomocy pisma działalność organów samorządu komunalnego. Mocą tego dyplomu czcigodny Andrzej z Koła, zwany Rożkiem, altarysta w kościele parafialnym, otrzymał czynsz wieczysty w wysokości 7 wiardunków. W korroboracji wspomniana została pieczęć miejska (*sigillum civitatis*), niestety obecnie niezachowana²². Mając to na uwadze, można zadać zasadne pytanie, kiedy w kancelarii miejskiej kolskiej zaczęto prowadzić dokumentację bieżących czynności w postaci księgi wpisów?

W Archiwum Państwowym w Poznaniu przechowywanych jest obecnie 20 woluminów mieszczących akta sądowe kolskie, w tym ten najstarszy obejmujący lata 1480–1544, będący przedmiotem niniejszej edycji²³. Poza nim wymienić można kilka innych zawierających wpisy XVI-wieczne: księgi landwójtowsko-

²⁰ *Katalog zbioru dokumentów pergaminowych Biblioteki Jagiellońskiej*, oprac. K. Nabiałek, W. Świeboda, M. Zdanek, współpraca R. Tatarzyński, red. K. Nabiałek, t. 1, Kraków 2014, s. 156–157, nr 179. Edycja z błędnym odczytem nazwiska wystawcy, zob. M. Kulecki, *Dyplomatariusz*, w: *Najdawniejsze dzieje Koła*, s. 137–142 (nr 3). W powyższym dyplomie wymieniono Jana syna Marcina Czupy (*Czupa*), Macieja *Paludime* (Bagno?) i Stanisława Zawilego. Jako rajców jednoznacznie zidentyfikował ich K. Witkowski, *Koło w średniowieczu*, s. 49.

²¹ M. Kulecki, *Dyplomatariusz*, s. 133–135 (nr 2).

²² Tamże, s. 131–132 (nr 1).

²³ Poznań, Archiwum Państwowe (dalej: APP), rkps nr 53/4300/0/-/1; także: I. Skierska, *Słowo wstępne*, w: *Królewskie miasto Koło*, s. 16.

ławnicze z lat 1558–1566²⁴, 1573–1578²⁵, 1578–1598²⁶, 1599–1615²⁷, ławniczą z lat 1563–1600²⁸, wójtowską z lat 1582–1585²⁹, dalej akta radzieckie z lat 1551–1623³⁰ i fragmenty akt radziecko-ławniczych z lat 1549–1559³¹ (odnalezione w 1996 r. przy okazji przeprowadzania ogólnoarchiwalnego *scontrum* w Archiwum Głównym Akt Dawnych w Warszawie), czy interesujące akta radzieckie przedmieścia Zduny z lat 1585–1802³². Żadna z nich nie była dotąd przedmiotem osobnego opracowania. Wszystkie stanowią natomiast niewątpliwie znakomitą bazę do studiów nad społecznością Koła doby staropolskiej.

Najstarsza spośród wyżej wymienionych, ale raczej nie najstarsza księga miejska kolska w ogóle, to papierowy kodeks o wymiarach ok. 31,5–32,7 × 21–22 cm, zbudowany z 33 składek, oprawiony współcześnie, to jest około połowy XVI w. w deski obciążnięte brunatną, najpewniej cielęcą skórą. Na przedniej okładzinie zachowała się papierowa naklejka z napisem wykonanym tuszem (XIX w.?) „N° 1. Miasto Koło 1505-153[.]” oraz późniejszym dopiskiem „1504–1544”. Z kolei po wewnętrznej stronie tej okładziny, noszącej wyraźne ślady nadpalenia, nowożytną ręką odnotowano daty „1503–1532”, oraz dawne sygnatury archiwalne: „2” i „N° 24”. Właściwy ciąg wpisów zaczyna się w końcu października 1502 r. (od s. 21 w obecnej ołówkowej paginacji). Mimo dużych ubytków papieru, dochodzących niekiedy do połowy wielkości karty (uzupełnionych następnie w wyniku konserwacji) widoczna jest starsza foliacja. Dwie nadpalone karty z zapisami z lat 1480–1493 (s. 17–20), wtórnie włączone do kodeksu w jego obecnej postaci, muszą zatem pochodzić ze starszego rękopisu. Zachowana na górnym marginesie nowożytna paginacja („86”, „87”) wskazuje, że musiał on mieścić zapisy znacznie wyprzedzające 1480 r. Być może sięgały one nawet lat sześćdziesiątych tego stulecia? Mając natomiast na uwadze, że urząd ławniczy, czy też ściślej wójtowsko-ławniczy musiał działać w Kole od czasu lokacji, to dokumentacja jego aktywności, w szczególności zaś rejestracji obrotu nieruchomości na terenie miasta, mogła mieć znacznie starszą metrykę, mogącą

²⁴ APP, rkps nr 53/4300/0/-/2.

²⁵ Tamże, rkps nr 53/4300/0/-/4.

²⁶ Tamże, rkps nr 53/4300/0/-/5.

²⁷ Tamże, rkps nr 53/4300/0/-/7.

²⁸ Tamże, rkps nr 53/4300/0/-/3.

²⁹ Tamże, rkps nr 53/4300/0/-/6.

³⁰ Tamże, rkps nr 53/4300/0/-/19.

³¹ Tamże, rkps nr 53/4300/0/-/20.

³² Tamże, rkps nr 53/4300/0/-/1.

sięgać nawet pierwszej ćwierci XV w. Hipotetyczne datowanie pierwszych wpisów w „poprzednicze” (może na okładce tego właśnie kodeksu widniała cyfra „1”?) księgi będącej przedmiotem tego opracowania, pokrywałyby się zatem z najstarszą wzmianką źródłową o radzie kolskiej jako urzędzie dysponującym szerokimi kompetencjami. W tym miejscu należy dodać, że obok opisanych wyżej kart z niezachowanej księgi kolskiej włączono doń również osiem innych fragmentów rękopiśmiennych, dwa niewielkie skrawki kart z księgi miejskiej, niewątpliwie XV-wiecznej, ale nie posiadające elementów chronologicznych (s. 13–16), szczątki bliżej niezidentyfikowanych statutów kościelnych (s. 3–12) oraz pojedynczy fragment z tekstem Ewangelii według św. Mateusza (15,22–24), na którym znajduje się sprawnie wykonany, pełnopostaciowy rysunek zakonnika (franciszkanina, z uwagi na drewniane chodaki na stopach) w habicie z widoczną tonsurą na głowie, trzymającego w lewej dłoni pewien przedmiot (dwuuszný dzban?), w prawej zaś różgę (?), oraz zachowany we fragmencie rysunek konia (s. 1)³³.

Prowadzona przez kilkunastu pisarzy legitymujących się dość różną sprawnością w posługiwaniu się piórem (uwaga ta dotyczy tak staranności duktu, jak i warstwy językowej) mieści głównie sprawy związane z obrotem nieruchomości w samym mieście, ale także w należących doń wsiach (Bliznej, czyli Nadolnej Wsi, i Nagórnej, czyli Nagórnym Kole), które przeprowadzane były przed sądem wójtowsko-ławniczym, tak potocznym, jak i wielkim, do składu którego obok aktualnie urzędującego wójta sądowego (księga mieści bowiem wpisy z czasu po wykupie wójtostwa przez gminę) oraz towarzyszących mu ławników, wchodził burgrabia, czyli podstarość zamku kolskiego, jako przedstawiciel władzy patrymonialnej, czyli monarchy³⁴. Ich funkcja pokrywała się zatem z funkcją sprawowaną przez landwójtów, stąd też akta będące przedmiotem niniejszej edycji należałoby właściwie określić jako landwójtowsko-ławnicze. Uważna lektura tych zapisów daje wgląd nie tylko w organizację władz miejskich, ale także pozwala na poznanie mieszkańców Koła i okolicznych wsi, ich stosunków rodzinnych, wykonywanych zawodów, kondycji ekonomicznej, czy wreszcie topografii miasta.

Niniejsza edycja została przygotowana na podstawie zasad wyłożonych w projekcie instrukcji wydawniczej dla średniowiecznych źródeł pisanych

³³ Pan Profesor Marek Walczak z Instytutu Historii Sztuki Uniwersytetu Jagiellońskiego zechce przyjąć podziękowania za konsultacje przy opisie tego przedstawienia.

³⁴ Zob. A. Gąsiorowski, *Kolskie starostwo i kolscy starostowie w czasach jagiellońskich*, w: *Królewskie miasto Koło*, s. 31–67, zwł. 51–67.

opracowanym przez Adama Wolffa³⁵. Aby uzyskać maksymalną przejrzystość tekstu, wykorzystane w nim znaki graficzne ograniczono do niezbędnego minimum: |=|= – zapiska skasowana, |-| – skreślenie w tekście zapiski, < > – późniejsze dopiski, [...] – brakujące fragmenty tekstu, [s] – potwierdzony błąd pisarza, [?] – lekcja niepewna. Skrupulatnie odnotowano zatem wszystkie skreślenia w tekstach poszczególnych zapisek, ale zrezygnowano już z oznaczania, że dany wyraz został na przykład nadpisany nad skreśleniem, jak również z drobnych uzupełnień wynikających z pominięcia fragmentu tekstu przy redakcji czystopisu i umieszczanych z tzw. znakiem włączenia w wolnym miejscu karty rękopisu. W przypadku słów nadpisanych umieszczano je zawsze po tych skreślonych, natomiast fragmenty ze znakiem włączenia w odpowiednim miejscu, wskazywanym graficznie przez skrybę. Pochodzące od wydawcy uzupełnienia umieszczono w nawiasach kwadratowych. Podobnie zaznaczono rozwiązane daty. Jednostki monetarne oddano zaś przy pomocy następujących skrótów: fert. – wiardunek (*ferto*), fl. – floren (*florenus*), gr. – grosz (*grossus*), mrc. – grzywna (*marca/marg*), sxg. – kopa (*sexagena*). W edycji ujednolicono też pisownię niektórych wyrazów, jak *bannitum* (*banitum*), czy *iudicium* (*iuditium*). Każda z zapisek pomieszczonych w księdze została też przełożona na język polski.

Pomysł na wydanie drukiem najstarszych akt miejskich Koła wyszedł przed kilkoma laty od Pana Burmistrza, Doktora Krzysztofa Witkowskiego, historyka-mediewisty i regionalisty, od wielu lat publikującego cenne studia do dziejów tego ośrodka. Bez jego wsparcia realizacja tego przedsięwzięcia nie byłaby możliwa. W rozwiązywaniu trudności paleograficznych w odczycie tekstu łacińskiego swoją pomocą służyli mi Panowie Profesorowie Andrzej Marzec i Stanisław Sroka. Z kolei przygotowanie tłumaczenia nie byłoby możliwe bez udziału filologów klasycznych, Pana Doktora Wojciecha Kowalskiego i Pana Magistra Andrzeja Kuźmy oraz Pana Magistra Michała Kulpy. W opracowaniu indeksów mogłem natomiast liczyć na pomoc Pana Doktora Mateusza Króla. Trudu wykonania pierwszej korekty językowej przekładu podjęła się natomiast Pani Katarzyna Wojtysiak. Za co wszystkim i każdemu z osobna winny jestem osobne podziękowania.

Marcin Starzyński

³⁵ Zob. A. Wolff, *Projekt instrukcji wydawniczej dla pisanych źródeł historycznych do połowy XVI wieku*, „Studia Źródłoznawcze” 1, 1957, s. 155–184 (przedruk w: J. Tandeczek, K. Kopiński, *Edytorstwo źródeł historycznych*, Warszawa 2014, s. 328–354).

EDYCJA / PRZEKŁAD

|| 1. [...] omnia libe[...] admisit propter maius [...] et datum [...] presentibus quibus supra et hoc factum est sub [...]rum prout arbitri inter eos invenerint, videlicet Bernardus, Johannes [...] Tharchala, Martinus Rymarz, frater eius uterinus, opidani de Colo. [s. 13]

1. *[...] wszystkie [...] zezwolił z uwagi na większy [...] i dano [...] w obecności tych co powyżej. To uczyniono [...] tak, jak rozjemcy uzgodnili, mianowicie Bernard, Jan [...] Tarchala, Marcin Rymarz, jego brat przyrodni, mieszczanie z Koła.

2. [Ca]usa Jacobi Drwal cum Nicolao Wychna. Eodem die ut eorum quibus supra veniens bannitum in iudicium providus Jacobus Drwal fretus suo ac suorum salubri consilio amicorum fassus est et recognovit, quia emit domum iacentem penes Stanislaum Wyszek parte ex una et Stanislaum Zastawa parte ex altera, genero suo nomine Blasio Capustha cum sua filia nomine Katherina circa Nicolaum Wichn[a], ita pro undecim fert., ita late et longe, prout predictus Nicolaus Wychna solu[...] tenuit et habuit et prout area predictae domus ab antiquo est limitata. Qui predictus Nicolaus Wychna eidem predicto Jacobo Drwal et suo genero ac filie eandem hereditatem coram iudicio resignavit unacum Johanne suo [...] Jaszyrzb ex consensu partibus, nil iuris et dominii pro se aut suis propinquis eadem reservando cum eodem Johanne predicto. Insuper recognovit se levasse effectualiter predictam summam undeci[m] fert. pro predicta hereditate. Quam empcionem et resignacionem predictus Jacobus D[rwal] et cum suo genero dedit sibi in librum acticare in maius robur et testi[monium] fidem premissorum. Actum et datum ut presentibus quibus supra [...].

2. **Sprawa Jakuba Drwala z Mikołajem Wichną. Tego dnia jak wyżej na sąd gajony stawił się przezorny Jakub Drwal i po zasięgnięciu rady przyjaciół zeznał, że zakupił dom znajdujący się obok Stanisława Wyszka z jednej i Stanisława Zastawy z drugiej, swojemu zięciowi Błażejowi Kapuście wraz z córką imieniem Katarzyna, za 11 wiardunków, tak wzdłuż jak wszerz, jak wspomniany Mikołaj Wichna sam miał i posiadał i jak grunt tego domu był*

z dawna rozmierzony. Rzeczoný Mikolaj Wichna temu Jakubowi Drwalowi oraz swojemu zięciowi i jego córce dziedzictwo to powzdał wobec sądu wraz z Janem swoim [...] Jarzqbem za zgodą stron, nie zachowując żadnego prawa ani władztwa dla siebie bądź swoich bliskich ze wspomnianym Janem. Ponadto zeznał, że otrzymał już faktycznie wspomnianą kwotę 11 wiardunków za to dziedzictwo. Który to zakup i powzdanie wspomniany Jakub Drwał wraz ze swoim zięciem polecił wpisać do księgi na większą moc i świadectwo. Działo się i dano w obecności tych, jak wyżej [...].

[s. 14]

|| 3. [...]pta in [...] Slonczyną parte ab altera, quam hereditatem [...], quas XVI mrc. taliter exolvit, ubi provida Heduigis [...] cum filio suo Alberto et filia Agnete recognovit se totaliter ace[...] resignavit et presenti actu resignat predictam hereditatem predicto Mathie [...] et dominio, prout sola tenuit et habuit, nil iuris in eadem hereditate pro se et suis [...] relinquendo evincere, promittens predictum Mathiam ab omni persona eum impedire vol[...] resignationem ob certiore rem et firmitus robur fecit sibi in nostrum librum acticare [...] reposicionem.

3. *[...] Slonczynie z drugiej, które to dziedzictwo [...], te 16 grzywien w całości zapłacił, gdy przezorna Jadwiga [...] wraz ze swoim synem Wojciechem i córką Agnieszką zeznała, że w całości [...] powzdała i niniejszym powzdaje wspomniane dziedzictwo rzeczonemu Maciejowi [...] i władztwo, jak sama miała i posiadała, żadnego prawa do tego dziedzictwa nie zachowując dla siebie i swoich [...], obiecując wspomnianego Macieja bronić od [roszczeń] wszelkich osób [...] i na większą trwałość poleciła wpisać do naszej księgi [...].

4. **Causa Johannis advocati de Dzyerawy cum Paulo Pyskorz.** [Eo]dem die quo supra et tempore expresso coram predicto bannito iudicio constitutus personaliter providus Paulus Pyskorz, non compulsus nec coactus, sed habito suo suorumque amicorum salubri consilio fassus est et recognovit [...] vendidit ortum iacentem post aquam penes ortos Bedrno et Zamyly circa viam et circa Brodza[...] Johanni advocato de Dzyerawy pro mrc. pecunie in regno currentis, 48 gr. in eam includendo, [...] iam summisit se coram iudicio ne ei post ea gravitas acticationis eveniret solutur[...] pro rato et grato suscepit sub modo satisfactionis totalis solutionis. Quare ut ortum predictus [...] Johanni advocato de Dzyerawy resignavit coram bannito iudicio et [...].

4. ***Sprawa Jana soltysa z Dzieraw z Pawłem Piskorzem.** Tego dnia i czasu jak wyżej wobec wspomnianego sądu gajonego stawił się osobiście przezorny Paweł Piskorz, nie zmuszony ani zniewolony, lecz za radą swoich przyjaciół zeznał, [...] sprzedał ogród znajdujący się za wodą w pobliżu ogrodów Bedrna i Zamilego koło drogi i koło Brudzewa Janowi soltysowi z Dzieraw za grzywnę

obiegową w królestwie, zawierającą 48 groszy, [...] już wobec sądu [...] otrzymał całą zapłatę. Z tego też powodu wspomnianemu [...] Janowi wójtowi z Dzieraw powzdał wobec sądu gajonego i [...]

|| 5. [...]ra [...]ra [...] et vio[...] copia la[...] citacione.

[s. 15]

6. [...] octo scot. [...] paruit prime cittacione [...] et generosi Andre[...]es, Stanislaus et Alber[tus] [...] filii olim generosi ma[...] Bidgostensis necnon Johann[es] [...] Sigismundus Czarnkowszczy [...] Czarnkowski castellani [...] rui indivisi tenutarii [...]zko ipsum cittaverunt [...] cum suis coadiutoribus [...]sorum wlneravit [...]nto in latus si[...] servitorem pre [...] famulis Of[...] qua prefata [...] cono [...] est, prout in [...]nus iuridi[...] ad agendum [...] a la[...]it.

6. *[...] 8 skojców [...] stawił się na pierwsze wezwanie [...] szlachetni Andrze[...], Stanisław i Wojciech [...] synowie zmarłego szlachetnego [...] bydgoskiego oraz Jan [...] Zygmunt Czarnoccy [...] Czarnkockiego kasztelana [...] niedzielni tenutariusze [...] tego pozwali [...] wraz ze współsprawcami [...] zranił [...] sługi [...], wspomniana [...].

7. tes [...]tabilia [...] hereditario [...]net [...]. Et ipsorum [...]torum Sziens[...] pariete ab altero [...] terminacionem gra[...] copia lacijs ca[...] cittare decrever[...].

|| 8. **Szienskich.** Nobiles filii Jaco[...] Elizabeth Sziensk[...]no herede[...], qua [...] pru[...] destru[...]lium.

[s. 16]

8. ***Szienskich.** Szlachetni synowie Jaku[...] Elżbieta Szienski[...].

|| 9. Acta sunt hec feria sexta in vigilia sancti Martini anno Domini millesimo quandringsesimo octogesimo [10 XI 1480] coram nobis burgrabio Stanislao Czyrwyensky, domino Nicolao Lyeszyeczski, Jacobo Qwyatkowsky necnon Martino Bawyn in habitacione Johannis Prandothe sedentibus, quomodo veniens circumspectus Michael de Antiqua Radzeyow publice recognovit, quia iam dominus preconcul <civitatis Colo> |-unacum consulibus-| Albertus, burgrabius unacum consulibus, videlicet Alberto Skowronek, Johanne Rymarz, Johanne Prandote necnon Laurencio Schathowsky solucionem totalem eidem fecerunt, videlicet duodecim mrc. et iam <d[ictus] M[ichael]> eum perpetuam pacem debet habere atque in silencio permanere. Et idem Michael coram nobis obligatus est quemlibet <ipsorum> |-[...]> tueri ab omnibus impedimentis suorum |-amicorum-| propiniorum [s] sub vadio |-triginta-| <-sexaginta-|> <centum> mrc. Et propter firmiorem memoriam [...] misserunt sibi in librum [...]. Qui Michael stipulata manu cum preconcul et consulibus iam nominatis spopondat tenere et nunquam amplius de eadem pecuniam eas movere nec aliquis aliis ex ipsius propinquis etc.

[s. 17]

9. **Działo się w piątek w wigilię św. Marcina roku Pańskiego 1480 wobec nas, burgrabiego Stanisława Czerwieńskiego, pana Mikołaja Lesieckiego, Jakuba Kwiatkowskiego oraz Marcina Bawyna, zasiadających w mieszkaniu Jana Prandoty, kiedy przybył przezorny Michał ze Starego Radziejowa i publicznie zeznał, ponieważ pan burmistrz <miasta Koło> Wojciech, burgrabia [!] wraz z rajcami, mianowicie Wojciechem Skowronkiem, Janem Rymarzem Janem Prandotą a także Wawrzyńcem Szatkowskim uiścili mu pełną zapłatę, mianowicie 12 grzywien i już wspomniany <wspomniany Michał> winien mieć wieczysty pokój i pozostawać w milczeniu. I tenże Michał wobec nas zobowiązał się bronić od wszelkich roszczeń swoich bliskich pod karą <100> grzywien i aby utrwalić pamięć [...] polecili w księdze [...]. Który to Michał wraz z burmistrzem i rajcami zobowiązał się zachować i nigdy więcej co do tych pieniędzy nie niepokoić ich ani żadnych innych spośród swoich krewnych itd.*

10. **Causa Syodlarca cum advocato de Bylicz.** Nos Petrus Kobylka preconsul unacum Johanne Rymarz, Pradotha [/], Scrobanya et Laurencio Mroczek consulibus protunc existentibus recognoscimus tenore presencium, quibus opus huius fuerit. Quod pro area Andree Syodlarz bone memorie vendita advocato Andree de Bylycze pro tribus mrc. et fert. arrestavimus unam mrc. pecuniarum B. Syodlarka uxori eiusdem Andree Syodlarz super propinquos ipsius predicti Andree, sed qui vivi fuerunt. Quam mrc. predictam veniens Johannes Byczka effideiussit eandem apud nos de cisticula civili super eandem B. Syodlarka. Hec nobis se subdidit pro eadem in ipso Byczka repetendam, si aliqui propinqui post modum revocabuntur. In cuius rei testimonium et fidem meliorem libro inscripsimus presentem submissionem. Johannes Byczka pro eadem mrc., ut si aliquod nobis impedimentum accideret, nos faceret post m[odum] exemptos. Acta sunt feria VI post sancti Francisci anno Domini 149<1> [7 X 1491]. <Iam Johannes Byczka exolvit eandem mrc. dominis mansionariis pro anima Andree Syodlarz, quam ipsa Syodlarka dedit eisdem pro suo viro anima.>

10. **Sprawa Siodlarki z sołtysem z Bylic. My burmistrz Piotr Kobylka wraz z rajcami Janem Rymarzem, Prandotą, Skrobanią i Wawrzyńcem Mroczkiem zaświadczamy niniejszym, że za grunt po zmarłym Andrzeju Siodlarzu, sprzedany wójtowi Andrzejowi z Bylic za 3 grzywny i wiardunek (12 groszy), jedną grzywnę zabezpieczyliśmy B. Siodlarce, żonie tego Andrzeja, u bliskich zmarłego, jeśli będą przy życiu. Tę grzywnę zapłacił za Siodlarkę Jan Byczka. Na której to rzeczy świadectwo i większą pewność zapisaliśmy w księdze niniejsze zobowiązanie Jana Byczka w związku ze wspomnianą grzywnę, gdyby*

podniesiono przeciw nam roszczenia. Działo się w piątek po św. Franciszku roku Pańskiego 149<1>. <Jan Byczek zapłacił tę grzywnę panom mansjonarzom za duszę Andrzeja Siodlarza, którą wspomniana Siodlarka dała im za duszę swojego męża.>

11. |=Invadiacio orti Cholevynszky Petro Kobylka in quinque fl. Coram nobis Johanne Rymarz preconsole, Petro Kobylka, Stephano Lazaro, Johanne Byczka et Mathia Soldra consulibus protunc existentibus in consulatu plenarie residentibus veniens personaliter Stephanus Choleua publice recognovit coram nobis se invadiasse et invadiavit ortum suum iacentem inter Petrum Kobylka et Pakoszka in arena post pontes emensuratum. Et hoc Petro Kobylka in quinque fl., quos tenebatur ecclesie pecuniarum domini Marci, quos predictos quinque fl. idem Kobylk[a] || ipsi ecclesie |-exolvere tenebitur-| iam in toto nobis dominis exolvit pro dicto Stephano Choleua. Et debet eundem ortum iam diu pacifice tenere usque ad exolucionem econtra, sed predictorum quinque fl. aut solucionem usque aput eundem Choleua. Et pueros eius, quam eciam ibi propinquitatem habent, finem eiusdem orti apud ipsos emeret. In cuius rei evidenciam nostro civili libro concordiam eorundem presentem inscriptionem iussimus. Acta sunt hec feria VI ante Judica anno Domini 1492 [13 IV 1492] coram nobis quibus supra etc.=|

[s. 18]

11. *|=Zastaw ogrodu Cholewińskiego Piotrowi Kobylce za 5 florenów. *Wobec nas, burmistrza Jana Rymarza, Piotra Kobylki, Stafana Łazarzowego, Jana Byczki i Macieja Szoldry, wówczas urzędujących rajców, zasiadających w pełnym składzie, stawił się osobiście Stefan Cholewa, by jawnie zeznać, że zastawił swój ogród znajdujący się na gruncie za mostami między Piotrem Kobylką a Pakoszką, Piotrowi Kobylce za 5 florenów, które był winny kościołowi. Pieniądze już w pełni nam wypłacił za wspomnianego Stefana Cholewę. Ogród ma posiadać w spokoju aż do spłaty wspomnianych 5 florenów albo spłaty dokonanej u Cholewy. Prawo bliższości mają zaś jego synowie, od których kupił kraniec tego ogrodu. Na dowód rzeczy polecamy zapisać niniejszą ugodę w księdze miejskiej. Działo się w piątek przed Niedzielą Białą 1492 roku w obecności wyżej wymienionych.=|*

12. Resignacio orti ipsius Kobylka Stanislao Offath facta. Coram nobis Johanne Rymarz preconsole necnon Stephano Lazarz, Petro Kobylka, Johanne Byczka et Mathia Szoldra consulibus protunc existentibus assistens personaliter in presencia consulatus nostri providus Petrus Kobylka publice se recognovit vendidisse et resignavisse ortum suum post aquam iacentem in fine penes torrentem, alias *przy strudze*, dictum cognomine Lazyebnycz, pro duabus mrc. numeri atque monete communis in regno currentis Stanislao

Offath cum omni iure, late ac longe, sicut solus tenuit. Sic quod idem Stanislaus ab omni labore etc. dicto orto debet esse liber atque exemptus feni aut cuiuscunque laboris alterius et generaliter cuiuslibet laboris cuiuslibet persone cum idem ortus solvisset advocati olim extitit, de quo nunquam laborabatur dumtaxat, idem Stanislaus Offath octo gr. ratione census pro quolibet festo sancti Martini ex anno ad curiam dominis consulibus solvere tenebitur et erit obligatus. Quiquidem Stanislaus Offath penes resignacionem sic factam Petro Kobylka unam mrc. pecuniarum posuit et aliam mrc. pro festo Novi Anni proxime venturo eidem Petro Kobylka iam posuit eciam |-solvere debet et tenebitur sub amissione hereditatis iuxta posicionem communem civitatis nostre-|. In cuius rei maius testimonium idem Stanislaus Offath arram posuit notario nostro civili. Acta sunt hec feria sexta post Judica anno Domini 1492 etc. [13 IV 1492] <Iam solvit totum Stanislaus Offath Petro Cobyłka pro orto introscripto etc.>

12. *Powzdanie ogrodu Kobylki Stanisławowi Ochwatowi. *Wobec nas, burmistrza Jana Rymarza, jak również Stefana Łazarzowego, Piotra Kobylki, Jana Byczki i Macieja Szoldry, wówczas urzędujących rajców, stawił się osobiście przed naszą radą przezorny Piotr Kobylka, by jawnie zeznać, że sprzedał i powzdaje swój ogród leżący przy potoku, czyli strudze zwanej Łaziebniczą, za 2 grzywny liczby i monety obiegowej w królestwie, Stanisławowi Ochwatowi z wszelkim posiadanym prawem. Stanisław ma zostać zwolniony od wszelkich powinności itp. co do tego ogrodu i uwolniony od wszelkiego długu czy jakiegokolwiek innego zobowiązania względem kogokolwiek, gdy tylko za ogród zapłaci. Stanisław Ochwat, z tytułu czynszu, na każde święto św. Marcina ma płacić panom rajcom w ratuszu[?], dworze rajców?] 8 grzywien. Stanisław Ochwat, w związku z powздaniem tak uczynionym uiścił Piotrowi Kobylce 1 grzywnę, a drugą zapłaci na najbliższe święto Nowego Roku pod groźbą utraty dziedzictwa. Na której to rzeczy mocniejsze świadectwo Stanisław Ochwat zapłacił pamiętne naszemu pisarzowi miejskiemu. Działo się w piątek po Niedzieli Białej 1492 roku. <Stanisław Ochwat już zapłacił Piotrowi Kobylce za wyżej wspomniany ogród itp.>*

13. Causa Martini Mathol cum Johanne Costella. Coram nobis Johanne Rymarz preconsole necnon Stephano Lazarz, Petro Cobyłka, Johanne Byczka et Mathia Szoldra consulibus protunc existentibus veniens famosus dominus Martinus Mathol preconsul de Lancicia unacum Johanne Costella nostro concive |-pro quinque mrc. pecuniarum-| publice recognoverunt et fecerunt unionem atque concordiam inter se pro quinque mrc. pecuniarum domini Bartholomei Mathol olim dive memorie, quas idem Johannes Costella

super reempcionem, alias *na vyderk*, ex manibus consulatus || nostri receperat super reempcionem. Sic quod idem Johannes Costella vicinus noster coram nobis obligatus est eidem domino Martino Mathol presencium vigore pro quolibet festo Natalis Domini per mediam secundam mrc. ponere debet sub amissione hereditatis quemlibet terminum observando usque ad exitum totalem predictarum quinque mrc., quas ipse recepit a nobis pro sua utilitate super reempcionem. Et ista acta sunt feria quarta ante sancti Adalberti anno Domini 1492 [18 IV 1492].

[s. 19]

13. *Sprawa Marcina Matola z Janem Kostelką. *Wobec nas, burmistrza Jana Rymarza, jak również Stefana Łazarzowego, Piotra Kobylki, Jana Byczka i Macieja Szoldry, wówczas urzędujących rajców, stawił się sławetny pan Marcin Matol, burmistrz z Łęczycy, wraz z naszym współobywatelem Janem Kostelką, by złożyć jawnie zeznanie oraz zawrzeć zgodę i ugodę między sobą w sprawie 5 grzywien, należących niegdyś do zmarłego Bartłomieja Matola, które Jan Kostelka w związku z odkupieniem, inaczej „na widerek”, otrzymał z rąk naszej rady na wykupienie. Na skutek tego Jan Kostelka, nasz sąsiad, został wobec nas zobowiązany płacić wspomnianemu panu Marcinowi Matolowi na każde święto Bożego Narodzenia po 1,5 grzywny pod groźbą utraty dziedzictwa, dotrzymując terminów aż do pełnej spłaty wspomnianych 5 grzywien, które sam otrzymał od nas na swój pożytek w związku z odkupieniem. Działo się w środę przed św. Wojciechem 1492 roku.*

14. Resignatio orti Cholevynszky Petro Kobylka. Coram nobis Stephano Lazarz preconsole necnon Mathia Szoldra, Stanislao Coląda, Paulo Chuchala et Laurencio mercatore consulibus protunc existentibus veniens personaliter Stephanus Choleua cum Dorothea sua filia publice recognoverunt, quia vendiderunt ortum suum in arena post pontem inter ortos Petri Kobylka et Pakosczyna iacentem pro quinque sex. sine quindecim gr., numeri atque monete communis in regno currentis paratis, Petro Kobylka et resignaverunt sibi eundem cum omni iure, late et longe, sicut soli tenuerunt, nullam propinquitatem pro se ipsis resignationem ibidem in posterum recognoverunt. Quod quia totalem iam solutionem ab ipso Petro Kobylka receperunt ex integro. Insuper idem Stephanus Choleua debet et obligatur ex sua parte sive domo atque suis impensis evincere atque eliberare Petrum Kobylka a Mathia et Andrea filiis suis, qui eciam sortes suas tenebuntur resignare eidem Petro Kobylka perpetue tenendas. Super quod Petrus Kobylka notario nostro posuit arram. Acta sunt hec feria VI ante Reminiscere anno Domini 1493 [1 III 1493].

14. *Powzdanie ogrodu Cholewińskiego Piotrowi Kobylce. *Wobec nas, burmistrza Stefana Łazarzowego, jak również Macieja Szoldry, Stanisława*

Kolędy, Pawła Charchały i Wawrzyńca kupca, wówczas urzędujących rajców, stawił się osobiście Stefan Cholewa ze swoją córką Dorotą, którzy zeznali, że sprzedali swój ogród leżący na gruncie za mostem, między ogrodami Piotra Kobylki i Patoczyny, za 5 kop bez 15 groszy monety i liczby obiegowej w królestwie, Piotrowi Kobylce. Jemu także przekazali wszelkie prawa, jakie sami posiadali, nie zachowując dla siebie żadnej bliższosci i uznając na przyszłość trwałość powzdania. Ponieważ pełną spłatę już otrzymali od Piotra Kobylki, toteż Stefan Cholewa zobowiązany został ze swojej strony uwolnić własnym kosztem Piotra Kobylkę i Macieja oraz Andrzeja, jego synów, którzy otrzymają swoje części, i przekazać własność Piotrowi Kobylce. Ponadto Piotr Kobylka zapłacił naszemu notariuszowi pamiętne. Działo się w piątek przed Niedzielą Suchą 1493 roku.

15. Cholewycz<y> pro orto. Coram nobis Lazaro preconsole necnon Mathia Szoldra, Stanislao Coląda, Paulo Charchala et Laurencio mercatore consulibus protunc existentibus veniens personaliter Andreas Cholewycz et cum litteris fratris sui Mathie Mathie [s] germani protunc morantis in Poznania cum patre suo Stephano Choleua consulibus mrc. pecuniarum minus tribus gr. pro orto vendito Petro Cobylka partem matrimonii sui super eos pertinentem de cistricula nostra civili eis servatam a nobis receperunt ex integro cum effectu et obligantur nos a quolibet impedimento tueri pro dictis pecuniis iuxta posicionem nostram civilem suis impensis. In cuius rei robur firmitus inscriptionem presentem inscribendo fieri consenserunt. Acta hec sunt feria etc. ante Simonis et Jude anno [...]. || Item Włodyka fideiussit cum Luca pro Petro Długi penam unius sex., quia infregit [...] laudum per nos in fraternitate carnificum ad feriam quartam post Marcelli.

[s. 20]

15. *Cholewicz w sprawie ogrodu. *Wobec nas, burmistrza Łazarza, jak również Macieja Szoldry, Stanisława Kolędy, Pawła Charchały i Wawrzyńca kupca, wówczas urzędujących rajców, stawił się osobiście Andrzej Cholewicz z dokumentami swojego brata Macieja, mieszkającego wówczas w Poznaniu, ze swoim ojcem Szczepanem Cholewą. Złożył rajcom 1 grzywnę bez 3 groszy za ogród sprzedany Piotrowi Kobylce jako część należnego mu spadku po matce, pobrane w całości z kasy miejskiej. Zobowiązani zostali bronić nas od wszelkich roszczeń w sprawie wspomnianych pieniędzy. Na której rzeczy większą trwałość zgodzili się na niniejszy zapis. Działo się w dzień itd. przed [świętem] Szymona i Judy roku [...]. Podobnie Włodyka poręczył z Łukaszem za Piotra Długiego pod groźbą kary 1 kopy, ponieważ złamał [...] statut przez nas w cechu rzeźników do czwartku po św. Marcelu.*

16. Resignacio orti ipsi Gąszyorek facta. Acta sunt hec anno Domini millesimo quadringentesimo nonagesimo tercio feria VI Quatuor Temporum ante Reminiscere [8 III 1493]. Nos Stephanus Lazarz preconsul unacum Mathia Szoldra, Stanislao Coląda, Paulo Charchala et Laurencio mercatore consulibus protunc existentibus recognoscimus tenore presencium, quibus expedit universis, tam presentibus quam futuris, quod ex unanimi voluntate antiqui consilii et omnium fraternitatum maystralibus atque bonis nostre communitalis cum consensu, volens communem bonum civitatis nostre de die in diem ad meliorem fructus deducere et comunem civitatis utilitatem adaugere in dies huic est, quod ortum nostrum civilem, quem a magnifico domino Ambrosio Pampowszky pro orto molendini recepimus, nobis emptum atque resignatum per ipsum provido Mathie Gąszyorek et suis liberis atque legitimis successoribus eiusdem dedimus atque donamus, perpetue resignamus eidem cum omni iure atque omnibus utilitatibus orti eiusdem perpetue tenendum, fruendum atque possidendum temporibus eternis, dandum, donandum, comutandum atque vendendum et iuxta eius placitum, sicut ei aut ipsius legitimis successoribus melius videbitur dirigendum et convertendum tali sub pacto atque condicione. Sic quod idem Mathias Gąszyorek prefatus cum suis liberis atque legitimis successoribus eiusdem nobis preconsuli cum consulibus quicumque pro tempore fuerunt pro quolibet festo beati Martini racione annualis census per decem octo gr. communis monete in regno currentis singulis annis solvere debet atque debebit, debent atque debebunt vigore presencium et obligantur temporibus eternis, sed ab omnibus aliis exaccionibus quocumque nomine censeantur [-erit-], tam civilibus quam regalibus, erit semper liber atque exemptus, liberi atque exempti, de predicto orto temporibus eternis. Et si tempore succedente contigerit, quod idem Mathias Gąszyorek aut sui legitimi successores eundem ortum vendere voluerint aut voluerunt, extunc cum ita vendere debebit atque debebunt, quod nobis prefatus census ex predicto orto exiret temporibus eternis. Quod nobis Mathias Gąszyorek prefatus et cum suis legalibus successoribus perpetue obligatur faciendum atque tenendum temporibus eternis. In cuius rei maiorem evidenciam huic nostro libro civili caucionem presentem cum ipsius Mathie Gąszyorek prefati consensu inscribere dedimus. Anno et die quibus supra.

16. *Powzdanie ogrodu Gąsiorka. Działo się roku Pańskiego 1493 w piątek w Suche Dni przed Niedzielą Suchą. My burmistrz Szczepan Łazarzowy razem z Maciejem Szoldrą, Stanisławem Kołędą, Pawłem Charchalą i Wawrzyńcem kupcem, urzędującymi wówczas rajcami, zeznajemy wobec wszystkich, wobec których się godzi, tak żyjących jak i mających się narodzić, że za zgodną wolą

starej rady i wszystkich mistrzów cechowych, a także za życzliwym przyzwoleniem naszej gminy i w pragnieniu, by troska o wspólne dobro naszego miasta z dnia na dzień przynosiła obfitszy owoc i aby to miasto wciąż większy pożytek czerpało, ogród nasz miejski, który otrzymaliśmy za ogród młynarza od pana Ambrożego Pampowskiego, ten ogród nam zakupiony i przezeń powzdany, przekazaliśmy na własność wieczystą Maciejowi Gąsiorkowi, jego dzieciom oraz spadkobiercom z pełnymi prawami i przywilejami dzierżawy, użytkowania, posiadania, jak też, dawania, darowania, zamiany i sprzedaży wedle upodobania nabywcy bądź jego prawowitych dziedziców, pod warunkiem, że Maciej Gąsiorek ze swymi dziećmi i prawowitymi spadkobiercami będzie zobowiązany płacić nam, to jest burmistrzowi i rajcom, ktokolwiek w przyszłości nimi zostanie, każdego roku na dzień św. Marcina czynsz 18 groszy monety pospolitej, obiegowej w królestwie, do czego wiecześnie zobowiązuje ich niniejszy zapis. Od wszelkich innych poborów uchwalonych z jakiegokolwiek przyczyny, tak miejskich jak i królewskich, względem wspomnianego ogrodu będzie zwolniony po wsze czasy. Gdyby Maciej Gąsiorek lub jego prawowici spadkobiercy zamierzali lub zostali zmuszeni sprzedać ogród, wspomniany czynsz wygaśnie. Macieja Gąsiorka i jego prawowitych spadkobierców na wieki zobowiązujemy do tego, by tak czyli. Na której rzeczy mocniejszy dowód wprowadziliśmy do naszej księgi miejskiej niniejszy zapis za zgodą samego Macieja Gąsiorka. Roku i dnia jak wyżej.

17. Racio facta communitati 1493. Nos antiqui consules et iurati atque omnes seniores maystrarum tota atque communitas recognoscimus publice, quia Lazarus preconcul cum Mathia Szoldra, Stanislao Coląda, Paulo Charchala et Laurencio mercatore consulibus plenam rationem nobis fecerunt sui consulatus. Quare iam liberos eos facimus in omnibus atque exemptos presencium vigore. Datum feria VI ante sancti Martini 1493 [8 XI 1493].

17. *Sprawozdanie złożone gminie 1493 roku. *My starzy rajcy i przysiężnicy oraz starsi cechowi i cała gmina zeznajemy jawnie, że burmistrz Łazarzowy z rajcami Maciejem Szoldrą, Stanisławem Kolędą, Pawłem Charchalą i Wawrzyńcem kupcem złożyli pełne sprawozdanie z ich urzędowania w radzie. Zatem czynimy ich już wolnymi i zwalniamy z wszelkich [obowiązków]. Dano w piątek przed św. Marcinem 1493 roku.*

[s. 21]

|| 18. Nota. Causa Johannis Zboznyk et [...]. Acta sunt hec sabbato ante Omnium Sanctorum proximo [29 X 1493] [...] coram nobis nobili Venceslao Ossyensky burgrabio [...] et scabinis Colensis supradictis bannito in iudicio residentibus [...]. Johannes Zboznyk publice recognovit, quia vendidit [...] suam iacentem penes Johannis Czapnik ex una et [...] Pyrzyna partibus ex

utrisque Martino Brosch pro media [...]. Circa quam resignacionem iam prefatus Martinus duas mrc. [...] reliquum et residuum, videlicet pro festo sancte Hedwigis proxime venturo 150[...] unam mrc. Item per annum ad prefatum festum sancte Hedwigis etc. [...] mrc. mediam vero pro anno 1504 pro eodem festo solvere teneb[...]. Quamquidem domum prefatus Zbożnyk et uxor sua legitima Katherina cum om[...] iure et omnimoda potestate nil sibi suisque propinquis remanendo [...], ita longe et late, prout solus tenuit et habuit. Et prefatus Martinus [...] in meliorem memoriam sibi inscribere missit in libros scabinorum [...].

18. *Nota. Sprawa Jana Zbożnika i [...] *Działo się w sobotę przed świętem Wszystkich Świętych [...] wobec nas szlachetnego Wacława Osińskiego burgrabiego [...] i wyżej wymienionych ławników kolskich zasiadających na sądzie gajonym [...] Jan Zbożnik jawnie zeznał, że sprzedał [...] swój znajdujący się między Janem Czapnikiem z jednej a [...] Pyrzyną z drugiej strony Marcinowi Broszowi za ½ [...]. W związku z tym powzdaniem wspomniany Marcin już 2 grz. [...] resztę zaś, mianowicie na najbliższe święto św. Jadwigi 150[...] 1 grz. Za rok do wspomnianego święta itd. [...] ½ grz. w roku 1504 na to samo święto ma zapłacić. Ów Zbożnik i jego prawowita żona Katarzyna z wszelkim prawem i władztwem, niczego nie zachowując dla siebie i swoich bliskich [...], tak wzdłuż i szerz, jak sam dzierżył i miał. Wspomniany Marcin [...] na lepszą pamięć zlecił zapisać w księdze ławników [...].*

Iudicium bannitum celebratum sabbato post [...] Martini festum [12 XI 1502] coram nobis nobili Wenc[...] Oschye [...] grabio Colensi necnon Paulo Charchala viceadvocato et scabinis [...] Kurczych, Nicolao Gonywyeprek, Stanisłao Grzanka, Blasio Skowronek, Johanne Kownatka, Johanne Kopecz et Nicolao Cz[...]lathko anno Domini millesimo quingentesimo secundo.

***Sąd gajony odbył się w sobotę po [...] święcie [św.] Marcina wobec nas, szlachetnego Wac[ława] Osińskiego burgrabiego kolskiego, jak również podwójciego Pawła Charchały i ławników [...] Kurczycha, Mikołaja Goniwieprzka, Stanisława Grzanki, Błażeja Skowronka, Jana Kownatki, Jana Kopcia i Mikołaja Cielątka roku Pańskiego 1502.**

19. Puerorum Climek atque et Skrobany[...]. Acta sunt hec sabbato post sancti Martini anno Domini 15[...] coram nobis nobili Wenceslao Oschyensky burgrabio et viceadvocato et scabinis Colensis supradictis in iudicio residentibus [...] filius Vsranego Michala et sorore manu coniuncta publice rec[ognoverunt] [...] a Johanne Scrobanya receperunt duas mrc. pro quil[ibet]

[...] fideiusserat. Quam pecuniarum recepcionem prefatus Johannes [...] inscripcionem, quod satisfecit prefatis pueris et super hoc memoria[...].

19. *Dzieciom Klimka i Skrobani[...]. *Działo się w sobotę po św. Marcinie roku Pańskiego 15[...] wobec nas, to jest szlachetnego Wacława Osińskiego burgrabiego oraz podwójciego i wyżej wymienionych ławników kolskich zasiedających na sądzie [...] syn Michała Uśranego i siostra, posiadający własność wspólną, zez[nali] [...], iż od Jana Skrobania otrzymali 2 grzywny za ka[żdego] [...] poręczył. Po otrzymaniu tych pieniędzy wspomniany Jan [...] zapisał, że zadośćuczynił wspomnianym dzieciom, a ponadto pamiętne [...].*

[s. 22]

20. Nicolaus Wolek et Martinus [Zdun]. Acta sunt hec eodem die [...] coram Venceslao Oschye[...] et scabinis bannito in iu[...] Zdun nostrum ad iudici[um] [...]nia vendi[...] penes [...] late [...] toto [...]. || [...] Blancis dedit circa valvam civitatis sitam et econverso [...] [M]artini inter domum Blasii Skowronek ex una et inter [...]gch partibus ex altera iacentem, ad quam domum prefatam dictus [...]wnyk predictus Martinus quatuordecim mrc. exposuit et iam [...] mrc. idem Martinus totaliter et cum effectum levavit. Reliquas vero decem [...] mrc. ad terminos infradeputatos, videlicet pro festo sancti Jacobi proxime [...] tres mrc. tenetur, pro festo sancte Exaltacionis Crucis mrc. unam insuper [...] pro festo Jacobi proxime venturo eciam alias tres. Iterum pro Exaltacionis Sancte Crucis [...] festo aliam mrc. et ultimas [s] |-duas-| unam mrc. etc. pro festo Jacobi proxime [...] se sequentibus ponere debet et sub amissione hereditatis tenebitur. Quasquidem [...]mos sibi munere sic commutatas eis invicem resignaverunt cum omni iure et potestate omnimoda nil sibi suisque sangwinementis remenendo [...], ita longe et late, prout soli tenuerunt, et se [...] a quovis impedimento [...] evincere mutuo compromiserunt iuxta communem [civitatis] posicionem sub vadio triginta mrc. et silencium eternum hunc super dictis hereditatis sic commutatis. Et super hac adiudicatum solverunt.

20. *Mikołaj Wolek i Marcin [Zdun]. *Działo się tego dnia [...] wobec Wacława Osińskiego i ławników na sądzie gajonym Zdun na nasz sąd [...] między [...] wzdłuż [...] całym [...] Blankach znajdujący się przy bramie miejskiej i [...] [M]arcina między domem Błażeja Skowronka z jednej a [...] drugiej, do którego to domu zwany [...]wnyk wspomniany Marcin zapłacił 14 grzywien i już [...] grz. tenże Marcin zapłatę otrzymał. Pozostałe zaś 10 [...] grzywien w terminach poniżej wyznaczonych, na najbliższe święto św. Jakuba [...] 3 grzywny winien jest uiścić na święto Podwyższenia Krzyża Świętego 1 grzywne. Ponadto [...] na najbliższe święto św. Jakuba także kolejne 3. Podobnie na święto Podwyższenia Krzyża Świętego [...] kolejną grzywne*

i ostatnią grzywnę itd. Na najbliższe święto św. Jakuba [...] na następne ma zapłacić pod groźbą utraty dziedzictwa, które [...] tak zamienione im [...] powzdali z wszelkim prawem i władztwem wszelakim, niczego nie zachowując dla siebie i swoich krewnych [...] tak wzdłuż i wszerz, jak sami dzierżyli i siebie [...] od wszelkiego [...] wzajemnie obiecali uwolnić [...] pod karą 30 grzywien i zachować wieczyste milczenie co do tego dziedzictwa tak je wymieniwszy, a ponadto zapłacili pamiętne.

21. Mathias Starowycz cum Bernardo Ostrkowycz. Coram nobis nobili Venceslao burgrabio Oschyensky, viceadvocato et scabinis Colensibus bannito in iudicio residentibus constitutus personaliter [...] nasch Ostrkowycz publice recognovit, quia a Mathia Starovycz pro domo paterna vendita Johanni Slaby [totalem] et finalemolucionem recepit iuxta priorem acticionem. Et super hoc prefatus Mathias Starovycz in librum scabinorum sibi inscribi misit.

21. *Maciej Starowicz z Bernardem Ostrkowiczem. *Wobec nas szlachetnego burgrabiego Wacława Osińskiego, podwójciego i ławników kolskich zasiadających na sądzie gajonym, stawił się osobiście Bernard Ostrkowicz, by zeznać jawnie, że od Macieja Starowicza za dom ojcowski sprzedany Janowi Slabemu otrzymał ostatnią i pełną spłatę według wcześniejszego zapisu. Ponadto wspomniany Maciej Starowicz polecił zapisać to w księdze ławników.*

22. Albertus Wągłyszewsky, Laurencius Czołowsky. Acta sunt hec sabbato post Katherine anno 1502 [26 XI 1502] coram nobis nobili [V]enceslao Oschyensky burgrabio, advocato et scabinis Colensibus bannito in [iudicio] residentibus constitutus personaliter Albertus Wągłyszewsky, non coactus nec [...], sed animo deliberato suo suorumque amicorum fretus consilio recognovit [...] endulet et resignavit domum suam iacentem inter Gyeralth et [...] et Myrek alias Mirosław partibus ex altera Laurencio Czołowsky [...] quatuor mrc. monete et numeri in Regno Polonie currentis. Circa [quam] resignacionem prefatus Laurencius Czołowsky ipsi Alberto Wągłyszewsky [e]adem domo totalemolucionem fecit. Quam resignacionem Laurencius prefatus [in]scribi in librum scabino[rum mi]ssit et ob meliorem memoriam arra persoluta.

22. *Wojciech Węgliszewski, Wawrzyniec Czołowski. *Działo się w sobotę po [św.] Katarzynie 1502 roku wobec nas burgrabiego Wacława Osińskiego, wójta i ławników kolskich zasiadających na sądzie gajonym, gdy stawił się osobiście i dobrowolnie Wojciech Węgliszewski [...]. Ufając w trafność rady swojej i swoich przyjaciół zeznał, że [...] przekazał w posiadanie swój dom, znajdujący się między Gieraltem a [...] Mirkiem, czyli Mirosławem, z drugiej*

strony, Wawrzyńcowi Czołowskiemu [...] za 4 grzywny monety i liczby obiegowej w Królestwie Polskim. W związku z [...] powzdaniem wspomniany Wawrzyniec Czołowski temu Wojciechowi Węgliszewskiemu [...] dom dokonał pełnej spłaty, które to powzdanie wspomniany Wawrzyniec [...] pisać w księdzie ławników po]lecił, a dla lepszej pamięci zapłacono pamiętne.

[s. 23]

23. Mathia[s] [...] Hedwigis Ploczyenyczka. [Ac]ta sunt hec sa[bbato] [...] [cor]am nobis n[obili] [...] viceadvocato [...] scabinis [...] bus Bork [...] suorum [...] et [...] lem. || Martini [...] quamquidem [...] arra iuris censuandum personaliter.

23. *Maciej[j] [...] Jadwigą Płócienniczką. [Dz]iało się w so[botę] [...] [wo]bec nas sz[lachetnego] [...] podwójciego [...] ławników [...] Bork [...] swoich [...] i [...]. Marcina [...] którą [...] pamiętne [...] osobiście.

24. Mathias Polyak cum Jac[...]. Acta sunt hec sabbato post Katherine [...] coram nobis nobili Wenceslao Oschyensky [...] scabinis Colensis bannito in iudicio residentibus [...] Polyak publice recognovit, quod domum suam [...] et Paulum Czyągnykrowa partibus ex [...] quadraginta et sex mrc. numeri et mon[ete] [...] Jacobo Zemla, ita longe et late, prout [...] quamquidem [-resignacionem-] vendicionem prefatus [...] marcipoti dedit decem mrc. [...] proxime sequenti. Post hoc alias decem mrc. [...] Polyak et iterum pro festo Pasche pro[xime] [...] Jacobus Starovycz mansionario [...] Andree Kurczych omnibus executoribus post [...] Mathie Polyak per eam sibi electis et [...] cum omnimoda potestate ad [...] bona post mortem eiusdem [...] relicta dispensaturum. Et post hoc iterum pro eodem [...] venturo debet ponere mediam septimanam mrc. pecun[ia] [...] Zemla predictis executoribus et ita quod secundo et tercio [...] post modum proxime venturum per mediam septimanam mrc. [...] ponere habebit eisdem executoribus usque ad finalem [...] ginta sex mrc. sub amissione hereditatis [...] cutores accepta prima media septima Mar[...] Zemla eandem domum [...] sibi insig[...] nil pro se sique pro Joha[nne] [...] eiusdem Mathie [...] mortem sui patris super[...] pro [...] ibidem antequam remanere [...] tutores eundem Jacobum Szem[la] [...] impedimentum prefate domus et [...] communem civitatis [...] posicionem [...] quod prefatus Jacobus Zemla memoriale posuit [...]. <[...] satis [...] Jacobus [Ze]mła pro [do]mo sua hic introscripta Johanni filio Mathie Polak in toto, ut inferius hoc continetur laci[us] descriptum inferius etc.>

24. *Maciej Polak z Jak[...]. Działo się w sobotę po św. Katarzynie [...] wobec nas, to jest szlachetnego Wacława Osińskiego [...] ławników kolskich zasiadających na sądzie gajonym [...] Polak jawnie zeznał, że swój dom [...] a Pawłem Ciągnekrową z drugiej strony [...] 46 grzywien liczby i mon[ety]

[...] Jakubowi Żemli tak wzdłuż i wszerz, jak [...] którą to sprzedaż wspomniany [...] litkupu [...] dał 10 grzywien [...] w najbliższym następnym. Następnie kolejne 10 grzywien [...] Polak i znowu na naj[bliższe] święto Zmartwychwstania [...] Jakub Starowicz mansjonarzowi [...] Andrzejowi Kurczychowi wszystko [...] po [...] Maciejowi Polakowi sobie wybranych i [...] z wszelkim władztwem do [...] dóbr po śmierci tegoż [...] pozostawione rozdysponuje. Następnie podobnie na każdy [...] kolejny ma płacić 6,5 grzywny monety [...] wspomnianym wykonawcom i tak że na drugi i trzeci [...] po najbliższym po 6,5 grzywny pod groźbą utraty dziedzictwa [...] Mar[cin] Żemla ten dom [...] sobie [...] niczego dla siebie ani Ja[na] [...] tego Macieja [...] śmierci swego ojca [...] za [...] w tym miejscu pozostawić [...] tego opiekuna Jakuba Żem[li] [...] wspomnianego domu i [...] wspólnej miasta [...] wspomniany Jakub Żemla zapłacił pamiętne [...]. <[...] dość [...] Jakub [Żem]ła za swój dom wyżej wspomniany Janowi synowi Macieja Polaka w całości, jak to zostało szerzej opisane powyżej itd.>

25. Katherina Długa cum [...]. Acta sunt [...] sexta post Conversio[nis sancti Pauli] coram nobis [...] Oschyensky bur[...] supradictis bann[...] Długa non compul[sa] [...] freta consilio [...] hereditariam [...].

25. *Katarzyna Długa z [...]. Działo się [...] w piątek po [święcie] Nawrócenia św. Pawła [...] wobec nas [...] Osińskiego bur[...] wyżej wymienionych gajo[...] Długa nie zmuszona [...] radą [...] dziedziczne [...].

|| **26. [...] cum Stanislao Fusch.** [...] versionis Pauli anno Domini 1503 [...] burgrabio, viceadvocato et scabinis Colensis [...] constitutus personaliter Stanislaus [...] nec coactus animo deliberato suo suorumque amicorum [...] quia vendidit et resignavit medium prat[um] [...] ius pecuniarum Stanislaus [...] absque mundicia [...] cumque persone, iacentem inter Wasowczyna et Mastarowa usque [...] iure, late et longe, sic solum tenuit, nil pro se [...] rum tenetur [...] gno, quia iam suprascriptam solucionem [...] a predicto Stanislao Fuschek et obligatur facere [...] pro dicto prato. Super quod prefatus Stanislaus Fuschek [...] mus.

[s. 24]

26. *[...] ze Stanisławem Fuskiem. [...] Nawrócenia św. Pawła roku Pańskiego 1503 [...] burgrabiego, podwójciego i ławników kolskich [...] stawił się osobiście Stanisław [...] nie zmuszony, lecz za radą swoją i swoich przyjaciół [...], że sprzedał i powzdał pół łąki [...] pieniędzy Stanisław [...] między Wasowczyną i Mastarową aż [...] prawem, tak wzdłuż i wszerz, jak sam dzierżył, niczego dla siebie [...], że już wyżej zapisanej spłaty [...] od wspomnianego Stanisława Fуска dokonał za wspomnianą łąkę. Ponadto wspomniany Stanisław Fusek [...].

[s. 25] || **27. Stanislaus Zolek a[...]**. Acta sunt feria sexta ipso die Scola[stice] [10 II 1503] [...] coram nobis nobili Venczeslao bur[...] Colensis supradictis tunc bannito in iu[...] Agnes Wuschkowa de Kłoda[...] post sororem suam Annam St[...] satisfactionem et solucionem a prefato [...] devoluta, que Agnes prefata [...] eliberare et evincere Stanislau[m] [...] quorumcumque consangwineorum quibus[...] [pre]fatus Stanislaus Zolek perpetuam [...] cum marito suo fideiussores [...] interposuerunt erga prefatum [...].

27. *Stanisław Żolek [...]. *Działo się w piątek w dzień [św.] Scholastyki [...] wobec nas, szlachetnego Wacława bur[grabiego] kolskiego [i] wyżej wymienionych, wówczas na sądzie gajonym [...] Agnieszka Wuschkowa z Kłoda[...] po siostrze swojej Annie St[...] zadośćuczynienie i spłatę od wspomnianego [...] wspomniana Agnieszka [...] uwolnić Stanisław[a] [...] wszelkich krewnych, którym[...] [wspo]mniany Stanisław Żolek wieczysty [...] z mężem swoim [...] poręczyli względem wspomnianego [...].*

28. Jacobus Kopito [...]. Acta sunt feria sexta ipso [...] nobis nobili Wenceslao [...] tunc bannito in iudicio [...] prevignus Jacobi Kop[...] et maternis bonis cu[m] [...] Kopyto dedit suo previgno [...] Skoczyło[.]ka et Kąschypyotrek per t[...] so[...]t eandem sibi cum omni[...] nil pro se aut suis liberis [...] Johannes Drosd prevignus [...] maternis ipsius nil decetero [...] a cuius usque in ewm ni[...] prevignus prefatus Johannes [...] et liberam ipsius parare huc[...] Jacobus Kopito hanc concord[...].

28. *Jakub Kopyto [...]. *Działo się w piątek [...] nami, szlachetnym Wacławem [...] wówczas na sądzie gajonym [...] pasierb Jakuba Kop[...] i z dóbr po matce wr[az] [...] Kopyto dał swojemu pasierbowi [...] Skoczyło[.]ka i Kąski Piotrek [...] tę samą sobie z wszelkim [...] niczego dla siebie albo swoich dzieci [...] Jan Drozd pasierb [...] po matce jego nic z reszty [...] od czego aż na wieki [...] pasierb wspomniany Jan [...] i wolną uczynić [...] Jakub Kopyto tę ugod[...].*

29. Agnes Dobkowa [...]. Acta anno, die et loco [...] et cum filia Helena p[...] partem aree ipsorum hered[...] Schuboluwszy plebano et [...] ecclesie parochialis in Colo [...]cognoverunt, quia iam [...] prefatis acceperunt ipsi [...] prefati vitrici scabinis [...].

29. *Agnieszka Dobkowa [...]. *Działo się roku, dnia i w miejscu [...] i z córką Heleną [...] część ich gruntu dziedzic[...] Szuboluwskiemu plebanowi i [...] kościołowi parafialnemu w Kole [...] zeznali, że już [...] wspomnianych otrzymali [...] wspomniani witrycy ławnikom [...].*

Iudicium particu[...]. Sub Stanislao Ossyenszky [...] Covalyk, Stanislao Grzanka [...] Covnathka, Johanne Copecz [...].

**Sąd zwyczajny [...]. Wobec Stanisława Osińskiego[...] Kowalika, Stanisława Grzanki [...] Kownatki, Jana Kopcia [...].*

|| **30. Causa Laurency Szvya[...]** **filio suo pro manso agri [...]**. Coram nobis nobili Stanislao Ossyenszky bu[rgrabio] [...] existente et Paulo Tharchala vice[advocato] [...] omnibus bannito in iudicio plene residentib[us] [...] Laurencius Szvyachovycz cum Johanne [...] gorna publice recognoverunt bannito in iudicio [...] pro bonis paternalibus atque maternalibus eiusdem [...]. Quod idem Laurencius Szvyachovycz [...] filio suo cum omni iure, late et longe [...] in villa Nagorna seminatum iacentem [...] vicinos et hoc cum duobus equis, duobus bob[us] tali cum condicione, quod prefatus Johannes iam de[...] pro tota sua propinquitate paterna atque materna [...] atque sorores sub vadio triginta mrc. et [...] obligatur ultra hec duas mrc. pecunia[rum] [...] suo prefato pro dicto agro tres fert. pro [...] cum sic scribetur 1505 et [...] eiusdem annualis fori per annum alios tres [...] post hoc mediam mrc. pecuniarum sub eodem [...] Laurencius memoriale posuit scabinis. [s. 26]

30. *Sprawa Wawrzyńca Świa[chowic] synem swoim o łan pola [...]. *Wobec nas szlachetnego Stanisława Osińskiego burgrabiego [...] urzędującego i Pawła Charchały podwójciego [...] wszystkich zasiadających na sądzie gajonym w pełnym składzie, [...] Wawrzyniec Świechowic z Janem [...] jawnie zeznali na sądzie gajonym [...] w sprawie dóbr po jego ojcu i matce [...]. Ów Wawrzyniec Świechowic [...] synowi swojemu z wszelkim prawem, tak wzdłuż i wszerz [...] znajdujące się we wsi Nagórna [...] z dwoma końmi, dwoma wołami [...] pod takim warunkiem, że wspomniany Jan już [...] posiada całą bliższość po ojcu i matce [...] oraz siostry pod karą 30 grzywien i [...] zobowiązany jest ponadto 2 grzywny pieniądza [...] swojemu wspomnianemu za wyżej wymienione pole 3 wiardunki za [...] gdy tak zastało zapisane 1505 i [...] dorocznego targu za rok kolejne 3 [...] potem zaś ½ grzywny pod takim samym [...] Wawrzyniec zapłacił ławnikom pamiętne.*

31. Causa Balberti [!] **Futha cum Ba[...]**. Coram nobis nobili Stanislao Ossyensky burg[rabio] [...] et Paulo Charchala viceadvocato atque [...] plene residentibus constituta personaliter [...] germana soror olim Dorothee Alb[...] recognovit, quia sufficientem recepit [...] [so]rore germana Futzyrna super ipsam de[...] Barbara prefata ab omnibus sangwinementes [...] habet, obligat se et tenebit evincere sub vadio triginta mrc. [...] memoriale posuit scabinis.

31. *Sprawa Wojciecha Futy z Ba[...]. *Wobec nas szlachetnego Stanisława Osińskiego burgrabiego [...] i Pawła Charchały podwójciego oraz [...] zasiadających w pełnym składzie, stawiała się osobiście [...] rodzona siostra*

zmarłej Doroty Woj[...], by zeznać, że otrzymała zadośćuczynienie [...] [sio]stry rodzonej Futrzyny na nią [...] wspomniana Barbara od wszystkich krewnych [...] ma, zobowiązuje się i ma uwolnić pod karą 30 grzywien [...] zapłaciła ławnikom pamiętne.

[s. 27]

|| **32. [...] domino Jacobo mansionario, Mathia [...] fratribus, Nicolao Kozyemynsky execut[re]s [...] Mathia Polyak. [...] [feri]a sexta infra octavas Corporis Christi anno Domini 1503 [16 VI 1503] [...] Venceslao Osyensky burgrabio protunc Colensi existente [...] viceadvocato atque scabinis omnibus bannito in iudicio residentibus [...] [h]onorabilis dominus Jacobus mansionarius Colensis ecclesie, Mathias [...], [Nicolau]s Kozyemysky executores substituti post mortem olim Andree [...]tho precedencium executorum in testamento Mathie Polyak [...]se obligaverunt Jacobum Zemla eliberare et evincere [...]us prefati Jacobi Zemla a quolibet propinquo et a quolibet [...] Mathie Polyak propriis impensis et prefatus [...]gatur eisdem prefatis executoribus residuum pecuniarum [...] iuxta terminos in superiori acticatione descriptos [...] quadraginta sex mrc. Quibus prefatis [...] Jacobus Zemla iam posuit mediam septimam mrc. [...] anni superius scripti debitarum et ita pro secundo et [...] ad exitum finalem per mediam septimam mrc. eisdem [...] bebit sub amissione hereditatis iuxta communem civitatis [...]. Super quod prefatus Jacobus Zemla memoriale posuit.**

32. * [...] panu Jakubowi mansjonarzowi, Maciejowi [...] braciom, Mikołajowi Kozmińskiemu wykonaw[com] [...], Macieja Polaka. [...] w piątek w oktawie Bożego Ciała roku Pańskiego 1503 [wobec] Wacława Osińskiego wówczas burgrabiego kolskiego [...] podwójciego i wszystkich ławników zasiadających na sądzie gajonym [...] czcigodny pan Jakub mansjonarz kolskiego kościoła, Maciej [...], Mikołaj Kozmiński w zastępstwie wyznaczeni wykonawcami po śmierci Andrzeja [...] wykonawców w testamencie Macieja Polaka [...] zobowiązali się Jakuba Żemłę zwolnić [...] wspomnianego Jakuba Żemły od kogokolwiek z bliskich i jakiegokolwiek [...] Maciejowi Polakowi własnych kosztów i wspomniany [...] tym wykonawcom pozostałe pieniądze [...] zgodnie z terminami ustalonymi we wcześniejszym zapisie [...] 46 grzywien [...] roku wyżej wymienionym a na drugą i [...] aż do pełnej spłaty 6,5 grzywiny [...] pod karą utraty dziedzictwa zgodnie ze zwyczajem gminy [...]. W związku z tym wspomniany Jakub Żemła zapłacił pamiętne.

33. [...] fatamos et providum advocatum [...] et totam universitatem civitatis Radzye [...] [prov]idum Laurencium oppidanum de Colo. [...] infra octavas Corporis Christi anni eiusdem 1503 [16 VI 1503] [...] Paulo Tharchala, Stanislao Kowalyk, Stanislao Grzanka [...] Nicolao Gonywyeprek,

Johanne Kownathka, Johanne [...]zyelyathek veniens nobilis Jacobus Strze-lyeczsky [...]que super arbitrum alias oberman inter famatos advocatum [...]munitatem oppidi Radzyeyow ex una et providum [...] cognominatum oppidanum de Colo partibus ex [...] famatus Stanislai Ossyensky burgrabius Colensis [...]grabius Radzyeyowiensis et predictus Jacobus [...], Petrus Kobylka, Mathias Gąsiorek [...], Johannes Golyschewski tamquam arbitri et comp[...] inter partes superius descriptas concordaverunt [...] et finalem ac eviternam unionem ad petita [...] ecclesie parochialis Colensis ac religiosorum virorum [...] [...]orum cenobii in Colo ex assensu favorabilibus supra [...]um Radzyeyowyenses amicablem composuerunt, tali videlicet Laurencius diffidaverat predictae opido et [...] hic coram predictis arbitris spocondit || et summisit se et presenti actu obligatur temporibus [...] consanguineis talem diffulacionem et actum feci in [...] et hominibus fecisse. Ipsiusque Laurencii detencionem [...] Colo propter discrimen superius descripte diffulacionis [...] quovis facto per se per propinquos aut qua[...] in detrimentum seu aquam lesionem prefati oppidi [...], si prefatus Laurencius [-in-] citra superius [...]se et per presentes, non coactus, non compulsus [...] sponte et bene deliberatus et usus plur[...] per predictos oppidanos Radzyeyowyenses licencia et adiutorio postulatis loci h[...] civitatis, oppidi, ville aut cuivis loci [...] quavis pena semota quovis et [...] possunt ac poterint ipsum Laurencium [...] arbitrium ipsorum quovis iure non [...] alias *szczunek* secum facere. Ipse [...] Laur[...] opidanis Radzyeyowienses per expensa et [...] sibi Laurencio et natis ipsorum tente [...] libere recipere. Super quibus omnibus et singulis [...].

[s. 28]

33. *[...] **i przezornego wójta [...] oraz całą społeczność miasta Radziejowa [przez]ornego Wawrzyńca mieszczanina kolskiego.** [...] w oktawie Bożego Ciała tego samego roku 1503 [...] Pawła Tarchały, Stanisława Kowalika, Stanisława Grzanki [...] Mikołaja Goniwieprzka, Jana Kownatki, Jana [...] stawiał się szlachetny Jakub Strzelecki [...] w związku z rozjemcą, czyli „obermanem” między sławetnymi wójtem [i współ]notą miasta Radziejowa z jednej oraz przezornym [...] zwanym mieszczaninem z Koła stronom z [...] sławetni Stanisław Osieński burgrabia kolski, [...] burgrabia radziejowski i wspomniany Jakub [...], Piotr Kobylka, Maciej Gąsiorek [...], Jan Goliszewski rozjemcy [...] między wyżej wymienionymi stronami zawarli ugodę [...] i ostateczną oraz wieczystą jedność na prośby [...] kościoła parafialnego w Kole i czcigodnych [zakonników] klasztoru w Kole za zgodą i poleceniem [...] radziejowscy życzliwie ułożyli [...] Wawrzyniec wyrządził szkodę wspomnianemu miastu i [...] ten wobec wspomnianych sędziów ślubował oraz pokornie zgodził się i niniejszym aktem zobowiązany

jest w czasach [...] krewnym taki niegodziwy czyn popełnił [...]. Zatrzymanie samego Wawrzyńca [...] z powodu wyżej wymienionej szkody [...] jakimś czynem przez siebie, przez bliskich albo [...] na szkodę wspomnianego miasta [...], jeśli wspomniany Wawrzyniec wyżej [...] i przez obecnych, niezmuszony, nieprzynaglony [...] z własnej woli i dobrze się namyśliwszy, skorzystawszy [...] przez wspomnianych mieszczan radziejowskich i proszący o pomoc w miejscu [...] miasta, grodu, wsi lub jakiegokolwiek miejsca [...] po uchyleniu jakiejś kary jakiś i [...] mogą i będą móc tego Wawrzyńca [...] ich na jakimś sądzie nie [...] inaczej szacunek z nim uczynić. Sam [...] Wawrzyniec] mieszczanom radziejowskim na wydatki [...] Wawrzyńcowi i dzieciom ich ma [...] przyjąć swobodnie. W związku z tym wszystkim i każdemu z osobna [...].

34. Causa inter famatos et [...] [cons]ulatum et totam universitatem [...] [pro]vidum Laurencium opidanum [...]. Acta sunt hec feria VI infra octavas Corporis [16 VI 1503] [...] coram providis Paulo Tharchala viceadvocato [...] Coualyk, Stanislaŏ Grzanka, Blasio Scovro[nek] [...] [Co]vnathka, Johanne Copecz et Nicolao C[...] veniens nobilis Jacobus Strzeleczzsky preconsul [...] alias oberman inter famatos advocatum [...] opidi Radzeyow ex una et providum [...] gnominum opidanum de Colo partibus [...] ac famati Stanislaus Ossyenszky burgrabius [...] burgrabius Radzeyoviensis et predictus J[...], Petrus Cobyłka, Mathias Gąszyorek [...] et Johannes Golyzszewszky tanquam arbitri et [...] inter partes superius descriptas concordaverunt arbitra[lem] unionem ad petita omnium presbiterorum ecclesie [...] solum virorum fratrum minorum cenobii [...] septorum civium Radzeyivien-ses [...] quod cum prefatus Laurencius diffidave[rat] dampnum ignis hec coram predictis [...] || temporibus vite sue unacum attaneis et consanguineis [...] actum in prefato opido Radzeyow et hominibus [...] Laurencii detencionem, que in ipso acta est in Colo propter [...] diffidacionis eviterne, verbo, opere aut quovis [...] nos aut quovis serenissimam personam meminisse [...] aquam lesionem prefati opidi Radzeyow contradicere [...] Laurencius contra superius descripta secusfecerint sub [...] per presentes, non coactus, non compulsus, nullo [...] ente et bene deliberatus et usus plurimorum [...] per predictos opidanos Radzeyovienses approbatus [...] cia et adiutorio postulatus loci habitacionis [...] civilis opidi, ville aut cuiusvis locorum [...] quavis pena semota quovis et cuiusvis [...] remota possunt ac poterunt ipsum Laurencium [...] iuxta arbitrium ipsorum quovis iure non [...] alias o szacunek secum facere. Ipse [...] obligatur predictis opidanis Radzeyovienses [...] s ipsoum super pecuniis, que sunt sibi Lau[...]rum tente in Radzeyow unam mrc. [...]

[s. 29]

ecipere. Super quibus omnibus et singulis utraque partes [...] desuper prefatus Laurencius ex decreto super descriptos [...] obligatur feria quinta proxima in Radzeyow [...] seu obligacionem actis et inscripcionibus necnon obli[...] Radzeyow confirmare et ratificare sub obligacione.

34. *Sprawa między sławetnymi i [...] [rad]ę miejską i całą społeczność [...] mieszczanina [prze]zornego Wawrzyńca [...]. Działano się w piątek w oktawie Bożego Ciała [...] w obecności przezornych Pawła Tarchały podwójciego, [...] Kowalika, Stanisława Grzanki, Błażeja Skowronk[ka] [...] [Ko]wnatki, Jana Kopcia i Mikołaja K[...], gdy stawił się szlachetny Jakub Strzelecki, burmistrz [...], czyli „oberman” między sławetnymi wójtem [...] miasta Rządziejów z jednej strony i przezornym [...] zwanym mieszczanem z Koła stronom [...] oraz sławetni burgrabia Stanisław Osieński [...] burgrabia radziejowski i wspomniany [...], Piotr Kobylka, Maciej Gąsiorok [...] i Jan Goliszewski, jak też sędziowie i [...] między wyżej wymienionymi stronami zawarli przyjacie[lską] zgodę na prośby kapłanów kościoła [...] mężów braci mniejszych klasztoru [...] obywateli radziejowskich [...], że gdy wspomniany Wawrzyniec wyrządził szkodę ogniem[...] to wobec wspomnianych [...] za życia swego wraz z poszkodowanymi i krewnymi [...] działo się we wspomnianym mieście Radziejowie i ludziom [...] uwięzienie Wawrzyńca, który tym samym przebywa w Kole z powodu [...] szkody, słowem czynem albo jakimś [...] o osobie pamiętać [...] zaprzeczać [...] we wspomnianym mieście Radziejowie [...] Wawrzyniec przeciw temu co wyżej spisano [...] przez obecnych, nie zmuszony ani zniewolony, żadnym [...] i po głębokim namyśle, zasięgnąwszy wielu [...] przez wspomnianych mieszczań radziejowskich przyjęty [...] i pomocą prosząc o miejsce zamieszkania [...] miasta, wsi albo innego miejsca [...] po oddaleniu kary czymkolwiek kogokolwiek [...] oddalone mogą i będą móc Wawrzyńca [...] podług [...] ich na którymś sądzie nie [...] inaczej o szacunek z nim się zadać. On sam [...] zobowiązany jest wspomnianym mieszczanom radziejowskim [...] ich co do pieniędzy, który im Waw[rzyniec] [...] ma w Radziejowie 1 grzywnę [...] otrzywać. Co do tego wszystkiego obie strony [...] wspomniany Wawrzyniec z dekretu o wspomnianych [...] zobowiązany jest w najbliższy czwartek w Radziejowie [...] czy też zobowiązanie aktami i zapisami jak również zobowiązany [...] Radziejowie pod przymusem potwierdzić i zatwierdzić.

35. [...]binorum cum Brathonyeva. [...] Tharchala viceadvocatus necnon Stanislaus [...] Coualyk, Nicolaus Gonyvyepzek, Blasius [...] [J]ohannes Covnathka, Johannes Copecz et Nicolaus [...] protunc existentes recognoscimus tenore [...]pedit universis, quomodo in presencia nostri personaliter

[s. 30]

[...] Margaretha Brathonyeva effideiussit [...] scabinos mediam quartam pecuniarum [...] Curczynoszycz eidem Petro Curczynoga [...] nobis istos fideiussores, videlicet Johannem [...] Prądotha, Stanislaum Brathonyek et [...] pro pecuniis eiusdem, tali modo, quod dum [...] ipsis scabinis, qui pro tempore fuerunt pro[...]gerit, ex tunc prefati fideiussores non [...] || quovis alio nisi pecuniis paratis debent et obligant [...] advocato cum eius scabinis respondere realiter et [...] omni prout mota dilacione atque industria sive ex[...] vadio triginta mrc. aliter minime facturi [...] presentem inscriptionem in hunc librum nostrum inscribere [...] memoriam premissorum.

35. *[/...] [ławn]ników z Bratoniową. [...] *podwójci Tarchała, jak również Stanisław [...] Kowalik, Mikołaj Goniwieprzek, Błażej [...] [J]an Kownatka, Jan Kopeć i Mikołaj [...] podówczas zeznajemy, niniejszym [...] wszystkich, jak w naszej obecności osobiście [...] Małgorzata Bratoniowa poręczyła [...] ławników 4,5 grzywny pieniądza [...] Kurczynóżka temu Piotrowi Kurczynodze [...] nam tych poręczycieli, to jest Jana [...] Prandotę, Stanisława Bratońka i [...] za pieniądze tegoż, w taki sposób, że póki [...] ławnikom, którzy wówczas byli, [...] wówczas wspomniani poręczyciele nie [...] czymś innym, lecz tylko gotówką winni są i zobowiązani [...] wójtowi wraz z jego ławnikami rzeczywiście odpowiedzieć i [...] każdemu stosownie do zwłoki i pilnie [...] karą 30 grzywien mają uczynić [...] niniejszy zapis w tej księdze umieścić [...] pamięć powyższych postanowień.*

36. Causa Mathie Słupieczky cu[m] [...]. |=Acta sunt hec feria sexta post Petri et Pauli proxima [30 VI 1503] coram nobis nobili et providis Wenceslao Oschyensky b[...] scabinis Colensis supradictis protunc bannitum in iudicium resi[...] Mathias Słupieczsky cum consorte sua legittima Dorothea [...] coniuncta, quia unanimi voto resignaverunt domum [...] et Grabowa domum partibus ex utraque penes valvam [...] ita longe et late, prout solus tenuit et habuit [...] genero suo et suis successoribus legitimis, nil pro se et [...] remanendo ratione filie sue, quam duxit Katherina [...] iure et dominio. Quiquidem Mathias Słup[...] hoc speciale edixerunt. Quod si Deus Omnipotens [...] quem defectum promiserit prefatus Jacobus Norek [...] tamquam filius conservare taliter et obligatur per se [...] prefatus Jacobus Norek memoriale dedit scabinis.=|

36. *Sprawa Macieja Słupeckiego z [...]. *Działo się w piątek po [święcie św.] Piotra i Pawła wobec nas szlachetnego i przezornych Wacława Osieńskiego b[urgrabiego i] wyżej wymienionych ławników kolskich podówczas zasiadających na sądzie gajonym [...] Maciej Słupecki ze swoją prawowitą żoną Dorotą [...] pospólną, że jednogłośnie powzdanie domu [...] [z jednej*

strony] domu Grabowej, z drugiej zaś obok bramy [...] tak wzdłuż i wszerz, jak sam miał i posiadał [...] zięciowi swemu i prawowitym dziedzicom, niczego dla siebie i [...] nie zachowując [...] córce swojej, zwanej Katarzyna [...] prawem i władaniem. Maciej Słup[eck]i [...] to osobiwe wypowiedzieli. Co jeśli Bóg Wszechmogący [...] obieca wspomniany Jakub Norek [...] jako syn zachować i zobowiązany jest przez siebie [...] wspomniany Jakub Norek zapłacił ławnikom pamiętne.

37. Causa Jacobi Cvrzychowicz cum Anna [...] sua Kurczychowa et executoribus parte parte [!] ipsius. [=Acta sunt hec feria sexta post Petri et Pauli proxima anno [30 VI 1503] [...] coram nobis nobili et providis Wenceslao Ossyensky burg[rabio] [...] scabinis Colensis supradictis protunc bannito in iudicio residen[tibus] [...] derelictum Curczych inter novercam et ipsum prefatum Jac[...] medium tam mobilium, quam immobilium bonorum, videlicet dom[...] pecuniis paratis in testamento obligatorum et pecudi[...] domus eiusdem suppetilibus [!]. Imprimis ipse Jacobus [...] patris executoribus publice recognovit, quod [...] de bonis maternalibus ipsum exheredando [...] eisdem bo[nis] [...] sibi quinque mrc. et duos ortos sub castro. Insuper [...] alias *oczczysny* preter cetera in testamento sibi legata[...] vusis, braseis [...] quadraginta et quatuor[...] prefato filio cessatis. Hanc medietatem sic per duos [...] mrc. predictus Jacobus cum suis executoribus, videlicet [...] Petro Kobylka et Mathia Gąssyorek [...] publice, quia ipsi Anne olim Andree [...] eisdem vasis et ceteris rebus domesticis [...] || longe [s. 31] et late, prout presens tentum fuit, pro quaquidem [...] Anna Kurczychowa pro festo Exaltacionis Sancte Crucis per [...] sequentes tres mrc. habebit et solvere tenebitur [...] primo, secundo, tercio et usque ad viginti duarum mrc. [...] hereditatis. Item insuper prefatus Jacobus Kurczychovycz [...] rtaginem meliorem, macellum eciam melius similiter et medietatem [...] et duas vaccas |hec facta sunt coram advocato-| et [...] |advocatus-|, que supra dicta sunt facta indivisim predicta [...] et scabinos, videlicet Johannes Kopecz, Stanislaus Grzanka [...] arbitros positos Stanislaum Jarzamb, Albertum Poczatek [...] rogatos. Et super hoc Jacobus et Anna dederunt ovem [...] Owczą.=]

37. *Sprawa Jakuba [...] z Anną [...] jego Kurczychową i wykonawcom z jego strony. Działo się w czwartek po święcie św. Piotra i Pawła roku [...] wobec nas Wacława Osieńskiego burgrabiego [...] oraz przezornych ławników kolskich wówczas zasiadających na sądzie gajonym wyżej wymienionych [...] pozostawionych Kurczych między synową i nim wspomniany Jakub [...] połowę tak ruchomych jak nieruchomych dóbr, to jest dom [...]

gotówką w testamencie zobowiązanych i bydło [...] wyposażeniu tego domu. W pierwszej kolejności sam Jakub [...] ojca wykonawcom jawnie zeznał, że [...] z dóbr po matce wydziedziczając go [...] tymże dobrom [...] jemu 5 grzywien i dwa ogrody na podzamczu. Ponadto [...] poza resztą zapisaną mu w testamencie [...] słód [...] czterdzieści cztery [...] odstąpił wspomnianemu synowi. Ten równy podział pomiędzy dwóch [...] grzywien wspomniany Jakub ze swymi wykonawcami, to jest [...] Piotrem Kobyłką i Maciejem Gąsiorkiem [...] jawnie, że Annie żonie zmarłego Andrzeja [...] tymi samymi naczyniami oraz innym sprzętem domowym [...], wzdłuż i wszerek, jak do tej pory posiadał, za jakąś [...] Anna Kurczychowa na święto Podwyższenia Krzyża Świętego przez [...] następne trzy lata będzie miała płacić [...] na pierwszym, drugim, trzecim aż do 22 grzywien [...] dziedzictwa. Podobnie wspomniany Jakub Kurczychowicz [...] lepszą kadź, jatkę i połowę [...] oraz dwie krowy, spośród tego, co wyżej wymieniono, uznano za niepodzielne [...] i ławników, to jest Jana Kopcia, Stanisława Grzanki [...] ustanowionych rozjemcami Stanisława Jarząbka, Wojciecha Początki, [...] powołanych. Ponadto Jakub i Anna dali [...] Owcy.

[Iudicium ban]nitum celebratum feria VI^{ta} ante [...] coram nobili Jacobo Ponathowsky [...] necnon Paulo Tharchala viceadvocato et scabinis [...] Stanislao Grzanka, Nicolao Gonywyeprek [...] [Jaco]bo Zemla, Mathia Rychlowpadl, Petro Kazubycz [...] millesimo quingentesimo tercio Johanne baccalario de [...] scholari, existente ipsorum notario.

***[Sąd gaj]ony odbył się w piątek przed [...] wobec szlachetnego Jakuba Ponętowskiego [...] jak również Pawła Tarchały podwójciego i ławników [...] Stanisława Grzanki, Mikołaja Goniwieprzka [...] [Jaku]ba Żemły, Macieja Rychlowpadla, Piotra Kazubca [...] 1503 [przez] Jana bakalarza z [...] ich ówczesnego pisarza.**

38. [...] [Johan]nis Kopecz et honorabilis Jacobi [...] Colensis. [...] anno quibus supra coram nobis nobili Jacobo [...] et Paulo Tharchala viceadvocato et scabinis [...]]-constitutus personaliter-| bannito in iudicio residentibus constitutus [...] non coactus nec compulsus, sed animo deliberato [...] amicorum fretus consilio recognovit, quia vendidit et [...] iacentem inter ortos honestarum domine Lazarzewa et Bra[...] ex utrisque honorabili viro domino Jacobo Starowycz [...] pro quindecim minus fert. mrc. monete et numeri communis [...] currentis et consueti, nil pro se suisque successoribus aut [...] [re]manendo, ita longe et late, prout presens tentum fuit. Circa [...] prefatus honorabilis Jacobus ipsi domino Johanni Kopecz [...] posuit pro festo sancti Adalberti proxime venturo [...]bet et iterum pro festo Bartholomei

eciam proxime venturo [...] bebit et postmodum iterum pro festo sancti Adalberti tres [...] finales ponere habebit sub amissione hereditatis et vadii [...]. Quemquidem dominum Jacobum prefatus Johannes Kopecz ab [...] impensis evincere debebit iuxta ritum et consensum [...] prefatus dominus Jacobus scabinis memoriale dedit.

38. * [...] Jana Kopcia i czcigodnego Jakuba [...] kolskiego. [...] roku jak wyżej wobec nas to jest szlachetnego Jakuba [...] i Pawła Tarchały podwójciego oraz ławników [...] zasiadających na sądzie gajonym, stawił się [...], nie zmuszony ani przynaglony, lecz po głębokim namyśle [...] wsparty radą przyjaciół zeznał, że sprzedał i [...] położony między ogrodami uczciwych Łazarzowej i Bra[...] z jednej i drugiej strony czcigodnemu mężowi panu Jakubowi Starowiczowi [...] za 15 grzywien bez wiardunku monety i liczby pospolitej [...] obiegowej i zwykłej, niczego dla siebie i swoich dziedziców nie zachowując, tak wzdłuż i wszerz, jak dotychczas posiadał. W związku z [...] wspomniany czcigodny Jakub panu Janowi Kopciowi [...] zapłacił na ostatnie święto św. Wojciecha [...] i znowu na następne święto św. Bartłomieja [...] będzie, a potem znowu na święto św. Wojciecha 3 [...] będzie miał zapłacić pod groźbą utraty dziedzictwa [...]. Wspomniany Jakub Kopeć będzie musiał uwolnić własnym kosztem pana Jakuba od [...] zgodnie z przyjętym zwyczajem [...] wspomniany pan Jakub zapłacił ławnikom pamiętne.

39. [...] [Sta]nislai Sibilla cum Gawronek et [...] coniuncta manu. [...] Jacobo Ponąthowsky burgrabio, Paulo Tharchala [...] supranominatis Colensis bannito in iudicio residentibus [...] [Stanis]laus Sibilla publice recognovit, quia domus [...] coniuncta manu Opawyenses civibus viginti quatuor [...]. Quam summam viginti quatuor solvere debet [...] || et obligatur solvere [s. 32] a data presencium usque ad annum [...] quovis dilacione et si quod absit, non solveret prefatum deb[...] suprefatis, extunc admittit eis intromissionem in domum [...] habebunt potestatem in prefata domo utifruendi, venden[di] [...] iuxta eorum voluntatem faciendi, sic eius melius videbitur [...] principale ius super eadem domo totaliter habebunt, qui a[...] Sibilla teneret et debitus esset et insuper prefati domini [...] Johannem Mrzewka diligenciam faciens memoriale scab[inis] [...].

39. * [...] [Stani]sława Sybilli z Gawronkiem i [...] pospólną ręką. [...] burgrabiego Jakuba Ponętowskiego, Pawła Tarchały [...] kolskich wyżej wymienionych zasiadających na sądzie gajonym [...] [Stanis]ław Sybilla jawnie zeznał, że dom [...] ręką pospólną obywatelom opawskim 24 [...]. Tę sumę 24 ma zapłacić [...] i zobowiązany jest uiścić od daty niniejszych [zapisów]

aż do roku [...] jakiejś zwłoki i jeśli, co oby się nie zdarzyło, nie zapłaci wspomnianego długu wyżej wymienionym, wtedy dopuści do przejęcia przez nich domu [...] będą mieli prawo do wspomnianego domu, by go używać, sprzedać [...] wedle własnej woli zgodnie z tym co wyda im się korzystne [...] zyskają w pełni prawo pierwszeństwa co do tego domu, którzy a[...] Sybilla miał i winien był i ponadto wspomnianego pana [...] Jana Mrzewkę stawiając się na sądzie pamiętne ławnikom] [...].

40. In causa Petri procuratoris in Bylycze [...] pro domo. Coram nobis nobili Jacobo Ponathowski burgrab[io] [...] advocato et scabinis super nominatis Colensis bannito [...] personaliter Petrus procurator in Bylycze dictus Pyrczew[...], quia vendidit et resignavit domum iacentem pen[es] [...] in fine platee versus Walvam Cracoviensem Nicolao Kob[yłka] [...] monete et numeri communis in Regno Polonie consueti [...]ribus aut consanguineis remanendo, ita longe et late [habuit]. Et prefatus Petrus circa resignacionem a Nicolao [...] totalem sex mrc. solucionem. Quiquidem Petrus procurato[r] [...] ab omni impedimento suis impensis evincere debebit [...] quod prefatus Nicolaus Kobyalczycz scabinis memor[iale posuit].

40. *W sprawie Piotra rządcy w Bylicach [...] o dom. *Przed obliczem naszym to jest szlachetnego Jakuba Ponętowskiego burgrabiego [...] wójta i wyżej wymienionych ławników kolskich [...] osobiście Piotr rządcą w Bylicach zwany Pyrczow[...], że sprzedał i powzdał dom położony obok [...] na końcu ulicy w stronę Bramy Krakowskiej Mikołajowi Kob[yłce] [...] monety i liczby pospolitej w Królestwie Polskim [...] albo krewnym pozostawiając, tak wzdłuż i wszecz [miał]. Wspomniany Piotr w związku z powzdaniem od Mikołaja [...] całą splatę 6 grzywien. Piotr rządc[a] [...] od wszelkich roszczeń będzie miał uwolnić własnym kosztem [...] że wspomniany Mikołaj [...] ławnikom zapłacił pamiętne].*

41. Martino Pysczek previgno Elizabe[th]. Coram nobis nobili Jacobo Ponathowski burgrabio [...] advocato et scabinis supradictis Colensis bannito in [...] personaliter Martinus Pysczek publice recognovit, quia do[...] Johanne Pysczek patre presentis Martini recepit sex mrc. [...] Elizabeth Pysczkowa septimam iuxta arbitrorum decretum [...] Elizabeth debet hunc pacem perpetuam ab eodem previgno seu [...] in eisdem maternalibus. Quodquidam Elizabeth sibi in libru[m] [...] inscribere ob firmius robur ex consensu eiusdem Marti[ni].

41. *Marcinowi Piszczkowi pasierbowi Elżbiety. *Przed obliczem naszym to jest szlachetnego Jakuba Ponętowskiego burgrabiego [...] wójta i wyżej wymienionych ławników kolskich na sądzie gajonym [...] osobiście Marcin*

Piszczek jawnie zeznał, że do[...] Jana Piszczka ojca tego Marcina otrzymał 6 grzywien [...] Elżbieta Piszczkowa siódmą zgodnie z postanowieniem rozjemców [...] Elżbieta ma wieczysty pokój od tego pasterba czy [...] w tychże dobrach po matce. Elżbieta dla siebie do ksiąg[i] [...] zapisać na mocniejszą pamięć za zgodą Marci[na].

42. Item eiusdem cum eodem de pater[...]. Coram nobis nobili Jacobo Ponąthowsky burgrabio [...] advocato et scabinis protunc existentibus supranominatis [...] residentibus veniens Martinus Pysczek publice [...] nalibus cum sua noverca Elizabeth Pysczkov[a] [...] de quibus paternalibus prefata Elizabeth dedit [...] quas Martinus Pysczek iam effectualiter levat et [...] festo Exaltacionis Crucis pro annuali foro ipsi Martino pecuniam unam sxg. ponere debebit sub va[dio] [...] et predicta Elizabeth debet habere perpetuum silencium et [...] quequidam Elizabet ob firmitus robur sibi ex consensu [...] scabinorum inscribere iussit. Et super hoc scabinis. <Quam sxg. iam dedit.>

42. *Tego samego z tymże o [...]. Przed obliczem naszym to jest szlachetnego Jakuba Ponętowskiego burgrabiego [...] wójta i wyżej wymienionych ławników [...] wówczas zasiadających, stawił się Marcin Piszczek jawnie [...] ze swoją macochą Elżbietą Piszczkow[ą] [...] z których to dóbr po ojcu Elżbieta dała [...] które Marcin Piszczek już skutecznie podjął i [...] święto Podwyższenia Krzyża na jarmarku [...] pieniądze 1 grzywnę ma zapłacić po zast[aw] [...] a wspomniana Elżbieta ma zachować wieczyste milczenie i [...] Elżbieta na większą moc dla siebie za zgodą [...] ławnikom poleciła zapisać. W związku z tym zapłaciła już kopę ławnikom.

|| **[Iudicium ban]nitum particulare celebratum est feria [...]** et Jude proxima [27 X 1503] coram Jacobo Ponąthowski [...] Johanne Jaczek vice-advocato ceterisque scabinis [...] descriptis.

[s. 33]

***[Sąd gajony zwyczajny odbył się dnia [...]]** i Judy wobec Jakuba Ponętowskiego [...] Jana Jaczka podwójciego i pozostałych ławników wyżej wymienionych.

43. [...] pro infamia Alberti Javorek 1503. [...] VI^a ante Simonis et Jude [27 X 1503] in presencia iuris constituti [...] Jacubyecz et Albertus Jaworek sponte coram iure recognoverunt [...] sibi concordiam coram advocato et scabinis protunc in iure [...] Stanislaus Jakubyecz coram iure proclamavit, quia [...] Jaworek nil mali fecit nisi omni bono de eo testatus [...] prefatus Albertus Javorek notam iuri obtulit.

43. *[...] w sprawie utraty czci Alberta Jaworka 1503. [...]] W piątek przed świętem św. Szymona i Judy przed obliczem sądu stawili się [...] Jakubiec

i Wojciech Jaworek i z własnej woli zeznali przed sądem [...] sobie zgodę wobec wójta i ławników podówczas na sądzie [...] Stanisław Jakubiec przed sądem obwieścił, że [...] Jaworek niczego złego nie uczynił i nie inaczej jak tylko dobrze o nim zaświadczył [...] wspomniany Wojciech Jaworek zapłacił pamiętne.

44. [St]anisłai Wazowka cum Jacobo Zemla. [...] [an]no 1503 feria VI^{ta} ante Simonis et Jude [27 X 1503] coram [...] Ponąthowski burgrabio Colensi necnon Johanne Jaczek [...] que scabinis in iudicio bannito residentibus constitutus [...] Vasowczyk, non coactus nec compulsus, sed animo [...] rumque amicorum fretus consilio recognovit, quia vendidit [...] agrum cum ortho, cui ortho eciam eidem Stanislaus [...] sulcos, alias *dwa składy*, addidit, iacentibus inter [...] plateam partibus ex utrisque Jacobo Zemla pro quatuor [...] numeri in Regno Polonie soliti [...] ita longe et [...] tenuit et habuit. Circa quam resignacionem prefatus Stanislaus [...] domino Jacobo Zemla totalem et finalem solucionem recepit [...] in libros scabinorum inscribere iussit ob meliorem [...] persoluta.

44. *[Sprawą] Stanisława Wazówki z Jakubem Żemlą. [...] [ro]ku 1503 w piątek przed [świętem św.] Szymona i Judy wobec [...] Ponętowskiego burgrabiego, jak również Jana Jaczka [...] ławników zasiadających na sądzie gajonym stawił się [...] Wazówka, nie zmuszony ani przynaglony, lecz z rozważką [...] przyjaciół rady zasięgnął, zeznał, że sprzedał [...] pole z ogrodem, do którego to ogrodu Stanisław [...] dodał dwa zagony, czyli dwa składy, położone między [...] ulicą z obu stron Jakubowi Żemle za 4 [...] liczby w Królestwie Polskim obiegowej [...] tak wzdłuż i [...] sam miał i posiadał. W związku z powzdaniami wspomniany Stanisław [...] otrzymał od pana Jakuba Żemły całą i ostateczną spłatę [...] polecił dokonać wpisu do ksiąg ławniczych na lepszą [...] zapłaciwszy.

45. [Johan]nes Długi cum Mathia fratre ipsius germano. [...] VI^{ta} ante Martini anno Domini 1503 [10 XI 1503] coram nobili Jacobo [...] burgrabio Colensi necnon Johanne Jaczek viceadvocato ceterisque [...] iudicio bannito residentibus constituti personaliter Mathias et Johannes [...] [ge]rmani [-concordati per-] arbitraliter concordati recognoverunt, quia [...] [Joha]nnes Długi iam dedit de patrimonio duas mrc. [...] [1]503 et iterum pro festo sancti Johannis Baptiste proximo [...] continere debet ei dare alias duas mrc. finales pro [...] eiusdem Mathie et ipse Mathias iam debet in istis [...] tentus pro toto suo patrimonio apud suum fratrem Johannem [...] Johannes Długi recognovit se debitum esse eidem [...] fl. Ungaricales in auro et tres mrc. [...] quas idem Mathias sibi communicavit et debet [...] ponere ab isto festo Sancte Crucis,

quod fuit 1503 [...] pro eodem festo Sancte Crucis absque omni excusacione. Et cum non [...] absit, admittit eidem fratri suo Mathie intromittere et [...] eiusdem Johannis macellum et tenere illud usque ad suum [...] debiti et prefatus Johannes ob meliorem memoriam [...] iussit inscribi. Arra persoluta. <[...] Penthecostes coram nobis burgrabio, avvocato et scab[inis] [...] residentibus anno 1508 in Gori [...] Mathie fratri suo pro tota hereditate et [...] pro toto debito, quod tenebatur eidem fratri suo [...] et dedit inscribere in librum domini advocati.> <Idem Johannes predicto Mathie fratri suo dedit duas mrc. finales pro toto patrimonio eiusdem Mathie anno Christi 1505 feria sexta post octavas Corporis Christi [30 V 1505].>

45. **[Jan] Długi z Maciejem własnym bratem. [...] w piątek przed [świętem św.] Marcina roku Pańskiego 1503 przed obliczem szlachetnego Jakuba [...] burgrabiego kolskiego jak również Jana Jaczka podwójciego i reszty [...] zasiadających na sądzie gajonym stawili się osobiście Maciej i Jan [...] [br]acia zawarłszy ugodę rozjemczą zeznali, że [...] [Jan] Długi już zapłacił z dóbr dziedzicznych 2 grzywny [...] [1]503 i znowu na najbliższe święto św. Jana Chrzciciela [...] jest winien dać mu 2 ostatnie grzywny na [...] tegoż Macieja, a ów Maciej już winien w tych [...] zaspokojony za całe swoje dziedzictwo u brata swego Jana [...] Jan Długi zeznał, że winien jest [...] florenów węgierskich w złocie i 3 grzywny [...] które ten sam Maciej z nim podzielił i ma [...] zapłacić od tego święta Świętego Krzyża, które było w 1503 [...] na to samo święto Święto Świętego Krzyża bez uchylania się. Gdyby jednak się nie [...] stawiał, co oby się nie zdarzyło, dopuszcza, by jego brat Maciej przejął i [...] jatkę tego Jana i posiadał aż do swego [...] długu. Wspomniany Jan na lepszą pamięć [...] polecił dokonać zapisu. Przysądne opłacono. <Wobec nas burgrabiego, wójta i ław[ników] [...] zasiadających roku 1508 w [...] swemu bratu Maciejowi za całe dziedzictwo i [...] za cały dług, który był winien temuż bratu swemu[...] i dał zapisać w księdze pana wójta.> <Tenże Jan wspomnianemu bratu swemu Maciejowi dał 2 ostatnie grzywny za całe dziedzictwo tegoż Macieja roku Pańskiego 1505 w piątek po oktawie Bożego Ciała.>*

|| 46. **Causa Mathie Gąssyorek Stanisłai Jarz**[...] cum Katherina de Zalyeschy sorore germana olim Agnetis [...]. Acta sunt hec feria VI ante Martini proxima anno 1503 [10 XI 1503] [...] nobili Jacobo Ponąthowsky burgrabio Colensi necnon Johanne [...] avvocato ceterisque scabinis iudicio bannito residentibus constitutus [...] de Zalyesche soror germana olim Agnetis Vlodyczyna [...] domino Mathia Gąssyorek Stanisłao Jarzamb per [...] burgrabium Przedeczensem Jacobum Drogomyr, Johannem [...], [Jaco]bum Strzelyeczsky [-et-] preconsulem et Petrum Kobylka [...] consules et arbitros recognovit, quia

[s. 34]

de bonis [...] dicte Włodyczyna Mathias Gąsyorek et Jarzamb [...] [Kather] ine prefate satisfecerunt. Nam sibi tres mrc. [...] omnibus suppellectilibus eiusdem vestes, tunicas, pall[...] eiusdem domus totaliter dedit et donavit. Et prefata [...] debet esse in his et perpetuam pacem cum prefatis [...] sub vadio XXX mrc., pro quam Katherina burg[...] Georgius mercator civis Colensis et pro executoribus [...] iusserunt et prefati executores ob meliorem memoriam iussit inscribi. Arra persoluta.

46. *Sprawa Macieja Gąsiorka, Stanisława Jarz[...] z Katarzyną z Zalesia rodzoną siostrą zmarłej Agnieszki [...]. Działo się w piątek przed św. Marcinem roku 1503 [...] szlachetnego Jakuba Ponętowskiego burgrabiego kolskiego, jak również Jana [...] wójta i reszty ławników zasiadających na sądzie gajonym, stawił się [...] z Zalesia rodzona siostra zmarłej Agnieszki Włodyczyny [...] pana Macieja Gąsiorka, Stanisława Jarzqba przez [...] burgrabiego Przedzięcznego, Jakuba Drogomira, Jana [...], [Jaku]ba Strzeleckiego burmistrza i Piotra Kobyłkę [...] rajców i rozjemców zeznał, że z dóbr [...] zwanej Włodyczyną Maciej Gąsiorek oraz Jarzqba [...] zadośćuczynili wspomnianej [Katar]zynie. Bowiem 3 grzywny jej [...] całym wyposażeniem tejże szaty, tuniki, płasz[cze?] tego domu w całości dał i darował. Wspomniana [...] ma się tym zadowolić i wieczysty pokój ze wspomnianymi [...] pod karą 30 grzywien, za co Katarzyna [...] Grzegorz kupiec obywatel kolski i za wykonawców [...] polecili i wspomnieni wykonawcy na lepszą pamięć dali do zapisu. Przysądne opłacono.

47. Causa solutionis Nicolai de Brdow[...] pro domo. Acta sunt hec feria VI^{ta} ante Katherine anno 15[03] [24 XI 1503] [...] nobili Jacobo Ponathowsky burgrabio Colensi necnon [...] advocato ceterisque scabinis in iudicio bannito residentibus [...] Sdun recognovit, quia pro domo sua aciali [...] de Brdow pro prefata domo quatuordecim mrc. [...] solutionem realiter et cum effectu recepit iuxta actum [...] prefatus Martinus Sdun suis impen-sis a quibusvis impe[nsis] evincere et eliberare tenebitur dictum Nicolaum de B[r]dow ob] meliorem memoriam et robur firmitus ex consensu [...] sibi inscribere et super hoc memoriale dedit scabin[is] [...].

47. *Sprawa spłaty Mikołaja z Brdowa [...] za dom. Działo się w piątek przed [świętem św.] Katarzyny roku 15[03] [...] szlachetnego Jakuba Ponętowskiego burgrabiego kolskiego, jak również [...] wójta i reszty ławników zasiadających na sądzie gajonym [...] Zdun zeznał, że za dom swój położony na rogu [...] z Brdowa za wspomniany dom 14 grzywien [...] spłatę skutecznie i faktycznie otrzymał według aktu [...] wspomniany Marcin Zdun własnym kosztem ma rzeczzonego Mikołaja z B[r]dowa] uwolnić od wszelkich roszczeń,

a na lepszą pamięć i moc większą za zgodą [...]dokonać zapisu i zapłacił ławnik[om] [pamiętne].

|| **48. [Conco]rdia Petri Kowal cum Katherina Clymkowa.** [Act]a sunt [s. 35] hec feria VI^a ante festum sancte Katherine anno 1503 [24 XI 1503] co[ram] nobili Jacobo Ponathewsky purgrabio [/] Colensi necnon Johanne [...] viceadvocato ceterisque scabinis in iudicio bannito residentibus [...] coram providis dominis nobili Jacobo Strzelyeczsky, Petro Kobyłka [...] [J]aczek et Johanne Kownatka arbitris facta est concordia [...] [P]etrum Kowal ex una et Katherinam Vsrana Clymkowa [...] sororem propinquiorem olim Margarethe eiusdem Petri uxoris [...] condicionem. Quia dominus Petrus Kowal pro tota propinquitate [...] venit et post amitam suam Margaretham Pyotrova [...] devoluta est. Idem Petrus debet dare sibi summam [...] viginti mrc. Et iam circa arbitralem concordiam [...] [Kath]erine dominus Petrus quatuor mrc. dedit et reliquam [...] ad finalemolucionem ad ceteros terminos, videlicet pro festo Exaltacionis [...] [t]res mrc. solvere tenebitur usque ad totalem XX [...] annuatim et uterque concordiam prefatam sub vadium [...] tunc obligatur sunt [/]. Et prefata Katherine in [...] iuris contenta esse debet et pacem habere tenebitur perpetuam ex [...] huius memoriam prefatus Petrus sibi inscribere iussit. Arra persoluta.

48. * [Ugo]da Piotra Kowala z Katarzyną Klimkową. [Dz]iało się w piątek przed świętem św. Katarzyny roku 1503 wo[bec] szlachetnego Jakuba Ponętowskiego burgrabiego kolskiego, jak również Jana [...] podwójciego i reszty ławników zasiadających na sądzie gajonym [...] wobec przezornych panów szlachetnego Jakuba Strzeleckiego, Piotra Kobyłki [...] rozjemców [J]aczka i Jana Kownatki zawarto ugodę [...] [P]iotra Kowala z jednej i Katarzyną Usraną Klimkową [...] siostrą posiadającą bliższość względem zmarłej Małgorzaty żony tego Piotra [...] warunek. Jako że pan Piotr Kowal za całą bliższość [...] przybył i po swej ciotce Małgorzacie Piotrowej [...] dano do rozstrzygnięcia. Tenże Piotr ma zapłacić jej sumę [...] 20 grzywien. W związku z ugodą rozjemczą [...] [Kat]arzynie pan Piotr 4 grzywny i resztę [...] do ostatecznej spłaty w określonym terminie, to jest na święto Podwyższenia [...] 3 grzywny ma zapłacić aż do pełnej 20 [...] rokrocznie i oboje pod karą wspomnianą ugodę [...] wtedy zostali zobowiązani. Wspomniana Katarzyna na [...] sądu ma się zadowolić i zachować wieczysty pokój co do [...] tego pamięć wspomniany Piotr polecił dać zapisać. Przysądne opłacono.

49. [= [...]] scabinorum cum Felice Colry pro pecuniis [...]ranowszkye. [...] [Jaco]bus Ponąthowszky burgrabius protunc existens Colensis [...]

[Jo]hannes Yaczek viceadvocatus unacum scabinis omnibus [...] [i]udicio plene residentibus superius descripti [/] recognoscimus, quibus expedit universis, tam presentibus quam futuris [...] in presenciam banniti iudicii personaliter venientes providi Mathias Szys[...]ta cum Mathia Dabrowszky pellifice tres mrc. pecuniarum per Copytho positas pro domo pueris bone memorie ipsius Nagnybarova, effideiusserunt ipsas de lada nostra scabinorum ipsi Szczeszny pellifici taliter cum condicione, quod pro festo sancti Michaelis proximo archangeli, viceversa easdem tres mrc. pecuniarum debent et obligavit nobis scabinis ipsas econverso ponere in manus nostras scabinorum presencium vigore. Nullo alio evadere debentes neque pignore neque quamque re alia dumtaxat pecuniis paratis absque omni excusacione nobis respondere obligati. In cuius rei memoriam acticacionem presentem in hunc librum nostrum inscribere dedimus cum eorum consensu in maiorem fidem premissarum.=|

49. *[...] *ławników z Feliksem Colrym o pieniądze [Bar]nowskie.* |= [...] [Jak]ub Ponętowski burgrabia podówczas kolski [...] [Ja]n Jaczek podwójci razem z wszystkimi ławnikami [...] [s]ądzie zasiadającymi w pełnym składzie, wymienionymi powyżej zeznajemy wszystkim, którym trzeba, tak obecnym, jak mającym się narodzić, [...] w obecności sądu gajonego stawili się przezorni Maciej Szys[k]ta oraz Maciej Dąbrowski kuśnierz 3 grzywny pieniądza zapłacone przez Kopyto za dom dzieci świętej pamięci Nagnibaranowej, otrzymali je jako porękę z naszej kasy ławniczej pod takim warunkiem, że na najbliższe święto św. Michała Archaniola z powrotem mają przynieść te same 3 grzywny pieniądza i niniejszym zobowiązani zostali przez nas ławników złożyć je w nasze ręce. Nie wolno im posłużyć się żadnym innym zastawem czy jakąś inną rzeczą póki, nie szukając wymówek, nie dokonają spłaty w gotówce. Na której rzeczy pamięć za ich zgodą dajemy zapisać niniejsze do tej księgi ławniczej na większą wiarę w to, co uradzono.=|

50. |= **Causa Michaelis Leydo cum Mathia Myszlonek.** Coram nobis nobili Jacobo Ponathowszky burgrabio protunc existente Colensi necnon Johanne Jaczek viceadvocato et scabinis omnibus bannito || in iudicio plene residentibus constitutus personaliter providus Michael Leydo publice recognovit se vendidisse et resignavisse domum suam iacentem inter Vidalczyna et Łącztorun vicinos una ad Vas[...] cervisialibus inter eos expressis ipsi Mathie Myszlonek pro [...] pecuniarum numeri et monete communis in regno currentis et recognovit, quia circa resignacionem eiusdem domus prefatus dominus Ma[thias] [My]szlonek quinque mrc. pecuniarum posuit iam ipsi Michaeli Leydo et pro festo sancti Michaelis proximo debet et obligatur ei

ponere tres mrc. pecuniarum. Et iterum pro secundo, tercio et quarto festo sancti Michaelis per duas mrc. ponere debet eidem Leydo usque ad plenam solutionem tredecim mrc. sub amissione hereditatis [...].=|

50. *|=Sprawa Michała Lejdo z Maciejem Myślunkiem. *Wobec nas szlachetnego Jakuba Ponętowskiego podówczas burgrabiego kolskiego, jak również Jana Jaczka podwójciego oraz wszystkich ławników zasiadających w pełnym składzie na sądzie gajonym stawił się osobiście przezorny Michał Lejdo, by jawnie zeznać, że sprzedał i powzdał swój dom położony między sąsiadami Widałczyną i Lanczkorunem z jednej do [...] piwnych między nimi oświadczył Maciejowi Myślunkowi [...] pieniędzy liczby i monety pospolitej obieguowej w królestwie i zeznał, że w związku z powzdaniem tego domu wspomniany pan Ma[ciej] [My]ślonek 5[?] grzywien pieniądza zapłacił już Michałowi Lejdo i na najbliższe święto św. Michała jest winien zapłacić mu 3 grzywny pieniądza. Podobnie za rok, za dwa i za trzy lata na święto św. Michała płacić ma temuż Lejdo po 2 grzywny aż do pełnej spłaty 13 grzywien pod groźbą utraty dziedzictwa [...].=|*

Iudicium particulare feria VI post Conversionis Pauli [26 I 1504] proxima anno a Natali Christiano millesimo quingentesimo quarto coram nobili Jacobo Ponathowszki burgrabio Colensi necnon Johanne Jaczek viceadvocato ceteris[que] scabinis in iudicio bannito, qualiter descriptis.

***Sąd zwyczajny** odbył się w piątek po [święcie] Nawrócenia Pawła w roku od narodzenia Chrystusowego 1504 wobec szlachetnego Jakuba Ponętowskiego burgrabiego kolskiego, a także Jana Jaczka podwójciego i pozostałych ławników [zasiadających] na sądzie gajonym, już wymienionych.

51. Commutacio domorum Stanislai Helka cum Ba[...]. Coram nobis nobili Jacobo Ponethowski burgrabio protunc [...] necnon Johanne Jaczek viceadvocato et scabinis ceteribus ban[nito] [...] plene residentibus constituti personaliter providus Stanislaus Helka et [...] Barbara cum uxore sua legitima et pueros suis publice unanimi vo[ce] [...] se commutasse et ex utrisque partibus eis resignasse domos su[...] Stanislaus Helka suam inter domos Felicis ex una et advocati [...] altera, ita longe et late, prout solus habuit et tenuit, Mathie [...] cum uxore sua Barbara etc. et eciam Mathias Systka eidem [...] domum suam iacentem inter Sadliboth et Volek in Blancis vicinos dedit [...] resignavit in omni iure et dominio etc., prout solus habuit. Circa quam resignacionem et commutacionem sic habitam prefatus Mathias Sistka cum Barbara et suis liberis ad predictam domum domino Stanislao Helka quatuor decem mrc. numeri et monete in regno currentis, XLVIII gr. quilibet in mrc. computando, ipso [...] debet. Et iam ibidem circa et resignacionem prefatam

[-Stanislaus-] septem mrc. [-Stanislaus-] Mathias Sistka ipsi Stanislai Helka dedit reliquas vero septem mrc. Idem Mathias S[istka] debet et obligatur ei ponere, primo tres mrc. pro festo Nativitatis Christi p[roxime] futuro, et iterum quatuor mrc. per annum ad festum Nativitatis Christi sol[vere] sub amissione hereditatis [-obli-] debebat et obligat idem Stanislao Helka usque ad to[talem] septem mrc. solutionem eciam sub amissione hereditatis. Et edi[...] ipse Stanislaus H[elka] dedit et obligatus eiusdem Mathias Sistka quovis impedimento predictum [...] suis impensis evincere. Super quo [...] ipsi pueri Barbare Sys[...]na suam fraternalem conducere debebunt. Super quod idem Mathias Sistka scab[inis] memoriale posuit.

51. * *Zamiana domów Stanisława Helki z Ba[rbarą] [...].* *Wobec nas szlachetnego Jakuba Ponętowskiego wówczas burgrabiego [...] jak również Jana Jaczka podwójciego i pozostałych ławników na gajo[nym] [...] w pełnym składzie zasiadających stawili się osobiście przezorny Stanisław Helka i [...] Barbara jego żona prawowita oraz ich dzieci, by zgdonym [gło]sem [...], że zamienili i wzajemnie powzdali [swoje] domy, Stanisław Helka swój między domami Feliksa z jednej i wójta [...] drugiej, tak wzdłuż i wszerz, jak sam miał i dzierżył Maciejowi [...] z żoną jego Barbarą [...] i Maciej Szystka temu [...] dom swój dał położony między sąsiadami Sadlibotem i Wolkim na Blankach [...] powzdał z pełnym do niego prawem i władztwem itd., jak sam posiadał. W związku z powzdaniem i tak przeprowadzoną zamianą wspomniany Maciej Szystka z Barbarą i swoimi dziećmi winien [...] panu Stanisławowi Helce 4 grzywny liczby i monety obiegowej w królestwie, licząc po 48 groszy na grzywnę, do wspomnianego domu. Ponadto Maciej Szystka już w związku ze wspomnianym powzdaniem dał Stanisławowi Helce 7 grzywien, a pozostałe 7 grzywien tenże Maciej Szystka jest wienien zapłacić: w pierwszym terminie 3 grzywny na najbliższe święto Bożego Narodzenia, 4 grzywny za rok na święto Bożego Narodzenia pod groźbą utraty dziedzictwa. Zobowiązano zatem tego samego do pełnej spłaty 7 grzywien Stanisławowi Helce pod groźbą utraty dziedzictwa. Stanisław H[elka] zobowiązany został tego Macieja Szystkę własnym kosztem bronić od wszelkich roszczeń. W związku z tym dzieci Barbary Sy[szczyny] [...] będzie winien. Ponadto tenże Maciej Szystka zapłacił ławnikom pamiętne.*

[s. 37]

|| 52. [Ca]usa Laurencii Wybzlowlucz cum Barbara noverca ipsius. [Co]ram nobis nobili Jacobo Ponąthowsky burgrabio Colensi necnon Johanne Jaczek viceadvocato ceterisque scabinis in iudicio bannito residentibus veniens[tes] providi viri Johannes Jaczek advocatus protunc, Stanislaus Jarzamb consul, Nicolaus Kozyemynsky, Johannes Dlugy et Johannes

Mrzewka arbitri inter partes introscriptas recognoverunt, quia fecerunt arbitralem concordiam inter Laurencium Vybslovycz et |-Anna-| Barbaram novercam ipsius ex pueris pro |-derelic-| bonis olim paternis et maternis post Nicolaum Vibslo derelictis tali modo, quod eadem Barbara noverca prefata resignavit sibi, videlicet Laurencii macellum et ipse Laurencius eidem Barbare domum cum omnibus rebus domesticis mobilibus et immobilibus eciam resignavit cum omni iure et dominio inter eos delapsis. Et ipsi inter se perpetuam pacem habere debent sub vadio triginta mrc. Super quo insimul memoriale dederunt.

52. */[Sp]rawa Wawrzyńca Wybsłowicza z Barbarą, jego macochą. [Wo]bec nas, szlachetnego Jakuba Ponętowskiego burgrabiego kolskiego a także Jana Jaczka podwójciego i pozostałych ławników zasiadających na sądzie gajonym stawili się uczciwi mężowie, Jan Jaczek, ówczesny wójt [!], Stanisław Jarzqb rajca, Mikołaj Koźmiński, Jan Długi i Jan Mrzewka rozjemcy między wyżej wymienionymi stronami, [i] zeznali, że uczynili ugodę między Wawrzyńcem Wybsłowiczem i jego macochą w sprawie dóbr ojczystych oraz macierzystych pozostałych po Mikołaju Wybsło w ten sposób, że wspomniana Barbara macocha powzdała Wawrzyńcowi jatkę, a tenże Wawrzyniec owej Barbarze dom wraz ze wszystkimi sprzętami tak ruchomymi, jak nieruchomymi oraz z pełnym prawem i władztwem. Wspomniani winni zachować między sobą wieczysty pokój pod karą 30 grzywien. Wobec czego uiścili pamiętnę.

53. |-Barbara Wroczevska Mathias-| Causa Jacobi Mazur cum Johanne Vychnycz. Coram nobis nobili Jacobo Ponąthowsky burgrabio Colensi necnon Johanne Jaczek viceadvocato ceterisque scabinis bannito in iudicio residentibus veniens personalier Jacobus Mazur, non coactus nec compulsus, sed animo deliberato recognovit publice, quia resignavit domum suum inter domos Vyschek [...] Jarzamb in Blancis iacentem, ita late et longe, cum omni iure, prout [...] tenuit et habuit et vendidit Johanni Vychnycz pro media quinta [...] monete et numeri |-Pi-| in Regno Polonie currentis. Circa quam [resigna]cionem Johannes Vychnycz iam in toto prefato Jacobo Mazur predictas [...] quintam mrc. solvit realiter et cum effectū, quod et solus [...]. Et in meliorem huius memoriam sibi inscribere iussit. Arra persoluta.

53. * Sprawa Jakuba Mazura z Janem Wichniczem. Wobec nas, szlachetnego Jakuba Ponętowskiego burgrabiego kolskiego a także Jana Jaczka podwójciego i pozostałych ławników zasiadających na sądzie gajonym stawili się osobiście Jakub Mazur, nie zmieszany ani nie przymuszony, lecz po

rozważnym namyśle zeznał publicznie, że powzdał swój domu znajdujący się między domami Wyszka [i] Jarzqba na Blankach, tak wzdłuż, jak wszcz, z wszelkim prawem, jak [sam] dzierzył i posiadał i sprzedał Janowi Wichniczowi 4,5 [...] pieniądza i liczby w Królestwie Polski obiegowych. Około tego podzwania Jan Wichnicz już wspomniane 4,5 grzywny zapłacił. A dla umocnienia pamięci polecił to zapisać. Pamiętne [...].

54. [...] Barbara Wroczevska cum Mathia Zegotha. |= [...] nobili Jacobo Ponathowsky burgrabio Colensi necnon Johanne [...] viceadvocato ceterisque scabinis bannito in iudicio residentibus constituta personaliter Barbara Wroczevska cum Anna et Agnete filiabus suis, non compulsa nec coacta, sed animo deliberato publice recognovit, quia vendidit et resignavit domum suam inter domos Pathoka et Dzyerawsky in platea usque Thorun iacentem, ita longe et late, cum omni iure, prout sola cum filiabus tenuit et habuit, Mathie Zegotha pro duodecim mrc. Ex quibus duodecim mrc. Jacobus filius olim Andree Kurczych octo mrc. cum fert. iuxta terminos infra descriptos, similiter [...] arcz de Gregorzewo ex eisdem duodecim mrc. duas mrc. [...] debebunt numeri et monete in regno currentis. Circa quam resignacionem prefatus Mathias Zegotha duas mrc. iam posuit ex duabus mrc. prefatus Jacobus filius Kurczych unam et Karcz aliam [...] pro festo Nativitatis Christi preteriti, videlicet 1503 dedit et alias [...] pro altero per annum festo Nativitatis Christi 1504 ponere debebit [...] et ita successive a festo ad festum Nativitatis Christi per || duas mrc. usque ad totalem duodecim mrc. solucionem solvere tenebitur sub amissione hereditatis omnes terminos observando, reliquam vero pecuniam residuam, videlicet duas mrc. absque fert. eidem Barbare Wroczevska cum filiabus suis Mathias dare tenebitur. Ipsamque cum filiabus prefatum Mathiam a quovis impedimento suorum consanguineorum etc. evincere et eliberare perpetuamque pacem et silentium cum filiabus cum dicto Mathia sub vadio XXX mrc. habere tenebitur. Quiquidem Mathias Zegota in memoriam meliorem in libros scabinorum inscribere iussit. Arra persoluta. Super quam, quod domum prefatam id prefatus dominus burgrabius superius descriptus prolocutus est, alias *przypovedyzalszyq*, super mediam sxg. minus duobus gr. Et Nicolaus Gonywyepzreg super fert. certi eorum debiti memoriale scabinis ponet. Et Albertus Pyanka de Ossysek super duas sxg. prior supradictos etc. prolocutus est.=|

[s. 38]

54. *[...] Barbara Wroczevska z Maciejem Żegotą. |= [...] *szlachetnego Jakuba Poniatowskiego burgrabiego kolskiego a także Jana [...] podwójciego i pozostałych ławników zasiadających na sądzie gajonym stawiała się osobiście Barbara Wroczevska wraz ze swoimi córkami Anną i Agnieszką,*

nie zmieszana, ani nie przymuszona, lecz po dojrzałym namyśle publicznie zeznała, że sprzedała i powzdała swój dom znajdujący się między domami Patoki i Dzierawskiego przy ulicy prowadzącej do Torunia, tak wzdłuż, jak wszerek, jak sama wraz z córkami dzierżyła i miała, Maciejowi Żegocie za 12 grzywien. Z których to 12 grzywien Jakub syn zmarłego Andrzeja Kurczycha 8 grzywien z wiardunkiem zgodnie z terminami wyżej ustalonymi; podobnie Karcz z Grzegorzewa z tych 12 grzywien 2 grzywiny [...] winni, liczby i monety obieguowej w królestwie. Około tego powzdania wspomniany Maciej Żegota już wypłacił 2 grzywiny, z 2 grzywien zaś wspomniany Jakub syn Kurczycha jedną i Karcz drugą [...] na zeszłe święto Narodzenia Pańskiego, mianowicie 1503 [...] i na następne w 1504 roku zobowiązuje się dać [...] i dalej od święta do święta Narodzenia Pańskiego po 2 grzywiny aż do pełnej spłaty 12 grzywien ma zapłacić pod groźbą utraty dziedzictwa, dotrzymując każdego z terminów. Resztę zaś pieniędzy, to jest 2 grzywiny bez 12 groszy, ma dać Barbarze Wroczeńskiej i jej córkom. Ma też wspomnianą oraz jej córki uwolnić oraz wybawić od wszelkich roszczeń jej krewnych itd. i zachować wieczystą zgodę oraz milczenie ze wspomnianym Maciejem pod karą 20 grzywien. Maciej Żegota, by umocnić pamięć, zlecił zapis w księdze ławników, zapłaciwszy przysądne, a ponadto wyżej wspomniany burgrabia wyznaczył z domu czy też przypowiedziać się o ½ kopy bez 2 groszy. Mikołaj Goniwieprzek zapłaci ławnikom za utrzymanie w pamięci pewnego ich długu w wysokości 12 groszy. Wojciech Pianka z Osieka zgłosił roszczenie o 2 kopy wcześniej wymienione itd.=|

55. Albertus Kubel cum Jacobo Lan. Acta sunt hec feria sexta post Cinerum anno 1504 [24 II 1504] coram nobis nobili Jacobo Ponąthowsky burgrabio Colensi necnon Johanne Jaczek viceadvocato ceterisque scabinis bannito iudicio residentibus veniens personaliter Albertus Kubel, non compulsus, sed animo deliberato publice recognovit, quia vendidit et resignavit ortum inter Rzeschothko et Maturowa iacentem, ita longe et late, cum omni iure, prout solus tenuit et habuit, Jacobo Lan pro tribus fert. Circa [qu]am resignationem Jacobus Lan ipsi Alberto Kubel prefatos tres fert. iam totaliter solvit et iuxta memoriam meliorem Jacobus Lan iuri arra[m solvit].

55. *Wojciech Kubel z Jakubem Lanem. Działo się w piątek po Środzie Popielcowej 1504 roku wobec nas, szlachetnego Jakuba Poniatowskiego burgrabiego kolskiego, jak również Jana Jaczka podwójciego i pozostałych ławników zasiadających na sądzie gajonym, gdy stawili się osobiście i dobrowolnie Wojciech Kubel, który jawnie zeznał, że sprzedał i powzdał ogród położony między Rzeszotkiem i Maturową, tak wzdłuż i wszerek, z wszelkim

prawem, jak sam dzierżył i miał, Jakubowi Lanowi za 3 wiardunki. W związku z powzdanidem Jakub Lan spłacił już pełne 3 wiardunki Wojciechowi Kubłowi, a na lepszą pamięć Jakub Lan zapłacił przysądne.

56. Katherina Climkowa cum Zophia Pauli Gąs[...] uxore legitima per modum commissionis a viro suo et cum Anna de Wladislavia sartoris. Acta sunt hec feria quarta post Anunciacionis Marie proxima anno Christi millesimo quingentesimo quarto [26 III 1504] coram nobis nobili Jacobo Ponathowsky burgrabio Colensi necnon Johanne Jaczek viceadvocato ceterisque scabinis bannito in iudicio residentibus constituti personaliter Andreas Golba [*luka w tekście*] coniuncta manu fideiusserunt pro parte Anne de Wladislavia, Zophie Pauli Gąschicako uxoris legitime, quia cum Dorothea Vlny Petri Kowal uxore legitima, Katherine Climkowa per tres mrc. iuxta terminos in priori inscriptione ab anno ad annum contentos, prout in concordia priori factam est usque ad solucionem XVI mrc. totalem et finalem coniuncta manu solvere debent et tenebuntur. Et circa quilibet tres mrc. solucionem eidem Katherine Klymk[owa] prefatus Golba fideiussor precium intercesse debet et obligare sollicitus, quod partes prefatas ad terminos descriptos in priori inscripcione prefate K[atherine] ad solucionem debebit, submittens se prefate Katherine ad bona m[obilia] et immobilia sua que habet vel habiturus est sub amissione hereditatis. Et prefata Katherina Climkowa in meliorem memoriam in libros sc[abinorum] arra persoluta inscribi iussit.

56. *Katarzyna Klimkowa z Zofią Pawła Gąsieczki prawowitą żoną a Anną z Włocławka, żoną krawca. Działo się w środę po Zwiastowaniu Najświętszej Maryi Panny roku Pańskiego 1504 wobec nas, szlachetnego Jakuba Poniatowskiego burgrabiego kolskiego, jak również podwójciego Jana Jaczka i pozostałych ławników zasiadających na sądzie gajonym, gdy stawili się osobiście Andrzej Golba [*luka w tekście*], by pospólną ręką poręczyć za Annę z Włocławka oraz Zofię prawowitą żoną Pawła Gąsieczki, że wraz z Dorotą Ulny prawowitą żoną Piotra Kowala, będą spłacać Katarzynie Klimkowej po 3 grzywny rokrocznie w terminach zawartych w ugodzie aż do pełnej i ostatecznej spłaty 16 grzywien. W związku z każdą spłatą 3 grzywien Katarzynie Klimkowej, wspomniany poręczyciel Golba ma poręczyć kwotę i zobowiązać się, że wspomniane strony w terminach zawartych w zapisie będą dokonywać spłat wobec wspomnianej Katarzyny, ręcząc wspomnianej Katarzynie swoimi dobrami ruchomymi i nieruchomymi, które ma albo będzie miała pod groźbą utraty dziedzictwa. Wspomniana Katarzyna Klimkowa, by wzmocnić pamięć, zleciła zapis w księdze ławników, zapłaciwszy przysądne.

|| **Iudicium bannitum celebratum feria sexta post** Stanislai in vere proxima [10 V] coram nobis nobili Jacobo Ponąthowsky burgrabio Colensi necnon Johanne Jaczek viceadvocato, Blasio Skowronek, Nicolao Gonywyepzek, Johanne Kownatka, Stanisławo Grzanka, Jacobo Zemla, Petro Kazubycz et Mathia Rychlowpadl scabinis Colenses protunc in iudicio bannito residentibus anno Domini millesimo quingentesimo quarto etc.

[s. 39]

**Sąd gajony odbył się w piątek po [św.] Stanisławie wobec nas szlachetnego Jakuba Ponętowskiego burgrabiego kolskiego, jak również podwójciego Jana Jaczka, Błażeja Skowronka, Mikołaja Goniwieprzka, Jana Kownatki, Stanisława Grzanki, Jakuba Żemły, Piotra Kazubca i Macieja Rychłowpadla, wówczas ławników kolskich zasiadających na sądzie gajonym roku Pańskiego 1504 itd.*

57. Causa Katherine Maley Thomkovej cum Johanne Nysyolek.

Acta sunt hec coram nobis feria sexta post Stanislai proxima [10 V 1504] nobili Jacobo Ponąthowsky et providis Johanne Jaczek viceadvocato ceterisque scabinis protunc in iudicio bannito residentibus veniens personaliter Katherine senior cum Benigna, non coacta nec compulsa, sed animo deliberato, suo suorumque amicorum freta consilio publice recognovit, quia vendidit et resignavit ortum inter ortos Mathie Gąssyorek ex una et Johannes Kopecz partibus ex altera iacentem, ita longe et late, prout sola cum sorore et fratre tenuit et habuit cum omni iure, Johanni Nyschyolek pro mrc. una monete et numeri Polonialis consueti. Circa quam resignacionem eandem mrc. in toto pro prefato orto [...] cum ceteris post nominatis consangwineis solvit et satisfecit [...] prefata Katherine Johanne Nysyolek evincere et eliberare sub [...] [XX]X mrc. ab omnibus sangwinementis. Ipsique inter se perpetuam [pacem] habere tenebitur et in meliorem huius memoriam arram iuris solvit.

*57. *Sprawa Katarzyny Małej Tomkowej z Janem Niziołkiem. Działo się w piątek po [św.] Stanisławie, gdy wobec nas, szlachetnego Jakuba Poniatowskiego i przezornych Jana Jaczka podwójciego oraz pozostałych ławników zasiadających wówczas na sądzie gajonym, stawiała się osobiście Katarzyna starsza z Benigną, nie zmuszona ani zniewolona, lecz po namyśle ufna w trafność rady swojej i swoich przyjaciół, by zeznać jawnie, że sprzedała i powzdala ogród [znajdujący się] między ogrodami Macieja Gąsiorka z jednej i Jana Kopcia z drugiej strony, tak wzdłuż i wszerz, jak sama z siostrą i bratem dzierżyła i miała z wszelkim prawem, Janowi Niziołkowi za 1 grzywnę monety i liczby zwyczajowej polskiej. W związku z powzdaniami tę 1 grzywnę w całości za wyżej wspomniany ogród [...] z innymi po wymienionych krewnych zapłacił i zadośćuczynił [...] wspomniana Katarzyna [ma] uwolnić i wybawić*

Jana Niziołka pod [...] 30 grzywien od wszelkich [roszczeń] krewnych. Między sobą mają zachować wieczystą zgodę, a na lepszą tego pamięć zapłacili przysądne.

58. Causa Myrek et Katherine Garbathka. Acta sunt hec feria sexta post Stanislai proxima [10 V 1504]. Coram nobis nobili Jacobo Ponathowsky et providis Johanne Jaczek viceadvocato ceterisque scabinis protunc in iudicio bannito residentibus veniens personaliter Myrek, non compulsus nec coactus, sed animo deliberato suo suorumque amicorum fretus consilio publice recognovit, quia vendidit et resignavit domum inter Laurencium braxatorem ex una et Paskowsky partibus ex altera iacentem, ita longe et late, cum omni iure, prout solus tenuit et habuit, Katherine Garbatka pro quinque mrc. numeri et monete in Regno Polonie consueti. Circa quam resignacionem iam mrc. duas posuit eidem Myrek et aduc tres tenebit ad festa Pasche pro anno 1505 sub amissione hereditatis. Quam Katherinam prefatus Myrek evincere et eliberare sub vadio XXX mrc. ab omnibus sangwinentibus debet secum perpetuam pacem habere tenebitur et in meliorem memoriam arram iuris solvit.

58. *Sprawa Mirka i Katarzyny Garbatki. Działo się w piątek po [św.] Stanisławie wobec nas szlachetnego Jakuba Poniatowskiego i przezornych Jana Jaczka podwójciego oraz pozostałych ławników zasiadających wówczas na sądzie gajonym stawił się osobiście Mirek nie zmuszony ani zniewolony, lecz po namyśle ufny w trafność rady swojej i swoich przyjaciół, który jawnie zeznał, że sprzedał i powzdał dom znajdujący się między słodownikiem Wawrzyńcem z jednej a Paskowskim z drugiej strony, tak wzdłuż i wszerz, z wszelkim prawem, jak sam dzierżył i miał, Katarzynie Garbatce za 5 grzywien liczby i monety obiegowej w Królestwie Polskim. W związku z powzdaniem już zapłaciła 2 grzywiny temu Mirkowi i wciąż jest winna 3 grzywiny, które ma zapłacić na święto Zmartwychwstania 1505 roku pod groźbą utraty dziedzictwa. Tę Katarzynę wspomniany Mirek ma uwolnić i wyzwoić od wszystkich [roszczeń] swoich krewnych pod karą 20 grzywien oraz utrzymać z nią wieczysty pokój, a na lepszą pamięć zapłacił przysądne.

[s. 40]

|| 59. Causa Anne Brathkowna cum Petro procuratore. Acta sunt hec feria sexta ante Penthecosten proxima anno 1504 [24 V 1504] coram nobis nobili Jacobo Ponathowsky burgrabio Colensi providisque Johanne Jaczek viceadvocato ceterisque scabinis protunc in iudicio bannito residentibus veniens personaliter Anna Bratkowa, non compulsa nec coacta, sed animo deliberato suorum amicorum freta consilio publice recognovit, quia vendidit et resignavit domum maternalem inter Strykowa ex una et aream Syrwarzynskye partibus ex altera iacentem, ita longe et late, cum omni iure, prout sola tenuit

et habuit, Petro procuratori pro octo mrc. monete et numeri in Regno Polonie consueti. Circa quam resignationem iam IIII |-tres-| mrc. cuidam Anne prefate predictus Petrus procurator solvit et ad terminos infrascriptos per duas mrc., videlicet pro die Ramispalmarum usque ad totalemolucionem. De quibus pro quolibet termino Jacobus Kucharz mrc. unam et Anna prefata alteram mrc. singulariter recipere debent, que Petrum prefata Anna predicto Jacobo evincere et eliberare tenebuntur et perpetuam pacem et [...] sub vadio XXX et in meliorem memoriam Petrus arram iuri solvit. <Item anno Domini 1505 idem Petrus procurator duas mrc. posuit partibus in actu presenti contentis ad terminum Petro ad solvendum assignatum iuxta terminos inscriptos et in presenti actu contentos.>

59. *Sprawa Anny Bratkówny z rządcą Piotrem. *Działo się w piątek przed Zesłaniem Ducha Świętego 1504 roku, gdy wobec nas, szlachetnego Jakuba Poniatowskiego burgrabiego kolskiego i przezornych podwójciego Jana Jaczka oraz pozostałych ławników zasiadających wówczas na sądzie gajonym stawiała się osobiście Anna Bratkowa, nie zmuszona ani zniewolona, lecz po namyśle ufna w trafność rady swojej i swoich przyjaciół, i zeznała jawnie, że sprzedała i powzdala dom po matce, znajdujący się między Strykową z jednej a gruntem zwanym Sierwatrzyńskie z drugiej strony, tak wzdłuż i wszerz, z wszelkim prawem, jak sama dzierżyła i miała, Piotrowi rządcy za 8 grzywien monety i liczby obiegowej w Królestwie Polskim. W związku z powздaniem 3 grzywny rządcą Piotr już wypłacił wspomnianej Annie, a w poniżej wskazanych terminach ma zapłacić jeszcze po 2 grzywny, mianowicie na Niedzielę Palmową, aż do pełnej spłaty. Z tej kwoty w każdym z terminów Jakub Kucharz i wspomniana Anna mają oddzielnie otrzymać po 1 grzywnie a wspomniana Anna wyżej wymienionego Jakuba wyzwolić oraz wieczysty pokój i [...] pod karą 30 grzywien, a na lepszą pamięć Piotr zapłacił przysądne. <Podobnie roku Pańskiego 1505 tenże rządcą Piotr zapłacił 2 grzywny stronom wskazanym w niniejszym zapisie.>*

60. Causa Pauli Gąssyecko, Anne Kozyna sororis ipsius et |-Anne-| Dorothee Pyotrowa cum Stanislao Pyąthek. *Acta sunt hec feria sexta ante Penthecosten proxima [j.w.] anno 1504 coram nobis nobili Jacobo Ponąthowsky burgrabio Colensi providisque Johanne Jaczek viceadvocato ceterisque scabinis protunc in iudicio bannito residentibus veniens personaliter Paulus Gąssyecko, frater Petri Kowal germanus, unacum sorore eius germana ipsius Pauli et Dorothea Kozyna de Junewladislavia [...] non compulsi nec coacti, animo deliberati [...] publice recognoverunt, quia vendiderunt et resignaverunt [...] domini Jacobi Trzebyczsky et plateam in medio [...] iacentem post*

[s. 41] Petrum Kowal super ipsos de [...]ntam [...] et cum orto post pontes ex opposito pontibus penes [...] iacentem [...] similiter cum sartagine cervisiali, doliis et omnibus [...] spectantibus [...] cistis [...] et cum [...] suppellectibus domesticis inter se expositis, ita longe [...], ut soli prefati tenuerunt et habuerunt. Stanislav Pyą[...]aginta mrc. monete et numeri in Regno Polonie [...] resignacionem prefatus Stanislaus || iam viginti mrc. prefatis partibus integre solvit et ad terminos infrascriptos, videlicet pro festo Penthecosten ab anno ad annum per septem mrc. usque ad totalem sexaginta mrc. solucionem, de quibus septem mrc. pro eisdem terminis Penthecosten Katherine Ustrana Climkowa solvere tenebuntur usque etc. ad ipsius integram solucionem XX mrc. prius inscriptarum in acticacione speciali superior consignati et hoc totum debet prefatus Stanislaus solvere sub amissione hereditatis iuxta civitatis posicionem communem. Et econverso partes prefate debent evincere et eliberare a quovis impedimento prefatum Stanislaum Pyąthek suis impensis ab omnibus aliis consangwineis, si qui fuerunt, prefateque partes inter se perpetuam successionem et pacem habere debebunt pro dicta domo, orto, sartagine et rebus quibusvis sub vadio triginta mrc. Et prefatus Stanislaus in meliorem memoriam sibi in libros scabinorum arra persoluta inscribi iussit et aduc super hoc Andreas Golba ipsi Stanislaowi Pyathek fideiussit pro prefato Paulo Gassyebo [...] quod Anna Kozyna, ut ipse Stanislaus Pan[t]hek perpetua[...].

60. *Sprawa Pawła Gąsieczo, Anny Koziny jego siostry i Doroty Piotrowej ze Stanisławem Piątkiem. Działo się w piątek przed Zesłaniem Ducha Świętego 1504 roku wobec nas szlachetnego Jakuba Poniatowskiego burgrabiego kolskiego i przezornych podwójciego Jana Jaczka oraz ławników zasiadających wówczas na sądzie gajonym, gdy stawił się osobiście Paweł Gąsieczo, rodzony brat Piotra Kowala, razem z rodzoną siostrą swoją, i Dorota Kozina z Inowrocławia, którzy [...] nie zmuszeni ani zniewoleni, po namyśle [...] jawnie zeznali, że sprzedali i powzdali [...] pana Jakuba Trzebickiego i ulicą po środku [...] za Piotrem Kowalem [...] i z ogrodem za mostem naprzeciw mostu, obok [...] znajdujący się [...] podobnie z kadzią piwowarską, beczkami i wszelkimi [...] oddawszy domowe wyposażenie, tak wzdłuż [...], jak sami wyżej wspomniani dzierżyli i mieli. Stanisław Pią[tek] [...] grzywien monety i liczby w Królestwie Polskim [...] powzdania Stanisław 20 grzywien wspomnianym stronom wypłacił i w terminach poniżej wymienionych, to jest na święto Zesłania Ducha Świętego, rokrocznie po 7 grzywien aż do pełnej spłaty 60 grzywien, z których 7 grzywien w tych samych terminach na Pięćdziesiątnicę Katarzynie

Usranej Klimkowej ma zapłacić aż do całkowitej spłaty 20 grzywien wcześniej zapisanych. To wszystko ma wspomniany Stanisław zapłacić pod groźbą utraty dziedzictwa. W zamian wspomniane strony mają uwolnić i wybawić wyżej wymienionego Stanisława Piątka własnym kosztem od wszelkich roszczeń wszystkich innych krewnych, jeśli jacyś by byli. Wspomniane strony mają utrzymać między sobą wieczysty pokój i zgodę co do rzeczzonego domu, ogrodu, kadzi oraz opału pod karą 30 grzywien, a wspomniany Stanisław na lepszą pamięć zlecił dla siebie zapis w księgach ławników, płacąc przysądne. Ponadto Andrzej Golba poręczył Stanisławowi Piątkowi za wspomnianego Pawła Gąsieczo [...] że Anna Kozina, jak sam Stanisław Piątek wieczysty [...].

61. Causa Katherine Szodra cum [...]abis de fideiussoria VI ½ mrc. dec[...] pro a [...]jubo, pro [...] Joh[...]. Acta sunt hec feria sexta infra octavas Corporis Christi [7 VI 1504] anno 1504 coram nobis nobili Jacobo Ponath[kowsky] burgrabio Colensi et providos Johanne Jaczek viceadvocato, [B]lasio [Sko]wronek, Nicolao Gonywyeprek, Johanne K[...], Stanisław Grzanka, Johanne Kopecz, Jacobo Zemla, Petro Kaz[...] et Mathia Rychlowpadl scabinis in iudicio bannito residentibus venientes personaliter constituti providi Michael Leydo, Nicolaus advocatus Lipkowski, Lucas Stopka et Mathias Systka, non compulsi nec coacti, sed animo deli[...] sano consilio recognoverunt, quia pecuniam sex [...] Jacobus Zemla pro domo executoribus positas cum stipulacione [...] de lada scabinorum fideiusserunt, qua[...] [Kathe]rine Szodra ex decreto iuris ded[...] cum media mrc. [-in bonis suis-] [...] scabinis pecuniis parte dum [...] impedire [...] obligate sunt et obligarunt [...]jullo alio [...]. In cuius memoriam meliorem [...] in libros eorundem inscribere fecerunt [...].

61. *Sprawa Katarzyny Szczodrej z [...] o poręczenie 6,5 grzywny [...] za [...], za [...] Jan[a]. Działo się w piątek w oktawie Bożego Ciała 1504 roku wobec nas szlachetnego Jakuba Poniatowskiego burgrabiego kolskiego i przezornych podwójciego Jana Jaczka, [B]łażeja [Sko]wronka, Mikołaja Goniwieprzka, Jana K[...], Stanisława Grzanki, Jana Kopcia, Jakuba Żemły, Piotra Kaz[ubca] i Macieja Rychlowpadl[a] ławników zasiadających na sądzie gajonym, gdy stawił się osobiście przezorny Michał Lejdo, sołtys Mikołaj Lipkowski, Łukasz Stopka i Maciej Szyszka nie zmuszeni ani zniewoleni, lecz po namy[...] trafnej rady zeznali, że pieniądze 6 [...] Jakub Żemla za dom wykonawcom zapłacone zgodnie z umową [...] ze skrzyni ławników poręczyli [Kata]rzenie Szczodrej z wyroku sądu dal[...] i ½ grzywny [...] ławnikom część pieniędzy dopóki [...] przeszkodzić [...] zobowiązani są i zobowiązali

[...] żadnym innym [...]. Na której rzeczy lepszą pamięć [...] w ich księgach dokonali zapisu [...].

[s. 42]

|| **Iudicium bannitum particulare celebratum feria VI ante sancti Johannis Baptiste 1504** [21 VI 1504].

**Sąd gajony zwyczajny odbył się w piątek przed św. Janem Chrzcicielem 1504.*

62. Causa Johannis Zawszdybyl cum Jacobo bednarz Fussovyecz pro domo. Coram nobis Johanne Sadlak burgrabio protunc Colensi necnon Johanne Jaczek viceadvocato et scabinis omnibus bannito in iudicio plene residentibus in iure immediate precedenti eorum nominibus descriptis constitutus personaliter Jacobus bednarz Fussovyecz publice recognovit bannito in iudicio, quia domum suam iacentem inter curiam plebani et Stanislaum Sibilk [...]os vendidit Johanni Zawszdybyl pro tribus mrc. numeri et monete in regno currentis et resignavit sibi eandem cum omni iure [...] et longe, sicut solus tenuit, nullam propinquitatem pro se aut pro alio suos amicos ibidem remanendo in posterum et recognovit, quia circa resignacionem Johannes Zawszdybyl sibi mrc. pecuniarum posuit et pro festo sancti Alexii per decursum unius anni aliam mrc. eidem Jacobo <et iam posuit> |-ponere debet-| et iterum per annum pro alio festo sancti Alexii tertiam mrc. pecuniarum eidem <iam posuit> |-ponere debet-| et obligatur sub amissione hereditatis iuxta posicionem communem et econverso Jacobus prefatus debet et obligatur eundem Johannem Zawszdybyl evincere a quovis impedimento prefate domus cuiuscumque persone suis impensis. Supradictus Johannes Zawszdybyl memoriale posuit scabinis. <Feria sexta post Undecim Milia Virginum [24 X 1505] Johannes Zawszdybyl dedit aliam mrc. Jacobo Bednarz anno Christi 1505.> <Sabbato ante Laurencii [8 XI 1505] Johannes Zawszdybyl dedit aliam mrc., tertiam videlicet, Jacobo Bednarz, sic quod iam nil tenetur anno 1505.>

62. *Sprawa Jana Zawzdybyła z Jakubem Fusowiczem bednarzem o dom. Wobec nas Jana Sadlaka, wówczas burgrabiego kolskiego, jak również podwójciego Jana Jaczka oraz wszystkich ławników zasiadających na sądzie gajonym w pełnym składzie, wymienionych z imienia w poprzedniej sprawie, osobiście stawił się bednarz Jakub Fusowicz, by zeznać jawnie na sądzie gajonym, że swój dom znajdujący się między dworem plebana a Stanisławem Sibilką [...] sprzedał Janowi Zawzdybyłowi za 3 grz. liczby i monety w kraju obiegowej i powzdał mu tenże z wszelkim prawem tak wzdłuż, jak sam dzierżył, nie zachowując tam na przyszłość żadnej bliższości dla siebie albo którego ze swych przyjaciół. Zeznał także, że w związku z powzdaniem

Jan Zawzdybył zapłacił mu 1 grzywnę monety, a na święto św. Aleksego po upływie jednego roku ma zapłacić temu Jakubowi kolejną grzywnę i znowu w kolejnym roku na święto św. Aleksego trzecią grzywnę, do czego jest zobowiązany pod groźbą utraty dziedzictwa. Z kolei wspomniany Jakub ma i jest winny tego Jana Zawzdybyła uwolnić od wszelkich roszczeń co do wyżej wymienionego domu i bronić go własnym kosztem. Wymieniony Jan Zawzdybył zapłacił ławnikom pamiętne. <W piątek po [święcie] Jedenastu Tysięcy Dzievic Jan Zawzdybył dał drugą grzywnę Jakubowi bednarzowi roku Pańskiego 1505.> <W sobotę przed [św.] Wawrzyńcem Jan Zawzdybył dał następną, to jest trzecią grz. Jakubowi bednarzowi, tak że już nic nie jest mu winny roku Pańskiego 1505.>

63. Causa Do[r]otee Crosczyna pro domo cum Mathia Yesz de Slup[cza] Agnete balneatrice Colensis. Coram nobis burgrabio [...] scabinis omnibus bannito in iudicio plene [...] descriptis constituti personaliter providi Jacobus Strzeleczyński, Paulus Cobyłka, Nicolaus Cozyemynsky et Stanislaus Cozanka arbitri publice recognoverunt bannito in iudicio, quia amicalem concordiam fecerunt post mortem Petri Crozka inter Dorotheam Crosczyna, eiusdem Petri legitimum consortem, et Mathiam [...] orem de Slupcza et Agnetem balneatricem de Colo [...] propinquo, amicos [...] eiusdem prefati [...] ka tali modo, quod prefata Dorothea debet et || obligatur duas mrc. pecuniarum per ipsum Mathiam Agnete amicis propinquo, olim sui mariti prefati pro tota propinquitate eorum super eos devoluta post mortem prefati Petri Crozka, quam plenarie ex integro realiter et cum effectu plene resignaverunt ipsi Dorothee prefate cum omni iure et propinquitate super eosdem devolutum, nichil ibidem pro se reservantes in posterum propinquitatem circa Dorotheam prefatam et recognoverunt, quia prefata Dorothea iam posuit eisdem unam mrc. pecuniarum et aliam mrc. pecuniarum debet ponere eisdem pro annuali foro pro hic venturo in Quadragesima sub amissione hereditatis finem totalis solucionis. Et econverso ipse Mathias cum Agnete prefata debent et obligantur ipsam Dorotheam Kosczyna evincere a quovis impedimento cuiuscunque propinquo iuxta positionem communem. Super quod eadem Dorothea memoriale posuit scabinis.

[s. 43]

63. *Sprawa [Dor]oty [Krosz]yny o dom z Maciejem Jeżem ze Słupcy i łaziebniczką Agnieszką z Koła. Wobec nas burgrabiego [...] wszystkich ławników w pełnym składzie na sądzie gajonym [...] wymienionych stawili się osobiście przezorni Jakub Strzelecki, Paweł Kobyłka, Mikołaj Koźmiński i Stanisław Kozanka rozjemcy, jawnie zeznali na sądzie gajonym, że zaprowadzili przyjacielską zgodę po śmierci Piotra Kroszki między Dorotą Kroszczyną tego Piotra prawowitą żoną i Maciejem [...] ze Słupcy i łaziebniczką Agnieszką

z Koła [...] bliskich, przyjaciół [...] wyżej wymienionego [...]ka w ten sposób, że wspomniana Dorota jest winna i zobowiązana dać 2 grzywny przez tego Macieja Agnieszce, przyjaciółom, bliskim zmarłego jej męża za całą ich bliższość im przypadłą po śmierci wspomnianego Piotra Kroszki, którą zupełnie, w całości i skutecznie powzdali wspomnianej Dorocie z wszelkim prawem i bliższością na nich tam przypadłych, żadnej bliższości dla siebie na przyszłość nie zachowując co do wspomnianej Doroty. Zeznali także, że wyżej wymieniona Dorota już zapłaciła im 1 grzywnę a następną grzywnę pieniądza ma im zapłacić na dorocznym sądzie w nadchodzącym Wielkim Poście jako ostatnią spłatę, pod groźbą utraty dziedzictwa. Z drugiej strony, Maciej ze wspomnianą Agnieszką są winni i zobowiązani tę Dorotę Kroszczynę uwolnić od wszelkich roszczeń kogokolwiek z bliskich. Ponadto Dorota zapłaciła pamiętne ławnikom.

64. Causa circumspecti Szemłą. Acta sunt hec feria sexta ante festum sancti Johannis Baptiste proxima [21 VI 1504] in presencia nobilis Johannis Szyedlak burgrabii Colensis et Johannis Jaczek viceadvocati et scabinorum inprimis descriptorum providus Jacobus Szeula civis in Colo iuxta taxam et forum, quam emit apud olim Mathiam Polak solutus ante prioribus terminis pecuniarum, nunc pro festo Pasche dimidiam septimam mrc. coram advocato et scabinis publice reposuit et solvit. Et prefatus Jacobus Zemla noluit pecuniam per ipsum pro eadem domi debitum reponere usque Mathias Starovycz et Nicolaus Koszymynszky fideiusserunt eum eliberare et evincere ab omnibus pro eadem domo cum impedimentis et presentibus se obligavit et obligati sunt. Super quod prefatus Jacobus memoriale solvit anno Domini millesimo quingentesimo quarto.

64. *Sprawa rozważnego Żemły. Działo się w ostatni piątek przed świętem św. Jana Chrzciciela w obecności szlachetnego Jana Sadlaka burgrabiego kolskiego i podwójciego Jana Jaczka oraz ławników wcześniej wymienionych, gdy przezorny obywatel Koła Jakub Żemła zgodnie z wartością kupił od zmarłego Macieja Polaka, płacąc jawnie przed wyznaczonym terminem teraz na święto Zmartwychwstania 6,5 grzywny wobec nas wójta i ławników. Wspomniany Jakub Żemła nie chciał zapłacić przez niego pieniędzy należnych za dom, póki Maciej Starowicz i Mikołaj Koźmiński poręczyli, że będzie wolny i wyzwolony od wszelkich roszczeń względem tego domu. Obie strony przyjęły na siebie zobowiązania wobec obecnych, w związku z czym wspomniany Jakub zapłacił pamiętne roku Pańskiego 1504.

Iudicium bannitum [ce]lebratum feria sexta post Martini anno Domini 1504 [15 XI 1504]. Eius acta sequuntur.

**Sąd gajony [od]był się w piątek po [św.] Marcinie roku Pańskiego 1504, którego sprawy następują.*

65. Actus Stanislai fratris Owcza cum [O]wczyna. Eodem die coram nobis nobili Johanne Szadlak murgrabio [./] protunc existente, Stanisla Grzanka viceadvocato atque Blasio Skowronek, Nicolao Gonywyepzek, Johanne Kownathka, Johanne Kopecz, Jacobo Zemla, Petro Kazubycz et Alberto Początek scabinis omnibus bannito in iudicio residentibus, ubi personaliter venientes nobiles ac providi Jacobus Strzelyeczsky, Paulus Tarchala, Mathias Kopecz sui arbitri inter Stanislaum Ow[cza] et Margaretham Owczyna parte ex altera publice recognoverunt bannito in iudicio, quod arbitralem concordiam fecerunt inter partes predictas tali modo, quod predictus Stanislaus Owcza sub vadio triginta mrc. debet || resignare et resignat iam totam suam propinquitatem post Nicolaum Owcza fratrem suum germanum ipsi Margarethe Owczyna cum omni iure et potestate omnimoda, nullam propinquitatem ibidem sibi aut suis aliis propinquis in posterum et prefata Margaretha Owczyna debet sibi dare et iam actu sibi dedit duas mrc. pecuniarum datas prefato bannito in iudicio et tunicam diversi coloris, alias *dzyką*, et unum porcum ex suis porcis et debet sibi emere pellicium agnellinum novum quanto celerius poterit. In quo prefatus Stanislaus iam debet satis habere et est obligatus suo predicto vadio et ipsa Margaretha Owczyna debet et obligatur omnia debita, que in testamento coram bonis hominibus ibidem expressa sunt, debet ea sola exsolvere, ubi aliquid debebit suis impensis a quocum[que] solutione. Idem Stanislaus idem Stanislaus [s] ivit liber atque exemptus presencium vigore. Et super hoc utraque partes consenciendo datis minibus ipsis arbitris debent et obligati sunt inter se habere perpetuam pacem et silentium eternum sub eodem vadio usque in ewm. Quam concordiam predicta eadem Margaretha Owczyna dedit sibi inscribere in hunc librum nostrum scabinorum iuxta consuetudinem a libro solvens scabinis in maius robur.

[s. 44]

65. *Sprawa Stanisława brata Owcy z [O]wczyną. Tego dnia wobec nas szlachetnego Jana Sadlaka ówczesnego burgrabiego, podwójciego Stanisława Grzanki i Błażeja Skowronka, Mikołaja Goniwieprzka, Jana Kownatki, Jana Kopcia, Jakuba Żemły, Piotra Kazubca i Wojciecha Początką, wszystkich ławników zasiadających na sądzie gajonym, stawili się osobiście szlachetni i przezorni Jakub Strzelcki, Paweł Tarchala, Maciej Kopeć rozjemcy [w sporze] między Stanisławem Ow[cą] z jednej i Małgorzatą Owczyną z drugiej strony, by jawnie zeznać na sądzie gajonym, że zaprowadzili zgodę rozjemczą między wspomnianymi stronami w taki sposób, że wyżej wymieniony Stanisław Owca pod karą 30 grzywien winien jest powzdać i przenosi

już całą swoją bliższą po Mikołaju Owcy, swoim rodzonym bracie, Małgorzacie Owczynie z wszelkim prawem i pełnym władztwem, nie zachowując tam dla siebie czy bliskich swoich żadnej bliższosci, a wspomniana Małgorzata Owczyna jest winna dać i już rzeczywiście dała 2 grzywny pieniądza na wspomnianym sądzie gajonym oraz tunikę różnokolorową, inaczej „dziką”, i jednego wieprzka ze swoich wieprzków oraz ma mu zakupić nowy płaszcz ze skór jagnięcych. Wtedy wspomniany Stanisław ma uznać, że mu zadośćuczyniono i obowiązany jest pod wspomnianą karą, a Małgorzata Owczyna jest winna i zobowiązana spłacić wszystkie należności, które w testamencie wobec dobrych ludzi zostały tu przedstawione, i własnym kosztem od jakichkolwiek roszczeń. Stanisław tak staje się wolny i wyzwolony za zgodą jednej i drugiej strony co do ustaleń rozjemców, przez co obie [strony] są zobowiązane i winny zachować między sobą wieczystą zgodę i wieczyste milczenie. Tę ugodę wspomniana Małgorzata Owczyna zleciła zapisać w naszej księdze ławniczej, według zwyczaju, płacąc za to ławnikom na większą trwałość.

66. Causa Martini Pysczek cum noverca sua Elizabeth Pysczkowa.

Veniens nostri ad presenciam Martinus Pysczek cum sua noverca Elizabeth in presencia banniti iudicii protunc per nobiles ac providos murgrabium [!], viceadvocatum et scabinos inprimis descriptos providus Martinus Pysczkowycz veniens, non compulsus non coactus, sed quovis errore seductus se de mera et libera voluntate resignavit et iam resignat actualiter et cum effectu predictae Elizabeth noverce sue paternalia et maternalia, hoc est domum penes Briza parte ex una et parte ex altera platee Balne[...], late et longe, ut solus tenuit et habuit, quod tempus resignacionis presentis. In cuius robur et testimonium fecit sibi intr[...] in librum nostrum scabinorum dando quod iuris est [...] sexta post Marci anno Domini millesimo quin[...].

66. *Sprawa Marcina Piszczka ze swoją synową Elżbietą Piszczkową.

Stawił się w naszej obecności Marcin Piszczek ze swoją synową Elżbietą na sądzie gajonym odbytym pod przewodnictwem szlachetnych i przezornych burgrabiego, podwójciego i ławników wcześniej wymienionych. Stawił się przezorny Marcin Piszczek nie zmuszony ani zniewolony, ani jakimś błędem zwiedziony, by z własnej i nieprzymuszonej woli powzdać wspomnianą Elżbietę, swojej synową, swoją ojcowiznę i macierzyzną, co już faktycznie i rzeczywiście powzdaje, to jest dom [znajdujący się] między Bryzą z jednej a ulicą [Łaziebniczą?] z drugiej strony, tak wzdłuż i wszerz, jak sam dzierżył i miał. Na której [...] ze świadectwa uczynił sobie [...] dając do księgi naszej ławniczej co [...] jest [...] w piątek po [św.] Marku roku Pańskiego 15[...].

67. Causa Alberti Poczathek et St[anis]lai Czapnyk coram nobis murgribium [!] [...] vocato et scabinis omnibus bannito plene [...] inprimis quod descriptis constituti personaliter circums[pectus Albertus] Poczathek et Stanislaus Czapnyk publice ex [...] [re]cognoverunt Stanislaus Czapnik, quia solvit predicto [...] domino decem mrc. pro domo sibi per [...] rem suo[...] pro se et alia Alberto vendita. Ipse [...] recognovit Albertus [...] ab eodem Stanislaio Czapnyk recepissee realiter [...] adhuc, quod predictus Stanislaus tenetur sibi [...] mrc. dare pro festo Alexii de ipsis duabus mrc. Albertus Poczathek tamen unam mrc. debet recipere pro se et alia Stanislai de Olobok frater germanus ipsius [...] ut in [...] sub amissione predicti hereditatis ut [...] dum superius [...] sua obligatione sibi [...] propter ergo rob[or]is et firmitudinem [...] fecit prefatus Stanislaus dando nobis quod[...].

67. *Sprawa Wojciecha Początki i St[anis]ława Czapnika wobec nas burgrabiego, [pod]wójciego i wszystkich ławników na sądzie w pełnym [...] wcześniej wymienionymi stawili się osobiście rozw[ażny Wojciech] Początek i Stanisław Czapnik, by jawnie z [...] [ze]znać, że Stanisław Czapnik zapłacił wspomnianemu [...] panu 10 grzywien za dom jemu [...] za siebie i inne temu Wojciechowi sprzedane. [...] zeznał Wojciech [...], że otrzymał rzeczywiście od Stanisława Czapnika [...] a wspomniany Stanisław jest winien mu [...] grzywien dać na święto św. Aleksego, jak w [...] pod groźbą utraty wspomnianego dziedzictwa jak [...] wyżej [...] swoim zobowiązaniem jemu [...] przez co [...] uczynił wspomniany Stanisław dając nam [...].

|| **Iudicium particulare celebratum feria sexta ante Simonis et Jude** anno 1504 [25 X 1504] sub advocato Johanni Długi et scabinis superius descriptis. Acta sunt hec etc.

[s. 45]

***Sąd zwyczajny odbył się w piątek przed [św.] Szymonem i Judą roku 1504** wobec wójta Jana Długiego i wyżej wymienionych ławników, którego sprawy są itd.

68. Causa Nicolai Pirzyna cum Anna, Mathia, Jeronimo et Johanne privignis suis. Coram nobis burgrabio, viceadvocato et scabinis superius descriptis venientes personaliter Anna, Mathias, Jeronimus et Johannes pueri olim Johannis Pirzyną parte ex una publice recognoverunt bannito in iudicio, quod pro sorte sua paterna fecerunt concordiam cum Nicolao Pyrzyna victrico Colensi tali modo, quod prefatus Nicolaus Pyrzyna debet dare prefate Anne duas mrc. pecuniarum pro tota sorte eius paterna et prefatis Mathie, Jeronimo et Johanni unam mrc. pecuniarum, cuius ipsis opus fuerit, in quo iam debent satis habere pro totali eorum patrimonio aput prefatum Nicoalum Pyrzyną, quodquidem eorum patrimonium iam actu resignaverunt cum omni iure, late

et longe, nil pro se reservando inposterum ipsi Nicolao prefato Pyrzyna et obligantur vigore presentium prefato Nicolao perpetuam pacem et silencium eternum pro dicto eorum patrimonio habere et tenere usque in ewm sub vadio triginta mrc. Super quod idem Nicolaus memoriale ponens acticacionis sibi fecit in librum presentem inscribere in maius robur et testimonium premisionem cum eorum consensu faciendo premissa. <Feria sexta ante dominicam Invocavit anno Christi 1504 [23 II 1504] veniens providus Nicolaus Pyrzyna cum Mathia filio olim dicti Johannis Pyrzyna ante bannitum iudicium eidem Mathie persolvit mrc. integram numeri et monete in terra currentis [...] iam nil predictus [...] tenentes prima [...].>

68. *Sprawa Mikołaja Pyrzyny z Anną, Maciejem, Hieronimem i Janem, jego pasierbami. *Wobec nas, burgrabiego, podwójciego i wyżej wymienionych ławników stawili się osobiście Anna, Maciej, Hieronim i Jan dzieci zmarłego Jana Pyrzyny z jednej strony, by jawnie zeznać na sądzie gajonym, że zawarli ugodę z Mikołajem Pyrzyną witykiem kolskim w sprawie należnej im części z ojcowizny, w taki sposób, że wspomniany Mikołaj Pierzyna ma dać wyżej wymienionej Annie 2 grzywny za całą jej część ojcowizny, a wspomnianym Maciejowi, Hieronimowi i Janowi 1 grzywnę, co im się należało, w związku z czym mają uznać, że ze strony Mikołaja Pyrzyny uczyniono im zadość za całą ich ojcowiznę. Dlatego niczego nie zachowując dla siebie na przyszłość, powzdali już faktycznie swoją ojcowiznę z wszelkim prawem tak wzdłuż i wszerz, Mikołajowi zwanemu Pyrzyna i zobowiązani są z tym Mikołajem utrzymać wieczystą zgodę i wieczyste milczenie względem ich dziedzictwa pod karą 30 grzywien. Wspomniany Mikołaj, za zgodą drugiej strony uścił pamiętne za wpis do księgi na większą moc i świadectwo.*

69. Causa Margarethe Brathonyowa cum Gregorio suo filio pro orto. Coram nobis burgrabio, advocato et scabinis superius descriptis veniens Gregorius Bratonyek publice recognovit bannito in iudicio, quia ortum suum iacentem inter ortos Johannis Kownathka et domini Jacobi Starowycz vendidit et resignavit Margarethe Brathonyowa matri sue pro quatuor mrc. paratis pecuniarum monete et numeri communis [...] || et recognovit quod iam plenariam solucionem recepit pro dicto suo orto a matre sua prefata in toto et obligatur vigore presencium perpetuam pacem et silencium eternum habere pro dicto suo orto |-cum-| et nam cum ipsa sua matre prefata sub vadio triginta mrc. iuxta posicionem civitatis communem. Super quod eadem Margaretha memoriale ponens scabinis acticacionem sibi presentem in hunc librum nostrum presentem inscribere dedit ipsius Gregorii cum consensu in mayorem memoriam premissorum.

69. *Sprawa Małgorzaty Bratoniowej z Grzegorzem, jej synem, o ogród. *Wobec nas burgrabiego, wójta i wyżej wymienionych ławników, stawił się Grzegorz Bratonek, by zeznać jawnie na sądzie gajonym, że swój ogród znajdujący się między ogrodami Jana Kownatki i pana Jakuba Starowicza sprzedał i powzdał Małgorzacie Bratoniowej, swojej matce, za 4 grzywny monety i liczby obiegowej [...], i zeznał, że otrzymał już pełną spłatę za wspomniany ogród od swojej matki i zobowiązany jest niniejszym wieczystą zgodę i milczenie zachować co do tego ogrodu ze swoją matką pod karą 30 grzywien. W związku z czym ta sama Małgorzata, płacąc ławnikom pamiętne za wpis do akt, zleciła niniejsze zapisać do naszej księgi za zgodą samego Grzegorza, na większą pamięć o zobowiązaniach.*

Iudicium bannitum particulare celebratum feria sexta post Elizabeth [22 XI 1504] **per nobilem ac providos** Johannem Sadlak murgrabium [!], Johannem Długy viceadvocatum et scabinos superius descriptos.

**Sąd gajony zwyczajny odbył się w piątek po [św.] Elżbiecie wobec szlachetnego i przezornych burgrabiego Jana Sadlaka, podwójciego Jana Długiego i ławników wyżej wymienionych.*

70. Causa Pyrzyña Nicolai cum Anna privigna sua. Coram quo iudicio veniens Nicolaus Pyrzyña dedit Anne sue previgne duas mrc., quas tenebatur ei pro sorte sua paterna secundum concordiam inter eos factam, cui prefato Nicolao victrico suo pacem perpetuam et silentium predicta Anna imponit pro dicto patrimonio. Ita quod iam nichil tenetur ei etc.

70. *Sprawa Mikołaja Pyrzyńy z Anną, jego pasierbicą. *Wobec nas na sąd stawił się Mikołaj Pyrzyña, by dać swojej pasierbicy Annie 2 grzywny, które był jej winien za część ojcowizny według ugody zawartej między nimi. Wyżej wymieniona Anna wspomnianemu Mikołajowi, swojemu ojczymowi, ofiaruje wieczystą zgodę i milczenie za wspomnianą ojcowiznę, tak że już nic jej nie jest winny itd.*

71. Causa Kąszky Pyotrek cum puero Anna Koszyorkowną. Coram nobis murgrabio [!], viceadvocato et scabinis superius descriptis in pleno iudicio residentibus constitutus personaliter Kaszy Pyotrek pecunias decem mrc. pueri Anne Koszyorkowna repositas apud Nicolaus Czyelyatko et apud Kanna Marzudzyna de Ruskowo recepit in [...] recognoscens se soluturum a festo Martini anni nunc decurrentis ad aliud festum sancti Martini, quas debet reponere realiter et cum effectum mediantibus fideiussoribus: sartore Mathia, Johanne pellifice Kąszki, Kalynka Stanislao et Andrea Golba, quas pecunias predictus Kaszy Pyotrek, videlicet decem mrc., si non persolverit totaliter et cum effectum, ex tunc ipsi tenebuntur ut fideiussores persolvere predictas decem mrc. predicto puero ad festum Martini. In cuius rei robur etc.

71. *Sprawa Piotra Kąskiego z synem Anny Kosiorkówny. Wobec nas burgrabiego, podwójciego i wyżej wymienionych ławników, zasiadających na sądzie w pełnym składzie, stawił się osobiście Piotr Kąski, by odebrać 10 grzywien pieniądza należących się synowi Anny Kosiorkówny, a złożonych u Mikołaja Cielątka i Kany Maczudziny z Ruszkowa w [...] zeznając, że zapłaci w terminie od święta św. Marcina tego roku do święta św. Marcina roku następnego. Pieniądze te, to jest 10 grzywien, ma zapłacić rzeczywiście i faktycznie pośrednikom, poręczycielom: krawcowi Maciejowi, kuśnierzowi Janowi Kąskiemu, Stanisławowi Kalince i Andrzejowi Gołbie. Jeśliby faktycznie całości nie zapłacił, wtedy sami będą winni jako poręczyciele zapłacić owe 10 grzywien wspomnianemu synowi na święto [św.] Marcina. Na której rzeczy trwałość itd.

[s. 47]

|| **72. Actus Byaly Jacub et |-Johannis sutoris-| Stanisłai Trzepka.** Acta sunt hec feria sexta post Elizabeth proxima [22 XI 1504] coram nobis nobili Johanne Szadlak, Johanne Długi viceadvocato et scabinis superius expressis protunc in iudicio bannito residentibus, veniens personaliter Byalyakub, non compulsus nec coactus, sed animo deliberato suorumque fretus consilio amicorum publice recognovit, quia vendidit et resignavit domum iacentem inter Włodyczyna parte ex una et Offatowa parte ex altera iacentem, ita longe et late, cum omni iure, prout solus tenuit et habuit, Stanisłao Trzepka pro tribus mrc. sine decem gr. numeri et monete in regno currentis. Circa ipsam resignacionem iam posuit eidem Byalyjakub sxg. et aduc tenebitur ad prefixa tempora finem persolvere, videlicet ad annum futurum pro festo sancti Johannis tres fert., et |-ad diem-| tres alios fert. ad diem Nativitatis Christi. Et ipse Byaly Jacub evincere et eliberare eum debet a consanguineis et amicis suis ab omnibus impedimentis eidem pacem et perpetuum silencium imponendo. In cuius rei firmitudinem fecit libro nostro inscribere solvendo, quod melius est, pro festo sancti Johannis tres fert., et |-ad diem-| tres alios fert. ad diem.

72. *Sprawa Jakuba Białego i Stanisława Trzepki. Działo się po [św.] Elżbiecie wobec nas szlachetnego Jana Sadlaka, podwójciego Jana Długiego i wyżej wymienionych ławników, zasiadających wówczas na sądzie gajonym, gdy stawił się osobiście Biały Jakub, nie zmuszony ani zniewolony, lecz po namyśle ufny w radę swoją i swoich przyjaciół, który jawnie zeznał, że sprzedał i powzdał dom znajdujący się między Włodyczyną z jednej a Ochwatową z drugiej strony, tak wzdłuż i wszerz, z wszelkim prawem, jak sam dzierżył i miał, Stanisławowi Trzepce za 3 grzywny bez 10 groszy liczby i monety obiegowej w królestwie. W związku z tym powздaniem Jakub Biały już zapłacił mu

kopę i jeszcze będzie winien na ustalony termin dokonać ostatecznej spłaty, to jest w roku przyszłym na święto św. Jana 3 wiardunki i 3 kolejne wiardunki na dzień Bożego Narodzenia. Sam Jakub Biały ma uwolnić go i wyzwolić od wszelkich roszczeń swoich krewnych i przyjaciół, narzucając sobie z nim zgodę i wieczyste milczenie. Na większą rzeczy trwałość zapłacił za wpis w naszej księdze, na święto św. Jana, 3 wiardunki i 3 kolejne wiardunki na dzień.

73. Causa Joahnnis Kruchta et Stanislai Helka. Acta sunt hec feria sexta proxima post Elizabeth proxima [!] [22 XI 1504] coram nobis murgrabio, viceadvocato et scabinis superius descriptis protunc in bannito iudicio residentibus, veniens personaliter ad nostri iudicii presenciam circumspectus Stanislaus Helka, non compulsus nec coactus, sed mera et libera voluntate suorum consanguineorum et amicorum ex consensu et consilio publice recognovit, quod vendidit et resignavit domum suam sitam inter Nicolaum Wolek et Johannem Szadlyboth parte ex altera iacentem, ita longe et late, nichil sibi et suis propinquis manentem, ut solus tenuit et habuit, Johanni Kruchta pro tribus mrc. monete et numeri Polonicalis, quadraginta et octo gr. mrc. in qualibet computando. Ibi quam circa resignacionem iam mrc. persolvit predicto Stanislao Helka finem, quod ad prefixa tempora persolvere debebit, videlicet mrc. <Anno Christi 1505 [...] sexta ante Martini [7 XI 1505] [...] Johannes Kruchta [...]nit Stanislao Hel[...] duas mrc. fina[...] quas ei tenebatur [...] os persolvere in actu [...]. Ita quod iam tenetur ipsi Jo[...] Kruchta> || tam

[s. 48]

73. *Sprawa Jana Kruchty i Stanisława Helki. Działo się w piątek po [św.] Elżbiecie wobec nas burgrabiego, podwójciego i wyżej wymienionych ławników, zasiadających wówczas na sądzie gajonym, gdy stawił się osobiście na sąd nasz rozważny Stanisław Helka nie zmuszony ani zniewolony, lecz z własnej i nieprzymuszonej woli, za zgodą i radą swoich krewnych i przyjaciół, by zeznać, że sprzedał i powzdał swój dom znajdujący się między Mikołajem Wołkiem z jednej i Janem Szadlibotem z drugiej strony, tak wzdłuż i wszerz, jak sam dzierżył i posiadał, niczego nie zachowując dla siebie i swoich bliskich, Janowi Kruchcie za 3 grzywny monety i liczby polskiej, licząc po 48 groszy na grzywnę. W związku z tym powздaniem już zapłacił grzywnę wspomnianemu Stanisławowi Helce, a w ustalonym terminie będzie musiał

splacić drugą grzywnę, by zakończyć splatę. <Roku Pańskiego 1505 [...] w piątek przed [św.] Marcinem [...] Jan Kruchta [...] Stanisławowi Hel[...] 2 grzywny ostatnie [...], które był mu winien [...] zapłacić [...]. Przeto już jest winien Janowi Kruchcie> w niedzielę po święcie Bożego Ciała i drugą grzywnę w tygodniu po święcie św. Łukasza pod groźbą utraty dziedzictwa. Wspomniany Stanisław Helka zobowiązany jest wobec wspomnianego Jana Kruchty dochować wieczystej zgody i milczenia, w związku z czym Jan Kruchta zapłacił pamiętne za wpis do księgi ławników na większą trwałość.

74. Causa Andree Cholyewycz et Jacobi Mazur. Acta sunt hec die suprascripto coram nobis nobili Johanne Szedlak, Johanne Długi viceadvocato et scabinis veniens in facie banniti iudicii Andreas Cholyewycz personaliter recognovit se recepisse et sublevasse fert. a Jacobo Mazur finalem, qui eum contigebat pro parte sua post mortem Johannis Czychtka, ubi partem suam resignavit Jacobo Mazur, ut et alii pueri, videlicet Mathias cum Dorothea, nichil sibi aut propinquis remenendo, sed eum totum ac securum in omnibus faciendo ab omni impedimento. In cuius rei perpetuam firmitudinem libro nostro scabinorum sibi introscribi fecit. Idem nobis persolvendo, quod melius est. Anno Domini 1504.

74. *Sprawa Andrzeja Cholewicza i Jakuba Mazura. Działo się w dniu wyżej wspomnianym wobec nas, szlachetnego Jana Sadlaka, podwójciego Jana Długiego i ławników, gdy stawił się osobiście przed obliczem sądu gajonego Andrzej Cholewicz, by zeznać, że otrzymał i podjął ostatni wiardunek, który po śmierci Jana Czychtki należał mu się jako jego część od Jakuba Mazura, skoro swą część powzdał Jakubowi Mazurowi jak i innym dzieciom, to jest Maciejowi i Dorocie, niczego nie zachowując dla siebie czy swoich bliskich, lecz zabezpieczając go w pełni od wszelkich roszczeń. Na wieczyste utrwalenie rzeczy dokonał zapisu w naszej księdze ławniczej i zapłacił nam za to roku Pańskiego 1504.

Iudicium bannitum generale celebratum feria sexta post Epiphaniarum [10 I 1505] per nobilem ac providos Johannem Szadlak murgrabium et Johannem Długi advocatum cum Stanislao Grzanka, Blasio Skowronek, Johanne Kopecz, Petro Kazubycz, Nicolao Kazymynsky, Alberto Początek et Jacobo Barloczsky scabinis anno Christi 1505. Eius acta hec sequuntur.

***Sąd gajony wielki odbył się w piątek po [święcie] Objawienia Pańskiego** wobec szlachetnego i przezornych burgrabiego Jana Sadlaka, Jana Długiego oraz ławników Stanisława Grzanki, Błażeja Skowronka, Jana Kopcia, Piotra Kazubca, Mikołaja Koźmińskiego, Wojciecha Początki i Jakuba Barłockiego roku Pańskiego 1505, którego sprawy tak następują.

75. Actum Martini Pyszczeck et Johannis Nozewnyk. Coram quo iudicio bannito veniens Martinus Pyszczeck publice per expressum recognovit, quod recepit a Johanne Nozewnyk et levavit quatuor mrc., tres ad festum sancti Jacobi solvere ad terminos iuxta acta superius, in quibus continentur termini ad quos solvere debuit et tenebatur predicto Martino Pyszczeck et aduc tenetur duas mrc. iuxta terminum ei assignatum in contractu inter eos facto. In cuius rei firmitudinem libro inscriptum est.

75. *Sprawa Marcina Piszczka i Jana Nożownika. *Na sądzie gajonym stawił się Marcin Piszczek, by jawnie i dobitnie zeznać, że otrzymał i pobrał od Jana Nożownika 4 grzywny, 3 na święto św. Jakuba wypłacone w terminach wskazanych powyżej, w których zawarto terminy spłat. Winny był wspomnianemu Marcinowi Piszczkowi, i do teraz jest winien, 2 grzywny w terminie wyznaczonym mu w umowie zawartej między stronami. Na tej rzeczy trwałość dokonano zapisu w księdze.*

|| **76. Actus Gregorii Kapycza et Johannis Zawждыbył.** Acta sunt hec die et anno quibus supra coram nobis nobili Johanne Szadlak murgrabio et Johanne Długi advocato [-testibus-] et testibus superius descriptis veniens Gregorius Kapycza civis et vicinus nostre civitatis publice recognovit, quod vendidit Johanni Zawждыbył partem terre, *kawalyecz zyemye*, quod sibi Johannes Zawждыbył pro sua necessitate excepit ad eius domus longitudine et latitudine ita, quod predictus Johannes Zawждыbył nullam solutionem persolvere tenebatur de eadem parte, ipsemet Gregorius Kapycza persolvit, ut prius solvebat a domo sua tota et ipse Johannes Zawждыbył absolutus est ab omnibus superius. Super quod ipse Johannes Zawждыbył persolvit, ut inscriptus est faciendo sibi ratificare per inscriptionem in librum scabinorum met ipsi, quod Gregorius Kapycza iam persolvit tres fert. totaliter et cum effectum presentibus nobis, pro quibus emit predictam terram, quam sui heredes et legitimis successores possidebunt.

[s. 49]

76. *Sprawa Grzegorza Kapicy i Jana Zawждыbyła. *Działo się dnia i roku jak wyżej, wobec nas szlachetnego burgrabiego Jana Sadlaka i wójta Jana Długiego oraz świadków wyżej wskazanych, gdy stawił się obywatel naszego miasta Grzegorz Kapica, by jawnie zeznać, że sprzedał Janowi Zawждыbyłowi część ziemi, którą mu wspomniany Jan Zawждыbył na jego potrzebę wydzielił z własnej posiadłości wzdłuż i wszerz tak, że wspomniany Jan Zawждыbył nie będzie winien żadnej spłaty z tejże części, a sam Grzegorz Kapica zapłaci, jak wcześniej płacił, z całego swego domu. Jan Zawждыbył uwolniony został od wszelkich zobowiązań, jak zapisano w księdze ławniczej, że Grzegorz Kapica już zapłacił 3 wiardunki w całości i skutecznie, w naszej obecności, za które*

kupił wspomnianą ziemię, którą jego dziedzice i prawowici spadkobiercy przejmą.

[s. 50]

77. Actus Katherine Pszonica et Stephani Beniri cum eius sororibus. || Acta sunt hec feria sexta proxima post Epiphaniarum [10 I 1505] coram nobis nobili Johanne Szadlak murgrabio et Johanne Długi advocato cum scabinis superius expressis veniens personaliter Stephanus de Grzegorzow [-cum duabus suis sororibus germanis, videlicet Dorothea et Agneta-] publice recognovit, quod cum Katerina glote sua olim Mathie Pszonni relicta uxore concordiam intravit pro parte, que eas contingebat post mortem Mathie viri sui et pro pecuniis, quas decem ex servicio proprio Stephanus servare dederat predictae Katerine gloti sue, ita quod dicta Katerina debet dare Stephano et eius sororibus mediam quartam mrc. secundum contractum inter eos factum, iam dedit mediam secundam mrc. et duas mrc. debet dare ad festum Epiphaniarum nunc veniens et eadem bona debet esse liber[a] et absoluta vigore presencium et super hoc [-utraque pars-] consequendo deberet et obligata est pacem et perpetuum silentium [-inter se-] habere usque in ewm. Quam concordiam predicta Katerina Pszonica dedit sibi inscribere in librum scabinorum iuxta consuetudinem a libro solvens scabinis in maiorem firmitudinem et ex parte sororum germanarum et ex parte sui et concordiam, quam fecit Stephanus cum ipsamet Katerina tam ex parte sua, quam ex parte sororum suarum, que ad hanc concordiam consenserunt predicto Stephano fratri germano.

77. *Sprawa Katarzyny Pszonowej i Szczepana Benira z jego siostrami. *Działo się w piątek po Objawieniu Pańskim wobec nas, szlachetnego burgrabiego Jana Sadlaka i wójta Jana Długiego oraz wyżej wymienionych ławników, gdy stawił się osobiście Szczepan z Grzegorzewa, by jawnie zeznać, że ze swoją szwagierką Katarzyną, wdową po zmarłym Macieju Pszonie, zawarł ugodę w sprawie części, która im przypadła po śmierci jej męża Macieja i pieniędzy, z których 10 ze służby własnej Szczepan dał wspomnianej Katarzynie. Katarzyna ma dać Szczepanowi i jego siostram 3,5 grzywny według umowy zawartej przez strony. Dała już 1,5 grzywny, a 2 grzywny ma dać na najbliższe święto Objawienia Pańskiego, czym wywiąże się ze zobowiązań. W związku z tym jest winna i zobowiązana zachować zgodę i wieczyste milczenie. Tę ugodę wspomniana Katarzyna Pszonowa zleciła zapisać w księdze ławników według zwyczaju, płacąc za to ławnikom, by utrwalić ugodę, na co miała zgodę siostr Szczepana.*

78. Actus Dorothee Rzana et Dorothea Kruzykowa. Acta sunt hec feria sexta post Ephifaniarum proxima [10 I 1505] coram nobis Johanne Szadlak murgrabio, Johanne Długi et scabinis veniens personaliter provida Dorothea

Rzana, non compulsa nec coacta, sed mera deliberacione et consilio suorum amicorum freta, recognovit publice, quod vendidit domum suam sitam inter domum Laurencii muratoris et inter domum Mirek parte ex altera, ita longe et late, ut sola tenuit, pro tribus mrc. Quequidem Dorothea Kruzykowa iam predictae Dorothee Rzana dedit mediam secundam mrc. et aliam mediam secundam debet dare ad terminum inter eas in contractu assignatum, videlicet ad festum sancti Egidii. In cuius rei robur circa resignacionem predictam Dorothea Kruzykowa persolvit a libro et scripto.

78. *Sprawa Doroty Rzaney i Doroty Kruzykowej. *Działo się w piątek po [święcie] Objawienia Pańskiego wobec nas, burgrabiego Jana Sadlaka, Jana Długiego i ławników, gdy stawiała się osobiście przezorna Dorota Rzana, nie zmuszona ani zniewolona, lecz z własnej woli i za radą swoich przyjaciół zeznała jawnie, że sprzedała swój dom położony między domem murarza Wawrzyńca a domem Mirka z drugiej strony, tak wzdłuż i wszerz, jak sama dzierżyła, za 3 grzywny, z których Dorota Kruzykowa wspomnianej Dorocie Rzaney już dała 1,5 grzywny, a drugie 1,5 grzywny ma dać w ustalonym przez nich terminie, to jest na święto św. Idziego. Aby umocnić powzdanie, wspomniana Dorota Kruzykowa zapłaciła za wpis do księgi.*

|| **Iudicium bannitum particulare celebratum per nobilem ac providos** ut supra in generali iudicio continetur. In quo iudicio.

[s. 51]

***Sąd gajony zwykły odbył się wobec szlachetnego i przezornych jak wyżej w trakcie sądu wielkiego. Na którym to sądzie.**

79. Actus Johannis Jaczek et Mathie Maszyol. Acta sunt hec feria sexta ante Conversionis sancti Pauli anno Domini 1505 [24 I 1505] coram nobis nobili Johannis Szadlak murgrabio et scabinis in bannito iudicio generali expressis, tunc in dicto bannito presidentibus, veniens personaliter circumspectus Johannes civis de Colo, non compulsus non coactus, nec quovis errore seductus, sed de mera deliberacione et consilio amicorum suorum fretus, publice recognovit, quod vendidit et resignavit domum et ortum circumspecto [-Johanni-] Mathie Maszyol fratri olim sue uxoris Agnetis pro viginti tribus mrc. sine fert., de quibus iam actu sibi dedit et persolvit mediam octavam mrc. et finem iuxta contractum inter eos factum persolvere debebit et debet, videlicet quatuor mrc. infra duas septimanas ab hodierna die et pro festo sancti Michaelis undecim mrc. cum fert. tenebitur et tenetur persolvere sub amissione eiusdem domus et orti. Circa quam resignacionem idem Johannes Jaczek sibi ipsi imposuit perpetuum silentium ab omnibus amicis et consanguineis suis. Ita quod dictus Mathias Maszyol pacifice tenebit et possidebit predictam domum et ortum cum suis heredibus et legitimis successoribus,

ita longe et late, ut solus tenuit, habuit et possidebat. Quiquidem Johannes Jaczek debet predicto Mathia Maszyel evincere et eliberare ab omnibus impedimentis. In cuius rei firmitudinem predictus Mathias Maszyol dedit sibi nostri libro scabinorum inscribere, solvens quod iuris est divisionis inter eos facte, alias *dzyelneyowcze*, tres. gr. ex sua parte et Johannes Jaczek alios tres gr. dare adhuc nobis tenebitur scabinis.

79. *Sprawa Jana Jaczka i Macieja Masiola. *Działo się w piątek przed [świętem] Nawrócenia św. Pawła roku Pańskiego 1505 wobec nas, szlachetnego burgrabiego Jana Sadlaka i wymienionych ławników, zasiadających wówczas na wspomnianym sądzie gajonym, gdy stawił się osobiście rozważny Jan, obywatel Koła, nie zmuszony ani zniewolony, ani jakimś błędem zwiedziony, lecz z własnej woli, radzie przyjaciół swoich ufając, który zeznał jawnie, że sprzedał i powzdał dom oraz ogród rozważnemu Maciejowi Masiolowi, bratu jego zmarłej żony Agnieszki, za 20 grzywien bez 12 groszy, z których już faktycznie dał mu i zapłacił 7,5 grzywny według umowy zawartej przez strony. Wciąż ma zapłacić 4 grzywny w ciągu 2 tygodni od dnia dzisiejszego. Ponadto jest winien 11 grzywien i 12 groszy na święto św. Michała pod groźbą utraty domu i ogrodu. W związku z tym powздaniem Jan Jaczek nałożył wieczyste milczenie na wszystkich swoich przyjaciół i krewnych. Zatem wspomniany Maciej Masiol będzie dzierżył i posiadał wspomniany dom i ogród ze swoimi dziedzicami i prawowitymi spadkobiercami tak wzdłuż i wszerz, jak sam dzierżył, miał i posiadał. Jan Jaczek winien jest wspomnianego Macieja Masiola uwolnić i wybawić od wszelkich roszczeń. Na utrwalenie rzeczy Maciej Masiol zlecił zapis w naszej księdze ławniczej, opłacając to, co jest wedle prawa podzielne między nich, inaczej „dzyelneyowcze”, 3 grosze z jego strony, a Jan Jaczek jest winien dać ławnikom kolejne 3 grosze.*

[s. 52]

|| 80. Actus Mathie Gospodarz et Mathie Maszyol. Coram nobis murgrabio, viceadvocato et scabinis superius descriptis veniens personaliter Mathias Gospodarz de Topolia recognovit, quod fecit concordiam cum Mathia Maszyol pro parte propinquitatis sue devoluta super ipsum post mortem Agnetis Krablyczska. Ita quod predictus Mathias Massyol debet dare et persolvere dicto Mathie Gospodarz quartam partem propinquitatis sue, que ad eum devoluta fuit post mortem olim Agnetis Krablyczską, videlicet undecim mrc. et octo decim gr. ad terminos in contractu sibi assignatos per dictum Mathiam Gospodarz, ita quod debet sibi reponere ad festum Epiphanie duas sxg. et ad aliud festum Epiphanie alias duas sxg. et ad tercium et quartum festum Epiphanie per duas sxg. et ad quintam sxg. cum sex gr. [-super-] Ita quod predictus Mathias Gospodarz predicto Mathie Maszyol dictam suam

propinquitatem post dictam Agnetem resignavit et resignat, ita longe et late, ut eum concernebat terminum, quod debet Mathias Gospodarz ewincere et brevi ab omni impedimento suorum consanguineorum et amicorum, sed predictus Mathias Maszyol pacifice tenebit et possidebit partem apud dictum Mathiam Gospodarz exemptam et emptam cum omni iure. Super quod et testimonium faciendo sibi inscribere in presentem librum scabinorum ponens Mathias Gospodarz ex sua parte medium secundum gr. et Mathias Massyol alium medium secundum gr., *dzyelneyowcze*, sic inscripti sunt in predicto acticatione.

80. *Sprawa Macieja Gospodarza i Macieja Masiola. *Wobec nas burgrabiego, podwójciego i wyżej wymienionych ławników stawił się osobiście Maciej Gospodarz z Topoli, by zeznać, że zawarł ugodę z Maciejem Masiółem w sprawie części bliższości przypadłej mu po śmierci Agnieszki Krablickiej. Dlatego wspomniany Maciej Masiół winien jest dać i zapłacić wspomnianemu Maciejowi Gospodarzowi jedną czwartą jego bliższości, która przypadła mu po śmierci Agnieszki Krablickiej, to jest 11 grzywien i 18 groszy przyznanych mu w umowie przez wspomnianego Macieja Gospodarza. Zgodnie z ustaleniami, ma mu zapłacić na święto Objawienia 2 kopy i na kolejne święto Objawienia następne 2 kopy i tak na trzecie i czwarte święto Objawienia po 2 kopy aż do piątej kopy i 6 groszy. Przeto wspomniany Maciej Gospodarz wyżej wymienionemu Maciejowi Masiółowi powzdał i powzdaje rzeczoną bliższość po zmarłej Agnieszce, tak wzdłuż i wszerz, jak sam dzierżył, a Maciej Gospodarz ma go uwolnić i wybawić od wszelkich roszczeń ze strony swoich krewnych i przyjaciół. Wspomniany Maciej Masiół w spokoju będzie dzierżyć i posiadać część odkupioną z wszelkim prawem od rzeczonego Macieja Gospodarza. W związku z tym na świadectwo Maciej Gospodarz zapłacił za wpis do księgi ławników 1,5 grosza, a Maciej Masiół drugie 1,5 grosza, „dzyelneyowcze”, i taki zapis widnieje w aktach.*

81. Causa Jacobi Schemla cum Johanne Polakowicz. *Coram nobis burgrabio, viceadvocato et scabinis omnibus bannito in iudicio plene residentibus superius descriptis constitutus personaliter Johannes Polakowicz publice recognovit bannito in iudicio, quia pro domo sua paterna vendita Jacobo Schemla, iacente inter Grzywa et Czagniskrowa vicinos, pro XXXX et VI mrc. numeri et monete communis plenariam solutionem hic iam in toto actu recepit a Jacobo Schemla pro domo sua paterna prefata et obligatur eidem Jacobo Schemla perpetuam pacem et silencium eternum secum habere pro dicta domo usque in ewm et prefatum Jacobum Schemla a quovis impedimento prefate domus ipsum eliberare et evincere suis impensis. Super quod idem Schemla memoriale posuit schabinis in meliorem memoriam p[...].*

81. *Sprawa Jakuba Żemły z Janem Polakowiczem. *Wobec nas burgrabiego, podwójciego i wszystkich ławników zasiadających na sądzie gajonym w pełnym składzie, stawił się osobiście Jan Polakowicz, by zeznać jawnie, że za dom swój po ojcu, znajdujący się między sąsiadami Grzywą i Ciągniekrową, sprzedany za 46 grzywien liczby i monety pospolitej, otrzymał już faktycznie pełną spłatę od Jakuba Żemły za dom wspomniany po ojcu. Winien jest z tymże Jakubem Żemłą dochować wieczystej zgody i wiecznego milczenia co do rzeczzonego domu, jak również wspomnianego Jakuba od wszelkich roszczeń do tegoż domu uwolnić i wybawić własnym kosztem. W związku z tym Żemła zapłacił ławnikom pamiętne na lepszą trwałość [...].*

[s. 53]

|| 82. Causa Michaelis advocati de Grodna cum tribus filiis olim Andree Baran. *Coram nobis burgrabio, viceadvocato, schabinis superius descriptis bannito in iudicio residentibus constituti personaliter Sthephanus, Johannes et Seraphin, tres germani filii olim Andree Baran civis in Colo, publice recognoverunt, quia actu receperunt tres mrc. pecuniarum monete et numeri communis a Michaeli advocato de Grodna finem totalis solucionis novem mrc., quas novem mrc. olim prefato Andree Baran patri eorum tenebatur pro laneo agri in Grodna condam obligato patri eorum prefato, ex quibus novem mrc. iam prius sex mrc. pecuniarum exsolverat prefato patri eorum et recognoverunt, quia idem Michael advocatus prefatus de Grodna nichil iam tenetur eisdem prefati debiti. Pro quo iam libere emittunt ex caucione fideiusoria Johannem Bogumylovicz et Andream Staviregick de Grodna fideiussores eiusdem Michaeli prefati ipsius debiti et obligantur vigore presencium perpetuam pacem et silencium eternum habere in dictu Michaeli pro debito prefato prius eorum predictorum novem mrc. usque in ewm. Super quod idem Michael advocatus memoriale solvit schabinis, quas tres mrc. iam superius descriptis Mathias Richlowpadl ad se recepit effideiubens ipsas apud advocatum in perfectiorem pacem predicti Michaelis advocati |-efide-| effideubens prefatum Michaeli a quovis impedimento predictis pecuniis ipsum eliberare et evincere a quovis persona alia suis impensis etc.*

82. *Sprawa Michała wójta z Grodnej z trzema synami zmarłego Andrzeja Barana. *Wobec nas burgrabiego, podwójciego, wyżej wymienionych ławników, zasiadających na sądzie gajonym stawili się osobiście Szczepan, Jan i Serafin, trzech rodzeni synowie zmarłego Andrzeja Barana, obywatela Koła. Zeznali jawnie, że rzeczywiście otrzymali 3 grzywny monety i liczby pospolitej od Michała sołtysa z Grodnej. Ostatnią ratę spłaty 9 grzywien, które to 9 grzywien ich zmarłemu ojcu Andrzejowi Baranowi był winien za łan pola w Grodnej, z których to 9 grzywien spłacił już 6 wspomnianemu*

ich ojcu. Zeznali więc, że sołtys z Grodnej Michał nic nie jest im już winien. Dlatego zwalniają już z poręczenia Jana Bogumiłowicza i Andrzeja Stawiragicza z Grodnej, poręczycieli w sprawie długu 9 grzywien tegoż Michała. W związku z tym sołtys Michał zapłacił pamiętne wyżej wymienionym ławnikom, które to 3 grzywny Maciej Rychłowpadł przyjął, zwalniając ich z poręczenia wspomnianego sołtysa Michała i uwalniając go od wszelkich roszczeń względem wspomnianej kwoty, wybawiając go od kogokolwiek własnym kosztem itd.

83. Causa Johannis Lazari cum Początek pro orto. Coram nobis burgrabio, viceadvocato et scabinis omnibus bannito in iudicio residentibus superius descriptis constitutus personaliter Johannes Lazari publice recognovit, quia ortum suum iacentem inter ortos Stanislai Covalyk et Mathie Slaby ex utraque parte vicinos vendidit Alberto Początek pro quinque mrc. numeri et monete communis in Regno currencium et resignavit sibi eundem cum omni iure, late et longe, sicut solus tenuit, nichil propinquitatem pro seipso aut quovis alio suorum amicorum ibidem reservando in posterum. Quiquidem Albertus Początek circa resignacionem sibi factam unam mrc. pecuniarum posuit ipsi Johanni Lazaro et pro quolibet Carnisprivio successive currenti per unam mrc. pecuniarum eidem ponere, videlicet usque ad exitum finalem quinque mrc. sub amissione hereditatis et calciamentis ipsum Johannem prefatum eciam providere debet ad decursum unius anni et econverso idem Johannes Lazarus obligatur prefatum Albertum Początek eliberare a quovis impedimento predicti orti suis propinquis impensis presencium vigorem. Super quod idem Początek memoriale solvit scabinis etc.

83. *Sprawa Jana Łazarzowego z Początkiem o ogród. Wobec nas burgrabiego, podwójciego i wszystkich ławników wyżej wymienionych zasiadających na sądzie gajonym, stawił się osobiście Jan Łazarzowy, by jawnie zeznać, że swój ogród znajdujący się pomiędzy ogrodami sąsiadów Stanisława Kowalika i Macieja Slabego, sprzedał Wojciechowi Początkowi za 5 grzywien liczby i monety pospolitej, obiegowej w królestwie, oraz powzdał mu z wszelkim prawem wzdłuż i wszerz, jak sam dzierżył, niczego tam na przyszłość nie zachowując dla bliskich, dla siebie albo dla kogokolwiek ze swoich przyjaciół. Wojciech Początek, w związku z uczynionym powздaniem, zapłacił 1 grzywnę Janowi Łazarzowemu, a na każdą przyszłą ostatnią niedzielę przed Wielkim Postem ma mu płacić po 1 grzywnie pieniądza, aż do pełnej spłaty 5 grzywien pod groźbą utraty dziedzictwa i w ma tego Jana zaopatrzyć w obuwie[?] na okres jednego roku. Z drugiej strony Jan Łazarzowy winien jest wspomnianego Wojciecha Początka własnym kosztem uwolnić

od wszelkich roszczeń co do wyżej wymienionego ogrodu. W związku z czym tenże Początek zapłacił pamiętne ławnikom itd.

[s. 54]

|| **84. Causa Barbare Vroczevszka cum Mathia Zegotha.** Coram nobis nobili Jacobo Ponąthowszky burgrabio protunc existente Colensi necnon Johanne Jaczek viceadvocato ceterisque scabinis bannito in iudicio residentibus constituta personaliter Barbara Vroczevszka cum Anna et Agnete filiabus suis, non compulsa nec coacta, sed animo deliberato publice recognovit, quia vendidit et resignavit domum suam inter Pathoka et Dzerawszky in platea Thoruniensi iacentem, ita late et longe, cum omni iure, prout sola cum filiabus suis tenuit et habuit, ipsi Mathie Zegotha pro duodecim mrc. numeri et monete communis in regno currencium. Circa quam resignacionem prefatus Mathias Zegotha duas mrc. pecuniarum posuit Barbare prefate et filiabus suis, quas ipse Carcz de Grzegorzew super debitum suum recepit a prefato Zegotha cum ipsius Barbare predictae consensu et pro festo Natalis Christi proxime post hoc sequenti alias duas mrc. pecuniarum idem Zegotha eciam actu iam posuit Jacobo filio Curczych super eiusdem Barbare debitum. Quas item Petrus Cobyłka cum Jacobo Strzelecyszky et Mathia Gąszyorek exequutores olim Andree Curczych ad se receperunt. Et iterum exequutores predicti tercias duas mrc. eidem Mathie Zegotha fuit debitum prefati Jacobi Curczyszek dimiserunt usque in ewm presencium vigore, sic quod idem Zegotha iam sex mrc. pro dicta domo exolvit et pro festo Natalis Christi protunc venturo iterum duas mrc. Idem Zegotha eciam posuit |-ponere debebat-| exequutoribus predictis similiter pro secundo festo Natalis Christi alias duas mrc. posuit iam |-reponere debet-| eisdem et iterum pro tercio festo Natalis Domini. Idem prefatus Zegotha unum fert. predictis exequutoribus ponere debebit et ipsi Barbare Vroczevszka cum filiabus eius septem fert. finem totalis solucionis ponere debebit eisdem sub amissione hereditatis. Et ipsa Barbara prefata unacum suis filiabus debet et obligatur prefatum Zegotha evincere et eliberare a quovis impedimento predictae domus ab omni homine suis impensis sub vadio triginta mrc. perpetuamque pacem et silencium eternum et cum suis filiabus obligatur cum predicto Zegotha habere usque in ewm. Super quod idem Zegotha memoriale posuit scabinis. Circa quam inscripcionem, quod sciendum, quod super prefate Barbare et filias eius debitum Albertus Pyanka de Ossyek super duas sxg. pecuniarum et Nicolaus Gonyvyeprek super fert. et nobilis dominus Jacobus Ponathowszky super mediam sxg. minus duobus gr. prolocuti sunt presencium vigore. Acta sunt hec feria sexta post Conversionis sancti Pauli anno Domini 1504 [26 I 1504].

<Anno Domini 1509 ferta sexta in festo sancte Appolonie [9 II 1509] coram nobis burgrabio Stanislao Brachowski et viceadvocato et scabinis protunc residentibus eodem anno descriptis Mathias Zegotha fecit actu finalem solutionis domus, quam emit a[pud] Barbaram Wroczevska duas mrc. ex [...] exequutores suprascripti faciebatur |et| finalem debiti et dominus Jacobus Ponyathowsky recepit mediam mrc. sui debiti et [...] remisit. Circa quam finalem solucionem prefata |-Zegotha-| Barbara [...] est proclamata ad ius [...] consuetudine [...] est [...].

84. *Sprawa Barbary Wroczevskiej z Maciejem Żegotą. *Wobec nas, szlachetnego Jakuba Poniatowskiego wówczas burgrabiego kolskiego, jak również podwójciego Jana Jaczka i pozostałych ławników zasiadających na sądzie gajonym, stawila się osobiście Barbara Wroczevska ze swoimi córkami Anną i Agnieszką, nie zmuszona ani zniewolona, lecz po namyśle jawnie zeznała, że sprzedała i powzdala swój dom znajdujący się między Patoką i Dzierawskim przy ulicy Toruńskiej, tak wzdłuż i wszerz z wszelkim prawem, jak sama ze swoimi córkami dzierżyła i miała, Maciejowi Żegocie za 12 grzywien liczby i monety pospolitej, obiegowej w królestwie. W związku z powzdaniem wspomniany Maciej Żegota 2 grzywiny zapłacił wspomnianej Barbarze i jej córkom, które sam Karcz z Grzegorzewa na dług swój otrzymał od wspomnianego Żegoty za zgodą tejże Barbary, a na pierwsze święto Bożego Narodzenia Żegota zapłacił skutecznie 2 grzywiny Jakubowi synowi Kurczycha za dług tejże Barbary, które podobnie Piotr Kobyłka z Jakubem Strzeleckim i Maciejem Gąsiorkiem, wykonawcy zmarłego Andrzeja Kurczycha, przyjęli. I znowu wspomniani wykonawcy dla tego Żegoty spłacili 2 grzywiny, dług wspomnianego wobec Jakuba Kurczycha wieczyście na mocy niniejszego pisma. Dlatego Żegota zapłacił już 6 grzywien za wspomniany dom i na mające nadejść święto Bożego Narodzenia znowu ma zapłacić 2 grzywiny wspomnianym wykonawcom, podobnie na drugie święto Bożego Narodzenia zapłacił tym samym kolejne 2 grzywiny i znowu na trzecie święto Bożego Narodzenia będzie miał zapłacić tym samym 1 wiardunek, a Barbarze Wroczevskiej i jej córkom 7 wiardunków jako ostatnią spłatę pod groźbą utraty dziedzictwa. Wspomniana Barbara ze swoimi córkami jest winna i zobowiązana wspomnianego Żegotę uwolnić i wybawić od wszelkich roszczeń co do wspomnianego domu od każdego człowieka własnym kosztem pod karą 30 grzywien, a ponadto ona i jej córki mają dochować wieczystej zgody i [zachować] wieczyste milczenie ze wspomnianym Żegotą. W związku z tym Żegota zapłacił pamiętne ławnikom. Względem tego powzdania, co należy wiedzieć, w sprawie długów Barbary i jej córek upomnieli*

się w niniejszym piśmie: *Wojciech Pianka z Osieka o 2 grzywny, Mikołaj Goniwieprzek o 1 wiardunek, a szlachetny pan Jakub Poniatowski o ½ kopy bez 2 groszy Działo się w piątek po [święcie] Nawrócenia św. Pawła roku Pańskiego 1504.*

<Roku Pańskiego 1509 w piątek, w dniu św. Apolonii, wobec nas burgrabiego Stanisława Brachowskiego i podwójciego oraz ławników podówczas w sądzie zasiadających i wyżej wymienionych Maciej Żegota dokonał ostatecznej spłaty za dom, który kupił od Barbary Wroczeńskiej, to jest zapłacił 2 grzywny [...] wyżej wymienieni wykonawcy czynili i jako ostatnią spłatę długu pan Jakub Poniatowski otrzymał ½ grzywny swojej należności [...]. Około tej ostatecznej spłaty wspomniana Barbara [...] odwołała się do prawa [...] zwyczajem [...] jest [...].>

[s. 55]

|| **85. Causa Heduigis Slabowna olim uxoris Starowycz Mathie cum Johanne filio suo.** Coram nobis burgrabio, viceadvocato et scabinis superius expressis pleno in iudicio particulari residentibus sabbato ante Philipi [et] Jacobi personaliter constituta Heduigis uxor olim Mathie Starowycz cum Petro Kobylka, Johanne Długi protunc viceadvocato, Nicolao Czyelyatko per expressum recognoverunt ultimam voluntatem eiusdem Mathie Starowycz, qui in mortis articulo repositus legavit testamentaliter filio suo Johanni martellum et quinque mrc. in mediantibus monete et numeri Polonialis in terra currentis, quadraginta et octo gr. in mrc. qualibet computando. Quasquidem quinque mrc. dominus Jacobus mansionarius pueri patruus germanus ad se recepit pro reservacione pueri ad annos discrecionis. Predicta vero Heduigis mater dicti pueri debet puerum tenere et servare, ut debet mulierem fidelem. Si autem quod absit recesserit ab amore et diligencia materna, extunc dominus Jacobus patruus germanus debet puerum ad se recipere vuha [s] cum martello et eum providere tam victu quam amictu ad tempus discrecionis pueri. Huius quidem sortis patrimonii predicti pueri, ut magis robur existat, sic sibi per patrem olim Mathie Starowycz legale libro scabinorum fecit inscribi, solvens, quod iuris est, anno Christo 1505.

85. *Sprawa Jadwigi Slabówny żony zmarłego Macieja Starowicza z Janem jej synem. *Wobec nas burgrabiego, podwójciego i wyżej wymienionych ławników w pełnym składzie zasiadających na sądzie zwyczajnym w sobotę przed [świętem Apostołów] Filipa i Jakuba, stawiała się osobiście Jadwiga żona zmarłego Macieja Starowicza z Piotrem Kobylką, Janem Długim wówczas podwójcim, Mikołajem Cielątkiem, by wyraźnym głosem przedstawić ostatnią wolę Macieja Starowicza, który w godzinie śmierci zapisał testamentalnie swojemu synowi Janowi młotek i 5 grzywien*

w półgroszach monety i liczby polskiej obiegowej w kraju, po 48 groszy licząc na grzywnę. Owe 5 grzywien pan Jakub mansjonarz, rodzony stryj chłopca, wziął do siebie na przechowanie, aż ten osiągnie wiek dojrzały. Jadwiga jest winna synowi utrzymanie i opiekę. Jeśliby zaś odstąpiła od miłości i troski matczynej, wtedy Jakub, stryj chłopca, ma wziąć chłopca do siebie wraz z młotkiem i zadbać o jego wyżywienie oraz odzienie do czasu, aż osiągnie wiek dojrzały. Żeby zachować w pamięci należne chłopca po zmarłym ojcu Macieju Starowiczu, zapłacono przysądne za wpis do księgi ławników, roku Pańskiego 1505.

86. Causa Jacobi Stasszyowycz cum Mathia fratre suo germano pro sorte paterna. Acta sunt hec die sabbati ante Philipi [et] Jacobi anno Domini 1505 [26 IV 1505] coram nobis Johanne Sadlak burgrabio, Johanne viceadvocato et scabinis superius expressis protunc in pleno particulari iudicio residentibus venientes personaliter Jacobus Stasszyowycz cum Mathia fratre suo germano publice et per expressum recognoverunt, quod || ex utraque parte concordiam intraverunt pro sorte paterna inter eos facta. Ita quod predictus Mathias post mortem primam satisfecit dicto Jacobo fratri suo germano. Ita quod dictum Mathiam amplius impedire non debet pro tribus mrc. paternas ei iam totaliter et cum effectu persolvit. In cuius testimonium firmitus Mathias fecit sibi inscribi in librum scabinorum anno et die quibus supra.

[s. 56]

86. *Sprawa Jakuba Staszewicza z Maciejem jego rodzonym bratem o dziedzictwo po ojcu. Działo się w sobotę przed [świętym Apostołów] Filipa [i] Jakuba roku Pańskiego 1505, gdy wobec nas, burgrabiego Jana Sadlaka, podwójciego Jana i wyżej wymienionych ławników wówczas zasiadających w pełnym składzie na sądzie zwyczajnym, stawili się osobiście Jakub Staszewicz ze swoim rodzonym bratem Maciejem, by zeznać jawnie i wyraźnym głosem, że wspólnie zawarli ugodę co do dziedzictwa po ojcu. W następstwie wspomniany Maciej po [jego] śmierci pierwszy zadośćuczynił rzeczonemu Jakubowi, swojemu rodzonemu bratu. Zatem nie może już niepokoić Macieja w sprawie 3 grzywien po ojcu, gdyż już dokonał wobec niego pełnej i skutecznej spłaty. Na której to rzeczy mocniejsze świadectwo Maciej dokonał wpisu do księgi ławników roku i dnia jak wyżej.

87. Causa Katherine Gonywyepzrkowa cum Dorotea Laskowa sorore germana olim Nicolai Gonywyepzrek. Acta sunt hec die sabbati ante Philipi [et] Jacobi anno Domini 1505 [26 IV 1505] coram nobis nobili Johanne Sadlak burgrabio, Johanne Długi viceadvocato et scabinis in bannito iudicio universali expressis protunc in particulari iudicio plene residentibus personaliter veniens Dorothea Laszkowa publice recognovit, quod ab uxore olim

Nicolai Gonywyepzek fratris sui germani recepit maccellum, ortum iacantem penes pratum Wyeyczą ex concordia inter eas facta per arbitros Johannem Dlugi advocatum, Blasium Scowronek, Johannem Kopecz et Albertum Począthek scabinos ad hoc personaliter vocatos. Quequidem partes secundum concordiam arbitralem inter eas factam sibi resignaverunt adinvicem: Dorothea resignat domum Katherine prefate et Katherine econverso Dorothee maccellum et ortum sub possessione pacifica et quieta. Ita tamen quod prefata Katherine debet dare et iam dedit Dorothee pro sartagine ad festum Nativitatis Domini nunc currentis duas mrc. et sex gr. cetera vero suppellectilia domestica inter se dimiserunt equanimiter, quod per alium sub vadio triginta mrc. Secundum quod inter eas arbitri adinvenerunt. In cuius rei firmitus testimonium libro iuratorum est inscriptum anno et die quibus supra. <In cuius banniti iudicii presencia eadem Dorothea Laszcoua publice recognovit, quod iam plenam solucionem in toto recepit a Katherine Gonyvyepzcoua pro tota sua propinquitate post fratrem suum Nicolaum Gonyvyepzek et debet perpetuam pacem cum ea tenere usque in ewm. In cuius robur ipsa Katherine memoriale posuit scabinis etc.>

87. *Sprawa Katarzyny Goniwieprzkowej z Dorotą Laszkową rodzoną siostrą zmarłego Mikołaja Goniwieprzka. *Działo się w sobotę przed [świętem Apostołów] Filipa [i] Jakuba roku Pańskiego 1505, gdy wobec nas, szlachetnego Jana Sadlaka burgrabiego, podwójciego Jana Długiego i ławników wymienionych na sądzie gajonym wielkim, wówczas zasiadających w pełnym składzie na sądzie zwyczajnym, stawiała się Dorota Laszkowa, by zeznać jawnie, że od żony zmarłego Mikołaja Goniwieprzka, swojego rodzonego brata, otrzymała jatkę i ogród znajdujący obok łąki Wiejcza na mocy ugody zawartej przez strony za pośrednictwem rozjemców wójta Jana Długiego, Błażeja Skowronka, Jana Kopcia, Wojciecha Początki, ławników powołanych osobiście do sprawy. Według zawartej ugody strony powzdały sobie wzajemnie: Dorota Katarzynie dom, a Katarzyna w zamian Dorocie jatkę i ogród na spokojne i swobodne posiadanie. Dlatego wspomniana Katarzyna ma dać i już dała Dorocie za patelnię na nadchodzące święto Bożego Narodzenia 2 grzywny i 6 groszy, resztę wyposażenia domowego między sobą po równo się zrzekły i podzieliły, pod karą 30 grzywien według tego, co rozjemcy między nimi zarządzili. Na świadectwo ugody w księdze ławników sporządzono wpis roku i dnia jak wyżej. <W obecności tego sądu gajonego ta sama Dorota Laszkowa zeznała, że już pełną spłatę w całości otrzymała od Katarzyny Goniwieprzkowej za całą swoją bliższość po swoim bracie Mikołaju Goniwieprzku i ma zachować z nią wieczystą zgodę. Na której rzeczy trwałość Katarzyna zapłaciła pamiętne ławnikom itd.>*

88. Causa Agnetis balneatricis contra Mathie de Slupcza fratris sui || germani cum Dorothea dicta Croszczyna. Acta sunt hec sabbato ante Philipi [et] Jacobi anno Domini 1505 [26 IV 1505] coram quo iudicio et personis eodem iudicio presidentibus, videlicet nobili Johanne Szadlak burgrabio, Johanne Długi viceadvocato et scabinis prescriptis veniens personaliter Agnes uxor Stanislai balneatoris et Mathias de Slupcza, frater et soror paternaes olim Petri Croszka, publice recognoverunt, quod predicta Dorothea Croszczyna olim Petri Croszka uxor secundum arbitralem concordiam persolvit eis duas mrc. pro sorte ipsorum post mortem fratris paternalis olim dicti Petri Croszka, ita quod in nullo predictam Dorotheam Croszczyna impedire debet sub vadio triginta mrc. In cuius rei firmitudinem libro iuratorum Dorothea sibi inscribere fecit anno et loco quibus supra.

[s. 57]

88. *Sprawa Agnieszki łaziebniczki i Macieja ze Słupcy, jej rodzonego brata, z Dorotą zwaną Kroszczyną. Działo się w sobotę przed [świętym Apostołów] Filipa [i] Jakuba roku Pańskiego 1505 wobec sądu i osób na tymże sądzie zasiadających, to jest szlachetnego burgrabiego Jana Sadlaka, podwójciego Jana Długiego i wyżej wymienionych ławników, gdy stawiała się osobiście Agnieszka, żona łaziebnika Stanisława, i Maciej ze Słupcy, przyrodnie rodzeństwo zmarłego Piotra Kroszki, by zeznać jawnie, że wspomniana Dorota Kroszczyna, żona zmarłego Piotra Kroszki, według ugody rozjemczej zapłaciła im 2 grzywny za część im przypadłą po śmierci ich przyrodniego brata, zmarłego Piotra Kroszki. Zatem nie mają prawa w niczym niepokoić wspomnianej Doroty Kroszczyny pod karą 30 grzywien, na której rzeczy trwałość Dorota dokonała zapisu do księgi rajców w roku i miejscu jak wyżej.

89. Causa Mathie Rychlopada cum pueris Baranowyąthą. Coram nobis Johanne burgrabio, Johanne Długi viceadvocato et scabinis superius expressis veniens providus Mathias Rychlopada cum Stephano, Johanne et Seraphin fratribus germanis olim Andree Baran filiis ex utraque parte recognoverunt, quod receperunt a Mathia Rychlopada tres mrc. in mediantibus monete et numeri Polonialis pro ipsis post mortem patris eorum reservatas. In cuius rei testimonium fecit sibi Mathias Rychlopada in librum scabinorum inscribi anno Domini 1505 sabbato ante Philipi [et] Jacobi [25 IV 1505].

89. *Sprawa Macieja Rychłowpadła z dziećmi Baranowymi. Wobec nas, Jana burgrabiego, podwójciego Jana Długiego i ławników wyżej wymienionych stawiał się przezorny Maciej Rychłowpadł z braćmi rodzonymi, synami zmarłego Andrzeja Barana: Szczepanem, Janem i Serafinem, by wspólnie zeznać, że otrzymali od Macieja Rychłowpadła 3 grzywny w półgroszach monety i liczby polskiej zachowane dla nich po śmierci ich ojca. Na tej rzeczy świadectwo

Maciej Rychłowpadł uczynił zapis w księdze ławników roku Pańskiego 1505 w sobotę przed [świętem Apostołów] Filipa [i] Jakuba.

[s. 58]

|| Iudicium bannitum particulare deliberatum in crastino Corporis Christi anno Domini 1505 [23 V 1505] per nobilem et providos Johannem burgrabium Długi viceadvocatum et scabinos superius expressos.

**Sąd gajony zwyczajny odbył się nazajutrz [po święcie] Bożego Ciała roku Pańskiego 1505 wobec szlachetnego i przezornych burgrabiego Jana, podwójciego Długiego i wyżej wymienionych ławników.*

90. Causa [-Petri-] **Stanislai Walach cum Heduię Czyeszlyna de Goray.** Coram nobis nobili Johanne Szadlak burgrabio, Johanne Długi viceadvocato et scabinis superius descriptis constituta personaliter Heduię Czyeszlyna de Goray publice recognovit se totalem solutionem recepisse a Stanislao Walach pro propinquitate, que eam contingebat iure devolucionis post Margaretam uxorem prefati Stanislai Walach, amitam eiusdem Heduię, iuxta arbitralem concordiam per Albertum Poczathek, Thomam pistorem, Lucam sutorem et Johannem Lanyą arbitros eorundem inter eos factam, sic quod prefatus Stanislauş Walach actu posuit mediam sxg. pecuniarum in pecuniis paratis eidem Heduię predictę pro tota eius propinquitate et tunicam flaweam et pellicium agnellinum, alias *lyathwalyowy*, et obligatur eadem Heduię predicta prefatum Stanislauş Walach ewincere et eliberare a quovis alio propinquiori prefate Margarethe Walachową et a quovis alio impedimento eiusdem Stanislai Walach propriis impensis et perpetuam pacem atque silencium eternum secum habere usque in ewm, pro quo Johannes Lanyą fideiussit eidem Stanislao Walach perpetuam pacem. Super quod idem Stanislaus Walach posuit memoriale scabinis.

90. *Sprawa Stanisława Walacha z Jadwigą Cieślą z Goraja. *Wobec nas, szlachetnego burgrabiego Jana Sadlaka, podwójciego Jana Długiego i wyżej wymienionych ławników stawila się osobiście Jadwiga Cieślina z Goraja, by zeznać jawnie, że otrzymała od Stanisława Walacha całkowitą spłatę za bliższść, która jej przypadala mocą prawa dziedziczenia po Małgorzacie, żonie wspomnianego Stanisława Walacha, ciotce tejże Jadwigi, według ugody rozjemczej zawartej za pośrednictwem rozjemców Wojciecha Początk, piekarza Tomasza, Łukasza szewca i płóciennika Jana. Wspomniany Stanisław Walach skutecznie zapłacił ½ kopy pieniądza w gotówce tejże Jadwidze za całą jej bliższść i błękitną tunikę i futro baranie, inaczej „lyathwalyowy”. Jadwiga winna jest uwolnić i wybawić wspomnianego Stanisława Walacha od [roszczeń] kogokolwiek z bliskich Małgorzaty Walachowej i od wszelkiego innego roszczenia tegoż Stanisława Walacha własnym kosztem oraz*

dochować z nią wieczystej zgody i milczenia. Plóciennik Jan poręczył Stanisławowi Wałachowi za wieczystą zgodę. W związku z tym Stanisław Wałach zapłacił pamiętne ławnikom.

Iudicium bannitum generale celebratum feria sexta post Vndecim Milia Virginum anno Christi 150[5] [24 X 1505].

**Sąd gajony wielki odbył się w piątek po [święcie] 11 Tysięcy Dziewięciu Pańskiego 150[5].*

|| **91. Causa Gregorii filii olim Petri Bylyczski et Nicolai Kobylka.** Coram nobis nobili Clemente Drgylyewsky burgrabio et providis Johanne Długi ceterisque scabinis superius descriptis cum eodem viceadvocato protunc in iudicio bannito residentibus veniens Gregorius filius dicti nominati patris Bylyczsky parte ex una et Nicolaus Kobylka parte ex altera publice et per expressum recognoverunt, quod permutaverunt domos, domum pro domo, dando unius alteri, videlicet Gregorius domum suam iacentem in platea Cracoviensi inter domum Strykowa parte ex una et inter aream olim Byaly Jan parte ex altera dedit Nicolo Kobylka pro domo situata penes Taterka de fine, ita longe et late, ut uterque eorum tenuit, nihil sibi et suis posteris et propinquis manendo, manendo [s] proprietatis aut propinquitatis, ita tamen quod circa resignacionem utriusque partis predictus Nicolaus Kobylka iam cum effectu eidem Gregorio addidit mediam mrc. [-et aliam mediam mrc. debet ei dare per annum ad festum Exaltacionis Sancte-] Crucis nunc instans sub vadio decem mrc. inter partes iuxta contractum firmatum. In quo idem Nicolaus sibi expedit per tempus iemale panem pistare, ut in domo propria in presencja fidedignorum circa marcipotum assistencium, videlicet nobilis Clementis burgrabii, Nicolai Szczeczyna, Stanisłai Szczeczyna, Nicolay Czy-elyatko et Mathie Guzek. In cuius firmitus testimonium Nicolaus dedit sibi nostro libro inscribere ponendo id quod iuris est anno Christi 1505.

[s. 59]

91. *Sprawa Grzegorza, syna zmarłego Piotra Bylickiego, i Mikołaja Kobylki. *Wobec nas, szlachetnego burgrabiego Klemensa Drgilowskiego i przezornych Jana Długiego oraz pozostałych ławników wyżej wymienionych z tymże podwójcim, zasiadających wówczas na sądzie gajonym, stawił się Grzegorz syn tego Bylickiego z jednej oraz Mikołaj Kobylka z drugiej strony i głosem wyraźnym zeznali, że zamienili domy, dom za dom dając jeden drugiemu, to jest Grzegorz dom swój znajdujący się przy ulicy Krakowskiej między domami Strykowej z jednej a gruntem zmarłego Jakuba Białego z drugiej dał Mikołajowi Kobylce za dom położony obok Taterki, tak wzdłuż i wszerz, jak jeden i drugi z nich dzierżył, niczego nie zachowując dla siebie czy swoich potomków i bliskich, nie zachowując żadnej własności ani bliskości.*

W związku z powzdaniem jednej i drugiej strony Mikołaj Kobyłka już skutecznie wspomnianemu Grzegorzowi dodał ½ grzywny i drugie ½ ma mu dać za rok na najbliższe święto Podwyższenia Krzyża Świętego pod karą 10 grzywien według umowy zawartej między stronami. Ponadto Mikołaj zastrzegł sobie możliwość pieczenia chleba w czasie zimy, jak w swoim własnym domu, w obecności wiarygodnych uczestniczących przy litkupie, to jest szlachetnego burgrabiego Klemensa, Mikołaja Szczeciny, Stanisława Szczeciny, Mikołaja Cielątka i Macieja Guzka. Na której rzeczy silniejsze świadectwo Mikołaj dokonał zapisu w naszej księdze i zapłacił przysądne. Roku Pańskiego 1505.

[s. 60]

92. Actus Sykorzyna et Andree Barloczsky. Veniens laboriosa Sykorzyna de Blyszna publice recognovit coram nobis in bannito iudicio sedentibus superiusque nominibus singulariter expressis, quod vendidit et resignavit Andree Barloczsky domum cum orto novem || sulcorum ad eandem domum attinentibus, ita longe et late, ut sola tenuit, nichil pro se et sue propinquitati remanendo. Quiquidem Andreas Barloczsky circa resignacionem eidem Dorothee Sykorzyna totalem fecit et inscribere in librum nostrum iuratorum ex admissione eiusdem Dorothee Sykorzyna anno Christi 1505 feria sexta post Undecim Milia Virginum [24 X 1505]. <Et predicta Dorothea obligata est et obligat levare dictum Andream ab impedimento ipsius Pyechne sororis olim dicte Bartholomei Sykora.>

92. *Sprawa Sikorzyny i Andrzeja Barłockiego. *Stawiła się pracowita Sikorzyna z Bliznej, by jawnie zeznać wobec nas zasiadających na sądzie gajonym, wymienionych powyżej z imienia, że sprzedała i powzdała Andrzejowi Barłockiemu dom z ogrodem, z 9 zagonami do tego domu przynależącymi, tak wzdłuż i w szerz, jak sama dzierżyła, niczego nie zachowując dla siebie i swoich bliskich. W związku z powzdaniem Andrzej Barłocki dokonał pełnej spłaty tej Dorocie Sikorzynie i z przyzwolenia wspomnianej dokonał wpisu do naszej księgi ławników roku Pańskiego 1505 w piątek po święcie 11 Tysięcy Dziewic. <Wspomniana Dorota jest zobowiązana uwolnić rzeczzonego Andrzeja od wszelkich roszczeń siostry zmarłego Bartłomieja Sikory, Piechny.>*

93. Causa Laurencii Makowka et Johannis Szapek civium. Coram nobis nobili ac providos Clemente de Drgylow burgrabio Colensi et Johanne Długi viceadvocato cum scabinis superius expressis veniens personaliter Laurencius Makowka cum Ka[theri]na Garbatka sua uxore publice et per expressum recognoverunt, quod manu coniuncta vendiderunt domum suam sitam inter domum aliam eiusdem Laurencii et inter domum Kłodawszka parte ex altera Johanni Szapek, ita longe et late, ut soli tenuerunt, nil sibi et sue propinquitati remanendo. Quamquidem solucionem iam debitam et

plenariam. Idem Johannes Szapek circa resignacionem fecit eidem Laurencio et sue uxori Ka[thari]ne rei pleniorum fidem habendam, iam persolvit nobis scabinis, quod iuris est, anno Christi 1505 feria sexta post Undecim Milia Virginum [24 X 1505].

93. *Sprawa obywateli Wawrzyńca Makówki i Jana Szapka. *Wobec nas szlachetnego i przezornych burgrabiego kolskiego Klemensa z Drgilowa i podwójciego Jana Długiego z wyżej wymienionymi ławnikami stawił się osobiście Wawrzyńiec Makówka ze swoją żoną Ka[tarzy]ną Garbatką, by jawnie i głosem wyraźnym zeznać, że ręką pospólną sprzedali swój dom znajdujący się między drugim domem Wawrzyńca a domem Kłodawskiej Janowi Szapkowski, tak wzdłuż i wszerz, jak sami dzierżyli, niczego nie zachowując dla siebie czy swoich bliskich, otrzymując pełną należną spłatę. Jan Szapek, w związku z powzdaniem na większą trwałość sprawy dla Wawrzyńca i jego żony Ka[tarzy]ny, zapłacił nam ławnikom przysądne, roku Pańskiego 1505, w piątek po święcie 11 Tysięcy Dziewic.*

Iudicium bannitum particulare celebratum feria sexta ante Martini anno Christi 1505 [7 XI 1505] per nobilem Clementem Drgylewsky et Johannem advocatum Długi ceterosque scabinos superius nominibus suis expressos.

**Sąd gajony zwykły odbył się w piątek przed [św.] Marcinem roku Pańskiego 1505 pod przewodnictwem Klemensa Drgilowskiego i wójta Jana Długiego oraz pozostałych wyżej wymienionych z imienia ławników.*

94. Causa Andree Gralyk et Johannis Kownatka. Coram quo iudicio venientes circumspectus Andreas Gralyk et Johannes Kownatka ex utraque parte recognoverunt, quod Andreas Gralyk permutavit domum suam inter domum puta [!] parte ex una sitam.

94. *Sprawa Andrzeja Gralika i Jana Kownatki. *Wobec tego samego sądu stawili się rozważni Andrzej Gralik i Jan Kownatka, by zgodnie zeznać, że Andrzej Gralik zamienił dom swój na dom z jednej strony położony.*

|| 95. Actus Mathie Szyloszarz et Jacobi Koczuch de Ochel. Coram quo iudicio veniens providus Mathias Szyloszarz publice et expresse recognovit, quod vendidit et resignavit domum suam sitam inter Białunę parte ex una et inter Nyegybala parte ex altera Jacobo Koczuch pro media quarta mrc. numeri in regno et in terra currentis. Cui iam duas mrc. totaliter persolvit et alias [-duas-] tenebitur persolvere mediam secundam ad festum Crucis Exaltationis ipsi domino Petro. Quod ipse Mathias Szyloszarz nil habebit ad mediam secundam mrc., sed ipse Kobyłka cui Mathias tenetur Szyloszarz et hec sub amissione eiusdem hereditatis, quam vendidit, ita longe et late, in ewm, ut solus tenuit pro se et pro suis propinquis et consanguineis nil remanendo.

[s. 61]

In cuius fidem plenior ipse Jacobus sibi in nostrum librum scabinorum inscribere fecit anno, loco et die, quibus supra ponens. Id quod iuris est.

95. *Sprawa Macieja Ślusarza i Jakuba Koczucha z Ochla. *Wobec tego samego sądu stawił się przezorny Maciej Ślusarz, by jawnie i wyraźnie zeznać, że sprzedał i powzdał swój dom, znajdujący się między Białynią z jednej a Niegibałą z drugiej strony, Jakubowi Koczuchowi za 3,5 grzywny liczby w królestwie i kraju obiegowej. Już spłacił w całości 2 grzywny, a kolejne 1,5 grzywny jest winien spłacić na święto Podwyższenia Krzyża Świętego panu Piotrowi. Dlatego Maciej Ślusarz nie otrzyma 1,5 grzywny, lecz Kobylka, któremu Maciej Ślusarz jest winien tę kwotę i to pod groźbą utraty tego majątku, który sprzedał, tak wzdłuż i wszecz, wieczyście, jak sam dzierżył, niczego nie zachowując dla siebie czy swoich bliskich. Dla uwiarygodnienia Jakub dokonał wpisu do naszej księgi ławniczej w roku, dniu i miejscu, jak wyżej, co jest zgodne z prawem.*

96. Actus Mały Pyotrek et Mathie Nyewczasz. Coram eodem iudicio veniens circumspetus Mały Pyotrek recognovit publice et per expressum, quod vendidit et resignavit domum suam locatam inter domum Brożyna parte ex una et inter domum Jadamek parte ex altera pro media quarta mrc., ita longe et late, ut solus habuit et tenuit, nil sibi et suis posteris manendo. Quiquidem Mathias Nyewczasz iam totalem solutionem fecit dicto Mały Pyotrek circa predictam resignationem, ubi totalem intromissionem dicto Mathie intromisit eum amplius nolens impedire et per se et per quempiam amicorum et consanguineorum quovis impedimento, sed dictus Mathias tenebit et possidebit in pace et quiete in ewm. In cuius meliorem memoriam et fidem sibi dictus Mathias dedit im libro scabinorum inscribere, ponens a libro ut moris est.

96. *Sprawa Małego Piotrka i Macieja Niewczasza. *Wobec tego sądu stawił się rozważny Mały Piotrek, by zeznać jawnie i wyraźnie, że sprzedał i powzdał swój dom znajdujący się między domem Brożyny z jednej a domem Adamka z drugiej strony za 3,5 grzywny tak wzdłuż i wszecz, jak sam miał, dzierżył, niczego nie zachowując dla siebie czy swoich bliskich. Maciej Niewczasz już dokonał pełnej spłaty wobec Małego Piotrka w związku ze wspomnianym powzdaniem i ma go zachować w spokoju od wszelkich roszczeń ze strony swojej, swoich przyjaciół i krewnych, wieczyście. Na której rzeczy lepszą pamięć i wiarę wspomniany Maciej zlecił zapis w księdze ławniczej, płacąc za wpis jak jest w zwyczaju.*

[s. 62]

97. Actus Gawłowa et Johannis Chmyelnyk. || Coram quo iudicio veniens circumspeta Gawłowa oppidana eiusdem nostri oppidi publice et expresse recognovit, quod non seducta nec quovis devio modo pulsa vendidit et

resignavit ortum iacentem penes ortum Oszthrkowsky ipsi Johanni Chmyelnyk pro septem fert. Circa quam resignacionem predictus Johannes Chmyelnyk posuit septem fert. in parato. Et ipsa Gawłowa predictum Johannem Chmyelnyk obligata est tueri ab omni impedimento cuilibet sui amici et consanguinei. Ei totalem intromisionem dando et resignando, ita longe et late, ut sola tenuit, nunc et in ewm. In cuius pleniorum memoriam et fidem predictus Johannes Chmyelnyk persolvit a libro scabinis et notario ponens. Id quod iuris est.

97. *Sprawa Gawłowej i Jana Chmiela. *Wobec tego samego sądu stawiała się rozważna Gawłowa, mieszcza z tego samego miasta, by jawnie i wyraźnie zeznać, że nie zwiedziona jakimś błędem czy zmuszona sprzedawała i powzdawa ogród znajdujący się przy ogrodzie Ostrowskiego Janowi Chmielowi za 7 wiardunków. W związku z powздaniem wspomniany Jan Chmiel zapłacił 7 wiardunków w gotówce. Gawłowa zobowiązana jest chronić Jana Chmiela od wszelkich roszczeń któregośkolwiek z przyjaciół swoich i krewnych; czyni go w pełni właścicielem i powздaje, tak wzdłuż i wszerz, jak sama dzierżyła, teraz i na wieki. Na której rzeczy większą pamiętać i wiarę wspomniany Jan Chmiel zapłacił za wspis do księgi ławniczej i notariuszowi przysądne.*

98. Actus Jacobi Zemla et Johannis Lysz sutorum. [Coram] quo iudicio veniens Johannes Lysz publice recognovit coram nobis eidem iudicio presidentibus, videlicet nobili Clemente Drgylowsky burgrabio protunc Colensi existente et Johanne Długi viceadvocato cum scabinis superius descriptis suis nominibus, quod cum convenit Jacobus Zemla oppidanus eiusdem oppidi in servitium sutorum, quod ipse tenebat solus per se frater fratribus senioribus sutorum et toti fraternitati, ita quod predictus Jacobus Zemla cum convenerat dictum Johannem Lysz in servitium que tenebatur communitati fraternitatis sutorum, ut frater iunior, sed predictus Johannes Lysz quandam controversiam fecerat nolens servire pro Jacobo Zemla fraternitati iuxta convencionem inter eos factam. Exinde predictus Jacobus volens secundario secum convencionem facere, ut per hec a fraternitate pacem habere in servicio eidem Johanni Lysz dedit decem gr. coram iudicio, ut solus Johannes Lysz voluit et super hec Jacobus Zemla coram nostro iudicio posuit memoriale, quod Johannes Lysz debet et tenebitur pro predicto Jacobo Zemla servire usque ad octavum fratrem et cum fuerunt octo fratres in fraternitate post dictum Jacobum, tunc Johannes Lysz erit liber et non veniret servitium ad octavum fratrem ipse Lysz debet pro eo servire omnia servicia exhibendo fraternitati, que Jacobus Zemla exhibere debuit fraternitati sutorum, ut frater iunior. In cuius rei

testimonium Jacobus fecit sibi in librum inscribere et seniores fraternitatis, videlicet Nyeszyth Jacobum, Maczocha Jacobum [se]niiores fraternitatis die sexta pre[...] anno [...].

98. *Sprawa szewców Jakuba Żemły i Jana Lisa. [Wobec] tego samego sądu stawił się Jan Lis, by jawnie zeznać wobec nas, obecnych na tym sądzie, to jest szlachetnego Klemensa Drgilowskiego, wówczas burgrabiego kolskiego, i podwójciego Jana Długiego z wyżej wymienionymi z imienia ławnikami, że obywatel tego miasta Jakub Żemła przyjął go do posługi szewca, którą sam sprawował wobec starszych członków cechu szewców i całego cechu. Wspomniany Jakub Żemła przyjął rzeczzonego Jana Lisa do posługi, którą jako młodszy członek winien był cechowi szewców, lecz wspomniany Jan Lis wyraził sprzeciw, nie chcąc służyć za Jakuba Żemłę cechowi według umowy zawartej między nimi. Wtedy Jakub zechciał zawrzeć z nim drugą umowę, żeby przez nią wyzwolić się od służby cechowi i dał Janowi Lisowi 10 groszy przed obliczem sądu, jak sam Jan Lis chciał. Ponadto Jakub Żemła zapłacił pamiętne wobec naszego sądu, że Jan Lis ma i jest winien służbę za wspomnianego Jakuba Żemłę aż do przyjęcia ósmego członka cechu, a gdy zbierze się ich ośmiu w cechach po rzeczonym Jakubie, wtedy Jan Lis zyska wolność i nie będzie musiał przychodzić na służbę. Do przyjęcia ósmego członka cechu ma jednak służyć, wykonując wszelkie posługi wobec cechu, które Jakub Żemła miał świadczyć cechowi szewców, jako członek młodszy. Na której rzeczy świadectwo Jakub dokonał wpisu do księgi, a starsi cechu, to jest Jakub Nieżył, Jakub Maciocha w piątek [...] roku [...].

[s. 63]

|| **99. Actus Dorothee Maszłowa et Nicolai Oszuch.** Coram quo iudicio veniens Stanislaus Maszlo cum Dorothea sua coniuge publice recognovit, quod vendidit domum suam sitam inter domos, hic est inter domum Bulala parte ex una et inter plateam communem civitatis partibus ex altera, Nicolao Oszuch et suis posteris, ita longe et late, pro sex mrc. monete et numeri in regno currentis. Quemquidem Nicolaum predictum Stanislaus Maszlo cum Dorothea sua uxore tenebitur tamen et defendere ab omnibus damnis et impedimentis. Ita quod predictus Nicolaus circa resignacionem iam totalem ei solucionem fecit [...] librum introitum et inscriptionem in librum admisit. In cuius pleniorum fidem circa resignacionem et inscriptionem [...] quot ex antiquo statutum est.

99. *Sprawa Doroty Masłowej i Mikołaja Osucha. Wobec tego samego sądu stawił się Stanisław Masło ze swoją żoną Dorotą, by jawnie zeznać, że sprzedał swój dom znajdujący się między domami Bujaly z jednej a wspólną ulicą miasta z drugiej strony, Mikołajowi Osuchowi i jego potomkom, tak

wzdłuż i wszerz, za 6 grzywien monety i liczby obiegowej w królestwie. Stanisław Masło winien jest wspomnianego Mikołaja i jego żonę Dorotę bronić od wszelkich roszczeń. Wspomniany Mikołaj w związku z powzdaniem dokonał już pełnej spłaty [...] wprowadzenie i wpis do księgi [...]. Na której rzeczy pełniejszą wiarę w związku z powzdaniem i zapisem [...] ile z dawna ustanowiono.

100. Actus Nicolai Oszuch et Stanislai Symirczych. Coram nobis nobili Clemente Drgylewsky, Johanne Długi viceadvocato et scabinis superius descriptis personaliter constitutus circumspetus Nicolaus Oszuch civis nostri oppidi, non coactus nec quovis errore seductus, sed mera deliberacione cum consensu suorum amicorum et consanguineorum vendidit [do]mum suam situatam inter domum [-Byal-] Buyala parte e[x] una et inter plateam communem civitatis parte ex altera. Circa quam resignacionem ipse Stanislaus Squaczch iam sibi persolvit mrc. in paratis et alias quatuor tenebitur persolvere per quatuor annos, ita quod ad quodlibet festum sancti Ma[rtini?] ab anno nunc currente, scilicet 1505, per unam mrc. tenebit[ur] persolvere. Quiquidem Stanislaus Squirczy pacifice [te]nebit et possidebit per se et per suos posteros perpetue in ewm. In cuius evidenciozem memoriam sibi fecit [in]scribere in librum scabinorum.

100. *Sprawa Mikołaja Osucha i Stanisława Skwierczycha. Wobec nas, szlachetnego Klemensa Drgilowskiego, podwójciego Jana Długiego i wyżej wymienionych z imienia ławników stawiał się osobiście obywatel naszego miasta Mikołaj Osuch, nie zmuszony ani jakimś błędem zwiedziony, lecz z własnej woli za przyzwoleniem swoich przyjaciół i krewnych sprzedał [do]m swój znajdujący się między domem Bujaly z jednej a wspólną ulicą miasta z drugiej strony. W związku z powzdaniem Stanisław Skwierczych już zapłacił mu 1 grzywnę w gotówce i kolejne 4 jest winien zapłacić w ciągu 4 lat, tak że na każde święto św. Ma[rcina?] od bieżącego roku, to jest 1505, jest winien wypłacać po 1 grzywnie, a Stanisław Skwierczych w spokoju będzie [dzi]erzył i wieczyście posiadał dla siebie i swoich potomków. Na której rzeczy lepszą pamięć dokonał wpisu do księgi ławników.

101. Actus Johannis Lazari et Nicola[i] Oszuch. [Ac]ta sunt hec feria [...] ante festum [...] || anno Christi 1505 nobis nobili Clemente [...]wsky, Johanne Długi viceadvocato et aliis scabinis superius suis nominibus expressis bannito in iudicio residentib[us] personaliter veniens Johannes olim Lazari fabri filius sine [...]striccione recognovit, quod non compulsus nec coactus neque [...] errore seductus, sed mera et sincera deliberacione [...] suorum amicorum et consanguineorum vendidit et re[signavit do]mum et

[s. 64]

hereditatem suam Nicolao Oszuch sitam [...]ky parte ex una et inter plateam Cracoviensem in [...] [a]ltera per [!] viginti mrc. monete et numeri in terra et [...] mrc. in qualibet quadraginta et octo gr. compu[tando], ita longe et late, ut solus et sui predecessores [ten]ebant et possidebant. Circa quam resignationem predictu[s N]icolaus Oszuch iam sibi persolvit duas mrc. et [...]as tenebitur ad terminos sibi assignatos persolvere, videlicet [...] duas ad festum sancti Martini et alias duas ad aliud festum sancti Martini usque ad totalemolucionem ad quemlibet [...] dando et solvendo per duas mrc. ab anno isto 1505 sub amissione hereditatis, nil sibi cum suis posteris [...] tam de domo et supellectilibus domus, videlicet cum sartagine et caldaria et omnibus ad braxandum attinenciis. Quiquidem Johannes in contractum sibi et per se excepit cameram pro sua necessitate tam diu quam dum sibi predictus Nicolaus totalemolucionem non fecerit octodecim mrc. et idem Johannes Lazari tenebitur Nicolaum Oszuch evincere et liberare a q[uo]cumque im[p]edimento imponendo eidem Nicolai pacem ab omni impedimento suorum amicorum et consanguineorum suis impensis. In cuius plenius testimonium et memoriam [...] predictus Nicolaus dedit inscribere in librum scabino[rum] [...] id quod solvit scabinis et notario.

101. *Sprawa Jana Łazarzowego i Mikołaj[a] Osucha. [Dzi]ało się w dzień [...] święto [...] roku Pańskiego 1505, gdy wobec nas, szlachetnego Klemensa [Drgilowskiego], podwójciego Jana Długiego i innych ławników wyżej wymienionych z imienia zasiadających na sądzie gajonym, stawił się osobiście Jan syn zmarłego kowala Łazarza bez [...] zeznał, że nie zmuszony ani zniewolony, ani [żadnym] błędem zwiedziony, lecz po głębokim i uczciwym zastanowieniu [...] swoich przyjaciół i krewnych sprzedał i po[wz]dał do[m] i dziedzictwo swoje Mikołajowi Osuchowi [...] z jednej a ulicą Krakowską z [...] drugiej za 20 grzywien monety i liczby w kraju i [...] li[cząc] po 48 groszy na grzywnę, tak wzdłuż i wszerz, jak sam i jego przodkowie [dzier]żyli i posiadali. W związku z powzdaniem wspomnian[y M]ikołaj Osuch już mu zapłacił 2 grzywny i [...] jest winien zapłacić mu w wyznaczonych terminach, to jest [...] 2 na święto św. Michała, a kolejne 2 na kolejne święto św. Marcina aż do pełnej spłaty na każdy [...] dając i płacąc po 2 grzywny od roku 1505 pod groźbą utraty dziedzictwa, niczego dla siebie oraz swoich potomków [...] tak z domu i sprzętów domowych, to jest z patelnią, kotłem i całym sprzętem służącym do warzenia piwa. W umowie Jan zastrzegł dla siebie pomieszczenie na własne potrzeby, na tak długo, aż wspomniany Mikołaj nie dokona pełnej spłaty 18 grzywien. Wówczas Jan syn Łazarza będzie winien uwolnić i wybawić od w[szelkich r]oszczeń Mikołaja Osucha, dając własnym kosztem

temu Mikołajowi spokój od wszelkich roszczeń ze strony swych przyjaciół i krewnych. Na której rzeczy pełniejsze świadectwo i pamięć [...] wspomniany Mikołaj dał do zapisu w księdze ławni[ków] [...] za co zapłacił ławnikom i notariuszowi.

Iudicium bannitum celebratum particulare per dominos nobilem Clementem Drgylyewsky burgiabium Colensem et famatos viros Johannem Długi viceadvocatū et scabinos superius [...] in quo acta continentur scripta feria sexta in octava Presentacionis Sacrae Virginis [21 XI] anno [...].

Sąd gajony zwyczajny odbył się wobec szlachetnego Klemensa Drgilowskiego burgrabiego kolskiego i sławetnych mężów podwójciego Jana Długiego i ławników wyżej [...], którego sprawy spisano w piątek w oktawę Ofiarowania Najświętszej Maryi Panny roku [...].

102. Actus Szwynosz [...]. || Coram quo iudicio veniens providus Felix Swynoszek, [non] compulsus nec coactus, neque quovis errore sinistro seductus, sed mera deliberacione et ex consensu suorum amicorum et consanguineorum veniens personaliter ad nostrum bannitum particulare iudicium publice et per expressum recognovit, quod vendidit et resignavit hereditatem suam, videlicet domum sitam inter domum Costella parte ex una et inter plateam Sutorum partibus ex altera Nicolao Ku[yaw]ka etiam oppidano in Colo pro viginti mrc. numeri et [mone]te in terra currentis, ita longe et late, ut solus tenuit in [...], nil sibi et suis consanguineis et propinquis manendo. Circa quam resignacionem predictus Nicolaus Kuyawka iam sibi fuit realiter et cum effectū coram nobis in iudicio residentibus octo mrc. paratas et duodecim mrc. ad terminos sol[ucionis] tenebitur ita, quod ad primum terminum, videlicet ad festum sancti Johannis Baptiste, tenebitur solvere tres mrc. sub amissione hereditatis et ad alium terminum alias tres mrc. quousque ad totalem solucionem eiusdem summe, quam [...] tenetur ad quodlibet festum sancti Johannis Baptiste [...] solvendo. Et ipse Felix tenebitur predictum Nicolaum tueri ab omnibus impedimentis omnium amicorum et consanguineorum sub propriis impensis, ubi necesse fuerit. In [...] magis et firmitus robur predictus Nicolaus Kuyaw[ka si]bi in librum scabinorum inscribere fecit, dans. Id quod iuris est. <Anno Domini [...] sancti Johannis [...] Nicolaus Cvia[wka] posuit coram [...] scabinis anno [...].> <Felix Svinyoschek recognovit, quod Nicolaus Cvyawka satisfecit in finalem solucionem pro tota hereditate, fecit feria sexta proxima ante festum sancte Elizabete anno 1506 [13 XI 1506] ibidem [...].>

[s. 65]

102. *Sprawa Świnioszka [...]. *Wobec tego samego sądu stawił się przezorny Feliks Świnioszek nie zmuszony ani zniewolony, ani jakimś błędem złośliwym zwiedziony, lecz z wolnej woli i za zgodą swoich przyjaciół i krewnych*

stawił się osobiście na nasz sąd gajony zwyczajny, by jawnie i wyraźnym głosem zeznać, że sprzedał i powzdał dziedzictwo swoje, to jest dom znajdujący się między domem Kostelki z jednej a ulicą Szewską z drugiej Mikołajowi Kujawce, również obywatelowi Koła, za 20 grzywien liczby i [mone]ty w kraju obiegowych, tak wzdłuż i wszerz, jak sam dzierżył [...] niczego nie zostawiając sobie ani swoim krewnym i bliskim. W związku z powздaniem wspomniany Mikołaj Kujawka zapłacił mu już 8 grzywien gotówki rzeczywiście i faktycznie przed nami zasiadającymi na sądzie, a 12 grzywien ma zapłacić w terminach spl[aty], w taki sposób, że w pierwszym terminie, to jest na święto św. Jana Chrzcziciela zapłaci 3 grzywny pod groźbą utraty dziedzictwa i na kolejny termin kolejne 3 grzywny aż do pełnej spłaty tej sumy, którą [...] jest winien spłacać na każde święto św. Jana Chrzcziciela [...]. Feliks jest winien wspomnianego Mikołaja chronić własnym kosztem od wszelkich roszczeń któregośkolwiek z przyjaciół i kre[wnych], jeśli byłaby tak potrzeba. Na [...] większą moc sprawy wspomniany Mikołaj Kujawka dokonał zapisu w księdze ławników, płacąc przysądne. <Roku Pańskiego [...] świętego Jana [...] Mikołaj Kuja[wka] zapłacił wobec [...] ławnikom roku [...].> <Feliks Świnioszek zeznał, że Mikołaj Kujawka zadośćuczynił, dokonując ostatecznej spłaty za całe dziedzictwo, co uczynił w piątek przed świętem św. Elżbiety roku 1506 tamże.>

Bannitum iudicium celebratum generale f[er]ia sexta ante dominicam Invocavit [an]no Christi 1506 [27 II 1506] per nobilem ac providos Clementem Drgylowsky burgrabium protunc Colensem et Johannem Długi viceadvocatum, Blasium Skowronek, Johannem Kopecz, Andream Barloczski, Jacobum Drwał, Petrum Kazub[yecz], Albertum Poczathek et Johannem Zawskybyl scabinos.

**Sąd gajony wielki odbył się w piątek przed niedzielą Wstępną [ro]ku Chrystusowego 1506 wobec szlachetnego i przezornych obecnego burgrabiego kolskiego Klemensa Drgilowskiego i podwójciego Jana Długiego oraz ławników Błażeja Skowronka, Jana Kopcia, Andrzeja Barłockiego, Jakuba Drwala, Piotra Kazub[ca], Wojciecha Początka i Jana Zawzdybyła.*

[s. 66]

103. Causa Johannis pileatori [cum Marga]rehta glothe sua [...]. || [he]reditatem et propinquitatem paternam et maternam, videlicet domum sitam in platea Cracoviensi inter domos Kalynka parte ex una et inter Sawka partibus ex altera pro viginti mrc. numeri et monete in terra currentis, mrc. in qualibet quadraginta et octo computando, ita late et longe, ut per se et per suos predecessores tenebant et possidebant. Circa quam resignacionem predicta Ka[teri]na Przechowa iam actu persolvit prefate Heduigi cum Martino

fratre suo decem mrc., alias vero decem ad terminos prefixos tenebitur et obligata est persolvere sub amissione eiusdem hereditatis, videlicet semper post festum Pasce cuiuslibet anni ad primum iudicium bannitum solvendo per duas mrc. usque ad totalem solucionem decem mrc. non solutarum. Quequidem Heduigis Slaba cum fratre suo germano Martino tenebitur et obligata est evincere et eliberare a quovis impedimento sive consanguineorum sive propinquorum sive etiam quarumcumque personarum prefatam Katerinam Przechowa impedire volentem sub propriis impensis. In cuius pleniorum fidem prefate partes sibi adinvicem consenserunt in librum presentem scabinorum inscribere solvens a libro scabinis et notario. Id quod iuris est.

103. *Sprawa czapnika Jana z jego bratową [Małgo]rzą [...]. [...] *dzie-
dzictwo i bliższość po ojcu i matce, to jest dom położony przy ulicy Krakow-
skiej między domami Kalinki z jednej a Sawki z drugiej strony za 20 grzywien
liczby i monety w kraju obiegowej, licząc po 48 groszy na grzywnę, tak wzdłuż
i wszerek, jak sam i jego przodkowie dzierżyli i posiadali. W związku z tym
powzdaniem wspomniana Ka[tarzy]na Przechowa już faktycznie zapłaciła
wyżej wymienionej Jadwidze, z bratem jej Marcinem, 10 grzywien, a kolejne
10 winna jest zapłacić w ustalonych terminach pod groźbą utraty tego dzie-
dzictwa zawsze po święcie Zmartwychwstania na pierwszym sądzie gajo-
nym, po 2 grzywny aż do pełnej spłaty 10 grzywien, które jeszcze nie zostały
spłacone. Jadwiga Slaba z rodzonym bratem swoim Marcinem będzie winna
i zobowiązana uwolnić i wybawić własnym kosztem Katarzynę Przechową od
wszelkich roszczeń czy to krewnych, czy to bliskich, czy kogokolwiek innego,
kto by zgłosił pretensje. Na której rzeczy pełniejszą wiarę wspomniane strony
między sobą zgodziły się dokonać zapisu do niniejszej księgi, płacąc za to
ławnikom i pisarzowi przysądne.*

104. Actus Nicolai Gonywyeprek cum Dorotea Jaworko. Constitutus coram nobis personaliter Nicolaus Gonywyeprek publice recognovit, quod vendidit sex sulcos Dorothee Javorkowa, ita late et longe, tenuit nil sibi et suis propinquis remanendo. Quequidem Jaworkowa ad primum et secundum et tertium terminos predicto Nicolao persolvit realiter et actu [-quatuor-] sex mrc. nunc vero ad finalem terminum posuit sxg. paratam monete et numeri in regno currentis, ita quod iam predicto Nicolao Gonywyeprek totalis solutio facta est pro isdem sex sulcis in Nagorna inter Kolyecz et inter Stephani Swyachowycz vicinorum hereditates et agra iacentibus. Cui predicto Nicolao dicta Dorothea imponit pacem et perpetuum silencium ab omnibus consanguineis et propinquis sub amissione hereditatis anno Christi 1506. In pleniorum fidem utraque partes sibi in librum scabinorum inscribi.

104. *Sprawa Mikołaja Goniwieprzka z Dorotą Jaworkową. *Stawił się wobec nas osobiście Mikołaj Goniwieprzek, by zeznać jawnie, że sprzedał 6 zagonów Dorocie Jaworkowej, tak wzdłuż i wszerz, jak sam dzierżył, niczego nie zachowując dla siebie czy swoich bliskich. Jaworkowa rzeczywiście i faktycznie zapłaciła wspomnianemu Mikołajowi w pierwszym, drugim i trzecim terminie 6 grzywien, teraz zaś w ostatnim terminie zapłaciła kopę w gotówce monety i liczby obiegowej w kraju, czym dokonała wobec wspomnianego Mikołaja Goniwieprzka pełnej spłaty za tych 6 zagonów we wsi Nagórna między dziedzictwami i polami sąsiadów Kolca i Szczepana Świechowica. Wspomniana Dorota ofiaruje Mikołajowi zgodę i wieczyste milczenie ze strony wszystkich krewnych i bliskich pod groźbą utraty dziedzictwa. Działo się to roku Pańskiego 1506. Na pełniejszą wiarę jedna i druga strona zgodziła się na zapis w księdze ławniczej.*

[s. 67]

105. [...] celebratum feria sexta [...] 1506. || Actus Michaelis Leydo cum Simone Thocarz de Calysz. *Coram nobis nobili Vyelyslao Vyrzhodszky burgrabio protunc existente Colensi necnon Johanne Długi viceadvocato atque scabinis omnibus bannito in iudicio plene residentibus veniens circumspecti et providi Stanislaus Yarzamb, Blasius Scovonek et Albertus Początek sicut arbitri inter providum Michaellem Leydo ex una et providum Simonem Thocarz de Calysz parte ex altera publice recognoverunt, quia arbitralem concordiam fecerunt inter partes predictas pro tota propinquitate super predictum Simonem Thocarz devoluta post mortem olim Dorothee Leydova sororis sue germane, sic quod prefatus Michael Leydo dedit actu tunicam novi coloris, palium et pellicium leporinum estivale viridis coloris et scutellam stanneam unam et xsg. pecuniarum eidem Simoni Thocarz pro tota sua propinquitate sororis sue Dorothee in quo iam satis debet habere prefatus Simon et obligare perpetuam pacem habere [-id-] atque silentium eternum cum prefato Michaelle Leydo sub vadio triginta mrc. atque ipsum Michaellem predictum evincere et eliberare a quovis alio propinquiore suo grosso atque suis impensis. Si aliquod impedimentum predictus Michael aliquo post modum habuerit post mortem sue uxoris predictae in bonis suis omnibus derelictum [-quas-], que omnia ipse Simon resignavit cum effectu ipse Michaeli predicto usque in ewm. Super quod idem Michael predictus memoriale solvit scabinis. Actum ut supra.*

105. *[...] odbył się w piątek [...] 1506. Sprawa Michała Lejdo z Szymonem Tokarzem z Kalisza. *Wobec nas, szlachetnego Wielisława Wierzchokiego, wówczas burgrabiego kolskiego, jak również podwójciego Jana Długiego oraz wszystkich ławników zasiadających w pełnym składzie na sądzie*

gajonym, stawili się rozważni i przezorni Stanisław Jarząb, Błażej Skowronek i Wojciech Początek jako rozjemcy [w sprawie] pomiędzy przezornym Michałem Lejdo z jednej a przezornym Szymonem Tokarzem z Kalisza z drugiej strony, by zeznać jawnie, że doprowadzili do ugody rozjemczej między wspomnianymi stronami odnośnie do całej bliższości przypadłej wspomnianemu Szymonowi Tokarzowi po śmierci jego rodzonej siostry Doroty Lejdowej. Dlatego Michał Lejdo rzeczywiście dał Szymonowi Tokarzowi tunikę mocnej barwy, futro zajętych skórek, odzież letnią koloru zielonego i jeden półmisek cynowy oraz kopę pieniędzy za całą bliższość siostry jego Doroty już wspomniany Szymon zobowiązał się zachować wieczystą zgodę oraz milczenie ze wspomnianym Michałem Lejdo pod karą 30 grzywien, jak również uwolnić Michała i wybawić własnym kosztem od któregośkolwiek z innych bliskich, gdyby jakieś roszczenia wspomniany Michał otrzymał po śmierci swojej żony względem swojego mienia, które faktycznie w całości Szymon powzdał wieczyście Michałowi. W związku z tym Michał zapłacił ławnikom pamiętne. Działo się jak wyżej.

**106. Actus Stanislai Valach cum Martino Zarzevycz de Magna Vra-
cza post mortem Stanislai Czeszysvynya.** Acta sunt hec [...] nobili Vy-
elys[...] || omnibus bannito in iudicio plene residentibus constitutus person-
aliter providus Martinus Zaczcovycz de Magna Vračza publice recognovit,
quia arbitralem concordiam fecit cum Stanislao Valach et Barbara uxore eius
legittima pro tota propinquitae sua super eum devoluta post mortem olim
Stanislai Czeszysvynya fratris sui germani avuncularis isto modo, quod pre-
fatus Stanislaus Valach cum ipsa Barbara sua consorte dedit actu ipsi Mar-
tino prefato unam sxg. pecuniarum paratam et aliam sxg. pecuniarum debet
sibi ponere pro festo Trium Regum proximo pro tota ipsius Martini predicti
propinquitae, in quo iam predictus Martinus satis debet habere et obligare
perpetuam pacem et silentium, quod cum eisdem habere sub vadio triginta
mrc. et eosdem evincere sive eliberare a quovis alio propinquiori et quovis
impedimento dicere propinquitatem suis impensis et resignare eiusdem omnia
predicta super eum devoluta ad omni parte, late et longe sicut de [...], nichil
pro se aut quovis alio suos amicos reservando in posteris usque in ewm, ita
cum quod prefatus Stanislaus Valach, Barbara sua consorte omnia debita, que
super [...] eiusdem Stanislai Czeszysvynya exolvere debent et tenebuntur
manique apud [!] fuerit. Super quod utraque partes memoriale posuit scabinis.

**106. *Sprawa Stanisława Wałacha z Marcinem Zarzewiczem z Wrzący
Wielkiej po śmierci Stanisława Cieszyświni.** Działo się [...] szlachetnego Wie-
liśława [...] wszystkich na sądzie gajonym w pełnym składzie zasiadających,

[s. 68]

gdy stawił się osobiście przezorny Marcin Zarzewicz z Wrzący Wielkiej, by zeznać jawnie, że zawarł ugodę rozjemczą ze Stanisławem Walachem i prawowitą jego żoną Barbarą co do całej kwestii bliższości swojej jemu przypadłej po śmierci swego brata stryjecznego Stanisława Cieszyświni w taki sposób, że wspomniany Stanisław Walach z żoną Barbarą dał faktycznie wspomnianemu Marcinowi 1 kopę pieniędzy w gotówce, a kolejną kopę pieniędzy ma zapłacić na najbliższe święto Trzech Króli za bliższość wspomnianego Marcina, po czym wspomniany Marcin ma uznać, że mu zadośćuczyniono i dochować wieczystej zgody i milczenia z nimi pod karą 30 grzywien. Ma również uwolnić ich i wybawić własnym kosztem od jakiegokolwiek roszczenia wypowiedzianego przez jakiegokolwiek bliskiego i powzdać cały wspomniany majątek jemu przypadły z każdej strony, tak wzdłuż i wszerz, niczego na przyszłość nie zachowując dla siebie czy któregoś z przyjaciół. W związku z tym obie strony uiściły ławnikom pamiętne.

107. Gąssyorek exequutor Rymarzevey cum Jacobo Vaczo de Grzegorzewo. Acta sunt hec die et anno ut supra veniens personaliter Jacobus Vaczo de Grzegorzewo publice recognovit, quia recepit mrc. pecuniarum a Mathia Gąssyorek exequutore olim domine Rymarzeva in testamento eiusdem domine sibi legatam. Quam ipsi prefato Gąssyorek vigore presencium recognovit per se ipsum receptam ab ipso Gąssyorek. In cuius evidenciam ipse Gąssyorek hec primum in librum presentem sibi inscripsit in maiorem [...] premissorum etc.

107. *Gąsiorek wykonawca Rymarzowej z Jakubem Waczo z Grzegorzewa. Działo się dnia i roku jak wyżej, gdy stawił się osobiście Jakub Waczo z Grzegorzewa, by jawnie zeznać, że otrzymał 1 grzywnę od Macieja Gąsiorka, wykonawcy zmarłej pani Rymarzowej, zapisaną mu w jej testamencie. Zatem w obecności wspomnianego Gąsiorka niniejszym pismem zeznał, że otrzymał ją od wspomnianego Gąsiorka. Na której rzeczy dowód Gąsiorek do księgi niniejszej zapisał na większą [...] zeznań itd.

[s. 69]

|| **108. Actus Alberti cum Anna sorore Branczycz.** Coram nobis nobili Wyelyslao Wyrchvdski burgrabio protunc existente Colensi necnon Johanne Długi viceadvocato atque scabinis omnibus bannito in iudicio plene residentibus veniens in in [s] presenciam banniti iudicii Anna Branczanka cum Alberto fratre suo germano publice recognoverunt, quia arbitralem concordiam inter se fecerunt pro sorte paterna atque materna eiusdem Alberti Branczycz pro omnibus rebus mobilibus et immobilibus spectantibus super eum, paternis atque maternis. Sic quod eadem Anna sxg. pecuniarum paratam iam actu dedit et persolvit eidem fratri suo pro tota eius sorte, in qua prefatus Albertus

satis debet habere, quam suam sortem prefatam idem Albertus resignavit actu predictae sorori sue Anne, late et longe, sicut spectabat, super eum et obligatur cum ea perpetuum silencium habere pro dicta sua sorte usque in ewm. Super quod eadem Anna predicta memoriale nobis solvit scabinis.

108. *Sprawa Wojciecha z Anną siostrą Branczanką. *Wobec nas, szlachetnego Wielisława Wierzchockiego wówczas burgrabiego kolskiego jak również podwójciego Jana Długiego oraz wszystkich ławników zasiadających na sądzie gajonym stawiała się przed sądem gajonym Anna Branczanka wraz z Wojciechem, swoim rodzonym bratem, by jawnie zeznać, że zawarli między sobą ugodę rozjemczą co do części ojcowizny i macierzyzny tego Wojciecha Branczyca w kwestii wszystkich rzeczy ruchomych i nieruchomych, należących mu się z ojcowizny i macierzyzny, w taki sposób, iż wspomniana Anna już faktycznie dała mu kopę monety i zapłaciła bratu za całą jego część, przez co wspomniany Wojciech ma uznać, że mu zadośćuczyniono. Tę wspomnianą część Wojciech faktycznie powzdał wyżej wymienionej siostrze tak wzdłuż i wszerz, jak mu się należała, i zobowiązany jest zachować z nią wieczyste milczenie co do rzeczzonej części. W związku z tym Anna zapłaciła pamiętne ławnikom.*

109. Actus Dorethee Laszkowo cum Margaretha Kilianowo de Grochovo. *Coram nobis burgrabio, viceadvocato scabinisque omnibus bannito in iudicio residentibus constituta Margaretha Kilianova de Grochowo publice recognovit, quia sibi satisfecit Dorothea Laszkowa pro servitio Helene filie sue, filiastre germane olim Nicolai Lasschek, sic quod prefata Laszkowa dedit eidem Margarethe predictae mediam mrc. pecuniarum, tunicam flaveam et aliam nigram panni Colonensis et pellicium bonum agnellinum et quatuor vestimenta alba, in quo predicta Margaretha iam satis debet habere usque in ewm et silencium atque pacem perpetuam cum prefata Laszkowa obligatur servare atque tenere in perpetuum sub vadio triginta mrc. cum omnibus suis propinquis. Sub per [s] quod eadem Laszkowa memoriale solvit scabinis.*

109. *Sprawa Doroty Laszkowej z Małgorzatą Kilianową z Grotkowa. *Wobec nas, burgrabiego, podwójciego i ławników zasiadających na sądzie gajonym, stawiała się Małgorzata Kilianowa z Grotkowa, by zeznać jawnie, że jej zadośćuczyniła Dorota Laszkowa co do posługi Helenie jej córce, pasierbicy zmarłego Mikołaja Laszka, w taki sposób, że wspomniana Laszkowa dała Małgorzacie ½ grzywny, błękitną tunikę oraz drugą czarną z sukna kolońskiego oraz dobre futro baranie, jak też 4 białe suknie, za co wspomniana Małgorzata ma uznać, że już jej zadośćuczyniono na wieki i wraz z wszystkimi bliskimi ma zachować wieczyste milczenie oraz zgodę ze wspomnianą Laszkową pod karą 30 grzywien. W związku z tym ta sama Laszkowa zapłaciła ławnikom pamiętne.*

Bannitum iudicium celebratum est |-generale-| particulare feria sexta post festum Omnium Sanctorum anno Domini 1506 [4 XI 1506]. Per nobilem et providos Vyelylamus Vyerchodsky burgrabium protunc existentem Colensem et Johannem Szmarsly, Blasium Skowronkyem, Johannem Nigrum, Petrum Cazyvbyecz, Poczathek Albertus, Jacobus Drwa[1], Stanislaum Schelyczky, Martinum Schlaby scabinos.

***Sąd gajony zwyczajny odbył się w piątek po święcie Wszystkich Świętych roku Pańskiego 1506** wobec szlachetnego i przezornych Wielisława Wierchockiego wówczas burgrabiego kolskiego oraz ławników Jana Zmarzłego, Błażeja Skowronka, Jana Czarnego, Piotra Kazubca, Początki Wojciecha, Jakuba Drwał, Stanisława Sielickiego, Marcina Słabego.

110. Causa Johannis Dlugy cum filiastra sua Hedvige pro propinquitate matris vel patris, quam recepit cum [...]. Coram nobis nobili Wyelyslao Wyrchodsky burgrabio [protunc] existente Colensi necnon Johanne Szmarsly viceadvocato atque scabinis omnibus bannito in iudicio plene residentibus veniens in presenciam banniti iudicii Johannes Dlugi patruus germanus cum Hedvige nepta sua obligavit se in omnibus bonis mobilibus et immobilibus ut ea conservare, promisit, que recepit post manis mortuas inducens |-testes-| fideiussores ad huius rei firmitatem, videlicet || Johannem Mrzewka, Jacobum Kybkam fidem iubentes pro eodem Johanne Dlugy in pace eos conservandi et habendi et fidem iubens conservare et eadem bona ad annos perfectos predictae Hedvigis suarum bonorum, videlicet argenti et spondilia stannea, vestium etc. Summa novem mrc. est preterea, que adhuc in Conyn relictæ fuit, ut domus et alia, que debet probare resignacio. <Idem argentum divisim vendidit pro septem fert. et huius summe sunt generali.>

[s. 70]

110. *Sprawa Jana Długiego z jego pasierbicą Jadwigą o bliższość matki oraz ojca, którą otrzymał z [...]. Wobec nas, szlachetnego Wielisława Wierchockiego wówczas burgrabiego kolskiego, jak również podwójciego Jana Zmarzłego i wszystkich ławników zasiadających na sądzie gajonym w pełnym składzie, stawiał się przed oblicze sądu gajonego Jan Długi, rodzony stryj, z Jadwigą, swoją bratanicą, i zobowiązał się, że zachowa wszystkie rzeczy ruchome i nieruchome, które otrzymał po śmierci, wprowadzając poręczycieli na moc tej rzeczy, mianowicie Jana Mrzewkę, Jakuba Kibkę, ręczących za Jana Długiego, że w pokoju zachowa te rzeczy i danego słowa dotrzyma do lat dojrzałych wspomnianej Jadwigi, to jest srebra, cynowe puchary, szaty itp. Ponadto pozostała suma 9 grz., złożona w Koninie oraz dom i reszta, którą musi zatwierdzić powzdaniem. <Ten sam sprzedał srebro przez podział za 7 wiardunków.>

111. Causa Stanislai Choyenka cum Hedvige dicta Tatherczyna pro domo quem emit pro octo mrc. Coram nobis burgrabio, viceadvocato scabinisque omnibus bannito in iudicio residentibus constituta Hedvigis Taterczyna vendidit domum, tam late tam longe, ut sola tenuit, Stanislao Choyenka, qui domus iacet inter Golywychrkowa et Gyrmankowa parte ex alia, quam domum vendidit pro octo mrc., quas octo mrc. predicta Hedvigis plene recepit et ei domum prefatam resignavit actu prefata Hedvigis et obligatur cum predicto Stanislao Choyenka perpetuum silencium hec pro predicta domo usque in ewm. Super quo etc.

111. *Sprawa Stanisława Chojenki z Jadwigą zwaną Taterczyną o dom, który kupiła za 8 grzywien. *Przed obliczem naszym, to jest burgrabiego, podwójciego i wszystkich ławników zasiadających na sądzie gajonym stawiała się Jadwiga Taterczyna, by sprzedać dom tak wzdłuż i szerz, jak sama dzierżyła, Stanisławowi Chojence, który to dom znajduje się między Goliwierchową z jednej a Girmankową z drugiej strony, za 8 grzywien otrzymanych w całości przez wspomnianą Jadwigę, która ten dom faktycznie powzdala. Zobowiązana jest dochować wieczystego milczenia ze wspomnianym Stanisławem Chojenką w kwestii wspomnianego domu. W związku z czym itd.*

112. Causa Martini Zarowski cum Hedvige Gomolczyna. Coram nobis burgrabio viceadvocato scabinisque omnibus bannito in iudicio residentibus constituta Hedvigis Gomolczyna publice recognovit, quod fecit commutationem cum prefato Martino Zarowski dando ei domum pro [...] commutationi Hedvigis Gomolczyna addidit octo mrc. Cuius [...] octo mrc. prefatus Martinus solutionem plenariam recepit. Quam domum prefata Hedvigis Gomolczyna propriam et Martinus prefatus Zarowsky suam domum actu sibi adicientem resignaverunt, late et longe, sicut spectabat ad unamquamque domum partium ambarum et obligate sunt eis perpetuum silencium habere in predictis usque in ewm. Super quod etc.

112. *Sprawa Marcina Szarowskiego z Jadwigą Gomółczyną. *Wobec nas, burgrabiego, podwójciego i wszystkich ławników zasiadających na sądzie gajonym, stawiała się Jadwiga Gomółczyna, by jawnie zeznać, że dokonała zamiany ze wspomnianym Marcinem Szarowskim, dając mu dom za [...] zamiany Jadwigi Gomółczyny dodał 8 grzywien, których [...] 8 grzywien pełną spłatę wspomniany Marcin otrzymał. Jadwiga Gomółczyna i Marcin Szarowski domy, które mocą zapisu zyskali, powzdali tak wzdłuż i szerz, jak się należały jednej i drugiej stronie. Zobowiązani zostali dochować między sobą wieczystego milczenia co do wspomnianych domów. W związku z czym itd.*

113. Causa Cobyłka. Coram nobis burgrabio, viceadvocato scabinisque omnibus Petrus Cobyłka intromisisse domum Jacobi Byally pro debito *cwrzych* trium fert. propter memoriam et firmiter testimonium dedit libro inscribere, qui presens.

113. *Sprawa Kobyłki. *Wobec nas, burgrabiego, podwójciego i wszystkich ławników Piotr Kobyłka dokonał wwiązania w dom Jakubowa Białego za dług „cwrzych” w wysokości 3 wiardunków i na lepszą pamięć i mocniejsze świadectwo dał zapisać w księdze.*

114. Causa Andree Gyerald cum Vito genero suo. Coram nobis burgrabio, viceadvocato scabinisque omnibus bannito in iudicio residentibus veniens Andreas Gyerald ad bannitum iudicium libere et publice recognovit se dedisse domum genero suo Vito inter Andream Makowka iacentem et Ka[teri]na Mysczalina cum orto viso, quem resignavit actu prefato suo genero, tam late et longe, sicut spectabat ad eum. Qui prefatus gener recognovit et obligavit publice prefatum Andream Gyerald servare ad finem vite sue. Super quod posuit memoriale scabinis.

114. *Sprawa Andrzeja Gieralta z jego zięciem Witem. *Wobec nas, burgrabiego, podwójciego i wszystkich ławników zasiadających na sądzie gajonym, stawiał się Andrzej Gieralt, by z własnej woli jawnie zeznać, że dał dom swój zięciowi swemu Witowi, znajdujący się pomiędzy Andrzejem Makówką i Katarzyną Miszczaliną wraz z ogrodem, który powzdał swemu zięciowi tak wzdłuż i wszerz, jak się mu należał. Wspomniany zięć zeznał i zobowiązał się służyć Andrzejowi Gieraltowi do końca jego życia. W związku z tym zapłacił pamiętne ławnikom.*

115. Causa Nicolai Thomkowycz cum Johanne Nyszyolek genero suo. Coram nobis burgrabio, viceadvocato scabinisque omnibus bannito in iudicio plene residentibus veniens Johannes Nyszyolek in p[resencia] banniti iudicii ei fideiussit mediam sxg. et dimidio altero gr. et [...] pro sorte paterna atque materna ex cista scabinorum [...] pecunias mediam sxg. debet dare Nicoalo Thomkow[...] tunc cum [.]p[.] fuerit, pro quo fideiussit Nicolaus Pyeschczonek cum Mathia Nyewczasch tam [...], quod si prefatus Nyszyolek neglexerit prefatam [...] || solve, extunc prefati fideiussores debebunt et obligati sunt solve et prefatus Nyszyolek obligavit se prefatos fideiussores suo grosso eliberare, tunc dum moniti sunt pro fideiussoria prefate pecunie. Super quod memoriale scabinis posuit.

[s. 71]

115. *Sprawa Mikołaja Tomkowicza z Janem Niziołkiem, jego zięciem. *Wobec nas, burgrabiego, podwójciego, wszystkich ławników zasiadających na sądzie gajonym w pełnym składzie, stawiał się Jan Niziołek i przed obliczem*

sądu gajonego poręczył za pół kopy i 1,5 gr. i [...] za część po ojcu i matce ze skrzyni ławników [...] pieniądze ½ kopy ma dać Mikołajowi Tomkowiczowi [...] wtedy gdy [...] będzie, za którego poręczył Mikołaj Piszczonek z Maciejem Niewczasem tak [...], że jeśli wspomniany Niziołek zaniedba wspomnianej [...] zapłacić. Odtąd wspomniani poręczyciele będą winni i zobowiązani zapłacić. Wspomniany Niziołek zobowiązał się wyżej wymienionych poręczycieli swoim kosztem uwolnić, wtedy gdy [...] są za poręczenie wspomnianej kwoty. W związku z czym zapłacił ławnikom pamiętne.

116. Causa Johannis Myaszek pro medio manso agri in villa Blychna cum |-Katherina-| Dorothea Paczyorkowa et filia sua Barbara. Coram nobis burgrabio, viceadvocato, scabinisque omnibus plene in iudicio residentibus veniens persona quedam |-Katherina-| Dorothea Paczyorkowa et filia sua Barbara publice et libere recognoverunt, quia vendiderunt et resignaverunt medium mansum agri iacentem inter Jacobum Colodyey et inter Jacobum Pypkam pro duabus fert. agravis per alium Johannem Myazyk et iam actu exolutis prefate |-Katherine-| Dorothee et Barbare filie sue. Que prefata |-Katherina-| Dorothea Paczyorkowa cum filia sua Barbara resignaverunt prefatum |-agrum-| mansum medium agri, tam late tam longe, ut tenuerunt, obligantes se insuper prefatum Johannem Myaszek evincere et eliberare ab omni impedimento suis expensis, si tunc aliquod impedimentum eidem Johannis Myaszek emergerit in posterum. Super quod memoriale scabinis posuerunt.

*116. *Sprawa Jana Miąska o ½ łana pola we wsi Blizna z Dorotą Paciorkową i jej córką Barbarą. Wobec nas, burgrabiego, podwójciego i wszystkich ławników zasiadających w pełnym składzie na sądzie, stawiała się pewna osoba, [mianowicie] Dorota Paciorkowa oraz jej córka Barbara, by jawnie i z własnej woli zeznać, że sprzedały i powzdały ½ łana pola znajdującego się między Jakubem Kołodziejem a Jakubem Pipką za 2 wiardunki Janowi Miąskowi, które już zostały wypłacone wspomnianej Dorocie Paciorkowej i jej córce Barbarze. Wspomniana Dorota Paciorkowa i córka jej Barbara powzdały wspomniane ½ pół łana pola tak wzdłuż i szerz, jak dzierżyły, zobowiązując się ponadto wspomnianego Jana Mieszka uwolnić i wybawić od wszelkich roszczeń własnym kosztem, gdyby jakieś pojawiły się w przyszłości. W związku z czym zapłaciły pamiętne ławnikom.*

117. Causa Jacobi Colodzyek cum Andrea Golba pro manso agri. Coram nobis burgrabio, viceadvocato scabinisque omnibus plene in bannito iudicio residentibus veniens personaliter ad bannitum iudicium Stanislaus Gyarzab publice recognovit et libere, quia Jacobus Colodyeyek emit mansum agri apud prefatum |-Stanislaum Jaramb-| Andream Golba pro octo mrc.

monete consuete Polonialis in regno currentis et vendidit et resignavit, tam late |-quam-| tam longe, et Andreas Golba bone memorie tenuit |-ex quibus pecuniis octo mrc.-|. Qui mansus agri iacet inter agrum Johannis Yasyek et inter Johanne Thvvrek. Ex quibus pecuniis octo mrc. unam mrc. exsolvit prefati Andree Golba bone memorie, aliam Stanislao Yaramb executorem testamenti pro festo Penthecostes, alias duas obligatur dare pro alio festo Pentecosten anni futuri prefato Stanislao Yaramb pro secundo festo Pentecosten alterius anni, alias duas pro tercio festo Pentecosten alterius anni fuerit solvere imponendo alias duas. Quas pecunias duarum mrc. pro quolibet termino si solvere neglexerit, extunc prefatus |-Johannes-| Jacobus Colodzyeyek hereditatem cum predictis pecuniis amittit. Quem Jacobum Colodzyeyek prefatus Stanislaus Jaramb obligavit se evincere et eliberare ab omni impedimento suis expensis, si tunc aliud impedimentum in prefato agro eidem cum post emergerit.

117. *Sprawa Jakuba Kołodziejka z Andrzejem Gołbą o łan pola. *Wobec nas, burgrabiego, podwójciego i wszystkich ławników zasiadających na sądzie gajonym w pełnym składzie, stawił się osobiście na sąd gajony Stanisław Jarzqb, by zeznać jawnie i z własnej woli, że Jakub Kołodziejek kupił łan pola u wspomnianego Andrzeja Gołby za 8 grzywien monety zwykłej polskiej, obiegowej w królestwie i sprzedał oraz powzdał tak wzdłuż, jak wszerz, jak zmarły Andrzej Gołba dzierżył. Łan pola znajduje się między polem Jana Jaśka a Jana Turka. Z tych 8 grzywien 1 grzywnę zapłacił wspomnianemu zmarłemu Andrzejowi Gołbie, drugą Stanisławowi Jarzqbowi, wykonawcy testamentu, na święto Zesłania Ducha Świętego, kolejne 2 ma zapłacić na następne święto Zesłania Ducha Świętego wspomnianemu Stanisławowi Jarzqbowi, następne 2 na trzecie święto Pięćdziesiątnicy, których to kwot w wysokości 2 grzywien, jeśliby zaniedbał spłacać, wtedy Jakub Kołodziejek utraci dziedzictwo razem ze wspomnianymi pieniędzmi. Wspomniany Stanisław Jarzqb zobowiązał Jakuba Kołodziejka do uwolnienia go i wybawienia od wszelkich roszczeń własnym kosztem, jeśliby wtedy [...] roszczenie do wspomnianego pola.*

118. Causa Dorothee filie Stancel cum Mathia Masschyol. Coram nobis burgrabio, viceadvocato scabinisque omnibus tunc in bannito iudicio residentibus, veniens personaliter Mathia Maschyol publice et libere recognovit, quia vendidit et resignavit domum Dorothee Sthaczel filie, quam domum emit idem Stanislaus sive Stancel prefate filie sue Dorothee pro quatuor mrc. et fert., tam late tamque longe, et prefatus |-mrc.-| Matis Masschyol, ut solus tenuit, que prefata domus iacet ex una parte inter Mathiam Wuyeyowsky et || parte ex alia Glebalyewa. Quas pecunias prefatas quatuor mrc. prefatus Stancel filie sue emendo plene persolvit et ipse Matis Maschyol eidem

resignavit actu. Cuius [-per-] quo prefato Stanczel et filia sua obligatur perpetuum silencium super quod memoriale dominis scabinis datum est. Insuper eum evincere et eliberare ab omni impedimento prefatum Stanczel et filiam eius prefatus [-Andree-] Mathias Maschyol.

118. *Sprawa Doroty, córki Stanczela, z Maciejem Masiolem. *Wobec nas, burgrabiego, podwójciego i wszystkich ławników wówczas zasiadających na sądzie gajonym, stawił się osobiście Maciej Masiół, by jawnie i z własnej woli zeznać, że sprzedał i powzdał dom córce Stanczela Dorocie, który to dom kupił tenże Stanisław albo Stanczel wspomnianej córce swojej Dorocie za 4 grzywny z wiardunkiem, tak wzdłuż i wszerz, jak wspomniany Maciej Masiół sam dzierżył. Dom znajduje się między Maciejem Wujejowskim z jednej a Glebajową z drugiej strony. Wspomniane pieniądze w wysokości 4 grzywien wyżej wymieniony Stanczel swojej córce przekazał w pełni na zakup, a Maciej Masiół dokonał aktu powzdania tejże Dorocie. Winny jest zachować wieczyste milczenie co do wspomnianego Stanczela i jego córki, w związku z czym zapłacono ławnikom pamiętne. Ponadto wspomniany Stanczel i jego córka mają uwolnić i wybawić od wszelkich pretensji Macieja Masiola.*

Iudicium bannitum particulare celebratum feria sexta in die Barbare [4 XII 1506] anno Domini 1506 coram nobis burgrabio Colensi [-Jaroslao-] Vyelislao Vyrzhodski, viceadvocato Johanne Szmarsli scabinisque omnibus superius scriptis.

***Sąd gajony zwyczajny odbył się w piątek w dniu [św.] Barbary roku Pańskiego 1506 wobec nas, burgrabiego kolskiego Wielisława Wierchockiego, podwójciego Jana Zmarzłego i wszystkich ławników wyżej wymienionych.**

119. Causa Mathie Broda awnculi Johannis sororini sui cum Andrea Czolowski. Coram quo iudicio bannito veniens in presenciam eiusdem Mathias Broda de villa Nagorna cum suo sororino vendidit domum prefati Johannis sororini sui Andree Czolowsky pro quinque mrc., iacentem parte ex una inter Jacobum Drwal et Martinum Brzech parte ex alia. Quam domum prefatam Johannes sororinus Mathie Broda resignavit actu, tam late tamque longe, ut solus tenuit. Penes quam resignationem prefatus Andreas Czylawski posuit coram nobis scabinis, burgrabio et viceadvocato [-unam-] mediam mrc. et aliam pecuniam per singulos annos debet dare ad festum Nicolai, sic quod quolibet anno et pro futuro in festo Nicolai aliam dimidiam mrc. pro secundo festo alius anni sancti Nicolai aliam mediam mrc. pro tercio, quarto, quinto, sexto simile per mediam mrc. tenebitur dare pro festo super sancti Nicolai. Quas prefatas pecunias Johannes sororinus admisit tollere suum awnculum Matis Broda pro quolibet anno a prefato Andrea Czolowski et eandem

pecuniam suo sororino Johanni prefatus Matis Broda promittit servare ad annos maiores et ad eius efficaciam ingenii. Si vero prefatus Andreas Czołowski prefatam pecuniam medii mrc. pro quolibet anno solvere neglexerit, extunc perdit hereditatem prefatam. Et insuper Mathias Broda awnculus Johannis sororini sui prefato Johanni sororino suo obligatus est sub amissione hereditatis sue eandem pecuniam dum venerit ad annos bone discretionis plene reddere. Super quo etc.

119. *Sprawa Macieja Brody wuja i Jana jego siostrzeńca z Andrzejem Czołowskim. *Wobec nas na sądzie gajonym stawił się Maciej Broda ze wsi Nagórna ze swoim siostrzeńcem, by sprzedać dom wspomnianego Jana, swojego siostrzeńca, znajdujący się między Jakubem Drwalem z jednej a Marcinem Brzechem z drugiej strony, Andrzejowi Czołowskiemu za 5 grzywien. Dom ten Jan siostrzeniec Macieja Brody powzdał tak wzdłuż i wszerz, jak sam dzierżył. W związku z powzdaniem wspomniany Andrzej Czołowski zapłacił w naszej, ławników, obecności, oraz burgrabiego i podwójciego ½ grzywny monety, a kolejną grzywnę ma uiszczać przez kolejne lata na święto św. Mikołaja tak, że w każdym roku na święto św. Mikołaja ma płacić po ½ grzywny, na drugie święto św. Mikołaja, na trzecie, na czwarte, na piąte, na szóste podobnie po ½ grzywny. Siostrzeniec Jan zezwolił, by jego wuj Maciej Broda podejmował wymienione pieniądze każdego roku od wspomnianego Andrzeja Czołowskiego i te same obiecał siostrzeńcowi Janowi zachować na jego lata dojrzałe, gdy umysł jego nabierze mocy. Jeśli zaś wspomniany Andrzej Czołowski zaniedba spłaty rocznych kwot po ½ grzywny, wtedy straci swoje dziedzictwo. Ponadto Maciej Broda, wuj Jana, zobowiązany jest oddać wspomnianemu Janowi w całości jego pieniądze, gdy ten osiągnie wiek dojrzały, pod groźbą utraty dziedzictwa. W związku z czym itd.*

120. Causa Bartholomei Nyewsthalo cum Dorothea Laschkova. Coram eodem iudicio bannito veniens Dorothea Laschkowa vendidit domum suam pro viginti octo mrc. prefato Bartholomeo Nyewsthalo, iacentem ex una parte inter Albertum Cazyplug et ex alia parte inter Andream Schadlo. Quam prefatam domum Dorothea Laschkowa libere et publice resignavit actu [-penes qua-], tam late tamque longe, ut sola tenuit. Penes quam resignationem Bartholomeus Nyewschalo pecuniam prefatam viginti octo mrc. dedit et plenarie persolvit. Super quod dedit, quod iuris est.

120. *Sprawa Bartłomieja Niewstała z Dorotą Laszkową. *Wobec tego samego sądu gajonego stawiała się Dorota Laszkowa, by sprzedać swój dom za 28 grzywien wspomnianemu Bartłomiejowi Niewstałowi, znajdujący się między Wojciechem Kaziplugiem z jednej a Andrzejem Sadło z drugiej strony.*

Wspomniany dom Dorota Laszkowa powzdala z własnej woli i jawnie, tak wzdłuż i wszerz, jak sama dzierżyła. W związku z powzdaniem Bartłomiej Niewstało zapłacił w całości wspomnianą kwotę w wysokości 28 grzywien. Ponadto zapłacił przysądne.

121. Causa Johannis Skrobanya cum Stanislao filio sanguine iuncto sibi [-et-]. Coram eodem iudicio bannito veniens Johannes Scrobanya civis in Colo recognovit et eduxit, quod filius suus Stanislaus volens habere partem de bonis maternis et paternis et se a parentibus suis separare volens et cupiens sibi domus esse munivit rogavitque [...] suos eum, ut contentum redderent de suis prefatis bonis et ei [...] impartirent, tandem vocatis conciliatoribus sive mediatoribus, || videlicet Petro Cobyłka, Jacobo Strzyelyeczky, Richlapadl Mathia, Matis Brozek reconcilians eundem prefatum Stanislaum cum per suo Johannes pater suus et sua gracia speciali cum venerabilibus partibus nil ad illos de bonis habeat et concessit et dedit ei sex mrc. pecuniarum monete consuete Polonialis et macellum iacentem [-penes-] macellum Stharowycz ex una parte et fossam ex alia. Qui prefatus Stanislaus filius germanus prefati Johannis Skrobanya abrenunciavit, alias *vyreclschye*, ab omnibus bonis paternis et maternis impedire parentes suos, sic quod nil habet ad illos in bonis prefatis ad mortem utriusque parentis sub vadio sexaginta mrc. Cuius memoriale dedit dominis scabinis et advocato.

[s. 73]

121. *Sprawa Jana Skrobani z synem Stanisławem. *Wobec tego sądu gajonego stawił się obywatel Koła Jan Skrobani, by zeznać i stwierdzić, że syn jego Stanisław, chcąc otrzymać część dóbr po matce i ojcu, jak również pragnąc rozdziału z rodzicami i domu dla siebie [...], w końcu zwoławszy rozjemców czy doradców, to jest Piotra Kobyłkę, Jakuba Strzeleckiego, Rychłowpadla Macieja, Macieja Brożka, którzy pojednali tegoż Stanisława z jego ojcem Janem i z jego specjalnej łaski, by nie miał pretensji do nich o majątek. Przyznał mu i dał 6 grzywien monety pospolitej polskiej i jatkę znajdującą się przy jatce Starowicza z jednej i fosie z drugiej strony. Wspomniany Stanisław, rodzony syn wyżej wymienionego Jana Skrobani, wyrzekł się, inaczej „vyreclschye” wszystkich dóbr po ojcu i matce i roszczeń wobec rodziców, tak że nie ma do nich żadnych pretensji aż do śmierci jednego i drugiego rodzica pod karą 60 grzywien. W związku z tym zapłacił ławnikom pamiętne.*

122. Causa Johannis Pyanka cum [-Katherina-] **Anna Kosczyzna et filio suo Johanne.** Coram nobis burgrabio Vielislao Wyrchodski in Colo et viceadvocato scabinisque plene in iudicio bannito residentibus veniens personaliter Anna Coschczyzna cum Johanne filio suo vendidit et libere resignavit suam partem domus que sibi legitime successerat post manus mortuas sive

legittimi mariti Sthephani Coschka pro duabus mrc., iacentem inter domum Futha ex una parte et fossam ex alia parte, tam longe tamquam late, ut sola tenuit cum filio prefato suo. Circa quam resignacionem prefata Anna Coschczynka cum filio suo recepit plenariam solucionem prefatarum duarum mrc. Quem Joahannem Pyanka prefata Anna Cosczyna obligata est evincere et eliberare ab omni impedimento suis expensis se habere aliquod impedimentum in prefata parte domus in futurum emerserit. Super quod dominis memoriale dedit.

122. *Sprawa Jana Pianki z Anną Koszczyną i jej synem Janem. *Wobec nas, burgrabiego Wielisława Wierchockiego w Kole i podwójciego oraz ławników zasiadających w pełnym składzie na sądzie gajonym stawiała się osobiście Anna Koszczyna z synem swoim Janem, by sprzedać i z własnej woli powzdać swoją część domu, znajdującego się między domem Futy z jednej a fosą z drugiej strony, tak wzdłuż i wszerz, jak sama dzierżyła ze swoim wspomnianym synem, który jej prawowicie przypadł po śmierci męża Szczepana Koszki za 2 grzywny. W związku z powздaniem wspomniana Anna Koszczyna wraz z synem swoim przyjęła pełną spłatę wspomnianych 2 grzywien i jest zobowiązana uwolnić i wybawić Jana Piankę od wszelkich pretensji własnym kosztem, gdyby jakieś względem wspomnianej części domu w przyszłości się pojawiły się. W związku z czym zapłaciła pamiętne ławnikom.*

123. Causa Gregorii Capycza cum Johanne fratre suo. Coram eodem iudicio bannito veniens Johannes Capycza libere et in publico vendidit resignavitque fratri suo germano Gregorii Capycza parte sue hereditatis, videlicet partem domus per unam mrc. iacentem inter Myelczych, Vlochych et Schyblowa, tam late tamque longe, ut solus tenuit, et ad eum spectabat. Circa quam resignacionem prefatus Johannes Capycza fratre suo uterino Gregorio recepit plenariam solucionem unius mrc. Quem etiam obligatus est eliberare ab omni impedimento, si aliquod in futurum emerserit. Super quod dominis memoriale dedit.

123. *Sprawa Grzegorza Kapicy z jego bratem Janem. *Wobec tego sądu gajonego stawił się Jan Kapica, by z własnej woli i jawnie sprzedać i powzdać rodzonemu swemu bratu Grzegorzowi Kapicy część swojego dziedzictwa, to jest część domu, znajdującego się między Mielczymem, Włóczychem i Szybłową, tak wzdłuż i wszerz, jak sam dzierżył i jak mu się należała za 1 grzywnę. W związku z powздaniem wspomniany Jan Kapica otrzymał od swego brata przyrodniego Grzegorza pełną spłatę. Zobowiązany jest wyzволić go od wszelkich pretensji, gdyby jakieś w przyszłości pojawiły się. W związku z czym zapłacił pamiętne ławnikom.*

124. Causa Martini Wyschek cum Petro Cobyłka |-vel Barbara-| sua uxore. Coram eodem iudicio veniens |-Petrus Cobył-| honesta Barbara uxor Cobyłka cum suo nepte alias *wuwrzko* dicta, nam et B. Markova antiqua matre sua publice recognoverunt, quia vendiderunt et resignaverunt domum Stanislao Wyschek filio Martini Wyschek pro sex mrc. iacentem inter domum Stryyek ex una parte et aream Schyrwaczynskye dictam, tam late tamquam longe, cum omni iure sibi nil ad predictam hereditatem prefate Anne neptis earundem pecuniarum super scriptarum reservantes, ut soli tenuerunt. Circa quam resignacionem prefatus Stanislaus Wyschek dedit et posuit mediam mrc. prefate Anne neptis honeste Barbare Cobyłczyrna et B. Markowa, sed ad quemlibet annum per |-quinque-| undecim annos pro festo Natalis tenebatur pater suus Martinus Wyschek eidem ponere mrc. mediam pro quolibet anno eiusdem festi usque ad plenariam solucionem sex mrc. Sic quod si neglexerit aliquem terminum, extunc amittit prefatam hereditatem. Insuper cum prefata honesta Barbara Cobyłczyrna et B. Markowa obligate sunt eundem evincere et eliberare ab omni impedimento, si quod in prefata sorte in futurum eisdem emergerit. Super quod memoriale dedit scabinis. <Feria sexta infra octavas Ascensionis Domini Stanislaus Vyssko posuit mrc. pro domo hic inscripta et ante hac duas mrc. posuerat idem et sic iam tres posuit.>

124. *Sprawa Marcina Wyszka z Piotrem Kobyłką i jego żoną Barbarą. *Wobec tego sądu stawiała się szlachetna Barbara, żona Kobyłki, razem ze swoją wnuczką inaczej zwaną „wuwrzko”, i jej babką B. Markową, by jawnie zeznać, że sprzedały i powzdały dom Stanisławowi Wyszkowi, synowi Marcina Wyszka, za 6 grzywien. Dom znajduje się między domem Stryjka z jednej a parcelą zwaną Szyrwaczyńskie z drugiej strony, tak wzdłuż i wszerz, z wszelkim prawem, jak same dzierżyły. W związku z powздaniem wspomniany Stanisław Wyszek dał i zapłacił ½ grzywny wyżej wspomnianej Annie, wnuczce uczciwej Barbary Kobyłczyny i B. Markowej, lecz na każdy rok przez 11 lat na święto Bożego Narodzenia winien jest Marcin Wyszek płacić jej ½ grzywny rokrocznie na to święto, aż do pełnej spłaty 6 grzywien. Gdyby zaniedbał którąś ze spłat, wtedy utraci wspomniane dziedzictwo. Ponadto uczciwa Barbara Kobyłczyrna i B. Markowa zobowiązane są tegoż uwolnić i wybawić od wszelkich pretensji, gdyby jakieś w przyszłości względem wspomnianej części się pojawiły. W związku z tym zapłacił ławnikom pamiętne. <W piątek w oktawie Wniebowstąpienia Pańskiego Stanisław Wyszek zapłacił za dom 1 grzywnę tu zapisaną i wcześniej zapłacił 2 grzywny i tym samym spłacił już 3.>*

[s. 74]

|| Bannitum iudicium particulare celebratum feria sexta ante Invocavit proxima anno salutis 1507 [19 II 1507] |-Coram burgrabio-| circa quod iudicium burgrabius et viceadvocati et scabini superius scripti sunt.

****Sąd gajony zwyczajny odbył się w piątek przed niedzielą Wstępną roku Pańskiego 1507 wobec burgrabiego, podwójciego i ławników wymienionych powyżej.***

125. Causa Stanislai Sibilla cum Gregorio Capicza pro domo. Coram eodem iudicio bannito veniens Gregorius Capyczka publice recognovit, quia vendidit et resignavit domum Stanislao |-Wys-| Sibilla pro tribus fert. iacentem inter domum brasatorii Iduchch ex una parte et inter domum brasatorii Iurkova ex alia, tam late tamque longe, ut solus tenuit cum omni iure, sibi nil ad prefatam hereditatem reservando. Circa quam resignacionem prefatus Stanislaus Sibilla solucionem plenariam fecit tres fert. ponendo Gregorio. Insuper tamen prefatus Gregorius Capyczka obligatus est eundem Stanislaum Sibilla evincere et eliberare ab omni impedimento, si quod in prefata sorte in futurum emergerit. Super quod memoriale dominis scabinis dedit.

125. **Sprawa Stanisława Sybilli z Grzegorzem Kapicą o dom.* Wobec tego sądu gajonego stawił się Grzegorz Kapica, by jawnie zeznać, że sprzedał i powzdał dom Stanisławowi Sybilli za 3 wiardunki, znajdujący się między browarem Iducha z jednej a browarem Jurkowej z drugiej strony, tak wzdłuż i wszerz, jak sam dzierżył z wszelkim prawem, niczego dla siebie nie zachowując ze wspomnianego dziedzictwa. W związku z powздaniem wspomniany Stanisław Sybilla dokonał pełnej spłaty 3 wiardunków, płacąc Grzegorzowi. Ponadto wspomniany Grzegorz Kapica zobowiązany został owego Stanisława Sybillę uwolnić i wybawić od wszelkich roszczeń, gdyby w przyszłości do jakichś doszło względem wspomnianej części. W związku z tym zapłacił ławnikom pamiętne.

126. Causa Stanislai Schelischki et uxoris sue cum Nicolao Cozymynski patre uxoris prefati Schelysk. Coram iudicio bannito et burgrabio, viceadvocato et scabinis plene in eodem iudicio residentibus Nicolaus Cozymynski, mente et corpore sanus, libere et publice recognovit, quod resignavit suam hereditatem Stanislao Schelischki et filie sue uxori prefati Stanislai Schelyski, iacentem inter domum Oschwch ex una parte et domum Copitho ex alia parte, tam late tamque longe, ut solus tenuit, cum omni iure, sibi nil ad prefatam hereditatem reservando. Propter cuius rei et hereditatis impedimentum prefatus Scheliski Stanislaus civis Colensis dedit libro domini advocati inscribere. Cuius et memoriale dominis scabinis dedit.

126. *Sprawa Stanisława Szeliskiego i jego żony z Mikołajem Koźmińskim, ojcem żony wspomnianego Szeliskiego. Wobec sądu gajonego i burgrabiego, podwójciego oraz ławników zasiadających w pełnym składzie na tym sądzie, Mikołaj Koźmiński zdrowy na umyśle i ciele, z własnej woli i jawnie zeznał, że powzdał swoje dziedzictwo Stanisławowi Szeliskiemu i córce swojej, żonie wspomnianego Stanisława Szeliskiego, znajdujące się między domem Osucha z jednej a domem Kopyta z drugiej strony, tak wzdłuż i wszerz, jak sam dzierżył z wszelkim prawem, niczego nie zachowując we wspomnianym dziedzictwie. W związku z powyższym, by zapobiec roszczeniom względem dziedzictwa, wspomniany Stanisław Szeliski, obywatel kolski, zlecił zapisać ten fakt do księgi wójta i zapłacił ławnikom pamiętne.

127. Causa Margarethe Czyrzygłowyney cum Stanislao Cramarek. Coram eodem iudicio bannito burgrabio, viceadvocato et scabinis plene residentibus veniens Stanislaus Cramarek libere in publice recognovit, quia vendidit et resignavit domum Margarethe Czyrzygłowyne iacentem inter domum Jacobi Strzelyeczki ex una parte et domum Johannis Cownathka parte ex alia, tam late tamque longe, ut ad prefatam hereditatem seu domum pertinebat cum omni iure, ut solus tenuit, sibi nil ad prefatam hereditatem reservando, pro triginta et duabus mrc. Circa quam resignacionem prefata Margaretha Czyrzygłowyne dicto Stanislao Cramarek posuit decem mrc., sed ad quemlibet annum per quinque annos pro festo Penthecostes tenebitur Margaretha prefata eodem Stanislao Cramarek ponere per quatuor mrc. ad tres terminos prefati festi ad |-duos-| tres vero terminis prefati festi tenebatur ponere per quique mrc. usque ad plenariam solucionem viginti duarum mrc. Sic quod se prefata Margaretha solvere ad antequam terminum neglexerit, ex tunc amittit prefatam hereditatem. Insuper cum prefatus Stanislaus Cramarek obligatus est eam evincere et eliberare ab omni impedimento, si quod pro prefata sorte in futurum emergerit. Jacobus Cyerpystradza awnculus suus et Johannes Ren. Super quod memoriale dedit dominis scabinis.

127. *Sprawa Małgorzaty Czyżykównej ze Stanisławem Kramarkiem. Wobec tego sądu gajonego, burgrabiego, podwójciego i ławników zasiadających w pełnym składzie stawił się Stanisław Kramarek, by z własnej woli jawnie zeznać, że sprzedał i powzdał dom Małgorzacie Czyżykównej, znajdujący się między domem Jakuba Strzeleckiego z jednej a domem Jana Kownatki z drugiej strony, tak wzdłuż i wszerz, z wszelkim prawem, jak sam dzierżył, niczego nie zachowując w tym dziedzictwie dla siebie, za 32 grzywny. W związku z powzdaniem wspomniana Małgorzata Czyżykówna zapłaciła 10 grzywien rzeczonemu Stanisławowi Kramarkowi, a w kolejnych 5 latach rokrocznie na

święto Zesłania Ducha Świętego winna jest owa Małgorzata temu Stanisławowi Kramarkowi płacić po 4 grzywny w trzech terminach na wspomniane święto, a w kolejnych trzech terminach na wspomniane święto winna jest płacić po 5 grzywien aż do pełnej spłaty 22 grzywien. Gdyby Małgorzata wcześniej zaniedbała któregoś terminu, wtedy utraci wspomniane dziedzictwo. Ponadto Stanisław Kramarek zobowiązany jest uwolnić ją i wybawić od wszelkich roszczeń, gdyby do jakichś w przyszłości doszło względem wspomnianego dziedzictwa. Jakub Cierpistradza, jego wuj, i Jan Ren. W związku z czym zapłacił ławnikom pamiętne.

128. Causa Mathie Schlwyeczki cum Jacobo Norek. Coram eodem iudicio burgrabio, viceadvocato, scabinis prius prescriptis plene residentibus iudicium et Deus sentenciavit, quod Jacobus [...] Mathie Schlwyeczki amittit hereditatis partem cuius aliam tenuit per manus mortuas sue uxoris filie [...] || |-Jacobus-| Mathias Slwyeczki hac ratione, quod |-prima-| circa primum terminum et reconciliationem non paruit et neglexit et circa secundum terminum, qui erat pro Carnisprivio, simile non paruit. Sic quod transgressus vadium triginta mrc., quod prefatus |-Jacobus-| Mathis Slwyeczki libro domini advocati dedit inscribere, quod vicem eam nil habebit ad prefatam domum iuris. Super quod memoriale dominis scabinis dedit et [...] poterit iuxta suum velle vendere, cui placebit.

[s. 75]

128. *Sprawa Macieja Śłupeckiego z Jakubem Norkiem. Wobec tego sądu, burgrabiego, podwójciego, ławników wymienionych wcześniej, w pełnym składzie zasiadających na sądzie i jak Bóg zawyrokował, że Jakub [...] Macieja Śłupeckiego utracił część dziedzictwa, którą przejął po śmierci córki swej żony [...] Maciej Śłupecki z tej racji, że najpierw na pierwszy termin nie stawiał się i dopuścił zaniedbania, na drugi termin, mianowicie na ostatnią niedzielę przed Wielkim Postem również się nie stawiał, tak że naruszył wadium 30 grzywien, co wspomniany Maciej Śłupecki dał zapisać wójtowi do księgi, że nie będzie miał żadnego prawa do wspomnianego domu. W związku z czym zapłacił ławnikom pamiętne i [...] będzie mógł wedle swej woli sprzedać go, komu zechce.

Bannitum iudicium particulare celebratum feria sexta ante festum Philipi et Jacobi anno salutis 1507 [30 IV 1507]. Circa quod iudicium residebat burgrabius Colensis Vielislaus Vyrzechodski et advocatus Johannes Smarsli, scabini Blasius Scowronek, Albertus Poczathek, Petrus Cozubyecz, Martinus Slabi, Jacobus Drwal et Scheliczki.

***Sąd gajony zwyczajny odbył się w piątek przed świętem Filipa i Jakuba roku Pańskiego 1507, na którym to sądzie zasiadał burgrabia kolski**

Wielisław Wierzchocki i wójt Jan Zmarzły, ławnicy Błażej Skowronek, Wojciech Początek, Piotr Kazubiec, Marcin Słaby, Jakub Drwal i Sielicki.

129. Causa Katherine Lvdicova cum Kana Zayaczewa pro domo. Coram eodem iudicio veniens Katherine Zayaczewa libere et publice recognovit, quia vendidit hereditatem suam alias domum honeste Kane Ludicowa pro dimidia altera mrc., iacentem inter domum Ochwathowa ex una parte et Rzana parte ex alia, tam late tamque longe, ut sola tenuit et cum eo iure, quod habuit, ei resignavit. Circa quam resignationem prefata Barbara Ludicowa prefate Kane Zayaczewa posuit [-ad-] mediam mrc., sed ad quemlibet annum per duos annos prefata Katherine Ludicowa tenebatur solvere per mediam mrc. pro quolibet festo Epiphaniarum et si prefata Katherine Ludicowa neglexerit pro aliquo termino prefato ponere mediam mrc. Extunc amittit prefatam hereditatem, nichilominus prefata Katherine Zayaczewa obligata est eandem evincere et eliberare ab omni impedimento si post ea aliquod emergerit. Quod dedit libro domini advocati inscribere ponendo. Super hoc memoriale dominis scabinis.

129. *Sprawa Katarzyny Ludwikowej z Katarzyną Zającową o dom. Wobec tego sądu stawiała się Katarzyna Zającowa, by z własnej woli i jawnie zeznać, że sprzedawała dziedzictwo swoje, inaczej dom, uczciwej Katarzynie Ludwikowej za 1,5 grzywny, znajdujący się między domem Ochwatowej z jednej a Rzań z drugiej strony, tak wzdłuż i wszerz, jak sama dzierżyła z tym prawem, jakie miała i powzdawa. W związku z powzdaniem wspomniana Barbara Ludwikowa zapłaciła ½ grzywny wspomnianej Katarzynie Zającowej, a przez kolejne 2 lata Katarzyna Ludwikowa winna była płacić po ½ grzywny na każde święto Objawienia Pańskiego. Gdyby wspomniana Katarzyna Ludwikowa zaniedbała któregoś terminu i nie zapłaciła ½ grzywny, wtedy utraciła dziedzictwo. Niemniej wspomniana Katarzyna Zającowa zobowiązana jest uwolnić tę [Ludwikową] i wybawić od wszelkich roszczeń, gdyby do jakichś doszło. Dlatego zleciła zapisać w księdze wójta, płacąc ławnikom pamiętne.

130. Causa Hedvigis Schovyna cum Hedvige previgna sua. Coram eodem iudicio bannito burgrabio, advocato superius descriptis et scabinis plene residentibus veniens honesta Hedvigis previgna honeste Hedvigis Schewyna libere et publice recognovit, quod post concordiam factam per arbitros inter eas, videlicet Johannem Smarsli, Johannem Długi, Petrum Kobilkam, Martinum Scharowski et prefata Schowyna Hedvigis post manus defunctas matrimonii et patrimonii pro hereditate dicte Hedvigis previgne sue et viri sui Bartholomei debet solvere septem mrc., que domum iacet seu hereditas inter domum Johannis Blagym ex una parte et domus Johannis Costella parte ex

alia resignavitque eidem, tam late tamque longe, cum omni iure, ut sola tenuit. Circa quam resignacionem Hedwigis Schewyna prefate Hedvige cum viro suo Bartholomeo posuit duas mrc. pro futuro vero anno instituto in duabus septimanis post festum Pasche tenebitur prefata Hedvigis Schevina tenebit ponere duas mrc. et pro quolibet termino prefato tenebitur dare per mrc. usque ad totalem et plenariam solucionem septem mrc. Et si neglexerit solvere pro aliquo termino aut non tenuerit, extunc triginta mrc. vadii impositi inter eos per arbitrum prefatum tenebitur solvere, nichilominus prefata Hedvigis cum viro suo Bartholomeo obligati sunt prefatam Hedvigem Schevina evincere et eliberare ab omni impedimento, si aliquod post ea prefata hereditate emergerit. Super quod memoriale dominis scabinis et advocato est datum.

130. *Sprawa Jadwigi Sowiny z Jadwigą, jej pasierbicą. *Wobec tego sądu gajonego, burgrabiego, wójta wyżej wymienionych oraz ławników zasiadających w pełnym składzie, stawiała się uczciwa Jadwiga, pasierbica uczciwej Jadwigi Sowiny, by z wolnej woli i jawnie zeznać, że po zawarciu między nimi ugody przez rozjemców, to jest Jana Zmarzłego, Jana Długiego, Piotra Kobyłkę, Marcina Szarowskiego ze wspomnianą Jadwigą Sowiną odnośnie do dziedzictwa po matce i ojcu teźże Jadwigi, jej pasierbicy i męża jej Bartłomieja, ma zapłacić 7 grzywien. Dziedzictwo to, czyli dom, znajduje się między domem Jana Białego z jednej a domem Jana Kostelki z drugiej strony. Powzdała go teźże, tak wzdłuż i wszerz z wszelkim prawem, jak sama dzierżyła. W związku z powzdaniem Jadwiga Sowina wspomnianej Jadwidze z mężem swoim Bartłomiejem zapłaciła 2 grzywiny, a następnego roku do 2 tygodni po święcie Zmartwychwstania będzie winna zapłacić kolejne 2 grzywiny i na następny wspomniany termin będzie winna zapłacić 2 grzywiny, i w kolejnym terminie 1 grzywnę, aż do pełnej spłaty 7 grzywien. Jeśliby zaniedbała spłaty w którymś terminie albo nie mogła spłacić, wtedy winna będzie zapłacić 30 grzywien kary [...] między nimi przez wspomnianego rozjemcę. Niemniej wspomniana Jadwiga ze swym mężem Bartłomiejem zobowiązani są uwolnić i wybawić od wszelkich roszczeń Jadwigę Sowinę, jeśli jakieś pojawiłyby się co do wspomnianego dziedzictwa. W związku z tym zapłacono ławnikom i wójtowi pamiętne.*

131. Causa Alberti Grabka cum Stanislao Valach et eius uxore legitima. Coram eodem iudicio [-veniens-] bannito burgrabio, viceadvocato scabinisque plene residentibus veniens Stanislaus Valach cum consorte sua legitima Barbara libere et publice recognovit, quia vendidit et resignavit hereditatem suam seu domum Alberti Grabka pro decem mrc. iacentem inter domum Vydalka ex una parte et inter domum Czyegnykrova parte ex altera

cum omni iure, ut ut[s] soli tenuerunt, tamquam, late tamquam longe, ut soli tenuerunt. Circa quam resignacionem prefatus Albertus Grabka prefato Stanislao Valach et consorti sue legitime Barbare Czeschyvynyney duas mrc. |-pro festo-| ad quemlibet vero terminum pro festo Johannis duas mrc. usque ad plenam solucionem dare. <1512 veniens |-Jacobus-| Stanislaus Valach cum sua uxore legitima Bar[bara] [Cz]eszyszvynyna recognoverunt, quod totalem solucionem receperunt a Jacobo [...] et uxore eius Margaretha pro domo inter Koschka [...] obligantur perpetuum silencium inter se habere pro domo prefato.> || mrc., sic quod si prefatus Albertus Grabka in aliquo termino constituto solvere neglexerit, extunc amittit prefatam hereditatem, nichilominus cum prefatus Stanislaus Valach cum sua legitima consorte prius nominate obligati sunt prefatum Albertum Grabka evincere et eliberare suis impensis ab omni impedimento, si quod in posterum emergerit, quod ponit sibi inscribere libro domini advocati memoriale ponere dominis scabinis.

[s. 76]

131. *Sprawa Wojciecha Grabki ze Stanisławem Wałachem i jego prawowitą żoną. Wobec tego sądu gajonego, burgrabiego, podwójciego i ławników zasiadających w pełnym składzie stawił się Stanisław Wałach z prawowitą swoją żoną Barbarą, by z własnej woli i jawnie zeznać, że sprzedał i powzdał dziedzictwo swoje, czy też dom, Wojciechowi Grabce za 10 grzywien, znajdujący się między domem Widałki z jednej a domem Ciągniekrowy z drugiej strony z wszelkim prawem, tak wzdłuż i wszerz, jak sam dzierżył. W związku z powzdaniem wspomniany Wojciech Grabka jest zobowiązany płacić wyżej wymienionemu Stanisławowi Wałachowi i jego żonie prawowitej Barbarze Cieszyświniną 2 grzywny w terminie na święto św. Jana 2 grzywny aż do pełnej spłaty <1512 stawił się Stanisław Wałach ze swoją prawowitą żoną Barbarą Szyszwiną, by zeznać, że otrzymali pełną spłatę od Jakuba [...] i żony jego Małgorzaty za dom między Koszką [...] zobowiązani są wieczyste milczenie zachować między sobą w sprawie wspomnianego domu> tak, że jeśli wspomniany Wojciech Grabka zaniedba spłaty w którymś terminie, wtedy utraci dziedzictwo. Niemniej wspomniany Stanisław Wałach ze swoją prawowitą żoną, wcześniej wspomnianą z imienia, zobowiązani są wyżej wymienionego Wojciecha Grabkę uwolnić i wybawić własnym kosztem od wszelkich roszczeń, gdyby do jakichś doszło w przyszłości, o czym zapis w księdze wójta umieścił i opłacił ławnikom pamiętne.

132. Causa Climkova Katherine cum Agnete Lapaschkowye. Coram idem iudicium veniens Agnes Lapaschkovna libere et publice recognovit, quia vendidit et resignavit domum seu hereditatem suam Katherine Climkova pro duabus mrc. et sex gr. iacentem inter domum Nicolai Wrząsch ex

una parte et inter domum Pyotrova parte ex altera, tam longe tamque late, cum omni iure, ut sola tenuit. Circa quam resignationem prefata Katherina Klimkowa prefate Agnetis fecit plenariamolucionem duarum mrc. et sex gr. Insuper prefata Agnes obligata prefatam Katherinam est evincere et eliberare ab omni impedimento suis impensis, si quod post ea emergerit. Super quod et memoriale posuit dominis scabinis.

132. *Sprawa Klimkowej Katarzyny z Agnieszką Łapaszkową. *Wobec tego samego sądu stawiała się Agnieszka Łapaszkowa, by z własnej woli i jawnie zeznać, że sprzedała i powzdała dom, czyli swoje dziedzictwo, Katarzynie Klimkowej za 2 grzywny i 6 groszy, znajdujący się między domami Mikołaja Wrząsza z jednej a Piotrowej z drugiej strony, tak wzdłuż i wszerz z wszelkim prawem, jak sama dzierżyła. W związku z tym powzdaniem wspomniana Katarzyna Klimkowa dokonała pełnej spłaty 2 grzywien i 6 groszy wobec wspomnianej Agnieszki. Ponadto Agnieszka zobowiązana została wyżej wymienioną Katarzynę uwolnić i wybawić od wszelkich roszczeń własnym kosztem, gdyby do jakichś doszło. W związku z tym zapłaciła ławnikom pamiętne.*

133. Causa domini Jacobi Stharowycz cum Margartehe Brathonyeva pro orto. Coram idem iudicium veniens Margaretha Brathonyeva, non compulsa, sed libere et publice recognovit, quia vendidit et resignavit ortum suum domino Jacobo Stharowycz mansionario ecclesie parochialis in Colo pro tribus mrc. et fert., iacentem inter ortum prefati domini Jacobi ex una parte et inter ortum Cownathka parte ex altera, tam late tamque longe, ut sola tenuit, cum omni iure, nichil iuris sibi et successoribus suis reliquens. Circa quam resignationem prefatus dominus Jacobus prefate Margarethe Brathonyeva fecit plenariamolucionem trium mrc. et fert., tum prefata M. Brathonyeva obligata est evincere et eliberare prefatum dominum J. suis impensis ab omni impedimento, si post ea pro prefato orto emergerit. Cuius inscripti propter robur posuit memoriale dominis scabinis.

133. *Sprawa Jakuba Starowicza z Małgorzatą Bratoniową o ogród. *Wobec tego samego sądu stawiała się Małgorzata Bratoniowa nie zmuszona, lecz z własnej woli i jawnie zeznała, że sprzedała i powzdała ogród swój Jakubowi Starowiczowi, wikariuszowi kościoła parafialnego w Kole, znajdujący się między ogrodem wspomnianego Jakuba z jednej a ogrodem Kownatki z drugiej strony, tak wzdłuż i wszerz, jak sama dzierżyła z wszelkim prawem, żadnego prawa nie zachowując dla siebie czy swoich spadkobierców, za 3 grzywny i wiardunek. W związku z powzdanien wspomniany Jakub dokonał pełnej spłaty 3 grzywien i wiardunku wobec wspomnianej Małgorzaty Bratoniowej,*

która zobowiązana została uwolnić go i wybawić własnym kosztem od wszelkich roszczeń, gdyby do jakichś względem ogrodu w przyszłości doszło. By utrwalić zapis, zapłacił pamiętne panom ławnikom.

134. Concordia domini Jacobi Stharowycz cum Johanne Jen. Coram idem iudicium bannitum veniens Johannes Jen libere et publice recognovit coram nobis advocato et scabinis, burgrabio prius prescriptis, quod omnimodam concordiam fecerunt in causa testametalī |-consenciens-| cum prefato domino Jacobo. Consenciens prefatus Johannes Jen prefato domino Jacobo eandem concordiam inscribere libro domini advocati.

134. *Uгода Jakuba Starowicza z Janem Jenem. Wobec tego samego sądu gajonego stawiał się Jan Jen, by z własnej woli i jawnie zeznać wobec nas, burgrabiego, wójta i ławników, wcześniej wymienionych, że do pełnej zgody doszli w sprawie spadkowej ze wspomnianym Jakubem. Wspomniany Jan Jen zgodził się, by dla Jakuba zapisać tę ugodę w księdze wójta.

135. Causa Anne molendinatricis cum Mathia Wyelgusch pro duabus mrc. et |-duobus-| octo gr. debiti. Coram nobis in iudicio residentibus burgrabio et advocato cum scabinis veniens Mathias Wyelgusch recognovit se tenere et debere duas mrc. et |-duos-| octo gr. veri et legitimi debiti prefate Anne molendinatricis, quas prefatus Mathias obligatus est eadem solvere prefate Anne. Super quas duas mrc. prefata Anna post proloquutionem ecclesie ipse immente est proluquta super pecunias pro domo acceptas. Quas pecunias prefata Anna Luce Mrzerzik commendavit ad recipiendum a prefato Mathia Wyelgusch vero et memoriale dedit.

135. *Sprawa młynarzowej Anny z Maciejem Wielgusem o 2 grzywny i 8 groszy długu. Wobec nas, zasiadających na sądzie, burgrabiego i wójta z ławnikami stawiał się Maciej Wielgus, by zeznać, że jest winien 2 grzywny i 8 groszy prawdziwego i prawowitego długu wobec młynarzowej Anny, które wspomniany Maciej zobowiązał się zapłacić wyżej Annie, w sprawie których 2 grzywien Anna po porozumieniu w sprawie pieniędzy za dom. Odbiór tych pieniędzy od Macieja Wielgusa wspomniana Anna powierzyła Łukaszowi Mrzerzikowi i zapłaciła pamiętne.

|| Iudicium bannitum particulare celebratum feria sexta proxima ante festum sancti Valentini anno 1508 [11 II 1508] per burgrabium Johannem Schlayak et viceadvocatum Johannem Długi, Blasium Skovronek, Johannem Copecz, Albertum Poczathek, Petrus Cazubiecz, Johannes Nozewnyk, Nicolaus Cwyawka, Stanislaus Nydzwyecz.

[s. 77]

***Sąd gajony zwyczajny odbył się w ostatni piątek przed świętem św. Walentego roku 1508** wobec Jana Sadlaka i podwójciego Jana Długiego,

Błażeja Skowronka, Jana Kopcia, Wojciecha Początk, Piotra Kazubca, Jana Nożownika, Mikołaja Kujawki, Stanisława Niedźwiedzia.

136. Causa Michaelis Leydo cum Myschlonek Andris. Coram idem iudicium veniens Michael Leydo libere et publice recognovit, quia vendidit hereditatem suam seu domum iacentem inter domum Lanczkorun ex una parte et domum Vidalka ex alia, tam longe tamque late, ut solus tenuit, nichil sibi nec suis sanguieiunctis reservando Andree Myschlonek pro |-trius-| tredecim mrc. Quas tredecim mrc. actu et plene prefatus Andreas Mischlonek eidem Michael Leydo exsolvit. Sic cum quod prefatus Michael Leydo obligatus est suis impensis eundem ab omni impedimento, si aliquod in posterum evincerit ab eius amicis et cognatis evincere et eliberare, ubi et memoriale scabinis posuit.

136. *Sprawa Michała Lejdo z Andrzejem Myślōnkiem. Wobec tego samego sądu stawił się Michał Lejdo, by z własnej woli i jawnie zeznać, że sprzedał swoje dziedzictwo, czyli dom, znajdujący się między domem Lanczkoruna z jednej a Widalki z drugiej strony, tak wzdłuż i szerz, jak sam dzierżył, niczego nie zachowując dla siebie czy swoich krewnych, Andrzejowi Myślōnkowi za 13 grzywien. Tych 13 grzywien faktycznie i w całości wspomniany Andrzej Myślōnek zapłacił Michałowi Lejdo tak, że wspomniany Michał Lejdo zobowiązany został własnym kosztem wyzwolić tamtego i wybawić od wszelkich roszczeń, gdyby w przyszłości do jakichś doszło ze strony jego przyjaciół i krewnych, a następnie zapłacił pamiętne ławnikom.

137. Causa Mathie Wyelgusz cum Jacobo Thorek, Stephano et Anne pueris Johannis Cyerzek pro domo. Coram idem iudicium bannitum venientes Jacobus Thvorek et Anna pueri Johannis Cyerzek libere et publice recognoverunt, quod vendiderunt hereditatem suam paternam et maternam, videlicet domum iacentem in acie et Lucam sartorem, tam longe tamque late, ut soli tenuerunt, nil sibi et suis successoribus, iuris ad eam reservando, Mathie Wyelgusz pro duabus mrc. sine sex gr. Circa quam resignationem prefatus Mathias posuit eis mediam mrc. et pro quolibet iudicio bannito particulari proximo celebrando post festum sancti Michaelis tenebitur dare per mediam mrc. usque ad finalem et completam solucionem, sic quod si tardaverit aliquum terminum, extunc amittit prefatum hereditatem, nichilominus cum prefati pueri Johannis Cyerzek obligati sunt eum evincere et eliberare suis impensis in quolibet impedimento, si quod ab amicis et sanguieiunctis eorum in posterum emerit. Vero et memoriale scabinis posuit.

137. *Sprawa Macieja Wielgusa z Jakubem Turkiem, Szczepanem, Anną dziećmi Jana Kierzka o dom. Wobec tego sądu gajonego stawili się Jakub

Turek i Anna, dzieci Jana Kierzka, by z własnej woli i jawnie zeznać, że sprzedali swoje dziedzictwo po ojcu i matce, to jest dom znajdujący się między domem narożnym i krawca Łukasza, tak wzdłuż i wszerz, jak sami dzierżyli, żadnego prawa nie zachowując dla siebie czy swoich dziedziców, Maciejowi Wielgusowi za 2 grzywny bez 6 groszy. W związku z powzdaniem wspomniany Maciej zapłacił im ½ grzywny, a na każdy sąd gajony zwyczajny odbywany po święcie św. Michała będzie winny dać po ½ grzywny aż do końcowej i pełnej spłaty. Gdyby nie dotrzymał któregoś terminu, wtedy utraci wspomniane dziedzictwo, niemniej wspomniane dzieci Jana Kierzka zobowiązane zostały uwolnić go i wybawić własnym kosztem od wszelkich roszczeń, gdyby do jakichś doszło w przyszłości ze strony przyjaciół i krewnych. Nadto zapłacił ławnikom pamiętne.

|| 138. Causa Andree Cziegnycrova cum Mathia Wielgysz pro domo.

[s. 78]

Coram idem iudicium bannitum et coram burgrabio, advocato, scabinisque plene residentibus veniens providus Mathias Vielgusz libere et publice recognovit, quia vendidit et resignavit Andree Cziegnykrova suam hereditatem, videlicet domum pro sex mrc., iacentem inter Schmieck ex una et Schlonyam ex alia parte, tam longe tamque late, ut solus tenuit, nil sibi nec suis successoribus iuris ad eandem reservando, tam longe tamque late, ut solus tenuit. Circa vero resignationem prefatus Andreas Cziegnycrova prefato Mathie Vielgusz posuit sxg. et pro festo sancti Johannis Baptiste mediam sxg. et pro alio termino eiusdem anni pro festo sancti Michaelis mediam sxg. et pro Nativitate Christi [-mediam-] mrc. Iterum vero per annum pro festo Nativitatis mrc. et pro alio simili termino mrc. usque ad plenam solutionem sex mrc. Ita cum quod si prefatus Andreas aliquem terminum solutionis neglexerit, extunc amittit prefatam hereditatem. Actum prefatus Mathias Vielgusz obligatus est prefatum Andream Cziegnykorva evincere ab omni impedimento si in posterum emergerit suis impensis a suis successoribus. Vero et memoriale dominis scabinis dedit.

138. *Sprawa Andrzeja Ciągniekrowy z Maciejem Wielgusem o dom.

Wobec tego samego sądu gajonego i wobec burgrabiego, wójta, ławników zasiadających w pełnym składzie, stawiał się przezorny Maciej Wielgus, by z własnej woli i jawnie zeznać, że sprzedał i powzdał Andrzejowi Ciągniekrowie swoje dziedzictwo, to jest dom, za 6 grzywien, znajdujący się między Szmiekiem z jednej a Słonią z drugiej strony, tak wzdłuż i wszerz, jak sam dzierżył, żadnego do niego prawa nie zachowując dla siebie czy swoich dziedziców, tak wzdłuż i wszerz, jak sam dzierżył. W związku z powzdaniem wspomniany Andrzej Ciągniekrowa zapłacił kopę Maciejowi Wielgusowi,

a winien jest jeszcze zapłacić: na święto św. Jana Chrzciciela ½ kopy i w kolejnym terminie tego roku, na święto św. Michała ½ kopy, a na święto Bożego Narodzenia grzywnę. Podobnie za rok na święto Bożego Narodzenia zapłaci grzywnę i na kolejne również grzywnę aż do pełnej spłaty 6 grzywien. Gdyby zaś wspomniany Andrzej zaniedbał któregoś z terminów, wtedy utraci wspomniane dziedzictwo. Wspomniany Maciej Wielgus został zobowiązany wyżej wymienionego Andrzeja Ciągniekrowę uwolnić własnym kosztem od wszelkich roszczeń, gdyby w przyszłości doszło do jakichś ze strony jego dziedziców i zapłacił ławnikom pamiętne.

139. Causa molendinatoris Stanislai Nyclovycz cum Andrea Czegnykrova suo *schvzrą*. Coram burgrabio, viceadvocato scabinisque plene residentibus ad iudicium bannitum veniens honesta Nyklieva libere et publice recognovit, quod totam suam sortem quam habuit in domo aciali iuxta plateam ex una et inter Zemlam parte ex alia filio suo uterino Stanislao Nyclovycz resignavit. Ita cum quod prefatus Stanislaus tenebit et obligatus est sue sorori et viro suo legittimo Andree Cziegnykrova pro tota prefata sorte maternorum et paternorum bonorum solvere et dare quatuor mrc., ubi circa resignacionem prefatus Nyclevicz posuit eidem duas mrc. et duas tenebit dare pro futuro proximo festo Nativitatis Cristi sub amissione hereditatis. Quam sortem prefata Sthachna Niclieva, tam longe tamque, late resignavit, ut sola tenuit, nil sibi iuris nec in vita ne post mortem nec |-suis-| sue filie et viro suo et legitimis successoribus reservando. Vero memoriale dominis scabinis dedit.

139. *Sprawa młynarza Stanisława Nikłowicza z Andrzejem Ciągniekrową, jego „szurzą” [to jest bratem żony]. Wobec burgrabiego, podwójciego i ławników zasiadających w pełnym składzie na sądzie gajonym stawiała się uczciwa Nikłowa, by z własnej woli i jawnie zeznać, że całą swoją część, którą miała w domu narożnym między ulicą z jednej a Żemlą z drugiej strony przekazała w posiadanie swojemu rodzonemu synowi Stanisławowi Nikłowiczowi. Z tego tytułu wspomniany Stanisław będzie winien swojej siostrze i jej prawowitemu mężowi Andrzejowi Ciągniekrowie, za całą wspomnianą część dóbr macierzyzny i ojcowizny, zapłacić 4 grzywny. W związku z powздaniem wspomniany Nikłowicz zapłacił też 2 grzywny, a 2 będzie winien dać na następne święto Bożego Narodzenia pod groźbą utraty dziedzictwa. Tę część wspomniana Stachna Nikłowa, tak wzdłuż i wszerz powzdala, jak sama dzierżyła, żadnego prawa nie zachowując za życia ani po śmierci ani swojej córce i jej mężowi oraz prawowitym dziedzicom, a ponadto zapłaciła ławnikom pamiętne.

|| Iudicium particulare bannitum celebratum feria VI ante Invocavit [10 III 1508] **sub Johanne Sadlak** burgrabio et Johanne Dlugy viceadvocato atque scabinis superius eorum nominibus descriptis etc.

[s. 79]

**Sąd zwyczajny gajony odbył się w piątek przed niedzielą Wstępną pod przewodnictwem burgrabiego Jana Sadlaka i podwójciego Jana Długiego oraz ławników wymienionych wyżej z imienia.*

140. Causa Johannis Mrzewka cum Jacobo Pipka pro orto. Coram nobis burgrabio, viceadvocato et scabinis omnibus bannito in iudicio plene residentibus constitutus personaliter Jacobus Pipka publice recognovit, quia ortum suum, dictum Paszewszky, iacentem penes ortum plebani et fluvium magnum Vartha circa Vyeczczu vendidit Johanni Mrzewka pro media sexta mrc. pecunie communis, quem etiam resignavit sibi eundem cum omni iure, late et longe, sicut solus tenuit, nichil pro se ibidem reservando in posteris et recognovit, quia iam mediam quartam mrc. pecuniarum recepit pro dicto orto a prefato Johanne Mrzewka, qui pro festo Pasce proxime venturo per annum unam mrc. eidem Jacobo ponere debet et est obligatus et iterum aliam mrc. similem pro alio festo Pasce iterum per annum postmodum sub amissione hereditatis utriusque terminum observando secundum consuetudinem communem et ergo idem Jacobus Pipka obligatur Johannem Mrzewka evincere et eliberare a quovis impedimento suis impensis pro dicto orto. Super quod idem Mrzewka memoriale solvit scabinis.

*140. *Sprawa Jana Mrzewki z Jakubem Pipką o ogród. Wobec nas, burgrabiego, podwójciego i wszystkich ławników zasiadających w pełnym składzie na sądzie gajonym stawił się osobiście Jakub Pipka, by zeznać jawnie, że swój ogród, zwany Paszewskim, znajdujący się między ogrodem plebana i wielką rzeką Wartą przy Wiejczy, sprzedał Janowi Mrzewce za 5,5 grzywny pospolitego pieniądza, który to ogród również powzdał mu z wszelkim prawem tak wzdłuż i wszerz, jak sam dzierżył, niczego nie zachowując tam dla siebie w przyszłości. Zeznał, że już 3,5 grzywny otrzymał za wspomniany ogród od wyżej wymienionego Jana Mrzewki, który na najbliższe święto Zmartwychwstania za rok ma zapłacić temu Jakubowi 1 grzywnę i znowu kolejną grzywnę na kolejne święto Zmartwychwstania, za rok kolejny, pod groźbą utraty dziedzictwa, przestrzegając terminu zgodnie z powszechnym obyczajem. Zatem Jakub Pipka zobowiązany jest uwolnić i wybawić własnym kosztem Jana Mrzewkę od wszelkich roszczeń do tego ogrodu. W związku z tym Mrzewka zapłacił ławnikom pamiętne.*

141. Cause Margarethe Scrobanyna cum propinquis viri sui Johannis Scrobanyna. Coram nobis burgrabio, viceadvocato et scabinis omnibus

[s. 80]

superius descriptis veniens personaliter Margaretha Slompiczyna filiastra et Dorothea eciam filiastra de Gosczyądza et Margaretha sororina germane ipsius Scrobanyna bone memorie publice recognoverunt bannito in iudicio, quia arbitralem concordiam fecerunt coram dominis Jacobo Strzeleczszky proconsule et Petro Cobyłka, Stanislaŏ Jarzamp, Mathia Rychłowpadl consulibus et Mathia Gąssyorek necnon Blasio Scovronek atque || aliis pluribus fidedignis hominibus circa premissa cum honesta domina Margaretha Scrobanyna pro tota propinquitate devoluta super eas post mortem affinis earum predicti Johannis Scrobanya et recognoverunt publice bannito in iudicio, quia prefata domina Margaretha eis satisfecit in omnibus pro tota propinquitate earum post mortem viri sui olim bone memorie Johannis Scrobanya et obligantur iam perpetuum silencium et pacem cum ea habere usque in ewm pro tota dicta propinquitate earum ibidem devoluta super easdem. Super quod eadem domina Scrobanyna memoriale solvit scabinis.

141. *Sprawa Małgorzaty Skrobaniny z bliskimi jej męża Jana Skrobaniny. *Wobec nas, burgrabiego, podwójciego i wszystkich ławników wyżej wymienionych, stawiała się osobiście Małgorzata Slompiczyna pasierbica, i Dorota, również pasierbica z Gościędzy, oraz Małgorzata, siostrzenica tejże zmarłej Skrobaniny, by jawnie zeznać na sądzie gajonym, że zawarły ugodę rozjemczą z panami burmistrzem Jakubem Strzeleckim i rajcami Piotrem Kobyłką, Stanisławem Jarząbem, Maciejem Rychłowpadłem oraz Maciejem Gąsiorkiem, jak również Błażejem Skowronkiem oraz wieloma innymi wiarygodnymi ludźmi w związku z ustaleniami zawartymi z uczciwą panią Małgorzatą Skrobaniną w sprawie całej bliższości przypadłej im po śmierci ich bliskiego wspomnianego Jana Skrobaniny. Zeznały więc jawnie na sądzie gajonym, że wspomniana Małgorzata zadość im uczyniła we wszystkim za całą ich bliższość po śmierci swego zmarłego męża Jana Skrobaniny i zobowiązują się utrzymać z nią wieczyste milczenie i zgodę co do rzeczzonej bliższości, która im przypadła. W związku z tym pani Skrobanina zapłaciła ławnikom pamiętne.*

142. Mrzewka cum Anna Puchalyna. Coram nobis burgrabio, viceadvocato et scabinis omnibus superius descriptis constituta personaliter Anna Puchalyna publice recognovit bannito in iudicio, quia aream domus sue iacentem inter Ptasznyk et portam civitatis communem vendidit et resignavit ipsi Johanni Mrzewka pro duobus gr. pecuniarum paratis et iam actu sibi exsolventis. Et hec cum omni iure, late et longe, sicut sola tenuit et obligatur eum evincere et eliberare a quolibet impedimento predictae aree impensis et perpetuum silencium pro dicta area secum habere usque in ewm et cum omnibus suis propinquis. Super quod idem Mrzewka memoriale posuit scabinis.

142. *Mrzewka z Anną Puchaliną. *Wobec nas, burgrabiego, podwójciego i wszystkich ławników wyżej wymienionych stawila się osobiście Anna Puchalina, by jawnie zeznać na sądzie gajonym, że grunt pod domem swoim znajdujący się między Ptasznikiem a bramą miejską sprzedała i powzdała Janowi Mrzewce za 2 grzywny pieniądza w gotówce i już zapłaconych, z wszelkim prawem, tak wzdłuż i szerz, jak sama dzierżyła. Zobowiązana została własnym kosztem uwolnić go i wybawić od wszelkich roszczeń co do wspomnianej parceli i zachować w jej sprawie wieczyste milczenie wraz ze wszystkimi swoimi bliskimi. W związku z tym Mrzewka zapłacił ławnikom pamiętne.*

143. Gawłowa cum Martino Szarowszky. *Coram nobis burgrabio, vice-advocato et scabinis omnibus bannito in iudicio plene residentibus predictus Martinus Szarowszky publice recognovit bannito in iudicio, quia arbitralem concordiam fecit post Margaretham uxorem suam cum honesta domina Anna Gawłowa, matre uxoris sue Margarethe predictae, pro omnibus rebus, quas habuit apud prefatam Annam Gawłowa, quas omnes res apud se servatas domina Gawłowa plene restituit ipsi Martino prefato inprimis: palium Harrasy, lasczowy, tunicam Ostrodmensis, palium polbrucszky, ferialem, plumaticam et cum tectorio eiusdem, lintheamen et mensale, lychtarz, sartaginem parvam et talare stanneum et sex gr. pecuniarum loco argenti, quod fuit circa tunicam predictam. In quibus omnibus rebus idem Martinus iam debet tempore perpetuam pacem et silentium eternum cum dicta Anna Gavłowa usque in ewm et recognovit, quia iam predicta domina Gavłowa sibi satis fecit in omnibus usque ad unguem. Sic quod iam apud eam nichil habuit in perpetuum. Super quod eadem Gavłowa memoriale solvit scabinis.*

143. *Gawłowa z Marcinem Szarowskim. *Wobec nas, burgrabiego, podwójciego i wszystkich ławników zasiadających w pełnym składzie na sądzie gajonym, wspomniany Marcin Szarowski zeznał jawnie na sądzie gajonym, że zawarł ugodę rozjemczą po swojej żonie Małgorzacie z uczciwą Anną Gawłową, matką jego żony Małgorzaty, w sprawie wszystkich rzeczy, które powierzyła na przechowanie wspomnianej Annie Gawłowej. Wszystkie te rzeczy u niej przechowane pani Gawłowa w całości zwróciła wspomnianemu Marciniowi, przede wszystkim płaszcz z haraszu „lasczowy”, tunikę z sukna amsterdamskiego, płaszcz „polbrucszky”, pierzynę z poszwą, ręcznik i obrus, lichtarz, mały kocioł i talerz cynowy oraz 6 grzywnien pieniądza w miejsce srebra, które wymieniono na wspomnianą tunikę. Co do tych wszystkich rzeczy tenże Marcin ma zachować wobec rzeczzonej Anny Gawłowej wieczyste zgodę i milczenie. Ponadto zeznał, że już wspomniana pani Gawłowa już mu*

we wszystkim zadość uczyniła. Zatem niczego wobec niej sobie nie rości aż na wieki. W związku z tym ta sama Gawłowa zapłaciła ławnikom pamiętne.

[s. 81]

|| **144. Causa Mathie Gąssyorek cum Stanislao Sibilla pro area dicta Capryzyszkye.** Coram nobis burgrabio, viceadvocato atque scabinis omnibus bannito in iudicio plene residentibus superius descriptis veniens personaliter providus Mathias Gąssyorek publice est prolocutus prima, secunda, tertia et quarta, videlicet super aream Capryzyszkye in novem gr. proprii debiti et in octo gr. debiti ipsius eadem et in viginti gr. Petri Cobyłka, quos idem Mathias Gąssyorek actu exolvit suis pecuniis ipsi ecclesie et eciam ipsi Petro Cobyłka pro dicto Stanislao Sibilla et ipsi advocato cum suis scabinis quatuor gr. cum quatuordecim den., in quibus omnibus in summa computatis. Ipsum ius post quartam prolocucionem eiusdem Mathie Gąssyorek super dictam aream Stanislao Sibilla dedit et adiudicavit intromissionem eidem in summa pecuniarum prefati |-S-| tali modo, quod prefatus Mathias Gąssyorek debet, uti atque tenere prefatam aream tam diu quousque per dictum Stanislaum Sibilla ergo exempla fuerit |-apud-| a prefato Gąssyorek. Super quod idem Gąssyorek memoriale solvit scabinis.

144. *Sprawa Macieja Gąsiorka ze Stanisławem Sybillą o grunt zwany Kaprzyńskie. *Wobec nas, burgrabiego, podwójciego i wszystkich ławników wyżej wymienionych zasiadających na sądzie gajonym w pełnym składzie, stawił się osobiście przezorny Maciej Gąsiorek, by jawie upomnieć się po raz pierwszy, drugi, trzeci i czwarty, mianowicie o dług w wysokości 9 grzywien za grunt [zwany] Kaprzyńskie i o dług w wysokości 8 grzywien i o dług w wysokości 20 grzywien wobec Piotra Kobyłki, które ów Maciej Gąsiorek spłacił faktycznie ze swoich pieniędzy kościolowi i Piotrowi Kobyłce za wspomnianego Stanisława Sybillę, jak również zapłacił wójtowi i ławnikom 4 grosze oraz 14 denarów, zliczając to wszystko w jedną sumę. Po czwartym napomnieniu Macieja Gąsiorka w sprawie wspomnianego gruntu, Stanisław Sybilla dał i przysądził przejęcie parceli przez tego [Macieja Gąsiorka] za wspomnianą kwotę, w taki sposób, że wspomniany Maciej Gąsiorek ma używać i dzierżyć ową parcelę tak długo, aż przez wspomnianego Stanisława Sybillę od wspomnianego Gąsiorka. W związku z tym Gąsiorek zapłacił ławnikom pamiętne.*

145. Causa Stanislai Zlypan cum Gregorio Brathonek. Coram nobis burgrabio, viceadvocato et scabinis omnibus bannito in iudicio plene residentibus constituti personaliter Stanislaus Zlypan ex una et Gregorius Brathonyek parte ex altera publice recognoverunt, quia commutationem domos suos fecerunt alter utrum inter se, sic quod Stanislaus Zlypan dedit domum suam iacentem inter Tchorz et Strzesz vicinos ipsi Gregorio Brathonyek et

Gregorius ergo Brathonyek dedit ipsi Stanislao Zlypan domum suam iacentem suo postico usque Byaly Jacub et inter plateas civitatis communes in acie et resignaverunt sibi ipsis mutuo cum omni iure, late et longe, nullam propinquitatem pro se ipsis ibidem reservatam in posterum usque in ewm. Et hoc taliter, quod ipsum Stanislaus Zlypan dedit ipsi Gregorio quatuor mrc. pecuniarum iam actu sibi exolutas et quintam mrc. aduc sibi apponere debet pro festo Sancte Crucis in autumpno sub amissione hereditatis. Et finem iam totalem solucionis. Et debet Stanislaus prefatus apud se in orto suo servare [...] ad usum ipsi Gregorio Brathonyek. Super quibus idem Gregorius et cum matre sua antiqua Brathonyeva sua stamina panni elaborare tenebuntur libere usque ad exitum duos annos absque omni excusacione et |-debent-| post decursum || duorum annorum prefatus Gregorius debet libere atque habebit [s. 82] potestatem ergo tollendi predictas *flamy* de orto ipsius Stanislai predicto et faciendi ad eis, quod sed sibi videbitur. Et obligantur mutuo perpetuum silentium et pacem inter se habere pro dictis domibus usque in ewm. Super quod utrique memoriale posuit scabinis.

145. *Sprawa Stanisława Złegopana z Grzegorzem Bratońkiem. *Wobec nas, burgrabiego, podwójciego i wszystkich ławników zasiadających w pełnym składzie na sądzie gajonym, stawili się osobiście Stanisław Zlypan z jednej i Grzegorz Bratoniek z drugiej strony, by jawnie zeznać, że dokonali zamiany domów między sobą. Stanisław Zlypan dał swój dom, znajdujący się między sąsiadami Tchórzem a Strzeszem, Grzegorzowi Bratońkowi, zaś Grzegorz Bratoniek dał Stanisławowi Zlemupanu swój dom mieszczący się na tyłach aż do Białego Jakuba i między wspólnymi ulicami miasta na rogu. Ponadto dokonali względem siebie wzajemnego powzdania z wszelkim prawem tak wzdłuż i wszerz, nie zachowując na przyszłość żadnej bliższości dla siebie aż po wieki. Stąd Stanisław Zlypan dał temu Grzegorzowi 4 grzywny a piątą ma zapłacić jesienią na święto Krzyża Świętego pod groźbą utraty dziedzictwa aż do pełnej spłaty. Wobec tego także Grzegorz wraz ze swoją matką, starą Bratoniową, po upływie dwóch lat będzie miał możliwość zbierania wspomnianych z ogrodu tegoż Stanisława i robienia z nimi co uzna za stosowne. I zobowiązani są nawzajem zachować między sobą wieczyste milczenie i zgodę co do wspomnianych domów. W związku z tym zapłacił ławnikom pamiętne*

146. Margaretha Vidalczyna cum Norek. Coram nobis burgrabio, vice-advocato cum scabinis omnibus bannito in iudicio residentibus constitutus personaliter Jacobus Norek abrenunciavit se et resignavit totam suam propinquitatem, quam habuit super domo Stanislai Helka sibi vendita per Petrum

Cobylka pro mrc. una parata pecuniarum, quam ergo idem Stanislaus Helka in testamento suo eviterne resignavit ipsi Margarethe Vidalszyna sororine sue cum omni iure et potestate omnimoda usque in ewm, cui prefato Jacobo Norek ipse Petrus Cobylka mediam mrc. pecuniarum paratam actu iam dedit, exolvit ratione eius propinquitatem, quam [...]super eadem domo habuit et ipse Norek iam debet in isto satis habere et perpetuum silencium pro dicta domo tenere usque in ewm et super hec eadem Margaretha Vidalczyna memoriale posuit scabinis.

146. *Małgorzata Widalczyna z Norkiem. *Wobec nas, burgrabiego, podwójciego, ze wszystkimi ławnikami zasiadającymi na sądzie gajonym stawił się osobiście Jakub Norek, by wyrzec się i rzec całej swojej bliższości, którą miał do domu Stanisława Helki, sprzedanego mu przez Piotra Kobylkę za 1 grzywnę pieniędzy w gotówce, który to Stanisław Helka w swoim testamencie wieczyście powzdał Małgorzacie Widalczynie, swojej siostrzenicy, z wszelkim prawem i pełnym władztwem. Piotr Kobylka już faktycznie dał wspomnianemu Jakubowi Norkowi ½ grzywny pieniędzy w gotówce, a sam Norek winny jest uznać, że mu zadośćuczyniono i utrzymać wieczyste milczenie o tym domu. W związku z tym Małgorzata Widalczyna zapłaciła pamiętne ławnikom.*

147. Michael Nor cum Jacobo filio suo. *Coram nobis burgrabio, viceadvocato et scabinis bannito in iudicio residentibus constitutus personaliter Jacobus Norek publice recognovit, quia cum patre suo Michaele Nor fecit concordiam [-cum-] pro tota sua propinquitatem super eum spectante iam paternitate, quam eciam maternitate ipsius apud prefatum Michaellem Nor patrem suum predictum. Sic quod predictus Michael unam mrc. pecuniarum paratam actu iam dedit ipsi Jacobo filio suo predicto pro tota paternitate et maternitate eiusdem Jacobi et aliam mrc. pro annuali foro proxime venturo in Qudragesima [-debet et obligavit solvere-] iam actu, quod dedit eidem Jacobo prefato, in quo iam debet satis habere et silencium eternum pro paternitate quam atque maternitate sua usque in ewm. Super quod idem Michael Nor memoriale solvit scabinis.*

147. *Michał Nor z Jakubem, swoim synem. *Wobec nas, burgrabiego, podwójciego i ławników zasiadających na sądzie gajonym stawił się osobiście Jakub Norek, by zeznać jawnie, że z ojcem swoim Michałem Norem zawarł ugodę w sprawie całej swojej bliższości jemu przypadającej, zarówno ojcowizny jak i macierzyzny od swego wspomnianego już ojca Michała Nora. Zatem wspomniany Michał 1 grzywnę pieniędzy w gotówce faktycznie już dał swojemu synowi Jakubowi za całą ojcowizną i macierzyzną Jakuba i drugą grzywnę na najbliższym jarmarku w Wielkim Poście już faktycznie [uiści],*

dając ją Jakubowi. Wspomniany ma uznać, że mu zadośćuczyniono i zachować wieczyste milczenie o swojej ojcowiznie i macierzyźnie. W związku z tym Michał Nor zapłacił ławnikom pamiętne.

148. Mathias Lany cum Andrea Barlossky. Coram nobis burgrabio, viceadvocato et scabinis omnibus bannito in iudicio residentibus superius descriptis personaliter constitutus providus Andreas Barlossky publice recognovit, quam fecit concordiam cum Mathia Lany pro tota propinquitate uxoris sue Zophie et Johannis Cossovycz, frater eius, || quam habuerunt apud prefatum Mathiam Lany post mortem olim Mathie Cossovycz fratris eorum. Quod idem Mathias debet et obligatur ipsi Andree mediam quartam mrc. pecuniarum exolvere pro tota propinquitate ipsius Zophie et Johannis Cossevycz de Brudzevo fratris germani eiusdem et ipse Andreas prefatus iam actu totam predictam eorum propinquitatem publice resignavit ipsi Mathie Lany cum omni iure, late et longe, nichil ibidem pro dicta sua uxore Zophia et Johanne fratre ipsius reservando apud prefatum Lany in posterum, quem obligatur eliberare a quovis impedimento cuiuscunque persone suis impensis. Quamquidem Mathias Lany circa resignacionem sibi factam mediam secundam mrc. pecuniarum actu iam posuit ipsi Andree prefato et pro Carnisprivio proxime venturo per unam mrc. pecuniarum debet et obligatur eidem Andree super ponere usque ad exitum totalisolucionem predictae sub vadio triginta mrc. Super quod idem Andreas memoriale solvit scabinis.

[s. 83]

148. *Maciej Lany z Andrzejem Barłockim. Wobec nas, burgrabiego, podwójciego i wszystkich ławników wyżej wymienionych zasiadających na sądzie gajonym, stawił się osobiście Andrzej Barłocki, by zeznać jawnie, że zawarł ugodę z Maciejem Lanym w sprawie całej bliższości jego żony Zofii i Jana Kosowicza, brata jej, którą mieli u wspomnianego Macieja Lany po śmierci Macieja Kosowicza, ich brata. Na mocy ugody Maciej winny jest i zobowiązany Andrzejowi wypłacić 3,5 grzywny za całą bliższość Zofii i Jana Kosowicza z Brudzewa, rodzzonego brata tejże. Wspomniany Andrzej już faktycznie powzdał jawnie całą ich bliższość Maciejowi Lany z wszelkim prawem tak wzdluż i wszertz, niczego nie zachowując tam dla wspomnianej swej żony Zofii i brata jej Jana na przyszłość u wyżej wymienionego Macieja Lany, którego zobowiązany jest uwolnić własnym kosztem od wszelkich roszczeń ze strony kogokolwiek. W związku z powzdaniem Maciej Lany faktycznie zapłacił już 1,5 grzywny pieniądza wspomnianemu Andrzejowi i na nadchodzącą ostatnią niedzielę przed Wielkim Postem jest winien dać 1 grzywnę Andrzejowi, aż do pełnej spłaty, pod karą 30 grzywien. W związku z tym ten sam Andrzej zapłacił ławnikom pamiętne.

149. Stanislaus Storzygąpka cum Stanislao Helka. Coram nobis burgrabio, viceadvocato et scabinis omnibus bannito in iudicio plene residentibus superius descriptis constitutus personaliter providus Stanislaus Helka publice recognovit bannito in iudicio, quia ante tres annos sive magis vel minus antequam prefatus Helka commutationem domorum fecerat cum ipso Mathia Szyszthka. Idem Stanislaus Helka partem postici sui iacentem ex opposito domus Stanislai Storzygąpka sub mensura duos sulcos, alias *sklady*, pro media mrc. pecuniarum parata et actu iam, sed exoluta vendidit ipsi Stanislao Storzygąpka cum omni iure et potestate omnimoda, late et longe, sicut solus tenuit, vendidit et resignavit sibi prefato Stanislao Storzygąpka usque in ewm, nullam propinquitatem, utilitatem ibidem resignando pro se ipso aut suis posteris usque in perpetuum et obligatur vigore presencium eternum silencium pro dicta parte prefati posteris sui habere cum predicto Stanislao Storzygąpka et omnibus eius posteris atque pacem usque in sempiternum. Super quod idem Stanislaus Storzygąpka memoriale posuit scabinis.

149. *Stanisław Storzygąbka ze Stanisławem Helką. *Wobec nas, burgrabiego, podwójciego i wszystkich ławników zasiadających w pełnym składzie na sądzie gajonym i wyżej wymienionych, stawił się osobiście przezorny Stanisław Helka, by jawnie zeznać na sądzie gajonym, że przed trzema laty, albo wcześniej bądź później wspomniany Helka dokonał zamiany domów z Maciejem Szyszką. Tenże Stanisław Helka część położoną na jego tyłach na przeciw domu Stanisława Storzygąbki o rozmiarze 2 zagonów, inaczej „składów” sprzedał Stanisławowi Storzygąbce za ½ grzywny pieniądza w gotówce już faktycznie wypłaconej, z wszelkim prawem i całkowitym władztwem, tak wzdłuż i wszerz, jak sam dzierżył. Sprzedał i powzdał wspomnianemu Stanisławowi Storzygąbce aż po wieki, nie zachowując dla siebie czy swoich potomków żadnej bliższości, użyteczności i zobowiązany jest niniejszym dochować wieczystego milczenia o wspomnianej części z wyżej wymienionym Stanisławem Storzygąbką i wszystkimi jego potomkami. jak też zgodę zachować aż na wieki. W związku z tym Stanisław Storzygąbka zapłacił ławnikom pamiętne.*

Iudicium magnum bannitum celebratum feria sexta proxima post festum sancte Zophie [19 V 1508] sub Johanne Schadlak burgrabio, Johanne Długi advocato et scabinis, Blasio Szkovronek, Johanne Copecz, Petro Cazubiecz, Johanne Miecznyk, Stanislao Miedzviecz, Cvyawka Nicolaus, Johanne Mrzevka.

***Sąd wielki gajony odbył się w piątek po święcie św. Zofii** wobec burgrabiego Jana Sadlaka, wójta Jana Długiego i ławników Błażeja Skowronka,

Jana Kopcia, Piotra Kazubca, Jana Miecznika, Stanisława Niedźwiedzia, Kujawki Mikołaja, Jana Mrzewki.

|| **150. Recognitio Luce Maszlo cum uxore sua Hedvige** [-Colaczko-vna-] **Nagnibaran.** Lucas Maschlovicz eidem uxore [-Hedvigi-] Margaretha legitima Nagnibaranovna recognoscimus per presentem inscriptionem in librum domini advocati, quia realiter et cum effectum recepimus dimidiam quindecimam mrc. et dimidium octavum gr. ex archa scabinorum repositarum per Copithova pro domo eius paterna et materna. De quibus pecuniis quito prefatos dominos advocatum et scabinos tunc existentes per presentem inscriptionem. Acta hec sunt die anno quo supra et ego obligo eos ab omni impedimento evincere et eliberare ab omni impedimento si in futurum aliquod pro prefatos pecuniis emerit.

[s. 84]

150. *Zeznanie Łukasza Masła z jego żoną Jadwigą Nagnibaranową. *Łukasz Maslek tejże żonie prawowitej Małgorzacie [!] Nagnibaranowej zeznajemy niniejszym zapisem w księdze wójta, że rzeczywiście i faktycznie otrzymaliśmy 14,5 grzywny i 7,5 grosza z kasy ławników złożone przez Kopytową za dom jej po ojcu i matce, z których to pieniędzy kwituję niniejszym wspomnianych panów wójta i ławników, wówczas pełniących swoje funkcje. Działo się dnia, roku jak wyżej. Zobowiązuję się bronić ich i wybawić od wszelkich roszczeń, gdyby w przyszłości doszło do jakichś co do wspomnianych pieniędzy.*

151. Causa Johannis Czapnyk et Martni Czapnyk cum uxore sua. Coram idem iudicium bannitum veniens Johannes Czapnyk recognovit [-quia Johannes-], quia a Martino Czapnyk et uxore sua Margarteha recepit plenariam solutionem pro tota sorte fraterna testamentaliter sibi legata per Stanislaum Czigan fratrem suum. Quam sortem plene et cum effectum resignavit prefato Martino et uxori sue tam longe, prout solus tenuit. Sic quod prefatus Johannes pileator obligatus est eis imponere prefatum silentium eandemque a quovis impedimento, si quod emerit in futurum evincere et eliberare super cuius scripti et actus confirmationis dedit memoriale dominis scabinis. Acta sunt hec die, anno, burgrabio, domino avvocato et scabinis super propriis nominibus descriptis nominatisque.

151. *Sprawa Jana Czapnika i Marcina Czapnika z jego żoną. *Wobec tego samego sądu gajonego stawił się Jan Czapnik, by zeznać, że od Marcina Czapnika i jego żony Małgorzaty otrzymał pełną spłatę za całą część po bracie zapisaną mu testamentalnie przez Stanisława Cygana, jego brata. Tę część w pełni i skutecznie powzdaje wspomnianemu Marcinowi i jego żonie tak wzdłuż i wszerz, jak sam dzierżył. Wobec tego wspomniany Jan Czapnik*

zobowiązany jest zachować milczenie i uwolnić oraz wybawić go od wszelkich roszczeń, gdyby do jakichś w przyszłości doszło, w związku z niniejszym zapłacił ławnikom pamiętne. Działo się dnia, roku, wobec burgrabiego, wójta i ławników wymienionych z imienia i wyżej wspomnianych.

Iudicium particulare bannitum celebratum feria sexta infra octavas Ascensionis [2 VI 1508] sub Johanne Schadlak et sub his superius descriptis.

**Sąd zwyczajny gajony odbył się w piątek w oktawie Wniebowstąpienia [Pańskiego] wobec Jana Sadlaka i wyżej wymienionych.*

[s. 85]

152. Causa Nicolai Volek et Margarethe Czirzig. Coram nobis burgrabio, viceadvocato [...] [scabi]nis omnibus bannito in iudicio plene [...] || superius descriptis constituta personaliter provida Margaretha Czirziglovina publice ac libere recognovit, quia vendidit domum seu hereditas sua iacentem inter domum Jurkowa ex una parte et domum Richlowpadth ex altera pro dimidia undecima mrc. Nicolao Volek, quam etiam resignavit sibi cum omni iure, tam longe tamque late, ut sola tenuit, pro se vel suis successoribus ibidem reservando in posterum. Circa quam resignationem prefatus Nicolaus posuit prefate Margarethe duas sxg. et per duas mrc. tenebitur solvere pro quolibet primo iudicio proximo celebrando post festum Pasche usque ad plenariam solucionem dimidie undecime mrc. Sic quod si prefatus Nicolaus neglexerit aliquem terminum ponere prefatas pecunias, extunc amittit prefatam hereditatem, tamen prefata Margaretha obligata est prefatum Nicolaum evincere et eliberare a quovis impedimento in posterum pro prefata hereditate suis impensis. Vero et memoriale posuit dominis scabinis. <Anno Domini 1509 feria sexta ante Penthecosten [25 V 1509] Nicolaus Volek Margarethe Czezegleviam duas mrc. pro sequenti termino coram advocato eodem die et anno inferius descriptis.> <Anno Domini 1510 feria sexta ante Penthecosten [17 V 1510] Nicolaus Volek Margarethe Czyezyglovyney duas mrc. posuit pro alio termino coram advocato et scabinis inferius descriptis pro eodem anno.> <Anno Domini 1511 feria tertia post festum Penthecosten [10 VI 1511] Nicolaus Volek Margarethe Czyeszyglovyney duas mrc. posuit coram nobis advocato, scabinis etc. inferius descriptis pro eodem anno.> <[...] feria sexta post Floriani Nicolaus Volek Margarethe Czyezyglovie ultimas duas mrc. posuit et totalem solucionem fecit coram burgrabio, advocato et iuratis eodem anno inferius descriptis.>

152. *Sprawa Mikołaja Wołka i Małgorzaty Czyżykówny. *Wobec nas, burgrabiego, podwójciego [...] wszystkich [ławn]ików w pełnym składzie na sądzie [...] wyżej wymienionych stawiała się osobiście przezorna Małgorzata Czyżykówna, by jawnie i z własnej woli zeznać, że sprzedała dom, czyli*

dziedzictwo swoje znajdujące się między domami Jurkowej z jednej a Rychłowpadla z drugiej strony za 10,5 grzywny Mikołajowi Wolkowi, który też powzdala mu z wszelkim prawem tak wzdłuż i wszerz, jak sama dzierżyła, nie zachowując tam niczego na przyszłość dla siebie czy swoich dziedziców. W związku z powздaniem wspomniany Mikołaj zapłacił wyżej wymienionej Małgorzacie 2 grzywny i winien jest płacić po 2 grzywny na każdy pierwszy sąd sprawowany po święcie Zmartwychwstania [Pańskiego] aż do pełnej spłaty 10,5 grzywny. Gdyby wspomniany Mikołaj zaniedbał spłaty w którymś terminie, wtedy utraci wspomniane dziedzictwo. Małgorzata zobowiązana jest wyżej wymienionego Mikołaja uwolnić i wybawić własnym kosztem od wszelkich roszczeń, gdyby w przyszłości do jakichś doszło, co do wspomnianego dziedzictwa, i zapłaciła ławnikom pamiętne. <Roku Pańskiego 1509 w piątek przed Zesłaniem Ducha Świętego Mikołaj Wolek zapłacił Małgorzacie Czyżykównie 2 grzywny za następny termin przed obliczem wójta tegoż dnia i roku jak niżej napisano.> <Roku Pańskiego 1510 w piątek przez Pięćdziesiątnicą Mikołaj Wolek zapłacił 2 grzywny Małgorzacie Czyżykównie 2 grzywny na kolejny termin przed obliczem wójta i ławników poniżej wymienionych za ten sam rok.> <Roku Pańskiego 1511 po święcie Pięćdziesiątnicy Mikołaj Wolek zapłacił Małgorzacie Czyżykównie 2 grzywny przed naszym obliczem, wójta, ławników itd. poniżej wymienionych za ten sam rok.> <[...] w piątek po święcie św. Floriana Mikołaj Wolek zapłacił Małgorzacie Czyżykównie ostatnie 2 grzywny i dokonał pełnej spłaty przed obliczem burgrabiego, wójta i rajców tegoż dnia, jak niżej zapisano.>

153. Causa Michaeli Nor cum sororino suo Jacobo et Andree Barloczki. Coram idem iudicium veniens personaliter Michael Nor cum sororino suo Jacobo publice ac libere recognoverunt, quia vendiderunt domum seu hereditatem Andree Barloczki iacentem inter domum Dominik ex una parte et domum Orth ex altera pro media mrc., quem sibi resignaverunt, tam longe tamquam late, ut soli tenuerunt. Circa quam resignacionem prefatus Andreas Barlocz fecit plenam solucionem et promiserunt illum evincere a quolibet impedimento, si quod immerserit in posterum. Vero memoriale dederunt.

153. *Sprawa Michała Nora z jego siostrzeńcem Jakubem i Andrzejem Barłockim. Wobec tego samego sądu stawił się osobiście Michał Nor z siostrzeńcem swoim Jakubem, by jawnie i z własnej woli zeznać, że sprzedali Andrzejowi Barłockiemu dom, czyli dziedzictwo, znajdujący się między domami Dominika z jednej a Orta z drugiej strony za ½ grzywny, który powzdali tak wzdłuż i wszerz, jak sami dzierżyli. W związku z powздaniem wspomniany Andrzej Barłocki dokonał pełnej spłaty, a ci obiecali uwolnić go i wybawić

od wszelkich roszczeń, gdyby takie zaistniały w przyszłości. Nadto zapłacili pamiętne.

154. Causa Johannis Costella et Jacobi Pipka. |=Ad presenciam prefati iudicii constitutus personaliter Jacobus Pipka libere ac publice recognovit, quod vendidit domum Johanni Costella, iacentem inter domum Calynka ex una parte et domum Scheva ex altera, pro sedecim mrc., quam resignavit cum omni iure, tam longe tamque late, ut solus tenuit. Circa quam resignacionem prefatus Jacobus Costella posuit prefato Jacobo Pipka quinque mrc. et pro quibus iudicio bannito proximo post festum Pasce celebrando tenebit duas ponere sub amissione hereditatis |-tam longe-| usque ad plenariam solutionem sedecim mrc., quem obligatus est evincere ab omni impedimento, si in futurum emergerit. Vero et memoriale dominis scabinis dedit. <Anno 1509 feria sexta proxima ante Penthecosten Johannes Costella Jacobo Pipka duas mrc. pro [...]mo burg[rabio] et sca[bi]nis [...].> <Feria sexta ante festum Rogacionum anno Domini 1510 Johannes Costella posuit duas mrc. pecuniarum Jacobo Pipka pro domo predicta iuxta obligacionem.> <[An]no Domini 1520 [...] bannito [...] [feri]a sexta [...].>

154. *Sprawa Jana Kostelki i Jakuba Pipki. |=Przed obliczem wspomnianego sądu stawił się osobiście Jakub Pipka, by jawnie i z własnej woli zeznać, że sprzedał dom Janowi Kostelce, znajdujący się między domami Kalinki z jednej a Szewy z drugiej strony za 17 grzywien, który powzdał z wszelkim prawem tak wzdłuż i wszerz, jak sam dzierżył. W związku z powzdaniem Jakub Kostelka zapłacił wspomnianemu Jakubowi Pipce 5 grzywien, z których na najbliższym sądzie gajonym po święcie Zmartwychwstania [Pańskiego] będzie winien zapłacić 2 grzywiny pod groźbą utraty dziedzictwa, aż do pełnej spłaty 16 grzywien. [Jakub Pipka] jest zobowiązany uwolnić go od wszelkich roszczeń, gdyby w przyszłości do jakichś doszło i zapłacił ławnikom pamiętne.

[s. 86]

155. Causa Nicolai Colodzieieck cum Alberto Pyanka. || Ad presenciam eiusdem iudicii veniens Albertus Pyanka publice ac libere recognovit, quia |-vendidit-| suum agrum Nicolao Colodziek, iacentem inter agrum Dibekothek ex una parte et inter agrum Grella parte ex alia, tam longe tamque late, ut solus tenuit, nil iuris suis propinquitatis sibi reservando. Vero obligatus est eum ab omni impedimento evincere et eliberare, si in futurum immerserit aliquod. Vero et memoriale posuit.

155. *Sprawa Mikołaja Kołodziejka z Wojciechem Pianką. Przed obliczem tego sądu stawił się Wojciech Pianka, by jawnie i z własnej woli zeznać, że [sprzedał] Mikołajowi Kołodziejkowi swoje pole, znajdujące się między polem Dybikota z jednej strony i Grelli z drugiej, tak wzdłuż, jak wszerz, jak

sam dzierzył, niczego dla siebie ani swoich nie zachowując. Zobowiązany jest nadto bronić go od wszelkich roszczeń, jeśli w przyszłości zaistnieją. Zapłacił ławnikom pamiętne.

156. Causa Hedvigis Gralikova cum filiastribus sui mariti. Coram idem iudicium Andreas et Bartholomeus fratres uterini et Dorothea et Agnes sorores germane eorum et Katherina filiastra venientes recognoverunt libere ac publice voce unanimi, quia prefata Hedvigis Gralikova satisfecit eis pro parte sortis eius mariti dicti Andreas Gralik relictam post manus mortuas eiusdem. Et obligate sunt eam non impedire amplius in [...] et evincere et eliberare ab omni impedimento, si in futurum emergerit [...] vel [...] propinquis. Vero memoriale posuit.

*156. *Sprawa Jadwigi Gralikowej z siostrzenicami swojego męża. Wobec tego sądu stawili się Andrzej i Bartłomiej, bracia przyrodni, oraz Dorota i Agnieszka, ich siostry rodzone, a także Katarzyna siostrzenica, i zeznali jawnie i jednogłośnie, że wspomniana Jadwiga Gralikowa zadośćuczyniła im za część jej męża Andrzeja Gralika po śmierci tegoż. I zobowiązani się [...] bronić od wszelkich roszczeń, jeśli zaistnieją w przyszłości [...] lub [...] bliskich. Zapłaciła [ławnikom] pamiętne.*

157. Causa Anna Jarzābovey et Mathie Dambrovky. Coram eodem iudicio veniens Mathias Dambrovsky veniens [...], quia fecit commutationem dando [...] cum Anna Jarzābyova [...] sedecim gr., ubi octo gr. [...] solvit [...] Mathie [...] tam longe tamque late [...] sibi relinquendo [...] tenebit [...] futuro, qui [...] ab omni impe[dimento] [...].

*157. *Sprawa Anny Jarzābowej z Maciejem Dąbrowskim. Wobec tego sądu stawił się Maciej Dąbrowski [...], że dokonał zamiany, dając [...] z Anną Jarzābową [...] 17 groszy, z których 8 groszy [...] zapłacił [...] Maciejowi [...] tak wzdłuż, jak wszerek [...] sobie pozostawiając [...] od wszelkich roszczeń [...].*

|| 158. Causa domini Jacobi mansionarii in vigilia Circumcisionis anno 1506. |=Coram nobis advocato Johanne Smarsly, scabinis superius presc[riptis] plene cum eo residentibus veniens dominus Jacobus manion[arius] Starowycz recepit dimidium quintum fl., quas pecunia[s] Martha Czyrzygłowna reposuerat in arcam advoca[ti] [...] domo Johannis Strzelyeczky civis in Colo hac ratione, quod idem prefatus J[...] tenebitur illas econtra reponere, si illas quis debitorum voluerit et si ipse neglexerit, tunc prefatus fideiussor illas reponat. Cuius memoria [...] inscriptum et ex easdem pecuniis dederu[nt] dimidium sextum gr. scabinis et servo eorum.=|

*158. *Sprawa pana Jakuba mansjonarza w wigilię [święta] Obrzezania [Pańskiego] 1506. Wobec nas wójta Jana Zmarzłego i ławników wyżej*

[s. 87]

wymienionych wraz z nim zasiadających stawił się mansjonarz Jakub Starowicz [i] przyjął 4,5 florena, które to pieniądze Marta Czyżykówna złożyła w skrzyni wójta [...] domu Jana Strzeleckiego obywatela w Kole tak, że ten wspomniany [...] winien złożyć, a gdyby tego zaniedbał, wówczas wspomniany poręczyciel je złoży. Którego pamiętać [...] zapisana i z tych pieniędzy dali 5,5 grosza ławnikom i ich słudze.

159. Causa advocati et scabinorum cum Mroczek Lu[ce]. Coram nobis advocato Johanne Smarsli et scabinis superius scriptis [...] residentibus veniens Lucas Mroczek evincit et efideiussit [...] sxg. et sex gr. |-quas-| ex arca advocati ex decem mrc., quas posuit [...] Cziecziglovina pro domo Johannis Zolnyerzewycz pro qu[...] fideiussit |-eidem-| pro eodem Luca Mroczek, Johannes Długi [...] Rychlopaddl hoc modo et tali ratione, quod prefati fideiussores tene[...] exolvere prefatas duas sexagenas et sex gr. et reponere neglectis [...] tum habuerint pro illibus pecuniis. Quod et libro domini ad[vocati] inscriptum et memoriale super hoc dominis scabinis positum, quibus pecuniis duarum sxg. et sex gr. [...]. Quas mrc. et vas cerevisie pro octo gr., quatuor gr. pro [...] denarios pro cerevisia, duos gr pro assaturis. [...] a via tres gr. et laniis fert. pro uno fideiuss[...] a sepultura.

159. *Sprawa wójta i ławników z Łukaszem Mroczkciem. Wobec nas wójta Jana Zmarzłego i ławników wyżej wymienionych [...] zasiadających stawił się Łukasz Mroczek poręczając [...] grzywien i 6 groszy ze skrzyni wójta z 10 grzywien, które złożyła [...] Czyżykówna za dom Jana Żołnierzowicza, za które poręczyli Łukasz Mroczek, Jan Długi [...] Rychowpaddl w ten sposób, że wspomniani poręczyciele [...] zapłacić wspomniane 2 kopy i 6 groszy i złożyć [...], jak mieli co do tych pieniędzy. Co zostało zapisane w księdze wójta i pamiętne zapłacono ławnikom, z których to pieniędzy 2 kopy i 6 groszy [...]. Z których becza piwa za 8 groszy, 4 grosze za [...] denarów za piwo, 2 grosze za piecyste [...], od drogi 3 grosze [...] za co poręcz[...] od pogrzebu.

160. Anno 1508. Causa Johanne [...] cum Katherina. Feria sexta ante festum Sancte Trinitatis [16 VI 1508] coram bannito [...] |-veniens-| burgrabio, advocato et scabi[nis ple]ne residentibus eodem anno descriptis ven[iens] Johanne[s] [...] cum Katherina Luce reco[gnovit] [...] prefata Katherina L[uce] publice [et] libere, quia [...]dit hereditatem suam, videlicet domum, pro mrc. [...] iure, tam longe tamque late, ut sola ten[uit], nil sibi iuris et propinquitat[is] reservando [...] inter domum Vyelgusz ex una parte et are[c] [...]planam ex alia. Et idem resignavit [...] quam resignationem [...] Johannes sar[...] plenam solucionem f[ecit] [...] cum prefata [...] Luce obligata [...] omni imp[edimen]to, si in posterum [...] et memoriale [...].

160. *Roku 1508. Sprawa Jana [...] z Katarzyną. W piątek przed świętem Trójcy Świętej wobec sądu gajonego [...] burgrabiego, wójta i ławników zasiadających w tym roku stawił się Jan [...] z Katarzyną Łukaszową zeznał [...] wspomniana Katarzyna Łukaszowa jawnie, że [sprzed]ała swoje dziedzictwo, czyli dom, za grz. [...], tak wzdłuż jak wszerz, jak sama dzierżyła, nic dla siebie ani swoich bliskich nie zachowując [...] między domem Wielgusa z jednej strony i gruntu [...] z drugiej. I tenże powzdał [...] które powzdanie Jan [...] uczynił pełną spłatę [...] ze wspomnianą [...] Łukaszową zobowiązana [...] wszelkich roszczeń, gdyby się w przyszłości [...] i pamiętne [...].

|| **161. Actus Petri Cobyłka cum Roza filia Mathie Szolova.** Coram nobis Johanne Śladak burgrabio protunc Colensi et Blasio Scovronek vice-advocato necnon Andrea Barlossky preconule et Petro Cobyłka, Stanisław Jarzab, Mathia Rychlowpadl et Alberto Początek consulis necnon Johanne Copecz et Nicolao Cvyawka scabinis aliisque protunc quam pluribus testibus fidedignis circa premissa consulatus personaliter banniti iudicii in presencia honesta virgo Roza filia olim Mathie Szoldra civis in Colo unacum providis Martino molendinatore awnculo suo germano et Martino Bibulka civibus de Thurek publice recognoverunt bannito in iudicio, quia realiter et cum effectu recepit atque levavit a Petro Cobyłka consule protunc existente Colensi actore et patrono suo viginti mrc. pecuniarum in mediantibus. Quas ipse Mathias Scholdra olim bone memorie ex hac luce moriens et ipsi Petro Cobyłka in testamento suo commiserat reservaturas ipsi filie sue Roze proprio ratione totius patrimonii et sortem materne eiusdem Roze usque ad annos bone discrecionis ipsius Roze predictae, quas vigniti mrc. predictas sui patrimonii et eciam totius sortem sue materne eadem Roza prefata accipiens iam plenarie cum ipso effectu quitat et liberum facit predictum Petrum Cobyłka patronum atque tutorem suum a predictis viginti mrc. pecuniarum usque in ewm et secum perpetuam pacem atque silencium eternum predicti viginti mrc. pecuniarum tenere et ipsum pro eisdem nunquam impedire obligatur presencium vigore usque in sempiternum. Acta sunt hec feria tertia in crastino nundinarum post Corporis Christi anno 1508 [27 VI 1508].

161. *Sprawa Piotra Kobyłki z Różą, córką Macieja Szoldry. Wobec nas, Jana Sadlaka wówczas burgrabiego kolskiego i podwójciego Błażeja Skowronka jak również Andrzeja Barłockiego wówczas burmistrza kolskiego i rajców Piotra Kobyłki, Stanisława Jarzaba, Macieja Rychlowpadla i Wojciecha Początki, jak również ławników Jana Kopcia i Mikołaja Kujawki i innych wówczas obecnych jako wiarygodni świadkowie, stawiała się osobiście szlachetna dziewczica Róża, córka zmarłego obywatela kolskiego Macieja Szoldry

[s. 88]

razem z przezornymi młynarzem Marcinem, swoim rodzonym wujem, i Marcinem Bibulką, obywatelami z Turka, by jawnie na sądzie gajonym zeznać, że rzeczywiście i skutecznie otrzymała i pobrała od Piotra Kobyłki, wówczas rajcy w Kole, zastępcy i opiekuna swego, 20 grzywien w półgroszach, które zmarły Maciej Szoldra w godzinie śmierci powierzył Piotrowi Kobyłce w swoim testamencie zachować swojej córce Róży z racji ojcowizny i część po matce tejże Róży aż do lat jej dojrzałych. Owe 20 grzywien swej ojcowizny, jak również część po matce, wspomniana Róża otrzymała już w pełni i skutecznie, zatem kwituje i wieczyście uwalnia Piotra Kobyłkę, swego patrona i opiekuna ze wspomnianych 20 grzywien i zobowiązana jest zachować z nim wieczystą zgodę i milczenie wieczne co do owej kwoty. Ponadto ma go bronić od wszelkich roszczeń. Działo się we wtorek w dzień po jarmarku po Bożym Ciele roku 1508.

162. Iudicium particulare. Causa Andree Jaschienski cum Clemente Clvpay. Coram nobis Johanne Szadlak burgabio protunc Colensi et Blasio Szkovronek necnon Johanne Copecz et aliis scabinis plene residentibus superius scriptis constitutus personaliter banniti iudicii in presencia Clemens Clvpay publice et libere recognovit, quia vendidit suam hereditatem alias [...] cum domo et ferramentis insemnatis cum duobus bobus et uno equo et omnibus rebus mobilibus a domo pro duodecim mrc., iacentem inter agrum [...] irek ex una parte et agrum Clvpaiek parte ex altera, tam late tamque longe, ut solus tenuit, nil sibi, suis consanguineis et posteris nostris servando et prefato Andree Jaschienski prefatus Clemens resignavit libere. Circa quam resignacionem prefatus Andreas Jaschenski prefato Clementi posuit sex mrc. Et pro festo sancti Martini proximo tenebit dare [-duas-] tres mrc. similiter pro secundo et tercio usque ad [...] <Anno Domini 1508 feria sexta proxima post festum sancti Andree [I XII 1508] Andreas Jaschienski pro termino sibi assignato pro festo [...] posuit tres mrc. Clemente Clvpay pye [...] ditate coram burgrabio, viceadvocato dominis scabinisque plene residentibus infra [...].> <Anno Domini [...] feria sexta pro[xima] ante Eliz[beth] coram bannito [...] advocato [...] plene r[esidentibus] eodem [...].> || plena solucione duodecim mrc. sub amissione hereditatis, si neglexerit aliquem terminum solvere. Nichilominus tum prefatus Clemens Cl[v]pay obligatus est prefatum Andream Jaschienski evincere et eliberare ab omni impedimento, si aliquod pro prefata hereditate emergerit vel evincerit suis impensis. Et ibidem memoriale posuit dominis scabinis.

[s. 89]

162. *Sąd zwyczajny. Sprawa Andrzeja Jasińskiego z Klemensem Klupajem. Wobec nas, Jana Sadlaka, wówczas burgrabiego kolskiego, i Błażeja

Skowronka, jak również Jana Kopcia i innych ławników zasiadających w pełnym składzie i wymienionych powyżej stawił się osobiście na sądzie gajonym Klemens Klupaj, by jawnie i z własnej woli zeznać, że sprzedał swoje dziedzictwo, inaczej [...] z domem i narzędziami żelaznymi, z dwoma wołami i jednym koniem oraz całym wyposażeniem ruchomym i nieruchomym za 12 grzywien, znajdujące się między polem [...] z jednej i polem Klupaja z drugiej strony, tak wzdłuż i wszerz, jak sam dzierżył, niczego dla siebie, swoich krewnych i potomków naszych nie zachowując. Wspomniany Klemens powzdaje to z własnej woli wyżej wymienionemu Andrzejowi Jasięńskiemu. W związku z powzdaniem wspomniany Andrzej Jasięński zapłacił wyżej wymienionemu Klemensowi 6 grzywien, a na najbliższe święto świętego Marcina jest winien dać 3 grzywiny, podobnie na drugie i trzecie aż do [...]. <Roku Pańskiego 1508 w piątek po święcie św. Andrzeja Andrzej Jasięński w terminie mu wyznaczonym na święto [...] zapłacił 3 grzywiny Klemensowi Klupajowi [...] wobec burgrabiego, podwójciego i ławników zasiadających w pełnym składzie w [...].> <Roku Pańskiego [...] w piątek po święcie św. Elż[biety] wobec sądu [...] wójta [...] w pełnym składzie z[asiadających] na tym samym [...].> pełną spłatę 12 grzywien pod groźbą utraty dziedzictwa, gdyby zaniedbał spłatę któregoś terminu. Niemniej wspomniany Klemens Klupaj zobowiązany jest wspomnianego Andrzeja Jasięńskiego uwolnić i wybawić własnym kosztem od wszelkich roszczeń, gdyby do jakichś doszło względem wspomnianego dziedzictwa. Ponadto zapłacił ławnikom pamiętne.

163. Causa domini Johannis Colāda et Martini cum Nicolao marito legitimo eorum sororis Katherine dicte Grzivnio et eorum sororino in iudicio bannito acto feria sexta proxima ante festum sancte Elizabeth anno 1508 [17 XI 1508] particulari celebrato. Coram eodem iudicio bannito burgrabio Johanne Schadlak, viceadvocato Blasio Szkovronek, Johanne Copecz, Petro Cazubiecz, Johanne Gladiatore, Stanislao Nyedviecz, Jacobo Stholek, Nicolao Cvyawka, Costella Johanne plene residentibus. In eorum presentia venientes dominus Johannes Colādą cum fratre suo germano Martino libere et publice recognoverunt, quia totam hereditatem suam, videlicet domum cum rebus mobilibus et immobilibus, tam late et longe, ut soli tenuerunt, nil sibi iuri relinquendo, Nicolao legitimo marito sororis eorum Katherine resignaverunt et sive uxori. Insuper Sebastianus puer prefate Katherine et sororius prefatorum dominorum Johannis et Martini fratrum suam hereditatem tam paternorum quam maternorum bonorum vice propinquitatis eidem succendentium, videlicet domum et omnia spectantia ad domum, tam mobilia quam immobilia, resignavit excepta sartagine, quam awnculi eius legitimi

[s. 90]

asservaverunt, [pre]dicto Andree Barloczki pro sxg., quam debet ponere ad cistam advocati pro tempore solutionis deputato. Actum prefatus Vincencius eiusdem prefati pueri libere debet uti sive quamvis recusacione [...] pretio eadem sarthagine in braxatione cervisie. Et prefatum Sebastianum sororinum tenebitur prefatus [...]servare eidem in victu et amictu providendo usque ad annus discrecionis sub amissione hereditatis. Insuper tamen prefatus dominus Johannes cum fratre Martino [-obli-] et [-p-] suo sororino obligati sunt eum evincere et eliberare ab omni impedimento. Si quod in posteris emergerit pro prefata hereditate et abrenunciati || sunt ab omnibus concernentibus ad prefata hereditate vero et memoriale posuerunt pro inscriptio domino advocato et scabinis.

163. *Sprawa Jana Kołedy i Marcina z Mikołajem, prawowitym mężem ich siostry Katarzyny zwanej Grzywina, i ich siostrzeńcem na sądzie gajonym zwyczajnym, który odbył się w piątek przed świętem św. Elżbiety roku 1508. Wobec tego samego sądu gajonego burgrabiego Jana Sadlaka, podwójciego Błażeja Skowronka, Jana Kopcia, Piotra Kazubca, Jana Miecznika, Stanisława Niedźwiedzia, Jakuba Stołka, Mikołaja Kujawki, Jana Kostelki zasiadających w pełnym składzie. W ich obecności stawili się Jan Kołeda ze swoim rodzonym bratem Marcinem, by z własnej woli i jawnie zeznać, że całe swoje dziedzictwo, to jest dom z wyposażeniem ruchomym i nieruchomym, tak wzdłuż i w szerz, jak sami dzierżyli, niczego dla siebie nie zachowując, powzdali Mikołajowi prawowitemu mężowi ich siostry Katarzyny. Ponadto Sebastian, syn wspomnianej Katarzyny, jako siostrzeniec braci Jana i Marcina, swoje dziedzictwo tak po ojcu jak po matce mu przynależne, to znaczy dom i wszystko, co się domu tyczy, tak ruchome jak nieruchome, powzdał wyjąwszy patelnię, która przynależy do jego wuja, wspomnianemu Andrzejowi Barlockiemu za kopę, którą ma zapłacić do skrzyni wójta w czasie wyznaczonym na splatę. Wspomnianego siostrzeńca Sebastiana wyżej wymieniony ma obowiązek żywić i odziewać aż ten osiągnie wiek dojrzały pod groźbą utraty dziedzictwa. Ponadto wspomniany Jan z bratem Marcinem mają swojego siostrzeńca uwolnić i wybawić od wszelkich roszczeń, gdyby do jakichś w przyszłości doszło względem wspomnianego dziedzictwa i wyrzec się wszystkiego, co się do niego odnosi. Ponadto zapłacili pamiętne za wpis wójtowi i ławnikom.

164. Causa Laurentii Schloninka et uxoris eius Margarethe cum filia Anna legitima mariti sui prioris et avo eius Martino dicto de Ladorvrz Minori. Venientes in presentia eiusdem iudicii banniti Andreas Barloczki, Stanislaus Jarzamb, Johannes Zmarsli advocatus de Rzuchova et Johannes tenutarius

in Gregorew etc. tamquam arbitri et compositores amicales recognoverunt libere et publice, quod Laurentius maritus legitimus noverce filie olim Mathie Schlonyinka satisfecit pro hereditate prefate filie olim Mathie Schlonyinka in bonis maternis et paternis legatis in testamento seu ultimam voluntatem per patrem eius dictum Mathiam Schlonyinka [-vigore domum-], cuius tenor talis est: Quod domum legat eius noverce Margarethe, quam domum resignat prefata Anna, tam longe et late, ut habetur et hoc per Martinum awm eius et cum omnibus suppellectilibus, vurro [!/] vero cistam in qua mrc. continebatur cum tribus mrc. et uno fert. et cum rebus contentis, videlicet cum vestimentis coloratis et albis, minorem cistam, [...] tres porcos, duo brase [!], scutellam stanneam, patellam magnam, cistam quercinam, duas plumaticas, tres cussinos, caldar maius, etc. <in testamento cuius habet.> Et recognovit [-recognovit-] prefata Anna filia prefati Mathie Schlonyinka, quod prefatus Laurencius satis ei fecit pro sorte sua tam paterna quam materna, sic quod obligata est perpetuum silencium eumque evincere ab omni impedimento, si quod in posterum emergerit suis impensis et memoriale dedit dominis advocato et scabinis.

164. *Sprawa Wawrzyńca Słoninki i jego żony Małgorzaty z prawowitą córką Anną męża swego i jej wujem Marcinem zwanym z Ladorudza Malego. Stawili się w obecności tego sądu gajonego Andrzej Barłocki, Stanisław Jarzqb, soltys z Rzuchowa Jan Zmarzły i dzierżawca w Grzegorzewie Jan itd., jako rozjemcy i twórcy ugody przyjacielskiej, by zeznać z własnej woli i jawnie, że Wawrzyniec, prawowity mąż córki zmarłego Macieja Słoninki, zadośćuczynił za dziedzictwo wspomnianej synowej, córce zmarłego Macieja Słoninki, w dobrych grzywnach zapisanych przez ojca testamentalnie, to jest Macieja Słoninkę, tymi słowy: dom zapisuję synowej Małgorzacie, który to dom powzdaje wspomniana Anna, tak wzdłuż i wszecz, jak był posiadany przed Marcina jej wuja z całym wyposażeniem, skrzynię, w której [znajdują się pieniądze], 3 grzywny i wiardunek, i z wyposażeniem, to jest barwnymi i białymi szatami, małą skrzynią, trzema świniami, dwoma naczyniami piwowarskimi, cynową misą, dużą patelnią, dębową skrzynią, dwiema pierzynami, trzema poduszkami, większym kotłem itd. <co zawiera się w testamencie>. Zeznała wspomniana Anna, córka wspomnianego Macieja Słoninki, że wyżej wymieniony Wawrzyniec zadość jej uczynił za jej część tak po ojcu jak po matce i jest zobowiązana dochować wobec niego wieczystego milczenia i uwolnić go własnym kosztem oraz wybawić od wszelkich roszczeń, gdyby do jakichś w przyszłości doszło. Ponadto zapłaciła pamiętne wójtowi i ławnikom.

165. Causa Laurencii Covalik cum Marzkova et filio Johanne Policzki de Strzaczkova. Veniens in presentiam eiusdem iudicii banniti Johannes

filius olim Mathie Policzki de Strzaczkovo publice et libere recognovit, quia vendidit domum suam Laurencio Maszkal pro viginti et duabus mrc., tam longe quam late, ut solus tenuit, nil proprietatis sibi in suis posteris relinquendo, iacentem in acie tergo ad ecclesiam circa domum Mazur. Quiquidem Johannes resignavit prefatam domum eidem Laurencio Maszkal. Circa quam resignacionem posuit novem mrc. annuatim pro quolibet festo Natalis Domini incipiendo a futuro tenebitur dare eidem Johanni quinque mrc. pro primo et secundo quique et tercio, tres mrc. usque ad finem solucionis.

[s. 91]

|| Sic quod, si prefatus Laurencius neglexerit aliquem terminum, sic perdet hereditatem. Nichilominus prefatus Johannes obligatus est prefatum Laurencium evincere et liberare ab omni impedimento, si aliquod in posterum emerit suis impensis. Vero et memoriale scabinis posuit.

165. *Sprawa Wawrzyńca Kowalika z Marzkową i synem Janem Policim ze Strzałkowa. *Stawił się w obecności tego sądu gajonego Jan, syn zmarłego Macieja Polickiego ze Strzałkowa, by jawnie i z własnej woli zeznać, że sprzedał swój dom znajdujący się na rogu na tyłach kościoła obok domu Mazura Wawrzyńcowi Moskalowi za 22 grzywny tak wzdłuż i wszerz, jak sam dzierżył, nie zachowując dla siebie czy swoich bliskich żadnej bliższości, Jan powzdał wspomniany dom Wawrzyńcowi Moskalowi. W związku z powzdanem zapłacił 9 grzywien, a rok rocznie, na każde święto Bożego Narodzenia, poczynszy od następnego, jest winien płacić Janowi 5 grzywien w pierwszym i drugim terminie po 5 grzywien, w trzecim 3 grzywny aż do pełnej spłaty tak, że jeśli wspomniany Wawrzyniec nie dotrzyma tego terminu, wówczas utraci dziedzictwo. Ponadto wspomniany Jan zobowiązany jest obronić własnymi środkami tego Wawrzyńca od wszelkich roszczeń jeśli by miały miejsce. Także uiścił ławnikom pamiętne.*

166. Causa Felicis Svynyoschek cum Barbara Copithovo cum Johanne Droszdek filio suo. Venientes in presentia eiusdem banniti iudicii [-[...]-] Barbara Copithova et Johannes Droszdek recognoverunt publice et libere manu coniuncta, quia vendiderunt domum Felici Svynyoszek pro quinque mrc., iacentem inter Piotrek parte ex una et Szkvezilaszka parte ex altera. Et eidem resignavit [./] [-circa quam-], tam longe tamque late, ut sibi tenuerunt, nil propinquitatis nec sibi nec suis reservando. Circa quam resignacionem prefata Barbara Copithova et Johannes Droszdek recognoverunt se plenariam solucionem recepisse, nichilominus tamen obligati sunt eum evincere ab omni impedimento, si aliquod emerit in posterum, suis impensis. Vero memoriale posuit avvocato et scabinis.

166. *Sprawa Feliksa Świnioszka z Barbarą Kopytową i jej synem Janem Drozdkiem. Przybyli przed oblicze tego sądu gajonego Barbara Kopytowa i Jan Drozdek i zeznali publicznie, że sprzedali dom Feliksowi Świnioszkowi za 5 grzywien, znajdujący się między Piotrkim a Skoczylaską. I temu powzdala [!], tak wzdłuż i wszerz, jak sami dzierżyli, żadnej bliższości sobie nie zostawiając. Względem tego powzdania wspomniana Barbara Kopytowa oraz Jan Drozdek zeznali, że otrzymali pełną zapłatę i ponadto zobowiązali się go bronić od wszelkich roszczeń własnymi środkami, gdyby takowe się pojawiły. Ponadto uiścił pamiętne wójtowi i ławnikom.

167. Causa scabinorum cum Johanne Lanczkorun. Ego Johannes Lanczkorun recognosco per presentem inscriptionem, quod recepi mediam mrc. pecuniarum |-quam po-| ex duabus mrc. postitis a Sthopka pro domo seu hereditate et Schiekierka dimidiam alteram mrc. sui debiti. Et pro nam ipse Andreas Lanczkorun dedit suo previgno octo gr. ex quibus Mrzewczyna dedimus ipsi Mrzewczine et quatuor remanserunt. Quare presenti actionis eos quitto suisque impensis, si quod impedimentum emergerit pro eisdem eos evincere obligare. Hec acta sunt feria sexta proxima post Conversionis sancti Pauli anno 1509.

167. *Sprawa ławników z Janem Lanczkorunem. Ja Jan Lanczkorun zeznaję przez niniejszy zapis, że otrzymałem ½ grzywny z dwóch złożonych przez Stopkę za dom, czyli dziedzictwo i [od] Skierki ½ kolejnej grzywny. Andrzej Lanczkorun dał swojemu pasierbowi 8 groszy, z których daliśmy Mrzewczynie i 4 pozostały. Względem czego kwituję ich i obiecuję bronić własnymi środkami, gdyby pojawiły się jakiekolwiek roszczenia. Działo się w piątek po [święcie] Nawrócenia św. Pawła roku 1509.

168. Causa concordialis pileatoris de Sthlupcza dicti Sthwolina cum Martino pileatore de Colo pro discipulo eorum artificii. Ad bannitum iudicium veniens Martinus pileator, publice et libere, non compulsus nec aliquo malo semper et calliditate seductus, recognovit circa nobis advocato et scabinis tunc sedentibus superius prescriptis in hoc libro descriptis, quia manumisit discipulum suum Gregorium de Ochel ipsi Schwolina pileatori de Sthlupcza et tamen prefatus Schwolina obligatus est eundem discipulum sibi manumissum liberare ab omni impedimento [...]. Quod dedit inscribere libro supremi advoacti et scabinis. Eodem die ut supra.

168. *Uгода kapelusznika ze Słupcy zwanego Szwolina z Marcinem kapelusznikiem z Koła w sprawie ucznia ich cechu. Na sąd gajony przybył Marcin kapelusznyk by publicznie zeznać, nie przymuszony ani żadnym innym błędem zwiedziony, przed nami wójtem i ławnikami wówczas urzędującymi

i wymienionymi w tej księdze, że wyzwolił swojego ucznia Grzegorza z Ochli temu Szwolinie kapelusznikowi ze Słupcy. I tenże Szwoлина zobowiązany jest owego ucznia uwonić od wszelkich roszczeń [...]. Co dał zapisać w księdze wójta i ławników. Tego dnia, jak wyżej.

[s. 92]

|| **169. Causa Salomonka cum Anna Cramarka.** In eodem iudicio venit Salomonka publice et libere recognovit, quia vendidit domum suam vicinam Dzebonosch, tam late tamque longe, ut sola tenuit, pro quatuor mrc. et resignavit, nil iuris sibi et suo filio relinquendo. Circa quam resignationem plenam solutionem quatuor mrc. fecit sibi et suo filio Johanni. Et obligata est eam evincere et liberare suis impensis, si quod impedimentum habuerit pro prefata hereditate. Quod prefata Salomonka manuconiuncta cum filio suo fecit.

169. *Sprawa Salomonki z Anna Kramarką. *Przed tym sądem stawiała się Salomonka by publicznie zeznać, że sprzedała swój dom Dzebonoschowi, tak wzdłuż i szerz, za 4 grzywny i powzdała, żadnego prawa nie zachowując dla siebie ani dla swojego syna. Około tego powzdania [Dzebonosz] dokonał jej i jej synowi pełnej zapłaty 4 grzywien. I zobowiązana jest bronić ją [!] własnymi środkami, gdyby pojawiły się jakiekolwiek roszczenia względem tego dziedzictwa. Co wspomniana Salomonka wraz ze swoim synem uczyniła.*

170. Iudicium bannitum particulare celebratum feria sexta post dominicam Reminiscere anno Salutis 1509 [9 III 1509]. Coram nobis burgrabio Thoma Zagrabski et Blasio Szkovronek viceadvocato et Johanne Copecz, Petro Cazubecz, Johanne gladiatore, Stanislae Nyedzviecz, Jacobo Stholek, Nicolao Cuyavka, Johanne Costella.

170. *Sąd gajony zwyczajny odbył się w piątek po niedzieli Suchej roku Zbawienia 1509 wobec nas burgrabiego Tomasza Zagrobkiego i Błażeja Skowronka podwójciego oraz Jana Kopcia, Piotra Kazubca, Jana miecznika, Stanisława Niedźwiedzia, Jakuba Stółka, Mikołaja Kujawki [i] Jana Kostelki.

171. Causa Stanislai Starostha cum Petro Crzambliczki et Heduige Cozevloszka. Ad presentiam eiusdem iudicii banniti venientes Stanislaus Stharostha <et Hedvigis Cozevloszka manu coniuncta> publice et libere recognoverunt, quia vendiderunt domum Petro Crzambliczki pro octo mrc., tam late tamque longe, ut soli tenuerunt, nil sibi et suis propinquis iuris reservando, iacentem inter domum Dzierawski ex una parte et domum Golamkova ex alia et resignaverunt. Circa quam resignacionem prefatus Petrus duas sxg. posuit prefato Stanislae Stharostha et Hedvigi Cozivloszka et pro quolibet tempore Carnisprivii prefatus Petrus tenebitur dare prefato Stanislae per |-mediam-

sxg. et pro ultimo termino mediam mrc. usque ad plenam solutionem octo mrc. Sic quod si prefatus Petrus terminum aliquem solutionis neglexerit, ex tunc perdit hereditatem. Tamen prefatus Stanislaus et Hedvigis obligati sunt eum evincere ab omni impedimento, si aliquid emerit in posterum, suis impedimentis. Vero et memoriale posuit.

171. *Sprawa Stanisława Starosty z Piotrem Chrablickim i Jądiwgią Koziewłoszką. *Przed oblicze tego sądu gajonego przybył Stanisław Starosta <i Jadwiga Koziewłoszka wspólnie>, by publicznie zeznać, że sprzedali dom Piotrowi Chrablickiemu za 8 grzywien, tak wzdłuż oraz wszęch, jak sam dzierżył, żadnego prawa dla siebie ani dla swoich bliskich nie zachowując, znajdujący się między domem Dzierawskiego z jednej i Gołąbkowej z drugiej, i powzdał. Około tego powzdania wspomniany Piotr złożył 2 kopy temu Stanisławowi Staroście i Jadwidze Koziewłoszce i na każdy czas Zapustów zobowiązany jest dać temu Stanisławowi kopę i na ostatni termin ½ grzywny aż do pełnej spłaty 8 grzywien. Gdyby zaś ów Piotr nie dotrzymał któregoś terminu spłaty, wówczas utraci dziedzictwo. Wspomniani Stanisław i Jadwiga są zobowiązani bronić go od wszelkich roszczeń własnymi środkami. Uścił pamiętne.*

172. Causa Mathie Szczecynka cum Laurentio muratore pro domo. Ad presentiam eiusdem iudicii veniens Mathis Szczecinka libere et publice recognovit, quia vendidit domum suam Laurentio muratori pro mediam mrc., tam longe et late, ut solus tenuit, nilque iuris sibi et suis reservando, iacentem inter domum Gronostay ex una et Radosthay ex altera partibus et resignavit prefato Laurencio. Circa quam resignacionem plenam solutionem fecit prefato Mathie. Nichilominus tamen obligatus est eum evincere ab omni impedimento, si in posterum aliquod evincere suis impensis. Vero et memoriale dedit.

172. *Sprawa Macieja Szczecinki z Wawrzyńcem muratorem o dom. *Przed oblicze tego sądu przybył Maciej Szczecinka by publicznie zeznać, że sprzedał dom Wawrzyńcowi muratorowi za ½ grzywny, tak wzdłuż i wszęch, jak sam dzierżył żadnego prawa dla siebie ani swoich [bliskich] nie zachowując, znajdujący się między domem Gronostaja z jednej i Radostaja z drugiej, i powzdał [go] Wawrzyńcowi. Około tego powzdania dokonał pełnej zapłaty wspomnianemu Maciejowi. Ponadto [Maciej] zobowiązany jest bronić go własnymi środkami od wszelkich roszczeń, gdyby takie w przyszłości miały miejsce. Zapłacił pamiętne.*

|| 173. Iudicium particulare celebratum feria sexta ante Penthecosten anno 1509 [25 V 1509]. Causa Nicolai Czielanthko cum Johanne [-Zui-]

[s. 93]

Mrzewka. Coram eodem iudicio, burgrabio, viceadvocato et scabinis eodem anno descriptis, veniens Johannes Mrzewka publice et libere, sanus mente et corpore, recognovit, quia vendidit ortum inter partem plebani Colensis ex una parte et torrentem parte ex alia pro dimidia septima mrc., tam late tamque longe, ut solus tenuit, nil sibi et suis successoribus iuris et propinquitatis reservando et resignavit. Circa quam resignacionem prefatus Nicolaus Czielanthko plenam solucionem prefatarum pecuniarum eidem Johanni Mrzewka fecit perpetueque pro eadem hereditate obligatus est et eundem evincere et eliberare ab omnibus impedimentis, si aliquod pro prefato orto in posterum emerit suis impensis. Vero memoriale posuit.

173. *Sąd zwyczajny odbył się w piątek przed Pięćdziesiątnicą roku 1509. Sprawa Mikołaja Cielątka z Janem Mrzewką. Wobec burgrabiego, podwójciego i ławników powołanych na ten rok, stawił się jawnie i dobrowolnie Jan Mrzewka, zdrowy tak na umyśle jak i na ciele, zeznał, że sprzedał ogród leżący między parcelą plebana kolskiego z jednej i potokiem z drugiej strony za 7,5 grzywny, tak wzdłuż i szerz, jak sam używał, żadnego prawa nie zachowując dla siebie, swoich dziedziców i krewnych i powzdał. W związku z tym powzdaniem wyżej wymieniony Mikołaj Cielątko wypłacił temu Janowi Mrzewce całą wyżej wspomnianą kwotę i uczynił wieczyście za to dziedzictwo oraz zobowiązał się własnym kosztem uwolnić go od wszelkich pretensji, jeśliby jakieś w przyszłości odnośnie do wspomnianego ogrodu wynikły. Nadto zapłacił pamiętne.

174. Iudicium bannitum particulare celebratum feria sexta infra octavas Corporis Christi anno Domini 1509 [8 VI 1509]. Causa Jacobi Curczich et Anne Curczichova eius noverce et tutoris Petri Cobilka eiusdem Jacobi. |=Coram eodem iudicio, burgrabio, scabinis, viceadvocato superius descriptis, veniens Jacobus Curczich cum tutore suo Petro Cobilka parte ex una et Anna |-matre-| Curczichova noverca prefati Jacobi publice recognovit, quia fecit arbitralem concordiam cum prefata Anna Curczichova eius noverca pro omnibus bonis hereditariis derelictis post mortem patris eius Andree Curczich tali modo, quod prefata Anna pro quolibet iudicio bannito ultimo estivali tenebitur dare per duas mrc. prefato Jacobo usque ad plenam solucionem decem mrc. Et mrc. pro orto sub amissione hereditatis. Et dimisit ei dimidiam tredecimam mrc. et posuit memoriale. <Huic concordia secundum formam infrascriptam famatus Andreas noster concivis suo previgno in iemis Jacobo totalem solucionem facit pro patrimonio eius sibi nil relinquendo.>

174. *Sąd gajony zwyczajny odbył się w piątek w oktawie Bożego Ciała roku Pańskiego 1509. Sprawa Jakuba Kurczycha i Anny Kurczychowej

jego macochy oraz Piotra Kobylki, opiekuna tego Jakuba. Przed sądem burgrabiego, ławników, podwójciego wyżej już wymienionych, stanął Jakub Kurczych ze swym opiekunem Piotrem Kobylką i Anna Kurczychowa macocha wspomnianego Jakuba, aby oświadczyć, że z wyżej wymienioną Anną Kurczychową, zawarł ugodę w sprawie wszystkich dóbr dziedzicznych pozostałych po śmierci jego ojca Andrzeja Kurczycha, Anna zobowiązała się płacić po 2 grzywny na każdym ostatnim letnim sądzie gajonym aż spłaci 10 grzywien i 1 grzywnę za ogród pod groźbą utraty dziedzictwa. Ponadto zapisała mu w spadku 13 grzywien i zapłaciła pamiętne. <Zgodnie z poniższą umową nasz współobywatel, sławetny Andrzej, swemu pasierbowi Jakubowi dokonał w zimie pełnej spłaty jego dziedzictwa, niczego sobie nie zostawiając.>

175. Causa Petri Cobilka tutoris Jacobi Curczichovicz. Ego Jacobus Curczischek una cum Hedvigi et Margaretha sororibus meis, pueri olim providi Andree Curczich, quondam civis in Colo, necnon cum Anna Curczichova noverca mea, matre predictarum sororum [s] mearum propria et cum Andree Curczich [...] suo legitimo, victrico sororum mearum predictarum, recognosco tenore presentium universis presentibus et futuris, quod providus Jacobus Cobilka et Mathias Gassiorek executores testamenti olim providi Andree Curczich civis in Colo [...] nostri et viri quidam Anne predicte debita [...] racione [...] eiusdem Jacobo Cobilka [...] plenarie et [...] ex omnibus [...] debito [...] executoribus tam mobilibus quam immobilibus in testamento eiusdem Andree Curczich [...]. <Feria sexta proxima ante dominicam Oculi anno 1511 [21 III 1511] [...] Curczych [...] septem mrc. a fratre suo Andree; idem Jacobus filio suo id cedula quidam et recognovit.> || patris nostri ipsis comissis et in matri eorum post mortem nostri patris predicti per eosdem suprascriptis, sic quod ego ipse Jacobus prefatus impensis recepi ab eisdem dominis executoribus patris mei predicti et tutoribus atque patronis meis dicte triginta septem mrc. pecuniarum paratas sortis mee paterne et quinque mrc. etiam paratas sortis mee materne ab eisdem, quas omnes pecunias mrc. predictas tam ipsius patrimonii, quam etiam maternitatis ipsi Petro Cobilka prefato eum servare admitto usque ad annos mee bone discrecionis a domino dicto iam adhuc datos in posterum et Anna Curczichova noverca mea pariter cum Andree Curczich viro suo legitimo tunc decem mrc. etiam paratas recepit et Hedvigis cum Margaretha sorores mee predicte viginti quatuor mrc. etiam paratas sortis earum paternitati etiam receperunt. Sic quod eadem Anna Curczichova et cum filiabus suis, sororibus meis predictis, omnes pariter manu coniuncta triginta septem pecuniarum etiam paratas ab eisdem dominis executoribus pro annis nostris etiam actu iam receperunt pro parte earum et adhuc in debito

[s. 94]

[...] circa nonullos debitores patris nostri prefati duas extorquendo cum Jacobo medium earundem et eundem ipsi Anne sole noverce nostre mee reddere donandum. Quamquidem rationem predictam per ipsos executores nobis omnibus pariter factam pro rata et grata ratione predicta ipsa sicut debita atque sufficientem suscipiendum prefatos dominos exequutores liberos facimus ex omnibus simili iam nobis vel debitos, pro quibus omnibus bonis nostris iam cum eis perpetuum silencium et pacem habere volumus et obligamur presentem vigore usque in ewm. In cuius rei maius testimonium ego ipse Jacobus Curczischik una cum Hedvigi atque Margaretha sororibus meis et Anna Curcichova mea noverca, matre predictarum sororum propria, necnon cum Andrea Curczich viro suo legittimo, victrico sororum maternas. Omnes insimul uno verbo libere [...]simus et consentimus eisdem dominis executoribus patronis nostris dilectis super atcationem presentem fore [...]ndam. In maius robur omnium premissorum acta sunt hec feria sexta ante dominica Judica anno Domini 1509 [23 III 1509] presentibus ibidem providis Petro Pieszko de Szostovo atque Alberto Varzich de Thuri et Johanne Copecz de Colo testibus circa premissa. <Anno Domini |-Andreas [...] satisfecit-| vero honesta Hedvigis previgna eiusdem Curczych Andree in presencia Blasii [...]ec advocati, Jacobi Tarchala, Laurencii Slonina, Laurencio Moschor, Felice Szwyniecz, Thoma Lyszek, Nicolao Kuyawka recognovit in presencia eorundem sibi fecisse per Andream prefatum victricum eius in duodecim mrc. sibi testamentaliter legatis secundum quam inscriptionem eundem liberum facit.> <Anno Domini 15[...] veniens honesta Margaretha previgna eiusdem Curczych in prese[...] nobli[...] Jacobi Szkothniczky [...] hii protunc [...] et viceadvocato Blasii et Martino Bednarz [...] Johanne [...]ly, Bartholomeo pellifice [...] presencium [re]cognovit [...] satis [...] per prefatum.> || et scabinis Petro Cazybiecz, Andrea Jaseyenski, Johanne Nozewnyk, Nicolao Cvyawka, Stanislae Nyedzviecz, Jacobo Stholek et Mathia serifabro anno 1509.

[s. 95]

175. *Sprawa Piotra Kobyłki opiekuna Jakuba Kurczychowicza. Ja Jakub Kurczychowicz z Jadwigą i Małgorzatą moimi siostrami, będącymi dziećmi zmarłego przezornego Andrzeja Kurczycha, niegdyś obywatela Koła, z Anną Kurczychową, moją macochą, matką rodzoną wspomnianych sióstr moich i z Andrzejem Kurczychem [...] jej prawowitym, (ojczymem moich sióstr), w zaistniałych okolicznościach zeznając wszystkim żyjącym i mającym się narodzić, że przezorny Jakub Kobyłka i Maciej Gąsiorek wykonawcy testamentu zmarłego Andrzeja Kurczycha obywatela w Kole [...] naszego i męża wspomnianej Anny należną [...] kwotę [...] tegoż Jakubowi Kobyłce

[...] w pełni i [...] ze wszystkiego [...] należnym [...] wykonawcom tak ruchomymi, jak nieruchomymi w testamencie tegoż Andrzeja Kurczycha [...]. <W piątek przed niedzielą Głuchą roku 1511 [...] Kurczyk [...] 7 grzywien od brata swego Andrzeja; tenże Jakub synowi swemu dokument i zeznał.> na mocy słów wypowiedzianych przez ojca naszego i spisanych przez nich [wykonawców] dla matki po jego śmierci. Ja wspomniany Jakub otrzymałem z majątku od panów wykonawców, opiekunów i patronów moich 37 grzywien monety w gotówce z mojej części dziedzictwa po ojcu i 5 grzywien gotówki z części mojego dziedzictwa po matce. Powyższe pieniądze tak po ojcu jak po matce, aż osiągnę wiek dojrzały, polecam zachować Piotrowi Kobyłce i przekazuję je na przyszłość. Anna Kurzychowa podobnie z mężem swoim prawowitym Andrzejem Kurzychem otrzymała 10 grzywien w gotówce, a siostry moje Jadwiga i Małgorzata z ich części dziedzictwa po ojcu 24 grzywiny monety w gotówce. Wobec tego Anna Kurzychowa ze swymi córkami a moimi siostrami ręką pospólną skutecznie otrzymały 37 grzywien monety w gotówce ich należności od tych samych wykonawców za ich część względem pewnych dłużników ojca wymusiwszy 2 z Jakubem [...] tychże i [...] Annie samej, mojej macosze oddać należność, który to obrachunek został dokonany po równo dla nas wszystkich przez samych wykonawców, zgodnie z ustaleniami i oczekiwaniami. Uznajemy przeto, że wspomniani wykonawcy wywiązali się z wszelkich powinności względem nas i że w sprawie podziału naszych dóbr zachować chcemy z nimi zgodę i pokój, niniejszym zobowiązując się do tego na wieki. Na której to rzeczy świadectwo ja, Jakub Kurczyk z Jadwigą i Małgorzatą, moimi siostrami, oraz Anną Kurzychową [...] macochą, jak również Andrzejem Kurzychem. Wszystko, jednym słowem, wolnymi [...] i wspomnianym wykonawcom naszym drogim co do [...] obecnym będzie [...]. Na większe znaczenie całej sprawy działa się w piątek przed niedzielą Czarną roku Pańskiego 1509 w obecności przezornych Piotra Pieszka z Gostowa, Wojciecha Warzycha z Turka, Jana Kopcia z Koła, świadczących o sprawie. <Roku Pańskiego [...] uczciwa Jadwiga pasierbica tegoż Andrzeja Kurczycha w obecności Błażeja [...] wójta, Jakuba Tarchały, Wawrzyńca Słoniny, Wawrzyńca Moszora, Feliksa Świnioszka, Tomasza Liska, Mikołaja Kujawki zeznała w obecności tychże, że uczyniono jej zadość względem 12 grzywien zapisanych w testamencie, którym to zapisem czyni go wolnym.> <Roku Pańskiego 15[...] stawiała się uczciwa Małgorzata pasierbica tegoż Kurczycha w obec[...] [...] Jakuba Skotnickiego wówczas [...] i podwójciego Błażeja i Marcina Bednarza [...] Jana [...], Bartłomieja kuśnierza [...] obecnych zeznajemy [...] zadość [...] przez wspomnianego.> i ławnikami

Piotrem Kazubcem, Andrzejem Jasieńskim, Janem Nożownikiem, Mikołajem Kujawką, Stanisławem Niedźwiedziem, Jakubem Stolkim oraz Maciejem ślusarzem w roku 1509.

176. Coram eodem iudicio venientes Jacobus et Mathias cives de Strzelno awnculi germani Martini previgni Bartholomei Nyewsthalo tamquam arbitri prefati Martini parte ex una et Petrus Cobilka, Petrus Cozanka, Martinus Scharowski, honorabilis dominus Johannes prepositus Stancel, arbitri prefati Bartholomei Nyewsthalo parte ex alia recognoverunt publice, quia fecerunt amicabilem concordiam inter prefatum [-Mathia-] Bartholomeum Nyewsthalo et Martinum prevignum eius pro tota hereditate prefati Martini previgni eius ea ratione, quod prefatus Bartholomeus Nyewsthalo germanis awnculis prefati [-B-] Martini previgni pro tota hereditate, hoc pro duabus domis, una iacentem inter Stracziplug ex una parte et inter Przesdzyeczim ex alia, alia vero iacentem inter Colaczek et Jedval, debet dare sex mrc. prefato Martino previgno eius et dedit iam unam mrc. eius awnculis prefatis actu exolvit circa resignationem. Et alias quinque mrc. pro quolibet termino sequenti acti Hedvigis ad plenam solucionem sex mrc. prefato Martino suo previgno et prefati eius awnculi obligati sunt eum evincere ab omni impedimento, si aliquid post ea pro prefata hereditate emergerit prefatum Bartholomeum Nyewsthalo et consenserunt idem [...]. Actum prefatus Bartholomeus Nyewsthalo, si quod terminum solvendi neglexerit, extunc ammittit prefatam hereditatem. Vero memoriale posuit. <Thoma Zagrobszky viceadvocato, Jacobo Zemla, Johanne Zawrzydybyl, Johanne Chmul, Andrea [Kur]czych, Nicolao Pyrzyna, Luca sutore, Jacobo Tarchala, Jacobo Sztholek scabinis, qui prefatus [-Martinus-] Bartholomeus ultimam mrc. posuit feria sexta post Nativitatis anno 1514 [29 XII 1514].> <Item Johannes Scharzala 7 mrc. recepit ex hoc ex consensu civium de [-Colo-] Szthzelno awncularem eiusdem [-Martini-] Bartholomei eodem die.> <Et idem prefatus Bartholomeus Nyewsthalo ad cistam scabinorum pro parte sui previgni mrc. reposuit secundam.> <Idem prefatus Bartholomeus Nyewsthalo terciam mrc. ad cistam scabinorum posuit pro hereditate previgni 1511 feria sexta ante Nicolai [5 XII 1511].> <Feria sexta ante Thome Appostoli Bartholomeus Nyewsthalo duas mrc. posuit ad cistam scabinorum pro duabus domibus suis prevignis de Strzelno in bannito iudicio per Thomam burgrabium, advocatum et scabinos celebratum 1513 [16 XII 1513].> <Item idem prefatus Marthinus Zawora eidem Gregorio aliam exsolvit mrc.>

176. **Wobec tego sądu stawili się Jakub i Maciej, obywatele ze Strzelna, wujowie Marcina, pasierba Bartłomieja Niewstało, oraz z jednej strony rozjemcy wspomnianego Marcina i rozjemcy wspomnianego Bartłomieja Niewstało*

z drugiej: Piotr Kobylka, Piotr Kozanka, Marcin Szarowski, czcigodny pan Jan Stancel prepozyt, by zeznać jawnie, że zawarli przyjacielską zgodę między wspomnianym Bartłomiejem a Marcinem, jego pasierbem, odnośnie do całego dziedzictwa wspomnianego Marcina, jego pasierba, w ten sposób, że wspomniany Bartłomiej, wujom Marcina za całe dziedzictwo, to jest za dwa domy: jeden mieszczący się między Straciplugiem i Przedzięcznym; drugi natomiast znajdujący się między Kołaczkiem i Jedwałem, ma dać 6 grzywien wspomnianemu Marcinowi. Wyplacił już 1 grzywnę wspomnianym wujom w związku z powzdaniem. Kolejne 5 grzywien na każdy następny termin sądowy aż do pełnej spłaty 6 grzywien wspomnianemu swojemu pasierbowi. Wujowie zobowiązani są uwolnić Bartłomieja od wszelkich pretensji, gdyby w przyszłości jakieś wynikiły w związku ze wspomnianym dziedzictwem. Na to przystali. Gdyby Bartłomiej zaniedbał dokonania spłaty, natychmiast utraci wspomniane dziedzictwo. Ponadto zapłacił pamiętne. <Wobec Tomasza Zagrobskiego podwójciego, ławników Jakuba Żemli, Jana Zawždybyła, Jana Chmiela, Andrzeja Kurczycha, Mikołaja Pyrzyny, szewca Łukasza, Jakuba Tarchały, Jakuba Stołka, który to Bartłomiej ostatnią grzywnę spłacił w piątek po Bożym Narodzeniu roku 1514.> <Tak samo Jan Szarzała 7 grzywien otrzymał z tego na mocy zgody mieszczan ze Strzelna, wujów tego Bartłomieja tego dnia.> <Tak samo wspomniany Bartłomiej Niewstało do kasy ławników za swojego pasierba drugą grzywnę zapłacił.> <Tak samo wspomniany Bartłomiej Niewstało trzecią grzywnę zapłacił do kasy ławników za dziedzictwo pasierba w 1511 r. w piątek przed świętem świętego Mikołaja.> <W piątek przed świętem świętego Tomasza Apostoła Bartłomiej Niewstało 2 grzywny zapłacił do kasy ławników za 2 domy swoich pasierbów ze Strzelna na sądzie gajonym odbytym w 1513 r. pod przewodnictwem burgrabiego Tomasza, wójta i ławników.> <Tak samo wspomniany Marcin Zawora temu Grzegorzowi kolejną grzywnę zapłacił.>

177. Causa Martini Zavora et Gregorii filii Petri Rzānczā. Coram eodem iudicio bannito veniens Grzegorius [!] filius olim bone memorie Petri procuratoris publice et libere recognovit, quia vendidit domum Martino Zavora pro quinque mrc. sine fert., tam longe tamque late, ut solus tenuit, nil sibi et suis propinquitatis relinquendo. Que domus est acialis ex opposito valve Cracoviensis. Et idem resignavit. Circa quam resignacionem prefatus Martinus Zavora posuit mrc. prefato Gregorio et residuam pecuniarum per mrc. tenebitur solvere pro quolibet bannito iudicio celebrato post festum sancti Michaelis. Et obligatus est eum evincere ab omni impedimento suis impensis, nichilominus si prefatus Martinus terminum solucionis neglexerit, ammittit hereditatem et posuit memoriale.

177. *Sprawa Marcina Zawory i Grzegorza syna Piotra rządcy. Wobec tego samego sądu gajonego stawił się Grzegorz syn zmarłego zarządcy Piotra i zeznał, że sprzedał dom Marcinowi Zaworze za 5 grzywien bez wiardunku, tak wzdłuż i tak wszerz, jak sam używał, nie zachowując dla siebie czy swoich bliskich żadnej własności. Dom znajduje się na rogu na przeciw Bramy Krakowskiej. Tenże dom powzdał. W związku z przekazaniem własności wspomniany Marcin Zawora zapłacił grzywnę a resztę pieniędzy w grzywnach będzie winny wypłacić na każdym sądzie odbytym po święcie św. Michała, jak również zobowiązany został na koszt własny wybawić go od wszelkich pretensji. Nadto, gdyby wspomniany Marcin zaniedbał terminu spłaty, utraci dziedzictwo. Ponadto zapłacił pamiętne.

[s. 96]

178. Causa Johannis Poznoyek cum domino Johanne Stancel. Coram idem iudicium veniens venerabilis dominus Johannes Stancel prepositus Sancti Spiritus publice et libere recognovit, quia vendidit domum provido || Johanni Poznoyek pro octo mrc., tam longe tamque late, ut solus tenuit, nil sibi nec suis propinquis iuris relinquendo, iacentem penes valvam Thoruniensem ex una parte et penes domum Bialvnka ex alia parte et eidem resignavit. Circa quam resignationem prefatus Johannes Poznoyek dedit prefato domino Johanni Stancel duas mrc. et reliquum pecuniarum eorundem octo mrc. per mrc. tenebit dare per duas mrc. pro quolibet termino festi sancti Johannis usque ad plenam solutionem et prefatus dominus Johannes obligatus est eundem evincere suis impensis, si aliquod impedimentum emergerit in posterum. Et tum idem Johannes Poznoyek, si quem piam [...] neglexerit solvere predictam hereditatem et posuit memoriale advocato.

178. *Sprawa Jana Poznojka z panem Janem Stanczelem. Wobec tego sądu stawił się czcigodny pan Jan Stancel, prepozyt Ducha Świętego, i jawnie oraz z własnej woli zeznał, że sprzedał dom przezornemu Janowi Poznoj-kowi za 8 grzywien, tak wzdłuż i wszerz, jak sam używał, niczego sobie ani krewnym nie zostawiając, położony między Bramą Toruńską z jednej strony a domem Białunki z drugiej i wyżej wymienionemu swój dom powzdał. W związku z powzdaniem wspomniany Jan Poznojek dał wspomnianemu panu Janowi Stancelowi 2 grzywny, a resztę pieniędzy, 8 grzywien, będzie zobowiązany wypłacić w grzywnach po dwie na każde święto świętego Jana, póki nie spłaci całości. Wspomniany Jan zobowiązany został tamtego wybawić od pretensji, jeżeli w przyszłości jakieś by wynikły. Wtedy ten Jan Poznojek, jeśliby tej sprawiedliwej [...] wypłacić zaniedbał, [utraci] wspomniane dziedzictwo. Pamiętne zapłacił wójtowi.

179. Causa Ade Leloga cum Hedvigi Ploczienyczka matris sue uxoris legitime. Coram idem iudicium veniens Hedvigis Ploczyenyka publice et libere recognovit, quod Ade Leloga viro sue filie uxoris vendidit se domum pro fert., tam longe tamque late, ut sola tenuit, nil sibi et propinquitatis relinquendo et suis propinquis, iacentem inter Colaczek domum ex una parte et Vislislo ex alia et resignavit. Sic quod in duabus septimanis proximis obligatus est eidem Hedvigi dare quatuor gr. et pro festo Nativitatis Domini quatuor, finales quatuor gr. pro festo Pasce. Et obligata est eum evinvere ab omni impedimento. Et idem Adam obligatus est, sic se antequam terminum solutionis neglexerit, perdit hereditatem.

179. *Sprawa Adama Lelogi z Jadwigą Płócienniczką, matką jego prawowitej żony. Wobec tego sądu stawiała się Jadwiga płócienniczka, jawnie i z własnej woli i zeznała, że mężowi swej córki Adamowi Lelodze sprzedawała dom za wiardunek, tak wzdłuż i wszecz, jak sama używała, nie zostawiając niczego z własności dla siebie i swoich bliskich, znajdujący się pomiędzy domem Kolaczka z jednej i Wyślizły z drugiej strony. Wobec tego do dwóch tygodni winny jest tejże Jadwidze 4 [grosze], a pozostałe 4 grosze na święto Wielkiej Nocy, a gdyby wcześniej terminu spłaty zaniedbał, utraci dziedzictwo.

180. Causa Johannis Baranek cum Dorothea et Alberto germanis Albi Jacobi. Coram idem iudicium venientes Dorothea et Albertus germani olim bone memorie Albi Jacobi filia et filius publice recognoverunt, quia vendiderunt domum pro duabus mrc. Johanni Baranek, tam longe et late, ut solus tenuit, iacentem inter Strzisz ex una parte et Zlypan ex alia, nil sibi propinquitatis relinquendo et resignaverunt. Circa quam resignacionem prefatus Johannes Baranek posuit mediam mrc. et pro quolibet termino sancti Michaelis obligatus est dare per mediam mrc. usque ad totalem solutionem duarum mrc. et obligati sunt illum evincere et eliberare ab omni impedimento, si aliquod in posterum pro prefata hereditate emergerit suis impensis. Nichilominus prefatus Johannes Baranek obligatus est et se quempiam terminum solvere neglexerit, perdit hereditatem. Vero memoriale posuit advocato.

180. *Sprawa Jana Baranka z Dorotą i Wojciechem, dziećmi Białego Jakuba. Wobec tego sądu stawiało się rodzeństwo, Dorota i Wojciech, dzieci zmarłego Białego Jakuba, by zeznać jawnie, że sprzedali dom Janowi Barankowi za 2 grzywny, tak wzdłuż i tak wszecz, jak sami używali, znajdujący się pomiędzy Strzyszem a Zlympanem, niczego z własności nie zostawiając dla siebie czy swoich bliskich i dokonali powzdania. W związku z powzdaniem wspomniany Jan Baranek zapłacił ½ grzywy i na każdy dzień świętego

Michała winien jest uiścić po ½ grzywny, aż dokona pełnej spłaty 2 grzywien. Rodzeństwo zobowiązane jest własnym kosztem wybawić go i uwolnić od wszelkich pretensji, gdyby w przyszłości doszło do jakichś w związku ze wspomnianym dziedzictwem. Nadto Jan Baranek został zobowiązany i jeśliby któregoś terminu zaniedbał, utraci dziedzictwo. Ponadto zapłacił wójtowi pamiętne.

[s. 97]

|| Iudicium bannitum particulare feria sexta proxima ante festum Elizabeth anno Domini 1509 [16 XI 1509] advocato, scabinis, burgrabio quibus supra.

**Sąd gajony zwyczajny odbył się w piątek przed świętem św. Elżbiety roku Pańskiego 1509 wobec wójta, ławników, burgrabiego, jak wyżej.*

181. Causa Bartholomei piscatoris cum Ledo. Veniens ad idem iudicium Michael Ledo publice et libere recognovit, quia vendidit domum Bartholomeo Myeszlovicz pro dimidia sexta mrc. pecuniarum numeri et monete Polonialis, tam late tamque longe, ut solus tenuit, nil sibi nec suis successoribus relinquendo, iacentem post aquam ex una parte et circa domum Sthalmach ex alia. Eidemque resignavit. Circa quam resignationem prefatus Bartholomeus fecit plenariam solutionem prefato Michaeli Ledo [-ficus-] dimidie sexte mrc. pro prefata hereditate. Insuper tamen prefatus Michael Ledo obligatus est prefatum Bartholomeum evincere et eliberare ab omni impedimento, si quod in posterum pro prefata hereditate emergerit. Vero et memoriale posuit.

181. *Sprawa Bartłomieja rybaka z Lejdo. *Stawił się na ten sam sąd Michał Lejdo jawnie i z własnej woli, by zeznać, że Bartłomiejowi Miesłowcowi za 6,5 grzywny, liczby i monety polskiej, sprzedał dom, tak wzdłuż i wszerz, jak sam używał, niczego sobie ani swoim dziedzicom nie zostawiając, znajdujący się za wodą z jednej a w pobliżu domu Stelmacha z drugiej strony. Na rzecz tego Bartłomieja dokonał powzdania. W związku z powzdaniem wyżej wymieniony Bartłomiej dokonał pełnej spłaty rzeczonemu Michałowi Ledo 6,5 grzywny za wspomniany majątek. Ponadto Michał zobowiązany został Bartłomiejowi wybawić własnym kosztem i uwolnić od wszelkich pretensji, gdyby do jakichś w związku ze wspomnianym majątkiem w przyszłości doszło, jak również zapłacił pamiętne.*

182. Causa Andree Lysych cum Agnete Myszlonek. Veniens ad idem iudicium bannitum Agnes Myszlonek publice et libere recognovit, quia vendidit domum suam Andris Lysych pro sex mrc., tam late et longe, ut sola tenuit, nil sibi et suis propinquis relinquendo propinquitatis, iacentem inter domum Johannis Kusnyk ex una parte et domum Pauli sartoris aque ex alia eidemque resignavit. Circa quam resignationem prefatus [-Agnes-] Andreas

Liszych fecit plenam solutionem sex mrc., tamen prefata Agnes obligata est eum evincere et eliberare ab omni impedimento, si quod in posterum emergerit. Vero posuit memoriale.

182. *Sprawa Andrzeja Łysycha z Agnieszką Myślankową. *Stawiła się na ten sam sąd gajony Agnieszka Myślankowa, by jawnie i z własnej woli zeznać, że sprzedała swój dom Andrzejowi Łysychowi za 6 grzywien, tak wzdłuż i wszerz, jak sama używała, niczego z własności nie zostawiając sobie i swoim bliskim, znajdujący się między domem Jana Kuśnika z jednej a domem Pawła szewca z drugiej strony, i na jego rzecz dokonała powzdania. W związku z powzdaniem wspomniany Andrzej Łysych uiścił pełną spłatę 6 grzywien, jednak wspomniana Agnieszka zobowiązana została wybawić go i uwolnić od wszelkich pretensji, gdyby do jakichś w przyszłości doszło. Nadto zapłaciła pamiętne.*

183. Causa Simonis Colodzyey cum Jacobo previgno Gvzek. *Veniens ad idem iudicium bannitum Jacobus prevignus Gvzek publice et libere recognovit, quia vendidit domum suam pro duabus mrc. Simoni Colodzyey, tam longe et late, ut solus tenuit, nil sibi vel suis propinquis relinquendo, iacentem inter domum Flaschka ex una parte et valvas [!] Cracoviensis ex alia eademque resignavit. Circa quam resignacionem prefatus Simon fecit plenam solutionem duarum mrc. eidem Jacobo, qui obligatus prefatum Simonem evincere ab omni impedimento suis impensis evincere, si quod in posterum emergerit, ubi memoriale posuit.*

183. *Sprawa Szymona Kołodzieja z Jakubem pasierbem Guzka. *Stawił się przed tym samym sądem gajonym Jakub pasierb Guzka, jawnie i z własnej woli zeznał, że sprzedał za 2 grzywny Szymonowi Kołodziejowi swój dom, tak wzdłuż i wszerz, jak sam używał, niczego nie zostawiając sobie czy swoim bliskim, znajdujący się między domem Flaszki a Bramą Krakowską i tenże powzdał. W związku z powzdaniem wspomniany Szymon dokonał pełnej spłaty 2 grzywien temu Jakubowi, który został zobowiązany własnym kosztem wybawić i uwolnić go od wszelkich pretensji, gdyby do jakichś w przyszłości doszło. Nadto zapłacił pamiętne.*

|| 184. Concordia Jacobi pileatoris cum propinquis olim Dorothee Czapnyczka uxore legitima prefati Jacobi, scilicet Andree Voythovycz et Kana ex villa Zavadi. *Ad idem iudicium venientes sanguineuncti Dorothee Czapnyczka, scilicet Andreas Voytovycz, Kana ex villa Zavadi publice et libere recognoverunt, quia Jacobus Czapnyk maritus legitimus prefate Dorothee satisfecit eis in omnibus, in quibus asserebant se habere propinquitatem, tanquam post manus mortuas prefate Dorothee Czapnyczka. Coram quo iudicio*

[s. 98]

prefati propinqui eiusdem Dorothee obligati sunt se abrenunciantes ab impedimento in omnibus rebus tam mobilibus, quam immobilibus quecumque cessarunt prefato Jacobo marito legitimo prefate Dorothee se in posterum aliquod emergerit vel ab eis vel ab aliis eorum propinquis et eundem evincere et eliberare suis impensis. Vero et memoriale posuit scabinis.

184. *Ugoda Jakuba Czapnika z krewnymi zmarłej Doroty Czapniczki, niegdyś prawowitej żony rzeczzonego Jakuba, mianowicie Andrzejem Wójtowiczem i Kaną ze wsi Zawady. Na ten sam sąd stawili się krewni Doroty Czapniczki, mianowicie Andrzej Wójtowicz, Kana ze wsi Zawady, jawnie i z własnej woli zeznając, że Jakub Czapnik prawowity mąż rzeczonej Doroty zadośćuczynił im co do wszystkiego, do czego rościli sobie bliższść po śmierci wspomnianej Doroty Czapniczki. Wobec sądu zobowiązani zostali rzeczeni krewni powstrzymać się od czynienia trudności tak co do ruchomości, jak i nieruchomości, które odstąpili wspomnianemu Jakubowi, prawowitemu mężowi Doroty, i jeśliby w przyszłości doszło do jakichś pretensji z ich strony czy ze strony ich krewnych, wybawią go i uwolnią od tego na własny koszt. Nadto zapłacił pamiętne ławnikom.

185. Causa advocati et scabinorum cum Margaretha Valaszkova. Ego Margaretha Valaszkovycz recognosco presenti inscriptione libera et non co-acta, quia recepi duas mrc. ab advocato et scabinis superius descriptis relictas et positas in arcam advocati per antiquam matrem eius, tamquam suam propinquitatem.

185. *Sprawa wójta i ławników z Małgorzatą Walaszkową. Ja, Małgorzata Walaszkowa zeznaję z własnej woli, nieprzymuszona, że otrzymałam 2 pozostałe grzywny od wójta i ławników wyżej wymienionych złożone w skrzyni wójtowskiej przez moją babkę jako swoją bliższść.

Iudicium bannitum particulare celebratum feria sexta proxima post festum Marci Ewangeliste anno Christi 1510 [26 IV 1510] advocato, scabinis, burgrabio, quibus supra.

***Sąd gajony zwyczajny odbył się w piątek po święcie [świętego] Marka Ewangelisty roku Chrystusowego 1510 wobec wójta, ławników, burgrabiego jak wyżej.**

186. Veniens personaliter ad idem iudicium Nicolaus Clupay cum Anna consorte et Dorothea previgna recognovit, quia vendidit domum suam iacentem inter Johannem mercatorem ex una et Andream Pyerdalka ex altera partibus locatam pro decem mrc. paratis numeri communis et monete Polonialis Mathie Lytwynek, tam longe et late, ut solus tenuit, cum instrumentis ad braxandum necessariis absque sartagine cerevisiali et duobus doliis,

alias *przekathki*, nihil sibi aut suis propinquis et successoribus relinquendo, eidemque resignavit. Circa quam solucionem fecit plenariam |-solucionem-|. Insuper prefatus Nicolaus Clupay obligatus est eundem Mathiam Litwinek propriis impensis evincere ab omni impedimento, si quod pro prefata hereditate in posterum emergerit. Super quod idem Litwynek memoriale scabinis reliquit, de quibus decem mrc. pro prefata hereditate |-recepit-| sex mrc., recepit Mathias Gaszyorek ecclesie testamentaliter legatas.

186. **Stawił się osobiście na ten sąd Mikołaj Klupaj z żoną Anną i pasierbicą Dorotą, by zeznać, że sprzedał swój dom znajdujący się między domami kupca Jana i Andrzeja Pierdałki za 10 grzywien obiegowej monety polskiej Maciejowi Litwinkowi, tak wzdłuż i wszerz, jak sam używał, z narzędziami niezbędnymi do warzenia piwa poza kadzią na piwo i dwiema beczkami zwanymi „przekathki”, niczego sobie ani swoim bliskim czy dziedzicom nie zostawiając i na jego rzecz dokonał powzdania. W związku z powzdaniem dokonał pełnej spłaty. Wyżej wspomniany Mikołaj Klupaj został zobowiązany własnym kosztem wybawić i uwolnić Macieja Litwinka od wszelkich pretensji, gdyby w przyszłości miało dojść do jakichś w związku ze wspomnianym dziedzictwem. Wobec powyższego Litwinek uścił ławnikom pamiętne, a z 10 grzywien 6 za wspomniany majątek otrzymał Maciej Gąsiorek na mocy testamentu.*

|| 187. Causa Stanislai Kmyola cum Jacobo de Stepino et Katherina de Okolinyecz et Dorothea de Ruchenna. Coram nobis burgrabio, viceadvocato et scabinis superius descriptis veniens Jacobus de Strpino molendinator et Katherina de Okolinyecz atque Dorothea de Ruchenna publice recognoverunt bannito in iudicio, quia plenariam solucionem quatuor mrc., et plenarie exsolutari in toto receperunt a Stanislao Kmyola et Katherina sua consorte pro propinquitatem super eos devoluta post mortem olim Stephani sutoris dicti Kmyola awnculi eorum. Quamquidem propinquitatem super eos devolutam cum omni iure, late et longe, resignaverunt eidem Stanislao prefato et Katherine sue consorte et obligantur perpetuam pacem secum tenere eum evincere a quolibet impedimento cuiscumque alterius propinqui suis impensis. Super quod idem Stanislaus memoriale posuit scabinis.

[s. 99]

187. **Sprawa Stanisława Kmioli z Jakubem ze Stępina i Katarzyną z Okoleńca, i Dorotą z Ruchennej. Stawił się przed nami, burgrabią, podwójcem i ławnikami wyżej wspomnianymi młynarz Jakub ze Strzępinia i Katarzyna z Okoleńca oraz Dorota z Ruchennej, by jawnie zeznać na sądzie gajonym, że otrzymali pełną spłatę 4 grzywien od Stanisława Kmioli i jego żony Katarzyny, którzy całkowicie spłacili im należności za bliższść przypadłą im po śmierci szewca Stefana zwanego Kmiolą, ich wuja. Bliższść tę przypadłą im z pełnym*

prawem w całej rozciągłości powzdali wspomnianemu Stanisławowi i jego żonie, jak też zobowiązani zostali do wieczystej z nim zgody oraz, by własnym kosztem uwolnić go od wszelkich pretensji ze strony któregokolwiek z krewnych. W związku z tym tenże Stanisław uiszcł ławnikom pamiętne.

188. Causa Nicolai Clupay cum Martino Scharowsky. Coram nobis omnibus veniens Martinus Scharowsky publice recognovit, quia vendidit et resignavit bannito in iudicio domum suam inter Orthova et Czyagnikrova vicinis Nicolao Clupay pro duabus sxg. pecuniarum minus sex gr. Circa quam resignationem idem Nicolaus duabus mrc. posuit ipsi Martino prefato decemocto gr., debet ei ponere pro festo sancti Adalberti proxime venturo. Et idem Martinus debet et obligatur eundem Nicolaum evincere a quolibet impedimento eiusdem hereditatis suis impensis. Similiter quod idem Nicolaus memoriale posuit scabinis.

188. *Sprawa Mikołaja Klupaja z Marcinem Szarowskim. *Stawił się przed nami Marcin Szarowski, by zeznać jawnie, że sprzedał i powzdał na sędzie gajonym dom swój Mikołajowi Klupajowi za 2 kopy monety bez 6 groszy, znajdujący się między domostwami Ortowej i Ciągniekrowy W związku z powzdaniem tenże Mikołaj 2 grzywny zapłacił wspomnianemu Marcinowi i jest mu winien 18 groszy na najbliższe święto świętego Wojciecha, a Marcin zobowiązany został własnym kosztem uwolnić Mikołaja od wszelkich pretensji w związku z tym dziedzictwem. Wobec powyższego Mikołaj zapłacił ławnikom pamiętne.*

189. Causa Anne Bakalarzena cum Agnete Bratonkova. Coram nobis omnibus veniens honesta Bratonkova publice recognovit, quia vendidit domum suam iacentem inter Strzesch et Thchorsz vicinos Anne Bakalarzena pro sxg. pecuniarum parata et actu iam sibi exsoluta. Quamquidem domum iam sibi resignavit cum omni iure, late et longe, sic sola tenuit cum suis Laurencio et Luca filiis, qui manu coniuncta obligantur omnes perpetuam pacem et silentium eternum tenere pro dicta domo cum prefata Anna Bakalarzena. Et eam debet atque tenetur a quolibet impedimento prefate domus cuiuslibet evincere et eliberare suis impensis. Super quod Anna dedit memoriale scabinis.

189. *Sprawa Anny Bakalarzyny z Agnieszką Bratońkową. *Stawiła się przed nami wszystkimi uczciwa Bratankowa, by jawnie zeznać, że sprzedała dom swój znajdujący się między sąsiadami Strzeszem i Tchórzem Annie Bakalarzynie za kopę monety w gotówce, która została jej już wypłacona. Dom ten powzdała wraz z wszelkim do niego prawem, tak wzdłuż i wszerz, jak sama używała, z synami Wawrzyńcem i Łukaszem, którzy pospólną ręką zobowiązani zostają na zawsze dochować zgody i pozostawić w wieczystym*

pokoju wspomniany dom z Anną Bakalarzyną. Ponadto winna jest swoim kosztem wybawić ją od wszelkich pretensji wynikłych ze wspomnianego domu. W związku z tym Anna zapłaciła ławnikom pamiętne.

190. Causa Gregorii filii olim Petri Pirczyvycz procuratoris quondam in Bylicze recognosco publice per presentes omnibus et singulis presentibus et futuris, quod providus dominus Petrus Cobyłka civis in Colo fecit et dedit mihi debita ac || sustentem rationem duodecim mrc. necnon tocius nostri patrimonii sibi dati et commisit ad servandum usque ad annos iure boni discrecionis per patrem nostrum. Quamquidem rationem ego Gregorius prefatus pro rata et sufficienti ratione suscepi et vigore presencium suscipio usque in ewm et recognosco, quod iam mihi nihil tenetur prefatissime patrimonii predictus Petrus Cobyłka. Racione eius inscripcionem sibi obligo perpetuum silencium et pacem eternam secum tenetur usque in perpetuum pro totali suo dicto patrimonio presencium vigore. Acta sunt hec dominica Septuagesime anno Domini 1510 presentibus ibidem Mathia Gassyorek, Blasio Skovronek protunc advocato existente, Johanne Długi necnon Johanne Copecz testibus circa premissa etc.

[s. 100]

190. *Sprawa Grzegorza syna zmarłego Piotra Pierczewicza z obywatelem Koła Kobyłką. *Ja Grzegorz, syn zmarłego Piotra Pierczewicza, niegdyś rządcy w Bylicach zeznaję jawnie wobec zgromadzonych, wszystkim i każdemu z osobna, tak żyjącym, jak mającym się narodzić, że przezorny pan Piotr Kobyłka obywatel Koła spłacił długi zaciągnięte wobec mnie i przekazał sumę 12 grzywien na utrzymanie, jak również całość naszego dziedzictwa i powierzył do zachowania aż do lat sprawnych. Ja otrzymałem tę kwotę, uzgodnioną i zadowalającą, niniejszym otrzymuję wieczyscie, jak również zeznaję, że nic już nie jest mi winny ze wspomnianego dziedzictwa wspomniany Piotr Kobyłka. Zobowiązuję się zachować z nim pokój i wieczystą zgodę co do całego wspomnianego dziedzictwa na mocy obecnych okoliczności. Działo się w niedzielę Starozapustną roku Pańskiego 1510 w obecności Macieja Gąsiorka, Błażeja Skowronka, wówczas urzędującego wójta, Jana Długiego jak również Jana Kopia świadków powyższych uzgodnień.*

191. Causa domini Stanislai Covalyk cum Mathia Richlopadi. Coram nobis viribus supra[scriptis] veniens dominus Stanislaus Covalyk civis Colensis recognovit, quia vendidit et resignavit bannito in iudicio hortum suum iacentem inter Poczantheke parte ex una et Perdilka parte ex altera, Mathie Rychopadi eciam civi Colensi pro quatuor mrc. Et idem prefatus Stanislaus Covalyk obligatus est eundem Mathiam Rychlopadi evincere a quolibet

impedimento eiusdem horti suis expensis et super istud memoriale iuris posuit scabinis.

191. *Sprawa pana Stanisława Kowalika z Maciejem Rychłowpadłem. *Wobec nas wyżej wymienionych panów stawił się obywatel Koła, pan Stanisław Kowalik, by zeznać, że sprzedał i powzdał na sędzie gajonym swój ogród, znajdujący się między Początkiem a Pierdałką, Maciejowi Rychłowpadłowi, również obywatelowi Koła, za 4 grzywny. Wspomniany Stanisław Kowalik zobowiązany został tegoż Macieja Rychłowpadła własnym kosztem wybawić od wszelkich pretensji w związku z ogrodem, a nadto zapłacił ławnikom pamiętne.*

192. Causa domine Margarethe Strzlecza cum domino Stanislao Covalyk cive Colensi. Coram nobis quibus supra Margaretha Strzelecza veniens ad nostrum iudicium bannitum civitatis Colensis recognovit, quia vendidit et resignavit hortum in suburbio, iacentem inter hortum domini plebani parte ex una et domina Skrobanyna parte ex altera, Stanislao Covalyk civi Colensi pro octo mrc. numeri Polonialis, in quamlibet mrc. quadraginta octo gr. computando. Et debet prefata Margaretha Strzelecza obligata est eundem Stanislao Covalyk predictum evincere a quolibet impedimento eiusdem horti suis expensis propriis et super istud memoriale iuris posuit scabinis.

192. *Sprawa pani Małgorzaty Strzeleckiej z panem Stanisławem Kowalikiem, obywatelem Koła. *Wobec nas, tych samych co powyżej na nasz sąd gajony miasta Koła, stawiała się Małgorzata Strzelecka, by zeznać, że sprzedała i powzdała swój ogród leżący na przedmieściu między ogrodem plebana a pani Skrobaniny, Stanisławowi Kowalikowi, obywatelowi Koła, za 8 grzywien monety liczby polskiej, licząc 48 groszy na grzywnę i winna jest wspomniana Małgorzata Strzelecka tego Stanisława Kowalika własnym kosztem wybawić od wszelkich pretensji względem tego ogrodu. W związku z tym zapłaciła ławnikom pamiętne.*

193. Causa Jacobi Włocznych cum Stanislao Ogorzyalek. Coram nobis quibus supra veniens Jacobus Włocznych civis Colensis recognovit, quia vendidit et resignavit bannito in iudicio domum in Blanczye, iacentem intra Musczek parte ex una et Capycza parte ex altera, Stanislao Ogorzyalek eciam civi Colensi pro quadraginta gr., ita late, sic ipso solus habuit et tenuit. Et idem || prefatus Jacobus Włocznych obligatus est evincere predictum Stanislao Ogorzyalek evincere a quolibet impedimento eiusdem predictae domus propriis expensis et super hoc memoriale iuris posuit scabinis.

193. *Sprawa Jakuba Włóczycha ze Stanisławem Ogorzałkiem. *Wobec nas, tych samych co powyżej, stawił się Jakub Włóczych, obywatel Koła, by*

zeznać, że na sądzie gajonym sprzedał i powzdał dom na Blankach, znajdujący się między Muszczkiem a Kapicą, Stanisławowi Ogorzałkowi, również obywatelowi Koła, za 40 grzywien w tej rozciągłości, w której sam posiadał i używał. Wspomniany Jakub Włóczych zobowiązany został własnym kosztem uwolnić Stanisława Ogorzałka od wszelkich pretensji w związku z tym domem i wobec tego zapłacił ławnikom pamiętne.

194. Concordia Andree Lyaskoron cum Luca Sthopka ambo cives Colenses. Ad idem iudicium nostrum bannitum venientes Andreas Lyaskoron et Lucas Sthopka ambo cives Colenses recognoverunt et satisfecerunt se abrenunciantes in tali concordia coram nostro iudicio a quolibet impedimento hereditatis habentem, propter quam ius longe tenebant inter se et ipse Sthopka predictus obligatus est eum Andream Lyaskoron in omnibus eliberare et in posterum evincere. Super hoc memoriale scabinis posuit.

194. *Uгода obywateli Koła Andrzeja Laszkorona z Łukaszem Stopką. Na ten sam sąd nasz gajony przybyli Andrzej Laszkoron i Łukasz Stopka, obaj obywatele Koła, by zeznać, że zadość sobie uczynili i przed naszym sądem wyrzekają się tą ugodą wszelkich pretensji w sprawie posiadanego dziedzictwa, a sam Stopka zobowiązany został wobec Andrzeja Laszkorona o wszystko zadbać i w przyszłości go nie niepokoić. W związku z powyższym zapłacił pamiętne ławnikom.

195. Causa filiis carpentarii cum Petro Gnypek. Coram nobis quibus supra etc. veniens Petrus Gnypek civis Colensis recognovit, quia vendidit et resignavit bannito in iudicio domum iacentem parte ex una inter Cobyłka et parte ex alia inter campanile, Felici carpentario, ita late, sic solus tenuit et habuit, pro tribus fert. Et idem prefatus Petrus Gnypek obligatus est eum predictum Felicem evincere a quolibet impedimento eiusdem predictae domus propriis expensis et super hoc memoriale iuris scabinis posuit.

195. *Sprawa synów cieśli z Piotrem Gnypkiem. Wobec nas, tych samych co powyżej, stawił się Piotr Gnypek obywatel Koła, by zeznać, że sprzedał i powzdał na sądzie gajonym dom, znajdujący się między Kobyłką, a dzwonnicy, Feliksowi cieśli, tak wzdłuż i szerz, jak sam używał i posiadał, za 3 wiardunki. Wspomniany Piotr Gnypek zobowiązany został własnym kosztem uwolnić Feliksa od wszelkich pretensji w związku z tym domem i na tę okoliczność zapłacił ławnikom pamiętne.

196. Causa Michaeli Paszyerp cum Mathia Walach de Minori Ossyek. |Coram nobis quibus supra etc. veniens Mathias |Wach| Walach recognovit, quia vendidit et resignavit bannito in iudicio nostro domum iacentem inter Poczanthek parte ex una et Sylowany parte ex alia Michaeli Paszyerp civi

Colensi pro quatuor mrc., cui tres persolvit et pro festo Pasche mediam et pro alio aliam mediam tenetur exsolvere mrc., ita late et ample, sic solus tenuit et habuit. Et idem prefatus Mathias obligatus est eum predictum Michaellem evincere a quolibet impedimento eiusdem predictae domus propriis expensis et super hoc memoriale solvit.=|<|=Coram nobis Paulo Kalynsky burgrabio, advocato Chomel et scabinis Michael Pasyerp reposuit Mathie Valach mediam mrc. pro hereditate prout in inscriptione continetur.=|>

196. *Sprawa Michała Pasierba z Maciejem Wałachem z Osieka Małego. *Wobec nas, tych samych co powyżej, stawił się Maciej Wałach, by zeznać, że sprzedał i powzdał na naszym sądzie gajonym dom znajdujący się między Początkiem i Syłowanym Michałowi Pasierbowi obywatelowi Koła, tak wzdłuż i wszerz, jak sam używał i posiadał, za 4 grzywny i 3 z nich mu zapłacił, a ostatnią ma dopłacić po połowie na Wielkanoc, najbliższą i następną. Wspomniany Maciej zobowiązany został własnym kosztem uwolnić Michała od wszelkich pretensji względem wspomnianego domu i wobec tego zapłacił pamiętne. <Wobec nas, burgrabiego Pawła Kalińskiego, wójta Chomela i ławników Michał Pasierb spłacił Maciejowi Wałachowi ½ grzywny za dziedzictwo tak jak zapisano.>*

197. Causa Martini doleatoris cum Stephano et Johanne filiis olim Andree Baran -the-| textoris. |=Coram nobis quibus supra etc. veniens Martinus doleator recognovit, quia satisfecit coram bannito in iudicio de domo iacente inter Angyolek parte ex una et parte [s] Johanne pileatore || parte ex alia Stephano et Johanni filiis olim Andree Baran textoris, obligans se eos a quolibet impedimento evincere.=|

[s. 102]

Coram nobis quibus supra etc. veniens Stephanus et Johannes olim Andree Baran textoris recognovit, quia satisfecit nostro bannito in iudicio de domo iacente inter Angyolek parte ex una et Johanne pileatore parte ex alia, Marthino doleatore civi Colensi. Et idem prefati Baranovye obligati sunt eum predictum Martinum a quolibet impedimento evincere et super hoc memoriale iuris posuerunt.

197. *Sprawa Marcina bednarza ze Szczepanem i Janem, synami zmarłego Andrzeja Barana tkacza. *Wobec nas, tych samych, co powyżej, stawił się Marcin bednarz, by zeznać, że na sądzie gajonym dopełnił zobowiązań co do domu znajdującego się między Aniołkiem a Janem kapelusznikiem, które miał wobec Szczepana i Jana, synów zmarłego tkacza Andrzeja Barana i zobowiązany został uwolnić ich od wszelkich pretensji. Wobec nas, tych samych co powyżej, stawili się Szczepan i Jan, synowie zmarłego tkacza Andrzeja Barana, by zeznać, że na sądzie naszym gajonym dopełnili zobowiązań co*

do domu mieszczącego się między Aniołkiem a kapelusznikiem Janem, które mieli wobec Marcina bednarza, obywatela Kola. Wyżej wspomniani Baranowie zobowiązani zostali uwolnić Marcina od wszelkich pretensji i na tę okoliczność zapłacili pamiętne.

198. Causa [-Michaelis-] Nicolai Lyszy civis Colensis cum Barbara Kapusczyzna. Coram nobis quibus supra etc. veniens personaliter in nostrum bannitum iudicium recognovit, quia vendidit et resignavit nostro in bannito iudicio domum iacentem inter Gorni parte ex una et Paszek parte ex altera Nicolao Lyszy pro una mrc., ita late et ample, sic sola tenuit et possidebat ex antiquo. Et idem prefata Barbara Kapusczyzna obligata est eundem Nicolaum Lyszy predictum evincere a quolibet impedimento eiusdem predictae domus propriis expensis. Et super hoc memoriale nostris scabinis posuit.

198. *Sprawa Mikołaja Łysego, obywatela Kola, z Barbarą Kapuścińką. *Wobec nas, tych samych co powyżej itd. stawiała się osobiście na sądzie naszym gajonym, by zeznać, że sprzedała i powzdala dom znajdujący się między Górnym a Paszkim Mikołajowi Łysemu za 1 grzywnę, tak wzdłuż i wszerz, jak sama używała i posiadała od dawna. Zobowiązana została również by Mikołaja Łysego uwolnić od wszelkich pretensji względem wspomnianego domu i na tę okoliczność ławnikom zapłaciła pamiętne.*

199. Causa advocati Dlugii et scabinorum parte ex una cum Alberto Pyanka de Ossyek parte ex altera. Nos Stanislaus Cowalyk preconcul et Mathias Rychopadl, Albertus Poczantheke, Jacobus Drwal et Johannes gladiator consules tamquam arbitri et compositores inter Barbaram Wroczońska ex una et Albertum Pyanka de Ossyek ex altera recognoscimus, quia arbitralem concordiam inter eos fecimus pro duabus srg. pecuniarum Mathie olim Wroczyewsky eiusdem Barbare viri legitimi, quas tenebat Alberto Pyanka de Ossyek pro transumpto. Sic quod eadem Barbara unam srg. pecuniarum cum gr. sibi paratam pro domo sua per Mathiam Zygotha dedit et de lada scabinorum accipere admissur eidem Alberto Pyanka.

199. *Sprawa wójta Długiego z ławnikami po jednej stronie i Wojciecha Pianki z Osieka z drugiej. *My burmistrz Stanisław Kowalik i rajcy: Maciej Rychłównadł, Wojciech Początek, Jakub Drwal, oraz Jan miecznik jak też sędziowie i rozjemcy między Barbarą Wroczeńską i Wojciechem Pianką z Osieka zeznajemy, że pomiędzy nimi została zawarta ugoda po wypłaceniu Wojciechowi Piance z Osieka 2 kop monety zmarłego Macieja Wroczeńskiego, męża Barbary. Wspomniana Barbara 1 kopę monety oraz grosz za swój dom wypłaciła przez Macieja Żegotę, którą to kwotę pozwolono wypłacić ze skrzyni ławników Wojciechowi Piance.*

[s. 103]

|| **200. Concordia inter Lucam Sthopka et Johannem Lyaskoron de Conyn.** Coram nobis quibus supra etc. veniens personaliter nostrum in bannitum iudicium Johannes Lyaskoron, non compulsus nec coactus, publice recognovit, quia Lucas Sthopka de here[ditate] sua ei statisfecit et perso[l]vit, que hereditas domus iacet parte ex una ipsius Iyartzamb et Johanne Rądynk parte ex altera. Quem Johannes predictus Lyaskoron sex mrc. et uno fert. quitavit et inscribi missit in librum, hunc eidem pacem sempiternam obligatus se evincere et iam ab omnibus eum liberum fecit.

200. *Uгода między Łukaszem Stopką i Janem Laszkoronem z Konina. *Wobec nas, tych samych co powyżej, stawił się osobiście na sąd nasz gajony Jan Laszkoron niczym przez nikogo nie przymuszony, by jawnie oświadczyć, że Łukasz Stopka w pełni zadośćuczynił mu za dziedzictwo, czyli dom znajdujący się między Jarząbem a Janem Rądnikiem. Wspomniany Jan Laszkoron skwitował go z 6 grzywien i 1 wiardunku oraz polecił zapisać to w księdze, ponadto zobowiązany został zachować wieczysty z nim pokój i przyznał, że tamten ze wszystkiego się wywiązał.*

201. Causa Martini Piszcek cum Blasio Skowronek et Johannem Sykyel. Coram nobis quibus supra etc. veniens personaliter nostrum in bannitum iudicium Blasius Skowronek et Johannes Sykyel recognoverunt, quia vendiderunt et resignaverunt bannito in nostro iudicio Martino Piszcek civi Colensi domum iacentem in civitate Colo, parte ex una ipsius Choyenka et platea Sancti Spiritus parte ex altera, pro octo mrc. numeri Polonialis, ex quibus circa resignacionem duas predictus [-Blasius-] Martinus Piszcek [-accipere-] <persolvit>, residuum quolibet anno per una sxg. <solvere> debebit ad plenariam usque solucionem sub perdicionem hereditatis, ita late et ample, sic quod predicti tenuerunt et habuerunt et tandiu obligati predictum Martinum Pyszcek ab omni impedimento evincere [-et super hoc-] propriis eorum expensis et super hoc memoriale iuris solverunt. 1510.

201. *Sprawa Marcina Piszczka z Błażejem Skowronkiem i Janem Sykiele. *Wobec nas, tych samych co powyżej, stawił się osobiście na sąd nasz gajony Błażej Skowronek i Jan Sykiel, by zeznać, że na sądzie naszym gajonym sprzedali Marcinowi Piszczkowi obywatelowi Koła i na jego rzecz powzdali dom znajdujący się w mieście Koło między Chojenką a ulicą Świętego Ducha za 8 grzywien monety liczby polskiej, z których, w związku z powzdaniem, 2 grzywiny wspomniany Marcin Piszczek zapłacił, a resztę będzie płacił każdego roku po jednej kopie, aż do pełnej spłaty pod groźbą utraty dziedzictwa, tak wszecz i wzdłuż, jak wyżej wspomnieni używali i posiadali. Ponadto zostali zobowiązani wspomnianego Marcina Piszczka uwolnić od*

wszelkich pretensji własnym ich kosztem, a na tę okoliczność zapłacili pamiętne. 1510.

202. Causa Nicolai Kvyawka cum Margaretha Skrobanina. Coram nobis quibus supra etc. veniens personaliter || nostrum in bannitum iudicium Margaretha Skrobanina recognovit, quia vendidit et resignavit nostro in bannito iudicio predium extra civitatem Colo iacentem |-ipsius Kowalyk-| <ipsius Kovalyk>, parte ex una ipsius late vie, parte ex altera Nicolao Kvyawka civi Colensi, ita late et ample, sic sola habuit et ex antiquo tenuit, solum excipiendo ad finem usque |-sue-| vite, medietatem stabuli ibidem positi pro reservacione et reposicione suarum rerum et libertate pro sedecim mrc. numeri Polonialis, ex quibus octo predicta Skrobanina circa resignacionem accepit alias capere debebit singulis annis pro tempore Natalis Domini ad plenariam usque solucionem per duas mrc. Et idem predicta Margaretha se obligat a quovis impedimento predictum Nicolaum Kvyawka suis expensis propriis evincere et super hoc memoriale iuris solvit. <Eadem Margaretha recognovit se plenariam summam accepisse.>

[s. 104]

202. *Sprawa Mikołaja Kujawki z Małgorzatą Skrobaniną. Wobec nas, tych samych co powyżej, stawiała się osobiście na sąd nasz gajony Małgorzata Skrobanina, by zeznać, że na sądzie naszym gajonym sprzedała i powzdała folwark za miastem Koło, znajdujący się między Kowalikiem a gościńcem, Mikołajowi Kujawce obywatelowi Koła, tak wzdłuż i wszerz, jak sama posiadała i od dawna używała, za wyjątkiem połowy stajni tam się znajdującej, by móc w niej aż do dnia śmierci przechowywać i swobodnie składać swoją własność, za 17 grzywien monety liczby polskiej, z których 8 Skrobanina otrzymała w związku z powздaniem, a resztę otrzyma w kolejnych latach po 2 grzywny na Boże Narodzenie, aż uzyska pełną spłatę. Wspomniana Małgorzata zobowiązuje się własnym kosztem uwolnić Mikołaja Kujawkę od wszelkich pretensji i na tę okoliczność zapłaciła pamiętne. <Ta sama Małgorzata zeznała, że otrzymała pełną zapłatę.>

Iudicium particulare celebratum feria sexta ante sancti Petri ad Cathedrala sub burgrabio Ossyeczky et Johanne Dlvgii viceadvocato necnon Johanne Copecz, Petro Casvbyecz, Jacobo Stolek, Nicolao Kvyawka, Johanne Chomel, Luca sutore et Martino rimarz scabinis bannito in iudicio plenarie residentibus anno Domini 1511 [21 II 1511].

Sąd zwyczajny odbył się w piątek przed [świętem] katedry św Piotra wobec burgrabiego Osieckiego i podwójciego Jana Długiego, jak również ławników Jana Kopcia, Piotra Kazubca, Jakuba Stolka, Mikołaja Kujawki, Jana Chomela, Łukasza szewca i Marcina rymarza na sądzie gajonym zasiadających w pełnym składzie roku Pańskiego 1511.

203. Causa Mathie Sthelmachovycz cum Johanne Sthelmach. Coram nobis burgrabio, viceadvocato atque scabinis omnibus superius descriptis bannito in iudicio plene residentibus constitutus personaliter Johannes Sthemach puplice [s] recognovit, quia fecit atque suscepit arbitralem concordiam cum Mathia Sthelmachovycz previgno suo pro domo sive hereditate eius paterna, iacente penes hospitale ante civitatem post pontis, tali modo, quod prefatus Mathias Sthelmachovycz dedit duas mrc. pecuniarum paratas monete communis atque numeri predicto Johanni Sthelmach pro dicta sua domo paterna vitrico suo et ipse Johannes prefatus bannito in iudicio publice resignavit et libere dimisit domum eadem ipsi Mathie predicto previgno suo in ewm cum omnibus rebus inter eos expressis atque ex unaque parte susceptis, sic quod idem Johannes eum nil habebit apud predictum Mathiam. Et ego Mathias apud Johannes pro dicta domo || usque in sempiternum. Sic quod utraque pars memoriale solverunt scabinis.

[s. 105]

203. *Sprawa Macieja Stelmachowica z Janem Stelmachem. *Wobec nas, burgrabiego, podwójciego i wszystkich wyżej wymienionych ławników na sądzie gajonym w pełnym składzie zasiadających stawił się osobiście Jan Stelmach, by publicznie zeznać, że ze swoim pasierbem Maciejem Stelmachowiczem zawarł ugodę rozjemczą dotyczącą domu, czyli jego ojcowizny, znajdującego się obok szpitala przed miastem za mostem. Wspomniany Maciej Stelmachowicz dał 2 grzywny Janowi Stelmachowi swemu ojczymowi za rzeczony dom ojcowski, a sam Jan na sądzie gajonym jawnie powzdał i z własnej woli wieczyście odstąpił tenże dom wspomnianemu Maciejowi swojemu pasierbowi. Obaj wszystko między sobą wyjaśnili oraz obopólnie na to przystali, że nie będą mieli co do siebie roszczeń, co się tyczy rzeczzonego domu, po wieczne czasy. Wobec tego obie strony zapłaciły ławnikom pamiętne.*

204. Causa Simonis Kolodzyey cum Laurencio Swyechovycz de Nagorna villa. Coram nobis quibus supra descriptis etc. veniens personaliter Laurencius Swyechovycz de Nagrona villa nostrum in bannitum iudicium publice recognovit, quia hortum vendidit extra civitatem Colo, iacentem inter Calinka parte ex una et Jacobum Pypka parte ex altera, pro tribus mrc. cum media, ita late et extense, sic solus iam pecuniam recepit alias duas sxg. et residuum pro festo Pasche capere debebit, volens eum predictum Simonem Kolodzye [/] ab omni impedimento evincere in posterum et super hoc memoriale iuris posuit.

204. *Sprawa Szymona Kołodzieja z Wawrzyńcem Świechowiczem ze wsi Nagórna. *Wobec, tych samych co powyżej, stawił się osobiście Wawrzyńiec Świechowicz ze wsi Nagórna na sąd nasz gajony, by jawnie zeznać, że*

sprzedał ogród za miastem Koło, położony między Kalinką a Jakubem Pipką, za 3,5 grzywny, tak wzdłuż i wszerz i sam już odebrał 2 kopy pieniędzy, a resztę otrzyma na święto Zmartwychwstania, pragnąc uwolnić wspomnianego Szymona Kołodzieja od wszelkich pretensji i na tę okoliczność zapłacił pamiętne.

205. Causa Nicolai Myaszek cum Alberto Szoraw. Coram nobis quibus supra descriptis etc. veniens personaliter nostrum in bannitum iudicium Nicolaus Myaszek publice [s] recognovit, quia medium mansum agri sui inter Lora et Kvsztha vicinos iacentem vendidit pro duabus sxg. Alberto Szoraw, ita late et extense, sic solus habuit et ex antiquo possedit, ab omnibus impedimentis predictum Albertum Szoraw volens [-tamen-] in posterum evincere suis propriis expensis et super hoc memoriale iuris posuit. <Circa quam resignationem unam mrc. recepit et mediam secundam pro festo Sancte Crucis a festo proxime venturo in autumnno usque per annum.>

205. *Sprawa Mikołaja Miąska z Wojciechem Żurawiem. Wobec nas, tych samych co powyżej, stawił się osobiście na sąd nasz gajony Mikołaj Miąsek, by jawnie zeznać, że pól lanu swojego pola, znajdującego się między sąsiadami, Lorą i Kusztą, sprzedał za 2 kopy Wojciechowi Żurawiowi, tak wzdłuż i wszerz, jak sam używał i od dawna posiadał, pragnąc własnym kosztem uwolnić wspomnianego Wojciecha Żurawia od wszelkich pretensji w przyszłości i w związku z tym zapłacił pamiętne. <Co się tyczy powzdania, otrzymał 1 grzywnę a kolejne 1,5 grzywny [otrzyma] na najbliższe święto Świętego Krzyża.>

206. Causa Stanislay Cvsztha cum Jacobo Pypka. Coram nobis quibus supra descriptis etc. venientes personaliter nostrum ad bannitum iudicium Stanislaus Cushta cum Jacobo Pypka recognoverunt publice commutationem factam inter se et habitam resignationem. Stanislaus vel Cushta predictus hortum suum proprium iacentem parte ex una Vyeczczye et altera citra fluvium dictum Wartha predicto Jacobo Pypka resignavit et commutavit pro medio manso agri et super hoc octo mrc. numeri Polonicalis paratas exsolvit, tandem Jacobus Pypka || eciam recognovit se recepissee istas octo mrc. cum horto predicto pro suo [-agro-] medio manso agri iacentis parte ex una [-Byesz-] Cusztha et altera Szoravyek, ex qua resignatione facta mutuo unus alium ab omni impedimento circa hoc horto propriis eorum expensis evincere tenebitur et super hoc memoriale iuris posuere etc.

[s. 106]

206. *Sprawa Stanisława Kusztę z Jakubem Pipką. Wobec nas, tych samych, co powyżej, stawili się jawnie Jakub Pipka i Stanisław Kusztę, by zeznać, że doszło między nimi do zamiany i powzdania. Stanisław zwany Kusztę powzdał swój własny ogród, znajdujący się między Wiejczą z jednej strony

a rzeką Wartą z drugiej, wspomnianemu Jakubowi Pipce i zamienił na pół łana pola. W związku z tym wypłacił 8 grzywien monety polskiej w gotówce, po czym Jakub Pipka również zeznał, że otrzymał 8 grzywien ze wspomnianym ogrodem za swoje pół łana pola znajdującego się między Kuszta a Żurawkiem. Wobec wzajemnego powzdania jeden drugiego zobowiązany jest własnym kosztem uwolnić od wszelkich pretensji względem tego ogrodu. Na tę okoliczność zapłacił pamiętne itp.

207. Causa Jacobi Pypka cum Barbara Pypczyna glothe sua. Coram nobis quibus supra etc. veniens personaliter nostrum ad bannitum iudicium Barbara Pypczyna recognovit publice se vendidisse unum mansum agri in Villa Propriori, iacentem parte ex una Maczuda et altera Byesz, ita late et extense, sic sola ex antiquo possedit, Jacobo Pypka genero suo et resignacione habita recognovit, quia predictus Jacobus Pypka sibi satisfacit. Quem predictum Jacobum Pypka ab omni impedimento vult propriis expensis evincere et super hoc memoriale iuris posuit.

207. *Sprawa Jakuba Pipki z Barbarą Pypczyną bratową. Wobec nas, tych samych co powyżej, stawiała się osobiście na sąd nasz gajony Barbara Pypczyna, by zeznać publicznie, że sprzedała jeden łan pola we wsi Blizna, znajdujący się między Maczudą a Bieszem, tak wzdłuż i wszerz, jak sama od dawna posiadała, Jakubowi Pipce swemu szwagrowi i powzdając zeznała, że wspomniany Jakub Pipka zadość jej uczynił. Tego Jakuba Pipkę pragnie własnym kosztem uwolnić od wszelkich pretensji, a ponadto zapłaciła pamiętne.

208. Causa Dorothee Domzalowa cum Mathia Yarzyebek. Coram nobis quibus supra veniens personaliter nostrum ad bannitum iudicium Mathias Yarzyebek publice [!] recognovit, quia domum suam in Planczys, iacentem parte ex una Bosthkova et altera Sthopka, ita late et extense, sic solus possedit, Dorothee Domzalowa pro quinque mrc. vendidit, quod predictus Mathias Yarzyebek resignacione habita recognovit, quia iam tres mrc. predicta Domzalowa sibi exsolvit et per annum pro tempore Carnisprivii duas exsolvere tenebitur sub amissione hereditatis. Quam ab omni impedimento propriis expensis predictus Mathias evincere debet et super hoc memoriale iuris posuit etc.

208. *Sprawa Doroty Domżałowej z Maciejem Jarząbkim. Wobec nas, tych samych co powyżej, stawiał się osobiście na sąd gajony Maciej Jarząbek, by jawnie zeznać, że dom swój na Blankach, znajdujący się między Bostkową, a Stopką, tak wzdłuż i wszerz, jak sam posiadał, sprzedał Dorocie Domżałowej za 5 grzywien, a dokonawszy powzdania Maciej Jarząbek zeznał, że wspomniana Domżałowa wypłaciła mu już 3 grzywiny i za rok w Wielkim

Postem dopłaci 2 kolejne pod groźbą utraty dziedzictwa. Wspomniany Maciej musi własnym kosztem uwolnić ją od wszelkich pretensji, ponadto zapłacił pamiętne itd.

209. Causa Petri Chrzablyczky cum Jacobo fabro de Vyrzhoczyny.

Coram nobis burgrabio, viceadvocato et scabinis omnibus superius descriptis bannito in iudicio plene residentibus constitutus personaliter laboriosus Jacobus faber de Vyrzhoczyny puplice [s] recognovit, quia hereditatem suam iacentem inter aream desertam dictam Lorinczywoskye in fine platee ex opposito Mathie || Grzanka partes utrasque vendidit pro duabus mrc. paratis numeri et monete communis Petro Chrzablyczky et resignavit sibi eandem cum omni iure et potestate omnimoda, ita late et longe, sic solus tenuit, nichil pro seipso aut quibuscunque aliis suis propinquis ibidem resignando in posterum usque in ewm. Et recognovit, quia iam plenam solutionem ex integro pro ea recepit realiter et ad effectum. Et obligatur eundem Petrum Chrzamblyczky ab omni impedimento predictae hereditatis evincere atque eliberare suis impensis cuiuscunque iuris atque persone. Similiter pro idem Chrzamblyczky memoriale solvit scabinis.

[s. 107]

209. *Sprawa Piotra Chrablickiego z Jakubem kowalem z Wierzchoczyna. *Wobec nas, burgrabiego, podwójciego i wszystkich ławników powyżej wymienionych na sądzie gajonym w pełnym składzie zebranych stawił się osobiście pracowity Jakub, kowal z Wierzchoczyna, by jawnie zeznać, że swoje dziedzictwo znajdujące się między pustą parcelą zwaną Lorynczowskie na końcu ulicy na przeciwko Macieja Grzanki, obie części sprzedał za 2 grzywny monety pospolitej Piotrowi Chrablickiemu i powzdał to dziedzictwo z wszelkim prawem i władzą wszelaką, tak wzdłuż i wszerz, jak sam używał, niczego sobie albo komuś z bliskich nie zostawiając i powzdając na przyszłość aż na wieki. Ponadto zeznał, że otrzymał w całości pełną spłatę. Tego Piotra Chrablickiego zobowiązuje się od wszelkich pretensji względem wspomnianego dziedzictwa uwolnić własnym kosztem tak prawa, jak i osób. Podobnie za tego Chrablickiego zapłacił pamiętne ławnikom.*

210. Causa Johannis Domzalo cum Dorothea Domzalowa. Coram nobis burgrabio, advocato, scabinis plene residentibus etc. constituta personaliter coram nostro bannito iudicio Dorothea Domzalowa publice recognovit, quia medietatem domus sue, iacentem inter Dambowsky parte ex una et in acie platee |-parte| communis parte ex altera, et medietatem sarthaginis cervisie et horti et cum aliis domesticis supellectilibus resignavit Johanni Domzalo et vendidit, ita late et extense, sic sola tenuit et possedit, pro sedecim mrc. numeri Polonicalis communis. Circa quam resignacionem duas accepit et

reliquum pro quolibet anno Carnisbrevii [s] venturo predictus Johannes Domzalo dare obligatus est per duas mrc. usque ad plenariamolucionem, nil excipiendo sub amissione hereditatis predictae et predicta eadem Dorothea debebit in posterum ab omni impedimento propriis expensis evincere et eliberare et super hoc memoriale scabinis posuit etc.

210. *Sprawa Jana Domzala z Dorotą Domżałową. *Wobec nas, burgrabiego, wójta, ławników w pełnym składzie zasiadających itd. stawiała się osobiście na sąd nasz gajony Dorota Domżałowa, by zeznać publicznie, że powzdała połowę swego domu znajdującego się położonego między Dębowskim a rogiem ulicy, połowę kadzi piwnej oraz ogrodu z resztą wyposażenia domowego na rzecz Jana Domzala i sprzedała, tak wzdłuż i wszerz, jak sama używała i posiadała, za 17 grzywien pospolitej monety liczby polskiej. W związku z powzdaniem otrzymała 2 grzywny, a resztę każdego roku na niedzielę przed Wielkim Postem wspomniany Jan Domzał zobowiązany jest wypłacać po 2 grzywny aż do pełnej spłaty bez żadnego wyjątku pod groźbą utraty rzeczzonego dziedzictwa. Wspomniana wyżej Dorota uwolni go w przyszłości od wszelkich pretensji. Ponadto zapłaciła ławnikom pamiętne itd.*

211. Causa Bernardi cum Dorothea Gądzalyna et filia sua Anna. *Coram nobis burgrabio, advocato, scabinis plene residentibus quibus supra etc. veniens personaliter nostrum in bannitum iudicium Dorothea Gądzalyna cum filia sua Anna publice recognovit, quia domum suam in suburbio, iacentem parte ex una Petri lani et altera Gyrmolczanka inter vicinos, Bernardo vendidit et resignavit pro septem mrc. numeri consueti, ita late ample, sic sola tenuit et ex antiquo habuit. Circa quam resignacionem quatuor* [s. 108] *|-predicte-| recepit et pro quolibet anno || idem predictus Bernardus obligatus est eidem Dorothee Gadzalyna usque ad plenamolucionem per dimidiam secundam mrc. pro dominica Judica exsolvere. Et idem Dorothea Gadzalyna cum filia sua Anna predicta tenebitur in posterum eum Bernardum ab omni impedimento evincere suis expensis propriis et super hoc memoriale iuris posuit.*

211. *Sprawa Bernarda z Dorotą Gądzaliną i córką jej Anną. *Wobec nas, burgrabiego, wójta, ławników w pełnym składzie zasiadających, tych samych co powyżej itp. stawiała się osobiście na sąd nasz gajony Dorota Gądzalina ze swoją córką Anną, by zeznać jawnie, że dom swój znajdujący się na przedmieściu między sąsiadami płóciennikiem Piotrem a Girmolczanką, sprzedała Bernardowi i na jego rzecz powzdała za 7 grzywien obiegowej monety, tak wzdłuż i wszerz, jak sama od dawna posiadała. W związku z tym powzdaniem 4 otrzymała, a wyżej wspomniany Bernard zobowiązany jest jej*

wypłacać każdego roku 2,5 grzywny na niedzielę Białą. Wspomniana Dorota ze swoją córką Anną zobowiązane są własnym kosztem w przyszłości uwolnić Bernarda od wszelkich pretensji. Ponadto zapłaciła ławnikom pamiętne.

212. Satisfacio [s] Bernardi cum Barbara filia sua ex suburbio. Coram nobis burgrabio, advocato, scabinis plene residentibus etc. veniens Barbara filia Bernardi ex suburbio cum Greorgio marito suo legitimo personaliter nostrum in bannitum iudicium publice recognovit unacum suo viro, quia Bernardus pater suus ei satisfacit in omnibus, que eam attinebantur dependenciis sui patrimonii et matrimonii, que in posterum silencium perpetuum tenebitur obtinere cum suo Gregorio viro predicto post mortem predicti Bernardi patris sui, nullam propinquitatem habens et obtinens nisi uxor eiusdem Bernardi, si supervixerit cum filiis pueris eiusdem Bernardi ad bona post eam derelicta propinquitatem habebunt. Et hec acta sunt coram Stanislao Covalyk, Johanne Zawszdybyl ex civitate et suburbio Petro Rzyesznykovyk et Mathia Pokoy arbitris. Et super hoc idem Bernardus predictus memoriale iuris posuit.

212. *Zadośćuczynienie Bernarda z własną córką Barbarą z przedmieścia. Wobec nas, burgrabiego, wójta, ławników w pełnym składzie zasiadających, stawiała się osobiście Barbara, córka Bernarda z przedmieścia, z prawowitym swoim mężem Grzegorzem na sąd nasz gajony, by jawnie zeznać razem z mężem, że jej ojciec zadośćuczynił jej we wszystkim, co był jej winny z ojcowizny i macierzyzny, a ona będzie miała zachować z mężem swoim wieczyste milczenie po śmierci wspomnianego Bernarda, nie mając ani nie uzyskując żadnej bliższości, chyba że żona tego Bernarda wcześniej umrze ze swymi dziećmi, synami Bernarda, [przez co] nabędą bliższość względem dóbr przez [żonę Bernarda] pozostawionych. Odbyło się to przed wobec Stanisława Kowalika, Jana Zawzdybyła z miasta i Piotra Rzeźnikowica i Macieja Pokoja z przedmieścia. Ponadto wyżej wymieniony Bernard zapłacił pamiętne.

213. Commutacio domus Bernardi cum genero suo Gregorio. Coram nobis quibus supra etc. venientes personaliter nostrum in bannitum iudicium Bernardus cum genero suo Gregorio publice recognoverunt, quia commutationem inter se fecerunt. Et idem Bernardus eodem modo commutatione facta domum suam etiam in suburbio, iacentem inter Gyenyolczonczyna parte ex una et Petro Krzyesznykovycz parte ex altera, ita late, sic quod possidebat, de quibus unus alterum in posterum ab unum impedimenti suis expensis evincere et eliberare oportebit et super hoc memoriale iuris posuerunt. <Bernardo [...] dedit.> <Genero suo Gregorio [...].>

213. *Zamiana domu Bernarda z jego zięciem Grzegorzem. Wobec nas, tych, których powyżej, stawili się osobiście na sąd nasz gajony Bernard

z zięciem swoim Grzegorzem, by jawnie zeznać, że dokonali między sobą zamiany. Wspomniany Grzegorz, [zamienił] dom znajdujący się na przedmieściu między Girmolczanką a Piotrem Rzeźnikowiczem, tak wzdłuż i wszerz, jak sam posiadał. Na przyszłość jeden drugiego własnym kosztem uwolni od wszelkich pretensji. Ponadto zapłacili pamiętne. <Bernardowi [...] dał>. <Zięciowi swojemu Grzegorzowi [...].>

[s. 109]

214. Causa Petri Vykvndey cum Barbara et Margaretha filia sua pro domo. || Coram nobis burgrabio, advocato et scabinis prius descriptis veniens Petrus Vykvndey publice resignavit domum suam iacentem penes Lyathosz in fine platee et penes aquam Margarethe filie sue legitime et Barbare matri eius cum omni iure, late et longe, sic solus tenuit, nichil propinquitatis sibi reservando ibidem in posterum usque in ewm. Super quod eadem Barbara cum Margaretha filia sua memoriale posuerunt scabinis.

214. *Sprawa o dom Piotra Wykundeja z Barbarą i Małgorzatą, jego córką. *Wobec nas, burgrabiego, wójta i wcześniej wymienionych ławników stawił się Piotr Wykundej, by jawnie powzdać dom swój położony między Latoszem na końcu ulicy i obok wody Małgorzacie swojej córce z prawego łoża i Barbarze jej matce z wszelkim prawem tak wzdłuż i wszerz, jak sam używał, nie zachowując sobie tam żadnej bliższości na przyszłość aż po wieki wieków. Ponadto wspomniana Barbara z córką Małgorzatą zapłaciły ławnikom pamiętne.*

215. Causa Petri Chrzamblyczky cum Gregorio Dzyaczyva. Veniens Petrus Chrzyanblyczky publice recognovit, quia vendidit et resignavit domum suam iacentem inter Gąlepkova et Dzyerawsky vicinos Gregorio Dzyaczyva pro sedecim mrc. et fert. numeri atque monete Polonialis. Circa quam resignationem idem Gregorius sex mrc. pecuniarum posuit ipsi Petro Chrzyanblyczky et pro festo Sancte Crucis in autumnno idem Gregorius per duas mrc. eidem Petro singulis annis ponere habebit usque ad exitum duodecim mrc. et quatuor mrc. finales cum fert. idem Gregorius ipsi Stharostha de Ponethavo et et [s] Hedvigis Cozevloszka pro singulis diebus Carnisprivii exsolvere tenebitur usque ad totalemolucionem sub amissione hereditatis ambabus partibus observare terminosolucionis habens, super quod partes predictae memoriale exsolvent scabinis. Quibus ipsi Stharostha et Cozywloszka idem Gregorius una sxg. pecuniarum iam posuit eisdem super sortem eorum per unam sxg. pro duobus terminis eisdem solvere habens et pro tercio termino mediam mrc. tenuitolucionem eidem exsolvere habens ad finem. <1513. Feria sexta ante Barbare [2 XII 1513] Gregorius Czyaczyva fecit totalemolucionem in bannito iudicio per nobilem Thomam Zagrobssky burgrabium Colensem,

Jacobum Szemla advocatum ac scabinos celebrato pro domo inscripta nobili Petro Chrablyczky et iam eum fecit liberum.>

215. *Sprawa Piotra Chrablickiego z Grzegorzem Cięciwą. *Stawił się Piotr Chrablicki, by zeznać jawnie, że swój dom, znajdujący się między sąsiadami, Gołąbkową i Dzierawskim, sprzedał i powzdał Grzegorzowi Cięciwie za 16 grzywien i wiardunek liczby i monety polskiej. W związku z tym powzdaniem Grzegorz 6 grzywien monety zapłacił Piotrowi Chrablickiemu i na święto Świętego Krzyża jesienią każdego roku po 2 grzywiny będzie płacił Piotrowi aż do [pełnej] spłaty 12 grzywien i 4 grzywien z wiardunkiem. Tenże Grzegorz Staroście z Ponętowa i Jadwidze Koziewłoszce na kolejne ostatnie niedziele przed Wielkim Postem będzie płacił aż do pełnej spłaty pod groźbą utraty dziedzictwa przez obie strony, dotrzymując terminów płatności. Wspomniane strony zapłaciły ławnikom pamiętne. Którym Staroście i Kozewłoszce tenże Grzegorz 1 kopę monety już zapłacił za ich część i po 1 kopie na kolejne dwa terminy, mając im zapłacić na trzeci ½ grzywiny, by osiągnąć pełną spłatę. <1513, w piątek przed [św.] Barbarą Grzegorz Cięciwa dokonał pełnej spłaty Piotrowi Chrablickiemu na sądzie gajonym pod przewodnictwem szlachetnego burgrabiego kolskiego Tomasza Zagrobskiego, wójta Jakuba Żemli i ławników za dom zapisany szlachetnemu Piotrowi Chrablickiemu i wypełnił swoje należności.>*

216. Causa domini Jaszyensky cum Nicolao Klupagyek pro medio manso agri. *Coram nobis burgrabio, advocato, scabinis etc. quibus supra descriptis veniens personaliter nostrum in bannitum iudicium Nicolaus Klupagyek recognovit publice, quia medium mansum agri, iacentem parte ex una eiusdem domini Jaszyensky et Dubicotek parte ex altera in Blyszna villa, resignavit et vendidit domino Jaszyensky civi Colensi pro una mrc., ita late extense, sic solus tenuit et ex antiquo possedit, nichil se nec suis legitimis successoribus in posterum remittendo et reservando et iam plenariam solutionem recepit et insuper ab omni impedimento eundem dominum Jaszyensky predictum suis expensis propriis || obligatus est evincere et memoriale scabinis posuit.*

[s. 110]

216. *Sprawa pana Jasińskiego z Mikołajem Klupajkiem o pół łana pola. *Wobec nas, burgrabiego, wójta, ławników itp., tych samych co powyżej, stawił się osobiście na sąd nasz gajony Mikołaj Klupajek, by zeznać jawnie, że pół łana pola leżącego między panem Jasińskim a Dybikotem z drugiej we wsi Blizna, powzdał i sprzedał panu Jasińskiemu, obywatelowi Koła, za 1 grzywnę, tak wzdłuż i wszerz, jak sam używał i od dawna posiadał, niczego sobie ani swoim prawowitym dziedzicom na przyszłość nie odkładając,*

czy pozostawiając i już pełną spłatę otrzymał. Ponadto zobowiązany jest od wszelkich pretensji uwolnić własnym kosztem wspomnianego pana Jasieńskiego. Pamiętne ławnikom zapłacił.

217. |-Causa Alberti Vyszek cum Alberto-|

217. *|-Sprawa Wojciecha Wysza z Wojciechem-|

218. Causa Alberti Svyethaglova cum Marthino Vysek pro domo in civitate Colo. Coram nobis quibus supra descriptis etc. veniens personaliter nostrum in bannitum iudicium Martinus Viszek puplice [s] recognovit, quia domum suam iacentem parte ex una Capycza et altera Vychynyk, ita late et extense, sic solus tenuit et habuit ex antiquo, resignavit et vendidit Alberto Svyethaglova pro duabus mrc. et circa resignacionem mediam secundam mrc. recepit et mediam mrc. per annum tenebitur dare et obligatus eundem Albertum Svyethagova predictus Martinus Viszek in posterum propriis expensis ab impedimento quolibet evincere et insuper memoriale scabinis posuit.

218. *Sprawa Wojciecha Światłejgłowy z Marcinem Wyszkim o dom w mieście Koło. Wobec nas, tych samych co powyżej, stawił się osobiście na sąd nasz gajony Marcin Wyszek, by zeznać jawnie, że powzdał swój dom znajdujący się między Kapicą a Wichnikiem, tak wzdłuż i wszerz, jak sam używał i posiadał od dawna, i sprzedał go Wojciechowi Światłejgłowie za 2 grzywny. W związku z powzdaniem otrzymał 1,5 grzywny, zaś kolejne ½ grzywny ma otrzymać za rok i tego Wojciecha Światłejgłowę wspomniany Marcin Wiszek własnym kosztem na przyszłość ma uwolnić od wszelkich pretensji. Ponadto zapłacił ławnikom pamiętne.

219. Causa Margarethe Sczyeczynnka cum Alberto Medel pro domo. Coram nobis quibus supra etc. veniens personaliter nostrum in bannitum iudicium Margaretha Sczyeczyanka recognovit publice, quia resignavit et vendidit domum suam propriam, iacentem parte ex una Vyszek et Szadlyboth altera, ita late et extense, sic sola tenuit et possedit ex antiquo, pro septem fert. et circa resignacionem plenariam solucionem recepit ab, Alberto Mendel. Et obligata est eundem Albertum in posterum ab omni impedimento evincere suis expensis propriis et memoriale iuris posuit.

219. *Sprawa Małgorzaty Szczecinki z Wojciechem Mendlem o dom. Wobec nas, tych samych co powyżej, stawiała się osobiście na sąd nasz gajony Małgorzata Szczecinka, by zeznać jawnie, że powzdaje i sprzedaje dom swój leżący między Wyszkim a Szadlybotem, tak wzdłuż i wszerz, jak sama używała i posiadała od dawna za 7 wiardunków i w związku z powzdaniem pełną spłatę otrzymała od Wojciecha Mendla i zobowiązana została tego Wojciecha na przyszłość własnym kosztem uwolnić od wszelkich pretensji. Pamiętne zapłaciła.

220. Causa Johannis Cobyalka cum Anna Dyzevalyna pro domo. Coram nobis quibus supra etc. veniens personaliter nostrum in bannitum iudicium Anna Dyzevalyna recognovit puplice [s], quia resignavit et vendidit domum suam iacentem parte ex una Cozyelek et Martino Vyszek altera, ita late et extense, sic sola tenuit, pro una mrc. Johanni Cobyalka et circa resignacionem mediam mrc. recepit et mediam per annum recipere debebit et obligata est eundem Johannem ab omni impedimento suis expensis propriis in posterum evincere et super hoc memoriale scabinis posuit.

220. *Sprawa Jana Kobialki z Anną Dziewaliną o dom. *Wobec nas, tych samych co powyżej itp., stawiała się osobiście na sąd nasz gajony Anna Dziewalina, by zeznać jawnie, że powzdala i sprzedala dom swój położony między Koziełkiem a Marcinem Wyszkim, tak wzdłuż i wszerz, jak sama używała, za 1 grzywnę Janowi Kobialce i w związku z powздaniem otrzymała ½ grzywny, a kolejne ½ otrzyma za rok. Została zobowiązana tego Jana własnym kosztem uwolnić od wszelkich pretensji w przyszłości. Ponadto zapłaciła ławnikom pamiętne.*

221. Causa Mathis Jarzābek cum Nicolao Klupay pro domo. Coram nobis quibus supra advocato, scabinis etc. veniens Nicolaus Klupay personaliter nostrum in bannitum iudicium puplice [s] || recognovit, quia Mathie Jarzābek domum suam iacentem parte ex una Orthova et Dzyegnyczova altera vendit et resignavit pro media secunda mrc. et duobus gr., ita late et extense, sic solus tenuit, et obligatus est eundem predictum Mathiam in posterum ab omni impedimento suis expensis evincere et super hoc memoriale iuris posuit.

[s. III]

221. *Sprawa Macieja Jarzābka z Mikołajem Klupajem o dom. *Wobec nas, tych samych co powyżej, to jest wobec wójta, ławników itp., stawiał się osobiście Mikołaj Klupaj na sąd nasz gajony, by zeznać jawnie, że sprzedał i powzdał Maciejowi Jarzābkowi swój dom znajdujący się między Ortową a Dziegniczową, za 1,5 grzywny i 2 grosze, tak wzdłuż i wszerz, jak sam używał, i zobowiązany został tego Macieja na przyszłość uwolnić własnym kosztem od wszelkich pretensji, a ponadto zapłacił pamiętne.*

|| Iudicium magnum bannitum celebratum [...] Osszyeczkiem et per me advocatum Joh[annem] [...] providos viros, videlicet Johannem Kopecz, Ja[co]bum Stolek, Matrinum Pyszek, Jacobum Łaz[a]rzyna, Johannem Kostella feria sexta ante Kat[herine] [21 XI 1511].^a

[s. III]

^a karta w jednej trzeciej oddarta, uzupełniona masą papierową w wyniku konserwacji

***Sąd wielki gajony odbył się [...] Osieckim i przeze mnie wójta Jana [...], przezornych mężów, mianowicie Jana Kopcia, Jakuba Stołka, Marcina Piszczka, Jakuba Łazarzynę, Jana Kostelkę, w piątek przed [św.] Katarzyną.**

222. Resignacio Przybyło Jacobus cum Dorth[ea] [...]. Anno Domini 1511 feria sexta ante Katherine [...]ky necnon advocato Johanne Chomel et scabi[nis] [...] [provi]dus Jacobus Przybyło cum Dorothea Guskov[a] [...] dictus Jacobus Przybyło prefate Dorothee tr[...] Cracoviensem et portam quam itur ad aquam sitam resi[gnavit] [...] tam mobilibus quam immobilibus, removendo omnis an[...] fideiubendo sibi Dorothee predictae cum Johanne [...] ab omnibus cognatis prefato Jacobi Przybyło [...] mrc. Rursus predicta Dorothea Guskova [...] ex opposito deserti maccelli Mathie Vyelgussek [...] eius cognatis iuris et possessionis in predicto mac[cello] [...] nichil pecuniis adiciendo.

222. *Powzdanie Jakuba Przybyły z Dorotą [Guskową]. Roku Pańskiego 1511 w piątek przed [św.] Katarzyną [...], jak również wójtem Janem Chomelem i ławni[kami] [...] [przezo]rny Jakub Przybyło z Dorotą Guskow[ą] [...] rzezony Jakub Przybyło wspomnianej Dorocie [...] Krakowską i bramą, która prowadzi ku wodzie, powzda[ł] [...] tak ruchomymi jak nieruchomymi, usuwając wszystko [...] poręczając Dorocie Guskowej z Janem [...] od krewnych wszelkich wspomnianemu Jakubowi Przybyłe [...] grzywien. Z kolei wspomniana Dorota Guskowa [...] naprzeciwko jatki mięsnej Maciejowi Wielguskowi [...] jego krewnym prawa i posiadania we wspomnianej jatce [...] żadnych pieniędzy nie dodając.

223. Resignatio domus Petr[i] [...]. Acta sunt hec anno Domini 1511 feria sexta an Katherine [21 XI 1511] [...] veniens ante conspectum banniti iudicii Petrus Kazubycz [...] [compul]sus nec coactus domum inter Lucam Stopka ex una et Gos[...] sitam cum omnibus bonis, tam mobilibus quam immobilibus, in eodem [...] sua Dorothea Johanni May. In cuius rei tes[timonium] [...] predictae persone in librum nostrum inscribi fecerunt.

223. *Powzdanie domu przez Piotr[a] [...]. Działo się się roku Pańskiego 1511 w piątek przed [św.] Katarzyną [...] stawił się na sąd gajony Piotr Kazubiec [...] [zmusz]ony ani zniewolony, dom znajdujący się między Łukaszem Stopką a Gos[...] z wszystkimi dobrami tak ruchomymi jak nieruchomymi i w tym samym [...] Dorota Janowi Majowi. Na której to rzeczy świad[ectwo] [...] dokonali wpisu do naszej księgi.

224. Resignatio domus [...]. Veniens ad nostrum bannitum iudicium coram [...] suprascriptis Mathias Muchovski [-vendi-] [...] inter Mathiam Masur ex una et Mathiam [...] sitam, tam longe et tam late, prout solus ha[buit] [...] omnibus attinenciis pro tunc in eadem existentibus tam[...] duodecim mrc. monete et numeri Pol[onialis] [...] eodem Slonyna Laurencio sibi totaliter fuisse per[...] [reco]gnovit. In cuius rei testimonium ex consensu [...] hunc prius scriptum est futuro ductum.

224. *Powzdanie domu [...]. *Stawił się na nasz sąd gajony przed oblicze [...] wyżej wymienionych Maciej Muchowski [...] między Maciejem Mazurem a Maciejem [...] położony, tak wzdłuż i wszerz, jak sam posi[adał] [...] z całym zastanym wyposażeniem tak [...] za 12 grzywien monety i liczby pol[skiej] [...] temu Wawrzyńcowi Słoninie całkowicie do niego należał [...] [zez]nał. Na której to rzeczy świadectwo za zgodą [...] że wcześniej zapisany jest polecony przyszłości.*

225. Resignacio domus Anne [...]. *Veniens ad nostrum bannitum iudicium coram burgra[bio] [...] Anna Gomolczyna vendendo resignavit domum [...] Martinum Zaporę ex alia partibus sitam [...] [te]nuit et possedit cum dictis attinenciis tam [...] omnes suos propinquos ab eadem re[...] numeri Polonialis, ex quibus pecuniis [...] sexta ante Katherine [21 XI 1511] et residuas tres [...] solvere tenebitur, incipiendo a Nativitatis [...] lias sequenti domui utilitates usque ad [...] sub vadio 30 [mrc.] [...].*

225. *Powzdanie domu przez Annę [...]. *Stawiła się na sąd nasz gajony wobec burgra[biego] [...] Anna Gomółczyna, by zeznać, że sprzedawała i powzdała dom Marcinowi Zaporze, z jednej strony położony [...] [uży]wała i posiadała ze wspomnianym tak [...] wszystkich swoich bliskich od tej [...] liczby polskiej, z których to pieniędzy [...] piątek przed [św.] Katarzyną, a pozostałe 3 [...] będzie musiała wypłacić, poczynając od Święta Bożego Narodzenia [...] następnego aż do [...] pod karą 30 [grzywien] [...].*

|| 226. [J]ohannes Długi Margarethe Schisteczyna [...] [ban]nitum iudicium. [s. 113]

226. *Jan Długi Małgorzacie Szyszczynie [...] gajony sąd.

|| 227. Resignacio domus Johannis Długi Margarethe Schytheczyna. [s. 114]
Veniens ad nostrum iudicium coram burgrabio, advocato et iuratis prescriptis Johannes Długi, sanus mente et corpore, non compulsus nec coactus, nec aliquo errore seductus, publice recognovit, quod domum in Konyn sitam, quam frater eius germanus tenuit et quam iure hereditario post mortem filiastre sue possidere debuit, Margarethe Schischeczyna voluntarie resignavit tamquam ave predictae Hedwigis filiastre Johannis Długi necnon bona, que in Kolo habuit dicta filistra iure hereditario <ita [...] [Johan]nes [D]ługi> recepit ex parte divisionis hereditarie, ita quod ne iter illorum quicumque alteri tenetur. In cuius rei testimonium prius scriptum ex consensu ambarum partium huic libro est introductum.

227. *Powzdanie domu przez Jana Długiego na rzecz Małgorzaty Szyszczyny. *Stawił się na sąd gajony wobec burgrabiego, wójta i wyżej wymienionych zaprzysiężonych Jan Długi, zdrowy na umyśle i ciele, nie zmuszony ani*

zniewolony ani żadnym błędem zwiedziony, by zeznać jawnie, że dom mieszczący się w Koninie, który brat jego rodzony używał i który na mocy prawa spadkowego po śmierci jego pasierbicy miała posiąść Małgorzata Szyszczyzna, dobrowolnie powzdał jako [własność] babki wspomnianej Jadwigi, pasierbicy Jana Długiego, jak również dobra, które miała w Kole rzeczona pasierbica mocą prawa spadkowego <tak [...] [Ja]n [D]ługi> otrzymał po podziale dziedzictwa, tak że każdy z nich jest wzajemnie zobowiązany. Świadeństwo ugody między obiema stronami, zapisane wcześniej, zostało włączone do tej księgi.

228. Resignacio domus Katherine Dzagylykova Johanni sellatori. Veniens ad nostrum bannitum iudicium coram personis suprascriptis Katherine Dzagylykova vendendo resignavit Johanni sellatori domum inter Stanislaum balneatorem ex una et Grzywa sutorem ex altera partibus sitam, tam late et longe, ut tenuit, [-cum omnibus attinenciis domesticis-] suos propinquos removendo, pro sex mrc. numeri et monete Polonialis, ex quibus pecuniis solvendis mediam alteram mrc. solvit et residuum annuatim per unam mrc. incipiendo a Nativitate Domini anni 1512 ad sequentem utilitates solvere tenebitur usque ad totalem persolucionem sub vadio 30 mrc. <1513 feria sexta ante Barbare [2 XII 1513] Johannes sellator coram bannito iudicio posuit duas mrc. pro domo inscripta honeste Katherine Dzyagylkova.>

228. *Powzdanie domu przez Katarzynę Dziaglikową na rzecz Jana siodlarza. Stawiła się na nasz sąd gajony wobec wyżej wymienionych Katarzyna Dziagilkowa, by sprzedać i powzdać Janowi siodlarzowi dom znajdujący się między Stanisławem laziennikiem a szewcem Grzywą, tak wzdłuż i wszerz, jak używała, swoich bliskich odsuwając, za 6 grzywien liczby i monety polskiej, z której to kwoty spłaciła 1,5 grzywny, a resztę rok rocznie płacić będzie 1 grzywnę, poczynwszy od święta Bożego Narodzenia roku 1512 do następnego aż do pełnej spłaty pod karą 30 grzywien. <1513 w piątek przed [św.] Barbarą Jan siodlarz wobec sądu gajonego zapłacił 2 grzywny za dom zapisane uczciwej Katarzynie Dziaglikowej.>

Iudicium particulare celebratum est per burgrabium, advocatum et iuratos suprascriptos feria sexta ante Nicolai 1511 [5 XII 1511].

***Sąd zwyczajny odbył wobec burgrabiego, wójta i ławników wyżej wymienionych w piątek przed [św.] Mikołajem 1511.**

229. Causa Johannis filii Gregorii sutoris cum Andrea Czolovski. Veniens ad nostrum iudicium Johannes filius Gregorii sutoris publice recognovit coram nobis personis suprascriptis et idem Johannes prefatus totalem solutionem accepit pro domo inter Jacobum Drval et Nicolaum Przech sita ab Andrea Czolevski iuxta acta suprascripta.

229. *Sprawa Jana syna Grzegorza szewca z Andrzejem Czołowskim. *Stawił się na nasz sąd Jan, syn szewca Grzegorza, by jawnie zeznać wobec nas, wyżej wymienionych osób, że wspomniany Jan otrzymał całą spłatę za dom znajdujący się między Jakubem Drwalem a Mikołajem Przechem od Andrzeja Czołowskiego, jak zaświadczej wyżej pomieszczone akta.*

230. Causa Petri Reska cum Laurencio fratre suo Mathie Reska. *Veniens ad nostrum bannitum iudicium Petrus Reska cum Laurencio fratres resignaverunt domum inter Fussek et Jacobum Clinic sitam, que eisdem ex patrimonio cessit hereditarie cum omnibus attinenciis, tam longe et late, ut tenuerunt, Mathie Reska pro duabus [mrc.] Et idem Mathias Reska mediam mrc. circa resignacionem posuit et residuum annuatim solvere tenebitur, incipiendo a festo sancti Johannis Baptiste ante messem ad alteras eiusdem sancti festivitates usque ad totalem duarum mrc. persolucionem sub vadio 30 mrc.*

230. *Sprawa Piotra Reszki i Wawrzyńca jego brata z Maciejem Reszką. *Stawił się na sąd nasz gajony Piotr Reszka z bratem Wawrzyńcem, powzdali dom położony między Fuskiem a Jakubem Klinikiem, który dostał się im w spadku z ojcowizny wraz z całym wyposażeniem, tak wzdłuż i wszerz, jak używali, za 2 grzywny Maciejowi Reszce, a on sam ½ grzywny zapłacił w związku z powздaniem, resztę zaś ma zapłacić poczwąwszy od święta świętego Jana Chrzciciela przed żniwami do kolejnych wspomnień tego świętego, póki nie dokona całej spłaty 2 grzywien pod karą 30 grzywien.*

|| **231. Causa Martini Patoczka cum Johanne Janusch.** *Veniens ad nostrum iudicium Martinus Patoczka cum executoribus suis Alberto Poczantek et Petro Kozak, quos pater eius Jacobus Patoka pie memorie sibi deputaverat, unanimi consensu omnes predicti resignaverunt domum acialem penes Mathiam Szlossarz in platea Sancti Spiritus sitam, Johanni Janusch pro viginti quatuor mrc. monete et numeri Polonialis cum omnibus attinenciis cervisie pro tunc in eadem existentibus, tam mobilibus quam immobilibus, tam longe et late, ut habuit et possedit, omnes propinquos suos alienando. Qui prefatus Johannes Janusch circa resignacionem sex mrc. actu posuit et pro festo sancti Allexii proxime venturo tres mrc. actu posuit et residuum per annos solvere tenebitur, computando annos ab uno festo sancti Allexii usque ad aliud festum Allexii [-usque ad-] per tres tres [s] mrc. ad usque ad totalem prefate summe persolucionem. <1513. Feria sexta post Penthecosten [20 V 1513] tres mrc. bannito in iudicio posuit Johannes Janusch pro domo hic inscripta [-et-].> <Feria sexta post octavas Corporis Christi anno 1518 [11 VI 1518] ego Martinus Patoczka recognosco* [s. 115]

me nunc recepissee duodecem mrc. ex cista scabinorum et hoc pro domo ut in hac inscriptione patet lacius.>

231. *Sprawa Marcina Patoczki z Janem Januszem. *Stawił się na sąd nasz Marcin Patoczka z wykonawcami swoimi, Wojciechem Początkiem i Piotrem Kozakiem, których wyznaczył mu jego zmarły ojciec Jakub Pato-ka. W pełnej zgodzie wszyscy wymienieni powzdali dom narożny położony obok Macieja Ślusarza przy ulicy Ducha Świętego Janowi Januszowi za 24 grzywny monety i liczby polskiej wraz z całym wyposażeniem piwo-warskim, jakie wówczas zastano w domu, ruchomym i nieruchomym, tak wzdłuż i wszerz, jak sam miał i posiadał, oddalając [roszczenia] wszystkich bliskich. Wspomniany Jan Janusz w związku z powzdaniem 6 grzywien zapłacił a następnie na najbliższe święto świętego Aleksego zapłacił ko-lejne 3 grzywny, zaś resztę ma dopłacić w następnych latach, licząc je od jednego do drugiego święta świętego Aleksego po 3 grzywny aż do pełnej spłaty wspomnianej sumy. <1513. W piątek po Pięćdziesiątnicy 3 grzywny na sądzie gajonym zapłacił Jan Janusz za dom tu zapisany.> <W piątek po oktawie święta Bożego Ciała roku 1518 ja Marcin Patoczka zeznając, że teraz otrzymałem 12 grzywien ze szkatuły ławników za dom, jak wynika wyrażnie z tego zapisu.>*

232. |-Causa Simonis Kyernosek cum Mathia Grzybovski.-|

232. *|-Sprawa Szymona Kiernoska z Maciejem Grzybowskim.-|

Iudicium particulare celebratum est anno Domini 1512 feria sexta ante Purificacionis [30 I 1512] per providos viros suprascriptos.

***Sąd zwyczajny odbył się roku Pańskiego 1512 w piątek przed dniem Ofiarowania Pańskiego wobec przezornych wyżej wymienionych mężów.**

233. Causa Simonis Kyernosek cum Mathia Grzybovski. *Veniens ad nostrum bannitum iudicium Simon Kyernosek coram burgrabio, advocato et scabinis suprascriptis recognovit, quod vendidit et resignavit et solucio-nem totalem trium mrc. accepit pro domo sua inter Michaellem Vischek et Grzybovski sita, tam longe tam late, ut habuit, tenuit et possedit, remov-endo ab eadem omnes propinquos suos et nichil iuris et suis posteris in ea relinquendo.*

233. *Sprawa Szymona Kiernoska z Maciejem Grzybowskim. *Stawił się na sąd nasz gajony Szymon Kiernosek wobec burgrabiego, wójta i wy-żej wymienionych ławników, by zeznać, że sprzedał, powzdał i pełną spła-tę 3 grzywien otrzymał za swój dom znajdujący się między Michałem Wy-szkciem a Grzybowskim, tak wzdłuż i wszerz, jak sam miał, używał i posiadał,*

usuwając [roszczenia] wszystkich swoich bliskich i nie pozostawiając sobie ani swoim potomkom żadnego do domu prawa.

234. Causa Andree Myszlonek et coniugis Agnetis cum Andrea |-Halasz-| **Lyszych.** Veniens ad nostrum bannitum iudicium Andreas Myszlonek cum coniuge sua Agnete coram nobis burgrabio Kalinski et Johanne Chomel et iuratis suprascriptis feria sexta in vigilia Valentini [13 II 1512] || publice recognovit, quod pro domo commutata cum Andrea Myszlonek et coniuge sua, sita inter Laskoron et Vidalka, pro partibus ex utriusque |-et cum-| recepit domum Andree |-Myszlonek-| Lyszych in Blancis inter Rudnik et Gnip[s] vicinos, in quo debet fieri contentus. Quasquidem domos inter se mutuo resignaverunt eisdem cum omni iure, sic longe et late, sic soli tenuerunt, nil in posterum pro se reservando in eisdem et obligantur mutuo sub vadio 30 mrc. inter se pacem habere sempiternae et super hoc scabinis memoriale posuerunt et hoc fuit cum addicione quinque mrc. actu iam solutarum per Andream Lyszych ipsi Myszlonek.

[s. 116]

234. *Sprawa Andrzeja Myślönka i żony Agnieszki z Andrzejem Łysychem. *Stawił się na sąd nasz gajony Andrzej Myślonek z żoną swoją Agnieszką wobec nas, burgrabiego Kalińskiego i Jana Chomela i wyżej wymienionych ławników, w piątek w wigilię [św.] Walentego, by jawnie zeznać, że za zamianę domu z Andrzejem Myślönkiem i jego żoną, znajdującego się między Laszkoronem i Widalką, otrzymał dom Andrzeja Łysycha na Blankach między Rudnikiem i Gnipem sąsiadami, którym ma się zadowolić. Domy powyższe nawzajem powzdali na rzecz drugiej strony z wszelkim prawem, tak wzdłuż i wszerz, jak sami używali, niczego w nich na przyszłość nie zachowując dla siebie; zobowiązali się również pod karą 30 grzywien do zachowania między sobą wieczystej zgody. Ponadto, zapłacili ławnikom pamiętne z dopłatą 5 grzywien już uiszczonych przez Andrzeja Łysycha wspomnianemu Myślönkowi.*

235. |-Causa Alberti Początek cum Thoma 1512.-|

235. *|-Sprawa Wojciecha Początku z Tomaszem 1512.-|

Iudicium magnum celebratum est feria sexta proxima post Floriani [7 V 1512] per |-prov-| nobilem Paulum Kalinski protunc burgrabium arcis in Kolo et per advocatum Johannem Chomel necnon providos scabinos, videlicet Johannem Kopecz, Petrum Kazubyecz, Martinum Rimarz, Jacobum Tarchala, Nicolaum Pirzina, Jacobum Stolek, Bernardum Baczala, cuius acta in hac forma.

**Sąd wielki odbył się w piątek po [św.] Florianie wobec szlachetnego Pawła Kalińskiego wówczas burgrabiego zamku w Kole i wójta Jana*

Chomela, jak również przezornych ławników, Jana Kopcia, Piotra Kazubca, Marcina Rymarza, Jakuba Tarchały, Mikołaja Pyrżyny, Jakuba Stołka, Bernarda Baczały, którego sprawy [następują] w tym porządku.

[s. 117]

236. Causa Alberti Początek cum Thoma Zagrobski. Coram nobili Paulo Kalynski burgrabio Colensi nec advocato et scabinis ut supra veniens personaliter providus Albertus Początek publice recognovit, quia domum acialem iacentem penes Johannem Nozevnyk parte ex una et penes Nicolaum Kuyavka per plateam parte ex altera, vendidit nobili Thome Zagrobski pro viginti mrc. numeri et monete Polonialis. Quiquidem Zagrobski penes || resignacionem decem mrc. posuit, reliquas vero ad terminos prefixos habet ponere per duas mrc. incipiendo pro festo Pentecostes proxime venturo ad quodlibet simile festum pro quolibet anno sub amissione hereditatis, si quod non posuerit usque ad totalem decem mrc. persolucionem. Quiquidem Albertus dictus Początek obligavit se dictum nobilem Thomam Zagrobski a quolibet impedimento propinquorum et consanguineorum evincere et eliberare propriis impensis. Actum et datum, ut supra.

236. *Sprawa Wojciecha Początk z Tomaszem Zagrobskim. Wobec nas, Pawła Kalińskiego, burgrabiego kolskiego, jak też wójta i ławników jak wyżej, stawił się osobiście przezorny Wojciech Początek, by jawnie zeznać, że dom narożny, znajdujący się między Janem Nożownikiem a Mikołajem Kujawką, sprzedał szlachetnemu Tomaszowi Zagrobskiemu za 20 grzywien liczby i monety polskiej, który to w związku z powzdaniem 10 grzywien zapłacił, a pozostałe zapłaci w ustalonych terminach po 2 grzywiny, poczynawszy od najbliższego święta Pięćdziesiątnicy każdego roku na to święto pod groźbą utraty dziedzictwa, gdyby nie dokonał pełnej spłaty 10 grzywien. Wspomniany Wojciech Początek zobowiązał się szlachetnego Tomasza Zagrobskiego własnym kosztem uwolnić od wszelkich pretensji ze strony bliskich i krewnych. Działo się i dano, jak wyżej.

237. Causa Thome Zagrobski cum Bernardo Gadzala. Coram nobili Paulo Kalynski burgrabio Colensi necnon advocato Johanne Chomel et iuratis suprascriptis plene in iudicio bannito residentibus, veniens personaliter nobilis Thomas Zagrobski publice recognovit, quia domum iacentem penes Johannem Nozevnyk parte ex una et penes Nicolaum Kuyavka per plateam ex altera parte vendidit provido Bernardo Gadzala pro decem octo mrc. numeri et monete Polonialis cum tribus doliis et aliis suppellectilibus ad braxandum cervisie pertinentibus, tam longe tam late, prout solus tenuit, habuit et possedit, suos omnes propinquos removendo nec sibi ipsi ad quod iuris in eadem reservando. Quiquidem Bernardus Gadzala circa resignacionem sex

mrc. posuit. Reliquam vero pecuniam ad terminos annuales debet solvere Alberto Początek per duas mrc. ad quodlibet festum Pentecostes a proximo incipiendo sub amissione hereditatis, si quo anno non posuerit ad decem mrc. exsolucionem, ultimas vero duas mrc. prefatus Bernardus Gadzala debet ponere ad proximum festum Natalis Domini nobili Thome Zagrobski. Quiquidem Thomas Zagrobski obligavit se dictum Bernardum Gadzala evincere et eliberare a quovis impedimento propriis impensis. Actum et datum ut supra. <Coram nobis quibus supra dominus Bernardus reposuit Alberto Początek pro hereditate duas mrc. pro die Penthecosten prout in inscripcione lacijs habetur obligata.> <Feria sexta post [-octavas-] Pentecosten reposuit dominus Bernardus consul duas mrc. Alberto Początek pro domo inscripta 1513.> <[...] sexta post octavas [...] 1513 Ber[nard]us posuit duas [mr]c. pro domo hic [...]ta nobili Thome [Zagrob]sky.> <Item prefatus [...] Gadzala repo[suit] [...] mrc. Alberto [...] pro predicta dom[mo] Jacobo Zemla [...] [fe]sto Pentheco[sten].> <Anno Domini 1515 Bernardus posuit duas mrc. provido Alberto Początek coram nobili domino Thoma Zagrobsky et Jacobo Zemla vice.>

237. *Sprawa Tomasza Zagrobskiego z Bernardem Gądzalą. *Wobec szlachetnego Pawła Kalińskiego burgrabiego kolskiego, jak też wójta Jana Chomela i przysięgłych wyżej wymienionych, jawnie zasiadających na sądzie gajonym w pełnym składzie, stawił się osobiście szlachetny Tomasz Zagrobski, by zeznać, że dom znajdujący się między Janem Nożownikiem a Mikołajem Kujawką sprzedał przezornemu Bernardowi Gądzale za 18 grzywien liczby i monety polskiej z 3 beczkami i innym wyposażeniem służącym do warzenia piwa, tak wzdłuż i wszerz, jak sam używał, miał i posiadał, usuwając [roszczenia] wszystkich swoich bliskich i nie pozostawiając sobie do niego żadnego prawa. Bernard Gądzala w związku z powздaniem zapłacił 6 grzywien, a resztę pieniędzy ma zapłacić w ustalonych terminach rocznych Wojciechowi Początkowi po 2 grzywiny na każde święto Zesłania Ducha Świętego, poczynwszy od najbliższego pod groźbą utraty dziedzictwa, gdyby któregoś roku nie zapłacił, aż do spłaty 10 grzywien. Ostatnie zaś 2 grzywiny wspomniany Bernard Gądzala ma zapłacić na najbliższe święto Bożego Narodzenia szlachetnemu Tomaszowi Zagrobskiemu, który zobowiązał się, że własnym kosztem uwolni wspomnianego Bernarda od wszelkich pretensji. Działo się i dano, jak wyżej. <Wobec nas, tych samych, co powyżej, pan Bernard zapłacił Wojciechowi Początkowi za dziedzictwo 2 grzywiny na święto Zesłania Ducha Świętego, zgodnie ze zobowiązaniem wykazany jasno w zapisie.> <W piątek po oktawie Pięćdziesiątnicy zapłacił rajca Bernard 2 grzywiny Wojciechowi Początkowi za*

dom zapisany 1513.> <[...] w piątek po oktawie [...] 1513 Ber[nard] zapłacił 2 [grzywny] za dom [...] znamienitemu Tomaszowi [Zagrob]skiemu.> <Podobnie wyżej wymieniony [...] Gądzala zapl[acił] [...] grzywny Wojciechowi [...] za wspomniany dom Jakubowi Żemli [...] [św]ięto Zesłania Ducha Świątego.> <Roku Pańskiego 1515 Bernard zapłacił 2 grzywny przezornemu Wojciechowi Początkowi wobec znamienitego Tomasza Zagrobskiego, Jakuba Żemli pod[...].>

[s. 118]

238. Causa Janusch cum Strzelecza et pueris. Coram nobili Paulo Kalinski burgrabio Kolensi necnon || Johanne Chomel advocato et iuratis quibus supra, veniens personaliter provida Margaretha Strzelecza cum pueris suis, videlicet Barbara, |-Ma-| Katherina, Lucia, Alberto, Baltazar publice recognoverunt, quia agrum in Blisznia villa inter vicinos Albertum Kolodzyeyek parte ex una et Stanislaum Pyerdalka parte ex altera vendiderunt et resignaverunt Johanni Janusach pro tribus fert. paratis et actu totaliter exsolutis, tam longe tam late, prout soli habuerunt, et obligati sunt prefatum Janusch a quovis impedimento evincere propriis impensis. Actum et datum anno et die quibus supra.

238. *Sprawa Janusza ze Strzelecką i dziećmi. Wobec nas, burgrabiego kolskiego Pawła Kalińskiego, jak również wójta Jana Chomela i przysięgłych, tych samych, co powyżej, stawiała się osobiście Małgorzata Strzelecka z dziećmi Barbarą, Katarzyną, Łucją, Wojciechem i Baltazarem, by jawnie zeznać, że sprzedała grunt we wsi Blizna między sąsiadami Wojciechem Kołodziejkiem a Stanisławem Pierdalką, Janowi Januszowi za 3 wiardunki i otrzymała pełną spłatę, tak wzdłuż i wszerz, jak sami posiadali i zobowiązani zostali wspomnianego Janusza uwolnić własnym kosztem od wszelkich pretensji. Działo się i dano roku i dnia jak wyżej.

239. Concordia Johannis Szvynyoschek cum Felice fratre suo uterino. Veniens personaliter Johannes Szvynyoschek coram burgrabio, advocato et iuratis quibus supra publice recognovit, quia Felix frater suus pro sorte eius maternali totalem solutionem fecit eidem Johanni Szvynyoschek, videlicet mediam alteram mrc., qui prefatus Johannes nil sibi nec posteris in sorte sua maternali reservat.

239. *Uгода Jana Świnioszka z przyrodnim bratem Feliksem. Stawił się osobiście Jan Świnioszek wobec burgrabiego, wójta i przysięgłych tych samych, co powyżej, by jawnie zeznać, że brat jego Feliks część macierzyzny [Jana] w pełni spłacił wobec Jana Świnioszka, to jest 1,5 grzywny. Wspomniany Jan niczego sobie ani potomnym ze swojej części macierzyzny nie zachowuje.

**240. Prolocutio domini Nicolai Ryszynsky super domum Stanislao Szy-
elyczki.** Coram nobis nobili Paulo Kalinski, advocato Chomel et omnibus
quibus supra plenario in bannito iudicio residentibus veniens Johannes Długi
viceadvocatus antiquus publice recognovit, quia veniens generosus dominus
Nicolaus Ryszynski primariam prolocucionem fecit coram eo super domum
Stanislai Szyelyczky in quinque mrc. pecuniarum debitarum fratri suo venera-
bili olim plebano Ryszynski in Grzegorzewo per decimis eiusdem sibi tentis.
Super quod memoriale scabinis posuit.

**240. *Zapowiedź wniesienia skargi przez pana Mikołaja Ryszyńskiego
w sprawie domu Stanisława Sielickiego.** *Wobec nas szlachetnego Pawła
Kalińskiego, wójta Chomela i wszystkich, którzy powyżej, na sądzie gajonym
zasiadających w pełnym składzie, stawił się dawny podwójci Jan Długi, by
zeznać jawnie, że przybył szlachetny pan Mikołaj Ryszyński, by po raz pierw-
szy zapowiedzieć skargę przed nim w sprawie domu Stanisława Sielickiego,
w związku z długiem 5 grzywien wobec swego brata, czcigodnego Ryszyńskie-
go niegdyś plebana w Grzegorzewie za przynależne mu dziesięciny, ponadto
zapłacił ławnikom pamiętne.*

241. Causa Luce Maslek cum Alberto Poszdzyerz. Coram nobili Paulo
Kalinski burgrabio Colensi, viceadvocato et scabinis omnibus suprascriptis
veniens Lucas Maslek publice recognovit, quia domum suam inter Grizina
parte ex una et Nicolaum pileatorem parte ex altera vendidit Alberto Posz-
dzech pro novem mrc. cum media monete et numeri Poloni- || calis, tam longe
et late, ut tenuit. Circa quam resignacionem prefatus Lucas Maslek tres mrc.
cum media recepit et residuam pecuniam ad annos solvere tenebitur per duas
mrc. pro quolibet festo Pasche usque ad totalem exsolucionem sub amissione
hereditatis, si quo anno non posuerit. Quiquidem prefatus Lucas Maslek duas
mrc. domino Stanislao Rusek mansionario Colensi pro festo Pasce proxime
venturo recipere admisit sequenti, vero pro se reservavit et idem dictus Lucas
obligavit se prefatum Albertum Poszdzech a quovis impedimento propinquo-
rum suorum evincere et eliberare propriis impensis. Acta et data ut supra. <Feria
quarta ante Oculi anni 1515 [7 III 1515]. Idem Albertum secundum forum duas
mrc. posuit |-communis-| demum. Jacobus mansionarius accepit et hoc ex com-
missione Luce Maszlek, prout dominus Jaszynszky recognovit mediam alteram,
media autem in cista est.> <Feria quarta post festum Pasce Albertus Posdzyech
reposuit domino Stanislao Russek mansionario Kolensi duas mrc. pro domo hic
inscripta ex commissione Luce Masslek. 1513 [30 III 1515].> <Item anno Do-
mini 1514 feria sexta ante Andree [24 XI 1513] predictus Albertus Posdzyech
reposuit duas mrc. pecuniarum minus octo gr. ultime rate, solucionem totalem

[s. 119]

faciendo et suam hereditatem liberam faciendo. Hec omnia iam sunt solute effectualiter et ad effectum per predictum Albertum deducta.>

241. *Sprawa Łukasza Masłka z Wojciechem Poździechem. *Wobec szlachetnego Pawła Kalińskiego burgrabiego kolskiego, podwójciego i wszystkich wyżej wymienionych ławników stawił się Łukasz Masłek, by jawnie zeznać, że dom swój między Gryziną a Mikołajem czapnikiem, sprzedał Wojciechowi Poździechowi za 9,5 grzywny monety i liczby polskiej, tak wzdłuż i wszerz, jak sam używał. W związku z powzdaniem wspomniany Łukasz Masłek otrzymał 3,5 grzywny, a pozostałą część zobowiązany został spłacić w kolejnych latach po 2 grzywny na każde święto Zmartwychwstania, aż do pełnej spłaty pod groźbą utraty dziedzictwa, w razie gdyby któregoś roku spłaty nie dokonano. Wspomniany Łukasz wyraził zgodę, by na przyszłe święto Zmartwychwstania 2 grzywny otrzymał mansjonarz kolski Stanisław Rusek, jednak dla siebie zachował, ponadto zobowiązał się własnym kosztem uwolnić Wojciecha Poździecha od wszelkich pretensji ze strony swoich bliskich. Działo się i dano jak wyżej. <W środę przed trzecią niedzielą Wielkiego Postu roku 1515. Tenże Wojciech wedle umowy zapłacił 2 grzywny. Jakub mansjonarz otrzymał to z polecenia Łukasza Masłka, według tego jak pan Jasiński potwierdził 1,5 grzywny, a pół zaś znajduje się w skrzyni.> <W środę po święcie Zmartwychwstania Wojciech Poździech złożył u mansjonarza kolskiego Stanisława Ruska 2 grzywny za dom tu zapisany z polecenia Łukasza Masłka. 1513> <Podobnie roku Pańskiego 1514 w piątek przed świętem św. Andrzeja wspomniany Wojciech Poździech złożył 2 grzywny monety bez 8 groszy ostatniej raty, dokonując pełnej spłaty i uwalniając dziedzictwo. To wszystko już skutecznie wypłacono i staraniem wspomnianego Wojciecha doprowadzono do końca.>*

Iudicium particulare celebratum est per nobilem Paulum Kalinski burgrabium, Johannem Chomel advocatum et scabinos suprascriptos feria sexta post Ascensionis [21 V 1512] cui acta sequuntur.

**Sąd zwyczajny odbył się wobec znamienitego burgrabiego Pawła Kalińskiego, wójta Jana Chomela i wyżej wymienionych ławników, w piątek po [święcie] Wniebowstąpienia, którego sprawy następują.*

242. Causa Johannis Smarsli cum Malipiotr et Felice Szvynyoschek. In eodem bannito iudicio coram burgrabio, viceadvocato et scabinis suprascriptis veniens Johannes Smarsli publice recognovit, quod aream suam retro domum Skoczylaska et penes Czolovski partibus ex utrisque vendidit et resignavit, ita late et longe, prout tenuit, pro quadraginta gr. Polonice actu persolutis. Insuper eum obligavit se evincere a quovis impedimento propriis impensis [-sub amissione dicte aree-].

242. *Sprawa Jana Zmarzłego z Małym Piotrem i Feliksem Świnioszkiem. Na tym samym sądzie gajonym wobec burgrabiego, podwójciego i wyżej wymienionych ławników stawiał się Jan Zmarzły, by zeznać jawnie, że swoją parcelę za domem Skoczylaskiej i obok Czołowskiego sprzedał i powzdał, tak wzdłuż i wszerz, jak sam używał, za 40 groszy polskich już wypłaconych. Ponadto zobowiązał się uwolnić nabywcę własnym kosztem od wszelkich pretensji.

243. Causa Katherine Gonivyepzrkova cum Jacobo Przybyło. Veniens personaliter Katherina [-personaliter-] Gonyvyepzrkova coram bannito iudicio plenarie residente publice recognovit, quod domum suam inter Stanislaum Choienka et Blasium Skovronek sitam, tam late et longe, ut tenuit sola, medietatem dicte hereditatis Heduigi *bratancze* seu filie fratris sui pro dote condonavit et aliam medietatem viro dicte Heduigis Jacobo Przybyło vendidit et resignavit pro sex mrc. Polonicalibus et circa resignacionem mrc. posuit et residuum debiti ad ante nos solvere tenebitur per sxg. ad quodlibet festum Adalberti ad totalem persolutionem quatuor sxg. <Anno Domini 1514 feria sexta post octavas Corporis Christi [16 VI 1514] coram nobili [...], Andrea Yaszynsky [...] viceadvocato [...] Blasio Szko[...] Pyerzyna [...]czycki, Nico [...]ka, Lau[...]skal, Lau[...]rzonek [...]zdybył, Jacobo Tarchala scabinis iuratis idem Jacobus Przybyło totalem et integrum [...] fecit pro eadem hereditate omnibus hic in eadem inscripcionem contentis> || sub amissione hereditatis, si quo anno non posuerit, removendo singulos propinquos et sibi in eadem domo mansionem reservando usque ad mortem [-etc. sub amissione hereditatis-] sub pena unius sxg. et debet ipsum propriis impensis, si ipse impeditur evincere et eliberare, ex quibus sex mrc. donavit Stanislaui *brathanek* duas sxg. et Anne prefati Stanislaui sorori duas mrc. et pro se residuum usurpabit.

[s. 120]

243. *Sprawa Katarzyny Goniwieprzkowej z Jakubem Przybyłem. Stawiła się osobiście Katarzyna Goniwieprzkowa wobec sądu gajonego obradującego w pełnym składzie, by zeznać, że połowę domu swego znajdującego się między Stanisławem Chojenką a Błażem Skowronkiem, tak wzdłuż i wszerz, jaka sama używała, przekazała na posag bratanicy swojej (córcie swego brata) Jadwidze, a drugą połowę sprzedała i powzdała mężowi Jadwigi, Jakubowi Przybyłowi za 6 grzywien monety polskiej i w związku z powzdaniem 1 grzywnę zapłaciła, a resztę należności, to jest kopę, ma zapłacić przed nami na każde święto [św.] Wojciecha, aż do pełnej spłaty 4 kop. <Roku Pańskiego 1514 w piątek po oktawie Bożego Ciała wobec znamienitego [...] Andrzeja Jasieńskiego [...] podwójciego [...] Błażeja Sko[wronka], Pyrzyny [...]

czycki, Miko[łaja Kujaw]ki, Waw[rzyńca Mo]skala, Waw[rzyńca Piszcz]onka [Zawż]dybyła, Jakuba Tarchały ławników przysięgłych ten Jakub Przybyła pełnej, całkowitej [...] zawarła za dziedzictwo zgodnie z zapisem kontraktu pod groźbą utraty dziedzictwa, gdyby którego roku nie zapłaciła, usuwając [roszczenia] każdego z krewnych, a dla siebie zachowując prawo zamieszkiwania tegoż domu do śmierci pod groźbą kary 1 kopy. Zobowiązała się również na własny koszt uwolnić go od pretensji, z czego 6 grzywien darowała bratankowi Stanisławowi, 2 grzywiny Annie, córce wspomnianego Stanisława, resztę zachowując dla siebie.

244. Causa Bernadri cum Johanne Schpruch. In eodem iudicio coram nobis burgrabio, viceadvocato et scabinis ut supra veniens providus dominus Bernardus concivis noster vendidit domum suam in suburbio sitam Johanni Schpruch, inter Kovaleva parte una et Thomam lutifigulum partibus ex altera, pro octo mrc. cum media pecuniarum ad certa tempora reponere tenebitur sub amissione hereditatis, primo pro festo sancti Jacobi in messe tenebitur tres mrc. reponere, item per annum pro eodem festo eciam tres mrc. solvere debet. Item terciam partem residue solutionis, videlicet duas mrc. cum media per annum, iterum ad idem festum sancti Jacobi in messe. Quam domum ipse dominus Bernardus ita vendidit et resignavit, longe et late, sic solus tenuit et possedit. Tenenda et possidenda sibi et suis posteris in sempiternum, nil pro se vel suis reservando. Quem Johannem Spruch ipse dominus Bernardus promisit et obligatus est suis propriis impensis evincere si ab aliquo impediatur.

244. *Sprawa Bernarda z Janem Szpruchem. Na tym samym sądzie wobec nas burgrabiego, podwójciego i ławników jak wyżej stawil się przezorny pan Bernard, nasz współobywatel, [by zeznać], że sprzedał dom swój znajdujący się na przedmieściu między Kowalową a Tomaszem garncarzem, Janowi Szpruchowi za 8,5 grzywiny monety, które ma złożyć w określonym terminie pod groźbą utraty dziedzictwa. Po raz pierwszy na święto świętego Jakuba w czasie żniw zapłaci 3 grzywiny, podobnie w następnym roku na to samo święto również zobowiązany jest zapłacić 3 grzywiny. Podobnie trzecią część pozostałą do spłaty, to jest 2,5 grzywiny na rok, zapłaci na święto świętego Jakuba w czasie żniw. Pan Bernard dom sprzedał i powzdał, tak wzdłuż i wszerz, jak sam używał i posiadał, i żadnego prawa dzierżenia czy posiadania go sobie czy swoim potomkom nie zostawia. Wedle obietnicy złożonej Janowi Szpruchowi pan Bernard zobowiązany został uwolnić go własnym kosztem od wszelkich pretensji.

245. Causa Alberti Kotyra cum Bernardo. In eodem iudicio coram nobis quibus supra veniens providus Albertus Kotyra de suburbio recognovit

et fassus est, quia vendidit partem aree sue contiguam aree ipsius Bernardi directe a domo sua prate usam usque ad riwulum, sic quod medietas [-sit-] riwuli sit ipsius Bernardi et medietas Alberti Kotyre et residua pars aree sequens riwulum sit ipsius Bernardi, hac totam et cum effectum resignavit ipsi domino Bernardo pro qua et totalem solutionem levavit, scilicet mediam mrc. et promisit ac tenebitur suis impensis eum ab omnibus impedimentis evincere et eliberare.

245. *Sprawa Wojciecha Kotyry z Bernardem. *Na tym samym sądzie wobec nas, tych samych co powyżej, stawiał się przezorny Wojciech Kotyra z przedmieścia, by zeznać uroczyście, że sprzedał część swojej parceli, graniczącej z parcelą samego Bernarda prosto od domu i łąką aż do potoku, (połowa potoku ma być Bernarda, a połowa Wojciecha Kotyry), a pozostała część parceli wzdłuż nurtu potoku przypadnie Bernardowi, co [Wojciech Kotyra] powzdał Bernardowi i za co ten dokonał pełnej spłaty, to jest ½ grzywny. Zobowiązał się również własnym kosztem tamtego od wszelkich pretensji uwolnić.*

Iudicium particulare celebratum est per nobilem Paulum Kalynsky burgrabium, Johannem Chomel advocatum et scabinos infrascriptos Johannem Kopecz, Jacobum Stolek, Jacobum Tarchala, Johannem Zawśdybyl, Stanislaum Choyenka, Nicolaum Kwyathkowsky et Lucam sutorem feria quarta in vigilia sancte Katharine. Cuius acta sequuntur 1512 [24 XI 1512].

**Sąd zwyczajny odbył się wobec szlachetnego Pawła Kalińskiego burgrabiego, wójta Jana Chomela i ławników wyżej wymienionych, Jana Kopcia, Jakuba Stolka, Jakuba Tarchały, Jana Zawždybyła, Stanisława Chojenki, Mikołaja Kwiatkowskiego i Łukasza szewca, w środę w wigilię świętej Katarzyny, którego sprawy następują 1512.*

246. Causa Appolonie Gabyna cum Margaretha Strzeczka. In eodem bannito iudicio coram nominato burgrabio, advocato et scabinis suprascriptis veniens Margaretha consors olim Jacobi Strzeleczyki recognovit et resignavit domum sitam penes Domzalo ex una et penes fabri Przedssdzyeczny partibus ex altera pro viginti mrc. numeri et monete Polonicalis honeste Apolonie Gambyna, ita late et longe, prout sola tenuit, sedecim mrc. iam pro ea posuit et adhuc [-XII-] IIII tenetur [...]. Insuper obligata predicta Margaretha eam evincere ab omni impedimento, quas predictas quatuor mrc. Appolonia obligata est persolvere, duas pro festo sancte Katherine et residuas duas pro alio festo sancte Katherine anni secundi sub amissione hereditatis.

246. *Sprawa Apolonii Gabiny z Małgorzatą Strzelecką. *Na tym samym sądzie gajonym wobec wspomnianego burgrabiego, wójta i wyżej*

wymienionych ławników stawiała się Małgorzata, żona zmarłego Jakuba Strzeleckiego, by zeznać i powzdać dom znajdujący się między Domżalem i kowalem Przedzięcznym z drugiej strony za 20 grzywien liczby i monety polskiej, sprawiedliwej Apolonii Gabinie, tak wzdłuż i wszerz, jak sama używała. 16 grzywien już zapłacono i jeszcze 4 należy [...]. Ponadto wspomniana Małgorzata zobowiązana jest uwolnić [Apolonię] od wszelkich pretensji. Wspomniane 4 grzywny Apolonia winna jest zapłacić na święto św. Katarzyny i pozostałe 2 na kolejne święto św. Katarzyny pod groźbą utraty dziedzictwa.

[s. 121]

|| **247. Causa Johannis Zawśdybyl et Nicolai Skovyelyczky.** In eodem bannito iudicio coram nobis prenominitis quibus supra veniens Johannes Zawśdybyl recognovit, |-et-| quia vendidit et |-et resu-| resignavit domum suam sitam inter domum plebanum [.] ex una et Siballa partibus ex altera, venditam pro triginta mrc. numeri et monete Polonialis famato Nicolao Skovyelyczky, ita late et longe, prout solus tenuit. Predictus Nicolaus Skovyelyczky circa resignationem posuit XVIII mrc. Johanni Zawśdybyl et XII mrc. residuas obligavit se solvere ad tria tempora, quatuor mrc. pro festo Sancte Crucis proxime venturo, quatuor mrc. pro secundo festo Sancte Crucis anni secundi et residuas quatuor mrc. pro festo tercio tercio Sancte Crucis anni tercii sub amissione hereditatis. <Anno Domini 1515 coram nostro bannito iudicio nobili domino Thoma Zagrobsky et coram viceadvocato, videlicet Blasio Skowronek et scabinis et iuratis, videlicet Johanne Szawśdybyl, Nicolao Pyrzyna etc. veniens providus Johannes Zawśdybyl recognovit se recepissee pro ista domo totalem solutionem recepissee a Nicolao Slovyelyczky.>

247. *Sprawa Jana Zawśdybyła i Mikołaja Skowielickiego. Na tym samym sądzie gajonym wobec nas powyżej wymienionych, stawił się Jan Zawśdybył, by zeznać, że sprzedał i powzdał dom swój, znajdujący się między domem plebana a Sybillą za 30 grzywien liczby i monety polskiej, sławnemu Mikołajowi Skowielickiemu, tak wzdłuż i wszerz, jak sam używał. Wspomniany Mikołaj Skowielicki w związku z powздaniem zapłacił 18 grzywien Janowi Zawśdybyłowi, a pozostałe 12 zobowiązany został uiścić w trzech terminach; 4 grzywny na najbliższe święto Świętego Krzyża, 4 grzywny na święto Świętego Krzyża za rok, 4 ostatnie grzywny na święto Świętego Krzyża za dwa lata pod groźbą utraty dziedzictwa. <Roku Pańskiego 1515 wobec naszego sądu gajonego pod przewodnictwem znamienitego pana Tomasza Zagrobskiego i wobec podwójciego, to jest Błażeja Skowronka, oraz ławników i przysięgłych, to jest Jana Zawśdybyła, Mikołaja Pyrzyny itd. stawił się przezorny Jan Zawśdybył, by zeznać, że otrzymał za ten dom pełną spłatę od Mikołaja Skowielickiego.>

248. Causa Luce sutoris et Nicolai pileatoris. In eodem bannito iudicio coram nobis prenominitis quibus supra veniens Lucas sutor recognovit, quia vendidit domum suam inter Albertum mercatorem ex una et Ysskova partibus ex altera pro duabus sxg. Nicolao pileatori p [s], quam domum resignavit. Penes resignacionem prefatus Nicolaus pileator posuit mrc. et mediam alteram obligatus est solvere ad tria tempora, mediam mrc. pro festo sancti Michaelis proxime futuro, secundam mrc., terciam mrc. pro aliis festis sancti Michaelis sub amissione hereditatis secundum posicionem iuris civilis. <Item anno Domini 1515 feria sexta proxima post festum Martini [16 XI 1515]. Item residentibus nobis in bannito iudicio, scilicet domino burgrabio Zagrobsky et advocato Blasio protunc existente et coram scabinis, videlicet Johanne Zawdybyl, Nicolao Pyrzyna, Nicolao Kvyawka, Laurencio Peszrzzonek, Laurencio Moskal, Andrea Kurczych et Jacobo Tarchala veniens [-Nicolaus pileator-] Lucas sutor recognovit, quod eadem solucio totalis facta est pro duas. Et in cuius robur et testimonium ipse Nicolaus arram posuit in presencia.>

248. *Sprawa Łukasza szewca i Mikołaja kapelusznika. *Na tym samym sądzie gajonym wobec nas wyżej wymienionych, stawił się szewc Łukasz, by zeznać, że sprzedał dom swój położony między kupcem Wojciechem a Iskową za 2 kopy kapelusznikowi Mikołajowi, który to dom powzdał. W związku z powzdaniem wspomniany Mikołaj zapłacił 1 grzywnę, a ponadto zobowiązany jest 1,5 grzywny zapłacić w trzech terminach; ½ grzywny na najbliższe święto św. Michała, drugie i trzecie ½ grzywny na kolejne święta św. Michała pod groźbą utraty dziedzictwa wedle zwyczaju prawa. <Podobnie roku Pańskiego 1515 w piątek przed świętem św. Marcina. Podobnie na sądzie gajonym pod naszym przewodnictwem, to jest Jana Zawzdybyła, Mikołaja Pyrzyny, Mikołaja Kujawki, Wawrzyńca Piszczonka, Wawrzyńca Moskala, Andrzeja Kurczycha i Jakuba Tarchały stawił się Łukasz szewc, by zeznać, że dokonano pełnej spłaty za dwie [raty] i na moc oraz świadectwo sam Mikołaj zapłacił przysądne w obecności.>*

249. Causa Jacobi Vysslyslo cum Andrea Myslonek. Coram quo iudicio bannito et coram nobis prenominitis quibus supra veniens Jacobus Vysslyslo recognovit, quia commutacione [-fecit-] facta domo sua cum Andrea Myslonek et coniuge eius Agneti, que domus est sita penes Vydalka ex una et in acie partibus ex altera. Ad quam domum prefatam Andreas Mysslonek cum coniuge sua addiderunt et apposuerunt sex mrc., quam domum prefatam Jacobus Vysslyslo resignavit actu, tam longe et late, ut solus tenuit, Andre|-as-|e Myslonek et Agneti coniugi eius. Penes quam resignacionem prefatus Andreas Misslonek et Agnes posuit coram nobis burgrabio, advocato et scabinis

[-mrc.-] srg. Et iam de certo nihil amplius prefatus Andreas Mysslonek et coniunx eius Agnes tenentur. Insuper idem Jacobus Vysslyslo obligat se liberare prefatum Andream suis impensis a quovis impedimento propinquorum. Actum et datum ut supra.

249. *Sprawa Jakuba Wyślizły z Andrzej Myślonekiem. *Wobec nas na sąd gajony i wobec nas wyżej wymienionych stawił się Jakub Wyślizły, by zeznać, że dokonał zamiany swego domu z Andrzejem Myślonekiem i jego żoną Agnieszką, który to dom znajduje się między Widalką a rogiem ulicy. Do rzeczonoego domu Andrzej Myślonek z żoną dodali 6 grzywien, a Jakub Wyślizły powzdał go, tak wzdłuż i wszerz, jak sam używał, Andrzejowi Myślonekowi i Agnieszce jego żonie i w związku z powzdaniem wspomniany Andrzej Myślonek i Agnieszka zapłacili wobec nas burgrabiego, wójta i ławników 1 kopę, wobec czego wspomniany Andrzej Myślonek wraz z żoną dopełnili wszelkich powinności. Ponadto Jakub Wyślizły zobowiązał się, że uwolni własnym kosztem wspomnianego Andrzeja od wszelkich pretensji ze strony bliskich. Działo się i dano jak wyżej.*

250. Causa Clare et Barbare Vykundeyova. Coram quo bannito iudicio et coram nobis prenomatis quibus supra veniens Barbara dicta Vykundeyova [-recognovit-] unacum puero suo Margaretha recognovit se vendidisse domum suam sitam inter Lathosch ex una et penes fluvium parte ex altera, venditam pro mrc. numeri et monete Polonialis virgini Clare, ita late et longe, prout sola tenuit. Quam domum prefata Barbara unacum filia sua Margaretha resignavit eidem virgini Clare, insuper obligata est eam liberare suis impensis a quovis impedimento. Actum et datum ut supra. <Feria sexta ante Thome apostoli 1513 [16 XII 1513] Clara posuit et fecit totalem [-resignacionem-] solucionem pro hac domo inscripta Babare Vynkundeyova filie eius Margartehe. Penes hanc resignacionem Clara prefata tres fert. posuit Barbare Vykundeyova.>

250. *Sprawa Klary i Barbary Wykundejowej. *Wobec wyżej wymienionych na sądzie gajonym stawiała się Barbara zwana Wykundejową razem z córką swoją Małgorzatą, że sprzedała swój dom znajdujący się między Latoszem a rzeką za 1 grzywnę liczby i monety polskiej dziewicy Klarze, tak wzdłuż i wszerz, jak sama używała. Dom ten wspomniana Barabra razem z córką powzdały na rzecz dziewicy Klary, a ponadto wspomniana Barbara zobowiązała się uwolnić [Klarę] od wszelkich pretensji. Działo się i dano jak wyżej. <W piątek przed [św.] Tomaszem apostołem 1513 Klara dokonała pełnej spłaty za dom tu zapisany wobec Barbary Wykundejowej i córki jej Małgorzaty. W związku z tym powzdaniem wspomniana Klara zapłaciła Barbarze Wykundejowej 3 wiardunki.>*

251. Causa Alberti Pyanka cum Margaretha Strzelecza. Coram quo bannito iudicio et coram nobis prenominationis quibus supra veniens Albertus Pyanka resignavit agrum puerorum pye memorie generis sui dictum Vazowka post manum relictam puerorum ei cedentem |inter| honeste Margarethe Strzelecza, abrenunciando se totaliter a predicto agro dicta Vazowka nil iuris et propinquitatis sibi et suis successoribus relinquens in eo habendum, fruendum et convertendum, quo placuerit. Actum et datum quo supra.

251. Sprawa Wojciecha Pianki z Małgorzatą Strzelecką. *Wobec nas wyżej wymienionych na sądzie gajonym stawił się Wojciech Pianka, by powzdać na rzecz uczciwej Małgorzaty Strzeleckiej pole zwane Wazówką, niegdyś należące do synów zmarłego zięcia, które po śmierci synów jemu przypadło, wyrzekając się całkowicie wspomnianego pola zwanego Wazówką i nie zachowując dla siebie lub swoich dziedziców żadnego prawa czy bliższości do posiadania go, używania i obrotu wedle uznania. Działo się i dano jak wyżej.*

|| 252. Causa domini prepositi Sancti Spiritus cum Johanne Possnoy. Coram quo bannito iudicio coram nobis prenominationis quibus supra veniens venerabilis dominus Johannes prepositus Sancti Spiritus extra Kolo resignavit domum sitam penes valvam Thoruniensem ex una et penes Byalun partibus ex altera, venditam pro octo mrc. monete et numeri Polonialis prudenti Johanni Possnoii, ita late et longe, prout pater eius pye memorie Stancel tenuit. Et penes resignacionem hanc prefatus Johannes Possnoii totalem exsolucionem pro hac domo fecit domino preposito, ita quod nil iam pro ea sibi tenetur. Insuper dominus prepositus obligavit se eum propriis impensis a quovis impedimento liberare.

[s. 122]

252. *Sprawa pana prepozyta Ducha Świętego z Janem Poznojem. *Wobec nas wymienionych powyżej na sądzie gajonym stawił się czcigodny pan Jan, prepozyt Ducha Świętego spoza Koła, by powzdać dom znajdujący się obok Bramy Toruńskiej i Białuna, sprzedany za 8 grzywiem monety i liczby polskiej przemyślnemu Janowi Poznojowi, tak wzdłuż i szerz, jak ojciec jego, świętej pamięci Stancel używał. W związku z powzdaniem wspomniany Jan Poznoj dokonał pełnej spłaty za dom ten panu prepozytowi i niczego już więcej nie będąc za niego winien. Ponadto pan prepozyt zobowiązał się wybawić własnym kosztem [Jana Poznoja] od wszelkich pretensji.*

Iudicium particulare bannitum est celebratum feria sexta ante Barbare virginis anno 1513 [2 XII 1513] per nobilem Thomam Zagrobssky burgrabium Colensem ac per Jacobum Szemla viceadvocatum et Johannem Kopecz, Johannem Costella, Jacobum Stolek, Jacobum Tarchala,

Nicolaum Pyrzyna, Johannem Zawsydybyl, Johannem Chomel scabinos. Cuius acta sequuntur.

**Sąd zwyczajny gajony odbył się w piątek przed [św.] Barbarą dziewicą roku 1513 wobec burgrabiego kolskiego Tomasza Zagrobskiego, podwójciego Jakuba Żemły i ławników Jana Kopcia, Jana Kostelki, Jakuba Stołka, Jakuba Tarchały, Mikołaja Pyrzyny, Jana Zawżydybyła, Jana Chomela, którego sprawy następują.*

253. Causa Johannis Zawsydybyl cum Margaretha pileatrice. Coram quo bannito iudicio et coram prenominitis ut supra veniens honesta Margaretha pileatrix cum filio suo Johanne matura deliberacione resignavit domum suam sitam penes Stanislaum Anyolek ex una et penes Thomam Lyssek parte ex altera, venditam pro sex mrc. monete et numeri Polonicalis prudenti Johanni Zawsydybyl, tam longe, late, prout sola tenuit, habuit, habendum, tenendum, vendendum, nihil iuris sibi et suis successoribus legitimis reservans. Et penes hanc resignacionem Johannes Zawsydybyl posuit duas mrc. Margarethe prefate, alias duas mrc. pro festo sancti Martini proxime futuro et residuas duas mrc. pro secundo festo sancti Martini anni secundi. Insuper prefata Margaretha obligata est a quovis impedimento eliberare illum.

253. *Sprawa Jana Zawżydybyła z Małgorzatą czapniczką. *Wobec nas powyżej wymienionych na sądzie gajonym stawiała się uczciwa Małgorzata czapniczka ze swoim synem Janem, by po głębokim namyśle powzdać swój dom znajdujący się obok Stanisława Aniolka i Tomasza Liska, sprzedany za 6 grzywny monety i liczby polskiej przemysłnemu Janowi Zawżydybyłowi, tak wzdłuż i wszecz, jak sama dzierżyła, miała, czy na własność, czy na sprzedaż, nie zachowując do niego żadnego prawa sobie czy swoim prawnym dziedzicom. W związku z powздaniem Jan Zawżydybył zapłacił 2 grzywny wspomnianej Małgorzacie, następne 2 grzywny zapłaci na święto św. Marcina, a pozostałe 2 grzywny na kolejne święto św. Marcina za dwa lata. Ponadto wspomniana Małgorzata zobowiązana jest uwolnić go od wszelkich pretensji.*

254. Causa Gregorii Czapnyk cum Johanne Gadzala. Veniens personaliter Johannes Gadzala sartor coram burgrabio, advocato, scabinis superscriptis resignavit domum suam sitam penes valvam Thoruniensem ex una et in area Myloska eadem unacum eo venditam pro sxg. Gregorio pileatori Pylch, tam late et longe, prout solus habuit, tenuit. Et penes hanc resignacionem prefatus Gregorius fecit sibi totalem solucionem, ita quod nil iam sibi tenetur pro dicta domo et evincere et liberare suis impensis. Prefatus Johannes obligatus est illum a quovis impedimento.

254. *Sprawa Grzegorza Czapnika z Janem Gądzalą. *Stawił się osobiście krawiec Jan Gądzala wobec burgrabiego, wójta i wyżej wymienionych ławników, by powzdać swój dom znajdujący się przy Bramie Toruńskiej i gruntem zwanym Myłoska, łącznie sprzedany za 1 kopę czapnikowi Grzegorzowi Pilchowi, tak wzdłuż i wszerz, jak sam posiadał i używał. W związku z powzdaniem wspomniany Grzegorz dokonał pełnej spłaty tak, że niczego już więcej nie jest za dom winien. Wspomniany Jan jest zobowiązany własnym kosztem uwolnić go od wszelkich pretensji.*

255. Causa Johannis Scharzala cum Jacobo pileatore. Coram quo bannito iudicio et coram prenomatis ut supra veniens Jacobus pileator recognovit se accepisse triginta mrc. monete et numeri Polonialis || pro domo in Circulo, positam penes Kurczych ex una et penes Zarychta partibus ex altera, et totalem solucionem et satisfactionem accepisse a Johanne Scharzala. Quam domum eidem resignavit habendum, tenendum, vendendum. Insuper prefatus Jacobus obligavit se propriis impensis eliberare a quovis impedimento prefatum Johannem. Acta et data ut supra.

[s. 123]

255. *Sprawa Jana Szarzały z Jakubem kapelusznikiem. *Wobec nas, tych samych co powyżej, na sądzie gajonym stawił się Jakub kapelusznik, by zeznać, że otrzymał 30 grzywien monety i liczby polskiej za dom w Rynku położony obok Kurczycha i Zarychty, jak też otrzymał pełną spłatę i zadośćuczynienie od Jana Szarzały, któremu powzdał dom, by można go było posiadać, używać, sprzedać. Zobowiązał się własnym kosztem wybawić wspomnianego Jana od wszelkich pretensji. Działo się i dano jak wyżej.*

256. Causa Andree Jassiensky cum Andrea advocato. [=Acta sunt hec | -die, anno-| burgrabio, advocato, scabinis quibus supra feria sexta post Reminiscere [17 II 1514] veniens Andrea Jassynsky bannitum in iudicium, non coactus, sed sua sponte recognovit coram nobis, quia vendidit Andree advocato de Krussyna medium alterum mansum agri in villa Blyssnya, iacentem penes Ostrokowsky ex una et penes Albertum Kolodzyeyek partibus ex altera, ita longe, late, prout solus tenuit, habuit, nihil sibi suisque propinquis relinquendo, pro octo mrc. et fert. |-tres-| Quinque mrc. et fert. iam dedit et tres mrc. finales debet ponere et solvere pro festo Carnispri-vii proxime futuro anni 1515 sub amissione prefate hereditatis, si solvere neglexerit, dominus item Jassiensky solvet *szeyp* castro quatuor choros, tres siliginis et unum tritici et annonam, alias *ozymyna*, ex eodem I ½ manso accepit Andreas autem advocatus prefatus, censum solvet et *szeyp* et alias contributiones. Mansionem item dominus Jassiensky in allodio habebit usque ad festum Pentecosten proxime venturum et resignavit sibi in eodem

iudicio. Quam resignacionem inscripserunt eisdem in hunc librum ob meliorem memoriam anno 1514.=|

256. *Sprawa Andrzeja Jasińskiego z Andrzejem wójtem. |=Działo się pod wobec burgabiego, wójta, wyżej wymienionych ławników. W piątek po drugiej niedzieli Wielkiego Postu stawił się na sąd gajony Andrzej Jasiński nie zmuszony lecz z własnej woli, by zeznać wobec nas, że sprzedał wójtowi Andrzejowi z Kruszyny 1,5 łana pola znajdującego się we wsi Blizna między Ostrowskim a Wojciechem Kołodziejkiem, tak wzdłuż i wszerz, jak sam używał i posiadał, niczego dla siebie ani swoich bliskich nie pozostawiając, za 8 grzywien i wiardunek; 5 grzywien i wiardunek już dał a 3 ostatnie grzywiny ma zapłacić na ostatnią niedzielę przed Wielkim Postem przyszłego 1515 roku pod groźbą utraty dziedzictwa, gdyby tego zaniedbał. Tak i Jasiński zapłaci zamkowi cztery korce, trzy mąki pszenicznej, jeden pszenicy; żyto, czyli ozi-minę, z 1,5 tego łanu otrzymał zaś wspomniany wójt Andrzej; czynsz, świętomarskie (szep) i inne daniny zapłaci. Pan Jasiński będzie mógł przebywać w folwarku aż do przyszłego święta Zesłania Ducha Świętego. Ponadto dokonał podzwania na tymże sądzie, który to akt zapisano w tej księdze ku pamięci w roku 1514.=|

257. Causa Johannis Domzalo et Andree Jassiensky pro orto. Acta sunt hec coram burgabio, advocato, scabinis quibus supra anno Domini 1514 feria sexta post Reminiscere [17 III 1514] veniens Johannes Domzalo bannitum in iudicium sua libera voluntate et uxoris sue, non coactus, recognovit coram nobis, quod vendidit ortum situm penes granicies ville Russkoff ex una et penes domini Povyerczky partis alie, ita late, longe, prout solus tenuit, pro quinque mrc., nihil iuris et propinquitatis sibi et propinquis relinquens, nobili Andree Jassiensky. Quem ortum prefatum eidem resignavit sibi in eodem iudicio et totalemolucionem et satisfactionem pro eodem orto ei fecit, ita quod nihil iam sibi tenet. Insuper prefatus Johannes Domzalo obligatus est coram iudicio propriis impensis eliberare et evincere unacum uxore sua Anna circa mercipotos a quovis impedimento prefatum dominum Andream Jassiensky.

257. *Sprawa Jana Domżała z Andrzejem Jasińskim o ogród. Działo się wobec burgrabiego, wójta i wyżej wymienionych ławników roku Pańskiego 1514 po drugiej niedzieli Wielkiego Postu, gdy stawił się Jan Domżał na sąd gajony z własnej woli oraz z woli swojej żony, nie przymuszony, by zeznać wobec nas, że Andrzejowi Jasińskiemu sprzedał ogród położony między granicami wsi Ruszków z jednej i pana Powierckiego z drugiej strony, tak wzdłuż i wszerz, jak sam używał, za 5 grzywien, żadnego prawa i bliższości nie zostawiając sobie czy swoim bliskim. Wspomniany ogród powzdał [panu

Powierckiemu] na tym sądzie i dokonał pełnej spłaty i zadośćuczynienia, tak że niczego już więcej nie jest winien. Ponadto wspomniany Jan Domżał zobowiązany został wobec sądu własnym kosztem wraz z żoną swoją Anną uwolnić wspomnianego pana Andrzeja Jasieńskiego od wszelkich pretensji w związku z zapisem.

258. Causa Anne cum Bartholomeo Dominico pro orto. Coram quo iudicio et coram prenominitis ut supra veniens Anna passyerbycza Bartholomei doleatoris unacum |-ava-| avia et amita suis germanis in bannitum iudicium, non coacta et seducta, sed sua libera voluntate et eius consanguineorum recognovit coram nobis, quia suam propinquitatem et partem propinquitatis sue post manum mortuam patris sui Dominici et matris sue Anne vendidit, videlicet domum et totam hereditatem sitam penes Kozanka ex una et penes stabulum Barlossky partibus ex altera, pro quinque mrc., nihil iuris et propinquitatis sibi relinquens, provido Bartholomeo doliatori victrico suo et resiganvit eidem in iudicio. Penes resignationem mrc. posuit et quatuor mrc. residuas solvere et ponere tenetur et |-anno sequenti feria sexta post Reminiscere-| per quatuor annos sequentes ad quamlibet dominicam Letare mrc. usque ad totalem exsolutionem. Acta sunt hec feria sexta post Reminiscere [17 III] anno Domini 1514.

258. *Sprawa Anny z Bartłomiejem Domienikiem o ogród. Wobec nas, powyżej wymienionych, stawiała się Anna pasierbica bednarza Bartłomieja razem ze swoją rodzoną babką i siostrzenicą na sąd gajony nie zmuszona czy zwiedziona, lecz z własnej woli i z woli swoich krewnych, by zeznać wobec nas, że swoją bliższosc i część bliższosci po śmierci ojca swego Dominika i matki swojej Anny sprzedała, to jest dom i całe dziedzictwo, znajdujące się między Kozanką a stajnią Barłockiego, Bartłomiejowi bednarzowi, swojemu ojczymowi, i powzdala na na sądzie za 5 grzywien, nie zostawiając sobie żadnego prawa ani bliższosci. W związku z powzdaniem zapłacił 1 grzywnę a 4 pozostałe grzywny ma zapłacić przez cztery następne lata na każdą czwartą niedzielę Wielkiego Postu aż do pełnej spłaty. Działo się i dano w piątek po drugiej niedzieli Wielkiego Postu roku Pańskiego 1514.

259. Causa Michaelis Molenda pro domo cum amicis Gralycoua. Acta sunt hec coram burgrabio, advocato, scabinis quibus supra anno Domini 1514 feria sexta post Reminiscere [17 III 1514] venientes bannitum in iudicium laboriosi Paulus Stroy de Grzegorzeff, Lucas et Adam de Dobroff, Johannes Gossek cum sorore sua germana Polonia [!] de Povyerczye propinqui et cognati per manum maternam pie memorie Elizabeth Gralycova recognoverunt coram nobis, quia vendiderunt domum et propinquitatem suam, sitam penes

Molendzyna ex una et penes Sqvyerczych partibus ex altera, ita late, longe, prout sola tenuit, pro undecim mrc., provido Michaeli Molenda. Et resignaverunt et eandem et penes resignacionem Michael posuit quatuor mrc., quintam autem tenetur ponere pro novo anno anni futuri, residuas autem sex mrc. tenebitur solvere per duas |-sex-| mrc. pro quolibet anni Circumcisionis Domini usque ad totalem exsolucionem sub amissione hereditatis.

259. *Sprawa Michała Molendy z krewnymi Gralikowej o dom. *Odbyło się to wobec burgrabiego, wójta, wyżej wymienionych ławników roku Pańskiego 1514 w piątek po drugiej niedzieli Wielkiego Postu, gdy stawili się na sąd gajony pracownicy Paweł Stroj z Grzegorzewa, Łukasz i Adam z Dobrowa, Jan Gąsek ze swoją rodzoną siostrą Apolonią z Powiercia, bliscy i krewni po matce świętej pamięci Elżbiecie Gralikowej, by zeznać wobec nas, że sprzedali dom i bliższość swoją, znajdującą się między Molendziną a Skwierczym, tak wzdłuż i w szerz, jak sama używała, za 11 grzywien przezornemu Michałowi Molendzie. Ponadto na jego rzecz dokonali powzdania. Michał w związku z powzdaniem zapłacił 4 grzywny a 5 dopłacić [ma] na nowy rok, natomiast pozostałe 6 rok rocznie po 2 |-6-| na święto Nowego Roku aż do pełnej spłaty pod groźbą utraty dziedzictwa.*

[s. 124]

|| 260. Resignacio domus hospitali Colensi per Petrum Chrablyczky. Anno, die, burgrabio, advocato, scabinis acta sunt hec. Veniens bannitum in iudicium Petrus Chrablyczky sua matura deliberacione non coactus resignavit et dedit propter Deum domum suam, sitam penes plateam ex una et penes aream Larynczeva ex alia, hospitali Colensi Spiritus Sancti, nihil propinquitatis sibi et suis propinquis in ea relinquens.

260. *Powzdanie domu na rzecz szpitala w Kole przez Piotra Chrablickiego. *Roku, dnia, wobec burgrabiego, wójta, ławników odbyło się to, gdy stawił się na sąd gajony Piotr Chrablicki, by po głębokim namyśle, nie przymuszony powzdać i przez wzgląd na Boga przekazać dom swój położony przy ulicy z jednej i placu Larynczowej z drugiej szpitalowi kolskiemu Duchu Świętego, nie pozostawiając tam żadnej bliższości dla siebie czy swoich bliskich.*

261. Recognicio scabinorum Martinum Pathoczka mrc. accepisse. Ego Thomas Zagrobssky burgrabius Colensis, Jacobus Szemla viceadvocatus et Johannes Kopecz, Johannes Zawadybyl, Johannes Chomel, Andreas Kurczyk, Jacobus Stolek, Jacobus Tarchala, Nicolaus Pyrzyna scabini recognoscimus, quia Martinus filius pie memorie Jacobi Pathoka recepit ex ladula scabinatus pro necessariis suis mrc. ex pecuniis pro domo vendita Janusch. Et accepit eam feria sexta post Marci Evangeliste [28 IV] 1514.

261. *Zeznanie ławników, że Marcin Patoczka otrzymał 1 grzywnę. *Ja Tomasz Zagrobski burgrabia kolski, Jakub Żemla podwójci i ławnicy Jan Kopeć, Jan Zawždybył, Jan Chomel, Andrzej Kurczyk, Jakub Stołek, Jakub Tarchała, Mikołaj Pyrzyna zeznajemy, że Marcin, syn zmarłego Jakuba Pato-ki, otrzymał z kasy ławników na własne potrzeby 1 grzywnę za dom sprzedany Januszowi i otrzymał ją w piątek po [święcie św.] Marka Ewangelisty 1514.*

262. Causa Stanislai Koualyk cum Nicolao Koual. Acta sunt burgrabio, scabinis et advocato quibus supra feria sexta ante Penthecosten [2 VI 1514] veniens laboriosus Nicolaus dictus Koual de Blyssne Colo ad bannitum iudicium, non coactus, sed sua sponte recognovit coram nobis, quia vendidit medium mansum agri penes Dybykoth ex una et penes Kolodzyeyek partibus ex altera in eadem villa pro medio septimo fert. famato Stanislao Koualyk et resignavit eidem. Et circa resignacionem prefatus Stanislaus Koualyk fecit totalem solucionem Nicolao Koual. Quam resignacionem huic libro scabinatus introducere fecerunt.

262. *Sprawa Stanisława Kowalika z Mikołajem Kowalem. *Działo się wobec burgrabiego, ławników i wójta, tych samych co powyżej, w piątek przed Zesłaniem Ducha Świętego, gdy stawił się pracowity Mikołaj zwany Kowalem z Bliznego Koła na sąd gajony nie przymuszony, lecz z własnej woli, by zeznać wobec nas, że sprzedał pół łana pola obok Dybikota z jednej a Kolodziejka z drugiej strony w tej samej wsi za 7,5 wiardunka sławnemu Stanisławowi Kowalikowi i temu powzdał, w związku z czym wspomniany Stanisław Kowalik dokonał pełnej słaty Mikołajowi Kowalowi. Które to powzdanie zostało wciągnięte do księgi ławników.*

263. Causa Andree Jassiensky cum Johanne Kopecz. Acta sunt hec burgrabio, advocato, scabinis ut supra. Veniens Johannes Kopecz ad bannitum iudicium feria sexta [-vige-] Pentecosten [2 VI 1514] celebratum recognovit coram nobis, non coactus, sed sua sponte [-recognovit-], quia vendidit medium mansum agri in villa Blyssnya penes Nicolaum Kolodzyey ex una et penes Jacobum Zaparth partibus ex altera cum fructibus seminatis in eodem manso et pratis, ita late, prout solus tenuit, habuit nobili Andree Jassienski pro dua-bus sxg. paratis et actu iam exsolutis. Quem medium mansum resignavit sibi [-et-] in eodem bannito iudicio et totalem solucionem et satisfactionem fecit, ita quod nihil ei tenetur et inscriptum est libro scabinatus ob robur firmius.

263. *Sprawa Andrzeja Jasińskiego z Janem Kopciem. *Działo się wobec burgrabiego, wójta, ławników tych samych co powyżej, gdy stawił się Jan Kopeć na sąd gajony w piątek Zesłania Ducha Świętego, by zeznać wobec nas nie przymuszony, lecz z własnej woli, że sprzedał pół łana pola we wsi*

*Blizna obok Mikołaja Kołodzieja z jednej i Jakuba Zaparta z drugiej, z pło-
nami zboża na tymże łanie i łąkach szlachetnemu Andrzejowi Jasięńskiemu
za 2 kopy monety w gotówce już wypłacone, tak wzdłuż i wszecz, jak sam
używał oraz posiadał. Wspomnianą połowę łana powzdał na tym samym są-
dzie gajonym i [Andrzej Jasięński] dokonał pełnej spłaty i zadośćuczynienia,
tak że nie ciąży na nim już żadne powinności. Ku większej mocy zapisano
w księdze ławniczej.*

264. |=Quinque mrc. mutuate Johanni Szarzala ex cista scabinatus.
Eodem die et in presencia nominatorum burgrabio, advocato, scabinis quibus
supra venientes ad bannitum iudicium providi Jacobus et Mathias pellifices de
Strzelno patui germani prevignorum Bartholomei Nyewstalo consenserunt
et annuerunt Johanni Szarzala sutori accipere in mutuum ex cista scabinatus
quatuor mrc. et quintam mrc., quam ponent pro festo sancte Agnetis 1515
[21 I 1515]. Pro quo fideius[erunt] Andreas Szoua, Stanislaus balneator,
cives Colenses, tali pacto, quod idem Johannes Sza[rzala] tenetur et obligatus
est solvere easdem quinque mrc. quando propinqui huius [...]rie solucionem
habere voluerunt.=|

264. *|=Pięć grzywien pożyczonych Janowi Szarzale z kasy ławników.
*Tego dnia i w obecności wspomnianych powyżej burgrabiego, wójta, ławni-
ków stawili się na sąd gajony przezorni kuśnierze ze Strzelna, Jakub i Maciej,
rodzeni stryjowie pasierbów Bartłomieja Niewstala i zgodzili się, by szewc
Jan Szarzala otrzymał z kasy ławniczej pożyczkę w wysokości 4 grzywien,
a 5 grzywien otrzyma na święto św. Agnieszki 1515 roku, za co poręczyli
obywatele kolscy Andrzej Sowa i Stanisław łaziebnik, na tych warunkach,
że tenże Jan Szarzala zobowiązany jest zapłacić tych 5 grzywien, gdy bliscy
tego [...] zechcą otrzymać spłatę.=|*

265. Area vendita Strzelecza M[...] per Katherinam Yedualka. Co-
ram quo iudicio et coram prenomatis quibus [supra] veniens feria sexta ante
Penthecosten [2 VI 1514] ad bannitum iudicium celebratum Katherina [...] vendidit et resiganvit aream sitam penes Laurenti et penes Szapek per[...] pro tribus fert. et duobus gr. paratis et actu iam exolutis Margarethe [...], ita quod nil sibi tenetur.

265. *Parcela sprzedana Strzeleckiej M[...] przez Katarzynę Jedwałkę.
*Wobec sądu i wyżej wymienionych stawila się na sąd gajony w piątek przed
Zesłaniem Ducha Świętego Katarzyna [...] sprzedała i powzdała parcelę znaj-
dującą się między Wawrzyńcem a Szapkiem [...] za 3 wiardunki i 2 grosze
w gotówce już wypłacone Małgorzacie, tak że nie ciąży na niej już żadne
powinności.*

|| **266. Stanislai balneatoris causa cum Leonardo Gosczynsky.** In presencia nobilis Thome Zagrabssky burgrabii Colensis, Jacobi Zemla viceadvocati, Johannis Zawждыbyl, Johannis Kopecz, Johannis Chomel, Andree Kurczych, Nicolai Pyrzyna, Jacobi Tarchala, Jacobi Stholek scabinorum veniens Stanislaus balneator ad bannitum iudicium celebratum feria sexta ante Pentecosten [21 VI 1514] astitit termino super Leonardum Gosczynsky non |-parente-| comparenti nec assistenti bannito iudicio iuxta mutuum dictamen inter eos, quare nos prenominati burgrabius, advocatus, scabini recognoscimus, quia nobilis Leonardus Gosczynsky non astitit bannito iudicio et termino affixo et statuto.

[s. 125]

266. *Sprawa Stanisława łaziebника z Leonardem Goszczyńskim. *W obecności szlachetnego Tomasza Zagrobskiego burgrabiego kolskiego, podwójciego Jakuba Żemły, ławników Jana Zawждыbyła, Jana Kopcia, Jana Chomela, Andrzeja Kurczycha, Mikołaja Pyrzyny, Jakuba Tarchały, Jakuba Stołka w piątek przed Zesłaniem Ducha Świętego stawił się Stanisław łaziebnik na sąd gajony i był obecny zgodnie z terminem w sprawie Leonarda Goszczyńskiego nieobecnego na sądzie gajonym zgodnie z wzajemną umową, którą zawarli między sobą. Wobec tego my, wyżej wymienieni burgrabia, wójt, ławnicy zeznajemy, że szlachetny Leonard Goszczyński nie stawił się na sądzie gajonym w ustalonym i uzgodnionym terminie.*

267. Resignacio domus Clare Thome Zagrobszky. Anno Domini 1514 feria sexta post festum Nativitatis Christi [29 XII 1514] in presencia Thome Zagrobszky burgrabii Colensi, advocati autem Jacobi Zemla, scabinorum Johannis Zawждыbyl, Johanne Homel, Andrea Curczych, Nicolao Pyrzyna, Luca sutore, Jacobo Tarchala, Jacobi Sztholek veniens Clara recognovit se totalem solutionem accepisse pro domo vendita domino Thome Zagrobszky burgrabio Colensi.

267. *Powzdanie domu przez Klarę na rzecz Tomasza Zagrobskiego. *Roku Pańskiego 1514 w piątek po święcie Bożego Narodzenia w obecności burgrabiego kolskiego Tomasza Zagrobskiego, wójta Jakuba Żemły, ławników Jana Zawждыbyła, Jana Chomela, Andrzeja Kurczycha, Mikołaja Pyrzyny, Łukasza szewca, Jakuba Tarchały, Jakuba Stołka stawiała się Klara, by zeznać, że otrzymała pełną spłatę za dom swój sprzedany burgrabiemu kolskiemu Tomaszowi Zagrobskiemu.*

268. Causa Baranek et Michalek. Venientes Johannes Baranek et Michael eodem die et coram eisdem quibus supra dixerunt se fecisse mutacionem in domibus, ita quod Johannes Baranek dedit domum inter Szthrsesch et Zly Pan Michaeli; Michael autem predicto Johanni domum sitam inter Bernardum

et Zulowanym, ita late, unus alteri dedit prout longe lateque tenuerunt. Hec videlicet cum omni iure sufficiente, quod solutionem unus alteri fecit.

268. *Sprawa Baranka i Michałka. *Stawił się Jan Baranek i Michał tegoż dnia i wobec tych, którzy powyżej, by zeznać, że dokonali zamiany domów, tak że Jan Baranek dał dom między Strzeszem a Złympanem Michałowi. Zaś Michał wspomnianemu Janowi dał dom położony między Bernardem a Żulowanym, tak wzdłuż i szerz, przekazując je sobie nawzajem, jak sami używali, to jest z wszelkim stosownym prawem. Dokonali też między sobą wzajemnych splat.*

269. Feria sexta ante Oculi [17 III 1515] bannitum iudicium particulare celebratum per burgrabium, advocatum, scabinos quibus supra. Coram eodem iudicio veniens |-Albertus Czyganyshky-| Stanislaus Nykyela recognovit se |-emisse-| vendidisse domum iacentem penes Zemla ex parte una et plateam parte ex altera |-istud Stanislaum molendinatore dicto Nykyel-| Alberto Czyganyshky pro quindecim mrc. numeri et monete consuetis et iam ei totalem solutionem fecit, nisi quam duas mrc. reposuit, ei hanc domum reformet.

269. *W piątek przed niedzielą Głuchą sąd gajony zwyczajny odbył się wobec burgrabiego, wójta, ławników tych samych co powyżej. *Wobec tego sądu stawił się Stanisław Nikiela, by zeznać, że sprzedał dom mieszczący się obok Żemły z jednej a ulicą z drugiej strony Wojciechowi Cygańskiemu za 15 grzywien liczby i monety zwykłej i dokonał już wobec niego pełnej splaty, prócz 2 grzywien, i dom ten ma odnowić.*

270. Causa Mathie molendinatoris cum Thoma de Byalkowo. Veniens ad idem iudicium Thomas tabernator de Byalkowo cum Heduige consorte sua recognovit se vendidisse ortum iacentem circa Falusch pro tribus mrc. Mathie molendinatori Pyaszecznemu eique resignavit recognovitque, quod ei totaliter solvit.

270. *Sprawa Macieja młynarza z Tomaszem z Białkowa. *Stawił się na ten sam sąd karczmarz Tomasz z Białkowa z żoną Jadwigą, by zeznać, że sprzedał ogród znajdujący się obok Falusza za 3 grzywny młynarzowi Maciejowi Piasecznemu i temu go powzdał. Zeznał również, że dał mu pełną splatę.*

271. Causa Johannis Oszthrkowsky cum Lora. In eodem iudicio veniens Lora de Nagorna villa recognovit se vendidisse agrum in villa Blyzna Johanni Oszthrkowsky pro 4 mrc. cui et resignavit, mrc. que se adipisse, confessus est, vero debet ei reponere pro nundinis infra octavas Corporis Christi. <Idem Oszthrkowsky cuius inscriptio immediate prout plenariam solutionem fecit pro eadem hereditatem de qua super prout, ex qua summa <executores> olim Andree Golba distribuerunt secundum legata testamenti.>

271. *Sprawa Jana Ostrowskiego z Lorą. Na tym samym sądzie stawil się Lora ze wsi Nagórna, by zeznać, że sprzedał pole we wsi Blizna Janowi Ostrowskiemu za 4 grzywny i jemu je powzdał. Ponadto zeznał, że 1 grzywnę zapłaci do jarmarku w oktawie Bożego Ciała. <Ten sam Ostrowski, którego wpis o pełnej spłacie za wyżej wymienione dziedzictwo, z której to sumy wykonawcy testamentu zmarłego Andrzeja Gołby wydzielili.>

|| **Feria sexta post Penthecosten [9 VI 1514] iudicium particulare celebratum est per advocatum, burgrabium, scabinos, quibus supra.**

[s. 126]

***W piątek po Zesłaniu Ducha Świętego sąd zwyczajny odbył się wobec wójta, burgrabiego, ławników wyżej wymienionych.**

272. Resignacio domus Masurek. Ad idem iudicium veniens Agnes Kołackowna unacum fratre suo et matre, Alberto et Heduige, resignaverunt vendideruntque suam propinquitatem, domum videlicet, sitam penes Moszkał parte ex una et Szlonyna parte ex altera, Mathie Mazur, tam late tamque longe, prout soli habuerunt, |solverunt| tenuerunt, pro sedecim mrc. Iamque duodecim solvit, quatuor autem adhuc solvende restant annuatim, hoc est pro quolibet tempore Quatuor Temporum post Pasche per duas mrc. usque ad totalem solutionem; hec in iudicio primo post Penthecosten sub amissione hereditatis.

272. *Powzdanie domu Mazurowi. Na ten sam sąd stawila się Agnieszka Kołackówna razem ze swoim bratem Wojciechem i matką Jadwigą, by powzdać i sprzedać swoją bliższosc, czyli dom znajdujący się obok Moskala z jednej a Słoniny z drugiej strony Maciejowi Mazurowi, tak wzdłuż i wszerz, jak sami posiadali [i] używali za 16 grzywien, z których 12 już zapłacił, 4 zaś pozostałe ma do zapłacenia rok rocznie, to jest na każde Suche Dni po Wielkiej Nocy po 2 grzywny, aż do pełnej spłaty; to na pierwszym sądzie po Zesłaniu Ducha Świętego pod groźbą utraty dziedzictwa.

273. Causa Sthrzelyeczka cum Dąbowski. Veniens ad idem iudicium Margareta Sthrzelyeczka recognovit se accepisse totalem solutionem a Gregorio Dąbowski pro domo sita inter Johannem Domzalo parte ex una et Przeszdzyączny fabrum parte ex altera, vero eum iam dimittit liberum.

273. *Sprawa Strzeleckiej z Dębowskim. Stawila się na ten sam sąd Małgorzata Strzelecka, by zeznać, że otrzymała pełną spłatę od Grzegorza Dębowskiego za dom znajdujący się między Janem Domzałem a kowalem Przesdziecznym i już go uwalnia.

274. Causa Szyszczyna cum Luca sutore. Veniens ad idem iudicium Barbara Szyszczyna unacum pueris suis recognovit se vendidisse domum sitam inter Domzalo parte ex una et |Domzalo| Pądzwyathr parte ex alia

pro decem mrc. et qualibet quadraginta et 8 gr. computando |in quamlibet| mrc. Cui Barbare idem Lucas quinque mrc. solvere tenetur, cui iam duas solvit mrc. pro festo autem Exaltacionis Sancte Crucis debet unam solvere et pro altero autem festo Exaltacionis Sancte Crucis duas finales eidem Barbare tenebitur solvere. Pueris autem hoc modo idem Lucas debet solvere, dum totalis solucio facta fuerit Barbare pro eodem festo pro duobus annis debet solvere per mediam alteram mrc., pro tercio autem duas finales, cui et resignavit pro parte sui eadem Barbara exequutores eciam cum pueris idem fecerunt, videlicet dominus Andreas Jaszynszky et Gregorius Dambowszky, tam late tamque longe, tenetur, prout sola tenuit, nil iuris pro se relinquendo. Si autem pro alii festi idem Lucas ponere neglexerit, extunc hereditatem amittit.

274. *Sprawa Szyszczyny z szewcem Łukaszem. *Stawiła się na ten sam sąd Barbara Szyszczyna razem ze swymi dziećmi, by zeznać, że sprzedała dom znajdujący się między Domżalem a Pędziwiatrem za 10 grzywien, licząc 48 groszy na grzywnę. Wspomniany Łukasz ma wypłacić Barbarze 5 grzywien, 2 już wypłacił, a 1 grzywnę ma wypłacić na święto Podwyższenia Krzyża Świętego i na następne święto Podwyższenia Krzyża Świętego jest zobowiązany 2 ostatnie wypłacić. Tenże Łukasz w następujący sposób ma dokonać spłaty wobec dzieci: gdy zakończy spłatę wobec Barbary, na to samo święto przez dwa lata ma płacić po 1,5 grzywny, zaś na trzeci rok ostatnie 2. Ze swojej strony Barbara dokonała powzdania Łukaszowi i tak też razem z dziećmi uczynili wykonawcy, to jest Andrzej Jasieński i Grzegorz Dębowski, tak wzdłuż i wszerz, jak sama używała, nie zostawiając sobie żadnego prawa. Gdyby zaś Łukasz zaniedbał spłaty na któreś święto, wtedy utraci dziedzictwo.*

[s. 127]

|| **Iudicium generale bannitum est celebratum feria sexta ante XI Milia Virginum anno Domini 1515 [19 X 1515] per nobilem Thomam Zagrobszky protunc burgrabium Colensem ac per providum Blasium Szkovronek viceadvocatum protunc existentem et scabinos iuratos, qui sunt Johannes Zawszdybyl, Nicolaus Pyrzyna, Nicolaus Kvyawka, Laurencius Piszczonek, Laurencius Moszkal, Andreas Kurczych et Jacobus Tharchala.**

***Sąd wielki gajony odbył się w piątek przed [świętem] 11 Tysięcy Dziewic roku Pańskiego 1515 wobec ówczesnego burgrabiego kolskiego Tomasza Zagrobskiego, jak również wówczas urzędującego podwójciego przezornego Błażeja Skowronka, i ławników, to jest Jana Zawzdybyła, Mikołaja Pyrzyny, Mikołaja Kujawki, Wawrzyńca Piszczonka, Wawrzyńca Moskala, Andrzeja Kurczycha i Jakuba Tarchały.**

Iudicium particulare est celebratum feria sexta ipso die [19 X] anno Domini quo supra et coram prenominitis etc.

**Sąd zwyczajny odbył się w piątek tego samego dnia roku Pańskiego jak powyżej i wobec wyżej wymienionych itp.*

275. Constitutus personaliter coram eodem iudicio et coram predictis viris iuratis providus Johannes Kopecz recognovit, quia vendidit et resignavit partem domum suam iure hereditario eum spectantem pro tredecim mrc. cum media numeri consueti in terra currentis, quadraginta et octo gr. in qualibet mrc. computando, sitam penes Andream Przeszdzaczny parte ex una et penes Stanislaio Kyszyl parte ex altera, ita late et longe, ut solus habuit et tenuit, nil penitus proprii et dominii pro se et suis legitimis successoribus reservando. Penes quam resignationem Jacobus dictus Choraszy posuit et solvit octo mrc. pro primo iure celebrato post festum sancti Michaelis, reliquam vero pecuniam, videlicet quinque mrc. cum media, usque ad plenariam solutionem [-cum-]. Hoc ipsum ius per annum post hoc ipsum festum futuro anno celebratum et prefatus Johannes obligavit se prefatum || Jacobum evincere et eliberare ab omnibus impedimentis, si que habuerit propriis impensis, eum admittendo omnimodam potestatem tenendi, habendi et in usus beneplacitos convertendi. Actum et datum quibus supra.

[s. 128]

275. **Stawił się osobiście na tym sądzie i wobec powyżej wymienionych mężów przysięgłych przezorny Jan Kopeć, by zeznać, że sprzedał i powzdał część domu swego, należącą się mu na mocy prawa dziedziczenia, za 13,5 grzywny monety obiegowej w kraju, liczby zwykłej, licząc 48 groszy na grzywnę, znajdującą się między Andrzejem Przedzięcznym a Stanisławem Kisielem, tak wzdłuż i w szerz, jak sam posiadał i używał, żadnej własności czy prawa nie zachowując dla siebie czy swoich prawowitych spadkobierców. W związku z powздaniem Jakub zwany Chorążym zapłacił 8 grzywien na pierwszym sądzie po święcie św. Michała, a pozostałe pieniądze, to znaczy 5,5 grzywny, zapłaci aż do pełnej spłaty do tego święta w przyszłym roku. Wspomniany Jan zobowiązał się własnym kosztem uwolnić Jakuba od wszelkich pretensji, gdyby jakieś mu się przydarzyły, przyznając mu prawo do używania, posiadania i obrotu wedle uznania. Działo się i dano jak wyżej.*

276. **Causa Mathie Grzanka et Barbare Myszkowa et Margarethe puelle germanis pro sorte eis cessa post manum defunctam fratris eorum Gregorii dicti Yany cum Anna olim uxore prefati Gregorii, hec est pro domo et omnibus rebus domesticis mobilibus et immobilibus quorumcumque nomine aut vocabulo censerentur.** Coram prefatis, videlicet nobili domino Thoma Zagrobszky et viceadvocato et scabinis superius expressis,

constituti personaliter providus Mathis Grzanka cum sororibus suis superius pretactis [-constituti personaliter-] publice et per expressum recognoverunt, quia honeste Anne uxori prefati olim Gregorii vendiderunt pariter, quod cum resignaverunt unanimi manu et consensu totam suam sortem eis cessam post manum defunctam fratris eorum iam prenominati pro undecim mrc. numeri in terra currentis, nil penitus eis reservando nec eciam suis legitimis successoribus, que domus sita est penes Martinum frabrum [s] castrensem parte ex una et Stanislaum Dzerawsky parte ex altera. Penes quam resignacionem prefata Anna posuit et solvit duas mrc. iam superius prenominate, quas realiter et cum effectu levaverunt et receperunt ipso die Animarum in eodem iure celebrato, reliquam vero pecuniam ad terminos inferius assignatos, hoc est per duas mrc., videlicet pro secundo iure particulare celebrato post festum sancti Michaelis [...] festa sese sequenti per annum usque ad plenariam solucionem sub amissione eiusdem hereditatis <pro ultimo vero anno unam mrc. tenebitur solvere>, ubi prefati, videlicet Mathis Grzanka cum sororibus suis obligati sunt prefatam Annam evincere et eliberare ab omnibus impedimentis, si que habuerit propriis impensis et prefate Anne admiserunt iam totalem potestatem in eadem hereditate tenendum, habendum, possidendum, utifruendum et prout sibi melius videbitur conservandum. Actum et datum quibus supra. <Item predicta Anna Czyżymyna dicta posuit duas mrc. [...] acticacione contento anno Domini 1516 feria sexta proxima post Martini [14 XI 1516] [...] iudicio bannito.>

276. *Sprawa Macieja Grzanki oraz Barbary Myslkowej i Małgorzaty (sióstr rodzonych) o część przyznaną im po śmierci brata ich Grzegorza zwanego Jany, z Anną żoną zmarłego, o dom i całe domowe wyposażenie ruchome i nieruchome. Wobec wyżej wymienionych, to jest szlachetnego Tomasza Zagrobskiego i podwójciego, oraz wyżej wymienionych ławników stawił się osobiście przezorny Maciej Grzanka ze swymi wyżej wymienionymi siostrami, jawnie i wyraźnie zeznali, że uczciwej Annie, żonie zmarłego Grzegorza sprzedali po równo i powzdali jednomyślnie i w zgodzie całą część dziedzictwa, która przypadła im po śmierci wspomnianego ich brata, za 11 grzywien obiegowej w kraju monety, liczby [zwykłej], niczego sobie ani swoim prawowitym spadkobiercom nie pozostawiając. Dom znajduje się obok Marcina kowala zamkowego z jednej a Stanisława Dzierawskiego z drugiej strony. W związku z powzdaniem wspomniana Anna zapłaciła już 2 grzywny wyżej wymienionym, które faktycznie odebrali w Dzień Zaduszny na tym samym sądzie, pozostała zaś kwotę zapłacić w ustalonych terminach, to jest po 2 grzywny, na drugim sądzie po święcie św. Michała i tak samo w roku

następnym aż do pełnej spłaty pod groźbą utraty dziedzictwa <w ostatnim roku mają zapłacić 1 grzywnę>. Ponadto wyżej wymienieni Maciej Grzanka z siostrami zobowiązani są uwolnić własnym kosztem wspomnianą Annę od wszelkich pretensji, gdyby jakieś się jej przydarzyły, do tego przyznali jej całkowitą swobodę w posiadaniu czy używaniu dziedzictwa i zachowaniu go takim, jakie uzna za słuszne. Działo się i dano jak wyżej. <Podobnie wspomniana Anna Ciężmina zapłaciła 2 grzywny [...] zawarte w zapisie roku Pańskiego 1516 w piątek po święcie św. Marcina.>

|| 277. Causa Johannis Mrzewka cum Johanne Lyszek de Skovyelyczeh. Coram nostro bannito, videlicet coram nobili domino Thoma Zagrobszky burgrabio Colensi, necnon coram Blasio Szkovronek viceadvocato necnon coram scabinis et iuratis superius descriptis veniens ad nostram presentiam honesta Katherina Mrzewczyna cum sua legitima filia Anna recognovit se plenariam solutionem recepissee, videlicet decem mrc. pro granario alias, *zamyelczvch*, quod est situm penes Groszek parte una et Lyszek parte alia. Et iam ipse Johannes et eius successores possunt vendere, commutare et levare. Hec acta sunt coram supradictis die feria sexta post Martini anno Domini 1515 [16 XI 1515].

[s. 129]

277. *Sprawa Jana Mrzewki z Janem Łyskiem ze Skowielic. Wobec naszego sądu gajonego, to jest wobec szlachetnego pana Tomasza Zagrobskiego burgrabiego kolskiego, jak również podwójciego Błażeja Skowronka oraz wyżej wymienionych ławników stawiała się przed nami uczciwa Katarzyna Mrzewczyna ze swoją prawowitą córką Anną, by zeznać, że otrzymała pełną spłatę, to znaczy 10 grzywien za spichlerz albo zamielczuch, który znajduje się między Groszkiem a Łyskiem i że wspomniany Jan i jego spadkobiercy [mogą już] go sprzedać, zamienić lub usunąć. Odbyło się to wobec wyżej wymienionych w piątek po święcie św. Marcina roku Pańskiego 1515.

278. Causa Nicolai Szkovyelyczky cum Bartholomeo Costhelka. Feria sexta proxima post Martini anno Virginei partus 1515 coram bannito iudicio coram pretactis Zemla Jacobus necnon et scabini et iurati penes illum existentes recognovit cum iuratis et scabinis, qui cum eo erant, coram [-Blas-] domino Thoma Zagrobsky et coram Blasio Szkovronek et scabinis et iuratis super exaratis, quod venit ad eum honestus vir Nicolaus Szkovyelyczky recognovit se vendidisse domum Bartholomeo Kosthelka, ita late ita longe, tam in arido quam in sicco, nil pro [s] nec pro suis successoribus remanendo, pro viginti et quatuor mrc. et ibidem coram bannito iudicio, videlicet coram Jacobo Zemla viceadvocato et coram scabinis et iuratis illo tempore existentibus posuit predictus Bartholomeus Kostelka sex mrc. et per annum ad festum

sancte Ethwigis proxime quatuor et in futuro anno |-solvit quatuor-| per duas mrc. pro alio festo sancte Ethvigis et ita usque ad plenariamolucionem, videlicet viginti quatuor mrc. ad quodlibet festum sancta [s] debet solvere. Que domus est sita penes Sybylla parte una et penes plebaniarum [s] parte ex altera. Hec acta coram superius expressis et hoc tenetur ad quodlibet festum sub perdicionem eiusdem hereditatis. <Super hanc summam, videlicet viginti quatuor mrc. Bartholomeus Costella dedit [...]eram octo [...] sua [...] infra [...]pto [...]lao Skovyelyczky sex adhuc [...] est.>

278. *Sprawa Mikołaja Skowielickiego z Bartłojem Kostelką. *W piątek po [św.] Marcinie roku 1515 na sąd gajony wobec wyżej wymienionych Żemła Jakub, jak też ławnicy i przysięgli przy nim, zeznał wobec pana Tomasza Zagrobskiego i wobec Błażeja Skowronka i ławników i przysięgłych wyżej wymienionych, że stawiał się przed nim uczciwy mąż Mikołaj Skowielicki, by zeznać, że sprzedał dom Bartłojowi Kostelce tak wzdłuż jak wszerz, niczego dla siebie ani dla swoich spadkobierców nie pozostawiając, za 24 grzywny i tam na sądzie gajonym, to jest wobec Jakuba Żemły podwójciego i wobec ławników i przysięgłych w tamtym czasie urzędujących zapłacił Bartłojem 6 grzywien i za rok na święto św. Jadwigi 4 zapłaci i na przyszły rok zapłaci po 2 grzywny na kolejne święto św. Jadwigi aż do pełnej spłaty, to jest 24 grzywien, na każde święto ma zapłacić. Dom znajduje się między Sibillą a plebanią. Działo się wobec wyżej wymienionych i obowiązuje na każde święto pod groźbą utraty dziedzictwa. W związku z tą sumą, to jest 24 grzywien Bartłojem Kostelka dał [...] 8 [...] swoją [...] między [...] [Mikołajowi Skowielickiemu 6 na to [...] jest.>*

[s. 130]

279. Causa Stanislai Kovalyk cum Pypka. *Feria sexta proxima post festum Epiphaniarum anno Domini 1516 [11 I 1516] veniens ad bannitum iudicium nostrum honestus vir Jacobus dictus Py[pka], non compulsus nec coactus, sed fretus bono arbitrio et bona delibe[racione] recognovit se vendidisse mansum agri circumspecto et honesto [vi]ro Stanislao Kovalyk pro quinque mrc., quam penes || resignacionem et vendicionem coram eodem bannito recepit totalemolucionem, videlicet quinque mrc. Quod mansum agri emptum est in villa Blyszna et hoc idem mansum agri iacet penes mansum kmetonis dicti Maczvdą parte una et altera parte kmetonis dicti Keszyk. Quo manso empto ipse Stanislaus Kovalyk fruatur et ad bene libitum convertat, prout sibi melius videbitur. Hec acta anno quibus supra coram nobili domino Thoma Zagrobsky burgrabio Colensi protunc temporis existente et Blasio et [s] |-advice-| advocato et scabinis et iuratis superius expressis.*

279. *Sprawa Stanisława Kowalika z Pipką. *W piątek po święcie Objawienia Pańskiego roku Pańskiego 1516 stawiał się na sąd nasz gajony uczciwy*

mąż Jakub zwany Pipką nie zmuszony ani zniewolony, lecz pewien swego trafnego osądu i właściwego rozeznania [sprawy], by zeznać, że sprzedał łan pola rozważnemu i uczciwemu mężowi Stanisławowi Kowalikowi za 5 grzywien, w związku z czym na tym samym sądzie otrzymał pełną spłatę, to jest 5 grzywien. Zakupiony łan znajduje się we wsi Blizna, między łanem kmiecia zwanego Maczuda z jednej a łanem kmiecia zwanego Keszyk. Stanisław Kowalik ma prawo korzystać z nabytego łanu i zarządzać nim wedle własnego upodobania. Działo się w roku jak wyżej wobec znamienitego pana Tomasza Zagrobskiego w tamtym czasie burgrabiego kolskiego i wobec wójta Błażeja i wyżej wymienionych ławników oraz przysięgłych.

280. Causa honestorum videlicet Andree Jaszynsky et Petri Chrablyczky executorum Mathie dicti Szyszthka cum uxore eiusdem Mathie, videlicet cum Barbare parte exoptata. Coram bannito iudicio vestro notificamus, quod nos executores predicti, quibus supra volens se exemerare et in loco querimonio non esse, dedimus pecuniam legatam pueris eiusdem Mathie Szyszthka servare in manus viceadvocati et scabinorum in numero quatuor mrc. cum [n]ovem gr., quod si contingitur utrosque pueros ex hac luce decedere tali modo debet dandi eandem pecuniam, videlicet pro fabrica domus hospitalis pars pars [s] vero ad missas sacerdotibus viribus circa ecclesiam parochialem in Colo, pars vero ultima debet danda amicis prout testamentum cavit. Item providus Lucas sutor tenetur pro domo prefati Mathie Szyszthka sex mrc. cum media, quas debebit iuxta inscriptionem priorem reponere et agregare prefatis quatuor mrc. et novem [-mrc.-] gr. in manus ipsorum viceadvocati et scabinorum.

280. *Sprawa uczciwych Andrzeja Jasieńskiego i Piotra Chrablickiego wykonawców [testamentu] Macieja zwanego Szysztki z żoną Barbarą o część [dziedzictwa]. Wobec sądu gajonego czynimy wiadomym, że my wspomnieni wykonawcy, daliśmy pieniądze zapisane dzieciom tego Macieja Szysztki na przechowanie przez podwójciego i ławników w wysokości 4 grzywien z 9 groszami. Jeśli zdarzy się, że obydwójce dzieci zakończy ziemski żywot, należy rozdysonować pieniądze w następujący sposób: część przekazać na szpital, część na msze kapłanowi z parafii w Kole, część ostatnią natomiast krewnym, jak zastrzeżono w testamencie. Podobnie przezorny szewc Łukasz zobowiązany jest za dom wspomnianego Macieja Szysztki 6,5 grzywiny, które będzie winien uiścić wedle wcześniejszego zapisu i dodać wyżej wspomnianym 4 grzywiny i 9 groszy na ręce podwójciego i ławników.

281. Causa Petri Cobilka cum Stanislao Vyszek. Actum est feria sexta [-post-] in festo sancti Petri [22 II 1516] veniens ad nostrum bannitum

iudicium providus vir Stanislaus Vyszek recognovit se libere dimisisse hereditatem quam emerat ad eundem Petrum Cobilka et hoc ob istam causam, qua est insuficiens ad circumspiciendam eandem hereditatem et hoc nil curare volens, quod dedit ab inscriptione et hoc dimittit econtra in manus predicti [-Stanislai-] Petri Cobilka ad quem erant. Hec acta sunt sub anno Domini 1516 coram burgrabio Thoma Zagrobsky et coram Blasio viceadvocato et scabinis atque iuratis superius descriptis.

281. *Sprawa Piotra Kobylki ze Stanisławem Wyszkem. *Odbyło się w piątek w święto św. Piotra, gdy stawił się na sąd nasz gajony przezorny mąż Stanisław Wyszek, by zeznać, że dobrowolnie powzdaje dziedzictwo, które zakupił od Piotra Kobylki i z tego powodu, że nie jest w stanie tego dziedzictwa tego dokładnie doglądać, a nie chcąc o nie się troszczyć, co dał do zapisu, to powzdaje na ręce wspomnianego Piotra Kobylki, do którego wcześniej należało. Działo się roku Pańskiego 1516 wobec burgrabiego Tomasza Zagrobskiego i wobec Błażeja podwójciego oraz wyżej wymienionych ławników i przysięgłych.*

282. Causa Apolonie Gabyna cum Thoma Zagrowsky. Actum est feria sexta post octavas Corporis anno Domini 1516 [30 V 1516] coram nobis, videlicet domino Andrea Yaszynsky et viceadvocati Blasii necnon in presentia sc[abi]norum Johannis Szawsdybyl, Nicolao Pyrzyna, Andrea Curczych, Nicolao Kv[ya]wka, Laurencio Pyeszczonek, Laurentio [-Gogel-] Moskal et Jacobo Thar[chala] veniens ad presentiam banniti iudicii nostri honesta Apolonia concivis nostra Gabyna, non compulsa neque coacta, sed sana mente existens, vendidit domum suam legitimam domino Thome Zagrowsky, ita late, ita longe, tam in [...] quam in arido, nil pro se et suis legitimis successoribus vel amicis relinquere, est sita in Circulo penes domum Johannis Domszalo parte una et altera domo Preszdeczny et hec predicta Apolonia recepit penes marcipotum et aliam octavam mrc. per annum, videlicet in die Corporis Christi pro futuro [...] debet et domum ab eodem Szagrowsky recepit per eandem commutacionis [...] || dominus Thomas Zagrowsky potest vendere, commutare et ad suos usus convertere, prout sibi melius. Hec acta sunt coram supradictis in die quo supra.

[s. 131]

282. *Sprawa Apolonii Gabiny z Tomaszem Zagrobskim. *Działo się w piątek po Oktawie Bożego Ciała roku Pańskiego 1516 wobec nas, to jest Andrzeja Jasińskiego i podwójciego Błażeja, jak również w obecności ławników Jana Zawrzydbyła, Mikołaja Pyrzyny, Andrzeja Kurczycha, Mikołaja Kujawki, Wawrzyńca Piszczonka, Wawrzyńca Moskala i Jakuba Tarchały, gdy stawiała się na sąd gajony nasza współobywatelka, uczciwa Apolonia Gabina,*

,nie zmuszona czy zniewolona, lecz zdrowa na umyśle sprzedała panu Tomaszowi Zagrobskiemu swój dom prawnie nabyty, tak wzdłuż i wszerz, niczego dla siebie i swoich prawowitych spadkobierców czy bliskich nie zachowując. Dom znajduje się w Rynku obok domu Jana Domżała z jednej i domu Przedzięcznego z drugiej strony. Wspomniana Apolonia otrzymała około litkupu, a następną grzywnę za rok, to jest na przyszłe Boże Ciało [...] jest winny i dom od owego Zagrobskiego otrzymała na mocy tejże zamiany [...] pan Tomasz Zagrobski może sprzedać, zamienić, obracać na własny użytek wedle upodobania. Działo się wobec wyżej wymienionych, w dniu jak wyżej.

283. Causa Thomas Zagrowsky cum Apolonia Gabyna. Item actum coram supradictis. Eodem die veniens Thomas Zagrowsky ad presentiam banniti iudicii resignavit domum suam legitimam penes Lathosz parte una et penes fluvium parte altera, tam late, tam longe, sic solus tenuit, nil pro se vel suis propinquis vel successoribus relinquendo, honeste Apolonie Gabyna. Quia predicta Apolonia recepit hanc per modum commutationis, quia recepit domum pro domo dominus Zagrowsky et predictam aliam domunculam et addidit dominus Thomas Zagrowsky octo mrc., ut superior inscripcio cavet. Hec acta sunt coram predictis. Hic predictus Johannes Zagrowsky frater germanus pie memorie domum Thome Zagrowsky hanc resignacionem fecit post mortem pie memorie domini Thome Zagrowsky hunc predicto.

283. *Sprawa Tomasza Zagrobskiego z Apolonią Gabiną. *Działo się tak samo jak wyżej, tegoż dnia, gdy stawił się Tomasz Zagrobski na sąd gajony, by powzdać swój prawnie nabyty dom, mieszczący się między Latoszem a rzeką, tak wzdłuż i wszerz, jak sam używał, niczego nie zostawiając dla siebie, swoich bliskich czy dziedziców, uczciwej Apolonii Gabinie, która otrzymała dom na mocy zamiany. Za ów dom pan Tomasz Zagrobski otrzymał dom [Apolonii] i wyżej wspomniany drugi domek oraz dodał pan Tomasz Zagrobski 8 grzywien, jak wyżej zastrzeżono w zapisie. Działo się wobec wyżej wymienionych, gdy Jan Zagrobski, brat rodzony świętej pamięci Tomasza Zagrobskiego tego powzdania dokonał.*

284. Causa Anne filie olim Baldo Pauli kmetonis de Dobrow cum Petro Vysorogy. Venientes ad presentia banniti iudicii die quo supra circumspecti viri Albertus P[ocza]thek et Lucas sutor executores olim Katherine dicte Clymkova recognoverunt, quod vendiderunt domunculam predictae Katherine dicte Clymkova pro media sxg. Petro Vysorogi ita et habuerunt mandatum ab eadem Katherine Clymkova et predictus Petrus Vysorogi posuit quindecim gr. [-secunda vero rata pro-] penes Marus[...], pro secunda vero rata post octavas Corporis Christi feria sexta proxima posuit novem gr. et pro ultima rata sex

gr. debet dare pro sancti Johannis Baptiste proxime venturo et hanc predictam pecuniam predicti tutores recipiendo dederunt Anne sorori eiusdem germane (Katherine Clymkova).

284. *Sprawa Anny córki zmarłego Pawła Baldo kmiecia z Dobrowa z Piotrem Wyszorogiem. *Stawili się na sąd gajony dnia jak wyżej przezor-ni mężowie Wojciech P[oczą]tek i szewc Łukasz, wykonawcy [testamentu] zmarłej Katarzyny zwanej Klimkową, by zeznać w sprawie sprzedaży domku wspomnianej Katarzyny za ½ kopy Piotrowi Wyszorogowi wedle tego, co im zleciła. Wspomniany Piotr Wyszoróg zapłacił 15 groszy, obok Marus[...], na drugą ratę w najbliższy piątek po oktawie Bożego Ciała zapłacił 9 groszy i na ostatnią ratę 6 groszy zapłaci na najbliższe [święto] św. Jana Chrzciciela. Pieniądze te otrzymali wspomnieni opiekunowie i przekazali siostrze Katarzyny Klimkowej.*

285. Causa Anne filie eiusdem Pauli Baldo kmetonis de Dobrov. *Residentibus nobis in bannito iudicio eodem die quo supra veniens Anna filia legitima Pauli Baldo recepit mediam alteram mrc. pecuniarum, que pecunia erat data ad ciscitulam scabinorum per germanam [-sororem-] amitam ipsius Anne [-dicte-] Margaretham dictam Stankova. Quequidam Margareta post mortem germane sororis, videlicet Katherine uxoris laboriosi Pauli Baldo in Dobrowo, receperat hos pueros tamquam orphanos, ut nullam impensam sustinerat, quodquod predicta [-duas sxg.-] Anna filia iam dicti Pauli Baldo recepit suam partem hereditatis sui matrimonii et eciam partem sororis sue defuncte Katherine. Pro quaquidam pecuniam fideiusserunt circumspectus vir Albertus Początek de Colo et laboriosus Petrus Luka, ut nulla fuit impedimentum nec gravedinis.*

285. *Sprawa Anny córki Pawła Baldo kmiecia z Dobr[ową]. *Na sądzie pod naszym przewodnictwem dnia tego co powyżej stawiała się Anna, prawowita córka Pawła Baldo, i otrzymała 1,5 grzywny monety, co zostało wcześniej złożone do kasy ławników przez rodzoną ciotkę Anny Małgorzatę, zwaną Stankową, która po śmierci rodzonej siostry (tj. Katarzyny) żony pracowitego Pawła Baldo w Dobrowie przyjęła te osierocone dzieci, by nie ponosić żadnych kosztów. Wspomniana Anna otrzymała swoją część dziedzictwa z macierzyzny oraz część siostry swojej zmarłej Katarzyny, za które to pieniądze poręczył przezorny mąż Wojciech Początek z Koła i pracowity Piotr Łukaszowy, by nie doszło do żadnych pretensji.*

286. Causa Blasii Szkovronek cum Laurentio Crosz et cum filia He-duige eiusdem Crosz et olim nepoti Dorotee eiusdem Blasii. *[=Coram supradictis dominis actum est. Venientes circumspecti viri, videlicet Blasius*

Szkovronek et Laurencius Crosz cum puero iamdicto recognoverunt coram nobis, quod concordiam intraverunt per arbitros pro propinquitatem pueri predicti post m[ortem] [...] olim Dorotee Blaskowa, pro quaquidam propinquitatem predictus Blasius || vir predictae Dorotee Blaskova dedit reponere et solvit sex mrc. et fert., et primo penes concordiam idem Blasius Szkovronek dedit novem fert., reliquam vero pecuniam ad terminos assignatos, primo pro festo Exaltacionis Sancte Crucis duas mrc. protunc venturo, secundo vero in alio anno, scilicet duas mrc. pro festo Exaltacionis Sancte Crucis usque ad completam solucionem sex mrc. et fert. et hoc sub ipoteca triginta mrc. Quequidam filia unacum patre suo proprio coram bannito iudicio predicto Blasio Szkovronek, tam in agnoscendo quam in arido, tam longe et late, resignavit libere eodem bona concorditer facta per arbitros pro se et suis consanguineis, nil reservando in quaquidam hereditate, existens habuit potestatem vendendi, commutandi, donandi et ad suos usus bene placitos convertendi, prout sibi melius videbitur et idem Blasius huic puero dedit duas pellicias leporinos et clamidum panni *czeskyego*, prout arbitri currebant et concordarunt inter eosdem; arbitri vero eiusdem concordie Andreas Yaszyensky, Bernardus perconsul, Mathis serifaber, Mathis Rychlovpadl et Johannes Zawdsy ipsi specialiter rogati et deputati; Blasii vero fideiussores Martinus faber castrensis, Laurencii vero et filie eius Albertus Szkubych parte ex altera et super hoc Blasius arram scabinis posuit iuxta ius.

[s. 132]

286. *Sprawa Błażeja Skowronka z Wawrzyńcem Kroszem oraz z Jadwigą córką tego Krosza i Doroty, wnuczki Błażeja. Wobec powyżej wymienionych stawili się przezorni mężowie Błażej Skowronek i Wawrzyniec Krosz ze wspomnianym już dzieckiem, by zeznać przed nami, że przez rozjemców zawarli ugodę co do bliższości wspomnianego dziecka po śmierci [...] Doroty Błażkowej, w sprawie której to bliższości wspomniany Błażej dał 6 grzywien i wiardunek. W związku z ugodą Błażej Skowronek zapłacił 9 wiardunków, a resztę pieniędzy uiści na ustalone terminy: pierwszy na święto Podwyższenia Krzyża 2 grzywny, drugi w roku następnym na kolejne święto Podwyższenia Krzyża 2 grzywny aż do pełnej spłaty 6 grzywien i wiardunku i to pod karą 30 grzywien, która to córka razem z własnym ojcem wobec sądu gajonego na rzecz wspomnianego Błażeja Skowronka powzdaje, tak wzdłuż i wszerz, z wolnej woli, niczego dla siebie i swoich krewnych nie zachowując, z prawem do posiadania, sprzedaży, zamiany, darowizny, obrotu na własny użytek wedle uznania. Błażej ma przekazać temuż dziecku dwa futra zajęcze i szatę z płótna czeskiego wedle ustaleń rozjemców. Byli zaś nimi Andrzej Jasieński, Bernard rajca, Maciej ślusarz, Maciej Rychłowpadl i Jan Zawždybył poręczyciele

powołani na prośbę i ze wskazania Błażeja, Marcin kowal zamkowy, oraz Wawrzyńca i jego córki, Wojciech Skubich. W związku z tym Błażej zapłacił ławnikom pamiętne.

287. Causa Jacobi Tharchala cum Andrea previgno et sorore germana nomine Martha eiusdem Andree previgni pro propinquitate patrimonii eorum. Item stans coram nostro bannito iudicio circumspectus vir Jacobus Tharchala et cum Andrea previgno et cum Martha previgna recognoverunt coram nobis iam superius expressis, quia receperunt concordiam cum eodem Jacobo Tharchala [-privigno-] victrici suo pro patrimonio, tum quia predictus Jacobus Tharchala debet eis reponere et solvere decem mrc. Andree previgno quinque mrc., quas personaliter tenetur solvere ad terminos assignatos, primo debet idem Jacobus Tharchala duas mrc. ponere pro festo Exaltacionis Sancte Crucis proxime venturo, quatuor vero mrc. ad terminos assignatos, videlicet pro festo Sancte Crucis Exaltacionis annuatim usque ad plenariamolucionem quinque mrc. Post vero plenariamolucionem harum pecuniarum iste idem Jacobus Tharchala tenetur solvere Marthe previgne, scilicet quinque mrc. pro festo scilicet Exaltacionis Sancte Crucis, ad quod festum eiusdem festo [s] per mrc. usque ad plenariamolucionem, scilicet quinque mrc. Quiquidem Andreas prevignus et Martha soror eius resignaverunt suum patrimonium, ita late et longe, ut per eorum tenent cum omnibus rebus mobilibus et immobilibus prefato Jacobo Tharchala, nil pro et suis legitimis successoribus relinquendo nec amicis quibuscumque et idem Jacobus Tharchala dedit prefato Andree previgno suo scutellam stanneam magnam et aliam parvam, caldar maius et minus et sartagine parvum. Arbitri hec concordie sunt circumspecti cives Colenses: Mathis Gasyorek, Mathis Rychlovpadl et laboriosi Bąk de Ruskow et Andreas Ryak et G[...] Bakovycz de Polycze ad hoc vocati et rogati. Actum et datum feria I[...] post octavas Coporis Christi anno Domini 1516 [po 29 V 1516]. <Super istum debitum prefatus Jacobus Tharchala Andree suo previgno iam reposuit [...] mrc. iam reposuit et adhuc tenetur quitum.>

287. *Sprawa Jakuba Tarchały z Andrzejem pasierbem i rodzoną siostrą imieniem Marta o bliższość do ich ojcowizny. *Stawił się przed ten sam sąd nasz gajony przezorny Jakub Tarchała, by wraz z pasierbem Andrzejem i pasierbicą Martą zeznać wobec nas wyżej wymienionych, że zawarli ugodę z Jakubem Tarchalą, ich ojczy mem, w sprawie ojcowizny. Na mocy ugody Jakub Tarchała ma im zapłacić 10 grzywien, pasierbowi Andrzejowi winien jest 5 grzywien, które osobiście ma wypłacić na ustalone terminy: w pierwszym na święto Podwyższenia Krzyża Świętego ma zapłacić 2 grzywiny, 4 natomiast w terminach wskazanych, to jest na święto Podwyższenia Krzyża*

Świętego rok rocznie aż do pełnej spłaty 5 grzywien. Po dokonaniu spłaty tej kwoty zobowiązany jest Jakub Tarchała wypłacić swojej pasierbicy Marcie 5 grzywien na święto Podwyższenia Krzyża Świętego i na kolejne po 1 grzywnie aż do pełnej spłaty. Pasierb Andrzej i jego siostra powzdali swoją ojcowiznę, tak wzdłuż i wszerz, jak używali, wraz z wszelkim wyposażeniem ruchomym i nieruchomym wspomnianemu Jakubowi Tarchale, nie zostawiając sobie niczego dla siebie czy swoich prawowitych spadkobierców ani wszelkich bliskich. Jakub Tarchała dał Andrzejowi dwie czary cynowe, dużą i małą, kocioł większy i mniejszy oraz małą patelnię. Rozjemcami przy zawarciu ugody są przezorni mężowie, obywatele Koła: Maciej Gąsiorek, Maciej Rychłowpadł i pracowici Bąk z Ruszkowa, Andrzej Rak i G[...] Bąkowicz z Polic do tej sprawy proszeni i powołani. Działo się i dano w [...] po oktawie Bożego Ciała roku Pańskiego 1516. <Ponadto stawiał się Jakub Tarchała, by swemu pasierbowi Andrzejowi zapłacić [...] grzywien już zapłacił i otrzymał już pokwitowanie.>

|| 288. Causa |-Dorothee-| Zophie Volkova cum Heduige Coszyelkova sorore germana olim Nicolai Volek. Coram nobis quibus supra constituta personaliter Heduigis dicta Coszyelkova publice et manifeste est fassa, quia fecit concordiam cum prefata Zophia dicta Volkova pro sorte sibi cessa post manum defunctam fratris sui germani N[icolai] Volek ex domo iacente inter Jurkova parte una et Rychlovpad parte ex altera, videlicet mediam alteram mrc., tunicam et pelliceam, quequidem eadem |-Volkova-| Coszyelkova eandem sortem sibi cessam in bannito iudicio resignavit, pro se nec pro suis legitimis successoribus vel amicis quibuscumque nil penitus reservando. Et eadem Zophia obligata est omnia debita, que erant, super virum eiusdem persolvere, hanc igitur hereditatem predictam prefata Zophia potest vendere, donare, commutare vel ad suos usus bene convertere, prout sibi melius videbitur. Hec acta sunt feria secunda in crastino Appostolorum Petri et Pauli anno Domini 1516 [30 VI 1516]. <Eadem penes resignacionem accepit mediam mrc. et mrc. tenetur pro festo Johannis Baptiste ultima.> [s. 133]

288. *Sprawa Zofii Wołkowej z Jadwigą Kosiolkową, siostrą rodzoną zmarłego Mikołaja Wołka. Wobec nas tych samych co powyżej stawiała się osobiście Jadwiga zwana Kosiolkową, by zeznać jawnie i otwarcie, że zawarła ugodę z Zofią zwaną Wołkową w sprawie przypadłej jej części domu odziedziczonej po śmierci jej rodzonego brata Mikołaja Wołka, mieszczącego się między Jurkową a Rychłowpadłem, to jest 1,5 grzywny, tunikę i futro, co Kosiolkowa jako przypadłej sobie części na sądzie gajonym powzdaje, nie zachowując nic dla siebie i swoich prawowitych spadkobierców czy przyjaciół

wszelkich. Zofia zobowiązana jest wszystkie długi jej męża spłacić, to zaś dziedzictwo może sprzedać, darować, zamienić lub dla swego pożytku obracać wedle uznania. Działo się we wtorek dzień po święcie Apostołów Piotra i Pawła roku Pańskiego 1516. <W związku z powздaniem otrzymałam ½ grzywny i na święto świętego Jana Chrzciciela należy wypłacić 1 grzywnę.>

289. Causa Martini fabri castrensis cum Nicolao Colodzeyek. Eodem die actum est et coram supradictis in bannito iudicio sedentibus veniens laboriosus Nicolaus Colodzeyek fassus et recognovit, quia medium mansum agri vendidit circumspecto viro Martino castrensi fabro pro duabus sxg., qui ager iacet inter agrum domini Jaszyensky parte ex una et inter Barloczky parte ex altera in villa Blyszna. Quiquidem Nicolaus Colodzeyek fassus est totalem solucionem accepit et ab eadem |-et-| se et omnes suos legitimos successores superando |-tam late et longe-| et hunc agrum prefatum predictus Martinus potest vendere, commutare et convertere, prout vero utilius videbitur. Hec acta sunt coram supradictis anno quo supra.

289. *Sprawa Marcina kowala zamkowego z Mikołajem Kołodziejkiem. Tego dnia wobec wyżej wymienionych, zasiadających na sądzie gajonym, stawił się pracowity Mikołaj Kołodziejek, by zeznać, że sprzedał pół łana pola przezornemu mężowi Marcinowi kowalowi zamkowemu za 2 kopy, które to pole znajduje się między polem pana Jasieńskiego a Barłockiego we wsi Blizna. Mikołaj Kołodziejek zeznał, że otrzymał pełną spłatę a to pole Marcin może sprzedać, zamienić i obracać na swój użytek wedle upodobania. Działo się w roku jak wyżej przed wyżej wymienionymi.

290. Causa Zophie Volkova cum Michaeli Vyszek pro domo sita penes Kanyna parte una et altera Kyernosek. Constituta personaliter honesta Zophia Volkova recognovit, quia vendidit domum pro tribus mrc. et fert. et pro eadem totalem solucionem accepit, nil pro se nec pro suis legitimis relinquendo successoribus. Eandemque sibi totaliter resignavit eam, late et longe, ut sola tenuit. Hec acta sunt anno Domini 1516 coram burgrabio, viceadvocato et scabinis, quibus supra feria secunda ut ante descriptum [30 VI 1516].

290. *Sprawa Zofii Wolkowej z Michałem Wyszkem. W związku z domem znajdującym się obok Kaniny z jednej i Kiernoska z drugiej strony stawiała się uczciwa Zofia Wolkowa, by zeznać, że sprzedawała dom za 3 wiarunki i otrzymała za niego pełną spłatę, niczego sobie czy swoim prawowitym spadkobiercom nie pozostawiając. Tenże dom całkowicie powzdaje, tak wzdłuż i w szerz, jak sama używała. Działo się roku Pańskiego 1516 wobec burgrabiego, podwójciego i ławników wymienionych powyżej we wtorek jak wcześniej zapisano.

291. Proloquutio Bernardi super ortum Wysłyszłowsky in debito unius sxg. et medio quarto gr. coram burgrabio, viceadvocato, scabinis superius exaratis residentibus in iudicio bannito anno quo supra et die.

291. *Zapowiedź wniesienia skargi o ogród Wysłizłowski w sprawie długu w wysokości 1,5 kopy i 4 groszy wobec burgrabiego, podwójciego, ławników wymienionych powyżej, zasiadających na sądzie gajonym w roku i dniu jak wyżej.

292. Causa Crzyon cum Nicolao Colodzeyek. Constitutus personaliter laboriosus Colodzeyek de villa Blyzna recognovit, quia vendidit mansum agri pro tribus fert. et penes resignacionem totalemolucionem accepit. Quod quidem mansum agri iacet inter agrum Alberti || Vach parte ex una et Vaszowcz[...] vendi, commutari, donari per po[...] aream vero hii agro Pypka, que area est invadiata, debet exemere predictus Krzcz[on] propriis impensis.

[s. 134]

292. *Sprawa Krzczona z Mikołajem Kołodziejkiem. Stawił się osobiście pracowity Kołodziejek ze wsi Blizna, by zeznać, że sprzedał łan pola za 3 wiardunki i w związku z powzdaniem dokonał pełnej spłaty. Łan znajduje się między polem Wojciecha Wacha a Wąsowicza [...] dany, zamieniany, darowany przez [...] pole przy polu Pipki, które jest zastawione, ma wykupić wspomniany Krzcz[on] własnym kosztem.

293. Andrea Jaszyenyszky cum Martino fabro castrensi. Anno Domini 1516 die dominico proximo ante Dominici sancti [3 VIII 1516] coram nobis nobili domino Andrea Jaszyenszki protunc burgrabio Colensi, Blasio viceadvocato necnon in presencia Johannis Zawdsybyl, Nicolai Pyrzyna, Andrea Curczych, Nicolao Cuyawka, Laurencio Pyesczonek, Laurencio Moskal et Jacobo Tharchala |-veniens personaliter nobilis dominus Andreas-| scabinis et iuratis oppidi Colo bannito in iudicio residentibus veniens bannitum in iudicium nobilis Andreas Jaszyenszki protunc burgrabius Colensis et concivis noster fassus est et recognovit per expressum, quia vendidit et resignavit |-agrum-| in villa dicta Blyzna medium mansum agri, iacentem inter agros providorum |-Andree Szadlo-| Jacobi Zapath nostri concivis parte ex una et inter |-agrum-| predicti Martini medium laneum versus agrum Andree Barloszky vergentem pro summa quatuor mrc. |-tali-|, tam longe et late, prout solus tenuit et habuit et prout ab antiquo predictus medius laneus agri est limitatus, nihil iuris et dominii eodem in agro pro se aut suis propinquis usurpando et relinquendo. Circa quam vendicionem et resignacionem predictus Martinus faber reposuit mrc. unam in regno consuetam, 48 gr. in eam computando |-[...]que-| in cistella fraternitatis mercatorum ceterasque tres mrc. per fert.

incipiendo a festo Exaltacionis Sancte Crucis proxime venturo usque per annum ad alium festum Exaltacionis Sancte Crucis. Quod si [...] Martinus faber predicta facere neglexerit, eundem medium laneum ammittere videbitur. In hac rei firmius robur predictus Martinus faber arram dedit.

293. *[Sprawa] Andrzeja Jasieńskiego z Marcinem kowalem zamkowym. Roku Pańskiego 1516 w niedzielę przed [świętem] św. Dominika wobec nas, szlachetnego pana Andrzeja Jasieńskiego, wówczas burgrabiego kolskiego, Błażeja podwójciego, jak również w obecności Jana Zawzdybyła, Mikołaja Pyrżyny, Andrzeja Kurczycha, Mikołaja Kujawki, Wawrzyńca Piszczonka, Wawrzyńca Moskala i Jakuba Tarchały ławników miasta Koło, zasiadających na sądzie gajonym, stawił się na sąd szlachetny Andrzej Jasieński wówczas burgrabia kolski i zeznał wyraźnie, że sprzedał i powzdał we wsi zwanej Bliżna pół łana pola leżącego między polami przezornych Jakuba Zaparta naszego współobywatela z jednej strony i między wspomnianego Marcina połową łanu w kierunku pola Andrzeja Barłockiego za kwotę 4 grzywien, tak wzdłuż i wszerz, jak sam używał i posiadał i jak od dawna wspomniane pół łana pola jest odmierzone. Żadnego prawa czy władztwa na tym polu nie roszczę, czy zostawiając sobie bądź swoim bliskim. W związku z tą sprzedażą i powzdaniem wspomniany Marcin kowal zapłacił 1 grzywnę, licząc po 48 groszy na grzywnę w kasie cechu kupców, [zobowiązując się do uiszczenia] pozostałych 3 grzywien po 1 wiardunku, poczynszy od najbliższego święta Podwyższenia Krzyża Świętego do następnego za rok aż do pełnej spłaty. Gdyby Marcin kowal zaniedbał wspomnianych zobowiązań, utraci [zakupione] pół łanu. Ku większej mocy tych ustaleń wpłacił pamiętne.

294. Andreas Jaszyenszky cum fraternitate mercatorum. Eodem die et anno coram eiusdem quibus supra constitutus personaliter nobilis Andreas Jaszyenszky protunc burgrabius Colensis, non compulsus nec coactus, nec aliquo errore sinistro seductus, sed habita matura deliberacione fretusque suo ac suorum amicorum salubri consilio volens fraternitatem commutare in melius mercatorum et eadem augmentare fassus est et publice recognovit coram bannito iudicio, quia dedit, concessit, resignavitque et presenti actu resignat et dat fraternitati mercatorum committitque senioribus eiusdem fraternitatis protunc existentibus, videlicet Petro Cozanka et Johanni Zawzdybyl unacum omnibus fratribus modernis et in futurum existentibus eundemque fraternitatem regentibus et principatum tenentibus in eadem ortum iacentem [-in limitibus-] <circa limitibus> ville Ruskow et pascua civilia [-ita late-] necnon circa fluvii Vartha decursum sive alveum, ita late et longe, prout predictus ortus in limitibus suis ab antiquo est mensuratus et prout solus

tenuit, habuit et possidebit et hoc per predictos seniores predictae fraternitatis tenendum, habendum, [-et-] possidendum et in usus, quos noverint predictae fraternitati fore utiles commitendum eviternis [-perpetuum-] temporibus tali condicione servata, quod predicta fraternitas tenebitur et obligatur presenti actu presbiterorum fraternitatis servare et habere more aliarum fraternitatum, quam personaliter, sic a fraternitate constitutus et susceptus obligabitur et obligatur duas miss[as] septimanatim legere et continuare, unam pro presentis et aliam pro commissis, sive unam pro[...] et aliam pro mortuis. Quiquidem nobilis dominus Jaszyenszky habens Deum preocu[...] intendens augere bona fraternitatis predictae et divinam laudam intendere hunc ortum [...] sua mera voluntate commissit et dedit. In cuius rei robur maius arram posuit et dedit, ut presentibus quibus supra.

294. */[Sprawą] Andrzeja Jasieńskiego z bractwem kupców. *Tego samego dnia wobec tychże co powyżej stawił się osobiście znamienity Andrzej Jasieński wówczas burgrabia kolski nie przymuszony ani zniewolony czy zwiedziony, lecz po głębokim namyśle, ufając zbawiennej poradzie tak swoich bliskich, jak własnej pragnąc bractwo kupców ulepszyć i pomnożyć, zeznał wobec sądu gajonego niniejszym aktem powzdał i przekazał bractwu kupców ogród. Starszym członkom tego bractwa, to jest Piotrowi Kozance i Janowi Zawždybyłowi razem ze wszystkimi członkami obecnymi i przyszlými, zarządzającymi tymże bractwem i prymat w nim dzierżącymi, ów ogród położony przy granicach wsi Ruszków i pastwiskach miejskich, jak również wzdłuż nurtu rzeki Warty, tak wzdłuż i szerz, jak wspomnianemu ogrodowi od dawna ustalono granice i jak sam go używał oraz posiadał a przez wspomnianych panów powierza na posiadanie i używanie z pożytkiem dla bractwa na wieczne czasy pod tym warunkiem, że bractwo zobowiąże się aktem niniejszym służyć bractwu kapłanów i je wspierać zwyczajem innych bractwo, a kapłan utrzymywany przez nie zobowiąże się odprawić 2 msze w tygodniu, jedną za obecnych, drugą za poleconych albo jedną za [...], drugą za zmarłych. Znamienity pan Jasieński burgrabia, o Boga się troszcząc, zamyślił powiększyć dobra wspomnianego bractwa i mając na względzie chwałę Bożą ten ogród [...] ze swojej wyłącznie woli powierzył i podarował. Na której rzeczy większą moc wpłacił pamiętne w obecności tych co wyżej.*

|| Iudicium bannitum celebratum est anno Domini 1516 feria quinta sexta [s] proxima post Martini [14 XI 1516] per nobilem Andream Jaszyenszky burgrabium, necnon providos Blasium Skowronek viceadvocatum ac iuratos et scabinos protunc existentes Johannem Zawždybyl, Nicolaum Pyrzyna, Nicolaum Cuyawka, Laurencium Pyesczonek,

[s. 135]

Laurencium Moszkal, Andream Curczych et Jacobum Tharchala in iudicio particulari residentibus. 1516.

**Sąd gajony odbył się roku Pańskiego 1516 w czwartek, piątek [s] po [święcie św.] Marcina wobec znamienitego burgrabiego Andrzeja Jasieńskiego, jak również przezornych podwójciego Błażeja Skowronka i przysięgłych oraz ławników ówczesnych Jana Zawzdybyła, Mikołaja Pyrżyny, Mikołaja Kujawki, Wawrzyńca Piszczonka, Wawrzyńca Moskala, Andrzeja Kurczycha i Jakuba Tarchały zasiadających na sądzie. 1516.*

295. Causa honorabilis domini Mathie mansionarii pro hereditate sita penes Przesdzyączny et Kyszyel. Acta sunt hec die, tempore et loco ut presentibus ut supra constitutus personaliter |-hon-| providus Johannes Copecz, non compulsus nec coactus, nec aliquo sumptu [...] fassus est et recognovit per expressum, quia accepit et effectualiter levavit [...] mrc. monete currentis et consuete in regno, 48 gr. quamlibet in mrc. comp[utando], ultime rate et totalis solucionis a honorabili domino Mathia mansionario [...] reponere predicto honorabili domino Mathie genero, qui protunc iam vita functus [...] sicus predictus Johannes Copecz se iam totalem solucionem pro predicta hereditate recepisse sibi, quam satisfactionem fecisse. Super qua etc. ceteri scabini iurati sunt inducti, quum mediam sextam mrc. predictus honorabilis dominus Mathias sibi in predicta hereditate sita penes Przesdzyączny parte ex una et Lyeszylowa parte ex altera presenti actu reformat et reformavit. Actum ut <supra>.

295. *Sprawa czcigodnego pana Macieja mansjonarza o dziedzictwo położone między Przesdziejcznym a Kisielem. Działo się dnia, roku, w miejscu jak wyżej, gdy stawił się osobiście przezorny Jan Kopeć nie zmuszony ani zniewolony ani żadnym [...], by zeznać wyraźnie, że otrzymał i skutecznie odebrał [...] grzywien monety zwykłej obiegowej w królestwie, licząc po 48 groszy na grzywnę, ostatniej raty i pełnej spłaty od czcigodnego pana Macieja mansjonarza [...] wypłacić wspomnianemu panu Maciejowi, bratu żony, który wtedy już nie żył [...] Jan Kopeć, że otrzymał pełną spłatę za wspomniane dziedzictwo i został zaspokojony. W związku z tym [...] ławnicy potwierdzili, że 5,5 grzywny czcigodny pan Maciej w dziedzictwie między Przesdziejcznym z jednej a Liszejową z drugiej strony niniejszym aktem odnowi i odnowił. Odbyło się jak <wyżej>.

296. Recognicio in articulo mortis Jacobi eiusdem honorabilis domini Mathie generi. Eodem in iudicio coram eisdem inter facta est recognicio [...] et manifestata ac expressa per dominum advocatum Blasium Skowronek, Bernardum preconulem et scabinis iuratis Andream Curczych et Nicolaum

Cuyawka, quod Jacobus olim gener honorabilis domini Mathie in articulo mortis requisitus de pensa per ipsum |-habenda-| ad edificandum domum et predictam hereditatem [...] ubi coram predictis iuratis [...]taxat, recognovit se exposuisse duas mrc. cum quindecim gr. propriis expensis pro edificacione predictae hereditati. Actum ut <supra>.

296. *Zeznanie w godzinie śmierci Jakuba zięcia czcigodnego pana Macieja. *Na tym samym sądzie wobec tych samych złożono zeznanie [...] przedstawione i złożone przez pana wójta Błażeja Skowronka, burmistrza Bernarda i ławników przysięgłych Andrzeja Kurczycha i Mikołaja Kujawkę, że zmarły Jakub, szwagier czcigodnego pana Macieja, w godzinie śmierci został zapytany o [przeznaczone] przez niego środki na budowę domu i wspomniane dziedzictwo [...] skoro wobec wspomnianych przysięgłych [...] zeznał, że wyłożył 2 grzywny i 15 groszy własnymi [...] na budowę wspomnianego dziedzictwa. Odb było się jak <wyżej>.*

297. |=Causa providi Alberti Jenorak cum executoribus olim Katherine Skoczylaska. || Eodem die quo supra presentibus quibus supra constituti personaliter honestos et providos [s] executores |-olim-| testamenti olim Katherine Szkoczylska, videlicet dominus Mathias [...] atque dominus Mathias mansionarii [s] et Blasius Skowronek viceadvocatus, non compulsi non coacti, nec aliquo sinistro errore seducti, sed freti suo salubri consilio recognoverunt bannito in iudicio, quia in legata, ut veri heredes, vendiderunt domum predictae testatricis, iacentem penes Szwynyoszek parte ex una et penes plateam parte ab altera in acie, ita late et longe, prout ab antiquo [...]rca predictae domus est limitata in suis metis et limitibus, nihil iuris et domini pro se aut suis et predictae Katherine Skoczylaska amicis in eodem relinquendo, provido Alberto Jemrak fratri germano honorabilis domini Mathie mansionarii et hac pro tredecim mrc. monete in regno currentis, 48 gr. quamlibet in mrc. computando, |-quas-| ubi quidam |-III-| III mrc. predicti executores realiter et cum effectum levaverunt |-circa-| a honorabili domino Mathia mansionario, fratri predicti Alberti. Eandemque hereditatem predicto Alberto resignaverunt vendendum, commitendum, alienandum et in usus suos, quos noverint pociores, contendat, que sex mrc. predictae sunt per predictam testatricem amicis eius legate, ceteras vero septem mrc. predictus Albertus tenetur et obligatur solvere |-per-| ad annos per duas mrc. [...] in anno duas et demum in alio anno duas usque ad totalem predictarum [...]rum solucionem. Quasquidem septem mrc. predicti executores tenebuntur secundum testamentum ad pia opera pro amicis predictae Katherine convertere, prout eis melius videbitur. Actum et datu ut <supra>. Super que [...] arra est posita.

[s. 136]

297. *Sprawa przezornego Wojciecha Jednoręka z wykonawcami [testamentu] zmarłej Katarzyny Skoczylaskiej. Tego samego dnia co wyżej, w obecności tych co wyżej, stawili się osobiście uczciwi i przezorni wykonawcy [testamentu] zmarłej Katarzyny Skoczylaskiej, to jest pan Maciej [...], pan Maciej mansjonarz [s] i Błażej Skowronek podwójci nie zmuszeni ani zniewoleni, ani żadnym błędem nie zwiedzeni, lecz ufni w zbawienny zamysł, na sądzie gajonym zeznali, że jako prawowici wykonawcy testamentu sprzedali dom wspomnianej spadkodawczyni położony między Świnioszkiem a rogiem ulicy, tak wzdłuż i wszerz, jak od dawna [...] jest wspomnianego domu wyznaczony w jego granicach, nie pozostawiając do tego domu żadnego prawa czy władztwa sobie czy swojej rodzinie, czy bliskim wspomnianej Katarzyny Skoczylaskiej, przezornemu Wojciechowi Jedorękowi rodzonemu bratu czcigodnego pana Macieja mansjonarza za 13 grzywien monety obiegowej w królestwie, licząc po 48 groszy na grzywnę, skoro 3 grzywny wspomniani wykonawcy skutecznie podjęli od czcigodnego pana Macieja mansjonarza, brata wspomnianego Wojciecha. To dziedzictwo powzdali Wojciechowi z prawem do sprzedaży, przekazania, obrotu na swój pożytek, wedle uznania, 6 grzywien wspomnianych zostało przez wyżej wymienioną testatorkę jej bliskim, następne zaś 7 grzywien zobowiązany jest wypłacić rok rocznie po 2 [...] w roku 2 i z kolejnego roku 2 aż do pełnej spłaty wspomnianych [...]; które 7 grzywien wspomnieni wykonawcy zobowiązani będą zgodnie z testamentem na zbożne dzieła na rzecz przyjaciół wspomnianej Katarzyny przeznaczyć wedle tego, co im się wyda słuszne. Działo się i dano jak <wyżej>. W związku z tym pamiętne zostało zapłacone.

298. |=Reformatio honorabilis domini Mathie pro XIII mrc. Eodem die coram his ut et coram eodem iudicio constitutus personaliter honorabilis dominus Mathias mansionarius, frater germanus predicti Alberti, habito salubri consilio fassus est et recognovit, quia posuit suarum propriarum pecuniarum sex mrc. pro predicta hereditate Katherine Skoczylaska, relinquensque septem reponendas ad annos, ut annuatim duas mrc. et ultimam unam totalis solutionis. Ideo tocius suume pro se in predicta hereditate reformat et reformavit presenti actu tredecim mrc. Actum ut datum ut <supra>.=|

298. *Zapis czcigodnego pana Macieja na 13 grzywien. Tego dnia wobec tych samych co wyżej i wobec tego sądu, powziąwszy zbawienny zamysł, stawił się osobiście czcigodny pan Maciej mansjonarz, brat rodzony wspomnianego Wojciecha i zeznał, że zapłacił 6 grzywien swojego własnego pieniądza za wspomniane dziedzictwo Katarzyny Skoczylaskiej i wciąż pozostaje mu do spłaty 7 grzywien. Zobowiązał się do uiszczania rok rocznie po 2 grzywien

i ostatnią aż do pełnej spłaty. Tym samym całą sumę 13 grzywien za siebie oprawia i oprowił niniejszym aktem . Działo się i dano jak <wyżej>.=|

299. Reformatio Stanislai Choyenka cum Bartholomeo filio eiu[s].

Acta sunt hec feria sexta ante sancti Andree anno Domini 1516 [28 XI 1516] coram nobili domino Andree Jaszyenszky protunc burgrabio Colensi necnon Blasio viceadvocato unacum scabinis et iuratis Johanne Zawadybyl, Nicolao Pyrzyna, Nicolao Cuyavka, Laurencio [...], Andrea Cirzych, Jacobo Tharchala, Felice Szwynyoszek bannito in iudicio res[identibus] veniens providus Stanislaus Choyenka cum Bartholomeo filio suo, non compulsi [...] nec aliquo sinistro errore seducti, fassi sunt et recognoverunt coram predicto [...], quod inter eos facta est amicabile concordia per arbitros infrascriptos providos [...] Cobyłka, Jacobum Tharchala, Mathiam Pokoy, Martinum Krczon et Petrum Lyt[...] || pro hereditate paterna et materna predicti Bartholomei filii predicti Stanislai tam in civitate quam in suburbio habita. Sic quod predictus Bartholomeus filius predicti Choyenka ratione sortis paterne et materne eum concernente libero animo et per concordiam suscepit a patre suo hereditatem iacentem in suburbio in acie penes viam Thorunensem parte ex una et penes Mathiam Pokoy parte ex altera, ita late et longe, prout eius pater tenuit et habuit et prout ab antiquo predicta area in suis limitibus est mensurata, ita quod nil iuris et dominii |-quod-| pater suus in eadem hereditate pro se reliquit, sed filio suo predicto totaliter cum omni iure hanc hereditatem resignavit, expediendo eum de parte sua paterna et materna et in hoc eidem tres mrc. pecuniarum in regno currencium ratione meliorationis addidit. Qua pensa levat per eiusdem filium Bartholomeum; predictus filius filius [s] freto maturo consilio et libera voluntate recognovit se satis habere in his omnibus, que predicti arbitri invenerunt elocutusque est de omni parte paterna et materna et de hereditate patris sui, quam possedit in civitate tali modo condicione, quod si pueri patris sui, quos habet vel habiturus est in futurum superviverent, extunc in predicta hereditate in civitate habita hereditabuntur sine quovis predicto Bartholomei vexamento. Qui vero eos mori contingent, extunc cessantibus aliis propinquis ipse propinquior huius hereditatis erit. Insuper predictus Stanislaus Choyenka habebit libertatem manendi et laborandi in suburbio ab hinc usque ad festum sancti Johannis Baptiste et ligna sua conducere, que ibi habere pro sua necessitate. Pro quibus omnibus arram predictus Stanislaus Choyenka dedit. Acta sunt hec ut <supra>. <Totalis solucionis per honestam dominam Choyenczyna facta est privigno suo Bartholomeo.>

[s. 137]

299. *Zapis Stanisława Chojenki dla syna jego Bartłomieja. Odbyło się w piątek przed świętem św. Andrzeja roku Pańskiego 1516 wobec znamienitego

pana Andrzeja Jasieńskiego wówczas burgrabiego kolskiego, jak również podwójciego z ławnikami i przysięgłymi Janem Zawrzydybyłem, Mikołajem Pyrzną, Mikołajem Kujawką, Wawrzyńcem [...], Andrzejem Kurczychem, Janem Tarchałą, Feliksem Świnioszkiem zasiadającymi na sędzie gajonym, gdy stawiał się przezorny Stanisław Chojenka ze swoim synem Bartłojem nie zmuszeni [...] ani żadnym błędem zwiedzeni, by zeznać wobec wspomnianego [...], że zawarli między sobą przyjacielską ugodę z pomocą poniżej wymienionych pośredników [...] Kobyłki, Jana Tarchały, Macieja Pokoja, Marcina Krzczona, i Piotra Lit[winka] w sprawie ojcowizny i macierzyzny wspomnianego Bartłojego, syna Stanisława, mieszcących się tak w mieście, jak na przedmieściu. Na mocy ugody Bartłoj, syn Chojenki, jako część ojcowizny i macierzyzny dobrowolnie i w zgodzie otrzymał od swego ojca dziedzictwo znajdujące się na przedmieściu na rogu drogi Toruńskiej z jednej a obok Macieja Pokoja z drugiej strony, tak wzdłuż i wszecz, jak sam używał, miał i posiadał, w granicach wspomnianej parceli od dawna wytyczonych i wymierzonych, tak że żadnego prawa czy władztwa w tymże dziedzictwie jego ojciec nie zostawia dla siebie, lecz na rzecz swego syna w całości z pełnym prawem powzdaje, wypełniając względem niego zobowiązania co do ojcowizny i macierzyzny. Ponadto dodał mu jeszcze 3 grzywny pieniądza obiegowego w królestwie z racji opieki nad majątkiem małoletniego. Tę kwotę otrzymuje przez syna Bartłojego. Syn po głębokim namyśle i z wolnej woli zeznał, że we wszystkim został zadowolony, co wspomnieni rozjemcy osiągnęli, wyłączony został z całej części ojcowizny i macierzyzny i z dziedzictwa ojca swego, które posiada w mieście w taki sposób, że dzieci jego ojca, które ma lub będzie miał w przyszłości, odtąd będą obejmować dziedzictwo znajdujące się w granicach miasta bez żadnej szkody dla wspomnianego Bartłojego. Jeśli zaś [dzieci ojca] umrą, odtąd sam będzie miał bliższść do ich dziedzictwa. Ponadto wspomniany Stanisław Chojenka będzie mógł mieszkać i pracować na przedmieściu od dziś do święta św. Jana Chrzciciela i drwa sobie gromadzić i tam trzymać na przyszłość, w związku z tym wszystkim wspomniany Stanisław Chojenka pamiętne zapłacił. Działo się jak <wyżej>. <Całkowita spłata dokonana została przez panią Chojęczyne jej pasierbowi Bartłojowi.>

300. Reformacio Gregorii Czosznek cum Jacobo Kwiyathony. Acta sunt hec anno et die ut presentibus quibus supra coram predicto bannito iudicio veniens bannitum in iudicium providus Gregorius Czosznek unacum testibus infrascriptis, videlicet Mathia Nyewczas, Laurencio Crosz, Johanne Pyanka et Nicolao Costovany [-non comp-], qui testes, non compulsi nec coacti, nec

aliquo errore seducti, sed maturo deliberati existentes presentes circa forisandum[?], vendendum et empcionem etolucionem hereditatis, quam predictus Gregorius Czoszek emit circa Jacobum Kwyathony, iacentem penes Szlaby pellicem parte ex una et penes Judych parte ex altera, quam sibi in vita sua predictus Jacobus Kwyathony vendiderat, ita late et longe, prout solus tenuit et habuit et prout ab antiquo area predictae hereditatis est limitata, et hac pro media mrc. cum duobus gr. monete et numeri Polonicalis, quamlibet in mrc. 48 gr. computando. Quam hereditatem sic per predictum Gregorium Czoszek emptam coram predicto iudicio resiganvit Johannes Szmarzny cum omni iure et dominio tenendi, habendi, possidendi et in usus suos beneplacitos convertendi, commutandi et vendendi, prout sibi et suis successoribus melius videbitur. Super que omnia predictus Czoszek memoriale posuit. Actum et datum ut <supra>.

300. *Zapis Grzegorza Czosnka z Jakubem Kwiatoniem. *Odbyło się roku i dnia jak wyżej, w obecności tych co wyżej, gdy wobec sądu gajonego stawili się przezorny Grzegorz Czosnek razem z poniżej wymienionymi świadkami, to jest Maciejem Niewczasem, Wawrzyńcem Kroszem, Janem Pianką, Mikołajem Kostowanym, którzy, jako świadkowie, nie zmuszeni ani zniewoleni, ani jakimś błędem zwiedzeni, lecz po głębokim namyśle stawili się w sprawie sprzedaży i kupna oraz spłaty dziedzictwa, które Grzegorz Czosnek zakupił od Jakuba Kwiatonia, mieszczącego się między kuśnierzem Słabym a Judychem, które Jakub Kwiaton wcześniej sprzedał, tak wzdłuż i wszerz, jak sam używał i posiadał w granicach od dawna dziedzictwu wymierzonych, za ½ grzywny i 2 grosze monety i liczby polskiej, licząc po 48 groszy na każdą grzywnę. Zakupione dziedzictwo Grzegorz Czosnek powzdaje wobec wspomnianego sądu na rzecz Jana Zmarzłego z wszelkim prawem do posiadania i obrotu na własny użytek, zamiany i sprzedaży wedle uznania jego i jego spadkobierców. W związku z tym wspomniany Czosnek zapłacił pamiętne. Działo się i dano jak <wyżej>.*

301. Reformacio Alberti Posdzyech cum Luca Maszlek. Acta sunt hec coram personis suprascriptis et die ac anno ut [supra], veniens bannitum in iudicium providus Albertus Posdzyech et reponens ultimam solucionem pro hereditate, quam emit circa Lucam Maszlek, iacentem penes Gryzyna parte ex una || et penes Nicolaum pileatorem parte ab altera, ita late et longe, prout predictus Maszlek tenuit et habuit et prout predicta hereditas in suis terminis est ab antiquo limitata, recognovit et fassus est coram predicto iudicio totalem solucionem fecisse pro predicta hereditate prout est repertum in acticatione superius signata, ideo ius sibi admittit et admisit secundum resignationem

[s. 138]

per predictum Lucam Maszlek in superiori acticatione factam eandem hereditatem possidendum, tenendum, habendum, vendendum, commutandum, vendendum [s] et in suos usus noverit meliores et utiliores convertendum. Super que omnia predictus Albertus Posdzyech memoriale posuit. Actum et datum ut <supra.>

301. *Zapis Wojciech Poździecha z Łukaszem Masłkiem. *Działo się wobec wyżej wymienionych osób, dnia i roku jak wyżej, gdy stawił się na sąd gajony przezorny Wojciech „Poździech, by zapłacić ostatnią ratę za dziedzictwo, które zakupił od Łukasza Masłka, znajdujące się położone między Gryziną a kapelusznikiem Mikołajem, tak wzdłuż i wszerz, jak sam używał i posiadał i w granicach, w jakich od dawna wspomniane dziedzictwo leżało. Ponadto zeznał wobec sądu, że dokonał pełnej spłaty za dziedzictwo, co potwierdza powyższy zapis. Do tego nabył prawo do dziedziczenia w związku z powздaniem [dziedzictwa] przez Łukasza Masłka, tak że może je posiadać, sprzedąć, zamienić, i obracać na własny użytek wedle uznania. Wobec tego wszystkiego Wojciech Poździech zapłacił pamiętne. Działo się i dano jak <wyżej.>*

302. Causa honorabilium dominorum executorum olim Katherine Scoczylaska cum propinquis eiusdem. Acta sunt hec anno Domini 1517 sabbato proximo post octavas Epiphaniarum [16 I 1517] sive antedictae prefate coram burgrabio, advocato et scabinis supranotatis venientes bannitum in iudicium propinqui olim Katherine provide Scoczylaska, non compulsi nec coacti, nec aliquo errore sinistro seducti, sed freti suo suorumque amicorum salubri, consilio, videlicet providi ac laboriosi, videlicet Paulus Pąxa de Sbyluczyce frater patrueis germanus predictae Katherine, Dorothea Szypnyowa de Szwyenycze soror amitalis germana predicti Pauli, Anna Nowakova de Cobylnyky soror maternalis germana, Hedvigis Szchodrowa de Blonye etiam maternalis soror predictae Katherine Scoczylaska, Nicolaus Wądzylisz de Dąbye frater alias *wieczny* germanus et provida Katherina Charchalyna soror maternalis germana predictae testatricis cum Elizabeth de Czepowo Maiori, dicta Myrkowa, eius sorore maternali germana predictae Katherine. Omnes hii et hec persone unanimi voce et consensu susceperunt et levaverunt summam sex mrc. eisdem propinquis per providam olim Katherinam Scoczylaska testamentaliter legatarum, ita quod quilibet et quelibet predictarum personarum levaverunt et actu receperunt de summa sex mrc. predicta per tres fert. et quinque gr. Jaxa vero de Sbyluczyce cepit tres partes, duas sororum suarum et terciam suam [-pro-] de qua levacione pense eis satisfactum, recognoverunt fore per dominos executores, quos miserunt se defendere ab omni persona eos vexare volente. Insuper et admiser[...] hanc satisfactionem propter maius

robur coram iudicio in librum eundem inscrib[...]
imponere eiusdem cause
silencium perpetuum. Actum et datum ut <supra>, presentibus quibus s[upra].

302. *Sprawa czcigodnych panów wykonawców testamentu zmarłej Katarzyny Skoczylaskiej z bliskimi teźże. Działo się roku Pańskiego 1517 w sobotę po oktawie Objawienia Pańskiego wobec burgrabiego, wójta i ławników wcześniej wymienionych, gdy stawili się na sąd bliscy zmarłej, przezornej Katarzyny Skoczylaskiej nie zmuszeni czy zniewoleni ani jakimś błędem nieszczęsnym zwiedzeni, lecz ufając radzie swojej i swoich bliskich, to jest przezornego i pracowitego Pawła Pąksy ze Zbylucic, brata stryjecznego Katarzyny, Doroty Szyplniowej, rodzonej kuzynki wspomnianego Pawła, Anny Nowakowej z Kobylnik, rodzonej siostry z jednej matki, Jadwigi Szczodrowej z Błonia także siostry z jednej matki wspomnianej Katarzyny Skoczylaskiej, Mikołaja Wądzilisza, brata, czyli „wiecznego”, rodzonego i przezornej Katarzyny Charchaliny, siostry rodzonej z jednej matki wspomnianej testamentodawczyni z Elżbietą z Wyższego Czepowa, zwanej Mirkową, siostrą rodzoną z jednej matki wspomnianej Katarzyny. Wszystkie te osoby jednomyślnie zawarły porozumienie i otrzymały sumę 6 grzywien zapisanych w testamencie tym bliskim przez zmarłą przezorną Katarzynę Skoczylaską tak, że każdy z wymienionych otrzymał rzeczywiście z sumy 6 grzywien po 3 wiardunki i 5 groszy. Jaksza ze Zbylucic otrzymał natomiast 3 części, 2 swoich sióstr i 3 swoją za [...] wobec otrzymania swoich przydziałów zeznali, że otrzymali zadośćuczynienie od panów wykonawców, których wzięli do obrony przed każdym, kto by ich chciał niepokoić. Ponadto dopuścili [...] to zadośćuczynienie na większą moc wobec sądu, by zapisać do tej księgi [...] nakazać wieczyste milczenie co do tej sprawy. Działo się i dano jak <wyżej>, w obecności tch co p[owyżej].

**303. Divisio facta Bartholomei Vagrzyn villici de Co[...]
Johannis Vachnyewycz de superiori Co[...].** Acta sunt hec ipso die sancte Agnetis anno quo supra [21 I 1517] presentibus quibus supra coram iudicio bannito facta est arbitralis concordia post mortem laboriosi Johannis Vachnye[...] de bonis suis post mortem eius relictis tali condicione, quod primo predictorum bovorum duo boves sunt excepti super deluta predicti Johannis, quorum unus est venditus [...] dicto Broda pro sexagena minus sex gr., solucio vero pro festo Pasce proximo [...] || facienda, alterum emit Andreas aliud in hereditate manens pro tribus fert. et sex gr., solucio eciam pro festo Pasce obligata etc.; predictus Bartholomeus Vagrzyn predicto Andree vendidit equum cum |-unu-| iuvenca de communi divisione trium puerorum, videlicet Petri, Pauli et Agnetis pro sxg. solucio pro festo Pasce, pro qua sxg.

[s. 139]

fideiussit Jacobus Byczek cum Johanne Baczyo vicini etc.; idem Bartholomeus Vągrzyn vendidit unum bovem pro sxg., que sxg. tamen pertinebit pro sola Agnete, puella sororina germana predicto Bartholomei, quam sxg. villicus Broda tenetur reponere pro festo sancti Allexii proxime venturo circa domini advocati, que debet servari in cistella iuratorum sive scabinorum etc.; laneus agri ibidem in predicta villa superiori Colo indivisus, pro quo Andreas Zaszada fecit contractum cum predicto Bartholomeo Vągrzyn ad puerorum etatem perfectam tali condicione, quod predictus Andreas Zaszada eundem agrum suscepit libere tenendum et arandum cum angariis et censuum solucionibus de anno in annum de predicto agro provenientius, de quo agro predictus Andreas quolibet anno tenebitur ultra censum agri solvere sex gr. predictae Agneti super eius neccesaria etc. predictorum bonorum relictorum. Predictus Bartholomeus cepit porcā cum albo pede et snello albo et Andreas similiter cepit cum apro, Bartholomeus vero duas vaccas. Insuper predictus Andreas Zaszada emit siliginem relictam in predicta hereditate pro media mrc., de qua media mrc. cepimus duos gr. appositos ad ovem in divisione positam; item notario gr. et XVI gr. cepit Bartholomeus Vągrzyn cum equo antiquo ad sororinam predicti Vągrzyn pertinentem in valore viginti gr., ceterum alia [-pars-] de parte equalis pars cum Petro et Paulo predictis debet cedere pro Agnete. Quorum omni testes sunt Broda villicus, Choleva scabinus, Baczyo, Jacobus Byczek et Blasius advocatus Colensis. Actum et datum ut <supra.>

303. *Podział przeprowadzony między Bartłojem Węgrzynem rządcą z Ko[...], z żoną Jana Wachniewicza z Nagórnego Koła. *Działo się tego dnia św. Agnieszki, roku jak wyżej w obecności tych co wyżej przed sądem gajonym, gdy zawarto przyjacielską ugodę po śmierci pracowitego Jana Wachnie[wicza] w sprawie podziału dóbr po jego śmierci pod takim warunkiem, że z posiadanych przezeń wołów dwa zostały wyłączone, z których jeden został sprzedany [...] zwanemu Broda za kopę bez 6 groszy, a zapłaty dokonać należy na najbliższe święto Zmartwychwstania [...], drugiego kupił zaś Andrzej za 3 wiardunki i 6 groszy, zapłatę zaś należy uiścić na święto Zmartwychwstania itp.; wspomniany Bartłoj Węgrzyn sprzedał Andrzejowi konia z jałówką ze wspólnego odstąpienia przez troje dzieci, to jest Piotra, Pawła i Agnieszkę za kopę, a zapłatę należy uiścić na święto Zmartwychwstania. [Za wspomnianą kwotę] kopy poręczyli sąsiedzi Jakub Byczek z Janem Baczio itp.; ten sam Bartłoj Węgrzyn sprzedał jednego wołu za kopę, która jednak należeć się będzie tylko za Agnieszkę szwagierkę wspomnianemu Bartłojowi, a zapłacić ją ma sołtys Broda na najbliższe święto św. Aleksego panu wójtowi, by umieszczono ją na przechowanie w skrzyni*

przysięgłych lub ławników itp.; lan pola w tymże miejscu we wsi Nagórne Koło niepodzielny, co do którego Andrzej Zasada zawarł umowę z Bartłomiejem Węgrzynem na czas osiągnięcia przez dzieci właściwego wieku pod tym warunkiem, że Andrzej Zasada weźmie pełnoprawnie wspomniane pole na użytek i orkę z powinnościami i [obowiązkiem] spłaty czynszów pochodzących rok rocznie z tego pola. Poza czynszem Andrzej ma też każdego roku wypłacać z pola 6 grzywien dla Agnieszki w związku z jej potrzebami itp. Z pozostałej części wspomnianego majątku Bartłomiej przejął świnię z białą łapą i białym [...] a Andrzej podobnie przejął wraz z knurem, Bartłomiej zaś dwie krowy. Ponadto wspomniany Andrzej Zasada kupił pozostałą w majątku pszenicę za ½ grzywny, z czego otrzymaliśmy 2 grzywny dodane na podział; podobnie pisarzowi grosz i 16 groszy otrzymał Bartłomiej Węgrzyn z koniem należącym dawniej do szwagierki Węgrzyna o wartości 20 groszy, pozostałą z części z Piotrem i Pawłem musi ustąpić na rzecz Agnieszki. Świadcami tego wszystkiego są sołtys Broda, ławnik Cholewa, Bacio, Jakub Byczek i Błażej wójt kolski. Działo się i dano jak <wyżej>.

Feria sexta proxima ante dominicam Oculi [13 III 1517] celebratum est bannitum iudicium per nobilem dominum Andream Puczniewszki protunc burgrabium Colensem et providos Blasium Scowronek viceadvocatum et iuratos ac scabinos protunc existentibus Johannem Zawждыbył, Jacobum Tharchala, Nicolaum Cuyawka, Andream Curczych, Laurencium Moskal, Felicem Szwynyoszek, Laurencium Szlonyna. 1517.

**W piątek przed niedzielą Głuchą odbył się sąd gajony wobec szlachetnego pana Andrzeja Puczniewskiego wówczas burgrabiego kolskiego i przezornych podwójciego Błażeja Skowronka i przysięgłych oraz ławników wówczas urzędujących Jana Zawждыbyła, Jakuba Tarchały, Mikołaja Kujawki, Andrzeja Kurczycha, Wawrzyńca Moskala, Feliksa Świnioszka, Wawrzyńca Słoniny. 1517.*

304. Causa Elizabeth Pysczkova cum Jacobo filio suo. Acta sunt hec anno, die et tempore ut presentibus quibus supra. Coram bannito iudicio veniens bannitum in iudicium provida Elizabeth Pyschkova unacum filio suo Jacobo. Idem Jacobus filius suus recognovit coram iudicio, quod fecit arbitralem concordiam cum matre sua predicta pro sorte paterna et materna cum iure hereditatis concernente tali condicione, quod predicta Elizabeth mater sua exbrigando eum de sorte paterna et materna tenetur et sibi dare mediam septimam mrc., cuius summe iam levavit effectualiter tres mrc. cum media, ceteras vero tres mrc. obligata est eidem filio suo solvere annuatim per unam mrc. pro quolibet festo Exaltacionis Sancte Crucis, ita quod currenti anno pro

[s. 140]

eodem festo Exaltacionis Sancte Crucis tenebitur eidem filio suo solvere mrc. in anno pro eodem tempore, aliam et in termino ultimam. Insuper et tunicam flaveam parvam, quam iam ad se recepit [...] in usus suos convertit. Que Jacobus filius predictae Elizabeth de bonis omnibus [...] || ex parte paterna et materna eum concernentibus se |-in-| dixit, alias *wyrzekł*, ita quod amplius post mortem matris sue nil habebit iuris et propinquitatis in predicta hereditate habebit et hec omnia sunt |-prope-|, non coactus, non compulsus, nec aliquo errore seductus, sed freta suo ac suorum amicorum salubri consilio super [...] predictam acticacionem predictae edictionis et satisfactionis [...] robur et testimonium [...] vadio triginta [...] Długi, Jacobum [...].

304. *Sprawa Elżbiety Piszczkowej z jej synem Jakubem. *Działo się roku, dnia i w czasie jak wyżej, w obecności tych co powyżej, gdy wobec sądu gajonego stawiała się przezorna Elżbieta Piszczkowa razem ze swym synem Jakubem. Tenże Jakub zeznał wobec sądu, że zawarł ugodę rozjemczą z matką w sprawie części ojcowizny i macierzyzny z należnym prawem dziedziczenia pod tym warunkiem, że jego matka zobowiązana jest zabezpieczyć go w części ojcowizny i macierzyzny i dać 7,5 grzywny, z której to sumy skutecznie już otrzymał 3,5 grzywny, kolejne zaś 3 grzywny zobowiązana jest swemu synowi wypłacać rok rocznie po 1 grzywnie na każde święto Podwyższenia Krzyża Świętego, tak że w bieżącym roku na święto Podwyższenia Krzyża Świętego ma synowi zapłacić 1 grzywnę i na ten sam termin następną i ostatnią. Ponadto małą żółtą tunikę otrzymał [...] na swój pożytek obrócił. Jakub syn wspomnianej Elżbiety ze swego majątku [...] z części ojcowizny i macierzyzny jemu przypadających zrzekł się, albo wyrzekł, tak że po śmierci swojej matki nie zachowa we wspomnianym dziedzictwie żadnego prawa czy bliskości, nie zmuszony ani zniewolony, ani żadnym błędem zwiedziony, lecz ufając zbawiennej radzie swojej i swoich bliskich w sprawie [...] wspomniany zapis tegoż rozporządzenia i zadośćuczynienia [...] moc i świadectwo [...] karą 30 [...] Długi, Jakuba [...].*

Iudicium |-ma-| particulare quartum celebratum est [coram] me burgrabium Osszyeczky et me advocatum Johannem Chomel et per providos viros, videlicet Johannem Kopecz, Petrum Kazubyecz, Jacobum Stolek, Martinum Pyszek, Jacobum Tarchala, Nicolaum Pyrzyna, Johannem Kostella feria sexta ante Katherine [21 XI] 1511.

**Sąd zwyczajny czwarty odbył się wobec mnie burgrabiego Osieckiego i wójta Jana Chomela i przezornych mężów, to jest Jana Kopcia, Piotra Kazubca, Jakuba Stołka, Marcina Piszczka, Jakuba Tarchały, Mikołaja Pyrzyny, Jana Kostelki w piątek przed [świętem] św. Katarzyny 1511.*

305. Resignacio Jacobi Przybylo cum Dorothea Guskova. Veniens ad nostrum bannitum iudicium die ut supra coram nobis quibus supra providus Jacobus Przybylo cum Dorothea Guskova publice recognoverunt, quod dictus Jacobus Przybylo prefate Dorothee Guskova domus inter valvam Cracoviensem et portam, qua itur ad aquam, sitam resignavit cum omnibus attinenciis, tam mobilibus quam immobilibus, tam longe et late, ut tenuit, removendo omnes amicos et consanguineos necnon fideiubendo sibi Dorothee predictae cum Johanne Chomel manu coniuncta, ut ab omnibus cognatis prefati Jacobi Przybylo pacem habeat sub vadio 30 mrc. Rursus predicta Dorothea Guskova eidem Jacobo Przybylo maccellum ex opposito maccellii deserti Mathie Vyelgussek situm resignavit nichil sibi neque eius cognatis iuris et possessionis in predicto maccello reservando, unus alteri nichil pecuniis adiciendo.

305. *Powzdanie Jakuba Przybyło na rzecz Doroty Guzkowej. *Stawił się na sąd nasz gajony dnia jak wyżej wobec nas tych samych co wyżej przezorny Jakub Przybyło z Dorotą Guzkową, by zeznać jawnie, że dom między Bramą Krakowską a bramą, która prowadzi do wody, na rzecz wspomnianej Doroty Guzkowej powzdał z wszelkim wyposażeniem, tak ruchomym jak nieruchomym, tak wzdłuż i w szerz, jak samu używał, usuwając [roszczenia] wszystkich przyjaciół i krewnych, jak również ręcząc wspomnianej Dorocie ręką pospólną z Janem Chomelem, że żaden krewny Jakuba Przybyły nie zakłóci jej spokoju pod karą 30 grzywien. Dorota Guzkowa ze swej strony powzdała temu Jakubowi Przybyle jatkę znajdującą się naprzeciw opuszczonej jatki Macieja Wielguska, nie zachowując dla siebie czy swoich bliskich żadnego prawa czy władztwa co do wspomnianej jatki. Obie strony niczego więcej nie dopłaciły.*

|| 306. Causa Simonis Kyernozeck cum Mazur pro hereditate. Acta sunt hec feria sexta in crastino Corporis Christi anno Domini 1517 [12 VI 1517] coram nobis nobili Paulo Calynsky burgrabio Colensi et providis Blasio viceadvocato et scabinis ac iuratis supradescriptis bannito in iudicio residentibus veniens bannitum in iudicium Mathias dictus Mazur, non compulsus nec coactus, nec aliquo|-de-| errore seductus, sed fretus suo suorumque amicorum salubri consilio fassus est et per expressum recognovit, quia fecit commutationem hereditatis sue cum Simone Kyernozeck pro domo iacente in Circulo inter domos providorum Laurencii Moskal parte ex una et domum Laurencii Slonyna |-et-| cum domo iacente inter domos providorum Michalek Wyslowycz parte ex una et aream dictam Spothowsy parte ex altera [...] tali condicione, quam cepit hereditatem pro hereditate. Super hoc vero Simon Kyernozeck addidit ad hereditatem p[redictam] duodecim mrc. pecunie currentis in regno, 48 gr. quamlibet in mrc. computando, quas duodecim mrc.

[s. 141]

predictus Simon [-dicto-] Kyernozeck dicto Mathie Mazur totaliter solvit, ideo dictus Mathias Mazur predictam hereditatem eidem resignavit et presenti actu resignat coram iudicio bannito, ita late et longe, prout solus tenuit et habuit et prout ab antiquo area predictae domus et hereditatis est emensurata, nil iuris et dominii in eadem pro se aut suis propinquis relinquendo et promittens eum evincere ab omni persona impedimenta ei facere volenti. Et econtra predictus [-Mathias Ma-] Simon Kyernozeck resignavit Mathie Mazur suam hereditatem commutatam cum omni iure et dominio, prout etiam solus tenuit et habuit et prout ab antiquo dicta hereditas est limitata. In cuius rei maius robur dictas hereditates et earum commutationes eis fecerunt in librum nostrum acticare cum arre reposicionem.

306. *Sprawa Szymona Kiernoska z Mazurem o dziedzictwo. *Działo się w piątek nazajutrz po Bożym Ciele roku Pańskiego 1517 wobec nas szlachetnego Pawła Kalińskiego burgrabiego kolskiego i przezornych podwójciego Błażeja, ławników i przysięgłych wyżej wymienionych na sądzie gajonym zasiadających, gdy stawił się na sąd gajony Maciej zwany Mazur, nie zmuszony ani zniewolony, ani jakimś błędem zwiedziony, lecz ufając w zbawienną radę swoją i swoich bliskich, zeznał, że dokonał zamiany swojego dziedzictwa z Szymonem Kiernoskiem. Zamiana dotyczyła domu znajdującego się w Rynku między domami przezornych Wawrzyńca Moskala a Wawrzyńca Słoniny na dom znajdujący się między domem przezornego Michałka Wysłowicza a parcelą zwaną Szpotowski [...] pod takim warunkiem, że za dziedzictwo które zamienił Szymon Kiernosek dodał 12 grzywien pieniądza obiegowego w królestwie, licząc po 48 groszy na każdą grzywnę, które to 12 grzywien Szymon Kiernosek w całości spłacił Maciejowi Mazurowi, a ten powzdał mu wspomniane dziedzictwo i niniejszym potwierdza powzdanie wobec sądu gajonego, tak wzdłuż i wszerz, jak sam używał i posiadał w granicach od dawna zajmowanych przez dom i dziedzictwo, żadnego prawa czy władztwa tam nie zachowując sobie czy swoim bliskim, jak również złożył obietnicę, że uwolni go od roszczeń ze strony każdego, kto by z nimi wystąpił. W zamian wspomniany Szymon Kiernosek powzdaje Maciejowi Mazurowi swoje dziedzictwo, które zamienił z wszelkim prawem i władztwem, jak sam używał i posiadał w granicach od dawna dla dziedzictwa ustalonych. Na której rzeczy większą moc sprawę zamiany wspomnianych dziedzictw zapisali w naszej księdze i zapłacili pamiętne.*

307. Causa Mathie Mazur cum Alberto Colaczek et uxore eius Hedvig[e]. Eodem d[ie] [...] quo et tempore eorum supradictis bannito in iudicio residentibus veniens const[...] Mathias Mazur fassus est et recognovit,

quod satisfecit pro hereditate per ipsum [...] Mystal parte ex una et Laurencium [...] laczkowa pro sedecim mrc. [...] ta eodem in bannito iudicio [...] solucionem ideo [...] || dans ei potestatem et libertatem predictum ortum vendendi, commutandi, alienandi et in suos usus, quos noverint pociores, convertendi, ita late et longe, prout solus tenuit, habuit et prout ab antiquo area predicti orti est limitata, nil iuris et dominii pro se aut suis propinquis in eodem relinquendo. Quam resignacionem predictus Johannes advocatus propter maius testimonium et robur dedit sibi in librum nostrum acticare. Super quod memoriale posuit.

[s. 142]

307. *Sprawa Macieja Mazura z Wojciechem Kołaczkiem i jego żoną Jadwigą. Tego d[nia] [...] i w tym czasie co wyżej, wobec tych samych co wyżej na sądzie gajonym stawił się Maciej Mazur, by zeznać, że zadośćuczynił za dziedzictwo przez niego [...] Misztala z jednej i Wawrzyńca [...] [Ko]łaczkowej za 16 grzywien [...] na tym samym sądzie gajonym [...] spłatę dlatego [...] udzielając władzy i swobody w sprzedaży, zamianie, alienacji, obrocie na własny pożytek wedle uznania wspomnianego ogrodu, tak wzdłuż i wszerz, jak sam używał i posiadał, w granicach w jakich od dawna ogród się mieścił, nie zachowując dla siebie czy swoich bliskich do niego żadnego prawa. Wspomniany wójt Jan na lepsze świadectwo i większą moc zapisał sprawę powzdaną w naszej księdze. Ponadto zapłacił pamiętne.

308. Causa Luce Molendka cum Agnete filia Szlypan et uxore predicti Luce. Eodem die et tempore quibus supra coram personis superiustactis in iudicio bannito residentibus constituta personaliter provida Katherina Molendzyna habito salubri et maturo consilio suo ac suorum amicorum per expressum recognovit et resignavit et presenti acticatione resignat filio suo Luce Molendka unacum uxore eius Agneti, filia Stanislai Szlypan, domum iacentem penes Crupa parte ex una et Sczypta parte ex altera, ita late et longe, prout sola tenuit et habuit et prout in suis metis predictae domus area est ab antiquo limitata, nihil iuris pro se in eadem domo relinquendo, sed totaliter suo eandem commendando et resignando cum omni iure et dominio dansque ei cum uxore sua totalem possessionem in predicta hereditate vendendi, commutandi, alienandi et in usus suos, quos noverint pociores, convertendi. Quam resignacionem dedit sibi in librum nostrum inscribere propter maius robur et testimonium et memoriale dedit. Quam resignacionem sic per matrem factam soror predicti Luce nomine Zophia admisit et sola de eadem hereditate est prolocuta seu elocuta, alias *wyrzekła*, de qua hereditate supranominata predictus Lucas filius predictae Katherine cum uxore sua Agnete tenetur solvere et apponere mediam mrc. monete in regno currentis ob satisfactionem iuris sue.

308. *Sprawa Łukasza Molendki z Agnieszką córką Złegopana i żoną wspomnianego Łukasza. Tego dnia i w tym czasie co wyżej wobec osób wyżej wymienionych, zasiadających na sądzie gajonym, stawiała się osobiście przeczona Katarzyna Molendzina i powziąwszy słuszny zamysł, tak sama, jak za przyczyną przyjaciół, zeznała wyraźnie, że powzdala i powzdaje niniejszym swojemu synowi Łukaszowi Molendce i żonie jego Agnieszce, córce Stanisława Złegopana, dom znajdujący się między Krupą a Szczypką, tak wzdłuż i wszerz, jak sama używała i posiadała, w granicach, które dom zajmował od dawna, nie zachowując do niego żadnego prawa, lecz w całości przekazując go i powzdając z wszelkim prawem i władztwem, dając jemu i jego żonie możliwość sprzedaży, zamiany, alienacji i obrotu na własny użytek wedle uznania. Powzdanie poleciła zapisać w naszej księdze na większą moc i świadectwo, zapłaciła również pamiętne. Siostra wspomnianego Łukasza Zofia zgodziła się na to powzdanie i sama wspomnianego majątku się wyrzekła, a wspomniany Łukasz syn Katarzyny wraz ze swoją żoną Agnieszką ma zapłacić ½ grzywny monety obiegowej w królestwie jako zadośćuczynienie za jej prawo.

309. Causa Andree Czyągncrowa cum Wszebor de Dobrowo. Eodem die et tempore, quo supra, coram bannito iudicio et personis in eodem residentibus constitutus personaliter laboriosus seu honestus Michael Wszebor de Dobrowo cum sorore sua germana Agnete de Oszyek recognovit bannito in iudicio, quia vendidit domum seu hereditatem post mortem olim providi Byłąg ratione propinquitatis eum concernente provido Andree Czyągncrowa, quam hereditatem Byłąg eidem Andree vendiderat et resignaverat pro tribus mrc., quas tres mrc. predictus Andreas totaliter exsolvit satisque fecit predicto Byłąg et consanguineis suis post eius mortem. Quam hereditatem dictus Michael Wszebor cum Agnete de Oszyek resignavit et presenti actu resignat, ita late et longe, prout solus ex propinquitate tenuit et habuit et prout ab antiquo area predictae hereditatis est limitata, nil iuris et dominii pro se aut suis propinquis in eadem hereditate [-post-] usurpando et promittens evincere predictum Andream et tueri ab omni persona eum impedire volentem. Quam resignationem propter maius robur predictus Andreas Czyągncrowa dedit sibi in librum nostrum scabinale inscribere cum reposicione arre. Que hereditas iacet penes domum Andree Schaya parte ex una et circa aream dictam Rzepiczynsky parte ab altera.

309. *Sprawa Andrzeja Ciągniekrowy z Wszeborem z Dobrowa. Tego dnia i w czasie jak wyżej, wobec sądu gajonego i osób na nim zasiadających, stawiał się osobiście pracowity i uczciwy Michał Wszebor z Dobrowa z siostrą swoją rodzoną Agnieszką z Osieka, by zeznać na sądzie gajonym, że sprzedał

swój dom, czyli dziedzictwo po śmierci przezornego Byłaga z racji bliskości z przezornym Andrzejem Ciągniekrową. Dziedzictwo to Byłag sprzedał temu Andrzejowi i jemu powzdał za 3 grzywny, które to wspomniany Andrzej w całości wypłacił i zadość Byłagowi uczynił, jak również krewnym jego po jego śmierci. Michał Wszebor z Agnieszka z Osieka powzdał dziedzictwo i niniejszym potwierdza, tak wzdłuż i wszerz, jak sam z bliskości dzierżył i posiadał, w granicach, które od dawna wspomniane dziedzictwo zajmowało, nie roszcząc sobie żadnego prawa i władztwa dla siebie i swoich bliskich z tego dziedzictwa i obiecując uwolnić Andrzeja i chronić od każdego, kto by go zamierzał niepokoić. Wspomniany Andrzej Ciągniekrowa na większą moc dał sobie zapisać do księgi naszej ławniczej z opłatą pamiętnego. Dziedzictwo znajduje się między domem Andrzeja Szaji a Rzepczyńskiego.

310. Causa Stanislai Jarzáb cum Mathia Gołábek pro orto. Eodem die et tempore quo supra presentibus quibus supra constitutus personaliter honestus et laboriosus Mathias Gołábek de Nagorna wyesch, non compulsus, nec aliquo errore seductus fretusque salubri suo consilio ac amicorum suorum fassus est, quia coram bannito iudicio, quod vendidit ortum iacentem penes ortum Prendeczynszky parte ex una et ortum Gonywyepzkowy || parte ab altera, ita late et longe, prout solus tenuit, et habuit |-nil-| et prout ab antiquo predictus ortus est limitatus, nihil iuris et possessionis pro se aut propinquis suis in eodem usurpando pro duabus mrc. |-iacente-| provido Stanislao Jarzáby. Quem ortum sic venditum predictus Mathias Gołábek predicto Stanislao Jarzáb resignavit et presenti actu resignat ob totalem solutionem factam et pecuniam per Gołábek levatam, dans ei potestatem predictum ortum vendendi, commutandi et alienandi et in usus suos, quos noverint pociores, convertendi. Quam resignacionem Stanislaus Jarzáby propter maius testimonium et robur dedit sibi in librum nostrum inscribere cum reposicione arre. Quam resignacionem admisit et admittit honesta Dorothea Gołábkova, que eciam suam partem pro ea concurrentem levavit et recepit. Insuper hac acticationem omnes predictae acticationes predicti ortus |-fo-| mortificantur et sunt mortificantes.

[s. 143]

310. *Sprawa Stanisława Jarzába z Maciejem Gołábkim o ogród. Tego dnia i w tym czasie, w obecności tych co powyżej, stawił się osobiście uczciwy i pracowity Maciej Gołábek ze wsi Nagórna, nie zmuszony ani jakimś błędem zwiedziony, ufając słusznemu zamysłowi swojemu jak i przyjaciół swoich, zeznał wobec sądu gajonego, że sprzedał ogród znajdujący się między ogrodem Przedzięczyńskim a Goniwieprzkowym, tak wzdłuż i wszerz, jak sam dzierżył i miał i w granicach, w których od dawna ogród się mieścił, nie roszcząc sobie czy dla swoich bliskich żadnego prawa czy władztwa do

wspomnianego ogrodu, za 2 grzywny przezornemu Stanisławowi Jarząbowi. Wspomniany Maciej Gołąbek powzdał ogród Stanisławowi Jarząbowi i niniejszym powzda je wobec otrzymania pełnej spłaty i otrzymania pieniędzy od Gołąbka, któremu daje możliwość sprzedaży, zamiany, obrotu na własny użytek wspomnianego ogrodu wedle uznania. Na lepsze świadectwo i większą moc Stanisław Jarząb dał sobie zapisać to powzdanie do księgi naszej z opłatą pamiętnego. Na powzdanie zgodziła się Dorota Gołąbkowa, która otrzymała zapłatę za część, do której miała roszczenia. Ponadto wszyscy umarzają i umorzyli sprawę dotyczącą wspomnianego ogrodu.

311. Causa Katherine Marcova cum Jacubycz de Nagrona wyesz pro agro. Eodem die et tempore quibus supra coram bannito iudicio et personis in eo existentibus supranominatis constitutus personaliter laboriosus Stanislaus Jacubycz de Nagorna wyesz habito salubri consilio suo ac suorum amicorum fassus est, quod vendidit medium laneum agri in Nagorna wyesch, iacentem in acie seu fine agrorum parte ex una, ubi est allodium, et agrum Boguslavi [-ita-], honeste et laboriose Katharine Marcova pro novem fert. monete in regno currentis, cui et totalem solucionem fecit, ita late et longe, prout predictus Jacubycz tenuit et habuit, nil pro se et suis consanguineis in eodem agro relinquendo. Quod agrum sive medium laneum predictus Stanislaus Jacubycz predictae Katherine Marcova resignavit cum omni iure et dominio tenendi, habendi et possidendi, vendendi et in suos usus, quos noverint pociores, convertendi ac presenti actu resignat. Quem medium laneum predicta Katherine Marcova filio suo emit et dedit ac resignat, matri Johanni eundem expediendo de bonis paternis et maternis, ut alter frater [-in-], nomine Martinus, habeat ab eodem pacem perpetuam cum sororibus Barbara, Hedvigi et Anna. Quem filium seniore Johannem expediendo eidem super predictum agrum dedit duos equos, duos boves et duos sues sive scrophos propter habendum pacem fratris iunioris et sororum eius. Quam empcionem et resignationem sic factam predicta Katherine fecit sibi in librum nostrum inscribere et memoriale pos[uit].

311. *Sprawa Katarzyny Markowej z Jakubcem ze wsi Nagórna o pole. Tego dnia i w tym czasie, wobec wyżej wymienionych osób będących na sądzie gajonym, osobiście stawił się pracowity Stanisław Jakubiec ze wsi Nagórna, ufając słusznemu zamysłowi swojemu jak i przyjaciół swoich, zeznał, że sprzedał pół łana pola leżącego we wsi Nagórna na skraju czy końcu pól z jednej strony, gdzie jest folwark, a polem Bogusława, uczciwej i pracowitej Katarzynie Markowej za 9 wiardunków monety obiegowej w królestwie. Wyplacił jej pełną kwotę, tak wzdłuż i wszerz, jak wspomniany Jakubiec dzierżył

i miał, nie zachowując dla siebie czy swoich krewnych żadnego [prawa] do tego pola. Pole albo pół łana powzdaje Stanisław Jakubiec wspomnianej Katarzynie Markowej z wszelkim prawem i władztwem do dzierżenia, posiadania, sprzedaży, obrotu na własny użytek wedle uznania i niniejszym powzdaje. Wspomniane pół łana Katarzyna Markowa sprzedała swojemu synowi i dała i powzdaje matce Jana, tegoż spłacając za ojcowiznę i macierzyzną, żeby drugi brat imieniem Marcin żył z nim w pokoju wraz z siostrami Barbarą, Jadwigą i Anną. By tego starszego syna spłacić, dała mu 2 konie, 2 woły i 2 świnie (bez macior), by zachował pokój z młodszym bratem i jego siostrami. Wspomniana Katarzyna dokonała zapisu tego nabytku i powzdania w naszej księdze i zapłaciła pamiętne.

312. Causa |-Johanni-| Andree Jaszyensky pro orto fraternitati tradito.

Eodem die et tempore quo supra, presentibus quibus supra, veniens bannitum in iudicium nobilis ac providus Andreas Jaszyenszky habito maturo consilio et prospectum sue salutis legavit et dedit ac commisit ortum superius hunc in librum inscriptum fraternitati mercatorum, cuius provisionem et regiminem commisit provido Johanni Zawśdybył cum senioribus eiusdem fraternitatis, si pro tempore ipsimet |-in-| de hoc officio depositus esset et hoc quoad usque vita sibi comes fuerit, ut sine eo predicto orto |-nulla-| nichil auderant seniores pro tempore existentes facere, scilicet honorabilem dominum Blasium altaristam pro lectura eiusdem fraternitatis, ut habeat, ad quod tempus placitum sibi fuerit eadem lecturam et profectum |-pro-| de legatis, sed fraternitati per predictum dominum Jaszyenszky et hoc usque ad dies extremos sue vite excepto, quod solus libere eandem lecturam libere dimittere [...].

312. *Sprawa Andrzeja Jasieńskiego o ogród przekazany bractwu. Tego dnia i w tym czasie w obecności tych co powyżej stawił się na sąd gajony szlachetny i przezorny Andrzej Jasieński, powziąwszy słuszny zamysł i swoje dobro mając na względzie zapisał i przekazał ogród zapisany bractwu kupców powyżej w tejże księdze [odnotowany], którego to ogrodu staranie i zarząd powierzył przezornemu Janowi Zawźdybyłowi ze starszymi [członkami] tego bractwa, aby, o ile nie zostanie złożony z tego urzędu i dopóki życia mu starczy, żaden ze starszych bez jego zgody nie odważył się uczynić czegoś w związku z ogrodem. Szanownemu panu Błażejowi altaryście ma powierzyć lekturę [mszy] tego bractwa na czas, który uzna za słuszny, lecz bractwu przez wspomnianego pana Jasieńskiego i to do ostatnich dni jego życia, chyba że sam zechce zostawić tę lekturę [...].

313. Causa Mathie Rychlowpadl cum Dorothea Symanowa pro orto.

Feria sexta proxima post Johannis Baptiste [26 VI 1517] celebratum est

iudicium bannitum particulare per nobilem et providum Paulum Calynszki burgrabium Colensem et Blasium viceadvocatum necnon [-Johannem-] scabinos supranotatos.

313. *Sprawa Macieja Rychłowpadła z Dorotą Szymanową o ogród. *W piątek po [święcie św.] Jana Chrzciciela odbył się sąd gajony zwyczajny pod przewodnictwem szlachetnego i przezornego Pawła Kalińskiego burgrabiego kolskiego i Błażeja podwójciego, jak również wyżej wymienionych ławników.*

[s. 144]

314. Anno verbi Incarnati 1517 feria sexta proxima post Johannis Baptiste [26 VI 1517] veniens personaliter bannito [...] predicta fraternitas, quod absit, mercatorum pro tempore cessaret et anichilariter extunc predictae pense et ortus cedere [...] ecclesie parochiali in Colo, quam pensam et ortum predictus dominus Jaszyenski debite deliberatus ecclesie lega[vit] [...] predicta fraternitas cessit et hoc legat in manus et [...] vitricorum ecclesie [...] || temporibus perpetuis.

314. *Roku 1517 od Wcielenia Słowa w piątek po [święcie św.] Jana Chrzciciela stawił się osobiście na sąd [...] wspomniane bractwo kupców [...] na czas odstąpił i ogród odstąpić [...] kościołowi parafialnemu w Kole, który wspomniany ogród pan Jasieński po głębokim namyśle zapisał kościołowi [...] wspomniany cech odstąpił i to zapisał w [...] i witrykom kościoła [...] na wieczne czasy.

315. In iudicium provida Dorothea Schymanova, non compulsa non coacta, nec aliquo errore sinistro seducta, sed habita matura deliberacione freta, quod suo ad suorum amicorum salubri consilio fassa est et recognovit, quia vendidit ortum suum, iacentem inter ortos Calynka parte ex una et Pypka parte ex altera, ita late et longe, prout sola tenuit et habuit et prout area predicti orti ab antiquo est limitata, nil iuris et possessionibus pro [-eodem-] se aut suis propinquis in eodem orto relinquendo [-promittens, quod suum emptorem-] provido Mathie Rychlowpadl pro tribus mrc. et fert., ubi coram iudicio bannito totalem solucionem recepit eundemque ortum predicto Mathie resignavit et presenti acticacione resignat, spondens eundem evincere ab omni persona eundem impedire volentem. Quam empcionem predicti orti predictus Mathias Rychlowpadl in nostrum librum propter maius robur et firmitus testimonium dedit sibi inscribere et memoriale dedit.

315. *Na sąd stawiała się Dorota Szymanowa, nie zmuszona ani zniewolona, ani jakimś błędem nieszczęsnym zwiedziona, lecz po głębokim namyśle za dobrą radą własną jak i bliskich zeznała, że sprzedała swój ogród znajdujący się między ogrodami Kalinki a Pipki, tak wzdłuż i wszecz, jak sama dzierżyła i posiadała w granicach, które wspomniany ogród od dawna zajmował, nie

zachowując sobie czy swoim bliskim żadnego prawa czy władztwa w tym ogrodzie, przezornemu Maciejowi Rychłowpadłowi za 3 grzywny i wiardunek. Przed obliczem sądu otrzymał on pełną splate i ten ogród wspomnianemu Maciejowi powzdala i niniejszym potwierdza, ślubując, że wybawi go od każdego, kto by go chciał niepokoić. Tę sprzedaż wspomniany Maciej Rychłowpadł dał zapisać do naszej księgi na większą moc i większe świadectwo oraz zapłacił pamiętne.

316. Causa Stanislai Bezyk cum Alberto Wyeczorek pro orto. Eodem die et anno quibus supra predicto bannito iudicio presentibus dominis burgrabio, viceadvocato et scabinis supranotatis veniens bannitum in iudicium honestus Albertus Wyeczorek de Blyszna wyesz habita matura deliberacione pro suis bonis hereditariis fretus salubri consilio suo ac amicorum suorum recenti consilio recognovit, quod vendidit et resignavit et presenti actu resignat ortum suum iacentem inter ortos in Blyszna wyesch penes ortum Maczuda parte ex una et penes plateam parte ab altera, ita late longaque, prout solus tenuit et habuit, nil possessionis et iuris in eodem orto pro se relinquendo aut suis consanguineis pro septem fert. monete in regno currentis, duodecem gr. quemlibet in fert. computando, honesto Stanislao Bezyk de predicta villa Blyszna, qui et totalem solucionem ac satisfactionem pro predicto acto fecit, prout coram iure predictus Albertus Wyeczorek recognovit. Quem ortum predictus Albertus Wyeczorek promisit eliberare et evincere ab omni persona eum impedire. Quam empcionem predicti orti et resignacionem predictus Stanislaus Bezyk propter maius robur et testimonium dedit in nostrum librum sibi inscribere et super hoc arram posuit.

316. *Sprawa Stanisława Beszyka z Wojciechem Wieczorkiem o ogród. Tego dnia i roku jak wyżej, na sądzie gajonym w obecności panów burgrabiego, podwójciego i ławników wyżej wymienionych, stawił się na sąd gajony uczciwy Wojciech Wieczorek ze wsi Blizna i po głębokim namyśle ufny w trafność rady tak swojej jak swoich przyjaciół zeznał, że sprzedał i niniejszym powzdaje swój ogród położony między ogrodami we wsi Blizna obok ogrodu Maczudy a ulicą, tak wzdłuż i wszertz jak sam dzierzył i miał, nie zachowując dla siebie czy swoich bliskich żadnego władztwa czy prawa co do tego ogrodu, za 7 wiardunków monety obiegowej w królestwie, licząc 12 groszy na każdy wiardunek, uczciwemu Stanisławowi Beszykowi ze wsi Blizna, który dokonał pełnej splate i zadośćuczynienia, jak zeznał wobec sądu wspomniany Wojciech Wieczorek, a ponadto obiecał uwolnić Beszyka od każdego, kto by chciał go niepokoić. Wspomniany na większą moc i świadectwo [sprawę] zakupu dał zapisać do naszej księgi, a ponadto zapłacił pamiętne.

317. Decretum Barbare Jurkowa cum Hedvigi Seblova pro parte aree eidem Barbare venditam Brzestensi feria tertia ante Alexii festum [14 VII 1517]. Emptori |-decrevimus-| aree decrevimus aream et venditori predictae aree perpetuum silentium. Puer ad annos discrecionis perveniens, si empcionem aree impediret eam clamare posset. Datum Brzesczye feria tertia post festum sancte Margarethe anno Domini 1517 [21 VII 1517].

317.* Wyrok Barbary Jurkowej z Jadwigą Seblową w sprawie części parceli tejże Barbarze sprzedanej w Brzeźnie we wtorek przed świętem [św.] Aleksego 1517. Kupowi parceli na mocy wyroku przyznajemy parcelę i sprzedawcy tejże nakazujemy wieczyste milczenie. Gdy chłopiec osiągnie wiek dojrzały, gdyby dopuścił się niepokożenia w sprawie sprzedaży parceli, tę może podnieść. Dano w Brzeźnie we wtorek po [święcie] św. Małgorzaty roku Pańskiego 1517.

Feria sexta ante Philippi celebratum est iudicium bannitum per |-nobilem-| Mathiam Campą protunc vicemurgrabium et providos advocatum Blasium, Johannem, super fuit Andreas Kurcz[yh], Laurencium Moszkal, Felix Szvynyosek, Johannem Kostella, Jacobum Th[ar]chala, Lucam sutorem scabinos anno 1518 [13 IX 1518].

***W piątek przed [świętem] św. Filipa odbył się sąd gajony wobec Macieja Kępy wówczas wiceburgrabiego i przezornych wójta Błażeja, Andrzeja Kurcz[ycha] (za Jana), Wawrzyńca Moskala, Feliksa Świnioszka, Jana Kostelki, Jakuba Tarchały, Łukasza szewca ławników roku 1518.**

318. Eodem concordia Zophie Valkovą. Eodem die quo supra ad idem iudicium bannitum veniens personaliter honesta Hed[vigis] soror olim Nicolai Volek manifeste recognovit, quod illa satisfacit honesta uxor prefati olim Nicolai et hoc de propinquitate sui fratris quam[...] Zophiam prefata Hedvigis liberam sempiternae dimittit.

318. *Tego [dnia] ugoda Zofii Wołkowej. Tego dnia co wyżej na ten sam sąd gajony osobiście stawiała się uczciwa Jadwiga, siostra zmarłego Mikołaja Wołka, w sprawie bliższości po swoim bracie, którą [...] Zofię wspomniana Jadwiga na zawsze odsyła wolną.

[s. 145]

|| **319.** Eodem quo supra die veniens personaliter providus dominus Byernath manifeste recognovit, quia vendidit ac perpetue resignavit partem aree seu placzv pro media secunda mrc. numeri currentis, in mrc. XLVIII gr. numerando, resignavitque domino Johanni gladiator. Quequidem pars extensa est ad domo [s] prefati Johannis quousque ad plateam Dzyerawsky.

319. *Tego dnia co wyżej osobiście stawiał się przezorny pan Biernat, by jawnie zeznać, że sprzedał i na zawsze powzdał część parceli czyli placu za

1,5 grzywny liczby obiegowej, licząc po 48 gr. na grz. i powzdał panu Janowi miecznikowi, która to część ciągnie się od domu wspomnianego Jana aż do ulicy Dzierawskiego.

320. Petrus et Johannis Granką. Eodem die quo supra Mathias Granką personaliter constitutus [-personaliter-] manifeste recognovit, quia recepit sex mrc. super summa undecim mrc. a provido Petro Czyaczywą, XLVIII gr. in qualibet mensurando, et hoc pro domo prefati Mathie autem vendita. Residuum vero, videlicet quinque mrc., ad annos supra datos prefatus Petrus prefato Mathie solvere ac ponere habet.

320. *Piotr i Jan Grzanka. *Tego dnia co wyżej stawił się osobiście Maciej Grzanka, by jawnie zeznać, że otrzymał 6 grzywien z sumy 11 grzywien od przezornego Piotra Cięciwy, licząc 48 groszy na grzywnę, za sprzedaż domu Macieja. Resztę, to jest 5 grzywien, Piotr ma zapłacić Maciejowi w latach wskazanych powyżej.*

321. Causa Johannis gladiator [!] et Bernardi. Feria sexta infra octavas Pentecosten anno quo supra [28 IV 1518]. Personaliter constitutus providus Bernardus manifeste recognovit, quod vendidit et perpetue partem aree ad passum extendentem penes Johannem Baranek ex una. Ita tamen ut prefatus Johannes liber est ab omnibus exactionibus quocumque nomine nominentur <et hoc pro se et suis legitimis successoribus> et prefatus Johannes ille satisfacit in solucionem, videlicet dedit illi mediam secundam mrc. et in hoc silentium perpetuum inter prefatos.

321. *Sprawa Jana miecznika i Bernarda. *W piątek w oktawie Zesłania Ducha Świętego roku jak wyżej osobiście stawił się przezorny Bernard, by zeznać jawnie, że sprzedał na zawsze część parceli wzdłuż Jana Baranka. Tak jednak, że wspomniany Jan jest wolny od wszelkich podatków miejskich, jakiekolwiek by zostały nałożone <i to za siebie i swoich prawowitych spadkobierców>, a wspomniany Jan zadośćuczynił poprzez splatę, to jest dał mi 1,5 grzywny i na wieczyste milczenie między wspomnianymi.*

322. Causa Alberti Cigansky cum Stanislao. Coram nobis Nicolao Krzewsky burgrabio necnon advocato et scabinis quibus supra constitutus personaliter nobilis Albertus Cigansky manifeste recognovit, quia vendidit et per presentes resignavit domum sitam penes domum Zemla ex una et penes plateam parte ab altera resignavitque provido Stanislao fabri pro quatuor decem mrc. Circa quam resignacionem nobilis Albertus accepit duas sxg. pro prima ratha, residuum vero predictus Stanislaus per duas mrc. ad Pentecosten, per duas mrc. solvere habet quousque ad totam solucionem et hoc sub amissione summe. Ita tamen predictus Albetrus resignavit, nil pro se et

suis successoribus excipiendo, sed tam late et longe resignavit, ut autem solus tenuit. Item feria sexta ante Trinitatis anno Domini 1524 [20 V 1524] nobilis Jacobus filius eiusdem Czygansky coram nobis in bannito iudicio publice recognovit, quod accepit iam totalem et plenariam solutionem pro predicta domo a Stanislao fabro, quem et liberum in omnibus facit ex consensu patris.

322. *Sprawa Wojciecha Cygańskiego ze Stanisławem. *Wobec nas Mikołaja Krzewskiego burgrabiego jak również wójta i ławników jak wyżej stawił się osobiście szlachetny Wojciech Cygański, by zeznać jawnie, że sprzedał i wobec obecnych powzdaje dom znajdujący się między domem Żemły a ulicą. Powzdał go przezornemu Stanisławowi kowalowi za 14 grzywien. W związku z powzdaniem szlachetny Wojciech otrzymał za pierwszą ratę 2 kopy, a jako resztę przezorny Stanisław ma płacić po 2 grzywiny do Zesłania Ducha Świętego aż do pełnej spłaty i to pod groźbą utraty [tej] sumy. Wspomniany Wojciech podobnie powzdał, niczego nie otrzymując dla siebie czy swoich spadkobierców, lecz tak wzdłuż i wszerz, jak sam dzierżył. Znowu w piątek przed świętem Trójcy Świętej roku Pańskiego 1524 szlachetny Jakub syn tego Cygańskiego wobec nas na sądzie gajonym zeznał jawnie, że otrzymał już całkowitą i pełną spłatę za rzeczony dom od Stanisława kowala, którego czyni wolnym we wszystkim za zgodą ojca.*

[s. 146]

|| **323.** Anno Domini 1518 coram nobis Nicolao Krzewsky burgrabio necnon Blasio avvocato et scabinis quibus supra personaliter constitutus laboriosus Bartholomeus Chogenką lutifigulus manifeste recognovit se recepisse mrc. per patrem testamentaliter legatam a honesta Margareta Chogen|ką|czyna et aliam mrc. prefata Margareta tenetur eidem solvere pro festo Pentecosten pro anno immediate sequente et hoc quod domo noverit edificata in suburbio, iacente penes viam aliam extra pontis. Quiquidem Bartolomeus prefatus nil pro se et suis successoribus in eodem hereditate penitus reservavit.

323. *Roku Pańskiego 1518 wobec nas Mikołaja Krzewskiego burgrabiego jak również Błażeja wójta i ławników wyżej wymienionych osobiście stawił się pracowity Bartłomiej Chojenka garncarz, by zeznać jawnie, że otrzymał grzywnę zapisaną w testamencie przez ojca od uczciwej Małgorzaty Chojen-czyny, a drugą grzywnę wspomniana Małgorzata zobowiązana jest wypłacić na święto Zesłania Ducha Świętego na rok następny i za dom zbudowany na przedmieściu przy innej drodze za mostem, do którego wspomniany Bartłomiej nie zachował żadnego prawa dla siebie czy swoich spadkobierców.

[s. 147]

|| **324. Satisfactio pro hereditate facta |inter Mart-| per Andream Prz-eszdz.** Ego Martinus filius Slaby unacum sorore Heduige recognoscimus nos

recepisse totalem pensam pro hereditate domus ab honesta Barbara uxore legitima olim Andree Przesdzieczny kowal et eam presentibus quitto sub anno Domini 1518.

324. *Zadośćuczynienie za dziedzictwo dopełnione przez Andrzeja Przesdziecznego. *Ja Marcin syn Słabego razem z siostrą Jadwigą zeznajemy, że otrzymaliśmy pełną spłatę za dziedzictwo [to jest] dom od uczciwej Barbary, prawowitej żony zmarłego kowala Andrzeja Przesdziecznego i tę wobec obecnych kwituję pod rokiem Pańskim 1518.*

|| **325. Satisfactio Petri Kobylka Dorothee Markowa.** Coram nobis burgrabio Nicolao Crzewszky, advocato Blasio Skowronek bannito in iudicio necnon protunc scabinis existentibus, videlicet Andrea Kurczych, Laurencio Moszkal, Laurencio Slonyna etc. veniens prefatus Petrus Kobylka concivis noster in presencia nostra satisfecit Dorothee et reposuit mediam alteram mrc. pro propinquitae eiusdem. Prefata Dorothea nepotis Anne hereditaria et hec acta sunt anno Christi 1518 feria sexta in crastino dive Katherine [26 XI 1518] et super hoc arra iudicii soluta est. Eademque Dorothea prefatum Petrum in omnibus sua impensa deffendere obligata est.

[s. 148]

325. *Zadośćuczynienie Piotra Kobylki Dorocie Markowej. *Wobec nas burgrabiego Mikołaja Krzewskiego, wójta Błażeja Skowronka na sądzie gajonym jak też wobec urzędujących wówczas ławników, to jest Andrzeja Kurczycha, Wawrzyńca Moskala, Wawrzyńca Sloniny itp., stawił się nasz współobywatel wspomniany Piotr Kobylka, by przy świadkach uczynić zadość Dorocie i zapłacić 1,5 grzywny za bliższość tejże i prawo dziedziczenia; wspomniana Dorota siostrzenica Anny; działo się roku Pańskiego 1518 w piątek nazajutrz po [święcie] św. Katarzyny, ponadto zapłacono pamiętne. Dorota zobowiązana została własnym kosztem bronić Piotra w każdej okoliczności.*

326. Item eodem in iudicio bannito Johannes cum Agnethe partem a patruo hereditatis patrimonii sui ad nostram cistam repositam totalem acceperunt et hoc eodem die ut supra et anno Domini 1518.

326. *Podobnie na tym sądzie Jan z Agnieszką odebrali całość swej ojcowizny złożonej w naszej skrzyni, a było to dnia jak wyżej roku Pańskiego 1518.

327. Resignacio Helizabe[th] cum filia sua Barbara. Nos burgrabius Nicolaus Czrewszky, advocatus Blasius Skowronek unacum scabinis protunc existentibus, videlicet Andrea Kurczych, Laurencio Moszkal, Jacobo Tarchala et cum aliis recognosco, quomodo provida Helizabet Nyegybalyna unacum filia sua resignavit domum iacentem parte ex una porta et alia Koczuch, primo et secundo, tercio et quarto ultra ius Johanni Sthalmach. Quiquidem Johannes pro solutione iam satis fecit anno Christi 1518.

327. *Powzdanie Elżbiety z córką jej Barbarą. *My burgrabia Mikołaj Krzewski, wójt Błażej Skowronek razem z urzędującymi wówczas ławnikami, to jest Andrzejem Kurczychem, Wawrzyńcem Moskalem, Jakubem Tarchalą i innymi zeznają, jak przezorna Elżbieta Niegibalina razem ze swoją córką powzdała dom mieszczący się między bramą i Koczuchem po raz pierwszy, po raz drugi, po raz trzeci i po raz czwarty Janowi Stelmachowi, który to Jan zadośćuczynił już co do spłaty roku Pańskiego 1518.*

328. Resignacio Johannis Chmyelnik Garbaty Petri. Nos Nicolaus Czreowszky burgrabijs Colensis, advocatus Skowronek Blasius unacum scabinis tunc existentibus recognosco quomodo pro[...] Johannes Chmyelnik nostro bannito in iudicio sanus mente, non coactus nec compulsus, sed bono fretus ingenio, domum sitam parte una Zavyly al[tera] Powroszynek [-Barbare-], Dorothee Petri primo, secundo, tercio et quarto resignavit, ita late [...], uti solus tenuit et sui debiti prefatus Johannes Chmyelnik satisfactionem [...] a prefata Dorothea. Prefataque Dorothea Stanislawo Dzywyerzowy [...] et concordiam iniuit. Que acta sunt anno et loco ut supra et anno [...] 1518 arraque iuris soluta est.

328. *Powzdanie Jana Chmiela Piotrowi Garbatemu. *My Mikołaj Krzewski burgrabia kolski, wójt Błażej Skowronek razem z urzędującymi wówczas ławnikami zeznają, że [...] Jan Chmiel na sądzie naszym gajonym zdrowy na umyśle, ufny w trafność swych zamiarów, powzdał dom znajdujący się między Zawilym a Powroźnikiem Dorocie Piotrowej po raz pierwszy, po raz drugi, po raz trzeci i czwarty tak wzdłuż [...], jak sam dzierżył i zadośćuczynienie co do swej należności Jan Chmiel [...] od wspomnianej Doroty, która Stanisławowi Dziwierzowi [...] i zawarła ugodę. Działo się w roku i w miejscu jak wyżej i w roku [...] 1518. Zapłacono pamiętne.*

[s. 149]

|| **329. [=Causa Mayk pro pecunia previgni Nyewszthalo.** Anno Domini 1518 coram nobis burgrabio Nicolao Czreowszky necnon advocato Blasio Schowronek et scabinis protunc existentibus iudicio in bannito noster concivis Johannes Mayk pecuniam previgni Nyewszthalo in summa quinque mrc. minus quatuor gr. in suum melius levavit et accepit fideiussoribus in hac ea instituit Andream Barloczko, Johannem Rudnyk, quia prefatus Johannes Mayk dictam pecuniam in summa quinque mrc. prefati previgni Nyewszthalo contra in manus vestras reponere pro festo Jacobi Maioris nunc currentis obligatus est. Eundemque Johannem Mayk cives de Strzelno, Mathias Bydwo et Nicolaus Mudry, fideiusserunt. Quomodo ipsi pecuniam in una mrc. per prefatum Mayk illis admissam contra eidem Mayk, si prevignus contra redierit in manus eiusdem Mayk dare obligati sunt. Acta sunt hec anno vero supra. Arra iuris soluta est.=|

329. *|=Sprawa Maika o pieniądze pasierba Niewstała. Roku Pańskiego 1518 wobec nas burgrabiego Mikołaja Krzewskiego, jak również Błażeja Skowronka i urzędujących wówczas ławników na sądzie gajonym nasz współobywatel Jan Maik podjął i otrzymał pieniądze pasierba Niewstała w wysokości 5 grzywien bez 4 groszy na lepszy pożytek, jak również ustanowił poręczycielami Andrzeja Barłockiego i Jana Rudnika. Wspomniany Jan zobowiązany jest rzeczony pieniądze pasierba w wysokości 5 grzywien w zamian na ręce wasze złożyć na najbliższe święto [św.] Jakuba Większego. Za Maika poręczyli obywatele Strzelna Maciej Bydło i Mikołaj Mądry, że powierzone im przez niego pieniądze w wysokości 1 grzywny temu Maikowi zostali zobowiązani przekazać, jeśli pasierb powróci. W roku jak wyżej. Ponadto zapłacono pamiętne.=|

|| **330. Causa Alberti mercatoris cum Jacobo Pypka pro orto.** Anno Domini millesimo quingentesimo decimo octavo feria secunda in vigilia sancte Margarethe [12 VII] in bannito iudicio residentibus dominis: burgrabio Nicolao Krzewsky, advocato Blasio Skowronek, Andrea Kurczych, Nicolao Kvyawka, Jacobo Tarchala, Andrea Moskal scabinis. Eodem die veniens personaliter honestus Jacobus Pypka, non compulsus, nec aliquo errore seductus fretusque suo salubri consilio ac amicorum suorum recognovit coram bannito iudicio, quia vendidit ortum iacentem penes Dubykoth in Bliszna villa parte ex una et viam Kvyaviensem parte ex altera, ita late et longe, prout solus tenuit et habuit et prout ab antiquo predictus est limitatus, nichil iuris et possessionis pro se aut propinquis suis in eodem usurpando, pro decem octo mrc. honesto Alberto mercatori de Colo. Quem ortum sic venditum predictus Jacobus Pypka predicto Alberto mercatori resignavit et presenti actu resignat ob totalem solutionem factam pecuniam levatam circa resignacionem decem mrc. Item pro festo sancti Johannis Baptiste futuro quatuor mrc. ac reliquas quatuor pro altero festo sancti Johannis futuro, dans ei potestatem predictum ortum vendendi, commutandi et alienandi et in usus suos, quos noverit potiores, convertendi. Quam resignacionem Albertus mercator propter maius testimonium et robur dedit sibi in librum nostrum inscribere cum reposicione iuris. Quam resignacionem admisit et admittit etc. sua coniunx Katherina Pypczyzna. Insuper predictus Pypka recognovit coram eodem iudicio predictum Albertum defendere ab omnibus quicumque eum predicto orto tenendo impediunt propinquitatem aut aliquo alio modo.

[s. 150]

330. *Sprawa Wojciecha kupca z Jakubem Pipką o ogród. Roku Pańskiego 1518 w poniedziałek w wigilię [święta] św. Małgorzaty na sądzie gajonym w obecności panów burgrabiego Mikołaja Krzewskiego, wójta Błażeja

Skowronka, ławników Andrzeja Kurczycha, Mikołaja Kujawki, Jakuba Tarchały, Andrzeja Moskala, tego dnia osobiście stawił się uczciwy Jakub Pipka nie zmuszony ani jakimś błędem zwiedziony, ufny w trafność rady tak swojej jak i swoich bliskich, by zeznać wobec sądu gajonego, że sprzedał ogród położony między Dybikotem we wsi Blizna a ulicą Kujawską, tak wzdłuż i wszerz, jak sam dzierżył, w granicach jakie zajmował od dawna, nie rosząc sobie żadnego prawa i władztwa do niego dla siebie albo swoich bliskich, za 18 grzywien uczciwemu Wojciechowi kupcowi z Koła. Ogród tak sprzedany Jakub Pipka powzdał Wojciechowi i niniejszym potwierdza uiszczenie pełnej spłaty w związku z powzdaniem, to jest 10 grzywien. Podobnie ma zapłacić na przyszłe święto św. Jana Chrzciela 4 grzywny, a kolejne 4 na kolejne święto św. Jana, dając mu możliwość sprzedaży, zamiany i obrotu ogrodem na własny użytek wedle uznania. Powzdanie to Wojciech kupiec dał zapisać do naszej księgi na lepsze świadectwo i moc z opłatą pamiątnego. Na powzdanie przystała i przystaje itp. jego żona Katarzyna Pipczyńska. Ponadto wspomniany Pipka zeznał wobec tego sądu, że Wojciech broni go od każdego, kto by w dzierżeniu wspomnianego ogrodu mu przeszkadzał przez bliższość czy w jakiś inny sposób.

331. Causa Alberti Poczuthek et Petri Kozanka cum Martino Pathoczka. In nomine Domini. Amen. Anno Domini 1519 feria sexta ante festum Gregorii pape [11 III 1519] coram nobis advocato Blasio Skowronek bannito in iudicio veniens providus |-Albertus Poczuthek una cum Petro Kozanka| Martinus Po [s] Pathoczka personaliter recognovit, quia providus Albertus cum Petro Cozanka sortis eius partes testamentaliter legate satisfecerunt. Ideo idem Martinus eisdem liberos facit presente inscriptione. Actum et datum ut supra.

331. *Sprawa Wojciecha Początki i Piotra Kozanki z Marcinem Patoczka. *W imię Pańskie. Amen. Roku Pańskiego 1519 w piątek przed [świętem św.] Grzegorza papieża wobec nas wójta Błażeja Skowronka na sądzie gajonym stawił się przezorny Marcin Patoczka, osobiście zeznał, że przezorny Wojciech wraz z Piotrem Kozanką zadośćuczynili mu za część spadku jemu zapisaną. Wobec tego niniejszym zapisem tenże Marcin uczynił ich wolnymi. Działo się i dano jak wyżej.*

332. Causa Johannis Sawsdibyl cum Stanislao de Rzucho[wo]. Assistentente nobili domino Nicolao Czrawszky et viceadvocato Blasio et aliis [...]. Anno Domini 1519 feria sexta ante Gregorii pape [12 III 1519] veniens bannitum in iudicium laboriosus Stanislaus de Rzuchowo publice recognovit, quia aream sitam parte una Bedrnowa et parte ex altera vite[...] existentibus sorte

sibi cessa post sororem germanam nomine Katherina, cognomine Misgalyna, vendidit pariterque resignavit pro fert. in [...] [pro]vido Johanni Szawszdybyl. Que area a decem septem debet ultra [ann]is deserta erat et idem prefatus Stanislaus obligatus dictum Johanne[em] Szawszdybyl sua propria pecunia ab omnibus impedimentis, si qu[e fu]erit defendere. Actum et datum ubi supra.

332. *Sprawa Jana Zawzdybyła ze Stanisławem z Rzuchowa. *W obecności szlachetnego pana Mikołaja Krzewskiego, podwójciego Błażeja i innych [...]. Roku Pańskiego 1519 w piątek przed [świętem św.] Grzegorza papieża stawił się na sąd pracowity Stanisław z Rzuchowa, by jawnie zeznać, że parcelę położoną między Bedrnową a [...], skoro przypadła mu część po rodzonej siostrze imieniem Katarzyna, zwanej Mizgaliną, sprzedał jak również powzdał za wiardunek w [...] [prze]zornemu Janowi Zawzdybyłowi, która to parcela była opuszczona przez ponad 17 lat i tenże Stanisław zobowiązany został rzeczonoego Jana własnym kosztem bronić od wszelkich roszczeń, gdyby do jakichś doszło. Działo się i dano jak wyżej.*

|| **333. Causa Dorothee Colodzyeyewa cum Alberto fabro cognominato Mrozek.** Coram nobis advocato Blasio Skowronek veniens honesta Dorothea uxor pie memorie Simonis Colodzyey publice resignavit domum sitam parte una Flaska et parte alia Koczyelnyk, emptam pro novem fert., se obligando dictum [-Adalbertum-] Mrozek sua propria pecunia, si opus fuerit, defendere. Prefatusque Albertus totalemolucionem fecit et hoc actum et datum [-ut supra-] anno Domini 1519 die Veneris ante Gregorii pape [11 III 1519].

[s. 151]

333. *Sprawa Doroty Kołodziejowej z Wojciechem kowalem zwanym Mrozek. *Wobec nas wójta Błażeja Skowronka stawiała się szlachetna Dorota, żona zmarłego Szymona Kołodzieja, by jawnie powzdać dom mieszczący się między Flaszka a Kocielnikiem, zakupiony za 9 wiardunków, i zobowiązać się do obrony Mrozka swoim własnym kosztem, jeśli będzie trzeba. Wspomniany Wojciech dokonał pełnej spłaty, co działo się i dano roku Pańskiego 1519 w piątek przed [świętem św.] Grzegorza papieża.*

334. Causa Stanislai Sybilla cum Martino Crzon. Eodem bannito in iudicio residente nobili domino Nicolao Czrewszky et viceadvocato Blasio omnibusque iuratis supranominatis veniens providus Stanislaus Sibylla publice recognovit, quia aream iure hereditario eum spectante, iacentem parte ex una Scheblewa et parte ex altera Vloczych, nobili Martino Czrczon vendidit pro una sxg. monete currentis et numeri Polonicalis eandemque consignavit, ita late et longe, uti solus habuit et tenuit, inter vicinos iam nominatos. Et idem Stanislaus recognovit, quia totalem prefatus Martinusolucionem sibi fecit et

prefatus Stanislaus obligatus est dictum Martinum ab omnibus impedimentis, si opus fuerit, sua propria pecunia defendere. Actum et datum ut supra.

334. *Sprawa Stanisława Sybilli z Marcinem Krzczonem. *Na tym sądzie gajonym w obecności szlchetnego pana Mikołaja Krzewskiego i podwójciego Błażeja oraz wszystkich przysięgłych wymienionych powyżej stawił się przezorny Stanisław Sybilla, by zeznać jawnie, że parcelę należną mu zgodnie z prawem dziedziczenia, znajdującą się między Szebłową a Włóczychem, sprzedał szlchetnemu Marcinowi Krzczonowi za 1 kopę monety obiegowej i liczby polskiej i tę odstąpił, tak wzdłuż i wszerz, jak sam miał i dzierżył między wymienionymi już sąsiadami. Stanisław zeznał, że wspomniany Marcin dokonał wobec niego pełnej spłaty i zobowiązany jest własnym kosztem Marcina uwolnić od wszelkich roszczeń, jeśli będzie potrzeba. Działo się i dano jak wyżej.*

[s. 152]

|| **335. Causa Martini Crzczon cum pueris pie memorie Jacobi Strzelczky, videlicet Katherina et Lucia.** In nomine Domini. Amen. Anno Domini 1519 feria sexta ante Gregorii pape [II III 1519] coram nobis nobili Nicolao Crzewszky burgrabio protunc existente et viceadvocato Blasio Skowronek ceterisque [-advocatis-] scabinis protunc existentibus, videlicet Andrea Cvrzzych, Laurencio Moskal, Laurencio Slonyna, Felice Szwynyach et ceteris bannito in iudicio residentibus. In eodem bannito in iudicio constituta personaliter honesta Katherina pariter et cum viro suo Anthonio Kostelka et sorore eius germana Lucia publice et per expressum fasse sunt, quia domum in Circulo sitam, in quarta parte Circuli, parte ex una Saszyenszka et altera Jacobi mercatoris, iure hereditario eas spectantem post manum defunctam patris eorum et matris, vendiderunt nobili Martino Crzczon victrico earum pro viginti et quinque mrc. numeri consueti in terra currentis, quadraginta et octo gr. in quamlibet computando, excepta parte eiusdem Martini victrici earum, quam pro se reservavit secundum concordiam inter eos per arbitros factam in domo preconsulis [-pii-] Mathie Richlowpathl, videlicet honorabili domino Stanislao Colecz et providis Petro Kobylka, Mathia Gąszyorek ceterisque fidedignis ad hoc specialem vocatis. Vero prenomatus Martinus Crzczon in eodem iudicio partibus posuit octo mrc. penes resignationem per eas factam, quas realiter et cum effectum levaverunt et receperunt, receptas vero super debita distribuerunt, prout modo earum in articulo mortis pronuntiavit et legavit esse solutas. Ex quibus honorabilis dominus Stanislaus Colecz recepit tres mrc. super suum debitum, alias vero tres mrc. ultimas pro domo eidem Mathias Gąszyorek et Kobylka tanquam executores olim Byczkova receperunt et honorabilis dominus Jacobus mansionarius recepit

mrc. olim Johannes Lazar tanquam executor Jaszyenszka eidem unam mrc. super debitum. Reliquam vero pecuniam pro eadem domo ad terminos prefatos Martinus Crzczon obligatus est solvere et hoc sub amissione hereditatis, videlicet per duas mrc. super quantum ius celebratum post Natalem Domini et sic consequenter per duas mrc. usque ad plenariam solucionem eiusdem [-solucionem-] summe viginti quinque mrc. Ex quibus pecuniis prefate sorores obligate sunt solvere. Quam ultimam voluntatem matri earum imprimis pro domo tres mrc., que iam sunt solute, ut supra, domino Jacobo mansionario mrc. solute, fert. tenetur eidem Jaszyenszka, mrc. solute et una eidem tenetur, domino Stanislao Colecz tres. mrc. sunt solute et [-media altera mrc.-] tres fert. tenetur, Andree Pyerdalka mediam alteram mrc. tenetur. Item in villa Choyray Buthowy tres fert. Item Zalas[...] ad Poznaniem mediam mrc. Item Olbrycht Johanni nescitur quid. Item Swiecztow[...] fert. Item Helizabeth viginti gr. minus 4 ternarii tenentur. <Item [...] sic eodem anno Domini 1520 feria sexta Quatuor Temporum Cinerum [2 III 1520] dominus Jaszynszka solvit mrc. ultimam.> <1521 per Martinum Czrczon iam reposita.>

|| [...]positum tres fert. Item Offathowa sedecim gr. Item Pyrzynyna [s. 153] media mrc. cum medio altero gr. Ex quibus pecuniis prefatis pueris repositis pro domo principaliter debita debent persolvi ecclesiastica [-sunt-] et ad pia opera interim. Penes quam pecuniam ecclesiasticam testamentaliter legatam Jaszyenszka debet recipere suam solucionem interim secundum inscriptionem debitores retaxi recipient. Quequidem sorores germane obligate sunt prefatum Martinum Crzczon sua propria impensa defendere ab omnibus impedimentis, si opus fuerit defendere. Datum et actum ut supra. <Anno 1524 prefatus Martinus Krczon solvit duas mrc. feria sexta post festum Agnetis [22 I 1524].>

335. *Sprawa Marcina Krzczona z dziećmi zmarłego Jakuba Strzeleckiego, to jest Katarzyną i Łucją. *W imię Pańskie. Amen. Roku Pańskiego 1519 w piątek przed [świętem św.] Grzegorza papieża wobec nas szlachetnego Mikołaja Krzewskiego urzędującego wówczas burgrabiego i podwójciego Błażeja Skowronka oraz pozostałych zasiadających wówczas na sądzie gajonym ławników, to jest Andrzeja Kurczycha, Wawrzyńca Moskala, Wawrzyńca Słoniny, Feliksa Świnioszka i innych. Na tymże sądzie gajonym stawiała się osobiście uczciwa Katarzyna wraz ze swoim mężem Antonim Kostelką i siostrą Łucją, by jawnie i wyraźnie oświadczyć, że dom mieszczący się w Rynku między Sasieńską a kupcem Jakubem, należący się im na mocy prawa dziedziczenia po śmierci ich ojca i matki, sprzedały szlachetnemu Marcynowi Krzczonowi ich ojczymowi za 25 grzywien pospolitej liczby obiegowej*

[monety] w kraju, licząc po 48 groszy na grzywnę, wyjąwszy część samego Marcina, którą sobie zachował na mocy ugody między nimi zawartej w domu burmistrza Macieja Rychłowpadła przez rozjemców, to jest czcigodnego pana Stanisława Kolca i przezornych Piotra Kobylkę, Macieja Gąsiorka i innych wiarygodnych osób, które do tej sprawy się znalazły. Wspomniany Marcin Krzczon na tym sądzie zapłacił stronom 8 grzywien w związku z uczynionym przez nie powzdaniem, którą to kwotę skutecznie podjęły i otrzymały, a otrzymawszy uregulowały należności wedle tego, co w godzinie śmierci wyrzekł i zapisał, by zostało wypłacone. Z tej kwoty czcigodny pan Stanisław Kolec otrzymał 3 grzywny jako należność, a 3 ostatnie grzywny za dom jako wykonawcy [testamentu] zmarłej Byczkowej otrzymali Maciej Gąsiorek i Kobylka. Czcigodny pan Jakub mansonarz otrzymał 1 grzywnę. Janowi Łazarzowi wypłacono 1 grzywnę jako należność jako wykonawcy. Pozostałe pieniądze za tenże dom Marcin Krzczon zobowiązany jest zapłacić w terminach pod groźbą utraty dziedzictwa, to jest: 2 grzywny na czwartym sądzie odbytym po Bożym Narodzeniu i tak dalej po 2 grzywny aż do pełnej spłaty wspomnianej sumy 25 grzywien. Siostry zobowiązane są dokonać spłaty z tych pieniędzy. Jako ostatnią wolę ich matki za dom 3 grzywny, które już spłacono jak powyżej panu Jakubowi mansonarzowi, 1 wiardunek należy się tej Jasięńskiej, grzywny spłacone, i jedna przynależy się panu Stanisławowi Kolcowi, 2 grzywny zostały spłacone i 3 wiardunki należą się Andrzejowi Pierdałce, 1,5 grz. się należy. Podobnie na wsi Goraj Butowemu 3 wiardunki. Podobnie Zalas[...] pod Poznaniem ½ grzywny. Podobnie Janowi Olbrychtowi nie wiadomo co. Podobnie Swiecztow[...] wiardunek. Podobnie Elżbiecie 20 groszy bez 4 ternarów się należy. <Podobnie [...] tego roku Pańskiego 1520 w piątek na Suche Dni po Środzie Popielcowej pan zapłacił Jasięńskiej ostatnią grzywnę.> <1521 przez Marcina Krzczona zapłacona.>

[...] zapłacono 3 wiardunki. Podobnie Ochwatowa 17 groszy. Podobnie Pyrzynina ½ grzywny i 1,5 grosza. Z tych pieniędzy zapłaconych dzieciom za dom należy w pierwszej kolejności płacić na zbożne cele. Co do pieniędzy zapisanych na kościół w testamencie Jasięńska ma tymczasem otrzymać swoją spłatę zgodnie z zapisem. Rodzone siostry zobowiązane są bronić wspomnianego Marcina Krzczona własnym kosztem od wszelkich roszczeń, gdyby do jakichś doszło. Działo się i dano jak wyżej. <Roku 1524 wspomniany Marcin Krzczon zapłacił 2 grzywny w piątek po święcie [św.] Agnieszki.>

336. Causa Janusz cum Alberto mercatore pro agro unius mansi in villa Blyzna. Coram nobis domino burgrabio Colensi Nicolao Crzemsky et coram Blasio Skowronek viceadvocato et scabinis iuratis Andrea Kurczych et

Petro Swynyoszek, Jacobo Tarchala, Laurencio Moskal, Toma Lyszek, Laurencio Slonyna sive in bannito residentibus feria quarta proxima post Pascha anno Domini millesimo quingentesimo decimo nono [27 IV 1519] constitutus personaliter [-dominus-] providus Janus civis Colensis publice recognovit, quia mansus agri proprii et iure hereditario eum spectante, iacentem penes Dybykoth parte ex una et parte ex altera Alberto Paskala in villa Blyzna, vendidit pariterque resignavit pro quatuor mrc. numeri et monete in terra currentis, quadraginta octo gr. in quamlibet mrc. computando. Penes quam resignacionem prefatus Albertus totalem et integrum solucionem fecit et idem Janusz prefatus pro se et suis legitimis successoribus in eadem hereditate nichil remansit et prefatus Albertus iam habuit omnimodam potestatem in eodem manso tenendi, vendendi, donandi, commutandi et in usus beneplacitos convertendi. Actum et datum quo supra.

336. *Sprawa Janusza z Wojciechem kupcem o łan jego pola we wsi Blizna. *Wobec nas pana burgrabiego Mikołaja Krzewskiego i wobec Błażeja Skowronka podwójciego i ławników przysięgłych Andrzeja Kurczycha i Piotra Świnioszka, Jakuba Tarchały, Wawrzyńca Moskala, Tomasza Łyska, Wawrzyńca Sloniny zasiadających na sądzie gajonym w pierwszą środę po Wielkiejnocy roku Pańskiego 1519 stawił się osobiście przezorny Janusz obywatel Koła, by zeznać jawnie, że łan własnego pola należący mu się na mocy prawa dziedziczenia, znajdujący się we wsi Blizna, z jednej strony Dybikota a Wojciecha Paskala z drugiej, sprzedał jak też powzdał za 4 grzywny liczbę i monety obiegowej w kraju, licząc po 48 groszy na każdą grzywnę. W związku z powздaniem Wojciech dokonał całkowitej i pełnej spłaty, a wspomniany Janusz niczego w tym majątku nie zachował dla siebie czy swoich dziedziców. Co do łana Wojciech otrzymał już możliwość dzierżenia, sprzedawania, darowania, zamiany, obrotu na własny użytek, wedle uznania. Działo się i dano jak wyżej.*

Bannitum iudicium magnum burgrabile celebratum est feria sexta post octavam Corporis Christi anno 1519 [1 VII 1519], quod et ultimum est. Circa quod acta sunt hec in hanc formam.

***Sąd gajony wielki burgrabski odbył się w piątek po oktawie Bożego Ciała roku 1519, który jest ostatnim i którego sprawy następują w ten sposób.**

337. Causa Laurencii Szlaby una cum Simone Koszyelek. Eodem in iudicio actus est coram nobis nobili burgrabio Nicolao Crzewszky necnon et viceadvocato Blasio Skowronek scabinisque tunc existentibus, videlicet Jacobo Tharchala, Laurencio Szlonyna, Andrea Kurczych et ceteris veniens famatus Laurentius Szlaby unacum Simone Koszyelek personaliter prenom[...]

pro omni propinquitare et vicinitate ipsi iam dicto Simoni [...]it, quemquidem Laurencium dictus [s] Simonem in omni cura et fatiga impedimentis sua impensa propria defendere obligatus et super hoc arram iuris so[lvit. Actum et da]tum ut supra.

337. *Sprawa Wawrzyńca Słabego razem z Szymonem Kozielkiem. *Na ten sąd wobec nas szlachetnego burgrabiego Mikołaja Krzewskiego, jak również podwójciego Błażeja Skowronka i urzędujących wówczas ławników, to jest Jakuba Tarchały, Wawrzyńca Słoniny, Andrzeja Kurczycha i innych, stał się osobiście nowetny Wawrzyniec Słaby razem z Szymonem Kozielkiem [...] w sprawie całej bliższości i sąsiedztwa rzeczonemu już Szymonowi [...], którego to Wawrzyniec zobowiązuje się własnym kosztem bronić w każdej trosce, trudzie i niepokojeniu. Ponadto zapłacił pamiętne. Działo się i dano jak wyżej.*

[s. 154]

|| 338. Causa Nicolai Kythka cum Barbare Erbyszczyna. Anno Domini 1519 coram nobis Nicolao Krzewszky burgrabio tunc existente, advocato Blasio Skowronek necnon scabinis Jacobo Tharchala, Laurencio Słonyna, Laurencio Moskal, Felice Szwinyoch et ceteris, veniens honesta Barbara nostras in personas, domum parte una Zosthkowa et parte alia Sthopnyczynszkye, vendidit Nicolao Kythka pro media quarta mrc., cui eandem resignavit, ita late et longe, ut sola habuit, qui prenomminatus Nicolaus Kythka eidem Barbare reposuit pro eadem domo duas sxg. Residuum vero pro indivisim, videlicet Corporis Christi dicta vero Barbara eundem suis propriis impensis ab omni im[pe]dimento defendere obligata est. Prenominatusque etiam Nicolaus amitam in dicta domus usque ultimam ad horam eius servare tenetur. Acta sunt hec ut supra arraque iud[icio so]luta est.

338. *Sprawa Mikołaja Kitki z Barbarą Erbiszczyzną. *Roku Pańskiego 1519 wobec nas Mikołaja Krzewskiego ówczesnego burgrabiego, wójta Błażeja Skowronka, jak również ławników Jakuba Tarchały, Wawrzyńca Słoniny, Wawrzyńca Moskala, Feliksa Świnioszka i innych, przed naszym obliczem stawiała się uczciwa Barbara, [by zeznać, że] dom między Zostkową a parcelą Stopniczyską sprzedała Mikołajowi Kitce za 3,5 grzywny. Któremu też powzdała ten dom, tak wzdłuż i wszerz, jak sama posiadała. Mikołaj Kitka zapłacił tejże za domostwo 2 kopy, a całą niepodzieloną resztę dopłacił na święto Bożego Ciała. Barbara zobowiązana jest uwolnić go własnym kosztem od wszelkich roszczeń, a Mikołaj ma pozwolić mieszkać w domu aż do śmierci ciotce. Działo się jak wyżej i zapłacono pamiętne.*

339. Causa Stanislai fabri de Konyn cum honesta Anna Symkowa. Eodem die et anno bannithoque in iudicio coram nobis Nicolao Krzewszky

burgrabio Colensi, advocato Blasio Skowronek necnon scabinis, videlicet Jacobo Tharchala, Laurencio Moszkal, Andrea Curczych et ceteris, quia Blasius Skowronek personaliter ex parte commissa Stanislai [-resignavit-] recognovit, quia dictus Stanislaus faber de Conyn unacum fratribus honestam Annam liberam facit, quia post ultimam voluntatem mariti sui ex parte ei legata satisfecit coram preconsole et consulatu et aliis tunc existentibus eam ab omni iam impedimento liberam faciendo una et amicis suis. Actum est feria sexta post octavas Corporis Christi anno 1519 [I VII 1519]. Arra iuris soluta est.

339. *Sprawa Stanisława kowala z Konina z uczciwą Anną Szymkową. *Tego dnia i roku na sądzie gajonym wobec nas Mikołaja Krzewskiego burgrabiego kolskiego, wójta Błażeja Skowronka jak również ławników, to jest Jakuba Tarchały, Wawrzyńca Moskala, Andrzeja Kurczycha i innych, Błażej Skowronek osobiście zeznał w sprawie części zapisanej Stanisławowi, że wspomniany Stanisław kowal z Konina razem z braćmi czyni wolną uczciwą Annę, jako że w obecności burmistrza, rajców i innych zadośćuczyniła mu co do jego części [zapisanej] w ostatniej woli jej męża. Od wszelkich roszczeń czyni ją wolną razem z jej bliskimi. Działo się w piątek po oktawie Bożego Ciała roku 1519. Zapłacono pamiętne.*

340. Causa Jacobi cum Stanislao Bezyk. Anno 1519 coram nobis Nicolao Krzewszky burgrabio Colensi tunc esistenti et advocato Blasio Skowronek et scabinis Jacobo Tharchala et Laurencio Slonina, Andrea Curczych et ceteris veniens Jacobus Pypka personaliter recognovit, quia Stanislaus Bezyk pro agro posito, parte una Kuszytha et parte alia Brodzky, totale solucio[n]em fecit et eum ab omni impedimento et fatiga propria impensa defendere obligatus est. Actum ut supra et arra iuris soluta est.

340. *Sprawa Jakuba ze Stanisławem Beszykiem. *Roku 1519 wobec nas Mikołaja Krzewskiego ówczesnego burgrabiego kolskiego i wójta Błażeja Skowronka oraz ławników Jakuba Tarchały, Wawrzyńca Sloniny, Andrzeja Kurczycha i innych stawił się osobiście Jakub Pipka, by zeznać, że Stanisław Beszyk dokonał pełnej spłaty za pole znajdujące się między Kusztą a Brodzkim i zobowiązany jest własnym kosztem bronić go od wszelkiego niepokojenia czy trudu. Działo się jak wyżej, zapłacono pamiętne.*

Iudicium bannitum celebratum est feria quarta proxima [...] festum Martini [16 XI 1519?] per nobilem Jacobum Skothnyczky [bur]grabium Colensem necnon [vice]advocatum Blasium Skowro[nek] [...] iuratis Andream Curczych, Laurencium Moszk[al] [...] etc. Cuius acta in hanc formam [...].

**Sąd gajony odbył się we środę [...] święcie [św.] Marcina wobec Jakuba Skotnickiego, burgrabiego kolskiego, jak również [pod]wójciego Błażeja Skowro[nka] [...] przysięgłych Andrzeja Kurczycha, Wawrzyńca Mosk[ala] [...] itp., którego sprawa w ten sposób [następuje].*

[s. 155]

|| **341. Causa honeste Dorothee seu interlocucio unacum filio suo Balthazar.** Ego Jacobus Skothnyczky protunc burgrabius Colensis et Blasius viceadvocatus unacum scabinis iuratisque, videlicet Nicolao Pyrzyna, Laurencio Moskal, Thoma Lyszchek, Nicolao pileatore, Stanislaio pileatore, Mathia Nyewczasz bannito in iudicio residentibus cras per presentes recognoscimus, quia honesta Dorothea dicta Czyrpystrazyna uxor legitima pro et cum filio suo legitimo Balthazar fecit arrestacionem super pecuniam XX mrc. super domo, quam vendidit Czrczon de Płowcze ad annos discrecionis prefati pueri filii et uxorem Jacobi eiusdem, quam arrestacionem fecerunt debite sub viceadvocato et scabinis supra nominatis. Actum et datum feria quarta proxima ante festum Martini anno 1519 [9 XI 1519].

341. *Sprawa uczciwej Doroty, czyli postanowienie, z synem jej Baltazarem. Ja Jakub Skotnicki ówczesny burgrabia kolski i Błażej podwójci razem z ławnikami i przysięgłymi, to jest Mikołajem Pyrzyną, Wawrzyńcem Moskałem, Tomaszem Łyskiem, Mikołajem kapelusznikiem, Stanisławem kapelusznikiem, Maciejem Niewczasem zasiadającymi na sądzie gajonym w obecności zgromadzonych zeznajemy, że uczciwa Dorota zwana Cierpi-stradziną, prawowita żona, razem ze swoim synem prawowitym Baltazarem wniosła o odroczenie spłaty 20 grzywien za dom, który sprzedał Krzczon z Płowców do czasu aż wspomniany syn osiągnie wiek dojrzały i żona wspomnianego Jakuba. Odroczenie przeprowadzono należycie przy podwójcim i wyżej wymienionych ławnikach. Działo się i dano we środę przed świętem [św.] Marcina roku 1519.

342. Recognicio totalis satisfactionis famati viri Adalberti famati Mathie mensenario [s] Colensi. Eodem bannito iudicio veniens coram nobis personaliter honorabilis dominus Mathias mansionarius Colensis recognovit, quia Adalbertus frater eius pro domo empta pro mrc. tredecim pie memorie honeste domine Margarete cognominate Skoczyłaszka totalem solucionem fecit, nil ultra solvere debet. Hec acta sunt feria quarta ante festum divi Martini proximo anno nostre salutis 1519 [9 XI 1519]. <[...] predictam empcionem vendicionemque existentibus honorabili domino Mathia [...] famato viro Blasio Scowronek coram quibus totalem solucionem [...]>

342. *Zeznanie całkowitego zadośćuczynienia sławetnego męża Wojciecha, sławetnemu Maciejowi mansjonarzowi kolskiemu. Na tym sądzie

gajonym stawil się osobiście wobec nas czcigodny pan Maciej mansjonarz kolski, by zeznać, że jego brat Wojciech nie musi już nic więcej płacić za dom zakupiony za 13 grzywien. Działo się w środę przed świętem św. Marcina w roku 1519. <[...] wspomniany zakup i sprzedaż w obecności czcigodnego pana Macieja [...] sławetnego męża Błażeja Skowronka, wobec których pełną spłatę [...].>

343. [...] Mathia Warchol cum Johanne Sthelymach. [...] bannito in iudicio coram nobili burgrabio Colensi Jaco[...] veniens et personaliter constitutus Johannes Sthelmach [...] [her]editatem sitam parte una Coczuch et parte alia penes [...]jur domino Mathie Varchal, emptam pro [...] quamquidem pecuniam prenominate Mathias totalem [...]. Acta sunt hec die et anno ut supra.

343. *[...] Macieja Warchoła z Janem Stelmachem. [...] na sądzie gajonym wobec szlachetnego burgrabiego kolskiego Jaku[...] stawil się i przybył osobiście Jan Stelmach [...] [dziedz]ictwo znajdujące się między Koczuchem z jednej a [...] panu Maciejowi Warchołowi, kupione za [...] którą to kwotę w całości wspomniany Maciej [...]. Działo się dnia i roku jak wyżej.

|| **Iudicium bannitum celebratum est feria sexta Quatu[or Temporum] anno Domini 1520 Cinerum** [2 III 1520] per burgrabium seu vices gerentem Petrum Szmarzły et viceadvocatum Blasium Skowronek, Andrea Curczych, N[ico]lao Pyrzyna, Luca sutore, Johanne Costella, Stanisłao Czerny, Thoma Lysze[k, Ma]thia Nyewczas. Coram quod acta sunt omnia in hac forma.

[s. 156]

***Sąd gajony odbył się w piątek w Suche Dni po Środzie Popielcowej roku Pańskiego 1520** pod przewodnictwem burgrabiego albo jego zastępcy Piotra Zmarzłego i podwójciego Błażeja Skowronka, Andrzeja Kurczycha, Mi[koł]aja Pyrzyny, Łukasza szewca, Jana Kostelki, Stanisława Czarnego, Tomasza Łys[ka, Ma]cieja Niewczas, którego sprawy tak następują.

344. Concordia Elizabeth Piszczkowa cum Jacobo filio suo. Anno superscripto et die eodem veniens nostras in presencias honesta El[izabeth] [-Katherina-] Pyszczkowa cum filio suo personaliter, prefatus filius nominate Elizabeth recognovit, quia mater eius propria nominata sepe pro patrimonio et parte eius paterna satisfecit eamque ab omni impedimento ac fatiga sua impensa defendere, eodem in iudicio filia eius Dorothea similiter recognovit, quia mater eius propria Elizabeth in eius et pro eius parte maternali satis ac totalem solutionem fecit eidemque in omnibus liberam faciendo ac ab omni impedimento defendere promittens. Arra iuris super hec soluta est.

344. *Uгода Elżbiety Piszczkowej ze swoim synem Jakubem. Roku jak wyżej, dnia tego samego stawila się osobiście przed nami uczciwa El[żbieta]

Piszczkowa razem ze swoim synem, który zeznał, że jego matka zadośćuczyniła mu za dziedzictwo i jego ojcowiznę, oraz że bronić jej będzie własnym kosztem od wszelkich roszczeń czy trudu. Na tym sądzie córka jej Dorota podobnie zeznała, że własna matka jej Elżbieta zadośćuczyniła i dokonała pełnej spłaty za jej macierzyzną, czyniąc ją wolną od wszystkich [należności] i obiecując bronić od wszelkich pretensji. W związku z tym zaplacono pamiętne.

345. Resignacio domus per Paulum Zarychtha et Agnete consortem eius filiamque Margaretham, Agnetis, Stephano sartori. Eodem iudicio in bannito veniens personaliter providus Paulus Zarychtha cum previgna sua Margaretha et Agnethe consorte sua legitima et filia eiusdem veniens personaliter et unanimiter resignaverunt domum seu hereditatem sitam et locatam, una Zachaszrala et altera Stanislao Bratonyek partibus, ita late et longe, uti soli habebant et tenebant, Stephano sartori. Pro qua hereditate dictus Stephanus solvit et totalem solucionem fecit, solvendo eisdem in iudicio octo mrc., pro quibus dictam hereditatem emerat pefatique et supradicti resignatores se obligaverunt ac spoponderunt dictum Stephanum sartorem ab omni impedimento ac propinquitate suis impensis defendere. Acta sunt hec coram supradictis ac nominatis et d[...] super. Ne qua difficultas oriatur in hac inscripcione heres eiusdem, videlicet M[argare]tha filia eiusdem Agnetis matris sue in annos deputatis et ceteris ques[...] suis parentibus eandem summam pro hereditate levare permisit [...].

345. *Powzdanie domu przez Pawła Zarychtę i żonę jego Agnieszkę i córkę Agnieszki Małgorzatę krawcowi Szczepanowi. Na tym sądzie gajonym stawił się osobiście przezorny Paweł Zarychta ze swoją pasierbicą Małgorzatą i swoją prawowitą żoną Agnieszką, by jednomyślnie powzdać dom, czyli dziedzictwo znajdujące się między Zachaszralą a Stanisławem Bratońkiem, tak wzdłuż i wszerz, jak sami mieli i dzierżyli, krawcowi Szczepanowi, za które to dziedzictwo wspomniany Szczepan zapłacił, na tym sądzie dokonując pełnej spłaty 8 grzywien. Wspomnieni powyżej powzdający zobowiązali się i przysięgli, że będą własnym kosztem bronić rzeczzonego krawca Szczepana od wszelkich roszczeń czy bliższości. Działo się wobec wyżej wymienionych [...]. By zapobiec wszelkim przeciwnościom w tym zapisie dziedziczka Małgorzata córka Agnieszki w latach ustalonych [...] poleca swoim rodzicom podjąć tę sumę za dziedzictwo [...].

346. Memoriale Krzczon pro hereditate Jacubek Czy[...]cza. Eodem die et [...] suprascriptis advocato et scabi[nis] [...] personaliter cum arbit[ro] [...] lithkupowecz [...] cognomine Barth[...] || labuntur, rogavit et optavit ne oblivioni illa, que super emptam hereditatem exposuit inscriberenter et

inscripta sunt eo modo, ut arbitri seu testes alias *lythkupnyczy* penes talia existens narraverunt et fassi sunt, quia prenominate Crzczon super hereditatem, quam apud Jacobum Czyrpystracza iam dedit viginti mrc. monete Polonice et numeri, in qualibet mrc. 48 gr. computando, [tr]es boves prefatus Crzczon ultra id quam dedit de [...]tus est viginti mrc. et unum agnum.

346. *Pamiętne Krzczona za dziedzictwo Jakuba Cierpistradzy. Tego dnia i [...] co wyżej wobec wójta i ławni[ków] [...] osobiście z rozje[mcq] [...] litkupnikiem [...] nazwiskiem Barth[...] wyraził życzenie, by nie zapomniano o tym, co wyłożył na zakup dziedzictwa i w ten sposób zostało to zapisane, że rozjemcy tudzież świadkowie, inaczej litkupnicy, obecni przy sprawie opowiedzieli i zeznali, że wspomniany Krzczon za dziedzictwo, za które Jakubowi Cierpistradzy już dał 20 grzywien monety polskiej i liczby, licząc 48 groszy na każdą grzywnę, [tr]zy woły Krzczon oprócz tego, co już dał z [...] 20 grzywien i jedno jagnię.

347. Concordia Anne Pyotrkowa cum consangwineis olim mariti sui, videlicet Nicolao de Dzywyte et Barbara de Przedecz. Eodem die coram nobis bannito in iudicio venientes consangwinei olim Parvi Petri, Nicolaus de Dzywyte et Barbara de Przedecz, recognoverunt et publice fassi [sunt], quia honesta Anna uxor olim Parvi Petri concivis nostra de bonis et propinquitate, quam habebant cum Petro olim Parvo per arbitros concordia inventa fecit. Nam eisdem iam prefata Anna unam mrc. et tunicam pro tribus fert. dedit. Residuitatemque dare tenebitur per annum ad dominicas Domine ne longe prefatique consangwinei prenominate Annam tutam et liberam in omnibus fecerunt nec quod ultra facere eidem obligati sunt nec aliquam mercimonium de hac propinquitate succubent. Datum anno et die ut supra, si autem isti aliquid in his fecerint, succubent penam pactam et institutam per arbitros triginta mrc. <Vero dominica Judica eadem Pyotrkowa eisdem consangwineis solutionem totalem fert. fecit et dimissa est ex omnibus difficultatibus anno Domini 1531 [26 III 1531].>

347. *Ugoda Anny Piotrkowej z krewnymi jej zmarłego męża, to jest Mikołajem z Dziwia i Barbarą z Przedecza. Tego dnia wobec nas na sądzie gajonym stawili się krewni zmarłego Małego Piotra, Mikołaj z Dziwia i Barbara z Przedecza, by zeznać jawnie, że nasza współobywatelka, uczciwa Anna żona zmarłego Małego Piotra, za pośrednictwem rozjemców zawarła ugodę w sprawie dóbr i bliższości, którą miała ze zmarłym Małym Piotrem. Mianowicie, Anna dała im 1 grzywnę i tunikę za 3 wiardunki. Resztę ma dać za rok na niedzielę Palmową i nie później. Wspomnieni krewni czynią Annę wolną od wszelkich [należności] i zobowiązani zostają nie podejmować już

żadnych działań, ani w sprawie tej bliższości nie czynić. Dano roku i dnia jak wyżej. Jeśli zaś krewni złamią te postanowienia, zapłacą karę wymierzoną i nałożoną przez rozjemców w wysokości 30 grz. <Na niedzielę Białą ta sama Piotrkowa tymże krewnym dopełniła pełnej spłaty wiardunku i uwolniona została od wszelkich trudności roku Pańskiego 1531.>

348. Allocutio prima executorum seu vitricorum ecclesie parochialis Colensis super pecuniam quinque mrc., que debet reponere Crzczon pro hereditate Strzeleczy. Eodem die coram nobis bannito in iudicio personaliter honorabilis dominus Mathias protunc vitricus ecclesie parochialis Colensis et famulus Blasius Skowronek officio fretus alloqui sunt prima allocutione super debitum quinque mrc., quam reponere et dare debet Crzczon per annum, videlicet pro quartali Cinerum pro debito, quem erat debitus olim Strzeleczy unacum consorte sua ecclesie parochiali Colensi. Actum ut supra.

348. *Pierwsze wyrzeczenie wykonawców czyli wityrków kościoła parafialnego w Kole w sprawie pieniędzy, to jest 5 grzywien, które powinien zapłacić Krzczon za dziedzictwo Strzeleckiego. Tego dnia wobec nas na sądzie gajonym stawił się osobiście ówczesny wityrk kościoła parafialnego w Kole czcigodny pan Maciej oraz sławetny Błażej Skowronek, swemu urzędowi wierny, by przemówić w pierwszym wyrzeczeniu w sprawie należności 5 grzywien, które zapłacić i dać ma Krzczon na rok, to jest na Środę Popielcową, jako spłatę długu, który niegdyś był winien Strzelecki razem ze swoją żoną kościołowi parafialnemu w Kole. Działo się jak wyżej.

349. |=Resignacio hereditatis per Barbaram Schyszczyna Johanni Ma[...] g[...]. eodem iudicio bannito veniens honesta Barbara Schyszczyna personaliter [...] resignavit domum mutuo deceptam alias hereditatem pro hereditate seu domum pro domo primo mutuato. Cuiusquidam Barbare domus sita est inter domum [F]elicis Pedzywyathr et a parte post domum Domżala, ita late et longe, uti [...] [ten]uit et habuit. Ipse tamen Johannes Mayk super hanc domum honeste Barbare Schyszczyna dare debuit ultra pecuniam et dedit tres mrc. minus fert. [...] [m]ediam sxg. pro festo Sancte Crucis Exaltacionis [...] vero dicta Barbara sua propria impensa eum [...] omni impedimento ac difficultate, si quam habebit [...] et datum anno et die ut supra. Arraque iuris [...]|=

349. *=Powzdanie dziedzictwa przez Barbarę Szyszczynę Janowi Małikowi]. Na tym sądzie gajonym osobiście stawiała się uczciwa Barbara Szyszczyna [...], by powzdać dom zamieniony za dziedzictwo lub dom, jeden na [drugi] zamieniony. Dom wspomnianej Barbary znajduje się między domem [Feliksa] Pędziwiatra a tyłami domu Domżala, tak wzdłuż i wszerz, jak [...] [dzier]żył i miał. Ponadto Jan Maik był winien uczciwej Barbarze Szyszczynie

pieniądze: wypłacił jej 3 grzywny bez wiardunku [...] [p]ół kopy na święto świętego Podwyższenia Krzyża Świętego [...] a rzeczona Barbara na własny koszt go [...] wszelkich roszczeń i trudności, jeśli jakieś będzie miał. [Działo się] i dano roku i dnia jak wyżej. Pamiętne [...]. =]

|| **Iudicium bannitum universale celebratum feria sexta ipso die Blasii** anno Domini millesimo quingentesimo vigesimo [3 II 1520] cuius acta sequuntur inferius scripta.

[s. 158]

**Sąd gajony zwyczajny odbył się w piątek w dzień [św.] Błażeja roku Pańskiego 1520, którego sprawy następują niżej zapisane.*

350. Resignacio domus Blasii pie memorie Gawlowey domus Gregorio funifici. Anno Domini 1520 coram nobis Wolff vices gerente burgrabii nobilis domini Jacobi Szkothnyczky et [-advocato-] viceadvocato Blasio Skowronek necnon scabinis seu iuratis tunc existentibus, videlicet Laurenzio Moszkal, Nicolao Kuyawka, Thoma Lyszek, Stanislaio Czerny, Mathia Nyewczas veniens personaliter Blasius Skowronek resignavit domum sitam in platea Thorunensi, una Andrea Perelka et alia Costella partibus, ita late et longe, ut ipse in curam suscepit, emptam pro septem mrc. et fert. Quiquidem Gregorius unam mrc. iam solvit. Residuitateque solvere debet, primam mrc. pro festo Exaltacionis Crucis, secundam per annum et sic deinceps usque ad totalemolucionem prescriptusque Blasius eundem Gregorium in omnibus impedimentis sua propria impensa defendere obligatus est. Acta hec sunt anno et die ut supra.

350. *Powzdanie domu zmarłej Gawłowej przez Błażeja Grzegorzowi powroźnikowi. Roku Pańskiego 1520 wobec nas Wilka [występującego] w zastępstwie burgrabiego, szlachetnego pana Jakuba Skotnickiego, oraz podwójciego Błażeja Skowronka, jak również ławników i przysięgłych wówczas urzędujących, to jest Wawrzyńca Moskala, Mikołaja Kujawki, Tomasza Łyska, Stanisława Czarnego, Macieja Niewczas, osobiście stawił się Błażej Skowronek, by powzdać dom znajdujący się przy ulicy Toruńskiej, między Andrzejem Perelką a Kostelką, tak wzdłuż i szerz, jak sam wziął w swoją pieczę, zakupiony za 7 grzywien i wiardunek, z czego wspomniany Grzegorz wypłacił już 1 grzywnę. Co do reszty, ma zapłacić pierwszą grzywnę na święto Podwyższenia Krzyża Świętego, drugą na rok następny i tak dalej aż do pełnej spłaty. Ponadto wyżej wspomniany Błażej zobowiązany został własnym kosztem bronić tego Grzegorza od wszelkich roszczeń. Działo się i dano roku i dnia jak wyżej.

351. Causa Petri Szmarszly cum Mathia Baranek. Eodem die et anno ut supra partem et persona non existente veniens famatus Petrus Zmarszly sui

debiti non oblitus domum in debito eiusdem Mathie Baranek accepit, videlicet in septem fl., sitam una Chomel et alia Czarkowszky partibus [-sitam-], ita late et longe, accepit, uti prescriptus Mathias tenuit et uti eandem prevenit. Ipseque Petrus de iure eandem suscepit, obligatus ad reformandum ad annum et sex septimas [s], ut ipsius creditores cum [...] annus et sex septimane elapsus fuit et creditor seu heres domus huius non venerit, uti propria et iure assecutam, uti melius fuerit, reformabit, vel si ipse prenominate domus heres redigerit cum ipse concordiam faciet. Actum et datum ut supra.

351. *Sprawa Piotra Zmarzęgo z Maciejem Barankiem. Tego dnia i roku jak wyżej, pod nieobecność drugiej strony, stawiał się sławetny Piotr Zmarzę, nie zapomniawszy o swoim, dom obciążony długiem tegoż Macieja Baranka przejął, to jest na 7 florenów, znajdujący się między Chmielem a Czarnockim, tak wzdłuż i wszerz, otrzymał, jak dzierzył wspomniany Maciej i jak sam Piotr zgodnie z prawem przejął do oparowania na rok i 6 tygodni, jak jego wierzycieli z [...] rok i 6 tygodni upłyne a wierzyciel albo dziedzic domu tego nie stawia się, jak wynika z prawa, jak będzie lepiej [...] albo jeśli sam wspomniany pan dziedzic zawrze z nim ugodę i pobierze pieniądze. Działo się i dano jak wyżej.

352. Concordia honeste Margaret[e] cum [...] previgna sua et filia [...]. Eodem bannito in iudicio coram [...] [Ma]rgaretham consortem olim Mathie [...] Stanislao similiter duas alias [...]ebitur.

352. *Uгода uczciwej Małgorzaty z jej krewną i córką [...]. Na tym sądzie gajonym wobec [...] Małgorzatę żonę Macieja [...] Stanisławowi podobnie dwie czyli [...].

[s. 159]

|| <due mrc. ab eodem Warcho[...]> [...] prenominate Margaretha solvere obligata es[t] [...] mrc. super quam summam iam solvit duas mrc., pro quolibet anno reponere debet, videlicet pro festo Nativitatis Christi usque ad totalemolucionem. Acta sunt hec die et anno ut supra. Prenominate due mrc. ex consensu preconsulis et tutorum eiusdem filie Mathias Warchol misse sunt. Item ad disponendum tunicam eidem in Wylunij.

<2 grz. od tegoż Warcho[ła]> [...] wspomniana Małgorzata zobowiązana została wypłacić [...] przyrzeczone, z której to kwoty już wypłaciła 2 grzywny, winna też płacić każdego roku na święto Bożego Narodzenia aż dokona pełnej spłaty. Działo się tego dnia i roku, co wyżej wspomniane 2 grzywny za zgodą burmistrza i opiekunów tejże córki Macieja Warchoła zostały zapłacone. Także tunikę do rozporządzenia w Wieluniu.

353. Resignatio horti per Mathiam Gąszyorek Nicolao Czerzy<szhy>-thka. |=Eodem in iudicio Mathias Gąszyorek resignavit hortum Nicolao

Czerzyszhythka emptum pro |-quinque-| media quinta mrc., sitam inter hortum Johannis Jarzabek et pratum Vyeycza parte ex altera. Cuius hortus prenominatus Nicolaus cum matre sua solvit et totalem solucionem fecit Mathiasque Gąszyorek eundem sua propria impensa ab omnibus impedimentis defendere obligatus est. Acta sunt anno, die ut supra.=|

353. *Powzdanie ogrodu przez Macieja Gąsiorka Mikołajowi Czerzyszhytce |=Na tym sądzie Maciej Gąsiorek powzdał ogród Mikołajowi Czerzyszhytce, zakupiony za 4,5 grzywny, znajdujący się między ogrodem Jana Jarzabka z jednej i brzegiem Wiejczy z drugiej strony. Ogród ten wspomniany Mikołaj wraz ze swoją matką spłacił, dokonując pełnej spłaty, a Maciej Gąsiorek zobowiązany został tego [Mikołaja] bronić własnym kosztem od wszelkich roszczeń. Działo się w roku i dniu jak wyżej. =|

354. Resignacio domus Czyebanaszka Nicolao Wychnycz. Eodem in iudicio honesta Anna Czyebanaszka personaliter veniens resignavit domum Nicolao Wychnycz, ita longe et late, uti ipsa tenuit. Quequidem domus sita est parte una Anna mercatrice et ipsa platea. Cuius hereditatis solutio totalis facta est eademque Anna ab omnibus impedimentis eum defendere, impensa propria obligata est. Acta hec anno et die ut supra.

354. *Powzdanie domu Ciebonaszki Mikołajowi Wichniczowi. Na tym sądzie uczciwa Anna Ciebonaszka stawiała się osobiście, by powzdać dom Mikołajowi Wichniczowi, tak wzdłuż i wszerz, jak sama dzierżyła. Dom ten znajduje się z jednej strony między kupcową Anną i samą ulicą. Za dziedzictwo to dokonano pełnej spłaty, a wspomniana Anna zobowiązana została bronić go własnym kosztem od wszelkich roszczeń. Działo się roku i dnia jak wyżej.

355. Resignacio hereditatis Anthonii Kostelka Dominico doleatori. Eodem iudicio bannito constituti personaliter Johannes Costella cum filiis suis, videlicet Bartholomeo et Anthonio, resignaverunt uti unanimi resignaverunt domum sitam inter Balyńka et parte ex alia Schowa, tam longe et late, uti ipsi tenuerunt, omnia impedimenta ac consangwi[...] eandem domum pro sex mrc. emptam prenominate Domi[nicus] [...] solvit, quam ipsi iam nominati sua impensa propria defendere [...] hec anno et die ut supra.

355. *Powzdanie dziedzictwa Antoniego Kostelki Dominikowi bednarzowi. Na tym sądzie gajonym stawiał się osobiście Jan Kostelka ze swymi synami, to jest Bartłomiejem i Antonim, by powzdać jednomyślnie dom położony między Balinką z jednej i Sową z drugiej strony, tak wzdłuż i wszerz, jak sami dzierżyli, wszelkich pretensji i krewn[...] tenże dom kupiony za 6 grzywien wspomniany Dom[inik] [...] spłacił, którą wyżej już wspomniani własnym kosztem bronić [...] w roku i dniu jak wyżej.

[s. 160]

|| **Bannitum iudicium magnum [bur]grabia[le]** [...] sexta in crastino Corporis Christi [8 VI] an[no] [...] 15[20] [...] est. Circa quod hec infrascripta acta [...] hunc [...].

Sąd gajony wielki burgrabski odbył się [...] w piątek w dzień po Bożym Ciele [8 VI] ro[ku] [...] 15[20] [...]. Którego sprawy niżej spisane [następują w] tym [porządku].

356. Resignatio domus Petri Cozanka Petro Czyeczywa. Anno Domini 1520 coram nobis nobili burgrabio Jacobo Skothnyczky et Blasio advocato vices gerente necnon scabinis tunc existentibus, videlicet Nicolao Pyrzyna, Nicolao Kuyawka, Thoma Lyszek, Martino Bednarz et ceteris veniens personaliter Petrus Kozanka publice resignavit domum emptam pro quinque sxg. famato Petro Czyeczywa, sitam |-inter-| penes domum eiusdem Petri nominati Cozanka |-vero altera-| penes domum in postico Mathie *kucharsz groczky* altera partibus. Quidem Petrus Czyeczywa eidem Petro Cozanka totale solutionem fecit et prenominaus Petrus Cozanka eundem Petrum Czyeczywa |-ab omni propinquitate-| ab omni difficultate et impedimento |-eundem-| sua impensa propria defendere obligatus est. Acta sunt hec anno ut supra.

356. *Powzdanie domu Piotra Kozanki Piotrowi Cięciwie. Roku Pańskiego 1520 wobec nas szlachetnego burgrabiego Jakuba Skotnickiego i Błażeja zastępującego wójta, jak również urzędujących wówczas ławników, to jest Mikołaja Pyrzyny, Mikołaja Kujawki, Tomasza Liska, Marcina Bednarza i pozostałych, stawiał się osobiście Piotr Kozanka, by jawnie powzdać dom zakupiony za 5 grzywien Piotrowi Cięciwie, położony obok domu Piotra zwanego Kozanka i z tyłu Macieja kucharza zamkowego z drugiej. Piotr Cięciwa dokonał pełnej spłaty na rzecz tego Piotra Kozanki, a wspomniany Piotr Kozanka został zobowiązany własnym kosztem bronić od wszelkich pretensji i roszczeń wspomnianego Piotra Cięciwę. Działo się to w roku jak wyżej.

357. Causa Petri Cobyłka cum Luca Maszlko. Anno Domini 1520 nos Jacobus Skothnyczky et Blasius Skowronek viceadvocatus unacum scabinis prescriptis recognoscimus, quomodo Petrus Kobyłka ad maiorem Luce Maszłowycz in quibusdam obiciendis fideiubit et fideiussores certos statuit se obligans cum eodem Petro nostro in iudicio respondere, qui modo tali obligatus est se statuisset post Pascha in sex septimanis et non fecit, nam Petrus Cobyłka id silencio causam hanc pertransire nolens primo, secundo, tercio et quarto iuri sistebat eundem Lucam Maszłowycz formam et Magdeburgensis iuris ius vocat, qui Lucas non venit, quare et causam amisit, nam eadem ratione obligatus est eum non venerit in sex septimanis eundem Petrum una et

cum fideiussore Laurencio Pyesczonek liberum facere stibulata manu promisit primo et ipsius ius eundem ab omnibus [impedi]mentis modo premissis liberum fecit. Acta sunt hec anno [...] supra.

357. *Sprawa Piotra Kobyłki z Łukaszem Masłkiem. Roku Pańskiego 1520 my, Jakub Skotnicki i podwójci Błażej Skowronek razem z wymienionymi ławnikami zeznajemy, że Piotr Kobyłka poręczył Łukaszowi Masłkowi w pewnych zarzutach i przedstawił wiarygodnych poręczycieli, zobowiązując się odpowiadać z tym Piotrem na naszym sądzie, w ten sposób był zobowiązany stawić się w sześć tygodni po Wielkanocy, czego nie uczynił. Ponieważ Piotr Kobyłka nie chciał zachować w tej sprawie milczenia, na pierwszym, drugim, trzecim, czwartym sądzie, tegoż Łukasza Masłka wedle prawa magdeburskiego wezwał na sąd, na który Łukasz nie przyszedł, dlatego też przegrał sprawę, bowiem do tego został zobowiązany, a nie przyszedł przez sześć tygodni. Wspomnianego Piotra wraz z poręczycielem Wawrzyńcem Piszczonkiem obiecał uczynić wolnym od wszelkich roszczeń i w powyższy sposób wolnym uczynił. Działo się w roku [...] [jak] wyżej.

358. Satisfact[io] [...] recogni[...]. Eodem die veniens [...]maniste recogn[...] eidem Johanni pro [...] solucio et satis [...] inscripcio admissa [...] est. Hec [...].

358. *Zadośćucz[nienie] zeznan[...]. Tego dnia stawił się [...]zezna[...] temu Janowi za [...] spłata i zadość[...] wpis dopuszczony [...] został. To [...].

|| **Bannitum [iudicium] magnum celebratum feria sexta** ante festum [s. 161] Martini [9 XI] anno Domini 1520. Circa quod cause infrascripte acte sunt in hunc modum.

***[Sąd] gajony wielki odbył się w piątek przed świętem [św.] Marcina** roku Pańskiego 1520. Którego sprawy niżej zapisne następują w ten sposób.

359. Resignatio partis ortuli Andree Clesmethr honorabili domino Mathie commendario et eius successoribus. || Iudicium particulare bannitum seu burgrabiale celebratum est feria sexta ipso die sancti Clementis secundo [23 XI 1520] in presencja nobilis Jacobi Skothnyczky et viceadvocato Blasio Skowronek et scabinis ipsius, videlicet Andrea Kurczych, Nicolao Pyrzyna, Nicolao Kuyawka, Martino Bednarz, Thoma Lasschek, Luca sutore, StanislaŃ Czerny et Mathia Nyewczas, cuius acta infrascripta secuntur in hunc modum. [s. 162]

359. *Powzdanie części ogródka Andrzeja Klesmetra czcigodnemu administratorowi Maciejowi i jego dziedzicom. Drugi sąd zwyczajny gajony albo burgrabski odbył się w piątek w dniu św. Klemensa w obecności szlachetnego Jakuba Skotnickiego i podwójciego Błażeja Skowronka oraz ławników,

to jest Andrzeja Kurczycha, Mikołaja Pyrzyzny, Mikołaja Kujawki, Marcina Bednarza, Tomasza Liska, Łukasza szewca, Stanisława Czarnego i Macieja Niewczasa, którego sprawy następują w ten sposób.

360. Resignatio particule ortuli per Andream Slosrasz et eius filium Laurencium honorabili domino plebano Felici Lessyeczky et domino Mathie mensionario [s] Colensi, protunc commendario Colensi, et eorundem successoribus. Anno Domini millesimo quingentesimo vigesimo feria sexta ipso die sancti Clementis [23 XI 1520] coram nobis Jacobo Szkothnyczky burgrabio protunc Colensi et viceadvocato Blasio Skowronek necnon iuratis superius descriptis veniens providus Andreas Sloscharz unacum filio suo Laurencio, non compulsus nec coactus, nec aliquo errore devio seductus per expressum fassus est et recognovit se vendidisse partem ortuli proprii empti pro media sxg. minus medio secundo gr. Resignavit unacum filio suo, ita longe, uti emptor, videlicet honorabilis dominus Mathias super iam expressus sibi elocutus est pro necessitate ecclesie seu aliquo vicario, in qua parte hortuli siti in postico stube ex parte una et domicule [s] organiste parte ex altera stuba iam situata est. Quiquidem honorabilis dominus Mathias pro eodem hortulo sufficientem solucionem fecit secundum taxam et convencionem prius expressam. Et prenomинatus Andreas cum filio suo Mathia honorabili et eius successoribus taliter resignavit omnem propinquitatem ab eodem remotus et super hoc arram iuris solvit. Acta sunt hec anno et die ut supra.

360. *Powzdanie części ogrodu przez Andrzeja Ślusarza i jego syna Wawrzyńca czcigodnemu panu plebanowi Feliksowi Lesieckiemu i Maciejowi mansjonarzowi kolskiemu, wówczas administratorowi kolskiemu, i dzieciom tychże. Roku Pańskiego 1520, w piątek, w dzień św. Klemensa, wobec nas, ówczesnego burgrabiego kolskiego Jakuba Skotnickiego i podwójciego Błażeja Skowronka, jak również wobec wyżej wymienionych przysiężników, stawiał się przezorny Andrzej Ślusarz wraz ze swoim synem Wawrzyńcem, nie zmuszony ani zniewolony, ani jakimś innym błędem zwiedziony, by wyraźnie zeznać, że sprzedał część własnego ogrodu za ½ kopy bez 1,5 grosza i powzdał wraz ze swoim synem, tak wzduż jak wszierz, iż kupujący, to jest czcigodny pan Maciej, powyżej już wymieniony, zrzekł się na potrzeby kościoła czy samego wikariusza, w której to części ogrodu znajdującego się na tyłach izby z jednej i domku organisty z drugiej strony mieści się już izba. Czcigodny Maciej za ten ogród dokonał zadowalającej spłaty zgodnie z ustaloną ceną, jak stało w umowie wcześniej spisanej. Wspomniany Andrzej wraz ze swoim synem czcigodnemu Maciejowi i jego prawowitym dziedzicom powzdał całą bliższosc, a ponadto zapłacił pamiętne. Działo się w roku i dniu jak wyżej.

361. Causa executorum honorabilis domini Nicolai prepositi [...] ac secristiani [s] cum provido Johanne Jarzabek. Item eodem die supra expresse veniens nostram in presenciam honorabili[s] dominus prepositus cum domino Nicolao secristiano per expressum recognoverunt et per expressum fassi sunt se vendidisse hereditatem olim domini A[ndree] Barloczky sitam parte ex una Anthonii Costelka et Pypczyna parte ex altera, in cuius parte anteriori ex opposito Maczocha manet, pro u[na] sxg. monete et numeri Polonialis in terra currentis, Johanni Ja[...], ita longe et late, uti solus tenuit et habuit, eidem resignando et [omnimo]dam potestatem tribuendo et omnem propinquitatem a se ipsius et [...] || eiusdem propinquitatis amonentis eundem [s. 163] Johannem Jarzabek cum sua posteritate ab omni impedimento sua propria impensa defendere obligati sunt et super hoc arram iuris solverunt. Actum anno et die ut supra.

361. *Sprawa wykonawców czcigodnego pana Mikołaja prepozyta [...] i zakrystiana z przezornym Janem Jarząbką. Tego dnia co wyżej, stawil się przed nasze oblicze czcigodny pan prepozyt wraz z panem Mikołajem zakrystianem, by wyraźnie zeznać, że sprzedali dziedzictwo zmarłego pana A[ndrzej] Barlockiego, znajdujące się położone między Antonim Kostelką z jednej strony a Pipczyną z drugiej, w którego przedniej części mieszka Maciocha, za 1 kopę monety i liczby polskiej, obieguowej w kraju, Janowi Ja[rząbkowi], tak wzdłuż i wszerz, jak sam dzierzył i posiadał, temu powzdając i pełne władztwo przekazując i wszelką bliższość od siebie samego i [...] zobowiązani zostali bronić własnym kosztem tego Jana Jarząbka i jego potomków od wszelkich roszczeń, a ponadto zapłacili pamiętne. Działo się w roku i dniu jak wyżej.

362. Causa honeste Katharine [s] cum laborioso Petro Pyotuska de Ruszkow seu concordia. |=Item eodem die veniens nostras in presencias laboriosus Petrus Pyothruszka de Ruszkow recognovit et per expressum fassus est totalem concordiam pro propinquitatem olim Jacobi viro prenominate Katherine, quam inventus ac concordiam arbitrum, videlicet in quatuor mrc., quarum duas prenominate Katherine circa concordiam unam et aliam in iure reposuit; duas vero reliquas, unam pro festo Sancte Crucis et aliam per annum similiter pro festo Sancte Crucis. Idemque Petrus in omnibus his quitat et liberam facit ab omneque alia propinquitatem sua propria impensa et impedimento defendere obligatus est nec amplius aliquid de eadem propinquitatem [-def-] dicere tenebitur sub vadio triginta mrc. et super hoc arra iuris soluta est. Actum et datum die et anno ut supra. Iam ipsa Katherine superius nominata omnium Petro superius dicto solvit et hoc arram iuris solvit.=|

362. *Ugoda uczciwej Katarzyny z pracowitym Piotrem Pietruszką z Ruszkowa. |=Tego dnia stawil się przed nami pracowity Piotr Pietruszka z Ruszkowa, by zeznać i wyraźnie oświadczyć, że w pełni zawarł ugodę co do bliższości zmarłego Jakuba, męża wspomnianej Katarzyny, to jest 4 grzywien, z których to 2 grzywiny, to jest pierwszą i drugą, wspomniana Katarzyna złożyła. Z pozostałych dwóch jedną ma zapłacić na święto Świętego Krzyża, a drugą za rok podobnie na święto Świętego Krzyża. Tenże Piotr kwituje ją z wszystkiego i czyni wolną od wszelkiej bliższości na własny koszt i obowiązany jest bronić jej od wszelkich roszczeń, jak też nic więcej z tej bliższości zobowiązany jest nie dochodzić pod karą 30 grzywien. Ponadto zapłacił pamiętne. Działo się i dano w dniu i roku jak wyżej, gdy już wspomniana Katarzyna wszytsko Piotrowi zapłaciła i uiściła pamiętne. =|

363. In causa concordie faciende, videlicet inter Johannem Dlugy civem in Colo et inter Jacobum pileatorem Jurek civem in Colo anno Domini 1520. Coram nobis burgrabio Skothnyczki, Blasio advocato necnon iuratis civitatis Colo, videlicet Andrea Kurczych, Nicolao Kwyawka, Mathias Nyewczas, Laurencio Szlonyna, Marthino doleatore, Thoma Lyssek, Nicolao Pyrzyna veniens nostram ad presenciam providus Jacobus pileator pro concordia facienda cum Johanne Dlugi concive nostro in Colo secundum ius civile de actu satisfecit ipsi predicto |-Jacobus pileatore concivi nostro Johannis Dlugy-| Jacobo pileatori ipse prefatus Johannes Dlugy prout superius scriptum. Ipse quidem Johannes Dlugy tenetur ab illo Jacobo pileatore sartagine exemere in duabus septimanis sub tempore et anno predicto et alias *zaklachem* iuris cuius civilis et super hoc Jacobus pileator concivis noster arram iuris solvit. Insuper Johannes Dlugy tenetur facere concordiam cum prefato pileatore Jacobo, quod impensis, quas impendebat causidico ipse pileator Jacobus diebus [...] fatigis eius sub eodem vadio triginta mrc. Anno quo supra, die vero sabbatho post festum sancti Andree [I XII 1520].

363. *W sprawie zawarcia ugody między obwatelem Koła Janem Długim i czapnikiem Jakubem Jurkiem, obywatelem Koła, roku Pańskiego 1520. Wobec nas, burgrabiego Skotnickiego, wójta Błażeja jak również ławników miasta Koła, to jest Andrzeja Kurczycha, Mikołaja Kujawki, Macieja Niewczas, Wawrzyńca Słoniny, bednarza Marcina, Tomasza Liska, Mikołaja Pyrzyny stawil się w naszej obecności przezorny czapnik Jakub w sprawie zawarcia ugody z Janem Długim, obywatelem Koła, według prawa miejskiego. Wspomnianemu czapnikowi Jakubowi zadośćuczynil Jan Długi, jak wyżej zapisano. Sam Jan Długi zobowiązany jest od czapnika Jakuba odebrać patelnię w ciągu dwóch tygodni w czasie i roku wyżej wspomnianym, czyli „zaklachem”.

Ponadto czapnik Jakub zapłacił przysądne. Jan Długi zaś zobowiązany jest zawrzeć ugodę ze wspomnianym czapnikiem Jakubem, zobowiązując się, że kosztami, które poniósł sam czapnik Jakub w dni [...] zwolni go od wszelkich kłopotów pod karą 30 grzywien. Działo się to w roku jak wyżej, w sobotę po święcie św. Andrzeja.

Iudicium particulare bannitum seu burgrabiale celebratum per nobilem dominum Jacobum Skothnyczky vel eius vices gerentem [...] non Blasium Skowronek viceadvocatum feria sexta [in crastino] sancti Nicolai [7 XII 1520] necnon in presencia scabinorum [...] || existentibus, videlicet Andrea Curczych, Nicolao Pyrzyna, Thoma Lysszek, Stanislao Anyolek, Martino Bednarz, Felice Swynyoch, Mathia Nyewczas, cuius acta secuntur in hanc formam, que sequitur.

[s. 164]

**Sąd zwyczajny gajony czyli burgrabski odbył się w piątek, nazajutrz po św. Mikołaju, wobec szlachetnego pana Jakuba Skotnickiego lub jego zastępcy, [...] także podwójciego Błażeja Skowronka, jak również w obecności [...] wówczas urzędujących ławników, to jest Andrzeja Kurczycha, Mikołaja Pyrzyny, Tomasza Liska, Stanisława Aniolka, Marcina Bednarza, Feliksa Świnioszka, Macieja Niewczasa, którego sprawy następują w ten sposób.*

364. Satisfactio Petri Czyeczywa cum Mathia Jany pro hereditate. Coram nobis nobili Jacobo Skothnyczky eius vicesgerentem necnon Blasio Skowronek viceadvocato et scabinis protunc residentibus et suprascriptis iudicio in bannito veniens Mathias Jany nostras in presencias recognovit et per expressum fassus est, quia Petrus Czyeczywa pro domo seu hereditate sita, parte una Dzyerawszky et altera Chucharsz, ita late et longe, uti solus tenuit et habuit, eidem Mathie Jany satisfecit et omnimoda persolvit. Quicquid Mathias Jany prenomiatum Petrum Czyeczywa ex una cum suis successoribus ab omni impedimento ac difficultate et omni propinquitae sua propria impensa eum et eos defendere obligatus est. Acta sunt hec anno et die ut supra. Super quod arra iuris soluta est. Coram nobis nobili Jacobo Skothnyczky eius vicesgerente necnon Blasio Skowronek viceadvocato et scabinis protunc residentibus et suprascriptis iudicio in bannito veniens Mathias Jany nostras in presencias recognovit et per expressum fassus est, quia Petrus Czyeczywa pro domo seu hereditate sita, parte una Dzyerawszky et altera Chucharsz, ita late et longe, uti solus tenuit et habuit, eidem Mathie Jany satisfecit et omnimoda persolvit. Quicquid Mathias Jany prenomiatum Petrum Czyeczywa ex una cum suis successoribus ab omni impedimento ac difficultate et omni propinquitae sua propria impensa eum et eos defendere obligatus est. Acta sunt hec anno et die ut supra. Super quod arra iuris soluta est.

364. *Zadośćuczynienie Piotra Cięciwy z Maciejem Jany w sprawie dziedzictwa. *Wobec nas, szlachetnego Jakuba Skotnickiego, jego zastępcy, jak również podwójciego Błażeja Skowronka i wówczas urzędujących, wyżej wymienionych ławników, stawił się na sąd gajony Maciej Jany, by w naszej obecności zeznać i wyraźnie stwierdzić, że Piotr Cięciwa za dom czyli dziedzictwo swoje, znajdujące się między Dzierawskim z jednej a Chucharzem z drugiej strony, tak wzdłuż i wszerz, jak sam dzierżył i posiadał, zadośćuczynił Maciejowi Jany i wszystko spłacił. Maciej Jany został zobowiązany bronić własnym kosztem wspomnianego Piotra Cięciwę wraz z jego dziedzicami od wszelkich pretensji. Działo się w roku i dniu jak wyżej. Ponadto opłacono pamiętne.*

365. Concordia Johannis Dlugy et Mathie Jany, Andrea Pyerdalka cum Petro Kobylka seu dimissio ex fideiussoria. Eodem die bannito in iudicio veniens Petrus Kobylka procuracione premissa contra partes supra nominatos pro fideiussoria sedecim mrc. cum fert., quam fideiusserunt pro Johanne Mrzawka deceptorum ab eisdem executoribus, sed translapso anno inscriptionis in libros civiles idem Petrus Kobylka sese damnatum et iudicatum nesciens [...] reque devictum eosdem fideiussores prenominate ex hac fideiussoria liberos fecit eisdem secundum formam iuris, inscriptionem admisit ne [...] in dicta fideiussoria aliquod dicti fideiussores impedimentum [...]. Acta sunt hec anno, die ut supra. Super hoc arra s[o]luta est.

365. *Uгода Jana Długiego i Macieja Jany, Andrzeja Pierdalki z Piotrem Kobylką albo zwolnienie z poręczenia. *Tego dnia stawił się na sąd Piotr Kobylka, przeciwko wyżej wymienionym stronom, za poręczenie 17 grzywien z wiardunkiem, co poręczyli za Jana Mrzewkę. Lecz po upływie roku od dokonania wpisu do ksiąg miejskich tenże Piotr Kobylka nie wiedząc, że został skazany i [...] tychże wspomnianych poręczycieli uwolnił od poręczenia i wobec nich polecił dokonać wpisu według zwyczaju prawa [...] we wspomnianym poręczeniu jakichś pretensji wspomnieni poręczyciele [...]. Działo się w roku, dniu jak wyżej. Ponadto opłacono pamiętne.*

366. Satisfactio iuridica Johannis Dlugy cum Johanne [Jen]. Eodem die quia prenominate Johannes Dlugy pro quibusdam in iudicio bannito obiectis a Johanne Jen secundum modum iuris sibi et suis legitimis pueris et amicis satisfacere volens, ponendum sustebat contra eundem iam dictum Johannem Jen [...] || obligacionem. Quiquidem Johannes non eidem respondebat nec incepto satisfecit. Quare iusticiam eidem Johanni secundum nostrum ius faciendum, secundum obligacionem Jen eundem Johannem Dlugy liberum ab omnibus impedimentis seu facimus inscriptionem

ob meliorem memoriam libri nostri advocacie permisimus et admisimus tamquam libero et satisfacienti. Actum et datum anno et die ut supra. Arra iuris super hoc soluta est.

366. *Zadośćuczynienie sądowe Jana Długiego z Janem [Jenem]. Tego dnia, w którym wspomniany Jan Długi zechciał według zwyczaju prawa zadośćuczynić Janowi Jenowi, jego prawowitym dzieciom i bliskim na sądzie gajonym w sprawie pewnych zarzutów wysuniętych przez tego Jana, albo zobowiązań, na które to Jan nie odpowiadał mu ani nie zadośćuczynił. Z tego względu według naszego prawa należy się sprawiedliwość temu Janowi i zgodnie ze zobowiązaniem uwalniamy Jana Długiego od wszelkich pretensji i ku lepszej pamięci poleciliśmy i zezwoliliśmy sporządzić o nim, jako wolnym i zadość czyniącym, zapis w naszej księdze wójtowskiej. Działo się w roku jak wyżej. Ponadto opłacono pamiętne.

Iudicium particulare bannitum celebratum est feria sexta infra octava [s] Agnetis [25 I 1521] in presencia nobilis domini Wolfgangi burgrabii protunc Colensis necnon viceadvocato Blasio Skowronek et iuratis Andrea Kurczych, Martino Bednarz, Nicolao Pyrzyna, Thoma Lysszek, Laurencio Slonyna et Mathia Nyewczasz, cuius acta inferius scripta secuntur.

***Sąd zwykły gajony** odbył się w piątek w oktawie [św.] Agnieszki w obecności szlachetnego pana Wolfganga, wówczas burgrabiego kolskiego, jak również podwójciego Błażeja Skowronka i przysiężnych Andrzeja Kurczycha, Marcina Bednarza, Mikołaja Pyrzyny, Tomasza Liska, Wawrzyńca Sloniny i Macieja Niewczasa, którego sprawy niżej zapisane następują.

367. Resignacio aree per Johannem Kostelka cum filiis suis legitimis, videlicet Bartholomeo et Anthonio Laurencio doleatore cognominato Lorincz. Anno Domini millesimo quingentesimo vigesimo primo coram nobis burgrabio Wolfgango et viceadvocato Blasio Skowronek necnon scabinis superius enominatis constitutus providus Johannes Kostella unacum filiis superius scriptis personaliter hereditatem seu [-hered-] aream sitam parte una Gregorio powroszynek et alia Nicolao Kwyawka sitam, emptam pro fert., provido Laurencio cognominato Loryncz resignavit. Pro quaquidam hereditate idem Laurencius totalem solucionem prefatis resignatoribus fecit. Ipsi vero resignatores superius scripti obligati sunt quidam Laurencium ab omni impedimento ac vicinitate seu propinquitate sua propria impensa defendere, si opus fuerit. Acta sunt hec anno et dato ut supra.

367. *Powzdanie parceli przez Jana Kostelkę ze swoimi prawowitymi synami, to jest Bartłojem i Antonim, Wawrzyńcowi bednarzowi nazwiskiem Lorencz. Roku Pańskiego 1521 wobec nas, burgrabiego Wolfganga

i podwójciego Błażeja Skowronka, jak również wyżej wymienionych ławników, stawił się osobiście przezorny Jan Kostelka wraz z wyżej wymienionymi synami, by powzdać dziedzictwo czyli parcelę położoną między Grzegorzem powroźnikiem z jednej a Mikołajem Kujawką z drugiej strony, sprzedaną za wiardunek przezornemu Wawrzyńcowi nazwiskiem Lorencz, za które to dziedzictwo tenże Wawrzyniec dokonał pełnej splaty wspomnianym powzdającym. Wyżej wymienieni powzdający zobowiązani zostali własnym kosztem bronić Wawrzyńca od wszelkiego niepokojenia, gdyby taka była potrzeba. Zdziałano i dano jak wyżej.

368. Resignacio domus per Albertum Kowal Paulo cum uxore sua propria Katherina cognominata Quotkowszky. Anno Domini 1521 coram nobis nobili Wolfgango et viceadvocato Blasio Skowronek necnon et scabinis tunc existentibus et superius enumeratis constitutus personaliter providus Albertus Faber resignavit suam [do]mum seu hereditatem, emptam pro medio novem fert., sitam una Mathia [...]hta et altera area Korzyelnikowszky partibus, ita late et longe, uti [solus] tenuit, nil propinquitatis eidem servando aut relinquendo. Quiquidem Paulus [...] sua propria impensa ab omnibus difficultatibus ac propinquitatibus defen[dere ob]ligatus est et super hoc arris soluta est. Actum et da[tum] anno, die ut supra.

368. *Powzdanie domu przez Wojciecha Kowala Pawłowi i jego żonie Katarzynie zwanej Kwiatkowską. Roku Pańskiego 1521 wobec nas, szlachetnego Wolfganga i podwójciego Błażeja Skowronka, jak również wówczas urzędujących, wyżej wymienionych ławników stawił się osobiście przezorny Wojciech Kowal, by powzdać swój dom czy dziedzictwo zakupione za 8,5 wiardunku, znajdujący się między Maciejem z jednej [...] a parcelą Koziełnikowskiego z drugiej strony, tak wzdłuż i wszerz, jak [...] dzierżył, żadnej bliższości sobie nie zachowując, ale powzdając, który to Paweł [...] własnym swoim kosztem od wszelkich trudności czy bliższości zobowiązany został bronić, a ponadto opłacono przysądne. Działo się i dano w roku, dniu jak wyżej.

[s. 166]

|| **Iudicium bannitum** celebratum est tercio feria sexta post festum Dorothae [8 II 1521] per nobilem Jacobum Skhonyczsky [s] burgrabium Colensem necnon viceadvocatum Blasium Skowronek presentibus seu astantibus iuratis Andrea videlicet Kurczych, Nicolao Kuyawka, Martino Bednarz, Nicolao Pyrzyna, Thoma Lyssek, Mathia Nyewczas, Johanne Czarnoczky, cuius acta sequuntur inferius scripta in hunc modum.

***Sąd gajony odbył się po raz trzeci w piątek, po święcie [św.] Doroty, pod przewodnictwem Jakuba Skotnickiego burgarbiego kolskiego, jak również podwójciego Błażeja Skowronka i w obecności ławników, to jest Andrzeja**

Kurczycha, Mikołaja Kujawki, Marcina Bednarza, Mikołaja Pyrzyny, Tomasza Liska, Macieja Niewczasa, Jana Czarnockiego, którego sprawy niżej spisane następują w ten sposób.

369. Fideiussoria ex parte Margarethe, Nicolai, Gregorii de Strzelno per Nicolaum Pyrzyna cum Thoma Lyssek. Anno Domini 1521 coram nobis nobili Jacobo Skothnyczky et advocato Blasio Skowronek necnon scabinis tunc residentibus, videlicet Andrea Kurczych, Nicolao Kvyawka, Martino Bednarz, Nicolao Pyrzyna, Thoma Lyssek, Mathia Nyewczas, Johanne Czarnoczky venientes personaliter circumspecti viri Nicolaus cum Gregorio cives de Strzelno cognati seu consanguinei olim Katherine Nyewszthalowa statuerunt certos et legitimos fideiussores, videlicet Nicolaum Pyrzyna et Thoma Lyssek concives nostros pro parte propinquitatis eidem cessa seu data, videlicet pro tribus mrc. numeri Polonialis et monete in regno currentis, in qualibet mrc. quadraginta octo gr. numerando. Quosquidem fideiussores dicti seu prenominati Nicolaus cum Gregorio de Strzelno obligati sunt defendere ab omni impedimento propinquorum maiorum et minorum, si opus fuerit, sua propria impensa et hereditate absque omni difficultate prenominatorum fideiussorum. Acta sunt hec anno, die ut supra. Super quod iuris arra soluta est.

369. *Poręczenie ze strony Małgorzaty, Mikołaja [i] Grzegorza ze Strzelna przez Mikołaja Perzynę i Tomasza Liska. Roku Pańskiego 1521 wobec nas, szlachetnego Jakuba Skotnickiego i wójta Błażeja Skowronka, jak również urzędujących wówczas ławników, to jest Andrzeja Kurczycha, Mikołaja Kujawki, Marcina Bednarza, Mikołaja Pyrzyny, Tomasza Liska, Macieja Niewczasa i Jana Czarnockiego stawili się osobiście rozważni mężowie Mikołaj i Grzegorz, obywatele ze Strzelna, krewni zmarłej Katarzyny Niewstałowej, by ustanowić pewnych i prawowitych poręczycieli, to jest Mikołaja Pyrzynę i Tomasza Liska, naszych współobywateli, w sprawie części bliższości przypadłej im czy też danej, to jest 3 grzywien liczby polskiej i monety obieguwej w królestwie, licząc po 48 groszy na grzywnę, których to poręczycieli wspomniani Mikołaj z Grzegorzem ze Strzelna zobowiązani zostali bronić od wszelkich pretensji bliskich, starszych i młodszych, jeśli byłaby taka potrzeba, własnym kosztem i z własnego dziedzictwa, jak też od wszelkiej trudności wspomnianych poręczycieli [uwolnić]. Działo się w roku i dniu jak wyżej. Ponadto oplacono pamiętne.

370. Item eodem die veniens honesta Anna Scharzalyna cum Mathia suo fratre germano et viro suo legitimo constituerunt et statuerunt dignos fideiussores, videlicet Johannem Mayk et Martinum Tchorz pro parte eis [concessa] post mortem olim Katherine Nyewszthalowa, videlicet pro duabus

mrc. monete currentis in regno. Quosquidem fideiussores superius persone [...] obligati sunt defendere ab omni impedimento propinquorum maiorum et [mino]rum, si opus fuerit, sua propria impensa absque omni difficultate fideiussorum. Acta sunt hec anno et die ut supra. Arra [iuris] hoc soluta est.

370. **Tego dnia stawila się uczciwa Anna Szarzalina ze swoim bratem rodzonym Maciejem i prawowitym swoim mężem, by ustanowić godnych poręczycieli, to jest Jana Maika i Marcina Tchórza w sprawie części im [przypadłej] po śmierci Katarzyny Niewstałowej, to jest w sprawie 2 grzywien monety obiegowej w królestwie. Wyżej wymienione osoby poręczyciele [...] zobowiązani zostali bronić od wszelkich pretensji bliskich, starszych i [młod]szych, jeśli byłaby taka potrzeba, własnym kosztem, od wszelkiej trudności [spadłej] na poręczycieli. Działo się to w roku i dniu jak wyżej. Zapłacono pamiętne.*

[s. 167]

371. Resignacio domus seu hereditatis [...] [Z]amlyna cum pueris suis legitimis, videlicet Regina [...], Martino [...]. || Coram nobis nobili Jacobo Skothnyczky necnon Blasio Skowronek viceadvocato necnon scabinis superius scriptis veniens honesta Martha relicta olim Janusii unacum filiabus suis legitimis, videlicet Regina et Anna, hereditatem suam domum suam [s] parte una in acie platee Toruniensis et parte alia penes Warchal, emptam pro viginti mrc. monete Polonialis et in regno currentis, resignavit seu resignaverunt in manus circumspecti Martini Pathoczka, ita longe et late, uti solus tenuit et habuit. Quiquidem Martinus penes contractum proximum novem mrc. posuit, ulteriorem vero summam, videlicet undecim mrc. solvere tenebitur pro quolibet festo sancti Michaelis per tres mrc. et per annum alias tres mrc. Et ita consequenter usque ad totalem solucionem. Et dicta Martha cum suis filiabus prescriptis eundem Martinum Pathoczka ab omni propinquitate et omni impedimento sua propria impensa defendere obligata est. Actum et datum anno et die ut supra. Arra super hoc iuris soluta est. <Item eidem Martinus Patoczka solvit sex mrc. honeste Marte Janusarwa, quequidem predictarum sex mrc. percepit solucionem et coram nobis recognovit et adhuc tenetur quinque mrc. Actum feria quinta post Invocavit anno Domini 1523 [27 II 1523].>

371. **Powzdanie domu czyli dziedzictwa [...] Zamlina ze swoimi prawowitymi dziećmi, to jest Reginą [...], Marcinem [...]. Wobec nas, szlachetnego Jakuba Skotnickiego, jak również podwójciego Błażeja Skowronka oraz wyżej wymienionych ławników, stawila się uczciwa Marta, wdowa po zmarłym Januszu, wraz ze swoimi prawowitymi córkami, to jest Reginą i Anną, by powzdać dom swój znajdujący się na rogu ulicy Toruńskiej z jednej, a obok*

Warchoła z drugiej strony, zakupiony za 20 grzywien monety polskiej, obiegowej w królestwie. Powzdąły go na ręce przezornego Marcina Patoczki, tak wzdłuż i wszerz, jak same dzierżyły i posiadały. Wspomniany Marcin zgodnie z umową najpierw 9 grzywien zapłacił, a resztę sumy, to jest 11 grzywien, ma zapłacić na każde święto św. Michała po 3 grzywiny i co roku kolejne 3 grzywiny. Tak ma czynić aż do pełnej spłaty. Wspomniana Marta ze swoimi wyżej wymienionymi córkami zobowiązana została uwolnić Marcina Patoczkę własnym kosztem od wszelkich pretensji. Działo się w roku i dniu jak wyżej. Ponadto zapłacono przysądne. <Podobnie Marcin Patoczka zapłacił 6 grzywien uczciwej Marcie Januszowej, która otrzymała wspomnianych 6 grzywien, co też wobec nas zeznała i obecnie ma otrzymać 5 grzywien. Działo się to w czwartek po niedzieli Wstępnej roku Pańskiego 1523.>

Iudicium bannitum est celebratum feria sexta post dominica Invocavit seu ante festum Mathie apostoli [22 II 1521]. Et hoc quarto seu ultimo per Abraam vices burgrabii gerens, videlicet nobilis domini Jacobi Skothnycz[ky] et viceadvocatum Blasium Skowronek necnon scabinis tunc residentibus, videlicet Andrea Curczych Johanne Kostella, Martino Bednarz, Nicolao Pyrzyna, Thoma Lyssek, Mathia Nyewczas et Johanne Drwal, cuius acta infra scripta sequuntur in hunc modum.

**Sąd gajony odbył się w piątek po pierwszej niedzieli Wstępnej przed świętem Macieja Apostoła. I tak po raz czwarty, czyli ostatni, wobec Abrahama, zastępującego burgrabiego, to jest szlachetnego Jakuba Skotnickiego, i podwójciego Błażeja Skowronka, jak również wówczas urzędujących ławników, to jest Andrzeja Kurczycha, Jana Kostelki, Marcina Bednarza, Mikołaja Pyrzyny, Tomasza Liska, Macieja Niewczas i Jana Drwala, którego sprawy niżej zapisane następują w ten sposób.*

372. Resignacio mansi per Johannem Lora et uxorem eius legitimam Katherinam Adalberto Kyeszyerszky. [Co]ram nobis nobili Jacobo Skothnycz[ky] necnon vice eius gerente Abraam [...] protunc burgrabio Colensi et viceadvocato Blasio Skowro[nek] et scabinis superius scriptis veniens laboriosus Johannes Lora una[cum] legitima uxore sua Katherina personaliter et per expressum resignavit [man]sum agri emptum pro tribus mrc. monete Polonialis in regno [curr]entis, videlicet in qualibet mrc. 48 gr. computando, circumspecto [...] de Kyeysrze situm parte una penes Clementem et alia circa prata [...]ie, ita longe et late, prout solus habuit et tenuit in villa Nagorna. Quiquidem Albertus totalem et omnimodam sufficienciam || pro dicto manso facit. Et idem Johannes Lora unacum sua uxore Katherina eundem supradictum Albertum sua propria impensa ab omni propinquitate ac impedimento

[s. 168]

defendere obligatus est et super hoc arram iuris solvit. Acta sunt hoc die, hora ut supra. <Iuris satisfactio.>

372. *Powzdanie łanu przez Jana Lorę i jego prawowitą żonę Katarzynę Wojciechowi Kiesierskiemu. *Wobec nas, szlachetnego Jakuba Skotnickiego jak również zastępcy Abrahama, [...] podówczas burgrabiego kolskiego i podwójciego Błażeja Skowro[nka] oraz wyżej wymienionych ławników stawił się osobiście pracowity Jan Lora wraz z prawowitą swoją żoną Katarzyną i wyraźnym głosem powzdał łan pola zakupiony za 3 grzywny monety polskiej, obiegowej w królestwie, licząc po 48 groszy na każdą grzywnę, przezornemu [...] z Kiezzry, znajdujący się obok Klemensa z jednej i przy łakach z drugiej strony [...], tak wzdłuż i wszerz, jak sam miał i dzierżył we wsi Nagórna, który to Wojciech całkowitą i pełną splatę czyni za wspomniany łan. Tenże Jan Lora wraz ze swoją żoną Katarzyną zobowiązany został wspomnianego Wojciecha własnym kosztem uwolnić od wszelkiej bliższości i przyszłych roszczeń. Ponadto zapłacił pamiętne. Działo się to w dniu i godzinie jak wyżej. <Prawne zadośćuczynienie>.*

373. Concordia clerici Jacobi previgni cum suo victrico Johanne Lyssz. *Veniens discretus Jacobus prevignus supra nominati Johannis Lyssz personaliter coram nobis iam prescriptis recognovit victricus eiusdem sibi sufficientem satisfactionem in bonis maternis facit seu pro heredita sita parte una Craszczyzna et parte alia brasarii Mrzewczyna liberum fecit et eidem inscriptum libri advocacie libere admisit tamquam satisfaciendem eundemque suum victricum idem Jacobus prevignus suus ab omni impedimento ac propinquitate alia sua propria impensa et pecunia defendere obligatus est. Acta sunt hec anno, die et loco supra descriptis iurisque arra soluta est.*

373. *Uгода kleryka Jakuba pasierba ze swoim ojczymem Janem Lisem. *Stawił się osobiście wobec nas, już wymienionych, przezorny Jakub, pasierb wyżej wymienionego Jana Lisa, by zeznać, że jego ojczym zadośćuczynił mu co do dóbr matczynych, czyli dziedzictwa znajdującego się przy Kroszczynie z jednej a słodownią Mrzewczyny z drugiej. Uwolnił go od wszelkich roszczeń i zezwolił na zapis w księdze wójtowskiej, że jego ojczym zadośćuczynił mu. Tenże Jakub, jego pasierb, zobowiązany został bronić go własnym kosztem od wszelkich pretensji i bliższości. Działo się to w roku, dniu i miejscu wyżej wymienionych. Zapłacono pamiętne.*

374. Concordia honeste Katherine Pypczyna cum circumspecto Alberto mercatore pro orto. *Eodem die iudicio bannito veniens honesta Katherine Pypczyna coram nobis prenominitis personaliter constituta iniit concordiam cum circumspecto Adalberto mercatore hunc in modum, quia dicta Katherine*

per istos et verso arbitros demolita pro orto dicto et supra nominato Adalberto mercatori vendito concordiam iniit eundem Albertum liberum faciendo ab omni impedimento eidem admittendo eundem ortum commutare, vendere et in usus proprios convertere, ita late et longe, uti solus maritus dicte Katherine tenuit et habuit, eundem sua propria impensa et pecunia ab omni impedimento ac propinquitate defendere obligata est. Idem vero Albertus eandem Katherineinam Pypczyna ab [...] per virum pie memorie eidem contractis libera et tamquam [...] dimittit nec aliquam memoriam facere obligatus est, quam [...] si una [...] aliquam mentionem fecit aut facere [...] cumbet seu luet penam triginta mrc. secundum || et modum nostrum civile. Acta sunt hec anno, die ut supra et super hoc arra iuris soluta est.

[s. 169]

374. *Ugoda uczciwej Katarzyny Pipczyny z przezornym kupcem Wojciechem w sprawie ogrodu. Tego dnia na sądzie gajonym stawiała się osobiście uczciwa Katarzyna Pipczyna wobec nas, wyżej wymienionych, i zawarła ugodę z przezornym Wojciechem w ten sposób, że wspomniana Katarzyna przez tych prawdziwych rozjemców nie zmuszona, w sprawie rzeczzonego ogrodu, sprzedanego wyżej wymienionemu kupcowi Wojciechowi, zawarła ugodę, uwalniając go od wszelkich pretensji i temu zezwalając ogród ten zamienić, sprzedać, obracać na własny użytek, tak wzdłuż i szerz, jak sam mąż rzeczony Katarzyny dzierżył i miał. Ponadto zobowiązana została własnym kosztem i pieniądzem bronić wspomnianego Wojciecha od wszelkich pretensji i bliższości. Ten Wojciech wspomnianą Katarzynę Pipczynę od [...] przez jej zmarłego zaciągniętymi wolną i [...] uwalnia, przez co [...] jeśli jedną [...] wspomni albo wspomnieć [...] poniesie karę 30 grzywien zgodnie z normą prawa cywilnego. Działo się to w roku, dniu jak wyżej, a ponadto zapłacono pamiętne.

375. Dimisio ex iure Katherine Mrzewczyna vocata per Petrum Kobylka. Eodem die honesta Katherinein Mrzewczyna vocata per providum Petrum Kobylka ad ius primo et secundo, tercio, quarto [iuxta] consuetudinem iuris eidem respondere parata erat, sed idem Kobylka terminum negligens ratione infirmitatis et incurabiliter sua re seu causa procedens ab omnibus impedimentis iam ultra eidem non facturum ius supremum abiudicavit et eandem Katherineinam ab impedimentis et citationibus iam liberam fecit. Acta sunt hec anno et die ut supra. Arraque super hoc soluta est.

375. *Zwolnienie z procesu Katarzyny Mrzewczyny przez Piotra Kobylkę. Tego dnia uczciwa Katarzyna Mrzewczyna pozwana przez przezornego Piotra Kobylkę przed sąd po raz pierwszy, drugi, trzeci i czwarty zgodnie ze zwyczajem prawa temu odpowiedzieć była gotowa. Lecz ów Kobylka, nie dotrzymując

terminu z powodu choroby, by jej więcej nie niepokoić, odstępuje od sądu wyższego i wspomnianą Katarzynę od niepokojenia i pozywania uwalnia. Działo się to w roku i dniu jak wyżej. Ponadto zapłacono pamiętne.

376. Mayk. Reposicio pecunie mutuo accepte per Johannem Mayk olim Katherine Nyewsthalowa. Iudicio in bannito coram supra scriptis burgrabio nec non viceadvocato et scabinis Johannes Mayk personaliter veniens, reposuit pecuniam mutuo acceptam mrc. numero quinque, et in presencia Nicolai et Gregorii civium de Strzelno amicorum seu consangwineorum olim Katherine Nyewsthalowa. Quequidem nominata Mayk dicti consangwynei quitat et ab omni impedimento liberum faciunt suaque propria impensa, si opus fuerit, eundem defendere obligati sunt. Actum die anno ut supra et super hoc arra iuris soluta est.

376. *Maik. Złożenie pieniędzy pożyczonych przez Jana Maika zmarłej Katarzynie Niewstałowej. *Na sądzie gajonym wobec powyżej wymienionych burgrabiego jak również podwójciego i ławników stawił się osobiście Jan Maik, by złożyć pieniądze otrzymane jako pożyczkę, to jest 5 grzywien, w obecności Mikołaja i Grzegorza, obywateli ze Strzelna, przyjaciół czy krewnych zmarłej Katarzyny Niewstałowej, którego to Maika wspomniani krewni kwitują i uwalniają od wszelkich pretensji własnym kosztem, gdyby zaszła konieczność, zobowiązani są go bronić. Działo się to w dniu i roku jak wyżej, a ponadto opłacono pamiętne.*

Iudicium bannitum civile celebratum est primo feria sexta post Conductum Pasche [12 IV 1521] per viceburgrabium famatum Bernardum necnon viceadvocatum Blasium Skowronek et iuratos, videlicet Andream Kurczych, Nicolaum Pyrzyzna, Martinum Bednarz, Thomam Lysszek, Johannem Kostella, Mathia Nyewczasz, Johannem Czarnoczky anno Domini mille[si]mo quingentesimo vigesimo primo, cuius acta sequuntur in hunc [m] odum.

***Sąd gajony odbył się po raz pierwszy w piątek po Niedzieli Przewodniej wobec podburgrabiego, sławetnego Bernarda, jak również podwójciego Błażeja Skowronka i ławników, to jest Andrzeja Kurczycha, Mikołaja Pyrzyzny, Marcina Bednarza, Tomasza Liska, Jana Kostelki, Macieja Niewczasza, Jana Czarnockiego roku Pańskiego 1521, którego sprawy następują w ten sposób.**

377. [Re]signacio domus seu hereditatis per Stanislaum Wochowycz Andree [W]yszrbyenszky pileatori et uxori eius. Eodem veniens laboriosus Stanislaus Wochowycz personaliter veniens nostrum in [iudiciu]m bannitum hereditatem seu domum sitam parte ex una penes Grodzycz[...] [e]t alia parte penes Nicolaum serifabrum, emptum pro tribus mrc., [...]avit famato

Andree pileatori Wyeszrzybenszky et uxori eius, || ita longe et late, uti solus [s. 170] tenuit et habuit. Cui prenomatus Andreas circa resignationem dedit mediam secundam mrc. minus duabus gr., ultimam vero summam pecunie trium mrc. solvere tenebitur pro primo iure post Pascha per annum sub amissione hereditatis eiusdem dictusque Stanislaus Wochowy robora pro edificacione domus eiusdem eidem Andree quindecim, capeciam unam, sex scilindrarum, alias *dzarnycz*, cum quatuor curribus arille adducere sua propria impensa adducere [s] obligatus est eundem defendere de [s] ab omni impedimento ac propinquitate sua impensa propria. Actum et datum die et anno ut supra. Super quod arra iuris soluta est.

377. **[Po]wzwanie domu czyli dziedzictwa przez Stanisława Wachowicza Andrzejowi [W]ierzbieńskiemu kapelusznikowi i jego żonie.* *Wtedy też stawił się osobiście pracowity Stanisław Wachowicz na sąd nasz gajony, by [pow]zdać dziedzictwo czyli dom znajdujący się mieszczący się między Grodzic[...] z jednej a obok Mikołaja ślusarza z drugiej strony, sprzedany za 3 grzywny sławetnemu Andrzejowi Wierzbieńskiemu czapnikowi i jego żonie, tak wzdłuż i wszerz, jak sam dzierżył i posiadał, któremu wspomniany Andrzej w związku z powzdaniami dał 1,5 grzywny bez 2 groszy. Resztę kwoty, 3 grzywny, będzie zobowiązany zapłacić na pierwszym sądzie po Zmartwychwstaniu za rok pod groźbą utraty tego dziedzictwa, a wspomniany Stanisław Wachowicz piętnaście kłód dębowych na budowę tego domu Andrzejowi z czterema wozami został zobowiązany dostarczyć na własny koszt, a także ma uwolnić go od wszelkich pretensji i bliższości własnym kosztem. Działo się to w dniu i roku jak wyżej. Ponadto zapłacono pamiętne.*

378. Discreti Sebastiani Stanisłao Wochowycz resignacio. Eodem die veniens personaliter nostrum ad iudicium bannitum discretus Sebastianus olim filius Jacobi Grzywa hereditatem suam sitam parte ex una penes Grodzyczky et alia penes Nicolaum serifabrum resignavit Stanisłao Wochowycz, ita longe et late et longe [s], uti solus tenuit et habuit, eundem defendere ab omni iure et impedimento seu propinquitate sua propria impensa obligatus est. Quiquidem Stanislaus eidem Sebastiano prenominato omnimodam solutionem fecit. Super quod arra iuris soluta est. Acta sunt hec anno et die ut supra.

378. **Powzwanie przez przezornego Sebastiana Stanisławowi Wachowiczowi.* *Tego dnia stawił się osobiście na sąd nasz gajony przezorny Sebastian, syn zmarłego Jakuba Grzywy, by powzdać swoje dziedzictwo, znajdujące się między Grodzickim z jednej a Mikołajem ślusarzem z drugiej strony, Stanisławowi Wachowiczowi, tak wzdłuż i wszerz, jak sam dzierżył i miał, a ponadto*

zobowiązany został bronić go od wszelkiego [pozwania] przed sąd, pretensji czy bliższości własnym kosztem. Stanisław wobec tego Sebastiana dokonał pełnej spłaty. Ponadto zapłacono pamiętne. Działo się to w roku i dniu jak wyżej.

Iudicium bannitum civile celebratum est feria sexta post Ascensionis Domini anno Domini 1521 [10 V 1521] per nobilem Jacobum Skothnyczky burgrabium Colensem seu vices eius gerentem Petrum Myernyk et per viceadvocatam Blasium Skowronek necnon scabinos, videlicet Andream Kurczych, Nicolaum Pyrzyna, Johannem Kostella, Nicolaum Kuyawka, Thomam Lissek, Martinum Bednarz, Mathiam Nyewczasch et Johannem Drwal. Cuius acta sequuntur infrascripta in hanc formam.

**Sąd gajony odbył się w piątek po Wniebowstąpieniu Pańskim roku Pańskiego 1521 wobec szlachetnego burgrabiego kolskiego Jakuba Skotnickiego bądź jego zastępcy Piotra Miernika oraz podwójciego Błażeja Skowronka jak również ławników, to jest Andrzeja Kurczycha, Mikołaja Pyrzyny, Jana Kostelki, Mikołaja Kujawki, Tomasza Liska, Marcina Bednarza, Macieja Niewczasza i Jana Drwala, którego sprawy następują w ten sposób.*

379. Resignacio domus Michaeli lanifici per Annam Squirczychna et pueros eiusdem, videlicet Dorotheam et Mathiam ge[...]nas necnon **Andream Wyerszbyenszky**. Eodem iudicio in bannito honesta Anna uxor Andree Wyerszbyenszky unacum pueris superius [...] personaliter est per expressum resignavit domum sitam una penes Albertum [...]rem et alia Thoma Lyssek partibus modo mutuato hac domum [...], ita longe et late, uti sola cum pueris suis tenuit. Cui quid[...] || Michael lanifex super hanc commutationem eidem addit sex mrc., eidem satis faciens nec ultra super id debitus est aliquid et dicta Anna cum viro suo et pueris iam scriptis nominatum Michaellem ab omni impedimento seu propinquitate [-alia-] eundem defendere et impedimentis sua propria impensa obligatus [s] est ne sibi et suis pueris ab quam propinquitatem relinquens. Acta sunt hec die, anno ut supra et super id arra iuris soluta est.

[s. 171]

379. *Powzdanie domu sukiennika Michała przez Annę Skwierczychową i dzieci teże, to jest Dorotę i Macieja, jak również Andrzeja Wierzbieńskiego. Na tym sądzie gajonym uczciwa Anna, żona Andrzeja Wierzbieńskiego wraz z dziećmi wyżej wymienionymi [...] osobiście powzdala wyraźnym głosem dom znajdujący się między Wojciechem [...] a Tomaszem Liskiem z drugiej strony; w drodze zamiany ten dom [...] tak wzdłuż i szerz, jak sama z dziećmi dzierżyła, której [...]. Sukiennik Michał w związku z tą zamianą dopłacił teże 6 grzywien, zadość jej czyniąc, przez co nie jest już niczego jej winny.

Wspomniana Anna z mężem swoim i dziećmi wyżej wymienionymi rzeczzonego Michała zobowiązana została własnym kosztem bronić od pretensji, nie pozostawiając sobie ani dzieciom niczego z tej bliskości. Działo się to dnia i roku jak wyżej. Ponadto zapłacono pamiętne.

380. Resignacio domus per Michaellem lanificem Andree Wyerszbyenszky. Eodem die veniens circumspetus Michael lanifex resignavit domum seu hereditatem sitam parte una in postico Stanislai Szlypan et parte alia penes Johannem Sthelmach, ita longe et late, uti solus tenuit et habuit |cui quidam Michaeli novite| Andree Wyerszbyenszky unacum uxore eius. Quiquidem Andreas eidem Michaeli sufficientem satisfactionem fecit cumque nominatus Michael liberum fecit et ab omni propinquitatem seu difficultatibus sua propria impensa defendere obligatus, nil similiter sibi et suis propinquis nil relinquens. Acta sunt hec anno, die ut |supra| supra. Hoc arra iuris soluta est.

380. *Powzdanie domu Andrzejowi Wierzbieńskiemu przez sukiennika Michała. Tego dnia stawił się przezorny sukiennik Michał, by powzdać dom czyli dziedzictwo znajdujące się z jednej strony na tyłach Stanisława Złegopana, a z drugiej obok Jana Stelmacha, tak wzdłuż i wszerz, jak sam dzierżył i miał, Andrzejowi Wierzbieńskiemu i jego żonie. Wspomniany Andrzej wystarczająco zadośćuczynił Michałowi, a wspomniany Michał uwolnił i został zobowiązany od wszelkiej bliskości czy trudności własnym kosztem go bronić, nie zachowując niczego dla siebie czy swoich bliskich. Działo się w roku i dniu jak wyżej. Ponadto zapłacono pamiętne.

381. Levacio pecunie per Petrum Myesschoch cum uxore Anna. Eodem die veniens nostras in presencias seu suprascriptum honestus Petrus cum uxore sua Anna personaliter et per expressum fassus est, quia bona paterna et materna per effectum et totaliter uxoris sue dicte Anne levavit nec ultra aliquam propinquitatem se habere ad predictam suam fassus est nulli impedimentum. In hac re facere se obligaverunt ibidem existentibus aminiculis Alberto cum Andrea de Ladoruczko ad idem consentientibus nec ultra aliquod in talibus impedimentum facere voluit. Actum et datum die et anno ut supra arraque iuris soluta est.

381. *Pobranie pieniędzy przez Piotra Miąska z żoną Anną. Tego dnia stawił się osobiście w obecności wyżej wymienionych uczciwy Piotr ze swoją żoną Anną, by wyraźnym głosem zeznać, że dobra ojcowskie i matczyne faktycznie i całkowicie żony swojej Anny pobrał i oświadczył, że nie ma już więcej żadnej bliskości względem wspomnianej i nie będzie jej niepokoił. Zobowiązali się do takiego postępowania w obecności bliskich Wojciecha i Andrzeja z Ladorudza, zgodnych co do tego samego. Ponadto wyrzekł się

w tej sprawie wszelkich pretensji. Działo się to dnia i roku jak wyżej. Zaplaco-
cono pamiętne.

Iudicium bannitum particulare celebratum est quarto feria sexta [...] festum Penthecosten per nobilem Jacobum Skothnyczky burgrabium protunc [...] necnon viceadvocatum Blasium Skowronek et iuratos, videlicet [And]ream Kurczych, Nicolaum Pyrzyna, Nicolaum Kuyawka, Martinum [Bedn]arz, Mathiam Nyeweczass, Thomam Lysszek et Johannem Czarnoczky [anno] Domini millesimo quingentesimo vigesimo primo. Cuius acta [...] inferius scripta in hunc modum.

**Czwarty sąd gajony odbył się w piątek [...] po Zesłaniu Ducha Świętego wobec szlachetnego Jakuba Skotnickiego, ówczesnego burgrabiego, [...] jak również podwójciego Błażeja Skowronka i ławników, to jest [And]rzeja Kurczycha, Mikołaja Pyrzyny, Mikołaja Kujawki, Marcina [Bedn]arza, Macieja Niewczasa, Tomasza Liska i Jana Czarnockiego [roku] Pańskiego 1521, z której sprawy [...] niżej zapisane w ten sposób.*

[s. 172] **382. [...] nobilis domini Coszymynszky Nicolai, qua quitat [...]** testamenti olim Zelyczky, videlicet Johannem Zmarszly cum Bla || sio Skowronek in hunc modum: Ego Nicolaus Coszymynszky heres suorum bonorum paternorum et maternorum in oppido Colo eodem iudicio in bannito recognosco per presens scriptum seu quitacionem me recepisse partem bonorum sui parentis legitimi a Johanne Zmarszly et Blasio Skowronek intercessam post mortem parentum [-quos-], videlicet mediam septimam mrc. seu id quid in potestate sua tamquam executores habuerunt, quos quito ac liberos facio ab his omnibus que levare ac ab omni impedimento seu difficultatibus sua impensa propria eosdem defendere obligor pro eadem existentibus honorabili domino Felice iurato Colensi, nobili domino Ponethowszky necnon et Johanne iudice Lanciensi et ceteris superius scriptis pro domo et non ea [...] iam acceptam. [-Ex qua summa pecunie nobilis et honesta Anna de Trzebochowo quartam partem accipiet, si eadem probabit fideliter et debite de propinquitatē et consanguinitate-] Super quod arra iuris soluta est. Actum et datum ut supra.

382. *[...] szlachetnemu panu Koźmińskiemu Mikołajowi, którą kwituje [...] testamentu zmarłego Zelickiego, to jest Jana Zmarzłego z Błażejem Skowronkiem w ten sposób: Ja, Mikołaj Koźmiński, dziedzic swoich dóbr ojcowskich i matczynych w mieście Koło, na tym sądzie gajonym zeznaję niniejszym, że otrzymałem część dóbr mego prawowitego ojca, poręczoną przez Jana Zmarzłego i Błażeja Skowronka po śmierci rodziców, to jest 6,5 grzywny czyli to, co we władaniu swoim mieli jako wykonawcy, których kwituję i uwal-
niam od tej całej [powinności] oraz od wszelkich pretensji. Zobowiązuję się

własnym kosztem bronić ich w obecności czcigodnego pana Feliksa, ławnika kolskiego, szlachetnego pana Ponętowskiego, jak również Jana sędziego łączyckiego i pozostałych wyżej wymienionych za dom [...] już otrzymane. | - Z której to sumy szlachetna i uczciwa Anna z Trzebuchowa [Kamienne] otrzyma czwartą jej część przynależną-| Ponadto zapłacono pamiętne. Działo się i dano jak wyżej.

383. Resignacio domus per nobilem Nicolaum Cosszyemyenszky Hectori Coszyemyenszky germano suo. |=Eodem die veniens personaliter nobilis Nicolaus Coszyemyenszky coram nobis iudicio in bannito per expressum seu publice resignavit domum sitam parte ex una penes Kopythowa et penes Ossuch parte ex alia et potestatem omnimodam commendavit ad vendendum absque omni difficultate, ita late et longe, uti solus tenuit et habuit, germano suo Hectori. | -absque-| Quam pecuniam id Hector resignare et servare tenebitur in cista civili ad tempus seu felicem adventum nominati Nicolai et idem Hector similiter habebit potestatem illi, cui vendat, uti ipse solus resignandi. Actum et datum ut supra arraque iuris soluta est.=|

383. *Powzdanie domu przez szlachetnego Mikołaja Koźmińskiego bratu jego rodzonemu Hektorowi Koźmińskiemu. |=Tegoż dnia stawił się osobiście wobec nas na sądzie gajonym szlachetny Mikołaj Koźmiński, by jawnie i wyraźnym głosem powzdać rodzonemu bratu dom położony z jednej strony obok Kopytowej a z drugiej strony obok Osucha, wraz z pełnym prawem do sprzedaży bez żadnej trudności, tak wzdłuż i wszerz, jak sam dzierżył i miał. Pieniądze Hektor zobowiązany będzie powzdać i przechować w skrzyni miejskiej do czasu szczęśliwego przyjazdu wspomnianego Mikołaja. Tenże Hektor uzyska władztwo sprzedaży temu, komu zechce sprzedać. Działo się to jak wyżej. Ponadto zapłacono pamiętne.=|

384. Resignatio domus per Nicolaum Coszyemyenszky Martino Kaczkowszky. Eodem die coram nobis personaliter constitutus nobilis Nicolaus Coszyemyenszky filius legitimus et heres olim suorum parentum per expressum ac publice secundum modum, vim seu formam iuris primo, secundo, tercio et quarto resignavit domum suam propriam, sitam parte una penes Kopythowa et parte alia penes Ossuch, ita longe et late, uti solus habuit et sui parentes tenuerunt, nullam propinquitatem sibi et suis propinquis relinquens Martino cum sua legitima uxore Kaczkowszky. Quemquidem domum dictus Martinus Kaczkowszky emit pro undecim mrc. monete in regno currenti, in quamlibet mrc. quadraginta et octo gr. computando. Et dictus Martinus Kaczkowszky circa resignacionem duas mrc. reposuit, residuum vero solvere debet annuatim, videlicet post Pascha ad quart[...]pe duas mrc. usque ad

totalemolucionem. Ultimo vero unam eundemque M[arti]nus prenominatus Nicolaus Coszymynszky ab omni difficultate et propinquitae seu [...]sis eundem defendere sua propria impensa obligatus est. Ex eadem summam pecu[niarum] Anna de Trzebuchowo soror olim Zelyszky quartam partem [s] accipiet, si probabit [...] ac fideliter de propinquitae ac consanguinitate. Actum et datum anno Domini et die ut supra. Super quod et arra iuris soluta est.

384. *Powzdanie domu Marcinowi Kaczkowskiemu przez Mikołaja Koźmińskiego. *Tego dnia wobec nas stał się osobiście szlachetny Mikołaj Koźmiński, prawowity syn i dziedzic zmarłych swoich rodziców, by wyraźnym głosem i jawnie, według normy, mocy i wymogów prawa po pierwsze, po drugie, po trzecie i po czwarte powzdać Marcinowi Kaczkowskiemu i jego prawowitej żonie swój własny dom znajdujący się między Kopytówką z jednej a Osuchem z drugiej strony, tak wzdłuż i wszerz, jak miał on sam i jak jego rodzice dzierżyli, żadnej bliższosci sobie i swoim bliskim nie zostawiając. Wspomniany Marcin Kaczkowski kupił ten dom za 11 grzywien monety obiegowej w królestwie, licząc po 48 groszy na grzywnę. W związku z powzdaniem zapłacił 2 grzywiny, resztę zaś ma spłacać rocznie, to jest po Zmartwychwstaniu na czwart[...] po 2 grzywiny aż do pełnej spłaty. Na koniec zaś 1 grzywnę. Tego Marcina wspomniany Mikołaj Koźmiński zobowiązany został własnym kosztem bronić od wszelkich pretensji trudności czy bliższosci czy [...]. Z tej sumy Anna z Trzebuchowa [Kamiennej], siostra zmarłego Zelickiego, otrzyma jedną czwartą, jeśli przedstawi [...] uczciwie z bliższosci i pokrewieństwa. Działo się to roku Pańskiego i dnia jak wyżej. Ponadto zapłacono pamiętne.*

[s. 173]

385. Causa Nicolai Cozymynszky cum viceadvocato quondam Zmarszly, Blasio Skowronek et magistro Johanne Mysch[...]. || Acta sunt hec feria sexta in crastino Corporis Christi anno Domini millesimo quingentesimo vigesimo primo [31 V 1521] iudicio in bannito celebrato per nobilem Jacobum Skothnyczky necnon viceadvocato Johanne Dlugy circa eadem scabinis residentibus, videlicet Andrea Kurczych, Nicolao Kuyawka, Nicolao Pyrzyna, Thoma Lyssek, Johanne Kostella, Martino Bednarz, Mathia Nyeweczasz, Johanne Carnoczky constitutus personaliter nobilis Nicolaus Cozymynszky tanquam actor cum suis provisoribus prefato viceadvocato Johanne Zmarszly, Blasio Skowronek et Johanne magistro tanquam absente per expressum et manifeste publiceque recognovit, quia prefati provisores integre ac vere eius bona paterna hereditaria ad felicem adventum eius reservaverunt et in namanus [s] eidem tribuerunt, quos iam nominatos provisores dictus seu superius scriptus Nicolaus Cozymynszky liberos dimisit nunc et in eternum ab omnique impedimento et iure atque fatiga sua propria impensa

defendere eisdem obligatus est. Ex parte tamen rebus illis, que accepte sunt per factorem olim domini Jaroslai dictum Sadlaczek, que in eodem iure iuramento sunt approbate pro eisdem iam nominatis Johannem Zmarszly et Blasium Skowronek et [...] eodem ex libro castrensi registrate in manus eidem Nicolao Cozymynszky sunt date. Super quod nominati provisores scabinis memoriale posuerunt. Acta et data sunt hec die et anno ut supra.

385. *Sprawa Mikołaja Koźmińskiego ze Zmarzłym, niegdyś podwójcim, Błażem Skowronkiem i mistrzem Janem Misz[...]. Działo się to w piątek, nazajutrz po Bożym Ciele, roku Pańskiego 1521 na sądzie gajonym wobec szlachetnego Jakuba Skotnickiego jak również wójta Jana Długiego oraz zasiadających tam ławników, to jest Andrzeja Kurczycha, Mikołaja Kujawki, Mikołaja Pyrzyny, Tomasza Liska, Jana Kostelki, Marcina Bednarza, Macieja Niewczasa, Jana Czarnockiego. Przed sądem stawiał się osobiście szlachetny Mikołaj Koźmiński jako strona ze swoimi opiekunami, wspomnianym podwójcim Janem Zmarzłym, Błażem Skowronkiem i mistrzem Janem jako nieobecnym, by jawnie i wyraźnie na głos zeznać, że opiekunowie w nienaruszonym stanie zachowali i przekazali mu jego dobra dziedziczne po ojcu. Zatem wspomniany Mikołaj Koźmiński czyni teraz opiekunów wolnymi i na wieczność zobowiązany jest bronić ich własnym kosztem od wszelkich pretensji i spraw sądowych. Część owych rzeczy, które zostały przyjęte przez pełnomocnika zmarłego pana Jarosława, zwanego Sadlaczkim, i na tym zaprzysiężeniu poświadczone przez już wspomnianych Jana Zmarzłego i Błażeja Skowronka, zapisane w księdze zamkowej, przekazano na ręce tego Mikołaja Koźmińskiego. Ponadto wspomnieni opiekunowie zapłacili ławnikom pamiętne. Działo się to dnia i roku jak wyżej.

Anno Domini 1521 iudicium particulare celebratum est feria sexta proxima ante festum Simonis [25 IX 1521] per nobilem Jacobum Szkotniczky burgrabium protunc Colensem necnon viceadvocatam Blasium Szkowronek et iuratos, videlicet Martino Nyewczas, Nicolaum Kvyawka, Martinum Bednarsz, Johannem Czarnoczka, Bartholomeum pellificem, Thomam Lyszek, cuius acta sequuntur sub hac forma.

***Roku Pańskiego 1521 sąd zwyczajny odbył się w ostatni piątek przed świętem [św.] Szymona** wobec Jakuba Skotnickiego podówczas burgrabiego kolskiego, jak również podwójciego Błażeja Skowronka i ławników, to jest Marcina Niewczasa, Mikołaja Kujawki, Marcina Bednarza, Jana Czarnockiego, kuśnierza Bartłomieja, Tomasza Liska, którego sprawy następują w ten sposób.

386. Eodem die resignacio domus. Eodem die veniens ad nostras presencias Anna Baryathkowszka concivis Kolensis, sana mente et corpore, non compulsa, resignavit domum suam Mathie Grodzyczky concivi Colensi, quam emit apud eam pro septem mrc. et uno fert., iacentem in Vyersbyenszky parte ex una et Droszdowsk[y] partibus ex altera. Quiquidem Mathias eadem Anne superius dicte et Andree filio eius totalem fecit solucionem; demum ipsa Anna cum filio suo facit et facit liberum ab omni proinquitate [s] seu difficultatibus sua [prop]ria impensa obligata est, nil relinquens sibi neque suis propinquis et sibi [...]. Acta sunt hec die, anno quibus supra et super hoc arra iuris solu[ta est].

386. *Tego dnia powzdanie domu. *Tego dnia stawila się przed nami Anna Bratkowska, współobywatelka kolska, zdrowa na umyśle i ciele, nie zmuszona, by powzdać swój dom znajdujący się między Wierzbieńskim z jednej a Drozdowskim z drugiej strony, współobywatelowi kolskiemu Maciejowi Grodzickiemu, który kupił od niej za 7 grzywien i 1 wiardunek. Wspomniany Maciej dokonał pełnej spłaty wobec wyżej wspomnianej Anny i jej syna Andrzeja; wreszcie Anna z synem czyni i jest zobowiązana własnym kosztem uczynić go wolnym od wszelkiej bliższości [s] czy pretensji, niczego nie zachowując dla siebie i swoich bliskich [...]. Działo się to dnia, roku, jak wyżej. Ponadto zapłacono pamiętne.*

387. Eodem die veniens ad nostras presencias Albertus providus Varzką resi[gna]vit domum Bartholomeo Domyenyk concivi Colensi, quam emit ipse Bart[...] Domenk superius nominatus pro octo mrc., iacentem inter Szwynyoszek ex [un]a et plateam |-ex-| partibus ex altera. Quiquidem Bartholomeus superius nom[inatus] totalem fecit solucionem, demum ipse Albertus Varzka liberum fecit et [...] omni propinquitate seu difficultatibus sua propria impensa sibi [...] neque suis propinquis. Acta sunt hec anno, die quo [supra] et super hoc arra iuris s[oluta est].

387. *Tego dnia *stawił się przed nami przezorny Wojciech Ważka, by powzdać dom znajdujący się między Świnioszkiem z jednej a ulicą z drugiej strony Bartłomiejowi Dominikowi, współobywatelowi kolskiemu, za 8 grzywien, który to Bartłomiej dokonał pełnej spłaty. Wspomniany Wojciech Ważka uwolnił go i [...] wszelkiej bliższości czy trudności własnym kosztem sobie [...] swoich bliskich. Działo się to roku, dnia jak wyżej. Ponadto zapłacono pamiętne.*

[s. 174]

|| **Eodem die anno Domini 1521** iudicium particulare celebratum est feria sexta proxima ante festum sancti Simonis [25 IX 1521] per nobilem Jacobum burgrabium Szkothniczky protunc Colensem necnon viceadvocatium Blasium

Szkowronek et iuratos, videlicet Martinum Nyewczasz, Nicolaum Kvyawka, Martinum Bednarsz, Johannem Czarnoczky, Bartholomeum pellificem, Thomam Lyszek. Cuius acta secuntur sub hac forma.

***Tego dnia, roku Pańskiego 1521** odbył się sąd zwyczajny w piątek przed świętem św. Szymona wobec szlachetnego Jakuba Skotnickiego, wówczas burgrabiego kolskiego, jak również podwójciego Błażeja Skowronka i ławników, to jest Marcina Niewczasa, Mikołaja Kujawki, Marcina Bednarza, Jana Czarnockiego, kuśnierza Bartłomieja, Tomasza Liska, którego sprawy następują w ten sposób.

388. Resignacio domus. Eodem die veniens providus Jacobus [-ad-] concivis Colensis ad nostras presencias resignavit domum advocato de Plovycze dicto Chorzov, quam ipse superius nominatus advocatus emit ad Jacobum superius nominatum et filium eius Albertum pro quadraginta mrc. et pro tribus bobus et pro agno, iacentem inter concivem Chraczan ex una et inter Pyathek partibus ex altera, ita longe et late, pro [s] solus tenuit. Quiquidam advocatus superius nominatus solvit Jacobo superius dicto viginti mrc. et tres boves et uno agno et adhuc tenetur sibi decem mrc.

388. *Powzdanie domu. Tego dnia stawił się wobec nas przezorny Jakub współobywatel kolski, by powzdać dom soltysowi z Płowiec zwanemu Chraczan, który to dom wyżej wymieniony soltys zakupił od wspomnianego Jakuba i syna jego Wojciecha za 40 grzywien i 3 woły oraz jagnię. Dom znajduje się między Chraczanem z jednej a Piątkiem z drugiej strony, tak wzdłuż i wszerz, jak sam dzierżył. Wyżej wspomniany wójt zapłacił rzeczonemu Jakubowi 20 grzywien i 3 woły i jedno jagnię, i wciąż musi zapłacić mu 10 grzywien.

Iudicium bannitum est celebratum anno 1521. Feria sexta proxima ante festum sancti Martini [8 XI 1521] per nobilem Jacobum Szkothnyczky burgrabium protunc Colensem necnon viceadvocatum Blasium Szkowronek et iuratos, videlicet Martinum Nyewczasz, Nicolaum Kvyawka, Martinum Bednarsz, Johannem Czarnocz[ki], Bartholomeum pellificem, Thomam Lyszek, cuius acta sequuntur sub hac forma.

***Sąd gajony odbył się w roku 1521** w piątek przez świętem św. Marcina wobec szlachetnego Jakuba Skotnickiego, wówczas burgrabiego kolskiego, jak również podwójciego Błażeja Skowronka i rajców, to jest Marcina Niewczasa, Mikołaja Kujawki, Marcina Bednarza, Jana Czarnockiego, Bartłomieja Niewczasa, Tomasza Liska, którego sprawy następują w ten sposób.

389. Eodem die resignacio domus. [=Eodem die veniens honesta Dorothea Posnanisszka concivis Colensis ad nostras presencias resignavit domum suam propriam Stanislae Culka, quam ipse Stanislaus superius nominatus

emit ad Dorotheam superius nominatam pro una sxg. numeri Polonialis, iacentem inter Babenek ex una et Maczochą partibus ex altera, ita longe et late, prout sol [s] sola tenuit, promittens eum liberum facere ab omni propinquitate. Cui Dorothee ipse Stanislaus totalemolucionem fecit. Acta sunt hec, arra iuris solu[ta est].

389. *Tego dnia powzdanie domu. *Tego dnia stawila się przed nami szlachetna Dorota Poznańska, współobywatelka kolska, by powzdać swój dom Stanisławowi Kulce, który ten zakupił od wyżej wymienionej Doroty za 1 kopę pieniądza liczby polskiej. Dom znajduje się między Bębenkiem z jednej a Maciochą z drugiej strony, tak wzdłuż i wszerz, jak sama dzierżyła, obiecując uwolnić go od wszelkiej bliższości, po czym Stanisław dokonał pełnej spłaty względem Doroty. Ponadto zapłacono pamiętne.*

390. Eodem die veniens honesta Dorothea Posnaszka concivis Colensis ad nostras presencias resignavit domum propriam Stanislaao Culka, quam ipse Stanislaus superius nominatus emit ad Dorotheam superius nominatam per unam sxg. numeri Polonialis, iacentem in[ter] Babenek ex una et inter Maczocha partibus ex altera, ita longe et late, prout sola tenuit, promittens eundem Stanislaum liberum facere ab omni propinquitate. Cui Dorothee ipse Stanislaus super[ius] nominatus totalemolucionem fecit et propter hec arram iuris solvit.

390. *Tego dnia stawila się przed nami uczciwa Dorota Poznańska, współobywatelka kolska, by powzdać swój dom Stanisławowi Kulce, który wyżej wymieniony Stanisław zakupił od niej za 1 kopę pieniądza liczby polskiej, znajdujący się między Bębenkiem z jednej a Maciochą z drugiej strony, tak wzdłuż i wszerz, jak sama dzierżyła. Zbywajęca obiecała tego Stanisława uwolnić od wszelkiej bliższości. Wyżej wymieniony Stanisław dokonał pełnej spłaty wobec Doroty oraz zapłacił pamiętne.

[s. 175]

|| **391. Resignacio domus per Martinum Kaczkowszky Petro Zmarszly.** Eodem die veniens nobilis Martinus Kaczkowszky ad nostras presencias protunc commissarius Colensis resignavit domum propriam [-quam-] Petro Szmarszly concivi Colensi, quam domum ipse Petrus superius nominatus emit eam ad nobilem Martinum superius nominatum pro [-novem-] decem novem mrc. numeri Polonialis, iacentem inter Osuchową ex una et inter Kopythowa partibus ex altera [-quiquidem nobilis-], ita longe et late, prout solus tenuit. Quiquidem Martinus nobilis superius prefatus promisit eum liberum facere ab omni propinquitate.

391. *Powzdanie domu przez Marcina Kaczkowskiego Piotrowi Zmarzle-mu. *Tego dnia stawil się przed nasze oblicze szlachetny Marcin Kaczkowski,*

podówczas pełnomocnik kolski, by powzdać swój dom Piotrowi Zmarzłemu, współobywatelowi kolskiemu, który to dom wyżej wymieniony Piotr zakupił od wspomnianego szlachetnego Marcina za 19 grzywien pieniądza liczby polskiej. Dom znajduje się między Osuchową z jednej a Kopytową z drugiej strony, tak wzdłuż i wszerz, jak sam dzierżył, a wyżej wspomniany szlachetny Marcin obiecał uwolnić go od wszelkiej bliższości.

392. Solucio eiusdem domus per Petrum Szmarszły. Anno Domini 1521 in die Sancte Crucis [3 V 1521] ipse Petrus Szmarszły super hac decem novem mrc. iam solvit decem mrc. numeri Polonialis eodem Martino Kaczkowszky presentibus circa premissa filiis Szwynyoszek et Mathia Rychlopadi duas mrc. vero ex hac pecunia tenetur sibi, due infra octavas Corporis Christi, alias vero duas mrc. pro festo Sancte Crucis Exaltacionis et ita per duas debet dare in anno pro festo Sancte Crucis Exaltacionis ad exsolutionem tocius pecunie. <Feria sexta ante Urbani anno Domini [19 V 1525] providus Perus Zmarszły reposuit pecunias pro domo Kaczkowszky. Que pecunia iacet in cista advocati et ita tocius solucio facta est pro dicto domo Kaczkowsky.>

392. *Splata tego domu przez Piotra Zmarzłego. Roku Pańskiego 1521 w dniu [święta] Krzyża Świętego Piotr Zmarzły z 19 grzywien spłacił już 10 grzywien pieniądza liczby polskiej temu Marcinowi Kaczkowskiemu w obecności wezwanych w tym celu, synów Świnioszka i Macieja Rychłowpadła; 2 grzywny z tej kwoty ma zapłacić w oktawie Bożego Ciała, kolejne 2 na święto Podwyższenia Krzyża Świętego i tak po 2 ma płacić co roku na święto Podwyższenia Krzyża Świętego aż dokona pełnej splaty. <W piątek przed [świętem św.] Urbana roku Pańskiego 1525 przezorny Piotr Zmarzły złożył pieniądze za dom Kaczkowskiego, a pieniądze spoczyły w skrzyni wójta i w ten sposób dokonano pełnej splaty za rzeczony dom Kaczkowskiego.>

Iudicium particulare celebratum est feria sexta proxima ante festum sancte Catherine [22 XI 1521] per nobilem Jacobum Skothnyczky burgrabium protunc Colensem necnon viceadvocatum Blasium Szkowronek et iuratos, videlicet Mathiam Nyewczas, Martinum Bednarsz, Nicolaum Kuyawka, Johanne Czarnoczky, Bartholomeum pelificem, Thomam Lyszek, Petrum Czyaczywą, cuius acta sequuntur sub hac forma.

***Sąd zwyczajny odbył się w piątek przed świętem św. Katarzyny** wobec szlachetnego Jakuba Skotnickiego, wówczas burgabiego kolskiego, jak również podwójciego Błażeja Skowronka i ławników, to jest Macieja Niewczas, Marcina Bednarza, Mikołaja Kujawki, Jana Czarnockiego, kuśnierza Bartłomieja, Tomasza Liska, Piotra Cięciwy, którego sprawy następują w ten sposób.

393. Eodem die concordia inter Laurencium Pyeszczonek et filiam sue uxoris Margaretam. |= [...] Laurencius Pyeszczonek veniens ad nostram presenciam cum Margaretha superius nominata recognovit, quod ipse Laurencius sue filie Margarethe dedit sex mrc. numeri Polonicalis et omnem expedicionem, que spectat statum [...]. Quequidam Margaretha superius nominata promisit eundem Laurencium superius nominatum, suum patrum, alias *oyczym*, liberum facere ab omni [pro]pinquitate, tam a partimonio, quam a matrimonio, si ipsum Laurencium [...] mori, tam ante mortem ipsius, quam post mortem et super hoc [arra]m iuris solvit.=|

393. *Tego dnia została zawarta ugoda między Wawrzyńcem Piszczonkiem i córką jego żony Małgorzatą. |= [...] Wawrzyniec Piszczonek stawił się przed nasze oblicze z wyżej wymienioną Małgorzatą, by zeznać, że sam dał swej córce Małgorzacie 6 grzywien pieniędzy liczby polskiej i całą wyprawę, która jej się należy. w zamian Małgorzata obiecała tego Wawrzyńca, swojego ojczyrna, uwolnić od wszelkiej bliższości, tak od pierwszego, jak od ojcowizny, jak i macierzyzny, jeśli sam Wawrzyniec [...], tak przed śmiercią jego, jak po śmierci. Ponadto zapłaciła pamiętne.=|

[s. 176]

|| **394. Causa Laurencii Pyeszczonek cum Margaretha sua previgna.** Eodem die veniens honesta Pyeszczonkowa cum sua filia Margaretha ad nostram presenciam |-ipsa Margaretha-| cum patre suo Pyeszczonek. Ipsa Margaretha recognovit coram nobis, quod pater suus, videlicet Pyeszczonek, cum uxore sua Anna et matre eius satis sibi fecerunt post mortem patris sui, videlicet Nicolai, de patrimonio. Quequidam Margaretha superius nominata recognovit, se accepisse totalem expedicionem et solucionem a patre suo et matre sua Anna sex mrc. numeri Polonicalis et expedicionem, que spectat statum muliebrem. Quequidam Mar[gar]etha previgna ipsius Pyeszczonek liberum fecit ab omni propinquitate, tam a patrimonio, quam a matrimonio, dicens se iam nil penitus habere ad eundem Pyeszczonek neque ad matrem suam neque ad Pyeszczonek, tam ante mortem, quam post mortem eorum et super hoc arram iuris solvit.

394. *Sprawa Wawrzyńca Pierścionka ze swoją pasierbicą Małgorzatą. Tego dnia stawiała się przed nasze oblicze uczciwa Piszczonkowa ze swoją córką Małgorzatą, z ojcem swoim Piszczonkiem. Małgorzata zeznała wobec nas, że jej ojciec, to jest Piszczonek ze swoją żoną, a jej matką Anną, zadość jej uczynili po śmierci jej ojca, to jest Mikołaja, co do jej ojcowizny. Małgorzata zeznała, że otrzymała pełną wyprawę i spłatę od swego ojca i matki Anny 6 grzywien pieniędzy liczby polskiej i wyprawę, która należy się stanowi niewieściemu. Zatem wspomniana Małgorzata, pasierbica, uwalnia

Piszczonka od wszelkiej bliższości, tak z ojcowizny jak macierzyzny, oświadczając, że niczego już nie rości sobie od tegoż Piszczonka i swojej matki, tak przed jego śmiercią, jak po śmierci tychże. Ponadto zapłaciła pamiętne.

Iudicium bannitum est celebratum anno Domini 1522 feria sexta proxima ante festum Purificacionis Marie [31 I 1522] per viceburgrabium Abraham Rosznchowszky notario, viceadvocatum Blasium et iuratos Mathiam Nye-wczas, Martinum Bednarsz, Bartholomeum pellificem, Thomam Lyszek, Nicolaum Kuyawka, Petrum Czyaczywa, Johannem Czarnkowszky.

**Sąd gajony odbył się roku Pańskiego 1522 w piątek przed świętem Oczyszczenia Matki Boskiej wobec wiceburgrabiego Abrahama Rożnowskiego, pisarza, podwójciego Błażeja i ławników Macieja Niewczas, Marcina Bednarza, kuśnierza Bartłomieja, Tomasza Liska, Mikołaja Kujawki, Piotra Cięciwy, Jana Czarnkowskiego.*

395. Resignacio domus per honorabiles dominos prepositum in Colo ad Sanctum Spiritum et dominum Nicolaum sacristianum, olim executores pie memorie Andree Barloczky. Acta sunt hec in iure particulari constitutus personaliter dominus Nicolaus prepositus ad Sanctum Spiritum protunc in domino Nicolao sacrista[no] publice et per expressum fassi sunt, quia domum olim Barloczky in Circulo iace[ntem], ex una parte Pypczyna parte ex altera Kyeszyreszky, resi[gnaverunt] in duodecim mrc. monete in terra currentis, quas [...] mrc. olim Barloszky testamentaliter legavit ex cista [...] Sophie eadem et ceteris executoribus penitus, nil reservando et [...] prefati executores eedem Sophie posuerunt tres mrc., quas Barloczky legaverat super conceptionem domi realiter eedem Sop[hie]. Sophia habebit totalem potestatem in eadem domo habend[i], donandi et possidendi et in usus bene placitos, prout sibi [...] videbitur convertendi et super hoc arram iuris sol[vit. Actum] et datum quibus supra.

395. *Powzdanie domu przez czcigodnych panów, prepozyta w Kole u Świętego Ducha i pana zakrystiana Mikołaja, niegdyś wykonawców zmarłego Andrzeja Barlockiego. Działo się to na sądzie zwykłym, gdy stawił się osobiście pan Mikołaj, wówczas prepozyt u Ducha Świętego oraz zakrystian Mikołaj, by jawnie i wyraźnym głosem oświadczyć, że dom zmarłego pana Barlockiego, znajdujący się w Rynku między Pipczyną z jednej a Kiesierskim z drugiej, powzdali za 12 grzywien monety obiegowej w kraju, które domi realiter zmarły Barlocki zapisał testamentalnie ze skrzyni [...] Zofii, niczego dla siebie nie zachowując [...] wspomniani wykonawcy tej Zofii zapłacili 2 grzywny, które Barlocki zapisał w testamencie tej Zofii. W domu tym Zofia uzyska pełne władztwo posiadania dóbr i zamiany ich na pożytek wedle uznania. Ponadto [...], zapłaciła pamiętne Działo się i dano jak wyżej.

[s. 177]

|| **Iudicium bannitum est celebratum feria sexta in die sancti Valenti-
ni** [14 II 1522] per nobilem dominum Jacobum Szkothnyczky protunc bur-
grabium Colensem necnon viceadvocatam Blasium Szkowronek et iuratos,
videlicet Martinum Bednarsz, Mathiam Nyewczasz, Petrum Czyaczywą, Ni-
colaum Kvyawka, Bartholomeum p[eli]ficem, Thomam Lyszek, Johannem
Czarnoczky, cuius acta sequuntur in hac forma.

**Sąd gajony odbył się w piątek w dniu św. Walentego wobec szlachetnego
Jakuba Skotnickiego, wówczas burgrabiego kolskiego, jak również podwój-
ciego Błażeja Skowronka i ławników, to jest Marcina Bednarza, Macieja Nie-
wczasza, Piotra Cięciwy, Mikołaja Kujawki, kuśnierza Bartłomieja, Tomasza
Liska, Jana Czarnockiego, którego sprawy następują w ten sposób.*

396. Eodem die resignacio domus Norowa Adam suo generi. Eodem
die veniens ad nostras presencias circumspecta Margaretha Narawą civis Co-
lensis cum filia sua Anna Mazorową resignaverunt domum suam propriam
hereditatem maternelle, parte ex una inter Szlypan et altera parte inter platea
Sutorum, ita longe et late, prout sole tenuerunt, generi suo Adam nomine
sutore; pro qua domo ipse Adam superius nominatus debet solvere septem
fert. monete protunc currentis in terra ad fraternitatem paupaperum[s] ad
ipsius et ad voluntatem seniorum aut istorum, qui seniores sunt fraternitatis
pauperum. Quequidem Margaretha Norowa cum Anna filia sua superius dicta
resignaverunt Adam superius dicto domum et uxori sue Dorothee proprium
liberum faciens ab omni propinquitate seu difficultatibus, ex quibus sibi nil re-
linquens. Acta sunt hec anno, die quibus supra et super hoc arram iuris solvit.

**396. *Tego dnia nastąpiło powzdanie domu Norowej Adamowi, jej zięcio-
wi.** Tego dnia stawiała się przed nasze oblicze rozsądna Małgorzata Norowa,
obywatelka kolska, z córką swoją Anną Mazurową, by powzdać ich dom będą-
cy dziedzictwem po matce, znajdujący się między Złympanem z jednej a ulicą
Szewską z drugiej strony, tak wzdłuż i wszerz, jak same dzierżyły, zięciowi
jej szewcowi Adamowi. Za dom ten wyżej wspomniany Adam ma zapłacić
7 wiardunków monety obiegowej w kraju bractwu ubogich i podług woli
starszych lub tych, którzy są starszymi tego bractwa ubogich. Wspomniana
Małgorzata Norowa wraz z córką Anną powzdały temu Adamowi i jego żonie
dom, uwalniając go od wszelkiej bliższości czy trudności, niczego da siebie
nie zachowując. Działo się to w roku, dniu jak wyżej. Ponadto zapłacono
pamiętne.

397. Eodem die resignacio domus Vyrzsboszką Simoni Judeo. Eodem
die veniens ad nostras presencias circumspecta Anna civis Colensis uxor
Vyerszboszky cum filia sua Dorothea et filio Mathia resignaverunt domum

propriam suam hereditatem Simoni Judeo, cui vendiderunt eam pro quindecim mrc., parte una inter Szlypan et altera inter Stelmach, ita late longe, prout sibi tenuerunt, qui Judeus predictus eisdem totalemolucionem iam fecit, qua Anna predicta cum pueris suis ipsum Judeum superius nominatum liberum facere promiserit |-resignare-| ab omni propinquitate et a difficultatibus, nil sibi relinquentes. Acta sunt hec anno, die quibus supra et super hoc arram iuris solvit.

397. *Tego dnia powzdanie domu Wierzbowskiej Żydowi Szymonowi. *Tego dnia stawila się przed nasze oblicze roztropna Anna, obywatelka kolska, żona Wierzbowskiego, ze swoją córką Dorotą i synem Maciejem, by powzdać swój dom i dziedzictwo Żydowi Szymonowi, któremu sprzedali go za 15 grzywien. Dom znajduje się między Złymanem z jednej a Stelmachem z drugiej strony, tak wzdłuż i wszerz, jak sami dzierżyli. Wspomniany Żyd dokonał wobec nich pełnej spłaty, a Anna ze swymi dziećmi wspomnianego Żyda obiecała uwolnić |-powzdać-| od wszelkiej bliższości oraz trudności, niczego dla siebie nie zachowując. Działo się to roku, dnia jak wyżej. Ponadto zapłaciła pamiętne.*

398. Eodem die testes constituti Simon Szwynyosek et Jacobus mercator. Hii testes superius nominati et scripti fideiusserunt decem mrc. pro Jacobo Czyerpystradzą [in] cisticula scabinorum pueri sui Baltisar et Dorothee sue [u]xore et eandem pecuniam fideiusserunt pro eo ponere cum necessita[...] scabini. Acta sunt hec die, anno quibus supra et super [...] arram iuris solvit.

398. *Tego dnia stawili się świadkowie Szymon Świniószek i kupiec Jakub. *Wyżej wymienieni świadkowie poręczyli 10 grzywien za Jakuba Cierpistradzę [w] skrzyni ławników, syna jego Baltazara i Doroty jego żony i te pieniądze poręczyli zapłacić za niego z koniecz[...] ławnicy. Działo się to dnia, roku jak wyżej. Ponadto [...] zapłacił pamiętne.*

|| **Iudicium bannitum particulare celebratum est feria sexta proxima** post festum Corporis Christi [20 VI 1522] per nobilem Jacobum Szkothnyczky burgrabium protunc Colensem necnon viceadvocatum Blasium Szkowronek et iuratos, videlicet Nicolaum Kvyawka, Mathiam Nyewczas, Martinum Bednarsz, Johannem Czarnoczky, Petrum Czyaczywą, Bartholomeum pelflicem, Thomam Lyszek anno Domini 1522, cuius acta sequuntur inferius scripta in hunc modum.

[s. 178]

***Sąd gajony zwyczajny odbył się w piątek po święcie Bożego Ciała wobec szlachetnego Jakuba Skotnickiego, wówczas burgrabiego kolskiego, jak również podwójciego Błażeja Skowronka i ławników, to jest Mikołaja Kujawki, Macieja Niewczas, Marcina Bednarza, Jana Czarnockiego, Piotra Cięciwy, kuśnierza Bartłomieja, Tomasza Liska roku Pańskiego 1522, którego sprawy następują niżej w tym porządku.**

Iudicium generale bannitum est celebratum proxima feria sexta post festum sancti Martini [14 XI 1522] anno 1522 per nobilem dominum Jacobum Skothnycz protunc burgrabium Colensem necnon viceadvocato Nicolao Kvyawka iuratisque Johanne Costelka, Petro Czyancywa, Bartholomeus pellifex [s], Johanne Jarzabek, Mathia Lythwynek, Mathia Campą, Thomas Lyszek. Huius acta sequuntur sub hac forma.

***Sąd wielki gajony odbył się w piątek po święcie św. Marcina 1522 roku wobec szlachetnego Jakuba Skotnickiego, wówczas burgrabiego kolskiego, jak również podwójciego Mikołaja Kujawki i ławników Jana Kostelki, Piotra Cięciwy, kuśnierza Bartłomieja, Jana Jarząbka, Macieja Litwinka, Macieja Kępy, Tomasza Liska, którego sprawy następują w ten sposób.**

399. Resignacio domus Jakvbkowskye Jacobo synovyecz. Eodem die quo supra veniens personaliter nostrum ad bannitum iudicium laboriosus Blasius cum sua legitima uxore nomine Katherina, cognomine Crczonowa, cum Simone Maslanką, Johanne Szadchovycz, Andrea Jądzysz, Felice advocato de Wolą fratribus suis germanis |-pro quibus-| fideiussoriam instituit, videlicet Andree Pyerdalka, Paulo Covalyk, quia solius resignacio, ita fiet firma, prout et fratribus eius. Alia pars instituit fideiussores |-Simonem Maslanka-| <Stephanus sororius predicti Krzczon> cum superius nominatis, quod eorum resignacio fiet fir[ma], ut et eorum fratribus, videlicet Martini doleatori, Andree Pyerdalka [reco]gnoverunt, quia vendiderunt pariter et resignaverunt domum dictam [...]wsky, iacentem parte ex una Pyathek ex altera Martini doliator[i], [pro]vido Jacobo synovyecz concivi Colensi pro triginta sex mrc. monete numeri Polonialis, in qualibet mrc. quadraginta octo gr. comput[ando]. Quidam Jacobus dictus Synovyecz |-pet-| penes resignacionem posuit et sol[vit] iam pro festo sancti Laurencii currentis quatuor mrc. et [pro] festo sancti Laurencii quatuor mrc. annuatim et pro quolibet [...] Laurencii per quatuor mrc. usque ad totalem solucionem. Q[...] venditores superius nominati superius dictum Jacobum synovyecz [...]endere ab omnibus iniuriis et impedimentis, sic quas hab[...]|ssores predictos statuerunt. Actum et datum die, loco quo [supra].

399. *Powzdanie domu Jakubowskiego Jakubowi synowcowi. Tego dnia co wyżej stawil się osobiście na sąd nasz gajony pracowity Błażej wraz ze swoją prawowitą żoną imieniem Katarzyna, nazwiskiem Krzczonowa, z Szymonem Maślanką, Janem Szadkowicem, Andrzejem Jądziszem, soltysem Feliksem z Woli, braćmi swoimi rodzonymi, ustanowil poręczycieli, to jest Andrzeja Pierdalkę, Pawła Kowalika. Powzdanie to tak nabierze mocy prawnej, jak w stosunku do jego braci. Druga strona ustanowila poręczycielami

<Szczepana męża siostry wspomnianej Krzczonowej> z wyżej wymienionymi, że ich powzdanie nabierze mocy prawnej, tak i ich braciom, to jest bednarzowi Marcinowi, Andrzejowi Pierdałce, zeznali, że sprzedali po równo i powzdali rzeczony dom [...] znajdujący się między Piątkiem z jednej a Marcinem bednarzem z drugiej strony, [prze]zornemu Jakubowi synowcowi, współobywatelowi kolskiemu, za 36 grzywien monety liczby polskiej, li[cząc] po 48 groszy na grzywnę. Wspomniany Jakub zwany Synowcem w związku z powzdaniem złożył i zapłacił już 4 grzywiny na bieżące święto św. Wawrzyńca i na święto św. Wawrzyńca 4 grzywiny rokrocznie na każde [...] Wawrzyńca po 4 grzywiny aż do pełnej spłaty. [...] sprzedający wyżej wymienieni rzeczonego Jakuba Synowca [...] bronić od wszelkich nieprawości i pretensji, tak które [...]ręczycieli wspomnianych ustanowili. Działo się i dano dnia i w miejscu jak wyżej.

|| **400. Resignacio domus per Laurencium et Petrum patruum eiusdem Paulo Koczvch.** Coram nobis burgrabio Jacobo Skothnyczky necnon advocatum Blasium Skowronek et [-consulibus-] Nicolao Kvyawka, Petro Czyaczywa, Bartholomeo pellifice, Matnia Lythvynek, Mathia Campa, Thoma Lyszek iuratis personaliter veniens laboriosus Petrus Myasoch cum Laurencio suo consobrinio herede huius hereditatis, quam vendiderunt laborioso Paulo Coczvch pro novem fert. et solvit. Que hereditas iacet in ripa, alias *nakapye*, parte ex una et parte altera hospitalis Sancti Spiritus. Qui predicti venditores admiserunt resignacionem et resignaverunt tali iure, tam longe tam late, prout predictus heres tenuit nihilque sibi et suis amicis propinquis relinquentes. Datum anno, die quo supra et super arram solvit.

[s. 179]

400. Powzdanie domu przez Wawrzyńca i jego stryja Piotra Pawłowi Koczuchowi. Wobec nas, burgrabiego Jakuba Skotnickiego, jak również wójta Błażeja Skowronka i Mikołaja Kujawki, Piotra Cięciwy, kuśnierza Bartłomieja, Macieja Litwinka, Macieja Kępy, Tomasza Liska stawił się osobiście pracowity Piotr Miąsek ze swoim bratankiem Wawrzyńcem, dziedzicem ziemi, którą sprzedali pracowitemu Pawłowi Koczuchowi za 9 wiardunków, a ten [za nią] zapłacił. Dziedzictwo znajduje się nad brzegiem inaczej „na kapie” z jednej a przy szpitalu Ducha Świętego z drugiej strony. Wspomniani sprzedający zgodzili się na powzdanie i powzdali z takim prawem, tak wzdłuż i wszerz, jak wspomniany dziedzic dzierżył, niczego sobie i swoim przyjaciółom czy bliskim nie zachowując. Działo się to roku, dnia jak wyżej. Pamiętne zapłacono.

401. Resignacio seu vendicio domus olim pie memorie Covalykowa per executores Bernardum et dominum Nicolaum Paulo. Eodem die quo supra nobis residentibus in bannito iudicio venientes personaliter honorabilis

dominus Nicolaus et Barnardus cives Colenses executores olim pie memorie Covalykowa recognoverunt et per expressum fassi sunt, quia vendiderunt pariter et resignaverunt domum iacentem parte una Alberti Poczathek et Margaretham Skrobanyna parte ex altera Paulo Kowalyk pro triginta mrc. minus duobus mrc. numeri et monete Polonialis nunc currentis, in qualibet mrc. quadraginta octo gr. computando, cum omnibus supellectilibus et pertinenciis ad eandem domum cum parte caldearium et cum parte alias *czyeny y spanwya*. Quiquidem Paulus penes resignacionem posuit sex mrc. et quolibet anno debet dare per tres mrc. pro festo sancti Martini annuatim | -qui quidem predicti executores -| usque ad plenariam et totalemolucionem sub pena decem mrc. Actum et datum die quo supra. Super quod predictus Paulus arram persolvit.

401. *Powzdanie czyli sprzedaż domu zmarłej Kowalikowej przez wykonawców Bernarda i pana Mikołaja Pawłowi. Tego dnia co wyżej, wobec zasiadających na sądzie gajonym, stawili się osobiście czcigodny pan Mikołaj i Bernard, obywatele kolscy, wykonawcy zmarłej Kowalikowej, by zeznać i wyraźnym głosem oświadczyć, że sprzedali jak i powzdali dom znajdujący się między Wojciechem Początkiem z jednej a Małgorzatą Skrobaniną z drugiej strony Pawłowi Kowalikowi za 30 grzywien bez 2 grzywien liczby i mone-ty polskiej obiegowej, licząc po 48 groszy na grzywnę, z wszelkimi sprzętami domowymi i wyposażeniem tego domu, z częścią pucharów i z częścią inaczej [naczyń] cynowych i z panwią. W związku z powzdaniem wspomniany Paweł zapłacił 6 grzywien i co roku ma płacić po 3 na święto św. Marcina aż do pełnej i całkowitej spłaty pod groźbą kary 10 grzywien. Działo się i dano dnia jak wyżej. Ponadto wspomniany Paweł zapłacił pamiętne.

[s. 180]

402. Resignacio Owczyna Michaeli piscatori. Eodem die quo supra nobis in iudicio bannito residentibus venientes personaliter Martinus sutor de Konyn et Mathias de molendino Pyorvnowsky, germani fratres, recognoverunt se vendidisse hereditatem Owczynska. Que hereditas super eos devoluta post manum defunctam Owczynska [...] || amite sue et sororini eiusdem Owczynsky pariter et resignaverunt, tam longe tam late, nil sibi suisque propinquis relinquens, Michaeli piscatori | -inempta -| emptam pro media tertia decima mrc. et soluta, iacentem ex una parte Lawranti et ex alia parte Zebel, numeri et monete Polonialis nunc currentis, in qualibet mrc. computando quadraginta octo gr. Actum et datum die ut supra, arra super hoc iuris soluta est.

402. *Powzdanie Owczyny rybakowi Michałowi. Tego dnia co wyżej, wobec zasiadających na sądzie gajonym, stawili się osobiście szewc Marcin z Konina i Maciej z młyna Piorunowskiego, rodzeni bracia, by zeznać, że sprzedali

dziedzictwo Owczyny. Dziedzictwo to przypadłe im po śmierci Owczyny [...] ich ciotki i szwagra teź Owczyny, po równo powzdali, tak wzdłuż i wszerz, niczego sobie i swoim bliskim nie zachowując, Michałowi rybakowi, zakupione za 12,5 grzywny liczby i monety polskiej obiegowej, licząc po 48 groszy na każdą grzywnę, której to spłaty już dokonano. Dziedzictwo znajduje się między Wawrzyńcem z jednej a Zebelem z drugiej strony. Działo się i dano dnia jak wyżej. Ponadto zapłacono pamiętne.

403. Resignacio domus Krasczyna Martino Vypyardek. Eodem die nobis bannito in iudicio residentibus veniens honesta Sara Krasczyna unacum suo filio et Marthino genere suo coram nobis personaliter resignaverunt et libere fassi sunt resignare domum provido Martino Vypyardek et hoc cum filio suo Alberto genero suo. Que domus iacet ex una parte Kvczynsky et ex alia pate Lysch, tam longe, laute [s], prout sui tenuerunt et hoc tali condicione, quod predictus Martinus debet eam servare circa se et obligatur usque ad eius Sare mortem et si aliquod videatur pati a predicto Martino preiudiciam aut iniuriam hac resignacionem debet se tuere, que hic est inscripta in acta. Actum et datum die quo supra et predictus Martinus solvit arram iuris.

403. *Powzdanie domu Kroszczyny Marcinowi Wypierdkowi. *Tego dnia, wobec zasiadających na sądzie gajonym, stawiała się uczciwa Sara Kroszczyna wraz ze swoim synem i swoim zięciem Marcinem, by wobec nas osobiście powzdać i z wolnej woli oświadczyć, że powzdaje dom przezornemu Marcinowi Wypierdkowi, i to z synem swoim Wojciechem, swojemu zięciowi. Dom ten znajduje się między Kuczyńskim z jednej a Lisem z drugiej strony, tak wzdłuż i wszerz, jak sami dzierżyli i to pod tym warunkiem, że przezorny Marcin ma ją zachować przy sobie i zobowiązany jest do tego aż do śmierci Sary. Gdyby zdarzyło się, że czegoś [złego] doświadczy od wspomnianego Marcina, ma zachować powzdanie, które wpisano do akt. Działo się i dano dnia jak wyżej. Wspomniany Marcin zapłacił pamiętne.*

404. Anno 1523. Resignacio domus Vyerzbyensky Martino Barzyczką. Coram nobis Jacobo Skothnyczky burgrabio, advocato Blasio Skowronek et Nicolao Kvyawka, Petro Czyaczywa, Bartholomeo pelfifice, Mathia Lytphvynnek, Mathia Campą, Thoma Lyszek, <Johanne Jarzabek> iuratis et scabinis personaliter veniens providus Andreas Vyerzbyensky unacum sua uxore totalem solucionem novem fert. percepit et resignavit per presens scriptum, ita longe tam late, cum omni iure, prout ipsi tenuerunt omnemque propinquitatem a se ipsis et ab omnibus suis amicis et propinquis removens et ab omni quovis impedimento [...] tueri obligati sunt. Actum et datum feria sexta in profesto Valen[tini] [20 II 1523] et insuper predictus Martinus arram persolvit.

404. *Rok 1523. Powzdanie domu Wierzbieńskiego Marcinowi Barzycze. *Wobec nas, burgrabiego Jakuba Skotnickiego, wójta Błażeja Skowronka i ławników: Mikołaja Kujawki, Piotra Cięciwy, kuśnierza Bartłomieja, Macieja Litwinka, Macieja Kępy, Tomasza Liska, <Jana Jarzqbka> stawil się osobiście przezorny Andrzej Wierzbieński wraz ze swoją żoną, by otrzymać pełną spłatę 9 wiardunków i powzdać niniejszym, tak wzdłuż i wszerz, z wszelkim prawem, jak sami dzierżyli i oddalając od siebie i wszystkich przyjaciół i bliskich wszelką bliższość, zobowiązani zostali bronić od wszelkich pretensji [...]. Działo się i dano w piątek na święto św. Walentego. Ponadto wspomniany Marcin zapłacił pamiętne.*

[s. 181]

|| **Iudicium bannitum celebratum sub nobili domino Jacobo Skothnyczky necnon Blasio Skowronek et scabinis superius enominatis. Actum feria sexta ante dominicam Reminiscere [27 II 1523] anno Domini 1523.**

**Sąd gajony odbył się wobec szlachetnego Jakuba Skotnickiego, jak również Błażeja Skowronka i wyżej wymienionych ławników. Działo się w piątek przed niedzielą Suchą roku Pańskiego 1523.*

405. Resignacio domus per honorabilem dominum Nicolaum prepositum Colensem et Blasium Skowronek Martino Rymarz. *Coram nobis Jacobo Skothnyczky burgrabio, Blasio Skowronek viceadvocato, Nicolao Kvyawka, Petro Czyaczywa, Bartholomeo pellifice, Mathia Lytphynek, Mathia Campą, Thoma Lysek, <Johanne Jarzabek> iuratis et scabinis personaliter veniens honorabilis dominus Nicolaus prepositus Colensis cum Blasio Skowronek et Johanne Myecznyk executores pie memorie Katherine Hirzmankowa recognoverunt se domum vendidisse iacentem in acie circa valvam Cracoviensem parte ex una et altera parte Margaretha Choyenczyna pro octo mrc. pecunie Polonialis, in qualibet mrc. quadraginta gr. computando. Resignacionem admiserunt et per presentes resignaverunt, tam longe tam late, tali iure prout predicta Katherine Hirzmankowa nil propinquitatis amicis predictae Katherine relinquentes et ab omni quovis impedimento eum defendere debent. In cuius testimonium persolvit et arram. Datum et actum die et loco quo supra.*

405. *Powzdanie domu Marcinowi Rymarzowi przez czcigodnego Mikołaja prepozyta kolskiego i Błażeja Skowronka. *Wobec nas, burgrabiego Jakuba Skotnickiego, podwójciego Błażeja Skowronka, Mikołaja Kujawki, Piotra Cięciwy, kuśnierza Bartłomieja, Macieja Litwinka, Macieja Kępy, Tomasza Liska, <Jana Jarzqbka> ławników osobiście stawil się czcigodny prepozyt kolski Mikołaj z Błażem Skowronkiem i Janem Miecznikiem,*

jako wykonawcy zmarłej Katarzyny Hirzmankowej, by zeznać, że sprzedali dom znajdujący się na rogu między Bramą Krakowską z jednej a Małgorzatą Chojenczyną z drugiej strony za 8 grzywien pieniądza polskiego, licząc po 48 groszy na grzywnę. Powzdanie dopuścili i niniejszym powzdali, tak wzdłuż i wszerz, z takim prawem jakie [miała] wspomniana Katarzyna Hirzmankowa, żadnej bliższości nie zachowując przyjaciółom wspomnianej Katarzyny i mają bronić go od wszelkich pretensji. Na świadectwo rzeczy zapłacił pamiętne. Dano i działo się w dniu i w miejscu jak wyżej.

406. Causa resignationis domus Jacobi Koczvch per pueros eiusdem, videlicet Andream et Annam provido Alberto Kobylka. Eodem die venientes personaliter Andreas et Anna liberi pie memorie Jacobi Koczvch recognoverunt se vendidisse domum Alberto Kobylka pro quinque mrc. monete Polonialis in regno currentis, ex una parte Varchol Stanislaum iacentem et penes Byallvnsky desertum parte ex altera, in viccis alias *nablankach*, et resignationem admisisse, tam longe tam late, tali iure prout soli tenuerunt aut pater eorum nulli pro se et suis amicis usurpando et circa resignationem totalem solutionem quinque mrc. perceperunt et ex his quinque mrc. recepti sunt novem fert. ad debita, que tenebatur pater eorum. Et predictus Albertus scabinis exsolvit arram. Datum die quo supra.

406. *Sprawa powzdania przezornemu Wojciechowi Kobylce domu Jakuba Koczucha przez dzieci tegoż, to jest Andrzeja i Annę. Tegoż dnia stawili się osobiście Andrzej i Anna, dzieci zmarłego Jakuba Koczucha, by zeznać, że sprzedali dom Wojciechowi Kobylce za 5 grzywien monety polskiej obiegowej w królestwie, znajdujący się między Stanisławem Warcholem z jednej a opuszczonym [domem?] Białuńskiego na blankach i dopuszczają powzdanie, tak wzdłuż jak i wszerz, z takim prawem, jakie sami dzierżyli albo ich ojciec, niczego nie zostawiając sobie i swoim przyjaciółom. W związku z powzdanem otrzymali pełną spłatę 5 grzywien, z których 9 wiardunków zostało przyjętych na spłatę długów ciążących na ich ojcu. Wspomniany Wojciech zapłacił ławnikom pamiętne. Dano dnia jak wyżej.

407. Resignacio partis hereditatis per Kathernam Stanislaio Fyol de Blysnia villa. Eodem die veniens personaliter venusta virgo Katherina filia Stanislai Krvsynsky recognovit se vendidisse partem hereditatis sue, que ad eam pertinebat, Stanislaio Fyol de Blysnia Vyesz pro quatuor mrc. numeri Polonialis in regno currentis, pro quattuor mrc. numeri Polonialis in regno currentis, de quibus 4 mrc. data est media mrc., que erat legata ad ecclesiam in Grzegorzow. Quequidem Katherina resignavit omnia, que ad eam pertinebant, Stanislaio [Fy]ol, nichil sibi suis propinquis relinquens, et ab omni quovis

impedimento debet eum [de]fendere. Quiquidem predictus Stanislaus Fyol arram persolvit. Actum die quo supra.

407. *Powzdanie części dziedzictwa przez Katarzynę Stanisławowi Fiolowi ze wsi Blizna. Tego dnia stawiała się osobiście nadobna Katarzyna, córka Stanisława Krusznńskiego, by zeznać, że sprzedała część swojego dziedzictwa, które jej przypadało, Stanisławowi Fiolowi ze wsi Blizna za 4 grzywny pieniądza liczby polskiej obiegowego w królestwie. Z opłaty ½ grzywny przekazano wedle zapisu w testamencie na kościół w Grzegorzewie. Wspomniana Katarzyna powzdaje wszystko, co jej przypadało, Stanisławowi Fiolowi, niczego nie zostawiając sobie czy swoim bliskim i ma bronić go od wszelkich pretensji. Wspomniany Stanisław Fiol zapłacił pamiętne. Działo się dnia jak wyżej.

[s. 182]

|| 408. Resignacio domus per Martinum Krzczon provido Marci doliatori. Eodem die veniens personaliter providus Martinus Krzczon recognovit se domum vendidisse |-qui-| pro viginti et quinque mrc. numeri et monete Polonialis, in qualibet computando quadraginta octo gr., et penes contractum recepit octo mrc. Martino doliatori, que domus iacet parte ex una Jasynska et ex altera Jacobi Synovycz, tam longe tam late, tali iure pro |-hii-| ut solus tenuit et habuit, nil sibi aut pro se suis amicis et propinquis relinquens. Quiquidem Martinus doliator tenetur solvere per duas mrc. annuatim quolibet anno pro festo Michaelis duas et pro alio festo Michaelis duas annuatim usque ad plenamolucionem sub |-amissione-| sub pena decem mrc. predictae hereditatis. Quiquidem Martinus Krzczon obligatur predictum Martinum munire ab omni impedimento. In cuius rei testimonium predictus Martinus doliator persolvit arram. Actum die quo supra.

408. *Powzdanie domu przezornemu bednarzowi Marcinowi przez Marcina Krzczona. Tego dnia stawiał się osobiście przezorny Marcin Krzczon, by zeznać, że sprzedał dom bednarzowi Marcinowi za 25 grzywien liczby i monety polskiej, licząc po 48 groszy na grzywnę, i zgodnie z umową otrzymał 8 grzywien. Dom ten znajduje się między Jasieńską z jednej a Jakubem Synowcem z drugiej strony, tak wzdłuż i wszerz, i z takim prawem doń, jak sam dzierżył i posiadał, niczego nie zachowując dla siebie, swoich przyjaciół czy bliskich. Wspomniany bednarz Marcin ma płacić po 2 grzywny rokrocznie na święto św. Michała dwie i na kolejne święto św. Michała znowu 2, aż do pełnej spłaty, pod groźbą kary 10 grzywien ze wspomnianego dziedzictwa. Wspomniany Marcin Krzczon zobowiązany jest wyżej wymienionego Marcina chronić od wszelkich roszczeń. Na świadectwo rzeczy wspomniany bednarz Marcin zapłacił pamiętne. Działo się to dnia jak wyżej.

409. Reposicio duarum mrc. ecclesie per Martinum Krczon. Eodem veniens personaliter Martinus Krczon reposuit duas mrc. ad ecclesiam legatas ex domo, quam emerat apud pueros Strzeleczy. Actum <die> quo supra. Et aduch [s] mrc. tenetur.

<Item feria sexta in vigilia Katherine [24 XI 1524] veniens providus Martinus doliator posuit coram nobis duas mrc. pro domo, quam dumtaxat apud Krczon. Anno Domini millesimo quingentesimo [vigesimo] quarto, quam pecuniarum duas mrc. accepit.>

409. *Złożenie 2 grzywien na potrzeby kościoła przez Marcina Krzczona. Tego dnia stawił się osobiście Marcin Krzczon, by zapłacić 2 grzywny zapisane w testamencie na kościół z domu, który kupił od dzieci Strzeleckiej. Działo się <dnia> jak wyżej. I winny jest grzywnę.

<Podobnie w piątek, w wigilię [św.] Katarzyny, stawił się przezorny bednarz Marcin, by wobec nas zapłacić 2 grzywny za dom, jak u Krzczona. Roku Pańskiego 1524, która to 2 grzywny przyjęła.>

Iudicium bannitum celebratum sub nobili Jacobo Skothnyczky feria sexta proxima post festum Ascensionis anno Domini 1523 [15 V 1523].

***Sąd gajony odbył się wobec szlachetnego Jakuba Skotnickiego w piątek po święcie Wniebowstąpienia roku Pańskiego 1523.**

410. Causa Mathie Richlowpadl cum sororino et alii[s] propinquis olim pie memorie Margarethe uxoris predicti Richlowpadl. Coram nobis nobili Jacobo Skothnyczky burgrabio Colensi, <Blasio> [-Jacobo-] advo[cato], Johanne Jarzabek, Nicolao Kvyawka, Mathia Lithwynek, Petro Czyaczywa, Bartholomeo pelfifice, Mathia Campą, Thoma Lyszek iuratis et scabin[is] personaliter veniens Albertus Jadamovycz [-sororinus-] de Vyerzbue, sororinus Marga[rethe] consortis Mathie Richlowpadl et Agnetis de Lychyn, amici et propinq[ui] predictae Margarethe, non compulsi nec coacti, recognoverunt in nostra pre[sencia] satisfactionem de bonis pro illis cedentibus aut pro parte hereditatis, que bona [...] erat pro predictam Margaretham uxorem Mathie Richlowpadl [...] silencium cum predicto Mathia imposuit resignationem admiserunt et [...] gnat, nil sibi et suis amicis, propinquis relinquens. Idemque Mathias [...]. Actum et datum anno et die quo supra. <Item et Catherina de Vyerzbye Andkawą.>

410. *Sprawa Macieja Rychłowpadla ze szwagrem i innymi krewnymi zmarłej Małgorzaty, żony wspomnianego Rychłowpadla. Wobec nas, szlachetnego Jakuba Skotnickiego, burgrabiego kolskiego, wójt[ta] <Błażeja>, Jana Jarzabka, Mikołaja Kujawki, Macieja Litwinka, Piotra Cięciwy, kunsnierza Bartłomieja, Macieja Kępy, Tomasza Liska, ławników i przysięgłych,

stawił się osobiście Wojciech Adamowicz z Wierzbia, szwagier Małgorzaty, żony Macieja Rychłopwadła, i Agnieszki z Lichynia, przyjaciele i bliscy wspomnianej Małgorzaty, nie zmuszeni ani zniewoleni, by zeznać w naszej obecności, że [otrzymali] zadośćuczynienie za dobra im przypadające, czyli za część dziedzictwa, które to dobra [...] był przez wspomnianą Małgorzatę, żonę Macieja Rychłopwadła [...] nakazał milczenie ze wspomnianym Maciejem i zgodzili się na powzdanie i [...], niczego nie zachowując dla siebie czy swoich przyjaciół. Ten sam Maciej [...]. Działo się i dano w roku i dniu jak wyżej. <Tak samo i Katarzyna z Wierzbia Andkawa.>

[s. 183]

|| **Iudicium magnum bannitum celebratum per nobilem dominum Jacobum Skothnyczky** necnon Blasium Skowronek, Nicolaum Kvyawką, Johannem Jarzabek, Mathiam Lithwynek, Petrum Czyaczywa, Mathiam Campa, Bartholomeum pellificem, Thomam Lyssek celebratum feria sexta post Pentecosten [29 V 1523] scabinis et iuratis. Cuius acta sequuntur.

**Sąd wielki gajony odbył się wobec szlachetnego Jakuba Skotnickiego, jak również ławników Błażeja Skowronka, Mikołaja Kujawki, Jana Jarzabka, Macieja Litwinka, Piotra Cięciwy, Macieja Kępy, kuśnierza Bartłomieja, Tomasza Liska w piątek po Zesłaniu Ducha Świętego, którego sprawy [tak] następują.*

411. Causa Nicolai Colodzyeyek cum Margaretha Groczka et Mathia filio eiusdem. Veniens coram nobis iudicio in bannito residentibus honesta Margaretha Groczka cum suo filio Mathia recognoverunt se vendidisse mansum pro media quinta mrc. numeri Polonialis. Qui mansus ex parte iacet <Mnyszoch> et ex alia parte Zaparth, late, longe, tali iure ipsum tenuerunt inter sibi suis propinquis relinquens. Quequidem Margaretha cum suo filio recognoverunt se percepisse totalem solucionem et presentes eidem resignavisse. Et predictus Mathias solvit arram. Actum et datum quo supra.

411. *Sprawa Mikołaja Kołodziejka z Małgorzatą Grodzką i jej synem Maciejem. *Wobec nas zasiadających na sądzie gajonym stawiała się uczciwa Małgorzata Grodzka ze swoim synem Maciejem, by zeznać, że sprzedała łąn za 4,5 grzywny pieniądza liczby polskiej. Łąn znajduje się między <Mniszochem> z jednej a Zapartem z drugiej strony, wzdłuż i w szerz, z wszelkim prawem, jak sami dzierżyli dla siebie, swoich bliskich wyłączając. Wspomniana Małgorzata ze swoim synem zeznali, że otrzymali całkowitą spłatę i niniejszym temu [Mikołajowi] powzdają. Wspomniany Maciej zapłacił pamiętne. Działo się i dano jak wyżej.*

412. Eodem die quo supra stans coram nobis bannito in iudicio <Nicolaus> [-Mathias-] Kolodzyeyek resignavit medium mansum Michaeli Maczedą.

Quidquidem mansus iacet | -ex parte-| inter easdem partes, ut superius expressum est. Quiquidem Michael debet tenere, tam late, tali iure secundum, quod est iusta divisio. Et idem Michael arram persolvit.

412. *Tego dnia wobec nas na sądzie gajonym <Mikołaj> Kołodziejek powzdał ½ lanu Michałowi Maczudzie, który to lan znajduje się między stronami wyżej wymienionymi. Michał ma dzierżyć go, tak wzdłuż i wszerz, i z takim prawem, wedle sprawiedliwego podziału. Wspomniany Michał zapłacił pamiętnę.

413. Recognicio [s] satisfactionis per Bartholomeum Costelka cum Margaretha Skovyelyczka. Coram nobis iudicio in bannito honesta Margaretha Skovyelyczka veniens recognovit se accepisse totalem solutionem pro domo, quam vendiderat pro [s] vir eius pro viginti quatuor mrc. numeri Polonialis <Bartholo[meo] Ko[stelk]a>, iacentem parte ex una Sybilla parte ex altera plebatu [s], tali iure, tam longe, tam late, sic ipse tenuit. Quequidem Margaretha obligata est defendere predictum Bartholomeum Kostelka a quovis amicorum impedimento suis propriis impensis. Super quod predictis Bartholomeus memoriale arram persolvit, *pamyathne*.

413. *Uznanie [s] zadośćuczynienia przez Bartłomieja Kostelkę z Małgorzatą Skowielicką. Wobec nas na sądzie gajonym stawiała się uczciwa Małgorzata Skowielicka, by zeznać, że otrzymała całkowitą spłatę za dom, który sprzedawała za swego męża <Bartłomiejowi Kostelce> za 24 grzywny pieniądza liczby polskiej. Dom znajdujący się między Sybillą z jednej a plebanem z drugiej strony powzdała z takim prawem, tak wzdłuż i wszerz, jak sama dzierżyła. Wspomniana Małgorzata zobowiązana jest bronić własnym kosztem Bartłomieja Kostelkę od roszczeń ze strony któregokolwiek z przyjaciół. Ponadto wspomniany Bartłomiej zapłacił pamiętnę.

414. Resignacio domus per Martinum doliatorem et suam consortem Jacobo Syestrzenyecz. Eodem die quo superius veniens providus Martinus doliator cum sua consorte in nostrum iudicium bannitum, non compulsi nec coacti, aut aliquo errore seducti, fassi [sun]t se domum vendidisse Jacobo Syestrzenyecz pro sedecim mrc. numeri Polonialis, parte ex una Angyolek parte ex altera Grzywa, tali iure, tam longe, [tam] late, sic ipsi tenuerunt, nil suis sibi relinquentes. Quiquidem Jacobus Sye- || strzenyecz solvit et realiter posuit duodecim mrc. et adhuc tenetur quatuor mrc., quas solvere tenetur pro festo Pentecosten in proximo venturo. Quiquidem Martinus tenetur defendere a quovis impedimento. Et predictus Jacobus arram persolvit. <Item feria sexta proxima ante Invocavit anno Domini 1524 [12 II 1524] veniens personaliter Jacobus Szosznowsky ad bannitum iudicium posuit quatuor mrc. p [s]

[s. 184]

Martino doliatori pro domo empta, quem et liberum facit in predicta domo, dans sibi omnimodam licenciam, ita quod minimum quadrantes sibi tenetur pro predicta et facit sibi plenariam solucionem.>

414. *Powzdanie domu Jakubowi Siostrzeńcowi przez bednarza Marcina i jego żonę. Tego dnia co wyżej stawil się przezorny bednarz Marcin ze swoją żoną na sąd nasz gajony, nie zmuszeni ani zniewoleni ani jakimś błędem zwiedzeni, by oświadczyć, że sprzedali dom mieszczący się między Aniołkiem z jednej a Grzywą z drugiej strony z takim prawem, tak wzdłuż i [tak] wszerz, jak sami dzierżyli, nie zostawiając niczego dla siebie, Jakubowi Siostrzeńcowi za 16 grzywien pieniądza liczby polskiej. Wspomniany Jakub Siostrzeniec zapłacił i faktycznie złożył 12 grzywien, więc wciąż ma zapłacić 4 grzywiny na Zesłanie Ducha Świętego w roku przyszłym. Wspomniany Marcin zobowiązany jest bronić od wszelkich pretensji, a wyżej wymieniony Jakub zapłacił pamiętne. <Podobnie w piątek przed niedzielą Wstępną roku Pańskiego 1524 stawil się osobiście Jakub Sosnowski na sąd gajony, by spłacić 4 grzywiny bednarzowi Marcinowi za dom zakupiony i uwalnia się co do tego domu, dając sobie wszelką swobodę tak względem wspomnianego domu i dokonuje pełnej spłaty.>

415. Resignacio satisfactionis.

415. *Powzdanie zadośćuczynienia.

Iudicium magnum bannitum celebratum per nobilem dominum Jacobum Skothnyczky necnon advocatum Blasium Skowronek, Nicolaum Kvyawka, Johannem Jarzabek, Mathiam Lythwynek, Petrum Czyaczywa, Mathiam Campa, Bartholomeum pellificem, Thomam Lyszek scabinos feria secunda proxima ante festum divi Laurencii vel in festo Invencionis sancti Stephani [17 VIII 1523]. Cuius acta seqwuntur.

***Sąd wielki gajony odbył się wobec szlachetnego Jakuba Skotnickiego,** jak również wójta Błażeja Skowronka, ławników Mikołaja Kujawki, Jana Jarzqbka, Macieja Litwinka, Piotra Cięciwy, Macieja Kępy, kuśnierza Bartłomieja, Tomasza Liska w poniedziałek przed świętem św. Wawrzyńca lub w dniu święta Znalezienia św. Stefana, którego sprawy [tak] następują.

416. Causa Georgii de Opol cum Jacobo pileatore de Colo. Personaliter uterque constitutus coram predictis dominis sibi in vicem altercantes, hinc Jacobus pileator cupiens pro predicto Georgio, ut sit alias obreczony, quem duo, alias obreczyly, Jacobus Wloczych et Andreas Perelka sub [-pena-|<vadio> triginta mrc., quod habuerunt inter se modo unanimi ad constituendum predictum Georgium de Opol tercia die post festum sancti Michaelis. [-Qui prenomminatus Georgius inscripsit se coram quibus dominis scabinis suis

fideiussoribus, si idem dominus Georgius non fuerit constitutus personaliter, ut hii eius fideiussores eum die nominato, hii ergo fideiussores eum violenter in omni loco circa ecclesias et aliis locis civitatibus, si quod in loco.-| <Sub termino prefixo tali pacto, quod si aliqua pars non fuerit constituta, talis iam suam causam ammisit.> <Istam [...] scrip[...] secundum nihil valet.>

416. *Sprawa Jerzego z Opola z czapnikiem Jakubem z Koła. *Obaj stawili się osobiście wobec wspomnianych panów, tocząc między sobą spór, stąd czapnik chce być przez wspomnianego Jerzego „obreczony”, którego dwóch, inaczej „obreczyli”, Jakub Włóczych i Andrzej Perelka pod karą 30 grzywien, co mieli między sobą jednomyślnie zawrzeć ugodę ze wspomnianym Jerzym z Opola <Pod ustalonym terminem i tym warunkiem, że jeśli któraś strona nie stawi się, przegra sprawę.> <Ten zapis[...] według [...] nie ma znaczenia.>*

417. Particulare colloquium per nobilem dominum Jacobum Scothnyczky celebratum est feria quinta proxima post Michaelis [2 X 1523] necnon advocatum Blasium Skovronek, Nicolaum Kvyawka, Johannem Jarzebek, Mathiam Lythynek, Petrum Czyaczywa, Mathiam Campa, Bartholomeum pellificem, Thomam Lyszek iuratis ego Jacobus pileator diligenciam exequens iuxta Laurencium preterfixum, quod debuimus termino parato die tertia post Michaelis istam totam diligenciam feci, pars vero adversa termino non paruit nec fideiussores nec ipse solus Jerzyk et hoc domini decernunt iuxta inscriptionem superius positum ipse Jerzyk iam suam totam eam amisisse, item |-predicti domini-| domini decreverunt |-[...] suam, dans-|, quod ipse |-Jerzyk-| Jacobus pileator omnia sua quoque expendit vestigare debet super ipsius Jerzyk fideiussoribus |-et sole Jerzyk-|. Fideius[so]res sunt hii, Jacobus Włóczych, Andreas Perelka.

417. *Sąd zwyczajny odbył się wobec szlachetnego pana Jakuba Skotnickiego w czwartek po [święcie św.] Michała, jak również wójta Błażeja Skowronka, ławników Mikołaja Kujawki, Jana Jarzqbka, Macieja Litwinka, Piotra Cięciwy, Macieja Kępy, kuśnierza Bartłomieja, Tomasza Liska. Ja, Jakub kapelusznik, dopełniając powinności wobec wspomnianego Wawrzyńca, jako że byliśmy winni stawić się w ustalonym terminie, to jest na trzeci dzień po [święcie św.] Michała, w pełni dowiedliśmy naszej sumienności, natomiast strona przeciwna nie dotrzymała terminu; ani poręczyciele, ani sam Jerzyk. Zatem panowie orzekają zgodnie z powyższym zapisem, że Jerzyk utracił już całą swoją, podobnie panowie orzekli, że sam Jakub kapelusznik wszystko, czego oczekuje, musi dochodzić od poręczycieli Jerzyka; poręcz[ycie]le to Jakub Włóczych, Andrzej Perelka.

418. Acta sunt hec feria sexta proxima ante festum Francisci anno Christi 1523 [2 X 1523], quia ego Jacobus Skothnyczky [bur]grabius Colensis iuxta visis litteris mihi ostensis per Georgium v[itreato]rem de Opole magnifici domini Luce de Posznania castellan[i Pos]naniensis et capitanei Maioris Polonie diligenciam fecit [...] he, que causam habuerunt in vice huc in Colo, videlicet Georg[ium de] Opol vitreator et Jacobus pileator de Colo. In hoc vestra mag[...]cia sciat, quos utraque pars simpliciter reclamacionem [...] convencionem Pyotrkoviensem illic circa magnificenciam v[...] suos procurabitur, ut sua magnificencia litteris suis [...]timavit, quibus |-causam-| diem presenciam assignavi post [...] Martini proxime venturo et hoc sub amissione caus[...] autem procurare circa magnificenciam vestram. Acta die [...] quo supra. <Si qua pa[...] non paru[...].>

418. *Działo się to w piątek przed świętem [św.] Franciszka roku Pańskiego 1523, gdy ja, Jakub Skotnicki, [bur]grabia kolski, zapoznawszy się z dokumentami okazanymi mi przez Jerzego [szklarza] z Opola, wielmożnego pana Łukasza z Poznania, kasztelana poznańskiego i starosty wielkopolskiego, dołożyłem starań [...] ci, którzy mieli sprawę w Kole, to jest szklarz Jerzy z Opola i czapnik Jakub z Koła. W tym wasza [...] musi wiedzieć, [...] sejm piotrkowski [...] o swoich mieć staranie jak wasza dostojność w swoich dokumentach [...], którym dzień obecności wyznaczyłem po [...] Marcina przyszłego pod groźbą przegrania spra[...] zatem mieć staranie względem waszej dostojności. Działo się dnia [...] jak wyżej. <Jeśli któraś [...] nie staw[...].>

[s. 185]

|| **Colloquium particulare celebratum per nobilem Jacobum Skothnyczky |-per-|** protunc burgrabium Colensem et viceadvocatum Bernardum, Nicolaum Kvyawka, Mathia Newczasz, Bartholomeo pellifice, Stanislaio Dzyerawski, Johanne Jarzab, Thoma |-feria-| Lysek |-si-|, Johanne Kostella scabinis feria sexta post Elizabeth anno Christi 1523 [20 XI 1523].

***Sąd zwyczajny odbył się wobec szlachetnego Jakuba Skotnickiego,** wówczas burgrabiego kolskiego, i podwójciego Bernarda oraz ławników Mikołaja Kujawki, Macieja Niewczasa, kuśnierza Bartłomieja, Stanisława Dzierawskiego, Jana Jarząba, Tomasza Liska, Jana Kostelki w piątek po [święcie św.] Elżbiety roku Pańskiego 1523.

419. Item eodem die et anno veniens providus Paulus civis Colensis, qui emit hereditatem Barbare Covalykowa, posuit tres mrc. predictae solucionis exeqwtoribus, videlicet domino Nicolao, Bernardo, qui predictus Paulus tenetur dare et solvere quolibet anno per tres mrc. annuatim pro festo sancti Martini. Actum et datum die et anno quo supra.

419. **Podobnie tego dnia i roku stawił się przezorny Paweł, obywatel Kola, który kupił dziedzictwo Barbary Kowalikowej. Zapłacił 3 grzywny wspomnianej słaty wykonawcom, to jest panu Mikołajowi, Bernardowi. Wspomniany Paweł zobowiązany jest dać i zapłacić co roku po 3 grzywny na święto [św.] Marcina. Działo się to dnia i roku jak wyżej.*

Colloquium particulare celebratum per nobilem Jacobum Skothnyczky protunc burgrabium Colensem et viceadvocatum Bernardum, Nicolaum Kvyawka, Mathia Nyewczas, Bartholomeo pellifice, Stanislaofabro, Johanne Jarzabek, Thoma Lyszek, Johanne Kostelka scabinis feria sexta proxima post festum Agnetis anno Christi 1524 [22 I 1524].

**Sąd zwyczajny odbył się wobec szlachetnego Jakuba Skotnickiego, wówczas burgrabiego kolskiego i podwójciego Bernarda oraz ławników Mikołaja Kujawki, Macieja Niewczas, kuśnierza Bartłomieja, kowala Stanisława, Jana Jarzabka, Tomasza Liska, Jana Kostelki w piątek po święcie [św.] Agnieszki roku Pańskiego 1524.*

420. Item eodem die veniens personaliter providus Martinus doliator |-a|. Reposuit predictus Martinus prefato Martino Krczon quatuor mrc. pro domo empta in Circulo penes Jaszyenska parte una iacentem parte ex altera Jacobum Szynovycz, qui predictus Martinus tenetur solvere predictis mrc. annuatim.

420. **Podobnie tego dnia stawił się osobiście przezorny bednarz Marcin, który złożył wyżej wymienionemu Marcinowi Krzczonowi 4 grzywny za dom zakupiony w Rynku, znajdujący się między Jasieńską z jednej a Jakubem Synowcem z drugiej strony, za który to dom wspomniany Marcin ma rokrocznie płacić grzywnę.*

421. Feria sexta post festum Agnetis [22 I 1524] duas mrc. solvit anno Christi 152[...].

421. **W piątek po święcie [św.] Agnieszki 2 grzywny zapłacił roku Pańskiego 152[...].*

|| **422. Anno 1524** Stanislaus prefatus |-Vyelgus-| Varchol solvit iam pro ista hereditate suprascripto octo <mrc.> et aduc quatuor tenebitur, quas debet reponere dominis sue previgne Katherine iure secundo celebrato post festum Nativitatis. [s. 186]

422. **Roku 1524 Stanisław zwany Warcholem zapłacił już za wyżej wymienione dziedzictwo 8 grzywien. Jeszcze winny jest 4 grzywny, które ma zapłacić panom swojej pasierbicy Katarzyny na drugim sądzie po święcie Bożego Narodzenia.*

423. Causa Stanislai Warchol cum Katherine olim filia Warchol Mathia pro solucione partis sue ex domo patris sui anno Domini 1526.

Item coram provido Petro Zmarszly loco burgrabii sedente in iure quarto celebrato feria sexta post dominicam Reminiscere [2 IV 1526] et coram viceadvocato Bernhardo et scabinis iuratis Mathia Nyewczas, Simone Kyernoze, Thoma Lysszek, Bartholomeo pellifice, Stanisla fabro, Johanne Dlugy. In eodem iure Stanislaus Warchol constituit testes bonos et probatis hominis, videlicet Petrum Cyaczywa, Gregorius pileator [s] et Jacobus Przybylo [s] et Johannem Wyelgusszek vir Katherine recognoverunt, quia in presencia prescriptorum iam domo eiusdem Varochol Stanislai prefate Katherine uxori Wyelgussek dedit duas mrc. super summam duodecim mrc. et sic in summa decem mrc. iam recepit et aduc duas ultimas tenetur solvere ad quartam iuris sub amissione hereditatis post Trium Regum, uti in supranotatibus inscriptionibus cavit.

423. *Sprawa Stanisława Warchoła z Katarzyną, córką zmarłego Macieja Warchoła, o spłatę z należnej jej części domu ojca roku Pańskiego 1526. Podobnie wobec przezornego Piotra Zmarzłego, zasiadającego na miejscu burgrabiego na czwartym sądzie, który odbył się w piątek po niedzieli Suchej i wobec podwójciego Bernarda oraz ławników Macieja Niewczas, Szymona Kiernoska, Tomasza Liska, kuśnierza Bartłomieja, kowala Stanisława, Jana Długiego. Na tym sądzie Stanisław Warchoł powołał na świadków dobrych i szanowanych ludzi, to jest Piotra Cięciwę, kapelusznika Grzegorza i Jakuba Przybyłę oraz Jana Wielguska, męża Katarzyny, którzy zeznali, że w obecności wyżej wymienionych Stanisław Warchoł zapłacił już wspomnianej Katarzynie, żonie Wielguska, 2 grzywny za jej dom z ogólnej sumy 12 grzywien. Wspomniana otrzymała już 10 grzywien, a ostatnie 2 musi jeszcze zapłacić na czwartym sądzie po Trzech Królach pod groźbą utraty dziedzictwa, jak zastrzeżono w powyższych zapisach.

424. Causa Stanislai Varchol cum Johanne Dlugy. Anno Domini 1540 feria sexta ante festum divi Anthonii [27 VIII 1540] coram nobis nobili Bartholomeo Byelyensky protunc vicecapitano Colensi, Nicolao Okruthny advocato, Jacobo Sosnowsky, Blasio Dlugy scabinis ceterisque tunc existentibus constitutus personaliter providus Stanislaus Varchol, qui posuit duas mrc. pecuniarum [-quas-] honeste Anne cosortis providi Johannis Dlugy et sue previgne, quas debuit ponere dareque honeste [-Anne-] Catherine uxori Johannis dicti Vyelgussek ratione absentis eiusdem quasque duas mrc. eadem Anna consors Johannis Dlugy debebit dare prius nominate Catherine sorori sue, si et in quantum reversa aliquum fieri. Eadem duas mrc. Johannes Dlugy maritus prefate Anne previgne Stanislai Varchol manibus suis propriis levavit ab eodem Stanislaio Varchol. Et idem Stanislaus iam totaliter fecit solucionem,

prout debuit atque tenebat utque superior inscriptio manifestare in presentia iuris banniti. Acta sunt die et anno quibus supra.

424. *Sprawa Stanisława Warchoła z Janem Długim. Roku Pańskiego 1540 w piątek przed świętem św. Antoniego wobec nas, szlachetnego Bartłomieja Bielińskiego, ówczesnego podstarościego kolskiego, wójta Mikołaja Okrutnego oraz Jakuba Sosnowskiego, Błażeja Długiego i innych urzędujących ławników, stawił się osobiście przezorny Stanisław Warchoła, który zapłacił 2 grzywny pieniądza uczciwej Annie, żonie przezornego Jana Długiego i jego pasierbicy, które miał wypłacić i dać uczciwej Katarzynie, żonie Jana zwanego Wielguskim, z powodu jej nieobecności. Owe 2 grzywny Anna, żona Jana Długiego, będzie miała dać wcześniej wspomnianej Katarzynie, swojej siostrze. Jan Długi, mąż wspomnianej Anny, siostrzenicy Stanisława Warchoła, własnoręcznie pobrał 2 grzywny od tego Stanisława Warchoła. Wspomniany Stanisław uczynił już pełną spłatę stosownie do tego, co był winny i powyższy zapis przedstawił na sądzie gajonym. Działo się to dnia i roku jak wyżej.

|| **425. Causa Jo [s] Mathie Vyelgus cum suo filio Johanne atque alio filio Jerzyk et filia sua Margareta.** Coram nobis Jacobo Skothnyczky tunc burgrabio Colensi et viceadvocato Bernardo ceterisque scabinis [-in-], ut supradictis, veniens personaliter Mathias Vyelgus [-resignavit-] libere et non coacta mente [-s-] atque corpore sanus resignavit domum suam Johanni filio suo ex consensu uxoris Anne sue atque frater germanus eiusdem Johannis dictus Jerzyk et soror eiusdem Johannis germana eciam resignaverunt ei domum in Circulo sitam [-quarta-], tertia parte Circuli iacentem, parte ex una [-[...]-] Szymkova atque parte ex altera Slonyna, ita late et longe, uti soli iure hereditatio habuerunt et tenuerunt. Quiquidem Mathias Vyelgus debet omnia solvi debita, si qua essent in quod hereditario, quia eciam Johannes filius eiusdem Mathie Vyelgus debet solvere eciam eadem hereditate unam mrc. pechunie [s] fratri suo germano Jerzyg atque sorori sue Margarethe quocumque tempore voluerint. Actum feria sexta proxima post festum Agnetis [22 I 1524] anno Domini millesimo quingentesimo vigesimo quarto.

[s. 187]

425. *Sprawa Macieja Wielgusa z jego synem Janem i drugim synem Jerzykiem, i córką jego Małgorzatą. Wobec nas, Jakuba Skotnickiego, wówczas burgrabiego kolskiego, i podwójciego Bernarda oraz pozostałych wyżej wymienionych ławników stawił się osobiście Maciej Wielgus z własnej woli, nie przymuszony, zdrowy na umyśle i ciele, by powzdać dom synowi swemu Janowi za zgodą swojej żony Anny. Podobnie i rodzony brat tego Jana, zwany Jerzykiem, i rodzona siostra Jana powzdali mu dom znajdujący się w Rynku, w trzeciej części Rynku, między Szymkową a Sloniną z drugiej strony, tak

wzdłuż i wszecz, jak sami posiadali i dzierżyli mocą prawa dziedziczenia. Maciej Wielgus musi spłacić wszystkie należności, jeśli jakieś ciążą na dziedzictwie, a Jan syn tego Macieja Wielgusa również ma spłacić z dziedzictwa 1 grzywnę pieniądza swemu rodzonemu bratu Jerzykowi oraz siostrze swojej Małgorzacie, w czasie przez nich wskazanym. Działo się to w piątek po święcie [św.] Agnieszki roku Pańskiego 1524.

426. Causa Bartholomei Choenka de suburbio et Margarethe Choeneczyna sue noverce unacum pueris eiusdem Margarethe. Item eodem die veniens personaliter Bartholomeus Choenka de suburbio ad bannitum iudicium unacum Margaretha Choeneczyna de civitate, sue noverce. Quiquidem Bartholomeus Choenka vendidit hereditatem post manum defunctam patris sui iure hereditario possessam, cuidam homini eciam ibidem de suburbio, que Margaretha Choeneczyna mittens ad ius, quis nam esset propinquiorem ad hanc hereditatem circa agnatos filios eiusdem Bartholomei, qui eciam Margaretha Choeneczyna fecit plenariam solucionem pro hac hereditate in acie sitam penes viam tendentem super pontem parte una atque parte altera Pokoy, qui eciam predictus Bartholomeus Choenka resignavit predictae Margarethe Choeneczyna hunc hereditatem, ita longe et late, ut solus tenuit et habuit, et eciam fassus est coram nobis se accepisse plenariam solucionem pro hac [-solucionis-] hereditate. Actum anno et die ut supra.

426. *Sprawa Bartłomieja Chojenki z przedmieścia i Małgorzaty Chojenczyny jego macochy, wraz z dziećmi tejże Małgorzaty. Tego dnia stawił się osobiście Bartłomiej Chojenka z przedmieścia na sąd gajony wraz z Małgorzatą Chojenczyną z miasta, jego macochą. Bartłomiej Chojenka po śmierci swego ojca sprzedał dziedzictwo posiadane mocą prawa dziedziczenia pewnemu człowiekowi, również pochodzącemu z przedmieścia, po czym Małgorzata Chojenczyna w drodze sądowej zechciała ustalić, kto posiada bliższą do tego dziedzictwa. Wspomniana Małgorzata Chojenczyna dokonała pełnej spłaty za to dziedzictwo położone na rogu ulicy prowadzącej do mostu z jednej strony, z drugiej obok Pokoja. Wspomniany Bartłomiej Chojenka powzdał Małgorzacie Chojenczynie to dziedzictwo, tak wzdłuż i wszecz, jak sam dzierżył i posiadał, a także oświadczył wobec nas, że otrzymał pełną spłatę za to dziedzictwo. Działo się to roku i dnia jak wyżej.

Colloquium particulare celebratum per nobilem Jacobum Skothnyczky protunc murgrabium Colensem feria sexta proxima post Invocavit [19 II 1524] necnon viceadvocatum Bernardum, Nicolaum K[vy]awka, Mathiam Nyewczas, Bartholomeum pellificem, Stanislaum fabrum, Johannem J[a]rzebek, Thomam Lyszek, Johannem Kostelka anno Christi 1524.

**Sąd zwyczajny odbył się wobec szlachetnego Jakuba Skotnickiego, ówczesnego burgrabiego kolskiego, jak również podwójciego Bernarda, Mikołaja Kujawki, Macieja Niewczasa, kuśnierza Bartłomieja, kowala Stanisława, Jana Jarząbka, Tomasza Liska, Jana Kostelki w piątek po niedzieli Wstępnej roku Chrystusowego 1524.*

427. Resignacio domus Jakobkowskye Jacobo Szynow[ecz]. Eodem die quo supra veniens personaliter nostrum ad bannitum iud[icium] laboriosus Blasius cum sua legitima uxore nomine [-Anna-] K[atherina] cognomina Crczonowa cum Simone Maslanka, Johanne Szade[...], Andree Jadrysz filio advocato de Vola a fratribus suis germanis [...] inferiam instituit, videlicet [-ad-] Andream Pyerdalka, Paulum Cowalyk. || Solus resignacio ita fecit [...], [s. 188] prout et fratribus eius alia pars instituit fideiussores, Stephanus sororinus predicti Krczon cum predictis et superius nominatis, quod eorum resignacio fiet firma, ut eciam eorum fratribus, videlicet Martinum doliatorem, Andream Pyerdalka recognoverunt, quia vendiderunt pariter et resignaverunt domum dictam Jakubkowskye, iacentem parte ex una Pytahek et ex altera Martini doliatoris, provido Jacobo Szynovyecz concivi Colensi pro triginta scilicet mrc. monete et numeri Polonicalis. [Sy]novyecz posuit circa resignacionem quatuordecim mrc. et per quatuor mrc. pro quodlibet festo sancti Laurencii, quousque erit facta totalis solutio venditores superius nominati Jacobum Szynovyecz debent defendere ab omnibus iniuriis et impedimentis et si quas habuerit ad quod fideiussores predictos statuerunt. Actum die et anno quo supra. Anno Domini 1524 debet solvere quatuor mrc. Anno Domini 1525 quatuor. Item anno Christi 1526 quatuor mrc. Item anno Domini 1527 quatuor. Item anno Christi 1528 quatuor. Anno Domini 1529 duas mrc.

427. *Powzdanie Jakubowi Synowcowi domu Jakubowskiego. Tego dnia co wyżej stawił się osobiście na na nasz sąd gajony pracowity Błażej ze swoją prawowitą żoną imieniem K[atarzyna], nazwiskiem Krzczonowa, z Szymonem Maślanką, Janem Szade[...], Andrzejem Jądryszem, synem wójta z Woli, braćmi rodzonymi [...], ustanowił, mianowicie Andrzeja Pierdalkę i Pawła Kowalika, sam w ten sposób dokonał powzdania [...] jak i braciom jego odrębna część, ustanowił poręczycielami Stefan szwagier wspomnianego Krzczona z wyżej wymienionymi, że sprzedali jak i powzdali wspomniany dom Jakubowski, znajdujący się między Piątkiem z jednej a bednarzem Marcinem z drugiej strony, przezornemu Jakubowi Synowcowi, współobywatelowi kolskiemu, za 30 grzywien monety i liczby polskiej. Synowiec zapłacił w związku z powzdaniem 14 grzywien i na każde święto św. Wawrzyńca ma płacić po 4 grzywny aż dokona pełnej spłaty. Sprzedający wyżej wymienieni

mają bronić Jakuba Synowca od wszelkiej nieprawości i roszczeń, gdyby do jakichś doszło, na co ustanowili wyżej wymienionych poręczycieli. Działo się to dnia i roku jak wyżej. Roku Pańskiego 1524 ma zapłacić 4 grzywny. Roku Pańskiego 1525 kolejne 4. Podobnie roku Pańskiego 1526 następne 4. Podobnie 4 roku Pańskiego 1527 i 4 roku Pańskiego 1528. Roku Pańskiego 1529 ostatnie 2 grzywny.

428. Causa Blasii et Marci de Plowycz cum Jacobo Czerzpystradza et hoc et pro quatuor mrc. sibi retentis. Item eodem die venientes personaliter Blasius et Marcus de Plowycz [-coram-] ad bannitum iudicium recognoverunt et admiserunt coram nobis Jacobo Czerzpystradza, quos ipse debet accipere quatuor mrc. a Jacobo Szynovycz. Quiquidem Jacobus Szynovycz debet reponere istas quatuor mrc. pro festo sancti Laurencii et iste Jacobus Czerpystradza iam debet accipere ultimam ratam sue solutionis pro domo predicta, que iacet inter domos Martini doliatoris parte una et parte altera Jacobum mercatorem. Idem Blasius et Marcus submiserunt se defendere predictum Jacobum Czerzpystradza ad omnibus impedimentis, si que fuissent. Actum die et anno quo supra.

428. *Sprawa Błażeja i Marka z Płowiec z Jakubem Cierpistradzą o 4 grzywny, które sobie zatrzymał. *Również tego samego dnia stawili się osobiście Błażej i Marek z Płowiec na sąd gajony, by zeznać i wobec nas przyznać w związku z Jakubem Cierpistradzą, że ma on otrzymać 4 grzywny od Jakuba Synowca. Jakub Synowiec ma mu zapłacić te 4 grzywny na święto św. Wawrzyńca, a Jakub Cierpistradza ma już otrzymać ostatnią ratę swojej spłaty za wspomniany dom, który znajduje się między domem bednarza Marcina z jednej a domem Jakuba kupca z drugiej strony. Wspomniani Błażej i Marek zgodzili się bronić Jakuba Cierpistradzy od wszelkich roszczeń, gdyby do nich doszło. Działo się to dnia i roku jak wyżej.*

429. Causa [-Ade-] Ade pellificis cum Alberto Czayka pro domo. Veniens eodem die personaliter ad bannitum iudicium Albertus Czaycza cum [Ade] pellifice, predictus Adam recognovit coram nobis se vendidisse domum [...] sitam in blanciis et iacentem inter domum [-Albertum-] Jacobum [s] Vyszkowycz [...] una et Andream [-pellificem-] <textorem> parte altera. Quiquidem Ada non compulsus [...]s mrc., ita late et longe, uti solus tenuit et iure her[editario] possidebat.

429. *Sprawa kuśnierza Adama z Wojciechem Czajką o dom. *Stawił się tego dnia osobiście na sąd gajony Wojciech Czajka z [Adamem] kuśnierzem. Wspomniany Adam zeznał wobec nas, że sprzedał dom [...] znajdujący się na Blankach między domem Jakuba Wyszkowica [...] z jednej a Andrzejem*

<tkaczem> z drugiej strony, który to Adam nie zmuszony [...], tak wzdłuż i wszerz, jak sam dzierżył i posiadał mocą prawa dziedziczenia.

|| **430. Causa providorum Stanislai fabri Pyerzchala |-ne-| et Nicolai Costouany.** Constitutus personaliter coram nostro consulatu Alberto Poczantheke preconsule, Bernardo, Mathia Lythwynek, Mathia Capa, Bartholomeo pelli-fice consulibus, Nicolaus Costhouany, sanus mente et corpore, non compulsus nec coactus, salubri consilio fretus, recognovit, quod iam dedit ortum situm penes aquis et inter ortos parte ex una Polowka ex altera Stanislai Varchol serifabri pro tribus fert. cum medio numeri et monete in terra currentis |-honeste Barbare-| provido Stanislao fabro Pyerzchala et legitime resignavit, nil sibi propinquitatis et successoribus suis super eum relinquendo, sed donando et comittendo eidem Stanislaum et sucessoribus omnem facultatem vendendi, commutandi et ad suos usus beneplacitos convertendi. Hec acta sunt anno Domini 1522 feria tertia post Reminiscere [18 III 1522] etc. <ita longe et late, ut antiquo solus tenebat. Idem eorum sit solutio facta est.>

[s. 189]

430. Sprawa przezornych kowala Stanisława Pierzchały i Mikołaja Kostowanego. *Stawił się osobiście wobec naszej rady, burmistrza Wojciecha Początki, rajców Bernarda, Macieja Litwinka, Macieja Kępy i kuśnierza Bartłomieja Mikołaj Kostowany, zdrowy na umyśle i ciele, nie zmuszony ani zniewolony, lecz ufając swojej trafnej radzie, i zeznał, że dał ogród położony obok wody i ogrodów między Polówką z jednej a Stanisławem Warcholem z drugiej za 3,5 wiardunka liczby i monety obiegowej w kraju przezornemu kowalowi Stanisławowi Pierzchale i prawowicie powzdał, niczego z niego nie zachowując sobie ani swoim dziedzicom. W związku z daniem i powierzeniem temu Stanisławowi i jego dziedzicom, otrzymują oni pełną możliwość sprzedaży, zamiany, obrotu na własny pożytek wedle uznania. Działo się to roku Pańskiego 1522 we wtorek po niedzieli Suchej itp. <tak wzdłuż i wszerz, jak z dawna sam dzierżył. Spłaty dokonano.>*

431. Causa honeste Barbare Markowna et Stanislai Pyerzchala. Anno Domini 1522 feria quarta proxima post Reminiscere [19 III 1522] constitutus coram nobis preconsule et consulibus in superiori actu descriptis providus Stanislaus Pyerzchala faber ferrarius, sanus mente et corpore, non compulsus nec coactus, et salubri consilio suo et amicorum fretus, recognovit, quod vendidit ortum suum post aquas inter ortos Polonie [s] parte ex una et Stanislai Varchol ex altera situm pro mrc. una numeri et monete Polonialis honeste Barbare Markowna et legitime resignavit, ita longe late, ut ab antiquo solus possidebat, nil sibi et successoribus suis propinquitatis super eum ortum relinquendo, sed eidem Barbare et eius successoribus facultatem omnem

vendendi, commutandi, donandi et ad suos usus beneplacitos convertendi committendo. Quiquidem Stanislaus pecuniam solutam integram ad resignacionem levavit. Hec acta sunt anno, die, quibus supra. Ad quam resignacionem et solutionem Dorothea uxor predicti Stanislai cum filiabus Heduige et Anna presentes erant et resignaverunt cum effectum legitime.

431. *Sprawa uczciwej Barbary Markówniej i Stanisława Pierzchały. Roku Pańskiego 1522 w pierwszą środę po niedzieli Suchej wobec nas, burmistrza i rajców wymienionych w powyższym zapisie, stawiał się kowal Stanisław Pierzchała, zdrowy na umyśle i ciele, nie zmuszony ani zniewolony, lecz ufny w trafną radę swoją i przyjaciół, by zeznać, że sprzedał swój ogród położony za wodą między ogrodami Apolonii z jednej i Stanisława Warchoła z drugiej strony za 1 grzywnę liczby i monety polskiej uczciwej Barbarze Markówniej i prawowicie powzdał, tak wzdłuż i wszerz, jak od dawna sam posiadał, niczego z tego ogrodu nie zachowując dla siebie czy swoich dziedziców, lecz w pełni przekazał tej Barbarze i jej dziedzicom możliwość sprzedaży, zamiany, darowizny i obrotu na własny pożytek wedle uznania. Stanisław podjął pieniądze wypłacone w związku z powzdaniem. Działo się to roku, dnia jak wyżej. Przy tym powzdaniu i spłacie obecne były Dorota, żona Stanisława, i córki Jadwiga i Anna, które również ze skutkiem prawnym powzdały.

432. Causa providę Nastasię Rokyczyna de Colo cum laboriosis Stanislao Suyecz unacum filiis Benedict[o], Martino et Mathia eiusdem de Ruskouo. Coram nob[is] nobili et spectabili Bartholomeo Byelensky vicecapitano Colensi et [...] Poczathek proconsule, Bernardo, Mathia Lythwynek, Mathia Ca[...], Bartholomeo pellione consulibus Colensibus necnon coram nobili v[...] [Mar]tino Vylkovysky burgrabio de Brudzow et Marco consule eciam de Brudzew et Martino Gallo villico de Ruskow et magni[fica] domina Catherina de Gorky voyevodzyna Lanciencensis destinarum constituti personaliter, non compulsi nec cocati, sanitarium et [...]sili, quod compotes laboriosi Stanislaus Svyerz de Rusko[...] filii eius Benedictus, Martinus, Mathias Colovy [...] palatinus Lanciencensis oretenus recognoverunt, quia pre[dicta] Nastasia Rokyczyna satisfecit illis secundum testamentum [...] || olim providi Johannis Rokytha uxor patris eorum, in quo eisdem legavit mrc. monete et numeri Polonicalis, quam eisdem solvit et adhuc pace frui intendens cum eisdem ex pacto et arbitrio predictorum dominorum decem octo gr. eisdem addidit. Sicque predicti laboriosi Stanislaus Swyerz de Ruskovo cum filiis suis suprascriptis eandem Nastasiam olim uxorem patris sui paratam relinquerunt in omnibus perpetuo, nihil sibi et successoribus suis propinquitatis ad eam relinquendo. Hec acta sunt anno Domini 1533 21 [s]

feria sexta proxima ante Letare [21 III 1533], quod in hac hereditate orti et sorte ei legata testamentaliter. <et correxit>

432. *Sprawa przezornej Anastazji Rokiczyny z Koła z pracowitymi Stanisławem Zwierzem wraz z synami Benedykt[em], Marcinem i Maciejem z Ruszkowa. Wobec n[as], szlachetnego i dostojnego Bartłomieja Bieleńskiego, podstarościego kolskiego i [...] burmistrza Początku oraz rajców kolskich Bernarda, Macieja Litwinka, Macieja Kę[...], kuśnierza Bartłomieja jak również wobec szlachetnego [...] [Mar]cina Wilkowskiego burgrabiego z Brudzewa, burmistrza Marka także z Brudzewa i Marcina Koguta, rządcy z Ruszkowa, oraz wiel[możnej] pani Katarzyny z Górki wojewodziny łęczyckiej stawili się osobiście nie zmuszeni ani zniewoleni, zbawienną radę[...], że pracowici Stanisław Zwierz z Ruszko[wa i] jego synowie, Benedykt, Marcin, Maciej Kołowy [...] wojewoda łęczycki zeznali, że wsp[omniana] Anastazja Rokiczyna, żona ich ojca, zadośćuczyniła im wedle testamentu [...] zmarłego przezornego Jana Rokity, w którym zapisał grzywnę monety i liczby polskiej, którą tym wypłaciła. Odtąd zawarła z nimi pokój i z wyroku wyżej wspomnianych panów dodała im 18 groszy. Wspomniani pracowici Stanisław Zwierz z Ruszkowa z synami swoimi pozostawiają Anastazję, żonę zmarłego ich ojca, zaopatrzoną wieczyście we wszystko, nie zachowując żadnej bliższości dla siebie czy swoich dziedziców. Działo się to roku Pańskiego 1533 21 [s] w ostatni piątek przed niedzielą Środopostną. I w tym dziedzictwie [znajdują się] ogrody i dobra przyznane jej testamentalnie. <i poprawił>

433. Causa famati Stanislai Varchol et Adam Nabdzydomek cum discreto Thoma Onszy de Vyelyenyno. Coram nobis famatis ac circumspectis Alberto Początek preconsole, Bernardo, Mathia Lytffynek, Mathia Campa, Bartholomeo pellione consulibus Colensibus ac generoso domino Bartholomeo Byelenski castri Colensis burgrabio constituti personaliter laboriosi ac famati Johannes Moczek et Martinus Vyeczyva ambo de Vyelyenyno, non compulsi nec coacti, nec aliquo dolo seducti, sed spontanea et libera voluntate moti pro suo interesse quilibet eorum. Quia discretus Thomas Onszy a Vyelyenyno in quibusdam nephariis inculpatus esset ac nocte per famatum Adam Abdzydomek incarceratus ob damnum famati Stanislai Varchol sibi eventum. Ideo dictus Thomasz Onszy [...] arcem Colensem sumptus per prefatos Johannem Moczek, Martinum Vyeczyva est liberatus sub tali tam [con]dicione, quod in fluxu duarum hebdomadarum ponere et da[re] se obligaverat sex fl. integros generoso domino Bar[tho]lomeo Byelenski burgrabio castri Colensis, preterea [...]ti Johannes Moczek et Martinus Vyeczyva fideiusserunt [...] sempiterna pace ex parte dicti Johannis Onszy et pro [...]

[s. 191]

pecuniarum solvere. Post quem actum prefati Johannes [...], [St]anislaus Varchol ac Adam Nabdzydomek hanc ami[...] || nec coactus, mente sanus et corpore recognovit se vendidisse domum predicto Alberto Czayka et eidem Alberto eciam resignavisse et eidem Ade facta est totalis solucio pro predicta domo |-sed-| ab eodem Alberto. Quiquidem Adam tenetur defendere eundem Albertum ab omnibus impedimentis, si que fuissent.

433. *Sprawa sławetnego Stanisława Warchoła i Adama Nabździdomka z roztropnym Tomaszem Onszy z Wielenina. *Wobec nas, sławetnego i rozważnego burmistrza Wojciecha Początk, Bernarda, Macieja Litwinka, Macieja Kępy, kuśnierza Bartłomieja rajców kolskich oraz uczciwego pana Bartłomieja Bieleńskiego, burgrabiego na zamku kolskim, stawili się osobiście pracowici i sławetni Jan Moczek i Marcin Wieczywa, obaj z Wielenina, nie zmuszeni ani zniewoleni ani jakimś błędem zwiedzeni, lecz prowadzeni własną i nieprzymuszoną wolą i we własnym interesie. Roztropny Tomasz Onszy z Wielenina obwiniony został o pewną niegodziwość i aresztowany w nocy przez sławetnego Adama Nabździdomka. Doszło do tego z powodu szkody poniesionej przez sławetnego Stanisława Warchoła. Z tej racji rzeczony Tomasz Onszy [...] zamek kolski przyjęty przez wspomnianych Jana Moczka, Marcina Wieczywę został uwolniony pod takim warunkiem, że zobowiąże się w ciągu dwóch tygodni zapłacić i dać w całości 6 florenów uczciwemu panu Bartłomiejowi Bieleńskiemu, burgrabiemu na zamku kolskim, zwłaszcza [...] Jan Moczek i Marcin Wieczywa poręczyli [...] wieczysty pokój po stronie Jana Onszy i za [...] pieniędzy wypłacić. Po tym akcie wspomnieni Jan [...], [S]tanisław Warchoł i Adam Nabździdomek tę [...] ani zniewolony, zdrowy na umyśle i ciele zeznał, że sprzedał dom wspomnianemu Wojciechowi Czajce i temu Wojciechowi także go powzdał, a w zamian owemu Adamowi Wojciech wypłacił całość należności za wspomniany dom, po czym Adam zobowiązany został bronić tego Wojciecha od wszelkich roszczeń, gdyby do jakichś doszło.*

434. Decretum domini Luce de Gorka capitanei generalis Maioris Polonie et capitanei protunc Colensis pro agro dicto Barthkowska nomine Jacobi, qui ager erat emptus a decem octo annis per patrem eorundem Kolodzyeykow apud eundem |-Bartholomeum-| <Jacobum>, pro quo agro filii eiusdem Jacobi, videlicet Franciscus et Albertus, |-germ-| fratres germani, voluerunt predictum agrum adipisci autem, quam dominus capitaneus predictus ut dominus hereditarius non conspexit tam [...] quos annos, quare conspiciens idem dominus capitaneus precepit predictis fratribus, scilicet Francisco et Alberto, perpetuum silentium pro eodem agro |-contra-| contra

predictum Kolodzeyek. Kolodzeyek vero precepit, ut teneat et habeat, tam longe et late, ut emit. Datum et actum feria sexta ante Reminiscere [19 II 1524] anno vero Christi millesimo quingentesimo vigesimo quarto.

434. *Wyrok pana Łukasza z Górki starosty generalnego starosty Wielkopolski i wówczas starosty kolskiego w sprawie pola zwanego Bartkowskie imieniem Jakuba, które to pole zostało zakupione 18 lat wcześniej przez ojca tychże Kołodziejków od tego <Jakuba>. Synowie tego Jakuba, bracia rodzeni Franciszek i Wojciech, zechcieli nabyć wspomniane pole, lecz pan starosta nie uznał i nakazał braciom Franciszkowi i Wojciechowi [zachować] wieczyste milczenie w sprawie tego pola przeciwko wspomnianemu Kołodziejkowi. Kołodziejkowi natomiast nakazał dzierżyć i posiadać [pole], tak wzdłuż i wszerz, jak je kupił. Działo się w piątek przed niedzielą Suchą roku Pańskiego 1524.

435. Causa Barbare de Nagorne Kolo filie olim Johannis Vachnyewycz dicti de eadem villa. Item eodem die coram nobis burgrabio <nobili> Jacobo Skothnyczky, Bernardo [-dicte-] viceadvocato itaque scabinis superius scriptis veniens personaliter ad bannitum iudicium Barbara eiusdem Johannis Vachnyewycz de eadem villa fassa est, quod Blasius Skowronek sibi satis [-sibi-] fecit pro his omnibus rebus, quaecumque retinet circa se, videlicet vestimenta et mrc. pecunie, quare eum quittat presenti inscripcione et liberum facit in perpetuam pacem. Datum die quo supra anno Domini millesimo quingentesimo vigesimo quarto.

435. *Sprawa Barbary z Nagórnego Kola, córki zmarłego Jana Wachniewicza z tej wsi. Tego dnia wobec nas, burgrabiego <szlachetnego> Jakuba Skotnickiego, podwójciego Bernarda, jak i wyżej wymienionych ławników stawiała się osobiście na sąd gajony Barbara [córka] Jana Wachniewicza z tej wsi, by oświadczyć, że Błażej Skowronek uczynił jej zadość za wszystkie rzeczy, które zachował u siebie, to jest szaty i grzywnę pieniądza, przez co niniejszym kwituje go i uwalnia na wieczny pokój. Działo się to dnia jak wyżej roku Pańskiego 1524.

436. Interlocutio parentibus celebrata per nobilem Jacobum Skothnyczky protunc burgrabium Colensem feria sexta proxima ante festum Adalberti [22 IV 1524] necnon viceadvocatum Bernardum unacum scabinis supra iure generali contente anno Domini 1524.

436. *Orzeczenie [wydane] przez szlachetnego Jakuba Skotnickiego, wówczas burgrabiego kolskiego, w piątek przed świętem [św.] Wojciecha, jak również podwójciego Bernarda wraz z wyżej wymienionymi ławnikami roku Panskiego 1524.

437. Causa Elizabeth Pysczkowa cum sua filia Dorotea pro hereditate iure hereditario possessa. Die quo supra veniens personaliter ad bannitum iudicium Elizabeth Pysczkowa fassa est oretenus se vendidisse domum sitam in |-acie-| penes plateam tendentem versus [...] parte una, parte vero altera Georgio Lyttwa, unacum omnibus rebus [do]mesticis effectualiter filie sue Dorothea pro sex mrc. monete communis currentis regno in nostro, quasquidem sex mrc. debet solvere annuatim, primo [...] pro festo Pentecosten proximo, alios vero pro festo predicto usque ad totalem s[olucionem]. Quequidem Dorothea filia eius una cum suo marito obligaverunt se [...] Elizabeth Pysczkowa facere benigne usque |-ad-| extrema pacietur camerem [...]cialem conservando sub vadio unius sxg. Item omnia tributa civilia [...] se solvere predicta Dorothea cum marito suo. Actum die supra et anno Domini. <Anno Domini 1525 infra octavas Corporis Christi v[eniens in] presencia honesta Elizabet Pys[...] se recepissee totalem [...] et ipsius viro Alberto Run[...] debet esse quieta a solutione [...] Dorothea tamquam heres us[que] [...] eidem iudicio videbitur anno [...].>

<Anno Domini 1524, Anno Domini 1525, Anno Domini 1526 sunt solvere per unam mrc. Anno Domini 1527, Anno Domini 1528, Anno Domini 1529.>

437. *Sprawa Elżbiety Piszczkowej wraz z jej córką Dorotą o dziedzictwo posiadane mocą prawa dziedziczenia. Dnia jak wyżej stawiała się osobiście na sąd gajony Elżbieta Piszczkowa, by oświadczyć, że skutecznie sprzedała dom znajdujący się przy ulicy prowadzącej do [...] z jednej, a z drugiej strony przy Jerzym Litwie, wraz z wszelkim wyposażeniem domowym, córce swojej Dorocie za 6 grzywien monety pospolitej obiegowej w naszym królestwie, które ma spłacać rokrocznie, pierwszy raz [...] na najbliższe święto Zesłania Ducha Świętego, a dalej na kolejne to samo święto aż do pełnej s[płaty]. Jej córka Dorota ze swoim mężem zobowiązali się [...] Elżbietę Piszczkową życzliwie wspierać aż kresu życia, zachowując [jej] izbę [...] pod karą zastaw 1 kopy. Podobnie wszystkie ciężary miejskie [...], że wspomniana Dorota wraz z mężem swoim spłaci. Działo się to dnia i roku Pańskiego jak wyżej. <Roku Pańskiego 1525 w Oktawie Bożej Ciała s[tawiła się w] obecności uczciwa Elżbieta Pis[zczkowa] [...] że otrzymała pełną [...] a jej mężowi Wojciechowi Run[...] winna zachować spokój w sprawie spłaty [...] Dorota, jako dziedziczka aż do [...]> <Roku Pańskiego 1524, roku Pańskiego 1525, roku Pańskiego 1526 mają zapłacić 1 grzywnę. Roku Pańskiego 1527, roku Pańskiego 1528, roku Pańskiego 1529.>

[s. 192]

|| **438. Causa Helene Maczwdzyna de Propinquiore Colo cum Johanne Szwyeboda de Ruchenna.** Item eodem die constituta personaliter predicta

Helena coram bannito iudicio contra Johannem Swyeboda, in quibus illam inculpate debuisse ei volens satisfacere. Ille Swyeboda minime iurans nec termino parens causam suam ammisit et illam iuxta decretum iuris pacem [perpe]tuam habet. Actum die et anno quo supra.

438. *Sprawa Heleny Maczudziny z Bliznej z Janem Świebodą z Ru-chennej. Tego dnia stawiała się osobiście wyżej wspomniana Helena na sądzie gajonym przeciwko Janowi Świebodzi, który ją miał oskarżyć, oczekując zadośćuczynienia. Ów Świeboda, nie bacząc na przysięgę, nie dotrzymał terminu i sprawę przegrał, a ona według wyroku prawa ma mieć wieczysty pokój. Działo się to dnia i roku jak wyżej.

Colloquium particulare celebratum feria sexta post Ascensionis [6 V 1524] per nobilem Jacobum Skothnyczky protunc burgrabium Colensem et viceadvocatum Bernardum atque cum ceteris scabinis suprascriptis **anno Christi 1524.**

***Sąd zwyczajny odbył się w piątek po Wniebowstąpieniu [Pańskim] wobec Jakuba Skotnickiego, ówczesnego burgrabiego kolskiego, i podwójciego Bernarda oraz z wyżej wymienionymi ławnikami roku Pańskiego 1524.**

439. Causa Dorothee Golebkowa cum Margaretha Kvcharzowa pro domo eiusdem Golebkowa. Eodem die constituta personaliter Dorothea Golebkowa coram iudicio bannito recognovit predicta Dorothea se vendidisse domum suam iacentem in platea Thoruniensis parte ex una Czaczywa, parte vero alia plate transversali, pro quatuordecim mrc. monete communis currentis in regno nostro [-que quidem-] Margarethe Kvcharzowa. Quequidem Dorothea Golebkowa recognovit domum se totaliter vendidisse totaliter plenarie, ita late, longe, ut sola tenuit et habuit, et circa hanc resignationem predicta Margaretha posuit decem mrc. et prefata Dorothea Golebkowa accepit in suam solucionem et alios quatuor mrc. tenetur solvere per annum celebrato tunc iure post Pascha iuxta inferiorem [-solucionem-] inscripcionem sui coemptorum eiusdem domus ad eadem Margaretha easdem domus Golebkowa circa posicionem pecunie eiusdem emptoris commisit se accipere istas quatuor mrc. et hec inscripcio est facta in maius robur. Hec acta sunt die et anno quo supra.

439. *Sprawa Doroty Gołąbkowej z Małgorzatą Kucharzową o dom Gołąbkowej. Tego dnia stawiała się osobiście Dorota Gołąbkowa na sądzie gajonym, by zeznać, że sprzedała Małgorzacie Kucharzowej swój dom znajdujący się przy ulicy Toruńskiej, między Cięciwą z jednej a ulicą poprzeczną z drugiej strony, za 14 grzywien monety pospolitej obiegowej w naszym królestwie. Dorota Gołąbkowa całkowicie i w pełni powzdala dom po sprzedaży,

tak wzdłuż i wszerz, jak sama dzierżyła i posiadała. W związku z powздaniem wspomniana Małgorzata zapłaciła Dorocie Gołąbkowej 10 grzywien. Kolejne 4 grzywny należy zapłacić za rok na odbywającym się wówczas sądzie po Zmartwychwstaniu według poniższego zapisu zakupujących ten dom tejże Małgorzacie Gołąbkowa w związku ze spłatą pieniędzy oświadcza, że otrzymała 4 grzywny. Tego zapisu dokonano na większą rzeczy pamięć. Działo się to dnia i roku jak wyżej.

440. Causa Mathie filii Martini olim fabri et Margarethe matris sue et Mathie viri sui presentis in eius absencia pro domo eorum cum Andrea Szczysznysz. Eodem die constituti personaliter Mathias [-eiusdem-] et Margaretha [-mater-] Kocharzowa mater sua coram bannito iudicio recognoverunt se vendidisse domum suam Andrea Szczysznysz iacentem in platea Thorunensi sitam in acie platee transversalis parte una, Petro vero Czyaczywa partis alia, pro quatuordecim mrc numeri in terra currentis et resignaverunt predictum domum eidem Andree, ita longe et late, tenere, ut soli tenuerunt et habuerunt, et obligaverunt se defendere predictum Andream ab omni periculo et impedimento, si fuisset vexatus ab aliquo impedimento. Et circa resignationem [-predi-] eiusdem domus predictus Andreas Szczysznysz posuit decem mrc., quas acceperunt prefati venditores eiusdem domus, alias vero [-quatuor-] <duas> mrc. debet solvere iure tercio anno proximo post Pascha celebrato, quas quatuor mrc. predicta Margaretha cum suo filio commiserunt accipere Dorothee Golebkowa, quas sibi tenetur, post eadem domo iuxta superiorem inscripcionem. Quiquidem venditores eiusdem domus admiserunt inscripcionem fieri in maius testimonium. Que [-Doroth-] <Margaretha> [-Dorothea-] in absencia sui viri resignavit ex parte eiusdem sui viri pro eadem domo pro pace habenda, constituit duos submissores, Andream Perelka et Simonem Pylaczek, ut prefata hereditas sit habita in pace cum vadio triginta mrc. Actum et datum die et anno quo supra. <Datum 1525 feria sexta proxima post Ascensionem Domini [26 V 1525] Szczysznysz dedit duas mrc. [...]va duas idem tenetur solvere [-secundo-] iure proxime celebratos post Pascha anno currenti.>

440. *Sprawa Macieja syna zmarłego kowala Marcina i Małgorzaty jego matki oraz Macieja jej obecnego męża pod jego nieobecność o ich dom z Andrzejem Szczysznyszem. Tego dnia stawili się osobiście Maciej i Małgorzata Kucharzowa, matka jej, na sądzie gajonym, by zeznać, że sprzedali swój dom Andrzejowi Szczysznyszowi, znajdujący się przy ulicy Toruńskiej na rogu z ulicą poprzeczną z jednej a przy Piotrze Cięciwie z drugiej strony, za 14 grzywien liczby obiegowej w kraju i powzdali wspomniany dom temu

Andrzejowi, tak wzdłuż i wszerz, jak sami dzierżyli i mieli oraz zobowiązali się bronić wspomnianego Andrzeja od wszelkich roszczeń, jeśliby dręczyła go jakaś trudność. W związku z powzdaniem tego domu wspomniany Andrzej Szczysysz zapłacił 10 grzywien, które przyjęli wspomniani sprzedawcy domu, 2 kolejne grzywiny ma zapłacić na trzeci sąd do Wielkiej Nocy, które 4 grzywiny wspomniana Małgorzata wraz ze swoim synem polecieli przyjąć Dorocie Gołąbkowej, które byli jej winni zgodnie z powyższym zapisem. Wspomniani sprzedawcy tego domu polecieli wnieść wpis na większą trwałość. Wspomniana Małgorzata pod nieobecność swojego męża powzdała część tego domu, ustanawiając dwóch poręczycieli, Andrzeja Pierdałkę i Szymona Pylacza, pod karą 30 grzywien. Działo się dnia i roku jak wyżej. <Dano [w roku] 1525, w piątek po Wniebowstąpieniu Pańskim Szczysysz dał dwie grzywiny [...] dwie zaś ma zapłacić na sąd po Wielkiej Nocy w roku kolejnym.>

Colloquium particulare celebratum per nobilem Jacobum Skothnyczky tunc burgrabium Colensem et viceadvocatum Bernardum atque cum ceteris scabinis suprascriptis feria sexta ante Trinitatis [27 V 1524] anno Domini 1524.

**Sąd zwyczajny odbył się wobec szlachetnego Jakuba Skotnickiego, wówczas burgrabiego kolskiego i podwójciego Bernarda oraz pozostałych ławników wyżej wymienionych w piątek przed [niedziela] Trójcy Świętej roku Pańskiego 1524.*

|| 441. Causa Margarethe nominate |-fabri-| Groczka Kowalowa cum Martino Baryczka ambobus de Colo pro domo. Item eodem constituti personaliter coram bannito iudicio Martinus Baryczka unacum Margaretha Kowalowa. Martinus recognovit coram nobis vendidisse domum Margarethe pro duobus mrc., sitam in platea Castrensi, iacentem ex parte una Bvyala |-parte-| vero altera |-in-| platee. Qui Martinus resignavit eandem domum predictae Margarethe. Item hoc id ius, ita longe ac late, ut solus tenuit et habuit, nil suis remanendo successoribus et circa quam resignacionem facta est solucio totalis eidem Martino pro eadem domo. Quod eciam Martinus admisit eandem inscripcionem fieri in libris in maius robur et ista Margaretha habebit totem potestatem super eandem domo. Actum feria sexta ante Trinitatis [27 V 1524] anno Christi 1524.

[s. 193]

441. *Sprawa Małgorzaty zwanej Grodzka Kowalowa z Marcinem Baryczką, obojga z Koła, o dom. Tego dnia stawili się osobiście na sąd gajony Marcin Baryczka wraz z Małgorzatą Kowalową. Marcin zeznał wobec nas, że sprzedał dom znajdujący się przy ulicy Zamkowej między Bujalą z jednej a ulicą z drugiej strony Małgorzacie za 2 grzywiny. Marcin powzdał ten dom

wspomnianej Małgorzacie podobnie wraz z prawem do niego, tak wzdłuż i wszerz, jak sam dzierżył i posiadał, niczego nie zachowując dla swoich spadkobierców. W związku z powздaniem dokonano pełnej spłaty temu Marcinowi za wspomniany dom. Marcin polecił wpisać to do ksiąg ku większej mocy, a Małgorzata będzie miała pełne władztwo nad tym domem. Działo się to w piątek przed [niedzielą] Trójcy Świętej roku Pańskiego 1524.

442. Causa Alberti Kolaczek cum Jacobo Vyszek pro domo. Eodem astans personaliter coram bannito iudicio Albertus Kolaczek cum Jacobo Vyszek. Albertus |-Vyszek-| Kolaczek fassus est coram nobis |-fa-| vendidisse domum suam propriam sitam in *blanky* parte una Czyka, alia vero parte Marchewyy, Jacobo Vyszek pro duabus mrc. numeri et monete communis Polonicalis, currentis nostro in regno. Qui Albertus Polaczek resignavit coram nobis eandem domum eidem Jacobo Vyszek, ita ample et diffuse teneri, suis |-sufc-| successoribus nil remanendo et circa eandem resignacionem facta est plenaria solucio eidem Alberto pro eadem domo, qui habebit eandem domum vendere libere, dare sive commutare et ascribi iussit in librum scabinorum. Actum et |-datum-| eodem die et anno quo supra.

442. *Sprawa Wojciecha Kołaczka z Jakubem Wyszkciem o dom. Tego [dnia] stawił się osobiście na sądzie gajonym Wojciech Kołaczek z Jakubem Wyszkciem. Wojciech Kołaczek oświadczył wobec nas, że sprzedał swój dom mieszczący się na Blankach między Czajką z jednej a Marchewnym z drugiej strony Jakubowi Wyszkowi za 2 grzywny pieniądza liczby i monety pospolitej polskiej obiegowej w naszym królestwie. Wojciech Kołaczek powzdał wobec nas ten dom Jakubowi Wyszkowi, tak wzdłuż i wszerz, jak sam dzierżył, nie zachowując niczego dla swoich spadkobierców. W związku z powздaniem dokonano pełnej spłaty temu Wojciechowi za ten dom, a [Jakub] posiędzie go i będzie mógł zgodnie z własną woli sprzedać, dać albo zamienić, co przykazał zapisać w księdze ławników. Działo się to tego dnia i roku co wyżej.

443. Causa Thome Lyszek cum Antoni Costelka pro domo. Constituti personaliter eodem die coram nobis in bannito iudicio Thomas Lyszek cum Antoni Costelka. Thomas Lyszek nomine sui fratris, dicti Nicolai, cui Thome omnium facultatem super eandem domum commisit, recognovit coram nobis, quod domum vendidit in platea iacentem parte una Koszanka, alia vero parte Jarzabek, Antonio Costelka pro octo mrc. numeri communis Polonicalis in terra currentis. Quod Thomas Lyszek resignavit eidem Antonio nil remanendo et circa eandem resignacionem predictus Antonius Costelka posuit quatuor[r] mrc., alias vero quatuor mrc. debet reponere vero pro festo sancti Johannis Bap[tiste], aliam vero pro festo Natalis proxime venturo, terciam vero pro

alio festo Johannis B[aptiste] futuro, quartam vero pro festo sancti Michaelis eidem Thome Lyszek usque ad totalemolucionem. Quam Antonius habebit equalem |-solucionem-| potestatem super eandem domum v[enden]di, emendi atque libere dandi. Actum |-f-| die et anno quo supra.

443. *Sprawa Tomasza Liska z Antonim Kostelką o dom. *Stawili się osobiście tego dnia wobec nas na sąd gajony Tomasz Lisek z Antonim Kostelką. Tomasz Lisek w imieniu swojego brata Mikołaja, który Tomaszowi powierzył pełnię władzy nad tym domem, zeznał wobec nas, że sprzedał dom znajdujący się przy ulicy między Kozanką z jednej a Jarząbką z drugiej strony, Antoniemu Kostelce za 8 grzywien liczby obiegowego w kraju. Tomasz Lisek powzdał dom temu Antoniemu, nie zachowując niczego, a w związku z tym powzdaniem wspomniany Antoni Kostelka zapłacił 4 grzywny, natomiast kolejne 4 grzywny ma zapłacić: pierwszą na święto św. Jana Chrzciciela], drugą na najbliższe Boże Narodzenie, trzecią na przyszłe święto św. Jana Ch[rzciciela], czwartą na święto św. Michała temu Tomaszowi Liskowi aż do pełnej spłaty. Wtedy Antoni zyska pełne władztwo nad tym domem, by móc go s[przedawać], kupować jak również nieskrępowanie darować. Działo się to dnia i roku jak wyżej.*

444. Causa magnifici Johannis Leszynsky unacum consorte sua Maria pro domicula cum Petro Koszanka et Paulo [Dy]bykoth olim executoribus Laskowa. Eodem die constituti personaliter |-providi-| coram bannito iudicio providi Petrus Kosz[anka] cum Paulo Dybykoth recognoverunt publice coram nobis, quia vendiderunt domum magnifi[ci] domino Johanne Leszynsky unacum sua coniuge Maria pro media quinta mrc. [...] communis in regno nostro currenti. Quequidem domus est sita in platea tendente fos[...] || claustrum |-que-|, parte una domus domini Blasii altariste, parte vero alia domus domini Lvbsthvwsy. Quiquidem executores resignaverunt eandem domum eidem magnifico domino Leszcynsky, ita late et longe tenere, ut soli tenerent et habuerunt et circa eandem resignacionem facta est totalis solucio pro ista domo et eciam ab ista domo debent esse omnes soluciones et proventus tam regales, quam civiles, iuxta modum aliorum civitatum. Actum die et anno quo supra.

[s. 194]

444. *Sprawa wielmożnego Jana Leszczyńskiego ze swoją żoną Marią o domek z Piotrem Kozanką i Pawłem Dybikotem, wykonawcami zmarłej Laszkowej. *Tego dnia stawili się osobiście wobec nas na sądzie gajonym przezorny Piotr Koz[anka] z Pawłem Dybikotem, by jawnie wobec nas zeznać, że sprzedali dom wielmożnemu panu Janowi Leszczyńskiemu wraz z jego żoną Marią za 4,5 grzywny [...] pieniądza pospolitego w naszym królestwie,*

który to dom znajduje się przy ulicy prowadzącej do [...] klasztoru, między domem altarysty Błażeja z jednej a domem pana Lubstowskiego z drugiej strony. Wykonawcy powzdali ten dom wielmożnemu panu Leszczyńskiemu, tak wzdłuż i wszerz, jak sami dzierżyli i posiadali. W związku z powздaniem dokonano pełnej spłaty za dom, z którego to domu mają pochodzić wszystkie spłaty i przychody, tak królewskie jak miejskie, jak w innych miastach. Działo się to dnia i roku jak wyżej.

445. Causa Andree textoris cum Antonio Costelka pro domo commutato. Item eodem die constituti personaliter coram bannito iudicio providus Andreas textor unacum Antonio Costelka recognoverunt, quia |-commutaverunt-| fecerunt commutationem domibbus [s] inter se, nam |-Alb-| Andreas textor dedit domum suam sitam in Blanky, parte una Czayka, alia vero parte Marchewny, Antonio Costelka et Antonius Costelka eciam dedit eidem Andree textori domum suam iacentem in platea, parte una Koszanka, parte vero alia Jarząbek. Quiquidem Andreas textor debet apponere quinque mrc. sine fert. eidem Antonio Costelka, qui Andreas textor circa istam inscripcionem posuit unam mrc., quam tulit Antonius Costelka, alios vero quatuor mrc. sine fert. idem Antonius permisit et admisit solvere Thome Lyszek pro domo eadem emptā ab eodem Antonio, eundem Andreā textorem et ponet primam mrc. pro festo proximo sancti |-textore-| Johannis Baptiste, aliam vero pro festo Natalis Domini, terciam vero pro festo sancti Johannis Baptiste et tres fert. ad festum Michaelis ita, ut erit totalis solucio eidem Thome Lyszek pro eadem domo, ita quod utrique erit equalis et omnimoda potestas super eosdem domos vendendi, commutandi seu libere dandi. Actum die et anno ut supra. <Feria sexta die sancte Scolastice id Andreas textor posuit duas mrc. [10 II 1525] bannito, quam Thomas Lyszek levavit pro predicta domo. Anno 1525.>

445. *Sprawa tkacza Andrzeja z Antonim Kostelką o zamianę domu. Tego dnia stawili się osobiście na sądzie gajonym przezorny tkacz Andrzej wraz z Antonim Kostelką, by zeznać, że dokonali między sobą zamiany domów, bowiem tkacz Andrzej dał swój dom znajdujący się na Blankach między Czajką z jednej a Marchewnym z drugiej strony, Antoniemu Kostelce. Antoni Kostelka zaś dał tkaczowi Andrzejowi swój dom znajdujący się przy ulicy między Kozanką z jednej a Jarząbką z drugiej strony. Tkacz Andrzej musi dopłacić 5 grzywien bez wiardunku Antoniemu Kostelce, a ponadto tkacz Andrzej, w związku z tym zapisem, zapłacił 1 grzywnę, którą przyjął Antoni Kostelka. Kolejne 4 grzywny bez wiardunku wspomniany Andrzej obiecał zapłacić Tomaszowi Liskowi za dom zakupiony od tego Antoniego. Tkacz Andrzej zapłaci pierwszą grzywnę na najbliższe święto św. Jana Chrzciciela,

drugą na święto Bożego Narodzenia, trzecią na święto św. Jana Chrzciciela i 3 wiardunki na święto św. Michała, by w ten sposób dokonać pełnej spłaty Tomaszowi Liskowi za ten dom. Jeden i drugi mają wszelkie władztwo nad domami, by je sprzedać, zamienić czy nieskrępowanie darować. Działo się to dnia i roku jak wyżej. <W piątek w święto św. Scholastyki tkacz Andrzej zapłacił 2 grzywny na sądzie gajonym, które Tomasz Lisek otrzymał za wspomniany dom. Roku 1525.>

446. Causa Katherine Maczvdzyna de Blyszna Villa et marito suo Stephano cum Helena filia sua pro agro. Item eodem die constituti personaliter Katherine et Stephanus de Blyszne Collo, dicti Maczvyda, unacum Helena filia sua recognoverunt coram bannito iudicio, quod vendiderunt agrum mansi, iacentem in Blyszne Collo inter agros parte una Johannes Droszdek, parte vero alia pratarum in acie sitarum, pro octo mrc. monete communis in regno currentis, filie sue Helene et eciam resignaverunt eundem agrum eidem Helene filie sibi et suis affinibus nichil reservando, ita late et longe, ut sibi tenerunt. Et circa quam resignacionem facta est totalis solucio pro eodem agro Katherine et Stephano ab Helena filia sua et habebit totalem potestatem eadem Helena super eundem agrum, ut erit libera vendere, commutare et se habebit [-lib-] gratum dare cuilibet. Actum et factum die et anno quo supra. <Item feria sexta proxima ante festum sancti Adalberti idem Andreas textor dedit tres mrc. pecuniarum, ubi iam sive solucionis predictae hereditatis dominus fecit obligare per Antonium Costelca.>

446. *Sprawa Katarzyny Maczudziny ze wsi Blizna i jej męża Szczepana z Heleną, jej córką, o pole. Tego dnia stawili się osobiście Katarzyna i Szczepan Maczuda z Bliznego Koła wraz z córką jej, by zeznać wobec sądu gajonego, że sprzedali córce swojej Helenie łan pola leżący w Bliznym Kole między polami Jana Drozdka z jednej a łakami z drugiej strony, za 8 grzywien monety pospolitej obiegowej w królestwie, jak również powzdali tej córce to pole, dla siebie i krewnych niczego nie zachowując, tak wzdłuż i wszerz, jak sami dzierżyli. W związku z powздaniem Katarzyna i Szczepan otrzymali pełną spłatę za pole od córki, która będzie mieć całkowite władztwo nad tym polem, by móc je sprzedać, zamienić i jeśli zechce komukolwiek oddać. Działo się to dnia i roku jak wyżej. <Podobnie w piątek przed świętem św. Wojciecha tenże tkacz Andrzej dał 3 grzywny, gdzie już do wspomnianej spłaty dziedzictwa zobowiązał przez Antoniego Kostelkę.>

447. Causa Martini Pathoczka cum Martha Janvszewa. Item eodem die coram bannito iudicio constitutus personaliter Martinus Pathoczka cum Martha Januszewa [-Pathoczka-]. Idem Martha Janvszewa recognovit coram

[...], quod iam accepit decem octo mrc. pro domo empta a Martino ab [...] Martha Janvszewa, alias vero duas aduc tenetur dare iuxta superio[rem] inscriptionem. Actum die et anno quo supra.

447. *Sprawa Marcina Patoczki z Martą Januszową. *Tego dnia wobec sądu gajonego stawił się osobiście Marcin Patoczka z Martą Januszową, która zeznała wobec [...], że już otrzymała 8 grzywien za dom zakupiony przez Marcina od [...] Marty Januszowej, a następne 2 grzywny jeszcze należy spłacić zgodnie z powyższym zapisem. Działo się to dnia i roku jak wyżej.*

[s. 195]

448. Causa Venceslai cum matre Anna Canyna, sorore [Ma]rgaretha et fratre Augustino pro domo. || Eodem die constituti personaliter coram bannito iudicio Venceslaus cum matre Anna, sorore et fratre Augustino fassi sunt nobis, quod predictus Venceslaus emit domum sitam in *blanky*, iacentem ex partibus domuum parte una Cvafka alia vero Szlyaszak parte, pro sxg. numeri et monete communis in regno currentis, ad Annam matrem suam, sororem suam germanam Margaretham et ad fratrem suum germanum Augustinum, qui omnes predicti mater, soror et frater nominibus prescriptis superexpressi |et| resignaverunt eandem domum eidem Venceslao, ita late et longe, ut soli tenuerunt et habuerunt, sibi et suis nichil remanendo. Quiquidem Venceslaus tenetur solvere ad festa proxime sequencia reponere, prima pro festo Crucis tercia die debet reponere mediam mrc. pro festo Natalis decem octo, alios vero decem octo gr. pro festo Pasche invadiate sequentibus. Actum die et anno quo supra.

448. *Sprawa Wacława z matką Anną Kaniną, siostrą [Ma]łgorzatą i bratem Augustynem o dom. *Tego dnia stawili się osobiście na sąd gajony Wacław z matką Anną, siostrą i bratem Augustynem, by oświadczyć nam, że wspomniany Wacław kupił dom znajdujący się na Blankach między domami Kujawki z jednej a Ślężaka z drugiej strony za kopę pieniądza liczby i monety pospolitej obiegowej w królestwie od Anny swojej matki, Małgorzaty swojej rodzonej siostry i od brata swego rodzonego Augustyna, którzy to wszyscy, to jest matka, siostra i brat wyżej wymienieni z imienia powzdali tenże dom temu Wacławowi, tak wzdłuż i wszerz, jak sami dzierżyli i posiadali, niczego sobie ani swoim [krewnym] nie zachowując. Wacław zobowiązany jest zapłacić na kolejne najbliższe święta; pierwszy raz na święto Krzyża trzeciego dnia ma zapłacić ½ grzywny, na święto Bożego Narodzenia 18 grzywien, a kolejnych 10 grzywien na następne święto Zmartwychwstania. Działo się to dnia i roku jak wyżej.*

449. Causa Nicolai Szelak cum Barbara Lyszowna pro domo. Item eodem die coram bannito iudicio constituti personaliter Nicolaus Szelak et

Barbara Lyszowa fassa est, quod vendidit domum suam sitam in *blanky*, iacentem ex parte una *Cvafka*, alia vero parte porte, pro duabus mrc. Nicolao Szelak, cui et resignavit, ita late et longe tenere, ut solus tenuit et habuit, et circa eandem resignacionem facta est plenaria solucio pro eadem domo. Actum die et anno quo supra.

449. *Sprawa Mikołaja Szeląga z Barbarą Lisową o dom. Tego dnia przed sądem gajonym stawili się osobiście Mikołaj Szeląg i Barbara Lisowa, by oświadczyć, że sprzedali swój dom na *Blankach*, znajdujący się między *Kujawką* z jednej a *bramą* z drugiej strony za 2 grzywny Mikołajowi Szelakowi, któremu przekazują, by dzierżył tak wzdłuż i wszerz, jak on sam posiadał i miał. W związku z powzdaniem dokonano pełnej słaty za ten dom. Działo się to dnia i roku jak wyżej.

450. Causa Johannis Jarzabek cum Nicolao Czeszyrzythka pro orto. Item eodem die personaliter veniens in bannito iudicio coram nobis providus Nicolaus Czeszyrzythka cum Johanne Jarzabek. Nicolaus publice recognovit, quod vendidit *|-agrum-|* ortum Johanni Jarzabek pro undecim fert. monete communis, qui ortus iacet ex una parte ortus *Grzanka* *|-ex-|*, alia vero parte prati *Vyeycza*, cui Johanni Jarzab et resignavit predictum ortum, ita late et longe tenere, ut solus possidebat et tenebat et circa eandem resignacionem facta est plenaria solucio eidem Nicolao pro predicto orto, sibi et suis nichil reservando, cui omnem facultatem concedit tenendi, vendendi et commutandi. Actum feria sexta *|-die et-|* quo anno quo supra.

450. *Sprawa Jana Jarząbka z Mikołajem Czerzytką o ogród. Tego dnia osobiście stawili się na sądzie gajonym wobec nas przezorny Mikołaj Czerzytka z Janem Jarząbkim jawnie oświadczył, że sprzedał ogród Janowi Jarząbkowi za 11 wiardunków monety pospolitej. Ogród znajduje się między ogrodem *Grzanki* z jednej a *łąką Wiejczya* z drugiej strony. Mikołaj Czerzytka powzdał wspomniany ogród Janowi Jarząbkowi, by dzierżył go, tak wzdłuż i wszerz, jak sam posiadał i miał. W związku z powzdaniem dokonano pełnej słaty wobec tego Mikołaja za wspomniany ogród, a Mikołaj nie zachował niczego dla siebie czy swoich bliskich i przekazał [Janowi] władzę dzierżenia, sprzedawania i zamieniania. Działo się to w piątek w roku jak wyżej.

451. Causa discreti Jacobi clerici de Colo dicto Kurczyszek cum provido Andrea fratre avanculo [s] pro hereditate. Item feria secunda proxima post octavas Corporis [23 V 1524] *|-bannitum-|* particulare colloquium celebratum est per nobilem Jacobum Skothnyczky tunc burgrabium Colensem existentem et per viceadvocatum Bernardum ac scabinos plenarie

in iudicio residentibus, Mathias Nyevczasz, Mathias Capa, Stanislaus fabro [s], Nicolaus Kvyawka, Johannes Jarzabek, Thomasz Lyszek et Laurencius Szlonyna constituti personaliter coram bannito iudicio discretus Jacobus Kurczyszek clericus de Colo cum provido Andrea cive Colensi dicto Curczych publice et manifeste est fassus Jacobus clericus, quam sibi satisfe[cit] pro omni hereditate, que sibi post manum defunctam patris cessit et hoc [pro] nullo errore indictus, verum mente sanus et corpore, et hoc hereditas q[ue] [...] vocabulo vocitaretur, ut domus iacens in acie parte ex una Sarzala parte vero platee tendente versus Thoruniam et macella sita inter macellas parte vero [...]le Pathoczka parte vero alias Szovyna atque ortus iacens partem penes tendentem versus castrum. Quequidem Jacobus eadem sua bona predicto Andree bannito iudicio resignavit sibi et suis successoribus nihil reservando itaque eis libe[ra]vit in eadem hereditate, ut predictus Andreas erit potius vendere, commutare, dare et hoc sub vadio triginta mrc. et [-eadem-] super hoc omnem solucionem [An]dreas Kurczych [-dimisit-] sibi unum ortum pro suo usu ac utilitatem penes solutionis dictum aglam, alias *hoczel*, tendentem versus Dzyeravy [...] quo supra anno vero Domini 1524.

451. *Sprawa kleryka Jakuba z Koła zwanego Kurczyszkciem z przezornym bratem wujecznym Andrzejem o dziedzictwo. Podobnie w poniedziałek po oktawie Bożego Ciała sąd zwyczajny gajony odbył się wobec Jakuba Skotnickiego, wówczas burgrabiego kolskiego, i podwójciego Bernarda oraz ławników zasiadających na sądzie w pełnym składzie, to jest Macieja Niewczasa, Macieja Kępy, kowala Stanisława, Mikołaja Kujawki, Jana Jarzabka, Tomasza Liska i Wawrzyńca Słoniny, gdy stawił się osobiście przed sądem gajonym Jakub Kurczyszek, kleryk z Koła, z przezornym Andrzejem, obywatelem kolskim, zwanym Kurczych, by publicznie i wyraźnie oświadczyć, że zadość mu uczynił za wszelkie dziedzictwo, które po śmierci ojca odstąpił i to żadnym błędem nie zwiedziony, lecz zdrowy na umyśle i ciele. Dziedzictwo [...], dom znajdujący się na rogu z jednej strony między Szarzałą przy ulicy Toruńskiej oraz jatkę mieszającą się między jatkami [...] Patoczki z jednej a z drugiej Sowiny oraz ogród położony w stronę zamku, które to dobra Jakub wspomnianemu Andrzejowi na sądzie gajonym powzdał, nie zachowując niczego dla siebie czy swoich dziedziców, tak wyzwalając go na tym dziedzictwie, że wspomniany Andrzej będzie mógł sprzedać, zamienić, dać i to pod karą 30 grzywien. W związku z całą tą splatą [An]drzej Kurczych [-oddal-] mu jeden ogród na własny użytek zgodnie z zapłatą za grunt dzierżawny, czyli „*hoczel*”, ciągnący się w stronę Dzieraw[skiego] [...] jak wyżej roku Pańskiego 1524.

|| **452. Causa Felicis Swynyoszek cum Anna Pyothrkowa pro braseatorio.** Coram nobili Jacobo Skothnyczky burgrabio Colensi tunc existente et viceadvocato Bernardo atque scabinis Nicolao Kvyavka, Mathia Nyewczas, Thoma Lysek, Stanisla Faber, Mathia Capa et Bartholomeo pellifice, Johanne Jarzebek in iure [-pro-] plene residentibus coempto sibi per eosdem [-vy-] Annam Pyothrkowam et Felicem Svynyoszek coram nobis personaliter constituti. Providus Felix Swynyoszek cum honesta Anna Pyothrkowa [-amb-] utroque concivibus nostris in iure fassi sunt coram nobis, quod [-honesta Anna-] providus Felix Svynyosek civis noster recognovit coram nobis, quod vendidit honeste Anne Pyothrkowa <medium> braseatorium iacentem in tergo domus Petri gladiatoris parte una et Czarna Maska parte ex alia, pro quatuor mrc. cum media numeri et monete Polonicalis communis in terra nostra currentis, quod predictus Felix Svynyosek in eodem iure resignavit medietatem braseatorii eidem Anne, ita late et longe tenere, ut solus tenuit et habuit, sibi et suis successoribus nichil remanendo, ita quod erit libera eundem braseatorium vendere, commutare seu libere dare. Et circa eandem resignacionem predicta honesta posuit eidem Felici Svynyosek duas sxg. et alias duas mrc. debet reponere per annum iuxta predictam inscripcionem, quas commisit tollere molendinatori Nykyel in suo debito, quas sibi tenetur idem Felix. Actum feria quarta infra octavas Visitacionis Beate Virginis [5 VII 1524] anno Domini 1524.

[s. 196]

452. *Sprawa Feliksa Świnioszka z Anną Piotrkową o browar. Wobec szlachetnego Jakuba Skotnickiego, wówczas burgrabiego kolskiego, i podwójciego Bernarda oraz ławników Mikołaja Kujawki, Macieja Niewczas, Tomasza Liska, Stanisława Kowala, Macieja Kępy, kuśnierza Bartłomieja i Jana Jarzqbka w pełnym składzie zasiadających na naszym sądzie, stawili się wobec nas osobiście Anna Piotrkowa i Feliks Świnioszek. Przezorny Feliks Świnioszek z uczciwą Anną Piotrkową, oboje nasi współobywatele, na sądzie oświadczyli wobec nas, że przezorny Feliks Świnioszek sprzedał uczciwej Annie Piotrkowej <połowę> browaru mieszczącego się na tyłach domu miecznika Piotra z jednej i Czarnej Maski z drugiej strony za 4,5 grzywny liczby i monety polskiej obiegowej w kraju. Wspomniany Feliks Świnioszek na tym sądzie powzdał połowę browaru tejże Annie, by tak wzduż jak i wszierz dzierżyła, jak sam dzierzył i posiadał, niczego nie zachowując dla siebie ani swoich bliskich, aby mogła ten browar sprzedać, zamienić albo nieskrępowanie darować. W związku z powzdaniem wspomniana zapłaciła Feliksowi Świnioszkowi 2 kopy, a kolejne 2 grzywny ma zapłacić za rok zgodnie z wyżej wspomnianym zapisem, które powierzyła podjąc młynarzowi Nikielowi jako

splatę długu, który był mu winien tenże Feliks. Działo się to w środę w oktawie Nawiedzenia Najświętszej Marii Panny roku Pańskiego 1524.

453. Causa Mathie Szyeczypicza cum Johanne Domzalo pro domo. Coram nobis burgrabio, viceadvocato et scabinis omnibus supra descriptis in iure bannito in crastino sancte Margarethe [14 VII 1524] constituti personaliter Mathias Szyeczypicza cum Johanne Domzalo. |-Mathias Szyeczypicza-| Johannes Domzalo recognovit in iudicio, quod vendidit |-Johanni Domzalo-| <Mathie Szyeczypicza> domum iacentem parte ex una platee tendente versus antiquum balneum et domus desolate Zagrabsky parte ex altera, pro decem mrc. numeri et monete communis nostra currentis in terra consuetis, cui et isto resignavit, ita late, longe tenere, ut solus possidebat et habebat, et circa eandem resignationem predictus |-Johannes Domzalo-| Mathias Szyeczypicza posuit novem mrc. et decimam mrc. debet reponere predictus |-Johannes-| <Mathias> eidem |-Mathie-| <Johanne> pro festo Sancte Crucis proxime venturo, ita quod erit liber et eadem hereditatem vendere, emere, commutare et id suos usus proprios contextare. Actum die quo supra. Anno Domini 1524.

453. *Sprawa Macieja Szieczypicy z Janem Domziałem o dom. Wobec nas, burgrabiego, podwójciego i wyżej wymienionych ławników na sądzie gajonym nazajutrz po [święcie] św. Małgorzaty stawili się osobiście Maciej Szieczypica z Janem Domziałem. Jan Domział zeznał na sądzie, że sprzedał <Maciejowi Szieczypicy> dom znajdujący się z jednej strony przy ulicy prowadzącej ku starej łaźni i opuszczonego domu Zagrobskiego z drugiej strony za 10 grzywien liczby i monety pospolitej obiegowej w kraju, któremu go powzdaje, by dzierżył go, tak wzdłuż i wszerek, jak sam posiadał. W związku z tym powzdaniem wspomniany Maciej Szieczypica zapłacił 9 grzywien, a dziesiątą ma zapłacić wspomniany <Maciej> temu <Janowi> na najbliższe święto Krzyża Świętego, tak że wolno mu będzie dziedzictwo sprzedać, kupić, zamienić i na własny użytek obracać. Działo się to dnia jak wyżej roku Pańskiego 1524.

454. Causa Pauli sellatoris cum Mathia Szyeczypicza pro domo. Eodem die in eodem iudicio constituti personaliter Paulus sellator civis Colensis cum Mathia Szyeczypicza cive Clecevyense recognovit coram nobis se libere vendidisse domum iacentem penes plateam tendentem versus antiquum balneum parte una et domus desolate parte ex altera dicte Zagrobsky et hoc fretus mature consilii suorum amicorum mente ac corpore fassus est nullo errore inductus Paulo sellatori pro octo mrc. monete communis in terra currentis, cui et resignavit, ita late et longe tenere, ut habebat et possidebat, sui amicisque suis ac affinibus nihil relinquendo, ita [...] predictus Paulus erit liber in eadem domus spontanee vendere, dare, commutare [...], ut sibi levavit ad

suos proprios usus convertere et circa eandem resignacionem predictus Paulus sellator posuit septem predicto Mathie [...]yczypycza et reliquas octavas mrc. prefatus Paulus debet reponere [pr]o festo Sancte Crucis Exaltacionis Johanni Domzalo, quam ipse debet levare in consensu Mathie Szyeczypycza. Actum in crastino sancte Marga[rethe] anno Domini 1524 [14 VII 1524]. <[...] Paulus sellator anno Domini 1525 feria sexta die sancte [...] sufficientem fecit solucionem cum eodem Mathia Szyeczypycza Johanni Domzalo [...] eiusdem domus quam ultimam mrc., quam tenebat predictus [...] die et anno quo supra in bannito iudicio.>

454. *Sprawa siodlarza Pawła z Maciejem Szieczypicą o dom. Tego dnia na tym sądzie stawili się osobiście obywatel kolski siodlarz Paweł z Maciejem Szieczypicą, obywatelem kleczewskim, który zeznał wobec nas, że z wolnej woli sprzedał dom znajdujący się przy ulicy prowadzącej do dawnej łaźni z jednej strony a opuszczonym domem z drugiej strony, zwanym domem Zagrobskiego, i ufny w radę swoich przyjaciół, zdrowy na ciele i umyśle oświadczył, że błędem żadnym nie zwiedziony siodlarzowi Pawłowi za 8 grzywien monety pospolitej obieguowej w kraju powzdaje, by dzierżył, tak wzdłuż i wszerz, jak on sam miał i posiadał, niczego nie zostawiając sobie i swoim przyjaciółom, [...] wspomnianemu Pawłowi będzie wolno ten dom ten sprzedać, dać, zamienić [...] na własny użytek obracać. W związku z tym powzdaniem siodlarz Paweł złożył 7 [grzywien] wspomnianemu Maciejowi [...] a pozostałych 8 grzywien wspomniany Paweł ma uiścić na święto Podwyższenia Krzyża Świętego Janowi Domżałowi, co ma sam odebrać za zgodą Macieja Szieczypicy. Działo się to dzień po święcie św. Małgo[rzaty] roku Pańskiego 1524. <[...] siodlarz Paweł roku Pańskiego 1525 w piątek, w dzień świętej [...] wywiązał się ze spłaty z tym Maciejem Szieczypicą wobec Jana Domżała [...] tego domu, ostatnią grzywnę, którą miał wspomniany [...] dnia i roku jak wyżej na sądzie gajonym.>

|| **Patriculare colloquium celebratum per nobilem Jacobum Skothnyczky tunc burgrabium Colensem et viceadvocatam Bernardum ac scabinis Mathia Nyevezasz, Stanislao fabro, Paulo Kovalyk, Thoma Lyszek, Bartholomeo pellifice, Simone Kyer [s] Kynernoszek et Johanne Długi feria sexta proxima sive in crastino Concepcionis Virginis Marie [9 XII 1526] anno Domini millesimo quingentesimo vigesimo sexto.^a**

^a Elementy daty nie zgadzają się, w 1526 r. święto Poczęcia Maryi wypadło bowiem w sobotę.

***Sąd zwyczajny odbył się pod przewodnictwem szlachetnego Jakuba Skotnickiego, wówczas burgrabiego kolskiego, i podwójciego Bernarda oraz**

[s. 197]

ławników Macieja Niewczasa, kowala Stanisława, Pawła Kowalika, Tomasza Liska, kuśnierza Bartłomieja, Szymona Kiernoska i Jana Długiego w piątek po święcie Niepokalanego Poczęcia Dziewicy Maryi roku Pańskiego 1526.

455. Causa Katherine Colodzyeyowa cum Alberto suo filio proprio utreque de Villa Propriori. Coram nobili Jacobo Skothnyczky burgrabio Colensi et viceadvocato Bernardo atque scabinis supra descriptis providus Albertus Kolodzyeyek [-de-] cum Katherina matre sua germana constituti personaliter in iudicio bannito. Katherina Kolodzyeykowa recognovit, quod vendidit mansum agri situm in Colo Blysznye, iacentem parte ex una [-ag-] agri Alberti mercatoris, parte vero ex alia Stanislai Phylol, unacum duobus bobus atque eciam equis, Alberto filio suo legitimo pro quindecim mrc. numeri et monete communis in terra currentis, computando 48 gr. in qualibet mrc., [-nil-] et hoc vendicio iam facta est a octo annis [-et in-] aut superius. Cui Alberto predicto predicta Katherina Colodzyeykowa unacum consensu mariti sui Stephani dictis [s] Kolodzyeyek resignavit, ita late et longe tenere, ut solus tenuit et habuit, suis affinibus nihil relinquendo [-et nam-] et eciam eadem mater predicti Alberti recognovit, quod iam facta est totalis solucio eidem Katherine a predicto Alberto pro eodem agro et bobus ac equis et hec [-nec-] acta sunt die et anno quo supra.

455. *Sprawa Katarzyny Kołodziejkowej z Wojciechem, jej własnym synem, obojga ze wsi Blizna. Wobec szlachetnego Jakuba Skotnickiego burgrabiego kolskiego i podwójciego Bernarda oraz wyżej wymienionych ławników stawił się osobiście na sądzie gajonym przezorny Wojciech Kołodziejek z matką swoją rodzoną Katarzyną. Katarzyna Kołodziejkowa zeznała, że sprzedała łan pola położony w Bliznym Kole, znajdujący się między polem kupca Wojciecha z jednej a Stanisława Fiola z drugiej strony wraz z dwoma wołami oraz końmi Wojciechowi, swojemu prawowitemu synowi, za 15 grzywien liczby i monety pospolitej, obiegowej w kraju, licząc po 48 groszy na grzywnę. Do tej sprzedaży doszło osiem bądź więcej lat temu. Wspomniana Katarzyna Kołodziejkowa za zgodą męża swego Szczepana Kołodziejka powzdala, by dzierżył, tak wzduż i wszerz, jak sama dzierżyła i miała, nie zostawiając niczego swoim bliskim. Ponadto matka wspomnianego Wojciecha zeznała, że Wojciech dokonał już pełnej spłaty tej Katarzynie za wyżej wymienione pole, woły i konie. Działo się dnia i roku jak wyżej.

456. Causa Mathie Gaszyorek et filii sui domini baccalarii Johannis cum Stanislao Voszywoda. Coram burgrabio et viceadvocato ac scabinis supra descriptis constituti personaliter honorabilis dominus Johannes <Gaszyorek> baccalarius ac mansionarius Colensis unacum patre suo proprio Mathia

dictis [s] Gaszyorek [-simul-] cum laborioso Stansilao Voszywoda. Mathias Gaszyorek simul cum suo filio domino Johanne recognoverunt, quod venderunt hereditatem sive domum <cum tota supellectili excepto [...] cupreo et aliquibus minoribus ex[...]> iacentem domino Jurek parte ex una et Tharchala parte ex alia Stanislao Voszywoda pro viginti mrc. monete communis in terra curentis, cui et resignaverunt, ita late tenere et habere, ut soli tenuerunt, et circa eandem resignacionem prefatus Stanislaus posuit decem mrc. predicto Mathie Gaszyorek alias vero debet solvere per annos pro festo sancti Jacobi per duas mrc. usque ad totalem solucionem, qui Stanislaus, si non posuerit, alienaliter a predicta hereditate. Super id tamen predictus Stanislaus coram arbitris est obligatus eundem Mathiam fovere usque erit extrema passurus vel eciam id Stanislaus ibidem promisit predicto Mathie cameram vacuum ad eius [-arbitrium-] usque dare sub vadio triginta mrc., quod in ea non impeditur suis [-e-] nichil remanendo, ita quod prefatus Stanislaus erit liber in predicta hereditate eandem vendere, commutare et ad proprios usus convertere et hec acta sunt die et anno quo supra.

456. *Sprawa Macieja Gąsiorka i jego syna pana bakalarza Jana ze Stanisławem Woźiwodą. *Wobec burgrabiego i podwójciego oraz wyżej wymienionych ławników osobiście stawiał się czcigodny pan Jan <Gąsiorek> bakalarz i mansonarz kolski wraz ze swoim ojcem Maciejem Gąsiorkiem oraz z pracowitym Stanisławem Woźiwodą. Maciej Gąsiorek razem ze swoim synem panem Janem zeznali, że sprzedali dziedzictwo czyli dom <wraz całym wyposażeniem, wyjąwszy [...] miedziany i pewne mniejsze [...]> znajdujący się między Tarchalą z jednej a Stanisławem Woźiwodą z drugiej strony panu Jurkowi za 20 grzywien monety pospolitej, obiegowej w kraju. Dom powzdali wspomnianemu, [panu Jurkowi], by dzierżył, tak wzdłuż i wszerz, jak sami dzierżyli. W związku z powzdaniem wspomniany Stanisław zapłacił 10 grzywien Maciejowi Gąsiorkowi, a kolejne ma zapłacić w następnych latach na święto św. Jakuba po 2 grzywny aż do pełnej spłaty; gdyby zaś Stanisław nie zapłacił, zostanie wyłączony z dziedzictwa. W związku z tym wspomniany Stanisław w obecności rozjemców został zobowiązany wspierać tegoż Macieja aż do dnia śmierci. Stanisław obiecał wspomnianemu Maciejowi wolne pomieszczenie aż dokona spłaty, pod karą 30 grzywien, w czym nie napotka przeszkód, niczego nie zostawiając, tak że wspomnianemu Stanisławowi wolno będzie to dziedzictwo sprzedać, zamienić i obracać na własny użytek. Działo się to dnia i roku jak wyżej.*

457. Causa Alberti Zoraw de Nagorne Colo cum Paulo sellatore de Colo pro agro. Eodem die coram bannito iudicio constituti personaliter

discretus Paulus sellator Colensis cum Alberto Zoraw de Nagorne Kolo. Alberus Zoraw recognovit, quod vendi[dit] medium mansum agri iacentem in Nagorne Colo parte ex una Byrczek et [...]due antique parte ex alia Paulo sellatori civi pro tribus mrc. sine [...] gr. monete communis, cui Paulo eciam resignavit, ita late et longe tenere, et ut solus habuit et circa eandem resignationem posuit prefatus Paulus novem fert. et mediam sxg. aduc sibi tenetur, quam debet eidem dare pro [...] Pentecosten venturum anni futuri 1525 et in predicta hereditate libere convertere et ad usus proprios convertere et hec acta sunt die, anno quo supra. <Item feria sexta proxima post festum Pentecosten item Paulus sellator ultimam partem [...]ro per ipsum a primo Albertum Szoraw emto [s] solvere solucioneque plenaria [...]plene eiusque eadem auctoritate tenere prout predictus Albertus Szoraw [...].>

457. *Sprawa Wojciecha Żurawia z Nagórnego Koła z siodlarzem Pawłem z Koła o pole. Tego dnia wobec sądu gajonego osobiście stawił się siodlarz kolski Paweł z Wojciechem Żurawiem z Nagórnego Koła. Wojciech Żuraw zeznał, że sprzedał pół łana pola znajdującego się Nagórnym Kolem, między Byrczkiem z jednej a [...] starego z drugiej, obywatelowi Pawłowi siodlarzowi za 3 grzywny, bez [...] groszy monety pospolitej, któremu to Pawłowi także powzdał, by dzierżył tak wzdłuż i wszerz, jak on sam miał. W związku z tym powздaniem zapłacił Paweł 9 wiardunków, a pół kopy wciąż jest winien, którą ma dać temu [Albertowi] na [...] święto Zesłania Ducha Świętego w przyszłym roku 1525, a wspomniane dziedzictwo będzie mu wolno obracać na własny użytek. Działo się to dnia i roku jak wyżej. <Podobnie w pierwszy piątek po święcie Zesłania Ducha Świętego siodlarz Paweł ostatnią część [...] przez samego Wojciecha Żurawia zakupioną zapłacić i całkowitą spłatę [...] w pełni powagą prawa dzierżyć jak wspomniany Wojciech Żuraw [...].>

[s. 198]

|| **458. Prolocutio famati Nicolai Holbrycht mercatoris de Posnania.** Eodem die constitutus personaliter providus Bernardus civis Colensis ex institutione famati domini Nicolai Holbrycht de Posnania ergo coram Mathia Nyewczas constitutore in locum advocati providus Bernardus procolutus est prima prolocucione [-super Antonium-] super pecuniam apud Martinum doliatorem debitam [-super-] pro domo Antonii Costelka et sue uxoris Katherine, qui receperunt per mediam octavam ulnam panni Bohemicalis per octo gr. et hec acta sunt die eiusdem iuris.

458. *Wystąpienie sądowe sławetnego Mikołaja Holbrychta kupca z Poznania. Tego dnia stawił się osobiście przezorny obywatel kolski Bernard z ustanowienia sławetnego pana Mikołaja Holbrychta z Poznania. Przezorny

Bernard przed obliczem zastępującego wójta Macieja Niewczasa wystąpił po raz pierwszy w sprawie pieniędzy należnych od bednarza Marcina za dom Antoniego Kostelki i jego żony Katarzyny, którzy otrzymali po 7,5 postawu czeskiego sukna po 8 gr. Działo się to dnia, w którym odbył się ten sąd.

459. |-Prima-| Prolocutio Johannis Holbrycht de Posnania. Constitutus personaliter providus Petrus Szmarsly civis Colensis ex institutione famati domini Johannis Holbrycht de Posnania prolocutus est |-prima-| secunda prolocutione super pecuniam, que debet redi pueris olim domine |-Elizabeth-| Margarethe Strzelecza, quam pecuniam habet dare et solvere pro |-predicta-| domo Martinus doliator |-et-| pueris Strzelecza, Lucie et Katherine |-uxorie-| uxori Antonii Kostelka. Que Strzelecza accepit varios pannos, ut Ostrodomis seu et ceteros utque habet predictus Johannes in suo registro, quos pannos accepit et hec acta sunt die |-atque-| et anno quo supra in eodem iudicio bannito.

459. *|-Pierwsze-| Wystąpienie sądowe Jana Holbrychta z Poznania. *Stawił się osobiście przezorny obywatel kolski Piotr Zmarzły z ustanowienia sławetnego pana Jana Holbrychta z Poznania, by wystąpić drugi raz w sprawie pieniędzy, które winny jest synom zmarłej pani Małgorzaty Strzeleckiej. Pieniądze za dom Marcin bednarz ma dać i wypłacić dzieciom Strzeleckiej, Łucji i Katarzynie, żonie Antoniego Kostelki, która to Strzelecka otrzymała różne sukna, jak amsterdamskie oraz inne, które miał wspomniany Jan w swoim rejestrze, które to sukna otrzymała. Działo się to dnia i roku jak wyżej na tymże sądzie gajonym.*

460. Causa Blasii sutoris dicto Wathly cum Andrea pileatore dicto Wyrzbyensky pro commutatione domorum cum consensu puerorum prevignorum eiusdem Wyrzbyensky nominatorum Mathias et Dorothea germani. **Prolocutio tertiū iuris particularis** celebrati feria sexta die sancte Scolastice per nobilem [10 II 1525] Johannem Campanowsky protunc burgrabium Colensis castrī necnon viceadvocatum et scabinos supra descriptos anno Domini 1525. Eodem die personaliter constituti in eodem bannito iudicio providus Blasius sutor dictus Wathly cum Andrea pileatore |-gro-| Wyrzbyensky fassi sunt et prevignis suis Mathia et Dorothea fassi sunt coram nobis, quod fecerunt commutationem domorum inter se, nam id Blasius Wathly dedit domum suam iacentem in *blanky* parte una aree deserte dicte Szasthavynsky, parte vero ex altera Sczmyel, Andree Wyrzbyensky et idem Andreas Wyrzbyensky concessit domum suam iacentem in platea Cracoviensi parte ex una domus Mathie Gro[...]yczky, parte vero altera iacentem Nicolai serrefabri et eidem [An]dree Wyrzbyensky prefatus Blasius addidit mediam quartam mrc. monete in terra currentis Andree Wyrzbyensky super eandem

domum. Quiquidem prefati sibi in eodem iure bannito resignaverunt, ita late et longe tenere, ut soli tenuerunt [et] habuerunt, sibi et suis successoribus et affinibus nihil re[...] et in maius robur fecerunt vadium triginta mrc. [...]. Acta sunt die et anno quo supra.

460. *Sprawa szewca Błażeja zwanego Wątlým z kapelusznikiem Andrzejem zwanym Wierzbieńskim o zamianę domów za zgodą dzieci, pasierbów tego Wierzbieńskiego, rodzeństwa Macieja i Doroty. Wystąpienie na trzecim sądzie zwyczajnym, który odbył się w piątek w dniu św. Scholastyki wobec ówczesnego burgrabiego na zamku w Kole Jana Kępanowskiego, jak również podwójciego i wyżej wymienionych ławników roku Pańskiego 1525. Tego dnia stawił się osobiście na tym sądzie gajonym Błażej zwany Wątlým z kapelusznikiem Andrzejem Wierzbieńskim, którzy zeznali wobec nas, podobnie jak jego pasierb i pasierbica, że dokonali między sobą zamiany domów. Mianowicie Błażej Wątlý dał swój dom znajdujący się na Blankach z jednej strony między opuszczoną parcelą zwaną Szastawiński a Trzmielę z drugiej strony Andrzejowi Wierzbieńskiemu, który odstąpił z kolei swój dom znajdujący się przy ulicy Krakowskiej między domem Macieja Gro[dz]ickiego z jednej a domem Mikołaja ślusarza z drugiej strony. [An]drzejowi Wierzbieńskiemu wspomniany Błażej dopłacił 3,5 grzywny pieniądza obiegowego w kraju oprócz samego domu. Obie strony na tym sądzie wzajemnie dokonały podzwania, tak wzdłuż i wszerz, jak same dzierżyły [i] miały, dla siebie, swoich dziedziców i krewnych niczego nie zostawiając[...], a na większą moc uczynili zastaw 30 grzywien [...]. Działo się to dnia i roku jak wyżej.

[s. 199]

|| **461.** Eodem die constitutus personaliter providus Paulus Kowalyk civis Colensis in eodem bannito iudicio posuit tres mrc. executoribus olim domine Kovalyowa, domino Nicolao mansionario et Bernardo protunc viceadvocato super solutionem domus iuxta |-de-| inscriptionem priorem.

461. *Tego dnia stawił się osobiście na tym sądzie gajonym przezorny obywatel kolski Paweł Kowalik i zapłacił 3 grzywny wykonawcom zmarłej pani Kowalikowej, to jest panu Mikołajowi mansjonarzowi i ówczesnemu podwójciemu Bernardowi w związku ze spłatą domu według wcześniejszego zapisu.

462. Causa Gregorii pileatoris cum Stanislao Voszywoda pro domo. Eodem constituti personaliter providus Gregorius pileator cum Stanislao Voszywoda in eodem iure recognoverunt, quod prefatus Stanislaus Voszywoda ex commissione suorum amicorum Martini de Vnyenye et Stanislai de Boryslavycze fratris vendidit domum |-olim-| iacentem in una area, parte una eiusdem Gregorii pileatoris, parte vero ex altera Zawyly, pro |-d-| media

mrc., cui Stanislao eidem Gregorius fecit solucionem totalem, cui et resignavit sibi et suis nil removendo, ita late et longe habere, ut habuit et tenuit, ita quod erit liber vendere, commutare et ad suos usus proprios convertere. Quam pecuniam prefati Martinus et Stanislaus sorte eis cessam post amitam tenentur levare. Quam commissionem fecerunt coram advocato, qui eciam [...] fecerunt sub vadio triginta mrc. Datum et actum die et anno quo supra.

462. *Sprawa czapnika Grzegorza ze Stanisławem Woziwodą o dom. Tego dnia stawił się na tym sądzie się osobiście czapnik Grzegorz ze Stanisławem Woziwodą, by zeznać, że wspomniany Stanisław Woziwoda z pełnomocnictwa swoich przyjaciół, Marcina z Unienia i brata Stanisława z Borzysławic sprzedał dom znajdujący się na jednej działce między samym czapnikiem Grzegorzem z jednej a Zawiłym z drugiej strony za ½ grzywny, któremu to Stanisławowi Grzegorz całość sumy zapłacił. Tamten zatem powzdał dom, niczego sobie ani swoim bliskim nie zachowując, by go miał tak wzdłuż i wszerz, jak sam miał i dzierżył, tak że będzie mu wolno [Stanisławowi] sprzedać go, zamienić, obracać na własny użytek. Wyżej wymienieni Marcin i Stanisław mają podjąć pieniądze po ciotce za część im przekazaną, które to pełnomocnictwo wypełnili przed obliczem wójta i to pod karą 30 grzywien. Działo się to dnia i roku jak wyżej.

463. Causa Dorothee Nyedzwiedzyowa cum Anna previgna sua pro |-domo-| sorte paterna et materna post manus defunctas. Eodem die constituti personaliter provida Dorothea cum Anna previgna sua, fassa est eadem Anna, quod id Dorothea posuit sibi mediam [...] tam mrc. pro sorte cessa eiusdem Anne, ut testamento patri eiusdem Anne confirmavit. Quequidem Anna sibi inscriptione admisit et resignavit sibi et suis affinibus nihil relinquendo, in quaquidem hereditate prefata Dorothea erit libera vende[re, com]mutare, dare, condonare et ita quo vellet [con]vertere, ut [...] velet. Hec acta sunt die et anno quo supra.

463. *Sprawa Doroty Niedźwiedziowej z jej pasierbicą Anną o ojcowiznę i macierzyznę. Tego dnia stawiała się przezorna Dorota z Anną, swoją pasierbicą, która to Anna oświadczyła, że Dorota zapłaciła jej [...] i pół grzywny za część jej przypadłą, jak postanowił w testamencie ojciec tej Anny. Anna poleciła to zapisać i powzdała, nie zachowując niczego dla siebie czy swoich bliskich, a Dorocie na tym dziedzictwie wolno będzie sprzedaw[ać, zam]ieniać, dawać, darować i dobrowolnie rozporządzać. Działo się to dnia i roku jak wyżej.

|| **464. Causa Pauli Skyerka fabri de suburbio cum Heduige Lucyna de Colo pro agro.** Eodem die constituti personaliter providus Paulus

[s. 200]

faber dictus Skyerka cum provida Heduige Luczyna fassa est Heduigis, quod |-agrum-| medium laneum in Blysznya Villa dictum Goszdzikowsky, que Heduigis erat heres eiusdem agri, iacentem parte ex una |-Kocz-| Dybykoth et altera Drogonyevska, Paulo Skyerka pro media altera mrc. numeri in terra currentis, cuiquidem Heduigi facta est totalis solucio a predicto Paulo pro eodem agro, cui Paulo inscribi admisit et resignavit sibi et suis nihil relinquendo, ita late et longe habere, ut sola possidebat, ita quod ille erit liber in predicto agro vendere, commutare et ad suos usus convertere. Actum die et anno quo supra.

464. *Sprawa kowala Pawła Skierki z przedmieścia z Jadwigą Łuczyną z Koła o pole. Tego dnia stawił się przezorny kowal Paweł zwany Skierką z przezorną Jadwigą Łuczyną, która oświadczyła, że ½ lana we wsi Blizna, zwanego lanem Goździkowskim, którego to lanu dziedziczką była Jadwiga, a który znajduje się między Dybikotem z jednej a Drogoniewską z drugiej strony, sprzedała Pawłowi Skierce za 1,5 grzywny pieniądza liczby obiegowej w kraju. Wspomniany Paweł dokonał pełnej spłaty za to pole Jadwidze, która zezwoliła na zapis Pawłowi i jemu pole powzdała, niczego nie zachowując dla siebie czy swoich bliskich, by miał prawo, tak wzdłuż i wszerz, jak sama posiadała, pole to sprzedąć, zamienić, na swój użytek obracać. Działo się to dnia i roku jak wyżej.

465. Causa Bartholomei gladiatoris filii olim domini Johannis gladiatoris cum Anna sorore sua legitima pro domo. Feria quinta post Letare anno Domini 1525 [30 III 1525] in bannito iudicio coram nobis avvocato Bernardo ex consensu domini Johannis Campanowsky burgrabio Colensi atque ceteris scabinis Mathia Nyewczasz, Simone Kyernoszek, Johanne Dlugy, Mathia Lyszek, Bartholomeo pelflice atque Stanislao fabro constituti personaliter providus Bartholomeus unacum Anna sorore sua, uxore Mathie Kyszyel. Fassa est eodem Anna, quod vendidit partem suam domus, que cessit post manum defunctam in parte paterna et materna |-que iacet inter br-| in dictis Myecznyk, iacentem in platea Thorunensi, parte ex una domus Bernardi viceadvocati, parte vero ex altera Blasii Skowronek, pro decem mrc. numeri in terra currentis unacum omnibus rebus ad cocturam cervisie pertinentibus, ut sartagine, thronis, octualibus ceterisque [...]lius quocumque nomine censerentur. Cui eadem Anna |-et-| resignavit in eodem iure sibi et suis nihil remanendo, ita late et longe [...], ut sola tenuit et habuit. Quiquidem Bartholomeus obligatus eidem Anne sorori sue facereolucionem totalem iuxta for[mam] infradescriptam. Quod idem Bartholomeus debet solvere mrc. |-ab-| [...] ab isto festo proximo sancti Johannis Baptiste et alias debet [...]

alio festo sancti Johannis ut ad totalemolucionem, sic quod pro [...] festo sancti Johannis Baptiste arram sub pena unius sxg. || atque viceadvocati, quod si idem Bartholomeus non posuerit prefatam ad terminos prescriptos, tunc licet penam sxg. et aduc cogetur dare prefatam summam ad terminos eosdem sub |-alia-| pene alterius sxg. et si idem Bartholomeus fuisse conspectus hanc idem hereditatem dissipare et anichilare, tunc eadem Anna soror eius una viro suo iure propinquitatem erit propinquior ad eandem hereditatem obinendam et persolvendam eidem Bartholomeo eandem summam decem mrc. ad eosdem terminos sub eisdem penis. Actum et datum die et anno quo supra.

[s. 201]

465. *Sprawa miecznika Bartłomieja, syna zmarłego pana miecznika Jana, z Anną jego prawowitą siostrą o dom. W czwartek po niedzieli Środopostnej roku Pańskiego 1525 na sądzie gajonym wobec nas, wójta Bernarda za zgodą pana Jana Kępanowskiego, burgrabiego kolskiego, jak również pozostałych ławników: Macieja Niewczasa, Szymona Kiernoska, Jana Długiego, Macieja Liska, kuśnierza Bartłomieja i kowala Stanisława stawil się osobiście przezorny Bartłomiej z siostrą swoją Anną, żoną Macieja Kisiela. Anna oświadczyła, że sprzedała swoją część domu, która przypadła jej z ojcowizny i macierzyzny, znajdującego się przy ulicy Toruńskiej między domem podwójciego Bernarda z jednej a domem Błażeja Skowronka z drugiej strony, za 10 grzywien pieniądza liczby w kraju obiegowej wraz z całym wyposażeniem służącym do warzenia piwa, jak kadź, obręcze, garńce i inne [...], jakkolwiek się nazywają. Anna dokonała powzdania na tym sądzie, nie zachowując niczego dla siebie czy swoich bliskich, tak wzdłuż i wszerz [...], jak sama dzierżyła i miała. Bartłomiej został zobowiązany tejże siostrze Annie spłacić całość należności w sposób poniżej opisany. Bartłomiej ma spłacić grzywnę [...] od najbliższego święta św. Jana Chrzciciela, a następne ma [...] na kolejne święto św. Jana Chrzciciela aż do pełnej spłaty, tak że na [...] święto św. Jana Chrzciciela przysądne pod karą jednej kopy, że jeśli Bartłomiej nie zapłaci wspomnianej kwoty w ustalonych terminach, wtedy wolno mu [podwójcie-mu] jako karę wyznaczyć do spłaty jedną kopę. Wciąż ma obowiązek spłacić wspomnianą sumę w tych terminach pod groźbą kary w wysokości jednej kopy. Gdyby okazało się, że Bartłomiej marnuje i trwoni to dziedzictwo, wtedy siostra Anna wraz ze swoim mężem, mocą prawa bliższości, będzie bliższa do tego dziedzictwa, a Bartłomiej będzie musiał zapłacić jej wyżej wymienioną sumę 10 grzywien w tych terminach pod groźbą wspomnianych kar. Działo się i dano dnia i roku jak wyżej.

Anno Domini millesimo quingentesimo vigesimo quinto ius generale est celebratum feria sexta ipso die sancti Vitalis [28 IV 1525] coram

nobili domino Johanne Kapanowsky protunc burgrabio Colensi et Bernhardo viceadvocato Colensi scabinisque iuratis Mathia Nyewczasz, Bartholomeo pellifice, Stanisla fabro, Simone sutore Kyernozeck, Paulo carnifice, Thoma Lysszek, Johanne Labyenysky etc.

***Roku Pańskiego 1525 sąd wielki odbył się w piątek w dniu św. Witalisa wobec szlachetnego pana Jana Kępanowskiego, wówczas burgrabiego kolskiego, i podwójciego kolskiego Bernarda oraz ławników Macieja Niewczasa, kuśnierza Bartłomieja, kowala Stanisława, szewca Szymona Kiernoska, rzeźnika Pawła, Tomasza Liska, Jana Łabieńskiego itd.**

466. Ius particulare est celebratum feria sexta proxima post Stanislai anno quo supra [12 V 1525] in generali iure domino burgrabio, viceadvocato et scabinis etc. Item in eodem iure particulari coram prefato domino burgrabio, viceadvocato et scabinis iuratis ad presenciam prefatorum veniens Stanislaus faber dictus Pyerzchala et Johannes advocatus dictus Nyewstalek <de [...]>. Prefatus advocatus recognovit, quia ortum iure hereditario eum spectantem iacentemque penes ortum Mathie Zawylek parte ex una, altera vero penes stratum tendentem in Grodzya vendidit pariterque resignavit prefato Stanisla pro una mrc. et duobus gr. monete in terra currentis, quadraginta gr. et octo mrc. [qualibet] computando. Penes quam resignationem Stanislaus prefatus posuit et dedit mediam mrc. cum quatuor gr. Residuum vero pecuniarum, videlicet decem octo gr. tenetur et obligatus est prout sub pena unius sxg. domini burgrabii et viceadvocati protunc existentibus pro prima iuris post festum sancti Mich[aelis] proxime futuri anno Domini. Die et loco quibus supra.

466. **Sąd zwyczajny odbył się w piątek po [święcie św.] Stanisława roku jak wyżej wobec burgabiego, podwójciego i ławników itd. Podobnie na tymże sądzie zwyczajnym wobec wspomnianego pana burgrabiego, podwójciego i ławników stawił się kowal Stanisław zwany Pierzchala i wójt Jan zwany Niewstalek <z [...]>. Wspomniany wójt zeznał, że ogród należący się mu mocą prawa dziedziczenia, znajdujący się obok ogrodu Macieja Zawilka z jednej a przy drodze wiodącej w stronę Grodźca z drugiej strony, sprzedał i powzdał wspomnianemu Stanisławowi za 1 grzywnę i 2 grosze monety obiegowej w kraju, licząc po 48 groszy na [każdą] grzywnę. W związku z powzdaniem wspomniany Stanisław zapłacił i dał ½ grzywny i 4 grosze, resztę zaś pieniędzy, to jest 18 groszy, jest winny i zobowiązany spłacić na pierwszym sądzie po najbliższym święcie św. Mich[ęła] roku Pańskiego, dnia i miejsca jak wyżej, pod groźbą kary w wysokości 1 kopy nałożonej przez wówczas urzędujących panów burgrabiego i podwójciego.*

467. Feria sexta in vigilia sancte Katharine [24 XI 1525] |= [...] integram solucionem recognovit se dedisset [...] Newczasek |-ut supra-| est expressum [...]ta dedit integram solucionem Stanislao [...] veniens Johannes Nyewstalek recogno[...] solucionem a Stanislao dicto fabro [...].

467. *W piątek, w wigilię św. Katarzyny |= [...] zeznał, że dał pełną spłatę [...] Niewczasek oświadczone [...] dokonał pełnej spłaty wobec Stanisława [...] stawiał się Jan Niewstalek, by zezna[...] spłatę od Stanisława zwanego kowalem [...].

|| **Ius tercium particulare celebratum feria sexta post Ascensionis Domini anno 1525** [26 V 1525]. [s. 202]

***Trzeci sąd gajony odbył się w piątek po Wniebowstąpieniu Pańskim 1525 roku.**

468. Causa Jacobi Sosnowski cum Stanislao Pthasznyk et Hedvigi filia eiusdem Pthasznyk. Coram nobili domino Johanne Kapanowski protunc burgrabio castri Colensis et coram Bernhardo viceadvocato et scabinis iuratis, videlicet Mathia Nyewczasz, Bartholomeo pellifice, Stanislao fabro Pyerzchala, Simone Kyernozek |-Simone-|, Thoma Lyszek, Nicolao Cvyawka, Paulo Kowalykowy constituti personaliter eodem iure Stanislaus Pthasznyk cum Hedvigi filia sua et Jacobo Sosnowsky publice recognoverunt, quia domum suam iure hereditario eos spectantem vendiderunt pro viginti gr. numeri consueti in terra currentis provido Jacobo Sosnowski, iacentem penes Lathosz Stanislaum parte ex una, altera vero parte fluvii. Quam domum prefatus Jacobus integraliter et plenarie prefatis posuit. Qui Pthasznyk et filia ea eandem domum prefato Jacobo resignaverunt realiter et cum effectum, sibi et suis legitimis posterioribus penitus nichil reservando. In quaquidem domo prefatus Jacobus Sosnowsky habebit omnimodam facultatem vendendi, donandi, commutandi et in usos beneplacitus suos convertendi. Actum et datum quo supra.

468. *Sprawa Jakuba Sosnowskiego ze Stanisławem Ptasznikiem i Jadwigą, córką tego Ptasznika. Wobec szlachetnego pana Jana Kępanowskiego, wówczas burgrabiego zamku kolskiego, i wobec podwójciego Bernarda oraz ławników, to jest Macieja Niewczasa, kuśnierza Bartłomieja, kowala Stanisława Pierzchały, Szymona Kiernoska, Tomasza Liska, Mikołaja Kujawki, Pawła Kowalika stawili się osobiście na tym sądzie Stanisław Ptasznik ze swoją córką Jadwigą i Jakubem Sosnowskim, by zeznać jawnie, że swój dom przypadający im mocą prawa dziedziczenia sprzedali za 20 grzywien mone-ty i liczby obiegowej w kraju przezornemu Jakubowi Sosnowskiemu. Dom znajduje się między Stanisławem Latoszem z jednej a rzeką z drugiej strony.

Za dom ten wspomniany Jakub dokonał pełnej i całkowitej spłaty. Ptasznik i jego córka powzdali ów dom wspomnianemu Jakubowi skutecznie i faktycznie, niczego nie zachowując dla siebie, [ani] swoich prawnych dziedziców. Wspomniany Jakub Sosnowski będzie miał co do tego domu wszelką możliwość sprzedaży, darowizny, zamiany i obrotu na swój użytek wedle uznania. Działo się to jak wyżej.

469. Causa Petri Rzesznykovycz ex suburbio ex commissione sororini germani Maturek pro agro in Villa Propiori ipsi Nicolao Kolodzyeyek.

In eodem iure constitutus personaliter Petrus Rzesznykovycz ex commissione sororini sui Mathie Mathurek publice recognovit, quia agrum in Villa Propiori unius mansi eiusdem sororini Mathurek, iacentem penes mansum Maczvda, parte ex una Maczvda, altera vero Skyerka, cum omnibus pratis, ortis et omnibus attinenciis eiusdem mansi vendidit pariterque resignavit laborioso Nicolao Kolodzyeyek pro sex mrc. monete in terra currentis, quadraginta octo gr. in qualibet mrc. computando. Penes quam resignationem prefatus Kolodzyeyek integram et plenariam solucionem fecit sex mrc. [...] nas prefatus Petrus Rzesznykovycz manualiter et cum effectum levavit. Quiquidem Petrus Rzesznykovycz omnimodam facultatem in eodem manso [P]etro Kolodzyeyek secundum commissionem eidem Kolodzyeyek admisit et presentibus [...] tenendum, habendum, possidendum et uti fruendum et prout sibi melius [...] convertendum. Quiquidem Petrus prefatus eodem commissione obligatus est prefatum || Kolodzyeyek defendere ab omnibus impedimentis propriis impensis. Que inscriptio eiusdem vendicionis debuerat inscribi in librum et decem aut citra seu minus annis et hoc causa huius. Quia prefatus heres Maturek hic non fuit et prefatus Petrus coram prefatis in nostris assidentibus hanc commissionem sui sororini testibus commutavit. Qui sunt Bernardus viceadvocatus et Bartholomeo Gogol vicinis de Colo et aliisque pluribus fidedignis. Actum et datum quo supra.

[s. 203]

469. *Sprawa Piotra Rzeźnikowica z przedmieścia z pełnomocnitwa szwagra Maturka o pole we wsi Blizna Mikołajowi Kołodziejekowi. Na tym sądzie stawił się osobiście Piotr Rzeźnikowicz z pełnomocnictwem od swojego szwagra Macieja Maturka, by zeznać jawnie, że pole tego szwagra Maturka we wsi Blizna o powierzchni 1 łana, znajdujące się między łanem Maczudy z jednej, a Skierki z drugiej strony, z wszystkimi łakami, ogrodami oraz wszelkim wyposażeniem tego łanu sprzedał, jak również powzdał pracowitemu Mikołajowi Kołodziejekowi za 6 grzywien monety obiegowej w kraju, licząc 48 groszy na grzywnę. W związku z powздaniem wspomniany Kołodziejek dokonał pełnej spłaty 6 grzywien [...] nas wspomniany Piotr Rzeźnikowicz

faktycznie podjął. Piotr Rzeźnikowic wszelką możność na tym łanie [P]iotrowi Kołodziejkowi [...] zgodził się na przeniesienie temu Kołodziejkowi i w obecności [...], by mógł dzierżyć, mieć, posiadać i używać oraz na większy dla siebie pożytek [...] obracać. Wspomniany Piotr przeniesieniem tym został zobowiązany bronić własnym kosztem wspomnianego Kołodziejka od wszelkich pretensji. Zapis tej sprzedaży winien być wprowadzony do księgi. Wspomniany dziedzic Maturek nie był tu obecny, a wspomniany Piotr wobec wyżej wymienionych osób zasiadających na sądzie wypełnił to pełnomocnictwo szwagra przy świadkach [...]. Są nimi podwójci Bernard i Bartłomiej Gogol, sąsiedzi z Koła, i inne liczne i wiarygodne osoby. Działo się i dano jak wyżej.

470. Quartum ius. Causa Jacobi Buyala cum previgno suo Gregorio pro domo. Coram nobis domini Johanni Kapanowsky et viceadvocato et scabinis superius descriptis. Constituti personaliter honestus Gregorius dictus Bvyalka publice recognovit, quia sortem suam ei cessam post manum defunctam sui patris dicti Bvyala vitrico suo Jacobo vendidit pariterque resignavit pro una mrc. numeri in terra currentis, quadraginta octo gr. in qualibet mrc. computando. Qua sors eiusdem Gregorii iacet penes Albertum dictum Nalyevacz parte ex una, altera vero Mathie coquo [s]. Quiquidem Jacobus Bvyala prefeto Gregorio previgno suo fert. dedit. Cui vero fert. obligatus est et tenetur sibi solvere tempore sibi prehabito, hoc est per unum fert. ad terminos eis assignatos, hoc est ad festum sancti Adalberti unum fert. et sic per unum fert. usque ad plenariam solutionem unius mrc. festa immediate sese sequencia et hoc sub pena unius sxg. prefatus [-habet-] vero Gregorius sibi seu pro se caldar reservavit et necessaria seu instrumenta artis lanificii, ubi tam caldar comisit matri vendere pro media sxg. minus duobus gr. et pecuniam servare pro suo commodo, dum necessitas sibi fuerit, extunc mater sua cum vitrico obligati sunt sibi in manus suas dare. Actum et datum feria sexta proxima post festa Pentecosten [9 VI 1525] anno et loco quibus supra in presenciam celebrationem iuris generale. Ista inscripcio nullus erroris est, causa baccalarii infirmitatis duplici manu est hic inscripta coram prefatis iure in bannito residentibus. <Anno Christi 1533 feria sexta proxima post Agnetis [24 I 1533] coram iudicio bannito Jacobus Bvyala totalem fecit solutionem previgno Gregorio, videlicet mrc. integram.>

470. *Czwarty sąd. Sprawa Jakuba Bujaly z jego pasierbem Grzegorzem o dom. Wobec nas pana Jana Kępanowskiego i podwójciego oraz wyżej wymienionych ławników stawiał się osobiście na sąd uczciwy Grzegorz zwany Bujalą, by jawnie zeznać, że część przypadłą mu po śmierci jego ojca,

zwanego Bujalą, sprzedał swemu ojczymowi Jakubowi jak i jemu powzdał za 1 grzywnę pieniądza obiegowego w kraju, licząc po 48 groszy na grzywnę. Część tego Grzegorza znajduje się między Wojciechem zwanym Nalewaczem z jednej a Maciejem kucharzem z drugiej strony. Jakub Bujala wspomnianemu pasierbowi Grzegorzowi dał wiardunek, który był winny wiardunek i zobowiązany jest zapłacić we wskazanym mu czasie, to jest po 1 wiardunku w ustalonych terminach, czyli na święto św. Wojciecha 1 wiardunek i tak po jednym wiardunku aż do pełnej spłaty 1 grzywny na święta po sobie następujące, pod groźbą kary 1 kopy. Wspomniany Grzegorz zachował dla siebie kocioł i niezbędne narzędzia rzemieślnicze. Kocioł polecił sprzedać matce za ½ kopy bez 2 groszy i pieniądze zachować na swój użytek, gdy zajdzie potrzeba, a wtedy jego matka z ojczymem zobowiązani są mu do jego rąk wypłacić. Działo się i dano w piątek po święcie Zesłania Ducha Świętego w roku i miejscu jak wyżej podczas sądu wielkiego. Ten zapis żadnego błędu nie posiada, a z powodu choroby bakalarza sporządzony został przez dwóch piszących w obecności zasiadających na sądzie gajonym wyżej wymienionych osób. <Roku Pańskiego 1533 w piątek po [św.] Agnieszce wobec sądu gajonego Jakub Bujala dopełnił pełnej spłaty swojemu pasierbowi Grzegorzowi, mianowicie całej grzywny.>

471. Causa Georgii Lythpha cum executoribus olim Gryszyna pro domo. Coram domino Johanne Kapanowski protunc burgrabio castri Colensis et Bernhardo viceadv[ocato] et scabinis superius descriptis etc. constituti personaliter providi Georgius L[ytpha] unacum prefatis executoribus, videlicet Laurencio Slonina et Martino rymarz publice recognoverunt, quia domum olim Gryzna, quem vendid[...] prefata Gryrzyna prefato Georgio pro decem mrc. numeri in terra currentis [...] executores prefato Georgio resignaverunt, ita late et longe, uti olim Gryzi[na] tenebat, ubi prefatus Georgius iam solvit septem mrc., tres vero [...] ad terminos eis assignatos, videlicet mrc. pro immedius tempore Quadrages[ime] celebratas obligatus est solvere sub pena unius sxg. vendebat [...] 1526 secundam vero mrc. per annum eciam sub pena prefata [...], 1527 terciam [...] ultimam anno 1528. Actum [...] quo supra.

471. *Sprawa Jerzego Litwy z wykonawcami zmarłej Gryziny o dom. Wobec pana Jana Kępanowskiego, wówczas burgrabiego zamku w Kole, i podw[ójciego] Bernarda oraz wyżej wymienionych ławników itd. stawił się osobiście przezorny Jerzy L[itwa] wraz ze wspomnianymi wykonawcami, to jest Wawrzyńcem Sloniną i rymarzem Marcinem, by zeznać jawnie, że dom zmarłej Gryziny, który sprzed[ala] wspomniana Gryzina wspomnianemu Jerzemu za 10 grzywien liczby obiegowej w kraju [...] wspomnianemu Jerzemu powzdali wykonawcy, tak wzdłuż i wszerz, jak niegdyś Gryz[iną]

dzierżyła, a wspomniany Jerzy już zapłacił 7 grzywien, 3 zaś [...] w terminach mu wyznaczonych, to jest grzywnę w czasie najbliższego Wielkiego Po[stu] zobowiązany jest zapłacić pod groźbą kary jednej kopy [...] [w] 1526 drugą zaś grzywnę za rok także pod groźbą wspomnianej kary [...], 1527 trzecią [...] ostatnią 1528. Działo się [...] jak wyżej.

|| **472. Causa Johannis Czyvpa cum Heduige Drgonyeva et Catherina filia eiusdem.** Coram nobili domino Johanne Kapanowski et viceadvocato scabinisque superius descriptis constituti personaliter in eodem iure bannito laboriosi Johannes Czvpa et Heduigis Drgonyeva unacum filia sua Catherina publice recognoverunt, quod vendiderunt prefato Johanni unum mansum agri in Villa Propiori iacentem, nil vicinos, Alberto Paskuda, Martha Januszewa presentibus ex altera pro septem fert. numeri consueti in terra currentis. Et super hanc summam prefatus Johannes obligatus est omnes proventus regales capitanei, civibus et viciniorum eiusdem ville solvere retentos per prefatas, videlicet Drgonyeva et filia eius unius anni tamen et super hoc prefatus Johannes Czvpa tenetur sibi concernere et obligatus est ortum et partem invadiatos et insimul eandem hereditatem componere. Quequidem Heduigis et Catherina eandem hereditatem prefato Johanni resignaverunt pro se et suis legitimis sucessoribus penitus nihil reservando. Quiquidem Johannes omnimodam et integram solucionem prefatis fecit integraliter et cum effectum illorum, que Heduigis et Catherina obligate sunt sub vadio decem mrc. defendere ab omnibus impedimentis propriis impensis prefatum Johannem, si quod habuerit, quod vadium et defensionem prefate fideiussorio commutaverunt, qui sunt Nicolaus Kolodzyeyek de Villa Propiori et Stanislaus Besszyk ex ibidem. Actum et datum quo supra.

[s. 204]

472. *Sprawa Jana Ciupa z Jadwigą Drgoniewą i córką tejże, Katarzyną. Wobec szlachetnego pana Jana Kępanowskiego i podwójciego oraz wyżej wymienionych ławników stawili się osobiście na sądzie gajonym pracownicy Jan Ciupa i Jadwiga Drgoniewą wraz ze swoją córką Katarzyną, by jawnie zeznać, że sprzedali wspomnianemu Janowi 1 łan pola znajdujący się we wsi Blizna, między sąsiadami Wojciechem Paskudą i Martą Januszową, za 7 wiar-dunków liczby obiegowej w królestwie. Co się tyczy tej sumy, wspomniany Jan zobowiązany jest uiścić wszystkie podatki królewskie starości, mieszczanon i bliskim z tejże wsi, które wyżej wspomniane przestały splancać, to jest Drgoniewa i jej córka przez jeden rok, a ponadto wspomniany Jan Ciupa zobowiązany został zastawiony ogród i okolicę połączyć i scalić z tymże dziedzictwem. Dziedzictwo to Jadwiga i Katarzyna powzdały wspomnianemu Janowi, niczego nie zachowując dla siebie czy swoich prawowitych dziedziców. Jan

skutecznie dokonał całkowitej i pełnej spłaty, a Jadwiga i Katarzyna zostały zobowiązane pod karą 10 grzywien własnym kosztem bronić wspomnianego Jana od wszelkich roszczeń, gdyby do jakichś doszło. Poręczycielami są Mikołaj Kołodziejek ze wsi Blizna i Stanisław Beszyk, również stamtąd. Działo się i dano jak wyżej.

473. Causa Stephani sartoris cum Stanislao Pyąthek unacum Barbara uxore eiusdem Pyąthek. Coram nobili Johanne Kapanowsky et viceadvocato scabinisque superius descriptis constituti personaliter Barbara Pyąthkowa cum viro suo absente tanquam presente publice recognovit, quod vendiderunt ortum iacentem in fluvio corrente super molendinum Pyaseczny parte ex una et penes fluvium currentem super molendinum magnum dictum Valach parte ex altera pro una mrc. et tribus gr. numeri in terra currentis, quadraginta octo gr. in qualibet mrc. computando. Quequidem Barbara Pyąthkowa pariter cum viro suo absente tamquam presente eundem ortum resignaverunt prefato Sthephano sartori cum omni iure et proprietate pro se suis legitimis [su]ccesoribus penitus nihil reservando. Quiquidem Stephanus habebit omnimodam facultatem in eodem orto habendi, tenendi, vendendi, commutandi et in usus beneplacitos convertendi. Que Barbara unacum viro suo absente tamquam presente obligata est prefatum Stanislaum defendere ab omni impedimento, sic quod habuerit. Super quod Stephanus memoriale [po]suit. Actum et datum quo supra. Quiquidem prefatus Stephanus omnimodam [in]tegram solucio-nem fecit penes resignationem prefatis.

473. *Sprawa krawca Szczepana ze Stanisławem Piątkiem wraz z Barbarą, żoną tego Piątka. *Wobec szlachetnego Jana Kępanowskiego i podwójciego oraz wyżej wymienionych ławników stawiała się Barbara Piątkowa z mężem, przy nieobecności męża, by zeznać, że sprzedali ogród mieszczący się przy potoku płynącym w stronę młyna Piasecznego z jednej, a młynem wielkim zwanym Walach z drugiej strony, za 1 grzywnę i 3 grosze liczby w kraju obiegowej, licząc 48 groszy na grzywnę. Barbara Piątkowa wraz z nieobecnym mężem powzdali ten ogród wspomnianemu krawcowi Szczepanowi z wszelkim prawem i władztwem dla niego i jego prawowitych [dz]iedziców, niczego sobie nie zachowując. Co do tego ogrodu Szczepan będzie miał wszelką możność posiadania, dzierżawienia, sprzedaży, zamiany i obrotu na własny użytek wedle uznania. Barbara z nieobecnym mężem została zaś zobowiązana wspomnianego Szczepana bronić od wszelkich pretensji, gdyby do jakichś doszło. W związku z tym Szczepan [za]płacił pamiętne. Dano i działo się to jak wyżej. Wspomniany Szczepan dokonał [pe]łnej spłaty w związku z powздaniem przez wyżej wymienionych.*

|| **474. Causa honorabilis domini Nicolai de Slupy mansionarii Colensis cum Margaretha Bylągova pro area** iacente penes cimiterium ecclesie parochialis et penes aream Grabowskye partibus ex altera. Constituta personaliter provida Margaretha dicta Bylągovą publice recognovit, quia aream iure hereditario eam spectantem, iacentem penes cimiterium ecclesie parochialis parte ex una et area dicta Grabowskye parte ex altera, ita late et longe, uti sola habuit et tenuit, vendidit pariterque resignavit pro sedecem gr. honorabili domino Nicolao de Slupy mansionario Colensi cum omni iure et proprietate, uti sola habuit et tenuit, pro se et suis legitimis successoribus penitus nihil reservando. Quiquidem prefatus honorabilis dominus Nicolaus penes resignationem omnimodam et integram solutionem fecit prefate Margarethe realiter et cum effectum, ubi iam prefatus dominus Nicolaus habebit omnimodam facultatem eiusdem aree habendi, tenendi, vendendi, donandi, commutandi et in usus beneplacitos, prout sibi melius videbitur, convertendi. Prefataque Margaretha obligata est in eodem iure prefatum honorabilem dominum Nicolaum defendere ab omni impedimento, si quod habuerit, ab omnibus amicis et consanguineis suis. Super quod honorabilis dominus Nicolaus memoriale posuit scabinis. Actum et datum quo supra.

474. *Sprawa czcigodnego wikariusza kolskiego Mikołaja ze Szup z Małgorzatą Bylągową o grunt leżący obok cmentarza parafialnego z jednej i parceli [zwanej] Grabowskie z drugiej strony. Stawiła się osobiście Małgorzata zwana Bylągową, by zeznać jawnie, że grunt należny jej mocą prawa dziedziczenia, znajdujący się obok cmentarza parafialnego i parceli [zwanej] Grabowskie z drugiej strony, tak wzdłuż i wszerz, jak sama miała i dzierżyła, sprzedawała i powzdawała za 17 groszy wikariuszowi kolskiemu czcigodnemu Mikołajowi ze Szup z wszelkim prawem i władztwem, jak sama miała i dzierżyła, niczego nie zachowując dla siebie ani swoich prawowitych dziedziców. Wspomniany czcigodny Mikołaj w związku z powздaniem dokonał pełnej i całkowitej spłaty względem wspomnianej Małgorzaty rzeczywiście i skutecznie, stąd też będzie już miał wszelką możność posiadania tejże parceli, dzierżenia, sprzedaży, darowania, zamiany i obrotu na własny pożytek wedle uznania. Wspomniana Małgorzata została zobowiązana na tym sądzie uwolnić czcigodnego pana Mikołaja od wszelkich roszczeń, gdyby do jakichś doszło ze strony któregośkolwiek z jej przyjaciół czy krewnych. Ponadto czcigodny pan Mikołaj zapłacił ławnikom pamiętne. Działo się i dano jak wyżej.

475. Feria sexta in vigilia Simonis et Jude [27 X 1525] iudicium particulare secundum celebratum anno 1525. Coram domino Abraha notario domini Kapanowsky protunc vices domini eiusdem gerenti burgrabii Colensis,

viceadvocato Bernardo, scabinis et iuratis Paulo, Laurencio Slonyna, Mathia Nyewczas, Simone Kyernozek, Martino doliatore, Stanislaio fabro, Bartholomeo pellifice. Veniens personaliter honesta Anna Pyothkowa unacum Felix Szwynoschek, quia Felix recognovit, quod sibi |-satis-| prefata Anna Pyothkowa fecit integram solucionem pro braseatorii area prout superior inscriptio ostendit.

475. *W piątek w wigilię święta [śś.] Szymona i Judy 1525 roku odbył się drugi sąd zwyczajny. Wobec nas, notariusza Abrahama, zastępującego burgrabiego kolskiego pana Kępanowskiego, podwójciego Bernarda i ławników: Pawła, Wawrzyńca Sloniny, Macieja Niewczas, Szymona Kiernoska, bednarza Marcina, kowala Stanisława, kuśnierza Bartłomieja, stawiała się osobiście uczciwa Anna Piątkowa z Feliksem Świnioszkiem, który zeznał, że wspomniana Anna Piątkowa zadość mu uczyniła, dokonując pełnej spłaty za parcelę z browarem, jak wykazuje powyższy zapis.

[s. 206]

476. In eodem iure constitutus personaliter Stanislaus Nykyel molendinator publice recogn[ovit], quia sue filiastre Dorothee germane posuit [du]as mrc. numeri in terra currentis pro capite ei[...] || filiastre sue, quam pecuniam penes se servavit ad annos discrecionis eiusdem filistre, tertia vero mrc., quam concilium habere posset et obligatus est sibi solute et prefata Dorothea iam eum liberum facit in duabus mrc., quas realiter et cum effectum in eodem iure propriis manibus recepit. Anno et die quo supra.

476. *Na tym sądzie stawił się osobiście młynarz Stanisław Nikiel, by zeznać jawnie, że zapłacił swojej pasierbicy Dorocie 2 grzywny liczby w kraju obiegowej, które to pieniądze zachował przy sobie aż pasierbica osiągnie wiek dojrzały, a wtedy wspomniana Dorota uwolni go już co do dwóch grzywien, które na tymże sądzie rzeczywiście i skutecznie otrzymała do własnych rąk. Roku i dnia jak wyżej.

477. Causa Bartholomei pellificis cum Jacobo Kyerzek unacum Anna Kanyna sorore germana eiusdem. Item eodem die ut supra prefatus Bartholomeus pellifex posuit in eodem iure habere sibi inscripcionem pro domo iacente in acie penes Blancorum plateam parte ex una et penes sartorem standum parte ex altera, quam prefatam domum super prefatis per priorem ius acquisivit per citationem et testificationem, ductionem, qui prefati Kyerzek et Anna recognoverunt integram et totalem satisfactionem se accepisse a predicto Bartholomeo et insuper eviternam pacem sibi fideiussorie connotaverunt, videlicet a boni fratre Kyerzek, qui protunc absens fuit, qui sunt fideles, Venceslaus Kaynka civis Colensis necnon Johannes Kyetkowycz de Nagorna Villa. Quiquidem Bartholomeus iam habebit omnimodam facultatem in eadem domo.

Et prefati unacum suis legitimis successoribus nihil penitus reservaverunt secundum fideiussorum connotationem. Actum et datum anno et die ut supra.

477. *Sprawa kuśnierza Bartłomieja z Jakubem Kierzką wraz z jego rodzoną siostrą Anną Kaniną. Tego dnia co wyżej, na tym sądzie, wspomniany kuśnierz Bartłomiej zapłacił za wpis o domu znajdującym się na rogu przy Blankach z jednej a krawcem z drugiej strony, który to dom nabył na mocy prawa od wyżej wspomnianych. Wspomniani Kierzek i Anna zeznali, że otrzymali pełne i całkowite zadośćuczynienie od wspomnianego Bartłomieja, w związku z czym zawarli wieczysty pokój. Za Kierzka, wówczas nieobecnego, poręczyli obywatel kolski Wacław Kalinka oraz Jan Kietkowicz ze wsi Nagórna. Zatem Bartłomiej uzyska już pełnię praw w tym domu. Wspomniane osoby wraz ze swoimi prawowitymi dziedzicami niczego nie zachowały według świadectwa poręczycieli. Działo się i dano w roku i dniu jak wyżej.

478. Causa Andree Pyerdalka cum Anna de Villa Nagorna filia olim Bartholomei Lypygorsky et cum Thoma de Tharnowka Vyessyolowska || et cum Anna awunculo et amitha germanis eiusdem Anne pro vendicione medii mansi in villa Nagorna. Sub eodem iure bannito constituti personaliter Thomas et Anna cum sua sororina germana recognoverunt in eodem iure, quia medium mansum prefatum in villa prefata vendiderunt, una mrc. |per| medium mansi, numeri et monete in terra currentis, provido Andree Pyerdalka. Quiquidem predicti eundem medium mansum resignaverunt eidem predicto Andree, ita late et longe, prout predictus heres tenuit et habuit, iacentem dictum medium mansum penes Vyprzalo parte ex una et penes Norkowa partibus ex altera. Penes quam resignacionem prefatus Andreas integram et totalem solutionem fecit. Actum et datum quo supra.

[s. 207]

478. *Sprawa Andrzeja Pierdalki z Anną ze wsi Nagórna, córką zmarłego Bartłomieja Lipigorskiego, i z Tomaszem z Tarnówki Wiesiołowskiej oraz Anną, wujem i ciotką rodzonymi tej Anny o sprzedaż ½ łana we wsi Nagórna. Na tym sądzie gajonym stawili się osobiście Tomasz i Anna ze swoją szwagierką, by zeznać, że ½ wspomnianego łana we wspomnianej wsi sprzedali za 1 grzywnę liczby i monety w kraju obiegowej przezornemu Andrzejowi Pierdalce. Wyżej wspomniane osoby powzdały ½ łana temu Andrzejowi, tak wzdłuż i wszerz, jak dziedzic dzierżył i posiadał. Pół łanu leży między Wysprzałem z jednej a Norkową z drugiej strony. W związku z tym powzdaniem wspomniany Andrzej dokonał pełnej i całkowitej splaty. Działo się to jak wyżej.

Ius quartum particulare bannitum celebratum feria sexta in vigilia Katherine anno 1525 [24 XI 1525]. Per dominum Johannem Campanowsky protunc burgrabio Colensi necnon advocatum Bernardum scabinisque

et iuratis Paulo Kovalyk, Laurencio Slonyna, Mathia Nyewczas, Simonem Kyernozeck, ut supra notatis.

**Czwarty sąd zwyczajny gajony odbył się w piątek w wigilię [św.] Katarzyny w 1525 roku wobec Jana Kępanowskiego, wówczas burgrabiego kolskiego, jak również wójta Bernarda oraz ławników Pawła Kowalika, Wawrzyńca Słoniny, Macieja Niewczas, Szymona Kiernoska wyżej wymienionych.*

479. Causa Mathie Campa cum Martino Krzczon pro area. In eodem iure constituti personaliter providi viri Mathias Campa cum Martino Krzczon publice recognoverunt, quod idem Martinus Kczron [s] vendidit pariterque resignavit Mathie Campa aream iacentem penes parte braseatorii Jurkowa pro una mrc. numeri in terra currentis pro se neque suis successoribus nihil reservando, in quaquidem predicta area idem predictus Mathias habuit omnimodam potestatem tenendi, vendendi, commutandi et in usus beneplacitos convertendi. Actum et datum ut supra, anno quo supra.

*479. *Sprawa Macieja Kępy z Marcinem Krzczonem o grunt. Na tym sądzie stawili się osobiście przezorni mężowie Maciej Kępa i Marcin Krzczon, by zeznać jawnie, że Marcin Krzczon sprzedał jak również powzdał Maciejowi Kępie grunt znajdujący się obok browaru Jurkowej za 1 grzywnę liczby obiegowej w kraju, niczego nie zachowując dla siebie ani swoich dziedziców. Co do wspomnianego gruntu wyżej wymieniony Maciej zyskał wszelką możliwość dzierżenia, sprzedaży, zamiany i obrotu na swój pożytek wedle uznania. Działo się i dano jak wyżej, roku jak wyżej.*

[s. 208]

|| 480. Causa Johannis Łakyensky cum Michaelle molendinatore molendini Pyaszeczny pro orto sive predio. In eodem veniens Johannes Lakyensky ad presentiam nostram, hoc est burgrabii Campanowsky tunc existentis et advocati Bernardini aliisque scabinis. Constitutus personaliter laboriosus molendinator recognovit, quia ortum vendidit Johanni Lakyensky iure hereditario ad eum spectantem pro media decima mrc. numeri consuetis in terra currentis pariterque resignavit, iacentem parte ex una penes Johannem Kuyawka parteque ex altera honorabilem dominum plebanum, ita late et longe, ut solus habuit et tenuit, pro se et suis successoribus nihil reservando. In quoquidem orto prefatus Johannes Lakyensky cuius quidem orti isdem Johannes omnimodam potestatem in predicto orto vendendi, tenendi, commutandi et ad usus beneplacitos convertendi. Actum et mandatum [s] anno et testibus ut supra.

*480. *Sprawa Jana Łaczyńskiego z młynarzem Michałem z młyna Piasiecznego o ogród czyli posiadłość ziemską. Na tym sądzie wobec nas, to jest ówczesnego burgrabiego Kępanowskiego i wójta Bernarda oraz innych*

ławników stawil się osobiście pracowity młynarz, by zeznać, że Janowi Łączyńskiemu sprzedał odziedziczony przez siebie ogród za 9,5 grzywny liczbą popospolitej, jak również go powzdał. Ogród znajduje się między Janem Kujawką z jednej a czcigodnym proboszczem z drugiej strony. Powzdał tak wzdłuż i wszerz, jak sam miał i dzierzył, niczego nie zachowując dla siebie czy swoich dziedziców. Wspomniany Jan Łączyński zyskuje co do tego ogrodu wszelkie władztwo i może go sprzedać, dzierżyć, zamienić i obracać na własny pożytek wedle uznania. Działo się i polecono to w roku i przy świadkach jak wyżej.

481. Causa Blasii Skowronek [-pro fideiussione-] pro solucione domus Powroszniczka. Item libere venientes videlicet Andreas Kurczych et Jacobus Okuny ad presenciam viceadvocati Bernardi recognoverunt, quia fideiusserunt duas mrc. pro Margaretha powroszniczka pro domo eiusdem Blasio tentas, unam integram pro festo Pasche proxime venturo, alteram vero pro festo Exaltacionis Sancte Crucis facta immediate sese sequencia, nullo iure eundem Blasium evadendo tantam paratam pecuniam obligati sunt se ponere. Anno Domini 1525, actum feria sexta in vigilia sancte Katherine [24 XI 1525]. || [=Item idem Blasius Skowronek peciit prefatum advocatum Bernardum et predictos scabinos [...] que pro hoc ipso fuerunt Paulo Kovalyk, Simon Kyernozek, Stanislaus faber, Mathias Nyewczas, Felix Barthoszek [s], si supra cum dictus opus [...] admiserit, ex tunc istas duas pecuniarum mrc. convertere ad pia opera quocumque modo eis placuerit.=]

[s. 209]

481. *Sprawa Błażeja Skowronka o spłatę domu Powroźniczki. Podobnie z własnej woli stawili się Andrzej Kurczych i Jakub Okuny wobec podwójciego Bernarda, by zeznać, że poręczyli 2 grzywny za powroźniczkę Małgorzatę, jedną w całości na najbliższe święto Zmartwychwstania, drugą zaś na święto Podwyższenia Krzyża Świętego tego samego roku, bez zachowania żadnego prawa przez tegoż Błażeja i zobowiązani zostali zapłacić pieniądze w gotówce. Działo się to w piątek w wigilię świętej Katarzyny roku Pańskiego 1525. Tenże Błażej Skowronek prosił wspomnianego wójta Bernarda i ławników, którzy byli na tym [sądzie]: Pawła Kowalika, Szymona Kieronoska, kowala Stanisława, Macieja Niewczasa, Feliksa Świnioszka, jeśli przed [...] utraci, wtedy 2 grzywny pieniądza przeznaczy na zbożne dzieła, tak jak uzna za właściwe.

482. Causa Johannis Tharchala cum Katherina dicta Tharchalya. In eodem iure constituta personaliter videlicet Tharchalya recognovit eadem Katherina, quia sortem sue domus, iacentem penes Vosyvocha parte ex una et penes sortem eiusdem filie sue Martha uxorique eiusdem Johannis, emit pro octo ulnis panni per quatuor gr. apud prefatam Katherinam et cum arbitris.

Quorum debitorum summa extat, scilicet tres fert. Quequidem Katherina eidem suo genero resignavit eandem sortem pro se et suis successoribus nihil reservando. Quequidem Katherina habebit mansionem usque ad mortem sub vadio quindecim mrc. In quaquidem sorte isdem Johannes habebit omnimodam potestatem habendi, tenendi, commutandi, tam longe et late, prout eadem Katherina tenuit. Actum et datum anno Domini MDXXV.

482. *Sprawa Jana Tarchały z Katarzyną zwaną Tarchaliną. *Na tym sądzie stawiała się Katarzyna Tarchalina, by zeznać, że część swego domu, znajdującego się między Woziwodą z jednej a częścią jej córki Marty, żony Jana, z drugiej strony, zakupiła za 8 łokci sukna i 4 grosze od wspomnianej Katarzyny wraz z rozjemcami. Należności te składają się na sumę 3 wiardunków. Katarzyna powzdała swojemu zięciowi tę część, nie zachowując nic dla siebie czy swoich dziedziców. Katarzyna zachowa tam dla siebie mieszkanie aż do śmierci pod zastaw 15 grzywien. W tej części wspomniany Jan zyska wszelkie władztwo by mieć, dzierżyć, zamieniać, tak wzdłuż i wszerz, jak dzierżyła sama Katarzyna. Działo się i dano roku Pańskiego 1525.*

483. Causa Simonis Pylak cum Martino Krczon anno M525. Coram eodem iure constitutus Simon Pilak recognovit, quia emit aream apud Martinum Krczon, iacentem ex una parte Margarethe et altera Kuyawka, pro mrc. una numeri in terra currentis, pro se et suis successoribus nihil relinquendo. In quaquidem area predictus Simon habebit omnimodam potestatem habendi, tenendi et in usus beneplacitos convertendi prefatusque Martinus eidem Simoni resignavit, ita prout solus tenuit. Actum et datum ut supra.

483. *Sprawa Szymona Pylaka z Marcinem Krzczonem w 1525 roku. *Wobec tego sądu stawił się Szymon Pylak, by zeznać, że kupił od Marcina Krzczona grunt znajdujący się między Małgorzatą z jednej a Kujawką z drugiej strony za 1 grzywnę liczby w kraju obiegowej, niczego nie zachowując dla siebie i swoich dziedziców. Co do tego gruntu wspomniany Szymon zyska pełne władztwo, by mieć, dzierżyć i obracać na własny pożytek wedle uznania. Wspomniany Marcin temu Szymonowi powzdał go tak, jak sam dzierżył. Działo się to jak wyżej.*

[s. 210]

|| 484. Causa Thome Lyszek cum Katherina et soror eiusdem Katherine Lucia pro area. Coram eodem iure constituta personaliter Katherina dicta Costelczyna recognovit, quia vendidit aream pro tribus fert., iacentem parte ex una Szapkowa et ex alteram Laurentii, eandemque aream eadem Katherina resignavit et soror sua Lucia eidem Thome Lyszek pro se suisque successoribus nihil reservantes. In quaquidem area prefatus Thomas Lyszek habebit totalem potestatem tenendi, vendendi, commutandi et ad usus beneplacitos

convertendi, ita late et longe, ut predicta Katherina cum Lucia tenuerunt. Actum et datum ut supra. Anno Domini MDXXV.

484. *Sprawa Tomasza Liska z Katarzyną i Łucją, siostrą tej Katarzyny, o grunt. Na tym sądzie stawiała się osobiście Katarzyna zwana Kostelczyną, by zeznać, że sprzedawała za 3 wiardunki grunt znajdujący się między Szapkową z jednej a Wawrzyńcem z drugiej strony. Grunt ten wspomniana Katarzyna jak też jej siostra Łucja powzdały Tomaszowi Liskowi, nie zachowując niczego dla siebie czy swoich spadkobierców. Co do tego gruntu Tomasz Lisek zyska pełne władztwo, by móc dzierżyć, sprzedawać, zamieniać i obracać na własny pożytek wedle uznania, tak wzdłuż i w szerz, jak sama wspomniana Katarzyna i Łucja dzierżyły. Działo się to jak wyżej. Roku Pańskiego 1525.

Ius generale est celebratum feria sexta proxima post octavas Trium Regum anno Domini millesimo quingentesimo vigesimo sexto [19 I 1526] sub Johanne Capanowsky protunc burgrabio castri Colensis et coram viceadvocato Bernhardo scabinisque iuratis Mathia Nyewczas, Simone Kyernoze, Bartholomeo pellifice, Thoma Lysszek, Johanne Długii, Paulo Cowalyk, Stanisla fabro.

**Sąd wielki odbył się w piątek po oktawie Trzech Króli roku Pańskiego 1526 wobec Jana Kępanowskiego, wówczas burgrabiego zamku kolskiego, i w obecności podwójciego Bernarda oraz ławników Macieja Niewczasa, Szymona Kiernoska, kuśnierza Bartłomieja, Tomasza Liska, Jana Długiego, Pawła Kowalika, Stanisława kowala.*

485. Causa Martini doleatoris pro domo cum Martino Krczon pariterque cum Katherina Costelczyna Antonya et Lucia germana sua. Item coram prefato domino Johanne Kapanowski et viceadvocato, scabinis, iuratis ut supra notatis constituti personaliter providus Martinus Krczon cum Martino doleatore et Katherina recognoverunt publice. Martinus Krczon recognovit, quia domum suam emtam [s] apud prevignas suas Katherinam et Luciam pro viginti quinque mrc. <monete> in terra currentis. Quam domum vendiderunt Martini doleatori pro eadem summa vicinginti [s] quinque mrc. recognovitque, quia in eodem iure, quod eandem domum || prefato Martino resignavit. Penes quam resignacionem recognovit se recepisse a prefato Martino doleatore in summa quatuordecem mrc. numeri in terra currentis, quadraginta octo gr. mrc. in quamlibet computando. Iamque Martinus Krczon recognovit se iam totalem summam recepisse pro sorte sua certamque summam viginti quinque mrc. fassus est, quod super debita olim Strzelecza, que debita in testamento lacius sunt denotata. Reliqua vero pecunia per que superfuerit solvendo debita prefatis, videlicet Katherine et Lucie, sortis eorum post patrem

[s. 211]

et matrem earundem habuit fieri et ceteri, ubi prefata Katherina Antonya recognovit se recepissee a prefato Martino doleatore quatuor mrc. in terra currentis in eodem iure secundum terminos prime inscriptos, ex quibus quatuor mrc. unam mrc. debiti sue matris Nicolao Holbrychth de Poznania pro panno Bohemicali et sic in summa prefatus Martinus doleator solvit iam pro eodem anno |-decemocto-| <viginti> mrc. et aduc tenetur et obligatus est solvere prefatis Katherine et Lucie ad terminos per duas mrc. ad totalem summam viginti quinque mrc., videlicet secundam iuris post Michaelis. Actum et datum quo supra. Que domus iacet penes Jacobum Synowycz parte ex una, altera vero penes Johannem Kotek, eidem Martino venditum, ita late et longe, uti solus habuit et tenuit, uti in superioribus inscripcionibus continetur.

485. *Sprawa bednarza Marcina o dom z Marcinem Krzczonem oraz Katarzyną Kostelczyną Antonią i Łucją jej siostrą. Podobnie wobec wspomnianego pana Jana Kępanowskiego i podwójciego oraz wymienionych wyżej ławników, stawił się osobiście Marcin Krzczon z bednarzem Marcinem i Katarzyną, by złożyć jawne zeznanie. Marcin Krzczon zeznał, że swój dom zakupiony od Katarzyny i Łucji za 25 grzywien <monety> w kraju obiegowej, sprzedali bednarzowi Marcinowi za taką samą sumę 25 grzywien. Zeznał również, że na tym samym sądzie powzdał dom wspomnianemu Marcinowi. W związku z tym powzdaniem oświadczył, że otrzymał od wspomnianego Marcina bednarza 14 grzywien liczby obiegowej w kraju, licząc 48 groszy na grzywnę. Marcin Krzczon potwierdził, że otrzymał już całą sumę za swoją część, a kwotę 24 grzywien oświadczył, w związku z długami zmarłej Strzeleckiej, które to długi opisane zostały zapisane szerzej w testamencie. Pozostałe do spłaty pieniądze, jako należność wobec wspomnianych Katarzyny i Łucji za część im przypadłą po śmierci ich ojca i matki, spłacił. Wspomniana Katarzyna Antonia zeznała, że otrzymała od wspomnianego bednarza Marcina 4 grzywny pieniądza obiegowego w kraju na tym sądzie zgodnie z ustalonymi terminami, z których to 4 grzywien jedną dała na spłatę długu swej matki wobec Mikołaja Holbrychta z Poznania za sukno czeskie. Łącznie wspomniany bednarz Marcin zapłacił już w tym roku <20> grzywien i wciąż winny jest zapłacić wspomnianej Katarzynie i Łucji po 2 grzywny w terminie, to jest na drugim sądzie po święcie św. Michała, by osiągnąć pełną sumę 25 grzywien. Działo się jak wyżej. Dom ten, sprzedany Marcinowi, znajduje się między Jakubem Synowcem z jednej a Janem Kotkiem z drugiej, tak wzdłuż, jak wszerz, jak sam dzierżył i miał, jak jest w powyższych zapisach.

486. <Item anno Domini 1527 coram nobis in iudicio bannito, quod celebratum est feria sexta ante Katherine [22 XI 1527] iudicialiter consituta

coram nobis honesta Lucia recognovit se a Martino Bednarz recepisse duas mrc., uti infra ius fuit celebratum.> <Item anno Domini 1529 feria sexta post Purificacionis [5 II 1529] iudicio bannito celebrato per nobilem virum Laurencium Boszky et advocatum Johannem Szmarszly, Symonem Kyernoszek, Johannes Zawzdybyl et Petrus Grzywa fassi sunt, quod Martinus Bednarz totale solucionem Lucie filie olim pie memorie [...]relyczky fecerat.>

486. *<Podobnie roku Pańskiego 1527 wobec nas, na sądzie gajonym, który odbył się w piątek przed [świętem św]. Katarzyny stawiała się uczciwa Łucja, by zeznać, że od bednarza Marcina otrzymała 3 grzywny. Sąd odbył się jak poniżej.> <Podobnie w piątek po święcie Oczyszczenia roku Pańskiego 1529 na sądzie gajonym wobec szlchetnego pana Wawrzyńca Boskiego i wójta Jana Zmarzłego, Szymona Kiernoska, Jan Zawzdybył i Piotr Grzywa oświadczyli, że bednarz Marcin dokonał pełnej spłaty wobec Łucji, córki zmarłego [...]>

487. |=Ius quartum est celebratum.=|

487. *Czwarty sąd odbył się.

Iudicium primum bannitum celebratum feria seta proxima |-po-| ante festum sancti Adalberti anno Domini 1526 [20 IV 1526] coram provido Johanne Zmarsly auctoritate vicecapitanei locato et Bernardo viceadvocato, Mathia Niewczas, Stanislae Pyrzchala, Simoe Kyernoszek, Bartholomeo pellifice, Thoma Lyssek, Johanne Dlugy, Paulo Kowalik.

**Pierwszy sąd gajony odbył się w piątek przed świętem św. Wojciecha roku Pańskiego 1526 wobec przezornego Jana Zmarzłego zajmującego miejsce podstarościego i podwójciego Bernarda, Macieja Niewczas, Stanisława Pierzchały, Szymona Kiernoska, kuśnierza Bartłomieja, Tomasza Liska, Jana Długiego, Pawła Kowalika.*

|| **488. Tercia iuris in duabus hebdomadis anno quo supra. Quarta iuris celebrata feria sexta proxima ante Trinitatis [25 IV 1526] anno quo supra.** Coram Abraamo viceburgrabio constituto et viceadvocato scabinisque quibus supra, feria annoque quibus supra constitutus personaliter laboriosus Stanislaus Svieboda de |-Nagorna Vyes-| Ruchenna, sanus mente et corpore, non compulsus, sed salubri fretus suo amicorumque suorum consilio recognovit, quia agrum iacentem in Blisna Viesch, iacentem penes Johannem Sowa ex una et agrum plebani partibus ex altera, vendidit et resignavit laborioso Gregorio de Czolow, ita longe et late, quia cum omni iure dominio utilitatibusque, prout solus tenuit et habuit, nil pro se neque suos successores legitimos remanendo, pro quatuor mrc. monete Polonialis wlgo currentis. Cui prefato Stanislae Svieboda predictus Gregorius scultetus satis coram nobis

[s. 212]

fecit. In cuius rei evidenciam robur predictus Gregorius, si inscribi, dedit aram, quam dominis dedit.

488. *Trzeci sąd za dwa tygodnie roku jak wyżej. Czwarty sąd odbył się w piątek przed [niedzielą] Świętej Trójcy roku jak wyżej. Wobec wiceburgrabiego Abrahama i podwójciego oraz ławników jak wyżej, w dniu i roku jak wyżej, stawił się osobiście Stanisław Świeboda z Ruchennej, zdrowy na umyśle i ciele, nie zmuszony, lecz ufny w trafność rady swojej i przyjaciół, zeznał, że pole znajdujące się we wsi Blizna między Janem Sową z jednej, a polem proboszcza z drugiej strony, sprzedał i powzdał pracowitemu Grzegorzowi z Czołowa, tak wzdłuż i wszerz, z wszelkim prawem, władztwem i pożytkami jak sam dzierżył i miał, niczego nie zachowując dla siebie czy swoich prawowitych następców, za 4 grzywny monety polskiej powszechnej w obiegu. Wspomniany soltys Grzegorz wyżej wymienionemu Stanisławowi Świebodzie zadośćuczynił w naszej obecności. Na dowód rzeczy wspomniany Grzegorz, jak zapisano, zapłacił ławnikom pamiętne.

489. Causa Stanislai Svieboda cum Gregorio de Colow.

489. *Sprawa Stanisława Świebody z Grzegorzem z Czołowa.

490. Causa Jacobi Sosnowski pro reponenda pecunia pro agro empto ad nobilem dominum Jacobum Cosmowski tamquam tutorem puerorum olim Martini Krczon filii legitimi vicini de Colo. Coram nobis quibus supra feria, anno quibus supra constitutus personaliter providus Jacobus Sosnowski publice coram nobis posuit mrc. monete et numeri Polonialis, quam mrc. debiti quinque mrc. honesta Marta Januscheva legitime levavit de consensu nobilis domini Jacobi Cosmowski venditoris agri in Blisna Vies, que predicta Marta coram nobis vovit cuidam Jacobum Sosnowski tueri in quibusvis impedimentis, que forte deberet fieri illi a domino J. Cosmowski venditore agri eiusdem.

490. *Sprawa Jakuba Sosnowskiego o zapłatę pieniędzy za zakup pola od szlachetnego pana Jakuba Kosmowskiego jako opiekuna dzieci zmarłego Marcina Krzczona, prawowitego syna, sąsiada z Koła. Wobec na, tych samych co wyżej, dnia, roku jak wyżej, stawił się osobiście przezorny Jakub Sosnowski, by jawnie wobec nas zapłacić grzywnę monety i liczby polskiej, którą to grzywnę z należnych 5 grzywien zgodnie z prawem podjęła uczciwa Marta Januszowa za zgodą szlachetnego pana Jakuba Kosmowskiego, sprzedającego pole we wsi Blizna. Wspomniana Marta przyrzekła wobec nas bronić Jakuba Sosnowskiego od wszelkich pretensji, gdyby przypadkiem do jakichś doszło ze strony pana J. Kosmowskiego.

491. Causa [-Johannis-] Martini Patoczka cum fratre et sorore materterali Johanne et Heduige sororine pro sorte se cessa. Coram nobis

quibus supra, feria, anno ut supra constituti personaliter liberi olim Zaparch, videlicet |-Johannes-| <Petrus> cum Hedwige recognoverunt, quod agrum in Blisna Viesz, iacentem penes agrum Petri Miesschoch ex una et agrum Gregorii sculteti de Czolow, dimiserunt et resignaverunt Martino Patoczka civi Colensi |-sorte-| ratione sortis se venientis post matrem antiquam eiusdem et idcirco tamquam iuris propinquitate. Ideo predictae Martinus predictus eam propinquitatem agri, si ad venientemque <si in actu inscribere dedit>, habebit auctoritatem plenariam vendendi, commutandi et in |-aliena-| usus suos, quos sciverint meliores convertendi. Actum et datum die et anno quibus supra.

491. *Sprawa Marcina Patoczki z bratem i siostrą po matce, Janem i Jadwigą, o część mu odstąpioną. Wobec nas, tych samych co powyżej, dnia, roku jak wyżej, stały się osobiście dzieci zmarłego Zaparta, mianowicie <Piotr> z Jadwigą, by zeznać, że pole we wsi Blizna, znajdujące się między polem Piotra Miąska z jednej a polem Grzegorza sołtysa z Czolowa z drugiej strony, odstąpili i powzdali obywatelowi kolskiemu Marcinowi Patoczce, przypadłe im po śmierci ich matki mocą prawa bliższości. Wspomniany Marcin tę bliższość pola, jeśli da zapisu w [księdze], zyska pełne władztwo, by móc sprzedawać, zamieniać i na własny pożytek wedle uznania obracać. Działo się dnia i roku jak wyżej.

|| **492. Causa Martini Patoczka cum Johanne Sowa pro sorte se cessa iterum vendita Johanni Sowa etc.** Coram nobis anno quibus supra, feria, veniens personaliter providus Martinus Patoczka sanus mente, fretus salubri suo amicorumque suorum consilio, recognovit, quia agrum medii mansi iacentem in Blisna Viesz penes agrum Petri Mieschoch et agrum Gregorii sculteti de Czolow vendidit atque resignavit pro quatuor mrc. numeri et monete Polonialis |-super quod laboriosus Jacobus Zapart-| provido Johanni Sowa. Super quod insuper laboriosus Jacobus Zaparth addidit mrc. predicto Martino Patoczka pro se et liberis iuris eodem sortis predicto Martino cesse. Quiquidem Johannes Sowa, ita longe lateque cum eadem prefate vendendi, commutandi, alienandi tenebit, habebit perpetue, prout predicto Martino iure propinquo cesserat, nil pro predicto Martino neque pro suis successoribus legitimis cum presentibus predictis, quam venturis, relinquendo. Actum et datum die, anno coram isdem quibus supra etc.

[s. 213]

492. *Sprawa Marcina Patoczki z Janem Sową o część mu przypadłą i sprzedaną Janowi Sowie itd. Wobec nas, roku i dnia jak wyżej, stał się osobiście przezorny Marcin Patoczka, zdrowy na umyśle i ufny w trafność rady swojej i przyjaciół zeznał, że ½ łana pola znajdującego się we wsi Blizna między polem Piotra Miąska a polem sołtysa z Czolowa Grzegorza sprzedał

i powzdał za 4 grzywny pieniądza liczby i monety polskiej przezornemu Janowi Sowie, a ponadto pracowity Jakub Zapart dodał 1 grzywnę wspomnianemu Marcinowi Patoczce od siebie i dzieci na tym samym sądzie za część przypadłą temu Marcinowi. Tenże Jan Sowa tak wzdłuż i wszerz z tą samą możliwością sprzedaży, zamiany, alienowania będzie dzierżył i miał wieczyście, jak wspomnianemu Marcinowi na mocy prawa bliższości wcześniej powzdano, nie zostawiając niczego ani jemu, ani jego prawowitym dziedzicom tak żyjącym, jak mającym się narodzić. Działo się to dnia i roku co powyżej, wobec tych samych co powyżej.

493. Causa Zophie Pądziwiatrowa cum Helizabet Costelczina pro sorte illi cessa post prevignos eiusdem Zophie etc. Coram nobis anno, feria quibus supra veniens personaliter honesta Zophia Pądziviatrova a suis [-prevignis-] <sororinis> in patronam substituta publice et per expressum recognovit, quia hereditatem eorundem puerorum post manum olim defunctam cessam honeste Helizabet Costelcziam resignavit. Pro qua hereditate eadem Costelczina debet solvere sex mrc. annuatim numeri Polonialis in terra currentis, per medium mrc. pro unoque anno solvendo speciatim, videlicet festo Exaltacionis Sancte Sancte [s] Crucis parata et sic deinceps per singulos annos. Et hoc compositio prima est facta per arbitros, qui fuerunt: nobilis dominus Nicolaus Mnievski prudensque Bernardus civis, advocatus, Johannes Czarnoczki consul, Johannes Zawszdibil et Mathias Kisziel consules antiqui ex hoc in domo olim Bartholomei Costelca versus ecclesiam, excepto debito nobilis domini Alberti Slusbsky in secunda concordia inventi, videlicet quinque mrc. minus quinque gr., quod debitum compositores composuerunt inter partes in 4 mrc. et hoc in bonis Alberti Poczathek, quas quatuor mrc. utraque pars obligavit se solvere predicto domino Alberto, easdem 4 mrc. per unam mrc. proximam pro festo Exaltacionis Sancte Crucis proxime venturo et sic deinceps usque ad plenariam solutionem sub vadio triginta mrc. Quequidem Helisabet predicta obligavit se principalem soluturam easdem 4 mrc. debiti predicto Alberto Slusbski post ea vero ipsis pueris successionem legitimam. Actum et datum quo supra.

493. *Sprawa Zofii Pędziwiatrowej z Elżbietą Kostelczyną o część przypadłą jej po pasierbach tejże Zofii itd. Wobec nas, roku, dnia jak wyżej, stawiała się osobiście uczciwa Zofia Pędziwiatrowa obrana przez swoich <szwagrów> na opiekunkę, by jawnie i wyraźnym głosem zeznać, że dziedzictwo tychże dzieci przypadłe jej po ich śmierci powzdaje uczciwej Elżbiecie Kostelczynie, która ma za nie zapłacić 6 grzywien pieniądza liczby polskiej obiegowego w królestwie, rokrocznie po ½ grzywny, to jest na święto

Podwyższenia Krzyża Świętego i tak dalej w latach kolejnych. Sprawę tę przeprowadzili rozjemcy w domu naprzeciwko kościoła, należącym niegdyś do zmarłego Bartłomieja Kostelki, a mianowicie: szlachetny pan Mikołaj Mniewski oraz roztropny wójt Bernard obywatel, burmistrz Jan Czarnocki, rajcy starzy Jan Zawzdybył i Maciej Kisiel, wyłączwszy dług Wojciecha Słupskiego znaleziony w drugiej ugodzie, to jest 5 grzywien bez 5 groszy, który rozjemcy rozłożyli na części, na 4 grzywiny, w dobrach Wojciecha Początki. Owe 4 grzywiny jedna i druga strona ma spłacić na najbliższe święto Podwyższenia Krzyża Świętego i tak dalej aż do pełnej spłaty pod karą 30 grzywien. Wspomniana Elżbieta zobowiązała się zapłacić wspomniane 4 grzywiny wyżej wymienionemu Wojciechowi Słupskiemu po prawowitym przejęciu dziedzictwa po dzieciach. Działo się i dano jak wyżej.

Iudicium bannitum primum celebratum est feria sexta ante Hethuigis [12 X 1526] **anno Domini 152[6]**. Sub nobili Johanne Campanowsky vicecapitano et Bernardo viceadvocato necnon scabinis Barthoszek, Stanisławo Pyrchala, Cychowlasl, Vathly Stephano, Simone Kyernozek, Thoma Lyszek.

**Pierwszy sąd gajony odbył się w piątek przed [świętem św.] Jadwigi roku Pańskiego 152[6] wobec podstarościę Jana Kępanowskiego i podwójciego Bernarda, jak również ławników Bartosza, Stanisława Pierzchały, Cichowlasla, Szczepana Wątlego, Szymona Kiernoska, Tomasza Liska.*

|| **Secundum iudicium particulare celebratum est feria sexta proxima ante Simonis et Jude** [26 X 1526] apostolorum anno Domini 1526. Sub nobili vicecapitano, viceadvocato necnon scabinis ut supra. [s. 214]

**Drugi sąd zwyczajny odbył się w piątek przez [świętem] Szymona i Judy apostołów roku Pańskiego 1526 wobec podstarościę, podwójciego oraz ławników jak wyżej.*

Tercium iudicium particulare celebratum est feria sexta ante Martini [9 XI 1526] anno ut supra necnon vicecapitano, viceadvocato et scabinis ut supra eiusdem anni.

**Trzeci sąd gajony odbył się w piątek przed [świętem św.] Marcina roku jak wyżej, jak również pod przewodnictwem podstarościę, podwójciego oraz ławników jak wyżej, tego roku.*

494. Causa Andree Curchych cum Margaretha Powrosnyczka previgna sua. In facie eiusdem iudicii banniti veniens honesta Margaretha Powrosnyczka sana mente necnon corpore necnon aliquo dubio seducta, sed forte propter suum melius resignavit sua bona materna et paterna tam mobilia, quam immobilia, ita longe et late, prout proquintate [s] habuit super bona, supradicto Andree Curchych. Que Margaritha previgna predicta edixit

in apertum nil sibi aut posteris suis proximis et consangvineis in his bonis relinquens, debet omnia dicto Andree Curchych vitrico suo resignavit. Enim forma superius dicta et ipse Andreas eidem Margarethe mrc. dedit pro dictis bonis et facta est totalis solucio et ipse Andreas Curchych potens erit vendere, commutare, prout eidem Nicolaus videbitur. Que bona sita sunt parte ex una Zarzałą, partibus ex altera plathee tendentis versus walvan Thorunensem. Arram iuris solvit iuxta consuetudinem tam in vita matris, quam post vita sue matris quietum relinquit per tutricum suum predicta Margaretha previgna sua.

494. *Sprawa Andrzeja Kurczycha z jego pasierbicą Małgorzatą Powroźniczką. *Przed oblicze tego sądu gajonego stawiała się uczciwa Małgorzata Powroźniczka, zdrowa na umyśle jak i ciele, nie zwiedziona jakimś błędem, lecz kierując się lepszym pożytkiem wyżej wymienionemu Andrzejowi Kurczychowi powzdala swoje dobra po matce i ojcu, tak ruchome jak nieruchome, tak wzdłuż i wszerz, jak mocą prawa bliższości je miała. Wspomniana Małgorzata jawnie oświadczyła, że nie zachowuje niczego z tych dóbr dla siebie czy swoich potomków najbliższych i krewnych, ale wszystko, co powzdala wspomnianemu Andrzejowi Kurczychowi, jemu się należy. Zgodnie z tym, co wyżej powiedziano, Andrzej Kurczyk zapłacił Małgorzacie grzywnę za wspomniane dobra i tym samym dokonał pełnej spłaty. Zatem Andrzej Kurczyk będzie mógł je wedle uznania sprzedawać i zamieniać. Dobra znajdują się Szarzałą z jednej a ulicą prowadzącą w kierunku Bramy Toruńskiej z drugiej strony. Przysądne płaci podług zwyczaju tak za życia matki, jak po swojej jej śmierci pozostawia przez opiekunkę wspomniana Małgorzata.*

495. Causa Martini Bethnarz cum Katherina Kosthelczyna et sorore Lucia sua [=Pro qua sorore sua Lucia predicta Katherina fideiussores constituit eidem Marthino Bethnarz, ubi prefata Katherina a provido Marthino Bethnarz recepit duas mrc. super solucionem domo in eodem iure, ex quibus duabus mrc. prefata Katherina solvit Mathie Szvyczko viginti gr., fert. vero Elizabeth Robakovą, || debitum olim iuris sue Strzelyeczą sxg. vero cum quatuor gr. prefatha Katherina in manus suas recepit et pro eodem sxg. et 4 gr. pro pace prefatho Marthino a sorore sua Lucia fideiussores instituit. Qui sunt Martinus Kupą et Alberthus Vysnowsky.=]

495. *Sprawa Marcina bednarza z Katarzyną Kostelczyną i jej siostrą Łucją. [=Dla której to siostry Łucji wspomniana Katarzyna ustanowiła poręczycieli temu bednarzowi Marcinowi. Wspomniana Katarzyna otrzymała 2 grzywny od wyżej wymienionego Marcina bednarza jako zapłatę za dom na tym samym sądzie, z których to 2 grzywien wspomniana Katarzyna wypłaca Maciejowi Świeczce 20 groszy, wiardunek zaś Elżbiecie Robakowej za dług

niegdyś Strzeleckiej, kopę zaś z 4 groszami wspomniana Katarzyna na ręce swoje otrzymała i za tę kwotę ustanowiła poręczycieli, by zapewnić siostrze swojej Łucji pokój ze wspomnianym Marcinem. Są nimi Marcin Krupa i Wojciech Wiśniowski.

496. Causa Blasii Szkowronek cum Margaretha Powrosnyczka pro solucio domus. Quam domum vir suus Gregorius olim emerat. Constitutus personaliter Blasius in eodem iudicio recognovit, quam sibi integra et totalis solucio facta est septem mrc. cum fert. per honestam Margaretham Powrosnyczka per mortem sui viri, que domus iacet parte ex una Pyerdalka Andrea altera vero partibus Simone Pylak.

496. *Sprawa Błażeja Skowronka z Małgorzatą Powroźniczką o spłatę domu. Dom ten jej mąż Grzegorz niegdyś zakupił. Stawił się osobiście na tym samym sądzie Błażej, by zeznać, że otrzymał pełną i całkowitą spłatę 7 grzywien z wiardunkiem od uczciwej Małgorzaty Powroźniczki po śmierci jej męża. Dom znajduje się między Andrzejem Pierdalką z jednej a Szymonem Pylakiem z drugiej strony.

Iudicium particulare quartum celebratum est feria sexta ipso die sancti Clementis [23 XI 1526]. Sub nobili Johanne Campanowsky vicecapitano et Bernardo viceadvocato necnon iuratis ut superius notati et signati sunt eiusdem anno Domini 1526.

***Czwarty sąd zwyczajny odbył się w piątek w dzień św. Klemensa** wobec szlachetnego Jana Kępanowskiego podstarościego i podwójciego Bernarda oraz ławników tych samych, których wymieniono i oznaczono powyżej roku Pańskiego 1526.

497. Causa Zophie Yarzapkowa cum fideiussoribus pro debito, quod debitum idem Zophia habet ad fratrem germanum nomine Albertum dictum Yarzebek mercatorem pro decem mrc. numeri Polonialis 48 gr. Fideiussores isti sunt Johannes Zawscybyl, Mathias Nyewczas. In facie eiusdem iudicii venientes personaliter fideiussores constituti personaliter existentes optima sanitate [-ad [...]-] Johannes Zawscybyl, Mathias Nyewczas [-Yarzabek mercator-] admiserunt acticacionem in librum advocati pro decem mrc., pro quibus fideiusserunt predictae Zophie usque ad totalemolucionem. Pro prima inscripcioneolucionis reposuit mediam alteram mrc. pro festo Crucis eiusdem anni et mediam alteram aliam mrc. pro festo Pasche proxime venturo. Eandem ipse Yarzabek mercator pro fideiussores debet confirmareolucionem usque ad decem mrc. sub vadio triginta mrc., prout arbitri ordinaverunt in domo Bernardi viceadvocati. Hii fuerunt arbitri Albertus Poczathek, Mathias Kyszyel et Mathias Nyewcz[as], Johannes

Zawsdybył. <Albertus Yarzebek Zophie Yarzebyowa anno Domini 1532 in crastino Ascensionis Domini [10 V 1532] persolvit debitum octo mrc. per ratas descriptas, adhuc duas debet.>

497. *Sprawa Zofii Jarząbkówny z poręczycielami o dług, który ma wspomniana Zofia u rodzonego brata imieniem Wojciech, zwanego Jarząbek, kupca, w wysokości 10 grzywien pieniądza liczby polskiej, po 48 groszy [na grzywnę]. Poręczycielami są Jan Zawsdybył, Maciej Niewczas. Przed obliczem tego sądu stawili się osobiście poręczyciele w znakomitym zdrowiu, Jan Zawsdybył, Maciej Niewczas i polecili do księgi wójtowskiej wpis dotyczący 10 grzywien, które poręczyli wspomnianej Zofii aż do pełnej spłaty. Przy pierwszym zapisie spłaty wspomniana złożyła 1,5 grzywiny na święto Podwyższenia Krzyża Świętego w tym samym roku i kolejne 1,5 grzywiny na najbliższe święto Zmartwychwstania. Zaś kupiec Jarząbek ma przez poręczycieli potwierdzić wyżej wymienionej otrzymanie spłaty aż otrzyma 10 grzywien pod karą 30 grzywien, według tego, co nakazali rozjemcy w domu podwójciego Bernarda. Rozjemcami byli Wojciech Początek, Maciej Kisiel, Maciej Niewczas, Jan Zawsdybył. <Wojciech Jarząbek spłacił dług 8 grzywien Zofii Jarząbkówny w opisanych ratach roku Pańskiego 1532 w dzień po Wniebowstąpieniu Pańskim.>

[s. 216]

|| **498. Causa Alberti Stracipluk cum filio suo Johanne.** Constitutus personaliter Alberthus Strazipluk in iudicio bannitho sanusque optime recognovit et in apertu dixit, quia resignavit et cum effectu dedit domum, nil sibi aut propinquis suis relinquens, ita longe et lathe, prout ipsa domus ex antiquo fuit elimitata, que domus iacet et sita est parte ex una Mrzewczyna et partibus ex altera Gogol, filio suo Johanni.

498. *Sprawa Wojciecha Stracipluga z jego synem Janem. Stawił się osobiście na sądzie gajonym Wojciech Straciplug, ciesząc się pełnym zdrowiem, by zeznać i otwarcie oświadczyć, że swjemu synowi powzdał i skutecznie przekazał dom, niczego nie zachowując dla siebie czy swoich bliskich tak wzdłuż i wszerz, jak temu domowi od dawna wytyczono granice, a który znajduje się między Mrzewczyną z jednej a Gogolem z drugiej strony.

499. Causa Johannis Kosz de Brudzevo cum Stanislao Cychovolasi pro domo. Constitutus personaliter predictus Johannes Kos de Brudzevo in eodem iudicio bannitho in optima sanitate recognovit et in effectu dixit per suum legitimum tutorem Bernardum, quia vendidit domum pro |-vid| undecim mrc. cum media. Que domus est inter domum Pypczyna et partibus ex altera Kyeszyczska, ita longe et lathe, prout ex antiquo eadem domus fuit elimitata, provido Stanislao Cychowlasl, nil sibi aut suis propinquis in eadem

domo relinquendo, sed predictum Stanislaum in possessione relinquendo tanquam verum dominum eiusdem domus et ipse Stanislaus super hanc summam undecim mrc. et mediam posuit et dedit octo mrc. predicto Johanni Kos de Brudzevo, reliquam summam debet solvere per duos annos duas mrc. pro festo Crucis proxime venturo et mediam alteram mrc. pro alio festo sancte Crucis usque per annum debet solvere et ipse Stanislaus potens erit vendere hanc domum, prout eidem melius videbitur. Arram iuris solvit iuxta consuetudinem. <Anno Domini 1528 feria sexta post Conductum Pasche [24 IV 1528] veniens Johannes Kosz civis de Brudzewo ante viceadvocatum Stanislaum fabrum fassus est, quod Stanislaus civis Colensis dictus Czychowlasz alii debita solucionem pro domo fecit.>

499. *Sprawa Jana Kosa z Brudzewa ze Stanisławem Cichowlazłem o dom. *Stawił się osobiście wspomniany Jan Kos z Brudzewa na ten sam sąd gajony, ciesząc się znakomitym zdrowiem, by zeznać i skutecznie oświadczyć przez swojego prawowitego opiekuna Bernarda, że sprzedał za 11,5 grzywny dom znajdujący się między domem Pipczyny z jednej a Kiesierskiej z drugiej strony, tak wzdłuż i wszerz, jak z dawna wyznaczono mu granice, przezornemu Stanisławowi Cichowlazłowi, niczego nie zachowując dla siebie ani swoich bliskich, a wspomnianemu Stanisławowi pozostawiając władztwo jako prawdziwemu właścicielowi tego domu. Stanisław zapłacił tę sumę 11,5 grzywny i dał 8 grzywien wspomnianemu Janowi Kosowi z Brudzewa, pozostałą zaś kwotę ma zapłacić w ciągu dwóch lat na najbliższe święto Podwyższenia Krzyża Świętego i 1,5 grzywny na kolejne święto Krzyża Świętego za rok, a wtedy Stanisław będzie mógł ten dom sprzedać wedle uznania. Pamiętne zapłacił według zwyczaju. <Roku Pańskiego 1528 w piątek po pierwszej niedzieli po Wielkiejnocy stawił się przed podwójcim Stanisławem kowalem obywatel z Brudzewa Jan Kosz, by oświadczyć, że Stanisław, obywatel kolski, zwany Cichowlazł dokonał spłaty długów za dom.>*

500. Causa Dorothee Piskowną cum Albertho Stabyrey. In facie eiusdem iudicii bannithi constituta personaliter Dorothea Pysczkowna recognovit, quia vendidit domum pro decem mrc. Albertho Stabirey concivi nostro et solucio totalis facta est predictae Dorothee in decem mrc., ita longe et lathe, prout ex antiquo dicta domus fuit elimitata, que domus iacet pro prima parte plathee eundo ad balneum et partibus ex altera iacente Lythwa. Ipsa Dorothea, tanquam heres, dixit, quod nil sibi aut suis propinquis in domo predicta relinquens, sed omnia eidem Albertho dedit, tanquam vero domino et possessori, qui potens erit vendere, prout eidem melius videbitur. Arram iuris solvit iuxta consuetudinem.

500. *Sprawa Doroty Piszczkówny z Wojciechem Stawirejem. *Przed obliczem tego sądu gajonego stawila się osobiście Dorota Piszczkówna, by zeznać, że sprzedala dom za 10 grzywien Wojciechowi Stawirejowi, naszemu współobywatelowi. Wobec wspomnianej Doroty dokonano pełnej spłaty 10 grzywien, tak wzdłuż i wszerz, jak z dawna domu temu wyznaczono granice, który znajduje się między ulicą prowadzącą do łaźni a domem Litwy. Dorota jako dziedziczka oświadczyła, że ze wspomnianego domu nie zachowuje niczego dla siebie czy swoich bliskich, lecz temu Wojciechowi przekazuje wszystko jako prawdziwemu panu i właścicielowi tak, by mógł sprzedawać wedle własnego uznania. Pamiętne opłaciła według zwyczaju.*

[s. 217]

|| 501. Causa Jacobi pileatoris Jurek cum Alberto sarthore de Glusino. Iudicium particulare causa necessitatis celebratum est feria secunda in vigilia dive Barbare [3 XII 1526] in presencia nobilis Pauli Kalemsky in absencia vicapitanei, advocati Bernardi necnon scabinorum supra dictorum eiusdem anni 1526. [=Constituti personaliter Jacobus Jurek pileator necnon Albertus sartor de Glusino sani mente necnon corpore, sed freti suorum amicorum forte propter suum melius fecerunt inter se amicabilem concordiam per compositores concordie seu arbitros Nicolaum Cyelathko, Johannem Zawsdibil, Martinum Bethnarz, Mathiam Rychlowpathl, Stanislaum Pyrzchala, specialiter rogati et vocati ex consensu utriusque partis pro sorte eidem Albertho de Glusino ratione propinquitatis vendere post mortem pye memorie Barbare Jurkowa uxoris eiusdem Jacobi. Qui compositores adinvenerunt inter prefatas personas, quod Jacobus pileator debet et tenere, dare decem mrc. numeri currentis in terra, 48 gr. computando in mrc., de omnibus supellectibus [s] domus, argenti, auri et aliis rebus tam mobilibus, quam immobilibus, predige ortus, agri, braseatorii, que habet in civitate et citra civitatem, ex his decem mrc. debet et tenere, dare quinque mrc. predicto [-Jacobo-] Albertho sarthori de Glusino et quinque mrc. alias debet dare duabus filiabus dicti Alberti, Dorothee tres et Marthe duas, secundum voluntatem predictae Barbare Jurkowa. Quiquidem Albertus eidem pileatori Jurek partem super eundem venientem resignavit et Jacobum dictum in eisdem bonis relinquendo, tanquam verum heredem, ipse Albertus nil sibi aut suis consanguineis et propinquis in eadem per se super eum veniente relinquendo. Quod si aliquis inquietare voluerit dictum Jacobum pileatorem, asserens se esse propinquiorem, extunc ipse Albertus sarthor per fideiussores pollicitus est defendere predictum Jacobum suis propinquis impensis, qui sunt Nicolaus Yadrka et Mart[inus] Burza. Qui Jacobus pileator eidem Alberto circa acticionem posuit duas mrc. et reliqua summa debet commutare ad festa

Nativitatis annuatim excepto isto festo Nativitatis per duas mrc. solvere debet per quolibet festo Nativitatis usque ad totalemolucionem pro pena, quam elevacionem duarum mrc. quolibet anno debet renovare fideiussores. Hec acta sunt in domo Bernardi viceadvocati. Datum vero anno et die ut supra. Arram iuxta consuetudinem solvit. <Anno Domini 1528 et 1529 Jacobus pileator ratione obligacionis hic contentum per hos annos reposuit quatuor mrc. coram n[o]bili Laurencio Bosz[ky] necnon viceadvocato Stanislao fabro unacum suis scabinis inferius nominatis Alberto sartori et filiabus suis.> <Anno Domini 1529 feria III die Innocentum [28 XII 1529] Martinus Burza accepit duas mrc. ad [...] advocatum Kyernosze[k] repositas secundum hanc obligacionem [...] et statuit fide[...] Martinum Kye[...] et Nicolaum sar[...].> <Anno Domini 1531 Jacobus Czapnyk ratione obligacionis hic contente satisfecit hic prescriptis [-filiabus-] filiabus Alberti, scilicet Dorothee, Marthe et Barbare [...] fecit unacum [...], scilicet predicto Alberto de [...].>

501. *Sprawa kapelusznika Jakuba Jurka z krawcem Wojciechem z Głuszyny. Sąd zwyczajny z konieczności odbył się w poniedziałek w wigilię święta św. Barbary wobec szlachetnego Pawła Kalińskiego, pod nieobecność podstarościego, wójta Bernarda jak również wyżej wymienionych ławników tego 1526 roku. |=Stawił się osobiście kapelusznic Jakub Jurek oraz krawiec Wojciech z Głuszyny, obaj zdrowi na umyśle, jak również ciele, ufając [radzie] przyjaciół przez wzgląd na swoją korzyść zawarli przyjacielską ugodę za pośrednictwem twórców ugody czy rozjemców, Mikołaja Cielątka, Jana Zawždybyła, bednarza Marcina, Macieja Rychłopwadła, Stanisława Pierzchały zaproszonych i powołanych do tego za zgodą jednej i drugiej strony w sprawie sprzedaży części dziedzictwa przypadłej Wojciechowi z Głuszyny prawem bliźszości po śmierci Barbary Jurkowej żony Jakuba. Rozjemcy ustalili, że Jakub kapelusznic ma zapłacić 10 grzywien pieniądza liczby obiegowej w kraju, 48 groszy licząc na grzywnę, z całego wyposażenia domu w srebrze, złocie i innych rzeczy tak ruchomych, jak nieruchomych, wspomnianych ogrodu, pola, browaru, które ma w mieście i pod miastem, z tego 10 grzywien ma zapłacić; 5 grzywien zapłaci wspomnianemu krawcowi Wojciechowi z Głuszyny i 5 kolejnych dwóm córkom wspomnianego Wojciecha, Dorocie i Marcie 2 zgodnie z wolą Barbary Jurkowej. Wojciech wspomnianemu kapelusznikowi Jurkowi część jemu przypadłą powzdał i pozostawił go dziedzicem na tych dobrach, niczego z nich nie zachowując dla siebie czy swoich krewnych i bliskich. Gdyby ktoś chciał wspomnianego Jakuba kapelusznika niepokoić roszczeniami do bliźszości, od teraz sam Wojciech krawiec przez poręczycieli obiecał bronić wspomnianego Jakuba własnym kosztem. Poręczycielami są

Mikołaj Jadrka i Mar[cin] Burza. Kapelusznik Jakub za wpis sprawy do akt zapłacił temu Wojciechowi 2 grzywny, a resztę ma dać rokrocznie na święto Bożego Narodzenia, wyjąwszy najbliższe, po 2 grzywny aż do pełnej spłaty pod groźbą kary, co też ma odnawiać każdego roku poręczycielom. Działo się to w domu podwójciego Bernarda, roku i dnia jak wyżej. Pamiętne opłacił według zwyczaju. =| <Roku Pańskiego 1528 i 1529 Jakub kapelusznik w ramach przyjętego tu zobowiązania w tych latach zapłacił 4 grzywny przed obliczem sz[lach]etnego Wawrzyńca Bos[kiego], jak również podwójciego Stanisława kowala oraz poniżej wymienionych ławników Wojciechowi krawcowi i jego córkom.> <Roku Pańskiego 1529 we wtorek w dzień Niewiniątek Marcin Burza otrzymał 2 grzywny do [...] wójta Kiernoska złożone według zobowiązania i ustanowił porę[czycieli] Marcina Kie[...] i Mikołaja kraw[ca].> <Roku Pańskiego 1531 kapelusznik Jakub w ramach przyjętego zobowiązania zadośćuczynił wyżej tu zapisanym córkom Wojciecha, to jest Dorocie, Marcie i Barbarze [...] uczynił z [...] mianowicie wspomnianemu Wojciechowi z [...].>

[s. 218]

|| **Iudicium magnum feria sexta post Epiphaniarum [II I 1527] sub nobili Johanne Campanowsky vicecapitaneo et Bernardo viceadvocato necnon scabinis Barthoszek, Stanisłao Pyrchala, Cychowlasl, Vathly Stephano, Simone Kyernozek, Thoma Lyszek anno Domini 1527 celebratum est. Cuius acta sequuntur in hunc modum.**

***Sąd wielki odbył się w piątek po święcie Objawienia Pańskiego wobec szlachetnego Jana Kępanowskiego podstarościego i podwójciego Bernarda, jak również ławników Bartosza, Stanisława Pierzchały, Cichowlazła, Szczepana Wątlego, Szymona Kiernoska, Tomasza Liska w 1527 roku, którego sprawy następują w tym porządku.**

502. Causa Laurencii Pyeszonek cum pueris olim dicti Moskal, hoc est Helizabeth, Dorothea et Albertho filii et filiabus prefati Laurencii. Martino qui dicto Moskal cum filia sua Lucia vitrico, qui prefatorum puerorum pro domo sue hereditatis. In facie eiusdem iudicii banniti coram vicecapitaneo, viceadvocato necnon iuratis superius nominatis veniens personaliter pueri pie memorie Moskal, hoc est Helizabet, Dorothea et Albertho filio et filiabus prefati Laurencii et Martinus Moskal prevignus horum puerorum cum filia sua Lucia tamen existente personaliter Stanisłao de Rzychow awnculo germano horum puerorum necnon Johanne de Szlothą patruo eciam germano. Omnes hii duo tutores sunt et erant positi in omni sanitateque optima, non seducti aliquo consilio debito, sed forte propter suum melius, dicti pueri et omnes superius nominati vendiderunt ac cum effectum resignerunt domum,

pro decem septem mrc. numeri currentis in terra, in qualibet mrc. 48 gr. taxando. Totali solucio facta est in facie eiusdem iudicii per Laurencium Pyesczonek concivem nostrum, que domus sita est parte ex una Simonis Kyernozek et partibus ex altera in acie Circuli, ita longe et late, prout ex antiquo dicta domus fuit elimitata, nil sibi aut suis posteris tam consangvineis quam affinibus in eadem domo relinquendo, sed dictum Laurencium Pyesczonek in eadem relinquendo, tanquam verum et legitimum heredem, qui Laurencius Pyesczonek potens erit vendere, commutare et in usus proprios convertere, tanquam legitimus heres. In cuius rei evidenciam testimonium arram iuris solvit. Actum et datum die et anno ut supra. <Solucio debitorum ex hac pecunia. [De]bita ex eadem summa. Item mrc. solute pro hac domo recepta, solute in primis ecclesie [...] fert. olim pie memorie Laurencii Moskal. Item Laurencio Pyesczonek sxxg. [...] Simoni Kyernozek sxxg. minus duobus gr. Item Gnybova Anne viginti gr. [...] Judeo Jacob viginti gr. Item Cazubyecz pro lardo tredecim gr. Item Petro [...] de Ostrow novem gr. pro humulo. Item ad fraternitatem ad familiam sutorum [...] gr. Item Stanislaw Slyszak de Rzczow septem fert. Item Doro[thea] dicta Lathowa sxxg. Solvimus.>

502. *Sprawa Wawrzyńca Piszczonka z dziećmi zmarłego zwanego Moskałem, to jest z Elżbietą, Dorotą i Wojciechem, synem i córkami wspomnianego Wawrzyńca. Marcinowi zwanemu Moskał z córką jego Łucją, w sprawie dziedziczenia domu. Przed oblicze tego sądu gajonego wobec podstarościego, podwójciego, jak również wyżej wymienionych ławników stawili się osobiście dzieci zmarłego Moskala, to jest Elżbieta, Dorota i Wojciech, córki i syn wspomnianego Wawrzyńca, oraz Marcin Moskał, ich ojczym, z córką swoją Łucją, również przybyłą osobiście, jak też dwaj opiekunowie, rodzony wuj tych dzieci Stanisław z Rzechowa oraz rodzony stryj Jan ze Złotej. Wspomniane dzieci i pozostali wyżej wymienieni, ciesząc się jak najlepszym zdrowiem, niezawiedzeni jakąś przewrotną radą, lecz kierując się własną korzyścią sprzedali i skutecznie powzdali dom za 17 grzywien liczby obiegowej w kraju, licząc 48 groszy na grzywnę. Wawrzyniec Piszczonek, nasz współobywatel, dokonał przed obliczem tego sądu pełnej spłaty za dom znajdujący się między Szymonem Kiernoskiem z jednej a rogami Rynku z drugiej strony, tak wzdłuż i wszerz jak z dawną domowi temu wytyczono granice. [Sprzedający] nie zachowują w nim niczego dla siebie czy potomnych, tak krewnych jak powinowatych, lecz wspomnianego Wawrzyńca czynią domu tego prawdziwym i prawowitym dziedzicem, który będzie mógł sprzedawać, zamieniać i na własny pożytek obracać jako prawowity dziedzic. Na rzeczy dowód i świadectwo zapłacono pamiętne. Działo się to dnia i roku jak wyżej.

[s. 219]

|| **503. Causa Johannis Golyszewsky cum Adam <Byeloga> pellifice pro domo.** Eodem die. [-ad-] Ad faciem eiusdem iudicii banniti Johannes Golyszewsky veniens sanus mente et corpore, non coactus nec aliquo errore consilio seductus, sed forte propter suum melius vendidit et cum effectum resignavit domum suam iacentem penes Michalkowa et Sapkova partibus ex altera pro duabus sxg., 60 gr. in qualibet sxg. manendo, circa acticationem tres fert. posuit, reliquam summam continuando annuatim per mediam mrc. debet solvere actualiter reponere pro quolibet festo sancti Luce, vendidit Ade pellifici concivi nostro, ita longe et late, prout dicta domus ex antiquo est elimita[ta], nil sibi neque suis consanguineis quocumque nomine nominantur relinquendo, sed dictum Adamum in eadem relinquendo tanquam verum heredem et dominum, qui Adam potens erit dictam domum donare, commutare, vendere et in usus proprios, quos meliores noverit, converte[re]. In cuius rei evidens testimonium arram iuris solvit. Actum anno et die ut supra. Si ad tempus non poneret quodlibet mediam mrc., extunc pena super eum erit sxg.

<Anno Domini 1529 feria sexta post Luce [22 X 1529] veniens Adam pellifex cum testibus Felix Szwynyelo, Michaelie institore, Andrea Pyerdalka ante conspectum Stanislai fabri dicti Pyrzchala viceadvocatum fassi sunt, quod Adam prius nominatus iam totalem solutionem debita prout se obligaverunt fecit Johanni Golyszewszky pro domo.>

503. *Sprawa Jana Goliszewskiego z kuśnierzem Adamem <Bielogą> o dom. Tego samego dnia przed oblicze tego sądu gajonego stawił się Jan Goliszewski zdrowy na umyśle i ciele, nie zmuszony ani jakąś błędną radą zwiedzony, lecz mając na względzie własną korzyść, sprzedał i skutecznie powzdał swój dom znajdujący się między Michalkową z jednej a Sapkową z drugiej strony za 2 kopy, licząc po 60 groszy na kopę. Około wpisu zapłacił 3 wiardunki, a pozostałą kwotę rokrocznie, po ½ grzywny, ma zapłacić na każde święto św. Łukasza. Dom sprzedał kuśnierzowi Adamowi, naszemu współobywatelowi, tak wzdłuż i wszerz, jak rzeczonemu domowi z dawna wytyczono granice, niczego nie zostawiając dla siebie czy swoich krewnych, jakkolwiek się nazywają, a wspomnianego Adama czyniąc prawdziwym dziedzicem i panem tego domu tak, że będzie mógł go darować, zamienić, sprzedać i obrac[ać] na własny użytek wedle uznania. Na dowód rzeczy i świadectwo zapłacił pamiętne. Działo się to roku i dnia jak wyżej. Jeśli na czas nie zapłaci ½ grzywny, wtedy zostanie obciążony karą 1 kopy. <Roku Pańskiego 1529 w piątek po [święcie św.] Łukasza stawił się kuśnierz Adam ze świadkami Feliksem Świniószkiem, Michałem kramarzem, Andrzejem Pierdalką i wobec podwójciego Stanisława kowala zwanego Pierzchałą oświadczyli,

że wspomniany Adam wedle zobowiązania dokonał pełnej spłaty należnej Goliszewskiemu za dom.>

|| **Iudicium particulare tertium feria sexta ante [-Pe-] Apolonie** anno Domini 1527 [8 II 1527] sub nobili Johanne Campanowsky vicecapitano necnon Bernardo viceadvocato cum scabinis Barthoszek, Stanislaw Pyerzchala, Cychowlas, Vathly Stephano, Simone Kyernozeck, Thoma Lysszek, cuius acta sequuntur in hunc modum, qui sequitur.

[s. 220]

**Trzeci sąd zwyczajny odbył się w piątek przed [św.] Apolonią roku Pańskiego 1527 wobec podstarościego Jana Kępanowskiego, jak również podwójciego Bernarda oraz ławników Bartosza, Stanisława Pierzchały, Cichowlazła, Szczepana Wątlego, Szymona Kiernoska, Tomasza Liska, którego sprawy następują w ten sposób.*

504. Causa Mathie Yarzabek cum Mathia Marchewny pro commutatione domuum. Constituti personaliter providi viri Mathias Marchewny cum Mathia Yarzabek, sani mente necnon corpore, non seducti aliquo erroneo consilio, sed forte propter suum melius in presencja eiusdem banniti iudicii amicabilem intraverunt et fecerunt se concordiam per mutuacione domorum in hunc modum. Mathias Yarzabek dedit domum suam Mathie Marchewny et medietatem orti iacentem penes *potuką*, que domus est post aquam, ita longe et late, prout solus hanc domum tenebat, nil sibi in dicta domo propinquitatis remanendo, sed omnia donando dicto Mathie Marchewny. Econtra pro hac domo Mathias Marchewny dedit eciam suam propriam domum Mathie Yarzabek penes Kolaczek et fortam eundo ad *planky* partibus ex altera, ita longe et late, prout ex antiquo dicta domus fuit elimitata, nil sibi ac suis propinquis in eadem domo relinquendo, sed omnia eidem Mathie Yarzabek in dicta domo [-donando-] hereditarie donando, qui Mathias Marchewny apposuit mediam mrc. predicto Mathie Yarzabek cause melioracionis eius et quilibet eorum domum quam potens erit vendere, convertere et in usus proprios convertere, prout eidem melius videbitur. In cuius rei evidens signum melioris memorie arram iuris iuxta consuetudinem solvit.

504. *Sprawa Macieja Jarzábka z Maciejem Marchewnym o zamianę domów. Stawili się osobiście przezorni mężowie Maciej Marchewny i Maciej Jarzábek, zdrowi na umyśle jak również ciełe, nie zwiedzeni jakąś błędną radą, lecz mając na względzie własną korzyść zawarli na tym sądzie gajonym przyjacielską ugodę i dokonali zamiany domów w ten sposób, że Maciej Jarzábek dał dom swój Maciejowi Marchewnemu i pół ogrodu znajdującego się przy potoku, który to dom znajduje się za wodą, tak wzdłuż i wszerz, jak sam go dzierżył, niczego sobie w nim nie zachowując, lecz wszystko dając

wspomnianemu Maciejowi Jarząbkowi. Z kolei za ten dom Maciej Marchewny przekazał swój własny dom Maciejowi Jarząbkowi, [znajdujący się] między Kołaczkiem i bramą, idąc w stronę Blanków tak wzdłuż i wszerz, jak domowi temu z dawna wyznaczono granice, niczego w nim nie zachowując dla siebie czy swoich bliskich, lecz wszystko przekazując temu Maciejowi Jarząbkowi jak dziedzicowi. Maciej Marchewny dodał ½ grzywny wspomnianemu Maciejowi Jarząbkowi celem ulepszenia go, a on będzie mógł ów dom sprzedawać i obracać na własny użytek wedle uznania. Ku lepszej pamięci według zwyczaju zapłacił pamiętne.

[s. 221]

|| **505. Causa Stanislai Lasyczka cum Margaretha Blaskoua capnyczką cum pueris eiusdem Margarethe, Alberto, Petro germanis cum sorore Hethuige.** Constituta personaliter honesta Margaretha capnyczka Blasková in eodem iudicio bannitho cum pueris suis superius nominatis positi in optima sanitate et forte propter suum melius vendidit ac realiter cum effectu resignavit domum Stanislao Lasyczka pro tribus mrc. cum fert. numeri consueti, 48 gr. in mrc. computando, ita longe et late, prout dicta domus ex antiquo fuit eliminata, que domus iacet penes domum Pyskorzalisky et penes Slaby partibus ex altera, que Margaretha in apertum eduxit, quod non remansit in eadem domo, sibi aliquid propinquitatis neque suis consanguineis et propinquis, sed dictum Stanislauum, tanquam verum heredem, relinquendo in eadem domo, qui potens erit dictam vendere, donare, commutare in usus proprios, quos sibi meliores videret et sentiret. In cuius rei evidens testimonium arram iuris iuxta consuetudinem solvit. Acta in domo viceadvocati anno, die, iuratis ut supra. Penes quam resignacionem dictus Stanislaus dedit novem fert. mrc. vero debet reponere tercio die ad duos terminos, pro primo termino post festum Crucis mediam mrc., reliquam mediam mrc. pro festo Nativitatis Domini currentis.

505. *Sprawa Stanisława Łasicy z Małgorzatą Błażkową czapniczką z dziećmi tejże Małgorzaty, braćmi Wojciechem i Piotrem oraz siostrą Jadwigą. Stawiła się osobiście uczciwa Małgorzata Błażkowa czapniczka na tym sądzie gajonym z wyżej wspomnianymi dziećmi, ciesząc się jak najlepszym zdrowiem i mając na względzie własną korzyść, sprzedała i rzeczywiście oraz faktycznie powzdała dom Stanisławowi Łasicy za 3 grzywny z wiardunkiem pieniądza liczby pospolitej, licząc 48 groszy na grzywnę, tak wzdłuż i wszerz, jak rzeczonemu domowi z dawna wytyczono granice, który znajduje się między domem Pyskorzalskiego z jednej a Slabego z drugiej strony. Małgorzata jawnie oświadczyła, że nie pozostaje w tymże domu, niczego nie zostawia sobie czy krewnym albo bliskim, lecz rzeczonego Stanisława w tym domu czyni prawdziwym dziedzicem, tak by mógł go sprzedać, dać, zamienić

na własny użytek, jak tylko zechce. Na dowód rzeczy i świadectwo zapłacił pamiętne według zwyczaju. Działo się to w domu podwójciego, roku, dnia jak wyżej, wobec ławników jak wyżej. W związku z powzdanem wspomniany Stanisław dał 9 wiardunków, trzecią zaś grzywnę zaś ma zapłacić w dwóch terminach, w pierwszym po święcie Podwyższenia Krzyża Świętego, a resztę kwoty na nadchodzące święto Bożego Narodzenia.

506. Causa Campanowsky Johannis viceadvocati cum Alberto mercatore pro orto. Constitutus personaliter in eodem iudicio bannito nobilis Johannes Campanowsky vice-advocatus-|<capitaneus> arcis Colo in presencja magnifici domini Petri Kmythą de Vysnycze capitanei Przymyslyensis, Colensis etc. recognovit, quod super Albertum mercatorem constituit medium quartum gr. ab ortum, quem sibi addit super consuetudinem, ex aliorum ortorum iacentium ex opposito agro ville Blysna, qui ortus iacet penes via Breska et partibus ex altera ortus et aree Dybykoth, de qua admissione ortus ultra et largius alios ortos singulis annis pro festo sancti Martini debet solvere per medium quartum gr., nil plus neque minibus alios census et tributa pro quo darentur, ipsum liberum dimisit nomine et prefate sue domus.

506. *Sprawa podwójciego Jana Kępanowskiego z kupcem Wojciechem o ogród. *Stawił się osobiście na ten sąd gajony szlachetny podstarości zamku w Kole Jan Kępanowski w obecności wielmożnego pana Piotra Kmity z Wiśnicza, starosty przemyskiego, kolskiego itd. i zeznał, że co do Wojciecha kupca ustanowił kwotę 3,5 gr. za ogród, którą mu dodał wedle zwyczaju z innych ogrodów znajdujących się naprzeciwko pola we wsi Blizna, który to ogród leży między drogą brzeską z jednej a ogrodem i parcelą Dybikotta z drugiej strony, za które to dopuszczenie ogrodu ponad inne ogrody, w każdym roku na święto św. Marcina ma płacić po 3,5 grosza, nic więcej ani względem innych czynszów i danin oraz uwolnił go z roszczeń co do wspomnianego domu.*

|| Iudicium particulare feria sexta ante Mathie festum [22 II 1527] anno Domini 1527. Sub nobili Johanne Campanowsky vicecapitaneo, Bernardo viceadvocato necnon scabinis Barthoszek, Stanisławo Pyrchalą, Cychovlasl, Vathly Stephano, Simone Kyernozek, Thoma Lyszek, cuius acta sequuntur in hunc modum, qui sequitur.

[s. 222]

***Sąd zwyczajny odbył się w piątek przed świętem [św.] Macieja roku Pańskiego 1527** *wobec szlachetnego podstarościego Jana Kępanowskiego, podwójciego Bernarda, jak również ławników Bartosza, Stanisława Pierzchały, Cichowlazla, Szczepana Wątleo, Szymona Kiernoska, Tomasza Liska, którego sprawy następują w ten sposób.*

507. Causa Johannis Czarnoczky cum Johanne Ladoruczky pro parte aree. Constitutus personaliter Johannes Ladoruczky coram bannito iudicio, sanus mente non seductus, aliquo consilio minus salubri, sed forte propter suum melius vendidit ac effectum resignavit partem aree pro septem fert. numeri et monete currentis in terra et [-apud-] civitate Colo Johanni Czarnoczky, partibus ex una Kalynczyną et altera Szovyną, nil sibi aut posteris suis consanguineis, affinibus in hac parte [-nil-] relinquendo, nisi portam alias fortam per tota area currentem eundo ad aquam eiusdem domus. Solucio totalis facta est eidem Johanni Ladoruczky, quod Johannes Czarnoczky potens erit vendere dictam aream donare et in usus, quas meliores scire et convertere. Acta sunt ut superius signavi.

507. *Sprawa Jana Czarnockiego z Janem Ladoruckim o część parceli. *Stawił się osobiście Jan Ladorucki wobec sądu gajonego, zdrowy na umyśle, nie zwiedziony jakąś niezbyt trafną radą, lecz mając na względzie własną korzyść, by sprzedać i skutecznie powzdać część parceli znajdującej się między Kalinczyną z jednej a Sowiną z drugiej strony za 7 wiardunków liczby i monety obiegowej w kraju i w mieście Koło Janowi Czarnockiemu, niczego nie zachowując w tej części dla siebie, potomnych czy to krewnych, czy powinowatych, poza bramą czy furtą prowadzącą przez całą parcelę aż do wody. Dokonano pełnej spłaty temu Janowi Ladoruckiemu tak, by Jan Ladorucki mógł sprzedawać wspomnianą parcelę, dać i obracać na własny użytek wedle uznania. Działo się to jak wyżej zaznaczono.*

508. Causa Johannis Dlugy cum fideiussoribus cum Stephano sartore et Andrea Pyrdarka. Coram preconsole Albertho Poczathek, consulibus, advocato Byernath etc. constitutus personaliter adolescens quidam nomine N. de Gysbyczą calumniatus est pro debito patris sui Stanislai Sgaską artis sartorie Johannem Dlugy, quod pater huius adolescentis esset debitus pro argento viginti gr. pro curru circumducto ferro, media altera mrc. et quod fideiuberet pro Judeo quinque mrc. et Judeum non nominaret nomine proprio, qui Johannes Dlugy volens se expurgare ex his calumniis iure secum voluit procedere, pro quo adolescente fideiusserat Stephan sartor et Andreas || Pyrdalką, qui adolescens iuxta ritum iuris non astitit pro primo termino, secundo, tercio, ultra decretum iuris, quarto et Johannes Dlugy fecit diligenciam super suos fideiussores pro omnibus terminis, qui [-adense-] adolescens amisit suum ius, quod in hec verba predicti fideiussores in hunc modum pro predicto adolescente fideiusserunt, quod si non paruisset pro termino iuris, amitteret suum ius et ita factum est, quod non astitit ideo ammisit suum vis.

508. *Sprawa Jana Długiego z poręczycielami krawcem Szczepanem i Andrzejem Pierdalką. Wobec nas, burmistrza Wojciecha Początką, rajców, wójta Biernata itd. stawił się osobiście pewien młodzieniec imieniem N. z Izbic, który oskarżył Jana Długiego w sprawie długu swego ojca Stanisława Gąski krawca, który to dług ojciec tego młodzieńca zaciągnął w wysokości 20 groszy w srebrze za wóz obity żelazem, 1,5 grzywny i 5 grzywien poręczonych przez Żyda, którego nie wskazał z imienia. Chcąc oczyścić się z tych fałszywych oskarżeń, postanowił udać się do sądu wraz z młodzieńcem, za którego poręczyli krawiec Szczepan i Andrzej Pierdalka, lecz młodzieniec zgodnie z obyczajem prawa nie stawił się w pierwszym, drugim, trzecim oraz, nieprzewidzianym przez prawo, czwartym terminie. Jan Długi dołożył starań co do swych poręczycieli we wszystkich terminach, tak że młodzieniec przegrał sprawę, za co poręczyli tymi słowy wspomnieni poręczyciele, że jeśli nie stawiał się w terminie rozprawy, utracił swoje prawa i tym samym, jako że nie był obecny, stracił swój majątek.

509. Causa Marci de Dambrowka [-et-] sororis sue germane Anne Dabovycze. Johannes de Choiny dicto Wnuk, Anna de Kolo Slachczyanová, Johannes et Mathie de Lysycze dicti Szdunkovye pro sorte eis cessa in villa Nagorną post fratrem germanum Andream nominatum Vysprzalo parte ex una et Agnetis [-sororis-] uxoris prefati Vysprzalo partibus ex altera post manus defunctas cum Clemente Yavorek de eadem villa. Constituti personaliter superius nominati Marcus de Jabroną [s] existentes etc., sani mente et corpore, non seducti aliquo dolo, sed coniuncta manu forte propter sint melius venientes vendiderunt ac cum effectu resignaverunt hereditatem medii lanei eveniens eisdem ratione propinquitatis pro medio septimo fert. Clementi Yavorek de eadem villa Nagorną, partibus ex una Choleua, ex altera Pyerdalka, ita longe et late, prout ex antiquo istud agrum medii lanei erat elimitatum, nil sibi aut suis cansangvineis quocumque nomine dicerentur, sed omnia dicto Clementi resignando ac dando realiter et cum effectum tanquam vero heredi et ipse Clemens Yavorek circa actacionem hanc dedit ac reposuit in eodem iudicio mrc. numeri currentis in terra, 48 gr. numerando, reliquam summam triginta gr. debet reponere dominicam proximam post festum Corporis Christi. Quiquidem Clemens potens erit dictum agrum medii lanei vendere, condonare, mutare in usus, quos meliores noverit, convertere. In cuius rei evidens testimonium arram iuris solvit.

509. *Sprawa Marka z Dąbrówki i siostry jego rodzonej Anny [z] Dębowic. Jan z Chojen, zwany Wnuk, Anna z Kola Szlachcianka, Jan i Maciej z Lisic, zwani Zdunkowie, o część majątku im przypadłą we wsi Nagorna po

rodzonym bracie Andrzej, zwanym Wyprzało, z jednej strony, i Agnieszka, żoną wspomnianego Wyprzała, z drugiej, oraz Klemensem Jaworkiem z tej wsi. Stawili się osobiście wyżej wymienieni Marek z Dąbrówki itd. zdrowi na umyśle i ciele, nie zwiedzeni jakimś podstępem, lecz pospólną ręką mając na względzie własną korzyść, sprzedali i skutecznie powzdali dziedzictwo, to jest $\frac{1}{2}$ łana, tymże osobom z racji bliskości za 6,5 wiardunku Klemensowi Jaworkowi ze wsi Nagórna, między Cholewą z jednej a Pierdalką z drugiej strony, tak wzdłuż wszerz, jak z dawna wytyczono granice tego pola, nie zachowując niczego dla siebie czy swoich krewnych, jakkolwiek się nazywają, lecz wszystko powzdając i przekazując wspomnianemu Klemensowi rzeczywiście i skutecznie, jako prawdziwemu dziedzicowi. Sam Klemens Jaworek w związku z wpisem do akt zapłacił na tym sądzie 1 grzywnę pieniądza liczby obiegowej w kraju, licząc po 48 groszy, resztę zaś sumy, to jest 30 groszy ma zapłacić w pierwszą niedzielę po święcie Bożego Ciała. Klemens będzie mógł rzeczzone $\frac{1}{2}$ pół łana pola sprzedać, darować, zamienić, obracać na własny użytek wedle uznania. Na dowód rzeczy i świadectwo zapłacił pamiętne.

[s. 224]

|| **510. Causa Clementis Yavorek cum Adam Vyelguszewycz.** Constitutus personaliter in eodem iudicio bannito Clemens Yavorek de villa Nagorna fretus, quam optima sanitate forte propter suum melius vendidit ac cum effectu resignavit medium laneum pro medio octavo fert., ita longe et late, prout dictum medium laneum erat ex antiquo elimitatum [-pro medio sep-] ad si sibi aut suis propinquis in dicto medio laneo relinquendo quocunque nomine nominentur, sed omnia Ade Vyelguszewycz resignando ac realiter cum effectu [-vendendo-] vendidit. Circa quam resignationem reposuit mrc. reposuit [s] in [-quo-] mrc. 48 gr. computando, solucionem fert. debet reponere pro prima dominica post festum Corporis et triginta gr. pro festo Crucis Exaltacionis, qui Adam, tanquam verus heres, potens erit vendere, commutare in usus, quos sciverit, convertere. Arram iuris iuxta consuetudinem solvit.

510. *Sprawa Klemensa Jaworka z Adamem Wielguszewicem. Stawił się osobiście na tym sądzie gajonym Klemens Jaworek ze wsi Nagórna, który ciesząc się jak najlepszym zdrowiem i mając na względzie własną korzyść, sprzedał i skutecznie powzdał $\frac{1}{2}$ łana za 7,5 wiardunku, tak wzdłuż i wszerz, jak z dawna wytyczono granice tego pola, niczego na wspomnianym łanie nie zachowując dla siebie czy swoich bliskich, jakkolwiek się nazywają, lecz wszystko skutecznie i rzeczywiście powzdając i sprzedając Adamowi Wielguszewicowi. W związku z powzdaniem zapłacił grzywnę, licząc po 48 groszy, a na pierwszą niedzielę po święcie Bożego Ciała ma zapłacić 1 wiardunek,

natomiast na święto Podwyższenia Świętego Krzyża 30 groszy. Wtedy Adam jako dziedzic będzie mógł sprzedawać, zamieniać i na własny pożytek obracać wedle uznania. Zapłacił pamiętne według zwyczaju.

511. Causa Johannis Pyanka cum Stachną Laskonową. |=Constitutus personaliter in eodem iudicio bannito Stachna Laskonoua utens optima sanitate non seducta aliquo dolore forte propter suum melius vendidit ac cum effectu resignavit domino Johanni Pyanką pro quatuordecim mrc., 48 gr. in qualibet mrc. iurando, partibus una Lyszych et altera Volsky, ita longe et late, prout dicta domus ex antiquo fuit elimitata, nil sibi aut suis propinquis in eadem relinquendo domo, scilicet domum et reliqua omnia supellectilia domus ad cervisia spectancia vendidit, excepto sartagine, mansionem sibi remansit liberam apud eundem Johannem Pyanką usque ad periodem vite sue, hoc est mortem. Qui Johannes debet eam defendere et iniuriam eidem Laskoronową dictus Johannes neque per se neque per alium debet facere, qui Johannes potens erit dictam domum erit potens vendere, donare, dare et in usus, quos meliores sciret, convertere. Arram iuris iuxta consuetudinem solvit.=| <Feria VI ante Reminiscere [6 III 1528] anno 1528 constitutus personaliter Johannes Pyanka recognovit publice se admisisse prefate Stachna Laszkoronova hanc inscriptionem cus[...]re in iure [...]ssorius [...]to.> ||

[s. 225]

511. *Sprawa Jana Pianki ze Stachną Laskoronową. |=Stawiła się osobiście na tym sądzie gajonym Stachna Laskoronowa, w jak najlepszym zdrowiu ani nie zwiedziona jakimś podstępem, lecz mając na względzie własną korzyść, sprzedała i skutecznie powzdala dom panu Janowi Piance za 14 grzywien, licząc po 48 groszy na każdą grzywnę. Dom znajduje się między Łysychem z jednej a Wolskim z drugiej strony, tak wzdłuż i wszerz, jak z dawna wytyczono jego granice, niczego w nim nie zachowując dla siebie czy swoich bliskich, lecz i pozostałe wszelkie wyposażenie domu służące do produkcji piwa sprzedała z wyjątkiem kadzi. Ponadto w domu zachowała dla siebie mieszkanie przy tymże Janie Piance aż do swojej śmierci; Jan ma ją bronić od wszelkiej niesprawiedliwości, której ani sam wspomniany Jan, ani nikt inny, nie ma prawa czynić. Jan będzie mógł wspomniany dom sprzedać, darować, dać i na własny użytek wedle uznania obracać. Pamiętne zapłacił według zwyczaju.

Magnum iudicium feria sexta post Stanislai anno Domini 1527 [10 V 1527] per generosum Johannem Campanowsky vicecapitaneum, Bernardum

viceadvocatum necnon scabinis Barthoszek, Stanislaum Chychowlasl, Vathly Stephanum, Kyernozeek Simonem, Thomam Lyszek, cuius acta sequuntur in hunc modum, qui sequitur.

**Sąd wielki [odbył się] w piątek po [święcie św.] Stanisława roku Pańskiego 1527 wobec szlachetnego podstarościego Jana Kępanowskiego, podwójciego Bernarda, jak również ławników Bartosza, Stanisława Cichowlazła, Szczepana Wątłego, Szymona Kiernoska, Tomasza Liska, którego sprawy następują w ten sposób.*

Iudicium particulare feria sexta ante festum Urbani anni Domini 1527 [24 V 1527]. Sub nobili Johanne Campanowsky vicecapitaneo, Bernardum viceadvocatum necnon scabinos Barthoszek, Stanislaum Pyrchala ut supra, cuius acta sequuntur in hunc modum, qui sequitur.

**Sąd zwyczajny [odbył się] w piątek przed świętem [św.] Urbana roku Pańskiego 1527 wobec szlachetnego podstarościego Jana Kępanowskiego, podwójciego Bernarda, jak również ławników Bartosza, Stanisława Pierzchały jak wyżej, którego sprawy następują w ten sposób.*

512. Causa Mathie advocati de Minori Bylycze et Johannes Crvpa de Minori Bylycze pro manso agri in Blisne Kolo. Constituti personaliter laboriosi Mathias advocatus de Minori Bylycze et Johannem Crvpa, non compulsi nec coacti, sed forte propter suum melius freti, quam optima sanitate. Ita quod Mathias advocatus de Minori Bylycze emit agrum-| Johannes Crvpa vendidit ac cum effectu resignavit agrum mansum [s] pro duabus sxg. Mathie advocato de Minori Bylycze, ita longe et lathe, prout dictum agrum ex antiquo erat elimitatum, quod agrum nominatur |Bogyszowska[?]-| <Drkony[...].va> in Blyzne Kolo penes Alberto Paskuda et Januszova partibus ex altera, totalis solucio facta est dicto Johanni Crvpą, qui Johannes Crvpą nil sibi relinquendo in dicto manso neque suis propinquis quocumque nomine appellantur, sed omnia predicto Mathie resignando realiter cum effectu, qui Johannes Crvpa propriis impensis defendere dictum Mathiam ab omnibus circumstantibus, si que nata fuerit, qui Mathias, tanquam verus, potens erit vendere, commutare et in usus, quos meliores sciverit, convertere. Arram iuris iuxta consuetudinem solvit.

512. *Sprawa sołtysa Macieja z Bylic Małych i Jana Krupy z Bylic Małych o lan pola w Bliznym Kole. Stawił się osobiście pracowity Maciej sołtys z Bylic Małych i Jan Krupa, nie zmuszeni ani nie zniewoleni, lecz mając na względzie swoją korzyść, ciesząc się jak najlepszym zdrowiem. Zatem Jan Krupa sprzedał i skutecznie powzdał lan pola za 2 kopy sołtysowi Maciejowi z Bylic Małych, tak wzdłuż i wszerz, jak wspomniane pole z dawna wytyczono,

które to pole zwane <Drgoniewsk]a> znajduje się w Bliznym Kole między Wojciechem Paskudą a Januszową. Dokonano pełnej spłaty wspomnianemu Janowi Krupie, który nie zachowuje na rzeczonym łanie niczego dla siebie czy swoich bliskich, jakkolwiek się nazywają, lecz wszystko rzeczywiście i skutecznie powzdaje wyżej wymienionemu Maciejowi. Jan Krupa będzie bronił własnym kosztem wspomnianego Macieja od każdego, kto by go niepokoił, a ponadto Maciej jako prawdziwy [dziedzic] będzie mógł sprzedawać, zamieniać, na własny użytek obracać wedle uznania. Zgodnie ze zwyczajem zapłacił pamiętne.

|| **513. Causa Petri Szmarsly pro domo Kaczkowsky** iacente domo iacente [s] ex parte Copitova et Oszuchova partibus ex altera. In presencia eiusdem iudicii banniti providus Petrus Szmarsly fretus optima sanitate fecit totalem solucionem decem novem mrc. pro domo supra nominatho Martino Kaczkowsky. Qui predictus Martinus Kaczkowski super hanc summam recepit decem mrc., reliquam summam novem mrc., iacet in cista scabinorum, quam summam debet levare Nicolaus Kosmynsky. Anno, die ut supra. [s. 226]

*513. *Sprawa Piotra Zmarzłego o dom Kaczkowskiego* znajdujący się między Kopytową z jednej a Osuchową z drugiej strony. W obecności tego sądu gajonego przezorny Piotr Zmarzły, ciesząc się jak najlepszym zdrowiem, dokonał pełnej spłaty 19 grzywien za wyżej wymieniony dom Marcino-wi Kaczkowskiemu, który z tej sumy otrzymał kwotę 10 grzywien, a pozostała część w wysokości 9 grzywien została złożona do skrzyni ławników; ma ją podjąć Mikołaj Koźmiński. Roku i dnia jak wyżej.

514. Causa Petri Cazubycz et honorabilis Andree mansionarii Colensis cum fratre suo germano Johanne. In presencia eiusdem banniti iudicii veniens honorabilis dominus Andreas mansionarius Colensis, sanus mente nec non corpore [-nec non-] nec aliquo ficticio seductus, sed forte propter patris melius et superius delegacione sui patris Petri nominati Cozubyecz in presencia in presencia [s] scabinorum protunc existencium Bartholomei et Stanislai fabri Pyrchala in presencia, domus predicti Petri in presencia eorum domino Andree omisit. Qui dominus Andreas veniens ad nostram presenciam ex iussu sui patris et sua libera voluntate dedit ac cum effectum resignavit domum cum omnibus supellectilibus domus, tam mobilibus, quam immobilibus, que protunc in domo erant et erunt, tam longe et late, prout ex antiquo dicta fuit domus elimitata et hec domus est parte ex una Yarzab et partibus ex altera Stanislai Bratony, nil sibi predictus Petrus Cozubyecz [-et-] domino Andree in hac domo relinquens, sed omnia filio suo ex nunc dat et legat, si alia iura habuerit, ex tunc nullam habebunt facultatem his legibus hac condicione,

quod ipse Johannes filius suus polli[ci]tus est et tenere eidem patri suo dare victum et |-[...]-|, quod eum attinet, quoad vinat suus pater actum decentum debet dare victum et domino Andree fratri suo debet etiam dare victum, sed tamen ad mortem sui patris post mortem vero ex bono velle predicto domino Andree pater suus Cazubiecz sequestrando sive separando et alienando dictum honorabilem dominum Andream dedit e domo eodem pro sua parte hereditatis, ut habeat <dedit octo mrc. et omnis sue sortis paterne et matrne> perpetuum silencium, nil habens ad hanc domum, cum omnibus attineneciis dicte domus ipse Johannes Cazubiecz predicti Petri, tanquam verus heres, potens erit dictam domum vendere, alienare, commutare, dare et in usus, quos meliore voluerit convertere. Arram iuris iuxta consuetudinem solvit anno, die ut supra.

514. *Sprawa Piotra Kazubca i czcigodnego Andrzeja mansjonarza kolskiego z jego rodzonym bratem Janem. *Przed obliczem tego sądu gajonego stawił się czcigodny pan Andrzej mansjonarz kolski, zdrowy na umyśle jak i ciele, ani jakimś błędem zwiedziony, lecz mając korzyść na względzie, wysłany przez swego ojca Piotra, zwanego Kazubcem, w obecności urzędujących wówczas ławników Bartłomieja i kowala Stanisława Pierzchały w sprawie domu wspomnianego Piotra. Pan Andrzej stawił się przed nami z polecenia swego ojca i z własnej woli dał oraz skutecznie powzdał dom z całym domowym wyposażeniem, które się tam znajdowało i będzie znajdować, tak wzdłuż i szerz, jak z dawna wyznaczono jego granice, a który znajduje się między Jarząbem z jednej a Stanisławem Bratońkiem z drugiej strony. W tym domu Piotr Kazubiec nie zachowuje niczego dla siebie ani dla pana Andrzeja, lecz wszystko synowi swemu od teraz daje i zapisuje, i jeśli inne będzie przeprowadzał sprawy, wtedy nie będą mieli żadnego prawa głosu pod warunkiem, że syn jego Jan obieca ojcu swemu dać wikt, co go dotyczy, do czasu śmierci ojca, a po niej może utrzymywać Andrzeja z dobrej woli. Ojciec jego Kazubiec zajmując majątek wspomnianego czcigodnego pana Andrzeja dał mu z tego domu jako część należnego dziedzictwa <8 grzywien i całą jego część ojczystą i macierzystą> [zachowując] wieczyste milczenie i nie mając żadnej własności w tym domu wraz z jego wyposażeniem. Jan Kazubiec, syn wspomnianego Piotra, zostanie prawdziwym dziedzicem i będzie mógł wspomniany dom sprzedawać, alienować, zamienić, dać i obrócić na [dowolny] użytek wedle uznania. Zapłacił pamiętne zgodnie ze zwyczajem, roku i dnia jak wyżej.*

[s. 227]

|| **Iudicum particulare celebratum est anno Domini 1527 feria sexta ante Pentecosten [7 VI 1527] per generosum dominum Campanowsky,**

viceadvocatum Bernardum, necnon scabinos Bartholomeum pellificem, Stanislaum Pyrchala et reliquos ut supra, cuius acta sequuntur in hunc modum, qui sequitur.

***Sąd zwyczajny odbył się roku Pańskiego 1527 w piątek przed Zesłaniem Ducha Świętego** wobec szlachetnego pana Kępanowskiego, podwójciego Bernarda, jak również ławników kuśnierza Bartłomieja, Stanisława Pierzchały i pozostałych tych samych co powyżej, którego następują w ten sposób.

515. Causa Alberthi advocati Kyesyersky cum glothe sua Dorothea, quondam advocata Kyeszyerska cum filiabus eiusdem Dorothee et filiastris dicti Alberthi Kyeszyersky. Veniens nostrum ad bannitum iudicium personaliter Alberthus advocatus Kyeszyersky, non compulsus aliquo devio erroneo, sed sanus mente et corpore et forte propter suum melius dedit domum ac cum effectu resignavit, perpetuum silencium volens habere in hac domo Dorothee glothis sue cum filiabus dicte Dorothee et filiastris germanis eiusdem dicti Alberthi, quibus est Helene et Dorothee, que domus partibus ex una Stanislai Cychowlasl et altera Mzedzwyedyova, ita longe et late, dedit dictam domum, prout dicta domus ex antiquo fuit elimitata, nil sibi relinquendo, sed omnia predictis personis dando omnesque alios consanguineos et propinquos sequestrando, sed totalem facultatem eisdem dando, tanquam veris et legitimis heredibus. Que Dorothea quondam advocati Kyeszyerska potens erit vendere et [-in-] quos meliores noverit convertere et ipsa Dorothea Kyeszyerska predicto Albertho advocato Kyeszyersky eciam sortis sue et hereditatis dedit cum filiabus suis eidem medium alterum laneum ad dictam advocaciam attinentem, prout magis aperte et late in libro castri Colensis acticacio et signacio in libro continetur. Arram iuris solvit iuxta consuetudinem.

515. *Sprawa wójta Wojciecha Kiesierskiego ze swoją bratową Dorotą, niegdyś wójtową Kiesierską z córkami tejże Doroty i pasierbicami wspomnianego Wojciecha Kiesierskiego. Stawił się na sąd nasz gajony osobiście wójt Wojciech Kiesierski, nie zmuszony, ani jakimś błędem zwiedziony, lecz zdrowy na umyśle i ciele i mając na względzie własną korzyść dał oraz skutecznie powzdał swój dom, chcąc zachować wieczyste milczenie co do tego domu Doroty swojej bratowej z jej córkami i pasierbicami tego Wojciecha, to jest Heleną i Dorotą. Dom znajdujący się między Stanisławem Cichowlazłem a Niedźwiedziową, tak wzdłuż i szerz, jak z dawna wytyczono jego granice, nie zachowując niczego dla siebie i sekwestrując wszystkich pozostałych krewnych i bliskich, a wszystko przekazując wspomnianym wyżej osobom, dając im całkowitą możność jako prawdziwym i prawowitym dziedzicom. Zatem Dorota niegdyś wójtowa Kiesierska będzie mogła sprzedawać i na własny

użytek wedle uznania obracać. Sama Dorota Kiesierska ze swymi córkami również dała wójtowi Wojciechowi Kiesierskiemu część swego dziedzictwa, to jest 1,5 łana pola należącego do wspomnianego wójtostwa, tak jak wpis do akt i oznaczenie obszerniej zawarto w księdze zamku kolskiego. Pamiętne zapłacił według zwyczaju.

Iudicium particulare celebratum est anno Domini 1527 feria sexta infra octavas Corporis Christi [21 VI 1527] per generosum dominum Campanowsky vicecapitaneum, Bernardum viceadvocaum, necnon scabinos Bartholomeum pellificem, Stanislaum Pyrzchala et reliquos ut supra, cuius acta sequuntur in hunc modum, qui sequitur.

**Sąd zwyczajny odbył się roku Pańskiego 1527 w piątek w oktawie Bożego Ciała wobec szlachetnego pana Kępanowskiego podstarościego, Bernarda podwójciego, jak również ławników Bartłomieja kuśnierza, Stanisława Pierzchały oraz pozostałych, jak wyżej, które sprawy następują w ten sposób.*

516. Causa Johannis Salomonek cum Margaretha dicta Visoroga pro hereditate domus. In presenciam eiusdem banniti iudicii veniens nostram ad presenciam honesta Margaritha dicta Viszoroga, non compulsa nec coacta, nec aliquo dolo seductaque forte propter suum melius vendidit ac cum effectu resignavit domum pro tribus fert. et duobus gr. numeri et monete Polonialis, iacentem domum penes Nyewczas ex una area partibus ex altera |-ita longe| in *blanky*, ita longe et late, prout dicta domus ex antiquo fuit elimitata, nil sibi || aut suis sangvineis propinquibus, affinibus, quocunque nomine dicerentur, sed omnem facultatem eidem Johannem Salomonek dando tanquam veri et legitimi heredi, si aliqua iura habuerit dicta Margaretha, extunc amplius nullam habebunt facultatem, si aliqua enim infestaverit amici, ipsa Margaretha venit, ut pollicita est, dictum Johannem defendere propriis impensis et ipse Johannes quietus ab omni, tanquam verus, potens erit vendere, donare, commutare et in usus, quos meliores noverit, usurpare necnon convertere. In cuius rei evidens testimonium arram iuris iuxta consuetudinem solvit. Acta sunt hec anno et die ut supra.

[s. 228]

516. *Sprawa Jana Salomonka z Małgorzatą zwaną Wyszorogową o dziedziczenie domu. *W obecności tego sądu gajonego stawiała się przed nami uczciwa Małgorzata zwana Wyszorogowa, nie zmuszona ani nie zniewolona, ani jakimś podstępem zwiedziona, lecz mając na względzie własną korzyść, sprzedała i skutecznie powzdała dom za 3 wiardunki i 2 grosze pieniądza liczby i monety polskiej, znajdujący się między domem Niewczasa z jednej a parcelą na Blankach z drugiej strony, tak wzdłuż i wszerz, jak z dawna wyznaczono jego granice, niczego nie zachowując dla siebie, krewnych, bliskich*

czy powinowatych jakkolwiek się nazywają, lecz całą zdolność przekazując temu Janowi Salomonkowi jako prawdziwemu i prawowitemu dziedzicowi. Małgorzata obiecała zaś wspomnianego Jana bronić własnym kosztem, a on będzie wolny od wszelkich pretensji i będzie mógł jako prawdziwy dziedzic sprzedać, darować, zamienić i na własny użytek wedle uznania korzystać, jak też obracać. Na dowód rzeczy i świadectwo zapłacił pamiętne według zwyczaju. Działo się to roku i dnia jak wyżej.

Ius generale celebratum est feria sexta post festum sancti Luce Evangeliste anno Domini 1527 [25 X 1527] coram nobili domino Johanne Capanowszky vicecapitano Colensi, Bernardoque viceadvocato necnon scabinis iuratis Bartholomeo pellifice, Stanisłao Pyerzchala, Thoma pellifice dicto Lyszek, Symone Kernoszek Stephano sartore, Stanisłao Chychowalsz, Blasio sutore.

***Sąd wielki odbył się w piątek po święcie św. Łukasza Ewangelisty roku Pańskiego 1527** wobec szlachetnego pana podstarościego kolskiego Jana Kępanowskiego i podwójciego Bernarda, jak również ławników, kuśnierza Bartłomieja, Stanisława Pierzchały, kuśnierza Tomasza zwanego Lisek, Szymona Kiernoska, Szczepana krawca, Stanisława Cichowlazła, szewca Błażeja.

Ius particulare est celebratum feria sexta post festum Sanctorum Omnium anno Domini 1527 [8 XI 1527] coram nobili Johanne Capanowszky necnon viceadvocato necnon scabinis iuratis ut supra.

***Sąd zwyczajny odbył się w piątek po święcie Wszystkich Świętych roku Pańskiego 1527** wobec szlachetnego Jana Kępanowskiego, jak również podwójciego oraz wyżej wymienionych ławników.

Ius particulare tertium est celebratum post festum Martini sancti feria sexta [15 XI 1527] coram vicecapitano necnon viceadvocato Bernardo necnon scabinis iuratis Bartholomeo pellifice ut supra et aliis.

***Trzeci sąd zwyczajny odbył po święcie [św.] Marcina w piątek** wobec podstarościego, jak również podwójciego Bernarda oraz ławników kuśnierza Bartłomieja oraz innych, jak wyżej.

|| **Ius particulare post festum dive Katherine anno Domini 1527 est feria sexta** [29 XI 1527] **celebratum** coram nobili domino Johanne Capanowszky Colensi burgrabioque viceadvocato necnon scabinis iuratis ut supra. [s. 229]

***Sąd zwyczajny odbył się w piątek po święcie św. Katarzyny roku Pańskiego 1527** wobec szlachetnego burgrabiego kolskiego Jana Kępanowskiego, podwójciego oraz ławników, jak wyżej.

517. Causa Alberti dicti Wy de villa Blyszna cum Stanisłao Cusztha et filiis eiusdem Mathia, Paulo et Andrea legitimis pro agro unius mansi in

eadem villa. Coram eodem iudicio constitutus personaliter Stanislaus dictus Cusztha cum filiis suis superius nominatis publice recognoverunt se vendidisse agrum unius mansus pro sex mrc. cum fert. numeri et monete in terra currentis, iacentem ex una Paulo Dybykoth, altera vero Mathia advocato de Bylyczą, ita late et longe, ut soli in suo ditione habuerunt, pro se suisque legitimis successoribus nil reservando, laborioso Alberto dicto Wy de eadem villa. Quod agrum dictus Cusztha Stanislaus cum filiis suis eidem resignaverunt cum omnibus pratis, edificiis, ortis ceterisque omnibus attinenciis eidem agro. Penes quam resignacionem prefatus Albertus totalem et plenariam solutionem fecit. Cuius agri prefatus Albertus omnimodam facultatem vendendi, donandi, commutandi, prout melius sibi videbitur convertendi. Super quod prefatus Albertus arram iuri iuxta consuetudinem solvit. Anno, die, loco quibus supra.

517. *Sprawa Wojciecha zwanego Wy ze wsi Blizna ze Stanisławem Kuszta i jego prawowitymi synami, Maciejem, Pawłem i Andrzejem o jeden łan pola w tej wsi. Na tym sądzie stawił się osobiście Stanisław zwany Kuszta wraz z wyżej wymienionymi swoimi synami, by publicznie zeznać, że sprzedali łan pola za 6 grzywien i wiardunek obiegowej liczby i monety, znajdujący się z jednej strony koło Pawła Dybikota, z drugiej zaś koło Macieja sołtysa w Bylicach, tak wzdłuż jak wszerz, jak sami go posiadali, nie zatrzymując nic dla siebie ani swoich następców, pracowitemu Wojciechowi zwanemu Wy z tej wsi. Pole to Stanisław Kuszta wraz ze swoimi synami temu [Wojciechowi] powzdali wraz ze wszystkimi łakami, zabudowaniami, ogrodami i pozostałymi przynależnościami. Wspomniany Wojciech dokonał pełnej i całkowitej zapłaty. Zatem Wojciech uzyskał pełne prawo sprzedawania [pola], darowania, zamieniania, co sam uzna za lepsze. Wobec tego wspomniany Wojciech zgodnie ze zwyczajem prawa zapłacił pamiętne.

518. Causa Margarethe dicte Scrobonyina pro domo cum Jacobo aurifabro. In eodem iudicio bannito [-super-] Margaretha dicta Scrobonyina sana mente et corpore tamen pro sui melioracione publice recognovit se domum vendidisse, parte ex una [-Margaretha-] <Katherina> dicta Pawłowa, parte ex alia Johanne Przeszdzyeczny, pro viginti sex mrc. monete et numeri Polonialis, 48 gr. in unam mrc. mensurando, ita late et lo[nge], quem ad eandem [-[...]-] tenebat sola, pro suisque legitimis successor[ibus] nil reservavit vendiditque provido Jacobo aurifabro, tam late [et] longe, pro consanguineis, propinquis et affinibus nil conservando, [omni]modam facultatem dicto aurifabro concessit vendendi, dona[ndi], commutandi, prout sibi melius videbitur. Circa cuius resignacionem [...] mrc. eidem Margarete dedit, alia

autem pecunia [...] annos tenebit eadem solvere pro quinque mrc. pro festo sancte [Kathe]rine anni 1528, 6 vero pro ultima rata eiusdem [...] 1529. In cuius rei testimonium idem Jacobus arr[am] [...]. Acta sunt hec anno et die et loco ut supra. <cum sartagine et omnibus supellectilibus domus> <Item anno Domini millesimo quingentesimo tricesimo primo coram nobili domino Bar[...] burgrabio arcis Colensis necnon viceadvocato Simone Kyernozek [...]yenysky, Petro Zamarzly etc. integram et totalem solucionem fecit pro domo [...]cutoribus olim Skrobanyna, videlicet honorabili domino Mathie [...] Jacobus aurifaber.>

518. *Sprawa Małgorzaty zwanej Skrobanina o dom ze złotnikiem Jakubem. *W tym sądzie gajonym wyżej wymieniona Małgorzata Skrobanina, zdrowa na ciele i umyśle, dla własnej poprawy, oficjalnie zeznała, że sprzedała dom [graniczący] z jednej strony z Katarzyną zwaną Pawłową, a z drugiej z Janem Przedzięcznym, za 26 grzywien monety i liczby polskiej, licząc 48 groszy na grzywnę, tak wzdłuż i wszerz, jak [...] sama posiadała, dla swoich prawowitych potomków nic nie zostawiając, i sprzedała przezornemu złotnikowi Jakubowi, tak samo wzdłuż i wszerz, dla krewnych, bliskich i powinowatych nic nie zachowując. [...] Wzmiankowanemu złotnikowi udzieliła prawa sprzedania, przekazania i przekształcania, jak tylko uzna za właściwe. W sprawie tego powzdania [...] grzywnę dał tej Małgorzacie, pozostałe zaś pieniądze [...] w latach zobowiązał się zapłacić 5 grzywien na święto św. Katarzyny w roku 1528, zaś 6 jako ostatnią ratę [...] 1529 roku. Na świadectwo tej rzeczy Jakub zapłacił pamiętne [...]. Działo się tego roku i dnia jak wyżej <z patelnią i pozostałymi sprzętami domowymi> <Następnie w roku Pańskim 1531 w obecności pana Bar[...] burgrabiego zamku kolskiego i podwójciego Szymona Kiernoska, [...]ieńskiego, Piotra Zamarzłego itd. nienaruszoną i całą zapłatę za dom uścił [...] Skrobaniny, mianowicie czcigodnemu panu Maciejowi [...] Jakub złotnik.>*

|| **519. Reposicio pecunie Jacobi Sosznewszky concivis nostri Kolen-sis pro agro, quod emit ad Jacobum Crzon Coszmowszky post manum defunctam olim filii proprii.** Constituta personaliter honesta Martha dicta Januszewa recognovit se accepturam tres sxxg. numeri et monete Polonicalis, sexaginta gr. in unam sxxg. numerando, ex prefato agro super solucionem decem mrc., quas ibi tenebat prefatus Martinus filius prefati Jacobi Crzon Coszmowszky dicti, pro quibus decem mrc. prefata Martha habuit fideiussores a prefato Martino Crzon, qui sunt: Martinus Bednarz, Thomas Lyszek, Felix Szwynoszek, [-Johanne-] Gregorio Kapycza, quas decem mrc. prefatus Martinus Crzon in articulo mortis repositus in presencia Nicolai Futro

[s. 230]

Dzyerawszky eandem summam decem mrc. commisit in suis bonis mobilibus et immobilibus eidem fideiussoribus, quas fideiusserunt ad totalem solucionem prefate Marthe, quamolucionem prefatus Martinus pater olim Martini Crzon coram advocatione et scabinis resignavit et conservavit prefatis fideiussoribus solvere prefate Marthe, queasserit se habere ad prefatum Jacobum unam srg., quam tenetur eidem pro festo Adalberti sancti currentis solvere. Acta sunt anno, die ut supra.

519. *Złożenie pieniędzy Jakuba Sosnowskiego, naszego współobywatela kolskiego, za pole, które kupił od Jakuba Krzona Kosmowskiego tytułem spadku po swoim zmarłym synu. Stawiła się osobiście uczciwa Marta zwana Januszową. Zeznała, że przyjęła 3 kopy liczby i monety polskiej, licząc 60 groszy na jedną kopę, ze wzmiankowanego pola w ramach zapłaty 10 grzywien, które miał zapłacić wymieniony wyżej Marcin syn wzmiankowanego Jakuba Krzona, zwanego Kosmowski. Co do których 10 grzywien wymieniona Marta miała poręczycieli od Marcina Krzona: Marcina Bednarza, Tomasza Liska, Feliksa Świnioszka i Grzegorza Kapicę. Które to 10 grzywien wyżej wymieniony Marcin Krzon w obliczu śmierci złożył w obecności Mikołaja Futro Dzierawskiego i tę właśnie sumę 10 grzywien powierzył w dobrach ruchomych i nieruchomościach tym samym poręczycielom. Oni te pieniądze poręczyli do całej zapłaty wyżej wymienionej Marcie, a tę zapłatę wyżej wymieniony Marcin, ojciec Marcina Krzona, w obecności wójta i ławników powzdał i przekazał wyżej wymienionym poręczycielom, by zapłacili wyżej wymienionej Marcie. Marta zaś zapewniła, że ma 1 kopę dla wyżej wymienionego Jakuba, którą miała mu zapłacić w gotówce na święto [św.] Wojciecha. Działo się roku i dnia jak wyżej.

Prima iuris feria sexta proxima Trium Regum est celebratum anno 1528 [10 I 1528?] coram nobili domino Johanne Capanowszky burgrabio Colensi Bernardoque viceadvocatione necnon scabinis iuratis Bartholomeo pellice, Stanislaŧo Pyerchoala, Thoma Lyszek, Simone Kyernoszek, Stephano sartore, Stanislaŧo Czychowalszl, Blasio sutore.

***Pierwszy sąd odbył się w piątek [po?] Trzech Królach 1528 roku wobec szlachetnego burgrabiego kolskiego Jana Kępanowskiego i podwójciego Bernarda oraz przysięgłych ławników: kuśnierza Bartłomieja, Stanisława Pierzchały, Tomasza Liska, Szymona Kiernoska, krawca Szczepana, Stanisława Cichowlazła i szewca Błażeja.**

Secunda iuris feria sexta ante Conversionem Pauli [24 I 1528] est celebratum anno quo supra coram nobili Johanne Capanowszky vicecapitano Colensi Bernardoque viceadvocatione necnon scabinis iuratis ut supra.

**Drugi sąd odbył się w piątek przed [świętem] Nawrócenia św. Pawła w tym roku co wyżej, wobec szlachetnego Jana Kępanowskiego podstarościego kolskiego, podwójciego Bernarda oraz przysięgłych ławników tak jak wyżej.*

|| Tercia iuris feria sexta ante Petri Kathedram [21 II 1528] est celebratum anno quo supra coram nobili Johanne Capanowszky burgrabio Colensi Bernardoque viceadvocato necnon scabinis iuratis ut supra. Cuius acta infra sequuntur.

[s. 231]

**Trzeci sąd odbył się w piątek przed [świętem] Katedry [św.] Piotra, w tym samym roku, wobec szlachetnego Jana Kępanowskiego burgrabiego kolskiego i podwójciego Bernarda oraz przysięgłych ławników jak wyżej, którego sprawy następują poniżej.*

520. Causa Andree Curczych cum Heduige Szovyna pro macello. Acta sunt anno 1528 feria sexta ante Petri Kathedram [21 II 1528]. Constituta personaliter Hedwigis Szovyna recognovit coram nobis se vendidisse macellum Andree Curczych, ita late et longe, prout sola tenebat, pro suis successoribus nil reservando, pro novem fert., iacentem inter Długy parte una et alia parte Andree Curczych. Circa quam resignacionem totalem solucionem dictus Andreas Curczych fecit, in cuius consuetudinem arram dictus Andreas solvit.

520. *Sprawa o jatkę Andrzeja Kurczycha z Jadwigą Sowiną. Działo się w 1528 roku w piątek przed [świętem] Katedry św. Piotra. Stawiła się osobiście Jadwiga Sowina i w naszej obecności zeznała, że sprzedała Andrzejowi Kurczychowi jatkę znajdującą się między Długim z jednej a Andrzejem Kurczychem z drugiej strony, tak wzdłuż, jak wszerz, jak sama posiadała, za 9 wiardunków, niczego nie zachowując dla swoich spadkobierców. W sprawie tego powzdanja wspomniany Andrzej Kurczych dokonał pełnej zapłaty i zgodnie ze zwyczajem Andrzej uiścił pamiętne.

521. Causa Johannis Przyeszdzyeczny cum sua uxore Barbara et prevignis, videlicet Laurencio filio prefate Barbare et filia Barbara uxore legitima Laurencii fabri dicti Przyeszdzyeczny <|-mediam-| mrc. Johanni predicto, aliam autem <|-mediam-| mrc. previgno Laurencio prius dicto> <Ultima iuris post Cinerum idem Laurencius Przyeszdzyeczny reposuit mrc. Dibaskowej anno Christi 1533.> Veniens in nostrum consulatum Johannes Przeszdzyeczny cum sua uxore Barbara legitima recognovit se vendidisse domum suo generi Laurencio fabro dicto Przyeszdzyeczny pro mrc. sedecim numeri in terra currentis [...] iacentem parte una Złothnyk, altera vero parte Katherina Pawlova, tam late et longe, prout solus in suo vicinio habuit. Qui Johannes et Barbara uxor legitima cum suo previgno Laurencio totaliter illi

resignaverunt. Circa quam resignacionem Johannes dictus Przyeszdzyeczny recognovit se mediam mrc. accepisse. Residuum autem peccuniarum Laurencius faber tenetur Johanni dicto Przyeszdzyeczny solvere per mrc. |-una-| <duas> tertia iure post festum Trium Regum, quoad totalis solucio facta annuatim fuerit, reservando quatuor mrc. ex summa prius nominata pro uxori sue legitime Barbara pro dote. Qui veniens predictus cum sua uxore et previgno Laurencio verum et legitimum heredem constituerunt, si autem dictus Johannes aliquid obrobrium suo generi fecerit, extunc prefatus Johannes tenetur illi de domo cedere, Laurencius autem prefato Johanne totalem solucionem tenetur facere. Actum die, loco quo supra. <Feria sexta post Cinerum Laurencius Przesznodzyeczny [...]bara uxor eius totalem solucionem fecit.> <Idem Laurencius secunda iuris post Epiphaniarum posuit mrc. Disbaszowej [...] debiti prescripti.> <suo previgno Przedzdye[...] iuris post Epiphaniarum [...]>

521. *Sprawa Jana Przedzięcznego z jego żoną Barbarą oraz pasierbami, mianowicie Wawrzyńcem, synem wyżej wymienionej Barbary i córką Barbarą, prawowitą żoną kowala Wawrzyńca zwanego Przedzięcznym. <grz. Janowi, drugą zaś pasierbowi Wawrzyńcowi wcześniej wspomnianemu> <Na ostatnim sądzie po Środzie Popielcowej tenże Wawrzyniec Przedzięczny złożył 1 grz. Dibasowej w roku Pańskim 1533.> Przybył przed nasz urząd radziecki Jan Przedzięczny ze swoją prawowitą żoną Barbarą. Zeznał, że sprzedał dom swojemu zięciowi kowalowi Wawrzyńcowi zwanemu Przedzięcznym za 16 grzywien obiegowej monety [...] znajdujący się z jednej strony obok Złotnika, a z drugiej obok Katarzyny Pawłowej, tak wzdłuż i wszerz, jak sam posiadał. Ten to Jan oraz prawowita żona Barbara ze swoim pasierbem Wawrzyńcem całkowicie powzdali na jego rzecz. Odnosnie tego powzdania wyżej wymieniony Jan Przedzięczny oświadczył, że otrzymał ½ grzywny, zaś pozostałą część sumy kowal Wawrzyniec ma zapłacić Janowi zwanemu Przedzięcznym po 2 grzywny na trzeci sąd po święcie Trzech Króli, tak że cała zapłata zostanie dokonana w przeciągu roku, z zastrzeżeniem 4 grzywien z sumy wcześniej przeznaczonej dla jego prawowitej żony Barbary na posag. Ów stawił się razem ze swoją żoną i uznali jego pasierba Wawrzyńca za prawdziwego i legalnego spadkobiercę, jeśli zaś rzeczony Jan uczyniłby jakąś zniewagę swojemu zięciowi, wtedy rzeczony Jan ma odejść z domu, Wawrzyniec, zaś wyżej wymienionemu Janowi dać całą zapłatę. Działo się w dniu, miejscu jak powyżej. <w piątek po Środzie Popielcowej Wawrzyniec Przedzięczny [...] [...] jego żonie dokonał całej zapłaty> <Tenże Wawrzyniec na drugi sąd w piątek po Święcie Objawienia uiścił 1 grzywnę Disbasowej wspomnianego długu.> <swojemu pasierbowi Przedzie[...] sądu po Święcie Objawienia [...]>

|| **522. Causa Felicis Szwynyoch cum filia sua Anna et Antonio filio suo cum Anna Nyklowa pro domo.** Veniens nostrum in iudicium bannitum Felix Szwynyoch cum sua filia et filio prius nominato, non compulsi nec coacti, sed corpore et mente sani, vendiderunt domum iacentem parte una Domynyczka, parte altera Pyothrkowa, Anne Nyklowa, tam longe et late, prout soli possidebant, pro mrc. novem cum fert. Circa quam resignacionem Felix dictus cum suis filiis fassi sunt se sex mrc. monete et numeri Polonicalis in terra currentis accepisse, tres vero mrc. cum fert. Anna Nyklowa predicto Felici est obligata pro festo Andree sancte per unam mrc. annuatim solvere, quoad totalis solucio facta fuerit. Acta et data die, anno quo supra. <Que predicta Anna Nyklyowa iam totalem solucionem fecit prius memorato Felici Swynyoch, ut monstrat inscripcio prius facta.>

[s. 232]

522. *Sprawa Feliksa Świnoszka z jego córką Anną i synem Antonim z Anną Niklową o dom. *Stawili się przed naszym sądem gajonym Feliks Świnoszek razem ze swoją córką i wcześniej wspomnianym synem, nie zmuszeni ani nie zniewoleni, ale zdrowi na ciele i umyśle, by sprzedać Annie Niklowej dom znajdujący się z jednej strony przy Dominiczce, z drugiej przy Piotrkowej, tak wzdłuż jak i wszerz, jak sami posiadali, za 9 grzywien i wiardunek. W sprawie tego powzdanania wyżej wymieniony Feliks ze swoimi dziećmi oświadczyli, że otrzymali 6 grzywien obiegowej monety i liczby polskiej, zaś 3 grzywiny i wiardunek Anna Niklowa jest zobowiązana uiścić Feliksowi na święto św. Andrzeja po 1 grzywnie rocznie, aż zostanie splacona cała kwota. Działo się to w dniu, roku, jak powyżej. <Wspomniana Anna Niklowa już całą zapłatę uiściła wspomnianemu wcześniej Feliksowi Świnoszkowi, jak wskazuje poczyniony wcześniej zapis.>*

523. Causa Kolodzyeyek cum Stanislao Beszyk pro orto in villa Blyszna.

523. *Sprawa Kołodziejka ze Stanisławem Beszykiem o ogród we wsi Blizna.

|| **524. Causa Martini pellificis dicti Thochorz cum Johanne Vyelguszek pro commutatione domus.** [=Veniens nostrum in iudicium bannitum Martinus Thohorz unacum Johanne Vyelguszek fassi sunt coram nobis et coram iudicio bannito, quod Martinus iam nominatus fecit comutationem cum Johanne Vyelguszek de domo, tendens eandem, ita late et longe, prout solus tenuit, Johanni Vyelguszek, iacentem parte una Laurencio Szlonyna, parte vero altera Symkowa. Johannes vero predictus Martino id idem fecit, tradens et resignans domum in platea Cracoviensis sita, parte una Zavora, altera vero Nicolao serifabro, ita longe et late, prout solus met in possessione habuit, verum ipse Martinus, quod eandem domum Johanni Vyelguszek nil addere, debet solvere et Johannes iam dictus Martino prius nominato.=]

[s. 233]

Veniens nostrum in iudicium bannitum Martinus Thochorz unacum Johanne Vyelguszek fassi sunt coram nobis et coram iudicio bannito, quod Martinus iam dictus fecit commutationem de domo tendens domum in platea Cracoviensi Johanni Vyelguszek, parte una Zawora, altera vero parte Nicolao serifabro iacentem, ita longe et late, prout solus met habuit in sua dicione. Johannes vero prius dictus eciam tradidit et resignavit domum Martino prius nominato, iacentem parte una Laurencio Szlonyna, altera vero Symkowa, ita longe et late, prout solus tenuit, nil pro se suisque successoribus reservans interque illorum. Acta et data die, loco et anno quo supra.

524. *Sprawa kuśnierza Marcina zwanego Tchórz z Janem Wielguskim o zamianę domu. |=Stawił się przed naszym sądem gajonym Marcin Tchórz razem z Janem Wielguskim, by oświadczyć w naszej obecności, że dokonał razem z Janem Wielguskim zamiany domu znajdującego się z jednej strony przy Wawrzyńcu Słoninie, zaś z drugiej strony przy Szymkowej, używając go, tak wzdłuż jak i wszerz, jak sam posiadał, Janowi Wielguskowi, a wyżej wymieniony Jan to samo uczynił dla Marcina, przekazując i zrekając się domu położonego przy ulicy Krakowskiej, z jednej strony przy Zaworze, z drugiej zaś przy ślusarzu Mikołaju, tak wzdłuż i wszerz względem tego, jak Marcin sam już posiadał. Ów Marcin nic już nie ma dodać Janowi Wielguskowi a Jan już wspomniany wcześniej wymienionemu Marcinowi. =|

Stawił się przed naszym sądem gajonym Marcin Tchórz razem z Janem Wielguskim, oznajmili wobec nas i sądu gajonego, że wspomniany Marcin dokonał zamiany domu położonego przy ulicy Krakowskiej z jednej strony znajdującego się przy Zaworze, a z drugiej przy Mikołaju ślusarzu, z Janem Wielguskim, tak wzdłuż jak i wszerz, jak sam posiadał. Wspomniany Jan przekazał również i powzdał wspomnianemu Marcinowi dom znajdujący się z jednej strony przy Wawrzyńcu Słoninie, zaś z drugiej graniczący z Szymkową, tak wzdłuż i wszerz, jak sam posiadał, nie zachowując niczego dla siebie ani dla swoich spadkobierców. Działo się w dniu, miejscu i roku jak wyżej.

[s. 234]

|| **525. Causa Martini Crupa cum prevignis suis Johanne et Antonio et Dorothea prevignis [s] pro sorte eorum, que illis cessit post manum defunctam pro hereditate.** Venientes nostrum in iudicium Johannes, Antonius et Dorothea filii olim Michaelis sui patri dicti Crupa, non compulsi nec coacti, sed freti consilio suorum amicorum, vendiderunt sortem domus seu hereditatem, ita longe et late, prout soli met |-ha-| habuerunt in sua dicione, Martino dicto Crupa vitrico pro mrc. cum media mrc. Quiquidem viri iam resignaverunt eandem domum suo vitrico cum vasis pertinentibus ad Bernardum carnificum aliisque supellectilibus domus pro se suisque successoribus

nil reservans, iacentem eandem domum parte una Alberto Muczypywo, parte vero altero Luca Malynthka. Circa quam resignacionem predictus Martinus prius [-prius-] nominatus reposuit unam mrc., residuum vero pecuniarum dictus Martinus tenetur prevignis suis solvere pro festo Adalberti sancti annuatim per mediam mrc. solvere, quoad totalis solucio facta fuerit. Quiquidem Martinus in ea fecit, quam a privigis suis emit, habet omnimodam facultatem vendendi, commutandi, donandi aut prout sibi melius videbitur alteri condonandi. Actum et datum die, anno quo supra. <Anno Domini millesimo quingentesimo quadragesimo septimo feria sexta proxima post Trium Regum [7 I 1547] prima iuris celebrata, in cuius presencia constitutus Anthonius filius olim Michaelis Krupka manifeste recognovit se accepisse duas mrc. et mediam [...] usure pro hereditate sua vendita Martino Krupka suo vitrico ab eodem igitur suo vitrico accepit et realiter levavit prenotatas duas mrc. et mediam mrc. usure ab eadem pecunia proveniente eundem suum vitricum, prenominate autem Johannes quietat et libere facit a possessione vendita. Ex parte paterna relinquens adhuc parte materna. Actum in presencia [S]tephani viceadvocati et scabinorum.>

525. *Sprawa Marcina Krupy ze swoimi pasierbami Janem, Antonim i Dorotą, w sprawie części dziedzictwa, która przypadła im w spadku. Przed naszym sądem stawili się Jan, Antoni i Dorota, dzieci zmarłego Michała zwanego Krupą, nie przymuszeni ani nie zniewoleni, lecz przekonani radą swoich bliskich. Sprzedali część domu, czyli dziedzictwo, tak wzdłuż jak i wszędy, jak sami mieli w swoim posiadaniu, Marcinowi zwanemu Krupą, ojczymowi, za 1,5 grzywny i prawnie już powzdali ten dom na rzecz swego ojczyma wraz z naczyniami należącymi do rzeźnika Bernarda i innymi sprzętami domowymi, nic nie zachowując dla siebie ani dla swoich spadkobierców. Dom ten znajduje się z jednej strony przy Wojciechu Mącipiwie, a z drugiej obok Łukasza Malinki. W sprawie tego powzdania wspomniany Marcin wyżej wymienionym złożył 1 grzywnę, a pozostałą kwotę ma uiszczać do dnia św. Wojciecha po ½ grzywny rocznie, aż cała zapłata zostanie dokonana. Rzeczony Marcin ma względem domu, który kupił od swoich pasierbów, wszelkie prawo sprzedawania, odstępowania, ofiarowania i przekształcania we wszelki inny sposób, jak uzna za stosowne. Działo się w dniu, roku jak powyżej. <Roku Pańskiego 1547 w piątek po Trzech Królach odbyło się pierwszy sąd, przed którym stawił się Antoni, syn zmarłego Michała Krupki, który jawnie zeznał, że przyjął 2 grzywny i ½ [grzywny] odsetek [...] za swoje dziedzictwo sprzedane Marcinowi Krupie, swojemu ojczymowi. Od tego ojczyma przyjął i rzeczywiście otrzymał wyznaczone 2 grzywny i ½ odsetek pochodzących od

tych pieniędzy. Wspomniany Antoni zrzeka się części ojcowskiej i pozostaje od tej pory w części należącej do matki. Działo się w obecności podwójciego Szczepana i ławników.>

[s. 235]

|| **526. Causa Kolodzyayek Nicolai et Stanislai Beszyk pro orto in villa Blyszna.** Acta sunt anno Domini 1528 feria sexta tercio iure bannito post festum Trium Regum [10 I 1528] coram nobis Johanne Capanowszky Bernardoque viceadvocato scabinisque prius nominatis. Stanislaus Beszyk de Villa Propiori Colo nuncupata civitati Nicolaum Colodzyayek vicinum suum de eadem villa prius nominatum proposuitque prefatus Stanislaus contra Nicolaum inculpando illum in iure bannito, quod [...] tenuit ortum maternum pars adversa, videlicet Nicolaus Kolodzyayek respondit is verbis: „Ego nil tamen teneo, sed ita longe et late teneo, ut emi et ut mei antecessores tenuerunt et habuerunt”. Cuius rei diuturnitatem nemo editire potuit et inscriptionem in libro nullum eiusdem actorem, videlicet Beszyk, presentavit ex iure sibi datum, ita factum est in primo, secundo et tercio iure eiusdem propositionibus contra patrem prefatum, videlicet Nicolaum prius nominatum. Quarto autem iure iam sub termino prefixo actor causarum absens erat, ubi iure adversa piam inculpavit superius nominatam iuris prefatis tribus stetit, ubi stans in iure bannito quarto et termino prefixo actor cause absens fuit, pars vero opposita stans in eodem quarto iure et termino prefixo dixit domino advocato et domino burgrabio et dominis scabinis: „Ego parco iuri et si quis me inculpaverit aut in ius vocaverit satis unicuique facere cupio”. Prima, secunda, tertia et quarta vocacione id idem perfecit, quarto vero peciit dominum burgrabium et dominum advocatum ad dominos mittere utrum iam actor amisit causam suam, ex quo non paucit termino prefixo et iuri quarti. „Et utrum ego possum habere pacem eviternam in eodem ortu, pro quo me inculpavit scabinisque euntes ad dominos”. Hec acta supra illis nunciaverunt domini habens Deum preoculis et propositione bene discusa et intellecta decreverunt Stanislao prefato dicto Beszyk perpetuum silencium Nicolao vero Kolodzyayek [-volens-] eviternam pacem ita tenere, prout antecessores sui tenuerunt et habuerunt. Nicolaus autem Kolodzyayek volens robur eiusdem decreti maius obtinere citavit prefatum Stanislaum Baszyk post decret[um]. || Qui stantes Nicolaus Kolodzyayek vocavit illum in ius et peciit dominum burgrabium et viceadvocatum et scabinos mittere ad dominos, utrum iam post decretum iuris in librum scabinorum id inducere potuisset et utrum Stanislaus, qui iam penas luit et perpetuum silencium scabini iurarunt et pronunciarunt superius nominata venientes autem dixerunt: „Domine burgrabii et domine viceadvocati et vos partes quitus hic servitium audire, ius ius [s] non coniudicat, sed iam

[s. 236]

quod decretum est perpetuum silencium tenetur habere actor sub vadio decem mrc. et Nicolaus Kołodzyayek eviternam pacem tenetur habere”. Domini de penes domino burgrabio et viceadvocato id commiserunt. Super que omnia idem Nicolaus memoriale solvit. Acta et data die, anno quo supra.

526. *Sprawa Mikołaja Kołodziejka i Stanisława Beszyka o ogród we wsi Blizna. Działo się to roku Pańskiego 1528 w sobotę po święcie Trzech Króli na trzecim sądzie gajonym w obecności naszej, Jana Kępanowskiego, podwójciego Bernarda oraz wyżej wymienionych ławników. Stanisław Beszyk ze wsi Blizna doniósł na Mikołaja Kołodziejka i wspomniany Stanisław [wystąpił] przeciwko Mikołajowi, pozywając go przed sądem gajonym, że [...] trzymał ogród matczyny. Mikołaj zaś odpowiedział tymi słowami: „Ja nic nie posiadam, lecz tak wzdłuż i wszecz posiadam, jak kupilem i jak mieli i posiadali moi przodkowie”. Z racji przedawnienia nikt nie mógł potwierdzić i przedstawić jako przyznane sobie sądownie, tak stało się na pierwszym, drugim i trzecim posiedzeniu tego samego sądu przeciwko wspomnianemu Mikołajowi. Na czwartym natomiast posiedzeniu, już pod terminem wyznaczonym, powód był nieobecny, pozwany w wyznaczonym terminie powiedział wójtowi, burgrabiemu i ławnikom: „Ja powstrzymuję się od sądu i jeśli ktoś mnie oskarżył albo przed sąd wezwał, pragnę zadośćuczynić”. Na pierwsze, drugie, trzecie i czwarte wezwanie to samo uczynił, jednak za czwartym razem poprosił burgrabiego, wójta do panów posłać albo już pozwany porzucił tę sprawę. „I albo ja mogę mieć wieczysty pokój w sprawie tego ogrodu, za który mnie oskarżył idący z ławnikami do panów”. Te sprawy oznajmili panowie mając Boga przed oczyma i po dokładnym omówieniu i rozpatrzeniu tej propozycji postanowili na wspomnianego Stanisława zwanego Beszykiem [nałożyć] wieczyste milczenie, zaś dla Mikołaja Kołodziejka, żeby miał wieczysty pokój tak samo, jak mieli go jego przodkowie. Zaś Mikołaj Kołodziejek, chcąc uzyskać większą moc tego orzeczenia wcześniej pozwał wspomnianego Stanisława Beszyka po orzeczeniu. Mikołaj Kołodziejek zaważwał go przed sąd i poprosił, żeby burgrabia i podwójci oraz ławnicy posłali do panów, albo już po wyroku sądu mógł to dołączyć do księgi ławniczej albo Stanisław, który już płacił kary, a ławnicy orzekli wieczyste milczenie i ogłosili co wyżej. Przychodząc zatem powiedzieli: „Panie burgrabio, panie podwójci i wy zechciejcie wysłuchać, gdyż zapadło już orzeczenie, że powód ma zachować wieczyste milczenie pod karą 10 grzywien a Mikołaj Kołodziejek jest zobowiązany zachować wieczysty pokój”. Za powyższe czynności tenże Mikołaj uiścił pamiętne. Działo się to w dniu i roku jak wyżej.

Quarta iuris feria VI ante Reminiscere [6 III 1528] anno quo supra coram nobili Johanne Campanowsky burgrabio Colensi Bernardoque viceadvocato necnon scabinis iuratis superius nominatis, cuius acta sequuntur.

**Czwarty sąd [odbył się] w piątek przed niedzielą Suchą roku jak wyżej w obecności szlachetnego burgrabiego kolskiego Jana Kępanowskiego i podwójciego Bernarda, jak również przysięgłych ławników wyżej wymienionych, których sprawy następują.*

527. Causa Regine et Anne filiarum olim pie memorie Januszowa cum Johanne Dlugy pro agro in villa Blyzna. Venientes nostrum in conspectum Regina et Anna filie olim pie memorie Januszeeva cum suis executoribus Bernardo viceadvocato, Alberto mercatore, Mathia Lythphynek et [-fecit-] Felice sartore de Brzeszczą, avunculo earum prefatarum absentem, tamquam prefatum ex consensu earundem resignaverunt Johanne Dlugy agrum in villa Blyzna, iacentem parte una penes plateam tendentem ad eandem viam parteque [a]lia agri Mathie advocati de Minori Byliczą venditum || per matrem earundem puellarum prefatarum olim pie memorie Marthe civi nostre civitatis dicte Januszowa pro quindecim mrc. monete et numeri Polonialis, 48 gr. in unaquaque mrc. computando. Circa quam resignacionem prefatus Johannes Dlugy reposuit eisdem puellis predictis et suis executoribus mrc. octo. Residuum autem pecuniarum prefatus Johannes Dlugy obligatus est eisdem puellis prius nominatis pro Carnisprivii [-festo-] diebus ultimis solvere. <sub pena et vadio sexaginta gr.> Quequidem puelle videlicet suis executoribus liberum eum faciunt defendereque ab omnibus suis propinquis volunt et obligant. Actum, datum die quo supra.

[s. 237]

527. *Sprawa Reginy i Anny, córek zmarłej Januszowej, z Janem Długim o pole we wsi Blizna. Przybyły przed nasze oblicze Regina i Anna, córki zmarłej Januszowej, ze swoimi wykonawcami, podwójcim Bernardem, kupcem Wojciechem, Maciejem Litwinkiem i krawcem Feliksem z Brzeszcz, wujem wyżej wymienionych, [wówczas] nieobecnym, za ich zgodą powzdali pole Janowi Długiemu we wsi Blizna, znajdujące się z jednej strony blisko ulicy prowadzącej aż do drogi, a z drugiej strony do pola Macieja sołtysa z Bylic Mniejszych, sprzedane przez matkę tych wzmiankowanych panien, zmarłą Martę, naszą obywatelkę zwaną Januszową, za 15 grzywien monety i liczby polskiej, licząc 48 groszy na grzywnę. Przy tym powzdaniu wspomniany Jan Długi złożył wzmiankowanym pannom oraz ich wykonawcom 8 grzywien, zaś pozostałą część kwoty Jan Długi zobowiązany został uiścić owym wcześniej wymienionym pannom na Zapusty. One zaś, przez swoich wykonawców, uwalniają go i zobowiązują się bronić od [roszczeń] wszystkich swoich bliskich. Działo się to w dniu, jak wyżej <pod karą 60 groszy.>

528. Causa Alberti mercatori cum Alberto Cobyłka cum sua uxore Dorothea cum filio suo Johanne previgno predicti Alberti Cobyłka pro maccello. Coram nobili Johanne Capanowszky burgrabio Colensi viceadvocate Bernardo scabinisque iuratis constitutus personaliter Albertus Cobyłka cum sua uxore Dorothea et filio suo Johanne, previgno predicti Alberti Cobyłka, recognoverunt publice amisisse macellum in acie versus partem sinistram Circuli eundo ab ecclesia ad Albertum mercatorem in tribus mrc. cum media et duabus gr., ubi prefatus Albertus mercator non asservando eius dampnum aut periculum terminum ad festum Penthecosten proxime venturum dilatavit, quare emptorem ad terminum prefixum sub amissione eiusdem macelli. Si autem prefatus Albertus [-Cobyłka-] emptorem habuisset, ex tunc Albertus mercator non plus neque minus nisi suam summam tenetur accipere. Si autem emptorem non habuissent, ex tunc Albertus Cobyłka tenetur habere perpetuum silentium. Albertus mercator perpetuam pacem ex decreto iuris. Actum et datum die quo supra.

528. *Sprawa kupca Wojciecha z Wojciechem Kobyłką oraz jego żoną Dorotą i synem Janem, pasierbem Wojciecha Kobyłki, o jatkę. *W obecności szlachetnego Jana Kępanowskiego, burgrabiego kolskiego, oraz podwójciego Bernarda a także przysięgłych ławników stawił się osobiście Wojciech Kobyłka ze swoją żoną Dorotą oraz jej synem Janem, pasierbem wspomnianego Wojciecha Kobyłki. Zeznali oni publicznie, że jatkę narożną naprzeciw lewej strony Rynku, idąc od kościoła [powzdali] Wojciechowi Kupcowi za 3,5 grzywny i 2 grosze. Gdyby zatem wspomniany Wojciech miał kupca, wówczas Wojciech kupiec ani więcej ani mniej, tylko swoją sumę ma otrzymać. Gdyby zaś nie mieli kupca, wówczas Wojciech Kobyłka winien zachować wieczyste milczenie, a Wojciech kupiec z wyroku sądu wieczysty pokój. Działo się to w dniu jak wyżej.*

529. Causa Alberti sartoris de Gluszyna cum Jacobo Jurek pro concordia superiori nominata. Coram prefatis superius nominatis constitutus Mathias Szwolina de Slu[...] procurator Jacobi Jurek ex decreto iuris proposuit inter Albertum prefatum, quia tamen obligatus es[t] inscriptioni superiori notata defendere propriis impensis ab omnibus amicis pro concordia, quam recepit secum pro sorte sibi [...] post manum defunctam olim Jurkowa, qui stans [...] Deum ad || [...] dominus Jacobus Jurek istam concordiam per probos homines factam sibi fecit induci in librum scabinorum secundumque inscriptionem [...] et filiabus [...] et amicis omnibus pacem habent, prout lacijs in superiori descriptione pariter et super hoc prefatus Albertus sartor misit ad ius. Ius habendo Deum preoculis decrevit prima inscriptione firmiter

[s. 238]

tenere perpetuumque silencium Jacobo dicto Jurek et Alberto prefato eviter-nam pacem sub vadio in superiori inscriptione notato. Super quod memoriale arram Albertus solvit. Actum et datum quo supra.

529. *Sprawa krawca Wojciecha z Głuszyny z Jakubem Jurkiem w sprawie wyżej wspomnianej ugody. *W obecności wyżej wymienionych stawił się Maciej Szmolina ze Słu[pcy], pełnomocnik Jakuba Jurka. Z orzeczenia sądu zaproponował [ugodę] ze wspomnianym Wojciechem, ponieważ jednak był zobowiązany powyższym zapisem bronić się własnymi [środkami] przed wszystkimi bliskimi w sprawie ugody, którą otrzymał dla siebie [...] po zmarłej Jurkowej, który stojąc [...] pan Jakub Jurek tę ugodę uczynioną przez godnych ludzi dokonał wpisu do księgi ławniczej. Według zapisu [...] i córek [...] i wszystkich bliskich ma pokój zachować, tak jak szerzej znalazło się w powyższym zapisie. W związku z tym Wojciech uiścił pamiętne. Działo się jak wyżej.*

Anno Domini 1528 ius generale per nobilem Laurencium Boszky burgrabium Colensem vicequeadvocatum [s] Bernardum scabinosque iuratos Bartholomeum pellificem, Stanisłao Pyrchala, Thoma Lyszek Symone Kyernoszek, Stephano sutore, Stanisłao Czychovlsł, Blasio sartore feria sexta post Conductum Pasche [24 IV 1528] est celebratum.

***W roku Pańskim 1528 sąd wielki** odbył się wobec szlachetnego burgrabiego kolskiego Wawrzyńca Boskiego i podwójciego Bernarda oraz przysięgłych ławników, kuśnierza Bartłomieja, Stanisława Pierzchały, Tomasza Liska, Szymona Kiernoska, szewca Szczepana, Stanisława Cichowlazła, krawca Błażeja.

Secunda iuris feria quinta in vigilia Stanislai [7 V 1528] per nobilem Laurencium Boszky burgrabium Colensem vicequeadvocatum [s] Bernardum unacum scabinis superius nominatis est celebratum.

***Drugi sąd** odbył się w czwartek w wigilię [św.] Stanisława wobec szlachetnego burgrabiego kolskiego Wawrzyńca Boskiego oraz podwójciego Bernarda wraz z ławnikami wyżej wymienionymi.

Tercia iuris feria sexta ante Urbani festum [22 V 1528] per nobilem Laurencium Boszky burgrabium Colensem necnon viceadvocatum Bernardum unacum suis scabinis iuratis superius nominatis est celebratum.

***Trzeci sąd** odbył się w piątek przed [św.] Urbanem wobec szlachetnego burgrabiego kolskiego Wawrzyńca Boskiego, jak również podwójciego Bernarda wraz z ławnikami wyżej wymienionymi.

Quarta iuris feria sexta ante Trinitatis festum [5 VI 1528] per nobilem Laurencium Boszky burgrabium Colensem vicequeadvocatum [s] Bernardum

unacum scabinis iuratis superius nominatis est celebratum, cuius acta in hunc modum sequuntur.

**Czwarty sąd odbył się w piątek przed [niedzielą] Trójcy Świętej w obecności szlachetnego burgrabiego kolskiego Wawrzyńca Boskiego, jak również podwójciego Bernarda wraz z ławnikami wyżej wymienionymi, którego sprawy następują w ten sposób.*

|| **530. Causa Johannis Rokytha cum Jacobo pileatore dicto Phosarz pro orto.** |=Coram nobili Laurencio Boszky burgrabio Colensi viceadvocatoque Bernardo necnon scabinis iuratis superius nominatis veniens Jacobus pileator dictus Phosarz, non compulsus nec coactus, nec aliquo errore sinistro seductus, fretus cum consilio suo suorumque fassus est vendidisse ortum Johanni Rokytha extra civitatem, iacentem ex parte agrorum parte sinistra tendendo versus aream civitatis nominati, pro mrc. octo numeri et monete Polonialis in terra curentis. Quiquidem Jacobus superius nominatus resignavit eundem ortum Johanni Rokytha, qui veniens circa resignationem, duas mrc. illi dedit pro prima rata et reliquum autem pecuniarum, videlicet mrc. sex, obligatus est et tenetur prefato Jacobo annuatim pro festo Pentecostes et duas mrc., quas totalis solucio facta fuerit,olvere. Qui Johannes Roktyha omnimodam potestatem habebit eundem ortum vendendi in placitusque usus convertendi, prout sibi melius videbitur. Idemque Johannes obligatus est seipsum ei solucionem pro tribus superius nominatis non fecerit sub vadio sxg. Super quo solidavit. Actum et datum quo supra.=| <Anno Domini 1529 feria sexta post Pentecosten [21 V 1529] Johannes Roktyha secundum quod obligatus est in superiori obligatione posuit Jacobo pileatori duas mrc.>

[s. 239]

530. *Sprawa Jana Rokity z kapelusznikiem Jakubem zwanym Fosarz o ogród. *Przed oblicze szlachetnego burgrabiego kolskiego Wawrzyńca Boskiego oraz podwójciego Bernarda, jak również przysięgłych ławników wyżej wymienionych przybył kapeluszniak Jakub zwany Fosarz, nie przymuszony ani nie zniewolony, ani nie zwiedziony innym błędem, zasięgnąwszy opinii własnej oraz bliskich, który oświadczył, że sprzedał Janowi Rokicie ogród, znajdujący się poza miastem od strony pól z lewej strony ku miastu za 8 grzywien obiegowej liczby i monety polskiej. Wspomniany Jakub powzdał ten ogród Janowi Rokicie, który stawiając się w sprawie powzdania dał mu 2 grzywny jako pierwszą ratę, a pozostałą część pieniędzy, to jest 6 grzywien, zobowiązany jest płacić rocznie wspomnianemu Jakubowi na święto Zesłania Ducha Świętego 2 grzywny, aż cała kwota zostanie uiszczona. Tenże Jan Rokita będzie miał wszelką możliwość sprzedania rzeczzonego ogrodu, jak tylko uzna za stosowne, i zamieniania go na własny użytek zgodnie z tym, co uzna*

dla siebie za właściwsze. Ten sam Jan zobowiązuje się sam, jeśli nie dokona zapłaty przed trzema wyżej wymienionymi, pod karą 1 kopy. Względem tego zapłacił [pamiętne]. Działo się dnia jak wyżej. <Roku Pańskiego 1529 w piątek po Pięćdziesiątnicy Jan Rokita zobowiązany powyższym zapisem uiścił kapelusznikowi Jakubowi 2 grzywny.>

531. Causa Blasii Skowronek cum Mathia dicto Vyech de Boryslavyczą.

In eodem iudicio bannito constitutus personaliter Blasius Skowronek unacum Bernardo viceadvocato necnon Curczych Andrea antiqui consuli providique Nicolao Kuyawka coram nobili Laurencio Boszky burgrabioque Colensi scabinisque iuratis superius nominatis fassi sunt, quia Mathias Vyech dictus [-Deryslavyczą-] de Boryslavyczą, Blasium dictum Skowronek civem Colensem libere in omnibus, que illi dederat servare dimisit, qui Mathias Vyech eandem resignationem eadem predictae fecit et eandem cognitionem in librum scabinorum iuratorum inscribere fecit. Super quod Blasius prius nominatus arram solvit. Actum et datum die quo supra et anno.

531. *Sprawa Błażeja Skowronka z Maciejem zwanym Wiech z Borzysławic. *Przed tym samym sądem gajonym stawił się osobiście Błażej Skowronek razem z podwójcim Bernardem oraz starym rajcą Andrzejem Kurczychem i przezornym Mikołajem Kujawką wobec szlachetnego burgrabiego kolskiego Wawrzyńca Boskiego i ławników przysięgłych wyżej wymienionych. Obecni oświadczyli, że Maciej Wiech zwany z Borzysławic uwalnia Błażeja zwanego Skowronkiem, obywatela kolskiego, od wszystkiego, co mu dał. Maciej Wiech niniejsze powzwanie polecił wpisać do księgi ławników. W tej sprawie wyżej wspomniany Błażej uiścił pamiętne. Działo się to w dniu i roku jak wyżej.*

[s. 240]

|| 532. Causa Stanislai Zlypan cum Mathia coqwo castrensi pro domo.

[=In eodem iudicio bannito constitutus personaliter Nicolaus Kvyawka coram nobili Laurencio Boszky burgrabio Colensi, coram viceadvocato Bernardo iuratisque superius nominatis ex commissione Mathie coquii castrensis domum iacentem in platea Castrensi eundo versus arcem eiusdem civitatis versus manum dextram, parte una Jacobi Buyala, parte vero alia platee, resignavit domum Stanislao Zlypan venditam pro novem fert. per eundem Mathiam superius nominatum. Circa quam resignationem Stanislaus superius nominatus sxg. dedit. Residuum autem pecuniarum, videlicet mrc., idem Stanislaus obligatus est et tenetur Mathia superius nominato ad Thorunia per Jacobum mercatorem civem Colensem mittere, si autem illi non miserit Stanislaus eandem mrc.; extunc idem Mathias si pro eadem peccunia venerit in Collo [s] obligatus est omnes expensas solvere idem Stanislaus. Actum, datum, anno, die quo supra.=]

532. *Sprawa Stanisława Złegopana z kucharzem zamkowym Maciejem o dom. *Przed tym samym sądem gajonym osobiście stawił się Mikołaj Kujawka wobec szlachetnego burgrabiego kolskiego Wawrzyńca Boskiego, podwójciego Bernarda oraz przysięgłych wyżej wymienionych na żądanie kucharza zamkowego Macieja o dom leżący przy ulicy Zamkowej, idąc w stronę zamku po prawej stronie, z jednej obok Jakuba Bujaty, a z drugiej strony przy innej ulicy, powzdał dom Stanisławowi Złemupanu sprzedany za 9 wiardunków przez wyżej wymienionego Macieja. Odnosnie tego powzdania wyżej wymieniony Stanisław dał 1 kopę. Resztę pieniędzy, to jest 1 grzywnę, tenże Stanisław jest winien i ma wysłać wspomnianemu Maciejowi do Torunia przez kupca Jakuba, obywatela kolskiego, gdyby zaś mu Stanisław nie wysłał tej grzywny, wtedy sam Maciej, jeśli przyjdzie po te pieniądze do Koła, Stanisław będzie zobowiązany pokryć wszystkie wydatki. Działo się to w roku i dniu jak powyżej.*

533. Causa Gregorii pileatoris cum.

533. *Sprawa Grzegorza kapelusznika z.

|| 534. Causa Stanislai Zlypan cum Marco Judeo pro hereditate seu domo. [=Sub eodem iudicio bannito constitutus Stanislaus Zlypan publice fassus est domum iacentem parte una platee versus, altera vero platee dicte Blanky, Marco Judeo pro undecim mrc. numeri et monete in terra currentis vendiderat. Cui idem Stanislaus Marco eundem domum resignavit, ita longe et late, prout solus habuit et tenuit pro se suisque legitimis nil reservando, et circa hanc resignacionem Judeus Marcus Stanislao prefato dederat mrc. <novem> |-octo cum media-|. Residuum autem pecuniarum, videlicet duas <mrc.> |-sxxg.-| idem Marcus prefato Stanislao tenetur dare pro festo Allexii sancti |-festum-| per decursum unius anni, verum idem Stanislaus secundum conductaminem, quam fecerat cum Judeo tenetur illi ad festum Bartholomei proximo venturo tectum et pavementum, ut dare, reformare et hac sub amissione duarum mrc. Si autem Judeus prefatus pecunia Stanislao ad tempus determinatum non dederit, amittit hereditatem. Actum et datum die quinta in crastino Marthe [28 VII 1528] anno quo supra.^a

[s. 241]

^a Elementy daty nie zgadzają się, wspomnienie św. Marty w 1528 r. przypadało bowiem we wtorek.

534. *Sprawa Stanisława Złegopana z Żydem Markiem o dziedzictwo, czyli dom. *Przed tym samym sądem gajonym stawił się osobiście Stanisław Zlypan publicznie oświadczając, że sprzedał Markowi Żydowi dom znajdujący się z jednej strony przy ulicy, zaś z drugiej przy ulicy zwanej Blankami za 11 grzywien liczby i monety obiegowej. Sam Stanisław powzdał ten dom Markowi, tak wzdłuż i wszerz, jak sam posiadał, niczego dla siebie ani dla*

swoich prawowitych spadkobierców nie zachowując. W sprawie tego powzdania Marek Żyd dał wyżej wymienionemu Stanisławowi 9 grzywien. Resztę należności, to jest 2 grzywny, tenże Marek ma dać rzeczonemu Stanisławowi na dzień św. Aleksego w ciągu jednego roku, zaś tenże Stanisław według umowy, którą miał u Żyda, ma mu na najbliższe święto Bartłomieja przekazać, aby dać, przekształcać i pod groźbą utraty 2 grzywien. Jeśli zaś wspomniany Żyd nie da na ustalony czas pieniędzy Stanisławowi, wówczas utraci dziedzictwo. Działo się w czwartek, nazajutrz po [św.] Marcie, w roku jak wyżej.

535. Concordia per arbitros facta inter virum venerabilem plebanum Cleceviensem et inter Johannem Dlugy pro hereditate. Anno Domini 1529 feria VI post festum Purificacionis Virginis Marie [5 II 1529] [ve]niens honorabilis dominus Symon mansionarius Colensis tanquam verus [...]imus institutor domini curati Cleczyeuensis fassus est coram iure bannito, quod inter prefatum virum et Johannem Dlugy et Felicianum prevignum Johannis dicti Dlugy pro omnibus rebus hereditariis ut auro, argento tam in civitate quam extra, mobilibus et immobilibus et aliis quocumque nomine vocentur facta est concordia. Cui quidem Feliciano previgno suo Johannes Dlugi obligatus est, se dare mrc. 8 numeri et monete in terra currentis eo modo, quod pro nundinis infra octavas Corporis Christi tenetur 4 mrc. reponere in absentia Feliciani in manus dicti Symonis prefati, 4 autem mrc. reliquas pro festo Exaltacionis Crucis Sancte terminis et iudiciis invadiate se sequentibus. [...] inter argenteum et a die hodierna per duas septimana[s]; quem neque Felicianus neque plebanus prefatus neque Dlugy m[...] habere debent fratres Felicianum et Jacobum filium Johannis Dlu[gy] facta sunt [s] concordia. Quam concordiam, qui non tenuerit [...] penam triginta mrc. pro domino decem, pro arbitris decem, pro actore decem, pro Johanne Dlugy dominus Symon et [Ma]thias Nyewczas et Andreas Curczyelo fideiusserunt, pro Feliciano autem plebanus Cleczyviensis et Bernardus misit. || Anno Domini 1529 feria VI post Valentini [19 II 1529] veniens Johannes Dlugy in ius bannitum reposuit mrc. septem numeri et monete in terra currentis, secundum quod obligatus est idem Johannes prefatus. Quas mrc. dominus Symon mansionarius |-prefati| institutor verus et legitimus Feliciani previgni Johannis Dlugy fassus est se recipere unam vero mrc., videlicet octavam. Obligatus est idem Johannes ante terminos prefixos reponere. Cingulum item argenteum deauratum idem Johannes in cistam scabinorum reposuit.

[s. 242]

535. *Uгода zawarta za pośrednictwem arbitrów między czcigodnym proboszczem kleczewskim a Janem Długim o dziedzictwo. Roku Pańskiego 1529 w piątek po święcie Oczyszczenia Najświętszej Maryi Panny, przybył

czcigodny Szymon, mansjonarz kolski, jak i [...] pełnomocnik plebana kleczewskiego, by oświadczyć przed sądem gajonym, że między wyżej wymienionym mężem a Janem Długim i Felicjanem pasierbem Jana zwanego Długim zawarta została ugoda w sprawie wszystkich rzeczy spadkowych, jak złoto, srebro, ruchomości i nieruchomości, tak w mieście jak i poza nim, oraz innych, jakkolwiek by je nazwać. W owej ugodzie Felicjanowi, swemu pasierbowi, Jan Długi zobowiązał się dać 8 grzywien liczby i monety obiegowej w kraju w taki sposób, że na jarmark w oktawie Bożego Ciała pod nieobecność Felicjana ma złożyć 4 grzywiny na ręce rzeczzonego Szymona, zaś 4 pozostałe grzywiny na święto Podwyższenia Krzyża Świętego w terminach bezpośrednio po sobie następujących od dziś przez dwa tygodnie; którego ani Felicjan, ani rzeczony proboszcz, ani Długi [...] powinni mieć bracia Felicjana i Jakuba, syna Jana Długiego, zawarta została ugoda. Której to ugody, jeśli nie dotrzyma [...] karę 30 grzywien; 10 dla pana, 10 dla sędziów, 10 dla powoda. Za Jana Długiego poręczyli Szymon i Maciej Niewczas oraz Andrzej Kurczych, zaś za Felicjana proboszcz kleczewski i Bernard. Roku Pańskiego 1529, w piątek po św. Walentym, Jan Długi przybył na sąd gajony i złożył 7 grzywien liczby i monety obiegu krajowego, do czego był zobowiązany. Które to grzywiny mansjonarz Szymon prawdomówny i prawowity pełnomocnik Felicjana, pasierba Jana Długiego, oświadczył, że otrzymał 1 grzywnę, to znaczy ósmą. Wspomniany Jan zobowiązał się złożyć [tę kwotę] przed ustalonymi terminami. Złożył również w szkatule ławników srebrny pozłacany pas.

Anno Domini 1528 ius generale per nobilem Laurencium Boszky burgrabium Colensem est celebratum feria VI post Michaelis [2 X 1528], vicequadvocatum Johannem Szmarszly scabinosque iuratos Bartholomeum pellificem, Stanislaum Pyrchala, Symonem Kyernoszek, Thomam Lyszek, Albertum Jarzaby, Stanislaum Czychovlaszl et Blasium Vathly.

**Roku Pańskiego 1528 sąd powszechny odbył się w piątek po [święcie] Michała wobec szlachetnego burgrabiego kolskiego Wawrzyńca Boskiego i podwójciego Jana Zmarzłego oraz ławników: kuśnierza Bartłomieja, Stanisława Pierzchały, Szymona Kiernoska, Tomasza Liska, Wojciecha Jarząba, Stanisława Cichowlazla i Błażeja Wątlego.*

Secunda iuris feria sexta post Galli [23 X 1528] per nobilem Laurencium Boszky burgrabium Colensem unacum viceadvocato Johanne Szmarszly simulque suis scabinis iuratis super enumeratis est celebratum.

**Drugi sąd odbył się w piątek po [św.] Gawle wobec szlachetnego burgrabiego kolskiego Wawrzyńca Boskiego razem z podwójcem Janem Zmarzłym a także z wyżej wymienionymi ławnikami.*

Tercia iuris feria VI ante festum Omnium Sanctorum [30 X 1528] per nobilem Laurencium Boszky burgrabium Colensem vicequeadvocatum [Johan]nem Szmarzły unacum suis [-consulatu superius enumerato-] [s]cabinis iuratis est celebratum.

**Trzeci sąd odbył się w piątek przed świętem Wszystkich Świętych wobec szlachetnego burgrabiego kolskiego Wawrzyńca Boskiego oraz podwójciego Jana Zmarzłego razem z wyżej wymienionymi ławnikami.*

[s. 243]

|| **Quarta iuris** feria VI post Martini [13 XI 1528] per nobilem Laurencium Boszky burgrabium Colensem vicequeadvocatum Johannem Szmarzły unacum suis scabinis iuratis superius enumeratis est celebratum.

**Czwarty sąd odbył się w piątek po [św.] Marcinie wobec szlachetnego burgrabiego kolskiego Wawrzyńca Boskiego i podwójciego Jana Zmarzłego razem z ławnikami wyżej wymienionymi.*

Anno Domini 1529 ius generale per nobilem Laurencium Boszky burgrabium Colensem vicequeadvocatum Johannem Szmarzły unacum suis scabinis iuratis Bartholomeum pellificem, Stanislaum Pyrzchała, Symonem Kyernoszek, Thomam Lyszek, Albertum Jarzaby, Stanislaum Czychowlasz et Blasium Vathly feria VI infra octavas Trium Regum [8 I 1529] est celebratum.

**Roku Pańskiego 1529 sąd powszechny odbył się wobec szlachetnego burgrabiego kolskiego Wawrzyńca Boskiego oraz podwójciego Jana Zmarzłego razem z przysięgłymi ławnikami kuśnierza Bartłomieja, Stanisława Pierzchały, Szymona Kiernoska, Tomasza Liska, Wojciechem Jarzabą, Stanisława Cichowlazła oraz Błażeja Wątlego.*

Secunda iuris feria VI post Agnetis [22 I 1529] per nobilem Laurencium Boszky burgrabium Colensem vicequeadvocatum Johannem Szmarzły unacum suis iuratis scabinis superius enumeratis est celebratum.

**Drugi sąd odbył się w piątek po [święcie św.] wobec szlachetnego burgrabiego kolskiego Wawrzyńca Boskiego oraz podwójciego Jana Zmarzłego razem z ławnikami wyżej wymienionymi.*

Tercia iuris feria VI post Purificationis Virginis [5 II 1529] per nobilem Laurencium Boszky burgrabium Colensem vicequeadvocatum unacum Szmarzły unacum suis iuratis scabinis superius enumeratis est celebratum.

**Trzeci sąd odbył się w piątek po święcie Oczyszczenia Najświętszej Maryi Panny wobec szlachetnego burgrabiego kolskiego Wawrzyńca Boskiego oraz podwójciego Jana Zmarzłego razem z wyżej wymienionymi ławnikami.*

Quarta iuris feria VI post Valentini [19 II 1529] per nobilem Laurencium burgrabium Colensem vicequeadvocatum et scabinis superius enumeratis est celebratum, cuius acta sequun[tur].

**Czwarty sąd odbył się w piątek po [św.] Walentym wobec szlachetnego burgrabiego kolskiego Wawrzyńca Boskiego oraz podwójciego wraz z ławnikami wyżej wymienionymi, którego sprawy następują.*

|| **536. Causa Ade Nabszdzidomek cum Stachna Laszkoronoua pro domo.** Coram iure bannito die superius dicta veniens Sthachna Laszkoronoua fassa est se domum in plathea versus Povyerczą iacentem parte una Wolszky altera vero Lyszych [vendidisse]. Quamquidem domum prefata Sthachna Ade prefato resignaverunt [s], ita longe et late, prout sola tenuit, nil pro se suisque posteris relinquendo. Cui dumtaxat prefata Sthachna ad mortem suam cameram ab eodem Adam privaverat habere liberam. Circa quam resignacionem fassa est prefata Laszkoronova se accepisse mrc. quatuor, residuum autem pecunie obligatus est Adam ad terminos infrascriptos, videlicet pro festo Trium Regum duas mrc. anni Domini 1530 et sic idem Adam pro eadem festo superius nominato semper obligatus est duas mrc. reponere, quoad totalis summa. Item mrc. cum media facta fuerit. Actum die quo supra. <Anno Domini 1530 dominica Rogacionum [22 V 1530] reposuit 2 mrc. secundum quod obligatus est in superiorem obligacionem.> <Item anno Domini 1531 Adam [-abszdy-] Nabszdzidomek feria VI ante Purificacionis proxima [27 I 1531] posuit duas mrc. exequutoribus olim Laskoronova iuxta superiorem obligacionem.> <Vide.>

[s. 244]

536. *Sprawa Adama Nabǳidomka ze Stachną Laszkoronową o dom. We wspomnianym wcześniej dniu przed sądem gajonym stawiała się Stachna Laszkoronowa i oświadczyła, że dom przy ulicy w stronę Powiercia, graniczący z jednej strony z Wolskim, a z drugiej z Liskiem, powzdala wspomnianemu Adamowi, tak wzdłuż i wszerz, jak sama posiadała, niczego nie zachowując dla siebie ani swoich spadkobierców. Wspomniana Stachna do swojej śmierci zachowała w nim izbę. W kwestii powzdania Laszkoronowa oświadczyła, że otrzymała 4 grzywny, zaś resztę pieniędzy Adam zobowiązał się złożyć w wyżej określonych terminach, to znaczy na święto Trzech Króli roku Pańskiego 1530 2 grzywny. Wspomniany Adam na każde wyżej wspomniane święto zobowiązał się uiszczać 2 grzywny aż do pełnej spłaty. Tak 1,5 grzywny zostało zapłacone. Działo się w dniu jak wyżej. <Roku Pańskiego 1530 w niedzielę Krzyżową uiszczył 2 grzywny tytułem tego powzdania zgodnie z powyższym zobowiązaniem.> <Tak samo roku Pańskiego 1531 Adam Nabǳidomek w piątek przed [świętem] Oczyszczenia [Najświętszej Maryi Panny] uiszczył

2 grzywny wykonawcom zmarłej Laszkoronowej tytułem powyższej należności.> <Patr.>

537. Causa Johannis Roszga cum Martino Bednarz pro domo. |=Coram iure bannito eodem providus Martinus Bednarz veniens sanus corpore suo coactus nec compulsus, fassus est domum, que cessit iure hereditario super uxorem suam Margaretham post manum defunctam patris sui dicti Zavyly, iacentem parte una Mazu[...]k, parte altera [...]szkora pro tribus mrc. numeri [et] monete Polonialis. Quamquidem domum prefatus Martinus [pre]fato Johanni resignavit, ita longe et late, prout solus tenuit, pro se suisque posteris nil relinquendo. Circa quam resignacionem Martinus fassus est se a Johanne recepisset fert. septem. Residuum autem pecuniarum, videlicet sxg. [...] prefatus Johannes obligatus est pro festo Exaltacionis [Sanc]te Crucis proxime venientis reponere. Actum et [...] die, loco quo supra. <[...]533 feria sexta proxima post Agnetis [24 I 1533] [...] providus Adam Nabdz[...] iudicio reposuit duas mrc. pro domo empta a Stachna [...] Jacobo Sosnowszky et Jacobo mercatori iuxta superior[...] solute. XII mrc. solute. Predictus Adam sabbato in crastino do[...]tka domo.> || <-cas exequutoribus posuit.>

[s. 245]

537. *Sprawa Jana Róży z Marcinem Bednarzem o dom. *Przed obliczem sądu gajonego stanął przezorny Marcin Bednarz, zdrowy na ciele i nie przymuszony ani zniewolony, i oświadczył, że dom, który prawem dziedzicznym przypadł na jego żonę Małgorzatę jako spadek po jej ojcu zwanym Zawiłym, znajdujący się z jednej strony przy Mazu[r]ku, a z drugiej [...]szkora, powzdał Janowi za 3 grzywny liczby i monety polskiej. Wspomniany Marcin powzdał ten dom rzeczonemu Janowi, tak wzdłuż i wszerz, jak sam posiadał, nie zachowując nic dla siebie ani dla swoich potomków. W kwestii tego powzdania Marcin oświadczył, że otrzymał od Jana 7 wiardunków. Pozostałą kwotę natomiast, czyli kopę, [...] wspomniany Jan jest zobowiązany złożyć do najbliższego święta Podwyższenia Krzyża Świętego. Działo się i [...] w dniu i miejscu jak wyżej. <[...]533 w piątek po [św.] Agnieszce [...] przezorny Adam Nabdz[idomek] sądu złożył 2 grzywny za dom kupiony od Stachny [...] Jakubowi Sosnowskiemu i Jakubowi kupcowi w sprawie powyższ[...] uiszczone. 12 grzywien zapłacono. Wyżej wymieniony Adam w sobotę dzień po [...] domu.>*

538. Causa Anthonii Larzynysza cum Johanne Vyelgusek pro domo. In eadem iure bannito constitutus personaliter Johannes Vyelguszek fassus est domum in platea Cracoviensis vendidisse Anthonio suo genero pro fert. septem, eandem domum iacentem parte una Martino Szavora, parte vero alia Nicolai serifabri. Quamquidem domum prefatus Johannes Anthonio suo

genero circa ius bannitum, ita longe et late, prout solus tenuit, nil pro se suisque posteris remanens resignavit. Circa quam resignacionem Johannes fassus est mrc. unam a suo genero accepisse, tres fert. vero ad terminos inferius descriptos, videlicet pro octava Corporis Christi unum fert. Anthonius obligatus est reponere, mediam autem mrc. pro festo Exaltacionis Anthonius suo genero [s] obligatus est. Actum et datum die, anno quo supra.

538. *Sprawa Antoniego Larzynyszy z Janem Wielgusem o dom. *Przed sądem gajonym osobiście stawił się Jan Wielgusek i oświadczył, że dom przy ulicy Krakowskiej sprzedał Antoniemu, swojemu zięciowi, za 7 wiardunków. Jest to ten sam dom, który leży z jednej strony przy Marcinie Zaworze, a z drugiej przy ślusarzu Mikołaju. Rzeczony dom wspomniany Jan powzdał swojemu zięciowi Antoniemu przed sądem gajonym, tak wzdłuż jak i wszerz, jak sam posiadał, nie zachowując niczego dla siebie ani swoich potomków. Odnośnie tego powzdania Jan oświadczył, że otrzymał 1 grzywnę od swojego zięcia, zaś Antoni zobowiązany jest złożyć swojemu teściowi 3 wiardunki do terminu podanego powyżej, czyli 1 wiardunek na oktawę Bożego Ciała, zaś ½ grzywny na święto Podwyższenia [Krzyża Świętego]. Działo się to dnia i roku jak wyżej.*

539. Causa venerabilis viri curati Colensis cum amicis pie memorie Margarethe dicte Scrobanina. In eodem iure bannito coram burgrabio Laurencio Boszky celebrato venerabilis vir Mathias curatus Colensis cum Andrea Kurczych veri et legitimi patroni testamenti pie memorie Margarethe dicte Scrobanyna fassi sunt, his infrascriptis amicis et consangvineis eadem Scrobanyna satisfactoris prout ultimam eius voluntatem et testamentum et primo [-Johanni Kath-] Martino Katlo in Cleczew moram degenti caldar et mediam mrc. Item Andree Palucho de Minori Lypszthowko eciam mediam mrc. Item Johanni de Lagywnyky dicto Trzubovycz unum fert., qui prefatus Johannes pro fratre suo Alberto fideiussit et eciam partem eius accepit, videlicet unum fert. Item Johanni de Maiori Lypszthowo 18 gr. Quiquidem pre[...] Martinus Katlo, Andreas Paluch, Johannes de Lagewnyky et Johannes de Maiori Lypszthowo fassi sunt [coram] iure bannito eadem a prefato viro domino Mathia cur[...] et Andrea Kurczych se [-satis-] solucionem secundum [...] et ultimam voluntatem accepisse, de quibus omnibus liberum [...] domini curati Colensis cum Andrea Curcyczlo super quod [...] arram vir prefatus iuxta ius dedit. <Vide.> <Anno Domini 1533 feria sexta proxima post festum Conversionis Pauli [31 I 1533] Adamus Nabszdydomek coram bannito iudicio posuit duas m[rc. monete] et numeri Polonicalis pro hereditate empta a Stachna super [...] executoribus eius, testes scilicet Jacobus Szossnowski et J[...]la superiorem

obligationem summam iam solute decem [...].> <Pro Adamo Nabszdydomek. Anno Domini 1535 feria sexta [...] Nabs[.]domek tres mrc. reli[...].>

539. *Sprawa czcigodnego proboszcza kolskiego z krewnymi zmarłej Małgorzaty zwanej Skrobaniną. *Przed sądem gajonym, przed obliczem burgrabiego Wawrzyńca Boskiego, stawili się kolski proboszcz Maciej z Andrzejem Kurczychem, prawdziwi i prawowici wykonawcy testamentu zmarłej Małgorzaty zwanej Skrobaniną. Oświadczyli, że tym niżej wymienionym bliskim i krewnym zadośćuczynili zgodnie z jej ostatnią wolą i testamentem, i po pierwsze Marciniowi Katlo mieszkającemu w Kleczewie kociolek i i ½ grzywny. Dalej Andrzejowi Paluchowi z Lubstówka Mniejszego również ½ grzywny. Tak samo Janowi z Łagiewnik zwanemu Trzubowicz 1 wiardunek, który rzeczony Jan poręczył za swojego brata a także przyjął jego część, to znaczy 1 wiardunek. Tak samo Janowi z Lubstówka Większego 18 grzywien. Wspomniani Marcin Katlo, Andrzej Paluch, Jan z Łagiewnik oraz Jan z Lubstówka Większego oświadczyli przed obliczem sądu gajonego, że od rzeczonego Macieja Pro[boszcza] i Andrzeja Kurczycha zapłatę według [...] i ostatnią wolę otrzymał, [...] z których [...] plebana kolskiego z Andrzejem Kurczychem o te [...] pamiętne wyżej wzmiankowany mąż dał zgodnie z prawem. <Patrz.> <Roku Pańskiego 1533 w piątek po święcie Nawrócenia św. Pawła Adam Nabzdzidomek przed sądem gajonym uiścił 2 grzywny monety i liczby polskiej za dziedzictwo nabyte od Stachny [...] jej wykonawcom, świadkami Jakub Sosnowski i [...] kwotę powyższego zobowiązania już zapłacono 10 [...].> Za Adama Nabzdzidomka. Roku Pańskiego 1535 w piątek [...] Nabs[.]domek 3 grzywny pozo[stał].>*

[s. 246]

|| **540. Causa Mathie Vyelgusz cum Katherina Mrzewczyna pro domo.** Veniens iudicium bannitum Katherina Mrzewczyna sponte, non coacta nec aliquo dolo seducta fassa est domum iacentem in Circulo, parte una Straczyplug, parte vero altera Kopythowa, provido Mathie Vyelgusz pro sex. mrc. vendidisse. Quamquidem domum Katherina prefata, ita late et longe, prout sola tenuit, pro se suisque posteris et legitimis et successoribus nihil relinquendo, prefato Mathie resignavit. Circa quam resignacionem prefata Katherina fassa est se a Mathia tres mrc. accepisse, aliis autem tres ad terminos statutos, videlicet secunda iuris post Michelis per unam mrc. per tres annos, quoad totalis solutio trium mrc. facta fuerit. Ad quamquidem domum filii sui duo, videlicet Johannes et Georgius et una filia Margaretha post mortem patris sui prefati Mathie Vyelgusz nichil debent facere, verum se ad terminum prefixum Mathias prefatus non ducit per mrc., ut se circa ius obligaverat, tunc domum et hereditatem amittere tenetur. Datum et actum die quo supra. Super que prefatus Mathias dedit arram. <Anno 1530 dominica Rogacionum

Katherina Mrzewczyna fassa est a Mathia Vielgusz accepisse unam mrc. pro ut obligatus [...] superiori obligatione.> <Item feria sexta proxima post Pentecostes festum Catherina Mrzewczyna fassa est reliquas duas mrc. se accepisse a Mathia Vyelgus[...] per predictarum et sic plenam solutionem sex mrc. persolvit anno Domini 1532.>

540. *Sprawa Macieja Wielguska z Katarzyną Mrzewczyną o dom. *Stawiła się na sąd gajony Katarzyna Mrzewczyna z własnej woli, nie przymuszona ani jakimś podstępem zwiedziona, by zeznać, że dom położony przy Rynku, między Straciypługiem z jednej a Kopytową z drugiej strony sprzedała Maciejowi Wielguskowi za 6 grzywien. Ten dom wspomniana Katarzyna, tak wzdłuż jak i wszerek jak sama posiadała, powzdala rzeczonemu Maciejowi, niczego nie zachowując dla siebie i swoich potomków oraz prawnych dziedziców. W związku z tym powzdaniem wspomniana Katarzyna oświadczyła, że otrzymała 3 grzywny od Macieja, a 3 kolejne zostaną dopłacone w ustalonych terminach, to jest na drugim sądzie po święcie św. Michała przez trzy lata po 1 grzywnie aż do pełnej spłaty. Za wspomniany dom jego dwóch synów, to jest Jan i Grzegorz oraz córka Małgorzata po śmierci ojca ich Macieja Wielguska niczego nie muszą dopełniać, jednak gdyby wspomniany Maciej nie wywiązał się ze spłaty po 1 grzywnie, jak zobowiązał się na sądzie, wówczas utracą dom. Dano i działo się dnia jak wyżej. W związku z tym wspomniany Maciej zapłacił przysądne. <Roku 1530 w niedzielę Krzyżową Katarzyna Mrzewczyna oświadczyła, że otrzymała od Macieja Wielguska 1 grzywnę zgodnie z jego zobowiązaniem [...] powyższym zobowiązaniu.> <Podobnie w piątek po święcie Pięćdziesiątnicy Katarzyna Mrzewczyna oświadczyła, że pozostałe 2 grzywny otrzymała od Macieja Wielguska za wspomniane i tym samym dokonał pełnej spłaty 6 grzywien roku Pańskiego 1532.>*

Ius causa necessitatis anno Domini 1529 feria VI ante dominicam Letare [5 III 1529] celebratum est per nobilem Laurencium Boszky burgrabium Colensis arcis necnon viceadvocatam Johannem Szmarszly unacum scabinis iuratis superius scriptis.

***Sąd potrzebny** odbył się roku Pańskiego 1529 w piątek przed niedzielą Środopostną wobec szlachetnego Wawrzyńca Boskiego, burgrabiego zamku kolskiego, wraz z podwójcem Janem Zmarzłym i ławnikami wyżej wymienionymi.

541. Causa Laurencii Pyeszczonek cum preconssule et consilibus Mathiaque venerabili viro plebano in Colo tunc executoris existente magistratusque civium unacum vitricis totaque communitate. In eodem iure bannito constitute personaliter viri circumspetti prothoconsul Colensis Mathias Lytphynek unacum suo consulate Bernardo, Mathia Kampa, Stephano sartore

[s. 247]

et Martino Bednarz venerabilique viro Mathias superius expresso unacum vitiricis || Alberto Poczathek et Blasio Skowronek cum consensu magistratus civium tociusque communitatis pariterque cum Laurencio Pyeszczonek herede eiusdem hereditatis, quam vendidit ecclesie totique communitati. In quo iure prefatus Laurencius recognovit publice, quod prefatam hereditatem seu terram eiusdem hereditatis vendit pro 4 mrc. numeri et monete in terra currentis, que hereditas seu terra iacet parte una ecclesie, parte altera vero licostratus seu vie Cracoviensis currentis versus cimiterium. Quam terram predictam prefatis ecclesie et toti communitati resignavit. Circa quam resignacionem prefatus Laurencius recognovit se totam solutionem accepisse. Estque obligatus ab omnibus impedimentis, si que fuerint, suis impensis defendere prefatique consules cum iurato totaque communitate omnimodam facultatem tenendam, possidendam et in usus beneplacitos convertendam habebunt partem ecclesie, partem civitati. Et hec facta sunt ad mandatum magnifici Petri Kmytha capitaneoque Colensi, domino nostro gracioso marsalcoque curie regie maiestatis. Actum et datum die, loco quo supra.

541. *Sprawa Wawrzyńca Piszczonka z wójtem i rajcami oraz Maciejem czcigodnym panem plebanem w Kole, będącym wówczas wykonawcą, i urzędnikami miejskimi wraz z witrykami i całą wspólnotą. Na tym samym sądzie gajonym stawili się osobiście sławni mężowie wójt kolski Maciej Litwinek wraz z rajcami Bernardem, Maciejem Kępą, Szczepanem krawcem, Marcinem Bednarzem oraz wspomnianym czcigodnym panem Maciejem razem z witrykami Wojciechem Początkiem i Błażem Skowronkiem za zgodą urzędników miejskich i całej wspólnoty razem z Wawrzyńcem Piszczonkiem dziedzicem tegoż dziedzictwa, które sprzedał kościołowi i całej wspólnocie. Na tym sądzie wspomniany Wawrzyniec zeznał jawnie, że wspomniane dziedzictwo, czy też ziemię tegoż dziedzictwa, sprzedał za 4 grzywny pieniądza liczby i monety obiegowej w królestwie, które to dziedzictwo, czy też ziemia, znajduje się między kościołem z jednej, a brukowaną drogą czy też ulicą Krakowską biegnącą ku cmentarzowi. Wspomnianą ziemię powzdał wspomnianym osobom, kościołowi i całej wspólnocie. W związku z powzdaniem wspomniany Wawrzyniec zeznał, że otrzymał całą kwotę. Został zobowiązany własnym kosztem uwolnić [wyżej wspomnianych] od wszelkich roszczeń, jeśli takie się pojawią. Wspomnieni rajcy z całym sądem i całą wspólnotą zyskają wszelką możliwość, by dzierżyć, posiadać i obracać na własny użytek wedle uznania, dochowując podziału na pół między kościołem i miastem. To uczyniono z polecenia wielmożnego Piotra Kmity, łaskawego pana naszego i marszałka dworu królewskiego majestatu, burgrabiego Koła. Działo się i dano dnia, miejsca jak wyżej.

542. Causa Andree Nawroczydurka cum Andrea Pyerdalka pro domo cum suo filio Floriano. In eodem iure bannito constitutus personaliter Andreas Pyerdalka cum filio suo Floriano, non coacti nec compulsi, sed bona deliberatione prehabita fassi sunt domum suam propriam in platea Toruniensi, parte una Mathia Lythphynek, altera vero Vysznowszky iacentem, vendere pro mrc. duodecim cum media. Quamquidem domum cum prefatis spectantibus ad cervisiam prefatus Andreas cum suo filio prefato resignaverunt [s], tam longe et late, prout solus tenuit et habuit, pro se suisque legitimis successoribus nil reservando. Circa quam resignacionem prefatus Andreas unacum filio prefato fassi sunt se accipere mrc. sex numeri et monete in terra currentis, residuum autem pecuniarum prefatus Andreas obligatus est se solvere pro festo Martini proxime [...] duas mrc. et ita pro quolibet festo sancti prefati obligatus est se [s] Andreas per duas mrc. reponere, quoad totalis solucio summe superius expresse facta fuerit. Quiquidem Andreas Nawroczydurka habebit omnimodam potestatem eundem domum vendere, commutare, donare et in placitos usus convertere. Acta sunt hec anno, loco, die quibus supra. In cuius evidens testimonium secundum consuetudinem solvit arram. <Anno Domini 1529 feria VI post Martini Andreas faber duas mrc. in tercio iure bannito Andree Pyerdalka pro domo reposuit [...] viceadvocato Symone Kyernozek.> <Anno Domini 1531 feria VI in vigilia Martini [10 XI 1531] tercio [iure] bannito coram nobis Bartholomeo Byelensky burgrabio, Curczech avvocato et iuratis Nicolao Cuyawka, Alberto [...] Andreas Pyerdalka civis noster recognovit, quod [...] solucionem, videlicet XII mrc. cum media Andreas [...] domo ei vendita inter Lythwynek et Vysnyewsky[...].>

542. *Sprawa Andrzeja Nawroczydurka o dom z Andrzejem Pierdalką i jego synem Florianem. *Na ty sądzie gajonym stawili się osobiście Andrzej Pierdalka ze swym synem Florianem, nie zmuszeni ani przynagleni, lecz po głębokim namyśle zeznali, że ich własny dom położony przy ulicy Toruńskiej, między Maciejem Litwinkiem z jednej, a Wiśniowskim z drugiej strony, sprzedają za 12,5 grzywny. Ten dom wraz z wyposażeniem piwowarskim powzdał wspomniany Andrzej ze swym synem, tak wzdłuż i wszerz, jak sam dzierzył i miał, nie zachowując nic dla siebie ani swoich prawnych dziedziców. W związku z powzdaniem wspomniany Andrzej razem z synem oświadczyli, że otrzymują 6 grzywien pieniądza liczby i monety obiegowej w królestwie, resztę zaś pieniędzy wspomniany Andrzej zobowiązany jest zapłacić na najbliższe święto św. Marcina [...] 2 grzywny i tak na każde święto wspomnianego świętego zobowiązany jest Andrzej płacić po 2 grzywny, aż dokona się pełna splata wyżej wymienionej sumy. Andrzej Nawroczydurka zyska wszelką możliwość, by dom ten*

sprzedać, zamienić, darować i obracać na własny użytek wedle uznania. Działo się w roku, miejscu, dniu jak wyżej. Na której rzeczy świadectwo zgodnie ze zwyczajem zapłacił przysądne. <Roku Pańskiego 1529 w piątek po święcie św. Marcina na trzecim sądzie gajonym Andrzej kowal zapłacił za dom 2 grzywny Andrzejowi Pierdalcę [...] podwójciemu Szymonowi Kiernozkowi.> <Roku Pańskiego 1531 w piątek, w wigilię święta św. Marcina na trzecim [sądzie] gajonym przed obliczem naszym, to jest burgrabiego Bartłomieja Bieleńskiego, wójta Kurczycha i ławników Mikołaja Kujawki, Wojciecha [...] Andrzej Pierdalka nasz obywatel zeznał, że [...] splate, to jest 12,5 grzywien Andrzej [...] dom mu sprzedany między Litwinkiem a Wiśniowskim [...].>

[s. 248]

|| Anno Domini 1529 ius generale per nobilem Laurencium Boszky celebratum feria VI post Conductum Pasche [9 IV 1529] necnon viceadvocatum Stanislaum fabrum, Bartholomeum pellificem, Symonem Kyernoszek, Blasium Vathly, Thomam Lyszek, Stanislaum Czychowlaszl, Albertum Jarzaby, Paulum Syodlarz scabinos.

**Roku Pańskiego 1529 sąd wielki odbył się w wobec szlachetnego Wawrzyńca Boskiego oraz podwójciego Stanisława kowala i ławników: kuśnierza Bartłomieja, Szymona Kiernoska, Błażeja Wątlego, Tomasza Liska, Stanisława Cichowlaszla, Wojciecha Jarząba, Pawła Siodlarza w piątek pod pierwszej niedzieli po Wielkanocy.*

Secunda iuris feria IIII ante festum sancti Adalberti [21 IV 1529] per nobilem Laurencium Boszky burgrabium Colensem necnon viceadvocatum Stanislaum fabrum unacum suis scabinis enumeratis est celebratum.

**Drugi sąd odbył się w środę przed świętem św. Wojciecha wobec szlachetnego burgrabiego kolskiego Wawrzyńca Boskiego a także podwójciego Stanisława oraz ławników.*

Tercia iuris feria VI in vigilia sancti Stanislai [7 V 1529] per nobilem Laurencium Boszky burgrabium Colensem necnon viceadvocatum Stanislaum fabrum unacum suis scabinis enumeratis est celebratum.

**Trzeci sąd odbył się w piątek w wigilię św. Stanisława wobec szlachetnego burgrabiego kolskiego Wawrzyńca Boskiego a także podwójciego Stanisława kowala oraz ławników.*

543. Causa Johannis Wuk cum filiabus Dorothee dicte Kopythkowa, Anna et Katherina neptibus olim Barbare oppidane Colensis dicte Kopythowa pro domo seu hereditate. Coram nobili Laurencio Boszky burgrabio Colensi necnon viceadvocato Stanislao fabro unacum suis scabinis superius nominatis constitute personaliter coram iure bannito Anna et Katherina neptes olim Barbare dicte Kopythowa oppidane Colenses fasse sunt domum post

manum defunctam illis cessam vendidisse Johanni Wuk cum omnibus supellectilibus, tam longe et late, prout sole tenuerunt et habuerunt, per manum defectum pro mrc. octo numeri et monete in terra currentis. Quequidem domus parte una Petro Szmarzly iacet, parte vero altera Mathia Vyelgus. Quamquidem domum predictae filie Dorothee, Anna et Katherina, circa ius bannitum predicto Johanni resignaverunt, tam longe et late, prout sole tenuerunt pro se suisque successoribus [-nil-] legitimis aut quovis nomine vocatis nil reservando. Circa quam resignacionem fassae sunt se a predicto Johanne mrc. quatuor accepisse, residuam autem pecuniarum, puta quatuor mrc., ad duos prefixos, videlicet pro festo Michaelis prima iure anno Domini 1530 duas mrc. et duas mrc. pro prima iure per annum. Quemquidem filie Dorothee obligatae sunt prefatum Johannem ab omnibus impedimentis, si quod fuerint defendere. Item Johannes [di]cuts Kopythko de villa Blyszna accepit in mutuum sxg. eorundem [...] cum mrc. tribus superius nominatis. Actum et datum die, loco uti supra. <qua summa 4 mrc. una mrc. debita exposita est> <Anno Domini 1531 coram bannito iudicio Johannes Wnuk rep[...] duas mrc. debiti [...] infrascripti [...] pecunia [...] [Bar]bare Copythowa de Blyszna vyescz> <[an]no Domini 1532 [f]eria sexta an[te] Simonis Ju[de p]roxima [25 X 1532] pro [...] Johannes [...]iti [...]ciam [...]ea [...]di.>

543. *Sprawa Jana Wnuka z córkami Doroty zwanej Kopytową, Anną i Katarzyną, wnuczkami zmarłej Barbary obywatelki kolskiej zwanej Kopytową o dom, czyli dziedzictwo. Wobec szlachetnego Wawrzyńca Boskiego oraz podwójciego Stanisława kowala a także wyżej wymienionych ławników osobiście stawili się przed sądem gajonym Anna i Katarzyna, wnuczki zmarłej obywatelki kolskiej Barbary zwanej Kopytową, i oświadczyły, że dom po jej śmierci sprzedały Janowi Wnukowi wraz ze wszystkimi sprzętami domowymi, tak wzdłuż i wszerz, jak same posiadały po jej śmierci, za 8 grzywien liczby i monety obieguowej w kraju. Ten właśnie dom znajduje się z jednej strony przy Piotrze Zmarzłym, a z drugiej przy Macieju Wielgusie. Ów dom wspomniane córki Doroty, Anna i Katarzyna, przed sądem gajonym powzdały wspomnianemu Janowi, tak wzdłuż i wszerz, jak same posiadały, nie zachowując niczego dla siebie ani dla swoich potomków, ani tym podobnych. W sprawie tego powzdania oświadczyły, że otrzymały od wspomnianego Jana 4 grzywny, a pozostałą część pieniędzy, czyli 4 grzywny, oczekują w dwóch terminach, mianowicie 2 grzywny na święto [św.] Michała na pierwszy sąd w roku Pańskim 1530, i kolejne 2 grzywny na pierwszy sąd za rok. Owe córki Doroty zobowiązane są bronić rzeczzonego Jana od wszelkich roszczeń, gdyby takowe się pojawiły. Podobnie Jan zwany Kopytko ze wsi Blizna przyjął

jako pożyczkę kopę [...] z 3 grzywnami wyżej wzmiankowanymi. Działo się to w dniu, miejscu jak wyżej. <Owa suma 4 grzywien, brakująca 1 grzywna została złożona> <Roku Pańskiego 1531 przed sądem gajonym Jan Wuk zło[żył] 2 grz. opisanego wyżej długu [...] niżej wymienieni [...] pieniądze [Bar]barze Kopytowej ze wsi Blizna> <Roku Pańskiego 1532 w piątek przed [śś.] Szymonem i Ju[da naj]bliższy przed[...] Jan [...].>

[s. 249]

|| **Quarta iuris** feria VI post Pentecosten proxima Trinitatis [28 V 1529] per nobilem Stanislaum fabrum unacum suis scabinis superius nominatis est celebratum.

**Czwarty sąd odbył się w piątek po Zesłaniu Ducha Świętego przed [nie-dziela] Trójcy Świętej wobec szlachetnego, Stanisława kowala oraz ławników wyżej wymienionych.*

544. Causa Stanislai Beszyk cum Nicolao Kolodzyeyek et filio eius Johanne pro agro. Circa ius bannitum die quo supra veniens in conspectu nobilis Laurencii Boszky Colensis arcis burgrabii protunc existentis necnon viceadvocatum Stanislaum fabrum Nicolaus Kolodzyeyek, non compulsus nec coactus, sed fretus sua deliberacione, vendidit agrum, videlicet *pulwloczek*, Stanislaowi Beszyk pro media quarta mrc. numeri et monete in terra currentis, agrum iacentem parte una Petri Myaszok, altera vero parte Michale Maczuda. Quamquidem agrum prefatus Nicolaus, ita longe et late, prout solus tenuit et habuit, unacum orto Stanislaowi Beszyk resignavit. Circa quam resignacionem Nicolaus prefatus fassus est se totalem solucionem accepisse. Quem Stanislaum Beszyk prefatus Nicolaus ab omnibus impedimentis, si que fuerint aut venerint defendere suis propriis [-impedimentis-] impensis. Actum et datum die, anno quo supra.

544. *Sprawa Stanisława Beszyka z Mikołajem Kołodziejkiem i jego synem Janem o pole. *Przed sąd gajony w dniu jak wyżej przybył przed oblicze szlachetnego Wawrzyńca Boskiego, wówczas urzędującego burgrabiego zamku kolskiego, a także podwójciego Stanisława kowala, Mikołaj Kołodziejek, nie przymuszony ani nie zniewolony, ale postępując z własnej woli sprzedał pole, to jest półwłóczek, Stanisławowi Beszykowi za 3,5 grzywny liczby i monety obiegowej w kraju. Jest to pole graniczące z jednej strony z Piotrem Miąskim, a z drugiej z Michałem Maczudą. To właśnie pole razem z ogrodem rzeczony Mikołaj, tak wzdłuż jak i wszerz, względem tego, co sam posiadał, powzdał Stanisławowi Beszykowi. W sprawie tego powzdania wspomniany Mikołaj oświadczył, że przyjmuje całą zapłatę. Rzeczony Mikołaj zobowiązał się owego Stanisława Beszyka od wszelkich roszczeń, jakie mogłyby nastąpić, bronić swoimi własnymi środkami. Działo się to dnia, roku jak wyżej.*

545. Causa Andree fabri cum Petro Brathonyek pro parte terre, videlicet szagon, pro via versus plateam qua traditur versus Judeis. In eodem iure bannito veniens Petrus Brathonyek, non compulsus nec coactus, sed sua ratione fretus senciensque inde quoddam eundem vendidit Andree fabro sulcum terre pro media mrc. numeri et monete in terra currentis, parte una iacentem versus eundem, altera vero postico domus Vyszynyewszky, Pylak et Kuyawka. Quem sulcum prefatus Petrus Andree fabro, ita longe et late, prout solus tenuit et habuit, pro se suisque legitimis successoribus nil reservando laneum. Ab eadem sulco Petrus prefatus obligatus est omnes proventus aut exactiones persolvere. Circa quam resignacionem prefatus Petrus fassus est se totalem solucionem accepisse, quemquidem Andream ab omnibus impedimentis, si que fuerint, suis propriis expensis defendere. Et [...] prefatus Andreas sutor sulcum prefatum habebit et habet omnimodam facultatem vendendi, donandi et in placitos usus convertendi. Actum et datum anno, die qui supra. <tam longe et [...] ut solus tenuit [...]buit pro se [...]>

545. *Sprawa kowala Andrzeja z Piotrem Bratońkiem o część ziemi, to jest zagon za drogą naprzeciwko ulicy, która prowadzi w stronę Żydów. Na ten sąd gajony przyszedł Piotr Bratoniek. On to, nie przymuszony ani nie zniewolony, lecz korzystający z własnego rozeznania, sprzedał Andrzejowi kowalowi zagon ziemi za ½ grzywny liczby i monety obiegowej w kraju, z jednej strony położony naprzeciw tego, zaś z drugiej przy oficynie domu Wiśniowskiego, Pylaka i Kujawki. Wzmiankowany zagon Piotr [powzdał] kowalowi Andrzejowi, tak wzdłuż i wszerz, jak sam posiadał, nie zachowując nic dla siebie ani dla prawowitych spadkobierców. Od tego zagonu rzeczony Piotr zobowiązany jest opłacać wszelkie czynsze i podatki. Odnosnie do powzdania rzeczony Piotr oświadczył, że całą zapłatę otrzymał, a Andrzeja będzie bronić od wszelkich ewentualnych roszczeń swoimi środkami. Wspomniany szewc Andrzej względem zagonu będzie miał wszelką władzę sprzedawania, przekazywania i przekształcania na dowolny użytek. Działo się to w roku i dniu jak powyżej. <tak wzdłuż i [...] jak sam posiadał [...] za siebie[...]>

546. Causa Mychaeli Rzeszothkovycz cum sorore germana Anna eiusdem Rzeszothkowa pro agro. Constitutus personaliter in eodem iure bannito coram nobili Laurencio Boszky protunc burgrabio Kolensi necnon viceadvocato Stanislao fabro scabinisque superius nominatis Michael Rzeszothkovycz, non coactus nec compu[lsus], [...] se agrum medii lanei sorori sue germane Anne pro media quar[ta] [...] vendidisse et idem Michael se accepisse duas mrc. Resid[...] pecuniarum, videlicet media altera mrc. ad annos duos, tres

[...] anno futuro quarta iuris post festum sancto Adalberti, quoad totalem. <parte una Rzeszothkowa parte altera Michaeli Maczuda>

546. *Sprawa Michała Rzeszotkowicza z jego rodzoną siostrą, Anną Rzeszotkową, o pole. *Stawił się osobiście przed sądem gajonym wobec szlachetnego Wawrzyńca Boskiego, wówczas kolskiego burgrabiego, oraz podwójciego Stanisława kowala i wymienionych wyżej ławników Michał Rzeszotkowicz, nie przymuszony ani nie znie[wolony] [...], że ½ łana pola sprzedał swojej rodzonej siostrze Annie za 3,5 grzywny [...]. Michał otrzymał zaś 2 grzywny. Resz[tę] pieniędzy, to znaczy 1,5 grzywny przez dwa lata [...] w przyszłym roku na czwarty sąd po święcie św. Wojciecha i w ten sposób do pełnej [spłaty]. <z jednej strony przy Rzeszotkowej a z drugiej koło Michała Maczudy>*

[s.250]

|| **547. Causa Gregorii Czapnyk cum Barbara dicta Dzyerawszka** unacum [-filiis-] filiabus suis Dorothea, Hedvigy, Agnete, Barbara et filio Andrea **pro domo.** In eodem iure bannito coram Boszky Laurencio burgrabio Kolensi necnon viceadvocato Stanislaō fabro scabinisque superius nominatis veniens Barbara dicta Dzyerawszka cum filiabus suis superius nominatis et filio Andrea, non compulsa nec coacta, fassa est domum iacentem in plathea Thoruniensi, parte una Petri Czeczywa, parte vero altera Stanislaī Varchol, pro mrc. octo numeri et monete in terra currentis, verum prefatus Gregorius dictus Czapnyk predictam Barbaram dictam Dzyerawszka in domo sua obligatus erat eam cum ancilla servare et quod propter aliquam discordiam inter seipsos mutuo contractum non potuerunt, mutuo evincere, quapropter predictus Gregorius facta concordia per arbitros debuit ille dare duas mrc. et sic in tota summa decem mrc. Quequidem Barbara superius nominata domum prefatam unacum filiabus suis superius nominatis et filio Andrea, excepto alio filio Blasio, qui circa resignationem non erat, tam longe et late, prout sola tenuit et habuit pro se suisque legitimis successoribus nil reservando resignavit. Circa quam resignationem prefata Barbara fassa est se accepisse mrc. quinque minus uno fert. Residuum autem pecuniarum, videlicet mrc. quinque cum fert. ad annos inferius descriptis, hoc est annuatim prima feria sexta post nundinas tempore Quadragesimali pro dominica Judica celebratas per sxg. annuatim, quoad totalis solutio facta fuerit. Quemquidem prefatum Gregorium prius nominata Barbara ab omnibus impedimentis, si que fuerint aut evenerint, obligata est cum suis filiabus propriis impensis defendere. Actum et datum anno, die quo supra. Et super hoc arram posuit. <Anno Domini 1530 Rogacionum [22 V 1530] Gregorius Capnyk reposuit unam sxg. secundum obligationem.> <Anno Domini 1531 Gregorius Czapnyk posuit mrc. secundum inscripcio superius nominato [s].> <Anno Domini 1532 feria sexta post Alberti [26 IV 1532] Gregorius Czapnyk tres

mrc. posuit pueris Dzyerzawska et totalem solucionem persolvit et ad hoc Blasius Dzyerzawska filius a se etiam resignavit, qui ante absens erat circa resignacionem.>

547. *Sprawa o dom Grzegorza Czapnika z Barbarą zwaną Dzierawską oraz jej córkami Dorotą, Jadwigą, Agnieszką, Barbarą i synem Andrzejem. Przed tym sądem gajonym wobec burgrabiego kolskiego Wawrzyńca Boskiego, a także podwójciego Stanisława kowala oraz ławników wyżej wymienionych przybyła Barbara zwana Dzierawską razem z wyżej wymienionymi córkami oraz synem Andrzejem. Nie przymuszona ani nie zniewolona oświadczyła, że dom znajdujący się przy ulicy Toruńskiej z jednej strony przy Piotrze Cięciwie, a z drugiej przy Stanisławie Warchole [sprzedała] za 8 grzywien liczby i monety obieguowej w kraju, wspomniany zaś Grzegorz zwany Czapnikiem wzmiankowaną Barbarą zwaną Dzierawską został zobowiązany zachować w swoim domu. Jednak z powodu pewnej niezgody między nimi, ponieważ nie potrafili wzajemnie dojść do porozumienia, wspomniany Grzegorz po zawarciu ugody przez mediatorów miał jej dać 2 grzywny. To dało w sumie 10 grzywien. Owa Barbara razem z córkami oraz synem Andrzejem, poza drugim synem Błażem, który nie był obecny przy powzdaniu, powzdala wzmiankowany dom, tak wzdłuż i wszerz, jak sama posiadała, nie zostawiając niczego dla siebie ani prawowitych spadkobierców. W sprawie powzdania rzeczona Barbara oświadczyła, że otrzymała 5 grzywien bez 1 wiardunku. Natomiast pozostałą część pieniędzy, czyli 5 grzywien i wiardunek otrzyma w terminach opisanych poniżej, czyli co rok w pierwszy piątek po jarmarku w czasie Wielkiego Postu do niedzieli Białej po 1 kopie rocznie, i w ten sposób aż cała kwota zostanie zapłacona. Wcześniej wspomniana Barbara razem ze swoimi córkami zobowiązana jest własnymi środkami bronić rzeczzonego Grzegorza od wszelkich roszczeń, jakie mogłyby się pojawić. Działo się to w roku i dniu jak wyżej. Pamiętne zapłacił. <Roku Pańskiego 1530 w niedzielę Krzyżową Grzegorz Czapnik uiścił 1 kopę zgodnie ze zobowiązaniem.> <Roku Pańskiego 1531 Grzegorz Czapnik uiścił 1 grzywnę zgodnie z zapisem wspomnianym powyżej.> <Roku Pańskiego 1532 w piątek po [św.] Wojciechu Grzegorz Czapnik uiścił 3 grzywny dzieciom Dzierawskiej i spłacił całą należność. Wtedy ze swojej strony powzdał również Błażej, syn Dzierawskiej, którego poprzednio nie było przy powzdaniu.>

548. Causa Margarethe dicte Schmyelyewa cum suis amicis post mortem defunctam per arbitros per concordiam factam. Coram Bernardo loco domino burgrabio iure in bannito sedente personaliter veniens ad presenciam viceadvocati [Stanisłai] fabri protunc existente et scabinis superius

[s. 251]

descriptis constituti personaliter Felix et Matis germani recognoverunt, quia Margaretha Sczmyelyewa eis satisfacit pro sorte per arbitros inter partes inventa, quibus prefata dedit viginti duos gr. et debitum olim Pauli Sczmyel fratris germani eorum pro tricessimis legatis ad ecclesiam parochialem et ad partes duas mrc. sine sex gr. hoc est pro tribus tricessimis per primam uxorem prefati Sczmyel legatis obligata est solvere cum marito suo Blasio, qui prefatam summam propriis pecuniis obligatus est loco sue uxoris solvere, qui Felix et Matis eorundem sortem eis cessam post fratrem eorum et ceteris, qui absentes fuerant hii duo personaliter existentes, videlicet et Felix et Matis resignaverunt cum omnibus rebus mobilibus et immobilibus quocumque nomine aut [...] fuerint nominate pro se suisque consangwineis tam propinquis et [...]ibus penitus nichil resquam. Eandemque Margaretham cum marito suo [...]ram [-facere-] et liberum faciens in eternum. Quiquidem prefati iam habebunt || omnimodam facultatem prefata in hereditate habebunt tenendi, habendi, possidendi, vendendi et in usus suos, prout eis melius videbitur, convertendi. Qui Matis et Felix pro se et pro his, qui personaliter non fuerint, fideiussores posuerint pro eviterna pace sub vadio super quemlibet triginta mrc. inviolabiliter tenere, qui sunt Laurencius Vyliszlo et Andreas Broda de villa Nagrona. Actum et datum sabbato proximo ante Johannis Baptiste anno Domini 1529 [19 VI 1529]. Que inscripcio lacius in testamento aut actione continetur. Quam concordiam libere coram prefatis videlicet viceadvocati et scabinis libere inter se fecerunt ullam compositionem instigante.

548. *Sprawa Małgorzaty zwanej Trzmielową ze swoimi krewnymi w sprawie dóbr martwej ręki ułożona ugodą przez rozjemców. Wobec Bernarda zasiadającego w miejsce pana burgrabiego na sądzie gajonym, i podwóćiego [...] kowala, wówczas urzędującego, oraz ławników wyżej wymienionych stanęli osobiście Feliks i Maciej [bracia] rodzeni, którzy zeznali, że Małgorzata Trzmielowa uczyniła im zadość przez rozjemców i dała im 22 gr. i dług zmarłego Pawła Trzmiela, ich rodzonego brata, na trycezymy w kościele parafialnym i 2 grzywny bez 6 groszy, to jest za trzy trycezymy ustanowione przez pierwszą żonę wspomnianego Trzmiela zobowiązana jest zapłacić z mężem swoim Błażem, który ową kwotę własnymi środkami zobowiązany jest zapłacić w imieniu swojej żony. Feliks i Maciej, stawiając się osobiście powzdali ze wszystkimi rzeczami ruchomymi i nieruchomymi, nic nie zachowując dla siebie i swoich krewnych oraz bliskich. Samą Małgorzatę z jej mężem [...] i czyniąc wieczyście wolną. Co do wspomnianego dziedzictwa będą mieli wszelkie prawo dzierżenia, posiadania sprzedawania i przekształcania na własny użytek wedle własnego uznania. Maciej i Feliks

za siebie i za tych, których tam nie było, wyznaczyli poręczycieli na wieczysty pokój pod karą 30 grzywien, mianowicie Wawrzyńca Wyliszło i Andrzeja Brodę ze wsi Nagórna. Działo się to w sobotę przed św. Janem Chrzcicielem roku Pańskiego 1529. Zapis ten obszerniej znajduje się w testamencie czy też akcie. Ugodę tę zawarli dobrowolnie między sobą w obecności wymienionych podwójciego i ławników.

Anno Domini 1529 ius bannitum per nobilem Laurencium Boszky burgrabium Colensis arcis sabbathi post Hedugis [16 X 1529] celebratum necnon viceadvocatum Symonek Kyernoszek unacum suis scabinis Stanislawo fabro, Bartholomeo pellifice, Stanislawo Czychowlaszl, Blasio Wathly, Alberto Yarzaby, Paulo sellatore, Stanislawo Opylka.

**Roku Pańskiego 1529 w sobotę po [św.] Jadwidze odbył się sąd gajony wobec burgrabiego zamku kolskiego szlachetnego Wawrzyńca Boskiego oraz podwójciego Szymona Kiernoska razem z ławnikami: kowalem Stanisławem, kuśnierzem Bartłomiejem, Stanisławem Cichowlaszlem, Błażem Wąthym, Wajciechem Jarzqbem, siodlarzem Pawłem, Stanisławem Opiolką.*

Secundum ius feria VI post Symonis et Jude apostolorum festum [29 X 1529] per Laurencium Boszky burgrabium arcis Colensis una cum viceadvocato Symone Kyernoszek unacum suis scabinis superius nominatis.

**Drugiego sądu odbył się w piątek po święcie apostołów Szymona i Judy, wobec burgrabiego zamku kolskiego Wawrzyńca Boskiego oraz podwójciego Szymona Kiernoska i wyżej wymienionych ławników.*

Tercium ius feria VI post Martini sancti festum [12 XI 1529] per Laurencium Boszky burgrabium Colensis arcis celebratum unacum viceadvocato Kyernoszek cum suis scabinis superius enumeratis, cuius acta in hunc modum sequuntur.

**Trzeciego sądu odbył się w piątek po święcie św. Marcina wobec burgrabiego zamku kolskiego Wawrzyńca Boskiego oraz podwójciego Kiernoska wraz z wyżej wymienionymi ławnikami, którego sprawy następują w tym porządku.*

|| 549. Causa Helene Maczudzyna cum Michaeli Maczuda genere suo pro media hereditate. In eodem iure bannito veniens Helena dicta Maczudzyna fassa est, quod suo genero Michaeli dicto Maczuda hereditatis partem unacum sua filia Katherina dedit, medium vero hereditatis Michaeli prefato a matre sua emit pro mrc. decem, in unaquaque mrc. 48 gr. numerando, numeri et monete in terra currentis, quequidem hereditas iacet parte una Johannis Kothytho, parte vero altera *drobnye laky*. Quam hereditatem Helena suo genero Michaeli prius nomine, tam longe et late, prout sola tenuit, habuit, pro se suisque successoribus nil reservando, resignavit. Circa quam

[s. 252]

resignacionem Helena prefata a suo genero fassa est se accepisse tres mrc. Residuum autem pecuniarum prefatus Michael obligatus est annuatim secunda iuris post festum Michaelis per duas mrc. solvere, quoad totalemolucionem, verum Helena prius nominata ad generem suum 4 alvearia pro sua persona retinuit, que post mortem suam secundum voluntatem propriam dispensabit aut dabit et modoque Michael prefatus in hac hereditate habebit omnimodam facultatem in sua hereditate empta ad matrem, quam potest vendere, donare, mutare et in placijs usus convertere. Acta et data sunt anno, die quo supra.

549. *Sprawa Heleny Maczudzińskiej z Michałem Maczudą o połowę dziedzictwa. *Na sąd gajony przybyła Helena zwana Maczudzińską, która oświadczyła, że razem ze swoją córką Katarzyną powzdała swojemu zięciowi Michałowi zwanemu Maczuda połowę dziedzictwa, którą nabyła od swojej matki za 10 grzywien, licząc 48 groszy za grzywnę, liczby i monety obiegowej w kraju. Dziedzictwo to znajduje się z jednej strony przy Janie Kopycie, a z drugiej przy „drobnych łakach”. Dziedzictwo to Helena powzdała swojemu wcześniej wspomnianemu zięciowi Michałowi, tak wzdłuż i wszerz, jak sama posiadała, nic dla siebie ani swoich spadkobierców nie zachowując. W sprawie tego powzdania wspomniana Helena oświadczyła, że otrzymała od swojego zięcia 3 grzywny. Natomiast pozostałą kwotę wzmiankowany Michał zobowiązany jest płacić po 2 grzywny co roku na drugi sąd po święcie św. Michała, aż do pełnej spłaty. Helena u swojego zięcia zatrzymała dla siebie 4 ule, które po jej śmierci zgodnie z wolą rozporządzi lub przekaze i tylko rzeczony Michał będzie miał wyłączną możliwość w nabytej od matki części dziedzictwa do sprzedawania, przekazania, zamienienia oraz do przekształcania na preferowany użytek. Działo się to w roku i dniu jak wyżej.*

Quartum ius feria VI post Katherine [26 XI 1529] festum per Laurencium Boszky burgrabium arcis Colensis unacum viceadvocato Symone Kyernoszek cum suis scabinis superius nominatis est celebratum, cuius acta sequuntur.

***Czwarty sąd odbył się w piątek po św. Katarzynie wobec burgrabiego zamku kolskiego Wawrzyńca Boskiego oraz podwójciego Szymona Kiernoska** razem z wyżej wymienionymi ławnikami.

[s. 253]

|| 550. Causa honorabilis domini Johannis baccalaurii dicti Ganszorek cum Stanislao Voszyvoda. In eodem iure bannito veniens in conspectu honorabilis dominus Johannes baccalarius dictus Ganszorek, non coactus nec compulsus, fassus est totalem seolucionem pro domo per patrem et seipsum venditam accipere, prout superius erit obligatus [-solucionem facere-]. Cumque predictum Stanislaum facit liberum ab omnibus et quietat eum.

***550. *Sprawa czcigodnego bakalarza Jana zwanego Gąsiorek ze Stanisławem Woźniową.** *Przed sądem gajonym stanął czcigodny bakalarz Jan zwany Gąsiorek, nie przymuszony ani nie zniewolony i oświadczył, że przyjmuje całą zapłatę za dom sprzedany przez ojca i siebie samego, zgodnie z tym, co wyżej był zobowiązany uiścić, wspomnianego Stanisława uwalnia zaś z wszystkich [trudności] i tegoż kwituje.*

551. Causa Nicolai serifabri cum Anna Szydlyarka et filia sua Margaretha pro hereditate seu domo. *Veniens in eodem ius bannitum ante conspectu burgrabii Colensis Laurencii Boszky necnon viceadvocati cum suis scabinis superius nominatis Anna Szydlyarka cum sua filia Margaretha fassa est, non compulsa, sed in animo bene deliberans, domum iacentem in platea Cracoviensi, parte una Blasii Vathly et altera parte Anthonii Parzygysza, vendidisse pro septem fert. monete in terra currentis. Quamquidem domum prefata Anna cum sua filia Nicolao predicto, ita longe et late, prout sole tenuerunt et habuerunt, recognoverunt pro se suisque legitimis successoribus nil reservando. Circa quam resignationem Anna cum filia sua fasse sunt a predicto Nicolao totalem solutionem pro domo predicta accepisse in eademque domo prefatus Nicolaus habebit et habet iam omnimodam facultatem domum predictam vendere, dare, mutare et in placitos usus suos convertere. Acta et data sunt anno die, quo supra.*

551. *Sprawa ślusarza Mikołaja z Anną Siodlarką i jej córką Małgorzatą o dziedzictwo, to jest dom. *Na sąd gajony wobec burgrabiego kolskiego Wawrzyńca Boskiego oraz podwójciego i wyżej wymienionych ławników przybyła Anna Siodlarka ze swoją córką Małgorzatą i oświadczyła, że nie przymuszona ale po dobrym rozważeniu, dom znajdujący się przy ulicy Krakowskiej, z jednej strony obok Błażeja Wątlego, a z drugiej przy Antonim Parzygyszy, sprzedała za 7 wiardunków monety obiegowej w kraju. Ten dom rzeczona Anna ze swoją córką wspomnianemu Mikołajowi [sprzedały], tak wzdłuż i wszerz, jak same posiadały, niczego nie zachowując dla siebie ani swoich spadkobierców. Względem tego powzdanja Anna z córką oświadczyły, że przyjęły od rzeczonego Mikołaja całą zapłatę za dom, i że wobec tego domu rzeczony Mikołaj będzie miał i ma wszelkie prawo sprzedawania, przekazania, zamienienia i przekształcenia na własny użytek. Działo się to roku i dnia jak powyżej.*

|| Anno Domini 1530 feria VI post octavas Epiphaniarum [14 I 1530] [s. 254] ius bannitum per nobilem Laurencium Boszky burgrabium arcis Colensis est celebratum necnon per viceadvocatatum Symonem Kyernoszek unacum suis scabinis iuratis Stanislao Pyerzchala, Bartholomeo pellifice, Blasio

Vathly, Stanislawo Czychowlasz, Alberto Yarzaby, Stanislawo Opyolka et Paulo Szyodlarz.

**Roku Pańskiego 1530 w piątek po oktawie Objawienia Pańskiego odbył się sąd gajony wobec szlachetnego Wawrzyńca Boskiego, burgrabiego zamku kolskiego, oraz podwójciego Szymona Kiernoska razem z ławnikami przysięgłymi: Stanisławem Pierzchałą, kuśnierzem Bartłomiejem, Błażejem Wątlm, Stanisławem Cichowlazłem, Wojciechem Jarząbem, Stanisławem Opiolką i Pawłem Siodlarzem.*

Secundum ius per Laurencium Boszky burgrabium arcis Colensis feria VI post festum Conversionis Pauli [28 I 1530] necnon per viceadvocatum Symonem Kyernoszek cum scabinis prius nominatis est celebratum.

**Drugi sąd odbył się w piątek po święcie Nawrócenia św. Pawła wobec burgrabiego zamku kolskiego Wawrzyńca Boskiego oraz podwójciego Szymona Kiernoska razem z wyżej wymienionymi ławnikami.*

Tercium ius bannitum per Laurencium Boszky burgrabium arcis Colensis feria sexta post festum dive Scolastice [11 II 1530] necnon per viceadvocatum Symonem Kyernosek cum scabinis superius nominatis est celebratum, cuius acta sequuntur.

**Trzeci sąd odbył się w piątek po święcie św. Scholastyki wobec burgrabiego zamku kolskiego Wawrzyńca Boskiego oraz podwójciego Szymona Kiernoska razem z wyżej wymienionymi ławnikami, którego sprawy następują.*

[s. 255]

|| 552. Causa Anne Zawszdybylowya cum Katherina Petri Szmarszly uxore pro hereditate illi post manus defunctas patris et matris cessa pro parte sua. In eodem iure bannito veniens Katherina Petri Szmarszly uxor mente sana et compos rationis, non compulsa nec coacta, sed salubri freta consilio viri sui suorumque amicorum fassa est per totam partem hereditatis in manus defunctas patris et matris sue illi cessa vendiderat sue noverce Anne, olim pie memorie uxori Johannis Zawszdybyl, pro mrc. quinque cum media monete in terra currentis, unamquaque gr. 48 numerando. Quam partem hereditatis cum omnibus rebus mobilibus et immobilibus a basso usque ad yma circa idem ius resignavit, ita longe et late, pro se suisque legitimis successoribus nil reservando, prout illi post manus prefatas cessit. Circa quam resignacionem prefata Katherina fassa est a noverca sua Anna accepisse duas sxg. Residuum autem pecuniarum prefata Anna obligata est secundum concordiam ad terminos infra descriptos, videlicet primo iure post festum Exaltacionis Crucis sancte anni eiusdem, videlicet 1530, mrc. unam aliam autem instanciam ad idem ius annis sequentibus quoad totalem solucionem, si autem contingit, quod Anna Zawszdybylowa unacum suis legitimis pueris Johanne

filio et Katherine et Agnete filiabus decesset ex vivis, extunc illa hereditas cedit super Katherinam uxorem Petri Szmarszly aut super eius pueros. Actum et datum anno, die, loco quibus supra.

552. *Sprawa Anny Zawždybyłowej z Katarzyną, żoną Piotra Zmarzłego, o część dziedzictwa, która jej przypadła po jej zmarłych ojcu i matce. Na ten sąd gajony przybyła Katarzyna, żona Piotra Zmarzłego, zdrowa na umyśle i niczym nie przymuszona ani nie zniewolona, ale zasięgnąwszy rozsądnej rady swego męża i swoich przyjaciół oświadczyła, że część dziedzictwa, która jej przypadła po śmierci ojca i matki, sprzedała swojej macosze Annie, niegdyś żonie zmarłego Jana Zawždybyła, za 5,5 grzywny monety obiegowej w kraju, na każdą licząc 48 groszy. Tę część dziedzictwa ze wszystkimi ruchomościami i nieruchomościami powzdała, tak wzdłuż i wszerz, niczego nie zachowując dla siebie ani swoich spadkobierców. Odnosnie do tego powzdania rzeczona Katarzyna oświadczyła, że otrzymała od swojej macochy 2 kopy. Resztę zaś pieniędzy rzeczona Anna zobowiązana jest zgodnie z umową uiścić w określonych terminach, to znaczy na pierwszy sąd po święcie Podwyższenia Krzyża Świętego tego roku, czyli 1530, zaś jedną grzywnę na ten sam sąd w latach następnych aż do pełnej spłaty. Jeśli Anna Zawždybyłowa razem ze swoimi prawowitymi dziećmi Janem synem oraz córkami Katarzyną i Agnieszką odejdzie sposób żywych, wówczas dziedzictwo to przejdzie na Katarzynę, żonę Piotra Zmarzłego, albo na jej synów. Działo się to w roku, dniu i miejscu jak wyżej.

553. Causa Thome Lyathosz cum Nicolao Perzyna pro domo. Veniens in idem ius bannitum circumspectus Thomas Lyathosz, non compulsus nec coactus, sed fretus salubri consilio suorum amicorum fassus est, quod domum suam iacentem parte una Bedrnowa, altera vero Jacobi Szosznawszky, pro tribus fert. monete in terra currentis vendiderat Nicolao Perzyna. Quam domum, ita longe et late, prout solus tenuit, pro se suisque successoribus nil reservando res[ignavit]. Circa quam resignacionem idem Thomas fassus est solucionem tot[alem] a Nicolao superius nominato accepisse. Super quo prefatus Nicolaus arram dedit. Actum et datum die, anno quo [...].

553. *Sprawa Tomasza Latosza z Mikołajem Pyrzyną o dom. Na ten sam sąd gajony przybył rozważny Tomasz Latosz, nie przymuszony ani nie zniewolony, lecz po zasięgnięciu rady swoich przyjaciół, który oświadczył, że sprzedał Mikołajowi Pyrzynie swój dom znajdujący się z jednej strony obok Bedrnowej, a z drugiej przy Jakubie Sosnowskim, tak wzdłuż i wszerz, jak sam posiadał, nie zachowując nic dla siebie i swoich spadkobierców, za 3 wiardunki monety obiegowej w kraju [...]. W sprawie powzdania rzeczony

Tomasz oświadczył, że otrzymał od wyżej wspomnianego Mikołaja całą zapłatę, a Mikołaj uiścił pamiętne. Działo się to dnia, roku jak [...].

[s. 256]

|| 554. Concordia Mathie Granka cum Dorothea dicta Szaszthavyna sorore germana olim Anne uxoris Mathie Granka pro parte hereditatis illi post manum defunctam cessa. |=In eodem iure stans honesta Dorothea Szaszthavyna, nec compulsa nec coacta, soror germana olim Anne uxoris Mathie Granka et eiusdem *dzweszcz*, non compulsa nec coacta, sed sane freta consilio suorum fassa est, quod partem domus iacentem parte una Laurencii Vybszlo et parte altera pastore necnon partem orti iacentem una parte Alberti Yarzaby et altera parte fluminis dicti Vyeycza vendiderat pro quatuor mrc. |-quem quidem domus et orti-| Mathie Granka viro olim sue sororis germane Anne. Quem partem domus et orti prefata Dorothea Mathie superius nominato, ita longe et late, prout illi post manum defunctam sororis sue germane tenuit et habuit, pro se suisque legitimis successoribus nil reservando, resignavit. Circa quam resignacionem prefata Dorothea fassa est se accepisse mediam alteram mrc. Residuum autem pecuniarum idem Mathias sub amissione hereditatis obligatus est ad annos infra descriptos reponere, primo videlicet iure post festum sancti Michaelis anni eiusdem unam sxg., alteram vero sxg. eciam prima iure post festum Epiphaniarum. Quequidem Dorothea prefatum Mathiam obligata est in omnibus, si que fuerint, impedimenta defendere a fratre suo Jozepho, si extat unius et a sua filia Helizabeth suis propriis impensis. Datum et actum anno, die quo supra. Super quo arram dedit.=|

554. *Uгода między Maciejem Grzanką a Dorotą zwaną Zastawiną, siostrą rodzoną Anny, żony Macieja Grzanki, o część dziedzictwa, która jej przypadła w spadku po śmierci siostry. |=Na tym samym sądzie stanęła uczciwa Dorota Zastawina, rodzona siostra zmarłej Anny, żony Macieja Grzanki i jego szwagierka, nie przymuszona ani nie zniewolona, lecz po zasięgnięciu rady swoich bliskich oświadczyła, że część domu znajdującą się z jednej strony przy Wawrzyńcu Wybszlo a z drugiej przy pasterzu, oraz część ogrodu znajdującego się z jednej strony przy Wojciechu Jarząbie a z drugiej strony przy potoku zwanym Wiejczu, sprzedała za 4 grzywny Maciejowi Grzance, dawniej mężowi jej rodzonej siostry Anny. Tę część domu i ogrodu rzeczona Dorota powzdala wspomnianemu Maciejowi, tak wzdłuż i wszerz, jak sama otrzymała i posiadała po śmierci swej rodzonej siostry, niczego nie zachowując dla siebie ani dla swoich prawowitych spadkobierców. Odnosnie do tego powzdania rzeczona Dorota oświadczyła, że otrzymała 1,5 grzywny, zaś resztę pieniędzy ów Maciej pod groźbą utraty dziedzictwa zobowiązany jest uiścić

w terminach niżej określonych, to jest 1 kopę na pierwszy sąd po święcie św. Michała tego roku, a drugą kopę na pierwszy sąd po święcie Objawienia Pańskiego. Owa Dorota zobowiązana jest bronić na własny koszt rzeczzonego Macieja od wszelkich roszczeń, które mogłyby się pojawić ze strony jej brata Józefa lub jej córki Elżbiety. Działo się to w roku i dniu, jak wyżej. W tej sprawie zapłaciła pamiętne. =|

Ius bannitum quartum per Laurencium Boszky burgrabium arcis Colensis feria VI post festum sancti Mathie [25 II 1530] necnon per viceadvocatum unacum scabinis iuratis quibus supra est celebratum.

**Czwarty sąd odbył się wobec burgrabiego zamku kołskiego Wawrzyńca Boskiego oraz podwójciego i przysięgłych ławników wyżej wymienionych w piątek po święcie św. Macieja.*

555. Causa Johannis Dlugy cum Valentino Kothkowszky pro hereditate et agro in villa Blyszna. In eodem iure bannito circumspectus Johannes Dlugy constitutus personaliter non compulsus nec aliquo illicito contractu seductus [...] suo suorumque salubri fretus consilio fassus est, quod || hereditatem unacum agro in villa Blyszna iacentem parte una platee versus villa Blyszna tendentem, altera vero parte Mathia vocati Byliczky vendiderunt [s] Valentino Kothkowszky pro decem septem mrc. monete in terra currentis. Quamquidem hereditatem prefatus Johannes Dlugy vim cum agro, ita longe et late, prout solus tenuit et habuit, pro se suisque legitimis successoribus nil reservando, Valentino circa ius bannitum resignavit. Circa quam resignacionem prefatus Johannes fassus est a Valentino accipere decem mrc. Residuum autem pecuniarum ad annos infra descriptos, videlicet mrc. quatuor pro festo sancti Martini proxime venturo eiusdem anni, tres vero mrc. pro eodem festo anno completo seu post revelationem anni sub amissione hereditatis, si pro prima iure non reposuit quatuor mrc., cuiusquidam hereditatis anno et ex nunc existet prefatus Valentinus dominus et heres, quum hereditatem habebit in voluntate vendendi, donandi, commutandi et in placitos usus [con]vertendi. Actum et datum anno die, loco quibus supra.

[s. 257]

555. *Sprawa Jana Długiego z Walentym Kotkowskim o dziedzictwo i pole we wsi Blizna. Na tym samym sądzie gajonym osobiście stawił się rozważny Jan Długi, nie przymuszony ani nie zwiedziony żadnym niegodnym sposobem [...] swojej oraz swoich przyjaciół rozsądnej opinii zasięgnąwszy oświadczył, że dziedzictwo, czyli pole położone we wsi Blizna, znajdujące się z jednej strony obok ulicy przechodzącej przez wieś Blizna, zaś z drugiej strony obok Macieja zwanego Bylickim, sprzedał Walentemu Kotkowskiemu za 17 grzywien monety i liczby obiegowej w kraju. Dziedzictwo to

rzczony Jan Długi wraz z polem powzdał Walentemu na sądzie gajonym, tak wzdluż i wszierz, jak sam dzierzył i posiadał, niczego nie zachowując dla siebie ani dla swoich spadkobierców. Odnosnie do tego powzdania rzczony Jan oświadczył, że otrzymał od Walentego 10 grzywien. Pozostałą część pieniędzy otrzymać ma w terminach niżej opisanych, czyli 4 grzywny na święto św. Marcina w tym roku, a 3 grzywny na to samo święto po upływie roku pod groźbą utraty dziedzictwa. Względem tego będzie miał wolność sprzedawania, przekazania, zamieniania i przekształcania na własny użytek. Działo się to w roku, dniu i miejscu jak wyżej.

Ius bannitum causa necessitatis per generosum Laurencium Boszky burgrabium arcis Colensis necnon per viceadvocatum Symonem Kyernoszek unacum scabinis iuratis Stanislaum fabrum, Bartholomeum pellificem, Stanislaum Czychowlaszl, Blasium Vathky [s], Albertum Yarzaby, Paulum Szyodlarz et Stanislaum Opylka feria IIII post dominicam Oculi [23 III 1530] celebratum.

**Sąd gajony konieczny odbył się wobec burgrabiego zamku kolskiego szlachetnego Wawrzyńca Boskiego oraz podwójciego Szymona Kiernoska razem z ławnikami: kowalem Stanisławem, kuśnierzem Bartłojem, Stanisławem Cichowlaszlem, Błażem Wątlm, Wojciechem Jarzabem, Pawłem Siodlarzem i Stanisławem Opiolką w środę po niedzieli Głuchej.*

556. Causa Martini Pathoczka et Jacobi Phoszarz pro domibus commutandis. Anno Domini 1530 feria IIII proxima post dominicam Oculi [23 III 1530] in eodem iure bannitho venientes in conspectu providi viri Marthinus Pathoczka et Jacobus Phoszarz fassi sunt, non compulsi nec coacti, sed libera voluntate et animo deliberato suisque suo suorumque salubri consilio de domibus mutuo commutandis acontra, quod Martinus Pathoczka domum iacentem in plathea [-Circuli-] tendentem versus Thoruniam, parte una Stanislai Warchol, parthe vero alia plathea dicta Blanky, Jacobo Phoszarz, ita longe et late [-et longe-] cum omnibus, que tenuit et habuit, pro se suisque posteris nil reservando, resignavit, illique totalem potestatem in eadem domo dedit mutandi, vendendi et in placitos usus convertendi. Similiter Jacobus domum suam in Circulo iacentem versus meridiem unacum braseario domo[...] parte una Mathia Kampa et Stanislaos Voszywoda [par]te alia et brasearia una. Item domus Agnetis Laszcovyczk[...] alia vero parte predii Mathie Kampa, ita longe et late, pro[ut] solus tenuit et habuit, pro se suisque posteris propinquis [...] reservando, resignavit. Circa quam resignacionem prefatus Jacobu[s] fassus est se accepisse novem mrc. monete et pecunie i[n] terra a prefato Martino Pathoczka secundum, quod inter se convencionem [...]runt et adinvenierunt.

Quamquidem domum prefatus Mar[tinus] habebit omnimodam facultatem vendendi, mutandi, don[andi] || et in placitos usus convertendi. Quiquidem Jacobus Phoszarz ab omnibus |-fecit-| impedimentis, si que fuerint, obligatus est Martinum Pathoczka defendere suis propriis impensis. Acta sunt anno, die, loco quibus supra. Super quam commutationem uxores utrorumque tam Martini Pathoczka quam Jacobi Phosarz consensum probuerunt.

[s. 258]

556. *Sprawa Marcina Patoczki i Jakuba Fosarza o zamianę domów.

W środę po niedzieli Głuchej roku Pańskiego 1530 przed ten sam sąd gajony przybyli roztropni panowie Marcin Patoczka i Jakub Fosarz. Oświadczyli, nie przymuszeni ani nie zniewoleni, ale dobrowolnie i po namyśle, zasięgnąwszy rozsądnej rady swoich bliskich w sprawie wzajemnej zamiany domów, że Marcin Patoczka powzdał dom znajdujący się przy ulicy prowadzącej do Torunia, z jednej strony obok Stanisława Warchoła, a z drugiej przy ulicy zwanej Blanki, Jakubowi Fosarzowi, tak wzdłuż i wszerz, ze wszystkim, jak dzierzył i posiadał, niczego nie zachowując dla siebie ani dla swoich potomnych, a także pozostawił mu całkowitą dowolność co do zamieniania, sprzedawania i przekształcania na własny użytek tego domu. Podobnie Jakub powzdał swój dom znajdujący się przy Rynku od strony południowej razem ze słodownią, z jednej strony przy Macieju Kępie i przy Stanisławie Woziwodzie z drugiej strony. Tak samo dom Agnieszki Laskowicz[...] z drugiej strony folwarku Macieja Kępy, tak wzdłuż i wszerz, jak sam posiadał, niczego nie zachowując dla siebie ani swoich potomnych i krewnych [...]. Odnosnie do tego powzdania rzeczony Jakub oświadczył, że otrzymał 9 grzywien monety i liczby krajowej od owego Marcina Patoczki, tak jak między sobą umowę [...] i osiągnęli. Rzeczony Mar[cin] będzie miał wszelką możliwość sprzedawania domu, zamieniania, przekazania i przekształcania, jak uzna za stosowne. Ów Jakub Fosarz od wszelkich roszczeń, jakie mogłyby mieć miejsce, zobowiązany jest własnymi środkami bronić Marcina Patoczki. Działo się to w roku, dniu i miejscu jak wyżej. W sprawie tej zamiany umowę zaaprobowwały żony zarówno Patoczki jak i Jakuba Fosarza.

557. Confessio testium pro parte Abrae notarii quondam arcis Colensis contra Stanislaum Voszywoda. In eodem iure bannito Abraam notarius olim arcis Colensis statuit testes contra Stanislaum Voszywoda pro infamia, Johannem Dlugy et Jacobum Phosarz, qui non coacti, sed Deum ante oculos habentes, fassi sunt, quod Stanislaus Voszywoda contra notarium prefatum proposuit infamiam et fraudem coram burgrabio superius nominato dicens: „Domine burgrabii conquerendo et pono querelam super Abraam notarium arcis Colensis olim, qui [...] evaginato gladio usque ad stubam fugabat volens

[me] fraudulenter interimere". Quibus verbis auditis notarius supranominatus protestatus est et circa ius bannitum arram posuit id [...].

557. *Zeznanie świadków ze strony Abrahama, niegdyś pisarza zamku kolskiego, przeciw Stanisławowi Woźniowiczowi. *Przed tym sądem gajonym Abraham, niegdyś notariusz zamku kolskiego, powołał świadków przeciwko Stanisławowi Woźniowiczowi za zniesławienie, Jana Długiego i Jakuba Fosa, którzy nie przymuszeni, lecz mając Boga przed oczami oświadczyli, że Stanisław Woźniowicz przeciwko rzeczonemu notariuszowi przedstawił sprawę o zniesławienie i oszustwo przed obliczem wyżej wspomnianego burgrabiego, mówiąc „Panie burgrabio, [oskarżam] i wnoszę skargę w sprawie Abrahama, niegdyś pisarza zamku kolskiego, który [...] z obnażonym mieczem aż do izby uciekał, chcąc [mnie] podstępnie zabić”. Po usłyszeniu tych słów wyżej wspomniany notariusz zaprostestował i przed sądem gajonym uścił pamiętne [...].*

Anno Domini 1530 feria VI post festum sancti Adalberti [29 VI 1530] ius bannitum per nobilem Laurencium Boszky burgrabium arcis Colensis unacum viceadvocato Symone Kyernoszek pariter cum scabinis iuratis Stanisławo Pyrzchala, Bartholomeo pellifice, Blasio Vantly, Stanisławo Czychylwalsz, Alberto Yarzaby, Stanisławo Opyolka et Paulo Szyodlarz est celebratum.

***Roku Pańskiego 1530 w piątek po święcie św. Wojciecha** odbył się sąd gajony wobec szlachetnego Wawrzyńca Boskiego, burgrabiego zamku kolskiego, podwójciego Szymona Kiernoska oraz ławników: Stanisława Pierzchały, kuśnierza Bartłomieja, Błażeja Wątlęgo, Stanisława Cichowlazła, Wojciecha Jarzaba, Stanisława Opiolki i Pawła Siodlarza.

Ius bannitum secundum feria VI post festum Inventionis sancte Crucis [6 V 1530] per Laurencium Boszky unacum viceadvocato et scabinis superius nominatis, cuius acta sequuntur.

***Drugi sąd gajony odbył się w piątek po święcie Znalezienia Krzyża Świętego** wobec Wawrzyńca Boskiego razem z podwójcem oraz wyżej wymienionymi ławnikami, którego sprawy następują.

558. Causa Margarethe Gogolowa cum Katherina, Georgio et Stanisławo fratribus prevignis pro parte hereditatis cesse illi post manum defunctam viri sui dicti [G]ogol. [In] eodem iure bannito veniens Katherina filia olim Bartholomei [...] [G]ogol cum Georgio et Stanisławo, non compulsi nec coacti, sed freti [...] suo suorumque consilio fassi sunt, quod medio domum cum sarta [...] predio vendidisse Margarethe noverce sue pro und[ecim] mrc. minus fert. uno. Quequidem Katherina una cum fratribus

<[...] 1532 in crastino Ascensionis Domini [10 V 1532] Catherina Gogol cu[m] [...] recognoverunt, quod noverca eorum Margaretha solvit [...]

ad ratas descriptas sex mrc., quorum deposu[...] et duas Catherina accepit privigna [...]>

|| partem hereditatis illis post manum defunctam patris sue cessam resignavit, ita longe et late, prout illi cessit. Circa quam resignacionem Katherina cum fratribus fassa est se accepisse duas mrc. Residuum autem pecuniarum prefata Margaretha obligata est suis prevignis per duas mrc. pro eadem solutione solvere quoad totalem solucionem anni sequentis. Quamquidem Margaretham noverca sua Barbara cum fratribus ab omnibus impedimentis, si que fuerint, et inter eos oriantur, tenetur suis propriis impensis defendere.

[s. 259]

558. *Sprawa Małgorzaty Gogolowej z pasierbami Katarzyną, Jerzym i Stanisławem o część dziedzictwa, która jej przypadła po śmierci męża zwanego [G]ogolem. Na ten sam sąd gajony przybyła Katarzyna córka zmarłego Bartłomieja [...] [G]ogola z Jerzym i Stanisławem. Nie przymuszeni ani nie zniewoleni, lecz po zasięgnięciu [...] opinii swojej oraz swoich bliskich oświadczyli, że o pół domu z [...] folwarkiem sprzedali. Owa Katarzyna razem z braćmi

<[...] 1532 nazajutrz po Wniebowstąpieniu Pańskim Katarzyna Gogolowa z [...] zeznali, że ich macocha Małgorzata uiściła [...] w określonych ratach 6 grzywien, które złożyła [...] i 2 otrzymała pasierbica Katarzyna [...]>

część dziedzictwa przypadłą im po śmierci ojca powzdala, tak wzdłuż i wszerz, jak sami otrzymali. W sprawie tego powzdania Katarzyna wraz z braćmi oświadczyła, że otrzymała 2 grzywiny. Resztę zaś pieniędzy rzeczona Małgorzata jest zobowiązana płacić swoim pasierbom po 2 grzywiny w ramach tej zapłaty, aż cała kwota zostanie spłacona w następnym roku. Małgorzatę jej macocha Barbara [s] wraz z braćmi ma bronić swoimi własnymi środkami od wszelkich roszczeń, które by między nimi mogły zajść.

559. Quantum autem de divisione aliarum rerum mobilium Katherina cum fratribus suis accepit unam vaccam cum [...] et [vivente] Katherina [...] fratribus solvit sxg. et reposuit in manus viceadvocati et scabinorum, Margaretha vero partem suam accepit. Item de porcis Katherina accepit cum fratribus sex porcos et Margaretha sex, verum Georgius et Stanislaus partem suam noverce sue pro 18 gr. vendiderunt, pro quibus iam fassi sunt pecuniam aliquam. Item de lardo Margarethe tres pernis lardi et Katherine similiter cum fratribus alias tres ad idem de arvina, quia Katherina cum fratribus tres arvinas accepit et Margaretha similiter tres. Item de stanno et ere Katherina [-alias-] sola accepit 5 stannea vasa, videlicet scutellas cum [...] fratres eius acceperunt, is videlicet caldar et sartavinem [s] parvam. Item Margaretha accepit dua brasea et Katherina cum fratribus duo, que duo brasea Margaretha prefata pro tribus mrc. cum

fert. ad Katherinam emit et obligata est pro festo Nativitatis Christi proxime fores pulsanti reponere. <Item anno Domini 1531 Margaretha reposuit pro domo duas mrc. feria sexta Quatuortemporum Sancti Spiritus [2 VI 1531] secundum inscriptionem superius nominatam prevignis suis, quas scabini servarunt.> <Margaretha Gogolowa accepit ex schrinio [s] scabinorum sex mrc. cum media sui previgni Stanislai. Pro ipsa fideiusserunt Jacobus Zquerzych et Mathia Paloyk.>

559. *Co zatem z podziału innych ruchomości otrzymała Katarzyna razem z braćmi jedną krowę [...] i Katarzyna [...] braćmi zapłaciła kopę i złożyła na ręce podwójciego i ławników, Małgorzata jednak swoją część otrzymała. To samo ze świń Katarzyna otrzymała wraz z braćmi 6 świń i Małgorzata, jednak Jerzy i Stanisław swoją część sprzedali swojej macosze za 18 groszy. Podobnie za słoninę Małgorzacie 3 polcie i podobnie Katarzynie i braciom 3 inne do tego słoniny, ponieważ Katarzyna 3 polcie słoniny otrzymała i podobnie Małgorzata trzy. Podobnie z cyną i brzęm Katarzyna sama otrzymała 5 cynowych mis, to jest półmiski z patelnią bracia jej otrzymali, mianowicie on kocioł i małą patelnię. Podobnie Małgorzata otrzymała 2 browary i Katarzyna z braćmi 2, które to dwa browary rzeczona Małgorzata za 3 grzywny i wiardunek sprzedała Katarzynie i zobowiązana jest złożyć przed najbliższym świętem Narodzenia Pańskiego. <Podobnie w roku Pańskim 1531 Małgorzata uiściła 2 grzywny za dom w piątek w czasie Suchych Dni na [Zesłanie] Ducha Świętego według wzmiankowanego powyżej zapisu dla jej pasierbów, które przechowali ławnicy.> <Małgorzata Gogolowa otrzymała ze skrzyni ławników 6,5 grzywny swojego pasierba Stanisława, za nią poręczyli Jakub Skwierczych i Maciej Pilak.>

560. Resignacio Martini Bednarz cum Roszga Johanne. Veniens in idem ius bannitum Martinus Bednarz fassus est, quod Johannes Roszga totalem solutionem fecit illi pro domo in Blanky stancia prout superius obligatus erat.

560. *Powzdanie Marcina Bednarza z Janem Różgą. Marcin Bednarz stawił się przed sądem gajonym i oświadczył, że Jan Różga uiścił mu całą zapłatę za dom znajdujący się na Blankach, do której był zobowiązany jak wyżej.

561. Resignacio Stanislai Zlypan Marco Judeo. In eodem iure bannito veniens Stanislaus Szlypan fassus est, quod Judeus Marcus totalem solutionem fecit illi pro domo prout superius se obligaverunt.

561. *Powzdanie Stanisława Zlegopana na rzecz Żyda Marka. Na tym sądzie gajonym stawił się Stanisław Zlypan i oświadczył, że Marek Żyd przekazał mu całą zapłatę za dom, tak jak wcześniej się zobowiązał.

Ius bannitum tertium feria VI post festum Ascensionis Domini [27 V 1530] per Laurencium Boszky burgrabium arcis Colensis unacum

viceadvocato Symone Kyernoszek pariter cum scabinis superius nominatis, cuius acta sequuntur in hunc modum.

**Sąd gajony odbył się w piątek po święcie Wniebowstąpienia Pańskiego wobec Wawrzyńca Boskiego, burgrabiego zamku kolskiego, oraz podwójciego Szymona Kiernoska i wyżej wymienionych ławników, którego akta następują w ten sposób.*

562. <[...] Margaretha Gogolowa pro ultima rata XI fert. pro hereditate olim Bartholomei sui viri et ita solvit pro domo XI mrc. et totalem solucionem sic integre [...] pro predicta domo, uti contractum habuit cum prevignis et [...].> <Item eodem anno proximo iure bannito celebrato predicta Marga[retha] Gogolova solvit prevignis suis tres mrc. cum fert. [...] braseis iuxta tenorem inscripcionis. Item eadem Gogolowa solvit eisdem prevignis suis viginti gr. [...] caldari et sartagine.> <[Mar]garetha Gogolyewa anno Domini 1533 feria sexta post Penthecost[en] [6 VI 1533] mrc. pro tercia rata prevignis suis Catherine et Stanislao [...].>

562. *<[...] Małgorzata Gogolowa w ramach ostatniej raty uiściła 11 wiardunków za dziedzictwo swojego zmarłego męża Bartłomieja i w ten sposób zapłaciła 11 grzywien za dom. Tak oto zapłaciła całą kwotę [...] za rzeczony dom, jak miała określone w umowie z pasierbami i [...].> <Następnie w tym samym roku na tym sądzie gajonym wspomniana Małgorzata Gogolowa zapłaciła swoim pasierbom 3 grzywny z wiardunkiem [...] browary zgodnie z brzmieniem zapisu. Dalej ta sama Gogolowa zapłaciła tym swoim pasierbom 20 groszy [...] kotłem i patelnią.> <Małgorzata Gogolowa w piątek po Zesłaniu Ducha Świętego roku Pańskiego 1533 zapłaciła 1 grzywnę na trzecią ratę swoim pasierbom Katarzynie i Stanisławowi [...].>

|| 563. Causa Symonis Gnoyszkora cum Dorothea Pysarka pro orto. Veniens in idem ius bannitum Dorothea Pysarkowa, non compulsa nec coacta, fassa est se vendisisse ortum iacentem inter flumina versus Vyeycza et circa terminos aggeris magni molendini pro media sxg. minus duobus gr. Symoni Gnoyszkora suo generi, tam longe et late, prout sola tenuit et habuit pro se suisque legitimis successoribus nil reservando. Quemquidem ortum prefata Dorothea iam fassa est se totalem solucionem accepisse et eundem ortum resignavit Symoni prefato. Quiquidem Symon in eodem orto iam annotato habebit omnimodam facultatem in eodem orto vendendi, donandi, commutandi et in placitos usus convertendi. Acta sunt anno, die quo supra.

563. **Sprawa Szymona Gnoiskóry z Dorotą Pisarkową o ogród. Na ten sam sąd gajony przybyła Dorota Pisarkowa, nie przymuszona ani nie zniewolona i oświadczyła, że sprzedała ogród znajdujący się między strumieniami*

[s. 260]

w stronę Wiejczy i w pobliżu granic wielkiego młyna za ½ kopy bez 2 groszy swojemu zięciowi, Szymonowi Gnoiskórze, tak wzdłuż i wszerz, jak sama posiadała, niczego nie zachowując dla siebie ani dla swoich prawowitych spadkobierców. Rzeczona Dorota oświadczyła, że za ów ogród już otrzymała całą należność. Zatem Szymon będzie już miał względem tego ogrodu wszelką możliwość sprzedawania, darowania, zamieniania i przekształcania na użytek zgodnie z upodobaniem. Działo się to w roku, dniu, jak wyżej.

Ius bannitum feria VI infra octavas Pentecosten [6 VI 1530] per nobilem Laurencium Boszky unacum viceadvocato pariterque similiter scabinis superius nominatis est celebratum.

***Sąd gajony odbył się w piątek w oktawie Zesłania Ducha Świętego wobec szlachetnego Wawrzyńca Boskiego i podwójciego oraz wyżej wymienionych ławników.**

564. Satisfactio Johannis Rokytha Jacobo pileatore pro orto. Veniens in idem ius bannitum Johannes Rokytha, non compulsus nec coactus, sed in animo deliberans, satisfecit Jacobo pileatori dicto Phosarz pro orto, quo prefatus Johannes coemerat pro octo mrc. secundum superiorem obligationem, quem ortum circa prius ius anno, quo supra, idem Jacobus prius dictus resignavit et circa eandem resignacionem fassus est se accepisse duas mrc. Residuum autem pecuniarum legavit in debito persolvendo honorabili domino Nicolao preposito hospitalis Colensis extra civitatem per Mathiam Rymarz et Blasium gladiatorem, quas mrc. sex prefatus prepositus fassus est se accepisse illic que liberum in omnibus dimisit et per presentes quitavit.

564. *Zadośćuczynienie Jana Rokity dla kapelusznika Jakuba za ogród. Na ten sam sąd gajony przybył Jan Rokita, nie przymuszony ani nie zniewolony, który zadośćuczynił Jakubowi kapelusznikowi zwanemu Fosarz za ogród zakupiony za 8 grzywien zgodnie z powyższym zobowiązaniem. Ogród ten na wcześniejszym sądzie w roku, jak wyżej, wyżej wspomniany Jakub powzdał i tytułem tego powzdania oświadczył, że otrzymał 2 grzywny. Resztę pieniędzy zapisał jako dług do spłacenia czcigodnemu panu Mikołajowi, przełożonemu kolskiego szpitala poza miastem przez Macieja Rymarza i miecznika Błażeja, a wspomniany przełożony oświadczył, że otrzymał te pieniądze i uwalnia go od wszelkich [roszczeń] oraz kwituje.

565. Causa Heduigis Skowronkowa cum honorabili domino Stanislaio et Agnete Katherinaque sorore germanis presentibus et Johanne absente pro parte illis hereditatis cessa post manum defunctam providi olim Blasii Skowronek amici sui. <[Feri]a sexta proxima post Penthecosten ultima [10 VI 1530] eadem honesta Skowronkowa posuit pro duabus ratis decem mrc. monete

consuete et sic secundum inscrip[cionem] totalem fecit solucionem ut lacius inscripcio cavit.>

Veniens in idem ius honorabilis dominus Stanislaus Oszuszek unacum sororibus Agnete et Katherina germanis presentibus et Johanne germano absente pro quo fidem iusserunt Paulus sellator et Adam Nabszdydomek et [S]tanislao Vylusz advocato de Podlyąszą, non compulsi nec coacti, sed [...] predictis habentes libere recognoverunt, quod concordiam [...] Heduige olim pie memorie uxore Blasii Szkowronek per arbitros facta [...] iacente pro parte hereditatis illis cessa post manum defunctam prefati Blasii [...] omnes prefato totam partem hereditatis, videlicet domum, sartaginem ceteraque [ins]trumenta ad braxandum cervisiam et brasarium unacum instrumentis artificium lanificum et aurum, argentum, stannum et porcas, [om]nibus supellectilibus domus, in qua parte prefate hereditatis.

<[...] Domini 1531 Hedvigis Skowronkowa exposuit et solvit ratam secundam secundum [quin]que mrc. die feria sexta Quatuortemporum Pentecosten [2 VI 1531].> <[...] Domini 1532 feria sexta proxima ante Trinitatis [24 V 1532] Hedugis [...] posuit et solvit ratam terciam quinque mrc.>

|| Prefata Hedugis secundum concordiam debet eisdem pueris Nicolai Oszueto unacum aliis debet reponere et dare viginti et septem mrc. numeri et monete Polonialis in terra currentis. Quam partem prefatam omnes unanimi voce resignaverunt, ita longe et late, prout illis cesserunt. Circa quam resignacionem prefata Hedugis reposuit septem mrc. Residuum autem pecuniarum, videlicet viginti mrc. obligata est per terminos infra descriptosolvere, videlicet quinque mrc. pro quarta iuris celebrata post festa Pasche anno futuro et aliis quinque mrc. anno sequenti et sic consequenter ad alias annos quoad totalis solucio facta fuerit viginti mrc. Quam certe domum unacum omnibus adiacentibus [...] tenebit, habebit et possidebit vendendi, commutandi, donandi et in placitos usus convertendi. Quicumque autem eorum prefata concordia non teneat, luet penam triginta mrc. Actum et datum die, loco, anno ubi supra. <Item Johannes Ossuszek feria sexta Quatuortemporum Pentecosten in iure bannito quarto, ut infra, coram Bartholomeo Bylyenyski et Simone Kyernosszek unacum scabinis [...] anni 1531.>

[s. 261]

565. *Sprawa Jadwigi Skowronkowej z czcigodnym Stanisławem i obecnymi [na sądzie] rodzonymi siostrami Agnieszką i Katarzyną oraz nieobecnym Janem, o część dziedzictwa, która przypadła im po śmierci ich krewnego Błażeja Skowronka. <W piątek po święcie Zesłania Ducha Świętego ta sama uczciwa Skowronkowa złożyła za dwie raty 10 grzywien monety krajowej, dokonując całej zapłaty jak nakazywał zapis.>

Na ten sąd przybył czcigodny Stanisław Osuszek razem z rodzonymi siostrami Agnieszką i Katarzyną, które były obecne, oraz nieobecnym bratem Janem, za którego ręczyli siodlarz Paweł i Adam Nabździdomek wraz z soltysem Stanisławem Wiluszem z Podlesia, nie przymuszeni ani nie zniewoleni, którzy zeznali, że ugoda Jadwigi, niegdyś żony Błażeja Skowronka, zawarta za pośrednictwem rozjemców [...] leżącym za część dziedzictwa, która im przypadła po śmierci rzeczzonego Błażeja [...] wszyscy rzeczonemu całą część dziedzictwa, to znaczy dom, patelnię i pozostałe sprzęty do warzenia piwa i słodownię razem z niezbędnymi narzędziami, złoto, srebro, cynę i świnie [...] sprzętami domowymi, w tej części rzeczzonego dziedzictwa. <[...] [Roku] Pańskiego 1531 Jadwiga Skowronkowa złożyła i zapłaciła drugą ratę 5 grzywien w piątek w na Suche Dni po Pięćdziesiątnicy.> <[...] [Roku] Pańskiego 1532 w piątek przed [niedzielą] Trójcy Świętej Jadwiga [...] złożyła i zapłaciła trzecią ratę 5 grzywien.>

Wzmiankowana Jadwiga zgodnie z ugodą winna jest tymże synom Mikołaja Ochwata razem z innymi uiścić 27 grzywien liczby i monety obiegowej w kraju. Ową część wszyscy jednogłośnie powzdali, tak wzdłuż jak i wszerz, jak sami dzierżyli. W związku z tym powzdaniem rzeczona Jadwiga złożyła 7 grzywien. Pozostała część kwoty, to znaczy 20 grzywien, zobowiązana jest uiścić w niżej opisanych terminach, to znaczy 5 grzywien na czwarty sąd po Wielkiej Nocy w przyszłym roku, a pozostałe 5 grzywien w kolejnym roku i tak każdego kolejnego roku, aż cała suma 20 grzywien zostanie zapłacona. Ten dom razem ze wszystkimi przyległościami otrzyma i będzie mieć wraz z prawem sprzedawania, zamieniania, przekazania i przekształcania zgodnie z własną potrzebą. Ktokolwiek zaś wspomnianej ugody nie dotrzyma, zapłaci grzywnę w wysokości 30 grzywien. Działo się to w dniu, miejscu i roku jak wyżej. <Następnie Jan Osuszek w piątek na Suche Dni po Zesłaniu Ducha Świętego 1531 [ro]ku na czwartym sądzie gajonym, jak wyżej, wobec Bartłomieja Bieleńskiego i Szymona Kiernoska razem z ławnikami.>

566. Causa Stanislai Kusztha de Blysznyą Colo cum Johanne Wlodarek de eadem pro agro. Veniens in idem ius bannitum Johannes Wlodarek de Blysznyą Colo non compulsus fassus est agrum se vendidisse Stanislao Kusztha de eadem pro mrc. sex in terra monete currentis, qui ager iacet parte una Stanislai Beszyk, altera vero Nicolao Ostrauszky in eadem villa. Quod agrum libere, tam longe et late, prout solus tenuit et habuit, resignavit pro se suisque successoribus nil reservando. Circa quam resignacionem fassus est accepisse quinque mrc. Residuum autem pecuniarum, videlicet mrc., obligatus est prefatus Stanislaus pro iudiciis proxime celebratis infra octavas

Corporis Christi reponere. Cuiusquidem agri a modo prefatus Stanislaus habebit omnimodam facultatem vendendi, donandi, commutandi et in placitos usus convertendi. Actum anno, die, loco quibus supra.

566. *Sprawa o pole Stanisława Kuszty z Bliznego Koła z Janem Włodarkiem z tej samej wsi. Na ten sam sąd gajony przybył Jan Włodarek z Bliznego Koła i nie przymuszony oświadczył, że sprzedał pole znajdujące się z jednej strony obok Stanisława Beszyka, a z drugiej przy Mikołaju Ostrowskim Stanisławowi Kuszczcie z tej samej wsi za 6 grzywien monety obiegowej w kraju. To pole dobrowolnie powzdał, tak wzdłuż i wszerz, jak sam posiadał, nie pozostawiając niczego dla siebie ani dla swoich spadkobierców. Oświadczył, że w związku z tym powzdaniem otrzymał 5 grzywien, zaś pozostałą część pieniędzy, to jest 1 grzywnę, wspomniany Stanisław zobowiązany jest złożyć na sąd, który odbędzie się w oktawie Bożego Ciała. Względem tego pola ów Stanisław będzie miał wszelką możność sprzedawania, przekazania, zamieniania i przekształcania zgodnie z własnymi potrzebami. Działo się to w roku, dniu i miejscu jak wyżej.

Anno Domini 1530 feria sexta in vigilia sancte Hedugis post Michaelis [18 X 1530] primus ius bannitum celebratum per nobilem Laurencium Bosky burgrabium Colensem necnon per viceadvocatum Simonem Kyernozeke unacum suis scabinis iuratis Bartholomeo pellione, Blasio Vathly, Stanisłao Czychovlasz, Alberto Jarzab, Stanisłao Opyolka, Petro Smarsly, Johanne Yasyensky etc.

***Pierwszy sąd gajony odbył się w piątek w wigilię św. Jadwigi po [św.] Michale roku Pańskiego 1530** wobec szlachetnego Wawrzyńca Boskiego, burgrabiego kolskiego, oraz podwójciego Szymona Kiernoska a także przysięgłych ławników, kuśnierza Bartłomieja, Błażeja Wątłego, Stanisława Cichowlazła, Wojciecha Jarząba, Stanisława Opiolki, Piotra Zmarzłego, Jana Jasieńskiego itd.

Ius bannitum secundum celebratum feria V in vigilia Simonis et Iude apostolorum [27 X 1530] per nobilem Laurencium Bosky burgrabium arcis Colensis et viceadvocatum Simonem Kyernoszek cum scabinis iuratis superius nomina[tis].

***Drugi sąd gajony odbył się w czwartek w wigilię [śś.] Szymona i Judy apostołów** wobec szlachetnego Wawrzyńca Boskiego, burgrabiego zamku kolskiego, podwójciego Szymona Kiernoska oraz przysięgłych ławników wyżej wymienion[ych].

Tercium us bannitum celebratum feria quinta in vigilia sancti Martini pontifici[s] [10 XI 1530] per nobilem dominum Laurencium Bosky burgrabium arcis Colensis aliosque superius nominatos.

**Trzeci sąd gajony odbył się w czwartek w wigilię św. Marcina biskupa wobec burgrabiego zamku kolskiego Wawrzyńca Boskiego oraz pozostałych wyżej wymienionych.*

[s. 262]

|| **Quartum ius bannitum celebratum feria V in vigilia sancte Katherine virginis** [24 XI 1530] per nobilem Laurencium Bosky arcis Colensis burgrabium et omnes superius nominatos etc.

**Czwarty sąd gajony odbył się w czwartek w wigilię św. Katarzyny dziewicy wobec szlachetnego Wawrzyńca Boskiego, burgrabiego zamku kolskiego, oraz wszystkich wyżej wymienionych itd.*

567. Causa domini Nicolai cum Katherina Krzczkovna. Veniens ad nostrum iudicium bannitum dominus Nicolaus mansionarius Colensis sanus mente et corpore, non compulsus necque coactus, recognovit, quia provide Katherine Krzczkovna domum penes cimiterium iacentem ex una et aream desertam dictam Grabowe partibus ex altera vendidit pro decem octo mrc. monete et numeri Regni Polonie pro se suisque successoribus legitimis [nihil] in eodem domo relinquens, ita late longeque, prout solus tenuit et habuit et iam totaliter resignavit. Circa quam resignacionem recognovit se accepisse ab eadem Katherine predicta quatuor mrc. Et residuum pecuniarum tenebitur illi prefata Katherine per annos singulos per tres mrc. ad quodlibet festum sancti Martini solvere donec totalem debitum decem octo mrc. persolveret sub pena amissionis hereditatis, quod [...] prefata Katherine habebit facultatem vendere, donare et ad usus suos iuxta placitum convertere. Acta sunt hec anno Domini 1530 feria quinta in vigilia sancte Katherine [24 XI 1530].

567. *Sprawa Mikołaja z Katarzyną Krzczkówną. *Na nasz sąd gajony przybył mansjonarz kolski Mikołaj, zdrowy na ciele i umyśle, nie przymuszony ani zniewolony i zeznał, że dom roztropnej Katarzyny Krzczkówny, znajdujący się z jednej strony w pobliżu cmentarza, a z drugiej przy opuszczonym gruncie zwanym Grabowe, sprzedał za 18 grzywien monety i liczby Królestwa Polskiego, dla siebie i swoich prawowitych spadkobierców nic nie zachowując ani pozostawiając sobie, tak wzdłuż i wszerz, jak sam posiadał. W związku z tym powздaniem zeznał, że otrzymał od wspomianej Katarzyny 4 grzywny. Pozostałą część pieniędzy owa Katarzyna ma co roku składać po 3 grzywny na każde święto św. Marcina, aż uiści całą kwotę 18 grzywien pod karą utraty dziedzictwa. Wtedy rzeczona Katarzyna będzie mogła dom sprzedawać, ofiarować i na dowolny użytek przekształcać. Działo się to w czwartek w wigilię świętej Katarzyny roku Pańskiego 1530.*

568. Causa executorum testamenti Zophie Kalyenczyna cum Michaelae Kanth. Venientes executores testamenti olim Zophie Kalyenczyna, videlicet

dominus Nicolaus mansionarius Colensis, Simon Kyernoszek viceadvocatus ad nostrum iudicium bannitum, non coacti neque compulsi, recognoverunt, quia vendiderunt hereditatem predictae Zophie provido Michaeli Kanth pro sex mrc. cum media cum omni facultate prout illis post predictam Zophiam commissum erat, prout lacijs testamentum cavit et cum effectu resignaverunt. Circa quam resignacionem recognoverunt se realiter totam solucionem et [s]atisfactionem per predictum Michaeli Kanth, quam hereditatem penes domum Ladoruczky ex una et penes [...] Pyorthkova partibus ex altera etc. || Dilectam predictus Michael habebit potestatem vendendi, donandi, commutandi et ad usus suos iuxta voluntatem convertendi. Acta sunt hec anno 1530 die quo supra.

[s. 263]

568. *Sprawa wykonawców testamentu Zofii Kalinczyny z Michałem Kantem. Wykonawcy testamentu zmarłej Zofii Kalinczyny, mianowicie mansionarz kolski Mikołaj oraz podwójci Szymon Kiernosek stawili się przed naszym sądem gajonym nie zniewoleni ani nie przymuszeni i zeznali, że sprzedali dziedzictwo rzeczony Zofii rozważnemu Michałowi Kantowi za 6,5 grzywny z wszelkim prawem, działając zgodnie z tym, co im przypadło po śmierci rzeczony Zofii, jak dokładniej określał to jej testament i ze skutkiem powzdali. W związku z tym powzdaniem zeznali, że faktycznie całą zapłatę [otrzymali] od rzeczony Michała Kanta, które to dziedzictwo [znajduje się] z jednej strony w pobliżu domu Ladoruckiego a z drugiej obok [...] Piotrkowej itd. Wspominany Michał będzie miał możliwość sprzedawania, przekazania, zamieniania i przekształcania zgodnie z własną wolą na swój użytek. Działo się to w roku 1530, w dniu jak wyżej.

Anno Domini 1531 feria sexta post Epiphaniarum proxima [13 I 1531] primum ius bannitum celebratum per nobilem dominum Laurencium Bosky necnon viceadvocatum Simonem Kyernoshek cum scabinis suis iuratis Bartholomeo pelione, Blasio Vathly, Stanisłao Czyechovlasz, Alberto Yarzabi, Stanisłao Opyolka, Petro Smarsly, Johanne Jyassensky etc.

***Roku Pańskiego 1531 w piątek po święcie Objawienia Pańskiego** odbył się pierwszy sąd gajony wobec szlachetnego Wawrzyńca Boskiego, burgrabiego zamku kolskiego, oraz podwójciego Szymona Kiernoska a także ławników: kuśnierza Bartłomieja, Błażeja Wątlego, Stanisława Cichowlazła, Wojciecha Jarzaba, Stanisława Opiolki, Piotra Zmarzłego, Jana Jasińskiego itd.

569. Causa Martini Burza cum Petro Smarsly fratre suo. Veniens personaliter ad iudicium bannitum Petrus Smarsly cum sorore sua germana Barbara, non coactus non compulsus, sed fretus salubri consilio recognovit, quia fratri suo predicto Martino Burza unacum sorore Barbara resignavit realiter

more commutationis domum ex una penes Czyelanthko et penes aream desertam partibus ex altera iacentem cum oni iure, ita late, longe, prout predicta domus se extendit. Ipse vero Martinus Burza recognovit eiusdem domus dedit predicto Petro Smarsly fratri suo unacum sorore Barbara ipsius germana hereditatem in Quayathkov, ubi predictae partes Martinus Burza in domo predicta et Petrus Smarsly unacum sorore prenominata in prefata hereditate Quayathkov habebunt omnimodam facultatem vendendi, donandi et ad usus suos, quos meliores noverint, convertendi. Acta sunt anno et die quo supra.

569. *Sprawa Marcina Burzy z jego bratem Piotrem Zmarzłym. *Osobiście stawił się przed sądem gajonym Piotr Zmarzły z rodzoną siostrą Barbarą, nie przymuszony ani nie zniewolony, lecz po zasięgnięciu rozsądnej rady zeznał, że swojemu bratu, wspomnianemu Marcinowi Burzy razem z siostrą skutecznie powzdał na zasadzie zamiany dom graniczący z jednej strony z Cielątkiem a z drugiej z opuszczonym gruntem, tak wzdłuż i wszerz, jak ów dom był położony. Sam zaś Marcin Burza zaznał, że dał dom wspomnianemu Piotrowi Zmarzłemu, swojemu bratu, razem z ich rodzoną siostrą Barbarą. Piotr Zmarzły razem ze wzmiankowaną siostrą wobec wspomnianego dziedzictwa w Kwiatkowie będą mieć wszelką możliwość sprzedawania, przekazania i przekształcania na własny użytek, jak uznają za stosowne. Działo się to w roku i dniu jak wyżej.*

570. Causa Stanislai Lazycza cum Stanislao Anoyolek patre suo. Veniens ad nostrum iudicium bannitum Stanislaus Angyolek cum uxore sua Katherina et filio Johanne publice recognoverunt, quia vendiderunt domum suam penes domum Sosnovsky ex una et domum Za[...]byl partibus ex altera iacentem pro decem mrc. monete currentis et cum effectu resignaverunt tam pro se, quam aliis legitimis successoribus in eodem domo relinquendo [...] et domo, quo solus tenuit et habuit. Circa quam [resignationem] Stanislaus Lazycza posuit tres mrc. et resi[duum] pecuniarum debet solvere per singulos annos et [...]libet festo Nativitatis Christi per mrc. cum media [...] [to]talem solutionem fecerit. Insuper et prefatum Stanislaum [...] patrem suum in eadem domo usque ad mortem fo[...] sunt hec anno et die quo supra.

570. *Sprawa Stanisława Łasicy ze swoim ojcem Stanisławem Aniołkiem. *Przybył na nasz sąd gajony Stanisław Aniołek ze swoją żoną Katarzyną oraz synem Janem i publicznie zeznali, że sprzedali swój dom znajdujący się w pobliżu domu Sosnowskiego z jednej strony oraz domu Za[wždy]była z drugiej strony za 10 grzywien monety obiegowej w kraju, i skutecznie powzdali zarówno dla siebie, jak i innych prawowitych spadkobierców co do*

tego powzdawanego domu [...] i domu który sam posiadał. W kwestii powzdania Stanisław Łasica złożył 3 grzywny. Pozostałą zaś kwotę powinien uiścić w kolejnych latach kolejne na święto Bożego Narodzenia po 1,5 grzywny [...] aż zapłaci całą kwotę. Ponadto wspomnianego Stanisława [Aniolka] swego ojca w tym domu aż do śmierci [...]. Działo się to w tym roku i dniu jak wyżej.

|| Secundum ius bannitum celebratum feria VI ante Purificationis Beate Marie Virginis [27 I 1531] per nobilem Bartholomeum Byelyensky necnon viceadvocatam Simonem Kyernoshek ceterosque iuratos scabinos superius nominatos.

[s. 264]

**Drugi sąd gajony odbył się w piątek przed świętem Oczyszczenia Najświętszej Maryi Panny wobec szlachetnego Bartłomieja Bieleńskiego oraz podwójciego Szymona Kiernoska i innych wyżej wymienionych ławników przysięgłych.*

Tercium bannitum celebratum ius est feria VI post Apolonie sancte virginis festum proxima [10 II 1531] per eosdem superius nominatos etc.

**Trzeci sąd gajony odbył się w piątek po święcie świętej Apolonii dziewicy wobec tych samych wyżej wymienionych itd.*

571. Causa Stanislai Czychovlaszl cum Martino Bednarz. Veniens personaliter ad nostrum iudicium bannitum Martinus Bednarz sanus mente et corpore, non compulsus nec coactus, sed salubri utens consilio publice recognovit, quod hortum suum proprium penes hortum Stanislai Dzyrzavsky ex una et fluvium partibus ex altera iacentem Stanislao Czychovlash pro quatuor cum medio fert. vendidit et solutionem totalem recepit et cum effectum resignavit, nil pro se suisque legitimis successoribus in eodem horto relinquens, ita late longaque, prout solus tenuit et habuit, cum omni iure et dominio. In quo horto prefato predictus Stanislaus [-Nyewczash-] Czychovlash habebit omnimodam facultatem vendendi, commutandi, donandi et ad usus suos, quos noverit meliores, convertendi. Acta sunt hec anno et die, quo supra etc.

571. *Sprawa Stanisława Cichowlazła z Marcinem Bednarzem. *Stawił się osobiście przed naszym sądem gajonym Marcin Bednarz, zdrowy na ciele i umyśle, nie przymuszony ani nie zniewolony, który zasięgnąwszy rozsądnej rady publicznie zeznał, że swój własny ogród znajdujący się blisko ogrodu Stanisława Dzierawskiego z jednej strony oraz strumienia z drugiej sprzedał Stanisławowi Cichowlazłowi za 4,5 wiardunku. Otrzymał całą zapłatę i skutecznie powzdał, niczego dla siebie ani dla swoich prawowitych spadkobierców względem tego ogrodu nie zachowując, tak wzdłuż i wszerz, jak sam posiadał. Stanisław Cichowlazł zgodnie z prawem będzie posiadał całkowitą możliwość sprzedawania ogrodu, zamieniania, przekazania i przekształcania*

na własny użytek zgodnie z własną wolą. Działo się tego roku i dnia jak wyżej, itd.

572. |=Causa Gabrielis cum Johanne Dlugy dicto Lakyevsky [s] pro domo. Anno Domini 1531 feria VI ipso die Fabiani [20 I 1531] in iuris banniti post Epiphaniarum proxima veniens ad nostrum iudicium bannitum dominus Dlugy personaliter, non compulsus nec coactus, verum libero arbitrio ductus publice recognovit, quia domum suam iacentem penes domum Włocznych ex una et penes plateam, qua itur ad ecclesiam, sitam partibus ex altera vendidit pro viginti mrc. monete et numeri Regni Polonie cum effectum resignavit Gabrieli dicto Gavrzyal. Circa quam resignacionem <[...] Domini 1532 providus Gabriel coram iudicio feria sexta post Nicolai [13 XII 1532] [ce]lebratum reposuit tres mrc. cum media pro domo famato Johanni Dlvgy [...] est contractum et inscriptionem.> <Summam.> <[...] mrc. solute.>

572. *=Sprawa Gabriela z Janem Długim o dom zwany Łąkiewski. *W piątek w dzień [św.] Fabiana po święcie Objawienia Pańskiego 1531 roku na pierwszy sąd gajony stawił się osobiście Jan Długi, nie przymuszony ani nie zniewolony, lecz z własnej woli, by publicznie zeznać, że swój dom znajdujący się jednej strony blisko domu Włóczycha a z drugiej przy ulicy prowadzącej do kościoła, sprzedał za 20 grzywien monety i liczby Królestwa Polskiego Gabrielowi zwanemu Gawrzyjał. Odnosnie do tego powzdania roztropny Gabriel przed sądem, który miał miejsce w piątek po św. Mikołaju <[roku] Pańskiego 1532, złożył 3,5 grzywny za dom osławionego Jana Długiego [...] jak zobowiązany był w zapisie.> <Sumę> <[...] grzywny zapłacone>*

[s. 265]

|| 573. Ex consensu parcium et iuris cancellata. |=Prefatus Gabriel posuit novem mrc. cum media et residuum pecuniarum tenebitur solvere ad ratas per omnes donec totalemolucionem viginti mrc. Perfecerit ipse vero Johannes Dlugy sub vadio triginta mrc., obligavit seipsum pro quarta celebracione iuri banniti statuti sunt prius Felicianum et Johannem filium ad resignandum eandem domum et eadem domus Johannes Dlugy nil pro se excipiens pro suisque legitimis successoribus eandem predicto Gabrieli resignavit cum omni iure et dominio, quo solus habuit et tenuit, ita late et longe. In quo domo prefatus Gabriel habebit omnimodam facultatem vendendi, commutandi. Acta sunt anno et die quo supra. Ipse vero Gabriel tenebitur illi solvere residuum pecuniarum per annos ad ratas sub amissione predictae hereditatis debet autem illi solvere per tres mrc. cum media sxg. annuatim etc.=|

573. *Sprawa zakończona za porozumieniem stron i prawnie unieważniona. |=Wspomniany Gabriel uiścił 9,5 grzywny a pozostałą część kwoty ma zapłacić w ratach aż spłaci całą kwotę 20 grzywien. Zaś sam Jan Długi pod

karą 30 grzywien zobowiązał się na czwarty sąd gajony posiedzenie sądu gajonego stawia Felicjana i syna Jana do powzdania tego domu. Jan Długi nic dla siebie ani dla prawowitych spadkobierców nie zachowując, powzdał ten dom Gabrielowi z pełnym prawem jak sam posiadał, tak wzdłuż i wszerz. Względem tego domu ów Gabriel będzie miał pełną możliwość sprzedawania, zamieniania. Działo się to w roku i dniu jak wyżej. Ów Gabriel ma mu zapłacić pozostałą część pieniędzy w ratach po 3 grzywny i ½ kopy pod groźbą utaty wspomnianego dziedzictwa.=|

574. *Constituti personaliter Byenash et Thomas fratres germani filii olim Jandrowsky et Mathias advocatus de Bylycze publice recognoverunt, quia susceperunt concordiam per arbitros pro sorte eis cessa post fratrem eorum germanum Johannem Yadrowsky in Brdow olim existentem plenariamque solutionem se recepissee, videlicet tredecem mrc. pro eadem sorte, recognoverunt et obligati sunt per arbitros eviternam pacem in Brdow et Colo tenere. Pro quaquidem pace tenenda pro eis fideiusserunt concives nostri Gabriel, Albertus Stavirey, Stanislaus Nalevath et Jacobus Sosnovsky sub vadio [de] cem mrc. advocati de Belycze seden[...] [...]rs faber Dyrzavsky, Gregorius pileator. Acta hec feria sexta post Apolonie proxima anno 153[...] ut superius tertia iuris banniti etc.*

574. **Osobiście stawili się Bieniasz oraz Tomasz rodzeni bracia, synowie zmarłego Jandrowskiego oraz sołtys Maciej z Bylic, którzy publicznie zeznali, że zawarli ugodę w sprawie części, która przypadła im po ich bracie rodzonym, Janie Jandrowskim, w Brdowie niegdyś mieszkającym oraz że otrzymali pełną zapłatę, to znaczy 13 grzywien za tę część. Zobowiązani są przez arbitrów do zachowania wieczystego pokoju w Brdowie i Kole. Za zachowanie przez nich pokoju poręczyli nasi współobywatele Gabriel, Wojciech Stawirej, Stanisław Nalewacz i Jakub Sosnowski pod karą 10 grzywien sołtysowi z Bylic [...] kowal Dzierawski, kapelusznik Grzegorz. Działo się to na trzecim sądzie gajonym w piątek po [św.] Apolonii roku 153[...] jak wyżej itd.*

|| Quartum ius bannitum celebratum feria sexta post Cinerum [24 II 1531] *per nobilem dominum Bartholomeum Byelyensky burgrabium ceterosque omnes superius nominatos etc.* [s. 266]

***Czwarty sąd gajony odbył się w piątek po Środzie Popielcowej wobec szlachetnego burgrabiego Bartłomieja Bieleńskiego i wszystkich innych wyżej wymienionych itd.**

575. Causa Stanislai Kustha cum Alberto Shoravek de Blyzna Vyesh. *Veniens personaliter ad nostrum iudicium bannitum Albertus Shoraw de Blyzna Vyesh, non compulsus nec coactus, utens libero arbitrio, publice*

recognovit, quod vendidit medium mansum agri sui inter agrum Stanislai Kustha ex una et agrum Ostrovska Margarethe partibus ex altera iacentem, pro quinque mrc. et sex gr. monete et numeri Regni Polonie et cum effectum unacum filiis suis Stanislao et Alberto et filia Margaretha resignavit Stanislao Kustha, nil pro se suisque legitimis in eodem agro excipiens, ita late longe, prout predictus ager ex antiquo in seipso est. Circa quam resignacionem totalem solucionem percepit, in quo agro habebit predictus Stanislaus Kustha omnimodam facultatem vendendi, commutandi, donandi et ad usus, quos noverit meliores, convertendi. Acta sunt anno 1531, die quo supra.

575. *Sprawa Stanisława Kuszty z Wojciechem Żurawkiem ze wsi Blizna. *Przed naszym sądem gajonym stawił się osobiście Wojciech Żurawek ze wsi Blizna, nie przymuszony ani nie zniewolony, który z własnej woli publicznie zeznał, że sprzedał ½ łana swojego pola znajdującego się między polem Stanisława Kuszty z jednej strony i polem Małgorzaty Ostrowskiej z drugiej, za 5 grzywien i 6 groszy monety i liczby Królestwa Polskiego. Wraz ze swoimi synami Stanisławem i Wojciechem oraz córką Małgorzatą skutecznie powzdał pole Stanisławowi Kuszczce, niczego nie zachowując dla siebie ani dla swoich prawowitych spadkobierców, tak wzdłuż i wszerz, jak sam od dawna posiadał. Względem tego powzdania otrzymał całą zapłatę. Wspomniany Stanisław Kuszta będzie miał pełną możliwość sprzedawania pola, zamieniania, przekazywania i przekształcania na własny użytek, jak uzna za najlepsze. Działo się to w 1531 roku, w dniu jak wyżej.*

576. Causa Francisci Barthkovycz cum Alberto Kolodzyek de Blyshnya Vyesz. Veniens ad nostrum iudicium bannitum Albertus Kolodzyek personaliter sanus mente et corpore, non compulsus nec coactus, sed utens salubri consilio, recognovit, quod agrum inter agrum Stanislai Shyol ex una et Johannis Lypyger[...]ky advocati partibus ex altera iacentem pro octo mrc. et fert. vendidit et effectualiter resignavit, nil pro se suisque legitimis [succ]essoribus in eodem agro excipiens. Circa quam resignacionem [tota]lem solucionem accepit Francisco Barthkovycz, in quo [...] agro predictus Franciscus habebit omnimodam facultatem || vendendi, commutandi et ad usus, quos noverit meliores, convertendi. Acta sunt anno et die quo supra etc.

[s. 267]

576. *Sprawa Franciszka Bartkowicza z Wojciechem Kołodziejkiem ze wsi Blizna. *Stawił się osobiście na naszym sądzie gajonym Wojciech Kołodziejek, zdrowy na ciele i umyśle, nie przymuszony ani nie zniewolony, lecz po zasięgnięciu rozsądnej rady, by zeznać, że sprzedał pole znajdujące się między polem Stanisława Siola z jednej strony i Jana Lipigór[skiego] sołtysa z drugiej, i skutecznie powzdał, niczego nie zachowując dla siebie ani dla*

swoich spadkobierców. Z tytułu powzdania otrzymał całą zapłatę od Franciszka Bartkowicza. Wspomniany Franciszek będzie miał wszelką możność sprzedawania, zamieniania i przekształcania, jak uzna za właściwe. Działo się to roku i dnia jak wyżej itd.

577. Causa Johannis Choleva cum Martino Heyda. Veniens personaliter ad nostrum iudicium bannitum Martinus Heyda publice recognovit, quia sortem suam horti Baluczynsky inter hortum Martini Pathoczka ex una et hortum Boguslai Javorek partibus ex altera iacentem vendidit Johanni Choleva pro media sxg. et cum effectu resignavit. Circa quam resignationem totalem solutionem accepit, nil pro se suisque legitimis successoribus in eadem sorte predicti horti excipiens. In qua sorte predicti horti Johannes Cholewa habebit potestatem totalem vendendi, commutandi et usus, ad quos meliores noverit, convertendi. Acta sunt anno et die quo supra.

577. *Sprawa Jana Cholewy z Marcinem Hejdą. Do naszego sądu gajonego przybył osobiście Marcin Hejda, który publicznie zeznał, że sprzedał i skutecznie powzdał Janowi Cholewie swoją część ogrodu [zwanego] Bałuczynski, znajdującego się między ogrodem Marcina Patoczki z jednej strony i ogrodem Bogusława Jaworka z drugiej, za ½ kopy. Otrzymał pełną zapłatę, niczego z owej części wspomnianego ogrodu nie zachowując dla siebie ani dla swoich spadkobierców. Względem tej części ogrodu rzeczony Jan Cholewa będzie miał całkowitą możność sprzedawania, zamieniania i przekształcania, jak uzna za właściwe. Działo się to w roku i dniu jak wyżej itd.

578. Causa Mathie Czayka cum Johanne Kruska. Veniens personaliter Johannes Kruska cum consorte sua Anna ad nostrum iudicium bannitum publice recognovit, quod vendidit agrum suum medium mansum et cum area omnique iure, quo solus tenuit et habuit, nil pro se suisque legitimis successoribus in eodem agro excipiens, pro duabus mrc. monete et numeri Regni Polonie Mathie Czayka et effectualiter resignavit. Circa quam resignationem totalem solutionem accepit. In quo agro predictus Mathias Czayka habebit omnimodam facultatem vendendi, donandi et ad usus suos, quos meliores noverit, convertendi. Acta sunt anno et die quo supra.

578. *Sprawa Macieja Czajki z Janem Kruską. Przed naszym sądem gajonym stawił się osobiście Jan Kruska z żoną Anną i publicznie zeznał, że sprzedał i skutecznie powzdał Maciejowi Czajce swoje pole wielkości ½ łana wraz z parcelą i z wszelkim prawem, jak sam posiadał, niczego nie zachowując dla siebie ani dla swoich prawowitych spadkobierców, za 2 grzywny monety i liczby Królestwa Polskiego. Z tytułu powzdania otrzymał pełną zapłatę. Wspomniany Maciej Czajka względem tego pola będzie miał całkowitą

możność sprzedawania i przekształcania, jak uzna za właściwe. Działo się to roku i dnia jak wyżej.

[s. 268]

579. Jacobus Zaparth cum Anna filia. Veniens personaliter Jacobus Zaparth ad nostrum iudicium [ban]nitum publice recognovit, quod mansum agri sui inter [...] agrum Clementis Iavorek ex una et Andree Pyerda[lka par]tibus ex altera iacentem Anne filie sue vendidit pro qui[nque] mrc. monete et numeri Regni Polonie et cum effectu resignavit [...] se suisque successoribus legitimis in eodem agro excipiens[...] || Quam resignacionem tres mrc. minus fert. accepit. Et mrc. cum fert. residuum debiti per duos annos tenebitur ponere. In quo agro prefata Anna habebit omnimodam facultatem vendendi, commutandi et ad usus suos, quos meliores noverit, convertendi. In quoquidem agro filie Dorothee puero priori mariti sui prefata Anna duas mrc. reformat et confirmat usque ad annos discretionis. Acta sunt anno et die quo supra.

579. *Jakub Zapart z córką Anną. *Stawił się osobiście przed naszym sądem gajonym Jakub Zapart i publicznie zeznał, że łąn swojego pola znajdujący się między [...] polem Klemensa Jaworka z jednej strony i [polem] Andrzeja Pierdalki z drugiej sprzedał i skutecznie powzdał swojej córce Annie za 5 grzywien monety i liczby Królestwa Polskiego [...], niczego nie zachowując sobie ani swoim prawowitym spadkobiercom [...] tego powzdania 3 grzywny bez 1 wiardunka otrzymał. Zaś 1 grzywnę z wiardunkiem, to jest pozostałą część długu, winien zwrócić w ciągu dwóch lat. Rzeczona Anna będzie miała względem tego pola całkowitą możliwość sprzedawania, zamieniania i przekształcania, jak uzna za właściwe. Dodatkowo córce Dorocie, dziecku z jej pierwszego męża, wspomniana Anna 2 grzywny zachowuje aż do wieku dojrzałego. Działo się to w roku i dniu jak wyżej.*

580. Causa Stanislai Vozyvoda et Jacobi Sosnovsky cum Jacobo pileatore. Veniens personaliter ad nostrum iudicium bannitum Jacobus pileator recognovit, quod fideiussoribus suis Stanislao Vozyvoda et Jacobo Sosnovsky et Stanislao Varchol septem mrc., pro quibus fideiusserunt domino preposito Sancti Spiritus reformavit in domo sua propria donec predictum debitum septem mrc. persolvat, obligavit autem seipsum singulis pro [s] annis ponere per duas mrc. in duabus septimanis post festum sancti Michaelis, ultimo autem, hoc est pro tercio ad tres mrc. Acta sunt anno et die ut supra.

580. *Sprawa Stanisława Woźiwody i Jakuba Sosnowskiego z Jakubem kapelusznikiem. *Przed naszym sądem gajonym stawił się osobiście kapelusznik Jakub i zeznał, że przekazał swoim poręczycielom, Stanisławowi Woźiwodzie i Jakubowi Sosnowskiemu oraz Stanisławowi Warchołowi 7 grzywien, za*

które ręczyli panu prepozytowi Ducha Świętego w swoim domu, aż zapłaci wspomniany dług 7 grzywien. Zatem zobowiązał się rokrocznie składać po 2 grzywny w ciągu dwóch tygodni po święcie św. Michała, w ostatnim zaś, to jest w trzecim [roku], 3 grzywny. Działo się to roku i dnia jak wyżej itd.

Item feria sexta proxima ante Georgii celebratum proxima iuris anno Domini 1531 [21 IV 1531] per dominum burgrabium Bylyensky necnon per Simonem viceadvocatum Kyernozeck, scabinos Bartholomeum pellificem, Stanislaum Cychowlasz, Blasium Wanthly, Albertum Jaramb, Johannem Janyeszynsky, Petrum Zmarzli.

**W piątek przed [św.] Grzegorzem roku Pańskiego 1531 wobec burgrabiego Bieleńskiego oraz podwójciego Szymona Kiernoska, ławników kuśnierza Bartłomieja, Stanisława Cichowlazla, Błażeja Wątlego, Wojciecha Jarzqba, Jana Jasieńskiego, Piotra Zmarzłego.*

Item secunda iuris celebratum per prefatum dominum burgrabium ut.

**Drugii sąd odbył się wobec pana burgrabiego jak [wyżej].*

Item tertia iuris in duabus septimanis est celebratum ut.

**Trzeci sąd odbył się w ciągu dwóch tygodni jak [wyżej].*

Item ius quartum est celebratum feria sexta Quatuortemporum [2 VI 1531] per prefatum dominum burgrabium et viceadvocatum et scabinos ut.

**Czwarty sąd odbył się w piątek w Suche Dni wobec wspomnianego pana burgrabiego i podwójciego oraz ławników jak [wyżej].*

581. Causa Kalysky Mathie cum Vskowa Margaretha et filiis Gregorio, Blasio, Toma germanis et filiabus Marta et Margareta eciam germanis. || Constituti personaliter prefati recognoverunt, quia hereditatem suam seu domum quam vendiderunt [-olim vir personaliter-] Vskowa et pater filiorum et filiarum prefatarum secundum recognitionem prefatorum. Que domus iacet parte ex una Capicza, altera vero porta tendente ad fluvium. Quiquidem Kalyski satisfaciendo prefatis recepit concordiam cum prefatis, qui recognoverant [-partem suum-] recepisse medium quartum fert. Item vero Kalysky prefatis nominatis filiis, filiabus melioracionem viginti gr. eis dedit. Qui omnes eidem Kalisky resignaverunt pro se suisque legitimis successoribus penitus nil reservando, qui duo fratres, Gregorius et Blasius, fideiusoriorio pro eam connotaverunt pro eviterna pace, qui sunt Matis Nyewczas, Michael piscator, si aliqua in predicto fuerint, extunc luet vadium triginta mrc. Actum et datum quo supra.

[s. 269]

581. *Sprawa Macieja Kaliskiego z Małgorzatą Uskową i rodzonymi synami Grzegorzem, Błażejem, Tomaszem oraz córkami, również rodzonymi, Martą i Małgorzatą. Wspomniani stawili się osobiście i zeznali, że swoje

dziedzictwo, czyli dom, który sprzedali Uskowej. Dom znajduje się z jednej strony [obok] Kapicy, zaś z drugiej przy bramie prowadzącej nad rzekę. Ów Kaliski dla zadośćuczynienia dla wspomnianych uznał ugodę z rzeczonymi, którzy zeznali, że otrzymali 3,5 wiardunku. Wspomniany Kaliski wyżej wymienionym synom i córkom dał 20 grzywien. Oni wszyscy powzdali dom Kaliskiemu, niczego nie zachowując dla siebie ani dla swoich spadkobierców, dwóch braci, Grzegorza i Błażeja, za których poręczyli Maciej Niewczas, rybak Michał, jeśli zaś uczyni coś przeciwko, wtedy zapłaci karę 30 grzywien. Działo się to jak wyżej.

582. Causa Alberti Poznanysky cum Johanne Pyechotha pro domo iacente in Blancis, parte ex una aree deserte Piotrowa Schara, altera vero fossata eciam civitate tendente. Coram eodem iure bannito constitutus personaliter Johannes Pyechotha recognovit, quia vendidit [-domum-] domum iacentem inter nominatum pro media sxg. Alberto Poznanyski cui et resignavit. Penes quam resignationem totalem et integram solutionem fecit eidem Pyechota. Quiquidem Pyechota abrenunciavit se eciam eadem hereditate, nichil pro se et suis legitimis successoribus penitus nil reservando. Quiquidem Albertus iam habebit omnimodam potestatem in eadem domo vendendi, donandique commutandi et in usus beneplacitum commutandi. Actum et datum quo supra.

582. *Sprawa Wojciecha Poznańskiego z Janem Piechotą o dom znajdujący się na Blankach, z jednej strony przy pustej parceli Piotrowej Szarej, a z drugiej przy fosie miejskiej. Przed sądem gajonym stawił się osobiście Jan Piechota i zeznał, że sprzedał i powzdał dom znajdujący się między wzmiankowanymi za ½ kopy Wojciechowi Poznańskiemu, a całą i pełną zapłatę uczynił mu Piechota. Zatem Piechota powzdaje to dziedzictwo, niczego nie zachowując dla siebie ani dla swoich spadkobierców. Wspomniany Wojciech będzie zaś miał względem tego domu wszelkie prawo do sprzedawania, przekazania, zamieniania i przekształcania na własny użytek. Działo się to jak wyżej.

583. Causa Pauli Dybykoth ex villa Blyzna cum Martino Heida de Turek cum suo institutore pileatore Gregorio dicto Widra pro agro medii mansi in villa Gorna. Coram eodem iure bannito domino burgrabio et scabinis, ut constitutus personaliter Gregorius pileator dictus Wydra tamquam institutor Martini Heida ex commissione resignavit medium mansum agri in villa Blyzna, olim Balusynski, quitum per providum Dybykoth pro duobus mrc. in terra currentis, quas prefato Heyda integraliter fecit realiter seu cum effectu et prefatus Heida per suum institutorem eidem Paulo resignavit pro se seu prefato Heyda penitus nil reservando. Quiquidem Paulus iam habebit

omnimodam facultatem in |-h-| eadem hereditate vendendi, habendi, commutandi et in usus beneplacitos commutandi. Actum et datum die quo supra.

583. *Sprawa Pawła Dybikota ze wsi Blizna z Marcinem Hejdą z Turku wraz kapelusznikiem Grzegorzem zwanym Wydra o ½ łana pola we wsi Górna. Przed sądem gajonym, panem burgrabią i ławnikami stawił się osobiście kapelusznik Grzegorz zwany Wydra, pełnomocnik Marcina Hejdy, który powzdał ½ łana pola we wsi Blizna, niegdyś Bałuszyńskiego przez roztropnego Dybikota za 2 grzywny [monety] obiegowej, które wspomnianemu Hejdzie w całości i skutecznie zapłacił. Hejda przez swojego pełnomocnika powzdał pole Pawłowi Dybikotowi nic nie zachowując dla siebie. Rzeczony Paweł będzie miał wszelkie prawo wobec tego dziedzictwa do sprzedawania, posiadania, zamieniania i przekształcania na własny użytek. Działo się to w dniu jak wyżej.

584. Causa Alberti pannicide cum Jacobo Szosznowsky pro area cum edificacione in eadem area edificata. Item in eodem iure bannito constitutus personaliter providus Albertus pannicida recognovit, quia vendidit pariterque resignavit aream cum edificacione sui agri in villa Blyzna Jacobo Szosznowsky pro tribus mrc. numeri in terra currentis consueti. Penes quam resignacionem prefatus Jacobus integram et totalem solucionem fecit Alberto pannicide. Quiquidem Albertus in eadem area sibi et suis successoribus et legitimis et consanguineis penitus nil reservavit, sed abrenunciat in ewm et prefatus Jacobus Szosznowsky iam habebit omnimodam facultatem in eadem area habendi, tenendi, possidendi et in usus beneplacitos commutandi. Actum et datum anno, die quo supra.

584. *Sprawa Wojciecha sukiennika z Jakubem Sosnowskim o grunt z zabudowaniami. Przed tym sądem gajonym stawił się osobiście rozważny sukiennik Wojciech i zeznał, że sprzedał tudzież powzdał grunt wraz z zabudową we wsi Blizna Jakubowi Sosnowskiemu za 3 grzywny liczby obiegowej w kraju. Odnosnie do tego powzdania Jakub całą i pełną zapłatę uiścił sukiennikowi Wojciechowi. Wojciech zaś niczego nie zachował dla siebie ani dla swoich spadkobierców czy krewnych, a wspomniany Jakub Sosnowski będzie miał względem tego pola całkowitą możliwość sprzedawania, posiadania i przekształcania, jak uzna za właściwe. Działo się to w roku i dniu jak wyżej.

585. Causa Stanislai Cychowlasl cum Gregorio pileatore dicto Pyl[ch]. In eodem iure bannito constitutus personaliter providus Stanislaus Cychowlasz recognovit, quia vendidit suum ortum iure hereditario spectantem, iacentem penes fluminem magnum tendentem usque Gosten parte ex una, altera vero ortus fabri Pyrchala, pro mrc. cum septem gr., nunc in terra currentis,

provido Gregorio pileatoreque resignavit pro se suisque legitimis et consanguineis reservando. In quoquidem orto prefatus Gregorius iam habebit omnimodam potestatem habendi, donandi etc. et in usus beneplacitos commutandi et si aliquod impedimentum habuit Gregorius in eodem orto, extunc Stanislaus obligatus est eum defendere suis impensis. Actum et datum anno, die quo supra.

585. *Sprawa Stanisława Cichowlazła z kapelusznikiem Grzegorzem zwanym Pil[ch]. *Przed sądem gajonym stawił się osobiście roztropny Stanisław Cichowlazł i zeznał, że sprzedał swój ogród posiadany prawem dziedzicznym, położony blisko wielkiego potoku prowadzącego w stronę Gostynia z jednej strony, a z drugiej koło ogrodu kowala Pierzchały. Ogród powzdał roztropnemu kapelusznikowi Grzegorzowi za 1 grzywnę i 7 groszy obiegowych w kraju, niczego nie zachowując dla siebie ani dla swoich spadkobierców czy krewnych. Względem tego ogrodu wspomniany Grzegorz będzie odtąd miał całkowitą możliwość posiadania, przekazania i przekształcania na własny użytek. A jeśli od tej pory pojawią się jakiekolwiek roszczenia w kwestii tego ogrodu, Stanisław zobowiązany jest bronić Grzegorza własnymi środkami. Działo się to w roku i dnia jak wyżej itd.*

[s. 270]

|| **586. Causa Stanislai pellificis Thopolczyk [s] cum Stanislao Wolsky pro domo iacente in platea versus antiquum balneum.** Item eodem iure bannito constitutus personaliter providus Stanislaus Wolski recognovit, quia vendidit domum suam pariterque resignavit Stanislao pellifice Thopolsky pro decem septem mrc. numeri in terra currentis et cum omnibus attinenciis eiusdem domus, videlicet vasy pro cervisia spectanti sive magnis sive parvis quocumque modo aut nomine nuncupantur, quo ad braxaturam pertinentibus. Penes quam resignacionem prefatus Stanislaus pellifex penes resignacionem Stanislao Wolszki dedit et solvit sex mrc. numeri in terra currentis consueti [-in-]. Quaquidem domus iacet in platea usque balneum antiquum parte ex una domus Nabszdydomek, altera vero parte penes aream desertam dictam Stalkowski. In quaquidem hereditate iam prefatus Stanislaus pellifex habebit omnimodam potestatem habendi, tenendi, possidendi et in usus beneplacendos commutandi. Et prefatus Wolsky in eadem hereditate pro se nil sibi et suis successoribus et consanguyneis reservando. Et si aliquod impedimentum Stanislaus pellifex habuit, extunc Wolski obligatus est prefatum Stanislaum defendere propriis impensis sub vadio triginta mrc. Pro quo fideiusserunt Bartholomeus Slonina et Blasius Sczmyel. Reliquum vero pecuniam ad terminos eis assignatos sub termino peremptorio per duas mrc., videlicet super ortum. Ius celebratum post festa Pasche immediate festa sese sequencia usque ad

plenariam solucionem prefate summe. Actum et datum anno, die quo supra. <Item idem Topolski duas mrc. solvit iudicio descripto anno Domini 1532.> <Item idem Thopolski duas mrc. rathe sue posuit prefato Volsky anno Domini 1534 et adhuc tenetur septem mrc. reponere.> <Item idem Thopolski feria sexta post Penthecosten reposuit duas mrc. 1535 [21 V 1535] et adhuc tenetur quinque.>

586. *Sprawa kuśnierza Stanisława Topolskiego ze Stanisławem Wolskim o dom położony przy ulicy prowadzącej do dawnej łaźni. Przed sądem gajonym stawił się osobiście roztropny Stanisław Wolski i zeznał, że sprzedał oraz powzdał swój dom kuśnierzowi Stanisławowi Topolskiemu za 17 grzywien liczby obiegowej w kraju razem ze wszystkimi tego domu przynależnościami, to znaczy naczyniami do piwa, zarówno dużymi, jak i małymi, które służą do warzenia, jakkolwiek by się nazywały. Odnosnie do tego powzdania wspomniany kuśnierz Stanisław zapłacił Stanisławowi Wolskiemu 6 grzywien liczby obiegowej w kraju. Rzeczonej dom znajduje się przy ulicy prowadzącej do starej łaźni, z jednej strony koło domu Nabǳidomka, a z drugiej przy opuszczonym gruncie zwanym Stalkowski. Wspomniany kuśnierz Stanisław względem tego dziedzictwa będzie miał całkowitą możność posiadania, utrzymywania i przekształcania, jak uzna za właściwe. Zaś rzeczony Wolski odnśnie do tego dziedzictwa niczego nie zachowuje dla siebie ani dla swoich spadkobierców czy krewnych. A jeśli wobec Stanisława pojawiłyby się jakakolwiek roszczenia, wówczas Wolski jest zobowiązany bronić wspomnianego Stanisława własnymi środkami pod karą 30 grzywien. Poręczyli za niego Bartłomiej Słonina i Błażej Trzmiel. Pozostałą część kwoty ma uiszczać w wyznaczonych terminach po 2 grzywiny, aż do pełnego spłacenia tej sumy. Sąd odbył się po Wielkanocy. Działo się to roku i dnia jak wyżej itd. <Następnie ów Topolski zapłacił 2 grzywiny zgodnie z zapisem roku Pańskiego 1532.> <Następnie ów Topolski uiścił 2 grzywiny raty rzeczonemu Wolskiemu roku Pańskiego 1534 i jeszcze ma złożyć 7 grzywien.> <Następnie ów Topolski w piątek po Zesłaniu Ducha Świętego 1535 roku złożył 2 grzywiny i jeszcze jest winien 5 grzywien.>

587. Causa Cozancyna et Barbara Gawrzyalowa sororina olim Kozanka et aliis germanis eiusdem Barbare, videlicet sorore Anna et fratre Jacobo Mali cum Antoni Kostelleka. Actum causa Antoni cum Petro lanifice [pro] domo Konzanynski et iterum Petri lanifici causa cum Matia Jarzabek pro eadem hereditate. Item in eodem iure bannito constitute personaliter Anna uxor olim Kozanka unacum Barbara et suis consangwineis recognoverunt, quia sortem paternam vendiderunt post manum defunctum

sui awnculi et viri prefate Anne provido Anthonio Kostella pro duabus mrc. in terra currentis pariterque resignaverunt eidem Costella. Penes quam resignacionem Antoni posuit et solvit septem fert., unum vero fert. pro termino festi Nativitatis Domini proxime venturo, quem accepit Paulus Dybykoth. Que prefate hanc pecuniam pro se non receperent, sed pro debito olim Kozanka commiserunt et ultra hanc summam iuris debitum prescripti Kozanka extenditum Deus Omnipotens sibi indulgeatur ceterum. Antonius Costella eandem hereditatem vendidit Petro Ianifici pro duabus mrc. in terra currentis [-pro-] pariterque resignavit, priusquam resignacionem Petrus posuit et solvit septem fert., fert. vero ad terminum assignatum ad festum sancte Margarethe a festo proxime venturo per annum sub amissione hereditatis. Idem Petrus eandem hereditatem vendidit Matie Swyatek piscatori pro media altera mrc. pariterque resignavit. Penes quam resignacionem integram solucionem pro [-eadem-] hereditate et prefatus et [...] quemlibet obligatus est defendere, si aliquod impedimentum fuerit propriis impensis defendere et prefati habent in eadem hereditate omnimodam hereditatem, facultatem tenendi, vendendi et in usus beneplacitos convertendi. Actum et datum anno, die quo supra et si aliquis consangwineus voluerit obtinere propinquitatem, extunc tenebitur his omnibus satis facere et solvere eorum dampnum et [...] sine, quovis impedimento et dampno superius nominatorum.

587. *Sprawa Kozanczyny i Barbary Gawrzyjałowej, siostrzenicy zmarłego Kozanki, z resztą rodzeństwa tejże Barbary, mianowicie siostrą Anną i bratem Jakubem Małym z Antonim Kostelką. Sprawa Antoniego z sukiennikiem Piotrem o dom Konzaneński i kolejna sprawa sukiennika Piotra z Jarząbką o to dziedzictwo. Na sądzie gajonym stawiała się osobiście Anna, żona zmarłego Kozanki, razem z Barbarą i swoimi krewnymi, które zeznały, że po śmierci ich i męża rzeczonej Anny sprzedały ojcowiznę oraz powzdały roztropnemu Antoniemu Kostelce za 2 grzywny obiegowe w kraju. Odnosnie do tego powzdania Antoni uiścił i zapłacił 7 wiardunków, 1 zaś ma zapłacić na najbliższe święto Bożego Narodzenia, który otrzymał Paweł Dybikot. Te nie zatrzymały dla siebie tych pieniędzy, lecz jako dług po zmarłym Kozance poleciły. Antoni Kostelka to dziedzictwo sprzedał oraz powzdał sukiennikowi Piotrowi za 2 grzywny obiegowe w kraju. W związku z tym powzdaniem wcześniej złożył i zapłacił 7 wiardunków, jeden zaś ma złożyć w oznaczonym terminie na najbliższe święto św. Małgorzaty w przyszłym roku pod groźbą utraty dziedzictwa. Ów Piotr dziedzictwo to sprzedał oraz powzdał rybakowi Maciejowi Świątkowi za 1,5 grzywny. Odnosnie do tego powzdania winien jest całą zapłatę za to dziedzictwo i wspomniany i [...] zobowiązany

jest bronić własnymi środkami, jeśli wystąpią jakieś roszczenia. Wspomniani mają względem tego dziedzictwa wszelkie prawo do dzierżenia, sprzedawania i przekształcania na własny użytek. Działo się to w roku i dniu jak wyżej, a jeśli któryś krewny chciałby [...], wówczas będzie miał tym wszystkim zadość uczynić i zapłacić karę wyżej wymienionym.

|| **588. Causa Petri Zmarzly pro domo seu hereditate** Baranek sibi comissa per Baranek in Kroszno litteris suis pro debito eiusdem Petri et Swynyoch eciam debito, quam domum vendidit |-Petr-| Blasio Bednarz |-Petrus Zmarzli-| <Matis Rymarzy>. Item in eodem iure bannito constitutus personaliter Petrus Zmarzly recognovit, quia ex commissione litterarum per [...] Matiam Baranek in Krosno vendidit primum pariterque resignavit |-Blasio Bednarz-| <Antonio Costella> pro media quarta mrc., quam pecuniam commisit eidem Petro debitum et ceteris, videlicet Swynyoch et aliis, si quod superfuerit. Penes quam resignacionem Antoni Costella |-[...]|- <dedit> duas Petro Zmarzly. Reliquam vero pecuniam ad terminos, videlicet pro festo sancti Laurencii proxime venturo a data presencium usque ad plenariam solucionem prefate summe sub amissione hereditatis. Quidam Petrus obligatus est prefatum Costella defendere propriis impensis, si que habuit et si alicui iniuria fuerit a Petro, Petrus respondit secundum vicinitatem et regimen civile. Antoni vero habebit omnimodam potestatem in eadem domo tenendi, habendi, possidendi et ad usus beneplacitos convertendi. Item eandem hereditatem Antoni Costella vendidit Matis Rymarz pro quatuor mrc. numeri in terra currentis pariterque resignavit. Penes quam resignacionem integram et totalem solucionem fecit et prefatus Antoni in eadem hereditate prefatum Matis obligatus est defendere suis impensis, si aliquod impedimentum fuerit et Matis iam habebit omnimodam potestatem in eadem hereditate, que iacet in platea Cracoviensis parte ex una Climkowa, altera vero pileatore Johanne Caralowsky. Item idem Matis eandem hereditatem in eodem iure recognovit, quod eandem domum prefatam vendidit Blasio Bednarz pro quatuor mrc. sine fert. pariterque resignavit. Penes quam resignacionem prefatus Blasius dedit, solvit mrc. numeri in terra currentis, tres vero mrc. sine fert. obligatus est reponere et solvere sub amissione hereditatis per duas septimanas a data presenti. In quaquidem hereditate Blasius iam habebit omnimodam facultatem tenendi, habendi et in usus beneplacitos convertendi. Actum et datum quo supra.

[s. 271]

588. *Sprawa Piotra Zmarzłego o dom, czyli dziedzictwo Baranka, jemu przez Baranka przekazany w Krośnie za dług tego Piotra oraz Świnioszka, ten dom sprzedał Błażejowi Bednarzowi <Maciej Rymarz.> Dalej na sądzie gajonym stawiał się osobiście Piotr Zmarzły i zeznał, że z pełnomocnictwa przez

[...] Macieja Baranka w Krośnie sprzedał oraz powzdał <Antoniemu Kostelce> za 1,5 grzywny. Pieniądze te uznał jako dług temu Piotrowi i innym, mianowicie Świnioszkowi i innym. Około tego podzwania Antoni Kostelka dał 2 Piotrowi Zmarzłemu. Pozostałe zaś w oznaczonych terminach, mianowicie na najbliższe święto św. Wawrzyńca aż do pełnej spłaty wspomnianej sumy pod groźbą utraty dziedzictwa. Tenże Piotr zobowiązany jest rzeczzonego Kostelkę własnymi środkami bronić, jeśli pojawiłyby się jakieś roszczenia czy spotkałaby go niesprawiedliwość. Piotr odpowiedział [ponadto], że według bliższości tenże Antoni będzie miał względem tego domu wszelką możliwość dzierżenia, posiadania i przekształcania na własny użytek wedle uznania. Dalej to dziedzictwo Antoni Kostelka sprzedał i powzdał Maciejowi Rymarzowi za 4 grzywny liczby obiegowej w kraju. W sprawie tego powzdania całą i pełną zapłatę uiścił. Zatem rzeczony Antoni zobowiązany jest bronić Macieja własnymi środkami, gdyby pojawiły się jakieś roszczenia względem tego dziedzictwa. Maciej będzie miał odtąd całkowitą możliwość względem tego dziedzictwa, znajdującego się z jednej strony przy ulicy Krakowskiej obok Klimkowej, zaś z drugiej obok czapnika Jana Karalowskiego. Następnie ów Maciej na tym samym sądzie dziedzictwo powzdał, sprzedając dom Błażejowi Bednarzowi za 4 grzywny bez wiardunku. Wspomniany Błażej uiścił 1 grzywnę liczby obiegowej w kraju, zaś 3 grzywny bez wiardunku zobowiązany jest złożyć i zapłacić pod groźbą utraty dziedzictwa w ciągu dwóch tygodni od obecnej daty. Względem tego dziedzictwa Błażej będzie miał odtąd pełną możliwość dzierżenia, posiadania i przekształcania na własny użytek wedle uznania. Działo się to jak wyżej.

589. Causa Jacobi Viszek pro domo sua cum Johanne Ptasszek.

Item in eodem iure constituti personaliter ex commissione coram advocato Michael pistor frater germanus et Andreas Perelka resignaverunt domum Johanni Ptasszek, quam sibi vendidit prefatus Jacobus Visszek pro sxg. et prefati commissarii eidem resignaverunt, ita late et longe, uti solus habuit et tenuit. Penes quam resignacionem integram solucionem fecit, que domus iacet in Blancis, parte ex una Klepka, altera vero aree descripte, quia Jacobus nil pro se suisque legitimis consangwineis nil reservavit et prefatus Johannes Ptak habebit omnimodam potestatem vendendi, habendi etc. et in usus beneplacitos convertendi et si aliquod impedimentum habuerit obligatus est eundem defendere propriis impensis. Actum et datum anno, die quo supra.

589. *Sprawa Jakuba Wyszka o własny dom z Janem Ptaszkiem. Przed wójtem na sądzie gajonym stanęli osobiście bracia rodzeni piekarz Michał

i Andrzej Perelka, by powzdać dom Janowi Ptaszkowi, który sprzedał im wspomniany Jakub Wyszek za 1 kopę, a wspomniani pełnomocnicy powzdali mu, tak wzdłuż i wszerz, jak sami posiadali. Odnosnie do tego powzdania uiścił całą zapłatę. Ów dom leży na Blankach, z jednej strony przy Klepce, z drugiej zaś przy opisanym gruncie. Ponieważ Jakub niczego nie zachował dla siebie ani dla swoich prawowitych krewnych, wspomniany Jan Ptaszek będzie miał pełną możność sprzedawania, posiadania itd. oraz przekształcania na własny użytek zgodnie z własnym uznaniem. A jeśli pojawiłyby się jakiegokolwiek roszczenia, zobowiązany jest bronić go własnymi środkami. Działo się to w roku i dniu jak wyżej.

590. Resigancio Dybykoth pro pecunia olim Kozanka testamenti olim Laszkowa. Item eodem die ego Paulus Dybykoth recognosco me recepipse tres fert. eiusdem debiti, quas per Bernhardum pro missis legendis dedi et sex gr. [...]pium opus, quod est advocato et scabinis.

590. *Powzdanie Dybikota o pieniądze zmarłego Kozanki z testamentu Laszkowej. Tego dnia, ja Paweł Dybikot, zeznaję, że otrzymałem 3 wiardunki długu, które przez Barnarda na czytanie mszy ofiarowałem i 6 groszy [...] dzieło, to jest wójtowi i ławnikom.

|| Anno Domini 1531 iudicium bannitum magnum et burgrabiale prima feria sexta proxima ante Hedugis [8 X 1531] per nobilem Bartholomeum Byelyensky protunc vicecapitaneum Colensem et famatum Simonem Kyernozok advocatum necnon circumspectos Stanislaum Cychowlasl, Albertum Jarzaby, Blasium Vathly, Stanislaum Opyolka, Petrum Smarsly, Johannem Yasynsky, Bartholomeum pellionem iuratos civitatis Colensis est celebratum. Circa quod nulla erant acta.

[s. 272]

**Roku Pańskiego 1531 w piątek przed [św.] Jadwigą odbył się pierwszy wielki sąd gajony i burgrabski wobec szlachetnego Bartłomieja Bieleńskiego, wówczas podstarościego kolskiego, i wójta Szymona Kiernoska oraz rozważnych ławników Stanisława Cichowlazła, Wojciecha Jarząba, Błażeja Wątlego, Stanisława Opiolki, Piotra Zmarzłego, Jana Jasieńskiego, kuśnierza Bartłomieja. Żadnych spraw na nim nie podjęto.*

Anno quo supra feria sexta in vigilia Simonis et Jude [27 X 1531] iudicium bannitum magnum secundum per omnes in superiori iudicio descriptos [-eodem et singu [s] est celebratum-] burgrabium, advocatum et iuratos oppidi Colensis est celebratum. Circa quod nulla acta erant.

**W tym samym roku, jak wyżej, w piątek, w wigilię [śś.] Szymona i Judy odbył się drugi sąd wielki gajony wobec wszystkich powyżej opisanych, burgrabiego, wójta i przysięgłych miasta Koła. Żadnych spraw na nim nie było.*

Anno quo supra feria sexta in vigilia sancti Martini [10 XI 1531] iudicium bannitum tercium per nobilem Bartholomeum Byelyensky burgrabium Colensem et famatum Andream Curczych advocatum noviter delectum necnon circumspectos Nicolaum Cuyawka, Albertum Yarzab, Stanislaum Opyolka, Johannem Smarsly, Stanislaum Varchol, Blasium Vathly, Mathiam Rymarz iuratos oppidi Colensis est celebratum. Cuius acta seqwutur in hanc formam.

***W roku tym samym jak wyżej, w piątek, w wigilię św. Marcina, odbył się trzeci sąd gajony, wobec szlachetnego Bartłomieja Bieleńskiego burgrabiego kolskiego, oraz sławetnego Andrzeja Kurczycha, nowo wybranego wójta, oraz rozważnych Mikołaja Kujawki, Wojciecha Jarząba, Stanisława Opolki, Jana Zmarzłego, Stanisława Warchoła, Błażeja Wątłego, Macieja Rymarza przysięgłych miasta Koła, którego sprawy następują w tym porządku.**

591. Causa Magdaleny Yezoua cum Alberto Maczypyuo. Veniens personaliter ad nostrum bannitum iudicium Albertus Maczypyvo civis noster, non compulsus nec coactus, sed sanus mente et corpore existens existens [s] et salubri consilio suo suorumque amicorum fretus recognovit et oretenus fassus est, quia legitime vendidit pro octo mrc. monete et numeri Polonialis et resignavit totaliter domum suam propriam sitam inter domos Martini Crupa parte ex altera et Jacobi Buyala parte ex altera cum totali iure, prout est ab antiquo limitata, provide Magdalene Yezova, nil sibi super eam propinquitatis reservans nec suis consanguineis nec successoribus suis. Que nominata Magdalena iam totalem solutionem fecit predicto Alberto. Que Magdalena predictum domum cum tota eius hereditate potest ad usus suos beneplacitos convertere, vendere, donare, prout illi liberum fuerit unacum suis successoribus.

591. *Sprawa Magdaleny Jeżowej z Wojciechem Mącipiwo. Na nasz sąd gajony stawił się osobiście nasz obywatel, Wojciech Mącipiwo, nie przymuszony ani nie zniewolony, lecz zdrowy na ciele i umyśle i po zasięgnięciu rady swojej oraz swoich przyjaciół zeznał ustnie i oświadczył, że zgodnie z prawem sprzedał za 8 grzywien monety i liczby polskiej oraz całkowicie powzdał swój własny dom znajdujący się między domami Marcina Krupy z jednej, a Jakuba Bujaty z drugiej strony, z pełnym prawem tak, jak był pierwotnie wytyczony, roztropnej Magdaleny Jeżowej, niczego tytułem bliższości nie zachowując dla siebie ani dla swoich krewnych czy spadkobierców. Rzeczona Magdalena już uiściła całą zapłatę wspomnianemu Wojciechowi, zatem może on ten dom z całym dziedzictwem na swój użytek przekształcać, sprzedawać, przekazać zgodnie z tym, jak będzie się wydawało właściwe wraz ze swoimi spadkobiercami.

592. Causa Andreę Pyerdalka cum Agnete Synowczoua et filia eius Margaretha Nozewniczka. Venientes personaliter ad nostrum iudicium Agnes Synowczowa cum filia sua Margaretha Nozewniczka cives nostre, non compulse nec coacte, sane mente et corpore existentes et salubri consilio suo suorumque amicorum fruentes recognoverunt et fasse oretenus sunt, quia legitime vendiderunt pro |-triginta-| quadraginta et quinque mrc. monete et numeri Polonialis domum propriam circa domum Alberti Posdzyech parte ex una et domum Martini Bednarz parte ex altera sitam et cum effectu resignaverunt Andreę Pyerdalka civi nostro, nil sibi propinquitatis nec suis consanguineis et successoribus [reli]nquentes super eam, ita longe ita late, prout ipse tenuerunt || et prout est ab antiquo limitata. Qui Andreas Pyerdalka totalem solucionem [...] predictis fecit, de qua eciam eundem quitaverunt. Qui Andreas Pyerdalka predictam domum cum suis successoribus pariter vendere, commutare, donare et ad suos usus beneplacitos convertere, prout [...] et suis successoribus videbitur.

[s. 273]

592. *Sprawa Andrzeja Pierdalki z Agnieszką Synowcową i jej córką Małgorzatą Nożowniczką. Do naszego sądu przybyły osobiście nasze obywatelki, Agnieszka Synowcowa ze swoją córką Małgorzatą Nożowniczką. Nie przymuszone ani nie zniewolone, zdrowe na ciele i umyśle po zasięgnięciu rozsądnej opinii swojej oraz swoich przyjaciół, zeznały oraz ustnie oświadczyły, że zgodnie z prawem sprzedały za 45 grzywien monety i liczby polskiej własny dom [znajdujący się] z jednej strony koło domu Wojciecha Poździecha, a z drugiej blisko domu Marcina Bednarza i skutecznie powzdały naszemu obywatelowi Andrzejowi Pierdalce, niczego nie pozostawiając dla siebie ani dla swoich bliskich czy krewnych, tak wzdłuż i wszerz, jak same posiadały. Ów Andrzej Pierdalka pełną zapłatę uiścił rzeczonym, co również pokwitowały. Wspomniany Andrzej Pierdalka wraz ze swoimi spadkobiercami ma prawo ów dom sprzedawać, zamieniać, przekazać i przekształcać na własny użytek, jak on i jego spadkobiercy uznają za właściwe.

593. Causa eiusdem Andreę Pyerdalka cum Clemente Jauorkouycz de Nagorne Colo. Veniens personaliter nostrum bannitum ad iudicium Clemens Yauorkovycz de Nagorne Colo sanus ratione et corpore, non coactus nec compulsus, salubri tamen et suo consilio et suorum amicorum salubri fretus proinde et oretenus recognovit, quia vendidit legitime ortum suum legitimum penes pratum civile alias Vyeycza parte ex una et penes montem dictum Czerczą parte ex altera situm pro duobus sxg. monete et numeri Polonialis in terra currentis provido Andree Pyerdalka civi nostro et cum effectu resignavit, ita longe et late, ut solus possedit ab antiquo limitatum cum

omni iure, nil super eum proximitatis sibi aut suis consanguineis et successoribus relinquendo. Ad hec eundem Andream ab omnibus impedimentis, si que fuerint defendere suo etc. Id Clemens obligatus est, qui Andreas totalem solutionem eidem Clementi reddidit, id quod recognovit et eidem de ea quitat. Idem autem Andreas iam positus est eundem ortum vendere, commutare, donare et ad suos usus beneplacitos convertere, prout ei liberum erit sic et eius successoribus.

593. *Sprawa tego Andrzeja Pierdalki z Klemensem Jaworkowiczem z Nagórnego Koła. *Do naszego sądu gajonego przybył osobiście Klemens Jaworkowicz z Nagórnego Koła, zdrowy na ciele i umyśle, nie zniewolony ani nie przymuszony, ale po zasięgnięciu rozsądnej rady swojej oraz swoich przyjaciół zeznał ustnie, że zgodnie z prawem sprzedał swój własny ogród położony z jednej strony koło łąki miejskiej, czyli Wiejczy, a z drugiej strony w pobliżu góry zwanej Czerczą, za 2 kopy monety i liczby polskiej obiegowej w kraju, naszemu obywatelowi Andrzejowi Pierdalkce, i skutecznie powzdał, tak wzdłuż i wszecz, jak sam posiadał z pełnym prawem, niczego tytułem bliższości nie pozostawiając ani dla siebie ani swoich krewnych czy spadkobierców. Ponadto tenże Klemens zobowiązany jest bronić rzeczzonego Andrzeja od wszelkich roszczeń, jakie mogłyby go spotkać. Andrzej oddał pełną zapłatę Klemensowi, co zeznał i pokwitował. Zatem Andrzej może już ów ogród sprzedać, zamienić, przekazać i przekształcić na własne potrzeby, tak jak jemu i jego potomkom wyda się to właściwe.*

594. Causa Johannis Voyth de Blyzne Colo cum Jacobo Sosnowsky et super venditam hereditatem. Veniens personaliter nostrum bannitum ad iudicium Jacobus Sosnowsky civis noster compos rationis et sanus corpore, non coactus nec compulsus, sed salubri consilio et suo et amicorum suorum fretus oretenus recognovit, quia |-vendidit legitime-| hereditatem suam unum mansum agri in Blyzne Colo inter agrum Stanislai Pyerdalka parte ex una et Francisci parte ex altera sitam pro |-duabus-| decem monete et numeri Polonialis provido Johanni Voyth Lypygo[...] legitime vendidit et cum effectu resignavit, ita longe et late, ut ipse tenuit ab antiquo limitatum, nil sibi et suis consanguineis et successoribus |-propinqui-| proximitatis super eam relinquendo. Qui Johan[nes] dans facultatem, quod iam propter eam hereditatem vendere, commutare, [don]are et ad suos usus beneplacitos convertere cum suis success[oribus]. <Feria secunda ante Johannis Baptiste Dorothea Cobyeczina [...] filia filiastre sua ipsius Woyth Lypygorski accepit quatuor [...] a predicto Woyth suo patruo et ita coram nobis recognov[it] [...] Woyth satisfecit et degenere se fecit ex predict[...].>

594. *Sprawa Jana Wójta z Bliznej z Jakubem Sosnowskim dotycząca sprzedanego dziedzictwa. Do naszego sądu gajonego przyszedł osobiście nasz obywatel Jakub Sosnowski, zdrowy na ciele i umyśle, nie zniewolony ani nie przymuszony, lecz po zasięgnięciu rozsądnej rady swojej oraz swoich przyjaciół ustnie zeznał, że sprzedał zgodnie z prawem swoje dziedzictwo, czyli jeden łan pola w Bliznej, znajdujący się między polem Stanisława Pierdalki z jednej strony i Franciszka z drugiej strony, za 10 [grzywień?] monety i liczby polskiej, roztropnemu Janowi Wójtowi Lipigó[rskiemu] i skutecznie powzdał, tak wzdłuż i wszerz, jak sam posiadał, żadnej bliższości nie zostawiając dla siebie ani dla swoich krewnych czy spadkobierców. Ów Jan daje prawo do tego dziedzictwa sprzedania, zamienienia, [...] i obracania na własny użytek zgodnie z tym co on i jego spadkobiercy uznają za właściwe. <W poniedziałek przed [św.] Janem Chrzycielem Dorota Kobyłczyńska, [...] córka pasierbicy tego Wójta Lipigórskiego, otrzymała 4 [...] od wspomnianego wójta, swojego ojczyma, i tak wobec nas zeznała. Wójt zadośćuczynił i [...] uczynił.>

|| Anno quo supra feria sexta in vigilia Catherinae [24 XI 1531] iudicium bannitum particulare quartum celebratum est per nobilem Bartholomeum Byelyensky burgrabium et famatum Andream Curczych advocatum et iuratos supra nominatos oppidi Colensis, cuius acta sequuntur in hanc formam.

[s. 274]

***W tym samy roku jak powyżej, w piątek w wigilię [św.] Katarzyny odbył się czwarty zwyczajny sąd gajony wobec szlachetnego Bartłomieja Bieleńskiego oraz sławetnego wójta Andrzeja Kurczycha a także wyżej wymienionych ławników miasta Koła, którego sprawy następują w takim porządku.**

595. Acta providorum Jacobi Sossnowsky et Helizabeth Chomloua. Veniens personaliter nostrum bannitum ad iudicium provida Helizabeth Chomlova civis nostra, non coacta nec compulsa, rationis compos et sana corpore, salubri iudicio et consilio amicorum suorum freta oretenus recognovit, quia legitime vendidit pro novem fert. peccunie monete et numeri Polonialis et resignavit aream seu villam alias *pholvark* hereditatem propriam provido Jacobo Sossnowsky, inter areas Margarethe Golyova ex una et Stanislai ad campanile manentis partibus ex altera, ita late, longe et cum omni iure prout ab antiquo est limitata, nil sibi suis successoribus propinquitatis super eandem remanendo, sed eidem Jacobo Sossnowsky eadem aream vendere, commutare, donare et ad suos usus beneplacitos convertere unacum suis successoribus facultatem dedit. Qui Jacobus iam eidem Helizabeth totalem solutionem fecit.

595. *Sprawa roztropnych Jakuba Sosnowskiego i Elżbiety Chomlowej.

Przybyła osobiście do naszego sądu nasza obywatelka, roztropna Elżbieta Chomlowa, nie zniewolona ani nie przymuszona, przy zdrowych zmysłach i zdrowa na ciele, po zasięgnięciu rozsądnej opinii i rady swoich przyjaciół, i ustnie zeznała, że zgodnie z prawem za 9 wiardunków monety i liczby polskiej sprzedała i powzdala grunt, czy też wieś, inaczej folwark, własny, dziedziczny, roztropnemu Jakubowi Sosnowskiemu, [znajdujący się] z jednej strony między gruntem Małgorzaty Goliowej i Stanisława aż do dzwonnicy z drugiej strony, tak wzdłuż i wszerz, wraz z pełnym prawem, tak jak pierwotnie zostało wyznaczone, niczego dla siebie ani dla swoich spadkobierców względem niego nie pozostawiając. Owemu Jakubowi Sosnowskiemu oraz jego spadkobiercom dała możliwość ową parcelę sprzedać, zamienić, przekazać i na własny użytek przekształcać. Jakub już uiścił Elżbiecie całą zapłatę.

596. Acta Valentini Cothkowsky |-cum-| de Blyzna Vyesz cum Johanne Dlugy. Veniens personaliter Johannes Dlugy sanus mente et corpore recognovit coram nostro bannito iudicio, quia totalem solucionem suscepit et levavit pecuniam, videlicet decem septem mrc. monete et numeri Polonialis pro hereditate agri in Blyzna Vyesz iuxta priorem inscriptionem et resignacionem a Valentino Cothkowsky.

596. *Sprawa Walentego Kotkowskiego ze wsi Blizna z Janem Długim. *Przed sąd gajony przybył osobiście Jan Długi, zdrowy na ciele i umyśle, i zeznał, że dostał pełną zapłatę i otrzymał pieniądze, to jest 17 grzywien monety i liczby polskiej, za dziedzictwo w postaci pola we wsi Blizna zgodnie z wcześniejszym zapisem i powzdaniem przez Walentego Kotkowskiego.*

597. Acta Adę Nabdzydomek cum Paulo Pyanka colone de Vyelgy Ossysek. Veniens personaliter nostrum bannitum ad iudicium Paulus Pyanka colonus de Vyelky Ossysek germanus olim Johannis Yankowsky civis Colensis recognovit, quia providus Adam Nabdzydomek civis noster solucionem integram fecit, videlicet quatuor mrc. [mone]te et numeri Polonialis pro lana, quam emerat post mortem eiusdem [...] Jankowski, que pecunia pro pueris |-eius-| reposita est eiusdem Jankowski ad scrinium civile.

597. *Sprawa Adama Nabździdomka z Pawłem Pianką, zagrodnikiem z Osieka Wielkiego. *Przybył osobiście do naszego sądu gajonego Paweł Pianka, zagrodnik z Osieka Wielkiego, brat zmarłego obywatela kolskiego Jana Jankowskiego, który zeznał, że roztropny Adam Nabździdomek, nasz obywatel, uiścił całą zapłatę, to jest 4 grzywny monety i liczby polskiej za wełnę, którą nabył po śmierci tego [...] Jankowski. Pieniądze te zostały złożone dla synów tegoż Jankowskiego do skrzyni miejskiej.*

598. Acta provide Annę Zawşdybyloua cum Catherina uxore Petri Smarsly. Veniens personaliter Catherina uxor Smarsly sana mente et corpore existens, non compulsa nec coacta, recognovit coram nostro bannito iudicio, quia provida Anna [Zaw]şdybylova noverca eiusolucionem plenariam [-eundem-] satisfecit eidem [me]dia parte hereditatis, que ceserat eidem Catherine post mortem [...] eius, solum tamen pro eadem hereditate obligata est Dorothea [Zawşd]ybylowna soror Catherine uxoris Petri Smarsly sorori sue [...] mrc. aduc debitam ex concordia inter eam et novercam factam [...] magno iudicio bannito post festum Michelis anno futuro [...].

598. *Sprawa roztropnej Anny Zawşdybyłowej z Katarzyną, żoną Piotra Zmarzłego. *Do naszego sądu gajonego przybyła osobiście Katarzyna, żona Zmarzłego, będąc zdrową na ciele i umyśle, nie przymuszona ani nie zniewolona, by zeznać, że jej macocha Anna [Zaw]şdybyłowa uiściła jej pełną zapłatę, oddając połowę dziedzictwa, które przypadło tejże Katarzynie po jej śmierci [...], za to dziedzictwo zobowiązana jest Dorota [Zawşd]ybyłówna, siostra Katarzyny, żony Piotra Zmarzłego, swojej siostrze [...] grzywnę dotąd dłużną z ugody zawartej między nią a macochą [...] wielkim sądem gajonym po przyszlórocznym święcie [św.] Michała [...].*

|| **599. Acta providi Alberti Maczypyuo cum honorabili Mathia plebano Colensi et sorore eius Catharina Kylianoua.** Venientes personaliter nostrum bannitum ad iudicium honorabilis et honestus Mathias plebanus in Colo et Catherina soror eius, uxor Kiliani civis nostri, non coacti nec compulsi, sani corpore et ratione compotes salubri consilio mutuo et amicorum fruentes oretenus recognoverunt, quia legitime vendiderunt pro viginti mrc. monete et numeri Polonicalis et cum effectu resignaverunt domum propriam sitam inter domus Mathie Lythwynek ex una et Laurencii Pyesdyeczny partibus ex altera, ita longe et late et cum omni iure, prout est ab antiquo est [s] limitata, provido Alberto Maczypivo civi Colensi, nil sibi propinquitatis super eam domum relinquentes et suis successoribus, sed totalem facultatem eidem Alberto concedentes et eius successoribus eandem domum vendere, commutare, donare et ad suos usus beneplacitos convertere, prout ei et eius successoribus melius videbitur. Ad quam resignacionem idem Albertus Maczypyuo posuit quatuor mrc. monete et numeri Polonicalis, quarum duas accepit plebanus et duas Catherina soror eius, reliquam autem pecuniarum debitam idem Albertus Maczypyuo obligatus est persolvere eisdem singulis annis sese sequentibus pro iudicio bannito primo post festum Michaelis celebrato per tres mrc. usque totalem summam viginti mrc. persolvit, ultimo anno tamen solucionis quatuor mrc. reponere debet. Cuius tocius solucionis

[s. 275]

per partes reposite annis singulis per eundem Albertum Maczypyuo mediam partem rapiet dominus Mathias plebanus et mediam partem Catherina Ky-lyanova soror eius iuxta concordiam inter eos sanxitam.

599. *Sprawa roztropnego Wojciecha Mącipiwo z czcigodnym proboszczem kolskim Maciejem i jego siostrą, Katarzyną Kilianową. Przybyli osobiście do naszego sądu gajonego czcigodny i uczciwy kolski proboszcz Maciej oraz jego siostra Katarzyna, żona naszego obywatela Kiliana, nie zniewoleni ani nie przymuszeni, zdrowi na ciele i będący przy zdrowych zmysłach, skorzystawszy z rozsądnej rady własnej i przyjaciół, i ustnie zeznali, że zgodnie z prawem sprzedali za 20 grzywien monety i liczby polskiej oraz skutecznie powzdali własny dom znajdujący się pomiędzy domami Macieja Litwinka z jednej strony i Wawrzyńca Przedzięcznego z drugiej strony, tak wzdłuż i wszerz wraz z pełnym prawem, tak jak pierwotnie zostało to wytyczone, obywatelowi Koła Wojciechowi Mącipiwo. Żadnej bliższości wobec tego domu nie pozostawili dla siebie ani dla swoich spadkobierców, lecz przekazali owemu Wojciechowi oraz jego spadkobiercom pełną możliwość, by rzeczony dom sprzedać, zamienić, przekazać i na własny użytek przekształcać według uznania. Tytułem tego powzdania wspomniany Wojciech Mącipiwo uiścił 4 grzywny monety i liczby polskiej, z których 2 otrzymał proboszcz, a dwie jego siostra Katarzyna, zaś pozostałą, brakującą część pieniędzy Wojciech Mącipiwo jest zobowiązany płacić im w kolejnych latach na pierwszym sądzie gajonym po święcie św. Michała po 3 grzywny, aż całą sumę 20 grzywien zapłaci, natomiast w ostatnim roku zapłaty ma złożyć 4 grzywny. Z części całej kwoty uiszczanej w poszczególnych latach przez tego Wojciecha Mącipiwo, połowę otrzyma proboszcz Maciej, a połowę jego siostra Katarzyna Kilianowa, zgodnie z ugodą między nimi zawartą.

Anno Domini 1532 iudicium primum bannitum est celebratum feria sexta proxima post festum Epiphaniarum [12 I 1532] per nobilem Bartholomeum burgrabium Byelensky necnon viceadvocatam Andream Curczych et scabinos suprascriptos. Circa quod nulla acta erant.

***Roku Pańskiego 1532 pierwszy sąd gajony odbył się w piątek po święcie Objawienia Pańskiego wobec burgrabiego Bartłomieja Bieleńskiego oraz podwójciego Andrzeja Kurczycha i ławników wyżej odnotowanych, z którego nie było żadnych spraw.**

Anno quo supra iudicium secundum particulare bannitum est celebratum feria sexta proxima post festum Agnetis [26 I 1532] per burgrabium et viceadvocatam et iuratos suprascriptos. Nulla acta [...].

**W tym samym roku co powyżej drugi zwyczajny sąd gajony odbył się wobec burgrabiego i podwójciego oraz wyżej wymienionych przysięgłych w piątek po święcie [św.] Agnieszki. Żadne sprawy [...].*

Anno quo supra iudicium tercium particul[are] bannitum est celebratum feria sexta in festo Apolonie [9 II 1532] per burgrabium Byelensky et providos viceadvocatum et iuratos suprascriptos].

**Roku jak wyżej odbył się trzeci zwyczajny sąd gajony w piątek w święto Apolonii wobec burgrabiego Bieleńskiego oraz roztropnych podwójciego i wyżej wymienionych odnotowanych przysięgłych.*

600. Acta laboriosorum Pauli famuli plebani cum Joa[nne] Choleua de Nagorne Colo. Veniens personaliter nostrum ba[nnitum] ad iudicium Johannes Choleua de Nagorne Colo, non coactus n[ec com]pulsus, compos racione et sanus corpore salubri consilio ami[corum] fretus recognovit, quia vendidit medium mansum agri pl[...] inter agros Johannis filii Dybykoth parte ex una et Johan[ne] parte ex altera sitam in Nagorne Colo pro tribus mrc. [...] || numeri Polonialis Paulo protunc famulo plebani et legitime resignavit, ita longe et late, prout |-solus ab-| idem Choleua ab antiquo tenebat, nil sibi et successoribus suis propinquitatis super eo agro relinquendo. Omnem facultatem vendendi, donandi, commutandi eidem Paulo committendo. Qui Paulus circa eandem resignationem totalem solutionem fecit eidem Johanni Cholewa. Acta die, loco quibus supra.

[s. 276]

600. *Akta pracowitego Pawła, sługi proboszcza, z Janem Cholewą z Nagórnego Koła. Do sądu gajonego przybył osobiście Jan Cholewa z Nagórnego Koła, nie przymuszony ani nie zniewolony, w pełni władz umysłowych i zdrowy na ciele, który po zasięgnięciu rozsądnej rady przyjaciół zeznał, że sprzedał ½ łana pola [...] położonego między polami Jana syna Dybikota i Jana w Nagórnym Kole za 3 grzywny [...] liczby polskiej Pawłowi, wówczas słudze proboszcza, i zgodnie z prawem powzdał, tak wzdłuż i wszerz, jak sam Cholewa pierwotnie posiadał, żadnej bliższości względem pola nie pozostawiając dla siebie ani spadkobierców. Przekazał owemu Pawłowi wszelką możliwość sprzedania pola, przekazania, zamienienia. Zapłatę całą uiścił wspomnianemu Janowi Cholewie. Działo się to w dniu, miejscu jak wyżej.

601. Acta providi Johannis Mayk cum Paulo Vasch de Rgyleuo et filia eius Anna Capczyna de Clodaua. Constituti personaliter coram nostro bannito iudicio Paulus Vasch de Rgyleuo cum filia sua Anna Capyrzyna civi Clodauensi et Johanne Mayk cive Colensi, genero olim suo, recognoverunt, quia composuerunt inter se concordiam de et super supellectilibus Agnetis filie eiusdem Mayk tali modo, quod idem Johannes Mayk reddidit vestes olim

uxoris sue predictae Paulo Vasch et arbitrio arbitratorum et adhuc debet idem Mayk eidem Paulo solvere mediam mrc. monete et numeri Polonialis pro dominica Judica proxima pro nundinis Colensis. Arbitris ibidem presentibus Andrea Curczych viceadvocato et iuratis Johannes Czarnoczky et Petro Smarsly et Martino Bednarz. Acta quibus supra die et loco. <Idem Johannes Mayk solvit mediam mrc. ex arbitrio arbitratorum, videlicet habet tenor inscriptionis superioris Paulo Vasch de Rgyleuo. Qui Paulus eundem pecuniarum reliquit perpetuo cum successoribus suis.>

601. *Sprawa rozważnego Jana Maika z Pawłem Waszem z Rgielewa i jego córką Anną Kapczyną z Kłodawy. Stawili się osobiście przed naszym sądem gajonym Paweł Wasz z Rgielewa ze swoją córką, Anną Kapczyną, obywatelką kłodawską, oraz Janem Maikiem, obywatelem kolskim, niegdyś jego zięciem, którzy oświadczyli, że zawarli między sobą ugodę w kwestii sprzętów domowych jego córki Agnieszki w taki sposób, że sam Jan Maik oddał ubrania zmarłej żony Pawłowi Waszowi i z orzeczenia rozjemców ów Maik jest jeszcze winien zapłacić Pawłowi $\frac{1}{2}$ grzywny monety i liczby polskiej na najbliższą niedzielę Białą po jarmarku kolskim. W obecności rozjemców podwójciego Andrzeja Kurczycha oraz przysięgłych Jana Czarnockiego, Piotra Zmarzłego i Marcina Bednarza. Działo się to w dniu i miejscu jak wyżej. <Ów Jan Maik zapłacił $\frac{1}{2}$ grzywny z orzeczenia rozjemców, mianowicie ma moc zapis powyższy Pawła Wasza z Rgielewa, ów Paweł pieniądze te pozostawił wiecześnie wraz ze spadkobiercami.>

Anno quo supra feria sexta proxima post Invocavit [23 II 1532] iudicium quartum particulare bannitum est celebratum per nobilem Bartholomeum Byelyenski et providos viceadvocatum et iuratos supra nominatos.

**W tym samym roku jak wyżej, w piątek po niedzieli Wstępnej, odbył się czwarty sąd zwyczajny gajony wobec podwójciego Bartłomieja Bieleńskiego oraz wyżej wymienionych przysięgłych.*

602. Acta laboriosi Martini Markowycz cum fratre et sororibus eiusdem Johanne, Anna et Barbara. Venientes nostrum bannitum ad iudicium laboriosus [-cum hone-] Johannes Markowycz cum honestis sororibus Barbara et Anna de Nagorne Colo, non compulsi nec coacti, rationis et consilii boni compotes recognoverunt, quia legitime vendiderunt agrum in Nagorne Colo hereditatem suam, sitam inter agros hereditarios Andree Brodzych parte ex una et Pauli Skyerka parte ex altera, pro sex mrc. cum fert. monete et numeri Polonialis laborioso Martino Markowycz fratri suo de eadem Nagorne Colo et eidem Martino agrum eundem hereditarium legitime et cum effectum resignaverunt, ita longe, late et cum tota iure, ut ipsi antiquitus possidebant,

nichil sibi et successoribus suis [prop]inquitatis super eodem relinquendo, sed omnem facultatem vendendi, commutandi, donandi ad suos usus beneplacitos convertendi [-pro-] commitendo. Qui Mar[tinus] Markowycz totam solucionem prescriptam illis circa resignacionem solvit. Acta anno, die quibus supra.

602. *Akta pracowitego Marcina Markowicza z bratem Janem oraz siostrami Anną i Barbarą. Do naszego sądu gajonego przybyli osobiście pracowity Jan Markowicz z uczciwymi siostrami Barbarą i Anną z Nagórnego Koła, nie przymuszeni ani nie zniewoleni, i w pełni władz umysłowych zeznali, że zgodnie z prawem sprzedali pole w Nagórnym Kole, znajdujące się między polami dziedzicznie posiadanymi przez Andrzeja Brodzicza z jednej strony i Pawła Skierkę z drugiej, za 6 grzywien i wiardunek monety i liczby polskiej, pracowitemu Marcinowi Markowiczowi, swojemu bratu z tego samego Nagórnego Koła i temu Marcinowi owo pole zgodnie z prawem skutecznie powzdali, tak wzdłuż jak i wszerek, i zgodnie z prawem jak sami od początku posiadali, niczego dla siebie ani spadkobierców swoich tytułem bliższości nie pozostawiając, ale przekazują całkowitą możność sprzedania, zamienienia, przekazania i przekształcania na własny użytek. Marcin Markowicz całą przepisaną im zapłatę odnośnie do powzdania zapłacił. Działo się to w roku i dniu jak wyżej.

|| **603. Acta laboriosi Gregorii Czolowsky de Blyzne Colo cum honesta Anna Sylkowna de Colo pro agro.** Veniens personaliter nostrum bannitum ad iudicium honesta Anna Sylkowna de Colo, non compulsa nec coacta, et rationis et consilii compos, recognovit, quia legitime vendidit agrum suum herediatrium in Blyzne Colo penes agrum hereditarium Petri Myaschoch de eadem Colo parte ex una situm et parte ex altera a limitibus agrorum Szkovyczow, qui mansus agri sex parcis *skladow* limitatur, pro septem fert. monete et numeri Polonialis laborioso Gregorio Czolowski de Blyzne Colo et cum effectu resignavit, ita late, longe et toto cum iure, ut sola antiquitus possidebat, nichil sibi et successoribus propinquitatis super eo relinquendo, sed omnem facultatem vendendi, commutandi, donandi et ad suos usus beneplacitos convertendi. Qui Gregorius circa eandem resignacionem eidem Anne totam solucionem persolvit. Acta anno die quibus supra.

[s. 277]

603. *Sprawa pracowitego Grzegorza Czolowskiego z Bliznego Koła z uczciwą Anną Sulkową z Koła o pole. Do naszego sądu gajonego przybyła osobiście uczciwa Anna Sulkowa z Koła, nie przymuszona ani nie zniewolona oraz w pełni władz umysłowych, która zeznała, że zgodnie z prawem sprzedała swoje pole dziedziczne w Bliznym Kole, znajdujące się obok dziedzicznego pola Piotra Mięska z Koła z jednej strony, a z drugiej strony przy

granicach pól skowielickich, który to łąn pola wyznacza sześć kopców, „składów”, za 7 wiardunków monety i liczby polskiej pracowitemu Grzegorzowi Czołowskiemu z Bliznego Kola. Skutecznie powzdala tak wzdłuż i wszerz oraz z pełnym prawem, jak sama od początku posiadała, niczego dla siebie ani dla swoich spadkobierców z tytułu bliższości nie pozostawiając, ale przekazując wszelką możliwość sprzedania, zamienienia, przekazania i przekształcania na własny użytek wedle uznania. Grzegorz uiścił rzeczonej Annie pełną zapłatę. Działo się to w roku i dniu jak wyżej.

604. Acta nobilis domini Mathie Wyszoczky cum viceadvocato Simone Kyernozeke et eius iuratis. Constituti personaliter coram nostro bannito iudicio providus Simon Kyernozeke olim viceadvocatus cum iuratis etiam suis Blasio Wątly, Bartholomeo pellifice, Alberto Jarząb, Stanisłao Opyolka et aliis recognoverunt oretenus, quia nobilis [-Johannes-] Nączachowski agens iure cum Johanne Długy pro certo debito coram eorum iudicio bannito, quod debitum, idem Johannes dixit, eam summam debiti curandam commisit nobili Mathie Wyszoczki et famato Bernardo consuli Colensi, tam diu, quoad integram solutionem sui debiti pro domo empta ad Johannem Długy predictus Gabriel ad ratas persolveret ad scrinium iuratorum ponendo pecuniam. Quam summam nulla pars, nec dominus Vysoczki cum Bernardo, nec Johannes Długy a scrinio predicto levare potest, nisi idem predictus Naczachowski, si super vixer[...] personaliter constitueretur ad nostrum iudicium.

604. *Sprawa szlachetnego Macieja Wysockiego z podwójcim Szymonem Kiernoskiem i jego przysięgłymi. Do sądu gajonego przybyli osobiście roztropny Szymon Kiernosek, niegdyś podwójci, wraz ze swymi przysięgłymi Błażejem Wątłym, kuśnierzem Bartłomiejem, Wojciechem Jarząbem, Stanisławem Opiolką i innymi. Obecni zeznali, że szlachetny Nączachowski, w obecności sądu gajonego, działał prawnie z Janem Długim w sprawie pewnego długu, który to dług jak sam Jan powiedział, polecił dopilnować dostojnemu Maciejowi Wysockiemu oraz rajcy kolskiemu Bernardowi, tak długo, aż wspomniany Gabriel spłaci Janowi Długiemu pełną kwotę swojego długu za nabyty dom, składając pieniądze w ratach do szkatuły przysięgłych. Tej sumy żadna ze stron, ani pan Wysocki z Bernardem ani Jan Długi, nie może podjąć z owej szkatuły, poza wspomnianym Nączachowskim, jeśli [...] osobiście stawi się w naszym sądzie.

605. Causa nobilis Bartholomei Byelyenski burgr[a]bio cum viceadvocato et scabinis contra J[ohan]nem Długi. Protunc bannito iudicio per burgrabium, v[ice]advocatum et scabinos supranominatos celebrato necnon assidentibus [...] providis Simone Kyernozeke olim viceadvocato [-ut in s-],

nobili [Ma]thie Vyssoczki et aliis, qui in proximo actu superiori continentur providus Johannes Długi extra pontes manens infamia, quas[...]gravi super nominatos viceadvocatum et iuratos eius protunc hab[...] affecit et de loco iudicii commonit, pro qua re expurganda id [...] constituit fideiussores, providos Stephanum sartorem, Andream Naw[...], Kilianum, Albertum Mączypywo, Martinum Crupa cives nostros [...] || fideiusserunt pro eo ex parte domini vicecapitanei per duas septimanas et ex parte iurati viceadvocati et iuratorum per tres dies, quod eis predictis omnibus satisfacere debet.

[s. 278]

605. *Sprawa szlachetnego burgrabiego Bartłomieja Bieleńskiego z podwójcem i ławnikami przeciw Janowi Długiemu. Wówczas w sądzie gajonym, który odbył się w obecności burgrabiego, podwójciego i ławników wyżej wymienionych oraz w obecności [...] roztropnych Szymona Kiernoska, niegdyś podwójciego, szlachetnego Macieja Wysockiego i innych, którzy zostali wymienieni w powyższym zapisie, roztropny Jan Długi pozostając w niesławie, [...] wyżej wymienionych podwójciego oraz przysięgłych wówczas [...] zajął się i z miejsca sądu przeniósł dla wyjaśnienia tej kwestii to [...] ustanowił poręczycielami naszych obywateli, roztropnych krawca Szczepana, Andrzeja Naw[...] Kiliana, Wojciecha Mąciwiwo, Marcina Krupe [...]. Poręczyli za niego ze strony podstarościego przez dwa tygodnie i ze strony podwójciego oraz przysięgłych przez trzy dni, że winien wszystkim wymienionym zadośćuczynić.

Anno Domini 1532 feria tertia post Conductum Pasche [9 IV 1532] sancti iudicium bannitum particulare precio conventum est celebratum per nobilem Bartholomeum Byelensky burgrabium arcis Colensis, necnon Andream Curczych pretorem vulgo advocatum et Blasium Vathly, Petrum Smarsly, Johannem Jasyensky, Stanislaum Opyolka, Albertum Jarzab, Stanislaum Varchol, Mathiam Rymarz iuratos et scabinos oppidi Colensis. Circa quod acta sequntur.

***W roku Pańskim 1532 we wtorek po oktavie Wielkiej Nocy odbył się sąd gajony zwyczajny** wobec burgrabiego zamku kolskiego Bartłomieja Bieleńskiego i sędziego czyli, wójta Andrzeja Kurczycha, oraz Błażeja Wątlego, Piotra Zmarzłego, Jana Jasieńskiego, Stanisława Opiolki, Wojciecha Jarzqba, Stanisława Warchoła, Macieja Rymarza, ławników miasta kolskiego, którego sprawy tak następują.

606. Actus nobilium Nicolai Gosczynsky et Appolonię Radoschewska uxoris eius cum provideo Alberto Posdzyech cive oppidi Colo pro predio. Constitutus personaliter providus Albertus Posdzyech cum nobilibus Nicolao Gosczynsky et Appolonia Radoschewska uxore eius, sanus mente et corpore,

non compulsus nec coactus, sed suo et suorum consilio fretus coram iudicio bannito recognovit, quia vendidit predium ante Vrbanum cum fundo et horto iuxta hortum [-Dy-] Pauli Dybykoth situm parte ex una et iuxta viam regiam Brzeszye versus parte ex altera, hereditatem propriam, ita longe et late, ut est antiquitus finibus terminorum et ab eodem possessum nobili Nicolao Gosczyński et uxori eius Appolonie successoribusque, nihil sibi et successoribus suis propinquitatis relinquendo. Super idem predium et cum effectu resignavit. Omnem [...] vendendi, commutandi, donandi et alios ad suos [...] suis beneplacitos convertendi, eidem commitendo.

606. *Sprawa szlachetnego Mikołaja Goszczyńskiego i jego żony Apolonii Radoszewskiej z roztropnym Wojciechem Poździechem, obywatelem miasta Koła, o folwark. *Przed sądem gajonym stawił się osobiście Wojciech Poździech ze szlachetnymi Mikołajem Goszczyńskim oraz Apolonią Radoszewską, jego żoną, zdrowy na ciele i umyśle, nie przymuszony ani nie zniewolony, po zasięgnięciu rady swojej oraz przyjaciół, zeznał, że sprzedał folwark z ziemią i ogrodem, będący jego dziedzictwem, położony przed Urbanem, w pobliżu ogrodu Pawła Dybikota z jednej strony i blisko drogi królewskiej do Brzezia z drugiej, tak wzdłuż i wszerz, jak zostało to pierwotnie wytyczone, pozostawiając prawo własności szlachetnemu Mikołajowi Goszczyńskiemu i jego żonie Apolonii oraz spadkobiercom, żadnych bliższości nie zostawiając dla siebie ani swoich spadkobierców. Ów folwark skutecznie powzdał wspomnianemu, oddając mu wszelką władzę [...] sprzedawania, zamienienia, przekazywania i do innych własnych [...] celów przekształcania.*

607. Eorumdem predictorum acta pro agro. [...] Alberytus Posdzyech constitutus ad idem iudicium bannitum, [s]anus mente et corpore, libero arbitrio recognovit, quia vendidit [...] nobilibus Nicolao Gosczyński et Appolonie uxori eius [...]ssoribusque [-agrum-] mansum agri in iure Blyszna Vy[esch] inter agros Alberti [-Marzuda-] <Paskuda> parte ex [-altera-] una || et [s. 279] Pauli Dybykoth parte ex altera hereditatem propriam, ita loge et late, ut ipse antiquitus finibus terminorum possidebat et cum effectu resignavit, nil sibi et successoribus propinquitum relinquendo, sed omnem facultatem vendendi, commutandi, donandi et ad suos usus beneplacitos convertendi eidem committendo. Eam autem totam hereditatem et horti antedicti et agri predicti predicti nobiles Nicolaus Gosczyński cum uxore sua emit pro quadraginta sex mrc. numeri et monete Polonicalis, quam summam predicto Alberto Posdzyech persolverunt. Acta sunt hec anno, die quibus supra.

607. *Sprawa wyżej wymienionych w sprawie pola. [...] Przed sądem gajonym stawił się osobiście Wojciech Poździech, zdrowy na ciele i umyśle,

z własnej woli, i zeznał, że sprzedał [...] szlachetnym Mikołajowi Goszczyńskiemu i jego żonie Apolonii i ich [sp]adkobiercom lan pola we wsi Blizna, znajdujący się pomiędzy polami Wojciecha <Paskudy> i Pawła Dybikota, tak wzdłuż i wszerz, jak sam od początku posiadał w wyznaczonych granicach. Powzdał, żadnej bliższości dla siebie ani dla spadkobierców nie pozostawiając, lecz przekazując pełną możność sprzedania, zamienienia, przekazania oraz przekształcania na własny użytek wedle uznania. Zatem całe dziedzictwo i wymieniony wyżej ogród oraz wzmiankowane pole wspomniani szlachetni Mikołaj Goszczyński ze swoją żoną kupili za 46 grzywien liczby i monety polskiej. Taką sumę zapłacili rzeczonemu Wojciechowi Poździechowi. Działo się to w roku i dniu jak wyżej.

Anno quo supra feria VI post Conductum Pasche [12 IV 1532] iudicium magnum bannitum primum est celebratum per nobilem Bartholomeum Byelensky burgrabium, necnon advocatum et iuratos predictos oppidi Colensis.

**W roku jak wyżej w piątek po oktawie Wielkiej Nocy odbył się pierwszy sąd wielki gajony wobec burgrabiego Bartłomieja Bieleńskiego oraz wójta i wymienionych przysięgłych miasta Kola.*

Anno quo supra feria sexta proxima post Alberti [26 IV 1532] iudicium bannitum secundum est celebratum per nobilem Bartholomeum Byelensky burgrabium nec non providos pretorem et iuratos eiusdem anni supra descriptos oppidi Colensis, cuius acta sequntur hanc in formam.

**W roku jak wyżej w najbliższy piątek po [św.] Wojciechu odbył się drugi sąd gajony wobec burgrabiego Bartłomieja Bieleńskiego i wójta oraz wyżej wymienionych przysięgłych miasta Kola [urzędujących] w tym czasie, którego sprawę następują w tym porządku.*

608. [=Acta providorum Gabrielis Gaurzyl cum Johanne Dlugy. Constitutus personaliter Johannes Dlugy cum Gabriele Gaurzyl sanus mente et corpore, non compulsus nec coactus, sed suo et aliorum consilio fretus coram nostro bannito iudicio sponte recognovit, quia vendidit domum iacentem iuxta Jacobum Włocznych domum parte ex una et plateam, qua itur ad templum ex altera, Gabrieli pro viginti mrc. Et tenor prioris inscriptionis exponit et cum effectu sponte et legitime resignavit et a persona sua et persona filii Jacobi et persona previgni sui Feliciani, ita longe et late, ut solus antiquitus limitatam possidebat, nihil sibi et filio et previgno et ceteris propinquis suis super eadem domo propinquitatum relinquendo, sed totam facultatem eidem Gabrieli et uxori successoribusque suis vendendi, commutandi et ad suos beneplacitos usus convertendi super eandem domum concessit. Idemque Johannes Dlugy,

Nicolaus Slonkowsky, Gregorius Czapnyk et Johannes Baran fideiusserunt pro Feliciano previgno Johannis Dlugy, quod idem Felicianus pacatum reddit Gabriele Gawrzyal cum suis successoribus, si quid autem debiti senserit super vitricum suum Johannem Dlugy cum eo ius exercere potest Gabriel autem paccatus cum suis sucessoribus maneat. Quiquidem Gabriel Gawrzyal persolvit Johanni D[lugy] in summa tredecim mrc. pro tribus ratis ponendo, pro prima sex mrc. [c]irca computationem seu symposium, septem autem duabus ratis posuit ad [...] illas sex mrc. Dlugy accepit. Acta anno et die quibus [...]. <Ex consensu parcium cancellata.>

608. * |=*Sprawa roztropanych Gabriela Gawrzyjała z Janem Długim.* *Przed sąd gajony stawił się Jan Długi z Gabrielem Gawrzyjałem, zdrowy na ciele i umyśle, nie przymuszony ani nie zniewolony, po zasięgnięciu rady swojej oraz przyjaciół, dobrowolnie zeznał, że sprzedał Gabrielowi dom znajdujący się obok domu Jakuba Włóczycha i ulicy, którą idzie się do kościoła, za 20 grzywien. Treść wcześniejszego zapisu przytoczył i skutecznie, dobrowolnie oraz zgodnie z prawem powzdał, tak wzdłuż i wszerek, jak sam posiadał, żadnej bliższosci dla siebie ani syna, pasierba czy innych bliskich nie pozostawiając, lecz przekazując owemu Gabrielowi, żonie oraz ich spadkobiercom pełną możność sprzedawania, zamienienia i przekształcania na własny użytek. Ponadto tenże Jan Długi, Mikołaj Slonkowski, Grzegorz Czapnik i Jan Baran poręczyli za Felicjana, pasierba Jana Długiego, że wspomniany Felicjan odda Garbielowi Gawrzyjałowi i jego spadkobiercom, jeśli uzna, że coś z tego długu do jego ojczyzna Jana Długiego przynależy. Garbiel ze swoimi spadkobiercami pozostaną nienękani. Zatem Gabriel Gawrzyjał zapłacił Janowi Długiemu w sumie 13 grzywien w trzech ratach. Na pierwszą ratę 6 grzywien podczas biesiady, siedem zaś w dwóch ratach złożył do [...]. Otrzymał te 6 grzywien. Działo się to w roku i dniu jak [...]. =| <Zakończone za zgodą stron.>*

[s. 280]

|| 609. Acta providorum Johannis Baran et Stanisłai Brathonyek. Constitutus personaliter Stanislaus Brathonyek cum Johanne Baran sanus mente et corpore, non compulsus nec coactus, verum libero arbitrio et consilio usus recognovit coram nostro bannito iudicio, quia legitime vendidit domum suam propriam, iacentem inter domos Stephani sartoris ex una et Johannis Czubyecz partibus ex altera, Johanni Baran pro mrc. et sex gr. numeri et monete Polonialis et cum effectu resignavit, ita longe et late, ut solus antiquitus limitatam possidebat, nil sibi et suis successoribus propinquitatis relinquendo, sed facultatem omnem eidem Johanni Baran vendendi et ad suos beneplacitos usus convertendi donando. Idemque Stanislaus Brathonyek obligatus ab omnibus impedimentis eundem Johannem Baran sumptu suo defendere. Idem

autem Johannes dedit ei ad resignationem decem octo gr., tres autem fert. Ad ratas ponere debet, primo ad festum Circumcisionis fert., ad dominicam Judica fert., ad festum Exaltationis Crucis fert. pro anno Domini 1533. Hec acta sunt anno, die quibus supra.

609. *Sprawa roztropnych Jana Barana i Stanisława Bratońka. *Przed sądem gajonym stawił się osobiście Stanisław Bratonek z Janem Baranem, zdrowy na ciele i umyśle, nie przymuszony ani nie zniewolony, ale z własnej woli i po zasięgnięciu opinii zeznał wobec naszego sądu gajonego, że legalnie sprzedał swój własny dom znajdujący się między domami krawca Szczepana z jednej strony a Jana Kazubca z drugiej i skutecznie powzdał Janowi Baranowi za 1 grzywnę i 6 groszy liczby i monety polskiej, tak wzdłuż i wszerz, jak sam posiadał. Żadnej bliższości nie pozostawił ani dla siebie ani dla swoich spadkobierców, ale przekazał owemu Janowi Baranowi wszelką możliwość sprzedawania i przekształcania dóbr na własny użytek. Oprócz tego ów Stanisław Bratonek zobowiązał się własnymi środkami bronić Jana Barana od wszelkich roszczeń. Ten zatem Jan dał mu za powzdanie 18 groszy i 3 wiardunki. Ma składać je w ratach: pierwszą na święto Obrzezania Pańskiego wiardunek, na niedzielę Białą wiardunek, na święto Podwyższenia Krzyża Świętego wiardunek za rok Pański 1533. Działo się to w roku i dniu jak wyżej.*

Anno quo supra feria sexta ante Stanislai [3 V 1532] tercium ius bannitum particulare est celebratum per nobilem burgrabium Bartholomeum Byelensky, viceadvocatum et scabinos supra nominatos.

**W tym samym roku jak wyżej, w piątek przed [św.] Stanisławem odbył się trzeci sąd gajony zwyczajny wobec szlachetnego burgrabiego Bartłomieja Bieleńskiego, podwójciego oraz wyżej wymienionych ławników.*

Anno quo supra feria VI post Pentecosten [24 V 1532] celebratum est bannitum ius particulare quartum per burgrabium, advocatum et scabinos supranominatos, cuius acta seqwuntur.

**W tym samym roku co powyżej, w piątek po Zesłaniu Ducha Świętego odbył się czwarty sąd gajony zwyczajny wobec burgrabiego, wójta i wyżej wymienionych ławników, którego sprawy tak następują.*

610. Acta honeste Annę Pathoczyna cum nobili N[icolai] Calynsky. Constitutus personaliter nobilis Calynsky cum Anna Pathoczyna coram nobis Bartholomeo Byelyensky burgrabio arcis Colensis et Bernardo, Mathia Campa consulibus oppidi Colensis recognovit, quod depositam summam pecunie numeri et monete Polonialis in mrc. septem et viginti mrc. olim ab Martinum Pathoczka civem Colensem ab uxo[re] eius Anna recepit cum secum agebat de repetandis, de quo depo[...] eandem quittam.

610. *Sprawa uczciwej Anny Patoczyny ze szlachetnym Mikołajem Kalińskim. *Stawił się osobiście szlachetny Kaliński z Anną Patoczną w obecności naszej, burgrabiego zamku kolskiego Bartłomieja Bieleńskiego oraz Bernarda i Macieja Kępy, rajców miasta Koła, i zeznał, że złożoną kwotę pieniędzy, liczby i monety polskiej, w wysokości 27 grzywien, którą otrzymał niegdyś od obywatela kolskiego Marcina Patoczki i jego żony Anny, i trzymał u siebie, w związku z czym [...] kwituje.*

611. Eiusdem Annę acta cum aliis creditoribus cum Jacobo Włocznych. *Item coram iudicio bannito quarto supranotato eadem Anna [Pa]thoczyna solvit quatuor mrc. numeri et monete Polonialis certi [de]biti mutuo accepti olim per Martinum Pathoczka a Jacobo Włocznych [...] Jacobo Włocznych creditori hoc id debitum persolvit et ad bannitum [iud]icium reposuit pro olim Martino Pathoczka marito suo.*

611. *Sprawa tejże Anny z innymi wierzycielami [i] z Jakubem Włóczychem. *Następnie wobec wyżej opisanego czwartego sądu gajonego ta sama Anna [Pa]toczyna zapłaciła 4 grzywny liczby i monety polskiej długu za swojego zmarłego męża przez Jakuba Włóczycha [...] Jakubowi Włóczychowi spłaciła ten dług i na sądzie gajonym złożyła za swojego zmarłego męża Marcina Patoczke.*

[s. 281]

|| **612.** *Item eadem Anna Pathoczyna solvit pro marito suo debitum retentum numero semi xsg. Galorovey civi de Coslye pro avena et pro [-equis-] feno.*

612. *Następnie Anna Patoczyna spłaciła za swego męża zaległy dług w wysokości ½ kopy Galorowej obywatelki Koźła za owies i siano.

613. Acta provide Catherine Mrzewczyna cum Alberto Colaczek pro domo. *Constitutus personaliter coram bannito iudicio Albertus Colaczek civis de Colo cum Catherine Mrzewczyna, non compulsus, sed sponte et rationis compos existens recognovit, quia vendidit domum propriam inter domos Nicolai <Mathie> Jarzabek et Nicolai Clipka sitam cum omni iure et limitibus ab antiquo limitatam, Catherine Mrzewszyna pro duabus mrc. et sex gr. et legitime resignavit, inscribere quod admisit. Quequidam Catherine Mrzewczyna totam summam persolvit et facultatem habebit vendendi, donandi ad suos usus beneplacitos convertendi cum suis successoribus. Albertus autem Colaczek debet eam ab omnibus impedimentorum tueri se que contingat.*

613. *Sprawa roztropnej Katarzyny Mrzewczyny z Wojciechem Kołaczkiem o dom. *Przed sądem gajonym stawił się osobiście Wojciech Kołaczek, obywatel Koła, z Katarzyną Mrzewczyną, nie przymuszony, ale dobrowolnie i będąc w pełni władz umysłowych zeznał, że sprzedał własny dom znajdujący się między domami <Macieja> Jarzabka i Mikołaja Klepki z pełnym*

prawem i w granicach pierwotnie wytyczonych Katarzynie Mrzewczynie za 2 grzywny i 6 groszy i zgodnie z prawem powzdał i zgodził się to zapisać. Owa Katarzyna Mrzewczyna całą sumę zapłaciła i będzie miała możliwość sprzedawania domu, przekazania i na własny użytek przekształcania razem ze swoimi spadkobiercami. Wojciech Kołaczek zobowiązuje się, że ma ją chronić od wszelkich pretensji.

614. Acta Nicolai Clepka cum Alberto Syeyka pro domo. Constitutus personaliter Albertus Syeyka coram bannito iudicio de Colo, non compulsus nec coactus, rationis compos et sanus corpore recognovit, quod vendidit et resignavit domum suam inter domos Johanni [...]pthak et Catherine Mrzewczyna sitam cum omni iure et limiti[bus] antiquitus limitatam Nicolao Clepka pro duabus mrc. numeri et monete Polonicalis, nil sibi et successoribus propinquitat[...] relinquendo, sed illi Nicolao Clepka cum successoribus [...] totam facultatem vendendi ad suos beneplacitos convertendi [...]do. Qui Clepka solutionem fecit predictam. Idem correxuit.

614. *Sprawa Mikołaja Klepki z Wojciechem Siejką o dom. *Stawił się osobiście przed sądem gajonym Wojciech Siejka z Koła, nie przymuszony ani nie zniewolony, w pełni władz umysłowych, zdrowy na ciele i zeznał, że sprzedał i powzdał swój dom znajdujący się między domami Jana [...] i Katarzyny Mrzewczyny z pełnym prawem i w pierwotnie wytyczonych granicach Mikołajowi Klepce za 2 grzywny liczby i monety polskiej, żadnej bliższości [...] dla siebie ani dla spadkobierców nie pozostawiając, ale [...] jemu i spadkobiercom [...] przekazując całą możliwość sprzedawania i przekształcania na własny użytek. Ów Klepka zapłacił ustaloną kwotę. Sam poprawił.*

|| 615. Acta providi Nicolai Okruthny cum Appolonia Jurkoua pro domo. Constituta personaliter honesta Apolonia Jurkowa coram nostro bannito iudicio, non compulsus nec coactus et rationis consiliiue compos recognovit, quod vendidit legittime domum suam in acie platee circa valvam Torunensem parte ex una et penes domum Stanislai Varchol ex altera sitam cum toto iure et limitibus antiquitus limitatam, ut eadem ipsa possidebat, Nicolao Okruthny pro quatuordecim mrc. monete et numeri Polonicalis, nil sibi et successoribus suis relinquendo propinquitatis, sed totam facultatem vendendi et ad veros usus beneplacitos convertendi eidem Nicolao Okruthny cum successoribus eius committendo et resignando. Qui Nicolaus Okruthny summam totam suprascriptam persolvit. Jurkoua autem debet eum ab omnibus impedimentorum expedire et successores.

[s. 282]

615. *Sprawa roztropnego Mikołaja Okrutnego z Apolonią Jurkową o dom. *Stawiła się osobiście przed sądem gajonym uczciwa Apolonia Jurkowa,*

nie przymuszona ani nie zniewolona i w pełni władz umysłowych, i zeznała, że zgodnie z prawem sprzedała swój dom znajdujący się z jednej strony na rogu ulicy przy Bramie Toruńskiej a z drugiej blisko domu Stanisława Warchoła, z pełnym prawem i w granicach pierwotnie wytyczonych, tak jak sama go posiadała, Mikołajowi Okrutnemu za 14 grzywien monety i liczby polskiej. Żadnej bliższosci nie pozostawiła ani dla siebie ani dla swoich spadkobierców, ale przekazała i powzdała całą możność sprzedawania, przekształcania na własny [...] użytek owemu Mikołajowi Okrutnemu i jego spadkobiercom. Ten zaś Mikołaj Okrutny całą zapisaną sumę zapłacił, Jurkowa winna zatem uwolnić jego oraz spadkobierców od wszelkich pretensji.

616. Acta providi Nicolai Slonkowsky de Colo cum laboriosis Paulo Dybykoth et Luca de Blyszna Vyesch. Constitutus personaliter Paulus Dybykoth coram nostro bannito iudicio, non compulsus nec coactus et rationis consilii compos recognovit, quod vendidit et resignavit legittime agrum medii mansi, inter agros Stanislai Phiol et Francisci de eadem Blyszna Vyesch situm, toto cum iure et limitibus antiquitus limitatum, ut ipse possidebat, Nicolao Slonkowsky civi de Colo pro quatuor mrc. peccunie et numeri Polonialis, nil sibi propinquitatum et successoribus suis relinquendo et totam facultatem vendendi, commutandi, donandi et ad meliores usus beneplacitos convertendi obligavit, quod sese eum ab impedimentis omnibus defendere et solucionem integram percepit. <Idem correxit.> Quiquidem Nicolaus Slonkowsky eundem agrum legittime a Paulo Dybykoth emptum etiam pro eadem summa peccunie et cum eodem iure et eisdem limitibus Luce de Blyszna Vyesch vendidit et resignavit legittime. Qui Lucas tres mrc. solvit, quartam autem mrc. obligatus est solvere pro nundinis infra octavas Corporis Christi anni Domini 1533 sub amissione agri predicti empti. Acta anno et die, quibus supra.

616. *Sprawa roztropnego Mikołaja Slonkowskiego z Koła z pracowitymi Pawłem Dybikotem i Łukaszem ze wsi Blizna. *Przed naszym sądem gajonym stawił się osobiście Paweł Dybikot, nie przymuszony ani nie zniewolony i w pełni władz umysłowych, który zeznał, że sprzedał i powzdał zgodnie z prawem ½ łana pola znajdującego się między polami Stanisława Fiola i Franciszka z tej samej wsi Blizna z pełnym prawem i w pierwotnych granicach, jak sam posiadał, Mikołajowi Slonkowskiemu, obywatelowi Koła, za 4 grzywiny monety i liczby polskiej, żadnej bliższosci dla siebie ani swoich spadkobierców nie pozostawiając oraz przekazując możność sprzedawania, zamienienia, przekształcania na własny użytek. Zobowiązał się też, że będzie go bronić od wszelkich pretensji. Otrzymał pełną zapłatę. <Sam poprawił.> Tenże Mikołaj Slonkowski to pole zgodnie z prawem od Pawła Dybikota*

zakupione za tę sumę pieniędzy i z tym samym prawem i w tych samych granicach sprzedał i powzdał Łukaszowi ze wsi Blizna. Ów Łukasz zapłacił 3 grzywny, czwartą zaś grzywnę jest zobowiązany zapłacić na jarmark w oktawie Bożego Ciała roku Pańskiego 1533 pod groźbą utraty zakupionego pola. Działo się to w roku i dniu jak wyżej.

|| **Anno Domini 1532 feria sexta ante Hedugis [11 XI 1532] proxima.** [s. 283]
Iudicium bannitum generale celebratum est. Secunda Jovis.

**Roku Pańskiego 1532 w piątek przed [św.] Jadwigą odbył się sąd wielki gajony.*

617. Causa providorum Alberti Kobyalka et Mathie Jarzabek pro commutatione bonorum. Coram nobili domino Bartholomeo Byelyenski protunc vicecapitano Colensi et coram providos Bernardo pro tempore loco advocati locato et coram scabinis septem iuratis Blasio Vathli, Johanne Jassyenski, Stanisławo Opyolka iudicio residentibus constituti personaliter in eodem iudicio famati Albertus Kobyalka ex una et Mathias Jarzabek ex alia parte, non compulsi nec coacti, nec aliquo dolo seducti, sed salubri freti consilio ac bona deliberacione publice fassi sunt, quia fecerunt inter se suarum domorum liberam commutationem hoc pacto, quia providus Albertus Kobyalka recepit domum dicti Jarzabek ex una parte penes Ceczywa iacentem et ex alia penes Ploczyennyk, cui Mathie Jarzabek prefatus Albertus Kobyalka supraaddidit tres mrc. absque fert. monete ac numeri soliti Polonialis eandemque sibi cum omni iure ac propinquitate resignavit, dedit ac donavit, ita late ac longe, ut ex antiquo est emensurata in suis graniciebus; pari modo idem Albertus Kobyalka domum suam eidem Mathie Jarzabek resignavit cum omni iure ac propinquitate, iacentem proxime circa flumine, nil sibi et suis amicis in eadem domo in posterum relinquendo. Qua domus iacet ex una penes Alberto Vyschek et ex alia penes aream desertam partibus. Super quod partes utreque memoriale scabinis posuerunt. Actum et datum loco et die quibus supra.

617. *Sprawa roztropnych Wojciecha Kobiałki i Macieja Jarzabka o zamianę dóbr. W obecności szlachetnego Bartłomieja Bielenkiego, wówczas podstarościego kolskiego, i Bernarda, zastępującego wójta, a także w obecności zasiadających w sądzie siedmiu ławników, Błażeja Wątlego, Jana Jasieńskiego, Stanisława Opiolki osobiście stawili się sławetni Wojciech Kobiałka i Maciej Jarzabek, nie przymuszeni ani zniewoleni ani nie zwiedzeni żadnym podstępem, ale po zasięgnięciu rozsądnej rady i po dobrym namyśle, którzy publicznie oświadczyli, że dokonali między sobą dobrowolnej zamiany swoich domów w ramach umowy. Wojciech Kobiałka otrzymał dom rzeczzonego Jarzabka, znajdujący się z jednej strony blisko Cięciwy, a z drugiej blisko

Plóciennika. Temu Maciejowi Jarząbkowi rzeczony Wojciech Kobiałka dodał 3 grzywny bez wiardunka monety i liczby zwyczajowej polskiej i taką samą dla siebie z pełnym prawem i bliższością powzdał, przekazał tudzież darował, tak wszerz i wzdłuż, jak pierwotnie zostało to wytyczone w swoich granicach. W taki sam sposób Wojciech Kobiałka powzdał swój dom znajdujący się w pobliżu rzeki Maciejowi Jarząbkowi z pełnym prawem oraz bliższością, niczego dla siebie ani swoich przyjaciół wobec tego domu na przyszłość nie pozostawiając. Wspomniany dom znajduje się z jednej strony w pobliżu Wojciecha Wyszka a z drugiej strony blisko opustoszałego gruntu. W tej sprawie obydwie strony złożyły u ławników pamiętne. Działo się to w miejscu i w dniu jak wyżej.

618. Causa Mathie Jarzabek cum Nicolao Byalek pro domo empta.

Coram eodem iudicio ac nobili domini Bartholomeo Byelyenski et advocato scabinisque suprascriptis constituti personaliter providi Mathias Jarzabek et Nicolaus Byalek, non comp[ulsi] nec coacti, nec aliquo dolo seducti, sed bona freti deliberacion[e] ac maturo freti consilio fassus est manifeste Mathias Jarz[bek], quia vendidit domum suam ex una penes Mrzewczyna et ex ali[a pe]nes portam iacentem circa fluminem provido Nicolao Byalek pro t[re]s mrc. et sex gr. monete ac numeri Polonialis consueti. [...] domum dictus Mathias Jarzabek resignavit, dedit et donavit, [ita] longe ac late, ut in suis graniciebus est ex antiquo limitata [...] Nicolao Byalek pro eademque domo dictus Mathias Jarzabek [...] dictarum trium mrc. cum sex gr. accepit solucionem a pred[icto] Byalek, super quod solidatum est. Actum et datum anno et die [...].

618. *Sprawa Macieja Jarząbka z Mikołajem Białkiem o kupiony dom.

Przed tym sądem i szlachetnym panem Bartłomiejem Bieleńskim oraz wójtem i wyżej wymienionymi ławnikami stawili się osobiście roztropni Maciej Jarząbek i Mikołaj Bialek, nie przymuszeni ani nie zniewoleni ani innym podstępem nie zwiedzeni, ale po dogłębnym namyśle i zasięgnięciu dojrzałej rady Maciej Jarząbek oświadczył publicznie, że sprzedał swój dom znajdujący się z jednej strony blisko Mrzewczyny a z drugiej w pobliżu furty przy strumieniu, roztropnemu Mikołajowi Białkowi za 3 grzywny i 6 groszy monety i liczby polskiej zwyczajowej [...]. Dom Maciej Jarząbek powzdał, przekazał i darował tak wzdłuż i wszerz, jak został on wytyczony w swych pierwotnych granicach [...] Mikołajowi Białkowi. Za dom ten Maciej Jarząbek [...] otrzymał od Białka zapłatę owych 3 grzywien i 6 groszy, co zostało potwierdzone. Działo się to w roku i dniu [...].

[s. 284]

|| 619. Causa Andree Gloznek cum Catharina dicta Kobyalczyna et filii sui Petri pro vendicione domo. Coram prefato nobili domino Bartholomeo

Byelyenski et advocato quo supra scabinisque iuratis constituta personaliter honesta Catharina Kobyalczyna et filius eius Petrus, sana mente et libera voluntate, fassi sunt, quia domum suam in Blanczysz ex una penes Stephanum pistorem, altera parte penes aream desertam Myleyewski iacentem, vendidit pro una mrc. integra numeri et monete Polonialis provido Andree Glossnek. Quamquidem domus sic venditam dicta Kobyalczyna unacum filio suo suprascripto resignavit cum omni iure ac propinquitate, ut ex antiquo est limitata |-pro-|. Eademque pecunia in eodem iudicio plenarie accepit dicta Kobyalczyna promittens dictum Andream Glossnek ab omnibus impedimentis defendere. Super quod solidatum est. Actum et datum loco quibus supra.

619. *Sprawa Andrzeja Głoszka z Katarzyną zwaną Kobiałczyną i jej synem Piotrem o sprzedaż domu. *W obecności wspomnianego szlachetnego Bartłomieja Bieleńskiego i wymienionego wyżej wójta oraz ławników przysięgłych stawiała się osobiście uczciwa Katarzyna Kobiałczyna i jej syn Piotr, zdrowa na ciele, i dobrowolnie oświadczyli (!), że jej dom na Blankach, znajdujący się z jednej strony w sąsiedztwie Szczepana piekarza, z drugiej zaś w pobliżu opuszczonej parceli Milejewskiego, sprzedała za 1 grzywnę liczby i monety polskiej roztropnemu Andrzejowi Głoszkowi. Ów dom wspomniana Kobiałczyna razem ze swoim synem powzdała z pełnym prawem oraz bliższością, tak jak pierwotnie był wytyczony. Ustaloną kwotę w tymże sądzie publicznie otrzymała i obiecała bronić Andrzeja Głoszka od wszelkich pretensji, co zostało poświadczane. Działo się to jak wyżej.*

620. Solucio domus per Albertum Meczypywo honorabili domino Mathie plebano Colensi ac sorori Kilianowa. In eodem iudicio bannito constitutus personaliter providus |-Mathias-| Albertus Meczypywo posuit integras tres mrc. monete et numeri Polonialis consueti honorabili domino Mathie plebano Colensi unacum sua sorore germana Kilianowa pro domo ab eis vendita, prout laciur inscriptio anno Domini 1531 facta describit ac cavit. Actum et datum loco quibus supra. |-Caus-| Idem Albertus Mączepiwo pro ratha sua tertia posuit tres mrc. pro festo sancti Michaelis [29 IX] anno Domini 1533. Item idem Albertus prefatus Mączepiwo pro ratha sua |-tercia-| quarta tres mrc. posuit pro festo sancti Michaelis [29 IX] in manus venditorum suorum pro domo anno 1534 et adhuc septem mrc. reponere tenetur pro rathis supra in prima |-de-| obligacione descriptis.

620. *Sprzedaż domu przez Wojciecha Mączpiwo czcigodnemu proboszczowi kołskiemu Maciejowi i siostrze Kilianowej. *Na tym samym sądzie gajonym stawił się osobiście roztropny Wojciech Mączpiwo i złożył całe 3 grzywny monety i liczby polskiej zwyczajowej czcigodnemu Maciejowi, proboszczowi*

kolskiemu, razem z jego rodzoną siostrą Kilianową, za sprzedany przez nich dom, tak jak szerzej opisuje to zapiska sporządzona w roku Pańskim 1531. Działo się to i dano w miejscu jak wyżej. Tenże Wojciech Mącipiwo jako trzecią ratę złożył 3 grzywny na święto św. Michała roku Pańskiego 1533. Następnie ów rzeczony Wojciech Mącipiwo jako czwartą ratę uiścił 3 grzywny na święto św. Michała do rąk swoich sprzedawców za dom w roku 1534 i ma jeszcze złożyć 7 grzywien w ramach rat opisanych w pierwszym zobowiązaniu.

[s. 285]

|| **621. Causa Blasii Szmyel cum Johanne Ladorvczki pro commutatione domorum.** Coram eodem iudicio constituti personaliter providi Blasius Szmyel cum Johanne Ladorvczki, non coacti nec compulsi, sed bono freti consilio ac libera premeditatione fassi sunt, quia fecerunt inter se liberam suorum domorum commutationem hoc pacto, quia Johannes Ladorvczki cessit suam domum Blasio Szmyel, carente ex una penes Kotelka, ex alia penes Michaellem Kąth. Super quam domum idem Szmyel apposuit sibi sex cum media mrc. monete ac numeri Polonialis. Quam domum idem Johannes Ladorvczki sibi resignavit cum omni iure ac propinquitate ita, ut ex antiquo extitit limitata. Penes quam resignacionem posuit tres mrc. cum media, tres vero mrc. obligavit se ponere dictus Szmyel, unam pro festo sancti Johannis et ultimas duas pro festo Exaltacionis Crucis immediata festa sese sequencia sub omnium bonorum suorum amissione et ipoteca simili modo Blasius Szmyel suam domum in Blanczis, ex una parte penes Byerzwyenski ex alia vero Kapycza iacentem, resignavit ac cessit provido Johanni Ladorvczki. Quiquidem Szmyel plenariam ei dedit facultatem tenendi, vendendi, commutandi et in suos usus beneplacitos convertendi. Super quod solidatum est. Actum et datum anno et loco quibus supra.

621. *Sprawa Błażeja Trzmiela z Janem Ladoruckim o zamianę domów. *Stawili się osobiście przed sądem gajonym roztropni Błażej Trzmiel z Janem Ladoruckim, nie zniewoleni ani nie przymuszeni, ale po zasięgnięciu dobrej rady i wolnego rozeznania oświadczyli, że dokonali między sobą dobrowolnej zamiany swoich domów w ramach takiej umowy, że Jan Ladorucki przekazał potrzebującemu Błażejowi Trzmielowi swój dom [znajdujący się] z jednej strony blisko Kotelki, a z drugiej w pobliżu Michała Kanta. Za ten dom ów Trzmiel uiścił 6,5 grzywny monety oraz liczby polskiej. Ów dom Jan Ladorucki powzdał z pełnym prawem oraz bliższością tak, jak pierwotnie został wytyczony. Tytułem tego powzdania uiścił 3,5 grzywny, zaś 3 grzywny zobowiązał się rzeczony Trzmiel złożyć, jedną na święto św. Jana a dwie ostatnie na święto Podwyższenia Krzyża Świętego po sobie następujące pod groźbą utraty swoich dóbr i podobnie Błażej Trzmiel swój dom znajdujący się na*

Blankach, z jednej strony blisko Bierzwieńskiego, a z drugiej przy Kapicy powzdał oraz przekazał roztropnemu Janowi Ladoruckiemu. Ów Trzmiel dał mu pełną możność dzierżenia, sprzedawania, zamienienia i przekształcania domu na własny użytek. Działo się i dano w roku i miejscu jak wyżej.

622. Tercia iuris. Causa Stanislai Varchol cum sua previgna et Alberto Vysschek. 1532. Coram eodem iudicio feria sexta ante Catharine proxima [22 XI 1532] celebrato constituti personaliter providus Stanislaus Varchol unacum honesta Anna priwigna sua fassi sunt, quia domum suam propriam in Blancis, ex una penes porta tradentem versus aquam, ex alia penes Jarzabek iacentem, vendiderunt pro integra mrc. monete numerique Polonialis provido Alberto Visschek. Quam summam dictus Stanislaus Varchol unacum suo previgno plenarie levaverunt ei[dem] Alberto Visshek cum omni iure et propinquitate resignaverunt, ita longe et late, ut ex antiquo hec domus limitata ex[...] dantes ei omnimodam potestatem utendi, vendendi, commu[tandi] ac in usus suos beneplacitos convertendi. Super quod [so]lidatum est. Actum et datum anno et loco quibus supra. Et si aliquod impedimentum haberet, ex tunc Stanislaus V[archol] unacum sua prvigna spoponderunt ab omnibus def[...] impetitionibus sub valore huius hereditatis.

622. *Trzeci sąd. Sprawa Stanisława Warchoła z jego pasierbicą i Wojciechem Wyszkciem. 1532. Przed tym sądem, który odbył się w najbliższy piątek przed [św.] Katarzyną stawili się osobiście roztropny Stanisław Warchoł razem z uczciwą Anną, swoją pasierbicą. Oświadczyli, że jego własny dom znajdujący się na Blankach, z jednej strony w pobliżu furty prowadzącej nad wodę, a z drugiej w sąsiedztwie Jarzábka, sprzedali za pełną grzywnę monety i liczby polskiej roztropnemu Wojciechowi Wyszkowi. Rzeczony Stanisław Warchoł razem ze swoją pasierbicą otrzymał tę pełną sumę. Owemu Wojciechowi Wyszkowi powzdali z pełnym prawem oraz bliższością, tak wzdłuż i wszerz, jak pierwotnie ten dom został rozmiarzony [...] oddali mu wszelką możność użytkowania, sprzedawania, zamieniania oraz przekształcania na własny użytek, co zostało poświadczane. Działo się to w roku i miejscu jak wyżej. A jeśli spotkałyby go jakiekolwiek roszczenia, odtąd Stanisław W[archoł] razem ze swoją pasierbicą zobowiązali się bronić od wszelkich niewygód pod [karą] utraty tego dziedzictwa.

623. Causa Michaelis piscatoris cum Martino Slesak. Coram eodem iudicio constitutus personaliter providus Michael piscator cum bona mente et precogitatione fassus est manifeste, quia domum suam in Blancis, ex una penes Kanyka iacentem, ex alia penes Mazur, pro septem fert. monete et numeri consueti currentis Polonialis vendidit provido Martino Slesak [...]

[s. 286]

eidemque cum omni iure ac propinquitate resignavit, ita late ac longe, ut ex antiquo est emensurata, dans ei omnimodam potestatem utendi, dandi, vendendi ac in suos usus beneplacitos convertendi temporibus perpetuis. Promisit insuper dictus Michael piscator eundem Martinum ab omni impedimento defendere. Super quod solidatum est. Actum et datum anno et loco quibus supra.

623. *Sprawa rybaka Michała z Marcinem Ślężakiem. *Stawił się osobiście przed tym sądem gajonym roztropny rybak Michał, mając sprawny umysł, i po wcześniejszym rozważeniu oświadczył publicznie, że swój dom na Blankach, znajdujący się z jednej strony przy Kanyce, a z drugiej blisko Mazura, sprzedał roztropnemu Marciniowi Ślężakowi [...] i jemu z pełnym prawem oraz bliższością powzdał, tak wszerej i wzdłuży, jak pierwotnie został wytyczony, za 7 wiardunków monety i liczby polskiej zwykłego obiegu. Dał mu wszelką możność użytkowania, przekazywania, sprzedawania, na własny użytek przekształcania, na wieczyste posiadanie. Wyżej wspomniany rybak Michał obiecał owego Marcina bronić od wszelkiej niewygody, co zostało potwierdzone. Działo się to w roku i miejscu jak wyżej.*

624. Causa Johannis Maik cum Bartholomeo Piskorek. Coram eodem iudicio constitutus personaliter discretus Johannes Piskorek cum Bartholomeo fratre fassus est, quia admisit rescriptionem alias *wypisso* tutorie provido Johanne Maik ex parte Bartholomei fratris sui iunioris, Johannes autem Pyskorek suam partem accepit, ut lacijs testamentum de hoc docet, quem liberum ambo faciunt a tutoria hac temporibus perpetuis simul et fideiussores eius. Eosque liberos super faciendum. Super quod solidatum est.

624. *Sprawa Jana Maika z Bartłomiejem Piskorkiem. *Stawił się osobiście przed sądem gajonym roztropny Jan Piskorek z bratem Bartłomiejem, i oświadczył, że przyzwolił na odpis czy też „wypis” opieki roztropnemu Janowi Maikowi z części Bartłomieja, swojego młodszego brata, zaś Jan Piskorek otrzymał swoją część, tak jak szerzej poucza o tym testament. Obydwaj uwalniają go wieczyscie od tej mediacji, tak jak mu poręczyli, co zostało poświadczone.*

Quarta iuris. Anno Christi 1533 feria sexta proxima post Epiphaniam [10 I 1533] iudicium bannitum universale sive magnum celebratum est per dominum Bernardum advocatum et |scabino| dominum Bartholomeum Byelynski castri Colensis burgrabium et scabinos septem, Stanislaum Opyolka, Stanislaum Varchol, Johannem Jassyenski, Andream Cech, [Ma]thiam Rymarz, Jacobum Sosnowski, Nicolaum Sosnowski [...]us iudicii. Acta sunt hec.

***Czwarty sąd. Roku Pańskiego 1533 w piątek po [święcie] Objawienia Pańskiego** odbył się sąd gajony powszechny, czy też wielki, wobec wójta

Bernarda i burgrabiego zamku kolskiego Bartłomieja Bieleńskiego oraz siedmiu ławników: Stanisława Opiolki, Stanisława Warchoła, Jana Jasieńskiego, Andrzeja Czecha, Macieja Rymarza, Jakuba Sosnowskiego, Mikołaja Sosnowskiego [...] sądu. Sprawy są następujące.

625. Prima iuris. [C]ausa Catharine Sapkova et filio Andrea [...] **Dorothea Korczkova pro domo.** [...] eodem iudicio constituta personaliter honesta Catharina Sapkova cum filio suo Andrea fassi sunt, quia non compulsi || nec coacti, sed bona freti ratione vendiderunt domum suam in Blancis, ex una penes aream Lyssek et ex alia penes Garbathka iacentem, honeste Dorothee Korczakova pro tribus mrc. monete et numeri Polonialis. Eidemque Dorothee Korczakova cum omni iure ac propinquitate resignaverunt, ita longe ac late, ut ex antiquo dicta domus in suis limitibus et graniciibus limitata est, dans ei potestatem utendi, donandi, vendendi et commutandi tempus in perpetuum sub hac enim condicione, quia dicta Catharina Sapkova eloquta [s] est sibi mansionem in eadem domo ad mortem suam et in horto parte alias *sagon*. Post mortem autem suam cedet econtra hec pars horti ad dicte domus legitimum heredem Dorotheam Corczakovam. Acta sunt hec anno, die quo supra. Super quod solidatum est. Quamquidem domum plenarie solvit dicta Dorothea Korczakova, quiquidem sulcus sive *sagon* adiacet a parte Garbathka.

[s. 287]

625. *Pierwsze posiedzenie sądu. Sprawa Katarzyny Szapkowej i syna Andrzeja z Dorotą Korczakową o dom. W tym sądzie stawiała się osobiście uczciwa Katarzyna Szapkowa ze swoim synem Andrzejem. Oświadczyli, że nie przymuszeni ani zniewoleni, ale po dogłębnym namyśle sprzedali swój dom na Blankach, znajdujący się z jednej strony blisko parceli Liska, a z drugiej w pobliżu Garbatki, uczciwej Dorocie Korczakowej za 3 grzywny monety i liczby polskiej. Tejże Dorocie Korczakowej z pełnym prawem oraz bliższością powzdali, tak wzdłuż i wszerz, jak pierwotnie ów dom został wytyczony w swoich granicach, dając jej możliwość użytkowania, przekazywania, sprzedawania oraz zamienienia wieczyście pod tym jednak warunkiem, że rzeczona Katarzyna Szapkowa zapewniła sobie zamieszkanie w tym domu do swojej śmierci i w części ogrodu czyli „zagonu”. Po jej śmierci ta część ogrodu przejdzie do prawowitego dziedzica rzeczzonego domu, Doroty Korczakowej. Działo się to w roku i dniu jak wyżej, co zostało potwierdzone. Za ten dom w pełni zapłaciła Dorota Korczakowa, który to zagon przylega od strony Garbatki.

626. Causa Nicolai Slonkowski cum Luca pro medio manso in Blyzna Villa. Pro eodem iudicio constitutus personaliter providus Nicolaus Slonkowski fassus est una voce, quia non compulsus nec coactus, sed libere

vendidit medium mansum agri in villa Blyсна pro 4 mrc. laborioso Luce de suburbio, iacentem ex una parte penes Fiol, ex alia penes Frączek. Eidemque eum omni iure ac propinquitate resignavit hunc agrum, nil sibi et suis posteris reservando, sed dans ei et suis posteris liberum usum utendi, vendendi, donandi tempus in sempiternum. Dictusque Lucas circa eandem resignationem fecit totalem solucionem dicto Nicolao Slonkowski. Super quod solidatum est. Acta sunt hec anno quo supra et die.

626. *Sprawa Mikołaja Slonkowskiego z Łukaszem o ½ łana we wsi Blizna. *Przed tym sądem gajonym stawił się osobiście roztropny Mikołaj Slonkowski. Oświadczył jednogłośnie, że nie przymuszony ani nie zniewolony, ale dobrowolnie sprzedał ½ łana pola znajdującego się z jednej strony w pobliżu Fiola, a z drugiej w pobliżu Frączka we wsi Blizna za 4 grzywny pracowitemu Łukaszowi z przedmieścia. Z pełnym prawem oraz bliższością powzdał mu to pole, niczego nie zachowując dla siebie ani swoich potomnych, ale dając mu i jego potomnym prawo do użytkowania, sprzedawania, przekazania na wieczyste użytkowanie. Wspomniany Łukasz dokonał Mikołajowi Slonkowskiemu pełnej zapłaty za pole, co zostało poświadczane. Działo się to w roku i dniu jak wyżej.*

Secunda iuris. Feria sexta proxima post Agnetis [24 I 1533] celebrata est per eundem dominum grabium et advocatum prenommatum.

***Drugi sąd** odbył się w piątek po [św.] Agnieszce wobec burgrabiego i wspomnianego wcześniej wójta.

Tercia iuris. Feria sexta post Purificationem proxima [7 II 1533] celebrata est per eundem burgrabium ac viceadvocatatum et scabinos.

***Trzeci sąd** odbył się w piątek po [święcie] Oczyszczenia Najświętszej Maryi Panny wobec burgrabiego oraz podwójciego i ławników.

Ultima iuris. Feria sexta post Cinerum [28 II 1533] proxima celebratum est iudicium bannitum per nobilem dominum Byelyenski castri Colensis bur[grabium] ac viceadvocatatum Bernardum et scabinos iuratos in superiori [...] ptos. Cuius acta sunt hec.

***Ostatni sąd.** *W piątek po Środzie Popielcowej odbył się sąd gajony wobec szlachetnego Bieleńskiego, burgrabiego zamku kolskiego, oraz podwójciego Bernarda i ławników przysięgłych wyżej wymienionych, którego sprawy są następujące.*

[s. 288]

|| **627. Ex consensu iuris est. Fideiussoria pro Johanne Dlugy.** |=Sub eodem iudicio bannisato stantes personaliter providi ac famati Stephanus sartor, Andreas Pyerdalka, Kilianus, Jacobus Franczkevycz cives privilegati coniuncta manu fassi sunt, quia fideiusserunt insimul et coniuncta manu

pro provido Johanne Dlugy et pro omni debito, quod tenetur nobili domino Alberto Nączachowski sub tali condicione, quod prefatus Johannes Dlugy obligavit se sub eadem forma pecunie debita reponere hoc debitum domino Alberto Nączachewski die et nocte vel ad magis ad terciam diem secundum antiquum consuetudinem. Quem fideiussionem prefati domini fideiussorie manu stipulata confirmaverunt. Actum est hoc anno Christi 1533 feria sexta proxima post Cineres [28 II 1533]. Prout lacijs explicat inscripcio lacijs antescrpta.=|

627. *Za zgodą sądu. Poręczenie za Jana Długiego. |=*Przed tym samym sądem gajonym stawili się osobiście roztropni i sławetni krawiec Szczepan, Andrzej Pierdalka, Kilian, Jakub Frączkiewicz, obywatele uprzywilejowani. Zgodnie oświadczyli, że poręczyli za roztropnego Jana Długiego i za cały dług, który był winny szlachetnemu panu Wojciechowi Naczachowskiemu pod tym warunkiem, że wspomniany Jan Długi zobowiązał się w takiej formie złożyć żadaną kwotę. Ten dług zwrócić Wojciechowi Naczachowskiemu w dzień lub w nocy, albo najpóźniej na trzeci dzień, zgodnie ze starym zwyczajem. To poręczenie panowie oficjalnie potwierdzili. Działo się roku Pańskiego 1533 w piątek po Środzie Popielcowej. Tak jak szerzej wyjaśnia przytoczony wcześniej zapis.* =|

628. Causa Anne Ossvchowa et domini prepositi hospitalis cum honesta Elizabeth Przymyslowa. Coram eodem iudicio bannisato constituta personaliter honesta Anna Ossuchowa et dominus Nicolaus prepositus hospitalis fassi sunt et recognoverunt, quia vendiderunt domum propinquitatis sue in Blancis, ex una penes Clepka iacentem et ex alia penes Nicolaum Nalyewacz, pro tribus mrc. monete et numeri Polonialis currentis in terra honeste Elizabeth Przymyslowa. Cuiusquidem summe dicta Elizabeth reposuit iam deditque duas mrc. integras et terciam datura est per annum ad festum Trium Regum. Penes quam solucionem dicta Anna Ossvchowa dedit ei potestatem vendendi, utendi, donandi et in usus beneplacitos convertendi secundum plenariam potestatem resignando, omnes alios consanguineos ab eadem domo alienans. Actum est et datum anno et die, quo supra. Quequidem domus cessit testamentaliter ad dictam Ossvchowa et Nicolaum prepositum post obitum pie memorie olim Catharine Mrzewczyna. Quam domum plenarie et perfecte resignaverunt honesta Anna Ossvchowa et dominus Nicolaus prepositus hospitalis.

628. *Sprawa Anny Osuchowej i prepozyta szpitala z uczciwą Elżbietą Przemysławą. *Przed sądem gajonym stawiała się osobiście uczciwa Anna Osuchowa i Mikołaj, prepozyt szpitala. Oświadczyli, że sprzedali dom na*

Blankach, znajdujący się z jednej strony w pobliżu Klepki a z drugiej obok Mikołaja Nalewacza za 3 grzywny monety i liczby polskiej krajowego obiegu uczciwej Elżbiecie Przemysławowej, która uiściła już 2 całe grzywny i zamierza dać trzecią za rok na święto Trzech Króli. W związku z dokonaną zapłatą wspomniana Anna Osuchowa dała jej możliwość sprzedawania, użytkowania, przekazywania i przekształcania na własny użytek, wyłączając wszystkich innych krewnych do tego domu. Działo się to w roku i dniu, jak wyżej. Tenże dom po śmierci Katarzyny Mrzewczyny przypada w testamencie rzeczonyj Osuchowej i prepozytowi Mikołajowi. Ten dom zgodnie i całkowicie powzdali uczciwa Anna Osuchowa oraz Mikołaj, prepozyt szpitala.

[s. 289]

629. Causa Johannis Dlugy cum Gawrzyal pro domo. Coram eodem iudicio stans personaliter providus Gawrzyal cum sua consorte Barbara fassus est, quia vendidit suam domum propriam, ex una penes Volocznych iacentem et ex alia penes plateam qua itur ad ecclesiam, pro viginti septem mrc. monete et numeri Polonialis in terra currentis. Circa quam [-resignacionem-] omnibus et singulis pertinenciis, adiacenciis et supellectilibus || vendicionem dictus Gawrzywal unacum uxore plenarie resignavit dictam domum cum omni iure ac propinquitate, dans ei potestatem utendi, vendendi, donandi, alienandi et in suos usus beneplacitos convertendi. [-Quam domum secundum antiquitatem-], ita late ac longe, ut ex antiquo dicta domus est in suis graniciebus emensurata. Circa quam resignacionem dictus Johannes Dlugy reposuit pro hac domo completam summam viginti septem mrc. sub hac tamen condicione, quod dictus Gawrzyal debet habere mansionem ad festum Penthecostes. Quam pecuniam plenarie accepit dictus Gawrzyal et levavit unacum uxore propria Barbara. Que vendicio memoriale iuris formam est solidata ac reformata. Actum et datum die quo supra.

629. *Sprawa Jana Długiego z Gawrzyjałem o dom. *Przed sądem stanął osobiście roztropny Gawrzyjał ze swoją żoną Barbarą. Oświadczył, że sprzedał swój własny dom znajdujący się z jednej strony blisko Włóczycha a z drugiej blisko ulicy, którą idzie się do kościoła, za 27 grzywien monety i liczby polskiej krajowego obiegu. Tytułem tej sprzedaży razem ze wszystkimi przyległościami, rzeczami oraz sprzętami domowymi wspomniany Gawrzyjał wraz z żoną zgodnie powzdął rzeczony dom z pełnym prawem tudzież bliższością, dając również prawo do użytkowania, sprzedawania, zamienienia i przekształcania na własny użytek wedle uznania, tak wszerz jak i wzdłuż, jak od początku rzeczony dom został wytyczony w swoich granicach. Jan Długi złożył za ten dom pełną kwotę 27 grzywien, ale pod takim warunkiem, że ów Gawrzyjał powinien mieć tam zamieszkanie do święta Zesłania Ducha*

Świętego. Te pieniądze w całości otrzymał i podjął razem ze swoją żoną Barbarą rzeczony Gawrzyjał. Sprzedaż została poświadczona opłatą pamiątnego. Działo się to w dniu jak wyżej.

630. Causa Jacobi Francisci cum Anna Slachczyanka pro domo. Coram eodem iudicio bannisato honesta Anna Slachczyanka |-fassa est-| astans personaliter unacum suis pueris legitimis Catharina filia Kilian, Hedvigis filia, spontanea et legitima voluntate, non compulsi nec coacti, fassi sunt unacum sua matre, quia vendiderunt domum suam propriam, ex una penes Pypczyna et ex alia penes domum Janvssowski, pro tribus mrc. monete et numeri soliti Polonicalis in terra currentis |-Quam-| provido Jacobo Frączkowycz, quam peccuniam trium mrc. dictus Jacobus Frączkowycz in eodem iure plenarie reposuit, quarum pecuniarum mediam partem sumpsit dicta Anna Slachczyanka et mediam aliam in cista scabinali pro pueris remansit. Circa quam solucionem dicte domus provido Jacobo Frączkowycz dicta Anna cum pueris suis predictis resignavit plenarie, dans ei potestatem cum omni iure ac propinquitatem utendi in eadem domo, ut ex antiquo est in suis metis limitata et cum alio |-excepto-| seniori filio Andrea nomine, qui |-pro-| tunc presens erat in iure ac tamen pro eo fideiusserunt Andris P[...] ac Johannes Wnyk promittentes eum |-statuere ad [...] sequencia post festum Pascatis sequencia-| liberum esse. <Andreas personaliter constitutus coram nobis, videlicet Jo[...]> Quequidem Anna Slachczyanka obligavit seipsam dict[um] Ja[cobum] defendere an omni impetitione ac impedimento, quod solidatus est. Actum et datum anno quibus supra. <Czarnoczki et viceadvocato B[...] et aliis cum eo residentibus suam partem hereditatis sponte et non coacte, sed fretus salubri consilio [...] quam partem hereditatis cum aliis partibus aliorum [...] Franczek alienare, donare [...] suos usus beneplacitos convertere [...] perpetuum et in evum.>

630. *Sprawa Jakuba [syna] Franciszka z Anną Szlachcianką o dom. *Przed sądem gajonym, stawiała się uczciwa Anna Szlachcianka razem ze swymi prawowitymi dziećmi, Katarzyną, córką Kiliana, i Jadwigą. Obecni dobrowolnie, z wolą zgodną z prawem, nie przymuszeni ani nie zniewoleni oświadczyli, że sprzedali swój własny dom [znajdujący się] z jednej strony blisko Pipczyny, a z drugiej blisko domu Januszowskiego, roztropnemu Jakubowi Frączkiewiczowi za 3 grzywny monety i liczby zwyczajowej polskiej w krajowym obiegu. Całą tę kwotę 3 grz. rzeczony Jakub Frączkiewicz złożył przed sądem. Z tej kwoty połowę wzięła rzeczona Anna Szlachcianka, a drugą połowę pozostawiła w szkatułce ławniczej dla dzieci. Zapłatę za ów dom rzeczona Anna ze wzmiankowanymi dziećmi powzdala w całości roztropnemu*

Jakubowi Frączkiewiczowi, dając mu wszelkie prawa użytkowania w tym domu jak pierwotnie został on w swoich granicach wytyczony, wraz z innym starszym synem imieniem Andrzej, który był wtedy obecny na sądzie. Poręczyli też za niego Andrzej P[...] oraz Jan Wnuk, obiecując uczynić go wolnym <Andrzej osobiście stawił się w naszej obecności, mianowicie Jo[...]>. Owa Anna Szlachcianka zobowiązała się bronić rzeczzonego Jakuba od wszelkich roszczeń tudzież niewygody, co też zostało poświadczane. Działo się to w roku jak wyżej. <Czarnockiemu i podwójciemu B[ernardowi] oraz innym zasiadającym z nim swoją część dziedzictwa dobrowolnie i bez przymusu, ale po zasięgnięciu rozsądnej rady [...] tę część dziedzictwa z innymi częściami innych [...] Franczek alienować, przekazać [...] przekształcać na preferowany użytek [...] wieczyście i na zawsze.>

[s. 290]

|| **631. Causa Dorothee Nyedzwyedyzowa cum discreto Jacobo Kvrzczyszek pro horto.** Coram eodem bannisato iudicio constitutus personaliter discretus Jacobus Kurczyssek sanus mente et corpore, non coactus nec compulsus, sed animo deliberato utensque consilio salubri suorum amicorum fassus est ac recognovit, quod vendidit hortum suum, ex una penes fluvium ea parte, qua itur ad Dyerzawi, et ex alia penes Jasda, pro quo horto dicta Dorothea Nyedzwyedyzowa dedit eidem Jacobo Kvrzczyssek quatuordecim gr., pulmaticam [s] bonam, linteamen, frameam in valore sxg. computata. Circa quam solutionem dictus Jacobus Kvrzczyssek resignavit dictum hortum cum omni iure ac propinquitate, prout ex antiquo dictus hortus in suis graniciebus est emensuratus, nil sibi propinquitatis aut omni eis consanguineis relinquendo. Quem hortum potens erit vendere, commutare, donare et ad usus suos beneplacitos convertere. Super quod solidatum est secundum consuetudinem. Actum et datum anno et die quo supra.

631. *Sprawa Doroty Niedźwiedziowej z roztroptym Jakubem Kurczyszekiem o ogród. Przed tym sądem gajonym stawił się osobiście roztroptny mądry Jakub Kurczyszek. Zdrowy na ciele i umyśle, nie przymuszony ani nie zniewolony, lecz po przemyśleniu sprawy i zasięgnięciu rozsądnej rady swoich przyjaciół, oświadczył oraz zeznał, że sprzedał swój ogród [znajdujący się] z jednej strony w pobliżu rzeki, wzdłuż której idzie się do Dzieżaw, a z drugiej blisko Jazdy. Za ten ogród rzeczona Dorota Niedźwiedziowa dała owemu Jakubowi Kurczyszkowi 14 grzywien, dobrą pierzynę, obrus oraz sztylet o wartości kopy. Jako zapłatę rzeczony Jakub Kurczyszek powzdał rzeczony ogród z pełnym prawem oraz bliższością, tak jak pierwotnie ów ogród został wytyczony w swoich granicach, niczego z tej bliższości nie pozostawiając dla siebie ani dla swoich krewnych. Ten ogród będzie mogła sprzedawać,

zamieniać, przekazać lub na swój preferowany użytek przekształcać. W tej sprawie dokonano potwierdzenia zgodnie ze zwyczajem. Działo się to w roku i dniu jak wyżej.

632. Fideiussoria pro levanda pecunia per Annam Slachczyanka. Coram eodem iudicio honesta Anna Slachczyanka personaliter astans instituit fideiussores pro levanda pecunia, quam accepit pro domo inter Johannem Wnwk et Laurencium Reska. Quia ipsa accepit ex cista scabinali receptit mrc. cum media et aliam mrc. cum media remansit in cista pueris suis secundum primam inscriptionem sic, quod si impedimento haberet Jacobus Frączkowycz |-ex-| pro hac mrc. cum media a pueris eius, extunc respondere debent ad hoc dicti fideiussores.

632. *Poręczenie za pieniądze otrzymane przez Annę Szlachciankę. *Przed sądem gajonym stawiała się osobiście Anna Szlachcianka i ustanowiła poręczycieli celem otrzymania pieniędzy, które dostała za dom [znajdujący się] między Janem Wnukiem i Wawrzyńcem Reszką. Ponieważ sama otrzymała ze skrzyni ławników 1,5 grzywny a inne 1,5 grzywny pozostało w skrzyni dla jej synów, zgodnie z pierwszym zapisem, tak, że gdyby Jakuba Frączkiewicza spotkały jakieś niewygody, za te 1,5 grzywny od jej synów, poręczyciele winni odpowiedzieć w tej sprawie.*

633. Recognicio honeste Anastasie Rokyczna pro provido Mathia Lythffynek. Coram eodem bannito iudicio constituta personaliter honesta |-consors-| Anastasia consors legitima olim famati Johannis [R]okytha., non compulsa nec coacta, nec aliquo dolo seducta, || sed bona utens ratione ac deliberacione consilioque amicorum suorum ac legitimis viri sui cum consensu fassa est ac spontanee recognovit coram prescriptis scabinis iuratis ac omni iure pro tunc residente, quia eius vir legitimus Johannes Roktyha resignavit ac vendidit hortum suum legitimum cum consensu eius ac coniuncta manu |-cuius hor-| famato domino Mathie Lythffynek civi Colensi, cuius horti iam totalis ac plenaria solucio facta est, prout laciis subsecretum ostendit testamentum.

[s. 291]

633. *Zeznanie uczciwej Anastazji Rokiczyny w sprawie roztronnego Macieja Litwinka. *Stawiła się osobiście przed tym sądem gajonym uczciwa Anastazja, prawowita żona zmarłego sławetnego Jana Rokity. Nie przymuszona, nie zniewolona ani nie zwiedziona żadnym podstępem, ale po namyśle i rozważeniu oraz zasięgnięciu rady przyjaciół swoich tudzież za zgodą swego prawowitego męża oświadczyła i dobrowolnie zeznała w obecności wymienionych ławników przysięgłych, że jej prawowity mąż Jan Rokita powzdał tudzież sprzedał swój ogród sławetnemu obywatelowi Koła Maciejowi*

Litwinkowi, za który to ogród pełna zapłata już została dokonana, tak jak szerzej traktuje o tym testament.

634. Ultima voluntas Johannis Rokytha. In nomine Domini. Amen. Sub anno nativitatis eiusdem millesimo quingentesimo tricesimo secundo, indicione quinta, pontificatus sanctissimi in Christo patris et domini nostri domini Clementis divina providencia pape septimi anno ipsius octavo, die vero vigesima sexta mensis Februrarii [26 II 1532], hora terciarum vel quasi in civitate Colo, Gneznensis diocesis, in domo et stuba alba providi Johannis Rokytha suburbani Colensis, penes pontem Siradium tendentem subtam. In mei notarii publici et testium infrascriptos ad hoc vocatorum et rogatorum presencia constitutus personaliter providus Johannes Rokytha sanus mente et compos rationis existens, licet eger corpore, non compulsus nec coactus, se de sua libera voluntate ac bono intellectu considerans, quod nil sit cercius morte et nichil incercius hora mortis, volens salubri premeditatione diem extremum sue peregrinationis prevenire ac in bonis sibi a Deo collatis dispositionem facere, salutare omnibus melioribus modo, via, iure, forma, causa, stilo et ordine, quibus potuit et debuit, fecit, condidit, disposuit et sollemniter ordinavit suum testamentum seu ultimam voluntatem. In hunc qui sequitur modum: imprimis confessus communicavit et extremam unctionem suscepit domino Deo animam commendavit. Corpusque suum eum de hac [-lucē-] vita decedere contigerit. Sepulture ecclesiastice inhumandum contulit, deinde dictus testator recognovit, quia ven[di]dit hortum seu hereditatem iacentem penes pontem Siradium [tenden]tem parte ex una et inter hortum Stephani parte ex a[li]tera] honesto Mathie Lythphynek civi Colensi pro novem mrc. P[o]lonicalis numeri et monete in regno currentis, qui prefa[tus] Mathias reposuit dicto Johanni Roktyha quatuor mrc. pro prefato horto, relinquens viro quinque tenetur solv[...] || annuatim per duas mrc, ex quibus quidem pecuniis pro salute anime sue et suorum predecessorum ad ecclesiam in Byalkowo mrc. legavit. Item ad ecclesiam in Kosczyelyecz mrc. Item ad ecclesiam parochiali in Colo mrc. Item ad ecclesiam Bernardinorum mrc. Item ad hospitale in Colo mediam mrc. ad victum pauperum. Item Jacobo magistro schole in Brvdzewo cum presbiter factus fuerit mediam mrc. dare fecit. Item nepotibus seu filiastis, videlicet Benedicto, Martino, Mathie et Stanislao patri eorum in Rvskowo omnibus in solidum mrc. legavit. Aliis consanguineis nichil relinquendo. Item uxori sue Anastasie hortum, qui est inter aquas, cum pecoribus et vestimentis ac omnibus supellectilibus dedit et legavit. Item navem eidem uxori sue reliquit. Cuiusquidem ultime sue voluntatis prius nominatus testator omnibus melioribus modo, via, iure, ordine,

[s. 292]

titulo et forma, quibus melius et efficacius fecit, disposuit, ordinavit et constituit suos veros, certos ac legitimos huius testamenti executores, factores, dispensatores, procuratoresque generales et speciales tunc presentes et onus in se sponte sumens cum posse alios substituendi seu ordinandi, videlicet famatum Mathiam Lythffynek civem et consulem Colensem et honestam Anastasiam legitimam uxorem suam. Super quibus omnibus et singulis prefatus testator ac executores predicti pacierunt sibi a me notario publico subscripto, presens publicum institutum, et alia publica instrumenta, si necesse fuerint fieri et confici. Acta sunt hec anno, indictione, pontificatu, mense, die, hora et loco, quibus supra. Presentibus ibidem circumspectis viris Andrea Kvrzczych viceadvocato, Alberto Jarzab, StanislaO Opyolka testibus ad premissa vocatis et specialiter rogatis. Et ego Nicolaus Andree de Slvp clericus Gnesnensis diocesis, publicus apostolica auctoritate notarius, quia predictis testati pronunciacioni, ordinacioni, distribucioni, legacioni, commissioni, executorum nominacioni constitutionis. Et potestatis dacioni aliisque omnibus et singulis debet sic, ut premittitur, agerentur et fieret unacum prenominationis testibus presens interfui. Eaque omnia et singula sic fieri, vidi et audivi. Ideo hoc presens publice inscriptum manu propria scriptum ex inde confeci et in hanc publicam formam redegi signoque et nomine meis solitis et fieri circa talia consuetis consignari. In fidem et testimonium omnium et singulorum premisorum rogatus ac re[...].

634. *Ostatnia wola Jana Rokity. *W imię Pańskie. Amen. W roku 1532 od Narodzenia, indykcyj piątej, w ósmym roku pontyfikatu najświętszego w Chrystusie ojca i pana naszego Klemensa VII, z Bożej Opatrzności papieża, dnia 26 lutego, w godzinie tercji, w mieście Koło, w diecezji gnieźnieńskiej, w domu i białej izbie roztropnego Jana Rokity przedmieszczanina kolskiego, blisko mostu prowadzącego w stronę Sieradza. W obecności mojej, notariusza publicznego oraz świadków niżej wymienionych, w tym celu zwołanych i poproszonych roztropny Jan Rokita, osobiście, zdrowy na umyśle i będący w pełni władz umysłowych, jakkolwiek chory na ciele, nie przymuszony ani nie zniewolony, ale z własnej wolnej woli i po rzetelnym rozeznaniu mając na względzie, że nic nie jest pewniejsze od śmierci a nic mniej pewne niż godzina śmierci, chcąc po rozważnym przemyśleniu uprzedzić ostatni dzień swojej pielgrzymki oraz rozdysonować własnymi dobrami otrzymanymi od Boga, dopomóc za pomocą wszelkich najlepszych: sposobu, drogi, prawa, powodu, tekstu i porządku, jakimi był w stanie i był zobowiązany, uczynił, wykonał, rozporządził i uroczyście sporządził swój testament będący ostatnią wolą. Odbywa się to w następujący sposób: przede wszystkim po spowiedzi*

przyjął Komunię Świętą i otrzymawszy ostatnie namaszczenie polecił duszę Panu Bogu, zbliżając się do kresu życia. Wyzначzył też, jak ma być pochowany, zgodnie z pochówkiem kościelnym. Następnie zeznał, że sprzedał ogród czy też dziedzictwo położony blisko mostu prowadzącego w stronę Sieradza z jednej strony a ogrodem Szczepana z drugiej strony, uczciwemu Maciejowi Litwinkowi obywatelowi Koła za 9 grzywien polskiej liczby i monety w krajowym obiegu. Rzeczony Maciej złożył owemu Janowi Rokicie 4 grzywny za wzmiankowany ogród, pozostawiając mu 5, które miał zapł[acić] co roku po 2 grzywny, z których to pieniędzy zapisał grzywnę dla kościoła w Białkowie za zbawienie jego duszy i jego przodków. Następnie 1 grzywnę dla kościoła w Kościelcu. Następnie 1 grzywnę dla kościoła parafialnego w Kole. Następnie 1 grzywnę dla kościoła bernardynów. Następnie $\frac{1}{2}$ grzywny dla szpitala w Kole na wyżywienie ubogich. Następnie Jakubowi, nauczycielowi szkoły w Brudzewie, kiedy zostanie prezbiterem zlecił dać $\frac{1}{2}$ grzywny. Dalej swoim wnukom i pasierbom, mianowicie Benedyktowi, Marcinowi, Maciejowi i ich ojcu Stanisławowi w Ruszkowie wszystkim zapisał 1 grzywnę. Pozostałym krewnym nic nie pozostawił. Następnie swojej żonie Anastazji oddał i zapisał ogród, który znajduje się między strumieniami, razem z trzodą oraz szatami, jak również wszelkimi sprzętami domowymi. Oprócz tego pozostawił też żonie łódź. Wyżej wymieniony testator tej jego ostatniej woli za pomocą wszelkich najlepszych, sposobu, drogi prawa, porządku, tytułu oraz formy, za pomocą których lepiej i skuteczniej zadziałał, rozporządził, zarządził i ustanowił swoich pewnych, sprawdzonych i prawowitych wykonawców niniejszego testamentu, rozdzielaczy, przedstawicieli głównych oraz indywidualnych, wówczas obecnych i dobrowolnie podejmujących ten ciężar, mimo że mogli innych do tego wyznaczyć, a mianowicie: sławetnego Macieja Litwinka, obywatela i rajcy miasta Koła, oraz uczciwą Anastazję, jego prawowitą żonę. W kwestii tych wszystkich i pojedynczych kwestii rzeczony testator i wymienieni wykonawcy pozwolili sobie przeze mnie, notariusza publicznego niżej podpisanego, stworzyć i wykonać publiczną instrukcję, jak również inne publiczne narzędzia, jeśli będą potrzebne. Dokonało się to w roku, indykcji, za pontyfikatu, w miesiącu, dniu, godzinie i miejscu, w obecności wyżej przedstawionych roztropnych mężów: podwójciego Andrzeja Kurczycha, Wojciecha Jarząba, Stanisława Opiółki zwolanych jako świadków na zapowiedziane wydarzenie i specjalnie poproszonych. I ja, Mikołaj, syn Andrzeja ze Szłupi, kleryk diecezji gnieźnieńskiej, notariusz publiczny powagą Stolicy Apostolskiej, ponieważ byłem obecny razem z wyżej wymienionymi świadkami przy ogłoszeniu publicznym, ustaleniu, rozdzieleniu, wysłaniu, zarządzeniu, nominowaniu wykonawców zarządzenia,

a także przy daniu możności również innym wszystkim i pojedynczym, co dopuszcza się, by miało to miejsce i się wydarzyło. Że te wszystkie oraz poszczególne rzeczy odbyły się w taki sposób, sam zobaczyłem i usłyszałem. Dlatego jako świadek napisałem własną ręką, zredagowałem w takiej formie publicznej i zatwierdziłem znakiem i imieniem oraz rozporządziłem, aby te sprawy wykonać zgodnie ze zwyczajem. Zapytany w kwestii wiarygodności i świadectwa wszystkich osobnych i wymienionych [...].

|| **Prima iuris.** Anno Domini 1533 feria sexta proxima post Alberti [25 IV 1533] iudicium magnum sive universale celebratum est per generosum dominum Bartholomeum Byelyenski burgrabium necnon viceadvocatum dominum Bernardum et scabinos septem Stanislaum Opyolka, Stanislaum Czychowlasl, Stanislaum Varchol, Thomam Lyssek, Mathiam Cordan, Andream Nawroczydura, Jacobum Sosnowski scabinos iuratos. [s. 293]

**Pierwszy sąd.* W roku Pańskim 1533 w piątek po [św.] Wojciechu sąd wielki czy też powszechny odbył się wobec burgrabiego Bartłomieja Bieleńskiego oraz podwójciego, pana Bernarda, a także siedmiu ławników: Stanisława Opiolki, Stanisława Cichowlazła, Stanisława Warchoła, Tomasza Liska, Macieja Kordana, Andrzeja Nawroczydury, Jakuba Sosnowskiego.

Secunda iuris. Feria sexta post Stanislai [9 V 1533] proxima iudicium bannitum particulare celebratum est per generosum dominum Bartholomeum Byelenski et scabinos supra inscriptos.

**Drugi sąd.* W piątek po [św.] Stanisławie odbył się sąd gajony zwyczajny wobec burgrabiego Bartłomieja Bieleńskiego oraz wyżej wymienionych ławników.

Tercia iuris. Feria sexta proxima post Ascensionem dominicam [30 V 1533] iudicium bannistaum est per generosum Bartholomeum Byelyenski burgrabium et scabinos supra inscriptos.

**Trzeci sąd.* W piątek po Wniebowstąpieniu Pańskim sąd gajony odbył się wobec burgrabiego Bartłomieja Bieleńskiego oraz wyżej wymienionych ławników.

Quarta iuris. Anno quo supra feria sexta proxima post Penthecosten [6 VI 1533] iudicium bannisatum est per generosum Bartholomeum Byelyenski burgrabium necnon scabinos septem supra inscriptos. Cuius acta sequuntur in hunc modum.

**Czwarty sąd.* W tym samym roku jak wyżej, w piątek po Zesłaniu Ducha Świętego sąd gajony odbył się wobec burgrabiego Bartłomieja Bieleńskiego oraz siedmiu ławników wyżej wymienionych, którego sprawy następują w ten sposób.

635. Causa Alberti Jarzab cum Dorothea Nyedzwyedyowa et filio eius Stanislao. In eodem bannisato iudicio stantes personaliter honesta Dorothea Nyedzwyedyowa cum filio suo Stanislao et Luca absente, tanquam presente, pro quo eciam germanus Stanislaus fideiussit ex una parte ex alia parte famatus Albertus Jarzab astans, fassi sunt, quia ex quo inter eos ab antiquo tempore facte sunt domestice dissensiones ac ripe de parietibus sue vicinitatis ac aliis quibusdam nun[...] ediverso facta est inter eos arbitralis concordia mediante [...] sententia, quod erant hi Bernardus viceadvocatus, Mathias Kąmp[a], Andreas Kvrzych, [-Alb-] Bartholomeus pellifex et alique plurim[...] et sub hac forma, quia ex nunc usque ad tunc debent habere sempiternam pacem in his, in quibus se ante impediabatur et quod [...] amborum et hereditates iam Alberti Jarzab, quia Nyedzwyedzo[wa] debent esse in suo sito, tam longe ac late, ut ex antiquo [...] suis graniciebus et metis limitate sub vadio triginta [...] irremissibiliter solvendum monete et numeri soliti Polo[nicalis] || sub fideiussorie tali, quia pro famato Alberto Jarzab fideiusserunt, Mathias Kąpa et Andreas Kvrzych, pro [-Sta-] honesta Dorothea Nyedzwyedyowa et filiis utrasque eius Stanislao et Luca fideiusserunt Johannes Nyssyolek, Bartholomeus pellifex, Stanislaus Woszywoda cives Colenses. Actum et datum die, anno quo supra.

[s. 294]

635. *Sprawa Wojciecha Jarzaba z Dorotą Niedźwiedziową i jej synem Stanisławem. Na sądzie gajonym stanęli: z jednej strony osobiście uczciwa Dorota Niedźwiedziowa ze swoim synem Stanisławem oraz nieobecnym Łukaszem, ale tak jakby obecnym, bo poręczył za niego brat Stanisław, a z drugiej strony sławetny Wojciech Jarzab. Oświadczyli, że z tego powodu doszło między nimi poprzednio do domowych niesnasek co do bliższości [...] zawarta została między nimi ugoda przy udziale rozjemców [...]. Byli to podwójci Bernard, Maciej Kępa, Andrzej Kurzych, kuśnierz Bartłomiej i wielu innych[...] i w tej postaci, że od teraz aż do tego momentu muszą zawrzeć wieczysty pokój w tych kwestiach, w których wcześniej się wadzili, oraz, że [...] obojga oraz spadkobiercy Wojciecha Jarzaba, że Niedźwiedzio[wa] powinni być w swoim miejscu, tak wzdłuż i wszerz, jak od początku [...] w swoich granicach wytyczona pod karą 30 [...] nieodwołalnie do zapłacenia pieniędzy liczby zwyczajowej polskiej z takim poręczeniem, że za sławetnego Wojciecha Jarzaba poręczyli Maciej Kępa i Andrzej Kurzych, a za uczciwą Dorotę Niedźwiedziową i jej oboje dzieci, Stanisława i Łukasza, obywatele miasta Koła, Jan Niziołek, kuśnierz Bartłomiej i Stanisław Wozniwoda. Działo się i dano w dniu i roku jak wyżej.

636. Causa Johannis Mayk cum Polonia dicta Lyssa Barthkowna pro area sue sortis. Coram eodem iudicio constituta personaliter honesta Polonia

Lyssa Barthkowna sana mente et eam bona racione, non compulsa nec coacta, fassa est, quia vendidit vacuum aream patrimonii sui ex postico honeste Pądzywyatrowa Stassyewycz, parte alia Straczyplvk, ita late et longe, ut ex antiquo est emensurata, pro quindecim gr. famato Johanni Mayk |-dans-|, quam eidem plenariam fecit solucionem racionem, cuius dicta Polonia totaliter ac plenariam eadem resignavit, dans ei omnimodam ac plenariam facultatem utendi, vendendi, possidendi, alienandi et in suos usus perpetuos unacum suis successoribus in tempus eviternum, nil sibi posteris penitus quotque reservando. Solum dictum Mayk liberum in hac possessione faciendo. Actum et datum anno, die quo supra.

636. *Sprawa Jana Maika z Apolonią zwaną Łysą Bartkówną o grunt. *Stawiła się osobiście przed sądem gajonym uczciwa Apolonia Łysa Bartkówna, zdrowa na ciele i w pełni władz umysłowych, nie przymuszona ani nie zniewolona oświadczyła, że sprzedała swoją pustą parcelę znajdującą się na tyłach uczciwej Pędziwiatrowej Stasiewiczowej, a z innej strony obok Stracipluga, tak wszerek i wzdłuż, jak parcela została pierwotnie wytyczona, za 15 groszy sławetnemu Janowi Maikowi, który uiścił jej sądową zapłatę za to, że rzeczona Apolonia całkowicie i zupełnie powzdała ją, przekazując mu wszelką oraz całkowitą możliwość użytkowania, sprzedawania, władania, przenoszenia i przekształcania na własny użytek razem z jego spadkobiercami na zawsze, niczego nie zachowując dla siebie ani dla swoich potomnych, czyniąc Maika wolnym w tym posiadaniu. Działo się to i dano w roku i dniu jak wyżej.*

637. Causa Johannis Dlugi cum Anastasia dicta Rokiczina pro venditione horti. Coram eodem iudicio bannito veniens personaliter constituta honesta Anastasia sana mente et corpore, non compulsa nec coacta, sed salubri consilio suorum amicorum utens fassa est per expressum et recognovit, quia hortum suum iure hereditario ad eam conspectum, locatum inter hortos parte ex una Pathoczyna et altera parte penes fluvium magnum fluentem super molem dominum dictum Valach, vendidit et cum effectu resignavit pro sex fert. monete consuete in terra pro tunc temporis currentis circumspecto domino Johanni Dlugi civi Colensi et penes resignationem factam integram ac totalem solucionem predictus Johannes predictae Anastasie fecit. Quequidem Anastasia eidem Johanni dat omnimodam facultatem super eodem horto utendi, fruendi, possidendi, et ad suos usus beneplacitos convertendi, prout sibi melius videbitur. Quequidem Anastasia pro se suisque legitimis successoribus remanendo nihil in eodem horto et pacem ab omnibus fideiubet perpetue et in evum. Actum et datum quo supra.

637. *Sprawa Jana Długiego z Anastazją zwaną Rokiczyną o sprzedaż ogrodu. Na tym samym sądzie gajonym stawila się osobiście uczciwa Anastazja, zdrowa na ciele i umyśle, nie przymuszona ani zniewolona, ale po zasięgnięciu rozsądnej rady swoich przyjaciół oświadczyła i wyraźnie zeznała, że swój ogród, należący do niej prawem dziedzicznym, znajdujący się z jednej strony między ogrodami Patoczyny, a z drugiej blisko wielkiej rzeki płynącej przy młynie pana Walacha, sprzedała i skutecznie powzdała za 6 wiardunków monety zwyczajowej krajowej w ówczesnym obiegu roztropnemu Janowi Dłугоmu, obywatelowi Koła. Tytułem dokonanego powzdania pełną zapłatę ów Jan uiścił rzecznej Anastazji. Wzmiankowana Anastazja daje Janowi wszelką możność użytkowania ogrodu, korzystania, władania i przekształcania na preferowany użytek, tak jak uzna to za właściwsze. Natomiast Anastazja dla siebie i prawowitych spadkobierców niczego nie pozostawia i zaręcza wieczyście zachować na zawsze pokój od wszystkich. Działo się i dano jak wyżej.

[s. 295]

|| Anno millesimo quingentesimo tricesimo tercio in vigilia Marie Nivis [4 VIII 1533] iudicium bannitum per |-famos-| generosum dominum Bartholomeum Byelynsky et coram providos dominos Bernardo advocato Colensi et scabinis domino Szlonkoski Nicolao et Jacobo Sosnowski et aliis, quam plurimis fidedignis extat celebratum.

**Roku 1533 w wigilię Matki Boskiej Śnieżnej sąd gajony odbył się wobec szlachetnego Bartłomieja Bieleńskiego oraz wójta kolskiego Bernarda oraz ławników: Mikołaja Słonkoskiego, Jakuba Sosnowskiego i innych, jak najbardziej godnych zaufania.*

638. Causa Johannis Zobyeray cum Valentino et Johanne germanis dictis Zagropczy coram eodem bannito iudicio constitutus personaliter nobilis Nicolaus Goscinski tamquam institutor et legitimus procurator Valentini et Johannis germanis dicti Zagropczy recognovit, quia ex consensu et commissione coram advocato vendidit pariterque resignavit aream iure hereditario eo spectantem pro una sxg. numeri intra terram currentis, que area iacet una ex parte Syodlyarz, altera vero ex parte Adam Nabszdydomek, ita longe et late, prout soli tenerunt pro se suisque legitimis successoribus nil reservando. Quamquidam solutionem eisdem prefatus Johannes pro eadem area fecit. Quam summam prefatus Goscinski levavit ex consensu predictorum amicorum, prout se commiserunt tenere, quicquid fecerit in eiusdem negociis firmum atque gratum |-sub-| super eiusdem bonis prefati Nicolai Goscinski. Quiquidem Johannes Zobyeray supra predictam hereditatem iam habebit omnimodam facultatem utendi, fruendi, possidendi et ad usus suos beneplacitos

convertendi, prout sibi melius videbitur, perpetue et in evum. Actum et datum die et loco quo supra.

638. *Sprawa Jana Sobieraja z braćmi rodzonymi Walentym i Janem zwanym Zagrobczy. *Przed tym sądem gajonym stawił się osobiście szlachetny Mikołaj Goszczyński pełnomocnik i poręczyciel braci Walentego i Jana zwanego Zagrobczy i zeznał, że za zgodą i z polecenia, w obecności wójta, sprzedał oraz powzdał parcelę jemu należną prawem dziedzicznym, za 1 kopę liczby obiegowej krajowej. Ta parcela znajduje się z jednej strony blisko Siodlarza, zaś z drugiej obok Adama Nabździdomka, tak wzdłuż i wszerz, jak sami posiadali, niczego nie pozostawiając dla siebie ani dla swoich prawowitych spadkobierców. Ową kwotę rzeczony Jan zapłacił za tę parcelę. Tę sumę rzeczony Goszczyński podjął za zgodą rzeczonych przyjaciół, którzy nakazali mu zatrzymać, cokolwiek trwałego lub korzystnego uczyni. Wobec dóbr rzeczonego Mikołaja Goszczyńskiego ów Jan Sobieraj w kwestii wzmiankowanego dziedzictwa będzie miał odtąd wieczyście wszelką możliwość użytkowania, korzystania, posiadania i przekształcania na własny użytek, jak uzna za właściwe. Działo się i dano w dniu i miejscu jak wyżej.*

Iudicium bannitum feria sexta post festum Omnium Sanctorum [14 XI 1533] per generosum burgrabium Byelenski vicecapitaneum protunc temporis in Colo existentem necnon per viceadvocatam Andream Kurczych et septem scabinos, primo per Johannem Yassyenski et Stanislaum Opyolka, Andream [-Chech-] Czech et Mathiam [-rymaz-] rymarz et Jacobum Sosnowski, Nicolaum Slonkowski et Blasium Vąthly celebratum extat anno Domini millesimo quingentesimo tricesimo tercio. C[uius] acta sequuntur in hunc modum.

***Sąd gajony odbył się w piątek po święcie Wszystkich Świętych** wobec szlachetnego burgrabiego Bieleńskiego, będącego wówczas urzędującym podstarościm w Kole, oraz przez podwójciego Andrzeja Kurcycha i siedmiu ławników, zaczynając od Jana Jasieńskiego, Stanisława Opiolki, Andrzeja Czecha, rymarza Macieja, Jakuba Sosnowskiego, Mikołaja Slonkowskiego i Błażeja Wątlego, którego sprawy następują w ten sposób.

Prima iuris banniti.

***Pierwszy sąd gajony.**

|| 639. Causa Vythek cum Heduige Początką. Eodem die iudicio bannito nostro personaliter constituta Heduigis Początkową, non coacta nec compulsa, nec seducta aliquo errore, sed salubri consilio suorum utens amicorum coram nobis fassa est et recognovit se vendidisse et resignasse cum [-hortum-] effectum hortum pro duabus mrc., in quamlibet computando XLVIII gr., inter

[s. 296]

hortos una ex parte Stanislai Bedrna et altera ex parte [-Both [...]-] penes hortum mansionariorum, Vithek civi Colensi. Super eundem hortum nil sibi propinquitatis nec suis successoribus legitimis et consanguineis vendicando ac usurpando, ita tamen [-quod-] Vitus predictus hortum predictum potest dare, vendere, commutare, alienare, donare et ad suos usus beneplacitos, prout se melius videbitur, convertere perpetuum et in evum. Acta in domo, qui Alberti, anno et die quo supra in presencia predictorum hominum et ita solutionem totalem levavit ab eodem Vithek.

639. *Sprawa Witka z Jadwigą Początkową. *Tego samego dnia na naszym sądzie gajonym stawiała się osobiście Jadwiga Początkowa, nie zniewolona, nie przymuszona ani nie zwiedziona żadnym podstępem, ale po zasięgnięciu rozsądnej rady swoich przyjaciół, w naszej obecności oświadczyła oraz zeznała, że sprzedała oraz powzdala skutecznie ogród za 2 grzywny, licząc 48 groszy za każdą, obywatelowi Koła Witkowi. Ogród znajduje się z jednej strony pomiędzy ogrodami Stanisława Bedrny a z drugiej blisko ogrodu mansionarzy. W kwestii tego ogrodu nie domagają się ani nie żądają żadnej bliższości dla siebie ani dla swoich prawowitych spadkobierców i krewnych. Ponadto Witek rzeczony ogród może wieczyście i na zawsze dać, sprzedać, zamienić, przenosić, przekazać oraz na preferowany użytek przekształcać tak, jak to uzna za właściwsze. Działo się to w domu Wojciecha, w roku i dniu jak wyżej, w obecności wspomnianych. Pełną zapłatę otrzymał od tegoż Witka.*

640. Causa funifetrix [s] cum Dorothea Mathie uxoris. Item veniens in eundem iudicium bannitum personaliter constituta Dorothea Popyolką in presencia nostri coram nobis supra dictis, non coacta nec compulsa, nec seducta aliquo errore, sed utens salubri consilio suorum fassa est et recognovit se ac cum effectu resignasse et vendidisse domum ex parte ex una domus Grzanką et altera ex parte domus Kythą pro tribus fert., quos ab eodem levavit cuidam Marthe funifetrici in eadem domo pro se nec pro suis successoribus legitimis ac consanguinibus et affinibus vendicando ac usurpando, sic quod predicta Martha predictam domum potest dare, alienare, vendicare et ad suos usus beneplacitos, prout se melius videbitur, perpetuum et in evum. Acta anno, die quo supra. <nihil [pro]pin[qui]tatis>

640. *Sprawa powroźniczki z Dorotą, żoną Macieja. *Następnie na ten sam sąd gajony stawiała się osobiście Dorota Popiółkowa. W obecności nas wyżej wymienionych, nie zniewolona ani przymuszona, ani nie zwiedziona żadnym błędem, ale po zasięgnięciu rozsądnej rady swoich bliskich oświadczyła i zeznała, że skutecznie powzdala oraz sprzedała dom znajdujący się z jednej strony obok domu Grzanki a z drugiej blisko Kity za 3 wiardunki,*

które otrzymała od niejakej Marty powroźniczki. Względem tego domu niczego nie domaga się ani nie żąda dla siebie ani dla swoich prawowitych spadkobierców, krewnych i bliskich. W związku z tym rzeczona Marta może ów dom wieczyście i na zawsze dać, alienować, sprzedać, przywłaszczyć i przekształcać na własny użytek zgodnie z tym, co uzna za właściwe. Działo się to w roku i dniu jak wyżej. <żadnej bliższości>

|| **641. Causa Popyolek cum Judeo baptisato Johanne.** Item eodem iudicio bannito constitutus personaliter Judeus Johannes coram nobis generoso Bartholomeo Byelenski et aliis supradictis recognovit se vendidisse ac cum effectu resignasse domum suam ex parte una domus aree vacue et alia ex parte domus Sczyerz pro tribus fert. et tribus gr., quam pecuniam ab eodem Popyolek levavit predictus Judeus cuidam Stanislao civi Colensi Popyolek super eodem domo sibi nec suis consanguineibus [s] ac successoribus suis legitimis propinquitatis usurpando. Quam domum predictus Stanislaus potest dare, alienare, donare, vendere et ad suos beneplacitos usque, prout se melius videbitur, convertere perpetuum et in evum. Acta in domo Alberti anno et die quo supra.

[s. 297]

641. *Sprawa Popiołka z ochrzczonym Żydem Janem. Na tym samym sądzie gajonym stawił się osobiście Żyd Jan w naszej obecności, szlachetnego Bartłomieja Bieleńskiego oraz innych wyżej wymienionych, by zeznać, że sprzedał oraz skutecznie powzdał swój dom [znajdujący się] z jednej strony przy pustej parceli a z drugiej obok domu Ścierza za 3 wiardunki i 3 grosze. Te pieniądze otrzymał rzeczony Żyd od Stanisława Popiołka z Koła, nie domagając się żadnej bliższości za ten dom dla siebie ani dla swoich krewnych czy też prawowitych spadkobierców. Ów dom rzeczony Stanisław może wieczyście i na zawsze dać, przekazać, sprzedać i przekształcać na swój użytek wedle uznania. Działo się to w domu Wojciecha w roku i dniu jak wyżej.

642. Causa Gregorii Vskowycz cum Słypanek. Eodem iudicio bannito constituta Agnes Słypanowną coram nobis supradictis fassa est ac recognovit eidem filio Joachim se vendidisse et cum effectu resignasse domum inter domos una ex parte domus Schrzepką et alia parte domus Krupą pro novem fert., ex quibus sex solvit et tres pro festo sancti Adalberti futuro tenetur solvere cuidam Gregorii Viskowycz, in eadem domo nil propinquitatis pro se et suis consanguineis ac successoribus vendendo. Quiquidem Gregorius predictam domum potest dare, alienare, donare, vendere, commutare, prout si melius, ad suos usus beneplacitos convertere perpetuum et in evum. Acta domo et anno dieque quo supra. Feria sexta immediate post octavas Ascensionis Domini [30 V 1533] predictus Gregorius resid[ue] peccunie posuit pro domo predicta

empta ab Słapanow[...] et ita totalem solucionem fecit et hanc pecuniam acce[pit] ac levavit mediam alteram mrc. ex cista scabin[orum] unacum [...] pro qua fideiusserunt Thomas Lysse[k] et Mykorethko Nicolaus.

642. *Sprawa Grzegorza Wyskowica ze Złapanówną. *Na tym samym sądzie gajonym stawiała się Agnieszka Złapanówna. W obecności nas wyżej wymienionych oświadczyła oraz zeznała, że owemu synowi Joachimowi sprzedała i skutecznie powzdala dom znajdujący się między domami Trzepki i Krupy, za 9 wiardunków, z których 6 zapłacił a 3 ma zapłacić na świętego Wojciecha przyszelego roku owemu Grzegorzowi Wyskowiczowi. Żadnej bliższości w sprzedawaniu tego domu dla siebie ani swoich krewnych [nie zostawiając]. Ów Grzegorz rzeczony dom może ofiarować, przekazać, sprzedać, zamienić oraz przekształcić zgonie z własną wolą. Działo się to w domu, roku i dniu jak wyżej. W piątek po oktawie Wniebowstąpienia Pańskiego rzeczony Grzegorz uiścił pozost[alą] kwotę za dom kupiony od Złapanowej i tym sposobem uiścił pełną zapłatę i te pieniądze otrzymał tudzież złożył 1,5 grzywny ze skrzyni ławniczej razem z [...], za co poręczyli Tomasz Lisek i Mikołaj Mikoretko.*

[s. 298]

|| Ius bannitum particulare per generosum dominum Bartholomeum Byelyensky vicecapitaneum Colensem necnon per viceadvocatum Andream Kurczych et septem scabinos superius propriis nominibus notatos. Feria sexta in die Purificacionis Marie anno quo supra extat celebratum. Cuius acta sequuntur in se hunc modum in domo Alberti.

**Sąd gajony zwyczajny odbył się w domu Wojciecha w piątek w dniu Oczyszczenia Maryi, w roku jak wyżej, wobec podstarościego kolskiego Bartłomieja Bieleńskiego oraz przez podwójciego Andrzeja Kurczycha i siedmiu ławników wyżej odnotowanych, którego sprawy następują w ten sposób.*

643. Secunda iuris. Causa Johannis Jablyonski cum Johanne Baranek. Eodem die quo supra veniens nostrum bannitum in iudicium personaliter constitutus circumspetus Johannes Baranek sanus mente ac corpore ac spontanea voluntate, non compulsus non coactus nec aliquo errore collusus, sed salubri consilio suorum amicorum utens coram nobis, videlicet domino generoso Bartholomeo Byelyenski burgrabio Colensi ac viceadvoco Andrea Kurczych et septem scabinis, videlicet Johanne Jassyenski et ceteris cum eis protunc temporibus residentibus fassus est et recognovit se vendidisse ac realiter et cum effectu resignasse domum in Circulo, iacentem una ex parte Stephan et alia ex parte domus Kazubyecz, pro octo mrc., ita prout solus tenuit ac possedit et prout est ab antiquo emensurata, tam longe tam late, tam in sicco, quam in madide, pro eadem domo plenariam summam levavit in presencia

nostri, verumtamen in predicta domo ac hereditate nihil propinquitatis nec pro se nec suis legitimis usurpando nec vendicando, sed dans omnimodam potestatem ac facultatem super domum predictam ei[dem] domino nobili Jablyonski dandi, vendendi, po[ssi] || dendi, vendendi, alienandi, donandi et ad suos beneplacitos usus convertendi, prout se melius videbitur, perpetuum et in evum. Hec acta sunt in domo domini Alberti pannicide in presencia famatorum. Anno, die quo supra.

[s. 299]

643. *Drugi sąd. *Sprawa Jana Jabłońskiego z Janem Barankiem. Tego samego dnia przybył na nasz sąd gajony, stawiawszy się osobiście, roztropny Jan Baranek. Zdrowy na ciele i umyśle i z własnej woli, nie przymuszony, nie zniewolony ani nie zwiedziony innym błędem, ale po zasięgnięciu rozsądnej rady swoich przyjaciół wobec nas, to znaczy przed dostojnym panem Bartłomiejem Bielińskim, burgrabią kolskim, podwójcem Andrzejem Kurczychem i siedmioma ławnikami, czyli Janem Jasińskim oraz pozostałymi zasiadającymi wówczas na urządzie, oświadczył i zeznał, że sprzedał i skutecznie powzdał dom znajdujący się w Rynku, z jednej strony przy Szczepanie, a z drugiej przy domu Kazubca za 8 grzywien, tak jak sam posiadał i zgodnie z tym, jak pierwotnie było to wytyczone, tak wzdłuż jak i wszcz, tak na suchym jak i na mokrym. Za ów dom otrzymał całkowitą sumę w naszej obecności, niczego dla siebie nie zachowując, dając owemu Jabłońskiemu pełne prawo i możliwość do przekazania, sprzedania rzeczzonego domu [posiadania], sprzedania, alienowania, przekazania i przekształcania na własny użytek, jak uzna za właściwsze wieczyć się. Działo się w domu sukiennika Wojciecha w obecności sławetnych. W roku i dniu jak wyżej.*

644. Causa |-Chacz-<Chrzą>kowna cum Paulo Kothkowski. Eodem die personaliter constitutus Kothkowski sanus mente ac corpore nec seductus aliquo devio errore, sed existens compos bone rationis ac cum consilio suorum amicorum coram nobis supradictis recognovit se vendidisse ac realiter et cum effectu resignasse domum iacentem in platea penes una ex parte domus Stanislai Meczykonyk et altera ex parte Koczyelnyk pro sex mrc. cum uno fert. numeri et monete communis Polonialis pecunie in terra currentis, in unamquamcumque mrc. computando 48 gr., tam longe tam late, tam in sicco quam in madido, et prout ex antiquo elimitata est et prout solus tenuit, circumspecte Katharine Chrzączkowną, in eadem hereditate ac domo nihil propinquitatis usurpando nec vendicando pro se et suis consanguineis. Quam Katherinam predictam predictus Kohtkowski obligavit se defendere ab omni impetitione ac impedimento. Pro quo fideiusserunt Valentinus Kothkowski et Bartholomeus Myecznyk. Pro qua domo a predicta Katherina |-ab

Katherinam, pro eadem domo-| summam predictam elevavit ac realiter recepit sub presenciam iudicii nostri banniti. Cui Katharine predictae in domum apud eum emptam concessit ei omnimodam facultatem vendendi, dandi, venundandi, alienandi, donandi, prout sibi melius ad usus beneplacitos |-sos-| suos convertendi videbitur perpetuum et in evum. Anno et die quo supra actum in domo Alberti in presenciam supra notatorum in die Presentationis Marie [21 XI 1534] [...] resignavit predictam domum predictus Kothkowski [...] unacum previgno suo Bartholomeo, pro qua domo et [...] muliere mediam secundam elevavit.

644. *Sprawa Chrząkowej z Pawłem Kotkowskim. *W tym samym dniu stawił się osobiście Kotkowski, zdrowy na umyśle oraz ciele, nie zwiedziony żadnym błędem, ale będąc w pełni władz umysłowych oraz idąc za radą swoich przyjaciół, w obecności nas wyżej wymienionych, zeznał, że sprzedał i skutecznie powzdał dom znajdujący się przy ulicy z jednej strony domu Stanisława Męczykonika a z drugiej strony Kocielnika, za 6 grzywien i jeden wiarunek liczby i monety obiegowej polskiej, na każdą grzywnę licząc 48 groszy, tak wzdłuż i wszerz, tak na suchym, jak na mokrym, i tak jak pierwotnie został wytyczony, zgodnie z tym jak sam posiadał, roztropnej Katarzynie Chrząkowej, nie żądając ani nie domagając się dla siebie ani swoich krewnych żadnej bliższości względem tego dziedzictwa oraz domu. Wspomnianą zaś Katarzynę rzeczony Kotkowski zobowiązał się bronić od wszelkich roszczeń i niewygody. Za co poręczyli Walenty Kotkowski i Bartłomiej Miecznik. Ów przyjął od tej Katarzyny wspomnianą sumę oraz skutecznie dostał w obecności naszego sądu gajonego. Udzieliła mu wobec nabytego przez niego domu wszelkiej możliwości sprzedawania, przekazywania, przekształcania na własny użytek, tak jak sam uzna za właściwsze, wieczyście i na zawsze. W roku i dniu jak wyżej. Działo się to w domu Wojciecha w obecności wyżej wymienionych w dniu Ofiarowania Najświętszej Maryi Panny [...] powzdał rzeczony dom Kotkowski [...] razem ze swoim pasierbem Bartłomiejem za ten dom i [...] żoną 1,5 otrzymał.*

[s. 300]

|| **Iudicium bannitum particulare sabbato in crastino Dorothee [7 II 1534] per generosum Bartholomeum Byelyenski vicecapitaneum Colensem necnon viceadvocatam Andream Kurczych et septem scabinos propriis nominibus superius notatos extitit celebratum anno Domini 1534, cuius acta sequuntur in hunc modum.**

**Sąd gajony zwyczajny odbył się w sobotę nazajutrz po [św.] Dorocie roku Pańskiego 1534 wobec podstarościego kolskiego szlachetnego Bartłomieja Bieleńskiego oraz podwójciego Andrzeja Kurczycha, jak również*

siedmiu ławników wyżej odnotowanych pod własnymi imionami, którego sprawy następują w ten sposób.

645. Tercia iuris. Veniens in nostrum iudicium bannitum personaliter constitutus Baltazar filius olim pie memorie Jacobi Czyerzpysdradzą, quod prefatus iste Baltizar fecit totalem concordiam cum filio olim laboriosi Alberti Czyerzpystradzą fratris sui germani cum Venceslao et Dorothea filiastris suis germanis et tenerunt se solvere ex sua predicta hereditate sue patris et eius patruī quinque mrc. cum media de sorte ad ipsum ac parte cessa et debent ei solvere |-predicto Baltasar pro prima rata duas mrc. pro dominica Judica ponere ac solvere [...] cum suo filio et filia ipsius; pro secunda vero rata ad Nativitatem Domini proxime futuram septem fert. ponere predictus Baltizar aut matri eius Dorothee; pro tertia rata ad aliud festum Nativitatis Christi [...] debet ponere et solvere septem fert.-| [...] Baltisar superius expresso et circa hoc domum iacentem super advocaciam inter domos [...] czezyrzythką et Vicuchodina liberam eum facien[...] in predicta hereditate et cum hec dans ei predictae |-Dortohee uxoris Alberti-| omnimodam habendi facultatem donandi, dandi, possidendi et in suos usus convertendi, pro se melius videbitur [...] eas esse, si aliquis inter eos contraiecit, extunc penam incidet, quantum [...] tota hereditas predicti Alberti. Hec acta sunt in domo Alberti. Tenentur Balthisar cum matre eius Dorothea. [...] secunda ratha posuit septem fert. pro festo Nativitatis Christi. Acta in crastino sancte Katharine [26 XI 1534]. Posuit pro tertia ratha [...] et iam totalis solucio facta est eandem |-[...] dederunt Kyliano pro quo fideiussit [...] -|

645. *Trzeci sąd. Na nasz sąd gajony przybył osobiście Baltazar, syn zmarłego Jakuba Cierpistradzy. Ów Baltazar zawarł pełną ugodę z synem zmarłego pracowitego Wojciecha Cierpistradzy, swojego brata, z Wacławem i Dorotą, swoimi pasierbami. Ponadto zobowiązali się ze swojego dziedzictwa zapłacić po swoim ojcu i ich ojczyźnie 5,5 grzywny z dziedzictwa, z części, która na nich przypadła oraz zapłacić [owemu Baltazarowi] jako pierwszą ratę 2 grzywny na niedzielę Białą, złożyć oraz zapłacić ze swoim synem i jego córką; zaś jako drugą ratę złożyć do najbliższego Bożego Narodzenia 7 wiardunków [...] wobec tego domu znajdującego się między domami [...] oraz [...] czyni [...] ją wolną względem rzeczzonego dziedzictwa i z nim dając owej wszelką możliwość dzierżenia, darowania, przekazywania, posiadania oraz na własny użytek przekształcania, jak uzna za właściwsze [...], jeśli ktoś wśród nich uczyniłby przeciwnie, wówczas poniesie karę [...] całe dziedzictwo rzeczzonego Wojciecha. Działo się to w domu Wojciecha. Baltazar wraz ze swoją matką Dorotą mają [...] za drugą ratę złożył 7 wiardunków na święto

Narodzenia Pańskiego. Działo się nazajutrz św. Katarzyny. Złożył na trzecią ratę [...] i już cała zapłata została dokonana.

[s. 301]

|| **646. Causa Zophie Czyerzypysthrądzyną cum filiis suis cum filio et filia** de ista predicta concordia accepit domum post aquas in circuitu civitatis inter predictam Przedzduoyeczny una ex parte et alia ex parte iacentem alia ex parte [s] predicti Garzyl, que iste idem predictus Baltizar et divisit facultatem Venceslao et Dorothee filiastris suis germanis cum matre |-Dorothea-| Sophia vendendi, donandi, possidendi, mutandi, alienandi et in suos convertendi, prout se melius videbitur, usus suos perpetuum et in evum. Acta in iudicio bannito.

646. *Sprawa Zofii Cierpistradziny z jej synem i córką. W ramach wspomnianej ugody otrzymał dom za rzeką w okolicy miasta między Przedzięcznym a Gawrzyjałem, który wspomniany Baltazar [przekazał] Wacławowi i Dorocie swoim pasierbom rodzonym i ich matce Zofii możliwość sprzedawania, darowania, posiadania, zamienienia oraz przekształcania na własny użytek, jak uzna za właściwsze, wieczyste i na zawsze. Działo się na sądzie gajonym.

647. Causa Czarnoczki cum Matnia Logyek. Veniens nostrum bannitum in iudicium Mathias Loyek cum sua uxore legitima Margaretha de Wyeczochzynye personaliter constitutus predictus Mathias coram nobis predictis |-domum suam-| aream iacentem in Circulo, una ex parte Ossuchową et alia ex parte vie vectigalis in flumine et Zagayowski, famato dicto Johanni Czarnocki vendidit et cum effectu resignavit pro quatuor mrc. predictus Mathias numeri et monete Polonialis in terra currentis, in qualibet mrc. supputando 48 gr., pro suis legitimis successoribus et pro se et pueris in predicta area propinquitatis vendicando ac tenendo, fratribus eidem Johanni Czarnocki omnimodam facultatem dandi, habendi, mutandi, alienandi, pignorandi, vendendi, possidendi et ad usus suos beneplacitos convertendi, prout se melius videbitur, perpetuum et in evum. Hec acta sunt in domo Alberti anno et die quo supra et ita totalem solutionem predictus Mathia[s] fecit circa resignationem predictae aree.

647. *Sprawa Czarnockiego cum Maciejem Łojkiem. Przybył na nasz sąd Maciej Łojek ze swoją prawowitą żoną Małgorzatą z Wierzchoczyna. Rzeczonny Maciej stawił się osobiście w obecności nas wyżej wymienionych, [zeznając], że sprzedał i skutecznie powzdał sławetnemu Janowi zwanemu Czarnockim parcelę znajdującą się w Rynku z jednej strony przy Osuchowej a z drugiej strony przy drodze prowadzącej do rzeki i Zagajewskim za 4 grzywny liczby i monety polskiej krajowego obiegu, na każdą grzywnę licząc 48 groszy, nie zachowując bliższości na rzeczonej parceli ani dla siebie ani

dla swoich prawowitych spadkobierców i dzieci. Braciom tego Jana Czarnockiego dając wszelką możliwość przekazywania, dzierżenia, zamienienia, zastawiania, sprzedawania, posiadania, przekształcania na własny użytek tak, jak uzna za słuszne, wieczyście i na zawsze. Działo się to w domu Wojciecha w roku i dniu jak wyżej. I w ten sposób w sprawie powzdania parceli rzeczony Maciej uiścił pełną zapłatę.

Iudicium bannitum particulare feria quinta post Cinerum [19 II 1534] per generosum Bartholomeum By[e]linski vicecapitaneum Colensem et Al[bertum] viceadvocatum cum aliis scabinis protu[nc] temporis superius propriis nominibus descriptis [...] coram sequuntur in hunc modum anno quo [supra].

**Sąd gajony zwyczajny [odbył się] w czwartek po Środzie Popielcowej wobec szlachetnego Bartłomieja Bieleńskiego podstarościego kolskiego i podwójciego Wojciecha wraz z ówczesnymi ławnikami wyżej wymienionymi z imienia [...] następują w tym porządku, w roku jak wyżej.*

648. Ultima iuris. || Item eodem die quo supra veniens nostrum bannitum in iudicium Nicolas Wyslyslo de Oszyek, sanus mente et corpore et cum bona deliberacione ac consensu suorum amicorum coram nobis predictis superius fassus est ac recognovit medium agri, videlicet *pulwoczek*, vendidisse ac cum effectu resignasse Johanni Mros de Villa Blyszną pro duabus mrc. et duobus gr., inter agros una ex parte Johannis Bolewski et Gregorii, Nicolai villici, ita longe et late, prout solus tenuit et uti ex antiquo est emensuratum, ab eodem agro omnes suos consanguineos et amicos separando et pro suis et suis successoribus nil propinquitatis remanendo ac usurpando. Ita quod predictus Johannes Mros predictum agrum potest vendere, mutare, alienare et ad suos beneplacitos, prout se melius videbitur, perpetuum et in evum in domo Alberti et ita totalem solucionem fecit ei et salarium totalem coram nobis a predicto Johanne Mros levavit.

[s. 302]

648. *Ostatni sąd. Następnie tego samego dnia jak wyżej przybył na nasz sąd gajony Mikołaj Wyśliszlo z Osieka, zdrowy na umyśle i ciele, po namyśle oraz za radą przyjaciół, w obecności nas wyżej wymienionych oświadczył oraz zeznał że połowę pola, to jest „półwłóczek”, sprzedał oraz skutecznie powzdał Janowi Mrozowi ze wsi Blizna za 2 grzywny i 2 grosze, [znajdującego się] między polami z jednej strony Jana Bolewskiego i Grzegorza, Mikołajowi soltysowi, tak wzdłuż i wszerz, jak sam posiadał i użytkował według tego, jak od początku został wytyczony. Oddzielił od tego pola wszystkich swoich krewnych i przyjaciół, nie pozostawiając ani nie żądając żadnej bliższości dla siebie ani dla swoich spadkobierców. W ten sposób wspomniany Jan Mróz

owe pole może sprzedawać, zamieniać i na własny użytek [przekształcać] tak, jak uzna za słuszne, wieczyście i na zawsze. W domu Wojciecha uiszczono mu już pełną kwotę tudzież całkowitą zapłatę, którą w naszej obecności otrzymał od wspomnianego Jana Mroza.

649. Causa Petri Scrobydupą cum Jacobo doleatore. Veniens in conspectu nostri banniti iudicii personaliter constitutus circumspectus Petrus Scrobydupą civis in Colo coram nobis predictis fassus est ac recognovit se domum vendidisse ac cum effectu resignasse, iacentem in acie inter domos, penes domum una ex parte Zapkowycz, ex alia parte platee vectigalis versus fluvium, [-tam-] Jacobo doleatore pro quinque mrc. in unamquamlibet mrc. numerando 48 gr. peccunie in terra currentis, tam longe lateque, prout solus tenuit et prout ex antiquo est emensurata, in predicta hereditate nil propinquitatis pro se et suis successoribus vendicando ac usurpando, tribuendo predicto Jacobo Bednarz in predictam domum omnem facultatem donandi, vendicandi, alienandi et vendendi et ad suos beneplacitos usque [-bene-] convertendi, prout se melius videbitur, perpetuum et in evum. Actum in domo Alberti et totalem solutionem pro predicta domo fecit et omnem pecuniam levavit predicta Scrobydupą.

649. *Sprawa Piotra Skrobidupy z bednarzem Jakubem. Wobec naszego sądu gajonego stawiał się osobiście roztropny Piotr Skrobidupa, obywatel Koła, w obecności nas wyżej wymienionych oświadczył i zeznał, że sprzedał oraz skutecznie powzdał dom narożny, znajdujący się blisko domu Szapkwica z jednej strony oraz z drugiej przy ulicy prowadzącej do rzeki, bednarzowi Jakubowi za 5 grzywien, licząc 48 groszy na każdą grzywnę, monety krajowego obiegu, tak wzdłuż i wszerz, jak sam posiadał oraz tak, jak od początku został wytyczony, względem rzeczzonego dziedzictwa żadnej bliższości dla siebie ani swoich spadkobierców nie domagając się i oddając wspomnianemu bednarzowi Jakubowi względem owego domu wszelką możliwość darowania, sprzedawania oraz przekształcania na swój użytek, jak uzna za słuszne, wieczyście i na zawsze. Działo się w domu Wojciecha. Uiszcł całkowitą zapłatę za wspomniany dom a Skrobidupa otrzymał pełną kwotę.

[s. 303]

|| **650. Causa Mathie Gosczin cum Johanne Kyerzek.** Eodem die veniens nostrum in iudicium bannitum Johannes Kyerzek de Villa Nagorna coram nobis predictis personaliter constitutus est, non compulsus nec coactus, sed salubri consilio suorum amicorum utens, fassus est ac recognovit se vendidisse ac cum effectu resignasse agrum, videlicet mansum pro [s], iacentem in Villa Nagorną, inter agrum una ex parte Pyerdalką et alia ex parte agri Clementis, Mathie Goscinski pro sex mrc. monete communis in

terra currentis, ita longe lateque, prout solus tenuit, et prout ab antiquo est emensuratum. Circa quam resignacionem tres mrc. levavit et tres pro festo Nativitatis Domini futuro mrc. persolvere tenebitur. Qui predictus Johannes omnem facultatem prebuit donandi, alienandi, mutandi et ad suos usus beneplacitos convertendi, prout se melius videbitur, ita tamen, quod predictus Johannes Kyerzek a predicto agro omnes suos consanguineos semovit ac alienavit et secluserit. Acta sunt anno et die quo supra. Acta in domo Alberti.

650. *Sprawa Macieja Goszczyńskiego z Janem Kierzek. Tego samego dnia przybył na nasz sąd gajony Jan Kierzek ze wsi Nagórna. W obecności nas, wyżej wymienionych, stawił się osobiście nie przymuszony ani nie zniewolony, ale skorzystawszy z rozsądnej rady przyjaciół, oświadczył oraz zeznał, że sprzedał tudzież skutecznie powzdał pole znajdujące się we wsi Nagórna między polem Pierdalki a Klemensa, Maciejowi Goszczyńskiemu, za 6 grzywien monety powszechniej, obiegowej w kraju, tak wzdłuż i wszerz, jak sam posiadał i tak jak od początku zostało ono wytyczone. Tytułem tego powzdania otrzymał 3 grzywny, zaś jeszcze 3 grzywny ma mu zapłacić na przyszłe święto Bożego Narodzenia. Rzeczonny Jan przekazał wszelką możliwość darowania, zamienienia oraz przekształcania na własny użytek tak, jak uzna za słuszne. Jan Kierzek zrzekł się i oddalił swoje roszczenia co do tego pola od siebie i swoich krewnych. Działo się w roku i dniu jak wyżej. Działo się to w domu Wojciecha.

651. Causa Agnetis Sczyblyowną cum Luca sororino Zaromą. Veniens nostrum personaliter iudicium bannitum constituta Agnes Sczyblowna coram nobis supradictis sana mente ac corpore, non compulsa non coacta, nec seducta aliquo sinistro errore, sed salubri consilio suorum amicorum fungens fassa est et recognovit, se domum suam propriam ac cum effectum resignasse, iacentem una ex parte domus Kąmpą et alia ex alia parte platee vectigalis versus balneum, Luce Zaroma de Chelmno pro viginti quatuor mrc. monete communis ac numeri Polonialis in terra currentis, in quamlibet mrc. 48 gr. suputando, que Agnes habens in illo respectum, tanquam in suum amicicium, condonavit illa du[o]decim mrc. et duodecim mrc. tenebitur se persolvere ad annos inferius descriptos, videlicet incipiendo [...] illi pagare ab incepzione anni Domini Circumcisionis millesimi quingentesimi ac tric-
esimi sexti per [...] sxg. Ad totalem solucionem prefate summe et [...] || [...] [s. 304]
pra hoc idem Agnes ex eadem summa coram nobis ex his XII mrc. legavit duas mrc. suo marito Laurencio, si fuerit superstes et [...] fuerit vivus, extunc he due mrc. [-no-] debent dari pro elemosina. Penes quam empcionem prefate domus predicta Agnes huic suo amico Luce hortum iacentem ex opposito

balnei post fluvium exemere, una a Pyerdalka, una ex parte hortus ipsius et alia ex parte [-horti-] ac claustris [s] admisit. Cui Andree Pyerdalka pro eodem horto reposuit sex mrc. predictus Lucas et idem Andreas predictum hortum dimisit se libere in presencia viceadvocati et scabinorum, ubi prefata Agnes totam predictis ad eandem domum cum predicto horto eidem Luce omnem facultatem concessit tenendi, habendi, possidendi, vendendi, alienandi et ad suos usus convertendi, prout se melius videbitur. Quequidem Agnes predicta deliberavit se benevolam mansionem usque ad mortem et omne mercimonium exercere, prout in sua propria domo, pro amissione prefate summe duodecim mrc. Cuius empcionis domus ac horti pro se et suis legitimis ac amicis et consanguineis quicquam reservavit perpetuum et in evum. Hec acta sunt in [-domino-] domo viceadvocati Kurczych anno 1534.

651. *Sprawa Agnieszki Ściślówny z siostrzeńcem Łukaszem Szaromą. *Przybyła i stawiała się osobiście na naszym sądzie gajonym w obecności nas wyżej wymienionych Agnieszka Ściślówna, zdrowa na umyśle oraz ciele, nie przymuszona ani nie zniewolona czy zwiedziona żadnym błędem, ale zasięgnąwszy rozsądnej rady przyjaciół oświadczyła oraz zeznała, że skutecznie powzdała swój własny dom znajdujący się z jednej strony przy domu Kępy a z drugiej strony przy ulicy prowadzącej do łaźni, Łukaszowi Szaromie z Chełmna za 24 grzywny pospolitej monety i liczby polskiej krajowego obiegu, licząc 48 groszy na każdą grzywnę. Agnieszka mając względem niego szacunek złożyła 12 grzywien, a 12 grzywien ma jeszcze zapłacić w latach późniejszych, mianowicie zaczynając [...] ma zapłacić od początku roku Obrzezania Pańskiego 1536 przez [...] kop. Do całej zapłaty rzeczoney sumy i [...]ta sama Agnieszka z tej sumy w obecności naszej oraz naszej z tych 12 grzywien zapisała 2 grzywny swojemu mężowi Wawrzyńcowi, jeśli będzie po niej spadkobiercą [...] ją przeżyje, wtedy te 2 grzywny powinny być przekazane na jałmużnę. Odnośnie do kupna rzeczoney domu wspomniana Agnieszka, Łukaszowi, swojemu przyjacielowi [powzdała] ogród znajdujący się naprzeciwko łaźni, za potokiem od strony Pierdalki, z jednej strony a klasztorem z drugiej. Wspomniany Łukasz za ogród złożył 6 grzywien Andrzejowi Pierdalce. Andrzej ten ogród dobrowolnie przekazał w obecności podwójciego oraz ławników. Wspomniana Agnieszka owemu Łukaszowi udzieliła względem tego domu wraz z ogrodem wszelkiej możności dzierżenia, posiadania, sprzedawania oraz przekształcania na własny użytek tak, jak uzna za słuszne. Ponadto Agnieszka rozważała dobrowolne zamieszkanie aż do śmierci tak, jak w swoim własnym domu za utratę rzeczoney sumy 12 grzywien. Z tej sprzedaży domu i ogrodu niczego nie zachowała dla siebie oraz*

*dla swoich prawowitych spadkobierców oraz przyjaciół i krewnych coś wie-
czyście i na zawsze. Działo się w domu podwójciego Kurczycha w roku 1534.*

652. Tercia iuris banniti sub Bartholomeo Byelynsky anno 1534.
Veniens nostrum in iudicium bannitum personaliter constituta Margaretha Kyaczka, sana mente et corpore salubrique consilio suorum amicorum utens, fassa est et resignavit ac recognovit se vendidisse domum suam iacentem una ex parte Skubych et alia ex parte aque fluviali, Stanislae Marczyn civi Colensi pro quatuor mrc. cum fert., ita longe et late, prout sola cum suo viro tenuit [...] possedit, nihil propinquitatis pro se et suis legitimis successoribus in predicta domo remanendo. Qui predicta domus Stanislaus predictus potest dare, alienare, commutare et ad suos usus beneplacitos convertere, prout se melius videbitur [...] domo duas sxg. Posuit et reliquam summam pro festo sancti Floriani per annum tenebitur [...] secundum contractum eorum. Hec acta sunt in domo [...] Martini anno quo supra feria sexta in crastino [A]scensionis Domini [15 V 1534] perpetuum et in evum.

652. *Trzeci sąd gajony pod przewodnictwem Bartłomieja Bieleńskiego w roku 1534. *Przybyła na nasz sąd gajony i osobiście stawiała się Małgorzata Kijaczka, zdrowa na umyśle oraz ciele i po zasięgnięciu rozsądnej rady swoich przyjaciół oświadczyła oraz zeznała, że powzdala tudzież sprzedała swój dom znajdujący się z jednej strony obok Skubicha, a z drugiej strony przy potoku, Stanisławowi Marcinowi, obywatelowi Koła, za 4 grzywny i wiarunek, tak wzdłuż i wszerz, jak ona wraz ze swym mężem posiadała [...] nie zachowując żadnej bliższości względem tego domu dla siebie ani dla swoich prawowitych spadkobierców. Rzeczony dom Stanisław może dać, zamienić oraz przekształcać na własny użytek tak, jak uzna za słuszne [...] dom 2 kopy złożył, a pozostałą kwotę co roku na święto św. Floriana ma [...] zgodnie z ich umową. Działo się w domu [...] Marcina w roku jak wyżej, w piątek nazajutrz po Wniebowstąpieniu Pańskim, wieczyście i na zawsze.*

|| 653. Causa Katherine Gabarthką [s] cum Johanne Słaby veniens eodem die nostrum in iudicium bannitum constituta Katherina Garbathką, sana mente ac corpore, non seducta sinistro errore, sed salubri suorum amicorum consilio utens, fassa est ac recognovit se domum suam vendidisse ac cum effectu resignasse pro octo mrc. numeri et monete in terra currentis, Johanni Słaby, iacentem in platea vergentem in fluvium, una ex parte Vythek et alia ex parte Vythkową, ita longe et late, prout sola tenuit ac possedit unacum suo viro olim pie memorie. Que predicta Katherina deliberavit sibi usque ad mortem cameram sive habitacionem. Cui Katherina circa resignacionem domus quatuor mrc. posuit et illos illa levavit et alias 4 mrc. tenebitur solvere,

[s. 305]

duas mrc. ad festum Pentecosten anni 1535 et alias duas mrc. in aliud festum Pentecosten, nihil propinquitatis pro se et suis legitimis successoribus usurpando in predicta. Qui Johannes Słaby predictam domum potest dare, alienare, commutare, donare et ad suos usus beneplacitos, prout sibi melius videbitur, convertere in perpetuum et in evum. Hec acta sunt coram nobis supradictis anno et die quibus supra.

653. *Sprawa Katarzyny Gabartki z Janem Słabym. *Przybyła w tym samym dniu do naszego sądu gajonego Katarzyna Garbatka zdrowa na umyśle oraz ciele, i nie zwiedziona kłamliwym błędem, lecz skorzystawszy z rozsądnej rady swoich przyjaciół, oświadczyła oraz zeznała, że Janowi Słabemu sprzedała tudzież skutecznie powzdała za 8 grzywien liczby i monety krajowego obiegu, swój dom, znajdujący się przy ulicy prowadzącej do rzeki, z jednej strony obok Witka, a z drugiej strony obok Witkowej, tak wzdłuż i wszerz, jak wraz ze swoim zmarłym mężem posiadała i dzierżyła. Owa Katarzyna zarządziła dla siebie aż do śmierci pokój czy też mieszkanie. Katarzyna odnośnie do powzdania domu sama otrzymała 4 grzywny a 4 kolejne grzywny ma jej zapłacić, 2 grzywny na święto Zesłania Ducha Świętego roku 1535 a 2 następne grzywny na kolejne święto Zesłania Ducha Świętego. Żadnej bliższosci dla siebie ani swoich legalnych spadkobierców nie żąda względem wyżej wymienionych. Ów Jan Słaby może wspomniany dom dać, zamienić, podarować oraz przekształcać na własny użytek tak, jak uzna za słuszne, na wieczność i na zawsze. Działo się w obecności nas wyżej wymienionych. W roku i dniu jak wyżej.*

Quarta iuris banniti in crastino Corporis Domini [5 VI 1534] sub Bartholomeo Byelinsky vicecapitano et aliis subscriptis propriis nominibus descriptis anno quo supra.

**Czwarty sąd gajony [odbył się] nazajutrz po Bożym Ciele wobec Bartłomieja Bieleńskiego podstarościego oraz innych niżej wymienionych pod własnymi imionami, w roku jak wyżej.*

654. Causa Andree textoris cum Johanne carpentario Crakowczyk. Veniens nostrum bannitum in iudicium personaliter constitutus Andreas textor civis de Colo, sanus mente et corpore existens, non coactus, non compulsus, nec aliquo sinistro errore colusus, sed salubri suorum amicorum consilio utens coram nobis fassus est ac recognovit se vendidisse ac realiter resignasse domum suam iace[n]tem in platea in postico Jarzab utribusque partibus, sitam inter domum Kobyalką et Jarzab, tam longe et la[te], prout solus tenuit ac possedit et prout ex antiquo est emensurata, Johanni carpentario Krakowczyk pro novem mrc. cum media. Qui Andreas textor circa re[signa]cionem

quatuor mrc. levavit et mediam alteram [...] || ad annos persolvere tenebitur, videlicet ad annos puta pro Nativitate Domini futuro duas mrc. ponere et ad aliud festum Nativitatis per annum alias duas mrc. solvere et mediam mrc. pro festo Johannis Baptiste dare. Sic vendidit predictam domum nihil propinquitatis pro se et suis legitimis successoribus in predicta domo usurpando ac vendicando, sed eidem Johanni omnem facultatem dando vendendi, donandi, alienandi, possidendi et ad suos usus beneplacitos convertendi, prout sibi melius videbitur, perpetuum et in evum. Hec acta sunt in [-domino-] domo Martini Bednarz feria sexta in crastino Corporis Christi [5 VI 1534]. [s. 306]

654. *Sprawa sukiennika Andrzeja z cieślą Janem Krakowczykiem. *Na nasz sąd gajony przybył i osobiście stawił się tkacz Andrzej, obywatel Koła, będąc zdrowym na umyśle i ciele, nie zniewolony, nie przymuszony ani nie zwiedziony żadnym innym błędem, lecz skorzystawszy z rozsądnej rady swoich przyjaciół, w naszej obecności oświadczył oraz zeznał, że sprzedał oraz skutecznie powzdał swój dom znajdujący się za Jarząbem i położony między Kobiałką i Jarząbem, tak wzdłuż i wszerz, jak sam posiadał i zgodnie z tym, jak od początku został wytyczony, Janowi Krakowczykowi cieśli za 9,5 grzywny. Ów sukiennik Andrzej względem tego powzdanja otrzymał 4 grzywny, a drugą połowę [...] ma zapłacić, mianowicie na przyszłe Boże Narodzenie złożyć 2 grzywny a na kolejne święto Bożego Narodzenia za rok następne 2 grzywny, a ½ grzywny dać na święto Jana Chrzciciela. W ten sposób sprzedał rzeczony dom, nie żądając albo upominając się o żadną bliższą dla siebie ani dla swych prawowitych spadkobierców, ale owemu Janowi [dając] wszelką możliwość przekazywania, sprzedawania, darowania, alienowania, posiadania i na własny użytek przekształcania tak, jak sam uzna za stosowne, wieczyście i na zawsze. Działo się w domu Marcina Bednarza w piątek nazajutrz po Bożym Ciele.*

655. Causa Petri Scrobydupa cum Jacobo pellifice. Hec bannito in iudicio constitutus personaliter Petrus Scrobydupa, sanus mente et corpore, non compulsus, sed salubri suorum amicorum consilio utens, coram nobis supradictis recognovit se vendidisse domum suam ac realiter resignasse, partibus utrisque sitam penes Franczek et Rorczałewsky, pro quinque mrc. cum fert., tam longe ac late et sicut ex antiquo est elimitata, monete in terra currentis, Jacobo pellifici, in predicta domo nihil propinquitatis ac affinitatis se et suis legitimis successoribus usurpando, sed eidem Jacobo omnem facultatem vendendi, dandi, alienandi, computandi et ad suos usus beneplacitos convertendi, prout sibi melius videbitur. Qui Petrus circa resignacionem domus tres mrc.

accepit et cum effectum levavit et novem fert. pro festo Exaltacionis Crucis tenebitur solvere et si aliquod impedimentum habuerit ab aliquo homine in predicta domo, extunc predictus Petrus tenebitur enim suis impensis defendere sub pena vallata duarum sxg. perpetue et in evum. Hec acta sunt domo, anno, die quo supra.

655. *Sprawa Piotra Skrobidupy z kuśnierzem Jakubem. Na tym sądzie gajonym stawił się osobiście Piotr Skrobidupa, zdrowy na umyśle i ciele, nie przymuszony, ale po zasięgnięciu rozsądnej rady swoich przyjaciół, w obecności nas wyżej wymienionych zeznał, że sprzedał tudzież skutecznie powzdał swój dom znajdujący się pomiędzy domami Franczka i Rorczązewskiego za 5 grzywien i wiardunek monety krajowego obiegu, tak wzdłuż jak i wszerz i zgodnie z tym jak od początku został wytyczony, kuśnierzowi Jakubowi, nie roszcząc sobie względem tego domu żadnej bliższości ani pretensji ani dla siebie ani dla swoich legalnych spadkobierców. [Daje] natomiast owemu Jakubowi wszelką możność sprzedawania, przekazania, szacowania oraz przekształcania na własny użytek tak, jak uzna za słuszne. Ów Piotr względem powzdania tego domu otrzymał 3 grzywny, które skutecznie dostał, zobowiązując się również zapłacić 9 wiardunków na święto Podwyższenia Krzyża. Ponadto, jeśli spotka go jakakolwiek niewygodna z czyjejkolwiek strony, wówczas rzeczony Piotr będzie musiał go własnymi środkami bronić pod karą wysokości 2 kop, wieczyście i na zawsze. Działo się w domu, w roku i dniu jak wyżej.

656. Causa Johannis Lypygorsky advocati cum Mathia Krzessynski pro agro. Veniens nostrum bannitum in iudicium Johannes Lypygorsky de pago Blyssna coram nobis supradictis fassus est ac vi[...]na voce recognovit, non compulsus nec coactus, nec non collusus aliquo sinistro errore, sed suorum amicorum salubri consilio fingens, mansum agri se vendidisse ac realiter resignasse, iacentem partibus ex utrisque situm Pąschudą et Mrozek [in] Villa Blyssna Mathie Krzessynsky pro novemdecem mrc. numeri et monete Polonialis, in unamquamlibet XLVIII gr. computando, pecunie in terra currentis, ita longe et late solus tenuit et sicut ab antiquo est emensuratum [...]tatum unacum area et hortis ac olodiis [s] simulatque [...] mobilibus et immobilibus afixis de loco in [...]nendis nihilque propinquitatis ac affinitatis [...] et cum mollaribus ząrny || eodem agro remanendo ac usurpando pro se et suis legitimis successoribus, sed omnem facultatem eidem Mathie donandi, venundandi, alienandi, commutandi et ad suos usus beneplacitos convertendi dando, prout sibi melius videbitur, perpetuum et in evum. Hec acta sunt in domo Andree viceadvocati anno et die quo supra. Quam summam

pro predicto agro sua manu elevavit ac realiter accepit XVIII mrc. sine fert. et adhuc unam sxg. tenebitur solvere donec concordiam inter se fecerint.

656. *Sprawa o pole soltysa Jana Lipigórskiego z Maciejem Krześcińskim. Przybył na nasz sąd gajony Jan Lipigórski ze wsi Blizna i w obecności nas wyżej wspomnianych oświadczył tudzież pełnym głosem zeznał nie przymuszony, nie zniewolony ani nie zwiedziony żadnym podstępem, ale po zasięgnięciu rozsądnej rady swoich przyjaciół, że sprzedał oraz skutecznie powzdał łan pola, znajdujący się między Paskudą i Mrozkim we wsi Blizna, Maciejowi Krześcińskiemu za 19 grzywien liczby i monety obiegowej polskiej, licząc 48 gr. na każdą grzywnę, tak wzdłuż i wszerz, jak sam posiadał i tak jak było ono wymierzone od początku [...] razem z parcelą, ogrodami i folwarkami [s] oraz [...] ruchomościami i nieruchomościami żadnej bliższości czy praw [...] i z kamieniami młyńskimi, czyli żarnami, względem tego pola nie pozostawiając ani nie żądając dla siebie ani dla swoich prawowitych spadkobierców, ale przekazując wszelką możność owemu Maciejowi darowania, sprzedawania, zamienienia i na własny użytek przekształcania tak, jak uzna za słuszne, wieczyście i na zawsze. Działo się w domu Andrzeja podwójciego, w roku i dniu jak wyżej. Niniejszą kwotę za rzeczzone pole do swoich rąk dostał tudzież skutecznie otrzymał 18 grzywien bez wiardunku a do tego ma zapłacić 1 kopę, tak jak to uzgodnili między sobą.

657. Causa Mathie Krzessinsky cum Bartholomeo Grąhal de eadem Villa Blyssną pro |-domo-| <agro>. Item eodem die veniens in presenciam nostram iudicii banniti constitutus personaliter Bartholomeus Grąhal agrum suum in Villa Blyssna situm vendidit ac voce viva resignavit ac fassus est se vendidisse Mathie Krzessinsky, ita longe et late, prout solus tenuit ac possedit aut prout ab antiquo est elimitatum |-est-| pro tredecim mrc. Circa quam resignationem novem mrc. posuit pro predicto agro, quas ipse Grął realiter relevavit quatuor vero mrc. pro festo Nativitatis futuro Christi tenebitur persolvere secundum contractum eorum itaque tum vendidit, nihil propinquitatis ac affinitatis pro se et suis legitimis successoribus ac consanguineis vendicando ac usurpando, quod agrum predictus Mathias potest vendere, dare, alienare et ad suos beneplacitos convertere, prout sibi melius videbitur, perpetuum et in evum. Hec acta sunt domo, die, anno quibus supra.

657. *Sprawa Macieja Krześcińskiego z Bartłojem Grochałem ze wsi Blizna o pole. Następnie tego samego dnia przybył do naszego sądu gajonego i stawiał się osobiście Bartłoj Grochał, [że] sprzedał swoje pole położone we wsi Blizna, powzdał oraz oświadczył, że sprzedał grunt Maciejowi Krześcińskiemu, tak wzdłuż i wszerz, jak sam posiadał i miał oraz tak, jak od

początku zostało wytyczone, za 13 grzywien. Tytułem tego powzdanja złożył 9 grzywien za wspomniane pole. Sam Grochal skutecznie je uwolnił i zgodnie z umową na przyszłe święto Narodzenia ma zapłacić 4 grzywiny. Wspomniany Bartłomiej nie żądał ani nie rościł sobie ani swoim prawowitym spadkobiercom czy krewnym pretensji czy bliższości. Pole to Maciej może sprzedąć, dać oraz przekształcać na własny użytek tak, jak uzna za właściwe, wiecześnie i na zawsze. Działo się to w domu, dniu, roku jak wyżej.

Iudicium magnum bannitum celebratum sub |-Bar-| generoso domino Bartholomeo Byelinski vicecapitaneo et Andree Kurczych vicedavocato scabinisque in bannito iudicio residentibus Stanislao Opyolka, Johanne Jasyenski, Andrea Czech ac aliis numero septem scabinis |-in iudi-| fide dignis in iudicio bannito residentibus feria sexta ante Simonis et Jude apostolorum anno Domini 1534 [23 X 1534].

**Sąd wielki gajony odbył się wobec podstarościego szlachetnego pana Bartłomieja Bieleńskiego oraz podwójciego Andrzeja Kurczycha i siedmiu ławników zasiadających w sądzie gajonym: Stanisława Opiolki, Jana Jasieńskiego, Andrzeja Czecha oraz pozostałych w piątek przed świętem [śś.] Szymona i Judy apostołów w roku Pańskim 1534.*

[s. 308]

|| Secunda iuris acta est feria sexta ante Marthini proxima [6 XI 1534] sub generoso Bartholomeo Byelinski, vicedavocato scabinisque superscriptis.

**Drugi sąd odbył się w piątek przed [św.] Marcinem wobec urodzonego Bartłomieja Bieleńskiego podwójciego i wyżej wymienionych ławników.*

Item tertia iuris acta est feria sexta in crastino sancte Elizabeth [20 XI 1534] sub generoso Bartholomeo Bylinski, vicedavocato scabinisque superscriptis. Anno quo supra.

Następnie trzeci sąd odbył się w piątek nazajutrz po św. Elżbiecie wobec urodzonego Bartłomieja Bieleńskiego podwójciego i wyżej wymienionych ławników. W roku jak wyżej.

658. Coram eodem iudicio, eodem die constitutus personaliter Gregorius Phussek sanus mente et corpore, non compulsus nec coactus, sed maturo deliberacione et consilio fretus iuxta iuris formam primo, secundo, tercio, quarto interrogatus fassus est, quia domum suam in Blanki penes Peschka ex una et penes Macziąg ex altera vendidit et in perpetuum resignavit cum filio Mathia et filia Anna legitimis pro quinque mrc. absque fert. provido |-Thome Lyssek-| <Nicolao Czieslya> et eius legitimis successoribus, tamquam solvit tres mrc. et reliquum pecunie obligavit predictus |-Lissek-| <Czieslya> se soluturum pro festo Corporis Christi proximo predictusque Phussek obligat

se |-Thomam-| <Nicolaum> defensurum in omni iure suo grosso et suis impensis a consanguineis et affinibus, quod enim infestarent, tam ergo prefatus Gregorius habebit potestatem eius domus possidendi, tenendi, vendendi et in suos usus convertendi. Super quod iuri arram dedit.

658. **W obecności naszego sądu, tego samego dnia stawił się osobiście Grzegorz Fusek, zdrowy na umyśle oraz ciele, nie przymuszony ani nie zniewolony, ale po skorzystaniu z rozeznania i z rady, w sposób przewidziany przez prawo oraz przesłuchany po raz pierwszy, drugi, trzeci, czwarty oświadczył, że swój dom na Blankach w pobliżu Peszki i Maciąga sprzedał i wieczyście powzdał z prawowitymi, synem Maciejem i córką Anną, za 5 grzywien bez wiardunku roztrópnemu <Mikołajowi Cieśli> a także jego prawowitym spadkobiercom. Zapłacił również 3 grzywny, zaś pozostałą część rzeczony <Cieśla> zobowiązał się uregulować na najbliższe święto Bożego Ciała. Wspomniany Fusek zobowiązał się również do obrony <Mikołaja> przed każdym sądem własnymi środkami, od roszczeń krewnych i bliskich i zagwarantował wspomniany Grzegorz możliwość posiadania, dzierżenia, sprzedawania oraz na własny użytek przekształcania tego domu. Na poczet tego uiścił pamiętne.*

|| **659. Causa Johannis Dlugi et Alberti Mączypiwo.** Constitutus personaliter Albertus Mączypiwo unacum uxore sua legitima Margaretha sanus mente et corpore, maturo consilio habito, suo suorumque secundum processum iuris, primo, secundo, tercio, quarto interrogatus, fassus est, quia aream suam propriam dictam Sibilynskye, penes viam eundo ad templum ex una et in postico domus Słankowski ex altera sitam, vendidit et in perpetuum resignavit pro media altera mrc. monete iuste Polonialis in regno currentis Johanni Dlugi protunc constituti et suis legitimis successoribus. Iamque prefatus Albertus fatetur sibi sufficienter solutum esse a Johanne Dlugi. Quem Johannem prefatus Albertus obligat se defensurum ab omnibus consanguineis et affinibus in omni iure suo grosso et impensis. Super quod Johannes Dlugi iuris arram dedit. Actum die, anno ut supra.

[s. 309]

659. **Sprawa Jana Długiego i Wojciecha Mączypiwo.* Wojciech Mączypiwo stawiał się osobiście razem ze swoją prawowitą żoną Małgorzatą, zdrowy na umyśle oraz ciele, po zasięgnięciu rady swojej oraz swoich bliskich, zgodnie z porządkiem rozprawy oraz przesłuchany po raz pierwszy, drugi, trzeci i czwarty, oświadczył, że własną parcelę zwaną Sybilińskie, znajdującą się w pobliżu drogi prowadzącej do kościoła z jednej strony oraz na tyłach domu Słankowskiego z drugiej, sprzedał oraz wieczyście powzdał za 1,5 grzywny monety polskiej obiegowej obecnemu Janowi Długiemu oraz jego prawowitym

spadkobiercom. W ten sposób Wojciech został spleacony przez Jana Długiego. Rzeczony Wojciech zobowiązał się do tego, że będzie bronić owego Jana od wszystkich [roszczeń] krewnych i bliskich przed każdym sądem na własny koszt i własnymi środkami. Tytułem tego Jan Długi zgodnie z prawem uiścił pamiętne. Działo się w dniu i roku jak wyżej.

660. Causa puerorum Moskal Elizabeth, Dorothee et Alberti. Prefati pueri Laurencii Moskal pecuniam suam sex mrc. et 6 gr. habuerunt apud advocatum et scabinos in cista. De qua pecunia Elizabeth accepit partem suam nempe duas mrc. et 6 gr. et reliquum pecunie, videlicet quatuor mrc. sine 6 gr. Reliqui pueri, videlicet Dorothea et Albertus habent in cista apud advocatum et scabinos. Super quod iuris arram dederunt.

660. *Sprawa Doroty i Wojciecha, dzieci Elżbiety Moskal. Wspomniani synowie Wawrzyńca Moskala swoje pieniądze, 6 grzywien i 6 groszy mieli złożone w szkatule u wójta i ławników. Z tej kwoty Elżbieta otrzymała swoją część, a więc 2 grzywiny i 6 groszy, a pozostałą część kwoty, to znaczy 4 grzywiny bez 6 groszy pozostałe dzieci Dorota i Wojciech przechowują w szkatule u wójta i ławników. Tytułem tego zgodnie z prawem uiścili pamiętne.

661. Causa Alberti Jarzab et Johannes Czesly[a]. Coram eodem iudicio eodem anno et die constitutus personaliter Johannes Czeslya Cracowczek cum uxore sua, sanus mente et corpore, maturo consilio et deliberacione habita suo et amicorum suorum secundum formam iuris || primo, secundo, tercio, quarto interrogatus coram iure publice recognovit, quia partem sue aree ad quantitatem |-duplicis measure [...] in duos q-| quinque ulnarum et unius quarte cum media vendidit et in perpetuum resignavit pro septem fert. Alberto Jarzab et eius legitimis successoribus, nihilominus precio et solutioni ab eadem area ita, ut ante solvebat, succubuit Johannes Czeslya cum uxore sua iamque fatetur sibi plenarie solutum esse ab Alberto Jarzab. Quem predictus Johannes defendere obligat in omni iure a quibusvis consanguineis et amicis. Iamque prefatus Albertus habebit potestatem eius aree omnimodam fruendi, utendi, edificandi, et in suos usus beneplacitos convertendi, super quod iuris arram dedit.

[s. 310]

661. *Sprawa Wojciecha Jarzaba i Jana cieśli. W obecności tego samego sądu, w tym samym roku i dniu stawił się osobiście cieśla Jan Krakowczyk ze swoją żoną, zdrowy na ciele, skorzystał z rady i namysłu własnego oraz przyjaciół, w sposób przewidziany przez prawo oraz przesłuchany po raz pierwszy, drugi, trzeci, czwarty w obecności sądu publicznie zeznał, że część swojej parceli o wymiarach 5 na 1,5 łokcia sprzedał i na wieczność powzdał za 7 wiardunków Wojciechowi Jarzabowi i jego prawowitym spadkobiercom,

uzyskując tym samym mniejszą kwotę od owej parceli, niż ta, którą za nią wcześniej zapłacił. Transakcja odbyła się za obopólną zgodą zainteresowanych stron. Kwota została w pełni uiszczona przez Wojciecha Jarzqba, którego Jan zobowiązał się bronić przed każdym sądem od [roszczeń] któregokolwiek z krewnych i przyjaciół. Tak oto Wojciech będzie miał wszelkie prawo władania ową parcelą oraz jej użytkowania, wykorzystywania, zabudowywania i na własny użytek przekształcania. Odnośnie do tej sprawy uiścił pamiętne.

Quarta iuris feria sexta ipso die Barbare [4 XII 1534] sub vicecapitano Byelinski et scabinis suprascriptis.

**Czwarty sąd [odbył się] w piątek w dzień [św.] Barbary wobec podstarościego Bieleńskiego i wyżej wymienionych ławników.*

662. Causa Nicolai Odoy cum Margaretha Kiiarzka et filiis eius Egidio, Michaele ac Stanislao et filia Dorothea. Feria sexta ipso die sancte Barbare [4 XII 1534] coram predicto iudicio bannito constituta personaliter predicta Kyarzaka cum fillis suis secundum formam iuris primo, secundo, tercio ac quarto rogata, fassa est, quia domum suam propriam penes kampanile [s] ex una et penes Odoy Nicolaum ex altera sitam vendidit et in perpetuum resignavit pro sex fert. cum sex gr. predicto Nicolao Odoy unacum uxore eius et iam predicta Kyiaczka cum filiis suis fatetur plenarie sibi solutum esse ab emptore suo. Qui prefati filii Margarethe obligaverunt se defensuros predictum Nicolaum Odoy in omni iure suis impensis et suo grosso. Qui emptor habebit potestatem eius domus vendendi, commutandi et in suos usus convertendi. Super quod iuris arram dedit.

662. *Sprawa Mikołaja Odoja z Małgorzatą Kijaczką i jej synami Idzim, Michałem i Stanisławem oraz córką Dorotą. W piątek, w dzień św. Barbary, wobec wspomnianego sądu gajonego stawiała się osobiście rzeczona Kijaczka wraz ze swoimi synami, zapytana w sposób przewidziany przez prawo po raz pierwszy, drugi, trzeci oraz czwarty oświadczyła, że swój własny dom znajdujący się w pobliżu dzwonnicy i blisko Mikołaja Odoja sprzedała i na wieczyście powzdala za 6 wiardunków i 6 groszy wspomnianemu Mikołajowi Odojowi oraz jego żonie. Kijaczka oświadczyła razem ze swoimi dziećmi, że już otrzymała od nabywcy pełną kwotę. Wspomniani synowie Małgorzaty zobowiązali się własnymi środkami i na własny koszt do obrony Mikołaja Odoja przed wszelkimi roszczeniami. Nabywca będzie miał prawo tego domu sprzedawania, zamienienia oraz przekształcania na własny użytek. Względem tego zapłacił pamiętne.

663. Causa Jacobi Radlowsky cum doleatore Blasio et uxore eius. Eodem die quo supra coram eodem iudicio consti- || -tutus personaliter predictus

[s. 311]

doleator Blasius sanus mente et corpore, non compulsus neque seductus, secundum processum iuris primo, secundo, tercio, quarto requisitus recognovit, quia domum suam penes Koziczka et Czarnkowska ex altera sitam vendidit et in perpetuum resignavit pro quatuordecem mrc. monete Polonialis predicto Jacobo Radlowsky. Qui Blasius doleator fatetur se plenarie solutum esse a prefato Jacobo et eundem Jacobum obligat se defensurum prefatus Blasius suis impensis et suo grosso in omni iure ab quibusvis consanguineis suis. Iam ergo idem emptor habebit potestatem eiusdem domus possidendi, vendendi, commutandi et in suos usus convertendi. Super quod iuris arram solvit.

663. *Sprawa Jakuba Radłowskiego z bednarzem Błażejem i jego żoną. Tego samego dnia, jak wyżej, w obecności tego sądu stawił się osobiście wspomniany bednarz Błażej, zdrowy na umyśle i ciele, nie przymuszony ani nie zwiedziony, w sposób przewidziany przez prawo [zapytany] po raz pierwszy, drugi, trzeci, czwarty zeznał, że swój dom znajdujący się w pobliżu Koziczki i Czarnkowskiej sprzedał i na wieczność powzdał za 14 grzywien monety polskiej wspomnianemu Jakubowi Radłowskiemu. Ów bednarz Błażej oświadcza, że otrzymał od rzonego Jakuba pełną kwotę. Ponadto Błażej zobowiązuje się owego Jakuba bronić własnymi środkami i na własny koszt przed każdym sądem i od [roszczeń] swoich krewnych. Nabywca będzie miał odtąd możliwość tego domu posiadania, sprzedawania, zamienienia i na własny użytek przekształcania. Względem tego uścił pamiętne.

664. Causa Blasy viotoris [s] cum Petro Plocziennik pro domo. Eodem die quo supra coram eodem iudicio bannito constitutus personaliter Petrus Plocziennyk, sanus mente et matura deliberacione habita suo suorumque usus consilio iuxta processum iuris primo, secundo, tercio, quarto interrogatus libere et non coactus fassus est, quia domum suam in Circulo Colensi penes Siodlarz ex una et Colyęda Mathia parte ab altera sitam vendidit et in perpetuum resignavit pro undecym mrc. monete iuste Polonialis, tam late et longe, sicut solus tenuit et habuit et sicut antiquitus est emensurata. Iamque fatetur sibi plenarie solutum esse nisi, quo mrc. unam adhuc ponere et dare se obligat pro festo sancti Martini proxime venturo. Prefatusque Petrus eundem Blasium obligat se defensurum suo grosso et impensis in [...] ab quibusvis consanguineis. Qui idem Blasius potens erit huius domus vendendi, commutandi et in suos usus liberiores convertendi. Super quod iuris dedit arram.

664. *Sprawa woźnicy Błażeja z Piotrem Płóciennikiem o dom. Tego samego dnia, jak wyżej, wobec tego sądu gajonego stawił się osobiście Piotr Płóciennik, zdrowy na umyśle i po dogłębnym namyśle, zasięgnąwszy rady swojej oraz swoich bliskich, zapytany w sposób przewidziany przez prawo po

raz pierwszy, drugi, trzeci, czwarty, dobrowolnie i nie zniewolony oświadczył, że swój dom znajdujący się w Rynku kolskim w pobliżu Siodlarza i Macieja Kołеды sprzedał i wieczyście powzdał za 11 grzywien monety polskiej, tak wszierz i wzdłuż, jak sam dzierżył i posiadał i zgodnie z tym jak od początku został on wytyczony. Oświadcza również, że już cała kwota została mu wypłacona, z wyjątkiem 1 grzywny, którą ów zobowiązuje się złożyć i dać na najbliższe święto św. Marcina. Ponadto Piotr zobowiązuje się do obrony owego Błażeja własnym kosztem i środkami w [...] od wszystkich krewnych. Ów Błażej będzie mógł ten dom sprzedać, zamienić i na własny dowolny użytek przekształcić. W tej sprawie zapłacił pamiętne.

|| **665. Obligatio agri de pago Nagorna a Johanne Kyerzek Mathie Goszczinski.** Eodem die coram eodem iudicio constitutus personaliter Johannes Kyerzek de pago Nagorna, sanus mente et corpore, maturo deliberacione et suo suorumque consilio fretus, non compulsus, sed secundum processum iuris primo, secundo, tercio et quarto requisitus libere fassus est, quia agrum suum proprium inter agrum Pyerdalka ex una et Clementis ex altera situm vendidit et in perpetuum resignavit, ita late et longe, sicut antiquitus est emensuratum, vendidit pro sex mrc. monete iuste Polonialis, Mathie Goszczensky. Quiquidem venditor fatetur sibi plenarie solutum esse a prefato Mathia Goszczinski. Prefatus autem Johannes venditor obligat se |-soluturum-| defensurum Mathiam prefatum ab quibusvis consanguineis in omni iure suis impensis et suo grosso iamque prefatus emptor habebit potestatem eiusdem agri possidendi, vendendi, commutandi et in suos usus beneplacitos convertendi. Super quod prefatus emptor iuris arram dedit. Actum |-et-| die, anno quo supra.

[s. 312]

665. *Zastaw pola we wsi Nagórna przez Jana Kierzka Maciejowi Goszczyńskiemu. Tego samego dnia w obecności tego sądu stawił się osobiście Jan Kierzek ze wsi Nagórna, zdrowy na umyśle i ciele, po dojrzałym namyśle i skorzystawszy z rady własnej oraz swoich bliskich, nie przymuszony, ale w sposób przewidziany przez prawo zapytany po raz pierwszy, drugi, trzeci i czwarty dobrowolnie oświadczył, że swoje własne pole znajdujące się między polem Pierdalki a Klemensa, sprzedał i wieczyście powzdał, tak wszierz i wzdłuż, jak zostało ono pierwotnie wytyczone, za 6 grzywien monety polskiej Maciejowi Goszczyńskiemu, który to sprzedawca oświadczył, że otrzymał pełną zapłatę od rzeczonoego Macieja Goszczyńskiego, zaś Jan zobowiązał się do obrony owego Macieja od [roszczeń] wszelkich krewnych przed każdym sądem, własnymi środkami i na własny koszt. Odtąd rzeczony nabywca będzie miał możliwość posiadania, sprzedania, zamienienia i na własny użytek

przekształcania tego pola. W tej sprawie wspomniany nabywca uiścił pamiętne. Działo się w dniu i roku jak wyżej.

Iudicium magnum bannitum celebratum est feria sexta post Trium Regum [8 I 1535] presentibus ibidem generoso domino Bartholomeo Bylinsky vicecapitano, Andrea Kurczich viceadvocato, Johanne Iasyenski, Stanisla Opyolka, Mathia frenatore, Andrea Czech, Marthino Krupa, Jacobo Sosnowski scabinis ac iuratis et Johanne Kasiplug anno Domini 1535.

**Sąd wielki gajony odbył się w piątek po [święcie] Trzech Króli wobec podstarościego urodzonego pana Bartłomieja Bieleńskiego, podwójciego Andrzeja Kurczycha, Jana Jasieńskiego, Stanisława Opiółki, Macieja ry-marza, Andrzeja Czecha, Marcina Krupy, Jakuba Sosnowskiego ławników i przysięgłych oraz Jana Kazipuga w roku Pańskim 1535.*

[s. 313]

|| 666. **Decretum iuris Andree Pyerdalka.** Coram eodem iudicio et iure et anno ut supra |-Domini-| ius decrevit Andree Pyerdalka evasioni iuris contra Martinum advocatum de Rschuchow, quia prefatus Andreas cum uxore sua |-pre-| terminos contra eundem actorem astitit primum et secundum et in secundo termino ob |-non-| absenciam prefati Martini et non comparicione termino decretum est ei perpetuum silencium prefato Marthino contra Andream in causa |-qua-| que inter eos vergebat |-prefato-| autem Andree pacem omnimodam ob paricionem et diligenciam suam, quam contra actorem facit eum ergo iure evasit. Super quod Andreas prefatus iuris arram dedit.

666. *Wyrok sądu dla Andrzeja Pierdalki. *W obecności tego sądu i w roku jak wyżej sąd uznał na rzecz Andrzeja Pierdalki odbicie przeciw soltysowi Marcinowi z Ruszkowa, że rzeczony Andrzej ze swoją żoną przeciw temu powodowi wystąpił po raz pierwszy i drugi, zaś w drugim terminie z racji nieobecności rzeczonego Marcina i niedotrzymania terminu, orzeczone zostało wieczyste milczenie Marcinowi przeciwko Andrzejowi w sprawie, która między nimi się toczyła. Andrzejowi zaś wieczysty pokój z powodu stawienia się przed sądem i własnych zabiegów, które przeciwko powodowi czynił. W tej sprawie rzeczony Andrzej uiścił pamiętne.*

Secunda iuris acta est feria sexta post festum Agnetis proxima [22 I 1535] coram vicecapitano, advocato et scabinis in primo iudicio et iure descriptis anno Domini 1535.

**Drugi sąd odbył się w piątek po święcie [św.] Agnieszki wobec podstarościego, wójta i ławników wymienionych w pierwszym sądzie w roku Pańskim 1535.*

Tercia iuris acta est feria sexta post Purificacionis [5 II 1535] coram ysdem ut supra.

**Trzeci sąd odbył się w piątek po [święcie] Oczyszczenia wobec tego samego grona, jak wyżej.*

Quarta iuris acta est feria sexta Quatuor Temporum ante Reminiscere coram ysdem ut supra.

**Czwarty sąd odbył się w piątek w Suche Dni przed niedzielą Suchą wobec tego samego grona, jak wyżej.*

667. Causa Gusskowa. Coram eodem iudicio constituta personaliter Dorothea Gusskowa, sana mente et corpore existens, non compulsa nec coacta, maturo consilio suo suorumque usa fassa est et recogn[ovit], quia domum suam penes portam Cracouiensem sitam vendidit [...] in perpetuum resignavit pro duabus mrc. monete et numeri P[oloni]calis Anne Gusskowa apud eam manenti. Quaquidem prefata Dorothea circa resignationem mrc. unam pro domo prefata [...] et reliquam mrc. ad rathas, primo mediam mrc. [...] Anna debet pro festo sancte Crucis Exaltacionis et alteram mrc. residuitatem pecunie pro nundinis quadragesimalibus [...] || in Kolo celebrantis. Prefataque Dorothea elocuta est et eliberavit sibi mansionem et victum in eadem domo sua usque ad mortem et eandem Anna obligat defensuram ab omnibus consanguineis suo grosso et impensis in quolibet iure. Iam ergo habebit Anna prefata eius domus tenendi, vendendi, commutandi et in suos usus convertendi cum suis successoribus. Super quod iuris memoriale dedit.

[s. 314]

667. *Sprawa Guzkowej. W obecności tego sądu stawiała się osobiście Dorota Guzkowa. Będąc zdrową na umyśle i ciele, nie przymuszona ani nie zniewolona, skorzystawszy z dojrzałej rady własnej i swoich bliskich oświadczyła i zeznała, że swój dom znajdujący się w pobliżu Bramy Krakowskiej sprzedała [...] wieczyście powzdala za 2 grzywny monety i liczby polskiej, przebywającej w nim Annie Guzkowej. Zaś owej Dorocie odnośnie tego powzdania 1 grzywnę za rzeczony dom [...] i pozostałą grzywnę, na raty, na pierwszą ½ grzywny [...] Anna ma na święto Podwyższenia Krzyża Świętego i resztę na jarmark wielkopostny [...] odbywający się w Kole. Ponadto, wspomniana Dorota oznajmiła, że uwolniła dla siebie mieszkanie w tym domu aż do śmierci. Poza tym, owa Anna zobowiązała się do obrony od [roszczeń] ze strony wszystkich krewnych, na własny koszt i własnymi środkami przed dowolnym sądem. Odtąd zatem będzie miała Anna prawo do tego domu dzierżenia, sprzedania, zamienienia i na własny użytek przekształcania a także dla jej spadkobierców. W tej sprawie uiściła pamiętne.

668. Causa Michaelis Scholtis. Coram eodem iudicio constitutus personaliter Paulus de Ossyck avunculus puerorum Jankowskich, videlicet Luce, Dorothee, Anne, sanus mente et corpore existens, non compulsus nec coactus,

neque seductus iuxta iuris formam, primo, secundo, tercio, quarto requisitus recognovit, quia fecit avunculus prefatorum puerorum propinquor eorum ex parte eorum resignationem unacum eis pueris et inperpetuum obligavit Michaeli Scholtiss domum puerorum in Blanki in postico Zlipan pro duabus mrc. et eam circa resolutionem fassus est accepisse tres fert. Residuum vero ad rathas, primo ad octavas Corporis Christi mediam sxg., secundo pro festo sancti Johannis dimidiam sxg. prefatus Michael reponere tenebitur. Iamque prefati emptores nempe pueri cum avunculo post totalem solucionem obligant se defendere prefatum Michaellem in quodlibet iure suo grosso et impensis ab aliis consanguineis. Prefatus vero Michael potens erit hanc domum tenere, possidere et in suos usus convertere. Super quod iuris arram dedit.

668. *Sprawa Michała Szultisa. *W obecności tego sądu stawił się osobiście Paweł z Osieka, wuj młodych Jankowskich, czyli Łukasza, Doroty, Anny, będąc zdrowym na umyśle i ciele, nie przymuszony ani nie zniewolony czy też zwiedziony, w sposób przewidziany przez prawo, po raz pierwszy, drugi, trzeci, czwarty zeznał, że wuj rzeczonych młodzieńców z ich części powzdaje razem z nimi Michałowi Szultisowi dom na Blankach na tyłach Złegopana za 2 grzywny i odnośnie do tego powzdania oświadcza, że otrzymał 3 wiardunki. Natomiast pozostałą część rzeczony Michał ma złożyć w ratach, najpierw ½ kopy na oktawę Bożego Ciała, następnie ½ kopy na święto św. Jana. Rzeczeni nabywcy po otrzymaniu całej zapłaty zobowiązują się bronić wspomnianego Michała przed każdym sądem na własny koszt i środkami od [roszczeń] wszystkich krewnych. Natomiast tenże Michał będzie mógł ów dom dzierżyć, posiadać i przekształcać na własny użytek. W tej sprawie uiścił pamiętne.*

Iudicium magnum bannitum celebratum est feria sexta post dominicam Conductus Pasche anno Domini 1535 [9 IV 1535] presente generoso domino Bartholomeo Bylinski vicecapitano Colensi et providis Andrea Kurczich viceadvocato et Johanne Yasyenski, Stanislaŏ Opyolka, Andrea Czech, Marthino Crupa aliisque scabinis in iudicio bannito residentibus supra priori iudicio descriptis.

**Sąd wielki gajony odbył się w piątek po pierwszej niedzieli po Zmartwychwstaniu roku Pańskiego 1535 wobec podstarościego urodzonego pana Bartłomieja Bieleńskiego kolskiego oraz roztropnych podwójciego Andrzeja Kurczycha i Jana Jasińskiego, Stanisława Opiolki, Andrzeja Czecha, Marcina Krupy i innych ławników zasiadających w sądzie gajonym, którzy zostali wyżej wymienieni.*

[s. 315]

|| 669. Pueri Dzyerawski pecuniam acceperunt. Coram eodem iudicio anno, die ut supra constitute personaliter due puellae Stanislai Dzyerawski,

altera Katherina, altera Barbara, pecuniam hereditatis sue patrimoniale et matrimoniale accipiunt de cista advocatiali, de qua pecunia viceadvocatatum protunc existentem et super expressum cum eius scabinos quitant pecuniam, in quam accipiunt duas sxg., Katherina unam, Barbara alteram, de qua pecunia prefatis viceadvocatatum cum scabinis, ut quitant, ita et liberos esse sentiunt. Nihilominus eosdem scabinos defendere et tueri sese obligant a consanguineis omnibus si qui essent, qui eos super hac re impedirent in iure omni tam seculari quam spirituali. Pro cuius pecunie acceptione petens Dzyerawski et Mathias Pilyak fideiusserunt. Insuper tertia sxg. huius pecunie accepit frater puellarum predictarum dictus Blasius, pro qua sxg. et pace scabinos fideiusserunt Mathias Pylyak et Gregorius [-Bas-] Balsam.

669. *Córki Dzierawskiego otrzymały pieniądze. *W obecności tego sądu w roku i dniu jak wyżej stawily się osobiście dwie córki Stanisława Dzierawskiego, Katarzyna i Barbara. Otrzymały swoje dziedzictwo po ojcu i matce ze szkatuły wójtowskiej, z których wówczas urzędujący podwójci i ławnicy wypłacili 2 kopy, Katarzynie jedną, a Barbarze drugą, ponadto z tych pieniędzy skwitowały wspomnianych podwójciego oraz ławników. Zobowiązały się również tych ławników bronić i chronić od [roszczeń] wszelkich możliwych krewnych, którzy mogliby w tej sprawie sprawiać im trudności w każdym sądzie, zarówno świeckim jak i kościelnym. Za otrzymanie tych pieniędzy poręczyli Dzierawski i Maciej Pylak. Wreszcie trzecią kopę tej kwoty otrzymał brat rzeczonych panien, zwany Błażem. Za tę kopę oraz pokój poręczyli ławnikom Maciej Pylak i Grzegorz Balsam.*

670. Venditio aree Byalvnyanska. Coram eodem iudicio die et anno ut supra constituti personaliter pueri olim Byalvnka, videlicet Barbara filia eius et Albertus nepos eius aream que pervenit super eos post mortem heredis obligant et vendunt Margarethe Poznoyka et eius legitimis successoribus pro media sxg. et 6 gr. Quequidem area sita est penes domum Poznoyka ex una et Andree Schudzepchla ex altera et iam circa acta totalem solutionem fecit. Quaquidem Margaretha Poznoyka prefati pueri defendere et tueri sese obligavit ab quibusvis consanguineis in iure utroque et seculari et spirituali. Iam ergo prefata Margaretha Poznoyka et eius legitimi successores habebunt potestatem huius aree edificandi, defendendi, vendendi, commutandi et in suos usus convertendi. Super quod iuris arram dedit.

670. *Sprzedaż parceli Białujańskiej. *W obecności tego sądu w dniu i roku jak wyżej stawily się osobiście dzieci zmarłej Białunki, czyli jej córka Barbara i Wojciech jej wnuk. Parcelę, która im przypadła po jej śmierci przekazują i sprzedają Małgorzacie Poznojce i jej prawowitym spadkobiercom za*

½ kopy i 6 groszy. Owa parcela położona jest obok domu Poznojki i Andrzeja Szudzipchły i już w tej sprawie całą zapłatę uiściła. Małgorzata Poznojka zobowiązała się bronić owych dzieci i ochraniać je od wszelkich [roszczeń] krewnych przed każdym sądem, czy to świeckim, czy kościelnym. Odtąd więc rzeczona Małgorzata Poznojka i jej prawowici spadkobiercy będą mieli możliwość zabudowania, bronięcia, sprzedania, zamienienia i na własny użytek przekształcania tej parceli. W tej sprawie uiściła pamiętne.

Iudicium secundum sive secunda iuris acta est feria quinta in wigilia Adalberti ysdem ut supra assidentibus anno Domini 1535 [22 IV 1535] sub generoso domino Bartholomeo Bylinski protunc vicecapitano.

**Drugi sąd odbył się w czwartek w wigilię [św.] Wojciecha roku Pańskiego 1535 wobec tego samego grona, pod przewodnictwem urodzonego pana Bartłomieja Bieleńskiego, wówczas podstarościego.*

[s. 316]

|| 671. Resignacio domus per Agnetem Bednarka Mathie Plebanek. Coram eodem iudicio anno Domini 1535 die ut supra constituta personaliter honesta Agnes Bednarka sana mente et corpore existens post mortem viri sui in omnibus bonis relicta matura deliberacione et consilio usa, non compulsa nec coacta, primo, secundo, tercio, quarto iuxta iuris formam requisita, publice fassa, quia domum suam post mortem viri olim sui, ex una penes Siodlarz, ex altera penes Kolyada, vendidit et in perpetuum resignavit pro undecym mrc. monete Polonialis provido Mathie Plyebanek et iam circa resignacionem fatetur prefata Agnes accepisse et levasse quinque mrc. Reliquum autem pecunie, videlicet sex mrc. ad rathas infrascriptas, prima ab hinc per annum duas mrc., secunda per duos annos duas mrc., tertia post tres annos reliquas duas mrc. prefatus Mathias tenebitur solvere. Insuper prefata Agnes eundem Mathiam obligat et inscribit se defendere suo grosso in omni iure ab omnibus affinibus et consanguineis, si que fuerint. Iam ergo prefatus emptor habebit potestatem eius domus vendendi, commutandi et pacifice possidendi. Super quod iuris arram dedit.

671. *Powzdanie domu przez Agnieszkę Bednarkę Maciejowi Plebankowi. *W obecności tego sądu w roku Pańskim 1535 w dniu jak wyżej stawiała się osobiście uczciwa Agnieszka Bednarka, będąc zdrową na umyśle i ciele, która wraz ze śmiercią swojego męża została pozostawiona we wszystkich swoich dobrach, po dogłębnym namyśle i po zasięgnięciu rady, nie przymuszona ani zniewolona, zapytana po raz pierwszy, drugi, trzeci, czwarty w sposób przewidziany przez prawo, publicznie oświadczyła, że swój dom po śmierci męża, znajdujący się obok Siodlarza i Kołędzy sprzedała i wiecześnie powzdała za 11 grzywien monety polskiej roztropnemu Maciejowi Plebankowi.*

W kwestii tego powzdanania wspomniana Agnieszka oświadcza, że już otrzymała 5 grzywien. Pozostałą zaś część tej kwoty, to znaczy 6 grzywien w określonych ratach: pierwszą od teraz w ciągu roku 2 grzywiny, drugą 2 grzywiny za dwa lata, trzecią 2 pozostałe grzywiny po trzech latach rzeczony Maciej ma zapłacić. Wyżej wspomniana Agnieszka zobowiązuje się, że będzie bronić na własny koszt owego Macieja w każdym sądzie od wszystkich [roszczeń] bliskich i krewnych, jakie mogłyby się pojawić. Stąd rzeczony nabywca będzie miał możliwość sprzedawania, zamienienia i spokojnego posiadania tego domu. W tej sprawie uścił pamiętne.

Tercia iuris acta est feria sexta in vigilia Stanislai [7 V 1535] coram generoso Bartholomeo Bylinski vicecapitaneo et advocato, scabinis ut supra.

**Trzeci sąd odbył się w piątek w wigilię [św.] Stanisława wobec podstarościego urodzonego Bartłomieja Bieleńskiego i wójta, a także ławników jak wyżej.*

672. Obligacio domus Alberto Rosga. Coram eodem iudicio anno Domini 1535 feria sexta in vigilia Stanislai [7 V 1535] constituti personaliter Egidius, Michael, Stanislaus fratres [ger]mani cum Dorothea sorore sua de Wręcza, sani mente et corpore, maturo [deli]beracione et consilio sano usu et in bonis post mortem paren[tium] suorum relictis, non compulsi nec coacti, primo, secundo, tercio, et quarto inter[rogati], publice fassi sunt, quia domum suam penes Dąbski suto[rem] ex una et Jacobum mercatorem ex altera vendiderunt et prope resignaverunt pro tredecem fert. pecuniarum Alberto Rosga et eius legitimis successoribus, ita late et longe, [...] antiquitus est limitata et ab eis habita in omni iure [...] antiquitus super hanc domum. Et iam fatentur || prefati venditores plenarie sibi solutum esse per prefatum Albertum Rosga eundemque emitorem prefati venditores unanimi voce et concordi voluntate obligaverunt se defensuros ab omnibus aliis propinquis et consanguineis in omni iure, tam spiritali quam seculari. Iam ergo prefatus emptor Albertus Rosga habebit potestatem eius domus levandi, possidendi et in suos usus liberiores convertendi. Super quod iuris |iuris| memoriale dedit.

[s. 317]

Georgius Lichwa et Albertus Mącipwio ex parte Egidii et Michaeli fratrum de Wręcza fideiusserunt pro pace et quiete Alberto Rosga pro quo apud eos emit domum, fideiusserunt pro alio fratre Stanislao et Dorothea sorore absente a iure protunc dum obligacio fuit.

672. *Zapis domu Wojciechowi Rózdze. *W obecności tego sądu, w piątek w wigilię [św.] Stanisława roku Pańskiego 1535 stawili się osobiście rodzeni bracia Idzi, Michał, Stanisław razem z siostrą Dorotą z Wrzącej, zdrowi na*

*umyśle i ciele, po głębokim namyśle i skorzystawszy z rozsądnej rady i pozo-
stawieni w swoich dobrach, nie przymuszeni ani zniewoleni, zapytani po raz
pierwszy, drugi, trzeci i czwarty publicznie oświadczyli, że swój dom obok
szewca Dąbskiego z jednej, a kupca Jakuba z drugiej sprzedali i powzdali za
13 wiardunków Wojciechowi Rózdze i jego prawowitym spadkobiercom, tak
wszerz i wzdłuż [...] pierwotnie został wytyczony i przez nich posiadany z peł-
nym prawem [...] wobec tego domu. Wspomniani sprzedawcy oznajmili, że już
dostali pełną zapłatę od owego Wojciecha Rózgi. Rzeczeni sprzedawcy zgod-
nym głosem i jednomyślnie zobowiązali się do bronięcia nowego nabywcy od
[roszczeń] wszystkich ich bliskich oraz krewnych w każdym sądzie, zarówno
kościelnym jak i świeckim. Zatem od tej pory wspomniany nabywca Wojciech
Rózga będzie miał możliwość tego domu otrzymania, posiadania i dowolnego
przekształcania na własny użytek. W tej sprawie uiścił pamiętne.*

*Grzegorz Litwa i Wojciech Mącipiwo ze strony braci Idziego i Michała
z Wrzącej poręczyli w sprawie pokoju i za Wojciecha Rózgę, który kupił od
nich dom, zaświadczyli również za innego brata Stanisława i nieobecną sio-
strę Dorotę.*

673. Obligacio domus Suchewski. Coram eodem iudicio, anno, die ut su-
pra constitutus personaliter Caspar Suchewski unacum consorte sua legitima
Anna, sani mente et corpore existentes et matura deliberacione bonoque con-
silio suo suorumque usi, non compulsi neque coacti, et iuxta iuris formam pri-
mo, secundo, tercio et quarto interrogati publice recognoverunt coram iudicio,
quia domum suam propriam penes Johannem Kaziplug ex una et Johannem
Wnuk ex altera sitam vendiderunt et in perpetuum resignaverunt pro tredecim
mrc. monete et numeri Polonialis Stanislao de Boguschina <Voda> |-Volya-
et eius legitimis successoribus cum omni iure et dominio, tam late et longe,
sicut solus tenuit et habuit, et sicut |-ane-| antiquitus est limitata. Iamque circa
acta fatentur prefati vendicionis data eis esse septem mrc. pecuniarum. Reli-
quum vero videlicet 6 mrc. ad rathas infrascriptas, pro prima ratha pro festo
sancti Michaelis ad |-secundum-| primum ius tenentur dare tres mrc. et reliquas
tres |-ab-| a prima ratha per annum eciam ad primus ius post festum sancti
Michaeli. Quasi sex mrc. ad rathas descriptas dabit [...] tenebitur Antonio
Czosnek apud quem Suschewski eandem domum emit. Item prefati Casparis
Suschewsky cum uxore obli[...] sese presenti scripto prefatum Stanislauum et
eius successo[ribus] defendere suo iure et suis impensis ab quibusvis propin-
quis, consanguineis se aliquod eum impedire conati fuerint. Iam ergo prefatus
Stanislaus habebit potestatem eius domus possidendi, vendendi, commutandi
et in suos usus libere convertendi. Sic quod iuris arram dedit.

673. *Zapis domu Suszewskiego. *W obecności tego sądu, w roku i dniu jak wyżej stawił się osobiście Kacper Suszewski razem ze swoją prawowitą żoną Anną, będąc zdrowymi na umyśle i ciele, po dogłębnym namyśle oraz zasięgnięwszy dobrej rady własnej oraz swoich bliskich, nie przymuszeni ani nie zniewoleni i w sposób przewidziany przez prawo zapytani po raz pierwszy, drugi i trzeci oraz czwarty publicznie zeznali w obecności sądu, że swój własny dom [znajdujący się] obok Jana Kazipluga i Jana Wnuka sprzedali i wieczyście powzdali za 13 grzywien monety i liczby polskiej Stanisławowi z Boguszynej Wody i jego prawowitym spadkobiercom z pełnym prawem i władztwem, tak wszerek i wzdłuż, jak sam posiadał i miał, zgodnie z tym, jak pierwotnie został wytyczony. W tej sprawie oznajmijają, że już otrzymali 7 grzywien. Pozostałą część natomiast, czyli 6 grzywien w wyznaczonych ratach kupujący zobowiązał się wypłacić: pierwszą ratę na święto św. Michała na pierwszy sąd ma dać 3 grzywny i pozostałe 3 na pierwszy sąd po święcie św. Michała w kolejnym roku. Te 6 grzywien na wyznaczone raty da [...] Antoniemu Czosnkowi, od którego Suszewski kupił ten dom. Następnie wspomniani Kacper Suszewski z żoną zobow[...] się rzeczzonego Stanisława i jego spadkobierców bronić własnymi środkami od wszelkich [roszczeń] bliskich, krewnych gdyby w jakikolwiek sposób usiłowali mu przeszkadzać. Odtąd rzeczony Stanisław będzie miał możliwość tego domu posiadania, sprzedawania, zamienienia i dowolnego przekształcania na własny użytek. W tej sprawie uścił pamiętne.*

|| **674. Reformatio bonorum per Nicolaum Goszczinski de Blissna Vyess Apolonie uxori sue legitime.** *Coram prefato iudicio anno Domini 1535 feria sexta in vigilia Stanislai [7 V 1535] constitutus personaliter nobilis Nicolaus Goszczinsky sanus mente et corpore maturaque deliberacione habita et amore uxoris sue Apolonie ex vinculo matrimoniali ductus iuxta iuris formam primo, secundo, tercio et quarto requisitus et interrogatus, non compulsus nec coactus, coram iudicio recognovit, quia dimidiam partem omnium bonorum suorum, que nunc habet et in posterum habiturus, videlicet agri unius lanei, pulvloki, et dimidium orti a via ad Ysbicza usque ad Dibikoth tendentis, agri vero penes Paskuda ex una et Dibikoth tendentis, et in summa omnium bonorum suorum dimidium, mobilium tam immobilium, siccorum et madidarum, peccorum, pecudum, quorum et aliorum quibuscumque nominibus vocent, uxori sue legitime Apolonie reformat et resignat. Ita tamen uxori sue resignat insimul dimidiam omnium bonorum, ut eo dimidio uxor utatur usque ad mortem suam, post mortem vero idem dimidium eius Nicolai amicis reddet. Super quod uxor eius prefata iuris arram dedit. Econtra eadem prefata uxor*

[s. 318]

Apolonia eiusdem Nicolai modo predicto omniam suam medietatam eidem marito suo Nicolao reformat et resignat ad fruicionem et possessionem eciam dimidii bonorum suorum omnium mobilium et immobilium, que nunc haberet et in posterum habitura est. Ita tamen, quod eodem medio promittit ei frui et uti usque ad mortem viri sui, post mortem vero super propinquos et consanguineos idem dimidium condescendere facit. Super quod iuris memoriale prefatus Nicolaus dedit.

674. *Zapis dóbr przez Mikołaja Goszczyńskiego ze wsi Blizna dla Apolonii, jego prawowitej żony. *W obecności wspomnianego sądu roku Pańskiego 1535 w piątek w wigilię [św.] Stanisława stawił się osobiście szlachetny Mikołaj Goszczyński zdrowy na umyśle i ciele po dogłębnym namyśle i przywiedziony przez miłość do swojej żony Apolonii na mocy więzi małżeńskiej, w sposób przewidziany przez prawo po raz pierwszy, drugi, trzeci i czwarty wezwany i przesłuchiwany, nie przymuszony ani nie zniewolony, w obecności sądu zeznał, że połowę wszystkich dóbr, które obecnie posiada i w przyszłości otrzyma, czyli 1 łan pola, „pół włóki”, a także pół ogrodu ciągnącego się od drogi do Izbicy aż do Dybikota, oraz pole obok Paskudy i Dybikota, a także połowę ze wszystkich swoich dóbr ruchomych i nieruchomych, ziemi i wody, świń, bydła i różnych innych, jakkolwiek by je nazwać, swojej prawowitej żonie Apolonii oprawia i powzdaje. Tym samym swojej żonie powzdaje połowę wszystkich dóbr, aby w tej połowie żona utrzymała je aż do swej śmierci, zaś po śmierci ten Mikołaj połowę odda przyjaciółom. W tej sprawie jego żona uiściła sądowi pamiętne. Podobnie rzeczona żona owego Mikołaja w opisany sposób całą swoją połowę temu swojemu mężowi Mikołajowi oprawia i powzdaje by ją dzierżył i korzystał również z połowy wszystkich swoich dóbr ruchomych i nieruchomych, które obecnie posiada i w przyszłości będzie posiadać. I którą to połowę może użytkować i korzystać z niej aż do śmierci swojego męża, po śmierci zaś zapisuje połowę bliskim i krewnym. Mikołaj zapłacił za to sądowi pamiętne.*

675. Accepicio pecunie Jakubkowskye. Coram eodem iudicio, anno, die ut supra Baltazar filius olim Jacobi Czirpistradz accepit pecuniam suam post mortem patris sui relictam de cista advocaciali septem fert. [-et [...]] prima ratha pro [-domo-] <patrimonio> positos et alio septem fert. pro secunda ratha positis et primis septem fert. fideiussit Stanislaus Organista patruus, oyczim, eius et aliis autem septem fert. secundo rathe fideiussit Johannes Jablonski unacum Stanislaio Organista pro pace et quiete advocato cum scabinis.

675. *Otrzymanie pieniędzy Jakubowych. *W obecności tego sądu w roku i dniu jak wyżej Baltazar syn zmarłego Jakuba Cierpistradzy ze szkatuły*

wójtowskiej otrzymał swoje pieniądze pozostawione mu po śmierci ojca, to jest 7 wiardunków w pierwszej racie za ojcowiznę i inne 7 wiardunków złożone jako drugą ratę. Za pierwsze 7 poręczył jego ojczym Stanisław, a za 7 innych wiardunków w drugiej racie poręczył Jan Jabłoński razem ze Stanisławem Organistą za pokój i zgodę wójtowi i ławnikom.

Quarta iuris acta est feria sexta post Penteco[s]ten [21 V 1535] assidente iuri generoso domino Bartholomeo || Bilinski et providis Andrea Kurczich advocato et scabinis Johanne Jasienski, Johanne Opiolka etc. ut supra 1535.

[s. 319]

**Czwarty sąd odbył się w piątek po Pięćdziesiątnicy wobec urodzonego pana Bartłomieja Bieleńskiego i roztropnych Andrzeja Kurczycha wójta i ławników Jana Jasińskiego, Jana Opiolki itd. jak wyżej 1535.*

676. Vendicio domus Johannis Baran. Coram eodem iudicio, anno, die ut supra constitutus personaliter providus Baran, sanus mente et corpore, non compulsus nec coactus, sed matura deliberacione et sano consilio usus iuxta iuris formam, primo, secundo, tercio et quarto interrogatus publice recognovit, quia domum suam penes aream Zolkowskye et penes braseale, *myelczuch*, Bernardi sitam, tam late et longe, ut antiquitus est limitata, vendidit et in perpetuum resignavit pro tribus mrc. cum media Jacobo Judeo et eius legitimis successoribus et iam integram solutionem sibi facta fatetur venditor a prefato Judeo. Quemquidem prefatum Judeum venditor prefatus obligat et inscribit se defensurum a quibusvis amicis et consanguineis, si aliquis fuerint, suo grosso et impensis in omni iure, tam seculari quam spirituali. Iam ergo prefatus Judeus emptor habebit potestatem eius domus tenendi, possidendi, vendendi, commutandi et in suos usus uberiores convertendi. Super quod iuris arram solvit.

676. *Sprzedaż domu Jana Barana. *W obecności tego sądu, w roku i dniu jak wyżej stawił się osobiście roztropny Baran, zdrowy na umyśle i ciele, nie przymuszony ani nie zniewolony, ale po dogłębnym namyśle, w sposób przewidziany przez prawo, po raz pierwszy, drugi, trzeci i czwarty przesłuchiwany publicznie zeznał, że swój dom znajdujący się obok parceli zwanej Żółkowskie, a także obok słodowni, „myelczucha”, Bernarda, tak wszczep i wzdłuż, jak pierwotnie został wytyczony, sprzedał i wieczyście powzdaje za 3,5 grzywny Jakubowi Żydowi i jego prawowitym spadkobiercom. Sprzedawca zaś oświadcza, że już pełną zapłatę otrzymał od rzeczzonego Jakuba. Rzeczony Jan zobowiązuje się do obrony owego Jakuba od wszystkich [roszczeń] przyjaciół i krewnych, jeśli takowe się pojawią, na własny koszt i własnymi środkami przed każdym sądem, zarówno świeckim jak i kościelnym.*

Odtąd zatem rzeczony nabywca będzie miał prawo do tego domu dzierżenia, posiadania, sprzedawania, zamienienia i przekształcania na własny użytek. Względem tego uiścił pamiętne.

677. Causa Johannis Stracziplug cum sorore Martha. Anno die ut supra constituta personaliter Martha Sosnowska soror Johannis Starczyplug resignat et inscribit omnem sortem |-patri-| paternam et maternam suam domus et duorum ortorum Johanni Starczyplug fratri suo germano obligatque se et abrenunciat ab omni sorte patris et matris unacum legitimis successoribus quecumque esset penes Johanne Stracziplug. Causa cuius Johannes Kaziplug reformatos et sortis sororis sue |-dedit-| obligat se soluturum quatuor mrc. et [...] circa acta mediam alteram mrc. ponit sorori sue Marthe Johannes prefatus, reliquum vero pecunie obligat se soluturum singulis |-annis per sxg.-| ab hinc usque ad totalem solu[cionem]. |-in-| Super quod Martha soror iuris arram dedit. Item idem Johannes Kaziplug sorori sue Marthe obligat et in[scribit] ratione sortis eius paterne et materne ortum in posterita[...] advocialium [s] pratorum et penes viam eundo ad arcem [...] ortum antea pater ei dederat eundem ei Martha et legitimis successoribus inscribit et obligat. Johannes Ka[...]. Johannes Kazypluk sorori sue Marthe Sosnowska omnimodam [...] [p]rout superius acta continent in iudicio bannito sabbato post Pentecosten 153[...].

677. *Sprawa Jana Straciplugi z siostrą Martą. *W roku i dniu jak wyżej stawiała się osobiście Marta Sosnowska, siostra Jana Straciplugi. Powzdaje ona i zapisuje całe dziedzictwo po swoim ojcu i matce dom oraz ogrody swojemu rodzonemu bratu Janowi Straciplugowi oraz razem ze swymi prawowitymi spadkobiercami zobowiązuje się i zrzeka całości dziedzictwa po ojcu i matce. W tej sprawie Jan Straciplug zobowiązuje się do zapłaty 4 grzywien i [...] 1,5 grzywny złożył swojej siostrze Marcie. Rzeczony Jan zobowiązuje się do zapłaty pozostałej części w poszczególnych latach, licząc od teraz aż do pełnej kwoty. Siostra Marta uiściła pamiętne. Następnie ten sam Jan Straciplug swojej siostrze Marcie zobowiązuje i zapisuje część spadku po ojcu i matce, ogród w pobliżu łąk wójtowskich i obok drogi prowadzącej do zamku [...] ojciec wcześniej dał mu ogród a on tej Marcie i jej prawowitym spadkobiercom zapisuje i zobowiązuje. Jan Straciplug swojej siostrze Marcie Sosnowskiej wszelką [...] zgodnie z tym co zawierają powyższe zapisy na sądzie gajonym w sobotę po Zesłaniu Ducha Świętego 153[...].*

[s. 320]

|| **678. Vendicio domus per Thomam Lissek Jacobo Squerczirs.** Anno die ut supra constitutus personaliter Thomas Lissek cum coniuge sua legitima Agnete, sanus mente et corpore, non compulsus nec coactus, sed matura

deliberacione sanoque consilio suo suorumque usus iuxta formam iuris primo, secundo, tercio et quarto requisitus publice coram iudicio fassus est, quia domum suam |-vendidit-| penes Bąmbol Marcum ex una et penes Zawschelikolowa Annam ex altera parte sitam vendidit et in perpetuum resignavit pro sedecim mrc. Jacobo Squercis et eius legitimis successoribus, tam late et |-late-| longe, sicut antiquitus est limitata, cum omni iure et dominio, sicut solus tenuit et habuit. Iam prefatus venditor fatetur sibi plenarie solutum esse ab emptore suo. Quemquidam Jacobum et eius legitimos successores obligat se defensurum a quibusvis amicis et consanguineis eciam pueris suis suo grosso et suis impensis in omni iure, tam seculari quam spirituali. Prefatus Thomas Lissek cum uxore sua legitima iam ergo Jacobus et sui successores habebit potestatem eius domus tenendi, possidendi, vendendi, commutandi et in suos usus beneplacitos convertendi. Super quod iuris arram dedit.

678. *Sprzedaż domu przez Tomasza Liska Jakubowi Skwierczychowi. *W roku i dniu jak wyżej stawił się osobiście Tomasz Lisek ze swoją prawniwiłą żoną Agnieszką, zdrowy na umyśle i ciele, nie przymuszony ani zniewolony, ale po dogłębnym namyśle oraz po zasięgnięciu roztropnej rady własnej oraz swoich bliskich w sposób przewidziany przez prawo po raz pierwszy, drugi, trzeci i czwarty zapytany publicznie w obecności sądu oświadczył, że swój dom znajdujący się obok Marka Bąmbola i Anny Zawszlikolowej sprzedał i wieczyście powzdaje za 16 grzywien Jakubowi Skwierczychowi i jego prawowitym spadkobiercom, tak wszecz i wzdłuż, zgodnie z tym, jak pierwotnie został wytyczony, z pełnym prawem i władztwem, tak jak sam dzierżył i posiadał. Wspomniany sprzedawca już oświadczył, że otrzymał pełną zapłatę od swojego nabywcy. Zobowiązał się również do obrony owego Jakuba i jego prawowitych spadkobierców od wszelkich [roszczeń] przyjaciół i krewnych, jak również własnych synów, na swój koszt i swymi środkami przed każdym sądem, zarówno świeckim, jak i kościelnym. Wspomniany Tomasz Lisek wraz z prawniwiłą żoną. Zatem Jakub, tak samo jak jego spadkobiercy będzie odtąd miał prawo tego domu dzierżenia, posiadania, sprzedawania, zamienienia i na własny użytek przekształcania. Względem tego uścił pamiętne.*

679. Donacio horti Andree Schudzipchla. Coram eodem iudicio, anno, die ut supra constituta personaliter honesta Heduigis Początkowa, sana mente et corpore et matura deliberacione habita atque ex amore genitrici sui et filie Heduigis donat et dat eidem genero nomine dotis hortum realiter et cum effectu, ita ut antiquitus est limitatus, inter ortos, ex una mansionariorum ex altera penes [...]. Heduigis autem filia eius cum genero abdicat se [...] et abrenunciat ab omni sorte materna et paterna [...] hac donacione horti, sed

omnem sortem suam condescendit aliis [...]piarum. Iam ergo prefatus Andreas habebit potestatem eius [-domus-] tenendi, commutandi, alienandi et in suos usus uberiores [conver]tendi. Super quod iuris arram dedit.

679. *Nadanie ogrodu Andrzejowi Szudzipchle. *W obecności tego sądu, w roku i dniu jak wyżej stawiała się osobiście uczciwa Jadwiga Początkowa, zdrowa na umyśle i ciele i po dogłębnym namyśle, jak również powodowana miłością rodzicielską do córki Jadwigi ofiarowuje zięciowi, odnotowanemu z imienia, ogród i skutecznie tak, jak pierwotnie został wytyczony, [znajdujący się] między ogrodami mansjonarzy z jednej strony obok [...]. Jadwiga jego córka z zięciem domawia się [...] i zrzeka się całego spadku po matce i ojcu [...] to przekazanie ogrodu, ale pełny spadek przekazała innym [...]. Więc odtąd wspomniany Andrzej będzie miał prawo do tego domu dzierżenia, zamienienia, alienowania i przekształcania na własny użytek. Względem tego uiścił pamiętne.*

680. Vendicio eiusdem horti Mathie Jarząbek. Coram eodem iudicio, anno, die ut supra constitutus personaliter Andre[as] Schudzepchla, sanus mente et corpore et bona deliberacione [...]que consilio habito primo, secundo, tercio, quarto iuxta formam interrogatus publice fassus est, quia hortum sibi superius [...] et donatum inter hortos ex ac una mansionariorum [...] || et ex altera Richlowpadl, ita late et longe, iuxta antiquam limitacionem situm vendidit et perpetue resignavit pro quinque mrc. cum media. Quamquidem vendidit Mathie Jarząbek et eius legitimis successoribus et iam prefatus venditor fatetur sibi plenarie solutum esse a prefato Mathia Jarząbek. Quemquidem Mathiam prefatus Andreas obligat et spondet se defensurum suis impensis suo grosso in omni iure, tam seculari, quam spirituali, ab omnibus consanguineis et propinquis, si que fuerint, eius horti. Iam ergo prefatus emptor habebit potestatem eius horti possidendi, dandi, commutandi, vendendi et in suos usus beneplacitos convertendi. Super quod iuris arram dedit.

[s. 321]

680. *Sprzedaż ogrodu Maciejowi Jarząbkowi. *W obecności tego sądu w roku i dniu jak wyżej stawiał się osobiście Andrzej Szudzipchla zdrowy na umyśle i ciele i po dogłębnym namyśle [...] skorzystawszy z rady w przewidziany sposób zapytany po raz pierwszy, drugi, trzeci i czwarty publicznie oświadczył, że ogród jemu uprzednio [...] i podarowany między ogrodami mansjonarzy [...] i z drugiej Rychłowpadla, tak wszerek i wzdłuż, z dawna tak wytyczony, sprzedał i wieczyście powzdał za 5,5 grzywny Maciejowi Jarząbkowi i jego prawowitym spadkobiercom. Wspomniany sprzedawca oświadcza, że już otrzymał pełną zapłatę od rzeczonoego Macieja. Wzmiankowany Andrzej zobowiązuje się i obiecuje obronę owego Macieja własnymi środkami i na*

własny koszt przed każdym sądem, zarówno świeckim, jak i kościelnym, od wszelkich [roszczeń] krewnych i bliskich, gdyby kiedyś pojawili się przed tym sądem. Odtąd zatem rzeczony nabywca będzie miał prawo do tego ogrodu posiadania, przekazania, zamienienia, sprzedawania i na własny użytek przekształcania. Względem tego uścił pamiętne.

681. Vendicio domus Andree Schudzipchla. Coram eodem iudicio, anno, die ut supra constitutus personaliter Mathias Jarząbek sanus mente et corpore maturo consilio suo suorumque usus coramque iudicio primo, secundo, tercio, quarto interrogatus iuxta iuris formam fassus est et recognovit publice, quia domum suam penes aream Byalunynskye ex una et penes Leschich ex altera sitam vendidit pro 12 mrc. et in perpetuum resignavit Andree Schudzipchla et eius legitimis successoribus, ita late et longe, sicut antiquitus est limitata et emensurata et iam fatetur sibi plenarie solutum esse ab Andrea prefato. Preterea eundem Andream obligat et spondet se defensurum ab omnibus consanguineis in omni iure, tam seculari quam spirituali, suo grosso et suis impen-sis. Iam ergo prefatus emptor habebit potestatem eius domus vendendi, commutandi et in suos usus liberiores convertendi. Super quod iuris arram dedit.

681. *Sprzedaż domu Andrzeja Szudzipchły. *W obecności tego sądu, w roku i dniu jak wyżej, stawił się osobiście Maciej Jarząbek zdrowy na umyśle i ciele, po głębokim namyśle, korzystając z rady własnej oraz bliskich, w obecności tego sądu przesłuchany po raz pierwszy, drugi, trzeci, czwarty w sposób przewidziany przez prawo oświadczył oraz zeznał publicznie, że swój dom znajdujący się obok parceli [zwanej] Białuńskie z jednej, a Łysycha z drugiej sprzedał za 12 grzywien i wieczyście powzdaje Andrzejowi Schudzipchle, a także jego prawowitym spadkobiercom, tak wszecz i wzdłuż, zgodnie z tym jak pierwotnie został wytyczony oraz wyznaczony i oświadcza, że otrzymał już pełną zapłatę od wzmiankowanego Andrzeja. Ponadto zobowiązuje się do obrony i chronienia Andrzeja od [roszczeń] wszystkich krewnych przed każdym sądem, zarówno świeckim jak i kościelnym, na własny koszt i własnymi środkami. Odtąd zatem wspomniany nabywca będzie miał możliwość tego domu sprzedawania, zamienienia i przekształcania na własny użytek. Względem tego uścił pamiętne.*

682. Vendicio eiusdem domus Mathie Vyeprzek. Coram eodem iudicio, anno, die ut supra constitutus personaliter Andreas Schudzipchla, sanus mente et corpore et matura deliberacione consilioque usus suo suorum iuxta iuris formam primo, secundo, tercio et quarto requisitus [-iuxta in-] fassus est et recognovit publice, quia dom[um] suam penes aream Byalunynskye ex una et Leschich ex a[ltera] sitam vendidit pro novem mrc. et

in perpetuum resignavit Ma[thie] Vyeprzek et eius legitimis successoribus, tam longe et late, sicut antiquitus est emensurata, et iam fatetur sibi plenarie solutum e[sse] a prefato Mathia. Quemquidem Mathiam inscribit et obligat se [de]fensurum suis impensis et omni iure tam seculari quam spirituali ab [omni]bus consanguineis et propinquis [-super quo iuri-] prefatus [...] emptor habebit potestatem eiusdem domus vendendi, commutandi [...] et in suos usus liberiores convertendi. Super quod iuris ar[am] dedit.

682. *Sprzedaż tego domu Maciejowi Wieprzkowi. *W obecności tego sądu w roku i dniu jak wyżej stawil się osobiście Andrzej Szudzipchła, zdrowy na umyśle i ciele, po dogłębnym przemyśleniu, skorzystawszy z rady własnej oraz bliskich, w sposób przewidziany przez prawo zapytany po raz pierwszy, drugi, trzeci oraz czwarty oświadczył i zeznał publicznie, że swój dom znajdujący się obok parceli [zwanej] Białuńskie oraz Łysycha sprzedał za 9 grzywien i wieczyście powzdał Maciejowi Wieprzkowi i jego prawowitym spadkobiercom, tak wzdłuż i wszerz, zgodnie z tym jak pierwotnie został wytyczony, i już oświadcza, że otrzymał pełną zapłatę od owego Macieja. Zobowiązuje się przy tym do tego, że będzie bronił owego Macieja własnymi środkami przed każdym sądem zarówno świeckim, jak i kościelnym, od wszelkich [roszczeń] krewnych i bliskich. Wspomniany [...] nabywca będzie miał zatem możliwość tego domu sprzedawania, zamienienia [...] i na własny użytek przekształcania. Względem tego uiścił pamiętne.*

[s. 322]

|| **683. Vendicio domus Johanni Kosska per Johannem Rudnik.** Anno, die ut supra coram eodem iudicio constitutus personaliter Johannes Rudnik cum filio suo Johanne, sanus mente et corpore maturaque deliberacione et sano consilio habito suo suorumque et iuxta ritum iuris primo, secundo, tercio et quarto requisitus publice recognovit, quia domum suam penes Sthopka ex una et penes Myslyonek ex altera partibus sitam vendidit pro undecim mrc. cum media [-et perpe-] et perpetue resignavit Johanni Kosska et suis legitimis successoribus, ita late et longe, sicut antiquitus est limitata, et iam fatetur levasse et accepisse quinque mrc. Reliquum vero pecunie obligat se soluturum [-per annum-] ad rathas, prima ratha duas mrc. pro prima iuris post Pentecosten per annum, altera ratha pro prima iuris post Pentecosten per alterum annum duas mrc. Tercia ratha per alterum et tercium annum duas sxg. Reliquum pecunie usque ad totalem solucionem tenebitur solvere pro prima iuris post Pentecosten. Quemquidem prefatus emptor Johannes [-obli-] prefatum venditorem Rudnik obligat et inscribit se [-soluturum-] fovere ad mortem in eadem domo, tam amicabilem tam favorabilem, sicut patrem suum, et sic daret prefatus autem venditor condescendit ei et dat omnia supellectilia domus

quibuscumque nominibus dicentur preter unum scrinium et lecti sponda et mensa. Iam ergo prefatus venditor obligat se defensurum emptorem eundem Johannem ab omnibus consanguineis suis et propinquis, si que fuerint, suo grosso in omni iure, tam spiritali tam secuari. Quiquidem Johannes emptor habebit potestatem huius domus vendendi, commutandi, alienandi et in suos usus liberiores convertendi. Super quod iuris dedit arram.

683. *Sprzedaż domu Janowi Koszce przez Jana Rudnika. *W roku i dniu jak wyżej w obecności tego sądu stawił się osobiście Jan Rudnik ze swoim synem Janem, zdrowy na umyśle i ciele a także po dogłębnym przemyśleniu i po zasięgnięciu roztropnej rady własnej oraz bliskich, zgodnie ze wymogami prawa zapytany po raz pierwszy, drugi, trzeci i czwarty, publicznie zeznał, że swój dom znajdujący się obok Stopki z jednej oraz Myślonka z drugiej sprzedał za 11,5 grzywny oraz wieczyście powzdał Janowi Koszce i jego prawowitym spadkobiercom, tak wszersch i wzdłuż, zgodnie z tym jak pierwotnie został wyznaczony. Oświadczył ponadto, że dostał i otrzymał 5 grzywien, pozostałą część pieniędzy zobowiązuje się spłacić w corocznych ratach, pierwszą ratę 2 grzywien na pierwszy sąd po Zesłaniu Ducha Świętego za rok, drugą ratę na pierwszy sąd po Zesłaniu Ducha Świętego w drugim roku 2 grzywny, trzecią ratę za kolejny i trzeci rok 2 kopy. Pozostałą część kwoty aż całą zapłatę ma uiścić na pierwszy sąd po Zesłaniu Ducha Świętego. Wspomniany nabywca Jan owego sprzedawcę Rudnika zobowiązuje się i obiecuje darzyć wielkim szacunkiem do śmierci w tym domu, oraz przyjaznym i życzliwym niczym jego własny ojciec i w ten sposób daruje rzeczony sprzedawca, ustępując mu i dając wszystkie sprzęty domowe, jakkolwiek by się nie nazywały, poza jedną szafą, nakryciem łóżka i stołem. Odtąd zatem rzeczony sprzedawca zobowiązuje się do obrony owego nabywcy, Jana, od [roszczeń] wszystkich swoich krewnych i bliskich, jacy mogliby się pojawić, na własny koszt przed każdym sądem, zarówno kościelnym, jak i świeckim. Ów nabywca Jan będzie miał prawo do tego domu sprzedawania, zamienienia oraz przekształcania na własny użytek. Względem tego zapłacił pamiętne.*

684. Resignacio domus Jacobo Schumski. Anno, die ut supra coram eodem iudicio constitutus personaliter Johannes Jablonski, sanus mente et corpore, non compulsus nec coactus, sed matura deliberacione et consilio suo suorumque usus iuxta ritum iuris primo, secundo, tercio et quarto requisitus publice fassus est, quia domum suam in Circulo Colensi penes Sthephanum ex una et penes Kozubyecz ex altera partibus sitam [ve]ndidit pro quatuordecem mrc. et in perpetuum resignavit Jacobo Schumsky genero Sczissnich et eius legitimis successoribus et iam circa acta fatetur accepisse decem

[-monet-] mrc. Reliquas vero quatuor mrc. obligat se soluturum ab hinc per annum, videlicet pro prima iuris post Pentecosten prefatus [-emptor-] venditor omnia supellectilia [...] accipere tenetur preter mensam, tria vasa, *stągwi*, et *przikadek*. Prefatus venditor obligat se defensurum emptorem prefatum ab omnibus [con]sanguineis suis impensis in omni iure, seculari quam spirituali, [...] emptor habebit potestatem domus vendendi, commutandi et [in suos] usus convertendi. Super quod iuris arram dedit.

684. *Powzdanie domu Jakubowi Szumskiemu. *W roku i dniu, jak wyżej, w obecności tego sądu stawił się osobiście Jan Jabłoński, zdrowy na umyśle i ciele, nie przymuszony ani zniewolony, ale po dogłębnym przemyśleniu i skorzystawszy z opinii własnej i swoich bliskich, zapytany zgodnie z przepisem prawa po raz pierwszy, drugi, trzeci oraz czwarty publicznie oświadczył, że swój dom w Rynku kolskim położony obok Szczepana Kazubca sprzedał za 14 grzywien i wieczyście powzdał Jakubowi Szumskiemu, zięciowi Szczysnysza, a także jego prawowitym spadkobiercom. W tej sprawie oświadcza, że otrzymał 10 grzywien. Natomiast pozostałe 4 grzywiny zobowiązuje się spłacać od teraz co rok, to znaczy na pierwszy sąd po Zesłaniu Ducha Świętego wspomniany sprzedawca wszystkie sprzęty domowe [...] ma otrzymać oprócz stołu trzy naczynia, „stągwie” i „przikadki”. Wspomniany sprzedawca zobowiązuje się do obrony owych nabywców od wszystkich roszczeń ze strony swoich krewnych własnymi środkami przed każdym sądem, tak świeckim, jak i kościelnym [...] nabywca będzie miał zatem możliwość sprzedania, zamienienia i na własny użytek przekształcania domu. Za to uiścił sądowi pamiątkę.*

[s. 323]

|| **Iudicium magnum bannitum celebratum per generosum dominum Bartholomeum Bylinsky protunc vicecapitaneum feria sexta post festa Sancte Crucis [17 IX 1535] assidentibus iuri Andrea Curczich viceadvocato, Blasio Wąthli, Jacobo Sosnowskey, Andrea Czech etc. Anno Domini 1535.**

**Sąd wielki gajony odbył się wobec urodzonego pana Bartłomieja Bieleńskiego, wówczas podstarościego, w piątek po święcie Świętego Krzyża, kiedy to w sądzie zasiadali Andrzej Kurczich podwójci, Błażej Wąthli, Jakub Sosnowski, Andrzej Czech itd. roku Pańskiego 1535.*

Secunda iuris acta est feria sexta post Francisci [8 X 1535] assidentibus supra nominatis.

**Drugi sąd odbył się w piątek po [św.] Franciszku, w wyżej wymienionym składzie.*

Tercia iuris acta est feria sexta in crastino sancte Catharine [26 XI 1535] assidentibus supra expressis.

**Trzeci sąd odbył się w piątek nazajutrz po [św.] Katarzynie w składzie wymienionym wcześniej.*

685. Nicolaus Lyessinsky <Lyessnyowsky> cum Mathia Crzesyensky pro domo et agro. Anno eodem feria sexta in crastino sancte Catherine [26 XI 1535] constitutus personaliter Mathias Crzessinsky, sanus mente et corpore existens, non compulsus nec coactus, nec aliquo dolo seductus, coram iudicio iuxta iuris formam, primo, secundo, tercio, quarto interrogatus fassus est, quia agrum suum euntem penes Paskuda in campo Colensi cum area penes Pyerdala et Frączek in pago Blissna situm et cum domo ibidem penes aream sito vendidit et in perpetuum resignavit pro viginti mrc. [monete] Polonialis, 48 gr. in mrc. computando, nobili Nicolao |-[...] ssynsky-| <[...]snyeewski> et eius legitimis successoribus tam lante [s] et [...], sicut solus tenuit et habuit, cum omni iure et potestate et iam prefatus venditor fatetur sibi plenarie soluturum [...] preterea prefatus Mathias spondet et promittit et obligat se defensurum prefatum Nicolaum a quocumque [...] suo grosso et impensis suis. Super quod iuris [memo]riale solvit <ut nil pro se aut suis successoribus reservando>.

685. *Mikołaj Leśniewski z Maciejem Krześcińskim o dom i pole. Tego roku w piątek nazajutrz po [św.] Katarzynie stawił się osobiście Maciej Krześciński, będąc zdrowym na umyśle i ciele, nie przymuszony ani zniewolony, ani żadnym podstępem nie zwiedziony w obecności sądu w sposób przewidziany przez prawo, po raz pierwszy, drugi, trzeci oraz czwarty zapytany oświadczył, że swoje pole [znajdujące się] obok Paskudy na polu kolskim z parcelą obok Pierdały i Franczka położone we wsi Blizna, z domem znajdującym się obok tej parceli, sprzedał i wieczyście powzdał za 20 grzywien [monety] polskiej, licząc 48 groszy na każdą, szlachetnemu Mikołajowi Leśniewskiemu i jego prawowitym spadkobiercom, tak wszecz i [...] jak sam posiadał z pełnym prawem. Jednocześnie rzeczony sprzedawca oświadcza, że pełną zapłatę [...] ponadto wspomniany Maciej obiecuje i zobowiązuje się do obrony tego Mikołaja od jakichkolwiek [...] własnym kosztem i środkami. Względem tego uścił pamiętne, <że niczego dla siebie ani dla swoich spadkobierców nie pozostawia>.

|| **686. Vendicio agri per Nicolaum Goszczinsky et uxore eius Polonia** [s] Nicolao Lyesnyewsky. Coram eodem iudicio, anno, die ut supra constitutus personaliter Nicolaus Goszczinsky cum uxore sua Appolonia, non compulsus, sed suo suorumque consilio usus iuxta iuris formam coram iudicio primo, secundo, tercio, quarto unacum uxore requisitus fassus est, quia agri mansum in pago Blissnya ex alia parte penes Paskuda euntem vendidit [s. 324]

et in perpetuum resignavit pro decem octo mrc. pecuniarum Nicolao Lyesnyowsky et eius legitimis successoribus, nil pro se aut suis successoribus reservando et iam prefatus Nicolaus Goszczinsky fatetur se accepisse circa ius duodecym mrc. ab emptore prefato |-reliquum vero nempe sex mrc. pro secunda ratha tenebitur solvere pro in [s] quatuor hebdomadis post festum Nativitatis Christi eiusdem anni sub amissione prime rathe-| <Idem solvit reliquum.> Preterea prefatus venditor cum consorte sua obligat se defensurum prefatum emptorem |-ab-| a quocumque infestaretur suo grosso et suis impensis in omni iure, tam seculari, quam spirituali. Super quod prefatus emptor iuris arram solvit. < Iam ergo talis solucio facta est iuxta inscripcionem actorum.>

686. *Sprzedaż pola przez Mikołaja Goszczyńskiego i jego żonę Apolonię Mikołajowi Leśniewskiemu. *W obecności tego sądu w roku i dniu jak wyżej stawił się Mikołaj Goszczyński ze swoją żoną Apolonią, nie przymuszony, ale po zasięgnięciu rady własnej i bliskich, w obecności sądu w sposób przewidziany przez prawo zapytany razem z żoną po raz pierwszy, drugi, trzeci i czwarty oświadczył, że łan pola we wsi Blizna [znajdujący się], jak idzie się w stronę Paskudy sprzedał i wieczyście powzdał za 10 grzywien Mikołajowi Leśniewskiemu oraz jego prawowitym spadkobiercom, niczego przy tym nie zachowując dla siebie ani swoich spadkobierców. Jednocześnie rzeczony Mikołaj Goszczyński oświadcza, że otrzymał zgodnie z prawem 12 grzywien od rzeczonego nabywcy. <Zapłacił pozostałą część.> Oprócz tego Goszczyński ze swoją małżonką zobowiązuje się do obrony nabywcy od jakichkolwiek roszczeń własnym kosztem i własnymi środkami w każdym sądzie, zarówno świeckim, jak i kościelnym. W tej sprawie rzeczony nabywca uiścił pamiętne. <Ta kwota została już zapłacona zgodnie z zapisem.>*

687. Adam Nabsdzidomek vendidit domum Mathie Colyąda. Anno, die ut supra coram eodem iudicio constitutus personaliter Adam Nabsdzidomek, non coactus, sed suo suorumque consilio usus iuxta formam iuris primo, secundo, tercio, quarto requisitus fassus est, quia domum suam inter Gogol et Plebanek in Circulo sitam vendidit pro decem octo mrc. cum media et in perpetuum resignavit Mathie Colyąda et eius legitimis successoribus et iam fatetur sibi plenarie soluturum esse a prefato Mathia Colyąda prefatusque venditor obligat emptorem defensum iri a quibusvis propinquis et consanguineis suo grosso et suis impensis in omni iure. Iamque prefatus emptor habebit potestatem eius domus possidendi, fruendi et in suos usus convertendi. Super quod iuris memoriale dedit.

687. *Adam NabŹdzidomek sprzedał dom Maciejowi Kolędzie. *W roku i dniu jak wyżej w obecności tego sądu stawił się osobiście Adam*

Nabǳdzidomek, nie zniewolony, ale zasięgnąwszy rady swojej swoich bliskich, zapytany w sposób przewidziany przez prawo po raz pierwszy, drugi, trzeci, czwarty oświadczył, że swój dom znajdujący się między Gogolem i Plebankiem w Rynku sprzedał za 18,5 grzywny i wieczyście powzdał Maciejowi Kołędzie i jego prawowitym spadkobiercom. Oświadczył ponadto, że otrzymał pełną zapłatę od rzeczzonego Macieja Kołedy. Ponadto sprzedawca zobowiązuje się bronić nabywcy od wszelkich [roszczeń] bliskich i krewnych na własny koszt oraz własnymi środkami przed każdym sądem. Odtąd wspomniany nabywca będzie miał prawo do posiadania, korzystania i przekształcania na własny użytek tego domu. W tej sprawie uścił pamiętne.

688. Resignacio domus per Barbaram Przewdzyączna cum filio et filia sua. || Anno, die ut supra coram prefato iudicio constituta personaliter Barbara Przewdzyączna cum Barbara filia et Laurencio filio, non compulsa nec coacta, sed suo suorumque consilio usa primo, secundo, tercio, quarto iuxta iuris formam requisita |-domu-| <aream> suam in Circulo inter Gogol et Plebanek Mathiam sitam in manus domini Bartholomei Bylinsky protunc vicecapitaneo et in manus post ea consulatus resignavit in perpetuum ex eo, quod predicta area in censibus et proventibus civilibus a triginta annis et ultra est redacta et consulatui retorta. Postea consulatus eandem aream in manus Adami Nabsdzydomek civis resignavit ne in vanum desertaretur. Super quo dominus vicecapitaneus cum consulatu decrevit. [s. 325]

688. *Powzdanie domu przez Barbarę Przewdzyączną wraz z jej synem i córką. *W roku i dniu jak wyżej, w obecności wpomnianego sądu stawiała się osobiście Barbara Przewdzyączna z córką Barbarą i synem Wawrzyńcem, nie przymuszona ani zniewolona, ale po zasięgnięciu rady własnej oraz swoich bliskich zapytana po raz pierwszy, drugi, trzeci, czwarty w sposób przewidziany przez prawo swoją parcelę w Rynku, znajdującą się między Gogolem i Maciejem Plebankiem, na ręce pana Bartłomeja Bieleńskiego wówczas podstarościego i rady wieczyście powzdała tak, że wspomniana parcela w czynszach i przychodach miejskich od ponad 30 lat jest ujęta i poddana radzie. Następnie rada powzdała tę parcelę Adamowi Nabǳdzidomkowi. W tej sprawie pan podstarości z rajcami postanowił.*

689. Vendicio domus Marthe Powrossniczka Mathie Syeczka. Anno, die ut supra coram eodem iudicio constituta personaliter Martha Powrossniczka cum filia sua Anna, non compulsa, sed suo suorumque consilio freta coram iure primo, secundo, tercio, quarto requisita fassa est, quia domum suam inter Mathiam Granka et Nicolaum Kytha sitam vendidit pro tribus mrc. et in perpetuum resignavit Mathie Syeczka et iam facta est solutio integra huius

domus in manus Marthe prefate. Quaquidem Martha filio suo Stanislao sortis et partis eius mrc. in cista advocatiale relinquit propter quietem emptorem. Eodemque Martha obligat se defensuram prefatum Mathiam a quibusvis propinquis et consanguineis suis impensis et suo grosso in omni iure. Super quod iuris memoriale dedit. Martha filii Stanislai [...] in cista advocatiali relinquit. Idem Mathias Syeczka [...]erit a qua annuatim solvere duos gr. tenetur, pro quo fideiusserunt Laurencius Vi[...], Johannes Schila.

689. *Sprzedaż domu Marty Powroźniczki Maciejowi Sieczce. *W roku i dniu jak wyżej w obecności tego sądu stawiała się osobiście Marta Powroźniczka ze swoją córką Anną, nie przymuszona, ale po zasięgnięciu rady własnej i swoich, w obecności sądu zapytana po raz pierwszy, drugi, trzeci i czwarty oświadczyła, że swój dom położony między Maciejem Grzanką i Mikołajem Kitą sprzedała za 3 grzywny i wieczyście powzdała Maciejowi Sieczce a pełna zapłata za dom została dokonana na ręce rzeczzonej. Owa Marta dla swojego syna Stanisława pozostawia ze swojej części ojcowskiego spadku 1 grzywnę w szkatule wójtowskiej dla pokoju z kupującym. Tym samym Marta zobowiązuje się do obrony owego Macieja od wszelkich [pretensji] bliskich oraz krewnych własnymi środkami i własnym kosztem przed każdym sądem. W tej sprawie uiściła pamiętne. Marta synowi Stanisławowi [...] pozostawia w szkatule wójtowskiej. Ów Maciej Sieczka [...], od której co roku ma zapłacić 2 grosze, za co poręczyli Wawrzyniec Vi[...], Jan Żyła.*

690. Concordia Andree Curczich cum Petro Var[rzich] de Thuri eius genero. Anno, die ut supra coram eodem iudicio concordia facta est pro hereditate nempe inter Andream Curczich [...] cum sorore Barbara de Conyn ex una et inter [...] || de Thuri generum eius partibus ab altera ad hunc modum, quia Andreas Curczich totalem hereditatem suam condescendit in Thvri et eidem Petro Varrzlich ea tamen condicione, quia prefatus Petrus iam loco sortis eius dedit Andree duos boves et equum, *srzebcza*, et adhuc dare debebit alterum equum bonum et duos porcos racione concordie; Barbara vero de Conyn soror Andree tenet reponere mrc. abhuc per annum in manus Andree Curczuch a modoque prefatus Andreas Curczich facit liberum prefatum Petrum in possidenda, fruenda et beneplacitos usus convertenda predicta hereditate in Thvri. Preterea idem Andreas cum sorore Barbara obligat se defendere eundem Petrum a quibusvis propinquis et consanguineis in omni iure, tam seculari quam spirituali. Super quod iuris memoriale dedit.

690. *Uгода pomiędzy Andrzejem Kurczychem a jego zięciem Piotrem War[rzychem] z Turku. *W roku i dniu jak wyżej w obecności tego sądu zawarta została ugoda w sprawie dziedzictwa między Andrzejem Kurczychem*

[...] z siostrą Barbarą z Konina z jednej i między [...] z Turku jego zięciem z drugiej, w taki sposób, że Andrzej Kurczych całe swoje dziedzictwo w Turku ustąpił Piotrowi pod takim jednak warunkiem, że w zamian za dziedzictwo dał Andrzejowi dwa woły i konia, „srzebcza”, i będzie musiał jeszcze tytułem ugody dać drugiego dobrego konia i dwa prosiaki; zaś Barbara z Konina, siostra Andrzeja, ma złożyć 1 grzywnę od teraz przez rok na ręce Kurczycha i w ten sposób Andrzej owemu Piotrowi [ma zapewnić] wolną rękę w posiadaniu, korzystaniu i przekształcaniu na własny użytek rzeczzonego dziedzictwa w Turku. Oprócz tego Andrzej wraz z siostrą Barbarą zobowiązuje się bronić owego Piotra od wszelkich [roszczeń] bliskich czy też krewnych przed każdym sądem, zarówno świeckim jak i kościelnym. W tej sprawie uiścił pamiętne.

691. Vendicio domus per Gabrielem Gawrział Judeo Marco latroni.

Anno, die ut supra coram eodem iudicio constitutus personaliter [-Stephanus-] <Gabriel> Gawrział sanus mente et corpore, non coactus, sed matura deliberacione habita primo, secundo, tercio, quarto iuxta iuris formam requisitus publice fassus est, quia domum suam penes suam ex una et penes Lazarum Judeum ex altera vendidit pro duabus mrc. et resignavit in perpetuum perfido Judeo Marco latroni et id fatetur sibi plenarie soluturum esse. Ad hoc eodem [-Stephanus-] <Gabriel> obligat se defendens prefatum Judeum a quibusvis amicis et consanguineis, si que fuerint, suis impensis in omni iure. Iam ergo prefatus latro habebit facultatem eius domus possidendi, fruendi et in suos usus convertendi. Super quod iuris arram solvit.

691. *Sprzedaż domu przez Gabriela Gawrzyjała Żydowi Markowi. W roku i dniu jak wyżej w obecności tego sądu stawił się osobiście <Gabriel> Gawrzyjał zdrowy na umyśle i ciele, nie zniewolony, po dogłębnym namyśle po raz pierwszy, drugi, trzeci i czwarty w sposób przewidziany przez prawo zapytany publicznie oświadczył, że sprzedał swój dom znajdujący się obok Łazarza Żyda za 2 grzywny i powzdał wieczyście godnemu zaufania Żydowi Markowi. Oświadczył ponadto, że pełna kwota została już uiszczona. Ponadto <Gabriel> zobowiązuje się bronić owego Marka Żyda od wszelkich [roszczeń] przyjaciół i krewnych, własnymi środkami przed każdym sądem. Odtąd zatem rzeczony będzie miał możliwość tego domu posiadania, korzystania i na własny użytek przekształcania. W tej sprawie uiścił pamiętne.

Prima iuris celebrata est coram generoso domino Bartholomeo Bylinsky vicecapitano et providis viris Andrea Curczech, protunc viceadvocatum, scabinis vero Andrea Czech, Marthino Crupa, Jacobo Sossnowski, Mathia Rimarz, Nicolao Okrutni etc.

**Pierwszy sąd odbył się wobec podstarościego urodzonego pana Bartłomieja Bieleńskiego i roztropnych panów ówczesnego podwójciego Andrzeja Kurczycha, ławników Andrzeja Czecha, Marcina Krupy, Jakuba Sosnowskiego, Macieja Rymarza, Mikołaja Okrutnego itd.*

Secunda iuris secundum consuetudinem in duabus hebdomadis pro Trium Regum.

**Drugi sąd zgodnie ze zwyczajem odbył się za dwa tygodnie na [święto] Trzech Króli.*

[s. 327]

|| Tercia iuris in quatuor hebdomadis post Trium Regum feria sexta acta est.

**Trzeci sąd odbył się za cztery tygodnie po [święcie] Trzech Króli.*

Quarta iuris facta est in duabus hebdomadis nempe feria quinta in vigilia Mathie, quia feria sexta ius non potuit fieri propter festum sancti Mathie coram superius descriptis. Coram nobis Andrea Curczech viceadvocato, Andrea Czech, Marthino Crupa, Jacobo Sossnowsky, Mathia Rymarz etc. scabinis iuratis in iudicio bannito residentibus feria quinta in vigilia sancti Mathie apostoli anno Domini 1536 [24 II 1536].

**Czwarty sąd odbył się w obecności wyżej wymienionych po dwóch tygodniach, to jest w czwartek w wigilię św. Macieja, jako że w piątek sąd nie mógł być przeprowadzony z powodu święta św. Macieja. W obecności nas, Andrzeja Kurczycha podwójciego, Andrzeja Czecha, Marcina Krupy, Jakuba Sosnowskiego, Macieja Rymarza itd. ławników zasiadających w sądzie gajonym w czwartek w wigilię św. Macieja apostoła roku Pańskiego 1536.*

692. Resignacio domus [Simoni] mansionario per patrem eius. Coram eodem iudicio, anno, die ut supra constitutus personaliter Stanislaus Slipan, sanus mente et corpore, non compulsus nec coactus, sed libere et spontanee recognovit, quia ratione concordie et ratione solutionis debiti duarum mrc., quas dominus Simon solvit civi [s] de Wyasth presentibus providis viris Marthino Bednarz eo tempore proconsule ac Bernardo, Mathie Lithphinek, Johanne Długi, Stanislaeo Warchol consulibus; ob id ergo Stanislaus Zlipan prefatus pater honorabilis domini Simonis mansionarii cum uxore sua legitima resignavit domum filio suo Simoni et in perpetuum. Quaquidem domus penes Buyala sita est et ab hac domo prefatus pater Agnetem filiam suam separavit, quia eam ex hereditate ante alocavit marito et in perpetuum omnimodam potestatem dat filio Simoni hanc domum vendere, commutare, alienare et in suos usus convertere, tam late et longe, sicut solus tenuit et habuit. Super quod dominus Simon mansionarius iuris memoriale dedit.

692. *Powzdanie domu [Szymonowi] mansjonarzowi przez jego ojca.

W obecności tego samego sądu, w roku i dniu jak wyżej stawił się osobiście Stanisław Złypan zdrowy na umyśle i ciele, nie przymuszony ani zniewolony, ale dobrowolnie i z własnej woli zeznał, że z powodu ugody oraz niespłaconego długu 2 grzywien, które pan Szymon zapłacił mieszkańcowi [s] z Ujazdu, obecnym roztroptym panom Marcinowi Bednarzowi, wówczas burmistrzowi, oraz Bernardowi, Maciejowi Litwinkowi, Janowi Długiemu, Stanisławowi Warchołowi rajcom; z tego więc powodu Stanisław Złypan, rzeczony ojciec pana mansjonarza Szymona, razem ze swoją prawną żoną powzdał wieczyście dom swojemu synowi Szymonowi. Ów dom znajduje się obok Bujaty i od tego domu rzeczony ojciec oddzielił swoją córką Agnieszkę, ponieważ wydał ją za mąż, a wszelką możliwość daje synowi Szymonowi, by ów dom [mógł] sprzedać, zamienić i na własny użytek przekształcać, tak wszecz i wzdłuż, zgodnie z tym jak sam dzierzył i posiadał. W tej sprawie pan mansjonarz Szymon uiścił pamiętne.

693. Resignacio domus per Stanislaum Nikyel Jacobo Bednarz.

Anno, die ut supra coram eodem iudicio constitutus Stanislaus Ni[kyel] ex inventione arbitrorum Gregorii Czapnik, Michael[e] [...], Petri [...]rowsky, sanus mente et corpore, non com[pulsus], sed libere resignavit domum penes Supek et platea [...] Jacobo Bednarz, quod prefatus Jacobus Bednarz [...] fert. et [...] solvit mrc. [...] et ad rathas, pro prima ratha [...] festo sancti Crucis Exaltacionis media sxg. et pro secunda [ra]tha pro festo Corporis Christi alteram mediam sxg. Ergo et domum prefatam cum omni supellectili et vesti[mento] || resignat suo genero Jacobo in perpetuum. Iam ergo habebit Jacobus postestatem eius domus vendendi, tenendi et in suos usus convertendi. Super quod iuris arram dedit et ultra hoc vadium, ut eis est statutum, dare mrc. [...] hoc iam teneretur, quod arbitri invenerunt. Sub quo vadio tenebitur Jacobus Stanislao solvere rathas suprascriptas.

[s. 328]

693. *Powzdanie domu przez Stanisława Nikiela Jakubowi Bednarzowi.

W roku i dniu jak wyżej w obecności tego sądu stawił się Stanisław Ni[kiel] na podstawie opinii rozjemców Grzegorza Czapnika, Michała [...], Piotra [...], zdrowy na umyśle i ciele nie przymuszony, ale z własnej woli powzdał dom obok Szapka i ulicy [...] Jakubowi Bednarzowi, który to Bednarz [...] wiardunek i [...] zapłacił grzywnę [...] i na raty, na pierwszą ratę [...] święta Podwyższenia Krzyża Świętego ½ kopy i za drugą ratę na święto Bożego Ciała drugie ½ kopy. Zatem również rzeczony dom ze wszystkimi sprzętami domowymi i ubraniami wieczyście powzdaje swojemu zięciowi Jakubowi. Jakub będzie odtąd miał prawo tego domu sprzedawania, dzierżenia i na własny użytek przekształcania. W tej sprawie uiścił pamiętne i ponadto vadium,

jak zostało dla nich ustalone, dając grzywnę. Pod tą karą Jakub ma zapłacić Stanisławowi określone wyżej raty.

694. Resignacio domus per dominum Nicolaum Blasio Powroznik. Coram prefato iudicio, anno, die ut supra constitutus personaliter honorabilis dominus Nicolaus mansionarius matura deliberacione usus, sanus mente et corpore existens, non compulsus, iuxta iuris formam primo, secundo, tercio, et quarto interrogatus publice recognovit, quia domum suam penes Nicolaum Schelyng ex una et penes cimiterium ex altera vendidit pro quatuordecem mrc. cum media Blasio Powroznik et eandem domum [...] circa acta fassus est se accepisse et levasse [...] Nicolaus [...] mrc. reliquum vero, videlicet septem mrc. cum media ad rathas, pro prima ratha duas mrc. pro festo sancti Johannis, pro secunda ratha alias duas mrc. per annum pro festo sancti Johannis, pro tertia ratha eiusdem pro tercio anno ad festum sancti Johannis et pro alia ratha pro festo sancti Johannis mediam alteram mrc. totalis solucionis. Iam ergo dominus Nicolaus obligat se defensurum prefatum emptorem in omni iure, tam seculari quam spirituali, in quibusvis propinquis. Iam ergo habebit potestatem hanc domum vendere, commutare et in suos usus convertere. Super quod Blasius emptor dedit arram iuris.

Coram eodem iudicio nobilis dominus Bartholomeus Bilensky protunc vicecapitaneus partem aree penes eandem domum filie eidem Blasio Powroznik dat et domui in perpetuum applicat, tam late usque ad vaporarium domus Schelyąg. Quamquidem aream in censibus civilibus et arcis et iam iuris memoriale dedit.

694. *Powzdanie domu przez pana Mikołaja Błażejowi Powroźnikowi. *W obecności rzeczzonego sądu, w roku i dniu jak wyżej, stawił się osobiście czcigodny pan mansjonarz Mikołaj po dogłębnym namyśle, będąc zdrowym na umyśle i ciele, nie przymuszony, przesłuchany w sposób przewidziany przez prawo po raz pierwszy, drugi, trzeci oraz czwarty publicznie zeznał, że swój dom [położony] obok Mikołaja Szeląga i nieopodal cmentarza, sprzedał za 14,5 grzywny Błażejowi Powroźnikowi i ten dom [...] w toku rozprawy oświadczył, że dostał i otrzymał [...] panom Mikołaj [...] grzywien, a pozostałą część czyli 7,5 grzywny w ratach, jako pierwszą ratę 2 grzywny na święto św. Jana, na drugą kolejne 2 grzywny rocznie na święto św. Jana, na trzecią ratę w trzecim roku na dzień św. Jana i za kolejną ratę na święto św. Jana kolejne ½ grzywny z całej kwoty. Odtąd zatem pan Mikołaj zobowiązuje się do obrony rzeczzonego nabywcy przed każdym sądem, zarówno świeckim jak i kościelnym, przed [roszczeniami] każdego bliskiego. Odtąd więc będzie miał możliwość ten dom sprzedawać,*

zamieniać i na własny użytek przekształcać. W tej sprawie Błażej nabywca uiścił pamiętne.

W obecności tego sądu szlachetny pan Bartłomiej Bieleński, wówczas podstarości, część parceli w pobliżu tego domu wieczyście przekazuje córce tegoż Błażeja Powroźnika, tak wszczęd aż do łaźni domu Szeląga. Ową parcelę w czynszach miejskich i zamkowych i już uiścił pamiętne.

Prima iuris acta est feria sexta post dominicam Conductus [28 IV 1536].

**Pierwszy sąd odbył się w piątek po pierwszej niedzieli po Zmartwychwstaniu.*

Bannitum iudicum factum est feria sexta post festum sancti Stanislai [12 V 1536] cui assidebat generosus dominus Petrus Koneczki protunc vicecapitaneus et providi [Andr]eas Curczich viceadvocatus, Andreas Czech, [Mart]inus Crupa, Johannes Caziplug et alii septem digni in bannito iudicio residentibus.

**Sąd gajony odbył się w piątek po święcie św. Stanisława, na którym zasiadał urodzony pan Piotr Konecki wówczas podstarości oraz roztropni [Andr]zej Kurczich podwójci, Andrzej Czech, [Marc]in Krupa, Jan Kaziplug i pozostałych siedmiu godnych zaufania, zasiadających w sądzie gajonym.*

|| 695. Anno Domini 1536 Plebanek. Die ut supra providus Mathias Plebanek reposuit duas mrc. pro hereditate iuxta superiorem scriptum. Super quod iuris memoriale dedit.

[s. 329]

695. *Roku Pańskiego 1536 Plebanek. W tym samym dniu, jak wyżej roztropny Maciej Plebanek złożył 2 grzywny za wyżej opisane dziedzictwo. Wobec czego uiścił pamiętne.

696. Reposicio pecunie per Lucam Scharoma. Die, anno ut supra Lucas Scharoma sororinus Agnetis Schiblyewna reposuit eidem Agneti sxg. pro domo, pro prima ratha iuxta superiorem eiusdem domus. Super quod iuris memoriale dedit.

696. *Złożenie pieniędzy przez Łukasza Szaromę. W dniu i roku, jak wyżej, Łukasz Szaroma, siostrzeniec Agnieszki Ściślówny, złożył tej Agnieszce 1 kopę za dom, jako pierwszą ratę. W tej sprawie uiścił pamiętne.

697. Resignacio agri Andree Barlosky per dominum Nicolaum mansionarium eius executorem. Anno, die ut supra constitutus personaliter honorabilis dominus Nicolaus mansionarius executor Andree Barloski suo et aliorum executorum nomine fatetur iuxta iuris formam primo, secundo, tercio, quarto requisitus recognovit, quia agrum olim Andree Barloski vendidit et in perpetuum resignavit pro viginti mrc. pecunie numeri Polonialis Petro

Myśaschoch de pago Blisna et eius legitimis successoribus. Quiquidem ager ex una adiacet Kotkowski et ex altera penes Sowa unacum dom[um] ad idem agrum spectantem et prefatus dominus Nicolaus suo et suorum executorum [...] fatetur sibi plenariam solucionem fuisse facta. Iam ergo prefatus Petrus Myśaschach habebit potestatem eiusdem agri possidendi, vendendi et in suos usus liberiores convertendi. Super quod iuris memoriale dedit.

697. *Powzdanie pola Andrzejowi Barłockiemu przez mansjonarza Mikołaja, jego wykonawcę. *W roku i dniu jak wyżej stawil się osobiście czcigodny pan Mikołaj, wykonawca Andrzeja Barłockiego. W imieniu własnym oraz innych wykonawców oświadcza i zeznaje, zapytany w sposób przewidziany przez prawo po raz pierwszy, drugi, trzeci, czwarty, że pole zmarłego Andrzeja Barłockiego sprzedał i wieczyście powzdał za 20 grzywien liczby polskiej Piotrowi Miąskowi ze wsi Blizna i jego prawowitym spadkobiercom. Dom wraz z polem z jednej strony przylega do Kotkowskiego a z drugiej do Sowy. Wspomniany pan Mikołaj w swoim i swoich wykonawców [...] oświadcza, że pełna kwota została mu wypłacona. Odtąd więc wspomniany Piotr Miąsek będzie miał prawo tego pola posiadania, sprzedawania i na własny użytek przekształcania. W tej sprawie uiścił pamiętne.*

Bannitum iudicium celebratum est feria sexta a[n]te Trinitatis [9 VI 1536] proxima, cui assidebat generosus Petrus Koneczki protunc vicecapitaneus et provid[i] viri Andreas Kurczych viceadvocatus, Marthi[nus] Crupa, Blasius Vąthli, Adam Domek, Johannes Kaziplug et alii septem scabini iurati in eodem iudicio residentes.

***Sąd gajony odbył się w piątek tuż przed [niedzielą] Świętej Trójcy, na którym zasiadał ówczesny podstarości urodzony Piotr Konecki i roztropni mężowie, podwójci Andrzej Kurczych, Marcin Krupa, Błażej Wątył, Adam Domek, Jan Kaziplug i pozostali z siedmiu ławników przysięgłych zasiadających w tym sądzie.**

[s. 330]

|| 698. Vendicio domus per Stanislaum Lasicza Nicolao Svyąthniczki. Anno Domini 1536 feria sexta ante Trinitatis [9 VI 1536] coram eodem bannito iudicio constitutus personaliter Stanislaus Lassicza, sanus mente et corpore, matura deliberacione habita, non compulsus nec coactus, sed spontanee fassus est, quia domum suam propriam penes Peskonem ex una et penes Lessek ex altera vendidit pro tribus mrc. cum media et in perpetuum resignavit tamquam verus et legitimus heres Nicolao Svyąthniczki mercatore. Quiquidem prefatus Stanislaus fatetur se plenariam solucionem accepisse pro eadem domo et prefatus Stanislaus Lassicza obligat se prefatum emptorem Nicolaum defendere et tueri in omni iure, tam seculari quam

spirituali, ab omnibus consanguineis et propinquis eiusdem domus. Iam ergo prefatus emptor habebit potestatem eius domus tenendi, possidendi et in suos usus convertendi. Super quod iuris arram dedit.

698. *Sprzedaż domu przez Stanisława Łasicę Mikołajowi Świątnickiemu. Roku Pańskiego 1536 w piątek przed [niedziela] Trójcy Świętej w obecności tego sądu gajonego stawiał się osobiście Stanisław Łasica, zdrowy na umyśle i ciele, po dogłębnym namyśle, nie przymuszony ani zniewolony, ale z własnej woli oświadczył, że sprzedał swój własny dom [znajdujący się] obok Peszka i Leszyka za 3,5 grzywny i na wieczność powzdał jako prawdziwy i prawowity dziedzic kupcowi Mikołajowi Świątnickiemu. Rzeczony Stanisław oświadcza, że otrzymał pełną zapłatę dom, ponadto zobowiązuje się rzeczowego nabywcę bronić w każdym sądzie, zarówno świeckim jak i kościelnym, od wszystkich [roszczeń] krewnych i bliskich. Odtąd więc rzeczony nabywca będzie miał możliwość dzierżenia, posiadania i na własny użytek przekształcania tego domu. W tej sprawie uiścił pamiętne.

699. Anna filia Lipigorsky. Coram eodem iudicio constituta personaliter eadem Anna fassa est, quia levavit et accepit mrc. pecuniarum de cista advocatiale, pro qua ee fideiusserunt Blasius Vathli, Gregorius Czosnek et iam [...] fideiussores [...] mittit.

699. *Anna córka Lipigórskiego. W obecności tego sądu stawiała się osobiście ta sama Anna, oświadczyła, że dostała i otrzymała kwotę 1 grzywny ze szkatuły wójtowskiej, za którą poręczyli jej Błażej Wąthly, Grzegorz Czosnek i już [...] poręczyciele [...] posłał.

700. Comissio agri Colodzieyskyey a Johanni Copitho. Coram eodem iudicio [-Marthinus-] Mathias filius Colodzieyek de Blisna Vyes tanquam [...] annis legitimis agrum suum comittit tenere Johanni Copitho. Quiquidem Johannes tenebitur solvere de quodam agro census omnes regales et civiles et [...] totamque possessionem usque ad annos legitimis [...] vero habuerit annos legitimis [...] idem Johannes debebit ei condescendere et [...] agrum [...] preterea idem Johannes [...] pro ei[...] debet duas sxx. pecuniarum pro [...], quam ee solvere obligat dum habuerit annos legitimis. [Super] quod iuris arram dedit.

700. *Przekazanie pola Kołodziejskiego przez Jana Kopyto. W obecności tego sądu Maciej syn Kołodziejka ze wsi Blizna [...] swoje pole zezwala dzierżyć Janowi Kopyto. Ów Jan ma zapłacić za to pole wszystkie czynsze królewskie i miejskie i [...] aż do lat sprawnych pełne posiadanie [...] aż będzie miał lata sprawne [...] ów Jan będzie musiał mu ustąpić i [...] pole [...] ponadto ów Jan [...] musi 2 kopy [...] zobowiązuje się zapłacić, kiedy osiągnie wiek sprawny. W tej sprawie uiścił pamiętne.

[s. 331]

|| **Iudicum bannitum celebratum est feria sexta post festum Sanctorum Omnium** [3 XI 1536] **per generosum dominum Petrum Koneczky vicecapitaneum Colensem protunc existentem et advocatum Andream Curczych et per septem scabinos, videlicet Andream Czech, Johannem Kaszyplug, Adam Domek, Jacobum Szuss, Nicolaum Okrutny, Johannem Krupą, Johannem Szosznowsky, iudicum magnum extitit legitimum, cuius acta sic processerunt etc. anno Domini 1536.**

**Sąd gajony odbył się w piątek po święcie Wszystkich Świętych wobec podstarościego kolskiego urodzonego pana Piotra Koneckiego, wójta Andrzeja Kurczycha oraz siedmiu ławników, to znaczy Andrzeja Czecha, Jana Kaziplug, Adama Domka, Jakuba Szusa, Mikołaja Okrutnego, Jana Krupy, Jana Sosnowskiego. Sąd wielki odbył się zgodnie z prawem itd. roku Pańskiego 1536.*

701. Satisfactio Alberti Maczypyvo cum domino curato Mathia Colensi unacum sorore sua Katherina Kyliani uxor, qui Albertus Maczypyvo posuit quatuor mrc. ultime rate solucionis. Summa huius, quam perfecerat est, ut |-est suprascriptus, quem venerabilis dominus curatus et soror Katherina quittant, qui-| **is satisfecit et totalemolucionem fecit isdem Maczypyvo** |-potest vendere-|, **predictam domum sitam inter domos Mathie Lythphynek et Przesdzyaczny vendere potest** |-vendere-| **mutare et ad quoscumque usus suos convertere etc.**

*701. *Zadośćuczynienie Wojciecha Mącipiwo z plebanem kolskim panem Maciejem, razem ze swoją siostrą Katarzyną, żoną Kiliana. Ów Wojciech Mącipiwo złożył 4 grzywny tytułem ostatniej raty. Tą sumą zadośćuczynił i całą zapłatę uiścił. Ów Mącipiwo wspomniany dom znajdujący się między domami Macieja Litwinka i Przedzięcznego może sprzedawać, zamieniać i na jakikolwiek własny użytek przekształcać itd.*

702. Vendicio horti Rzeszewsky Mathie Czeszyrzythka. Item in eodem iudicio bannito coram nobis in hoc iudicio sedentibus ut generoso domino Petro Koneczky et advocato Curczych et septem scabinos suprascriptos etc. Nam is Mathias Rzeszewsky vendidit predictum hortum Nicolao Czeszyrzythka [pro] quatuor mrc., situm sub aree, alias *oczel*. Quem hortum predictus Nicolaus Czeszy potest vendere, mutare et ad suos usus convertere etc. Quamolucionem totalem perfecit feria sexta post Omnium Sanctorum. Acta in domo Petri Szmarskly etc.

*702. *Sprzedaż ogrodu Macieja Rzeszewskiego Czerzytce. Następnie na tym samym sądzie gajonym w obecności nas wraz z urodzonym panem Piotrem Koneckim i wójtem Kurczychem oraz siedmioma wyżej wymienionymi*

ławnikami itd. Maciej Rzeszewski sprzedał wspomniany ogród przy gruncie, Mikołajowi Czerzytce za 4 grzywny. Mikołaj Czerzytka może sprzedawać, zamieniać i na własny użytek przekształcać itd. Którą to zapłatę uiścił w piątek po Wszystkich Świętych. Działo się to w domu Piotra Zmarzłego itd.

|| **703. Kolodzyeyckova vendidit aream in villa Blysna Vyesch suo previgno** Johanni Copytho etc. Coram eodem iudicio constituta Helena Colodzyekova personaliter unacum sua filia Elizabeth, quem predictae vendiderunt suo previgno Johanni Copytho mrc. duabus cum media. Nam is Johannes posuit circa ius bannitum unam sxg., aliam vero pro festo Sancte Crucis etc. ponere debet, que Elizabeth unacum suo viro Andrea Kusta alias *powsdaly dostatecznye* et isdem prevignus faciet cum sua hereditate, quo liberum erit et ad suos usus convertere, mutare, vendere secundum volunta[tem] ipsius etc.

[s. 332]

703. *Kołodziejkowa sprzedała grunt we wsi Blizna swojemu pasierbowi Janowi Kopyto itd. *W obecności tego sądu stawiała się Helena Kołodziejkowa, razem ze swoją córką Elżbietą, aby sprzedać grunt swojemu pasierbowi Janowi Kopyto za 2,5 grzywny. Ten Jan złożył na sądzie gajonym 1 kopę, kolejną zaś winien wpłacić na święto Krzyża Świętego itd. Elżbieta razem ze swoim mężem Andrzejem Kuszta innymi słowy „powsdaly dostatecznye” a ów pasierb swoją własność będzie mógł go na własny użytek przekształcać, zamieniać, sprzedawać zgodnie z własną wolą, itd.*

1536. Iudicium bannitum celebratum est feria sexta post festum sancti Andree [I XII 1536] **primus per generosum dominum Petrum Koneczky vicecapitaneum Colensem protunc existentem et advocatum Simonem Kyernosek et per septem scabinos, videlicet Andream Czech, Martinum Krupa, Adamum Domek, Johannem Szosnowsky, Blasium Wathly, Nicolaum Okrutny, Jacobum Szusz iudicium magnum legitime extitit, cuius acta ita processerunt primum sequuntur.**

**1536. Pierwszy sąd gajony odbył się w piątek po święcie św. Andrzeja wobec podstarościego kolskiego urodzonego pana Piotra Koneckiego oraz wójta Szymona Kiernoska a także siedmiu ławników, mianowicie Andrzeja Czecha, Marcina Krupy, Adama Domka, Jana Sosnowskiego, Błażeja Wątlego, Mikołaja Okrutnego, Jakuba Szusa. Sąd wielki odbył się zgodnie z prawem, którego sprawy następują w ten sposób.*

|| **704. Coram nobis in hoc iudicio residentibus** veniens ad presenciam nostram Elizabeth dicta Chomlova personaliter recognovit se accepisse novem mrc. pro domo, quam vendidit Alberto cognomine Koszycza, ita late, longe, prout solo Chomlova tenuit, que domus sita [s] est inter domos, videlicet inter domum Czelyatek et inter domum Szapałą, que solucio facta est

[s. 333]

totalis per eundem Albertum Albertum [s] Koszycza, qui Albertus predictus emit domum predictam ab Elizabeth cognomine Chomlova, que Chomlova eandem domum ita vendidit, tam late, longe, prout sola tenuit cum omnibus adiacenciis et supellectilibus domus cum thunis alias *skadzyamiy* etc. 1536. Insuper isdem dictus Albertus hanc matronam debet servare ad mortem ita decenter, ut matrem propriam in omni calore et omnibus pertinentiis spectantibus eandem Elizabeth, ubi ipse dictus Albertus spopondit se omnia et obligavit facere et adimplere. Qui Albertus potest vendere, permutare et ad usus proprios suos convertere predictam domum. Hec acta sunt in domo Kyernoszek, qui soldavit per |-pueros-| iuvenes suos etc.

704. **W obecności nas zasiadających w tym sądzie przybyła przed nasze oblicze Elżbieta zwana Chomlova i zeznała, że otrzymała 9 grzywien za dom, który sprzedawała Wojciechowi zwanemu Koszyca, tak wszecz i wzdłuż, tak jak sama posiadała. Dom ów znajduje się między domem Cielątka oraz Zapawy. Owa oplata została w pełni uiszczona przez kupującego. Chomlova sprzedawała nieruchomość, tak wzdłuż i wszecz, jak sama posiadała ze wszystkimi przyległościami i sprzętami domowymi oraz beczkami czyli „z kadziami” itd. 1536 ponadto ten Wojciech ma chronić tę kobietę do śmierci tak, jak własną matkę i ze wszystkimi przynależnościami tejże Elżbiety. Rzeczony Wojciech zobowiązał się, że wszystkie obietnice spełni i wykona. Wojciech może sprzedawać, zamieniać i na własny użytek przekształcać wzmiankowany dom. Działo się w domu Kiernoska.*

Secunda iuris acta est feria sexta in octava Conceptionis Marie [15 XII 1536] coram seu sub generos[o] domino Petro Koneczky, viceadvocato Simon[i] Kyernosek et scabinis supra prenotatis, cuius acta sic sequuntur in hunc modum, primo.

**Drugi sąd odbył się w piątek w oktawie Niepokalanego Poczęcia Marii wobec urodzonego pana Piotra Koneckiego, podwójciego Szymona Kiernoska i ławników wyżej wymienionych, którego sprawy następują w tym porządku. Po pierwsze.*

705. Coram eodem iudicio causa Vychne feria sexta in octava [Conce]ptionis Marie [15 XII 1536] constitutus personaliter Bartholomeus Vy[...] unacum sua sorore Anna sanus mente et corpore, || non compulsus nec coactus, sed matura deliberacione et consilio fretus iuxta iuris formam fassus est, quia domum suam sittam [s] inter domos Anna Kramarka ex altera vero platee vendidit et in perpetuum resignavit isdem Bartholomeus unacum sua sorore dicta Anna Grzioua. Que domum propriam pro quinque mrc. tam late, longe, prout solus tenuit et hec Dorothea tenetur solvere istis pueris unam mrc. pro

nundinis Quadragesime annuatim per quinque annos, quodlibet anno unam mrc. Predicta Dorothea solvat, si non solverit pro prima ratha, isdem amittit omnia mobilia et immobilia sua, si non solverit, et is Dorothea tenebit predictam domum ita late, longe, ut soli tenebant. Que Dorothea dictam domum potest convertere in usus proprios puta mutare, vendere. Hec acta sunt in domo advocati Kyernosek, que solidavit propriis impensis. Que Dorothea tenetur solvere retenta sui viri, quo tenebat. Ipse Vychna solvere hominibus alias *dlugy vszythky placzycz* etc.

705. **Wobec tego samego sądu sprawa Wichny w piątek w oktawie Niepokalanego Poczęcia Marii stawił się osobiście Bartłomiej Wi[chna] razem ze swoją siostrą Anną, zdrowy na umyśle i ciele, nie przymuszony ani zniewolony, ale po dogłębnym namyśle i zasięgnięwszy rady, w sposób przewidziany przez prawo oświadczył, że swój dom znajdujący się między domami kramarki Anny a domem przy ulicy sprzedał i na wieczną pamiątkę powzdał za 5 grzywien wraz ze swoją siostrą Anną Grzywową, tak wzdłuż i wszerz, jak sam posiadał. Dorota zaś zobowiązała się zapłacić 1 grzywnę rocznie na jarmark wielkopostny przez 5 lat, w każdym roku płacąc po jednej grzywnie. Wspomniana Dorota w razie zaniechania spłaty pierwszej raty straci wszystkie swoje ruchomości i nieruchomości. Będzie też dzierżyć rzeczony dom tak wszerz, wzdłuż, tak jak sami posiadali go poprzedni właściciele. Dorota ów dom może przekształcać na własny użytek czy też zamieniać oraz sprzedawać. Działo się w domu wójta Kiernoska, co potwierdził własnymi środkami. Owa Dorota ma spłacić swojego męża. Sam zaś Wichna winien zapłacić innym ludziom, czyli „dlugy vszythky placzycz” itd.*

706. Resignacio partis medie domus unacum agro, quia predicta |-Anna emit-| Katherina Kopythowva virgo veniens ad nos personaliter constituta, sana mente et corpore, sed matura deliberacione iuxta formam iuris |-[...]|-| <virgo> Katherine soror Anna unacum suo viro Alberto |-Beszye-| germano suo [s] agros et domum emit pro sex mrc. excepto [...], hoc Anna tenebit predictum agrum et domum unacum suo viro, ita late, longe, ut sola |-presentes-| tenuit et ad perpetuos usus convertere et solidavit etc.

706. *Powzdanie połowy domu wraz z polem, kiedy wspomniana niezamężna Katarzyna Kopytówna przybyła do nas osobiście, zdrowa na umyśle i ciele, ale po dogłębnym namyśle zgodnie z literą prawa wyraziła chęć sprzedaży pola i domu swojej siostrze Annie i jej mężowi Wojciechowi za 6 grzywien za wyjątkiem [...], Anna zaś i jej mąż będzie dzierżyć rzeczone pole oraz dom, tak wszerz i wzdłuż, jak sama posiadała, i na wieczysty użytek przekształcać i potwierdziła itd.

[s. 335]

707. Resignacio Johanni Kopytho, qui resignat Alberto Bessy suo genero dicto Bessyo eciam hunc [...] |-quem-| Johannes resignat dicto Alberto Besszyo et ipse Besszo [...]dit predictum agrum, tam late, longe, ut ipse Johannes [Kopy]tho solus tenuit. Nam ipse Albertus Besszyo [...] || concernentem in usus proprios donec veniat. Et post mortem mortem [s] matris ipsi pueri nil habebunt ad hanc parare etc.

707. *Powzdanie Jana Kopyto swojemu zięciowi Wojciechowi Bessio, zwanemu Bessio, tak [...] Jan powzdaje temu Wojciechowi Bessio i sam Bessio [...] wspomniane pole, tak wzdłuż i wszerz, jak sam posiadał. Wojciech Bessio [...] na własny użytek aż przybędzie. A po śmierci matki ci synowie nic nie będą mieli do tego itd.

708. Tercia iuris acta feria sexta Quinquagesime sub generoso domino Petro Koneczki, advocato Kyernosek et scabinis septem, videlicet Andree Czech, Mathia Rymarz, Jacobo Squyrczych etc. Veniens ad nostram presenciam personaliter constitutus dictus Tomas Lyszek vendidit domum sive |-domunculum-| grum [s] suum inter domos, videlicet Lyeboga et |-Squyrczych-| <Vythkova> Mathie Jarząbek, qui Jarząbek Mathias fecit eidem domino Thome Lysek totalem solucionem, videlicet septem fert. posuit et dedit numeri et monete Polonialis. Quam domum ipse Jarząbek tenebit et in proprios usus convertere, tam late, longe, prout solus dictus Tomas Lysek tenuit anno Domini 1537 actum feria sexta ante Quinquagesimam [18 V 1537].

708. *Trzeci sąd odbył się w piątek [przed] Zesłaniem Ducha Świętego wobec urodzonego pana Piotra Koneckiego, wójta Kiernoska i siedmiu ławników, mianowicie Andrzeja Czecha, Macieja Rymarza, Jakuba Skwierczycha itd. Przybył przed nasze oblicze i osobiście stawił się Tomasz zwany Lisek, który postanowił sprzedać dom, czyli swoje pole [!] [znajdujące się] między domami Liebogi i Skwierczycha, Maciejowi Jarząbkowi. Tenże Jarząbek uiścił panu Tomaszowi Liskowi całą zapłatę, to znaczy 7 wiardunków liczby i monety polskiej. Ten dom ów Jarząbek będzie odtąd posiadał i na własny użytek będzie mógł go przekształcać, tak wzdłuż i wszerz, tak jak posiadał sam wspomniany Tomasz Lisek. Działo się w piątek roku Pańskiego 1537 przed Zesłaniem Ducha Świętego.

709. Quarta iuris acta feria sexta Quadragesime dominica secunda Reminiscere [23 II 1537] coram isdem ut supra. Causa Szudzyphlą. Satisfactio Andree cum Sophia Poczathatkova cum fratre suo Stanislao tantum istis duobus satisfecit isdem Andreas Schudzyphlą [...], qui veniens Andreas ad nostram presenciam post mortem sue uxoris |-satisfecit-| Hedvigis Zophie satisfecit et [...] vestimenta, que acceperat cum sua uxore Hedvigi eosde[m]

vestes [...] restituit Sophie alias sue szvoyeszczy[...] pallium vestem Lundensem, *branka* et super hoc ad pecuniam mediam alteram mrc., mediam mrc. et mrc. habet ponere ad Natalem Domini anno 1531 hec est satisfactio istius Andree [...]phla in domo advocati Kyernossek, que[...] || veniens Stanislaao fratre isdem Andreas Schdzyphla satisfecit, qui Stanislaus cum Sophia aliis fratribus et sororibus debent satisfacere, ipse vero Andreas totaliter est exemptus, nam satisfecit ipsos pueris etc. et Zophia debent ipsum alias *zastapovala* in ipsius [...] 1531.

[s. 336]

709. *Czwarty sąd odbył się w piątek [przed] niedzielą Suchą w obecności tego samego grona co wyżej. Sprawa Szudzipchły. Zadośćuczynienie Andrzejowi z Zofią Początkową ze swoim bratem Stanisławem; tylko tym dwóm zadośćuczynił tenże Andrzej Szudzipchła [...], który przybył przed nasze oblicze po śmierci swojej żony Jadwigi, zadośćuczynił Zofii i [...] szaty, które otrzymał ze swoją żoną Jadwigą [...] oddał Zofii, czyli swojej „szvoyeszczy[...] płaszcz z sukna luńskiego, brankę i ponadto pieniądze w kwocie 1,5 grzywny, ½ grzywny i 1 grzywnę ma złożyć na Boże Narodzenie roku 1531. To jest zadośćuczynienie owego Andrzeja Szudzipchły w domu wójta Kiernoska [...] przybył Andrzej Szudzipchła, który już zadośćuczynił bratu Stanisławowi. Stanisław oraz Zofia muszą spłacić braci i siostry, natomiast sam Andrzej całkowicie został usprawiedliwiony, gdyż już zadośćuczynił tym synom itd. [...] 1531.

710. Inscriptio domus Martini Bethnarz quam emit apud Gabrielem. Coram nobis in hoc iudicio sedentibus veniens personaliter ipse Gabriel sponte, libere et salubri mente, non compulsus nec coactus, neque aliquo dolo seductus, sed spontanee et bona deliberacione etc., qui predictus Gabriel vendidit domum suam inter domos, videlicet |-Domek-| Adamum Domek et Andream Szapek dicto Martino Bethnarz civi Colensi pro viginti duabus mrc., qui Martinus Bethnarz fecit totalemolucionem eidem Gabrieli civi Colensi et stat tenebit vendere; Martinus in dictam domum, ita late, longe, ut est inter vicinos elimitata est. Is Gabriel nil reliquit suis successoribus, qui Martinus Bethnarz potest predictam domum in suos usus convertere, hoc est vendere, mutare etc. Hec acta sunt in domo advocati Simoni Kyernosek et generoso domino Petro Koneczky et scabinis, videlicet Andrea Czech, Martino Krupa, Adamo Nabszdydomek etc.

710. *Zapis domu Marcina Bednarza, który kupił od Gabriela. W obecności nas zasiadających w tym sądzie przybył osobiście Gabriel dobrowolnie z własnej woli i po rozsądnym namyśle, nie przymuszony ani zniewolony, ani nie zwiedziony innym podstępem, ale dobrowolnie i po dokładnym namyśle

itd., postanowił sprzedać swój dom [znajdujący się] między domami, Adama Domka i Andrzeja Szapka, owemu Marcinowi Bednarzowi obywatelowi Koła za 22 grzywny. Marcin Bednarz uiścił całą zapłatę Gabrielowi obywatelowi Koła; Marcin nabył prawa względem rzeczzonego domu tak wszerek, wzdłuż, jak został między sąsiadami wytyczony i ów Gabriel niczego nie pozostawił swoim spadkobiercom. Marcin Bednarz może ów dom na własny użytek przekształcać, to znaczy sprzedać, zamienić itd. Działo się w domu wójta Szymona Kiernoska i z urodzonym panem Piotrem Koneckim i ławnikami, mianowicie Andrzejem Czechem, Marcinem Krupą, Adamem Nabździdomkiem itd.

[s. 337] **711. Commutacio agri pro agro Khrosynsky in villa Blyсна cum Alberto Paskvda 1537.** Comparentes personaliter Albertus Paskuda et Nicolaus Chrosynsky recognoverunt coram residentibus in iure bannito, quo commutaverunt agrum pro agro et prefatus Nicolaus Chersczynsky superaddit tres fert. Alberto Paskuda, quod agrum Alberti Paskoda iacenti in medio duorum mansionum in villa Blyсна eiusdem predicti Nicolai Chroszynsky et prefatus Albertus Paskuda iam accepit plenariam solutionem tres fert. [...] prefatus Paskuda hunc agrum iacentem || ut supra cum omni iure, cuius omnibus gratis, que attinent ad hunc agrum Paskvda satis, tam late et tam longe, ut solus tenuit, et prefatus Nicolaus Chroszynsky eodem modo, tam longe et tam late, sibi et ss [s] suis successoribus in perpetuum et ad suos usus convertendum, qui prefatus Albertus commutavit ad Paskuda hunc agrum prefato Nicolao Chroszynsky et cum gratis et attinenciis commutavit in omnibus tribus campibus cum omni iure et dominio, tam late et tam longe, prout solus tenuit. Qui prefatus Chroszynsky potens erit hunc agrum tenere, possidere, donare, commutare in suos usus convertere.

711. *Zamiana pola za pole Chrościńskiego we wsi Blizna z Wojciechem Paskudą 1537. Stawili się osobiście Wojciech Paskuda i Mikołaj Chrościński i zeznali w obecności zasiadających w sądzie gajonym, że zamienili swoje pola, a ponadto rzeczony Mikołaj Chrościński dopłacił 3 wiardunki Wojciechowi Paskudzie. Owo pole Wojciecha Paskudy znajduje się pośrodku dwóch zagród we wsi Blizna tego wspomnianego Mikołaja Chrościńskiego. Rzeczony Wojciech Paskuda otrzymał już całą zapłatę 3 wiardunków [...] wspomniany Paskuda to pole znajdujące się, jak wyżej z pełnym prawem i przyległościami do tego pola, tak wszerek i tak wzdłuż, jak sam posiadał, i rzeczony Mikołaj Chrościński w ten sam sposób, tak wzdłuż i tak wszerek, dla siebie i swoich spadkobierców wieczyście. Wojciech zamienił to pole rzeczonemu Mikołajowi Chrościńskiemu z wszystkimi przyległościami zamienił z pełnym prawem i władztwem, tak wszerek i wzdłuż, jak

sam posiadał. Chrościński będzie mógł to pole dzierżyć, darować, zamienić oraz na własny użytek przekształcać.

[-Resn-] **712. Resignacio domus N[icolai] Costovany Gregorio generi suo.** Veniens personaliter Nicolaus Kostovany sanus mente et corpore, matura deliberacione habita, non compulsus nec seductus, sed sponte fassus est, quod domum suam propriam penes Mykorethko ex una et penes Pvszcz ex altera, super qua domo habet predictus Gregorius gener eiusdem habet decem mrc. post obitum patris eius Nicolai Costovani et filius eciam habet sex mrc. eiusdem Nicolai in hac domo, qui gener Gregorius tenetur solvere omnem tributum, pacem volens sibi facere post obitum patris sui, qui gener habet totam domum cum omnibus suppellectilibus domus et attinenciis ad aetificium [s], uti labore prout suis legitimis et prefatum Nicolaum Costovany habet facere usque ad vitam eius et post vitam eius cedit domum totam cum omnibus suppellectilibus eius et prefatus Nicolaus Cos[tovany] resignat hanc domum, tam late et tam longe, ut [solus] tenuit, genero suo et suis successoribus, qui prefatus Gregorius potens erit hanc domum tenere, possidere et in suos usus convertere.

712. *Powzdanie domu Mikołaja Kostowanego swojemu zięciowi Grzegorzowi. *Przybył osobiście Mikołaj Kostowany, zdrowy na umyśle i ciele, po dogłębnym namyśle, nie przymuszony ani nie zwiedziony, ale z własnej woli oświadczył, że swój dom [znajdujący się] obok Mikoretki i Puskacza, na którym po śmierci Mikołaja Kostowanego jego zięć Grzegorz ma zapisane 10 grzywien. Ponadto syn tego Mikołaja ma jeszcze 6 grzywien na tym domu. Ów zięć zobowiązał się zapłacić cały podatek, ponieważ chce z nim zawrzeć pokój po śmierci ojca. Grzegorz posiada cały dom ze wszystkimi sprzętami domowymi i przydomowymi przyległościami, tak jak Mikołaj Kostowany dzierży za swojego życia a po jego śmierci przypadnie [mu] cały jego dom z całością inwentarza. Wspomniany Mikołaj Kostowany powzdaje ten dom, tak wszcz i tak wzdłuż, jak sam posiadał, swojemu zięciowi oraz jego spadkobiercom. Rzeczony Grzegorz będzie mógł ten dom dzierżyć, posiadać i przekształcać na własny użytek.*

|| **Iudicium bannitum celebratum est feria sexta in crastino** [-Ascensionis Domini secundum-], **primum Adalberti per generosum dominum Petrum Kvneczký vicecapitaneum Colensem protunc** existentem et advocatum Simonem Kyrnosek et per septem scabinos, videlicet Andream Czech, Martinum Crupa, Adam Domek, Jacobum Sosnowsky, Nicolaum Okrutny, Mathiam Rymarz, Jacobum Sywyerczych iudicium magnum legitimo extitit, cuius acta ita processerunt primum sequitur.

[s. 338]

**Pierwszy sąd gajony odbył się w piątek nazajutrz po [św.] Wojciechu wobec podstarościęgo kolskiego urodzonego pana Piotra Koneckiego oraz wójta Szymona Kiernoska a także siedmiu ławników, mianowicie Andrzeja Czecha, Marcina Krupy, Adama Domka, Jakuba Sosnowskiego, Mikołaja Okrutnego, Macieja Rymarza, Jakuba Skwierczycha, którego sprawy następują w ten sposób.*

Iudicium bannitum celebratum [...] feria sexta in crastino Ascensionis Domini [11 V 1537] secundum per generosum dominum Petrum Kvneczky vicecapitaneum Colensem protunc existentem et advocatum Simonem Kyernosek et per septem scabinos, videlicet Andream Czech, Martinum Crupa, Adam Domek, Jacobum Sosnowsky, Nicolaum Okrutny, Mathiam Rymarz, Jacobum Sqwyerczych iudicium, cuius acta sic sequuntur hunc modum.

**Sąd gajony odbył się [...] w piątek nazajutrz po Wniebowstąpieniu Pańskim wobec podstarościęgo kolskiego urodzonego pana Piotra Koneckiego, wójta Szymona Kiernoska i siedmiu ławników, to znaczy Andrzeja Czecha, Marcina Krupy, Adama Domka, Jakuba Sosnowskiego, Mikołaja Okrutnego, Macieja Rymarza, Jakuba Skwierczycha, którego sprawy następują w tym porządku.*

[s. 339]

713. Concordia facta inter Katherinam Vastova et filios eius Petrum et Sebastianum Yasyenysky liberando domum suam unacum predio secundum tenorem testamenti. || Comparatum personaliter Katherina Vastova cum filio eius Petro de Wyrzechczyny fassi sunt, quo acceperunt sex mrc. post manum defunctam Johannis Jasenysky fratrem germanum prefate Katharine Vastova. Quiquidem Johannes Yasenysky volens eliberare demum totam predium eidem sorori sue cum filiastro legavit in testamento sex mrc., quasquidem sex mrc. Sebestianus Yasenysky debet persolvere et iam totalem persolvit, qui prefatus Sebastianus potens est in omnibus, tam in domo quam in predio, donare, commutare et in suum uberiolem [...].

713. *Ugoda zawarta między Katarzyną Wastową i jej synami Piotrem i Sebastianem Jasieńskim ze zwolnieniem domu wraz z folwarkiem zgodnie z postanowieniami testamentu. *Stawiła się osobiście Katarzyna Wastowa ze swoim synem Piotrem z Wierzchocina, oświadczyli, że otrzymali 6 grzywien po śmierci Jana Jasieńskiego, brata rzeczonyj Katarzyny Wastowej. Ów Jan Jasieński, chcąc wreszcie uwolnić cały folwark swojej siostrze i siostrzeńcowi pozostawił w testamencie 6 grzywien. Te 6 grzywien Sebestian Jasieński ma zapłacić, co już w całości uiścił. Rzeczony Sebastian ma możliwość względem wszystkich dóbr, zarówno domu jak i folwarku, przekazywania, zamieniania i na własny preferowany [...].*

714. Resignacio domus per Dorotheam Pawrkova Stanislao pannifici Nyewstal. Comparens personaliter prefata Pawrkova, non compulsa nec coacta, sed sua sponte fassa est, quod domum suam vendidit Stanislao Nyewstal pro quinque mrc. paratis, quamquidem domum resignavit eidem Stanislao Nyewstal, que prefata domus iacet ex una penes Kolaczek et penes Elizabeth ex alia, tam late et tam longe, sibi et suis legitimis successoribus. Quequidam Dorothea obligatur eum tueri a suis consanguineis, si quis habuerit, qui prefatus Stanislaus potens erit hanc domum suam donare, immutare et in suum melius convertere. Super quod memoriale iudicii posuit.

714. *Powzdanie domu przez Dorotę Pawrkową sukiennikowi Stanisławowi Niewstałowi. *Stawiła się osobiście rzeczona Pawrkowa. Nie przymuszona ani zniewolona, ale z własnej woli oświadczyła, że sprzedała i powzdała swój dom Stanisławowi Niewstałowi za 5 grzywien. Ów dom znajduje się obok Kołaczka i Elżbiety, tak wszerek i tak wzdłuż, dla siebie i swoich prawowitych spadkobierców. Owa Dorota zobowiązuje się bronić go od [roszczeń] swoich krewnych, gdyby ktoś z nimi wystąpił. Wspomniany Stanisław będzie mógł ten dom przekazać, zamienić i na własny użytek przekształcać. W tej sprawie uiścił pamiętne.*

715. Resignacio domus per Johannem Angyolek Stanislao Lasycza nil patrimonii et nostris sibi [...]. Veniens personaliter Johannes Angolek, non coactus, sed sua sponte fassus est, quod vendidit domum suam cum patre suo et matre sua [...] viva pro decem mrc. monete in terra currentis Stanislao gener[o] suo Lasycza, qua et resignavit et abdicavit Johannes Angolek suo gener[o], nil sibi et suis legitimis successoribus relinquendo, que do[mus] iacet ex una penes Szowsdybylova et ex alia penes Sosn[owski], || qui prefatus Johannes accepit plenariam solucionem a genere suo. Qui prefatus Stanislaus potens hanc domum suam donare, commutare et in usum suum convertere.

[s. 340]

715. *Powzdanie domu przez Jana Aniołka Stanisławowi Łasicy [...]. *Przybył osobiście Jan Aniołek, nie zniewolony, ale z własnej woli oświadczył, że wraz z ojcem i matką sprzedał swój dom [...] za 10 grzywien monety obiegowej w kraju swojemu zięciowi Stanisławowi Łasicy, który to powzdaje i zrzeka się Jan Aniołek na rzecz swojego zięcia, niczego sobie ani swym prawowitym spadkobiercom nie pozostawiając. Ten dom znajduje się z jednej [strony] obok Zawždybyła a z drugiej Sosn[owskiego]. Rzeczony Jan otrzymał już od swojego zięcia pełną zapłatę. A wspomniany Stanisław może ten dom przekazać, zamienić i na własny użytek przekształcać.*

716. Causa et commutacio agri pro agro N[icolao] Chrosczynsky cum Alberto Paskuda et filio eius. Comparentes personaliter Nicolaus

Chroszczynsky et Albertus Paskuda cum filio suo fassi sunt et recognoverunt et publice et in perpetuum resignaverunt agrum pro agro, ubi Nicolaus Chroszczynsky commutavit agrum suum mansum [...].

716. *Sprawa i zamiana pola za pole przez Mikołaja Chrościńskiego z Wojciechem Paskudą i jego synem. *Stawili się osobiście Mikołaj Chrościński i Wojciech Paskuda ze swoim synem. Oświadczyli i zeznali publicznie, że wiecześnie powzdali pole za pole, Mikołaj Chrościński zamienił łan swojego pola [...].*

Ius bannitum celebratum est feria sexta post festum Pentecosten [25 V 1537] tertium per generosum dominum Petrum Kvneczky burgrabium, advocatum Simonem Kyernosek, Andream Czech, Jacobum Sosnowsky, Johannem Kazypluk, Martini Crupa, Nicolao Okrutny, Adam Domek, Jacobum Sqiryerczych, cuius acta sic sequuntur.

***Trzeci sąd gajony odbył się w piątek po święcie Zesłania Ducha Świętego wobec burgrabiego urodzonego pana Piotra Koneckiego, wójta Szymona Kiernoska, Andrzeja Czecha, Jakuba Sosnowskiego, Jana Kazipluga, Marcina Krupy, Mikołaja Okrutnego, Adama Domka, Jakuba Skwierczycha, którego sprawy tak następują.**

[s. 341]

|| 717. Satisfactio per Johannem Straczypluk Jacobo Sosnowsky et eius legitime uxori Marthe sorori eius. *Comparentes personaliter Jacobus Sosnowsky et honesta Martha soror legitima Johannis Straczypluk fassa est recognovit, quod Johannes frater eius germanus fecit ei omnimodam solutionem quatuor mrc. et eidem resignavit [-resignat-] et cum omnibus, sic iam abdicat, eidem Johanni fratri suo et eius legitimis successoribus ortum iam superius in actis contractum. Quiquidem Johannes Kazypluk potens erit hunc actum superius expressum, utifruī donare, commutare et in suum uberiores commodum convertere.*

717. *Zadośćuczynienie Jana Stracipluga Jakubowi Sosnowskiemu i jego prawowitej małżonce Marcie, siostrze Jana. *Stawili się osobiście Jakub Sosnowski i uczciwa Marta, prawowita siostra Jana Stracipluga, która oświadczyła i zeznała, że Jan jej brat całą uiścił jej zapłatę 4 grzywien a także powzdał razem ze wszystkimi [przyległościami], ponadto zrzeka się na rzecz swojego brata Jana i jego prawowitych spadkobierców, co już wyżej zostało ustalone. Ów Jan Straciplug będzie mógł zgodnie z powyższym wykorzystywać [...] przekazać, zamienić i przekształcać na własny użytek.*

Iudicium bannitum celebratum est feria sexta in crastino post octavam Corporis Christi [I VI 1537] quartum per generosum dominum Petrum Kuneczky burgrabium, advocatum Simonem Kyernosek, Andream

Czech, Jacobum Sosnowsky, Martinum Crupa, Johannem Kazypłuk, Nicolaum Okrvthny, Adam Domek, Jacobum Sqwyerczych, cuius acta sic sequuntur in hunc modum sub anno Domini 1537.

**Czwarty sąd gajony odbył się w piątek nazajutrz po Oktawie Bożego Ciała wobec urodzonego pana burgrabiego Piotra Koneckiego, wójta Szymona Kiernoska, Andrzeja Czecha, Jakuba Sosnowskiego, Marcina Krupy, Jana Kazipluga, Mikołaja Okrutnego, Adam Domka, Jakuba Skwierczycha, którego sprawę tak następują w tym porządku w Roku Pańskim 1537.*

718. Causa et domus commutacio per Simonem Gnoiskora et Hedvigim Poczathkova. Comparentes personaliter Simon Gnoiskora et Hedvigis Poczathkova cum pueris suis Sophia, Laurencio et Stanislao, ubi Simon Gnoiskora fassus, quam fecit commutationem cum Hedvigi Poczathkova et pueris suis pro domo, que domus ipsius Simonis Gnoiskora iacet penes Jacobum Koczvch ex una et penes portam Thorvniensem ex altera et publice resignavit, tam late et longe, et insuper superaddit [-triginta-] viginti et quatuor mrc. Simon Gnoiskora honeste Hedvigi Poczathkova et suis liberis, qui prefatus Simon Gnoiskora dat omnimodam facultatem super suam domum honeste Hedvigi et pueris eius donare, vendere, commutare et in suum commodum convertere. Similiter honesta [-Hedd-] Hedvigis Poczathkova [-fass-] et pueri eius fassi sunt, quia com[muta]verunt domum suam in Circulo, que iacet ex una penes Yaseny[ski] et ex alia penes Kylyan, tam late et tam longe, prout sola t[enuit] et habuit et resignavit cum omni iure et dominio [-que quidem ho[...]] Poczathkova Hedvigis potens erit-. Quiquidem Simon Gno[...]] || potens erit hanc domum donare, commutare, vendere et in suum uberiores commodum convertere.

[s. 342]

718. *Sprawa i zamiana domu przez Szymona Gnoiskórę i Jadwigę Początkową. Stawili się osobiście Szymon Gnoiskóra i Jadwiga Początkowa ze swymi dziećmi Zofią, Wawrzyńcem i Stanisławem. W jego trakcie Szymon Gnoiskóra oświadczył, że dokonał zamiany z Jadwigą Początkową i jej dziećmi w sprawie domu. Dom Szymona Gnoiskóry znajduje się obok Jakuba Koczucha i Bramy Toruńskiej. Gnoiskóra publicznie powzdał uczciwej Jadwidze Początkowej i jej dzieciom, tak wszerz i wzdłuż, a ponadto dodał 24 grzywny. Wspomniany daje uczciwej Jadwidze i jej dzieciom względem swojego domu wszelką możliwość przekazania, sprzedawania, zamieniania i na własny użytek przekształcania. Podobnie uczciwa Jadwiga Początkowa i jej dzieci oświadczyli, że zamienili swój dom w Rynku, położony obok Jasieńskiego i Kiliana, tak wszerz i tak wzdłuż, tak jak sama dzierżyła i posiadała i powzdaje z pełnym prawem i władztwem. Tę [...] Jadwiga Początkowa

będzie mogła [...], ów Szymon będzie mógł ten dom przekazać, zamienić, sprzedać i przekształcać zgodnie ze swoim upodobaniem.

719. Resignacio domus per Johannem Dlugi et uxorem eius Annam et filium eius Jacobum [-Gregorio-].

Iudicium bannitum celebratum est sabbatto in vigilia Visitacionis Beate Marie [30 VI 1537]^a per generosum dominum Petrum Kvneczky et advocatum Simonem Kyernosek, Jacobum Sosnowsky, Martinum Crupa, Nicolaum Slonkowsky, Nicolaum Okrvthny, Paulum Siodlarz, Adamum Nabsdzydomek, Jacobum Sqwyerczych et hec acta Anno Domini 1537. Et emptum.

^a *Elementy daty nie zgadzają się. Święto Zwiastowania NMP w 1537 r. wypadło bowiem we wtorek.*

Comparentes personaliter Johannes Dlugy cum uxore sua Anna et filio suo Jacobo publice recognoverunt, quod vendiderunt domum suam in Circulo cum omnibus supellectilibus alias *stathky pywne* et cum duabus mensis Gregorio Skorupka de Czastochova, que domus iacet ex una penes Wloczych ex alia penes Kobylczyna, tam late et tam longe, prout soli habuerunt et tenuerunt, sibi et eius legitimis successoribus, ubi prefatus Johannes cum uxore sua et filio suo Jacobo resignaverunt hanc domum, quam vendiderunt pro sexaginta mrc. monete et numeri Polonialis prefato Gregorio de Czastochova, quam pecuniam integram sexaginta mrc. circa resignacionem acceperunt et eum quitarunt ex certa solucione. Quiquidem prefatus Gregorius Skorupka facultatem habebit hanc domum donare, commutare, utifrui et in suum uberiores commodum convertere.

719. *Powzdanie domu przez Jana Długiego i jego żonę Annę i jego syna Jakuba.

Sąd gajony odbył się w sobotę w wigilię Nawiedzenia Najświętszej Maryi Panny wobec urodzonego pana Piotra Koneckiego i wójta Szymona Kiernoska, Jakuba Sosnowskiego, Marcina Krupy, Mikołaja Słonkowskiego, Mikołaja Okrutnego, Pawła Siodlarza, Adama Nabździdomka, Jakuba Skwierczycha. Działo się Roku Pańskiego 1537.

Stawili się osobiście Jan Długi ze swoją żoną Anną i swoim synem Jakubem publicznie zeznali, że sprzedali swój dom w Rynku ze wszystkimi sprzętami domowymi, czyli „statkami piwnymi” i dwoma stolami Grzegorzowi Skorupce z Częstochowy. Ten dom znajduje się obok Włóczycha i Kobylczyny, tak wszerz i wzdłuż, jak sami posiadali i dzierżyli dla siebie i jego prawowitych spadkobierców, gdzie wspomniany Jan ze swoją żoną i synem swoim Jakubem powzdali ten dom, który sprzedali za 60 grzywien monety i liczby polskiej Grzegorzowi z Częstochowy. Kwotę 60 grzywien za powzdanie otrzymali już

w całości i pokwitowali mu za pewną zapłatę. Ów rzeczony Grzegorz Skorupka będzie miał prawo ten dom przekazać, zamienić, korzystać i na własny użytek przekształcać.

Iudicium bannitum celebratum est feria quinta ante Martini [7 XI 1537] per generosum dominum Petrum Kuneczky et advocatum Martinum Krupa, Jacobum Szosnowszky, Paulum Szyodlarz, Jacobum Szqwycyh, Adamum Nabdzydomek, Felicem Janus, Nicolaum Okrutny, Jacobum pellicem et hec acta sequuntur anno Domini 1537.

**Sąd gajony odbył się w czwartek przed [św.] Marcinem wobec urodzonego pana Piotra Koneckiego i wójta Marcina Krupy, Jakuba Sosnowskiego, Pawła Siodlarza, Jakuba Skwierczycha, Adama Nabździdomka, Feliksa Janusza, Mikołaja Okrutnego, Jakuba kuśnierza i te sprawy następują roku Pańskiego 1537.*

720. Resignacio domus per Mathiam Koleda Mathie Kostrewa. || Coram nostro bannito iudicio constitutus personaliter Mathias Koleda fassus est, quod Jacobus Zagayowszky iterum transfundit domum suam Mathie Koleda sub presenciam Andrea Kurczych, Stanislao Organistha, quamquidem domum vendidit Mathie Kostrzewa, non compulsus neque coactus, sed mere ac veraciter resignavit. Quequidem domus sita est in acie in parva parte, ex altera parte Nikil, pro decem septem mrc. communis monete currentis in Regno Polonie, numerando in quacumque per quadraginta octo gr., tam late, longe, ut ex antiquo in suis limitis est limitata sub forma iuris.

[s. 343]

720. *Powzdanie domu przez Macieja Kolędę Maciejowi Kostrzewie. *W obecności naszego sądu gajonego stawił się osobiście Maciej Kolęda. Oświadczył, że Jakub Zagajewski przekazał swój dom Maciejowi Kolędzie w obecności Andrzeja Kurczycha, Stanisława Organisty, [ów] dokonał transakcji z Maciejem Kostrzewą, nie przymuszony ani nie zniewolony, ale wiarygodnie powzdał dom znajdujący się w rogu od strony Nikiela za 17 grzywien powszechnej monety obiegowej w Królestwie Polski, licząc 48 groszy na każdą grzywnę, tak wzduż i wszierz, jak od początku w swoich granicach został wytyczony.*

721. Causa Faelicis Janus. Coram nostro bannito iudicio constitutus personaliter Felix Janus recognovit, quod concordiam fecit cum Johanne Koczan olim pie memorie Janus filister erat eius in quinque mrc. communis monete numerando, in unamquamque mrc. numerando per quadraginta octo gr., quasi legaverat cognominatus Janus tempore extremitatis vite sue. Quas quinque mrc. Johannes Koczan fundamentaliter levavit et accepit, renunciando se ab omnibus bonis suis. In qua concordia erant arbitrali Andreas Kurczych, Felix Szwynyoch, Stephanus sartor, Stanislaus Czyhowlas, Paulus Szyodlasz.

721. *Sprawa Feliksa Janusza. *W obecności naszego sądu gajonego sta-
wił się osobiście Feliks Janusz, zeznając, że zawarł ugodę z Janem Koczanem,
bratankiem zmarłego Janusza, co do 5 grzywien obiegowej monety, na każdą
grzywnę licząc po 48 groszy, które Janusz zapisał pod koniec swego życia. Te
5 grzywien Jan Koczan otrzymał, odżegnując się od wszystkich swoich dóbr.
W sprawie tej ugody rozjemcami byli Andrzej Kurczych, Feliks Świnioszek,
Szczepan krawiec, Stanisław Cichowlazł, Paweł Siodlarz.*

[s. 344]

|| **Iudicium bannitum celebratum feria sexta in die Clementis** [23 XI
1537] *suprascriptos iuratos.*

***Sąd gajony odbył się w piątek w dniu [św.] Klemensa wobec wymienio-
nych przysięgłych.**

722. Causa Johannis Dlugy cum Kvyawczyyna. Coram nostro bannito
iudicio constitutus personaliter Barbara Kvyawsczyna cum filio Sebastiano
adque [s] filia Regina recognovit, quod vendidit hortum provido domino Jo-
hanni Dlugy pro mrc. decem novem communis monete Polonialis currentis
in regno, in quamcumque numerando per quadraginta octo gr., perpetue et
in evum, nihil sibi atque suis posteris reservando, quo est situatum prefati
Dlugy parte ab una et parte ab altera viam, que tendit ad Liczycza, ita late,
longe, ut ex antiquo est limitata. Quemquidem ortum potest vendere, donare,
commutare et ad meliorem utilitatem suam convertere sub forma iuris.

722. *Sprawa Jana Długiego z Kujawczyną. *W obecności naszego sądu
gajonego stawiała się osobiście Barbara Kujawczyzna z synem Sebastianem
oraz córką Reginą. Zeznała, że sprzedała ogród roztropnemu panu Janowi
Długiemu za 19 grzywien powszechnej monety polskiej, obiegowej w króle-
stwie, licząc po 48 groszy na każdą grzywnę, wiecześnie i na zawsze, niczego
dla siebie ani dla swoich potomnych nie zachowując. Znajduje się on z jednej
obok wspomnianego Długiego, z drugiej zaś przy drodze prowadzącej do
Łęczycy, tak wszerek, wzdłuż, jak został wytyczony od początku. Nabywca od
tej pory może ten ogród sprzedać, dać, zamienić i przekształcać na własny
użytek zgodnie z literą prawa.*

Iudicium bannitum feria sexta ante Fabiani et Sebestiani [18 I 1538] per
generosum dominum celebratum burgrabium Koneczky et viceadvocatum
Martinum Krupa, Jacobum Sosznowszky, Paulum Szyodlarz, Jacobum Squir-
czych, Adamum Nabczydomek, Felicem Janus, Nicolaum Okrutny, Jacobum
pellificem, cuius acta in hunc modum sequuntur anno Christi 1538.

***Sąd gajony odbył się w piątek przed [śś.] Fabianem i Sebastianem wobec
urodzonego sławetnego pana burgrabiego Koneckiego i podwójciego Mar-
cina Krupy, Jakuba Sosnowskiego, Pawła Siodlarza, Jakuba Skwierczycha,**

Adama Nabǳdzidomka, Feliksa Janusza, Mikołaja Okrutnego, kuśnierza Jakuba, którego sprawy następują w tym porządku roku Pańskiego 1538.

Iudicium bannitum particulare feria sexta in vigilia Purificacionis Marie [1 II 1538] secunda suprascriptos iuratos anno Christi 1538.

**Drugi sąd gajony zwyczajny [odbył się] w piątek w wigilię Oczyszczenia Marii w obecności wyżej wymienionych ławników roku Pańskiego 1538.*

|| **723. Resignacio domus per Johannem** filium Bartholomei Kostecka [s. 345] Nicolao Szlonkowszky. Coram nostro banitto iudicio constitutus personaliter Johannes filius Bartholomei Kosthelka recognovit, quod vendidit suam partem domus pro duabus mrc. communis monete currentis in Regno Polonicali, numerando in quamcumque mrc. per quadraginta octo gr. [-perpetue-] provido Nicolao Szlokowsky perpetue et in evum, nihil sibi adque [s] suis posteris reservando, que est situs ab una parte domus plebanalis ex altera parte aree Długi, ita late, longe, ut ipse tenebat adque [s] possidebat. Quamquidem domum potest vendere, commutare, dare et ad meliorem utilitatem suam convertere sub forma iuris.

723. *Powzdanie domu przez Jana syna Bartłomieja Kostelki Mikołajowi Słonkowskiemu. *W obecności naszego sądu gajonego stawił się osobiście Jan, syn Bartłomieja Kostelki, zeznał, że sprzedał swoją część domu za 2 grzywny powszechnej monety obiegowej w Królestwie Polski, licząc po 48 groszy na każdą grzywnę, roztropnemu Mikołajowi Słonkowskiemu wieczyście i na zawsze, niczego nie zachowując dla siebie ani swoich potomnych. Znajduje się on z jednej strony domu plebana, a z drugiej strony parceli Długiego, tak wszerek, wzdłuż, jak sam posiadał i dzierżył. Nabywca od tej pory może ten dom sprzedać, zamienić, dać i przekształcać na lepszy własny użytek zgodnie z literą prawa.*

724. Coram nostro banitto iudicio personaliter constituta Anna Slachczanka cum pueris suis, cum filiis duabus puta Andrea, Kiliano et filiabus suis Katherina et Heduige acceperunt adque [s] levaverunt totaliter pecuniam, quam habebant in cista scabinorum, mediam secundam mrc. communis monete currentis in regno.

724. *W obecności naszego sądu gajonego osobiście stawiała się Anna Szlachcianka *ze swoimi dziećmi, z dwoma synami Andrzejem i Kilianem oraz swoimi córkami, Katarzyną i Jadwigą. Otrzymali oraz w całości dostali pieniądze, które mieli w szkatule ławników, 1,5 grzywny powszechnej monety obiegowej w królestwie.*

725. Coram nostro banitto iudicio constitutus personaliter Andreas Szuczypla recognovit, quo satis [...]rris pie memorie Poczathek et cum Sta[nislao], Laurencio et filie Sophie, quia residuam [...] posuit mrc.

725. **W obecności naszego sądu gajonego stawił się osobiście Andrzej Szudzipchła, zeznał, że zadość [...] zmarłemu Początkowi i ze Sta[nisławem], Wawrzyńcem i córką Zofią, że pozostałą [...] uiścił grzywnę.*

[s. 346]

|| 726. **Resignacio aree Mathie Pilak a Petro Brathonyek anno Christi 1538.** Coram nostro bannito iudicio constitutus personaliter Petrus Brathonyek recognovit, quod vendidit aream [s] Mathie Pilak pro quatuor gr., quo situm inter Nor ex una parte, ex altera parte aree Jendrny in perpetuum et in evum, alienando suos omnes consanguineos, tam longe, late, ut ex antiquo in suis graniciis permansit. Quamquidem aream potest vendere, commutare, dare et ad meliores usus commutare sub forma iuris.

726. **Powzdanie parceli Maciejowi Pylakowi przez Piotra Bratońka roku Pańskiego 1538.* W obecności naszego sądu gajonego stawił się osobiście Piotr Bratoniek i zeznał, że sprzedał za 4 grosze parcelę [s] Maciejowi Pylakowi, położoną między Norem i Jędrnym, tak wzdłuż i wszerz, jak sam miał, używał i posiadał, usuwając [roszczenia] wszystkich swoich bliskich i nie pozostawiając sobie ani swoim potomkom żadnego prawa do owej parceli. Od tej pory nabywca będzie miał prawo tej nieruchomości sprzedawania, zamienienia oraz przekształcania na własny użytek.

Iudicium bannitum particulare celebratum feria sexta post Valentini [15 II 1538] per supradictos iuratos.

**Sąd gajony zwyczajny odbył się w piątek po [św.] Walentym wobec wyżej wymienionych przysięgłych.*

Iudicium bannitum particulare celebratum feria sexta post Mathie [1 III 1538] per supradictos iuratos.

**Sąd gajony zwyczajny odbył się w piątek po [św.] Macieju przez wyżej wymienionych przysięgłych.*

727. **Resignacio domu Kquilinsky.** Coram nostro bannito iudicio constituti personaliter Stanislaus Yesch cum uxore sua Magdalena Jesowa recognoverunt, quod vendiderunt domum pro decem mrc. monete Polonicalis, numerando in quamcumque mrc. per quadraginta octo gr., quam fundamentaliter levaverunt. Que domus est sita inter Martinum Krupa ex una, ex altera vero parte Jacobo Buiala, tam late, longe et ex antiquo in suis graniciis permansit quamqui[...] || domum potest vendere, dare et ad meliores usus suos commutare sub forma iuris.

[s. 347]

727. **Powzdanie domu Kwilińskiego.* W obecności naszego sądu gajonego stawili się osobiście Stanisław Jeż ze swoją żoną Magdaleną Jeżową, zeznali, że sprzedali dom za 10 grzywien monety polskiej, licząc po 48 groszy na każdą grzywnę, którą to kwotę w całości otrzymali. Dom znajduje się

między Marcinem Krupą z jednej, zaś z drugiej strony obok Jakuba Bujaly, tak wzdłuż i wszerz i od początku w swoich granicach pozostaje [...]dom może sprzedać, dać i dla lepszych celów własnych zamienić zgodnie z literą prawa.

Iudicium magnum bannitum celebratum feria sexta post Stanislai [10 V 1538] per generosum burgrabium Koneczky et viceadvocatam Martinum Krupa, Jacobum Sosznowsky, Mathiam Rymarz, Nicolaum Okrutny, Adamum Nabczydomek, Jacobum pellicem, Petrum Szyodlarz, Faelicem Janus, cuius acta in hunc modum sequuntur anno Christi 1538.

**Sąd wielki gajony odbył się w piątek po [św.] Stanisławie wobec urodzonego burgrabiego Koneckiego i podwójciego Marcina Krupy, Jakuba Sosznowskiego, Macieja Rymarza, Mikołaja Okrutnego, Adama Nabzdzi-domka, Jakuba kuśnierza, Piotra Siodlarza, Feliksa Janusza, którego sprawy następują w ten sposób roku Pańskiego 1538.*

728. Causa Nicolai Perzyna. Coram nostro bannito iudicio personaliter constituti Mathias Perzynka cum sorore sua germana Anna Szaczalina recognoverunt [-quod satis-], quia sua bona paterna atque materna vendiderunt, domum sitam inter partes, videlicet inter Krus ex una, ex altera vero Nicolaum Perzyna, pro viginti mrc. monete Polonialis currentis in Regno Polonie, numerando in unamquamque mrc. per quadraginta octo gr., nihil sibi et suis posteris in hac domo reservando, qui prefatus Perzyna satis eis fecit de bonis mobilibus et immobilibus, quem presenti inscriptione quitant et liberum faciunt et potens quidem hec bona dare, vendere, commutare, donare sub forma iuris.

728. *Sprawa Mikołaja Pyrzyny. W obecności naszego sądu gajonego osobiście stawili się Maciej Pyrzyna ze swoją rodzoną siostrą Anną Sarzaliną zeznali, że swoje dobra po ojcu i matce sprzedali, a mianowicie dom położony między Kruzem a Mikołajem Pyrzyną, za 20 grzywien monety polskiej obiegowej w Królestwie Polski, licząc po 48 groszy na każdą grzywnę, nie zachowując żadnych praw dla siebie ani dla swoich potomnych względem tej nieruchomości. Rzeczony Pyrzyna zadośćuczynił im za dobra ruchome i nieruchome, jego w niniejszym zapisie kwitują i uwalniają. Nabywca od tej pory może te dobra dać, sprzedać, zamienić, przekazać zgodnie z literą prawa.

|| Iudicium bannitum particulare feria sexta post Bernardi [23 VIII 1538] per supradictos iuratos. [s. 348]

**Sąd gajony zwyczajny [odbył się] w piątek po [św.] Bernardzie wobec wyżej wymienionych przysięgłych.*

729. Causa Mathie Plebanek in resignatione domus a Blasio doleatore. Coram bannito iudicio constitutus personaliter Mathias Plebanek recognovit,

quod emit domum |apud Blasium doleatoris-| <apud honestam Agnetem Bednarka>, quam resignaverunt <tutores> providus Petrus Czczywa, Paulus doleator pro undecym mrc. communis monete, numerando in quamcumque mrc. per quadraginta octo gr., quem predictum Mathiam Plebanek voluit tuere, defendere a consanguineis extraneis et aliis hominibus ignotis. Quamquidem domum potest in perpetuum et in evum possidere. Quamquidem domus est sita inter domum providi Pauli doleatoris ex una parte et ex altera parte providi Mathie Colenda, tam longe, late, ut ex antiquo in suis terminis permansit. Quamquidem domum predictus Mathias potest vendere, dare, commodare, commutare, ut ad suum utilitatem meliorem perdet sub forma iuris.

729. *Sprawa Macieja Plebanka, czyli powzdanie domu przez bednarza Błażeja. *W obecności naszego sądu stawił się osobiście Maciej Plebanek. Zeznał, że kupił dom od uczciwej Agnieszki Bednarki, który powzdali roztropny Piotr Cięciwa i bednarz Paweł za 11 grzywien powszechnej monety, licząc po 48 groszy na każdą grzywnę i zobowiązał się owego Macieja Plebanka uchronić i bronić od [roszczeń] krewnych oraz każdego kto to prawo podważy. Niniejszą nieruchomość może posiadać wieczyście i na zawsze. Dom ten położony jest między domem roztropnego bednarza Pawła i roztropnego Macieja Kołedy, tak wzdłuż, wszerz, jak od początku pozostawał w swoich granicach. Ten dom rzeczony Maciej może sprzedać, dać, zamienić i na własny właściwszy użytek przekształcać zgodnie z literą prawa.*

[s. 349]

730. Decretum seu sententia latis inter providos Dorotheam Voczyehova et Luciam filiam ipsius cives Kolenses. || Petrus Kmytha comes in Wyschnycze, pallatinus et capitaneus generalis Cracoviensis ac Regni Polonie marsalcus nec non Siepusyensis, Premisliensis, Colensisque capitaneus significamus tenore presencium, quibus expedit universis, quomodo constituta personaliter coram nobis provida Dorothea Voczyehova cum Johanne marito suo legitimo, subditam nostram et civis de Colo oppido, exposuit nobis suas iniurias et molestias, quibus eam provida Lucia Labączka filia eiusdem Dorothee Voczyehova ratione dotis et divisionis bonorum nonnullorum impeteret et molestaret, quorum bonorum predicta Lucia ius naturale suum se habere dicebat, nolens, scilicet ea divisione et dote contenta esse, quam sibi predicta Dorothea Voczyehova matre ipsius tanquam filie sue cum eam desponderet marito dederat et concesserat. Nos itaque utramque partem in iusticia debita conservare cupientes delegimus certos causi huius compositores, qui bene discusso et cognito eius rei negotio causam eandem eqwo et iusto componerent fine et concordiam compositionemque inter utrasque partes facerunt, prout fecerunt et composuerunt nihilominus,

tum predicta Lucia filia predicte Dorothee Woczyechova reiecta huiusmodi concordiam et compositionem spreta ad nos rem vicissim et negotium hoc ipsum devoluendum esse voluit et ut denuo id totum iure ipsorum Culmensi iudicarem a nobis petivit et postulavit, nos igitur nolens cuiquam subditorum nostrorum ius suum denegare et volens id, quo iustum est dis[...] et definire decretum et sentenciam nostram in huiusmodi causa iure ipsorum Culmensi tulimus et conclusimus, ita quod ipsa Lucia filia predicte Dorothee Woczyechova debet de omnibus bonis mobilibus et immobilibus, hoc est de predio nostro, argento, vestibus omnique alia suppellectilia quocumque nomine vocentur seu ipsa bona vocenter dicere et confiteri, que scilicet ab ipsa Dorothea matre sua accepit ac ratione dotis seu aliter quomodocumque tulit et levavit. Postquam vero predicta Lucia omnia bona ostendit et de omnibus confessa fuit, que sibi mater sua contulit. Extunc etiam ipsa Dorothea Woczyachova similiter de omnibus rebus suis et bonis mobilibus et immobilibus debet confiteri, nullis exceptis postquam vero utriusque partes bona omnia fuerint ostensa et collata. Extunc morum bonorum omnium debet fore divisio per medium, ita ut ipsa Lucia filia medietatem singulorum bonorum recipiat, alteram vero predicta Dorothea Woczyechova mater eius pro se retineat, debitis tamen, si que fuerint, prius ex utrarumque parcium bonis satisfaciendo dato vero casu, quo sibi ip[s]a Dorothea mater eiusdem Lucie mortua fuerit, extunc predicta Lucia succedit in medietatem illorum bonorum, que fuerant eadem Dorothee Woczyechova relictas, alteram vero medietatem integram Johanni marito eiusdem Dorothee iuris sue relinquet. In cuius rei testimonium sigillum nostrum est presentibus est [s] impressum. Datum Pyotrkove XX Februarii anno Domini M [...] XXX VIII [20 II 1538].

730. *Wyrok [w sporze] między roztropnymi Dorotą Wojciechową i Łucją, jej córką, obywatelkami Koła. Piotr Kmita pan na Wiśniczu, wojewoda i starosta generalny [!] krakowski, tudzież marszałek Królestwa Polski oraz starosta spiski, przemyski oznajmiamy brzmieniem niniejszego [pisma], że stawiała się osobiście w naszej obecności roztropna Dorota Wojciechowa z Janem, swoim prawowitym mężem, nasza poddana i obywatelka miasta Koło, przedstawiła nam swoje krzywdy i trudy, co do których roztropna Łucja Łabęcka, córka owej Doroty Wojciechowej z powodu posagu i podziału licznych dóbr dręczyła ją, w sprawie których rzeczona Łucja twierdziła, że ma prawo naturalne, nie chcąc tym samym ich podziału i że była zadowolona z posagu, który jej wspomniana Dorota Wojciechowa, matka, obiecała, dała i przekazała. My zaś, by zarówno część po matce w sprawiedliwości zachować wybraliśmy zaufanych rozjemców w tym sporze, którzy po dobrym rozeznaniu

i rozpoznaniu sprawy doprowadzą ją do sprawiedliwego końca i [którzy] zawarli ugodę oraz pojednanie między obiema stronami, tak jak uczyniły i uzgodniły. Rzeczona Łucja, córka owej Doroty, odrzuciła tego rodzaju ugodę i pragnęła, by ten spór został rozwiązany i zażądała od nas, żebyśmy ponownie ich sprawę rozszczyli według prawa chełmińskiego i prosiła o nas ponieważ nie chciała żadnemu z poddanych naszych swojego prawa odmawiać i tylko to, co jest sprawiedliwe [...] i nasze orzeczenie oraz wyrok w sprawie tego rodzaju na prawie chełmińskim, tak że sama Łucja córka owej Doroty Wojciechowej musi o wszystkich dobrach ruchomych i nieruchomych, to znaczy o folwarku, srebrze, szatach i wszystkich innych sprzętach domowych, jakkolwiek by je nazwać, powiedzieć i zeznać, że od swojej matki otrzymała tudzież z tytułu posagu lub też w inny sposób. Później zaś rzeczona Łucja przedstawiła wszystkie dobra i zeznała, które jej matka wzięła dla siebie. Następnie również Dorota w ten sam sposób o wszystkich swoich rzeczach i dobrach ruchomych i nieruchomych ma wyznać, bez żadnych wyjątków, by z obu stron wszystkie dobra zostały przedstawione i zebrane. Z tego powodu należy dokonać podziału wszystkich dóbr na pół, tak że córka Łucja otrzyma połowę dóbr, a drugą rzeczona Dorota Wojciechowa zatrzyma. Gdyby zaś matka owej Łucji wcześniej zmarła, wówczas rzeczona Łucja odziedziczy połowę tych dóbr, które należały do Doroty Wojciechowej, zaś drugą nietkniętą połowę Janowi, mężowi tejże Doroty pozostawi. Na świadectwo tej sprawy zostaje odcisnięta nasza pieczęć wobec świadków. Dano w Piotrkowie 20 lutego roku Pańskiego 1[5]38.

[s. 350]

|| Iudicium bannitum magnunum [s] celebratum feria secunda in die Rogationem [27 V 1538] per viros circumspectos suprascriptos.

**Sąd gajony wielki odbył się w poniedziałek w dniu Krzyżowym wobec roztropnych wyżej wymienionych.*

731. Causa sive actio providi Labeczky Stanislai cum Dorothea Woczyechowa matre Lucie. Coram nostro bannito iudicio providus Stanislaus Labeczky recognovit, quod concordiam fecit ex decreto magnifici Petri Kmytha palatyni Cracoviensis et capitaneus [s] generali Cracoviensis et Regni Polonie marsalco nec non Scepusiensis, Premisliensis Colensisque capitaneus [s] etc. cum provida Dorothea Woczyechowa matre Lucie mariti Stanislai Labeczky legitimi. In primis de bonis mobilibus et immobilibus puta de domo, de predio, aro [s], argento, scutellis stanneis, de margaretis, vestimentis, bobus, vaccis, equis et is similibus bonis mobilibus et immobilibus. Circa quam concordiam erant homines providi, qui administrabant eandem, Martinus Crupa viceadvocatus et scabinorum persona Jacobus Sosznowszky, Thomas Lyszek,

Paulus [s] Szyodlarz, Nicolaus Okrutny, Jacobus Fus, Jacobus pellifex, quasquidem res prenominate in medium inter se diviserunt iuxta decretum magnifici Petri Kmytha palatini Cracouensis et capitanei generalis Cracouiensis etc. Unde prefatus Stanislaus Labeczky post factam hanc concordiam contraxit providam Dorotheam Woczychowa matrem Lucie ad secundum ius particulare, quo celebratum erat feria sexta post Bernardi, inculpans eam prenominate Dorotheam || de trecentis fl. pro sua parte, que remanserunt post obitum Alberti mariti Woczychowa in rebus mercenariis, scilicet in panno, pipere, croco, sale, vino, ferro, adipe carne, *svina*, braseis et aliis rebus similibus ad eius parte remanentibus, que predicta Woczychowa negavit tamen iurisdici hanc rem reddidit, ut expurgaret conscienciam suam medio iuramento metseptime post manum mortuum. Deinde provida Dorothea Woczychowa non potuit eo tempore sibi homines aquerere cum quibus iuramentum prestaret, rogavit generum suum Stanislaum Labeczky, ut ei prolongaret terminum ad feriam secundam Rogacionum, ille videns condi suam petitionem et amore concitatus matris sue prolongavit terminum. Ei in termino peremptorio [s] |-peremptorio-| Dorothea non habuit homines cum quibus iuramentum inprestaret, deinde miserunt cum ortelio ad iuris consultos in quilibet bonis prefatus Stanislaus hos trecentos fl. adipisceret hoc ortelium evenit ut intromitteretur in |-domum-| <bona> eis prefate Dorothee et hunc ortelium iurati acceperunt adque [s] contemnaverunt eam, ut illa intromissio non paciatur in bonis suis. Illa sua rebellesacione prefata Dorothea noluit intromittere generum suum iterum secundum adque [s] vices teneri cum ortelio miserunt, illa noluit sua rebellisacione adque [s] malli[...].admittere introductionem in |-domum-| <bona> sua. Proinde rebellisacione se contemnet eam. Ius ad ca[...] civiles adque [s] noluit fideiussores sibi aq[...] pro qua spoponderunt, illa noluit. Ac[tum] feria secunda Rogacionum [27 V 1538] anno Christi 1538.

[s. 351]

731. *Sprawa roztropnego Stanisława Łabęckiego z Dorotą Wojciechową, matką Łucji. W obecności naszego sądu gajonego roztropny Stanisław Łabęcki zeznał, że zawarł ugodę z rozporządzenia znamienitego Piotra Kmity, wojewody krakowskiego i starosty generalnego [!] krakowskiego, marszałka Królestwa Polski i starosty spiskiego, przemyskiego oraz kolskiego starosty [s] itd. z roztropną Dorotą Wojciechową, matką Łucji, prawowitej żony Stanisława Łabęckiego, dotyczącego przede wszystkim dóbr ruchomych i nieruchomości, czyli kwestii domu, folwarku, pola, srebra, talerzy cynowych, w sprawie pereł, szat, wołów, krów, koni i innych tego rodzaju dóbr ruchomych i nieruchomości. Przy tej ugodzie byli [obecni] roztropni ludzie, którzy jej doglądali podwójci Marcin Krupa i ławnicy Jakub Sosnowski, Tomasz

Lisek, Paweł Siodlarz, Mikołaj Okrutny, Jakub Fus, kuśnierz Jakub, te wymienione rzeczy po połowie między siebie rozdzielili zgodnie z rozporządzeniem znamienitego Piotra Kmity wojewody krakowskiego i starosty generalnego krakowskiego [!] itd. Kiedy wspomniany Stanisław Łabęcki po zawarciu tej ugody pozwał roztropną Dorotę Wojciechową matkę Łucji na drugi sąd zwyczajny, który odbył się w piątek po św. Bernardzie, obwiniając wspomnianą o 30 florenów ze swojej strony, które pozostały po śmierci Wojciecha, męża Doroty w rzeczach handlowych, to znaczy w postaci pościeli, pieprzu, szafranu, soli, wina, żelaza, tłustego mięsa, oraz innych rzeczy tego rodzaju, których rzeczona Wojciechowa odmówiła sądowi, a gdy po śmierci męża nie mogła w tym czasie znaleźć ludzi, z którymi mogłaby złożyć przysięgę, poprosiła swojego zięcia, Stanisława Łabęckiego, żeby jej przedłużył termin do poniedziałku w dni Krzyżowe. On widząc tę prośbę i z miłości do swojej matki wydłużył dzień spłaty. I w terminie umorzenia Dorota nie miała ludzi, z którymi mogłaby złożyć przysięgę. Następnie rzeczony Stanisław otrzymał te 300 [!] florenów. Stało się tak, że wprowadzali do domu tej wspomnianej Doroty a przysięgli otrzymali oraz [s] oskarżyli ją, że to wprowadzenie w posiadanie nieruchomości nie odbyło się w jej dobrach. W swoim uporze wspomniana Dorota nie chciała dopuścić swojego zięcia po raz drugi. Działo się w poniedziałek Krzyżowy roku Pańskiego 1538.

[s. 352]

|| Iudicium bannitum particulare celebratum feria sexta ante Pentecosten [7 VI 1538] per viros circumspectos suprascriptos anno Christi 1538.

***Sąd gajony zwyczajny odbył się w piątek przed Zesłaniem Ducha Świętego przez wymienionych roztropanych panów w roku Pańskim 1538.**

732. Causa Wyelguszek. Coram nostro bannito iudicio personaliter constitutus Johannes Wyelguszek mente sanus recognovit, quod |-que-| dominus burgrabius unacum consulibus dederunt adque [s] concesserunt aream desertam sitam inter domum providam Czarkowska ex una et altera providi Pauli doleatoris, ita longe, late, ut ex antiquo in suis graniiciis permansit. Quequidem area erat deserta adque ammissa est in censu sacre regie magestatis regie magestatis [s] per annum et |-septem-| septimanas [s] et clamatum est, ut quis aliquid interesset ad hanc aream nullis forum erat propinquorum. Et ita prefatus Johannes Wyeguszek |-pos-| potest eandem aream dare, commutare, donare ut propriam sub forma iuris.

732. *Sprawa Wielguska. W obecności naszego sądu gajonego osobiście stawił się Jan Wielguszek, zdrowy na umyśle zeznał, że pan burgrabia razem z rajcami przyznali pustą parcelę znajdującą się między domem roztropnej

Czarknowskiej i roztropnego bednarza Pawła, tak wzdłuż i wszerz według tego, jak od początku pozostawała w swoich granicach. Owa parcela była opuszczona i nie przynosiła czynszu do skarbu królewskiego przez rok i tydzień. W ten sposób rzeczony Jan Wielgusek może tę parcelę przekazać, zamienić, darować jako własną zgodnie z literą prawa.

733. Causa sive resignacio domus Johannis Wyelguszek cum Martino Bursza. Coram nostro bannito iudicio constitutus personaliter recognovit providus Johannes Wyelguszek, qui commutavit domum cum Martino || Bursza situm inter aream desertam ex una parte ex altera vero parte providi Nicolai Czelathko, ad quam domum commutatam providus Johannes tribuit novem mrc. communis monete Polonialis currentis in Regno Polonie, numerando in unamquamque mrc. per quadraginta octo gr. Quamquidem domum tam late, longe potest possidere, ut ex antiquo in suis graniciis permansit. Quamquidem domum potest dare, donare, commutare ex forma iuris.

[s. 353]

733. *Sprawa powzdanja domu Jana Wielguska z Marcinem Burszą. *W obecności naszego sądu gajonego stawił się osobiście i złożył zeznanie roztropny Jan Wielgusek, który zamienił dom z Marcinem Burszą, znajdujący się między pustą parcelą a roztroptym, Mikołajem Cielątkiem. Za ten zamieniony dom roztropny Jan zapłacił 9 grzywien powszechniej monety polskiej, obiegowej w Królestwie Polski, licząc po 48 groszy na jedną grzywnę. Nieruchomość tę, tak wzdłuż i wszerz, może od tej pory posiadać zgodnie z tym jak od początku trwała w swoich granicach. Ów dom może dać, przekazać, zamienić zgodnie z literą prawa.*

734. Commutacio domus atque resignacio Martini Burza cum Johanne Wyelguszek. Coram nostro bannito iudicio constitutus personaliter Martinus Burza atque Johannes Wyelguszek recognoverunt, quod inter se commutaverunt domos, hoc est prima domus est sita Martini Burza inter providum [s] Czarknowska ex una parte ex alia vero parte providi Pauli doleatoris, cui Johannes Wyelguszek contribuit novem mrc. communis monete iurandorum, unamquamque mrc. per quadraginta octo gr. Quamquidem domum potest predictus Martinus Burza possidere tam longe, late, ut ex antiquo in suis graniciis permansit. Quamquidem domum potest vendere, commutare, dare, donare et ad suum usum meliorem producere, ut propriam ex forma iuris. Quemquidem Martinum predictus Johannes Wyelguszek vlt tamen defendere a suis legitimis atque ab ista domo alienando omnes consanguineos atque propinquos.

734. *Zamiana domu oraz powzdanie Marcina Burzy z Janem Wielguskim. *W obecności naszego sądu gajonego stawił się osobiście Marcin Burza oraz Jan Wielgusek. Zeznali, że między sobą zamienili domy, to jest*

pierwszy dom Marcina Burzy znajduje się między roztropną Czarnkowską a roztropnym bednarzem Pawłem, któremu Jan Wielgusek uiszczył 9 grzywien obiegowej monety, licząc 48 groszy na jedną grzywnę. Ten dom może rzeczony Marcin Burza posiadać, tak wzdłuż, wszerz, jak od początku pozostawał w swoich granicach. Nieruchomość może sprzedać, zamienić, dać, przekazać i na swój własny użytek przekształcać jako swoją własność zgodnie z literą prawa. Rzeczony Jan Wielgusek chce bronić owego Marcina od [roszczeń] swoich prawowitych [spradkobierców] a także krewnych i bliskich.

735. Resignacio domus, quam emit Andreas Szapek apud Paulum pannificem Nyewczaszek. Comparentes personaliter coram iudicio bannito nobilis Petrus Koneczki burgravius castri Colensis unacum preconsule et consulibus Colo famato Johanne Czarnocki preconsule, Mathia Lythwynek, Nicolao Perzyna, Petro Zmarzły, Stanislaŏ Cychowlasl consulibus advocatisque Colensibus heredibus recognoscimus ex mandato regie magestatis et resignamus aream istam Andr[ee] Szupek, que iacet inter domum Valentini Wyerza famati ex una parte et domum Jacobi doleatoris ex altera, ita late, longe, prout ex antiquo erat limitata, sibi et eius legitimis successoribus, que amissa est [cen]su sacre regie magestatis et in aliis proventibus ad sacram regiam maiestatem provenientibus et in aliis proventibus civilibus, cui || erat libertas per sacram regiam magestatem per annum et sex septimanas et clamatum est, ut qui haberet aliquod interesse ad eandem aream, ut eandem venderet et proventus prefatos solveret aut edificaret, quo melius illi videretur usque modo nil fecit. Nos satisfaciendi sacre regie magestatis mandato admisimus et recognoscimus nomine sacre regie magestatis edificare domum prefato Andree Szapek et resignamus eandem aream prefato Andree Szapek et eundem tueri volumus et defendere promittimus iuxta mandatum sacre regie magestatis et consuetudinem civilem, qui iam potens erit eandem domum suam vendere, commutare, alienare et eius successores legitimi et ad suos usus beneplacitos convertere, quo melius et utilius eidem prefato Andree Szapek videretur.

[s. 354]

735. *Powzdanie domu, który nabył Andrzej Szapek od sukiennika Pawła Niewczasaka. W obecności sądu gajonego stawili się osobiście burgrabia zamku kolskiego urodzony Piotr Konecki razem z burmistrzem i rajcami Koła, sławetnym Janem Czarnockim burmistrzem, Maciejem Litwinkiem, Mikołajem Pyrzyńą, Piotrem Zmarzłym, Stanisławem Cichowlazłem rajcami i wójtem Koła zeznajemy autorytetem królewskiego majestatu i powzdajemy tę parcelę Andrzejowi Szapkowi, który znajduje się między domem Walentego Wierzy a domem bednarza Jakuba z drugiej, tak wszerz i wzdłuż, tak jak od

początku była wytyczona, dla siebie i swych spadkobierców, która została zwolniona z czynszu królewskiego i innych przychodów przynależnych na 1 rok i 6 miesięcy i ogłoszono, że aby pozyskać prawo do tej parceli, aby ją sprzedać i zapłacić albo zabudować, jak uzna za właściwsze. My, aby uczynić zadość rozkazowi królewskiego majestatu, zeznajemy w jego imieniu, że zbudujemy dom dla wspomnianego Andrzeja Szapka i powzdajemy rzeczoną parcelę wyżej wspomnianemu Andrzejowi Szapkowi i chcemy go [bronić] zgodnie z poleceniem królewskiego majestatu. Odtąd będzie mógł ten swój dom sprzedawać, zamieniać, i na własny użytek przekształcać, zgodnie z tym co owemu Andrzejowi Szapkowi wyda się właściwsze i bardziej pożyteczne.

736. Ex mandato sacre regie magestatis. Comparens personaliter coram iudicio bannito nobilis Petrus Kvneczky burgrabius castri Colensis unacum preconsule et consulibus Colo famato Johanne Czarnocki preconsule, Mathia Lythwynek, Nicolao Perzina, Petro Smarzli, Stanislao Cychowlasl consulibus advocacieque Colensis heredibus recognoscimus ex mandato sacre regie maiestatis et resignamus istam Adamo Domek, que iacet inter domum Johannis theszarz Cvlka ex una parte et altera providi Johannis Ptaszek, ita late, longe, prout ex antiquo erat limitata, sibi et suis legitimis successoribus, que amissa est in censu sacre regie magestatis et in aliis proventibus ad sacram regiam magestatem provenientiibus et in aliis proventibus civilibus, cui data erat libertas per sacram regiam magestatem per annum et sex septimanas et clamatum est, ut quod aliquot interesse ad eandem aream, ut eandem impennderet et prefatos soldaverit antiquo, melius illi videretur, usque modo nil fecit. Nos satisfaciendo sacre regie maiestatis admisimus et recognoscimus nomine sacre regie maiestatis edificare domum prefato Adamo Domek et resignamus eandem aream prefato Adamo Domek et eundem tueri volumus et defendere promittimus iuxta mandatum sacre regie maiestatis et consuetudinem civilem, qui iam potens erit eandem domum suam vendere, commutare, alienare et eius successores legitimi et ad suos usus beneplacitos convertere, quo melius et utilius eidem prefato Adamo Domek videretur.

736. *Z rozkazu świętego królewskiego majestatu. Stawił się osobiście w obecności sądu gajonego burgrabia zamku kolskiego szlachetny Piotr Konecki razem z burmistrzem i rajcami Koła, sławetnym Janem Czarnockim burmistrzem, Maciejem Litwinkiem, Mikołajem Pyrzyną, Piotrem Zmarzłym, Stanisławem Cichowlazłem rajcami. Zeznajemy z polecenia świętego królewskiego majestatu i powzdajemy tę [parcelę] Adamowi Domkowi. Znajduje się ona między domami Jana Kulki cieśli a Jana Ptaszka, tak wszerz, wzdłuż, zgodnie z tym jak od początku była wytyczona, dla niego i jego prawowitych

spadkobierców. Została zwolniona z czynszu królewskiego majestatu i innych przychodów spływających do panującego przez rok i 6 tygodni. My zaś w imieniu królewskiego majestatu zeznajemy i zezwalamy zbudować dom wspomnianemu Adamowi Domkowi i powzdajemy tę parcelę owemu, a także obiecujemy chronić go zgodnie z poleceniem królewskiego majestatu. Odtąd on jak i jego prawowici spadkobiercy będą mogli ten dom sprzedać, zamienić i na własny użytek przekształcać, tak jak uznają za właściwsze i bardziej użyteczne.

Iudicium bannitum ultimum particulare feria sexta post Visitacionis Marie per viros circumspectos suprascriptos anno Christi 1538 [5 VII 1538].

**Ostatni sąd gajony zwyczajny odbył się w piątek po Nawiedzeniu Marii przez wyżej wymienionych roztropnych panów w roku Pańskim 1538.*

[s. 355]

|| 737. Causa adque resignacio domus Antonio Kostecka a tutoribus Kyernoszek et Vathly. Coram nostro bannito iudicio constituti personaliter Simon Kyernosek insimul cum Blasio Vathly tutorem pye memorie Sowa [-recognoverunt-], qui constituti erant in testamento per Sowyna uxorem legitimam eius Sowa, recognoverunt, quod vendiderunt domum Antonio Kosthelka sitam inter domum providi Szczyel ex una parte ex altera vero Czegnykrowyna pro quatuordecem mrc. communis monete in Regno Polonie currentis, numerando in unamquamque mrc. per quadraginta octo gr. [-numerando-]. Quemquidem predictum Kostelka [-voluit-] <[...]> defendere ab omnibus sanguineis adque notis cognatis et aliis hominibus. Quamquidem domum potest in perpetuum et in evum possidere, tam longe, late, ut ex antiquo in suis graniciis permansit. Deinde alteratio erat inter eos puta inter Antonium Kosthelka et inter prenominatos tutores de predicta, quo vergit ad fluvium. Illi vero non usuerunt neque recognoscerunt, quo pertineret ad hanc domum, deinde prenominatus Kosthelka constituit test[...] *sznek*, qui recognovit, quod hanc portam emit [...] nominatus Sowa apud Medel pro mrc. [...] unie ius concessit adque adiudicavit hanc portam huic domui prenominate adque [...] adque portam hanc potest vendere [...], commutare et ad meliorem utilitatem [con]vertere sub forma iuris.

737. *Sprawa oraz powzdanie domu Antoniemu Kostelce przez opiekunów Kiernoska i Wątlego. W obecności naszego sądu gajonego stawili się osobiście Szymon Kiernosek razem z Błażem Wątlm opiekunem zmarłego Sowy. Zeznali, że byli ustanowieni w testamencie przez Sowinę, prawowitą żonę Sowy. Zeznali, że sprzedali dom Antoniemu Kostelce znajdujący się domami roztropnego Trzmiela a Ciągniekrowy, za 14 grzywien powszechniej

monety obiegowej w Królestwie Polski, licząc po 48 groszy na każdą grzywnę. [Chce] bronić wspomnianego Kostelkę od [roszczeń] wszystkich krewnych, bliskich i innych ludzi. Ów dom może wiecześnie i na zawsze posiadać, tak wzdłuż i szerz, jak od początku pozostawał w swych granicach. Wspomniany Kostelka ustanowił [...] który zeznał, że wspomniany Sowa kupił u Mendela za grzywien [...] także zarządził tę bramę owego domu oraz [...] i tę bramę może sprzedać [...], zamienić i przekształcać na własny użytek zgodnie z literą prawa.

|| **738.** Coram nostro bannito iudicio constitutus personaliter Johannes [s. 356] Wybszlo recognovit, quod satisfecit Johanne Ruthnyczyc filio pie memorie Ruthnyk adque totam solutionem fecit de domo.

738. **W obecności naszego gajonego sądu stawił się osobiście Jan Wyb-szło. Zeznał, że zadośćuczynił Janowi Rudnyczycowi, synowi zmarłego Rudnika i zapłacił pełną kwotę za dom.*

739. Resignacio domus Gawrzyal per Simonem Gnoyszkora. Coram nostro bannito iudicio constitutus personaliter Simon Gnoyszkora insimul cum filia sua legitima Barbara recognoverunt, quod vendiderunt domum sitam inter domum Czerny ex altera parte ex altera vero parte [s] Guskowa in perpetuum et in evum alienando omnes consanguineos, cognatos et agnatos. Quamquidem domum potest possidere, tam longe, late, ut ex antiquo permansit in graniiciis. Quamquidem domum potest vindicare, commutare et ad meliorem usum convertere ex forma iuris.

739. **Powzdanie domu Gawrzyjala przez Szymona Gnoiskórę. W obecności naszego sądu gajonego stawił się osobiście Szymon Gnoiskóra razem ze swoją prawowitą córką Barbarą zeznali, że sprzedali dom znajdujący się między domami Czarnego a Guzkową, wiecześnie i na zawsze, wyłączając wszystkich krewnych, znajomych i powinowatych. Dom ów może posiadać, tak wzdłuż, szerz zgodnie z granicami, w jakich od początku mieszkał. Ten dom może sprzedać, zamienić i przekształcać według własnego uznania zgodnie z literą prawa.*

740. Ex mandato regie magestatis. Comparantes personaliter coram iudicio bannito nobilis Petrus Koneczky burgrabius castri Colensis unacum preconsule et consulibus Colo, famato Johannes Czarnoczky preconsule, Mathia Lythwynek, Nicolao Perzyna, Petro Szmarsly, Stanislao Czychow-lasl consulibus advocacie Colensis heredibus recognovimus ex mandato sacre regie magestatis et aream sitam Johanni Baran, que iacet inter domum Stholkowszkye ex una et penes Luczka ex altera, ita longe, late, ut ex antiquo erat || limitata, sibi et legitimis successoribus, que amissa est in censu [s. 357]

sacre regie magestatis et in aliis proventibus ad sacram regiam maiestatem provenientibus et in aliis proventibus civilibus, cui data erat libertas per sacram regiam maiestatem per annum et sex septimanas et clamatum est, ut qui haberet aliquod interesse ad eandem aream ut eandem venderet, quo melius ille videretur, usque modo nihil fecit nos satis faciendo sacre regie magestatis mandato admissimus et recognoscimus nos sacre regie magestatis edificare domum prefato Johanni Baran et resignavit eandem aream prefato Johanni Baran et eundem tueri volumus et defendere promittimus sumptu iuxta mandatum regie magestatis et consuetudinem civilem, qui Jan potens erit eandem domum suam vendere, commutare, alienare et eius successores legitime et ad suos usus beneplacitos convertere cum melius et utilius cedere prefato Johanni Baran videretur. |Quo| Super quod posuit memoriale.

740. *Z polecenia królewskiego majestatu. *Stawili się osobiście w obecności sądu gajonego burgrabia zamku kolskiego szlachetny Piotr Konecki razem z burmistrzem i rajcami Koła, sławetnym Janem Czarnockim burmistrzem, rajcami z Koła Maciejem Litwinkiem, Mikołajem Pyrzyńą, Piotrem Zmarzłym, Stanisławem Cichowlazłem, zeznaliśmy z polecenia świętego majestatu królewskiego Janowi Baranowi parcelę znajdującą się między domem Stołkowskiego z jednej i obok Łuczka z drugiej, tak wzdłuż, wszecz, jak od początku została wytyczona jemu, oraz jego prawowitym następcom. Ziemia ta została zwolniona z czynszu królewskiego i innych przychodów spływających do świętego królewskiego majestatu oraz innych przychodów państwowych na 1 rok i 6 tygodni. My czyniąc zadość poleceniu świętego królewskiego majestatu przyzwalamy i zeznajemy oraz powzdajemy tę parcelę Janowi Baranowi. Chcemy go też chronić i bronić zgodnie z poleceniem królewskiego majestatu. Ów Jan, tak jak i jego spadkobiercy, będą mogli swój dom sprzedać, zamienić, alienować zgodnie z prawem i na własny użytek. Ponadto według własnej woli może go przekształcać, jak uzna za właściwsze i bardziej użyteczne. W tej sprawie uiścił pamiętne.*

741. Resignacio domus Mathie Slonka a Sophia Pedzywyatrowa. *Coram nostro bannito iudicio constituta personaliter Sophia Pedzywyatrowa, non compulsula nec eciam coacta, sed animo deliberato recognovit, quod vendidit domum sitam inter [do]mum providi Mayk ex una, ex altera vero parte Staszewycz, provido Mathie S[lon]ka ita in perpetuum et in evum, ita lo[n]ge, late, ut ex antiquo in suis graniciis per[mansit], || pro quatuordecim mrc. communis monete currentis in Regno Polonie, numerando in unamquamque mrc. per quadraginta octo gr., alienando omnes consanguineos adque propinquos. Quamquidem domum potest vendere, dare, commutare, donare et ad meliorem usum convertere sub forma iuris.*

741. *Powzdanie domu Maciejowi Słonce przez Zofię Pędziwiatrową. *W obecności naszego sądu gajonego stawiała się osobiście Zofia Pędziwiatrowa, nie przymuszona ani zniewolona, ale po namyśle zeznała, że sprzedała dom znajdujący się między domem roztropnego Maika a domem Staszewicza, uczciwemu Maciejowi Słonce wieczyście i na zawsze, tak wzdłuż i wszerz, jak od początku pozostawał w swoich granicach, za 14 grzywien powszechnej monety obiegowej w Królestwie Polski, licząc na każdą grzywnę po 48 groszy, wyłączając wszystkich krewnych oraz bliskich. Ów dom może sprzedać, przekazać, zamienić, ofiarować i na właściwszy użytek przekształcać zgodnie z literą prawa.*

742. Resignacio domus Pedczywyatrowa a Jacobo pelfifice. Coram nostro bannito iudicio constitutus personaliter Jacobus pelfifex, non compulsus neque coactus, sed animo bene deliberato et consilio suorum amicorum fretus recognovit, quod vendidit domum provide Sophie Pedczywyatrowa sitam inter domum Roszrasewszky ex una parte et inter domum Franek ex altera pro octo mrc. communis monete in Regno Polonie currentis, numerando in unamquamque mrc. per quadraginta octo gr., unde provida Zophia dedit sex mrc. et duas debet reponere et dare pro festo Sancte Crucis sub amissione harum bonorum, si non reponet ad hoc tempus descriptum, in perpetuum et in evum possidere tam longe, late et ex antiquo in suis graniciis permansit, alienando omnes consanguineos. Quamquidem predictam domum potest vendere, dare, commutare et ad meliorem usum convertere sub forma iuris.

742. *Powzdanie domu Pędziwiatrowej przez kuśnierza Jakuba. *W obecności naszego sądu gajonego stawiał się osobiście kuśnierz Jakub, nie przymuszony ani nie zniewolony, ale po dokładnym zastanowieniu, a także zasięgnięciu rady swoich przyjaciół zeznał, że sprzedał dom roztropnej Zofii Pędziwiatrowej znajdujący się między domem Rozrzarzewskiego a Franka za 8 grzywien monety obiegowej w Królestwie Polski, licząc po 48 groszy na każdą grzywnę, przy czym roztropna Zofia dała 6 grzywien i jeszcze 2 ma złożyć na święto Krzyża Świętego pod karą utraty tych dóbr, jeśli nie uiści zapłaty w określonym terminie. Od tej pory rzeczona dom ów wieczyście i zawsze posiadać może tak wzdłuż, wszerz i jak od początku trwało w swoich granicach, wyłączając wszystkich krewnych. Nieruchomość może sprzedawać, dawać, zamieniać przekształcać i na lepszy użytek obracać zgodnie z literą prawa.*

|| Iudicium bannitum primum celebratum feria sexta post festum Francisci sancti [5 X 1538] per generosum dominum Petrum Kuneczky protunc vicecapitaneum Colensem et advocatum providum Martinum Krupa scabinosque Jacobum Sosnowsky, Paulum Siodlarz, Jacobum

[s. 359]

Skwyerczych, Nicolaum Okruthny, Jacobum Kusznyerz, Adamum Nabsdzydomek tunc existentes etc.

**Pierwszy sąd gajony odbył się w piątek po święcie [św.] Franciszka wobec urodzonego pana podstarościego kolskiego Piotra Koneckiego oraz roztropnego wójta Marcina Krupy a także ówczesnych ławników Jakuba Sosnowskiego, Pawła Siodlarza, Jakuba Skwierczycha, Mikołaja Okrutnego, Jakuba Kuśnierza, Adama Nabździdomka itd.*

Iudicium bannitum secundum celebratum feria sexta ante festum Simonis et Jude [26 X 1538] per generosum dominum vicecapitaneum Colensem tunc existentem et advocatum providum Okrutny scabinosque Jacobum Sosnowsky, Paulum Siodlarz, Jacobum Skwyerczych, Felicem Janusz, Lucam Szaroma, Jacobum Kusznyerz Adamumque Nabsdzydomek.

**Drugi sąd gajony odbył się w piątek przed świętem [śś.] Szymona i Judy wobec urodzonego pana ówczesnego podstarościego kolskiego i wójta, roztropnego Okrutnego, a także ławników Jakuba Sosnowskiego, Pawła Siodlarza, Jakuba Skwierczycha, Feliksa Janusza, Łukasza Szaromy, Jakuba kuśnierza oraz Adama Nabździdomka.*

743. Resignatio domus per nobilem Albertum Wysnyowsky facta. Coram nostro bannito iudicio constitutus personaliter nobilis Albertus Wysnyowsky, non compulsus neque coactus, sed sanus mente et corpore et salubri consilio suorum amicorum prehabito fassus est et recognovit se vendidisse domum suam pro tribus mrc. pecuniarum monete nuncque Polonialis pro tunc in Regno Polonie currentis, quadraginta et octo gr. in quamlibet computando, iam totaliter solutum nobili domino Martino Nassyulowsky civi Colensi, que domus est sita inter providum Andream Wrzeczywrzal parte ex una et Adamum Nabsdzydomek parte ab altera, quamque domum [...] taliter vendita eidem patri dicto domino Nassyolowsky resignavit idem prius memoratus, tam longe lateque, prout solus tenuit et ut ex antiquo elimitata, nullum propinqu[i]tatem pro seipso suisque omnibus quibusque relinquendo usque in perpetuum et promittit prius dictus Wysnyowsky eliberare eandem Nassyolowsky ab impedimento iuris [...] propriis impensis comittit domum predictam eidem [...] || tenendam, possidendam et in usus, quos predictus esse voverit meliores commitendam. Actum sub anno Domini 1538 feria sexta ante Simonis et Jude [26 X 1538].

[s. 360]

743. *Powzdanie domu dokonane przez szlachetnego Wojciecha Wiśniewskiego. W obecności naszego sądu gajonego stawił się osobiście szlachetny Wojciech Wiśniewski. Nie przymuszony ani zniewolony, ale zdrowy

na umyśle i ciele i po uprzednim zasięgnięciu rozsądnej rady swoich przyjaciół oświadczył i zeznał, że sprzedał swój dom za 3 grzywny monety polskiej obiegowej w Królestwie Polski, 48 [groszy] na każdą grzywnę licząc, już całkowicie zapłaconej szlachetnemu panu Marcinowi Nasiółowskiemu, obywatelowi Koła. Ów dom położony jest między domami roztropnego Andrzeja Wrzeczywrzała i Adama Nabździdomka. Ten sprzedany ojcu pana Nasiółowskiego powzdał, tak wzdłuż i wszerz, tak jak sam posiadał i zgodnie z tym jak od początku został wytyczony, żadnej bliższości dla siebie ani swoich wszystkich krewnych nie pozostawiając. Ponadto obiecuje wyżej wzmiankowany Wiśniowski uwolnić Nasiółowskiego od wszelkich roszczeń [...] własnymi środkami i oddaje ten dom [...] do dzierżenia, posiadania i przekształcania na cele, które rzeczony uzna za właściwsze. Działo się roku Pańskiego 1538 w piątek przed [śś.] Szymonem i Judą.

744. Resignatio hereditatis per providos Johannem Czarnoczky et Stanislaum Opyolką cives Vnyeiuuienses facta exequutores olim Gogolyowa. Coram nobis bannito in iudicio assedentibus generoso domino Kune-
czky protunc vicecapitaneo Colensi, advocato, scabinisque suprascriptis constituti personaliter providi Johannes Czarnoczky et Stanislaus Opyolka executores legitimi et veri olim honeste Margarethe Gogolyowa civis [-Vnye-] Colensis fassi sunt et recognoverunt se vendidisse domum testamentaliter commissam pro triginta mrc. minus una provido Gregorio Volsky de Kow-
alye, qui iam eisdem prius memoratis undecim mrc. solvit et decem octo mrc. adhuc tenetur numeri consueti in Regno Polonie, dans decem octo mrc. id prius dictus debet debebitque solvere ad ratas determinantas a festo Michaelis sancti ad alia festa Michaelis sancti singulis annis per duas sxg. solvendo usque ad totalem solucionem executoribus. Que domus iacet inter providos Johannem Sthraczpluga et Mathiam Coleda partibus ex utrisque eandemque domum taliter venditam resignaverunt prius memorato Gregorio Volsky in omni iure, tam longe lateque, prout predecessores eandem tenuerunt et ut est ex antiquo predicta domus elimitata cum omnibus attinentibus, braxatione cervisie pariter et cum predio in suburbio civitatis Colo, quod situm est inter providos Jacobum Sosnowsky et Felicem Janusz partibus ex utrisque. Quamquidem domum omnia attinentia braxationem cervisie et predium committunt tenendo predicti executores eidem memorato Gregorio et possidendo sic, quod in perpetuum et in usus, quos noverit, predictus esse meliores convertendo, nullam propinquitatem super his relinquendo pro suis consanguineis et propinquis, quibuscumque dicta Gogolyowa, quemquidem predicti executores || promiserunt eliberare eundem Gregorium ab omni impedimento

[s. 361]

iuris cuiusque propriis impensis super dicta domo. Acta sunt feria sexta ante Simonis et Jude festum anno Domini 1538 [26 X 1538].

744. *Powzdanie dziedzictwa dokonane przez roztropnych wykonawców zmarłej Gogolowej, Jana Czarnockiego i Stanisława Opiółkę, obywateli Uniejowa. W obecności nas zasiadających na sądzie gajonym: podstarościę kolskiego urodzonego pana Koneckiego, wójta, wyżej wspomnianych ławników, stawili się osobiście roztropni Jan Czarnocki i Stanisław Opiółka, prawowici i godni zaufania wykonawcy woli zmarłej uczciwej obywatelki Koła Małgorzaty Gogolowej. Oświadczyli i zeznali, że sprzedała dom oddawszy w testamencie za 29 grzywien roztropnemu Grzegorzowi Wolskiemu z Kowali. Który to wspomniany wcześniej zapłacił im 11 grzywien a 18 grzywien liczby zwyczajowej w Królestwie Polski ma jeszcze oddać, dając 18 grzywien, ponadto zobowiązał się zapłacić w ratach od święta [św.] Michała co roku do kolejnych [święt] św. Michała, płacąc po 2 kopy aż do całkowitej spłaty wykonawcom. Który to dom znajduje się między roztropnymi Janem Straciplugiem i Maciejem Kołędą. Ten sam dom w taki sposób sprzedany powzdali wspomnianemu wyżej Grzegorzowi Wolskiemu, tak wzdłuż oraz wszerz, tak jak poprzednicy go dzierżyli i tak jak został pierwotnie wytyczony ze wszystkimi przyległościami, wraz ze słodownią i folwarkiem na przedmieściu miasta Koło i zobowiązali się bronić go przed każdym sądem. Nieruchomość znajduje się między uczciwymi Jakubem Sosnowskim i Feliksem Janusem. Dom oraz wszystkie przyległości, słodownię piwa i folwark ci wykonawcy oddają Grzegorzowi wieczyście do dzierżenia i posiadania oraz przekształcania na cele, które ów uzna za właściwsze. Żadnej bliższości względem tego nie pozostawiając dla krewnych i bliskich owej Gogolowej. Wykonawcy obiecali uwolnić Grzegorza od wszelkich pretensji własnymi środkami względem tego domu. Działo się w piątek przed świętem śś. Szymona i Judy roku Pańskiego 1538.

745. Resignatio domus per providum Gregorium Volsky de Kowalye facta etc. Coram nobis bannito iudicio assidentibus generoso domino vicecapitano, advocato scabinisque suprascriptis constitutus personaliter providus Gregorius Volsky de Kowalye, sanus mente atque corpore, habita salubri deliberacione et maturo consilio suorum amicorum fassus est et recognovit se vendidisse hereditatem suam nobili domino Martino Nassyolowsky civi Colensi pro viginti mrc. et sex monete et numeri communis Polonicalis, quadraginta et octo gr. in quamlibet illarum computando, quam |domum| hereditatem vendidit partim cum omnibus spectantibus braxationem cervisie et predium, que hereditas iacet inter providos Johannem Sthraczyplug et

Mathiam Coleda partibus ex utrisque, predium vero iacet in suburbio civitatis Colo, quo situm est inter providos Jacobum Sosnowsky et Felicem Janusz partibus ex utrisque. Quicquid predictus Nassyolowsky iam solvit eidem prius dicto sex mrc. et viginti adhuc tenetur tenebiturque solvere memoratus domus Nassyolowsky providos Johanni Czarnoczky et Stanislae Opyolka executori- bus olim honeste Margarethe Gogolyowa pro ratis determinatis, videlicet pro festo sancti Michaelis ab eo proxime venturo, sequenti duas sxg. usque ad totalem solucionem viginti mrc. ad quas ratas tenebitur solvere predictus dictam summam pecuniarum sub amissione hereditatis predictae. Quamquidam hereditatem predictam cum omnibus spectantibus braxationem cervisie et predium memoratus Gregorius resignat eidem domino Nassyolowsky cum omni iure, tam longe lateque, prout dicta hereditas et predium sunt ex antiquo elimitate committitque predicta tenendo et possidendo memorato domino Nassyolowsky usque in perpetuum. Et nullam propinquitatem supradicta hereditate relinquendo [-in suo-] pro se et pro suis consanguineis quibuscum[...] || relinquendo et promittit eundem prius dictum eliberare ab omni impedimento iuris cuiusquam propriis impensis. Acta feria quarta ante Simonis et Jude anno Domini 1538 [26 X 1538]. Super quod acticatum memoratus nobilis Nassyolowsky memoriale solvit.

[s. 362]

745. *Powzdanie domu uczynione przez roztropnego Grzegorza Wolskiego z Kowala itd. *W obecności nas zasiadających w sądzie gajonym, urodzonego pana podstarościego, wójta oraz wyżej wymienionych ławników stawili się osobiście roztropny Grzegorz Wolsky z Kowala, zdrowy na umyśle i ciele oraz po rozważnym i głębokim namyśle i za radą swoich przyjaciół oświadczył i zeznał, że sprzedał swoje dziedzictwo szlachetnemu panu Marcinowi Nasiółowskiemu obywatelowi Koła za 26 grzywien monety i liczby obiegowej polskiej, licząc 48 groszy na każdą. Dziedzictwo to sprzedał częściowo ze wszystkim, co do niego należy, słodownią i folwarkiem. Dziedzictwo to znajduje się między roztroprnymi Janem Straciplugiem a Maciejem Kołędą, zaś folwark na przedmieściu miasta Koło, między roztroprnymi Jakubem Sosnowskim a Feliksem Januszem. Tenże Nasiółowski już zapłacił mu 6 grzywien a 20 ma jeszcze zapłacić wspomniany pan Nasiółowski roztroprnym Janowi Czarnockiem i Stanisławowi Opiołce, wykonawcom zmarłej uczciwej Małgorzaty Gogolowej. Splata ma zostać uiszczona w ratach, mianowicie na kolejną po najbliższym święcie św. Michała 2 grzywiny, aż całej splaty 20 grzywien pod groźbą utraty tego dziedzictwa, które, ze wszystkim co do niego należy, słodownią piwa i folwarkiem powzdaje owemu panu Nasiółowskiemu z pełnym prawem, tak wzdłuż i wszerz zgodnie z tym, jak rzeczzone dziedzictwo*

i folwark od początku zostały wytyczone i poleca wieczyście do dzierżenia i posiadania panu Nasiółowskiemu. Zobowiązuje się żadnej bliższosci nie pozostawiać względem wspomnianego dziedzictwa ani dla siebie ani dla swoich krewnych [...] i obiecuje własnymi środkami uwolnić wyżej wspomnianego od wszelkich roszczeń. Działo się we środę przed [śś.] Szymonem i Judą roku Pańskiego 1538. W tej sprawie urodzony Nasiółowski uiścił pamiętne.

746. Resignatio hereditatis per providum Johannem Osuszek facta sorori sue [-leg-] germane. Coram nobis bannito iudicio assidentibus superscriptis constitutus personaliter providus Johannes Osuszek, sanus mente et corpore, habita salubri deliberacione et maturo consilio fassus est et recognovit, quod vendidit et resignavit hereditatem suam propriam, tam longe lateque, prout solus tenuit et ut ex antiquo est elimitata, pro viginti et duobus mrc. honeste Catherine Ossvchowna sorori sue germane cum omnibus attinenciis braxationem cervisie [-quam hereditas-], <que predictus duodecim mrc. solvit.> Et decem mrc. adhuc predicta Catherina solvere tenebitur pro festo divi Martini ab iste proxime venturo sequenti. Quamquidam hereditatem taliter venditam et resignatam comittit idem Johannes Osuszek tenendam, possidendam et in usus, quo predicta Catherina soror memorati Johannis Oszvszek nominati esse meliores convertendo usque in perpetuum. Quas decem mrc. tenebitur solvere eidem Johanni fratri suo predicta Catherina sub amissione hereditatis predictae et memoratus Johannes Ossvszek promisit eandem eliberare ab omnibus impedimentis iuris cuiuscumque super predicta hereditate et nullam propinquitatem relinquit pro se et pro suis successoribus et propinquis quibuscumque et mortificat inscriptione predictus predictus [s] Johannes, inscriptiones alias, si que fuerint. Acta sunt feria quinta || ante festum Simonis et Jude anno Domini 1538 [25 X 1538], quod acticatum predicta Catherina solidavit.

[s. 363]

746. *Powzdanie dziedzictwa przez roztropnego Jana Osuszka swojej rodzonej siostrze. W obecności nas wyżej wymienionych zasiadających na sądzie gajonym stawił się osobiście roztropny Jan Osuszek zdrowy na umyśle i ciele po głębokim namyśle i korzystając z rozsądnej rady oświadczył i zeznał, że sprzedał i powzdał swoje własne dziedzictwo, tak wzdłuż i wszerz, tak jak sam posiadał oraz jak od początku zostało wyznaczone za 22 grzywny uczciwej Katarzynie Osuchównie swojej rodzonej siostrze ze wszystkimi przyległościami i słodownią, <które 12 grzywien zapłaciła>, ponadto zostało do spłaty 10 grzywien po najbliższym święcie św. Marcina. Sprzedane i powzdane w ten sposób dziedzictwo Jan Osuszek przekazuje do dzierżenia, posiadania i przekształcania w celach, które rzeczona Katarzyna, siostra

wspomnianego Jana, uzna za właściwsze, aż na wieczność. Te 10 grzywien ma rzeczona Katarzyna zapłacić swojemu bratu Janowi pod groźbą utraty pozyskanego dziedzictwa. Wspomniany Jan Osuszek natomiast obiecał ją uwolnić od wszelkich niewygód sądowych. W kwestii rzeczonego dziedzictwa żadnej bliższosci nie pozostawia dla siebie ani dla swoich spadkobierców czy bliskich. Niniejszym zapisem rzeczony Jan umarza również inne zapisy, jeśli takowe istniały. Działo się w czwartek przed świętem [śś.] Szymona i Judy roku Pańskiego 1538. Za wpis do akt wspomniana Katarzyna zapłaciła.

Tercia iuris feria sexta ante festum divi Martini [9 XI 1538] anno, quo supra sub generoso domino Petro Kuneczky advocatoque et scabinis suprascriptis.

**Trzeci sąd [odbył się] w piątek przed świętem św. Marcina w roku, jak wyżej wobec urodzonego pana Piotra Koneckiego oraz wójta i wyżej wymienionych ławników.*

747. Causa providi Nicolai Odoj cum Alberto de Nykaszyno coram nobis bannito iudicio assidentibus suprascriptis constitutus personaliter laboriosus Albertus de Nykaszyn recognovit, quia liberum fecit providum Nicolaum Odoj civem Colensem in iuramento, quod idem Nicolaus paratus erat facere et ab omnibus illum liberum fecit [-ab omnibus-] in quibus illum culpabat predictus Albertus vigore inscriptionis prescriptis feria sexta ante Martini anno quo supra.

747. *Sprawa roztropnego Mikołaja Odoja z Wojciechem z Nakwasina. W obecności nas wyżej wymienionych zasiadających na sądzie gajonym stawił się osobiście pracowity Wojciech z Nakwasina zeznając, że uwolnił roztropnego Mikołaja Odoja, mieszkańca Koła. Ów Mikołaj gotów był uczynić i od wszelkich win go uwolnił, w których go obwiniął rzeczony Wojciech zgodnie z treścią zapisu w piątek przed św. Marcinem w roku jak wyżej.

748. Causa honeste Dorothee Myedzwyedzyowa cum provido Jacobo Quass cive Colensi. Veniens ad nostrum bannitum iudicium honesta Dorothea Myedzwyedzyowa civis Colensis sedecem mrc. pecuniarum numeri et monete Polonialis protunc in Regno Polonie currentis pro domo eadem eidem prius dicto Jacobo vendidit. Que domus iacet inter providum Albertum Yarzaby parte ex una et honestam Kyessyrska parte ab altera. Acta sunt anno et die ut supra.

748. *Sprawa uczciwej Doroty Niedźwiedziowej z obywatelem kolskim roztroptym Jakubem Kwasem. Przybyła na nasz gajony sąd uczciwa Dorota Niedźwiedziowa, obywatelka Koła i zeznała, że otrzymała 16 grzywien liczby i monety polskiej w ówczesnym obiegu w Królestwie Polski za ten sam

dom sprzedany wcześniej wspomnianemu Jakubowi. Dom znajduje się między roztropnym Wojciechem Jarząbem a uczciwą Kiesierską. Działo się w roku i dniu jak wyżej.

[s. 364]

749. Causa providi Adam Domek cum Jacobo Pyathek. Veniens ad nostrum bannitum iudicium providus Adam Domek, sanus mente et corpore, fassus est et recognovit, quia vendidit domum suam propriam Jacobo Pyathek || pro quatuor mrc. pecuniarum et uno fert. iam totaliter solutis. Eandemque domum eidem prius dictus Pyathek resignavit prius memoratus Adam cum omni iure, tam longe lateque, prout solus tenuit et ut est ex antiquo elimitata [-inter-]. Predictus domus iacet inter providos Johannem Pthaszek parte ex una et Johannem Wyoslo parte ab altera. Qui predictus nullam propinquitatem super dicta domo relinquit pro se ipso neque pro suis successoribus et consanguineis quibuscumque et comittit tenendam, possidendam et in usus, quo predictus Pyathek noverit esse meliores, convertendam et abrenunciat se ab eadem domo prius dictum Adam Domek usque in perpetuum et tenebatur eundem ab omni impedimento iuris cuiuscumque propriis impensis. Acta anno, die ut supra. Super quod acticatum prius dictus Pyathek memoriale solvit.

749. *Sprawa roztropnego Adama Domka z Jakubem Piątkiem. *Na nasz sąd gajony przybył roztropany Adam Domek, zdrowy na umyśle i ciele oświadczył i zeznał, że sprzedał swój dom Jakubowi Piątkowi za 4 grzywny i 1 wiardunek, zapłata została już całkowicie uiszczona. Tenże dom wcześniej wspomnianemu Piątkowi powzdał ów Adam z pełnym prawem, tak wzdłuż oraz w szerz, jak sam posiadał i jak od początku zostało wytyczone. Dom ten znajduje się między roztropnymi Janem Ptaszkiem a Janem Wiosło. Rzeczony Adam Domek zobowiązał się żadnej bliższości względem rzeczonoego domu nie pozostawiać ani dla siebie ani dla swoich potomnych czy też krewnych, oddaje również do dzierżenia, posiadania i przekształcania na cele, które rzeczony uzna za właściwe i wieczyście odżegnuje się od tego domu. Ponadto sprzedający ma bronić wspomnianego Piątka własnymi środkami od wszelkiej niewygody sądowej. Działo się w roku i dniu jak wyżej. Wobec tego wspomniany Piątek uiścił pamiętne.*

750. Causa Johannis Skupy cum Leonardo Nalyewacz. Veniens ad nostrum bannitum iudicium Johannes Skupy civis Colensis fassus est et recognovit se vendidisse domum suam propriam provido Leonardo Nalyewacz pro septem fert. iam totaliter solutis. Que domus iacet inter [-loca deserta-] providum Johannem Czarnoczky parte ex una et inter locum desertum Vryszkowskye parte ab altera. Quamquidem domum taliter venditam eidem prius

dicto resignavit cum omni iure, tam longe lateque, prout solus Skupy tenuit et ut est ex antiquo elimitata, nullam propinquitatem pro seipso et pro ceteris quibuscumque consanguineis relinquendo et abrenuciavit se a dicta domo usque in perpetuum comittitque tenendam et possidendam in usque [s], quos predictus Nalyewacz noverit esse meliores convertendam, tenebitur etiam prius memoratus Skupy eundem prius dictum eliberare ab omni impedimento iuris cuiusque impensis. Acta, die annoque ut supra. Super quod taliter acta memoriale dictus Nalyewacz scabinis solvit.

750. *Sprawa Jana Skupy z Leonardem Nalewaczem. *Przybył na nasz gajony sąd Jan Skupy, mieszkaniec Koła, oświadczając i zeznając, że sprzedał swój dom roztropnemu Leonardowi Nalewaczowi za 7 wiardunków, które zostały już całkowicie wypłacone. Ów dom znajduje się między pustą parcelą roztropnego Jana Czarnockiego a pustą parcelą [zwaną] Wryszkowskie. Tak sprzedaną nieruchomość powzdał mu z pełnym prawem, tak wzdłuż i wszerz, jak sam Skupy posiadał i zgodnie z tym, jak została pierwotnie wytyczona, nie pozostawiając żadnej bliższości dla siebie i innych krewnych i odzegnał się od tego domu wieczyście, przekazując prawo do jego dzierżenia i przekształcania na cele, które wspomniany Nalewacz uzna za właściwe. Ponadto wyżej wymieniony Skupy będzie musiał go uwolnić własnymi środkami od wszelkich roszczeń ze strony jakiegokolwiek sądu. Działo się w dniu i roku jak wyżej. W tej sprawie Nalewacz zapłacił ławnikom pamiętne.*

|| **Quarta iuris feria sexta ante Catherine proxima** [-anno ut supra-] **sub generoso domino Petro Kuneczky vicecapitano Colensi, advocato scabinisque tunc existentibus supra scriptis 1538.**

[s. 365]

**Czwarty sąd odbył się w piątek przed [wspomnieniem św.] Katarzyny wobec szlachetnego Piotra Koneckiego podstarościego, wójta i ławników wówczas urzędujących, wyżej wymienionych.*

751. Causa laboriosi Alberti Vylczoch de Nyekawszyn cum providis Nicolao Okrutny, Mathia Kempa et Stanislao Warchol. Coram nobis bannito iudicio assidentibus suprascriptis constituti personaliter providi Nicolaus Okrutny, Mathias Kempa et Stanislaus Warchol cives Colenses parte ex una citati per laboriosum Albertum Vylczoch de Nyekaszyn parte altera, quo predictos, quoniam minus iuste citaverat, liberos facit et quietat ab omnibus, in quibus eosdem vocaverat in presenciam ipsius iuris. Acta anno et die quibus supra, quod acticatum. Predicti memoriale solverunt.

751. *Sprawa pracowitego Wojciecha Wilczocha z Nakwasina z uczciwymi Mikołajem Okrutnym, Maciejem Kępą i Stanisławem Warcholem. *Wobec nas wyżej wymienionych zasiadających na sądzie gajonym stawili się osobiście*

Mikołaj Okrutny, Maciej Kępa i Stanisław Warchoł mieszczanie kolscy z jednej strony pozwani przez pracowitego Wojciecha Wilczocha z Nakwasina z drugiej strony, który tychże wspomnianych, niegdyś nieprawnie poznanych, uczynił wolnymi i skwitował ze wszystkiego i z tego względu wezwał przed oblicze tego sądu. Działo i roku i dnia jak wyżej, co też zostało zapisane. Wspomniani zapłacili pamiętne.

752. Causa nobilis Nicolai Gosczyński cum nobili Felice Kwyłynsky.

Sub quarta. Coram nostro bannito iudicio assidentibus advocato scabinisque suprascriptis constitutus personaliter nobilis Nicolaus Gosczyński, sanus mente et corpore, habito maturo consilio suorum amicorum et deliberacione sufficienti fassus est et recognovit pariter cum consorte sua legitima nomine Apolonia se vendidisse predium suum proprium in Blyсна Vyess cum horto et omnibus serviciis in eodem horto nobili domino Felici Kwyłynsky civi Colensi pro certa summa pecuniarum triginta mrc. et quatuor iam totaliter solutarum, quadraginta et octo gr. in quamlibet mrc. computando, numeri et monete Polonialis protunc in Regno Polonie currentis. Quod predium pariter cum horto iacet inter Paulum Debykoth parte ex una et penes via, que tendit versus Czolowo parte ab altera. Quod predium prius dictum taliter venditum resignavit prius memoratus Goszczyński eidem nobili domino Kwyłynsky cum omni iure, tam longe lateque, prout dictum predium tenuit pariter cum consorte sua prius dicta et ut est ab antiquo elimitatum, nullam propinquitatem pro- || scripto et pro suis successoribus et consanguineis relinquendo committitque predictum predium eidem Kwyłynsky tenendum, possidendum et in usus, quos noverit esse meliores, convertendum et abrenunciat se dictum Goszczyński ab eodem predio et horto cum consorte sua usque in perpetuum et tenetur tenebiturque memoratus Goszczyński eundem prius dictum dominum Kwyłynsky eliberare ab omni impedimento iuris cuiuscumque, si quod fecit super dicto predio, propriis impensis et mortificat omnes inscriptiones alios prius presentes hac presenti. Super quod acticatum idem Kwyłynsky memoriale scabinis solvit. Feria quarta die sancte Barbare anno Domini 1538 [4 XII 1538].

[s. 366]

752. *Sprawa szlachetnego Mikołaja Goszczyńskiego ze szlachetnym Feliksem Kwilińskim. Na czwartym [sądzie]. W obecności zasiadających na naszym sądzie gajonym wójta i ławników wyżej wymienionych stawił się osobiście urodzony Mikołaj Goszczyński zdrowy na umyśle i ciele po zasięgnięciu dojrzałej rady swoich przyjaciół i dostatecznym namyśle oświadczył i zeznał razem ze swoją prawowitą małżonką imieniem Apolonia, że sprzedał swój własny folwark we wsi Blizna z ogrodem i wszystkimi powinnościami

w tym ogrodzie szlachetnemu panu Feliksowi Kwilińskiemu, obywatelowi Kola, za określoną sumę pieniędzy 34 grzywien, które już zostały w całości zapłacone, licząc 48 groszy na każdą grzywnę, liczby i monety polskiej obiegowej w Królestwie Polski. Ten folwark razem z ogrodem znajduje się między Pawłem Dybikotem z jednej strony i obok drogi, która prowadzi do Czołowa. Wspomniany sprzedany folwark powzdał wcześniej wspomniany Goszczyński szlachetnemu panu Kwilińskiemu z pełnym prawem, tak wzdłuż oraz wszerz, zgodnie z tym jak posiadał razem ze swoją wspomnianą małżonką i według tego, jak został pierwotnie wytyczony, nie pozostawiając żadnej bliższości dla siebie ani swoich spadkobierców bądź krewnych. Ponadto przekazuje rzeczony folwark Kwilińskiemu do dzierżenia, posiadania oraz przekształcania na cele, które uzna za właściwe. Wieczyście odżegnuje się też ów Goszczyński ze swoją żoną od tego folwarku i ogrodu. Oprócz tego wspomniany Goszczyński ma pana Kwilińskiego uwolnić od wszelkich roszczeń, jeśli takowe wobec tego folwarku pojawią się, własnymi środkami i umarza wszystkie inne wcześniejsze zapisy względem niego. W tej sprawie Kwiliński złożył ławnikom pamiętne. W środę w dzień św. Barbary roku Pańskiego 1538.

Iudicium bannitum primum feria sexta post Trium Regum [10 IV 1539] celebratum per generosum dominum Petrum Kuneczky burgrabium [-Vnyeouiensem-] Colensem et per providum Nicolaum Okrutny advocatum assessoresque eius tunc existentes supra scriptos anno Domini 1539.

**Pierwszy sąd gajony w piątek po Trzech Królach odbył się wobec burgrabiego kolskiego urodzonego pana Piotra Koneckiego i roztropnego wójta Mikołaja Okrutnego oraz jego ówczesnych asesorów wyżej wymienionych roku Pańskiego 1539.*

753. Causa providi Franczek civis Colensis cum Jacobo filio suo et cum nobili Nicolao Goszczynsky. Coram nobis bannito iudicio assidentibus generoso domino Petro Kuneczky burgrabio Colensi provido Nicolao Okrutny avvocato et scabinis provido Jacobo Sosnowsky, Adamo Domek, Jacobo Squyrzych, Felice Yanusz ceterisque tunc existentibus suprascriptis constituti personaliter providus Franczek cum Jacobo filio suo legitimo civis Colensis, qui fassi sunt et recognoverunt, utentes salubri consilio, quia vendiderunt integrum laneum agri iacentem inter Mathiam Czayka ex una et Martinum Phus partibus ex altera in Nagorne Colo nobili Nicolao Goszczynsky pro viginti mrc. et duobus numeri consueti et monete, quadraginta octo gr. in quamlibet mrc. computando, iam totalier solutis eundemque agrum [...] resignaverunt eidem prius dicto Nicolao cum [...] tam longe lateque, prout ipsi tenerunt et ut dictus || ager est elimitatus pariter cum omnibus serviciis in

eodem agro pro tempore brumali nullam propinquitatem pro seipsis vel pro suis successoribus et consanguineis relinquendo et abrenunciavit se a dicto agro usque in perpetuum committitque tenendum et possidendum in ususque, quos predictus Nicolaus Goszczynsky noverit esse meliores, convertendi. Quique prius dicti obligantur seipsos eliberare ab omni impedimento iuris cuiusquam propriis impensis. [-Super quo-] Acta sunt anno et die ut supra.

753. *Sprawa roztropnego Franczka obywatela Koła z Jakubem, jego synem i ze szlachetnym Mikołajem Goszczyńskim. *W obecności nas zasiadających na sądzie gajonym, burgrabiego kolskiego urodzonego pana Piotra Koneckiego, wójta, roztropnego Mikołaja Okrutnego, oraz ławników, roztropnego Jakuba Sosnowskiego, Adama Domka, Jakuba Skwierczycha, Feliksa Janusza i innych wówczas obecnych wyżej wymienionych stawili się osobiście roztropny Franczek obywatel Koła ze swym prawowitym synem Jakubem, oświadczyli i zeznali, po zasięgnięciu rozsądnej rady, że sprzedali cały łan pola znajdujący się między Maciejem Czajką a Marcinem Fussem w Nagórnym Kole szlachetnemu Mikołajowi Goszczyńskiemu za 22 grzywny zwyczajowej liczby i monety, licząc 48 groszy na każdą grzywnę, które już zostały w całości zapłacone i [...] powzdali wspomnianemu Mikołajowi [...], tak wzdłuż i wszerz, jak sami posiadali i jak rzeczzone pole zostało wytyczone wraz ze wszystkimi prawami względem tego pola, żadnej bliższości nie pozostawiając dla siebie samych ani dla spadkobierców czy też krewnych i wyrzekając się wieczyście rzeczzonego pola, a ponadto przekazując do dzierżenia, posiadania i przekształcania w celach, które rzeczony Mikołaj Goszczyński uzna za właściwsze. Oprócz tego wyżej wspomniani zobowiązują się uwolnić własnymi środkami nabywcę od wszelkiej niewygody przed sądem. Działo się roku i dnia jak wyżej.*

754. Causa Johannis Cholewa cum provido Jacobo filio Franczek civis Colensis. Veniens ad nostrum bannitum iudicium personaliter Johannes Cholewa de Nagorne Colo cum Andrea Pyesczyk et Jacobo Kosmydr et cum uxore sua Anna legitima tamquam propinqui post amittam suam Cholyewyna consortem olim Johannis Cholyewa civi predicti fassi sunt et recognoverunt, quia vendiderunt hereditatem suam in Nagorne Colo, videlicet laneum agri, provido Jacobo Franczek civi Colensi unacum domo et frumentis in dicto agro. Que hereditas domus et ager iacet inter Martinum Plus ex una et Martinum [s] Czayka pascibus ab altera pro quadraginta mrc. et quatuor. Quam hereditatem predicti resignaverunt pariter cum orto, qui iacet inter ortum Pathoczyna et ortum Bogusłai de Nagorne Kolo etiam cum omni iure, tam longe lateque, prout soli tenuerunt et ut dicta hereditas est ex antiquo

elimitata pariter cum orto. Qui memoratus Jacobus Franczek viginti mrc. solvit et octo et adhuc tenetur tenebiturque solvere sedecim mrc. ad ratas determinatas a festo sancti Johannis Baptiste anni |-proxime-| presentis octo mrc. ad aliud festum eiusdem sancti donec totalemolucionem fecit huius residui sedecim mrc. et tenetur predicti eliberare eiusdem Jacobum Franczek ab || omni impedimento iuris cuiusquam, si quo fuerit, super dicta hereditate et mortificant omnes inscriptiones alias, si quo fuerint, super dicta hereditate hac inscriptione prius scripta comittit tenendam, possidendam atque in usus, quos noverit, memoratus Jacobus esse meliores convertendam et abrenunciavit se a dicta hereditate et orto usque in perpetuum. Acta sunt hec anno et die quibus supra.

[s. 368]

754. *Sprawa Jana Cholewy z roztropnym Jakubem, synem Franczka, obywatela Koła. Osobiście przybył do naszego sądu gajonego Jan Cholewa z Nagórnego Koła z Andrzejem Piszczkiem i Jakubem Kośmidrem i ze swoją prawowitą żoną Anną, oświadczyli i zeznali, że sprzedali, za 44 grzywny swoje dziedzictwo w Nagórnym Kole, mianowicie łąn pola roztropnemu Jakubowi Franczkowi, obywatelowi Koła, wraz z domem i zbożem znajdującym się na rzeczonym polu. To dziedzictwo, dom i pole, znajduje się między polami Marcina Fusa i Marcina [s., właśc. Macieja] Czajki. Dziedzictwo to wyżej wymienieni powzdali razem z ogrodem, który znajduje się między ogrodem Patoczyny i ogrodem Bogusława z Nagórnego Koła, a także z pełnym prawem, zarówno wzdłuż jak i w szerz, tak jak sami dzierżyli i zgodnie z tym jak rzeczzone dziedzictwo od początku zostało wyznaczone. Wspomniany Franczek zapłacił 20 grzywien i ma jeszcze zapłacić 8 oraz 16 grzywien w ratach od najbliższego święta św. Jana Chrzcziciela 8 grzywien na kolejne święto tego świętego, aż całą zapłatę uiszczy i pozostałe 16 grzywien. Ma też uwolnić rzeczzonego Jakuba od wszelkiej niewygody każdego z sądów, gdyby jakaś miała miejsce w związku z tym dziedzictwem i umarzają wszystkie inne zapisy, jakie mogłyby się pojawić odnośnie do rzeczzonego dziedzictwa. Zezwala też na dzierżenie, posiadanie oraz przekształcanie do celów, jakie wspomniany Jakub uzna za właściwsze, i wieczyście wyrzeka się wspomnianego dziedzictwa i ogrodu. Działo się w roku i dniu jak wyżej.

755. Causa Johannis molendinatoris Krakowka cum provideo Stanislao Myedzwyadek cive Colensi. Coram nobis bannito iudicio assidentibus superiuscriptis constitutus est Johannes Krakowka molendinator Vnyeiuensis, qui sanus mente et corpore existens et habito salubri consilio suorum consanguineorum fassus est et recognovit se vendidisse domum suam propriam provideo Stanislao Myedzwyadek civi Colensi pro septem mrc. pecuniarum

iam taliter solutarum numeri Polonialis et monete in Regno Polonie protunc currentis, quadraginta et octo gr. in quamlibet mrc. computando. Que domus iacet inter providos Albertum Yarzaby parte ex una et Albertum Kobyalka parte ab altera civibus Colensibus. Eandemque domum taliter venditam resignavit dictus Johannes Krakowka memorato Stanislao Myedzwuadek, qui prius dicte [...] cum omni iure, tam longe lateque, prout solus dictum domum tenuit et ut est ab antiquo elimitata, nullam propinquitatem pro seipso et suis consanguineis quibuscumque relinquendo et abrenunciat se a dicta domo usque in perpetuum et comittit dicto Stanislao Myedzwuadek tenendum et possidendum et in usus, quo predictus noverit esse meliores, convertendam obligavitque se ipsum dictus [...] Krakowka eliberare ab omni impedimento iuris [...] que propriis impensis, si quod fecit super dicta domo [...] anno et die ut supra.

755. *Sprawa młynarza Jana Krakówki z roztropnym Stanisławem Niedźwiadkiem obywatelem Koła. *W obecności nas, wyżej wymienionych, którzy zasiadamy na sądzie gajonym, stawił się uniejowski młynarz Jan Krakówka, będąc zdrowym na umyśle i ciele i po zasięgnięciu rozsądnej rady swoich krewnych oświadczył i zeznał, że sprzedał swój własny dom roztropnemu Stanisławowi Niedźwiadkowi, obywatelowi Koła, za 7 już zapłaconych grzywien liczby polskiej w ówczesnej monecie obiegowej Królestwa Polski, licząc 48 groszy na każdą z nich. Ów dom znajduje się między roztropnymi obywatelami Koła, Wojciechem Jarząbem a Wojciechem Kobiałką. Rzeczoną nieruchomość powzdał Krakówka wzmiankowanemu Stanisławowi Niedźwiadkowi za 7 grzywien z pełnym prawem, tak wzdłuż i wszerz, tak jak sam posiadał ów dom oraz zgodnie z tym jak został on pierwotnie wytyczony, żadnej bliższości nie pozostawiając dla samego siebie ani dla któregośkolwiek z krewnych i wieczyście odżegnuje się od rzeczonoego domu. Sprzedający zezwolił także rzeczonemu Stanisławowi Niedźwiadkowi na dzierżenie, posiadanie oraz przekształcanie na cele, które uzna on za właściwsze, zobowiązał się i siebie samego ów [...] Krakówka uwolnić od wszelkiej niewygody ze strony sądu oraz [...] własnymi środkami względem rzeczonoego domu [...] W roku i dniu jak wyżej.*

[s. 369]

|| 756. Causa providi Jacobi Sosnowsky cum Martino Kokoszka cive Colensi. Coram nobis bannito iudicio assidentibus burgrabio, advocato scabinisque suprascriptis constitutus personaliter providus Jacobus Sosnowsky civis Colensis, sanus mente et corpore et habita sufficienter et deliberacione fassus est et recognovit se vendidisse hereditatem suam propriam provido Martino Kokoszka civi Colensi pro quinque mrc. pecuniarum numeri et

monete Polonialis protunc in Regno Polonie currentis, quadraginta octo gr. in quamlibet mrc. computando, quas quinque mrc. eidem Martinus iam totaliter solvit eidem Sosnowsky. Que hereditas iacet penes braseatorium Nicolai Pyrzyna parte ex una et penes plateam Fluvialem parte ab altera. Quamque hereditatem eidem resignavit dictus Jacobus Sosnowsky cum omni iure tam longe lateque, prout solus tenuit et ut est ex antiquo elimitata, nihil propinquitatis relinquens in suos successores et consanguineos super dicta hereditate et comittit eandem eidem Martino tenendam et possidendam et in usus, quo predictus noverit esse meliores, convertendam mortificatque omnes alios inscriptiones, si que fuerint cum supradicta hereditate ista prius.

756. *Sprawa roztropnego Jakuba Sosnowskiego z obywatelem kolskim Marcinem Kokoszką. *Wobec nas zasiadających w sądzie gajonym, burgrabiego, wójta i wyżej wymienionych ławników, stawił się osobiście roztropny Jakub Sosnowski, obywatel kolski. Zdrowy na umyśle i ciele, po wystarczającym namyśle oświadczył i zeznał, że sprzedał swoje własne dziedzictwo roztropnemu Marcinowi Kokoszce, obywatelowi kolskiemu, za 5 grzywien liczby i monety polskiej, obiegowej w Królestwie Polski, licząc 48 groszy na jedną grzywnę. Marcin zapłacił już Sosnowskiemu całe 5 grzywien. Dziedzictwo to znajduje się obok browaru Mikołaja Pyrzyny z jednej strony i obok ulicy Rzecznej z drugiej strony. Dziedzictwo to powzdał mu rzeczony Jakub Sosnowski z pełnym prawem, tak wzdłuż i wszerz, zgodnie z tym, jak sam posiadał i zgodnie z tym, jak zostało pierwotnie wytyczone, nie pozostawiając żadnej bliższości dla swoich spadkobierców i krewnych wobec wzmiankowanego dziedzictwa. Oddaje je Marcinowi w posiadanie i dzierżenie oraz przekształcanie w celach, które uzna on za lepsze dla siebie, jak również umarza wszelkie inne zapisy, jeśli jakieś istniały wcześniej w kwestii rzeczowego dziedzictwa.*

757. Causa Adami Vanch cum Martino Phus de Nagorne Colo. Ad nostrum bannitum iudicium veniens personaliter providus Adam Vanch, sanus mente et corpore, fassus est et recognovit, quia vendidit medium mansum agri pro duabus sxg. pecuniarum monete communis et in Regno Polonie currentis, iam totaliter solutis, provido Martino Phus de Nagorne Colo. Qui ager iacet penes agrum nobilis Nicolai Gosczynsky parte ex una et Nicolaum Czyrlyach parte ab altera. Quemquidem agrum taliter venditum prius dictus Vanch resignavit memorato Martino || cum omni iure, tam longe lateque, prout solus tenuit et ut ex antiquo est dictus ager elimitatus, nullam propinquitatem pro se relinquens nihil pro suis consanguineis quibuscumque usque in perpetuum resignatque eidem dictum agrum tenendum et possidendum et in usus, quo

[s. 370]

predictus noverit esse meliores, convertendum mortificatque omnes inscriptiones alios hac presenti, si que fuerint, super dicta hereditate seu agro. Acta sunt hec anno et die ut supra.

757. *Sprawa Adama Węcha z Marcinem Fusem z Nagórnego Koła. *Na nasz sąd gajony przybył osobiście roztropny Adam Węch, zdrowy na umyśle i ciele, który oświadczył i zeznał, że sprzedał ½ łana pola za 2 kopy monety obiegowej w Królestwie Polski, które już zostały w całości wypłacone roztropnemu Marcinowi Fusowi z Nagórnego Koła. Pole to znajduje się z jednej strony obok pola szlacheznego Mikołaja Goszczyńskiego a z drugiej strony obok Mikołaja Czyrlacha. Sprzedane pole wspomniany Węch powzdał Mar[cinowi] z pełnym prawem, tak wzdłuż i szerz, jak sam dzierżył i tak jak to pole zostało pierwotnie wytyczone, żadnej bliższości nie pozostawiając dla siebie ani dla swoich krewnych. Powzdaje to pole wieczyście do dzierżenia, posiadania i przekształcania na takie cele, jakie rzeczony uzna za właściwsze, oraz niniejszym umarza wszelkie inne zapisy, jeśli takowe istniały względem wzmiankowanego dziedzictwa czy też pola. Działo się w roku i dniu jak wyżej.*

758. Actus providi Stanislai Myedzwyadek cum germano suo fratre Luca nomine. *Coram nobis bannito iudicio assidentibus in superiori actu scriptis constitutus personaliter Lucas filius olim Stanislai Myedzwyedz civis Colensis clara voce fassus est atque recognovit, quia resignavit partem domus paternam se spectantem suo germano fratri Stanislao Myedzwyadek civi Colensi et usque in perpetuum tenendum eam partem domus commissit et frater suus memoratus debet et debebit tenebiturque resignare domum suam alteram eidem fratri suo germano Luce cum idem Lucas frater suus posuit illi duas mrc. pecuniarum, quas dare eidem fratri suo tenebitur a festo divi Michaelis anni presentis ad alterum festum eiusdem sancti anni sequentis. Acta sunt hec anno Domini 1539 die [...] ut supra.*

758. *Sprawa roztropnego Stanisława Niedźwiadka ze swoim rodzonym bratem imieniem Łukasz. *Wobec nas zasiadających w sądzie gajonym, a wymienionych we wcześniejszej sprawie, stawił się osobiście Łukasz, syn zmarłego Stanisława Niedźwiedzia, obywatela kolskiego, i pewnym głosem oświadczył oraz zeznał, że powzdał ojcowską część domu, która do niego należała, swojemu rodzonemu bratu Stanisławowi Niedźwiadkowi, obywatelowi kolskiemu. Wieczyście do dzierżenia oddał tę część domu, a jego wspomniany brat będzie musiał i jest zobowiązany powzdać swój drugi dom swojemu rodzonemu bratu Łukaszowi. Ten jego brat Łukasz złożył 2 grzywny, które ma dać temu bratu od dnia św. Michała w roku obecnym do kolejnego dnia tego*

samego świętego w przyszłym roku. Działo się tego roku Pańskiego 1539 dnia [...] jak wyżej.

|| **759. Actus providi Adam Domek cum laboriosis Simone necnon Gregorio Lyskowye de Skuwyelycz.** Constituti in nostro bannito iudicio personaliter laboriosi Simon necnon Gregorius Lyskowyczowye de Skuwyelycz fratres germani [-qui-] fassi sunt atque recognoverunt, quia vendiderunt braseatorium provido Adamo Domek civi Colensi pro septem mrc. pecuniarum cum sex gr., qui predictus Adam eisdem iam tres mrc. solvit cum sex gr. et quatuor mrc. [-cum sex gr.-] solvere tenetur et tenebitur ad rathas [...] duas mrc. pro festo Sancte Crucis Exaltacionis proxime venturo et reliquas duas mrc. [-cum sex gr.-] tenebitur solvere eisdem memoratis pro altero festo Crucis Sancte anni futuri, quo braseatorium iacet penes Albertum Sobyrzay ex una parte et penes portam alias *furta*, qua aqua fertur, parte ex altera. Quodquidem braseatorium taliter eidem Adamo prius dicti resignaverunt cum omni iure, tam longe et late, prout soli tenuerunt, et ut locus hereditatis illius est elimitata, nullam pro seipsis et pro suis amicis quibuscumque relinquendo. Etiam resignaverunt hoc braseatorium nomine pueri eiusdem braseatorii heredis tenendum et possidendum usque in perpetuum et in usus, quos idem Adam noverit esse meliores convertendum et tenebuntur dicti fratres eliberare eundem Adamum ab omni impedimento [...] || iuris cuiusque, si quod fuerit, super dicto braseatorio propriis impensis et fideiussores super hoc negotio statuerunt providos Stanislaum Opyolka et Blasium Powrozyk cives Colenses. <Et hic predictus Adam Domek reposuit residuum pecunie, quod debebat et satisfecit in omnibus, quo ad solutionem. In cuius rei testimonium et inscriptionem hanc illi promiserunt prima iuris anni 1542 28 Aprilis.>

[s. 371]

[s. 372]

759. *Sprawa roztropnego Adama Domka z pracowitymi Szymonem oraz Grzegorzem Liskami ze Skobielic. Stawili się w naszym sądzie gajonym osobiście pracowici rodzeni bracia, Szymon oraz Grzegorz Liskowicowie ze Skobielic. Oświadczyli oraz zeznali, że sprzedali słodownię roztropnemu Adamowi Domkowi, obywatelowi kolskiemu, za 7 grzywien i 6 groszy. Wspomniany Adam zapłacił im już 3 grzywny i 6 groszy, i ma jeszcze do zapłaty 4 grzywny w ratach: 2 grzywny na najbliższe święto Podwyższenia Krzyża Świętego i pozostałe 2 grzywny groszy ma im zapłacić na kolejne święto Podwyższenia Krzyża Świętego. Słodownia ta znajduje się z jednej strony obok Wojciecha Sobieraja a z drugiej obok bramy tudzież furty, którą przepływa woda. Słodownię tę wyżej wspomnianemu Adamowi powzdali z pełnym prawem, tak wzdłuż i wszerz, zgodnie z tym, jak oni sami dzierżyli i tak jak miejsce dziedzictwa zostało wytyczone, żadnej [bliższości] dla siebie

ani dla swoich przyjaciół nie pozostawiając. Ponadto powzdali tę słodownię w imieniu syna, spadkobiercy tej słodowni do dzierżenia i posiadania wieczyste oraz przekształcania w celach, które ów Adam uzna za właściwsze. Oprócz tego będą musieli uwolnić owego Adama od wszelkich pretensji [...] sądowych, jeśli jakieś nastąpiłaby względem rzeczzonej słodowni własnymi środkami i w tej sprawie ustanowili jako poręczycieli roztropnych Stanisława Opiolkę oraz Błażeja Powroźnika, obywateli kolskich. <Ów wspomniany Adam Domek złożył resztę pieniędzy, które był winien i zadośćuczynił pod każdym względem, aż do pełnej zapłaty. Na świadectwo tej rzeczy zapisu dokonali na pierwszym sądzie 28 kwietnia 1542 roku.>

Iudicium secundum bannitum feria sexta post sancti Sebastiani celebratum per generosum dominum Petrum Kuneczky burgrabium Colensem necnon per providos advocatum scabinosque suprascriptos anno Domini 1539 [24 I 1539].

**Drugi sąd gajony odbył się w piątek po św. Sebastianie wobec burgrabiego kolskiego Piotra Koneckiego a także roztropnych wójta oraz wyżej wymienionych ławników w roku Pańskim 1539.*

760. Causa providorum Stanislai Myedzwyadek cum Luca germano suo. Coram nobis bannito iudicio assidentibus burgrabio, advocato scabinisque suprascriptis constitutus personaliter providus Stanislaus Myedzwyadek filius olim Stanislai Myedzwyedz civis Colensis, sanus mente et corpore et habita matura deliberatione necnon suorum amicorum consilio fassus est et recognovit, quia resignavit domum suam germano suo Luce nomine ratione commutationis per eodem sorte pro parte domus paterne. Quam partem domus ipse Lucas Slansky predicti, que eandem spectabat post decessum patris sui prius memorati, eidem etiam resignat et resignavit his scriptis presentibus. Quam domum suam idem Stanislaus eidem germano suo resignat cum omni iure, tam longe lateque, prout solus eam tenuit et ut est ab antiquo elimitata domus predicta. Que domus iacet circa domum Alberti Kobyalka et hereditatem Alberti Jarzab partibus ex utriusque. Quamquidem domum || prius dictus Stanislaus frater germanus predicti Luce comisit tenendam, possidendam et in usus, quos predictus Lucas noverit esse meliores, convertendam, nullam propinquitatem pro se vel pro suis successoribus et consanguineis, quibuscumque relinquendo et abrenunciavit se dictus Stanislaus ab eadem domo usque in perpetuum hoc tamen excepto, quoniam predictus Lucas debet addere fratri suo iam memorato duas mrc. pecuniarum easdemque duas mrc. ponere et solvere tenebitur eidem fratri suo pro festo divi Michaelis ab eo quod proxime venturum est ad aliud

quo tandem sequitur sub amissione dicti hereditatis seu domus [-suo fratri-] Stanislao dictus Lucas iam nullam propinquitatem ad partem domus ex parte patris se spectantem excepto parte maternale spectante habebit et obligat unus alterum eliberare ab omni impedimento, si quod fuerit super premissis propriis impensis. Acta sunt anno et die quibus supra.

760. *Sprawa roztropnego Stanisława Niedźwiadka z jego rodzonym [bratem] Łukaszem. *Wobec nas zasiadających w sądzie gajonym, burgrabiego, wójta oraz wyżej wymienionych ławników stawił się osobiście roztropany Stanisław Niedźwiadek, syn zmarłego Stanisława Niedźwiedzia, obywatel kolski. Zdrowy na umyśle i ciele i po dogłębnym namyśle oraz zasięgnięciu rady swoich przyjaciół oświadczył i zeznał, że powzdał swój dom rodzonemu [bratu] o imieniu Łukasz z powodu zamiany odziedziczonych przez nich części ojcowskiego domu. Tę część domu, która przypadła mu po śmierci jego wcześniej wspomnianego ojca, Łukasz Słoński powzdaje i powzdał w niniejszym zapisie. Ten dom ów Stanisław powzdaje swojemu rodzonemu [bratu] z pełnym prawem, tak wzdłuż i wszerz, zgodnie z tym, jak sam go dzierżył i zgodnie z tym, jak pierwotnie został wytyczony. Wspomniany dom znajduje się w pobliżu domu Wojciecha Kobialki oraz dziedzictwa Wojciecha Jarząba. Ów dom wcześniej wspomniany rodzony brat Stanisław oddaje rzeczonemu Łukaszowi do dzierżenia, posiadania i przekształcania w celach, które ów Łukasz uzna za właściwsze, nie pozostawiając żadnej bliższosci dla siebie ani dla swych spadkobierców i krewnych. Oprócz tego wspomniany Stanisław odzegał się wieczyście od tego domu, z tym jednak wyjątkiem, że rzeczony Łukasz musi dodać swojemu już wspomnianemu bratu 2 grzywny, i ma te 2 grzywny złożyć i zapłacić na następne, licząc od najbliższego, święto św. Michała, pod karą utraty tego dziedzictwa czy też domu, [nie pozostawiając] żadnej bliższosci względem części domu ze strony ojca, która mu się należała, z wyjątkiem części, która należy mu się po matce. Ponadto jeden zobowiązuje się uwolnić drugiego od wszelkich pretensji, gdyby jakieś miały miejsce wobec powyższego, własnymi środkami. Działo się w roku i dniu jak wyżej.*

Tercia iuris feria sexta post Dorothee anno ut supra [7 II 1539] sub generoso domino Petro Kuneczky burgrabio Colensi, advocato et scabinis quibus supra celebrata etc.

**Trzeci sąd odbył się w piątek po św. Dorocie w roku jak wyżej wobec urodzonego Piotra Koneckiego, burgrabiego kolskiego, wójta, ławników jak wyżej itd.*

761. Causa laboriosorum Alexii de Danyszow et Nicolai Koslya cum Jacobo Kosmyder de Zawady etc. || Comparentes personaliter coram iudicio

[s. 374]

bannito laboriosi Alexius de Danyszow et Nicolaus Koslya de Czyssowye fratres [...] honeste olim Cholyewyna de Nagorna Wyesz parte ex una et Jacobus Kosmydr de Zawady Andreasque Pyesczyek de Gosthowo fratres patruelles prius memorate Cholyewyna nomine [...] de Nagorne Colo parte ab altera [...] predicti iuristice coram nostro iure bannito procedentes ratione propinquitatis post decessum unius olim honeste Cholyewyna constituerunt et benevole ordinaverunt laboriosum Albertum Paskuda de Blyсна Wyesz tamquam cum qui probe nomine genelogiam atque consanguinitatem prius dictarum parcium et eandem taliter ordinaverunt partes predictae ut quequidem predictus Albertus Paskuda edipiscit et quem ex eisdem propinquiores asseruerunt eidem eam propinquitatem committendam. Is itaque Albertus Paskuda fassus est atque recognovit, non compulsus nec coactus, nec aliquo devio errore seductus, quod memoratus Alexius de Danyszowo et Nicolaus de Czyssowo ratione amicitii sororis prius dicta Cholewyna Nicolaus autem Kosmyder de Zawady atque Andreas Pyeszko erant fratres patrum eiusdem Cholewyna. Insuper idem Paskuda recognovit, quod Nicolaus Baluch atque Johannes dictus Baluch de Nagorna Wyesz erant fratres germani a quo Johannes Baluch prius dicta Cholyewyna processerat ius itaque Deum habens preoculis et iusticiam attendens Jacobum Kosmydr Kosmyder de Zawady et Andream Pyes- || czyek de Goschowo decrevit esse propinquiores dicta Cholyewyna eisdemque propinquitatem olim Cholyewyna hoc ipsum ius adiudicavit. Super quod contractum dicti propinquiores Cholyewyna memoriale solverunt die quo supra et anno.

[s. 375]

761. *Sprawa pracowitych Aleksego z Daniszewa i Mikołaja Koźłęcia z Jakubem Kośmidrem z Zawady itd. Wobec sądu gajonego stawili się osobiście pracowici Aleksey z Daniszewa i Mikołaj Koźlę z Cisowia, bracia zmarłej Cholewiny ze wsi Nagórna z jednej strony i Jakub Kośmider z Zawady oraz Andrzej Piszczek z Gostowa, bracia stryjeczni wcześniej wspomnianej Cholewiny z Nagórnego Koła z drugiej strony [...]. Obecni stanęli wobec naszego sądu gajonego z powodu bliższości po śmierci uczciwej Cholewiny. Podjęli decyzję i dobrowolnie ustanowili pracowitego Wojciecha Paskudę ze wsi Blizna z prawem do wcześniej wspomnianych części i tak rozporządzili częściami tego spadku, żeby rzeczony Wojciech Paskuda otrzymał, i którego bliscy zapewnili, że tę bliższość od nich otrzyma. Ten zatem Wojciech Paskuda oświadczył oraz zeznał, nie przymuszony ani nie zniewolony, ani nie zwiedziony żadnym szkodliwym błędem, że wspomniany Aleksey z Daniszewa i Mikołaj z Cisowia tytułem przyjaźni siostry wcześniej wspomnianej Cholewiny. Zatem Mikołaj Kośmider z Zawady oraz Andrzej Piszczek to bracia

stryjeczni Cholewiny. Nadto Paskuda zeznał, że Mikołaj Baluch oraz Jan zwany Baluch ze wsi Nagórna byli rodzonymi braćmi. A Jan Baluch wyżej wspomnianej Cholewinie wytoczył proces. Mając Boga przed oczyma i sprawiedliwość stwierdzono, że Jakub Kośmider z Zawady i Andrzej Piszczek z Gostowa są bliskimi tej Cholewiny. I to im sąd przyznał bliższść zmarłej Cholewiny. W sprawie tej umowy bliscy Cholewiny uścili pamiętne w dniu i roku jak wyżej.

762. Causa providi Nicolai Szelang cum honesta Agnete Czyegnykrowyna. Coram nobis bannito iudicio assidentibus burgrabio, advocato scabinisque suprascriptis constitutus personaliter providus Nicolaus Szalang civis Colensis fassus est et recognovit, quod vendidit domum suam honeste Agneti Czyegnykrowyna pro quatuor mrc. pecuniarum iam totaliter solutarum. Quequidem domus iacet inter braseatorium providi Adam Domek parte ex una et domum Andree Wrzyczywrzyl parte ex altera. Eademque domum taliter venditam prius memoratus Szelung resignavit cum omni iure, tam longe lateque, prout solus tenuit, et ut est ex antiquo dicta domus elimitata, nullam propinquitatem pro seipso et pro suis successoribus quibuscumque relinquendo et abrenunciavit se dictum Nicolaus Szelang ab eadem domo, si quo perpetuum ei comittit eandem tenendam, possidendam et in usus, quod predicta noverit esse meliores, convertendam et promittit pro se Nicolaus Szelang eandem prius dictam Czyegnykrowyna eliberare ab omni impedimento [...]cuiusque propriis impensis super dicta domo, si quod impedimentum fuerit. Acta sunt anno et die ut supra.

762. *Sprawa roztropnego Mikołaja Szeląga z uczciwą Agnieszką Ciągniekrowiną. Wobec nas zasiadających w sądzie gajonym, burgrabiego, wójta i wyżej wymienionych ławników stawil się osobiście roztropny Mikołaj Szeląg, obywatel kolski. Oświadczył i zeznał, że sprzedał swój dom uczciwej Agnieszce Ciągniekrowinie za 4 grzywny, już w całości zapłacone. Ów dom znajduje się między słodownią roztropnego Adama Domka z jednej strony i domem Andrzeja Wrzyczywrzala z drugiej. W ten sposób sprzedany dom wcześniej wspomniany Szeląg powzdał z pełnym prawem, tak wzdłuż i wszerz, zgodnie z tym jak sam dzierzył i według tego, jak pierwotnie ów dom został wytyczony, żadnej bliższości dla siebie i dla swych spadkobierców nie pozostawiając. Oprócz tego ów Mikołaj Szeląg odżegnał się od tego domu wieczyście i oddał go do dzierżenia, posiadania i przekształcania w celach, jakie uzna za właściwsze. Poza tym Mikołaj Szeląg obiecuje uwolnić wcześniej wspomnianą Ciągniekrowinę własnymi środkami od wszelkich pretensji względem rzeczonoego domu, gdyby się pojawiły. Działo się w roku i dniu jak wyżej.

[s. 376]

|| 763. Venditio domus provido Alberto Vozywoda per honestam Hedwigim Lynowa facta. Coram nobis bannito iudicio assidentibus suprascriptis constitutus personaliter honesta Hedwigis Lynowa civis Colensis fassa est et recognovit, quia vendidit hereditatem suam provido Alberto Vozywoda civi Colensi pro novem fert. pecuniarum iam totaliter solutarum. Que hereditas iacet in postico domus Stanislai Zlypan parte ex una et penes fossam, alias rovo, parte ab altera. Eandemque hereditatem memorata Hedwigis resignavit cum omni iure, tam longe lateque, prout sola tenuit, et ut est elimitata ab antiquo nullamque propinquitatem super dicta hereditate predicta reliquit pro se vel pro suis successoribus et propinquis quibuscumque usque in perpetuum et abrenunciavit se ab eadem hereditate dicta Lynowa usque in perpetuum comittitque tenendam et possidendam in ususque, quo predictus noverit esse meliores, convertendam et mortificat omnes inscriptiones alios super dicta hereditate, si que fuerint, vigore huius [...]. Acta sunt hec anno dieque ut supra.

763. *Sprzedaż domu roztropnemu Wojciechowi Woziwodzie dokonana przez uczciwą Jadwigę Linową. Wobec nas wymienionych, zasiadających w sądzie gajonym, stawiała się osobiście uczciwa Jadwiga Linowa, obywatelka kolska. Oświadczyła i zeznała, że sprzedała swoje dziedzictwo roztropnemu Wojciechowi Woziwodzie, obywatelowi kolskiemu, za 9 wiardunków, które już zostały całkowicie zapłacone. Owe dziedzictwo znajduje się na tyłach domu Stanisława Zlegopana z jednej strony i obok fosy czy też rowu z drugiej strony. Wspomniana Jadwiga powzdała to dziedzictwo wieczyście, z pełnym prawem, tak wzdłuż i wszerz, zgodnie z tym jak sama dzierżyła i według tego, jak zostało pierwotnie wytyczone i żadnej bliższości względem tego dziedzictwa nie pozostawiła dla siebie ani dla swoich spadkobierców i sąsiadów. Rzezoną Linowa odżegnała się od tego wieczyście i przekazała do dzierżenia, posiadania oraz przekształcania w takich celach, jakie wspominany uzna za właściwsze. Oprócz tego umarza wszelkie inne zapisy względem tego dziedzictwa, jeśli takie istniały, w myśl tego zapisu. Działo się w roku i dniu jak wyżej.

[s. 377]

|| Ultima iuris feria sexta post Cinerum [21 II 1539] celebrata per generosum dominum Petrum Kuneczky etc., advocatum et scabinos eidem assidentes, qui suprascripti sunt anno ut supra.

***Ostatni sąd odbył się w piątek po Środzie Popielcowej wobec urodzonego Piotra Koneckiego itd. wójta i obecnych przy tym ławników, którzy są wymienieni powyżej, w roku jak wyżej.**

764. Resignatio domus provido Bartholomeo Slonyna facta per honestam Margaretham Slonyna cum filio suo legitimo Martino nomine.

Comparentes personaliter coram nostro bannito iudicio honesta Margaretha Slonyna cum filio suo legitimo nomine Martino, que fassa est et recognovit pariter cum filio suo se vendidisse sortem domus propriam se et filium eius predictum spectantem provido Bartholomeo Slonyna genero suo pro octo mrc. pecuniarum iam totaliter solutarum numeri et monete Polonicae protunc in Regno Polonie currentis, quadraginta et octo gr. in quamlibet mrc. comparando. Que domus iacet inter providos Simonem Kyernozeck et Martinum Tuchorz partibus ab utrisque. Quamquidem sortem domus taliter venditam predicti resignaverunt cum omni iure, tam longe lateque, prout soli tenuerunt, et ut tota domus ab antiquo est elimitata, nullam propinquitatem pro seipsis nec pro suis consanguineis relinquendo et abrenunciaverat se a dicta hereditate usque in perpetuum et comisserunt predicta Margaretha et filius eius dictam partem domus tenendam et commutan-

[s. 378]

764. *Powzdanie domu roztropnemu Bartłomiejowi Słoninie dokonane przez uczciwą Małgorzatę Słonię z jej prawowitym synem imieniem Marcin. Stawili się osobiście w obecności naszego sądu gajonego uczciwa Małgorzata Słonina ze swoim prawowitym synem imieniem Marcin. Oświadczyła i zeznała razem z synem, że sprzedała swojemu zięciowi, roztropnemu Bartłomiejowi Słoninie własne dziedzictwo, czyli dom, należący się jej i jej synowi, za 8 grzywien liczby i monety polskiej ówczesnej obiegowej w Królestwie Polski, licząc 48 groszy na każdą grzywnę, które zostały już w całości zapłacone. Ów dom znajduje się między roztropnymi Szymonem Kiernoskiem i Marcinem Tchórzem. Dziedzictwo to w ten sposób sprzedane wyżej wspomniani powzdali z pełnym prawem, tak wzdłuż i wszerz, zgodnie z tym jak sami dzierżyli i jak ten dom pierwotnie został wytyczony, żadnej bliższości dla siebie ani dla swoich krewnych nie pozostawiając. Ręczona Małgorzata i jej syn odżegnali się od wzmiankowanego spadku wieczyście i oddali ową część domu do dzierżenia i zamieniania. Uprzednio wspomniani umarzają inne zapisy, jeśli takowe istniały, odnośnie do wzmiankowanego dziedzictwa i mieli uwolnić Bartłomieja Słonię od wszelkich pretensji własnymi środkami. Bartłomiej Słonina tymczasem obiecuje, że ma opiekować się w tym domu matką swojej wcześniej wspomnianej żony aż do jej śmierci. Działo się w roku i dniu jak wyżej.

765. Resignatio agri Martino Phuss per providum Andream Pyerdalka civem Colensem. Sub eodem bannito iudicio constitutus personaliter providus Andreas Pyerdalka civis Colensis fassus et clara voce recognovit se vendidisse medium laneum agri pro duabus sxg., iam totaliter solutas, laborioso Martino Phus de Nagorna Vyess. Qui ager iacet inter Vyprzalo et penes Norkowa partibus ab utrisque eundemque agrum predictus resignavit prius dicto Martino cum omni iure, tam longe lateque, prout solus tenuit, et ut est ex antiquo dictus ager elimitatus, nullam propinquitatem pro seipso et pro aliis consanguineis quibuscumque relinquendo usque in perpetuum et committit hac inscriptione medium laneum dicti agri tenendum et possidendum atque in usus, quo predictus Phus noverit esse meliores, convertendum et promisit atque obliga- || vit se memoratus Pyerdalka eliberare predictum Phus ab impedimento iuris cuiusquam super dicto agro, si quo fuerit. Acta sunt anno et die ut supra.

[s. 379]

765. *Powzdanie pola Marcinowi Fusowi przez roztropnego Andrzeja Pierdalkę, obywatela kolskiego. *Przed tym samym sądem gajonym stawił się osobiście roztropany Andrzej Pierdalka, obywatel kolski. Oświadczył i wyraźnym głosem zeznał, że sprzedał ½ lana pola za 2 kopy, które już zostały w pełni zapłacone, pracowitemu Marcinowi Fusowi ze wsi Nagórna. Pole to znajduje się między Wysprzałem i Norkową. To właśnie pole rzeczony powzdał wcześniej wspomnianemu Marcinowi z pełnym prawem wieczystości, tak wzdłuż i wszerz, zgodnie z tym jak sam dzierżył i tak, jak to pole zostało pierwotnie wytyczone, żadnej bliższości dla siebie ani innych swoich krewnych nie pozostawiając. Ponadto niniejszym zapisem oddaje ½ lana wspomnianego pola do dzierżenia i posiadania oraz przekształcania w celach, które rzeczony Fus uzna za właściwsze. Ponadto wspomniany Pierdalka obiecał oraz zobowiązał się uwolnić owego Fusa od wszelkich pretensji względem tego pola, jeśli takowe by zastniały. Działo się w roku i dniu jak wyżej.*

766. Causa providi Bernardi cum Alberto Kowalyk de Kamienne Thrzebachowo vendicio domus. Coram nostro bannito iudicio burgrabio, advocato scabinisque suprascriptis constitutus personaliter providus Bernardus civis Colensis, sanus mente et corpore, non compulsus nec coactus, sed salubri utens deliberacione atque consilio fassus est et recognovit se vendidisse hereditatem suam propriam provido Alberto Kowalyk etiam civi Colensi pro viginti quinque mrc. pecuniarum numeri et monete Polonicalis, protunc in Regno Polonie currentis, quadraginta et octo gr. in quamlibet mrc. computando. Qui predictus Albertus Kowalyk iam solvit atque posuit eidem Bernardo duodecim mrc. et |-quindecim-| <tredecim> mrc.olvere et ponere

tenebitur pro rathis determinatis, videlicet per quatuor mrc. a festo Mathie sancti proximo futuro tenebitur ponere quatuor mrc., alias eandem quatuor pro altero festo eiusdem sancti anni sequentis, pro anno vero tercio seu ultima ratha eiusdem festi quinque mrc. idem Albertus pendere tenebitur. Que hereditas dicti Bernardi iacet penes domum providi Bartholomei Myeczownyk parte ex una et penes platee Iudaicam parte ex altera. Eandemque domum idem Bernardus memorato Alberto resignavit cum omni iure, tam longe lateque, prout solus tenuit et ut est ex antiquo elimitata, nullam propinquitatem pro se vel pro suis successoribus et consanguineis relinquendo et abrenunciavit et si memoratus Bernardus a dicta hereditate usque || in perpetuum atque mortificat omnes inscriptiones alias, si que fuerint, super dicta hereditate vigore ipsius presentis, comittit etiam eandem hereditatem tenendam et possidendam atque in usus, quos predictus Albertus noverit esse meliores, convertendam. Verum idem Albertus tenebitur solve et ponere dictam prius summam pecuniarum eidem Bernardo pro rathis prius descriptis sub eiusdem hereditatis amissione. Acta sunt anno et die quibus supra.

[s. 380]

766. *Sprawa roztropnego Bernarda z Wojciechem Kowalikiem z Kamiennego Trzebuchowa o sprzedaż domu. Wobec naszego sądu gajonego, burgrabiego, wójta oraz wyżej wymienionych ławników stawił się osobiście obywatel kolski Bernard, zdrowy na umyśle i ciele, nie przymuszony ani nie zniewolony, ale po rozważeniu i zasięgnięciu rady oświadczył i zeznał, że sprzedał swoje własne dziedzictwo roztropnemu Wojciechowi Kowalikowi, również obywatelowi kolskiemu, za 25 grzywien liczby i monety polskiej, obiegowej w Królestwie Polski, licząc 48 groszy na każdą grzywnę. Wspomniany Wojciech Kowalik już zapłacił oraz uiścił Bernardowi 12 grzywien. Pozostałe 13 będzie musiał zapłacić i złożyć w określonych ratach, mianowicie po 4 grzywny na przyszłe święto św. Macieja ma złożyć 4 grzywny, zaś kolejne 4 na kolejny dzień tego świętego następnego roku, na trzeci rok czy też ostatnią ratę na to samo święto 5 grzywien ów Wojciech ma zapłacić. Dziedzictwo to znajduje się obok domu roztropnego Bartłomieja Miecznika z jednej strony i obok ulicy Żydowskiej z drugiej strony. Ów wspomnianemu Wojciechowi powzdał ten dom z pełnym prawem, tak wzdłuż i wszerz, tak jak sam dzierżył i zgodnie z tym, jak pierwotnie został wytyczony, żadnej bliższości dla siebie ani dla swych spadkobierców czy krewnych nie pozostawiając. Wspomniany Bernard wieczyście odżegnał się od wzmiankowanego dziedzictwa. Oprócz tego brzmieniem niniejszego aktu umarza wszelkie inne zapisy, jeśli jakieś istniały wobec wzmiankowanego dziedzictwa. Oddaje je do dzierżenia, posiadania i przekształcania w celach, jakie rzeczony Wojciech

uzna za właściwsze. Wojciech będzie musiał złożyć wspomnianą wcześniej kwotę pieniędzy Bernardowi we wcześniej określonych ratach pod karą utraty tego dziedzictwa. Działo się w roku i dniu jak wyżej.

767. Actus Nicolai advocati Belyczy cum honesta Dorothea Sapalya cive Colensi de resignatione domus. In eodem bannito iudicio comparens personaliter Nicolaus advocatus de Belycze fassus est et recognovit se vendidisse domum suam propriam honeste Dorothee Sapalya civi Colensi pro quatuor decem mrc. pecuniarum iam totaliter per eandem eidem solutarum, numeri et monete communis Polonialis protunc in Regno Polonie currentis, quadraginta et octo gr. in quamlibet mrc. computando. Que domus iacet penes domum providi Alberti Kozycza et penes domum Anne Czarnokowska partibus ab utrisque eandemque domum taliter venditam predictus Nicolaus advocatus in prefata Belycze resignavit memorate Dorothee, tam longe lateque, cum omni iure, prout solus eandem domum tenuit et ut est ab antiquo elimitata, nullam propinquitatem pro seipso atque pro suis successoribus et amicis quibuscumque relinquendo et comittit eandem domum eidem Dorothee tenendam, possidendam et in usus, quos predictus noverit || esse meliores, convertendam et abrenunciat se dictum Nicolaus ab eadem domo usque in perpetuum mortificatque omnes alios inscriptiones super eadem domo, si que fuerint, hac presenti atque promittit idem Nicolaus eliberare dicta Dorothea ab omni impedimento iuris cuiusque super dicta hereditate proprii impensis et ab omni impedimento suorum consanguineorum quorumcumque. Super quod firmitus tenendum fideiussores sibi in eodem negotio ordinavit Michaellem Kanth et Albertum Kozycza cives Colenses. Acta sunt hec feria sexta post dominicam Invocavit [28 II 1539] anno quo supra.

[s. 381]

767. *Sprawa Mikołaja sotysa Bylickiego z uczciwą Dorotą Zapaliną, obywatelką kolską, w sprawie powzdania domu. W tym samym sądzie gajonym pojawił się osobiście sotys Mikołaj z Bylic, który oświadczył i zeznał, że sprzedał swój własny dom uczciwej Dorocie Zapalinie, obywatelce Koła, za 14 grzywien, które już zostały mu przez nią w całości wypłacone, liczby i monety obiegowej w Królestwie Polski, licząc 48 groszy na każdą grzywnę. Ów dom znajduje się między domami roztropnego Wojciecha Kozicy i Anny Czarnkowskiej. Sprzedany w ten sposób dom rzeczony sotys Bylic Mikołaj powzdał owej Dorocie, tak wzdłuż i wszerz, z pełnym prawem, zgodnie z tym jak sam dzierżył i tak jak został on pierwotnie wytyczony, żadnej bliższości dla siebie ani dla swych spadkobierców czy przyjaciół nie pozostawiając. Przekazuje Dorocie dom do dzierżenia, posiadania oraz przekształcania w celach, które uzna ona za właściwsze. Mikołaj odżegnuje się od tego domu. Oprócz

tego niniejszym zapisem Mikołaj wieczyście umarza wszelkie inne zapisy odnośnie do tego domu, jeśli jakieś istniały, a także obiecuje uwolnić Dorotę własnymi środkami od wszelkich pretensji ze strony sądu w sprawie wzmiankowanego dziedzictwa i od wszelkich pretensji ze strony swoich krewnych czy kogokolwiek w tej sprawie. Jako poręczycieli w tej sprawie wyznaczył Michała Kanta i Wojciecha Kozicę, obywateli kolskich. Działo się w piątek po niedzieli Wstępnej w roku jak wyżej.

Iudicium bannitum primum feria sexta proxima post festum sancti Marci [2 V 1539] celebratum per generosum dominum Petrum Kuneczky protunc burgrabium Colensem et per providum Nicolaum Okrutny advocatum assessoresque eius tunc existentes suprascriptos anno Domini 1539.

**Pierwszy sąd gajony obył się w piątek po święcie św. Marka wobec dostojnego Piotra Koneckiego, wówczas burgrabiego kolskiego, oraz wobec wójta Mikołaja Okrutnego i jego ówczesnych wyżej wymienionych doradców w roku Pańskim 1539.*

Iudicium secundum bannitum per prius scriptos celebratum feria sexta in crastino sancti Stanislai [9 V 1539] anno quo supra.

**Drugi sąd gajony odbył się wobec wymienionych wcześniej w piątek, nazajutrz po św. Stanisławie, w tym samym roku jak wyżej.*

|| 768. Causa providi Stanislai Sapala cum Jacobo genero Kyessyczska necnon cum Dorothea Kyessyczska matre filie prius dicti Stanislai. Coram nostro bannito iudicio assidentibus burgrabio, advocato scabinisque suprascriptis protunc existentibus constitutus personaliter providus Stanislaus Sapala fassus est et recognovit, quia vendidit quartam partem domus se spectantem loco dotis post filiam honeste Dorothee Kyessyczka et consortem suam [-dicti prius Stanislai-] pro octo mrc. pecuniarum provido Jacobo genero etiam prius dicto Kyessyczska, numeri et monete Polonialis pro tunc in Regno Polonie currentis, quadraginta et octo gr. in quamlibet mrc. computando. Qui memoratus Jacobus eidem Stanislao duas mrc. posuit et sex adhuc solvere tenebitur pro ratis assignatis per duas mrc., videlicet pro prima iuris post festum Adalberti sancti singulis annis per duas mrc. solvere obligatus est usque ad totalem sex mrc. solutionem sub vadio triginta mrc. predictus Jacobus aliquam ex his gratis neglexerit in ponenda pecunia. Eandem partem quartam domus taliter venditam predictus Stanislaus resignavit eidem cum omni iure, tam longe lateque, prout ipse tenuit racione dotis, nullam propinquitatem pro se vel pro suis quibuscumque consanguineis relinquendo usque in perpetuum. Tandem eodem tempore honesta Dorothea Kyessyczska civis

[s. 382]

[s. 383]

Colensis provido Jacobo genero suo altero resignavit totam domum cum omnibus eandem domum spectantibus, videlicet cum instrumentis pro braxanda cervisia aptis pariter cum *panewy*, et aliis etiam cum omni iure, tam longe lateque, prout predicta Kyessyczska eandem domum memoratam tenuit et ut est ex antiquo elimitata, nullam propinquitatem pro seipsa atque pro aliis consanguineis quibuscumque relinquendo in perpetuum. Que domus iacet inter providos Ja- || cobum Loczyswyath ex una et Stanislaum Czychowlasl ab altera partibus. Quequidem predicta dictam domum eidem genero suo resignavit et comissit tenendam et possidendam atque in usus, quos predictus pariter cum consorte sua legitima noverint esse meliores, convertendam et mortificat omnes alias inscriptiones principales, si que fuerint, super dicta domo. Acta sunt hec die quo supra anno Domini 1539.

768. *Sprawa roztropnego Stanisława Zapaly z Jakubem, zięciem Kiesierskiej, oraz z Dorotą Kiesierską, matką wcześniej wymienionej córki Stanisława. Wobec naszego sądu gajonego, w którym zasiadali burgrabia, wójt oraz ówcześni wyżej wymienieni ławnicy, stawił się osobiście roztropany Stanisław Sapala. Oświadczył i zeznał, że sprzedał Jakubowi, zięciowi Kiesierskiej, należną mu czwartą część domu z racji posagu po córce uczciwej Dorocie Kiesierskiej i jego żonie za 8 grzywien liczby i monety obieguowej w Królestwie Polski, licząc 48 groszy na każdą grzywnę. Wspomniany Jakub złożył Stanisławowi 2 grzywny i musi jeszcze zapłacić 6 w wyznaczonych ratach po 2 grzywny, to znaczy na pierwszy sąd po święcie św. Wojciecha co rok po 2 grzywny zobowiązany jest zapłacić aż do spłaty całych 6 grzywien pod karą 30 grzywien. Rzeczony Jakub jedną z tych rat zaniedbał w dokonywaniu zapłaty. Tę sprzedaną czwartą część domu wspomniany Stanisław powzdał mu wieczyście z pełnym prawem tak wzdłuż i wszerz zgodnie z tym, jak sam dzierżył tytułem posagu, nie pozostawiając żadnej bliższosci dla siebie ani dla swoich krewnych. W tym samym czasie uczciwa Dorota Kiesierska, obywatelka kolska, powzdała wieczyście roztropanemu Jakubowi, swojemu drugiemu zięciowi, cały dom ze wszystkim, co domu dotyczy, to znaczy z narzędziami służącymi do warzenia piwa i innymi również z pełnym prawem tak wzdłuż i wszerz, zgodnie z tym jak dzierżyła i jak pierwotnie został wytyczony, nie pozostawiając żadnej bliższosci dla siebie ani dla innych krewnych. Ów dom znajduje się między roztropanymi Jakubem Łaczyświatem z jednej i Stanisławem Cichowlaztem z drugiej strony. Wspomniana powzdała ten dom swojemu zięciowi i przekazała do dzierżenia i posiadania oraz przekształcania w celach, które razem ze swoją prawowitą małżonką uzna za właściwsze i umarza wszelkie inne wcześniejsze zapisy,

jeśli takowe istniały względem tego domu. Działo się tego samego dnia jak wyżej roku Pańskiego 1539.

Tercia iuris banniti celebrata feria sexta proxima ante festum Penthecosten [30 V 1539] per generosum dominum Petrum Kuneczky protunc vicecapitaneum Colensem et providos advocatum scabinosque suprascriptos anno Domini 1539.

**Trzeci sąd gajony odbył się w piątek przed świętem Zesłania Ducha Świętego wobec dostojnego Piotra Koneckiego, wówczas podstarościego kolskiego, i roztropnych wójta oraz wyżej wymienionych ławników w roku Pańskim 1539.*

769. Causa Petri thessarz cum honesta |-Dorothea-| <Agnete> Czyegnykrowyna cum filiis suis etc. Veniens ad nostrum bannitum iudicium honesta |-Dorothea-| Agnes Czyegnykrowyna civis Colensis cum duobus filiis legitimis, videlicet honorabili domino Matthia maiore natu et Andrea minore, que predicta pariter cum filiis predictis fassa est et recognovit se vendidisse domum suam propriam provido Petro thessarz Lythphynek pro tribus mrc. pecuniarum iam totaliter solutarum, numeri et monete communis Polonialis protunc in Regno Polonie currentis, quadraginta et octo gr. in quamlibet mrc. computando, que domus iacet inter domum honeste Catherine Kosthelczyna parte ex una et domum Antonii Czosnek parte ab altera. Eandemque domum taliter venditam prius dicta pariter cum filiis suis resignavit prius dicto thessarz cum omni iure, tam longe lateque, prout sola ab antiquo tenuit, et ut est dicta domus ab antiquo elimitata, nullam propinquitatem pro scripta et pro suis filiis atque consanguineis [...] usque in perpetuum comittitque hac inscriptione [...] tenendam, possidendam et in usus, quos predictus [...] || thessarz noverit esse meliores, convertendam. Quem dicta Czyegnykrowyna eliberare tenebit atque tenebitur eliberare propriis impensis ab omni impedimento iuris cuiusque et abrenunciat se dicta Agnes pariter cum filiis suis usque in perpetuum. Acta sunt anno et die quibus supra.

[s. 384]

769. *Sprawa Piotra cieśli z uczciwą Agnieszką Ciągniekrowiną i jej synami itd. Przybyła na nasz sąd gajony uczciwa Agnieszka Ciągniekrowina, obywatelka kolska, z dwoma prawowitymi synami, a dokładniej ze starszym czcigodnym Maciejem oraz młodszym Andrzejem. Razem z wymienionymi wyżej oświadczyła i zeznała, że sprzedała swój własny dom roztropnemu Piotrowi cieśli Litwinkowi za 3 grzywny, które już zostały w całości zapłacone, liczby i monety polskiej, obiegowej w Królestwie Polski, licząc 48 groszy na każdą grzywnę. Ów dom znajduje się między domem uczciwej Katarzyny

Kostelczyny z jednej strony i Antoniego Czosnka z drugiej strony. Sprzedany w ten sposób dom wspomniana, razem z dziećmi swoimi, powzdala cieśli z pełnym prawem, tak wzdłuż i wszerz, tak jak sama pierwotnie dzierżyła i zgodnie z tym, jak ów dom został pierwotnie wytyczony, żadnej bliższości dla siebie ani dla swoich synów czy krewnych nie pozostawiając. [...] Ponadto przekazuje wieczyście niniejszym zapisem [...] prawo do dzierżenia, posiadania i przekształcania w celach, które rzeczony [...] cieśla uzna za właściwsze. Ciągniekrowina ma własnymi środkami uwolnić go od wszelkiej niewygody ze strony sądu i wieczyście odżegnuje się razem ze swoimi dziećmi. Działo się w roku i dniu jak wyżej.

770. Resignatio domus per providum Petrum theszarz facta provido Michaeli Kanth. Coram nobis bannito iudicio assidentibus generoso domino Bartholomeo Byelynsky protunc vicecapitano Colensi, advocato scabinisque suprascriptis constitutus personaliter providus Petrus theszarz Kawa cognominatus, sanus mente et corpore, habita matura deliberacione atque sufficienti consilio fassus est et recognovit se vendidisse domum suam pro tribus mrc. pecuniarum provido Michaeli Kanth, numeri et monete Polonialis protunc in Regno Polonie currentis, quadraginta et octo gr. in quamlibet mrc. computando. Que domus iacet inter domum honeste Catherine Kosthelczyna parte ex una et domum Anthonii Czosznek parte ab altera, qui predictus Michael Kanth eidem prius memorato theszarz iam solvit unam mrc. et reliquas duas solvere et dare tenebitur honeste Agneth Czyegnykrowyna apud quam idem theszarz eandem domum principalius emerat. Hanc pecuniam predictus Michael debebit solvere pro temporibus determinatis, videlicet mediam mrc. pro festo divi Martini proxime futuro anni presentis et tandem pro aliis festis eiusdem sancti Martini annorum sequencium etiam solvere tenebitur per mediam mrc. usque ad totalem solucionem. Quam domum predictus theszarz eadem Michael resignavit cum omni iure, tam longe lateque, prout solus tenuit, et ut est ab antiquo dicta domus elimitata, nullam propinquitatem pro seipso et pro suis successoribus quibuscumque relinquendo et comittit eandem eidem prius dicto tenendam, possidendam et in usus, quos predictus esse noverit meliores, convertendam, abrenunciat se quoque ab eadem domo usque in perpetuum atque mortificat omnes inscriptiones alias vigore huius presentis. Acta sunt hec anno et die quibus supra. <Qui predictus Michael Kanth posuit mediam mrc. pro festo divi Martini anni 1539 pro prima rata.>

770. *Powzdanie domu przez roztropnego Piotra cieślę roztropnemu Michałowi Kantowi. Wobec nas w sądzie gajonym zasiadających, podstarościego kolskiego Bartłomieja Bieleńskiego, wójta oraz wyżej

wymienionych ławników stawil się osobiście roztropny Piotr cieśla zwany Kawa. Zdrowy na umyśle i ciele, po dogłębnym rozważeniu oraz po otrzymaniu dostatecznej porady oświadczył i zeznał, że sprzedał swój dom za 3 grzywny rozroptnemu Michałowi Kantowi, liczby i monety polskiej, obiegowej w Królestwie Polski, licząc 48 groszy na każdą grzywnę. Ów dom znajduje się między domem uczciwej Katarzyny Kostelczyny z jednej strony i domem Antoniego Czosnka z drugiej. Wspomniany Michał Kont już zapłacił 1 grzywnę wcześniej wspomnianemu cieśli. Ma jeszcze zapłacić i dać pozostałe 2 grzywny uczciwej Agnieszce Ciągniekrownie, od której cieśla nabył wcześniej ten dom. Pieniądze te wspomniany Michał będzie musiał spłacać w określonych terminach, to znaczy $\frac{1}{2}$ grzywny na przyszłe święto św. Marcina tego roku, i tak samo na kolejne święto św. Marcina w kolejnych latach będzie musiał płacić po $\frac{1}{2}$ grzywny, aż do spłacenia pełnej kwoty. Rieczony cieśla powzdał Michałowi ten dom z pełnym prawem, tak wzdłuż i wszerz, według tego jak sam dzierzył i zgodnie z tym, jak pierwotnie został wytyczony, żadnej bliższości dla siebie i dla swych spadkobierców nie pozostawiając i przekazuje go wcześniej wspomnianemu do dzierżenia, posiadania i przekształcania w celach, jakie ten uzna za właściwsze, poza tym wieczyście odżegnuje się od tego domu. Ponadto treścią niniejszego zapisu umarza wszelkie inne zapisy. Działo się w roku i dniu jak wyżej. <Rieczony Michał Kont uiścił $\frac{1}{2}$ grzywny jako pierwszą ratę na święto św. Marcina 1539 roku.>

|| **Quarta iuris celebrata feria sexta proxima post festum Corporis Christi [6 VI 1539] per generosum dominum Bartholomeum Byelyensky protunc vicecapitaneum Colensem et per providos advocatum atque scabinos tunc existentes anno Domini 1539.**

[s. 385]

**Czwarty sąd odbył się w piątek po święcie Bożego Ciała wobec urodzonego pana Bartłomieja Bieleńskiego, wówczas podstarościego kolskiego, a także rozroptnych wójta oraz urzędujących ławników, w roku Pańskim 1539.*

771. Causa Alberti Pyszny cum Johanne Lethkowsky servo civili de resignatione domus. Veniens ad nostrum bannitum iudicium providus Albertus Pyszny civis Colensis fassus est necnon recognovit, quia vendidit domum suam propriam Johanni Lethkowsky protunc servo civili pro novem mrc. pecuniarum iam totaliter solutarum, quadraginta et octo gr. in qualibet mrc. computando. Que domus iacet penes domum Andree Wrzeczywrzal ex una et penes domum Kanyka ab altera partibus. Quamquidem domum taliter venditam idem Albertus Pyszny resignavit eidem Johanni cum omni iure, tam longe

lateque, prout solus tenuit, et ut est ab antiquo dicta domus elimitata, nullam propinquitatem pro seipsum vel pro suis successoribus quibuscumque relinquendo usque in perpetuum commititque eandem domum Johannes noverit esse meliores convertendam mortificatque omnes inscriptiones alias super dicta domo prius factas hac presenti et abrenunciat se iam prius dictum Albertus Pyszny ab eadem domo usque in perpetuum. Acta sunt hec anno et die quibus supra.

771. *Sprawa Wojciecha Pysznego z Janem Łętkowskim, sługą miejskim, o powzdanie domu. Przybył na nasz sąd gajony roztropany Wojciech Pyszny, obywatel kolski. Oświadczył oraz zeznał, że sprzedał swój własny dom Janowi Łętkowskiemu, wówczas słudze miejskiemu, za 9 grzywien, które już zostały w całości zapłacone, licząc 48 groszy na każdą grzywnę. Ów dom znajduje się obok domu Andrzeja Wrzeczywrzała z jednej strony i Kanyki z drugiej. Dom w ten sposób sprzedany Wojciech Pyszny powzdał Janowi z pełnym prawem, tak wzdłuż i wszerz, zgodnie z tym jak sam dzierżył i według tego, jak rzeczony dom pierwotnie został wytyczony, nie pozostawiając żadnej bliższości dla siebie ani dla swych spadkobierców. Oprócz tego wieczyście przekazuje ten dom do przekształcania, tak jak Jan uzna za właściwsze. Obecny zapisem umarza wszelkie inne wcześniejsze zapisy odnośnie do tego domu. Wspomniany Wojciech Pyszny wieczyście odżegnuje się również od tego domu. Działo się w roku i dniu jak wyżej.

Iudicium bannitum primum feria sexta proxima post festum sancti Michaelis celebratum [3 X 1539] per generosum dominum Bartholomeum Byelyensky protunc vicecapitaeum Colensem et providos Nicolaum Okrutny advocatum assessoresque eius Jacobum Sosnowsky, Nicolaum Slankowsky et alios tunc existentes anno Domini 1539.

***Pierwszy sąd gajony odbył się w piątek po święcie św. Michała wobec Bartłomieja Bieleńskiego, wówczas podstarościego kolskiego, wójta Mikołaja Okrutnego oraz jego doradców Jakuba Sosnowskiego, Mikołaja Slankowskiego i innych wówczas urzędujących w roku Pańskim 1539.**

[s. 386]

|| **Secunda iuris celebrata.**

***Drugi sąd odbył się.**

Tercia iuris feria sexta proxima post post festum Omnium Sanctorum [7 XI 1539] celebrata est per generosum dominum ut supra advocatumque et scabinos tunc existentes anno Domini 1539.

***Trzeci sąd odbył się w piątek po święcie Wszystkich Świętych w roku Pańskim 1539 wobec urodzonego pana jak wyżej oraz wójta i ławników wówczas urzędujących.**

772. Causa honorabilis domini Nicolai mansionarii Colensis. Coram nobis burgrabio, advocato et scabinis in superiori actu scriptis tunc existentibus constitutus personaliter honorabilis dominus Nicolaus mansionarius Colensis, qui posuit quatuor mrc. pecuniarum pueris Alberti Vyszek olim civis Colensis pro hereditate, quam emit apud Jacobum Vyszek de Clodawa cum consensu dictorum puerorum. Quam pecuniam prefatus dominus Nicolaus petiit servari in scrinio advocati predictis pueris usque ad annos discretionis et nemini alteri Alberti hanc pecuniam extradi tamen istis tribus pueris Vyszek, videlicet Johanni, Heduigi et Catherine. Acta sunt hec die annoque ut supra et memoratus dominus Nicolaus iam totalem solutionem fecit dictis pueris.

772. *Sprawa czcigodnego mansjonarza kolskiego Mikołaja. *Wobec nas, burgrabiego, wójta i wówczas zasiadających ławników odnotowanych w powyższym zapisie stawił się osobiście czcigodny mansjonarz kolski Mikołaj, który złożył 4 grzywny synom Wojciecha Wyszka, zmarłego obywatela kolskiego, za dziedzictwo, które kupił od Jakuba Wyszka z Kłodawy za zgodą owych synów. Rzeczony pan Mikołaj prosił, żeby te pieniądze zostały schowane do skrzynki wójtowskiej dla owych synów aż do osiągnięcia przez nich dojrzałości i nikomu innemu wydane, jak tylko trójce dzieci Wyszka, to znaczy Janowi, Jadwidze i Katarzynie. Działo się tego samego roku i dnia jak wyżej. Wspomniany Mikołaj już uiścił pełną zapłatę tym dzieciom.*

773. Causa honeste Anne Czarnkowska cum advocato Bogusz de Thresnyowo pariter et Valentino Calwsz de Rzasnyo. Coram nobis ban-nito iudicio assidentibus generoso domino Bartholomeo Byelyensky protunc vicecapitano Colensi, provido Nicolao Okrutny advocato Colensi suisque assessoribus tunc existentibus constituti personaliter laboriosi Bogusz de Thresnyowo advocatus pariter et Valentinus Calwsz de Rzasno, qui fassi sunt et recognoverunt, quia vendiderunt hereditatem || ad illos pertinentem honeste Anne Czarnkowska pro duabus mrc. pecuniarum numeri et monete communis Polonialis tunc in Regno Polonie currentis, quadraginta et octo gr. in quamlibet computando, iam totaliter solutarum, que hereditas iacet inter hereditatem providi Martini Burza parte ex una et Dorotheam Kyessyczska parte ab altera. Quamquidem hereditatem predicti resignaverunt prius memorate Anne cum omni iure, tam longe lateque, prout soli tenuerunt, et ut ab antiquo dicta hereditas est elimitata, nullam propinquitatem pro seipsis vel pro suis successoribus atque consanguineis relinquendo super dicta hereditate. Comisserunt eandem tenendam, possidendam et in usus, quos predicta Anna Czarnkowska noverit esse meliores, convertendam, mortificant insuper omnes alios inscriptiones principaliores, si que fuerint. Et tenentur eliberare

[s. 387]

eandem Annam ab omni impedimento iuris cuiuscumque propriis impensis. Acta sunt anno et die ut supra.

773. *Sprawa uczciwej Anny Czarnkowskiej z sołtysem Boguszem z Trześniewa i Walentynem Kalwsem z Rzeszyna. Wobec nas, zasiadających w sądzie gajonym, Bartłomieja Bieleńskiego, wówczas podstarościego kolskiego, wójta kolskiego Mikołaja Okrutnego oraz jego doradców wówczas urzędujących stawili się osobiście pracowici sołtys Bogusz z Trześniewa oraz Walenty Kalwusz z Rzesznej, którzy oświadczyli i zeznali, że sprzedali należące do nich dziedzictwo uczciwej Annie Czarnkowskiej za 2 grzywny liczby i monety powszechniej obiegowej w Królestwie Polski, licząc 48 groszy na każdą, które już zostały w całości wypłacone. Dziedzictwo to znajduje się między dziedzictwem Marcina Burzy z jednej strony i Dorotą Kiesierską z drugiej. Powzdali oni dziedzictwo wcześniej wspomnianej Annie z pełnym prawem, tak wzdłuż i wszerz, jak sami dzierżyli i zgodnie z tym, jak pierwotnie rzeczony zostało wytyczone, nie pozostawiając dla siebie, swoich spadkobierców oraz krewnych żadnej bliższosci względem wzmiankowanego dziedzictwa. Przekazali go do dzierżenia, posiadania i przekształcania w celach, które owa Anna Czarnkowska uzna za właściwsze, poza tym umarzają wszelkie inne wcześniejsze zapisy, jeśli jakieś istniały i własnymi środkami uwalniają Annę od wszelkich roszczeń. Działo się w roku i dniu jak wyżej.

774. Causa honeste Anne Myslyonkowa cum Johanne Nysyolek et Sophia filia Petri Brvkarz olim civis Colensis. Comparens personaliter coram nostro bannito iudicio providus Johannes Nysyolek civis Colensis unacum Sophia filia Petri Brvkarz olim civis prefate Colo, qui iam memorati recognoverunt se vendidisse hereditatem olim patris dicte filie iam memorate [-quia ve-] Brvkarz pro undecim fert. pecuniarum numeri et monete communis in Regno Polonie currentis iam totaliter solutarum. Que hereditas iacet inter providos Johannem Nysyolek parte ex una et Albertum Golgowsky parte ab altera. Quique prius dicti Johannes Nysyolek et filia memorati Brvkarz resignaverunt eandem hereditatem eidem Anne Myslyonkowa cum omni iure, tam longe lateque, prout ipsi tenuerunt, et ut est ex antiquo || dicta hereditas elimitata est, nullam propinquitatem pro seipsis et pro quibuscumque consanguineis relinquendo et abrenunciavit se predicti a memorata hereditate usque in perpetuum comittitque eam tenendam et possidendam atque in usus, quos predicta Anna noverit esse meliores, convertendam mortificatque omnes inscriptiones principales, si que fuerint super dicta hereditate et eliberare tenentur dictam Annam ab omni impedimento iuris cuiusque propriis impensis. Acta sunt die et anno ut supra.

[s. 388]

774. *Sprawa uczciwej Anny Myślunkowej z Janem Niziołkiem i Zofią, córką zmarłego Piotra Brukarza, obywatela kolskiego. Wobec naszego sądu gajonego stawił się osobiście obywatel kolski Jan Niziołek razem z Zofią, córką Piotra Brukarza, zmarłego obywatela Koła. Rzeczeni zeznali, że sprzedali spadek po zmarłym ojcu owej córki już wspomnianej Brukarzowej za 11 wiardunków powszechnej liczby i monety obiegowej w Królestwie Polski, które już zostały w całości zapłacone. Które to dziedzictwo znajduje się między roztropnymi Janem Niziołkiem z jednej strony i Wojciechem Gołgowskim z drugiej. Wspomniani wcześniej Jan Niziołek i córka owego Brukarza powzdali dziedzictwo Annie Myślunkowej z pełnym prawem, tak wzdłuż i wszerz, zgodnie z tym, jak sami dzierżyli, i według tego, jak pierwotnie zostało wytyczone, nie pozostawiając żadnej bliższosci dla siebie samych ani dla krewnych i odżegnali się od niego. Wiecześnie oddali dziedzictwo do dzierżenia i posiadania oraz przekształcania w celach, jakie rzeczona Anna uzna za właściwsze, a także umorzyli wszelkie wcześniejsze zapisy, jeśli jakieś istniały w sprawie wzmiankowanego dziedzictwa. Oprócz tego mają też uwolnić Annę własnymi środkami od wszelkich pretensji. Działo się w dniu i roku jak wyżej.

775. Actus providi Nicolai Slankowsky cum Stanislao filio Bartholomei Costhelka. Veniens ad nostrum iudicium personaliter Stanislaus filius legitimus Bartholomei Costhelka olim civis Colensis, qui fassus est et per expressum recognovit, quia vendidit partem hereditatis sue se spectantem provido Nicolao Slankowsky pro quatuor mrc. pecuniarum monete communis in Regno Polonie currentis iam totaliter solutarum. Que hereditas iacet penes hereditatem plebanatus Colensis ex una et penes aream Sybylinskye ab altera partibus eandemque partem hereditatis sue predictus Stanislaus prius dicto Nicolao resignavit ab omni iure [-tam longe late-] taliter ut ad eum dicta pars hereditatis pertinebat, nullam propinquitatem pro se ipso pro successoribus proque consanguineis quibuscumque relinquendo, comittit dictam partem hereditatis eidem memorato Nicolao tenendam et possidendam ratione temporibus sempiternis prout beneplacitum eis sunt et abrenunciat se dictum ab eadem parte hereditatis usque in perpetuum mortifi- || catque superiores inscriptiones super dicta parte hereditatis, si que fuerint, vigore [-huius-] presentis et eliberare tenebatur eundem Nicolaum Slankowsky ab omni impedimento cuiuscumque iuris. Acta sunt hec feria sexta proxima post festum Omnium Sanctorum anno Domini 1539 [7 XI 1539].

[s. 389]

775. *Sprawa roztropnego Mikołaja Slankowskiego ze Stanisławem, synem Bartłomieja Kostelki. Na nasz sąd przybył osobiście Stanisław, prawowity syn Bartłomieja Kostelki, zmarłego obywatela kolskiego. Oświadczył

i wyraźnie zeznał, że sprzedał część swojego dziedzictwa, która do niego należała, roztropnemu Mikołajowi Słonkowskiemu za 4 grzywny monety powszechnej obiegowej w Królestwie Polski, które już zostały w całości zapłacone. Dziedzictwo to znajduje się obok dziedzictwa probostwa kolskiego z jednej i obok parceli Sybilińskiej z drugiej strony. Tę część swojego dziedzictwa rzeczony Stanisław wyżej wzmiankowanemu Mikołajowi powzdał z pełnym prawem, w ten sposób, jak do niego owa część dziedzictwa odnosiła się. Nie pozostawia żadnej bliższosci dla siebie ani dla spadkobierców czy krewnych, oddaje tę część dziedzictwa owemu Mikołajowi do dzierżenia i wieczystego posiadania, zgodnie z tym, co uznają za właściwsze. Odżegnał się od tej części dziedzictwa wieczyście oraz brzmieniem obecnego zapisu umarza wcześniejsze zapisy, jeśli takowe istniały względem części tego dziedzictwa. Ma oprócz tego uwolnić Mikołaja Słonkowskiego od wszelkich roszczeń. Działo się w piątek po święcie Wszystkich Świętych roku Pańskiego 1539.

776. Quitatio Blasii funificis facta per honorabilem dominum Nicolaum mansionarium in Colo. Coram nobis bannito iudicio assidentibus superius scriptis constitutus personaliter honorabilis dominus Nicolaus mansionarius Colensis, qui fassus est atque recognovit se accepisse totalem solucionem a provido Blasio funifice cive prefate Colo pro hereditate per eundem sibi vendita prout eidem Blasio assignata fuit solutio pro ratis determinatis ut in superiori inscriptione laciustalia habetur, de quibus eundem Blasium dictus dominus Nicolaus quitat et liberum facit in perpetuum. Acta sunt feria sexta proxima post festum Omnium Sanctorum anno Domini 1539 [7 XI 1539].

776. *Kwitacja powroźnika Błażeja przez czcigodnego mansjonarza kolskiego Mikołaja. *Wobec nas, wyżej wymienionych, zasiadających w sądzie gajonym, stawił się osobiście mansjonarz kolski Mikołaj. Oświadczył oraz zeznał, że otrzymał pełną zapłatę od roztropnego powroźnika Błażeja, obywatela Kola, za dziedzictwo, które ten mu sprzedał zgodnie z tym, jaka zapłata została wyznaczona dla Błażeja w określonych ratach, jak to szerzej zostało opisane we wcześniejszym zapisie. Odnośnie do tych kwestii rzeczony pan Mikołaj kwituje Błażeja i wieczyście czyni wolnym. Działo się w piątek po święcie Wszystkich Świętych roku Pańskiego 1539.*

Quarta iuris celebrata feria sexta proxima post festum sancte Elisabeth [21 XI 1539] per generosum dominum Bartholomeum Byelyensky vicecapitaneum Colensem atque per providos advocatum et scabinos ut supra anno Domini 1539.

**Czwarty sąd odbył się w piątek po święcie św. Elżbiety wobec podstarośczego kolskiego Bartłomieja Bieleńskiego oraz wójta i ławników, jak wyżej, w roku Pańskim 1539.*

777. Causa Nicolai Kosthowany cum genero suo atque filio. Coram nobis bannito iudicio assidentibus vicecapitaneo, advocato scabinisque in superiore actu scriptis constituti personaliter providus Nicolaus Kosthowany civis Colensis cum filio suo legitimo Alexio nomine. Qui predicti fassi sunt et || recognoverunt, quia libere et absque aliqua coactione fecerunt concordiam cum Gregorio genero suo super hereditate sua modo tali, quia providus Nicolaus Kosthowany unacum filio suo prius dicto Alexio resignaverunt hereditatem suam voce concordii Gregorio genero suo cum omni iure, tam longe lateque, prout soli tenuerunt, utque dicta hereditas ante elimitata est. Que hereditas iacet penes hereditatem providi Nicolai Mroczek ex una et Johannem Pyskorz ex altera partibus, nullam propinquitatem a tempore dicte concordie prescriptis reservationem usque in perpetuum et pro suis successoribus atque consanguineis quibuscumque et abrenunciavit se predicti a memorata hereditate mortificantque omnes alias inscriptiones principaliores, si que fuerint, super dicta hereditate vigore huius presentis commiseruntque dictam hereditatem prius dicto Kosthovany cum filio suo memorato Gregorio genero suo tenendam, possidendam, commutandam et in usus, quod predictus noverit esse meliores, convertendam. Hac tamen conditione servata, quo predictus Gregorius tenebitur servare eundem Nicolaum Kosthowany usque ad terminum vite eiusdem Kosthowany et eandem tenebitur providere tam vestimentis laneis |-aliis [...]-| quam mundiciis et immundiciis pridem atque fovere in suis propriis prout decrevit expensis. Et cum hoc eidem predicti suo is idem gener Gregorius etiam tenebitur dare mrc. per grossum vel duos aut tres deinde cum idem postulaverit pro necessitate sua, similiter idem |-Gregorius gener dicti Nicolai-| postulaverit pro necessitate sua. Similiter idem Gregorius gener dicti Nicolai tenebitur sic, quod ipsimet recognoverunt dare filio dicti Nicolai legitimo Alexio nomine quinque mrc. pecuniarum numeri consueti et communi in Regno || Polonie currentis et in eidem dictus Gregorius, videlicet filio Kosthowany Alexio dedit tres mrc. tempore dicte concordie et duas alias adhuc dare debebit cum necessariis postulaverit, quibus duabus mrc. acceptis nihil propinquitatis idem filius Kosthowany super dicta hereditate habebit nec habere wlt prout solus ore proprium feceritur cum patre legitimo, recognoverunt ut supra. Acta sunt hec feria sexta proxima post festum Elizabeth [21 XI 1539] anno quo supra. De quibus tribus mrc. dictum generum suum Alexius filius eiusdem Kosthowany quietat et liberum facit.

[s. 390]

[s. 391]

777. **Sprawa Mikołaja Kostowanego z jego zięciem i synem.* Wobec nas zasiadających w sądzie gajonym, podstarościego, wójta oraz ławników wymienionych w powyższym zapisie, stawili się osobiście roztropny Mikołaj Kostowany, obywatel kolski, ze swoim prawowitym synem imieniem Aleksy. Oświadczyli oni i zeznali, że swobodnie oraz bez żadnego przymusu zawarli ugodę z Grzegorzem, jego zięciem, w sprawie dziedzictwa na takiej zasadzie, że roztropny Mikołaj Kostowany razem ze swoim wcześniej wspomnianym synem Aleksym zgodnym głosem powzdali swoje dziedzictwo Grzegorzowi, jego zięciowi, z pełnym prawem, tak wzdłuż i wszerz, zgodnie z tym jak sami dzierżyli i jak wspomniane dziedzictwo zostało wcześniej wytyczone. Dziedzictwo znajduje się obok roztropnego Mikołaja Mrocza z jednej strony i Jana Piskorza z drugiej. [Nie pozostawili] żadnej bliższości od chwili zawarcia tej ugody dla swych spadkobierców oraz krewnych i wieczyście odzegnali się od wspomnianego dziedzictwa. Oprócz tego treścią niniejszego zapisu umarzają wszystkie inne wcześniejsze zapisy, jeśli jakieś istniały względem wzmiankowanego dziedzictwa. Ponadto Kostowany ze swoim synem przekazują wspomniane wcześniej dziedzictwo Grzegorzowi, jego zięciowi, do dzierżenia, posiadania, zamienienia i przekształcania w celach, które uzna za właściwsze pod tym jednak warunkiem, że rzeczony Grzegorz będzie musiał zatroszczyć się o Mikołaja Kostowanego aż do końca jego życia i będzie musiał dostarczyć mu ubrań wełnianych na własny koszt oraz darzyć go szacunkiem. Zięć Grzegorz będzie musiał również dać po jednej, dwie albo trzy grzywny, które zażądał na swoje potrzeby. Ci zaś zeznali, by dać prawowitemu synowi owego Mikołaja imieniem Aleksy 5 grzywien liczby zwyczajowej i powszechnej, w Królestwie Polski obiegowej. Tenże Grzegorz dał Aleksemu, synowi Kostowanego, 3 grzywny w chwili zawarcia tej ugody i 2 inne będzie musiał jeszcze dać. Żadnej bliższości syn Kostowanego względem wzmiankowanego dziedzictwa nie będzie miał ani nie chce mieć zgodnie z tym, jak sam z prawowitym ojcem zeznał jak wyżej. Działo się w piątek po święcie [św.] Elżbiety w roku jak wyżej. Co do tych 3 grzywien Aleksy, syn Kostowanego, kwituje i uwalnia wspomnianego zięcia.

778. *Causa honeste Catherine Ossvchowna et domino Stanislao fratre eiusdem germano Osszoszek cognomento pariter cum Nicolao Kramarz.* Coram nobis bannito iudicio assidentibus vicecapitaneo, advocato et scabinis suprascriptis constituti personaliter honorabilis dominus Stanislaus Ossvszek unacum sorore sua sua [./] germana Catherina nomine. Qui predicti sani mente et corpore salubri consilio et matura deliberacione prehabitis fassi sunt et recognoverunt, quia vendiderunt hereditatem suam provido Nicolao

mercatori civi Colensi pro certa summa pecuniarum viginti duarum mrc. cum quatuor decem gr. numeri et monete communis in Regno Polonie currentis, quadraginta et octo gr. in quamlibet mrc. computando, quam summam predictam prius memoratus Nicolaus totaliter solvit. Et eandem hereditatem prius dictam eidem resignaverunt cum omni iure, tam longe lateque, prout soli tenerunt, et ut dicta hereditas ante est elimitata, que hereditas iacet inter providos Petrum Smarsly et Blasium Powroznyk ex utriusque partibus nullamque propinquitatem predicti super dicta hereditate relinquere pro seipsis propinquis et consanguineis quibuscumque relinquendo usque in perpetuum comittitque predicti eandem hereditatem memorato Nicolao tenendam, possidendam, commutandam, vendendam et in usus, quos predictus noverit esse meliores, convertendam, abrenunciavitque se memorati a iam dicta hereditate usque in perpetuum mortificavit omnes inscriptiones superiores super dicta hereditate vigo- || re huius presentis. Insuper prius dicti tenebuntur per modum obligationis eliberare prefatum Nicolaum ab impedimento iuris cuiuslibet proprii impensis. Acta sunt hec feria sexta proxima post festum Elizabeth sancte anno Domini 1539 [21 XI 1539].

[s. 392]

778. *Sprawa uczciwej Katarzyny Osuchówny i jej rodzonoego brata Stanisława, zwanego Osuszek, z Mikołajem Kramarzem. Wobec nas w sądzie gajonym zasiadających, podstarościego, wójta i wyżej wymienionych ławników stawili się osobiście czcigodny pan Stanisław Osuszek razem ze swoją rodzoną siostrą imieniem Katarzyna, zdrowi na umyśle i ciele po rzetelnej naradzie i dojrzałym namyśle, którzy oświadczyli i zeznali, że sprzedali swoje dziedzictwo roztroprnemu Mikołajowi Kramarzowi, obywatelowi kolskiemu, za określoną sumę 22 grzywien i 14 groszy liczby i monety powszechnej w Królestwie Polski, licząc 48 groszy na każdą grzywnę, którą to wymienioną kwotę wcześniej wspomniany Mikołaj w całości zapłacił. Dziedzictwo to znajduje się między roztroprnymi Piotrem Zmarzłym i Błażem powroźnikiem. Powzdali mu je z pełnym prawem tak wzdłuż i wszerz, zgodnie z tym jak sami dzierżyli i jak wspomniane dziedzictwo zostało w przeszłości wytyczone. Ponadto wspomniani żadnej bliższości względem wzmiankowanego dziedzictwa nie pozostawili dla siebie samych, bliskich i krewnych. Wieczyście oddaje to dziedzictwo wspomnianemu Mikołajowi do dzierżenia, posiadania, zamienienia, sprzedawania i przekształcania w celach, które rzeczony uzna za właściwsze. Oprócz tego odżegnali się oni od już wzmiankowanego dziedzictwa, wieczyście umarzając wszelkie wcześniejsze zapisy odnośnie do niego treścią obecnego. Nadto będą musieli poprzez zobowiązanie uwolnić rzeczonoego Mikołaja od ewentualnych

pretensji własnymi środkami. Działo się w piątek po święcie św. Elżbiety roku Pańskiego 1539.

Prima iuris banniti celebrata proxima feria sexta post festum Trium Regum anno Domini 1540 [9 I 1540] sub nobili Bartholomeo Byelyensky protunc vicecapitano Colensi et providis Nicolao Okrutny advocato et scabinis Jacobo Sosnowsky, Felice Janusz, Luca Szaroma, Johanne Vyelgussek, Blasio Vathly ceterisque tunc assidentibus.

**Pierwszy sąd gajony odbył się w piątek po święcie Trzech Króli roku Pańskiego 1540 wobec Bartłomieja Bieleńskiego, wówczas podstarościego kolskiego, oraz roztropnych wójta Mikołaja Okrutnego i ławników Jakuba Sosnowskiego, Feliksa Janusza, Łukasza Szaromy, Jana Wielguska, Błażeja Wątlego oraz innych wówczas urzędujących.*

779. Causa nobilis Pauli Blendzky et Nicolai fratris eiusdem germani etc. Anno Domini 1540 feria sexta proxima post festum Trium Regum [9 I 1540] coram nobis bannito iudicio assidentibus nobili domino Bartholomeo Byelyensky burgrabio Colensi, provido Nicolao advocato dicto Okrutny et scabinis Jacobo Sosnowsky, Felice Janusz civibus eiusdem Colo ceterisque tunc existentibus superius scriptis constituti personaliter nobiles |-Johannes-| <Paulus> Blendzky et Nicolaus fratres germani nobilis Johannis Blendzky de Bledna, Joseph Blendzky patruus prius nominati Johanni Blendzky, Johannes Dlugy, Blasius Vathly Johannesque Vyelgussek scabini et cives prefati Colo fassi sunt et recognoverunt, quia ad sepulturam nobilis Johannis Blendzky circa ecclesiam parochialem in Colo, interfecti per Mathiam advocatum de Zalyessye cum suis complicitibus et coadiutoribus, quos protunc habuit. Qui predictus mortuus est propter ilationem vlnerum admodum quoniam per prius dictum Mathiam advocatum de prius dicta Zalyesye pariter cum suis coadiutoribus || prout servus advocati Colensis prius dicti ter proclamationem fecit circa sepulturam prius memorati nobilis Johannis Blendzky, ut est consuetudinis in absentia ministerialis alias *voznego*. Quiquidem predicti taliter esse recognoverunt, quorum nomina et cognomina supra scripta habuerunt. Acta sunt hec anno et die quibus supra.

[s. 393]

779. *Sprawa szlchetnego Pawła Błędzkiego i jego rodzonego brata Mikołaja itd. Roku Pańskiego 1540 w piątek po święcie Trzech Króli wobec nas zasiadających w sądzie gajonym, burgrabiego kolskiego Bartłomieja Bieleńskiego, wójta Mikołaja zwanego Okrutnym i ławników Jakuba Sosnowskiego, Feliksa Janusza, obywateli kolskich a także innych wówczas urzędujących, wyżej odnotowanych, stawili się osobiście szlchetni Paweł Błędzki i Mikołaj, rodzeni bracia urodzonego Jana Błędzkiego z Bledna. Józef Błędzki,

stryj wcześniej wspomnianego Jana Błędzkiego, Jan Długi, Błażej Wąty oraz Jan Wielgusek, ławnicy i obywatele kolscy, oświadczyli i zeznali w kwestii pochówku Jana Błędzkiego w kościele parafialnym w Kole, zabitego przez sołtysa Zalesia Macieja, ze swymi współnikami i pomocnikami, których wtedy miał. Rzezony zmarł wskutek ran zadanych przez wcześniej wspomnianego sołtysa Macieja z Zalesia razem z jego pomocnikami. Zgodnie z tym sługa wcześniej wspomnianego wójta kolskiego ogłosił decyzję w sprawie pochówku Jana Błędzkiego, jak jest w zwyczaju pod nieobecność woźnego. Ci, których imiona i nazwiska zostały wcześniej zapisane, zeznali, że tak właśnie było. Działo się w roku i dniu jak wyżej.

780. Causa Johannis Czyrpystradza et Sophie consorte eiusdem feria sexta proxima post festum Trium Regum [9 I 1540] anno Domini 1540 duabus partibus adversis iuridice contententibus, videlicet Balthazar filio olim Czyrpystradza et Johannem Czyrpystradza consortemque eius Zophia coram nobis bannito iudicio assidentibus burgrabio, advocato scabinisque quibus supra in super quibusdam negotiis dictis contentiones inter partes predictas monentibus, ubi ius ipsum adiudicavit partem adversam, videlicet Johannem Czyrpystradza cum consortem sua prius notata parum habendam a parte se pro et eandem partem prius memoratam circa robur inscriptionis prius facte reliquit temporibus perpetuis. Super quibus taliter factis prius memoratus Johannes Czyrpystradza memoriale scabinis solvit propter perpetuum silentium super dictis contentionibus habendum.

780. *Sprawa Jana Cierpistradzy i jego żony Zofii. W piątek po święcie Trzech Króli roku Pańskiego 1540 wobec nas w sądzie gajonym zasiadających, burgrabiego, wójta oraz ławników, którzy powyżej w związku z wcześniejszymi sprawami zostali wymienieni, odbyła się sprawa pomiędzy dwiema przeciwnymi stronami sądzącymi się prawnie, to znaczy Baltazarem, synem zmarłego Cierpistradzy, i Janem Cierpistradzą oraz jego żoną Zofią. Wskutek zatargu między wspomnianymi stronami sąd przyznał stronie przeciwnej, to znaczy Janowi Cierpistradzy z jego żoną tę część wcześniej wspomnianą zgodnie z treścią zapisu wcześniej poczynionego i pozostawił na wieczne czasy. W wyżej opisanej sprawie Jan Cierpistradza uścił ławnikom pamiętne w sprawie wieczystego milczenia w kwestii wspomnianych sporów.

|| **Secunda iuris banniti celebrata proxima [feria sexta] post festi Agnetis sancte sub generoso domino Bartholomeo Byelyensky vicecapitaneo, advocato et scabinis suprascriptis, ut superior inscriptio monstrat, anno Domini 1540 [23 I 1540].**

[s. 394]

**Drugi sąd gajony odbył się w [piątek] po święcie [św.] Agnieszki wobec urodzonego Bartłomieja Bieleńskiego podstarościego, wójta i wyżej odnotowanych ławników, jak mówi powyższy zapis, w roku Pańskim 1540.*

Tercia iuris banniti celebrata proxima feria sexta post Cinerum [13 II 1540] sub generoso domino Byelyensky burgrabio Colensi advocatoque Nicolao Okrutny et scabinis superiore actu contentis anno quo supra.

**Trzeci sąd gajony odbył się w piątek po Środzie Popielcowej wobec burgrabiego kolskiego Bieleńskiego, wójta Mikołaja Okrutnego i ławników wymienionych w powyższym zapisie, w roku jak wyżej.*

781. Causa providi Johannis Dlugy cum honesta Barbara Kvyawczy-na et Regina filia eius. Coram nobis bannito iudicio assidentibus nobili Bartholomeo Byelyensky protunc vicecapitano Colensi, provido Nicolao Okrutny advocati et scabinis tunc sibi assidentibus suprascriptis constituta personaliter honesta Barbara Kvyawczy-na, sana mente et corpore, non compulsa neque coacta, et salubri consilio suorum amicorum prehabito fassa est et recognovit pariter cum filia sua legitima nomine Regina, quia vendidit medium laneum agri in villa, que dicitur Nagorna, provido Johanni Dlugy pro quinque mrc. pecuniarum iam totalem solutis. Qui ager iacet penes Mathiam Goszczynsky et penes Clymvnt ex utrisque partibus, qui ager cognominat Golbyowska Rolya. Eundemque agrum predicta Barbara resignavit pariter [cum] filia sua prius dicta dicto Johanni Dlugy, tam longe lateque, cum omni iure, prout sola tenuit et ut dictus ager ab antiquo est elimitatus, nullam propinquitatem pro se vel pro suis consanguineis et propinquis quibuscumque relinquendo. Quemquidem agrum comittit prius dicto tenendum, possidentum, commutandum, vendendum et in usus, quos predictus noverit esse meliores, convertendum et abrenunciavit se predicta Barbara pariter cum filia || sua et dicto agro usque in perpetuum mortificatque omnes inscriptiones alias, si que fuerint, super dicto agro et predicta Barbara debebit eliberare prius dictum Johannem Dlugy ab omnibus impedimentis iuris cuiuscumque propriis impensis. Acta sunt feria sexta proxima post Agnetis anno Domini 1540 [23 I 1540].

[s. 395]

781. *Sprawa roztropnego Jana Długiego z uczciwą Barbarą Kujawczy-na i Reginą, jej córką. Wobec nas, w sądzie gajonym zasiadających, dostojnego Bartłomieja Bieleńskiego, wówczas podstarościego kolskiego, roztropnego wójta Mikołaja Okrutnego i wyżej wymienionych ławników wówczas urzędujących stawiała się osobiście uczciwa Barbara Kujawczy-na, zdrowa na umyśle i ciele. Nie przymuszona ani nie zniewolona i idąc za rozsądną radą swoich przyjaciół razem ze swoją prawowitą córką imieniem Regina

oświadczyła i zeznała, że sprzedała ½ lana pola we wsi zwanej Nagórna roztopnemu Janowi Długiemu za 5 grzywien, już w całości zapłaconych. Pole to znajduje się obok Macieja Goszczyńskiego oraz obok Klimunta. Nosi zaś nazwę „Gołębiowska rola”. Rieczona Barbara razem ze swoją córką powzdala to pole rzeczonemu Janowi Długiemu, tak wzdłuż i wszerz, z pełnym prawem, zgodnie z tym jak sama dzierżyła i tak jak zostało pierwotnie wytyczone, żadnej bliższości dla siebie ani dla swoich krewnych czy też bliskich nie pozostawiając. To pole przekazuje wcześniej wspomnianemu do dzierżenia, posiadania, zamienienia, sprzedania oraz przekształcania w celach, które rzeczony uzna za właściwsze. Ponadto owa Barbara odzegnała się razem ze swoją córką od tego pola, a także wieczyście umarza wszelkie inne zapisy, jeśli takowe istniały. Rieczona Barbara będzie musiała własnymi środkami uwolnić wspomnianego wcześniej Jana Długiego od wszelkich roszczeń. Działo się w piątek po św. Agnieszce w roku Pańskim 1540.

Tercia iuris banniti celebrata proxima feria sexta post Cinerum [13 II 1540] sub generoso domino Byelyensky burgrabio Colensi advocatoque Nicolao Okrutny et scabinis superiore actu contentis anno quo supra.

**Trzeci sąd gajony przeprowadzony w pierwszy piątek po Popielcu wobec burgrabiego kolskiego Bieleńskiego oraz wójta Mikołaja Okrutnego i ławników odnotowanych w poprzednim zapisie, w roku jak wyżej.*

782. Causa honeste Margarethe Czyelyathkowa cum Jacobo Quas etc. Coram nobis bannito iudicio assidentibus nobili Bartholomeo Byelynsky vicecapitano Colensi, provido Nicolao Okrutny avvocato scabinisque suprascriptis constituta personaliter honesta Margaretha Czyelyathkowa civis Colensis cum honesta Anna filia sua legitima et Andrea genero suo, qui omnes, tam predicta Czyelathkowa quam filia eius et gener, fassi sunt et recognoverunt se vendidisse domum suam provido Jacobo Qwas civi Colensi pro viginti mrc. pecuniarum et media sexta numeri et monete Polonialis protunc in Regno Polonie currentis, quadraginta et octo gr. in quamlibet mrc. computando. Qui predictus Jacobus Kwas iam posuit et dedit duodecim mrc. pro dicte Czyelyathkowa et residuum tenebitur solvere pro ratis determinatis per mediam quintam mrc. pro prima || iuris post festum Nativitatis Christi singulis annis solvendo usque ad totalemolucionem ad unumquemque annum per mediam quartam mrc. solvendo sub amissione predictae domus. Que domus iacet inter providos Albertum Krzycza ex una et Johannem Vyelgus partibus ex altera. Eandemque domum taliter venditam predicta Czyelyathkowa cum suis predictis propinquis, non coacta nec compulsa existens, sed habito maturo consilio et deliberacione resignavit cum omni iure, tam longe

[s. 396]

lateque, prout predicta tenuit et possidebat et ut dicta domus est ab antiquo elimitata, nullam propinquitatem pro se vel pro suis successoribus et propinquis relinquendo usque in perpetuum et comittit predictam domum maturo verbo Quas vendendam, commutandam, donandam et in usus, quos predictus cum suis successoribus noverint esse meliores, convertendam, abrenunciavit se predicta cum memoratis suis propinquis a dicta hereditate usque in perpetuum et mortificat omnes inscriptiones, que prius fuerunt super dicta domo vigore presentis. Acta sunt hec die sexta in wigilia Valentini sancti [13 II 1540] anno Domini 1540 et tenebitur predicta eliberare eundem Jacobum ab omni impedimento super dicta hereditate propriis impensis.

782. *Sprawa uczciwej Małgorzaty Cielątkowej z Jakubem Kwasem itd. *Wobec nas, w sądzie gajonym zasiadających, szlachetnego Bartłomieja Bieleńskiego, podstarościego kolskiego, roztropnego wójta Mikołaja Okrutnego oraz wyżej wymienionych ławników stawiała się osobiście uczciwa Małgorzata Cielątkowa, obywatelka kolska, z uczciwą Anną, swoją prawowitą córką, i Andrzejem, swoim zięciem. Oni wszyscy, zarówno rzeczona Cielątkowa jak i jej córka oraz zięć oświadczyli i zeznali, że sprzedali swój dom roztropnemu Jakubowi Kwasowi, obywatelowi kolskiemu, za 25,5 grzywny liczby i monety polskiej obiegowej w Królestwie Polski, licząc 48 groszy na każdą grzywnę. Rzeczoną Jakub Kwas już złożył i dał 12 grzywien za dom Cielątkowej i ma zapłacić pozostałą część w wyznaczonych ratach po 4,5 grzywny na pierwszą sąd po święcie Narodzenia Chrystusa, płacąc co roku Annie aż do uiszczenia pełnej kwoty i mając zapłacić każdego roku po 3,5 grzywny grzywny pod groźbą utraty owego domu. Ten dom znajduje się między roztropnymi Wojciechem Krzyczą z jednej i Janem Wielgusem z drugiej strony. Tak oto sprzedany dom rzeczona Cielątkowa ze swoimi wymienionymi bliskimi, nie będąc zniewoloną ani przymuszoną, ale po zasięgnięciu dojrzałej rady i rozważeniu powzdała z pełnym prawem, tak wzdłuż i wszerz, zgodnie z tym, jak sama dzierżyła i posiadała, i tak, jak ów dom pierwotnie został wytyczony, żadnej bliższości dla siebie ani dla swych spadkobierców i bliskich nie pozostawiając wieczyście. Przekazuje ten dom Kwasowi na sprzedanie, zamienianie oraz przekształcanie w celach, które rzeczoną ze swoimi spadkobiercami uzna za właściwsze. Odżegnała się przy tym wieczyście ze swoimi wspomnianymi bliskimi od wzmiankowanego dziedzictwa i treścią obecnego zapisu umarza wszelkie inne zapisy, które wcześniej wobec tego domu istniały. Działo się w piątek w wigilię św. Walentego roku Pańskiego 1540. Ma także uwolnić Jakuba własnymi środkami od wszelkiej niewygody względem wzmiankowanego dziedzictwa.*

783. Causa predicti Jacobi Loczyswyath. Ante nostrum iudicium bannitum constitutus personaliter Jacobus Loczyszwath posuit pro [-prima-] secunda ratha quatuor mrc. cum media predictae mrc. rathe Czyelathkowa in inscriptionem superiorem, quod predicta Margaretha Czyelathkowa levavit propria manu. <Anno 1543 reformatio ultime rate coram nostro bannito iudicio personaliter constituta Margaretha unacum Andrea Czeh genero suo manifeste recognovit et confessa est se iam accepisse summam totalem, pro qua erat factus contractus. Pro ultima rata posuit mrc. novem. Ex qua totali solutione illum quitat et liberum facit, cassatis omnibus contractibus atque inscriptionibus ratione huiusmodi debiti factis, super quo Jacobus Loczyswyath [...] iuris arram solvit.>

783. *Sprawa roztropnego Jakuba Łączyswata. *Przed naszym sądem gajonym stawił się osobiście Jakub Łączyswat. Złożył Cielątkowej za drugą ratę 4,5 grzywny [zgodnie] z wcześniejszym zapisem, co Małgorzata Cielątkowa osobiście otrzymała. <Roku 1543 nastąpiła zmiana ostatniej raty. Wobec naszego sądu gajonego stawiała się osobiście Małgorzata razem z Andrzejem Czechem, swoim zięciem, publicznie zeznając i oświadczając, że już otrzymała pełną kwotę, za którą została dokonana umowa. Jako ostatnią ratę otrzymała 9 grzywien. Stąd kwituje go i uwalnia z pełnej zapłaty, po anulowaniu wszystkich umów oraz zapisów dokonanych z powodu tego długu, tytułem którego Jakub Łączyswat [...] uiścił sądowi pamiętne.>*

|| **784. Causa Catherine Pypczyna cum honesta Anna Pathoczczyna sororina eius et nepote suo Alberto.** Veniens ad nostri banniti iudicii presentiam assidentibus vicecapitaneo, advocato et scabinis suprascriptis honesta Catherina Pypczyna, sana mente et corpore, non compulsa nec coacta, sed habita matura deliberatione et salubro consilio suorum amicorum ducta amore in sororinam suam nomine Annam, cognomine Pathoczczyna, civem Colensem, necnon in nepotem suum Albertum nomine et filium legitimum dicte Patoczczyna, quibus resignavit et dedit hortum suum proprium, qui hortus iacet inter providos Kobyalka et Franczek cives Colenses ab utrisque partibus cum omni iure et plenipotencia, prout sola tenuit, tam longe et late et ut dictus hortus ab antiquo est elimitatus, hac tamen ratione servata, quod honesta Anna Pathoczczyna debebit uti et qui libere et absque aliquo impedimento usque ad terminum vite sue horto predicto, quo si et inquantum Deus Omnipotens permiserit prius dictam Annam prius moti, quam filium suum nomine Albertum et nepotem dicta Pypczyna. Extunc memoratus Albertus succedere debebit dicto horto et eundem libere et perpetuis debebit tenere temporibus, si vero priusque patris eius et sororis dicte Pypczyna decessere

[s. 397]

[s. 398]

predictus tunc super matrem eiusdem Annam Pathoczyna iure [...]lis resignationis cedere et devolvi debebit hortus predictus et eundem hortum filius eiusdem Pathoczczyna et nepos Pypczyna non habebit aliquam potestatem alienandi |-[...] hortum-| a parente suo [...]to quanto vixerit tempore usque post mortem filie [...] || sue, similiter dicta Pathoczyna nec etiam debebit eundem hortum a dicto filio suo alienare. Item eadem Catherina Pypczyna eidem sororine sue prius dicta Pathoczczyna resignavit et comissit sartagine pro braxanda cervisia idoneam et hoc usque eo tempore, si Deus Omnipotens eandem promiserit mori. Priusque sororinam suam dictam Pathoczyna a qua sartagine predicta alienat omnes alios suos consanguineos et comittit post mortem suam eandem tenendam et possidendam perpetuis temporibus et in usus, quos noverit predicta Pathoczyna, convertendam.

784. *Sprawa Katarzyny Pipczyny z uczciwą Anną Patoczyną, jej siostrzenicą, oraz siostrzeńcem Wojciechem. Przybyła przed oblicze zasiadających w naszym sądzie gajonym, podstarościego, wójta i wyżej wymienionych ławników uczciwa Katarzyna Pipczyna. Zdrowa na umyśle i ciele, nie przymuszona ani zniewolona, ale po dokładnym rozważeniu i idąc za rozsądną radą swoich przyjaciół, powodowana miłością do swej siostrzenicy imieniem Anna, zwanej Patoczyna, której oraz na rzecz swojego siostrzeńca imieniem Wojciech i prawowitego syna owej Patoczyny powzdała i dała im swój własny ogród, znajdujący się między Kobialką i Franczkiem, obywatelami kolskimi. Powzdała z pełnym prawem i w pełni upoważniona zgodnie z tym jak sama dzierżyła, tak wzdłuż i wszerz i jak rzeczony ogród pierwotnie został wytyczony, a uczciwa Anna Patoczyna będzie korzystać z tego ogrodu, swobodnie i bez jakiegokolwiek niewygody aż do końca swojego życia. Gdyby zaś Wszechmogący Bóg pozwolił wspomnianej Annie umrzeć wcześniej, niż jej synowi imieniem Wojciech i siostrzeńcowi wspomnianej Pipczyny, wówczas wspomniany Wojciech będzie musiał odziedziczyć ów ogród i dzierżyć go po wieczne czasy. Następnie Katarzyna Pipczyna swojej wcześniej wspomnianej siostrzenicy Patoczynie powzdała i przekazała patelnię do warzenia piwa aż do chwili, jeśli Bóg Wszechmogący obieca jej umrzeć. Wcześniej zaś siostrzenicę swoją zwaną Patoczyną uwalnia od roszczeń wszystkich innych swoich krewnych. Przekazuje ją też po swojej śmierci do dzierżenia i posiadania na wieczne czasy i przekształcania w celach, które owa Patoczyna uzna za właściwe.

785. Causa honeste Catherine Pypczyna cum Anna Vlanowska bratan-ka sua. Coram nobis bannito iudicio assidentibus vicecapitano, advocato scabinisque suprascriptis constituta personaliter honesta Catherina Pypczyna,

sana mente et corpore, habens matura deliberatione et consilio salubre fassa est et recognovit, quia resignavit domum propriam honeste Anne Vlanowska alias *brathanicze* sue cum omni iure, tam longe lateque, prout sola tenuit et ut ab antiquo est predicta domus elimitata. Que iacet inter providos Czychowlasl et Franczek cives Colenses ab utrisque partibus, nullam propinquitatem pro seipsa relinquendo et pro suis successoribus et propinquis atque consanguineis quibuscumque verum comittit dictam || domum prius memorate fratrissae sue alias *brathanicze* tenendam, possidendam et in usus, quos predicta Vlanowska noverit esse meliores, convertendam. His tamen scriptis, quo dicta Anna Ulanowska tenebitur servare in domo predictam memoratam Pypczyna usque ad mortem absque alatione alicuius iniurie. Que memorate Pypczyna dicta Anna dedit decem mrc. pecuniarum numeri et monete consuete in Regno Polonie currentis pro dicta domo. Quas decem mrc. eadem prius dicta fassa est se accepisse et realiter levasse. Quam memoratam Pypczyna amitam suam tenebitur predicta fovere in propriis expensis absque aliqua exprobacione sub amissione dicta domus. Quod si memorata Pypczyna [...] se esse gravatam ab capite per maritum eiusdem fratrissae sue, si tamen aliquo matrimonio contraxerit, extunc prefata Pypczyna maiorem debebit habere potestatem in domo predicta, tam post mortem dicte amite sue tenebit libere et possidebit dictam domum memorata Anna Vlanowska absque omni impedimento ratione decem mrc., quas pro eadem domo dedit in perpetuum unacum suis posteris, si que fuerint. Acta sunt anno Domini 1540 feria sexta in vigilia Valentini [13 II 1540].

[s. 399]

785. *Sprawa uczciwej Katarzyny Pipczyny z Anną Ulanowską, swoją bratanicą. *Wobec nas zasiadających w sądzie gajonym, podstarościego, wójta oraz wyżej wymienionych ławników stawiała się osobiście uczciwa Katarzyna Pipczyna. Zdrowa na umyśle i ciele, po dojrzałym namyśle i zasięgnąwszy rozsądnej rady oświadczyła i zeznała, że powzdała własny dom uczciwej Annie Ulanowskiej swojej bratanicy, z pełnym prawem tak wzdłuż i wszecz, zgodnie z tym jak sama dzierżyła i jak pierwotnie ten dom został wytyczony. Ów dom znajduje się między roztropnymi obywatelami kolskimi Cichowlazłem i Franczkiem. Żadnej bliższości nie pozostawia dla siebie ani dla swych spadkobierców i bliskich oraz krewnych, lecz przekazuje rzeczony dom wcześniej wspomnianej bratanicy do dzierżenia, posiadania i przekształcania na cele, które owa uzna za właściwsze. Odnotowano jednak, że Anna Ulanowska będzie musiała zaopiekować się w tym domu wspomnianą Pipczyną aż do jej śmierci bez ponoszenia żadnej niesprawiedliwości. Anna dała Pipczynie za ten dom 10 grzywien zwyczajowej liczby i monety*

obiegowej w Królestwie Polski. Wspomniana oświadczyła wcześniej, że otrzymała i skutecznie dostała owych 10 grzywien. Pipczynę, swoją ciotkę, ma pielęgnować na własny koszt bez jakiegokolwiek nagany pod karą utraty tego domu. Rzeczona Pipczyna będzie miała większą możność względem tego domu. Po śmierci swojej ciotki wspomniana Anna Ulanowska razem ze swoimi potomkami, jeśli będzie ich posiadać, swobodnie będzie zarządzać domem bez żadnej niewygody z powodu 10 grzywien, które dała za ten dom, przyjmując go w posiadanie na wieczność. Działo się roku Pańskiego 1540 w piątek w wigilię św. Walentego.

[s. 400]

|| **786. Causa providi Johannis Gawronek civis Calissiensis cum testibus infrascriptis.** Coram nobis bannito iudicio assidentibus nobili Bartholomeo Byelyensky vicecapitano Colensi necnon providis Nicolao Okrutny advocato, Andrea Czech, Jacobo Quasi, Blasio Vathly, Johanne Vyelgussek, Adamo Domek, Michaele Kanth, Luca Szaroma scabinis civibusque prefate Colo constituti personaliter prius vocati erant |laboriosi Vitus Kroly| <providi> Johannes Szczyrby, Blasius Vathly cives Colenses atque laboriosi Vitus Kroli, Mathias Godyl Bartholomeusque etiam Godyl omnes de Przyshtronye villa noti atque ab antiquo tempore cogniti providi Johannis Gawronek civis Calissiensis. Qui predicti mediante iuramento prout est iuris deposuerunt atque recognoverunt et testimonium prehibuerunt, quoniam providus Johannes Gawronek civis Calissiensis processit et progenitur est ex iure Elisabeth cognomine Gawronkowa et Jacobus eiusdem Elisabeth frater germanus de Yanowycze, de quo predicto Jacobo progenitur est providus Johannes Posnanysky olim civis Calissiensis, qui predicti Elisabeth et Jacobus de Yanowycze habuerunt patrem nomine Jacobum cognominatum Yedval etiam de Yanowycze, prout iam memorati recognoverunt iuramento medio insuper prefati recognoverunt memoratum Gawronek civem Colensem fuisse germanum fratrem [...] Johannis Posnanysky olim civis predictae Calissiensis et idem Posnanysky eius avunculus fuit germanus. Itaque prius vocati fassi sunt eandem || Johannem Gawronek ceteri fuisse propinquiorem memorato patris Johanni Posnanysky olim civis Calissiensis. Ea omnia talem esse prius memorati testes recognoverunt feria sexta in vigilia sancti Valentini [13 II 1540] anno Domini 1540.

[s. 401]

786. *Sprawa roztropnego Jana Gawronka, obywatela kaliskiego, ze świadkami niżej wymienionymi. Wobec nas, zasiadających w sądzie gajonym, podstarościego kolskiego Bartłomieja Bieleńskiego, wójta Mikołaja Okrutnego i ławników oraz obywateli kolskich: Andrzeja Czecha, Jakuba Kwasa, Błażeja Wątlego, Jana Wielguska, Adama Domka, Michała Kanta,

Łukasza Szaromy stawili się osobiście wcześniej wezwani obywatele kolscy Jan Szczyrby, Błażej Wątlły oraz pracowici Wit Kroły, Maciej Godyl i Bartłomiej również Godyl, wszyscy ze wsi Przysrone, znani oraz wcześniej zapoznani roztropnego Jana Gawronka, obywatela kaliskiego. Oni to, zgodnie z praktyką sądową, pod przysięgą oświadczyli oraz zeznali i złożyli świadectwo, że roztropny Jan Gawronek, obywatel kaliski, pochodzi i prawnie spokrewniony jest z Elżbietą zwaną Gawronkową i Jakubem, rodzonym bratem tej właśnie Elżbiety z Janowic. Roztropny Jan Poznański, zmarły obywatel kaliski, pochodzi od tego Jakuba. Wspomniani Elżbieta i Jakub z Janowic mieli ojca imieniem Jakub, zwanego Jedwał, tak samo z Janowic, zgodnie z tym, jak już wspomniani pod przysięgą zeznali. Ponadto zeznali, że ów Gawronek, obywatel kolski, był rodzonym bratem Jana Poznańskiego, zmarłego obywatela kaliskiego, zaś Poznański był jego rodzonym wujem. Tak oto wcześniej zawezwani oświadczyli, że Jan Gawronek był krewnym wspomnianego ojca Jana Poznańskiego, zmarłego obywatela kaliskiego. Świadkowie zeznali, że sprawy tak się mają w piątek w wigilię św. Walentego roku Pańskiego 1540.

787. Quarta iuris banniti celebrata proxima feria sexta Oculi [5 III 1540] sub generoso domino Bertholomeo Byelyensky protunc vicecapitano Colensi necnon providis Nicolao Okrutny advocato, Blasio Vathly, Jacobo Quasi scabinis aliisque tunc existentibus anno Domini 1540. Coram nostro bannito iudicio nobili Bartholomeo Byelyensky vicecapitano Colensi, advocato scabinisque suprascriptis constitutus Johannes Anyolek filius olim Stanislai Anyolek civis Colensis, qui sanus mente et corpore existens consilio et matura deliberatione prehabitus ore suo proprio fassus est et recognovit, quomodo fecit concordiam cum provido Stanislao Lassycza genero suo super residuitate pecuniarum, quas pecunias debuit eidem Johanni Anyolek ponere memoratus Lassycza pro domo vendita sibi per eundem Johannem Anyolek modum in hunc, quia prefatus Stanislaus Lassycza dedit predicto Johanni mediam mrc. et medium quintum fert. debebit et tenebitur dare eidem Johannem Anyolek pro festo Sancte Crucis, quo celebratur tempore autumnali tertia die post festum Sancte Crucis proxime venturo anni presentis et idem Johannes eundem gene- || rum suum dictum Lassycza quitus super dicta domo et liberum facit

[s. 402]

ab omni impedimento per scriptum et alier per alios quoscumque usque in perpetuum. Que domus iacet inter partes in superiori inscriptione locata et expressis propter eius concordie maius robur pars utraque fideiussores ordinavit; Stanislaus Lassycza ordinavit Albertum Cuczyszek et Stanislaum Bedrno, Johannes vero Anyolek Johannem Vyelgussek et Nicolaum Slonkowsky, qui fideiusserunt hoc modo [ne videlicet] hec concordia amplius destruat vim

et firmiter tenetur perpetuis temporibus sub vadio triginta mrc. Acta sunt hec sexta feria proxima post Oculi [5 III 1540]. Anno Domini 1540.

787. *Czwarty sąd gajony odbył się w piątek po niedzieli Gluchej roku Pańskiego 1540 wobec ówczesnego podstarościego kolskiego Bartłomieja Bielieńskiego, wójta Mikołaja Okrutnego oraz ławników Błażeja Wątlęgo, Jakuba Kwasa, i innych w tym czasie zasiadających. Wobec naszego sądu gajonego stawił się obywatel Koła Jan Aniołek, syn zmarłego Stanisława Aniolka, który będąc zdrowym na umyśle i ciele, po zasięgnięciu rady i dojrzałym rozważeniu osobiście oświadczył i zeznał, w jaki sposób zawarł ugodę z roztroptym Stanisławem Łasicą, swoim zięciem, w sprawie pozostałej kwoty pieniędzy, które był winien Janowi Aniolkowi za dom sprzedany mu przez Jana Aniolka. Stanisław Łasica dał wspomnianemu Janowi ½ grzywny, a 4,5 wiardunka jest winien i ma dać Janowi Aniolkowi na święto Krzyża Świętego obchodzoną jesienią, trzeciego dnia po nadchodzące święto Świętego Krzyża tego roku. Jan zięcia swojego zwanego Łasica kwituje w sprawie rzeczzonego domu i uwalnia od wszelkiej niewygody przez wymienionego i innych wieczyście. Ów dom znajduje się między częściami opisanymi i określonymi w poprzednim zapisie. Celem zwiększenia znaczenia tej ugody każda ze stron powołała poręczycieli. Stanisław Łasica wyznaczył Wojciecha Kurczyszka i Stanisława Bedrno, natomiast Jan Aniołek Jana Wielguska i Mikołaja Słonkowskiego. Poręczyli oni w taki mianowicie sposób, że ta uгода więcej [nie] będzie łamana [i] ma obowiązywać wieczyście pod karą 30 grzywien. Działo się w piątek po niedzieli Gluchej w roku Pańskim 1540.

788. Causa Caterine Kopythowna cum viceadvocato Jacobo Szosnowsky, Blasio Vathly, Luca Szaroma protunc scabinis existentibus ceteris nominatis. Veniens personaliter Caterina Kopythowna pariter cum matre sua et cum genero suo dicto Alberto Bezyo de Blyszna Vyesz et coram provido Andrea Czech manifeste recognovit, quod predictus advocatus cum suis scabinis tunc existentibus satisfecit ex pecunia, quam posuerat in scrinio advocati, quod predicta Katerina quitavit et nunc quitati unanimiter cum legitima sorore sua Anna uxore predicti Albertho Bezyo, pro quibus fideiusserunt dictus Fraczek et Nicolaus Osztrkowsky de eadem Blyszna Vyesz pro perpetua pace sub vadio triginta mrc.

788. *Sprawa Katarzyny Kopytówny z podwójcem Jakubem Sosnowskim, Błażejem Wątlym, Łukaszem Szaromą, wówczas urzędującymi ławnikami. Przybyła osobiście Katarzyna Kopytówna razem ze swoją matką oraz ze swoim zięciem Wojciechem Bezjo ze wsi Blizna i wobec roztroptego Andrzeja Czecha publicznie zeznała, że rzeczony wójt ze swoimi ławnikami wówczas

urzędującymi zadośćuczynił z pieniędzy, które umieścił w szkatule wójtowskiej, co pokwitowała owa Katarzyna. Teraz poświadczają jednomyślnie ze swoją prawną siostrą Anną, żoną owego Wojciecha Bezjo, za których poręczyli Franczek i Mikołaj Ostrowski również ze wsi Blizna w sprawie wieczystego pokoju pod karą 30 grzywien.

|| **789. Concordia providorum Jacobi Sosnowsky et Stanislai Vozywoda** etc. Coram nobis nobili Bartholomeo Byelyensky vicecapitano Colensi necnon providis Martino Bethnarz preconsule, Petro Zmarsly, Johanne Czarnoczky, Martino Crupa Jacoboque Shusz consulibus, Nicolao Okrutny advocato, Blasio Vathly, Michaelae Kanth, Johanne Vyelgussek, Jacobo Qwas Lucaque Szaroma scabinis civitatis Colo ceterisque protunc existentibus mediatoribus facta est concordia inter providos Jacobum Sosnowsky et Stanislauum Vozywoda cives prefate Colo super quibusdam rebus inter predictos dassadia [s] et contentiones numeralibus modum hunc, quo partes predictae eadem pro quibus inter eas contentiones fuerint suffocata et mortificata esse debent, ex nunc usque in perpetuum nec aliquo verbo uno aut pluribus talia amplius inter partes repeti debent ratione talis, quam inter partes predictas concordie fecimus sub vadio triginta mrc. irremissibiliter solvendarum per partem, que predictam non tenuerit et violare ausa fuerit concordiam, cuius vadii pars pertinebit ad dominum protunc existentem, pars pro mediatoribus, qui hanc concordiam fecerunt, et pars pro ea parte, que predictam concordiam firmitur et absque aliqua violatione servaverat teneratque. Super quam concordiam taliter pars utraque libere et verbo unanimi consensit. Proque maiori robore dicte concordie servando temporibus perpetuis utraque pars ex predictis fideiussores constituit et debitavit. Pro parte eum Sosnowsky hii fideiussores sunt ordinati, providi Michael Kanth, Johannes Sczyrbyk, Lucas Szaroma Johannesque Vyelgussek, ex parte vero Stanislai Vozywoda fideiussores Andreas Czech, Nicolaus Slankowsky, Albertus Kowalyk Stanislausque Lassycza [...]. || Predicti fideiussores fideiusserunt in hunc modum, ne videlicet repeterunt contentiones predictae inter partes mediatas. Quod si que pars ex predictis converta fuerit aliter facere comprobando testibus duobus in civitate vero extra vel in campo, alia pars tamquam rea et violans concordiam tenebitur exsolvere vadium suprascriptum. Acta sunt hec anno Domini 1540 feria sexta proxima post festum sancti Mathie [27 II 1540].

[s. 403]

[s. 404]

789. *Uгода roztropnych Jakuba Sosnowskiego i Stanisława Woziwody itd. *Wobec nas, podstarościę kolskiego Bartłomieja Bieleńskiego, jak również roztropnych burmistrza Marcina Bednarza, rajców Piotra Zmarzłego, Jana Czarnockiego, Marcina Krupy, Jakuba Szusa, wójta Mikołaja Okrutnego,*

ławników miasta Koła Błażeja Wątłego, Michała Kanta, Jana Wielguska, Jakuba Kwasa, Łukasza Szaromy, jak również innych wówczas urzędujących, zawarta została ugoda między roztropnymi Jakubem Sosnowskim i Stanisławem Woziwodą, obywatelami kolskimi, w sprawie pewnych spornych spraw między nimi oraz licznych waśni. Mianowicie w taki sposób, że te waśnie, które zaistniały między obiema stronami muszą zostać umorzone i zakończone od teraz wieczyście, i już ani jedno słowo więcej między stronami nie może w związku z tym paść, pod karą 30 grzywien, które będą do zapłaty przez tę stronę, która jej nie dotrzyma i ośmieliłaby się naruszyć tę ugodę. Wówczas część tej kary przypadnie urzędującemu panu, część dla mediatorów, którzy zawarli tę ugodę i część dla tej strony, która ową umowę zachowała i powstrzymała się przed jakimkolwiek jej naruszeniem, co obie strony potwierdziły dobrowolnie i zgodnie. Ponadto, aby nadać tej umowie większego znaczenia wieczyście, każda z wymienionych stron wyznaczyła poręczycieli. Ze strony Sosnowskiego zostali wyznaczeni niniejsi poręczyciele: roztropni Michał Kant, Jan Szczrybak, Łukasz Szaroma, Jan Wielgusek, zaś poręczyciele ze strony Stanisława Woziwody: Andrzej Czech, Mikołaj Słonkowski, Wojciech Kowalik oraz Stanisław Łasica [...]. || Wspomniani poręczyciele działali następująco, to znaczy, aby nie powtarzały się wspomniane waśnie między stronami. Jeśli jedna z wymienionych stron zostanie namówiona, aby inaczej uczynić za zgodą dwóch świadków w mieście albo poza nim i naruszając ugodę, ma uiścić wyżej wspomnianą karę. Działo się roku Pańskiego 1540 w piątek po święcie św. Macieja.

Prima iuris banniti celebrata per nobilem dominum Bartholomeum Byelyensky vicecapitaneum Colensem necnon famatos Nicolaum Okrutny advocatum, Blasium Vathly, Adamum Domek, Jacobum Quasi, Michaelem Kanth, Johannem Vyelgussek, Lucam Szaroma Jacobumque Sosnowsky scabinos feria sexta in vigilia sancti Philippi et Jacobi anno 1540 [30 V 1540].

**Pierwszy sąd gajony odbył się wobec podstarościiego kolskiego Bartłomieja Bielieńskiego oraz wójta Mikołaja Okrutnego i ławników Błażeja Wątłego, Adama Domka, Jakuba Kwasa, Michała Kanta, Jana Wielguska, Łukasza Szaromy, Jakuba Sosnowskiego w piątek w wigilię św. Apostołów Filipa i Jakuba 1540 roku.*

Secunda iuris feria sexta proxima post festum sancti Stanislai [14 V 1540] celebrata per prius dictos die et anno quibus supra.

**Drugi sąd odbył się w piątek po święcie św. Stanisława wobec wspomnianych wcześniej w dniu i roku jak wyżej.*

Tercia iuris per prius dictos celebrata feria sexta proxima post festum Corporis Christi anno quo supra [28 V 1540].

**Trzeci sąd odbył się wobec wspomnianych wcześniej w piątek po święcie Bożego Ciała w roku jak wyżej.*

|| 790. |=Causa providi Jacobi Kyessyrzsky cum Stanislao Sapala dicto et consorti eiusdem. Coram nostro bannito iudicio constitutus personaliter providus Jacobus Kyessyczsky feria sexta proxima post festum Corporis Christi [28 V 1540], qui predictus posuit duas mrc. pecuniarum provido Stanislao Sapala prout ponere debuit pro rata secunda, ut habetur in inscriptione superiori, pro quarta parte hereditatis, que ad eundem Sapala occasione dotis post filiam Kyessyerska pertinebat. Anno Domini 1540.=|

[s. 405]

790. *|=Sprawa roztropnego Jakuba Kiesierskiego z rzeczonym Stanisławem Zapalą oraz jego żoną. W piątek po święcie Bożego Ciała stawił się osobiście wobec naszego sądu gajonego roztropny Jakub Kiesierski, który złożył 2 grzywny roztropnemu Stanisławowi Zapale zgodnie z tym, jak miał złożyć na drugą ratę, jak jest to zawarte w powyższym zapisie, za czwartą część dziedzictwa, która do tego Zapalę w sprawie posagu po córce Kiesierskiej się odnosiła. Roku Pańskiego 1540.=|

791. Quarta iuris banniti et ultima per prius dictos celebrata feria sexta proxima post [-festum Corporis-] octavas Corporis Christi anno et die quibus supra [4 VI 1540] Anna Szarzalyna et Johannes Szarzala. Coram nobis bannito iudicio assidentibus a nobili Bartholomeo Byelyensky protunc vicecapitano Colensi et providis Nicolao Okruthny advocato, Blasio Vanthly Jacoboque Qwasz scabinis et ceteris tunc existentibus constituta personaliter honesta Anna Szarzalyna civis Colensis, que fassa est et recognovit cum matura deliberacione et salubri consilio sue aliqua coactione, quia resignavit domum suam propriam provido Johanni genero suo cum omni iure, tam longe lateque, prout sola dictam domum tenuit et ut est ab antiquo elimitata pariter cum omnibus suppellectilibus domesticis ut mensis [...] carnificalibus, tam maioribus quam minoribus ceterisque quibuscumque [...] nominibus. Que domus iacet inter providi Alberti || Cvrczych ex una et Stephanum ex altera partibus. Cuique Johannes gener memorate Szarzalyna debebit et tenebitur dare undecim mrc. pecuniarum pro dicta domo et omnibus rebus domesticis ad domumque pertinentibus. Ex quo memorata Szarzalyna iam fassa est se levasse et accepisse quinque mrc. pecuniarum alias item quinque mrc. idem Johannes tenebitur ponere pro festo Sancte Crucis proxime venturo, quo tempore autumnali celebratur. Et residuam mrc. ponere debebit eidem Szarzalyna pro festo Paschalis anni ab hic futuri sub amissione dicte domus. Eandemque domum prius

[s. 406]

dicto resignavit et comissit tenendam, possidendam et in usus, quos predictus Johannes noverit esse meliores, convertendam alienavitque seipsam ab eadem domo usque in perpetuum a quo tempore dicta resignationis debebit se ipsa memorata Szarzalyna transferre de dicta domo ad domum alteram. Acta sunt hec feria sexta ante Antonii festum anno Domini 1540 [11 VI 1540].

791. *Czwarty i ostatni sąd odbył się wobec wcześniej wymienionych w piątek po oktawie Bożego Ciała w roku i dniu jak wyżej. Anna Szarzalina i Jan Szarzała. Wobec nas, zasiadających w sądzie gajonym, urodzonego Bartłomieja Bieleńskiego, ówczesnego podstarościego kolskiego, i roztropnych wójta Mikołaja Okrutnego, ławników Błażeja Wątłego i Jakuba Kwasa oraz pozostałych wówczas urzędujących, stawiała się osobiście uczciwa obywatelka kolska Anna Szarzalina. Oświadczyła i zeznała po dojrzałym rozważeniu i rozsądnej radzie bez żadnego zniewolenia, że powzdala swój własny dom roztropnemu Janowi, swojemu zięciowi, z pełnym prawem, tak wzdłuż i wszerz, zgodnie z tym, jak sama dzierżyła ten dom i tak jak został on pierwotnie wytyczony razem ze wszystkimi sprzętami domowymi jak stoły [...] zarówno większymi, jak i mniejszymi oraz innymi, jakkolwiek by je [...] nazwać. Ów dom znajduje się między [domem] roztropnego Wojciecha Kurczycha z jednej, a przy Szczepanie z drugiej strony. Jemu to Jan, zięć owej Szarzaliny, będzie musiał i ma dać 11 grzywien za rzeczony dom i wszystkie sprzęty należące do domu. Następnie wspomniana Szarzalina już oświadczyła, że dostała i otrzymała 5 grzywien, z kolei inne 5 grzywien Jan ma złożyć na najbliższe święto Krzyża Świętego, obchodzoną jesienią. A pozostałą grzywnę będzie musiał złożyć Szarzalinie na Wielkanoc przyszłego roku pod karą utraty tego domu. Ten dom wcześniej wspomnianemu powzdala i przekazała do dzierżenia, posiadania i przekształcania w celach, które rzeczony Jan uzna za właściwsze. Sobie nie zostawiła niczego. Od daty owego powzdania rzeczona Szarzalina będzie musiała się przenieść z tego domu do innego. Działo się w piątek przed świętem Antoniego roku Pańskiego 1540.

792. Causa Balthazar cum Venceslao suo filiastro et Sophia Czirpysthradyna matre eiusdem Venceslai. Anno Domini 1540 feria sexta proxima ante Antonii sancti festum [11 VI 1540] concordia facta est inter partes adversas diu inter se diffidentes super rebus quibusdam ad se pertinentibus per nos mediatores nobilem Bar- || tholomeum Byelyensky vicecapitaneum Colensem, Nicolaum Okrutny protunc advocatum, Jacobum Sosnowsky, Blasium Vathly, Felicem Janusz, Jacobum Kwas, Johannem Vyelgussek scabinos aliosque tunc existentes circa eandem concordiam, videlicet inter honestum Balthasar et Venceslaum filium Czirpysthradyna Zophie nomine

[s. 407]

filistrumque eiusdem Balthasar modum in hunc, quo prefatus Venceslaus filister dicti Balthasar posuit quinque mrc. pecuniarum cum media memorato Balthasar volens esse quitatus et liber sineque aliqua vexatione per dictum Balthasar in omnibus bonis patruis extra civitatem Colo in [...] |-sitis-| limitis |-que-| pariter cum parente sua legitima nomine Zophia prius memorata, consorte olim Alberti Czyrpystradza patrisque eiusdem Venceslai. Insuper ratione talis concordie memoratus Balthasar debebit tenere et possidere domum olim Alberti Czyrpystradza cum omni iure temporibus perpetuis. Que domus iacet inter providum Nicolaum Czeszyrzythka ex una et providum Vyrnchala parte ab altera, que domus est taxata in quatuor mrc. cum media et hoc ideo, ut idem Venceslaus filius olim Alberti Czyrpystradza tenere firmiter et sine aliquo impedimento pariter cum matre sua legitima Zophia nomine hereditatem paternam, videlicet Alberti Czyrpystradza poterit, que hereditas iacet in [...] extra Colo vel iter |-quod-| <quo> itur versus Siradium et fluvium dictum Vartha versus Brudzew. Super quam concordiam talem factam presentiaque consensit et firmiter tenendam compromisit sub vadio triginta mrc. irremissibiliter solvere, dare per partem dictam contradictionem concordie. Cuius hereditas versus itur Siradiense iacentis et itur domus, de qua hic [...] habetur resignatio in libro || preconsuli cum consulibus est vendenda.

[s. 408]

792. *Sprawa Baltazara z Waclawem, jego bratankiem, i Zofią Cierpistradziną, matką tego Waclawa. Roku Pańskiego 1540 w piątek przed świętem św. Antoniego zawarta została ugoda między przeciwnymi stronami, które spierały się ze sobą w kwestii pewnych rzeczy, które do nich należały, przez nas, mediatorów: podstarościego kolskiego Bartłomieja Bieleńskiego, ówczesnego wójta Mikołaja Okrutnego, Jakuba Sosnowskiego, Błażeja Wątlego, Feliksa Janusza, Jakuba Kwasa, Jana Wielguska oraz innych ławników wówczas zasiadających. Ugoda między uczciwym Baltazarem i Waclawem, synem Zofii Cierpistradziny, oraz bratankiem tego Baltazara została zawarta na takiej zasadzie, że rzeczony Waclaw, bratanek Baltazara, złożył 5,5 grzywny wspomnianemu Baltazarowi, chcąc otrzymać pokwitowanie i być uwolnionym przez owego Baltazara od roszczeń względem wszystkich dóbr po ojcu poza miastem Koło w granicach razem ze swoją wcześniej wspomnianą prawowitą matką imieniem Zofia, żoną zmarłego Wojciecha Cierpistradzy, ojca Waclawa. Ponadto z powodu tej ugody wspomniany Baltazar będzie musiał dzierżyć i posiadać dom zmarłego Wojciecha Cierpistradzy z pełnym prawem, wieczyście. Ów dom znajduje się między roztropnym Mikołajem Czerzytką z jednej i roztropnym Wierzchałą z drugiej strony. Ów dom został oszacowany na 4,5 grzywny i tak, że Waclaw, syn

zmarłego Wojciecha Cierpistradzy, będzie mógł dzierżyć pewnie oraz bez jakiegokolwiek niewygody razem ze swoją prawowitą matką imieniem Zofia dziedzictwo po ojcu, to znaczy Wojciechu Cierpistradzy, które to dziedzictwo znajduje się poza Kołem, jak idzie się do Sieradza i przy rzece zwanej Wartą w stronę Brudzewa. W związku z ugodą zawartą w ten sposób oraz w obecności świadków zgodził się i zezwolił na pewne dzierżenie pod karą 30 grzywien do zapłacenia przez stronę łamiącą ugodę. Które to dziedzictwo przy drodze wiodącej do Sieradza i domu, o którym tutaj była mowa, zostało zapisane w księdze burmistrza i rajców.

793. Causa honorabilis domini Luce Wloczyszek cum famato Jacobo Wloczych cive Colensi. Anno Domini 1540 sabbato ante festum divi Johannis Baptiste [18 VI 1540] coram nobis Nicolao Okrutny advocato Colensi, Johanne Vyelgussek, Michaelae Kanth scabinis ceterisque tunc eidem assidentibus constitutus personaliter honorabilis dominus Lucas dictus Wloczyszek fassus est et clara voce recognovit, quia resignavit hereditatem iam olim parentum suorum provido Jacobo Wloczych, alias *oyczymowy*, cum omni iure et plenipotenta, tam longe lateque, prout parentes eiusdem domini Luce tenuerunt et ut dicta hereditas ex antiquo est elimitata. Que hereditas iacet inter providum Gregorium Skorupka ex una et Johannem Tharchla ex altera partibus, sic similiter prefatus eidem memorato resignavit braseatorium et alodium braseatorium [s] in postico domus seu hereditatis supradicta et alodium extra civitatem etiam, tam longe lateque, ut antiqua elimitatio docet, tenenda, possidenda, donanda, commutanda et in usus, quos predictus cum suis successoribus legitimis noverit esse meliores, convertenda. Preterea nullam propinquitatem memoratus domus super dictis talem resignatis pro seipso et pro suis propinquis quibuscumque relinquit usque in perpetuum abrenunciavitque seipsum ab eisdem predictis temporibus eviternis et debebit eundem Jacobum Wloczych eliberare ab omni impedimento iuris cuiusque super predictis propriis impensis si et inquantum aliquis propinquior ipso se esse asseruerit ad [...] resignata. Cui memorato domino Luce || prefatus Jacobus Wloczych posuit et dedit quadraginta sxg. monete Polonialis consuete prout forma et vis testamenti per parentem memorati domini Luce olim Wloczyna facti cavit et monstrat. Quasque quadraginta sxg. predictus dominus Lucas ab eodem Jacobo Wloczych fassus est coram nobis iam predictis se accepisse et realiter levasse, occasione quarum quadraginta sxg. eundem quietat in perpetuum. Eamque taliter predicta ceteri fuerunt fidedigni ut providus Albertus Yarzaby civis Colensis et honestus Stanislaus |-Wlo-|<Cur>czyszek de prefata Colo utrinque alii fidedigni.

[s. 409]

793. *Sprawa czcigodnego Łukasza Włóczyszka ze sławetnym Jakubem Włóczychem, obywatelem kolskim. Roku Pańskiego 1540 w sobotę przed świętem św. Jana Chrzciciela wobec nas, wójta kolskiego Mikołaja Okrutnego, ławników Jana Wielguska, Michała Kanta oraz innych wówczas urzędujących stawił się osobiście czcigodny Łukasz zwany Włóczyszek, który oświadczył i wyraźnym głosem zeznał, że powzdał już dziedzictwo po swych zmarłych rodzicach roztropnemu Jakubowi Włóczychowi, czyli ojczymowi, z pełnym prawem i upoważnieniem, tak wzdłuż i wszerz, jak sam dzierżył i posiadał, i tak jak wspomniane dziedzictwo pierwotnie zostało wytyczone. Owo dziedzictwo znajduje się między roztroptym Grzegorzem Skorupką z jednej strony i Janem Tarchalą z drugiej strony. Wspomniany powzdał mu słodownię i folwark ze słodownią na tyłach domu czy też wspomnianego dziedzictwa i folwark poza miastem, tak wzdłuż i wszerz, jak pierwotnie został wytyczony do dzierżania, posiadania, przekazania, zamieniania i przekształcania w celach, jakie ów ze swoimi prawowitymi spadkobiercami uzna za właściwsze. Poza tym żadnej bliższości względem wspomnianych dóbr dla siebie i dla swoich bliskich [nie zachował] wieczyście oraz odżegnał się od nich i będzie musiał uwolnić Jakuba Włóczycha od wszelkich pretensji w sprawie wyżej wymienionych własnymi środkami, gdyby ktoś przedstawiał się jako bliższy mu. Wspomnianemu Łukaszowi rzeczony Jakub Włóczych złożył i dał 40 kop monety polskiej zwyczajowej zgodnie z formą i treścią testamentu sporządzonego przez ojca Łukasza, zmarłego Włóczycha. Łukasz oświadczył wobec nas już wzmiankowanych, że od Jakuba Włóczycha otrzymał i skutecznie dostał za nie 40 kop, zatem kwituje go wieczyście. Przy tak przeprowadzonej sprawie byli też inni godni zaufania, jak obywatel kolski Wojciech Jarzqb oraz uczciwy Stanisław <Kur>czyszek, również z Koła, i inni godni zaufania.

794. Actus providi Andree Pyerdalka cum filio suo legitimo Floriano anno Domini 1539 feria secunda proxima post festum sancte Lucie [15 XII 1539] coram nobis Nicolao Okrutny advocato, Jacobo Sosnowsky et Jacobo Kwasz scabinis necnon coram arbitris seu mediatoribus Jacobo mercatore, Stanislaio organista, Simone Gnoyskora, Johanne Dlugy, Johanne Sczyrbyk Mathiamque Colyeda civibus Colensibus constitutus providus Andreas Pyerdalka civis Colensis fassus est et recognovit medio seu concordia predictorum interveniente, quia dedit et resignavit filio suo legitimo Floriano novem laneum agri iam secundum aliquam partem sali in Nagorne Colo, que ager iacet inter Mathiam Goszczynsky et Gregorium Dvbykoth ex utrisque partibus et hortum in Vyeycza ex parte loci cuiusdam dicti Czyenyecz etiam ab Vyeycza cum omni iure, tam longe lateque, prout solus tenuit et ut ab antiquo

[s. 410]

dictum ager pariter cum horto sunt elimitati. Quem agrum et hortum eidem filio suo prius dictus resignavit et dedit ex parte bonorum matris sue alias *maczye- || rzysthego*, tam agrum quam hortum perpetuis temporibus levando, nullam propinquitatem pro se aut pro suis successoribus relinquendo usque in perpetuum. Insuper ex sorte matris eidem filio suo predicto dedit mediam septimam mrc. pecuniarum numeri et monete Polonicalis, quadraginta et octo gr. in unamquamque computando, etiam dedit predicto filio quatuor boves pro agro colendo idoneos, vaccam unam, spand siliginis, tres pullas stanneas, equum tandem debebit eidem filio dare pro duabus mrc. tempore eo, quo poterit habere. Filius autem memorati Pyerdalka extunc nullum ius habebit ad partem bonorum ex parte matris neque propinquitatem occasione talis donationis et resignationis dumtaxat, habebit propinquitatem ad sortem bonorum ex parte patris et hoc usque post mortem sui parentis. Super quod contractum Florianus memoriale scabinis solvit anno, die ut supra pariter utraque talibus per nos mediatorem suorum consententur.

794. *Sprawa roztropnego Andrzeja Pierdalki ze swoim prawowitym synem Florianem roku Pańskiego 1539 w poniedziałek po święcie św. Łucji. Wobec nas, wójta Mikołaja Okrutnego, ławników Jakuba Sosnowskiego i Jakuba Kwasa, oraz wobec mediatorów czy też rozjemców: kupca Jakuba, organisty Stanisława, Szymona Gnoiskóry, Jana Długiego, Jana Szczyrby oraz Macieja Kołędy, obywateli kolskich, stawił się roztropny Andrzej Pierdalka, obywatel kolski, który oświadczył i zeznał po zawarciu ugody między wymienionymi wyżej, że dał i powzdał swojemu prawowitemu synowi Florianowi 9 łąnów pola w Nagórnyim Kole, które to pole znajduje się między Maciejem Goszczyńskim i Grzegorzem Dybikotem oraz ogród w Wiejczy z części tego miejsca zwanego „Czeniec” z pełnym prawem, tak wzdłuż i wszerz, tak jak sam dzierżył i zgodnie z tym, jak pierwotnie to pole razem z ogrodem zostały wytyczone. To pole i ogród wcześniej powzdał swojemu synowi i przekazał z części dóbr po matce, pole jak i ogród do otrzymania wieczyście, żadnej bliższości dla siebie ani dla swych spadkobierców nie pozostawiając. Następnie z dziedzictwa po matce swojemu wspomnianemu bratu dał 6,5 grzywny liczby i monety polskiej, licząc 48 groszy na każdą, ponadto dał owemu bratu 4 woły odpowiednie do orania pola, jedną jałówkę, korzec pszenicy, trzy misy cynowe i będzie musiał jeszcze dać synowi konia o wartości 2 grzywien, kiedy będzie w stanie. Zaś syn owego Pierdalki od tej pory już nie będzie miał żadnego prawa do części dóbr po ojcu i matce ani bliższości w sprawie tego przekazania i powzdania, za to zachowa bliższość do dziedzictwa po ojcu aż do śmierci swojego rodzica. W związku z tą umową Florian uiścił pamiętne ławnikom w roku, dniu jak wyżej.

795. Causa providi Johannis Czarnoczky cum Blasio Powroznyk cive Colensi. Coram nobis bannito iudicio assidentibus nobili domino Bartholomei Byelyensky protunc vicecapitano Colensi, providis Nicolao Okrutny advoco, Andrea Czech, Johanne Vyelgussek, Adamo Domek Michaelleque [s] Kanth scabinis constitutus personaliter famatus Johannes Czarnoczky civis Colensis fassus est et recognovit existens sanus mente et corpore, non coactus nec compulsus, neque aliquo errore devio seductus ususque matura deliberacione, quia domum suam propriam provido Blasio Powroznyk civi Colensi pro quadraginta mrc. et duabus pecuniarum iam totaliter facti per prius || dictum Powroznyk solutarum, que domus iacet penes domum providi Nicolai Kramarz ex una parte et in acie platee, que tendit versus Cracouiam, parte ab altera. Quamque domum predictus Johannes Czarnoczky resignavit cum omni iure et plenipotencia, tam longe lateque, prout solus tenuit, et ut est dicta domus ab antiquo elimitata, nullam propinquitatem pro seipso et pro ceteris consanguineis propinquisque quibuscumque relinquendo commisitque prefato Powroznyk dictam domum tenendam, possidendam et in usus, quos memoratus noverit esse meliores, convertendam et abrenunciavit se dictum Johannes Czarnoczky ab eadem domo usque in perpetuum mortificatque omnes inscriptiones alias principaliter supradicta domo factus ista presenti. His tamen servatis, quo prefatus Johannes Czarnoczky habebit libertatem standi ante atrium dicta domus tempore forali seu tempore eo, quo debuerit vendere ea, que ad ipsius artificium pertinent usque ad mortem, etiam tempore nundinarum sine aliquo impedimento. Acta sunt hec feria sexta in crastino Marie Magdalene anno Domini 1540 [23 VII 1540].

[s. 411]

795. *Sprawa roztropnego Jana Czarnockiego z Błażejem Powroźnikiem, obywatelem kolskim. Wobec nas, zasiadających w sądzie gajonym, podstarościego kolskiego Bartłomieja Bieleńskiego, wójta Mikołaja Okrutnego, ławników Andrzeja Czecha, Jana Wielguska, Adama Domka oraz Michała Kanta stawił się osobiście sławetny Jan Czarnocki, obywatel kolski. Oświadczył i zeznał, będąc zdrowym na umyśle i ciele, nie zniewolony ani nie przymuszony i nie zwiedziony żadnym błędem, a także po dokładnym namyśle, [oświadczył], że [powzdał] swój własny dom obywatelowi kolskiemu Błażejowi Powroźnikowi za 42 grzywny, które już zostały mu zapłacone przez wcześniej wspomnianego Powroźnika. Dom ten znajduje się obok domu roztropnego Mikołaja Kramarza z jednej strony i na rogu ulicy, która prowadzi w stronę Krakowa z drugiej strony. Ten właśnie rzeczony Jan Czarnocki powzdał z pełnym prawem i upoważnieniem, tak wzdłuż i wszerz, zgodnie z tym jak sam dzierżył i tak jak ten dom został pierwotnie wytyczony, żadnej

bliskości dla siebie ani dla innych krewnych czy bliskich nie pozostawiając. Do tego przekazuje ten dom rzeczonemu Powroźnikowi do dzierżenia, posiadania i przekształcania w celach, które ten uzna za właściwsze i odzegnał się ów Jan Czarnocki od tego domu. Ponadto niniejszym zapisem wieczyście umarza wszelkie inne wcześniejsze zapisy względem tego domu. Zachowuje jednak te, w myśl których rzeczony Jan Czarnocki będzie miał możliwość stania przed wejściem tego domu podczas zgromadzeń czy też w czasie, kiedy będzie musiał sprzedawać rzeczy należące do jego cechu, aż do śmierci, również w czasie jarmarku bez żadnej niewygody. Działo się w piątek, nazajutrz po św. Marii Magdalenie roku Pańskiego 1540.

796. Recognicio adolescenti Balthazar filii olim Jacobi Czyerpy Stracza facta anno Domini 1540. Ego Balthazar recognosco presenti scripto ac quitacione, quia accepi pecuniarum summam, videlicet |-medium-| mediam sextam mrc. datam ad servandum in cistam advocati, quam acceperam ea parte in cessa post patrem meum a famatis ac circumspectis viris Nicolao Okrutni protunc viceadvocato et scabinis circa eundem residentibus, videlicet Felice Janus et Luca Szcharoma, Johanne Wielgus et Michaelae Kath, quos presentibus committo liberos, facio ne aliquam a meis consangwineis difficultates aut impedimentis habeant.

796. *Zeznanie młodego Baltazara, syna zmarłego Jakuba Cierpistradzy, złożone roku Pańskiego 1540. *Ja Baltazar zeznaję, że otrzymałem kwotę pieniędzy, to znaczy 5,5 grzywny, dane do przechowania w szkatule wójtowskiej, którą otrzymałem z tej części przypadłej mi po moim ojcu, przez sławetnych oraz roztropnych panów Mikołaja Okrutnego, ówczesnego podwójciego, i ławników przy nim zasiadających, to znaczy Feliksa Janusza i Łukasza Szaromę, Jana Wielgusa i Michała Kanta, których niniejszym uwalniam i ustaliam, aby ze strony moich krewnych nie mieli żadnych trudności ani niewygód.*

[s. 412]

|| Anno Domini 1540 |-quinta Novembris-| <XXII Octobris> [22 X 1540] prima iuris banniti celebrata per nobilem dominum Bartholomeum Bylynsky vicecapitaneum Colensem necnon famatos Nicolaum Okrutny advocatum, Blasium Vatly, Adamum Domek, Jacobum Quas, Michaellem Kanth, Johannem Wyelgussek, Luca Saroma Jacobumque Sonowsky [s] scabinos feria VI |-infra octavas Omnium Sanctorum-| in die sancte Cordule.

***Pierwszy sąd gajony odbył się w piątek w dniu św. Korduli <22 października> roku Pańskiego 1540 wobec dostojnego pana Bartłomieja Bieleńskiego, podstarościego kolskiego, jak również sławetnych wójta Mikołaja Okrutnego, ławników Błażeja Wątlego, Adama Domka, Jakuba Kwasa,**

Michała Kanta, Jana Wielguska, Łukasza Szaromy oraz Jakuba Sosnowskiego.

Secunda iuris feria sexta infra octavas Omnium Sanctorum [5 XI 1540] celebrata est per prius dictos, videlicet dominum nobilem Bartolomeum Bylinsky, advocatum et scabinos supranotatos die et anno quo supra.

**Drugi sąd odbył się w piątek w oktawie Wszystkich Świętych wobec wcześniej wspomnianych, to znaczy dostojnego pana Bartłomieja Bieleńskiego, wójta i wyżej wymienionych ławników w dniu i roku jak wyżej.*

797. Resignatio domus per Dorothea Nyewczassowa unacum Johanne filio suo Annaque filia eius Gregorio Soyka. Sub eodem iudicio comparens prefata Dorothea Nyewczassowa cum Johanne filio suo, non compulsa nec coacta, sed sua sponte fassa est, quod domum suam vendidit [-Stanislao-] Gregorio Soyka pro [-quinque-] mrc. paratis, quam pecuniam paratam totalem || recepit predicta Dorothea Nyewczassowa cum suo filio. Que Dorothea predicta cum suo Johanne filio resignavit domum iam solutam eidem Gregorio Soyka. Que prefata domus iacet ex una parte penes domum Gologowsky et ex altera parte est area deserta et tam longe, tam late, sibi et suis legitimis successoribus. Quequidem Dorothee obligatur eum tuere a suis consanguineis, si quos haberet. Qui prefatus Gregorius Soyka potens erit hanc domum suam donare, commutare et in suum quemvis usum convertere. Super quod memoriale iudicio posuit.

[s. 413]

797. *Powzdanie domu przez Dorotę Niewczasową razem ze swoim synem Janem oraz córką Anną Grzegorzowi Sójce. *Przed tym samym sądem stawiała się wspomniana Dorota Niewczasowa ze swoim synem Janem. Nie przymuszona ani zniewolona, ale z własnej woli oświadczyła, że sprzedała swój dom Grzegorzowi Sójce za 5 grzywien. Rieczona Dorota Niewczasowa wraz z synem otrzymała te pieniądze w całości. Owa Dorota ze swoim synem Janem powzdała dom już opłacony Grzegorzowi Sójce. Dom ten znajduje się z jednej strony obok domu Gołgowskiego, a z drugiej przy pustej parceli, tak wzdłuż oraz wszerz, jemu i jego prawowitym spadkobiercom. Dorota ma obowiązek bronić go od [roszczeń] swoich krewnych, jeśli takich posiada. Rieczony Grzegorz Sójka będzie mógł zaś ten swój dom przekazać, zamienić i przekształcać na dowolny użytek. W tej sprawie złożył sądowi pamiętne.*

798. Resignatio partis domus per Johannem Zarzalka Anne Zarzaliną matri uxoris sue. Veniens personaliter ad nostrum iudicium bannitum predictus Johannes Zarzalka, non compulsus, non coactus, sanus mente, resignavit partem domus, que pars domus cesserat sibi ratione dotis predictae Anne matri

[s. 414]

uxoris sue. Pro qua parte domus prefata Anna posuit paratam |-Annam-| pecuniam, videlicet tres mrc. cum media, quam pecuniam Johannes predictus Zarzalka in suum accepit usum. Quaquidem parte domus predicta Anna pro suo doto, || tunc ut sibi colibitum, in qua in eadem domo prefata Anna Zarzalczyzna inhabitat et eidem Anne licitum erit sive totam domum sive partem hanc, quam sibi Johannes Zarzalka resignavit, vendere, donare, commutare vel in quemvis usum suum convertere. Super quo predicta |-dare-| Anna Zarzalina memoriale iudicio posuit.

798. *Powzdanie części domu przez Jana Szarzalkę Annie Szarzalinie, matce swojej żony. Przybył osobiście na nasz sąd gajony wspomniany Jan Szarzalka. Nie przymuszony ani nie zniewolony, zdrowy na umyśle powzdał część domu, którą posiadał tytułem posagu, wspomnianej Annie, matce jego żony. Za tę część domu rzeczona Anna złożyła gotówkę, to znaczy 3,5 grzywny. Pieniądze te wspomniany Jan otrzymał na własny użytek. W tej części domu rzeczona Anna będzie mogła mieszkać i będzie jej wolno albo cały dom czy też tę część, którą jej Jan Szarzalka powzdał, sprzedać, dać, zamienić czy też przekształcać na dowolny użytek. W tej sprawie rzeczona Anna Szarzalina złożyła sądowi pamiętne.

|-Secun-| **Tercia iuris feria sexta in crastino sancte Katherine** [26 XI 1540] celebrata est per nobilem dominum Bartholomeum Bylinsky, advocatum et scabinos supranominatos anno quo supra.

***Trzeci sąd odbył się w piątek nazajutrz po św. Katarzynie wobec wójta Bartłomieja Bieleńskiego i wyżej wspomnianych ławników w roku jak wyżej.**

[s. 415]

799. Resignatio domus per Nicolaum Nykethko et Nicolao Rymarzs Johanni Szarzalka. |-Coram et personaliter-| Coram nobis Bartholomei Bylinsky, advocato Okrutny et scabinis protunc existentibus personaliter constitutus providus Nicolaus Nykorethko unacum Nicolao Rymarzs genero suo, mente || et corpore sani, spontanea voluntate recognoverunt se vendidisse ac iuridice resignasse domum propriam inter domos in civitate Colo Perzyna et Kostawany sitam, ita late, longe, prout ex antiquo inter alias locata et situata et emensurata est, provido Johanni |-Rymarzs-| Szarzalka generi suo, civi in Colo, et suis legitimis successoribus pro novem mrc. pecuniarum communis monete et numeri Polonialis consueti a quo sub presenti nostro iudicio pro dicta domo realiter et cum effectu levaverunt et acceperunt sex mrc. et tres mrc. retinuit predictus Johannes Szazalka pro sorte sue uxoris, que cesserat sibi iure domus predicto Nicolai Nikoretko patris sue uxoris. Predictus vero Nicolaus Nikoretko et Nicolaus Rymarzs civis Radzyiouensis gener suos

emptorem Johannem Szarzalka intercedere auctoritatem et tueri sumptibus propriis ad simplicem requisicionem et voluntatem eiusdem ab omnibus personis inferentibus sibi questionem et litem in iudicio vel extra iudicium occasione predictae domus, quo predictus emptor iure solidavit eam probando testimonio iudiciali memoriale ponendo.

799. *Powzdanie domu przez Mikołaja Mykietko i Mikołaja Rymarza Janowi Szarzałce. *Wobec nas, Bartłomieja Bieleńskiego, wójta Okrutnego i ławników wówczas urzędujących osobiście stawił się roztropny Mikołaj Mykietko razem z Mikołajem Rymarzem swoim zięciem. Zdrowi na umyśle i ciele, z własnej woli zeznali, że sprzedali i sądownie powzdali własny dom położony w mieście Koło między domami Pyrzyny i Kostowanego, tak wszerek oraz wzdłuż, zgodnie z tym jak pierwotnie został rozmiarzony i wyznaczony pośród innych, roztropnemu Janowi Szarzałce swojemu zięciowi, obywatelowi kolskiemu i jego legalnym spadkobiercom za 9 grzywien powszechnej monety i liczby polskiej zwyczajowej. Sprzedający na naszym obecnym sądzie za ten dom skutecznie otrzymali 6 grzywien a 3 grzywiny zatrzymał rzeczony Jan Szarzalka jako część swojej żony, który prawnie przekazał dom owemu Mikołajowi Nikietce, ojcu swojej żony. Natomiast rzeczony Mikołaj Nikietka i obywatel radziejowski Mikołaj Rymarz, jego zięć, nabywcę, Jana Szarzałkę [obiecali] wspierać powagą i chronić własnymi środkami na zwykłą prośbę i życzenie jego od wszystkich osób roszczących sobie pretensje i prawo w sądzie lub poza nim w sprawie rzeczzonego domu, który nabywca uprawomocnił przez złożenie pamiętnego.*

Quarta et ultima iuris feria VI post Conceptionis Marie [10 XII 1540] celebrata est per nobilem dominum Bartholomeum Bylinsky, advocatum et scabinos supra nominatos anno quo supra.

***Czwarty i ostatni sąd odbył się w piątek po [święcie] Niepokalanego Poczęcia Najświętszej Maryi Panny wobec szlachetnego pana Bartłomieja Bieleńskiego, wójta i wyżej wymienionych ławników w roku jak wyżej.**

|| 800. Resignatio domus per Georgium Litwa Mathie Dobrawa. Coram nobis Bartholomeo Bylinsky, avvocato Okrutny et scabinis protunc existentibus personaliter constitutus providus Geor[g]ius Litwa civis Colensis, mente et corpore sanus, spontanea voluntate recognovit se vendidisse ac iuridice resignasse domum propriam inter domos in civitate Colo Swynyoch et Saropych, sitam, ita late, longe prout ex antiquo inter alias locata et situata et emensurata est provido Mathie Dabrowa civi Colensi et suis legitimis successoribus pro viginti media nona mrc. pecuniarum communis monete et numeri Polonicalis consueti a quo sub presenti nostro iudicio pro dicta domo realiter

[s. 416]

et cum effectu levavit et accepit predictam integram summam et totalem predictus vero Geor[g]ius Litwa emptorem Mathiam Dabrowa intercedere auctoritate et lucri sumptibus propriis ad simplicem requisicionem et voluntatem eiusdem ab omnibus personis inferentibus sibi questionem et litem in iudicio vel extra iudicium occasione predictae domus, quod predictus emptor solidavit comprobando testimonio iudiciali memoriale ponendo.

800. *Powzdanie domu przez Jerzego Litwę Maciejowi Dąbrowie. *Wobec nas, Bartłomieja Bieleńskiego, wójta Okrutnego i urzędujących wówczas ławników osobiście stawił się roztropny Jerzy Litwa, obywatel kolski. Zdrowy na umyśle i ciele, z własnej woli zeznał, że sprzedał i prawnie powzdał własny dom położony między domami Świnioszka i Szaropycha w mieście Koło, zarówno wszerz i wzdłuż, zgodnie z tym jak pierwotnie został wśród innych umiejscowiony i wyznaczony, roztropnemu Maciejowi Dąbrowie, obywatelowi kolskiemu, i jego prawowitym spadkobiercom za 28,5 grzywny powszechnej monety i zwyczajowej liczby polskiej. Za ten dom skutecznie otrzymał i dostał rzeczoną sumę w całości i w pełni. Z kolei rzeczony Jerzy Litwa [obiecuje] wspierać nabywcę, Macieja Dąbrowę, powagą i własnymi środkami na zwykłą jego prośbę i życzenie względem wszystkich osób roszczących sobie prawo i pretensje do sądu albo poza sądem w związku z tym domem, co rzeczony nabywca potwierdził za aprobatą sądu, uiszczając pamiętne.*

[s. 417]

801. Resignatio domus per Johannem Wnuk Johanni selateri [s]. Coram nobis Bartholomeo Bylynsky, advocato Okrutny et scabinis protunc existentibus personaliter constitutus providus Johannes Wnuk civis Colensis, mente et corpore sanus, spontanea voluntate recognovit se vendidisse ac iuridice resignasse domum propriam inter domos in civitate Colo Starykiska et Smarsly || situm, ita late, longe prout ex antiquo inter alias locata et situata et emensurata est provido Johanni selatori civi Colensi et suis legitimis successoribus pro decemnovem mrc. pecuniarum communis monete et numeri Polonialis consueti a quo sub presenti levavit et accepit sex mrc. paratas et per duas mrc. debet dare ad rathas annuatim quottannis. Ad secundam iuridicam post Michaelis predicto |-debet-| persolvere tres mrc. predictus vero Johannes Wnuk emptorem Johannem selatorem intercedere auctoritate et tueri simplicibus propriis ad simplicem requisicionem et voluntatem eiusdem ab omnibus personis inferentibus sibi questionem et litem in iudicio vel extra iudicium occasione predictae domus, quo predictus emptor iure soldavit comprobando testimonio iudiciali memoriale ponendo.

801. *Powzdanie domu siodlarzowi Janowi przez Jana Wnuka. *Wobec nas, Bartłomieja Bieleńskiego, wójta Okrutnego i ławników wówczas urzędujących osobiście stawił się roztropny Jan Wnuk, obywatel kolski. Zdrowy na umyśle i ciele, z własnej woli zeznał, że sprzedał oraz prawnie powzdał własny dom położony między domami Staregokiszki i Zmarzłego w mieście Koło, tak wszerek, jak i wzdłuż, zgodnie z tym jak pierwotnie został wśród innych umiejscowiony i wytyczony, roztropnemu siodlarzowi Janowi, obywatelowi kolskiemu, oraz jego prawowitym spadkobiercom za 19 grzywien powszechnej monety i liczby polskiej zwyczajowej, od którego na dzisiejszym sądzie otrzymał 6 grzywien i musi dawać po 2 grzywiny w corocznych ratach. Na drugi sąd po [św.] Michale [ma] mu zapłacić 3 grzywiny, natomiast rzeczony Jan Wnuk [ma] wspomagać nabywcę siodlarza Jana powagą i ochraniać własnymi środkami na jego zwykłą prośbę i życzenie od wszystkich osób roszcujących sobie pretensje i prawo w sądzie albo poza sądem w sprawie rzeczzonego domu, co też wspomniany nabywca prawnie umocnił za aprobatą sądu przez uiszczenie pamiętnego.*

802. Causa Alberti Curcyssek cum Paulo Kurcz anno Domini 1541 feria sexta ante Ramispalmarum [8 IV 1541]. Coram nobis Bartholomeo Bylynsky vicecapitano Colensi et advocato Nicolao Okrutny ceteribusque omnibus scabinis protunc existentibus providus Albertus Kurczyyssek civis Colensis [...].

802. *Sprawa Wojciecha Kurczyszka z Pawłem Kurczem w piątek przed niedzielą Palmową roku Pańskiego 1541. *Wobec nas, podstarościego kolskiego Bartłomieja Bieleńskiego i wójta Mikołaja Okrutnego oraz wszystkich pozostałych ławników wówczas urzędujących, roztropny Wojciech Kurczysek, obywatel kolski [...].*

|| **803. Resignatio domus per Franciscum Johanni Gosko.** Coram nobis Bartholomeo, advocato Okrutni et scabinis protunc existentibus personaliter constitutus providus Franciscus civis Colensis, mente et corpore sanus, spontanea voluntate recognovit se vendidisse ac iuridice resignasse domum propriam inter domos in civitate Colo Padzywyatrowa et Małynsky sitam, ita longe, late, prout ex antiquo inter alios locata et situata et emensurata est provido Johanni Gosko civi Colensi et suis legitimis successoribus pro media quinta mrc. pecuniarum communis monete et numeri Polonialis consueti a quo emptore sub presenti nostro iudicio pro dicta domo realiter et cum effectu levavit et accepit predictam summam pecunie totalem. Predictus vero Franciscus emptorem Johannem Gosko intercedere auctoritate et tueri simplicibus propriis ad simplicem requisicionem et voluntatem eiusdem ab [s. 418]

omnibus personis inferentibus sibi questionem et litem in domus, quod predictus emptor Johannes Gosko iure soldavit comprobando testimonio iudiciali memorialeque ponendo.

803. *Powzdanie domu Janowi Gąsce przez Franciszka. *Wobec nas, Bartłomieja, wójta Okrutnego i ławników wówczas urzędujących osobiście stawil się roztropny Franciszek, obywatel kolski. Zdrowy na umyśle i ciele z własnej woli zeznał, że sprzedał oraz zgodnie z prawem powzdał własny dom położony w mieście Koło między domami Pędziwiatrowej i Malińskim tak wzdłuż, jak i wszerz, zgodnie z tym, jak pierwotnie został wśród pozostałych umieszczony i umiejscowiony oraz wytyczony, roztropnemu Janowi Gąsce, obywatelowi kolskiemu, i jego prawowitym spadkobiercom za 4,5 grzywny powszechnej monety i liczby polskiej zwyczajowej. Za ów dom na naszym obecnym sądzie skutecznie i efektywnie dostał i otrzymał od tego nabywcy tę pełną kwotę. Natomiast rzeczony Franciszek obiecuje wstawiać się własną powagą i chronić nabywcę Jana Goskę własnymi środkami na jego zwykłą prośbę i życzenie od wszystkich osób roszczących sobie pretensje i prawa względem domu, który rzeczony nabywca Jan Gąska prawnie nabył za potwierdzeniem świadectwa sądowego i po uiszczeniu pamiętnego.*

[s. 419]

804. Resignatio domus per Margaretham Czarna Andree Smaczny. *Co-ram nobis Bartholomeo, advocato Okrutni |-Bartholomeo-| et scabinis protunc existentibus personaliter constituta provida Margaretha Czarna civis || Colensis, mente et corpore sanus [s], spontanea voluntate recognovit se vendidisse ac iuridice resignasse domum propriam inter domos in civitate Colo Czarnoczky et braseatorium Piotrkowa sitam, ita longe, late, prout ex antiquo inter alias locata et situata et emensurata est provido Andree |-Smarsly-| Smaczny civi Colensi et suis legitimis successoribus pro quatuor mrc. pecuniarum communis monete et numeri Polonicalis consueti a quo emptore Andrea Smaczny sub presenti nostro iudicio pro dicta domo realiter et cum effectu levavit et accepit sex fert. et eodem anno, quod emit predictus Andreas Smaczny tenetur dare mediam mrc. ad nundinas aestivales et singulis annis donec persolverit, tenebitur singulis annis dare ad rathas per unam mrc. pro nundinibus aestivalibus predicta vero Margaretha Czarna emptorem Andream Smaczny intercedere auctoritate et tueri simplicibus propriis ad simplicem requisicionem et voluntatem eiusdem ab omnibus personis inferentibus sibi questionem et litem in iudicio vel extra iudicium occasione predictae domus, quo predictus emptor Andreas Smaczny iure soldavit comprobando testimonio iudiciali memorialeque ponendo. Predicta vero Margaretha Czarna remansit sibi ad vitam cameram [...] cum calore premissis sibi ad calefactorium et coctionem et necessitatem aliam.*

804. *Powzdanie domu Andrzejowi Smacznemu przez Małgorzatę Czar-ną. *W naszej obecności, Bartłomieja, wójta Okrutnego i ławników wówczas urzędujących osobiście stawiała się roztropna Małgorzata Czarna, obywatelka kolska. Zdrowa na umyśle i ciele z własnej woli zeznała, że sprzedała oraz prawnie powzdala własny dom położony między domem Czarnockiego w mieście Koło a browarem Piotrkowej, tak wzdłuż i wszerz, zgodnie z tym, jak pierwotnie wśród innych został umiejscowiony i wytyczony, roztroptemu Andrzejowi Smacznemu, obywatelowi kolskiemu, i jego prawowitym spadkobiercom za 4 grzywny powszechnej monety i liczby polskiej zwyczajowej. Na naszym obecnym sądzie od owego nabywcy Andrzeja Smacznego skutecznie dostała i otrzymała za rzeczony dom 6 wiardunków i w tym samym roku, w którym rzeczony Andrzej Smaczny dokonał zakupu, ma złożyć ½ grzywny co roku na jarmark letni, aż dokona pełnej zapłaty, ma co roku płacić w ratach po 1 grzywnie na jarmark letni. Natomiast owa Małgorzata Czarna nabywcę, Andrzeja Smacznego, ma wspierać powagą i chronić własnymi środkami na jego zwykłą prośbę i życzenie od wszystkich osób roszczących sobie prawo i pretensje w sądzie czy też poza nim w sprawie rzeczzonego domu, co wspomniany nabywca Andrzej Smaczny uprawomocnił przez uiszczenie pamiętnego. Natomiast wspomniana Małgorzata pozostawiła dla siebie pokój do życia [...] wraz z opalem do gotowania i inną potrzebą.*

|| **Anno 1541 magnum iudicium et bannitum celebratum est feria VI in crastino Trium Regum [7 I 1541] in presencia nobilis domini Bartholomei Bylinsky vicacapitanei Colensis necnon famatorum et providorum Nicolao Okrutny advocati, Blasii Vatlý, Andrea Czech, Jacobo Loczyswyath, Michaclo [s] Nagny Kanth, Jacobo Sosnowsky, Szaroma Luca, Johanne Wylgusek dominorum scabinorum.**

[s. 420]

**W roku 1541 sąd wielki gajony odbył się w piątek nazajutrz [po święcie] Trzech Króli wobec dostojnego pana Bartłomieja Bieleńskiego, podstarościego kolskiego, a także sławetnych i roztropnych wójta Mikołaja Okrutnego i ławników Błażeja Wątlęgo, Andrzeja Czecha, Jakuba Łączyświata, Michała Nagnikanta, Jakuba Sosnowskiego, Łukasza Szaromy, Jana Wielguska.*

805. Resignatio domus per Mathiam Stassyowycz et uxoris eiusdem Martino Przysło. Coram nobis Bartholeo [s] Bylinsky, advocato Okrutny et scabinis supranotatis protunc existentibus personaliter constitutus providus Mathias Stassyowycz et uxor eius civis Colensis, mente et corpore sanus, non compulsus nec coactus, sed spontanea voluntate recognovit se vendidisse ac iuridice resignasse domum propriam inter domos in civitate Colo Curcyszsek

[s. 421]

et ex alia parte platee sitam, ita longe, late prout ex antiquo inter alias locata, situata et emensurata et provido |-Andree-| Ma|-thie-|<artino> Przysło civi Colensi et successoribus eius legitimis pro novem mrc. pecuniarum || communis monete et numeri Polonialis consueti, a quo emptore Martino Przyszly sub predicti nostro iudicio pro dicta domo realiter et cum effectu levavit et accepit octo mrc. et novam mrc. ab hinc per eum tenetur solvere sine aliquo strepito iuris predicto Mathie suo venditori. Predictus vero Mathias Stassyowycz emitorem suum Martinum Przysło intercedere auctoritate et tueri sumptibus propriis ad simplicem requisicionem et voluntatem eiusdem ab omnibus personis inferentibus sibi questionem et litem in iudicio vel extra iudicium occasione predictae domus, quod predictus dictus [s] Martinus Przysło iure soldavit comprobando testimonio iudiciali memoriamque ponendo.

805. *Powzdanie domu Marcinowi Przysło przez Macieja Staszewicza i jego żonę. *Wobec nas, Bartłomieja Bieleńskiego, wójta Okrutnego i wyżej wspomnianych ławników wówczas urzędujących osobiście stawił się roztropany obywatel kolski Maciej Staszewicz i jego żona. Zdrowy na umyśle i ciele, nie przymuszony ani nie zniewolony, ale z własnej woli zeznał, że sprzedał oraz zgodnie z prawem powzdał własny dom [znajdujący się] między domami Kurczyszka w mieście Koło a z drugiej strony koło ulicy, tak wzdłuż, jak i wszereż, zgodnie z tym, jak pierwotnie został wśród innych umiejscowiony i wyznaczony, roztropanemu Marcinowi Przysło, obywatelowi kolskiemu, i jego prawowitym spadkobiercom za 9 grzywien powszechnej monety i liczby polskiej zwyczajowej. Od tego nabywcy Marcina Przysły przed naszym sądem gajonym za ten dom skutecznie dostał i otrzymał 8 grzywien, a dziewiątą musi zaś jeszcze zapłacić Maciejowi swojemu sprzedawcy. Wspomniany Maciej Staszewicz swojego nabywcę Marcina Przysły ma wspierać autorytetem i chronić własnymi środkami na jego zwykłą prośbę i życzenie od wszystkich osób roszczących sobie prawo i pretensje czy to w sądzie czy poza nim w sprawie rzeczzonego domu, co też Marcin Przysło uprawomocnił za aprobatą sądu oraz przez złożenie pamiętnego.*

Anno Domini 1541 feria sexta proxima post Conversionis Pauli [28 I 1541] |-secunda-| <tercia> iuris celebrata est per generosum dominum Bartholomeum Bylinsky vicecapitaneum Colensem necnon advocatum Okrutny scabinosque supranotatos.

***Roku Pańskiego 1541 w piątek po Nawróceniu św. Pawła odbył się trzeci sąd wobec podstarościęgo kolskiego Bartłomieja Bieleńskiego, wójta Okrutnego oraz wyżej wymienionych ławników.**

806. Veniens ad nostrum iudicium bannitum constitutus personaliter Johannes Slaby, non compulsus nec coactus, nec aliquo errore seductus fassus est et recognovit se domum suam propriam vendidisse ac cum effectu resignasse predictae Dorothee Lyskowa pro novem mrc. monete ac numeri Polonialis communis in terra currentis, in quamlibet mrc. computando quadraginta octo gr., que domus iacet una ex parte Czosnek et ex alia Pothea tam longe, tam late, prout solus habuit et ex antiquo est elimitata. Quiquidem predictus Johannes Slaby hanc predictae Dorothee Lyskowa omnem facultatem concessit tenendi, habendi, possidendi, utifruendi et ad suos usus convertendi, prout si melius videbitur, pro amissione || prefate summe novem mrc., si habuerit, sed Dorothea aliquam difficultatem a consanguineis predicti Johannis. Hec acta sunt in pretorio tertia iuris post festum Conversionis Pauli anno Domini 1541. Quiquidem predictus Johannes levavit summam a predicta Dorothea novem mrc.

[s. 422]

806. **Przybył na nasz sąd gajony, stawiawszy się osobiście, Jan Slaby. Nie przymuszony ani nie zniewolony, ani żadnym błędem nie zwiedziony oświadczył i zeznał, że swój własny dom sprzedał i skutecznie powzdał rzeczonej Dorocie Liskowej za 9 grzywien monety oraz liczby polskiej powszechnej, obiegowej w kraju, licząc 48 groszy na każdą grzywnę. Ów dom znajduje się z jednej strony od Czosnka, zaś z drugiej od Potępy, tak wzdłuż i wszerz, zgodnie z tym, jak sam posiadał i pierwotnie został wytyczony. Rzeczony Jan Slaby udzielił wspomnianej Dorocie Liskowej wszelkiego prawa do dzierżenia, posiadania, korzystania i przekształcania na własny użytek, zgodnie z tym, jak uzna za właściwsze, pod karą utraty owej sumy 9 grzywien, gdyby Dorotę spotkały jakieś pretensje ze strony krewnych Jana. Działo się w ratuszu podczas trzeciego sądu po święcie Nawrócenia św. Pawła Apostoła roku Pańskiego 1541. Rzeczony Jan otrzymał od owej Doroty kwotę 9 grzywien.*

Anno Domini 1541 feria VI post festum Apolonie [11 II 1541] |-quarta et ultima-| <tercia> iuris celebrata per nobilem dominum Bartholomeum Bylinsky vicecapitaneum Colensem et Nicolaum Okrutny viceadvocatum eiusque scabinos supranominatos.

**Roku Pańskiego 1541 w piątek po święcie [św.] Apolonii odbył się trzeci sąd wobec podstarościego kolskiego Bartłomieja Bieleńskiego i podwójciego Mikołaja Okrutnego oraz wyżej wspomnianych ławników.*

807. Resignacio et satisfactio pro hereditate paterna per Albertum Kurcyssek fratribus suis iunioribus, videlicet Adamo, Stanislao et Marco. Constituti coram eodem iudicio bannito prefati fratres Alberti Kurcyssek publice et per expressum recognoverunt, non compulsi neque malo animo seducti, sed spontanea voluntate fassi sunt, quia vendiderunt simulque resignaverunt

suas partes hereditarias, videlicet domum et ortum pro viginti mrc. numeri et monete Polonicali in terra currentis, videlicet computando in quamlibet mrc. quadraginta octo gr. Circa quamquidem resignacionem prefati fratres eiusdem Alberti Kurczyssek acceperunt manualemente levaverunt quilibet eorum seorsum [s] pro quinque mrc. Supraque hoc fratri germano Marco donavit predictus Albertus duas mrc. Circa quod ius iam sibi dederunt realem et actualemente possessionem uti fruendi, donandi, vendendi et in usus beneplacitos convertendi. Et si prevenerit aliquis casus super eundem Albertum ipse obligaverunt se eum tueri suis propriis impensis sub prefata summa, quam receperunt. Actum ut supra.

807. **Powzdanie i zadośćuczynienie za dziedzictwo po ojcu przez Wojciecha Kurczyszka swoim młodszym braciom, czyli Adamowi, Stanisławowi i Markowi. Stawili się wobec tego sądu gajonego wspomniani bracia Wojciecha Kurczyszka. Otwarcie i wyrażnie, nie przymuszeni ani nie zwiedzeni złym zamiarem, lecz z własnej woli zeznali, że sprzedali oraz powzdali swoje części dziedzictwa, to znaczy dom i ogród, za 20 grzywien liczby i monety polskiej obiegowej w kraju, licząc na każdą grzywnę 48 groszy. Tytułem tego powzdania wspomniani bracia Wojciecha Kurczyszka otrzymali też 5 grzywien. Oprócz tego rzeczony Wojciech ofiarował rodzonemu bratu Markowi 2 grzywny. Na tym sądzie już udzielili sobie prawdziwej i rzeczywistej możliwości do korzystania z dziedzictwa, przekazania, sprzedania i przekształcania na preferowane cele. I gdyby cokolwiek przytrafiło się Wojciechowi w związku z tym, zobowiązali się go chronić własnymi środkami za tę sumę, którą otrzymali. Działo się jak wyżej.*

[s. 423]

|| 808. Causa Alberti Kurczysszek cum Florianio Choyenka. Coram nobis bannito iudicio assidentibus nobili domino Bartholomeo Bylyensky protunc vicecapitano Colensi, provido Nicolao avvocato Okrutny ceterisque scabinis existentibus tunc temporis <et existens> Albertus Kurczyssek personaliter constitutus sanus mente et corpore, non compulsus neque coactus, neque aliquo errore seductus ususque matura deliberacione fassus est et recognovit, quod vendidit ortum Florianio Choyenka pro tribus mrc. et sex gr. monete communis in terra currentis, in quamlibet mrc. 48 gr. computando, iacentem ortum penes fluvium dictum Yasda Zamkowa ex una parte, ex alia item parte fluvii dicta Orzel et ita latum, ita longum, prout partem eiusdem Alberti Kurczyssek tenuerunt, quod resignavit ortum predicto Florianio Choyenka et isdem Albertus predictus debet tueri eundem Florianum ab omni impedimento et eidem Florianio omnem facultatem concessit tenendi, habendi, possidendi, utifruendi et ad suos usus proprios convertendi, prout sibi melius videbitur.

808. *Sprawa Wojciecha Kurczyszka z Florianem Chojenką. Wobec zasiadających w sądzie gajonym, ówczesnego podstarościego kolskiego Bartłomieja Bieleńskiego, wójta Mikołaja Okrutnego oraz pozostałych ławników wówczas urzędujących, stawił się osobiście Wojciech Kurczyszek. Zdrowy na umyśle i ciele, nie przymuszony ani zniewolony, ani nie zwiedziony żadnym błędem po dojrzałym rozważeniu oświadczył i zeznał, że sprzedał Florianowi Chojence za 3 grzywny i 6 groszy monety powszechnej w krajowym obiegu, licząc 48 groszy na każdą grzywnę, ogród położony obok strumienia zwanego Jazda Zamkowa z jednej strony, z drugiej zaś przy strumieniu zwanym Orzel i tak samo wszerek, jak i wzdłuż część Wojciecha Kurczyszka dzierżyli, że powzdał ogród owemu Florianowi Chojence. Wspomniany Wojciech musi chronić tego Floriana od wszelkiej niewygody i temu Florianowi udzielił wszelkiego prawa do dzierżenia, posiadania, korzystania oraz przekształcania na swoje własne cele, zgodnie z tym, jak uzna za właściwsze.

809. Causa Alberti Kurczyssek cum Valentino Wyrwa commutacio domorum facta est per eosdem. Coram nobis bannito iudicio assidentibus nobili domino Bartholomeo Byelynsky vicecapitaneo Kolensi, viceadvocato item Nicolao Okrutny, scabinis vero supranominatis veniens ad nostrum ius bannitum Albertus Kurczessek personaliter fassus est, quod fecit realem commutationem domorum cum predicto Valentino Wyrwa et ipse Wyrwa super eius domum addidit quatuordecim mrc. predicto Alberto. Qui Albertus predictus fassus est et recognovit, non compulsus neque coactus, sed animo bene deliberato et consilio suorum amicorum fretus et resignavit eandem domum [-iacentem-] Valentino Wyrwa, iacentem ex una parte penes Szarzalyna et alia item parte penes plateam Thoruniensem, que domus stat in acie eius[dem] platee. Et tam longe tam late prout ex antiq[uo] est elimitata. Et cum magna sartagine alias item [...] pertinentibus ad cervisiam braxandam ut dolia [...] que vasa alia. Quiquidem Albertus prefatus hu[...] || [Valen] [s. 424] tino Wyrwa concessit ei omnem facultatem tenendi, vendendi, commutandi, utendi et ad suos usus proprios convertendi, prout sibi melius videbitur et eundem Valentinum fassus est ab omni impedimento, si quod impedimentum super eundem venerit tueri [-et suis propriis impensis-]. Acta sunt hec anno Christi 1541 die Veneris post festum Appolonie, die autem tredecima mensis Februarii [13 II].

809. *Sprawa zamiany domów przez Wojciecha Kurczyszka z Walentym Wyrwą. Wobec nas, zasiadających w sądzie gajonym, podstarościego kolskiego Bartłomieja Bieleńskiego, podwójciego Mikołaja Okrutnego i ławników wyżej wymienionych przybył osobiście na nasz sąd gajony Wojciech

Kurczyszek i oświadczył, że dokonał rzeczywistej zamiany domów z Walentym Wyrwą, który do tego domu dodał Wojciechowi 14 grzywien. Rzeczony Wojciech oświadczył i zeznał, nie przymuszony ani zniewolony, ale po dogłębym rozważeniu i po zasięgnięciu rady swych przyjaciół, że powzdał Walentemu Wyrwie ten dom, położony obok Szarzaliny i tak samo z innej strony przy ulicy Toruńskiej. Ten dom znajduje się na rogu tej ulicy. Dalej, wzdłuż oraz wszerz zgodnie z tym, jak pierwotnie został wytyczony oraz z wielką patelnią i [...] służącymi do ważenia piwa, jak beczki [...] oraz inne naczynia. Wspomniany Wojciech [...] [Walen]temu Wyrwie udzielił wszelkiego prawa do dzierżenia, sprzedawania, zamienienia, używania i przekształcania na własny użytek, zgodnie z , jak uzna za właściwsze i oświadczył, że będzie tego Walentego [bronić] od wszelkich pretensji, jeśli jakieś będą miały miejsce w związku z domem. Działo się to w piątek po święcie św. Apolonii, dnia 13 lutego w roku Pańskim 1541.

Anno Domini 1541 feria VI [-po-] in crastino Mathie [25 II 1541] quarta et ultima iuris celebrata per generosum dominum Bartholomeum Bylinsky vicecapitaneum Colensem et Nicolaum Okrutny viceadvocatū eiusque scabinos supranominatos et scriptos.

**Roku Pańskiego 1541 w piątek nazajutrz po [św.] Macieju odbył się czwarty i ostatni sąd wobec podstarościego kolskiego Bartłomieja Bieleńskiego oraz podwójciego Mikołaja Okrutnego , a także wyżej wspomnianych ławników.*

810. Resignacio domus per Valentinum Wyrwa Alberto Kurczyssek pro commutatione domus. Coram nobis bannito iudicio assidentibus nobili domino Bartholomeo Bylinsky vicecapitano Kolensi, Nicolao Okrutny viceadvocato scabinisque supranominatis veniens ad nostrum ius bannitum personaliter prefatus Valentinus Wyrwa fassus est et recognovit, quia fecit totalem commutationem domus cum predicto Alberto Kurczyssek, quiquidem predictus Valentinus eidem Alberto, non compulsus neque coactus, sed animo bene deliberato et consilio suorum amicorum fretus resignavit eandem domum predicto Alberto, que domus iacet ex una parte Ade Domek, ex altera autem ex parte penes Szapek, tam longe tam late, prout ex antiquo est elimitata. Quiquidem predictus Valentinus domum pro domo dedit se et omnem facultatem concessit ei tenendo, habendi, vendendi, alienandi et suis propinquis alienando atque spontanea voluntate resignando et eundem Albertum fassus est ab omni impedimento, si quo impedivit eum supervenerit, super eum suis propriis impensis defendere. Ad quasquidem res Albertus Kurczisszek memoriale dedit.

810. *Powzdanie domu przez Walentego Wyrwę Wojciechowi Kurczysz-kowi za zamię domu. Wobec nas, zasiadających w sądzie gajonym podsta-rościego kolskiego Bartłomieja Bieleńskiego, podwójciego Mikołaja Okrutne-go oraz wyżej odnotowanych ławników stawil się osobiście Walenty Wyrwa, który oświadczył i zeznał, że dokonał całkowitej zamiany domu z rzeczonym Wojciechem Kurczyszkiem. Wspomniany Walenty Wojciechowi nie przymuszony ani nie zniewolony, ale po rozważnym przemyśleniu i zasięgnięciu rady swych przyjaciół powzdał ten dom Wojciechowi. Dom ów znajduje się z jednej strony obok Adama Domka, zaś z drugiej strony obok Szapka, tak wzdłuż jak i wszerz, zgodnie z tym, jak pierwotnie został wytyczony. Wspomniany Walenty dał dom za dom i udzielił mu wszelkiego prawa do dzierżenia, posiadania, sprzedawania, i alienowania od swoich bliskich z własnej woli powzdając a Wojciecha obiecał bronić swoimi własnymi środkami w tej sprawie od wszelkich pretensji, gdyby ktoś przyszedł sprawiać mu trudności. W tej sprawie Wojciech Kurczyszek uścił pamiętne.

|| **811. Causa Jacobi Myszywecz Felicisque civis Colensis cum Martha Wybyszłowna pro hereditate.** Coram nobis bannito iudicio assidentibus Bartholomeo Bylinsky vicecapitano Colensi, Nicolao Okrutny viceadvocato scabinisque supranominatis. Veniens ad nostrum ius bannitum personaliter laboriosus Jacobus Myslywecz de Syrakow pariter cum Felice Yanusz cive Colensi fassi sunt simulque recognoverunt vendidisse domum olim providi Stanislai Mazurek, que pars [-hereditatis-] super eundem Jacobum Myslywecz pariterque cum honorabili domino Jacobo sacerdote de Pyanthek cecidit propinquitatis sanguinetatisque, quod dominus Jacobus sacerdos de Pyathek eundem Felicem Yanusz fecit tutorem eius partis, que venerit super eundem dominum Jacobum, fassi sunt simulque recognoverunt, non compulsi neque coacti, freti vendiderunt pariterque resignaverunt domum prefate Marte Wybyszłowna pro quinque mrc. monete communis ac numeri Polonialis in terra currentis, in quamlibet mrc. computando 48 gr. Quequidem domus iacet una ex parte penes Jacobum Rosga, altera autem ex parte penes Kantowa, tam longe, tam late et prout ex antiquo est elimitata. Quiquidem predicti omnes facultatem concesserunt eidem Marthe tenendi, vendendi, habendi, alienandi, donandi et ad suos beneplacitos convertendi, prout sibi melius videbitur. Et fassi sunt eandem Martham ab omni impedimento, si quod venerit super eandem prefatam suis propriis impensis defendere. Actum ut supra anno 1541. Et eandem pecuniam totalem solvit.

[s. 425]

811. *Sprawa Jakuba Myśliwca i obywatela kolskiego Feliksa z Martą Wybyszłówną o dziedzictwo. Wobec nas, zasiadających w sądzie gajonym

podstarościego kolskiego Bartłomieja Bieleńskiego, podwójciego Mikołaja Okrutnego oraz wyżej wymienionych ławników, stawił się osobiście praco-wity Jakub Myśliwiec z Sierakowa razem z Feliksem Januszem, obywatelem kolskim. Razem oświadczyli oraz zeznali, że sprzedali dom zmarłego roz-tropnego Stanisława Mazurka, która to część przypadła na Jakuba Myśliwca razem z czcigodnym panem Jakubem, kapłanem z Piątku, z racji bliższości pokrewieństwa, jako że pan Jakub, kapłan z Piątku owego Feliksa Janusza uczynił opiekunem swojej części, która przypadła na owego pana Jakuba. Zatem oświadczyli i razem zeznali, nie przymuszeni ani nie zniewoleni, że sprzedali oraz powzdali dom rzeczonej Marty Wybszlówny za 5 grzywien monety powszechnej i liczby polskiej obiegowej w kraju, licząc 48 groszy na każdą grzywnę. Dom leży z jednej strony obok Jakuba Róźgi, a z drugiej obok Kantowej, tak wzdłuż jak i wszerz, i zgodnie z tym, jak pierwotnie został wy-tyczony. Powzdający przekazali Marcie możliwość dzierżenia, sprzedawania, posiadania, alienowania, przekazywania oraz przekształcania na preferowa-ne cele zgodnie z tym jak uzna za właściwsze i oświadczyli, że będą swoimi własnymi środkami bronić jej od wszelkich pretensji, gdyby jakieś spotkały ją w sprawie tego domu. Działo się jak wyżej w roku 1541. I tę kwotę w pełni zapłaciła.

812. Resignacio domus per Stanislaum Posznansky Marthe Powrosz-nyczce. Coram nobis bannito iudicio assidentibus generoso Bartholomeo Byelynsky vicecapitano Colensi, viceadvocato Nicolao Okrutny scabinisque suprascriptis veniens ad nostrum ius bannitum famatus Stanislaus Posznansky [-fassus est et recognovit-], sanus mente et corpore, non compulsus neque coac-tus, fassus est et recognovit se vendidisse domum eidem [...] pro duabus mrc. iacentem una ex parte penes [...] deserta, videlicet *roph*, altera ex parte area etiam de[sertam], || tam longe tam late, prout isdem Posnansky tenuit et prout ex antiquo est elimitata et eandem domum resignat et resignavit eidem Marte Powroszniczka et isdem Stanislaus Posnansky concessit ei omnem facultatem tenendi, habendi, possidendi et ad suos propinquos ac legitimos amicos et con-sanguineos convertere, prout sibi melius videbitur. Super quod iuris memoriale posuit anno ut supra 1541 et totalem solutionem persolvit.

[s. 426]

812. *Powzdanie domu Marcie Powroźniczce przez Stanisława Poznań-skiego. Wobec nas, zasiadających w sądzie gajonym, podstarościego kol-skiego Bartłomieja Bieleńskiego, podwójciego Mikołaja Okrutnego i wyżej wymienionych ławników przybył sławetny Stanisław Poznański, zdrowy na umyśle i ciele, nie przymuszony ani nie zniewolony, który oświadczył i ze-znał, że sprzedał i powzdał dom [...] znajdujący się z jednej strony obok

[...] opuszczonej, czyli „rophu”, a z drugiej strony przy pustej parceli, tak wzdłuż i wszerz, zgodnie z tym jak dzierżył sam Poznański i zgodnie z tym jak został pierwotnie wytyczony, Marcie Powroźniczce za 2 grzywny. Tenże Stanisław Poznański przekazał jej wszelkie prawo do dzierżenia, posiadania i przekształcania dla swoich bliskich i prawowitych przyjaciół oraz krewnych, zgodnie z tym, jak uzna za właściwsze. W tej sprawie uiścił pamiętne i zapłacił pełną kwotę w roku 1541.

813. Resignacio domus per Martham Powrosnyczka Dorothee Barthkowy de Colo. Coram nobis vicecapitano Bartholomeo Colensi, Nicolao Okrutny viceadvocato scabinisque suprasignatis bannito iudicio assidentibus. Veniens ad nostrum ius bannitum personaliterque cuius famata Martha Powrosnyczka, sana mente et corpore, non compulsa neque coacta, neque aliquo devio errore seducta utensque matura deliberacione fassa est et recognovit se vendidisse domum eidem Dortohee Barthkowy pro duabus mrc. monete communis in terra currentis, in quamlibet mrc. quadraginta octo gr. computando, iacentem una ex parte penes aream desertam, videlicet *roph*, altera autem ex parte etiam secus aream desertam et ita latum et longum, prout ex antiquo est elimitata. Quamquidem domum eadem [-Stanislaus-] Marta resignat et resignavit hunc predictae Dorothee tenendi, habendi, possidendi, alienandi et ad suos beneplacitos convertendi, prout sibi melius videbitur. Et si quod impedimentum habuerit prefata Dorothea suis propriis expensis debet eam tueri predicta Martha Powrosnyczka. Super quod iuris memoriale posuit. Actum ut supra anno 1541. Et eandem pecuniam totalem solvit hic predictae Marthe Powrosnyczka.

813. *Powzdanie domu przez Martę Powroźniczkę Dorocie Bartkowej z Koła. Wobec nas, podstarościęgo kolskiego Bartłomieja, podwójciego Mikołaja Okrutnego i wyżej wymienionych ławników zasiadających w sądzie gajonym przybyła na sąd gajony osobiście sławetna Marta Powroźniczka. Zdrowa na umyśle i ciele nie przymuszona ani nie zniewolona, ani nie zwiedziona żadnym innym podstępem oraz po dogłębnym rozważeniu oświadczyła i zeznała, że sprzedała dom Dorocie Bartkowej za 2 grzywny monety powszechnej obiegowej w kraju, licząc na każdą grzywnę 48 groszy, położony z jednej strony obok pustej parceli, czyli „rophu”, zaś z drugiej strony niedaleko [innej] pustej parceli, tak wszerz i wzdłuż, zgodnie z tym, jak pierwotnie została wytyczona. Ten dom Marta powzdaje i powzdaje owej Dorocie do dzierżenia, posiadania, alienowania oraz przekształcania na preferowany użytek, zgodnie z tym, jak uzna za właściwsze. A gdyby wspomnianą Dorotę spotkały jakieś niewygody, Marta Powroźniczka ma ją bronić na swój własny

koszt. W tej sprawie uiściła pamiętne. Działo się jak wyżej w roku 1541. W całości zapłaciła tę kwotę wspomnianej Marcie Powroźniczce.

[s. 427]

814. Causa Mazurek mortui et satisfactio. Ego Martinus vitricus de Thur recognosco in conspectu providi Nicolai Okrutny advocati protunc existentis cum scabinorum protunc existentium, quia satisfactum est in unacum fratre meo domino Jacobo de Pyatek gracialista de pecuniis olim providi Stanislai dicti Masurek civis Colensis mortui. Que pecunia cesserat vel successorio modo. || Cuius pecunie relute post mortem dicti Mazurek sunt summa quatuor mrc. Predictus vero dominus Martinus tenetur defendere predictos datores |-pecunie-| et servatores pecunie suis propriis impensis, si quis illis intemptaverat tam vel quid rem. Eiusmodi quictionem [s] fecit Jacobus Myslywyech de Bogusławycze, cuiusmodi est domini Martini vicarii de Thur, qui recognovit sic recepisce de pecuniis predicti Mazurek modo successorio mediam alteram mrc. cum duobus gr.

814. *Sprawa zmarłego Mazurka i zadośćuczynienie. *Ja, Marcin witryk z Turku, zeznaję w obecności obecnie urzędującego wójta Mikołaja Okrutnego wraz z urzędującymi ławnikami, że uczyniono zadość razem z moim bratem panem Jakubem z Piątku, gracialistą, w sprawie pieniędzy zmarłego obywatela kolskiego Stanisława zwanego Mazurek, których zrzekł się. Po śmierci Mazurka jest to kwota 4 grzywien. Wspomniany zaś pan Marcin ma bronić swoimi własnymi środkami, gdyby ktoś usiłował występować z roszczeniami. Tego rodzaju kwitacji dokonał Jakub Myśliwiec z Bogusławic, który zeznał, że w ten sposób otrzymał z pieniędzy owego Mazurka na zasadzie dziedziczenia ½ grzywny z 2 groszy.*

Anno Domini 1541 magnum iudicium et bannitum celebratum est feria sexta post festum sancti Marci [29 IV 1541] in presencia nobilis domini Bartholomei Bylinsky vicecapitanei Colensis necnon famatorum et providorum Nicolao Okrutny advocati, Blasi Wathly, Andrea Czech, Jacobo Locyszwyath, Michaelo Magnykanth, Jacobo Szosznowsky, Saroma Luca, Johanne Wyelgussek dominorum scabinorum.

***Roku Pańskiego 1541 w piątek po święcie św. Marka odbył się sąd wielki gajony wobec podstarościę kolskiego Bartłomieja Bieleńskiego oraz wójta Mikołaja Okrutnego, ławników Błażeja Wątlego, Andrzeja Czecha, Jakuba Łączyświata, Michała Nagnikanta, Jakuba Sosnowskiego, Łukasza Szaromy, Jana Wielguska.**

815. Causa nobilis Felicis Kwylinsky cum provide Hanno Apothekarz. Coram nobis Nicolao Okrutny advocato Colensis atque scabinis supranominatis constitutus personaliter nobilis Felix Kwylinsky fassus est et

recognovit, non compulsus neque coactus, sanus mente et corpore et habens maturam salubremque deliberationem, quia vendidit domum suam propriam provido Hanno civi Colensi pro undecim mrc. monete et numeri protunc in Regno Polonie currentis, qu[...]. quadraginta et octo gr. in quamlibet mrc. computando. || Qui predictus Hannus eidem iam memorato Kwylynsky posuit totalem solucionem ad rathas determinatas, que domus iacet inter providos Martinum Krupa et Jacobum Buyala partibus ex utrisque eandemque domum idem Kwylynsky predicto Hanno resignavit cum omni iure, tam longe lateque, prout solus tenuit et ut dicta domus ab antiquo est elimitata, nullam propinquitatem pro seipso vel pro suis successoribus aut propinquis et consanguineis relinquendo et abrenunciavit sibi predictus Kwylynsky ad eadem domo usque in perpetuum comittitque eandem tenendam, possidendam et in usus, quos predictus noverit esse meliores, convertendam. Quidemque dictum Qwylynsky eliberare tenebitur ab omni impedimento iuris cuiuscumque |in quaque| impensis et mortificat omnes alias inscripciones, si que fuerit super dicta hereditate vigore inscripcionis presentis. Quam pecuniam prefatus Hannus posuit sub vadio tante summe, quanta emit dictam domum. Acta sunt ut supra.

[s. 428]

815. *Sprawa szlachetnego Feliksa Kwilińskiego z roztroprnym Janem Aptekarzem. Wobec nas, wójta kolskiego Mikołaja Okrutnego oraz wyżej wymienionych ławników stawił się osobiście szlachetny Feliks Kwiliński. Nie przymuszony ani nie zniewolony, zdrowy na umyśle i ciele i po dokonaniu dojrzałego i roztroprnego przemyślenia, oświadczył i zeznał, że sprzedał swój własny dom roztroprnemu obywatelowi kolskiemu Janowi za 11 grzywien monety i liczby wówczas w Królestwie Polski obiegowej, [...] licząc 48 groszy na każdą grzywnę. Rzeczonny Jan zapłacił wspomnianemu Kwilińskiemu pełną kwotę w wyznaczonych ratach. Dom ów znajduje się między roztroprnymi Marcinem Krupą i Jakubem Bujalą. Ten właśnie dom Kwiliński powzdał rzeczonemu Janowi z pełnym prawem, tak wzdłuż i wszerz, jak sam dzierżył i zgodnie z tym, jak rzeczonny dom pierwotnie został wytyczony, nie pozostawiając żadnej bliższości dla siebie ani dla swych spadkobierców lub bliskich czy krewnych i odżegnał się od tego domu, wiecześnie przekazując go do dzierżenia, posiadania i przekształcania w celach, jakie nabywca uzna za właściwsze. Kwiliński ma go również uwolnić od wszelkich pretensji ze strony każdego sądu własnymi środkami i umarza wszelkie inne zapisy, jeśli takowe istniały, względem wzmiankowanego dziedzictwa treścią obecnego zapisu. Niniejszą kwotę rzeczonny Jan uiścił pod karą takiej sumy, za jaką kupił ów dom. Działo się jak wyżej.

816. Causa Fracek Mathie et Thome filiorum olim providi Alberti Babenek civis Colensis. Coram nobis Bartholomeo Bylunsky vicecapitano Colensi et advocato Nicolao Okrutny et scabinis supranotatis protunc existentibus personaliter constituti Mathias unacum Thoma fratre suo germano, filii olim providi Alberti Babenek, mente et corpore sani, non compulsus nec coactus, sed spontanea voluntate recognoverunt, quod Franciscus cognomine Fracek civis Colensis satis illis fecit et persolvit de bonis paternis et maternis, quare predictum Fracek fecerunt liberum et omnes eius successores ac quietum relinquerunt in perpetuum, nil sibi nec suis successoribus relinquendo sub vadio eiusdem summe. Ideo predictus Fracek iure solidavit comprobando testimonio iudiciali memoriamque ponendo. Qui predictus Fracek dedit summam pecunie tres mrc., quas predicti pueri supra nominati acceperunt, ut actu levaverunt.

816. *Sprawa Macieja Franczka i Tomasza, synów zmarłego roztropnego Wojciecha Bębenka, obywatela kolskiego. Wobec nas, podstarościego kolskiego Bartłomieja Bieleńskiego i wójta Mikołaja Okrutnego oraz wyżej wymienionych ówczesnych ławników, osobiście stawili się Maciej razem z Tomaszem, swoim rodzonym bratem, będący synami zmarłego roztropnego Wojciecha Bębenka. Zdrowi na umyśle i ciele, nie przymuszeni ani nie zniewoleni, ale z własnej woli zeznali, że obywatel kolski Franciszek zwany Franczkiem, zadośćuczynił im i zapłacił z dóbr po ojcu i matce, toteż uwalniając rzeczzonego Franczka i wszystkich jego spadkobierców oraz zostawiając w pokoju wieczyście, niczego dla siebie ani dla swoich spadkobierców nie pozostawiając pod karą tej kwoty. Następnie ów Franczek prawnie potwierdził za aprobatą sądu i uiszczając pamiętne. Rzeczony Franczek dał kwotę 3 grzywien, które rzeczeni młodzieńcy on niego otrzymali.

[s. 429]

|| **Secunda iuris feria sexta proxima post Stanislai [13 V 1541] celebrata est in presencia capitanei, advocati et scabinorum supranominatorum.**

***Drugi sąd odbył się w piątek po [św.] Stanisławie w obecności starosty, wójta oraz wyżej wymienionych ławników.**

817. Causa Krzesynsky et Plebani. Coram nobis Bartholomeo Bylunsky vicecapitano Colensi et Nicolao Okrutny advocato et [-ad-] scabinis protunc existentibus, mente et corpore sanus, non compulsus nec coactus, sed spontanea voluntate se recognovit vendidisse ac iuridice resignasse medium mansum cum domo, pratis, ortis ad eundem medium mansum pertinentibus in Blyсна Wyes iacentem agrum huius medii mansi predicti Krzesynsky, ita longe, late, prout ex antiquo ipsis et eius antecessores tenebant, laborioso Pauli Plebano de Nagorna Wyes et successoribus eius legitimis nec sibi

nec suis successoribus aliquam propinquitatem relinquendo pro tribus sxg. monete in terra currentis, quasquidem tres sxg. predictus Krzesynsky et actu levavit pro predicto medio manso et tenetur predictum Paulum Plebani tueri simplicibus propriis ad simplicem requisicionem et voluntatem eiusdem ab omnibus personis inferentibus sibi vel eius successoribus questionem, litem in iudicio vel extra iudicium occasione predicti medii mansi, quod predictus Paulus Plebani iure solidavit comprobando testimonio iudiciali memoriamque ponendo. Que prata eiusdem medii mansi sunt mundicata apud Capa et Kwylinsky in sex cum media mrc., ubi eundem Paulum Plebani fecerit liberum eadem prata sibi exemere.

817. *Sprawa Krześcińskiego i Plebana. *Wobec nas, podstarościego kolskiego Bartłomieja Bieleńskiego oraz wójta Mikołaja Okrutnego i ówczesnych ławników, stawił się zdrowy na umyśle i ciele, nie przymuszony ani nie zniewolony, lecz z własnej woli, by zeznać, że sprzedał i zgodnie z prawem powzdał pracowitemu Pawłowi Plebanowi ze wsi Nagórna i jego prawowitym spadkobiercom ½ łana z domem, łakami i ogrodami przylegającymi do tej połowy łana Krześcińskiego położonego we wsi Blizna, tak wzdłuż i wszerz, zgodnie z tym, jak pierwotnie dzierżyli on sam oraz jego przodkowie, nie pozostawiając dla siebie oraz swoich spadkobierców żadnej bliższości, za 3 kopy monety obiegowej w kraju. Te 3 kopy rzeczony Krześciński otrzymał za owe ½ łana i ma rzeczonego Pawła Plebana chronić własnymi środkami na jego prośbę i wolę od wszystkich osób roszcujących sobie albo pretensje w sądzie czy też poza sądem w sprawie tej ½ łana, co rzeczony Paweł uprawomocnił za aprobatą sądu uiszczając pamiętne. Łąki na tej połowie łana zostały oczyszczone przez Kępę i Kwilińskiego za 6,5 grzywny, kiedy będzie wolno Pawłowi Plebanowi te łąki sobie odkupić.*

818. Causa Bartholomei Kobylka et Krzanka. Coram nobis Bartholomeo vicecapitaneo Colensi, Nicolao Okrutny et |-advocatis-| <scabinis> protunc existentibus personaliter constitutus laboriosus Bartholomeus Kobylka de villa Dabna, non compulsus nec coactus, sed spontanea voluntate, quia post mortem olim Mathie Krzanka civis Colensis post concordiam factam et divisionem totalem factam omnium bonorum eiusdem predicti Mathie Grzanka inter Annam Krzaczyzna olim uxorem eius et Bartholomeum Kobylka filistrem eius item |-seu-| Dorotheam sororem consobrinam ex [...] predicti Bartholomei Kobylka. Quiquidem peditus || Bartholomeus Kobylka unacum sua sorore supranotata recognovit ac iuridice resignavit domum cum uniwersa suppellectili domestica eiusdem domus predictae Anne uxori olim providi Mathie Krzanka simul cum filia eius dicta Clara

[s. 430]

dumtaxat sibi relinquendo et reservando ortum, patenam sive sateginam, panem et debitorum septem cum media mrc. Quiquidem predictus Bartholomeus Kobylka simul cum sua predicta sorore abdicavit se ex hoc domo ac totaliter libere dimisit domum cum suppellectilli eiusdem nihil sibi nec sorori sue nec successoribus suis a modo relinquendo in perpetuum et in evum eidem predictae Anne et filie eius nominate Clara et predicta Dorothea soror ex fratre predicti Bartholomei Kobylka et filia olim Mathie Krzanka libere utetur predicto orto, sartagena i panwe et debitorum supranominatorum prout verus heres et predictus Bartholomeus tutor sue sororis et filie Mathie Grzanka pecuniam quam accepit ex debitis imponere ad cistulam advocacialem tenetur.

818. *Sprawa Bartłomieja Kobylki i Grzanki. *Wobec nas, Bartłomieja podstarościego kolskiego, Mikołaja Okrutnego oraz ławników wówczas urzędujących stawił się osobiście pracowity Bartłomiej Kobylka ze wsi Dębnej. Nie przymuszony ani nie zniewolony, ale z własnej woli, po śmierci obywatela kolskiego Macieja Grzanki, po zawarciu ugody i przeprowadzonym podziale wszystkich dóbr wspomnianego Macieja Grzanki między Anną Grzanczyną, jego zmarłą żoną, i Bartłomiejem Kobylką, jego siostrzeńcem, oraz Dorotą siostrą stryjeczną z [...] rzeczonoego Bartłomieja Kobylki. Ów Bartłomiej Kobylka razem ze swoją wyżej wspomnianą siostrą zeznał oraz prawnie powzdał dom z całością sprzętów domowych rzeczonoej Annie żone zmarłego Macieja Grzanki razem z jej córką zwaną Klarą, jednocześnie pozostawiając i zachowując ogród, talerz oraz 7,5 grzywny długu. Rzeczonny Bartłomiej Kobylka razem ze swoją wspomnianą siostrą odzegnał się od tego domu, a także całkowicie oraz zupełnie swobodnie oddał dom razem z jego sprzętami domowymi, niczego nie pozostawiając dla siebie ani dla swojej siostry czy swoich spadkobierców tej wspomnianej Annie i jego córce imieniem Klara. Rzeczona siostra Dorota z brata owego Bartłomieja Kobylki i córka zmarłego Macieja Grzanki swobodnie będzie korzystać z tego ogrodu, patelni, panwi i innych wyżej wspomnianych jako prawdziwa dziedziczka. Ponadto, rzeczony Bartłomiej, opiekun swojej siostry i córki Macieja Grzanki, pieniądze, otrzymane z długów ma złożyć do szkatuły wójtowskiej.*

819. Causa laboriosi Andree Chusta et Opalla. |=Coram nobis Bartholomeo Bylynsky vicecapitaneo Colensi, Nicolao Okrutny advocato et scabini-sque tunc existentibus personaliter constitutus fassus est et recognovit libere Mathias Opalla de rure Maiori Osseyk se vendidisse ac iuridice re[...].|=

819. *Sprawa pracowitego Andrzeja Chusty i Opały. |=*Wobec nas, podstarościego kolskiego Bartłomieja Bieleńskiego, wójta Mikołaja Okrutnego*

i zasiadających wówczas ławników Maciej Opala ze wsi Osiek Większy, stawiawszy się osobiście, oświadczył i swobodnie zeznał, że sprzedał i prawnie [...] = |.

820. Causa laboriosi Andree Chusta et Opalla. Coram nobis Bartholomeo Bylinsky vicecapitano Colensi, Nicolao Okrutny advocato et scabinis protunc existentibus personaliter constitutus laboriosus Andreas Chusta unicum uxore sua dicta Elizabeth de |-Gorne-| Blysne Colo recognovit et palam fassus est se vendidisse et iuridice resignasse medium mansum in predicta villa Blysne Colo, quod agrum iacet ex || acie penes agrum Maczudzyna et ex alia parte Kolodzyeyek pro sex cum media mrc. Quemquidem medium mansum vendidit cum omnibus gratis et usibus pertinentibus ad idem et arca laborioso Mathie Opalla de rure Maiori Ossyck. Quiquidem Andreas Chusta accepit totalem pecuniam et actu levavit et predictum Mathiam Opalla successorem fecit verum et legitimum huius agri et omnibus pertinentibus ad id agrum, cui Mathiee omnem facultatem concessit tenendum, habendum, possidendum illi et eius successoribus legitimis. Quodquidem predictus Mathias Opalla iure solidavit.

[s. 431]

820. *Sprawa pracowitego Andrzeja Chusty i Opaly. Wobec nas, podstarościego kolskiego Bartłomieja Bieleńskiego, wójta Mikołaja Okrutnego i urzędujących wówczas ławników osobiście stawiał się pracowity Andrzej Chusta razem ze swoją żoną imieniem Elżbieta z Bliznego Koła. Zeznał i jawnie oświadczył, że sprzedał i prawnie powzdał ½ łana w tej właśnie wsi Blizna za 6,5 grzywny. Pole to znajduje się na rogu obok pola Maczudziny oraz Kołodziejka. Te ½ łana sprzedał ze wszystkimi łakami pracowitemu Maciejowi Opale ze wsi Osiek Wielki. Andrzej Chusta otrzymał pełną zapłatę. Owego Macieja Opalę czyni zaś prawdziwym i prawowitym spadkobiercą tego pola a także wszystkich przyległości. Do tego udzielił owemu Maciejowi wszelkiego prawa do dzierżenia, posiadania, jemu oraz jego prawowitym spadkobiercom. To wszystko prawnie potwierdził rzeczony Maciej Opala.

Tercia iuris feria sexta post Ascensionem Domini [27 V 1541] celebrata est in presencia generosi domini Bartholomei Bylinsky burgrabii Colensis, advocati et scabinorum supranominatorum.

***Trzeci sąd odbył się w piątek po Wniebowstąpieniu Pańskim wobec urodzonego pana Bartłomieja Bieleńskiego, burgrabiego kolskiego, wójta oraz wyżej wymienionych ławników.**

821. Causa Maczypywo et Floriani. Coram nobis Bartholomeo Bylinsky burgrabio Colensi, Nicolao Okrutny advocato et scabinis protunc existentibus providi Florianus ex una parte ex altera vero Albertus Maczypywo ambo cives

Colenses personaliter constituti atque uterque recognoverunt et palam fassi sunt, quia concordia totaliter facta est et cum effectu deducta inter eos in eam quam intulerat Florianus Choyenka Alberto predicto Maczypywo od [s] debitum insimulatum viginti quinque mrc. post mortem olim matris predicti Floriani Choyenka vadiumque inter eos constitutum est summe 30 mrc., si qua pacem retro cessisset tenebitur pendere ac realiter solvere predictum vadium X lese parti, X domino, X iuri mrc. His testis quis in quocumque locorum vel quocumque tempore unus alterum lacesse verbis vel quocumque modo alio, quod predictus || Albertus Maczypywo mrc. roboravit et memoriale more iuridico posuit.

[s. 432]

821. *Sprawa Mącipiwa i Floriana. *Wobec nas, burgrabiego kolskiego Bartłomieja Bieleńskiego, wójta Mikołaja Okrutnego i urzędujących wówczas ławników stawili się osobiście dwaj mieszkańcy Koła, Florian oraz Wojciech Mącipiwo. Obaj zeznali i otwarcie oświadczyli, że ugoda między nimi została całkowicie zawarta i skutecznie przeprowadzona w tym, co ustalił Florian Choyenka owemu Wojciechowi Mącipiwo od długu 25 grzywien, o który został oskarżony po śmierci matki rzeczonoego Floriana Choyenki. Ustalili między sobą wadium w wysokości 30 grzywien. Gdyby któryś wycofał się z ustalonych warunków, ma skutecznie zapłacić określoną wyżej karę 10 grzywien stronie obrażonej, 10 panu, 10 grzywien sądowi. Mając powyższych świadków, gdyby gdziekolwiek lub kiedykolwiek jeden drugiego obraził słownie albo w jakikolwiek inny sposób. Rzeczony Wojciech Mącipiwo grzywnę uprawomocnił i uiścił pamiętne zgodnie ze zwyczajem.*

Quarta et ultima iuris feria sexta post Pentecosten [10 VI 1541] celebrata est in presencia generosi Bertholomei Bylinsky vicecapitanei Colensis, advocati et scabinorum supranotatorum.

**Czwarty i ostatni sąd odbył się w piątek po Zesłaniu Ducha Świętego wobec dostojnego Bartłomieja Bieleńskiego podstarościego kolskiego, wójta i wyżej wymienionych ławników.*

822. Causa Wyelgussek et |-Peryna-| <Tchors>. Coram nobis Bartholomeo Bylinsky vicecapitano Colensi, Nicolao Okrutny avvocato et scabinis protunc existentibus providus Martinus Tchorzs civis de Colo personaliter constitutus, non compulsus non coactus, sed spontanea mente et voluntate ex una parte, ex altera vero providus Johannes Wyelgussek sartor eciam civis Colensis eciam deliberata mente ambo recognoverunt et palam fassi sunt commutationem inter se facere domibus propriis. Quippe ipse Johannes Wyelgussek sartor accepit domum commutationem a predicto Martino Tchorzs interiacentem inter domum Nicolai serifabri et Zaworka cultrifabri, ita late,

longe, ut antiquitus tenebat. Vadium constitutum est inter eos more consueto, si quis illorum retrocessisset 30 mrc. cum predicto Johanni Wyelgussek licebit, uti predicta domo pro voluntate eius illi et successoribus legitimis illius, quod predictus Johannes Wyelgussek iure firmavit incrediensque testimonium memoriale posuit. Id Martinus Tehrosz resignavit coram bannito iudicio predicto Johanni Vyelgussek anni 1542 tertia iuris feria sexta proxima ante Penthecosten presentibus generoso domino Stanislao Vyelkanoczky burgrabio et Jacobo Szosnowski viceadvocato, Blasio Vuatli, Luca Szarota, Johanne Vyelgussek, Floriano Choyinka, Jacobo Loczyswyat, Jacobo Koczuh, Mathia Dąbrowa scabinis iuratis, qui Martinus Tors obligavit se in omnibus illum tueri ab omnibus amicis et propinquis et quibuscumque aliis intercedentibus sub eodem vadio supradicto.

822. *Sprawa Wielguska i Tchórza. *Wobec nas, podstarościego kolskiego Bartłomieja Bieleńskiego, wójta Mikołaja Okrutnego oraz ławników przy tym obecnych osobiście stawił się z jednej strony obywatel kolski Marcin Tchórz nie przymuszony, nie zniewolony, ale z własnej woli, z drugiej zaś krawiec Jan Wielgusek, również obywatel kolski, w pełnej dobrowolności. Obaj zeznali i otwarcie oświadczyli, że dokonali między sobą zamiany domów. Krawiec Jan Wielgusek otrzymał od Marcina Tchórza dom znajdujący się między domem ślusarza Mikołaja i nożownika Zaworki, tak wszerek i wzdłuż, jak od początku dzierżył. Wadium zostało ustalone pomiędzy nimi zgodnie ze zwyczajem, w wysokości 30 grzywien, gdyby któryś z nich wycofał się. Ów będzie mógł korzystać z owego domu zgodnie z wolą jego dla niego i jego spadkobierców prawowitych, co rzeczony Jan Wielgusek uprawomocnił i uiszczył pamiętne. Marcin Tchórz powzdał to wobec sądu gajonego rzeczonemu Janowi Wielguskowi na trzecim sądzie w piątek przed Pięćdziesiątnicą w 1542 roku w obecności burgrabiego Stanisława Wielkanockiego, podwójciego Jakuba Sosnowskiego i ławników przysięgłych: Błażeja Wątlego, Łukasza Szaromy, Jana Wielguska, Floriana Chojenki, Jakuba Łączyświata, Jakuba Koczucha, Macieja Dąbrowy. Ów Marcin Tchórz zobowiązał się we wszystkim bronić go przed wszystkimi przyjaciółmi, bliskimi i przed każdym innym domagającym się praw pod wyżej określonym wadium.*

|| **823. Causa Anne Brzeszyska et Odojowa.** Coram nobis Bartholomeo Bylinsky vicecapitano Colensi, Nicolao advocato Okrutny et scabinis protunc existentibus honesta Hedugis Odojowa civis Colensis personaliter constituta, non coacta nec compulsa, sed spontanea et libera voluntate recognovit se vendidisse domum propriam, ita late, longe, ut ipsa tenebat ex antiquo, erat interiacentem inter domum ex una parte Kobylczyna in posteriori parte, ex

[s. 433]

altera vero ex opposito parte Odojowa, pro sxg. sine quatuor gr. communis monete provide Anne Brzeszynska *kramarką* civi Colensi, quequidem Hedwigis Odojowa iam pro predicta domo protunc existente dumtaxat horea, que horea vendita est ex mandato domini capitanei protunc existentis viginti et sex gr. et adhuc tenetur dare reliquum pro quarto iure post festum Nativitatis Christi proximo currentis sub vadio eiusdem summe predicta Anna *kramarka* Brzeszynska et eidem predictae Anne *kramarka* licebit uti predicta horea sive domo pro arbitrio suo illi et successoribus legitimis quis et predicta Hedwigis tenebitur predictam Annam tueri ab omnibus inferentibus illi ius in hac circa quod predicta Anna iure roboravit et inevidens, quod predicta Anna testimonium memoriale iudicio posuit.

823. *Sprawa Anny Brzezińskiej i Odojowej. *Wobec nas, podstarościego kolskiego Bartłomieja Bieleńskiego, wójta Mikołaja Okrutnego i ławników wówczas zasiadających osobiście stawiała się uczciwa Jadwiga Odojowa, obywatelka kolska, nie zniewolona ani nie przymuszona, ale z własnej i swobodnej woli zeznała, że sprzedała własny dom tak wszerz i wzdłuż, jak sama pierwotnie dzierżyła, znajdujący się między domami Kobylczyny oraz Odojowej, kramarce Annie Brzezińskiej, obywatelce kolskiej, za 1 kopę bez 4 groszy powszechnej monety. A spichlerz został sprzedany z rozkazu ówczesnego pana starosty za 26 groszy i stąd ma dać pozostałą część na czwarty sąd po najbliższym święcie Narodzenia Chrystusa [monety] obiegowej pod karą o wysokości takiej samej kwoty, jaką uiściła rzeczona kramarka Anna Brzezińska. Annie będzie wolno używać rzeczzonego spichlerza oraz domu wedle uznania własnego i swoich spadkobierców. Owa Jadwiga będzie musiała chronić Annę od wszystkich roszczących sobie prawo do tego, co rzeczona Anna zgodnie z prawem potwierdziła i uiściła pamiętne jako świadectwo.*

824. Causa Alberti Curczyssek cum Paulo Curcz anno Domini 1541 feria sexta ante Ramispalmarum [8 IV 1541] coram nobis Bartholomeo Bylinsky burgrabio Colensi, Nicolao Okrutny advocato cetersique protunc existentibus scabinis providus Albertus Curczyssek civis Colensis personaliter constitutus, non coactus non compulsus, sed libera voluntate recognovit se vendidisse et resignasse domum propriam, ita late, longe, ut ipse tenuit et ex antiquo erat, interiacentem ex una parte Adamo Domek et ex altera Sapek pro viginti mrc. communis monete currentis in regno provido Paulo Curcz [...]. || Quiquidem Albertus Kurczyssek predictam summa totalem nempe 20 mrc. a Paulo accepit et actu levavit et predictus Albertus Curczyssch obligavit se predictum Paulum Curcz tueri ab omnibus inferentibus sibi ius et

impedimentum resignando domum eidem Paulo Curcz illumque illius domus possessorem et omnes eius legitimos successores faciendo, quod predictus Paulus Curcz iure roboravit menidentius, quod testimonium iudicio memoriale posuit.

824. *Sprawa Wojciecha Kurczyszka z Pawłem Kurczem. *W roku Pańskim 1541 w piątek przed niedzielą Palmową wobec nas, burgrabiego kolskiego Bartłomieja Bieleńskiego, wójta Mikołaja Okrutnego i innych wówczas obecnych ławników osobiście stawił się roztropny Wojciech Kurczyszek obywatel kolski. Nie zniewolony ani nie przymuszony, ale z wolnej woli zeznał, że sprzedał i powzdał własny dom tak wszecz i wzdłuż, jak sam dzierzył i pierwotnie istniał, znajdujący się między Adamem Domkiem z jednej strony oraz Szapką z drugiej za 20 grzywien powszechnej monety obiegowej w Królestwie roztropnemu Pawłowi Kurczowi [...]. Ów Wojciech Kurczyszek całą wymienioną sumę, to jest 20 grzywien, otrzymał od Pawła i zapisem otrzymał. Ponadto rzeczony Wojciech Kurczyszek zobowiązał się bronić Pawła Kurcza od wszystkich roszczących sobie prawo, a także powzdaje Pawłowi Kurczowi dom, ustanawiając go oraz wszystkich jego prawowitych spadkobierców właścicielem tego domu, co rzeczony Paweł Kurcz uprawomocnił i jako świadectwo uścił sądowi pamiętne.*

|| Anno Domini 1542 feria sexta infra octavas [recte: in octava] Epiphaniarum [13 I 1542] prima iuris banniti celebrata per nobilem dominum Stanislaum Vylkanoczki vicecapitaneum Colensem, necnon famatos [-Nicolaum-] Jacobum Sosznowski advocatum, Blasium Wąty, Szaroma Lucam, Johannem Vyelgussek, Florianum Choyenka, Jacobum Quasi, Jacobum Koczuch, Mathiam Dąbroua scabinos.

[s. 435]

**Roku Pańskiego 1542 w piątek w oktawie Objawienia Pańskiego odbył się pierwszy sąd gajony wobec podstarościego kolskiego Stanisława Wielkanockiego, a także wójta Jakuba Sosnowskiego i ławników: Błażeja Wątlego, Łukasza Szaromy, Jana Wielguska, Floriana Chojenki, Jakuba Kwasa, Jakuba Koczucha, Macieja Dąbrowy.*

Item secunda iuris feria sexta post festum Conversionis sancti Pauli [27 I 1542] celebrata est in presentia capitanei, advocati et scabinorum supradictorum.

**Następnie drugi sąd odbył się w piątek po święcie Nawrócenia św. Pawła wobec starosty, wójta i wyżej wymienionych ławników.*

Item feria sexta post festum sanctae Apoloniae [10 II 1542] tertia iuris est celebrata in praesentia burgrabii et Sosznowski advocati et scabinorum supradictorum.

****Dalej w piątek po święcie św. Apolonii odbył się trzeci sąd w obecności burgrabiego i wójta Sosnowskiego oraz wyżej wspomnianych ławników.***

[s. 436]

825. Resignatio domus Katherinae Kostelczyna domino Nicolao de Slupimensonario [s] Colensi unacum provido Jacobo Chudzyecz et Elizabeth coniuge sua, nepte domini Nicolai. Coram nostro bannito iudicio personaliter constituta honesta Katherina Kostelczyna, mente et corpore sana, non compulsa neque coacta neque aliquo sinistro errore seducta, sed pure et libere ex certa scientia et libera voluntate animoque deliberato et consilio salubri publice et veritate recognovit, quia domum propriam sitam inter domos providorum altera ex parte Szmyl, altera vero vidue Agnetis Kunthoua, ita longe et late, prout ab antiquo in suis terminis elimitata, cuius omnibus et singulis [...] || iuribus, spectantiis, pertinentiis, adiacentiis, signanter tamen cum porta versus aquam tendente, ex parte domus Agnetis Kathonoua, prout continetur in resignatione priori, executorum Heduigis Sovyna vendidit, tradidit et iure resignavit ad veram et perpetuam proprietatem et hereditatem predicti Jacobi etc. nihil pro se et suis propinquis relinquens. Pro qua domo accepit totalem solutionem et recognovit se accepisse et realiter levasse undecem mrc. monete Polonicalis et numeri, numerando singulas mrc. 48 gr., concedendo eidem domino irrevocabiler possessionem habendi, tenendi, vendendi, commutandi et in usus beneplacitos convertendi et in omnibus tueri in iudicio et extra iudicium, in quam rem memoriale dedit.

825. **Powzdanie domu Katarzyny Kostelczyny mansjonarzowi kolskiemu Mikołajowi ze Słupi razem z roztroprnym Jakubem Chudźcem i jego żoną Elżbietą, siostrzenicą pana Mikołaja. Wobec naszego sądu gajonego osobiście stawiała się uczciwa Katarzyna Kostelczyna zdrowa na umyśle i ciele, nie przymuszona ani zniewolona i nie zwiedziona żadnym złośliwym błędem, ale dobrowolnie i po dokonaniu rozeznania publicznie zeznała, że powzdawa własny dom znajdujący się między domami Trzmiela i Agnieszki Kantowej, tak wzdłuż i wszerz, zgodnie z tym, jak pierwotnie był w swoich granicach wytyczony, którego wszystkimi i pojedynczymi [...] przynależnych, przylegających, wraz z bramą prowadzącą w stronę rzeki. Z części domu Agnieszki Kantowej, zgodnie z tym, co zawarte jest we wcześniejszym powzdaniu wykonawców Jadwigi Sowiny, sprzedawa, przekazała i prawnie powzdawa na prawdziwą i wieczystą własność i dziedzictwo rzeczonoego Jakuba itd., niczego nie pozostawiając dla siebie ani swoich bliskich. Za ten dom otrzymał pełną zapłatę i zeznał, że dostał i skutecznie otrzymał 11 grzywien monety polskiej i liczby, licząc po 48 groszy na każdą grzywnę, udzielając temu panu prawa posiadania,*

dzierżenia, sprzedawania, zamienienia i przekształcania na preferowane cele i praw bronić będzie w sądzie i poza sądem. W tej sprawie uiściła pamiętne.

Acta sunt hec anno Domini millesimo quingentesimo quadragésimo secundo die vero feria sexta ipso die Scolastice virginis [10 II 1542] coram bannito iudicio nobilis domini Stanislai Vyelkonoczski bugrabii castri Colensis necnon providorum Jacobi Sosnowski viceadvocati et scabinorum septem iuratorum Blasio Wąthly, Luca Szarota, Johanne Vyelgussek, Floriano Choyenka, Jacobo Loczyszwiyath, Jacobo Kocznych et Mathia Dambroua et Nicolaus de Slupy mansionarius Colensis manu propria subscripsit.

**Działo się to roku Pańskiego 1542 w piątek w dzień św. Scholastyki wobec sądu gajonego, bugrabiego zamku kolskiego Stanisława Wielkonockiego, podwójciego Jakuba Sosnowskiego i siedmiu przysięgłych ławników Błażeja Wątlego, Łukasza Szaromy, Jana Wielguska, Floriana Chojenki, Jakuba Łęczyświata, Jakuba Koczucha i Macieja Dąbrowy. Mikołaj ze Szłupi, mansjonarz kolski, własnoręcznie podpisał.*

826. Introductio resignationis orti per Dorotheam molendinatricem fraternitati mercatorum coram bannito iudicio ut supra. Eam vide in alia parte eiusdem sorti.

826. *Wprowadzenie powzdania ogrodu przez młynarkę Dorotę bractwu kupieckiemu wobec sądu gajonego, jak wyżej. Zobacz ją w innej części.

|| **827. Anno Domini MDXXXIX die Veneris penultima mensis Maii** [30 V 1539]. Constituta personaliter honesta Dorothea relicta providi olim Mathie molendinatoris de molendino Pyaseczny de Colo, non coacta, sed sponte, libere ad acta presentia confessa est ac in veritate recognovit, se vendidisse ac resignasse et iam in effectu vendidit et resignavit ortum suum proprium penes ortum providi Pauli Dibykoth de Blyszna Vyesz versus villam Ossysek eundo iacentem, ita late, longe ac circumferentialiter prout sola tenuit, possedit pro decem mrc. pecuniarum numeri et monete Poloncialium fraternitati mercatorum in prefata Colo iamque ad summam predictarum 10 mrc. recognovit quinque mrc. in propso et memorata pecunia se recepisce per manus providi Stanislai Janaczky magistri organorum et procuratorio predictae fraternitatis mercatorum de Colo, de quibus quidem quinque mrc., sic per eam receptis, totam fraternitatem mercatorum quitat actum pro presente. Residuas vero quinque mrc. pro eodem orto taliter vendito ipsa Dorothea eidem fraternitati mercatorum in Colo pure simpliciter donationis pura, valida et irrevocabile sine spe respectendi paupertatis occasione dat, donat perpetue et in evum pro remedio salutis suis. Et hic idem prefatus Stanislaus Zauaczky suo ac providorum Jacobi Sosznowski et Jacobi Scyszyh seniorum fraternitatis predictae

[s. 437]

mercatorum in Colo nominibus eandem Dorotheam iam senio confectam et valetudinaria promisit et presentibus obligatur sub censuris ecclesiasticis, si Deus Omnipotens promiserit super eam infirmitatem ex pecuniis fraternitatis predictae providere ac post mortem illius corpus illius tumulatus ceremoniis circa talia ferii consuetis ex exequiis funeralibus adhibitis presentibus ut in actis ex actis actorum consistorii Vniouiensis debet sigillo domini officialis extractis. Florianus consistorii notarius Vniouiensis gratum.

827. *W piątek w przedostatni dzień maja roku Pańskiego 1539 stawiała się osobiście uczciwa Dorota, wdowa po zmarłym roztroprnym młynarzu Macieju z młyna Piasecznego z Koła. Nie zniewolona, dobrowolnie oświadczyła oraz zgodnie z prawdą zeznała, że bractwu kupieckiemu w Kole sprzedała oraz powzdala i już skutecznie sprzedała i powzdala swój własny ogród znajdujący się obok ogrodu roztroprnego Pawła Dybikota ze wsi Blizna, jak się idzie do wsi Osiek, tak wszerz, wzdłuż i zgodnie z tym, jak sama dzierżyła i posiadała za 10 grzywien liczby i monety polskiej. Oświadczyła, że już do sumy owych 10 grzywien zeznała 5 grzywien i wspomniane pieniądze otrzymała przez ręce organisty Stanisława Janackiego w imieniu tego bractwa kupieckiego z Koła. Owych 5 grzywien niniejszym przez nią otrzymanych całe bractwo kupieckie kwituje niniejszym zapisem. Natomiast pozostałe 5 grzywien za nabyty ogród owa Dorota temu bractwu kupieckiemu w Kole przekazuje wieczyście i na zawsze na zbawienie swojej duszy. Rzeczonny Stanisław Zawadzki w imieniu swoim oraz roztroprnych Jakuba Sosnowskiego i Jakuba Szczysnysza, starszych bractwa kupieckiego w Kole, teje Dorocie już schorowanej obiecał i zobowiązał obecnych pod karami kościelnymi, że z powodu pieniędzy danych bractwu po jej śmierci ciało jej zostanie pochowane a żałobne msze pogrzebowe zostaną odprawione, jak zostało zapisane w aktach konsystorza uniejowskiego pod pieczęcią pana oficjała. Florian pisarz konsystorza uniejowskiego.

[s. 438]

|| Item feria sexta in wigilia sancti Matei apostoli quarta et ultima iuris est celebrata presentibus eodem domino burgrabio et advocato una ac scabinis supraprescriptis^a.

^a Elementy daty nie zgadzają się, św. Mateusza apostoła w 1542 r. wypadło bowiem w czwartek.

***Następnie w piątek w wigilię św. Mateusza apostoła odbył się czwarty i ostatni sąd w obecności burgrabiego i wójta razem z wyżej wypisanymi ławnikami.**

828. Causa Anne Rzeszotkoua de Blysznya Vyesz cum Michaele fratre suo germano de Byalkow anno 1542. Coram nostro bannito iudicio

burgrabio et advocato una ac scabinis predictis veniens personaliter laboriosus Michael de Byalkoua filius Rzeszotch Laurentii de Blyszna Vyesz fassus est et recognovit se vendidisse medium mansum agri Anne sorori sue pariter cum viro eiusdem Anne dicto Mathia Rzessotch pro tribus mrc. cum media, qui medius mansus iacet inter providorum |-videlicet-| agros, videlicet Valentini Pyerdala ex una parte et ex alia parte Franczek, quiquidem Michael coram nobis resignat eidem Anne sorori sue et resignavit omnimodamque facultatem concessit, prout solus habuit et tenuit cum omni iure et dominio, tam longe et late, prout est ex antiquo elimitata, nihil sibi suisque propinquis in eodem medio manso relinquendo. Qui supradictus Michael fassus est, quod tenuit summam predictam ad quod Anna predicta memoriale dedit presentibus supradictis advocato et scabinis. Anno et die prescriptis.

828. *Sprawa Anny Rzeszotkowej ze wsi Blizna ze swym rodzonym bratem Michałem z Białkowa w roku 1542. *Wobec naszego sądu gajonego, burgrabiego oraz wójta razem z wymienionymi wcześniej ławnikami przybył osobiście pracowity Michał z Białkowa, syn Wawrzyńca Rzeszota ze wsi Blizna. Oświadczył i zeznał, że sprzedał ½ łana pola Annie, swojej siostrze, oraz mężowi owej Anny zwanemu Maciej Rzeszot za 3,5 grzywny. Owe ½ łana znajduje się między polami roztropnych Walentego Pierdały z jednej strony a z drugiej strony Franczka. Michał w naszej obecności tejże Annie, swojej siostrze, powzdał i udzielił wszelkiej możliwości, zgodnie z tym jak sam posiadał oraz dzierżył z wszelkim prawem i władztwem, tak wzdłuż i szerz, zgodnie z tym, jak został pierwotnie wytyczony, niczego nie pozostawiając względem tego ½ łana dla siebie ani swoich bliskich. Ów wyżej wspomniany Michał oświadczył, że otrzymał ustaloną sumę. W tej sprawie rzeczona Anna uiściła pamiętne obecnym wyżej wymienionym wójtowi i ławnikom. W roku i dniu wspomnianych.*

|| Anno Domini 1542 feria sexta ipso die sancti Vitalis [28 IV 1542] prima iuris celebrata est existente generoso domino Stanislao Vyelkanoczki vicecapitano Colensi necnon famato domino advocato Sosnowski Jacobo necnon per septem |-advocatis-| scabinos iuratis Jacobo Vątli, Lucam Szaroma, Johannem Vyelgussek, Florianum Choyinka, Jacobum Quas, Jacobum Koczuch, Mathiam Dąbrowa legitimis bannitum et celebratum extitit, cuius acta sequuntur in hunc modum.

**Roku Pańskiego 1542, w piątek, w dzień św. Witalisa, odbył się pierwszy sąd gajony wobec urzędującego podstarościego kolskiego Stanisława Wielkockiego, wójta Jakuba Sosnowskiego oraz siedmiu ławników przysięgłych: Jakuba Wątlego, Łukasza Szaromy, Jana Wielguska, Floriana Chojenki,*

[s. 439]

Jakuba Kwasa, Jakuba Koczucha, [i] Macieja Dąbrowy, którego sprawy następują w ten sposób.

829. Causa providi Jacobi Kyessyrski cum Stanislao Sapala dicto et consorte eiusdem. Coram bannito iudicio nobis supra nominatis constituta personaliter Dorothea Sapalina fassa est et recognovit se recepisse et levasse summam octo mrc. pro parte domus a Jacobo Kyesyyski in eius rei testimonium et descriptionem promisit et eidem omnia resignavit, ita longe, late, ut ex antiquo fuit limitatum promittitque illi, uti in usum liberum vendendi, donandi et in alios liberos usus convertendi. Anno et die quibus supra idque cum consensu mariti eiusdem Dorothee Stanislao Sapala.

829. *Sprawa przezornego Jakuba Kiesierskiego ze Stanisławem zwanym Zapala i jego żoną. Wobec sądu gajonego [i] nas wyżej wymienionych stawiała się osobiście Dorota Zapalowa, która potwierdziła i zeznała, że przyjęła i odebrała sumę 8 grzywien od Jakuba Kiesierskiego za część domu i obiecała to dać zapisać w księdze sądowej. Przekazała mu całą [tę część], tak wzdłuż, jak wszerz i jak od dawnych czasów była wydzielona. Obiecała mu także wolność jej użytkowania, sprzedawania, darowania i obracania na dowolny użytek. W roku i w dniu jak wyżej. Za zgodą męża tejże Doroty Stanisława Zapala.

[s. 440]

|| **1542. Secunda iuris celebrata est 12 Maii [12 V 1542] presentibus generoso domino Stanislao Vyelkanoczki vicecapitaneo Colensi necnon Sosznowski advocato una ac scabinis iuratis, quibus supra, cuius causa et processus sequuntur.**

***1542. Drugi sąd odbył się 12 maja wobec szlachetnego pana Stanisława Wielkanockiego, podstarościego kolskiego, a także wójta Sosnowskiego wraz z ławnikami jak wyżej, którego sprawy następują.**

830. Causa Jacobi Potempa et Nicolai Malouani. Coram nostro bannito iudicio personaliter constitutus Nicolas Malouany unacum uxore sua, mente et corpore sanus, spontanea voluntate recognovit se vendidisse ad iuridicie resignasse [-d[...]-] domum propriam unacum orto et alias domus adiacentis, sitam inter domos sitam [s] altera ex parte Piskorek, altera Lysek, ita longe, ita late, prout ex antiquo erat limitata, emensurata sibi suisque successoribus legitimis pro mrc. quatuor communis monete in regno currentis. Pro qua domo predictus Jacobus totalem solutionem fecit, ad cuius evidens testimonium et robur et inscriptionem hanc illi promisit de forma iuris, similiter et memoriale dedit. Actum die et loco quibus supra.

830. *Sprawa Jakuba Potępy z Mikołajem Malowanym. Wobec naszego sądu gajonego stawiał się osobiście Mikołaj Malowany wraz ze swoją żoną, zdrowy na ciele i umyśle, i z własnej woli zeznał, że sprzedał i prawnie

przekazał własny dom wraz z ogrodem przylegającym do innych domów, znajdujący się między domami Piskorka a Liska, tak jak był od dawna wymierzony [Jakubowi Potępie] i jego prawowitym dziedzicom za 4 grzywny monety obiegowej w królestwie. Za dom ten wspomniany Jakub zapłacił całą sumę, a na jednoznaczny dowód i potwierdzenie obiecał [Mikołajowi] uczynienie niniejszego wpisu w formie sądowej i opłacił pamiętne. Działo się w dniu i miejscu jak wyżej.

831. Causa Pyotrkoua Anna cum [-D-] Georgio Vyelgussek. Coram nostro bannito iudicio personaliter constituta Anna Pyotrkoua, mente et corpore sana, bene deliberata confessa est se resignasse et dono dedisse domum cum omnibus adiacentiis et supellectili[s] eiusdem domus, ea causa eaque ratione, quod ille Georgius predictus unacum coniuge sua Katherina obligaverunt sese illi eam impensis propriis fovere et alere, quod si absit priori maritis eiusdem Katharine excessit, ipsa quoque Katherina eandem obligationem in se recepit ad mortem usque illius Annam predictam propriis impensis fovere et alere. Anna autem predicta ex predicta domo et alias supellectilibus et adiacentiis nihil sibi suisque amicis aut consanguineis quibusvis relinquendo, imo eos ab omnibus alienando excepta mansione libera, quam sibi ad extremum vite liberavit et ad hoc vitae pars consensit, similiter et braseatorium licet in alio sit ad hoc sibi constituit duos executores, Johannem Vyelgussek, Jacobum Loczyswyath, qui eam tutori et providere in his debebit, si que iniurie inferent[...] a predicto Georgio. Actum die et iudicio quo supra.

831. *Sprawa Anny Piotrkowej z Jerzym Wielguskim. Wobec naszego sądu gajonego stawiała się osobiście Anna Piotrkowa, zdrowa na ciele i umyśle, i po solidnym namyśle zeznała, że powzdawa i ofiarowała [Jerzemu] swój dom ze wszystkimi przyległościami i wyposażeniem. Postąpiła tak z tego względu, że ów Jerzy wraz z żoną swoją Katarzyną zobowiązali się, że będą na własny koszt ją utrzymywać i żywić. Jeśli, zaś, do czego oby nie doszło, mąż wspomnianej Katarzyny przed nią umrze, owa Katarzyna przejmie na siebie to zobowiązanie i do swojej śmierci będzie na własny koszt utrzymywać i żywić Annę. Wspomniana zaś Anna ze swojego domu, jego wyposażenia i przyległości nic nie zachowuje dla siebie, ani swoich przyjaciół i jakichkolwiek krewnych, a wszystkiego ich i siebie pozbawia, pozostawiając jedynie sobie prawo do swobodnego zamieszkania do końca życia oraz browar. Dla tej sprawy wyznaczyła sobie dwóch wykonawców, mianowicie Jana Wielguska i Jakuba Łączyświata, którzy będą się o nią troszczyć i zaopatrywać, jeśli zostanie pokrzywdzona przez wspomnianego Jerzego. Działo się w dniu i przed sądem jak wyżej.

832. Causa Stanislai Phiol et Sebastiani Jaschinski. Acta sunt hec presentibus supra descriptis vicecapitano et advocato et scabinis iuratis anno et tempore et loco etc. Acta sunt hec burgrabio et advocato, burgrabio Thoma Zagrobski, advocato Jacobo Zemla etc. feria sexta post Reminiscere [10 III 1542] veniens Andreas Jaschinski ad bannitum iudicium, non coactus, sed sua sponte recognovit coram nobis, quia vendidit Andree advocato de Kruszyna medium alterum mansum agri in villa Blyszna, iacentem penes Ostro[w]ski una ex parte, Kolodzyek altera, ita longe, late, prout solus tenuit, habuit et possedit, nihil sibi suisque propinquis relinquendo, 8 mrc. et fert., quinque mrc. et fert. dedit, iam tres mrc. ultima debet dare pro Carnisprivio futuro anni 1517 [s] sub amissione prefate hereditatis, si so[...] neglexerit. Dominus item Jaschinski solvit syep castro de choros 3 et unum tritci et ozymyna ex eodem medio altero manso usque ad Pentecosten venturum et resignavit sibi circa idem iudicium et [...]. Eam rem revocaverat Sebastianus filius Andree Jaschinski atque contend[...], quam contentionem in concordiam reduxerunt iam predicto Stanislao Phiol et [...]vit libere uti promisit, nil sibi et suis amicis et propinquis relinquendo, pro arbitrio libero promittendo, dans auctoritatem vendendi, donandi et [...]placitos usus convertendi. In cuius rei maius testimonium et inscriptionem iudicio [...] et idem Stanislaus Phiol memoriale dedit, tam inscriptio [...]. Anno 1513 supra tali signo.

832. *Sprawa Stanisława Fiola z Sebastianem Jasińskim. Działo się to w obecności wyżej wspomnianych podstarościego, wójta i ławników przysięgłych, w roku, czasie i miejscu itd. Sprawa miała miejsce w piątek po niedzieli Suchej w obecności burgrabiego i wójta, [a mianowicie] burgrabiego Tomasza Zagrobskiego i wójta Jakuba Żemły itd. Andrzej Jasiński przybył na nasz sąd gajony i nie przymuszony, lecz z własnej woli zeznał wobec nas, że sprzedał soltysowi Andrzejowi z Kruszyna 1,5 łana pola we wsi Blizna, znajdującego między [polami] Ostrowskiego z jednej strony i Kołodziejka z drugiej, tak wzdłuż, jak wszcz, jak sam dzierży, ma i posiada, nic dla siebie i swoich bliskich nie zachowując, za 8 grzywien i wiardunek. [Wójt Andrzej] zapłacił już 5 grzywien i wiardunek, a 3 grzywiny ostatecznie ma zapłacić do najbliższych ostatków 1517 roku [!] pod groźbą utraty wspomnianej posiadłości, jeśli zaniedba zapłacić. Zaś pan Jasiński zapłacił zamkowi 3 korce daniny [zwanej] „szyep” i 1 pszenicy i oziminę z tego innego łana aż do nadchodzącego święta Zesłania Ducha Świętego i przekazał mu je na niniejszym sądzie. Tę sprawę Sebastian, syn Andrzeja Jasińskiego i [...], który to spór zamienili w zgodę ze wspomnianym Stanisławem Fiolem i [...] swobodnie używać nic sobie i swoim przyjaciółom oraz bliskim nie zostawiając, oddając

do swobodnego rozporządzenia, dając władzę sprzedawania, darowania i zamieniania na słuszny pożytek. Dla pewniejszego świadectwa i zapisania tej sprawy Stanisław Fiol zapłacił pamiętne [...] 1513 roku ponad takim znakiem.

|| Anno 1542 feria sexta ante Penthecosten [26 V 1542] **tercia iuris** [s. 441] **est celebrata presentibus quibus supra domino Stanislao Vyelkanoczki burgrabio et Szosznowski advocato et septem scabinis iuratis quibus supra.**

**Roku 1542 w piątek przed [świętem] Zesłania Ducha Świętego odbył się trzeci sąd wobec pana Stanisława Wielkanockiego burgrabiego i wójta Sosnowskiego i siedmiu ławników przysięgłych, tych samych, co wyżej.*

833. Causa Simonis Vychna et uxoris sue cum prevignis suis Bartolomeo et Anna pro domo in platea altera ex parte Anna Cramarca, altera platea, in presentia eiusdem iudicii banniti venientes personaliter predicti previgni |-cum-| Bartholomeus cum Anna, non seducti neque aliquo sinistro iudicio decepti fassi sunt se vendidisse domum et hereditatem propriam pro summa totali 15 mrc., tam debitorum solucionem, quam elimitata et emensurata, provido Bartolomeo Vichna cum suis legitimis successoribus pro libito utendi, fruendi, vendendi, commutandi et in alios usus convertendi. In cuius rei maius robur coram eodem iudicio confessi sunt predicti previgni totalem solucionem accepisse scilicet et resignasse. In cuius |-regi-| rei testimonium et inscriptione illi permissit, quod predictus Simon solidavit.

833. *Sprawa Szymona Wichny i jego żony z jego pasierbami Bartłomiejem i Anną, w sprawie domu przy ulicy z drugiej strony Anny Kramarki. W obecności tego samego sądu gajonego stawili się osobiście wyżej wspomniani pasierbowie Bartłomiej i Anna, nie zwiedzeni ani jakkolwiek fałszywą radą oszukani, i zeznali, że sprzedali własny dom i dziedzictwo, odgraniczone i wytyczone, za kwotę całkowitą 15 grzywien jako spłatę długów, przezornemu Bartłomiejowi Wichnie i jego prawowitym dziedzicom do dowolnego używania, korzystania, sprzedawania, zamieniania i przeznaczania na inny pożytek. Dla większego potwierdzenia wobec niniejszego sądu wspomniani pasierbowie zeznali, że otrzymali całą zapłatę i powzdali, na świadectwo czego obiecali dokonać wpisu do księgi sądowej, co wspomniany Szymon zapłacił.

834. Causa Johannis pictoris cum Stanislao Nyedzyadek pro domo. Coram nostro bannito iudicio personaliter constitutus predictus Stanislaus Nyedzyadek, mente et corpore sanus, sponte recognovit, quia vendidit domum propriam in Circulo, sitam una ex parte Jarzebyona altera Kyesyrski, ita longe, late, prout ex antiquo fuit elimitata cum omnibus utensilibus, que

[s. 442]

in eadem domo erant, protunc provido Johanni pictori pro 20 et duabus mrc. cum media communis monete Polonialis, quam summam ad ratas solvere certam debebit. A quo tamen Johanne pictore predictus Stanislaus circa presens iudicium fassus est se accepisse realiterque et cum effectum levasse mrc. 10 pecuniarum. Prefatus vero emptor debe- || bit ad biennium singulis annis ad Penthecosten festum immediate se sequentibus solvere tenebitur ad tempus predictum sub pena eiusdem summe. Qui contractus emptionis et venditionis sententialiter est |-confectus-| confirmatus habere vim et robur firmitatis de forma iuris. Circa quod ius idem Stanislaus predictam domum Johanni pictori resignavit, quod idem Johannes sibi formavit memoriale.

834. *Sprawa malarza Jana ze Stanisławem Niedźwiadkiem o dom. *Wobec naszego sądu gajonego stawił się osobiście wspomniany Stanisław Niedźwiadek, zdrowy na ciele i umyśle, i dobrowolnie zeznał, że sprzedał własny dom położony przy Rynku między Jarzębem a Kiesierskim, tak wzdłuż i wszerz, jak od dawna wytyczone są jego granice, wraz z całym wyposażeniem jakie w domu znajduje się obecnie, malarzowi Janowi za 22,5 grzywny obiegowej monety polskiej, która to suma będzie zapłacona w ratach. Wspomniany Stanisław oświadczył na niniejszym sądzie, że od malarza Jana otrzymał naprawdę i w rzeczywistości kwotę 10 grzywien. Kupujący zaś jest zobowiązany, gdy miną dwa następujące po sobie lata liczone do święta Zesłania Ducha Świętego, zapłacić na wspomniane święto resztę pod karą tej sumy. Przez [niniejszy] wyrok potwierdza się sądownie, że ten kontrakt sprzedaży ma moc i ważność. Wspomniany Stanisław powzdał dom malarzowi Janowi przed sądem, co Jan dopilnował, by zapisać dla pamięci.*

835. |=Causa Johannis Ossussek cum Anna Guszgoua et filiis eius Laurentio et Stanislao pro domo. Coram nostro bannito iudicio constituta personaliter predicta Anna Guszgoua, mente et corpore sana, non compulsa neque coacta, nec aliquo errore seducta, sed ex bona deliberatione salubrique consilio usua confessa est se vendidisse domum propriam iuxta portam Kolensem Cracouiensem iuxta monachos pro media nona mrc. pecunie monete Polonialis communiter currentis recognovitque se vendidisse et resignasse domum propriam, ita longe, late, prout ex antiquo fuit et elimitata est provido Johanni Ossussek et suis legitimis successoribus. Circa quem contractum eadem Anna confessa est se accepisse et realiter levasse mrc. quinque sine fert., anno demum sequenti dedebit ponere 2 mrc. sine fert., tercio demum 2 mrc. exintergo. Ad idem tempus, quod si aliquam ratam solvere neglexerit, extunc debebit quadam |-[...]-| <summam lucris predictus Johannes Ossussek.> Ea tamen cautione interposita, quod predicta Anna Guszgoua

unacum filio suo Stanislao presens coram eodem iudicio obligavit se illum defendere ab filio suo Laurentio in omnibus in qua et fideiussores constituit Nicolaum fideiussorem serifabrum et Martinum Burza, qui se obligaverunt cum illa eum quietum reddere ita, ut ille posuit quiete tenere, possidere et in alios beneplacitos usus convertere. Hec causa videatur ex altera pro te.

835. *Sprawa o dom Jana Osuszka z Anną Guzkową i jej synami Wawrzyńcem i Stanisławem. Wobec naszego sądu gajonego stawiała się osobiście wspomniana Anna Guzkowa, zdrowa na ciele i umyśle, nie zmuszona, nie zniewolona i nie zwiedziona żadnym błędem, ale po dobrym namyśle i zasięgnięciu zbawiennych rad zeznała, że sprzedała własny dom położony przy Bramie Krakowskiej w Kole obok mnichów za 8,5 grzywien w gotówce w obiegowej monecie polskiej. Oświadczyła też, że sprzedała i powzdała ów własny dom w granicach tak wzdłuż, jak wszecz, jakie były od dawna, przezornemu Janowi Osuszkowi i jego prawowitym dziedzicom. W związku z tym kontraktem owa Anna zeznała też, że przyjęła i zaakceptowała zapłatę 5 grzywien bez wiardunku, a następnego roku [kupujący] ma zapłacić 2 grzywiny bez wiardunku i trzeciego 2 grzywiny w całości. W tym czasie, jeśli zaniedba zapłacić którąś z rat, wówczas Jan Osuszek będzie zobowiązany zapłacić odsetki. Z tym jednak zastrzeżeniem, że wspomniana Anna Guzkowa wraz ze swoim synem Stanisławem obecna przed niniejszym sądem zobowiązuje się bronić [kupującego] przed [ewentualnymi roszczeniami] swojego syna Wawrzyńca w każdym przypadku i ustanawia jako poręczycieli ślusarza Mikołaja i Marcina Burzę, którzy zobowiązali się razem z Anną, że zaspokoją jego [ewentualne roszczenia], aby [kupujący] mógł w spokoju [kupiony dom] dzierżyć, posiadać i na inne pożyteczne użytki obracać.

836. Causa Johannis Przygoda balneatoris protunc Colensis cum Jacobo Szosnowski protunc avvocato. Concordia facta est inter eos post mortem filie sue Anne, quod predictus Johannes balneator satisfacit ex omnibus predicto Jacobo Szosnowski unacum sua coniuge, de qua satisfactione eum quietat et liberum facit ex omnibus. In cuius rei testimonium firmitus et inscriptionem hanc illi promiss[...]. Acta anno et die et presentibus, quibus supra.

836. *Sprawa obecnego łaziebniaka kolskiego Jana Przygody z Jakubem Sosnowskim, urzędującym wójtem. Uczyniono zgodę między nimi po śmierci córki Anny, w taki sposób, że wspomniany Jan łaziebny zadośćuczynił za wszystko Jakubowi Sosnowskiemu i jego żonie, którzy to zadośćuczynienie mu pokwitowali i orzekli, że jest wolny od wszystkich zobowiązań. Aby zaś świadectwo tej sprawy było trwalsze, obiecali [Janowi] dokonanie tego wpi-su. Działo się w roku i dniu, i w obecności jak wyżej.

[s. 443]

|| **837. Causa Floriani Choinka cum Sophia Vuloczuchoua genero suo.** Concordia facta coram bannito nostro iudicio veniens personaliter predicta Zophia Vuloczuchoua recognovit libere et spontanee satisfactum esse ex omnibus a genero suo Floriano Choinka, quare circa presens iudicium illum quietat et liberum facit ab omnibus inscriptionumque hanc ille permisit, quod ille Florianus sibi solidavit memoriale. Actum anno et die quibus supra.

837. *Sprawa z Zofii Włóczychowej z jej zięciem Florianem Chojenką. Uczyniwszy ugodę stawiała się wobec naszego sądu gajonego osobiście wspomniana Zofia Włóczychowa i zeznała swobodnie i z własnej woli, że zostało jej uczynione całkowite zadośćuczynienie przez jej zięcia Floriana Chojenkę, oraz ogłosiła go przed niniejszym sądem wolnym od zobowiązań i uwolniła od wszystkiego, a także obiecała mu dokonanie niniejszego zapisu, co ów Florian potwierdził zapłaceniem pamiętnego. Działo się w roku i dniu jak wyżej.

838. Causa Johannis Ossussek cum Anna Guskoua et filiis suis Laurentio et Stanislao pro domo. Coram nostro bannito iudicio veniens personaliter provida Anna Guskoua, mente et corpore sana, non compulsa neque coacta, neque aliquo errore colusa, sed ex bona deliberacione et salubri consilio usa publice et in veritate recognovit, quia domum propriam vendidit pro summa pecunie novem mrc. sine media mrc., que domus est sita penes portam Cracouiensem, que vergit ad monachos, ita longe, late, prout ex antiquo in suis terminis erat elimitata et terminata cum omnibus et singulis ad eam pertinentiis commoditatibus ad eam pertinentibus vendidit, tradidit ac iuridice resignavit ad vestram et perpetuam proprietatem et hereditatem, nihil pro se et suis legitimis successoribus reservando et in hoc ille cautionem fecit unacum filio suo Stanislao, quod illum quoque tenebitur defendere a filio suo Laurentio, ut sit in omnibus quietus ad eius rei robur et maiorem fidem constituit duos fideiussores, Nicolaum serifabrum et Martinum Burza, qui in hoc fidem dederunt, ut Johannes Ossusek ab ea in omnibus debet esse et filio eius quietus. Quequidem Anna Goszkoua confessa est se accepisse a predicto Johanne Ossussek confessa est se accepisse circa idem iudicium et realiter levasse quinque mrc. sine fert. anno Domini proxime venturo debebit ponere duas mrc. sine fert., tercio iterum anno tempore eodem duas ex integro mrc. reponere se obligavit sub eadem summa amittenda. Quiquidem contractus em- || ptonis et vendicionis sentencialiter confirmatus habere vim et robur firmitatis de forma iuris, ad quod predictus Ossussek memoriale dedit.

[s. 444]

838. *Sprawa o dom Jana Osuszka z Anną Guzkową i jej synami, Wawrzyńcem i Stanisławem. Wobec naszego sądu gajonego stawiała się osobiście przezorna Anna Guzkowa, zdrowa na ciele i umyśle, nie zmuszona i nie

zniewolona, ani też nie zmylona jakimś błędem, ale po dobrym zastanowieniu i zasięgnięciu zbawiennej rady, publicznie i prawdziwie zeznała, że sprzedała własny dom za 8,5 grzywny. Dom ten znajduje się przy Bramie Krakowskiej, która wiedzie w stronę mnichów. Sprzedała go, tak wzdłuż, jak wszcz, jak od dawna był odgradzony i oddzielony swoimi granicami, wraz ze wszystkimi przynależnościami, powzdała i prawnie przekazała wieczyście i w dziedziczne posiadanie, nic dla siebie i swoich prawowitych dziedziców nie zostawiając. [Sprzedająca] uczyniła poręczenie wraz z synem swoim Stanisławem, że będzie [kupującego] bronić przed roszczeniami syna swojego Wawrzyńca, aby panował w tej sprawie spokój. Dla większej pewności i wiarygodności sprawy ustanowiła dwóch poręczycieli, ślusarza Mikołaja i Marcina Burzę, którzy zaprzysięgli, że Jan Osuszek będzie miał spokój od wszelkich roszczeń, także i jej syna. Anna Guzkowa zeznała także, że przyjęła od wspomnianego Jana Osuszka wobec sądu i rzeczywiście odebrała 5 grzywien bez wiardunku, a ten zobowiązał się, że w przyszłym roku Pańskim zapłaci 2 grzywny bez wiardunku, w trzecim zaś roku w tym samym czasie 2 całe grzywny pod rygorem utraty tej sumy. Ważność i niewzruszona moc tego kontraktu kupna i sprzedaży zostały potwierdzone wyrokiem sądowym, a wspomniany Osuszek zapłacił pamiętne.

Quarta et ultima iuris celebrata legitime exstitit per generosum dominum Stanislaum Wyełkanoczki vice|-advocatum-|<capitaneum> Colensem necnon advocatum Jacobum Sosnowski ac septem scabinos iuratos suprascriptos feria sexta post Corporis Christi in crastino anni 1542 [9 V 1542].

*Czwarty i ostatni sąd odbył się w piątek, nazajutrz po święcie Bożego Ciała 1542 roku, wobec podstarościego kolskiego Stanisława Wielkanockiego, wójta Jakuba Sosnowskiego oraz siedmiu ławników wyżej wymienionych.

839. Causa Johannis Baranowski cum Valentino Wyganowski. Coram nostro bannito iudicio veniens personaliter Johannes Baranowski respondens citacionibus, |-quibus-| quibus erat citatus per nobilem Viganowski ille vero ad primam citacionem et secundam et terciam et quartam respondebat ille vero nunquam iuri instigabant imo causas suas neglegebant. Nulli iuri parentes, <quod predictus Baranowsky solidavit>.

839. *Sprawa Jana Baranowskiego z Walentym Wyganowskim. Wobec naszego sądu gajonego stawił się osobiście Jan Baranowski odpowiadając na pozew, który wniósł przeciw niemu szlachetny Wyganowski. Stawił się on na pierwsze wezwanie i drugie, a także trzecie oraz czwarte. Natomiast [Wyganowski] nigdy nie stawił się przed sądem, a więc zaniedbał swoje sprawy. Nikt sądowi nie był posłuszny, co wspomniany Baranowski potwierdził.

Anno 1542 feria sexta 13 mensis Octobris [13 X 1542] celebrata est prima iuris per famatos viros principio per generosum dominum Stanislaum Vyelkanoczki burgrabium Colensem necnon Jacobum Szosnowski viceadvocatum necnon septem scabinos iuratos, videlicet Blasium Vątli, Jacobum Loczyswyath, Lucam Szaroma, Johannem Vyelgussek, Florianum Choinka, Jacobum Koczuch, Mathiam Dąbrowa extitit, cuius acta in hunc modum sequuntur.

**Roku 1542, w piątek, 13 października, odbył się pierwszy sąd wobec sławetnych mężów, przede wszystkim burgrabiego kolskiego Stanisława Wielkanockiego, a także podwójciego Jakuba Sosnowskiego oraz siedmiu ławników przysięgłych, mianowicie: Błażeja Wątłego, Jakuba Łączyświata, Łukasza Szaromy, Jana Wielguska, Floriana Chojenki, Jakuba Koczucha i Macieja Dąbrowy, którego sprawy następują w ten sposób.*

Secunda iuris celebrata extitit per predictos viros, videlicet generosum dominum Stanislaum Vyelkanoczki et Jacobum viceadvocatum Szosnowski necnon scabinos septem iuratos supranotatos in vigilia Simonis et Jude anni predicti [27 X 1542].

**Drugi sąd odbył się w wigilię [święta śś.] Szymona i Judy, roku wyżej wspomnianego, wobec wyżej wspomnianych mężów, mianowicie szlachetnego pana Stanisława Wielkanockiego oraz podwójciego Jakuba Sosnowskiego, a także siedmiu wyżej wymienionych ławników przysięgłych.*

Tertia iuris celebrata extitit per predictos viros, videlicet generosum dominum Stanislaum Vyelkanoczki burgrabium Colensem et Jacobum viceadvocatum necnon septem scabinos iuratos supranotatos in vigilia sancti Martini feria sexta anni suprascripti [10 XI 1542].

**Trzeci sąd odbył się w wigilię święta św. Marcina, w piątek, w roku wyżej wzmiankowanym, wobec wspomnianych mężów, to jest burgrabiego kolskiego Stanisława Wielkanockiego, podwójciego Jakuba, a także siedmiu ławników przysięgłych wyżej wymienionych.*

[s. 445]

|| **840. Causa Catherine Opyulczyna cum leviro suo Adamo de Vyskythno anno quo supra.** Coram nobis viceadvocato Jacobo Szosnowski, Luca Szaroma, Johanne Vyelgussek scabinis protunc existentibus factum in domo Katharine Opyulczyna comparentes personaliter Adam de Vyskythno cum Jacobo sororino suo de Vyskythno, volens habere partem propinquitatis fratris sui germani dicti Stanislai Opyolka de Colo, quam partem legavit in testamento fratri suo Adamo et quatuor sororibus per mediam mrc. Que predicta Catherine Opyulczyna hic suo leviro nomine Adamo realiter coram nobis exposuit, videlicet per mediam mrc. Adamo, Anne, Hedwigi, Dorothee et patruelle, quibus legabat per tunicam et his predicta Catherine coram nobis

istas tunicas benevole dedit et is Adam coram nobis obligat se istis dare et adimplere sororibus prout sanat testamentum. Quod predictus Adam fassus est, quia predicta Catherina satisfecit ex parte propinquitais fratris sui et levavit summam mediam terciam mrc. sua propria manu et abdicat se pariter cum suis sororibus perpetuo silentium predictus Adam in omnibus illic impedimentis tueri a sororibus defendere se obligat, quod Catherina predicta de iure solidavit. Eodem die coram nobis predictis Catherina Dortohee sue sororine Dortohee Wrzeczywzaloua dedit mrc., quam ei legavit suus alias Vy Opyolka, quam mrc. summam propriam legavit.

840. *Sprawa Katarzyny Opiólczynej z krewniakiem swoim Adamem z Wiskitna, roku jak wyżej. *Wobec nas, podwójciego Jakuba Sosnowskiego, Łukasza Szaromy, Jana Wielguska, ławników zebranych w domu Katarzyny Opiólczynej, stawił się osobiście Adam z Wiskitna wraz z Jakubem, siostrzeńcem swoim z Wiskitna, pragnący posiadać część dziedzictwa po bracie swoim rodzonym zwanym Stanisławem Opiolką z Koła, którą to część zapisał on w testamencie swojemu bratu Adamowi i czterem siostrą po 1/2 grzywny, co wspomniana Katarzyna Opiólczyńska tutaj swojemu krewniakowi Adamowi rzeczywiście wobec nas wyjaśniła. Mianowicie zapisał po 1/2 grzywny Adamowi, Annie, Jadwidze i Dorocie, a kuzynkom po szacie. Wspomniana Katarzyna dobrowolnie dała im owe tuniki wobec nas. Adam zaś zobowiązał się dać je i uzupełnić siostrą w związku z naprawą testamentu.*

841. Causa Johannis Długi et uxoris sue unacum sorore sua germana Sophia. Coram nostro bannito iudicio Stanislao Vylkanoczki, vyczeadvocato [s] Sosnowski personaliter constitutus Johannes Długi et Sophia soror germana recognoverunt, quod in omnibus illis satisfactum est, que predicta Anna Długa ab omnibus se abdicavit et illis omnia resignavit simulque inscriptionem promisit, quod de iure solidavit Johannes Długi.

841. *Sprawa Jana Długiego i jego żony z jego siostrą rodzoną Zofią. *Wobec naszego sądu gajonego, Stanisława Wielkanockiego i podwójciego Sosnowskiego stawił się osobiście Jan Długi oraz [jego] siostra rodzona Zofia, którzy zeznali, że zostało im zadośćuczynione we wszystkich i że wspomniana Anna Długa rezygnuje ze wszystkich roszczeń i im wszystko przekazuje. Obiecała także zapis sądowy, co Jan Długi prawnie potwierdził.*

|| 842. Causa Sophię Varcholoua uxore quondam Stanislai Varchal cum Sophia previgna sua. Coram nostro bannito iudicio personaliter constitute persone predictae recognoverunt sub utriquo satisfactio esse in omnibus bonis, tam mobilibus, quam immobilibus olim Stanislai Varchal, quod ipsa Zophia olim uxor Stanislai Varchal unacum filia sua Barbara sibi satisfactum esse est

[s. 446]

confessa a previgna sua Zophia et resignavit omnia, scilicet hanc inscriptionem promisit hanc rem. Zophia previgna cursu iuris solidavit.

842. *Sprawa Zofii Warchołowej, żony zmarłego Stanisława Warchoła, ze swoją pasierbicą. *Wobec naszego sądu gajonego osobiście stawili się i zeznały wspomniane osoby, że dokonano zadośćuczynienia na wszystkich dobrach tak ruchomych, jak nieruchomości zmarłego Stanisława Warchoła, co uczyniła Zofia niegdyś żona Stanisława Warchoła wraz ze swoją córką Barbarą i zeznała, że wszystko powzdała swojej pasierbicy Zofii, co też Zofia potwierdziła.*

843. Causa Agnetis Kąthoua cum honorabili domino Mathia Czyegnykrowka unacum matre et fratribus suis omnibus quatuor. Veniens personaliter ad iudicium nostrum bannitum predictus dominus Mathias recognovit, quod predicta Agnes pro emptā apud eum hereditate totalem et sufficientem summam se accepisse et levasse pro domo, que sita est inter domos una ex parte Jacobi Szyraczki, altera Antonii Czosnek, ita longe, late, quemadmodum ex antiquo erat limitata. In cuius rei testimonium predictus honorabilis dominus Mathias et inscriptionem promisit, quod de iure post Kąthoua solidavit de iure et circa idem iudicium resignavit dominus Mathias.

843. *Sprawa Agnieszki Kantowej z czcigodnym panem Maciejem Ciągniekrówką wraz z matką i czterema braćmi. *Przed naszym sądem stawił się osobiście wspomniany Maciej i zeznał, że wspomniana Agnieszka za kupione od niego dziedzictwo uiściła już pełną i wystarczającą sumę za dom, który znajduje się między domami Jakuba Sieradzkiego i Antoniego Czosnka, tak wzdłuż, jak wszerz i jak od dawna został wytyczony. Na pamiątkę tego wspomniany czcigodny Maciej obiecał [uczynić] wpis i wobec sądu powzdał.*

[s. 447]

|| **844. Michaeli 542 Konyn.** Coram nostro bannito iudicio veniens personaliter Michael civis Konynensis preiit a nobis similiter residentibus generoso Stanislao Vyelkanoczki burgrabio, Jacobo viceadvocato Szosznowski et septem scabinis iuratis civitatis Colo, quatenus illi intromissionem concederemus in domum Paiorowski a vero et proprio herede Stanislao Młaka cive Conynensi, quod nos suprascriptis perspicientis, quia rem iustam peciisset, nos recusare nolimus imo sponte ac libere ille concessimus. Cui intromissioni presentes aderant famatus Jacobus viceadvocatus unacum scabinis iuratis, videlicet Floriano Choinka, Jacobo Coczuch [-huic-]. In cuius rei firmitus robur Michael lanio suprascriptus iuris arram solvit.

844. *Michałowi 542 Konin [!]. *Wobec naszego sądu gajonego stawili się osobiście Michał, obywatel koniński, przychodząc przed naszych na sądzie zasiadających: burgrabiego Stanisława Wielkanockiego, podwójciego*

Jakuba Sosnowskiego i siedmiu ławników miasta Koła, ponieważ przyznaliśmy mu prawo do wprowadzenia do domu Pajorowskiego przez dziedzica Stanisława Młakę, obywatela konińskiego, przy czym obecni byli sławetny podwójci Jakub wraz z ławnikami, mianowicie Florianem Chojenką i Jakubem Koczuchem. Na utrwalenie rzeczy wyżej wspomniany Michał rzeźnik uiścił pamiętne.

845. Resignatio agri Apolonie Gosczyńska, quem vendidit Johanni Pyanka. Venientes personaliter ad nostrum bannitum iudicium Phus Martinus et Boguslaus, qui facti erant plenipotentes ad resignationem agri predicti per predictam Apoloniam, constituens illos veros resignatores et illis omnem potestatem concedens ac dans, quidquid ille fecerint omnia pro rato ac firmo tenere promitterunt. Illi itaque Martinus Phus et Boguslao venientes ad iudicium nostrum bannitum recognoverunt nomine dicte Apolonie, qui pro agro supranominato facta esset illi totalis solutio, nempe summe mrc. decem, qui ager situs inter agros altera ex parte || Szwyech, altera Lasari. Hunc ergo agrum predicti Martinus Phus et Boguslaus resignaverunt et inscriptionem in acta hec permiserunt, similiter iuris arram Johannes Pyanka dedit.

[s. 448]

845. *Powzdanie pola przez Apolonię Goszczyńską, które sprzedała Janowi Piance. *Na nasz sąd gajony przybyli osobiście Marcin Fus i Bogusław, którzy zostali uczynieni pełnomocnikami przez wspomnianą Apolonię w sprawie powzdania wyżej wspomnianego pola. [Apolonia] uczyniła ich prawdziwymi pełnomocnikami w sprawie powzdania, dając im i ofiarowując pełną władzę; wszystko co oni uczynią, obiecała mieć za potwierdzone i pewne. Tak więc owi Marcin Fus i Bogusław, przybywając na nasz sąd gajony, zeznali w imieniu wspomnianej Apolonii, że za wyżej wymienione pole otrzymała pełną zapłatę, mianowicie kwotę 10 grzywien. Pole znajduje się z jednej strony przy Święchu, z drugiej zaś przy Łazarzu. Owo więc pole wspomniani Marcin Fus i Bogusław powzdali i obiecali dokonać wpisu do akt, a Jan Pianka zapłacił sądowi pamiętne.*

846. Resignatio domus Margarete uxoris quondam Bartholomei gladiatoris | -cum- | Johanni Koszka. Coram nostro bannito iudicio personaliter constituta honesta Margaretha gladiatoris uxor prenominati unacum filio suo legitimo Martino, mente et corpore sana, neque compulsa neque elusa aliquo errore, sed pure et libere et spontanea voluntate animo bene deliberato amicorum salubri facta consilio, meliori suo bono consueto publice et in veritate recognovit, quia domum propriam sitam in platea Toruniensi inter domos partibus ab utrisque sitam, videlicet una Alberti Koualyk, altera vero Blaszkowa vidua, cum omnibus adiacenciis et eam pertinentiis vendidit, tradidit et

[s. 449]

resignavit iuridice ad veram et perpetuam proprietatem, nihil pro se ac suis successoribus relinquendo, provido Johanni Koszka mensarum fabricatori cum suis legitimis successoribus pro quatuordecem mrc. cum media monete communis Polonialis, singulas mrc. numerando per 48 gr. Quamquidem summam predicta Margareta unacum Martino filio suo coram nostro iudicio confessa est se accepisse et realiter levasse et numerasse totalem solucionem factam fatendo, convertendo predicto Johanni perpetuam et realem possessionem, dando illi plenum posse[...] utendi, fruendi, possidendi, habendi, tenendi, donandi et || in alios beneplacitos usus convertendi. Quod predictus emptor ex iuris sententia aprobat, solidavit. Filius predictae Margarethe circa hoc negotium exstitit annorum 12.

846. *Powzdanie domu przez Małgorzatę, żonę zmarłego Bartłomieja, miecznika Janowi Koszce. Wobec naszego sądu gajonego stawiała się osobiście Małgorzata, wdowa po wspomnianym mieczniku, wraz ze swoim synem prawowitym Marcinem, zdrowa na ciele i umyśle, nie zmuszona i nie zwiedziona żadnym błędem, lecz powodowana nieskażoną, swobodną i wolną decyzją, po dobrym zastanowieniu się w duchu i zasięgnięciu zbawiennej rady przyjaciół oraz z zachowaniem dobrego obyczaju publicznie i prawdziwie zeznała, że własny dom znajdujący się przy ulicy Toruńskiej, między domami Wojciecha Kowalika oraz Błażkowej z wszystkimi przynależnościami i przydatkami do niego przynależnymi sprzedała, oddała i powzdala prawnie na prawdziwą i wieczystą własność przezornemu Janowi Koszce, wytwórcy stołów i jego prawowitym dziedzicom, niczego sobie i swoim dziedzicom nie zostawiając, za 14,5 grzywny w monecie obiegowej polskiej, licząc na każdą grzywnę 48 groszy. Małgorzata wraz ze swoim synem Marcinem zeznała też przed naszym sądem, że tę wymienioną sumę otrzymała, rzeczywiście przyjęła i policzyła, uznając całkowitą płatność za dokonaną i przekazując wspomnianemu Janowi wieczystą i rzeczywistą własność, dając mu pełną władzę [...] używania, korzystania, posiadania, dzierżenia, darowania i obracania na wszelki inny słuszny użytek. Powyższe kupujący potwierdził i podtrzymał poprzez wyrok sądowy. Syn wspomnianej Małgorzaty podczas tej transakcji miał dwanaście lat.

Quarta et ultima iuris per generosum dominum Stanislaum Vyelkanoczki burgrabium et Jacobum viceadvocatum necnon septem scabinos iuratos celebrata legittime extitit feria sexta in [-vil-] wigilia dive Katharine anni 1542 [24 XI 1542].

***Czwarty i ostatni sąd odbył się w piątek, w wigilię święta św. Katarzyny, 1542 roku wobec burgrabiego Stanisława Wielkanockiego i podwójciego Jakuba, a także siedmiu ławników.**

Anno 1543. Feria sexta post Epiphaniarum [19 I 1543] iudicium magnum expositum celebratum per generosum dominum Stanislaum Wyelkanoczki burgrabium Kolensem, Jacobum Sosznowski viceadvocatum et septem scabinos iuratos, videlicet Adamum Nobzdydomek, Jacobum Quas, Albertum Szaropyh, Albertum Meczypyvo, Florianum Choinka, Sebastianum Jaschynski, Johannem Baranowski le- || gittime extitit bannitum et celebratum, cuius actiones sic processerunt.

[s. 450]

**Roku 1543, w piątek po święcie Objawienia Pańskiego, odbył się sąd wielki wobec burgrabiego kolskiego Stanisława Wielkanockiego, podwójciego Jakuba Sosnowskiego i siedmiu ławników przysięgłych, to jest Adama Nabzdzidomka, Jakuba Kwasa, Wojciecha Szaropycha, Wojciecha Mąci-piwo, Floriana Chojenki, Sebastiana Jasieńskiego, Jana Baranowskiego, którego sprawy są następujące.*

847. Causa Jacobi Szosnowski cum nobili Dorothea Janowska sive Kosczyelecza. Coram nostro bannito iudicio vicecapitaneo et advocato suprascripto ceterisque scabinis personaliter constitutus providus Jacobus Szosznowski unacum [-sorore-] sua atque liberis mente et corpore bene sanus et matura enim deliberatione prehabita recognovit se vendidisse ac iuridice resignasse domum suam propriam in platea Castrensi, sitam inter domos Stanislai Lasycza et Petri Grzyua ab utrisque partibus, ita longe, late, prout ex antiquo erat elimitata in longum et latum et cum omnibus adiacentiis et supellectile cervisiam spectante, nihil pro se suisque pueris aut amicis propinquis relinquendo, pro triginta mrc. monete Polonicalis communiter currentis, in singulas numerando gr. 48. A qua predicta Dorothea Janowska seu Kosczyelecza predictus Jacobus Szosznowski unacum uxore ac liberis recognoverunt se accepisse et realiter levasse summam integram, videlicet 30 mrc. pro domo predicta. Insuper predictus Jacobus Sosznowski circa idem iudicium dedit et tradidit, concessit predictae Dorothee Janowska cum suis legitimis successoribus ab hodierno die irrevocabiler et in perpetuum possessionem realem, actualem, corporalem, predictae domus cum pleno posse utendi, fruendi, habendi, tenendi pro libite proprie voluntatis. Promittendo insuper solemni obligationis predictam Dorotheam tueri ac defendere ab omnibus impeticionibus sub amissione summe predictae. Quiquidem contractus emptionis et vendicionis, resignationis et solutionis confirmatus est robur habere firmitatis perpetue de forma iuris, quod predicta Dorothea solidavit iuxta iuris consuetudinem anno, die quo supra.

*847. *Sprawa Jakuba Sosnowskiego ze szlachetną Dorotą Janowską czyli Kościelecką. Wobec naszego sądu gajonego, podstarościego i wójta wyżej*

wymienionych oraz pozostałych ławników, osobiście stawił się przezorny Jakub Sosnowski wraz ze swoją siostrą i dziećmi, zdrowy na ciele i umyśle oraz poczyniwszy dojrzały namysł, zeznał, że sprzedał i prawomocnie przekazał swój własny dom przy ulicy Zamkowej, znajdujący się między domami Stanisława Lesiczki i Piotra Grzywiny, tak wzdłuż i wszerz, jak od dawna istniały jego granice, i ze wszystkimi przynależnościami i wyposażeniem służącym do [warzenia] piwa, nic dla siebie i swoich dzieci, bliskich lub przyjaciół nie zostawiając, za 30 grzywien monety polskiej obiegowej, licząc na każdą grzywnę po 48 groszy. Zeznali też wspomniany Jakub Sosnowski oraz jego żona i dzieci, że od wspomnianej Doroty Janowskiej lub Kościeleckiej przyjęli i rzeczywiście wzięli za dom całą sumę zapłaty, to jest 30 grzywien. Poza tym wspomniany Jakub Sosnowski przed niniejszym sądem przyznał, dał i przekazał wspomnianej Dorocie Janowskiej i jej prawowitym dziedzicom, nieodwołalnie i wieczyście, prawdziwe i realne prawo własności wspomnianego domu z pełną władzą używania, czerpania pożytków, posiadania i dzierżenia według własnej woli. Obiecał też uroczystym zobowiązaniem, że będzie wspomnianą Dorotę bronił i osłaniał przed wszelkimi roszczeniami pod karą utraty wyżej wspomnianej sumy. Wieczystą ważność i moc kontraktu kupna i sprzedaży, powzdania i zapłaty, potwierdza się wyrokiem sądowym, co wspomniana Dorota umocniła według sądowego obyczaju. W roku i dniu jak wyżej.

[s. 451]

|| Anno 1543 feria sexta in crastino Conversionis sancti Pauli [26 I 1543] celebrata est secunda iuris per generosum Stanislaum Vylkanoczki burgrabium et Jacobum Szosznowski viceadvocatum necnon scabinos septem iuratos, qui supra sunt notati. Cuius acta in hunc sequuntur modum.

**Roku 1543 w piątek, dzień po święcie Nawrócenia św. Pawła, odbył się drugi sąd wobec burgrabiego Stanisława Wielkanockiego i podwójciego Jakuba Sosnowskiego, a także siedmiu ławników wyżej wymienionych, którego sprawę następują w ten sposób.*

848. Causa Vybsłowna Marthe cum Mathia Coczuch. Coram nostro bannito iudicio personaliter constituta Martha Vybsłowna cum marito Jacobo suo libere cum matura deliberacione confessa est se vendidisse aream sitam inter domos Jacobi Placek et Kączykous, ita longe, late prout illa area est ab antiquo elimitata, nihil pro se ac suis propinquis et amicis relinquendo, pro tribus fert. peccunie parate. Quam summam confessa est se manualiter levasse et accepisse a Mathia fratre Coczuch similiter et resignavit et inscriptionem hanc promisit, quod predictus Mathias iuxta iuris consuetudinem soldavit.

848. *Sprawa Marty Wybszlówny z Maciejem Koczuchem. *Wobec naszego sądu gajonego stawiała się osobiście Marta Wybszlówna ze swoim mężem Jakubem i swobodnie, po dojrzałym namyśle, zeznała, że sprzedała grunt znajdujący się między domami Jakuba Placka i Kączykowej, tak wzdłuż, jak wszerek, jak od dawna owa działka była wymierzona, nic dla siebie ani dla swoich bliskich i przyjaciół nie zostawiając, za 3 wiardunki w gotówce. Zeznała też, że własnymi rękami odebrała i przyjęła tę sumę od brata Macieja Koczucha i powzdała [mu ten grunt], obiecując dokonanie niniejszego wpisu, co wspomniany Maciej potwierdził według zwyczaju sądu.*

849. Causa Stanislai Posznanski cum Mathia Granka. *Coram nostro bannito personaliter constitutus Mathias Grzanka, mente et corpore sanus, spontanea voluntate et libere recognovit se vendidisse ac iuridice resignasse domum propriam inter domos Stanislai Tęcza et Laurencii Wybslo Stanislao Posznansky pro septem mrc. pecunie monete Polonialis in regno communiter currentis, in singulis computando 48 gr., nihil pro se ac suis legitimis successoribus reservando, ita longe, late, prout domus illa ex antiquo erat limitata et emensurata. Pro qua domo predictus Mathias confessus est se omnimodam ac totalem solutionem accepisse ratione eius solutionis et inscriptionem in hec acta ille promisit predictus Mathias, quod predictus Stanislaus Posznanski iuridice solidavit. Insuper dedit ille et concessit predicto Stanislao posu[...] || omnimodam facultatem utendi, fruendi ac in usus beneplacitos convertendi, vendendi, donandi in alios commoditates suos convertendi.*

[s. 452]

849. *Sprawa Stanisława Poznańskiego z Maciejem Grzanką. *Wobec naszego sądu gajonego stawiał się osobiście Maciej Grzanka, zdrowy na ciele i umyśle, oraz z własnej i swobodnej woli i zeznał, że sprzedał i prawnie powzdał własny dom znajdujący się między domami Stanisława Tęczy a Wawrzyńca Wybsło Stanisławowi Poznańskiemu za 7 grzywien monety polskiej obiegowej w królestwie, na każdą [grzywnę] licząc 48 groszy, nic dla siebie i swoich prawowitych następców nie zachowując, tak wzdłuż, jak wszerek, jak dom ów od dawnych czasów posiadał granice i był wymierzony. Wspomniany Maciej zeznał też, że za ten dom otrzymał całkowitą i zupełną zapłatę, a w związku z tą zapłatą obiecywał dokonanie wpisu do niniejszych akt, co wspomniany Stanisław Poznański potwierdził przed sądem. Nadto [Maciej] daje i udziela wspomnianemu Stanisławowi [...] pełne prawo używania, korzystania i obracania na dowolny użytek, sprzedawania, dawania i na inne swoje [potrzeby] obracania.*

850. Causa Dorothee Wrzycywrzaloua cum Dorothea Wrzycywrzalowna previgna sua etc. mariti Andree. *Coram nostro iudicio bannito*

personaliter constituta predicta Dorothea previgna, mente et corpore sana, matura cum deliberacione et salubri consilio suorum ficta amicorum, non colusa neque coacta, neque sinistro errore seducta, spontanea voluntate et libere recognovit publice et in veritate, quia domum suam propriam inter domos partibus ab utrisque, videlicet ita longe, late, prout domus illa ab antiquo erat elimitata cum omnibus adiacentibus, partibus ex utraque tam paterna quam materna, cui iuridice resignavit ad veram et perpetuam possessionem et proprietatem cum eius legitimis successoribus pro 9 fert. numeri Polonialis, in quemlibet |-mrc.-| <fert.> |-18-| gr. duodecem. Quod eadem predicta Dorothea venditrix domus predictae |-confessa est-| in presentia nostri confessa est se manualiter levasse et accepisse a predicta Dorothea Vybsloua summam totalem pro |-duabus-| ea domo |-ac-| cui concedit et resignavit omnimodam facultatem dandi, concedendi, utendi, fruendi et in alios usus beneplacitos convertendi. Qui contractus emptionis et vendicionis sentencialiter est confirmatus et habere robur de forma iuris, quod Dorothea Vybslowna solidavit.

850. *Sprawa Doroty Wrzeczywrałowej z Dorotą Wrzeczywrałówną, pasierbicą jej męża Andrzeja. *Wobec naszego sądu gajonego stawiała się osobiście wspomniana pasierbica Dorota, zdrowa na ciele i umyśle, która po dojrzałym namyśle i zasięgnięciu zbawiennej rady swych przyjaciół, nie zmuszona, nie zwiedziona i nie skuszona nieprawym fałszem, z własnej i swobodnej woli zeznała publicznie i prawdziwie, że swój własny dom znajdujący się między domami, tak wzdłuż, jak w szerz, jak od dawna był wytyczony, ze wszystkimi przynależnościami, odziedziczony po ojcu oraz po matce [...], której [dom ten] przed sądem powzdała na wieczne i prawdziwe posiadanie z prawem własności wraz z jego prawowitymi dziedzicami za 9 wiardunków liczby polskiej, na każdy wiardunek licząc 12 groszy. Sprzedająca ten dom Dorota zeznała w naszej obecności, że osobiście przyjęła i odebrała od Doroty Wybszłowej całkowitą zapłatę za dom i przekazuje jej i daje całkowitą władzę dawania, udzielania, używania, korzystania i obracania [tego domu] na dowolny użytek. Ważność tej umowy sprzedaży i zakupu została potwierdzona wyrokiem w formie sądowej, co Dorota Wybszłowa potwierdziła.*

[s. 453]

|| **851. Causa Dortohee Vurzczywrałówną cum Dorothea Vurzczywrałoua privigna sui mariti Andree.** In eodem iudicio personaliter consituta predicta Dorothea privigna, mente et corpore sana, matura cum deliberacione et salubri consilio facto suorum amicorum, neque colusa neque coacta, neque sinistro errore seducta, sed spontanea voluntate et libere recognovit publice et in veritate, quia domum suam propriam sitam inter domos, altera ex parte Johannis Lethkowski, altera Czeygnykrowyna, vendidit et resignavit matertere

sue, ita longe, late, prout domus illa antiqua ex antiquo fuit elimitata cum omnibus adiacenciis et illis que ad eius partem cedent, tam ex paternis quam maternis bonis, cui preidcte Dorothee Wrzyczywraloua resignavit in veram et perpetuam possessionem et proprietatem cum legitimis suis successoribus pro 9 fert. monete Polonialis in singulis computando per duodecem gr. Quod predicta Dorothea venditrix domus predicta in presentia nostra confessa est se manualiter levasse et accepisse totalem solutionem pro hereditate supranotata et sue matertere Dorothee Vybsloua dedit omnimodam potestatem utendi, fruendi et in alios beneplacitos usus convertendi, qui contractus emptionis et vendicionis sentencialiter est confirmatus habere robur de forma iuris. Quod predicta Vybszloua solidavit.

851. *Sprawa Doroty Wrzyczywrałowej z Dorotą Wrzyczywrałówną, pasierbicą jej męża Andrzeja. *W tymże sądzie osobiście zjawiała się wspomniana pasierbica Dorota, zdrowa na ciele i umyśle oraz po dojrzałym namyśle i zasięgnięciu zbawiennej rady swoich przyjaciół, nie zmuszona, nie przymuszona i nie zwiedziona nieprawym błędem, ale z własnej i swobodnej woli publicznie zeznała, że sprzedała i przekazała własny dom znajdujący się między domami Jana Łętkowskiego i Ciągniekrowiny, swojej macosze, tak wzdłuż i wszerz, jak od dawna był wytyczony, ze wszystkimi przyległościami i tym, co do niego przynależy, tak z dóbr otrzymanych po matce, jak i tych po ojcu. [Wszystko to] powzdała wspomnianej Dorocie Wrzyczywrałowej i jej prawowitym dziedzicom na wieczną własność i posiadanie za 9 wiardunków monety polskiej, na każdy [wiardunek] licząc 12 groszy. Sprzedająca wspomniany dom Dorota zeznała też w naszej obecności, że osobiście otrzymała i przyjęła powyższą sumę jako całkowitą zapłatę za wspomniane wyżej dziedzictwo oraz przekazała swojej macosze Dorocie Wybszłowej całkowitą władzę używania, korzystania i obracania na swój własny użytek. Ta umowa kupna i sprzedaży została potwierdzona jako prawomocna wyrokiem sądowym w formie prawnej, co wspomniana Wybszłowa potwierdziła.*

|| **1543. Tertia iuris celebrata est feria sexta post Cinerum [9 II 1543]** [s. 454] **per generosum dominum Stanislaum Vylkanoczki vicecapitaneum et Jacobum Szosznovski viceadvocatam Colensem et septem scabinos iuratos supra expressos, cuius acta in hunc modum sequuntur.**

**Trzeci sąd odbył się w piątek po Popielcu 1543 roku wobec podstarościego Stanisława Wielkanockiego i podwójciego kolskiego Jakuba Sosnowskiego oraz siedmiu wyżej wymienionych ławników, którego sprawy następują w ten sposób.*

Quarta et ultima iuris celebrata est feria sexta post Reminiscere [23 II 1543] per generosum dominum Stanislaum Vyelkanoczki viczcapitaneum [s] et Jacobum Szosznowski viceadvocatum Colensem necnon scabinos iuratos septem, cuius acta in hunc modum sequuntur.

**Czwarty i ostatni sąd odbył się w piątek po niedzieli Suchej wobec podstarościego Stanisława Wielkanockiego i podwójciego kolskiego Jakuba Sosnowskiego oraz siedmiu ławników, którego sprawy następują w ten sposób.*

852. Causa Jacobi Szosznowski viceadvocati protunc existentis cum Martino Thcorz. Veniens ad nostrum iudicium personaliter Martinus Thcorz, mente et corpore sanus et matura deliberacione salubri consilio facto suorum amicorum, neque colusus neque coactus etc., sed sponte et libere confessus est et recognovit, quia domum suam propriam sitam inter domos, altera ex parte Odoj, altera vero Bartholomei Slonyna in Circulo Colensi, vendidit et resignavit, ita longe, late, prout domus illa ex antiquo erat elimitata et emensurata cum omnibus adiacentiis Jacobo Sosno[w]- || ski pro mrc. quindecim monete Polonialis communiter currentis in regno, in singulas computando 48 gr., pro qua domo predictus Martinus Thcorz recognovit se accepisse et manualiter et cum effectu levasse totalem solutionem a Jacobo Szosznowski. Cui et resignavit et dedit potestatem ad utendum, fruendum, vendendum et ad quosvis usus beneplacitos convertendum. Quod predictus Jacobus emptor iuridicie solidavit.

[s. 455]

852. *Sprawa obecnie urzędującego podwójciego Jakuba Sosnowskiego z Marcinem Tchórzem. Przybył osobiście na nasz sąd Marcin Tchórz, zdrowy na ciele i umyśle, i po dojrzałym namyśle oraz zasięgnięciu zbawiennej rady swoich przyjaciół, nie zmuszony, nie przymuszony itd. z własnej woli i swobodnie zeznał i ogłosił, że swój własny dom znajdujący się między domami Odoja i Bartłomieja Sloniny w Rynku w Kole, sprzedał i powzdał, tak wzdłuż i wszerz, jak od dawna był wytyczony, wraz ze wszystkimi przynależnościami, Jakubowi Sosnowskiemu za 15 grzywien monety polskiej obiegowej w królestwie, na każdą [grzywnę] licząc 48 groszy. Wspomniany Marcin Tchórz zeznał, że za ten dom otrzymał i osobiście oraz w rzeczywistości przyjął całkowitą zapłatę od Jakuba Sosnowskiego, któremu też przekazał i dał prawo do używania, czerpania korzyści, sprzedawania [tego domu] i obracania na jakiegokolwiek dobry użytek, co kupujący Jakub sądownie potwierdził.

853. Causa Martini Theurz cum Georio Vye[l]gussek. Coram nostro bannito iudicio veniens personaliter Georgius Vye[l]gussek, mente et corpore sanus, sponte et libere recognovit et matura deliberacione prehabita, quia

domum suam propriam sitam inter domos, altera ex parte Johannis Vyelgussek, altera Antonio Czosnek, in platea Cracouiensi ex opposito ecclesie Colensis p[arochia]lis vendidit et resignavit Martino Thcorz pro sex mrc. monete communis Polonialis in regno curretnis, in singulas computando 48 gr. Pro qua domo predictus Georgirus recognovit se accepisse et manualiter et cum effectum levasse totalem solucionem a predicto Martino Thcorz, si quod dedit omnimodam potestatem utendi, fruendi et in alios beneplacitos quosvis usus meliores convertendi. Quod predictus emptor iuridice solidavit.

853. *Sprawa Marcina Tchórza z Jerzym Wielguskim. *Wobec naszego sądu gajonego stawił się osobiście Jerzy Wielgusek, zdrowy na ciele oraz umyśle, który swobodnie, z własnej woli i po dojrzałym namyśle zeznał, że swój własny dom, znajdujący się między domami Jana Wielguska i Antoniego Czosnka, przy ulicy Krakowskiej naprzeciwko kościoła parafialnego w Kole, sprzedał i przekazał Marcinowi Tchórzowi za 6 grzywien monety obiegowej polskiej, na każdą [grzywnę] licząc 48 groszy. Jerzy zeznał też, że otrzymał i przyjął osobiście i w rzeczywistości pełną zapłatę za ten dom od wspomnianego Marcina Tchórza, któremu to udzielił pełnej mocy używania, czerpania korzyści [z tego domu] oraz obracania [go] na jakikolwiek dobry użytek, co kupujący potwierdził przed sądem.*

|| Anno Domini 1543. Feria sexta post festum divi Adalberti [27 IV 1543] [s. 456] celebrata prima iuris per generosum dominum Stanislaum Vyelkanoczki burgrabium Colensem nencnon Jacobum viceadvocatam Szosnowski necnon septem scabinos iuratos Adamum Domek et Jacobum Loczyswyath, Florianum Choinka, Albertum Meczypywo, [-Albertum Meczypywo-] Johannem Baranowski et Stephanum Jaschinschi, cuius acta in hunc consequuntur modum.

**Roku Pańskiego 1543, w piątek po święcie św. Wojciecha, został przeprowadzony pierwszy sąd wobec burgrabiego kolskiego Stanisława Wielkanockiego i podstarościego Jakuba Sosnowskiego, a także siedmiu ławników: Adama Domka, Jakuba Łączyswata, Florianą Chojenki, Wojciecha Mącipiwo, Jana Baranowskiego i Szczepana Jasińskiego, którego sprawy następują w ten sposób.*

Item secunda iuris celebrata feria sexta ante Penthecosten [11 V 1543] in presentia generosi domini Stanislai Vyelkaoczki et scabinorum suprascriptorum, cuius acta eo modo procedunt.

**Drugi sąd odbył się w piątek przed świętem Zesłania Ducha Świętego wobec szlachetnego pana Stanisława Wielkanockiego i wspomnianych wyżej ławników, którego sprawy następują w ten sposób.*

854. Causa |-Zophiae-| <Agnētis> Pyerdalczyzna cum Floriano Pyerdalca previgno suo. Veniens personaliter ad nostrum bannitum iudicium predictus Florianus Pyerdalka unacum matertera sua |-Zophia-| Agnete Pyerdalczyzna, nullo errore seductus aut colusus, sed sponte et libere recognovit, quia concordiam inivit unacum |-Zophia-| <Agnete> Pyerdalczyzna pro resignatione hereditatis, que hereditas in illam cessit post mortem mariti sui Andree Pyerdalka, que devolutio sortis hereditarie tota continetur in testamento. Iuxta quod et ipse Florianus concordiam cum predicta |-Zophia-| <Agnete> matertera sua fecit simulque recognovit Florianus, quod ex omnibus illi satisfactum sit ex tota sorte paterna, que ille venire debebat. Quod predicta |-Zophia-| <Agnes> iuridice solidavit.

854. *Sprawa Agnieszki Pierdalczyzny z jej pasierbem Florianem Pierdalką. *Przybył osobiście na nasz sąd gajony wspomniany Florian Pierdalka wraz ze swoją macochą Agnieszką Pierdalczyzną, i nie zwiedziony żadnym błędem ani zmylony, ale z własnej woli i swobodnie zeznał, że uczynił porozumienie z Agnieszką Pierdalczyzną w sprawie powzdania dziedzictwa, które przypadło jej po śmierci męża, Andrzeja Pierdalki, a które to powzdanie całego dziedzictwa nastąpiło zgodnie z testamentem. Zgodnie z tym ów Florian uczynił zgodę ze wspomnianą Agnieszką, swoją macochą, i zeznał, że zostało mu całkowicie zadośćuczynione za część spadku po ojcu, która powinna mu być przypaść, co wspomniana Agnieszka potwierdziła przed sądem.*

855. Causa Agnetis Papuszyna cum Alexandro |-gen-|. |=Veniens personaliter ad nostrum bannitum iudicium Agnes Papuszyna, mente et corpore sana, voluntarie recognovit se vendidisse ac resignasse domum suam propriam sitam in Blanki, altera ex parte Kolaczek, altera vero Anna Placzyenyczka, ita longe, late, prout ex antiquo inter domos locata et emensurata est, Alexandro pro medio septimo |-mrc. monete-| fert. monete Polonicalis in regno communiter currentis. Ad hoc ille predictus |-Alexander-|. |=

855. *Sprawa Agnieszki Papuszyny z Aleksandrem. |=*Przybyła osobiście na nasz sąd gajony Agnieszka Papuszyna, zdrowa na ciele i umyśle i z własnej woli zeznała, że sprzedała i przekazała Aleksandrowi dom swój własny znajdujący się na Blankach między [domami] Kołaczka i płócienniczki Anny, tak wzdłuż i wszerz, jak od dawna był wytyczony, za 6,5 wiardunku monety polskiej obiegowej w królestwie, co wspomniany Aleksander [potwierdził]. |=*

[s. 457]

|| **856. Causa Agnetis Papuszyna cum Alexandro vicino.** Coram nostro iudicio personaliter constituta, mente et corpore sana, non colusa neque coacta, sed salubri usa consilio, quorum amicorum et libera deliberacione publice et in veritate confessus [s] est et recognovit, quia vendidit domum propriam

sitam in platea alias Blanky, inter domos una ex parte Anna Ploczyennyczka, altera Kolaczek, cum omnibus adiacentiis et hanc domum pertinenciis pro sex fert. cum medio ad perpetuam suam possessionem utendi, fruedni et alios, quibus beneplacitos usus convertendi, Alexandro vicino suo. Que predicta Agnes sponte et libere recognovit se accepisse totalem solutionem, simul et inscriptionem ille promisit atque intromissionem liberam concessit. Quod predictus emptor iuridice solidavit.

856. *Sprawa Agnieszki Papuszyny z [jej] sąsiadem Aleksandrem. *Wobec naszego sądu gajonego stawiała się osobiście [Agnieszka Papuszyna], zdrowa na ciele i umyśle, nie zmuszona i nie przymuszona, lecz zasięgnąwszy zbawiennej rady swoich przyjaciół i po swobodnym namyśle publicznie i prawdziwie zeznała i ogłosiła, że sprzedała Aleksandrowi, swojemu sąsiadowi swój własny dom położony na ulicy czyli na Blankach między domami Anny płócienniczki i Kolaczka, wraz ze wszystkimi przynależnościami należącymi do tego domu, za 6,5 wiardunku, na wieczną własność [i z prawem] używania, czerpania korzyści i obracania na inne słuszne pożytki, Agnieszka swobodnie i z własnej woli zeznała [też], że przyjęła całą należność i obiecała dokonać wpisu [do księgi sądowej] a także przyzwoliła na swobodne wzięcie w posiadanie [domu], co wspomniany kupujący potwierdził przed sądem.*

857. Causa Mathie Jąrubek cum Alexandro vicino. Coram nostro bannito iudicio personaliter constitutus, mente et corpore sanus, Alexander predictus, non colusus neque coactus, sed salubri suorum consilio usus amicorum publice et in veritate recognovit se vendidisse domum suam propriam sitam ab utriusque partibus, ab una parte Kolaczek, altera vero Anna Pluczyennyczka, pro duabus sxg. monete Polonialis communiter currentis Mathie Jarząbek cum totali adiacentia et omnibus ad eandem pertinentibus, simulque predictus Alexander recognovit se accepisse et levasse totalem solutionem simulque et inscriptio et liberam intromissionem illi promisit. Quod predictus emptor solidavit iuridice.

857. *Sprawa Macieja Jarząbka z sąsiadem Aleksandrem. *Wobec naszego sądu gajonego stawiał się osobiście wspomniany Aleksander, zdrowy na ciele i umyśle, nie zmuszony, nie przymuszony, lecz zasięgnąwszy zbawiennej rady przyjaciół publicznie i prawdziwie zeznał, że sprzedał swój własny dom położony między [domami] Kolaczka i Anny Płócienniczki za 2 kopy monety polskiej obiegowej, Maciejowi Jarząbkowi wraz ze wszystkimi przynależnościami na ten [dom] przypadającymi. Równocześnie wspomniany Aleksander zeznał, że otrzymał i przyjął całkowitą zapłatę i obiecał [kupującemu] wpis [do księgi sądowej] i swobodne zajęcie domu, co wspomniany kupujący potwierdził przed sądem.*

858. Causa Gregorii Balsam cum Johanne pictore. Veniens personaliter ad nostrum bannitum iudicium Gregorius Balsam, sanus mente et corpore, unacum uxore et filia sua Dorothea recognoverunt se vendidisse aream iacentem inter balneum et altera parte Michalkoua pro duabus mrc. monete Polonialis communiter in regno currentis, predicto Johanni pictori, ita longe, late, prout ex antiquo erat elimitata et emensurata, sibi et suis successoribus simulque predictus Georgius [!] Balsam unacum coniuge ac filia recognoverunt se accepisse totalem solutionem simulque et inscriptionem predicto || Johanni pictori unanimiter cum uxore et puero promiserunt. Quod predictus Johannes pictor de iure solidavit.

[s. 458]

858. *Sprawa Grzegorza Balsama z malarzem Janem. *Przybyli osobiście na nasz sąd gajony Grzegorz Balsam, zdrowy na ciele i umyśle, wraz z żoną i córką swoją Dorotą, którzy zeznali, że sprzedali wspomnianemu malarzowi Janowi grunt położony między łaźnią a gruntem Michalkowej za 2 grzywny monety polskiej obiegowej w królestwie, tak wzdłuż jak i wszędy, jak od dawna [ta działka] była odgraniczona i wymierzona, sobie i swoim dziedzicom [niczego nie zostawiając]. Podobnie wspomniany Grzegorz Balsam wraz z żoną i córką zeznali, że przyjęli całkowitą zapłatę i obiecali malarzowi Janowi i [jego] żonie oraz synowi wpis [do księgi sądowej], co wspomniany malarz Jan potwierdził przed sądem.*

Anno 1543 tertia iuris est celebrata feria sexta in crastino Corporis Christi [25 VI 1543] per generosum dominum Stanislaum Vyelkanoczki vicecapitaneum Colensem, Jacobum Szosnowski viceadvocatum et septem sacbinos iuratos superius descriptos, cuius acta in hunc, qui sequitur, modum precedunt.

***W roku 1543, w piątek, nazajutrz po święcie Bożego Ciała, odbył się trzeci sąd** wobec szlachetnego pana Stanisław Wielkanockiego, podstarości kolskiego, podwójciego Jakuba Sosnowskiego i siedmiu ławników przysięgłych, wyżej wymienionych, którego sprawy następują w ten sposób.

859. Causa Alberti Sobyeray cum Barbara Groskowną. In eodem iudicio personaliter consituta Barbara Groskowna, mente et corpore sana, publice et in veritate recognovit, quia vendidit et concessit et resignavit hereditatem propriam provido Alberto Sobyeray, pro qua hereditate, videlicet area sita inter domos una ex parte braseatorii Nabszdydomek, altera parte Peza, recognovit se accepisse totalem solutionem. Cuius summa est trium fert. Ratione cuius solutionis promisit inscriptionem et resignavit. Quod predictus emptor Albertus Sobyeray iuridice solidavit.

859. *Sprawa Wojciecha Sobieraja z Barbarą Groszkówną. *Na tymże sądzie stawila się osobiście Barbara Groszkówna, zdrowa na ciele i umyśle,*

i publicznie oraz prawdziwie zeznała, że sprzedała i przekazała własne dziedzictwo przezornemu Wojciechowi Sobierajowi. Za to dziedzictwo, mianowicie grunt znajdujący się z jednej strony między słodownią Nabździdomka, a z drugiej Pezq, otrzymał, jak zeznaje, całkowitą zapłatę, czyli sumę 3 wiarunków. Z powodu tej zapłaty przyobiecał wpis [do księgi sądowej] i powzdał [sprzedawany teren], co kupujący Wojciech Sobieraj potwierdził sądownie.

1543. Quarta et ultima iuris est celebrata feria sexta octavo Junii [8 VII 1543] per generosum dominum Stanislaum Vyekanoczki vicecapitaneum Colensem, necnon famatos Jacobum Szosnowski viceadvocatum et septem scabinos iuratos superius descriptos, cuius acta in hunc, qui sequitur, modum procedunt.

**1543. Czwarty i ostatni sąd odbył się w piątek, 8 czerwca, wobec szlachetnego pana Stanisława Wielkanockiego, podstarościego kolskiego, a także sławetnych: podwójciego Jakuba Sosnowskiego i siedmiu ławników, wyżej wymienionych, którego sprawy następują w ten sposób.*

|| Anno Domini 1543 iudicium magnum expositum per generosum dominum Stanislaum Vyelkanoczky burgrabium Colensem et famatos viros advocatum Jacobum Szosnowski, Adam Domek, Jacobum Quasi, Florianum Choinka, Sebastianum Jaschynski, Albertum Męczipiuo, Albertum Szaropyh, Johannem Baranowski septem scabinos iuratos bannitum legitime extitit celebratum, cuius acta in hunc, qui sequitur, modum procedunt.

[s. 459]

**W roku Pańskim 1543 odbył się sąd wielki wyłożony wobec szlachetnego pana Stanisława Wielkanockiego, burgrabiego kolskiego, i sławetnych mężów, wójta Jakuba Sosnowskiego i siedmiu ławników: Adama Domka, Jakuba Kwasa, Floriana Chojenki, Sebastiana Jasieńskiego, Wojciecha Męczipiwo, Wojciecha Szaropycha, Jana Baranowskiego, którego sprawy następują w ten sposób.*

Secunda iuris celebrata est feria sexta ante Simonis et Jude, hoc est 26 Octobris, per generosum dominum Stanislaum Vyelkanoczki burgrabium, Jacobum Szosnowski viceadvocatum necnon septem scabinos iuratos suprascriptos, cuius acta sic procedunt.

**Drugi sąd odbył się 26 października, w piątek przed [świętem śś.] Szymona i Judy, wobec burgrabiego Stanisława Wielkanockiego, podwójciego Jakuba Sosnowskiego oraz siedmiu wyżej wymienionych ławników przysięgłych, którego sprawy następują w ten sposób.*

860. Causa Alberti Gębka cum Johanne Geszek. Coram nostro bannito iudicio constitutus personaliter Johannes Goszek, mente et corpore sanus,

matura deliberacione prehabita suorumque usus salubri consilio fassus est, quia vendidit domum suam propriam iacentem partibus ab utrisque altera [-Anne-] Pendzywyatroua, altera Malynski, ita longe, late, prout illa domus ex antiquo elimitata et emensurata fuit, laborioso Alberto Gebka pro 5 mrc. pecunie numeri Polonicalis in regno communiter currentis. Quiquidem predictus venditor confessus est se totalem summam illi liberam intriductionem et possessionem concessit et resignavit, dans ei posse vendendi, commutandi et in alios usus quosvis convertendi. Qui contractus iuridice et sentencialiter confirmatus est habere robur de forma iuris. Ad quod predictus emptor arram iuris solvit.

860. *Sprawa Wojciecha Gębki i Jana Gąska. *Wobec naszego sądu gajonego stawił się osobiście Jan Gąsek, zdrowy na ciele i umyśle, i po dojrzałym namyśle oraz zasięgnięciu zbawiennej rady bliskich zeznał, że sprzedał swój własny dom, znajdujący się między [domem] Anny Pędziwiatrowej a [domem] Malińskiego, tak wzdłuż, jak wszerz, jak od dawna przebiegały granice tego domu, pracowitemu Wojciechowi Gębce, [sprzedał] za 9 grzywien liczby i monety polskiej obiegowej w królestwie. Sprzedający zeznał też, że otrzymał pełną zapłatę i powzdał oraz oddał [kupującemu] dom oraz prawo własności, dając mu możliwość sprzedawania, zamieniania i obracania na dowolny pożytek. Umowa sądownie i wyrokiem została zatwierdzona pod względem ważności według formy prawnej, a kupujący zapłacił sądowi pamiętne.*

[s. 460]

|| **Anno 1543 tertia iuris est celebrata feria sexta post Omnium Sanctorum [2 XI 1543]** coram seu per generosum dominum Stanislaum Vyelkanoczki vicecapitaneum Colensem, Jacobum Szosnowski viceadvocatum necnon septem scabinos iuratos superius descriptos, cuius acta in hunc modum sequuntur.

***Roku 1543, w piątek po święcie Wszystkich Świętych odbył się trzeci sąd** *wobec podstarościego kolskiego Stanisława Wielkanockiego, podwójciego Jakuba Sosnowskiego, a także siedmiu wyżej wymienionych ławników, którego sprawy następują w ten sposób.*

861. Causa Euę Plozichoua cum Anna Kulina olim uxore Kulka. Coram nostro bannito iudicio personaliter constituta Anna Kulina, mente et corpore sana, publice et in veritate recognovit, quia vendidit domum propriam sitam in platea Blanki, sitam inter domos una ex parte Ploczyennyczka, altera Macocha, unacum omnibus adiacentiis, ita longe, late, prout sola tenuit, habuit et possedit Euę Plozychoua pro mrc. quatuor monete Polonicalis minus fert. Quequidem Anna confessa est in presentia eiusdem iudicii se accepisse et levasse totalem summam et integram solutionem a predicta Eua simulque illi

dabit omnimodam potestatem intrandi in domum simulque istam vendendi, commutandi et in alios usus beneplacitos convertendi. Quiquidem contractus emptionis et vendicionis et premissum est iudicialiter confirmatus est vim et robur habere de forma iuris. Quod prefata Eua solidavit seu memoriale dedit.

861. *Sprawa Ewy Płóczychowej z Anną Kulina, żoną zmarłego Kulki. *Wobec naszego sądu gajonego zjawiała się osobiście Anna Kulina, zdrowa na ciele i umyśle, i publicznie oraz prawdziwie zeznała, że sprzedała Ewie Płóczychowej swój własny dom, znajdujący się przy ulicy Blanki, między domami Płócienniczki i Maciochy, wraz ze wszystkimi przynależnościami, tak wzdłuż, jak wszerz, jak sama dzierżyła, miała i posiadała, za 4 grzywny monety polskiej bez jednego wiardunku. Anna zeznała też w obecności sądu, że otrzymała i przyjęła całą [powyższą] sumę i całkowitą zapłatę od wspomnianej Ewy i że da jej całkowitą swobodę wejścia do tego domu oraz [jego] sprzedawania, zamieniania i obracania na inne pożyteczne korzyści. Umowę kupna i sprzedaży oraz obietnicę sądownie potwierdzono w formie prawnej pod względem mocy i ważności, co wspomniana Ewa potwierdziła płacąc pamiętne.*

862. Causa Annae Slaba cum Jacobo Szosnowski viceadvocato. Coram nostro eodemque iudicio bannito personaliter Jacobus Szosnowski constitutus recognovit se vendidisse domum Johannis Pyczek fratris sui, que ad illum sorte et iure hereditario provenit Anne Slaba pro una mrc. gr. duodecym. Que domus est sita in platea Blanki, una ex parte Katharine Krzeczówna, altera Kana, ita longe, late, prout solus habuit. Quiquidem Jacobus Szosnowski confessus est se accepisse totalem solutionem accepisse simulque resignasse dedisseque omnimodam facultatem dandi, vendendi et in alios beneplacitos usus convertendi. Quequidem resignatio et emptio confirmata est vim et robur habere de forma iuris. Quod predicta Anna solidavit vel memoriale dedit. Idem Jacobus Szosnowski confessus est |-dare-| eam pecuniam, quam pro domo accepit, dedisse Agneti uxori quondam fratris sui unacum pueris.

862. *Sprawa Anny Słabej z Jakubem Sosnowskim. *Wobec naszego tego samego sądu gajonego zjawił się osobiście Jakub Sosnowski i zeznał, że sprzedał Annie Słabej dom [należący niegdyś do] Jana Byczka, swojego brata, który przypadł mu prawem dziedziczenia, za 1 grzywnę i 12 groszy. Dom ten znajduje się przy ulicy Blanki [między domami] Katarzyny Krzeczówny i Kany, tak wzdłuż, jak wszerz, jak sam posiadał. Jakub Sosnowski zeznał, że przyjął całkowitą zapłatę oraz że powzdał i dał [kupującej] pełną możliwość oddawania, sprzedawania oraz obracania na inny dowolny użytek [kupionej nieruchomości]. Moc i ważność tego powzdania i sprzedaży została*

potwierdzona w formie prawnej, co wspomniana Anna potwierdziła płacąc pamiętne. Jakub Sosnowski zeznał też, że pieniądze, które otrzymał za dom, dał Agnieszce, żonie swojego zmarłego brata oraz jej dzieciom.

[s. 461]

|| **863. Causa Ambrosii cum Alberto Szaropyh.** Coram nostro eodemque bannito iudicio personaliter constitutus Albertus Szaropyh unacum uxore sue Anna, mente et corpore sanus, non compulsus non coactus, neque aliquo sinistro errore collusus, sed pure et libere saulubri consilio fretus suorum amicorum publice et in veritate recognovit se vendidisse domum suam propriam, quam iure hereditario acceperat post mortem uxoris sui fratris, dictum Czychowlasz, sitam inter domos Circuli Colensis, altera parte Johannis Pypka, altera vero Jacobi Kyesyerski, simul cum area, que in postico eiusdem domus site, altera ex parte <Jarzebyyna>, altera vero Malynski, cum omnibus denique adiacentiis et pertinentiis ad eandem domum pertinentiis ita longe, late, prout illa domus ab antiquo erat elimitata ad veram et perpetuam proprietatem et hereditatem, nihil pro se suisque successoribus relinquendo, provido Ambrosio pro viginti octo mrc. monete Polonialis, in quamlibet numerando 48 gr., predictus vero Albertus Szaropyh fassus est se accepisse mrc. quindecim, insuper faciendo ac tradendo |-sibi-| predicto emptori et suis legitimis successoribus omnimodam potestatem utendi, fruendi, vendendi, donandi et in aliosquosvis usus beneplacitos convertendi, prout illis visum fuerit convertendi, promittendo illi sub eadem summa predictum emptorem lucri defendere et propriis sumptibus auctorizare ab omnibus impetitionibus et personis litem ille inferentibus, tam in iudicio, quam extra iudicium, occasione domus predictae, predictus vero Ambrosius debebit residuas tredecem mrc. debebit pro ratas solvere pro festo sancti Michaelis mrc. ad totalem solutionem, ultima vero rata tres debebit solvere mrc. Quiquidem contractus, tam emptionis quam venditionis, confirmatus est robur habere de forma iuris. Quod predictus emptor solidavit.

863. *Sprawa Ambrożego z Wojciechem Szaropychem. *Przed tym samym naszym sądem gajonym stawił się osobiście Wojciech Szaropych wraz ze swoją żoną Anną, zdrowy na ciele i umyśle, nie zmuszony, nie przymuszony ani nie zwiedziony jakimś nieprawym błędem, a zasięgnąwszy niezmaconej i swobodnej, zbawiennej porady swoich przyjaciół, publicznie i prawdziwie zeznał, że sprzedał swój własny dom, który posiadał prawem dziedziczenia po śmierci brata swojej żony, zwanego Cichowlasz, znajdujący się przy Rynku Koła, między domami Jana Pipki i Jakuba Kiesierskiego, wraz z gruntem znajdującym się z tyłu tego domu, [który położony jest między domami] z jednej strony Jarzębiny, z drugiej strony Malińskiego, wraz ze wszystkimi przypadającymi*

temu domowi przynależnościami i przyległościami, tak wzdłuż, jak wszerz, jak od dawna przebiegały jego granice, na wieczną i nieodwołalną własność, niczego dla siebie i dla swoich następców nie pozostawiając, przezornemu Ambrożemu za 28 grzywien monety polskiej, na każdą grzywnę licząc po 48 groszy. Wspomniany Wojciech Szaropych zeznał też, że otrzymał 15 grzywien, a wspomnianemu kupującemu i jego prawowitym następcom [zapewnił] całkowite prawo używania, korzystania, sprzedawania, dawania i obracania na jakikolwiek inny pożyteczny użytek, taki, jak im będzie się wydawać [słuszny] oraz obiecał bronić go i na własny koszt potwierdzać [prawo własności nabywcy] wobec wszelkich roszczeń i osób, które będą go nękać, tak w sądzie jak i poza nim, z powodu tego domu. Wspomniany Ambroży musi zapłacić pozostałe 13 grzywien w ratach na każde święto św. Michała po grzywnie aż do spłacenia całości, ostatnia zaś rata ma wynosić 3 grzywny. Ta zaś umowa kupna oraz sprzedaży została potwierdzona co do ważności w formie sądowej, co wspomniany kupujący zatwierdził.

864. Anno Domini 1546 constituti personaliter Albertus Saropych unacum uxore sua Anna fassi sunt manifeste ac per expressum recognovit<verunt>, quia prenominate emptor suus in superiori inscriptione Ambrosius satis illi fecit in summa tredecim mrc., quasi eidem Alberto prenominate Ambrosius pro ratas eidem solve tenetur. Eundemque presenti inscriptione quietat ac si iam satisfactum esse in presencia iudicii manifeste recognoverunt perpetue ac in evum. Actum feria sexta post Caterine [26 XI 1546] in presencia banniti iudicii anno quo supra.

864. *W roku Pańskim 1546 stawili się osobiście Wojciech Szaropych oraz żona jego Anna, którzy zeznali otwarcie i jednoznacznie, że wspomniany kupujący z powyższej zapiski uczynił im zadość na sumę 13 grzywien, tak, jak [ów] Ambroży był zobowiązany zapłacić ratałnie Wojciechowi. [Wojciech oraz jego żona Ambrożego] niniejszym wpisem kwitują i potwierdzają jawnie i w obecności sądu, że zostało im uczynione zadość na zawsze i na wieki. Działo się to w piątek po święcie św. Katarzyny w obecności sądu gajonego, roku jak wyżej.

|| 865. Causa Stanislai pannitonsoris cum Elizabeth Scysnychouą. Constituta personaliter honesta Elizabeth, mente et corpore sana, unacum Jacobo Scysnyh genero suo atque filiis eiusdem recognovit se vendidisse domum suam propriam sitam in platea Thorunensi, una ex parte Petri Czyencywa, altera platea communi, ita longe, late, prout sola ex antiquo erat locata et emensurata, provido Stanislao pannitonsori cum suis legitimis successoribus pro mrc. sedecem monete ac numeri Polonialis consueti a quo sub presenti

[s. 462]

nostro iudicio pro dicta domo realiter et cum effectum levavit et accepit mrc. sex. Residuas vero decem predictus emptor debet debebitque pro quinque annos solvere, singulis annis immediate se sequentibus per duas mrc. pro festo sancti Martini. Quod si quis non satisfecerit predicto contractui vel nos solvere neglexerit emptor, vel ipsa tergiversetur venditrix, extunc subiacebit pene triginta mrc., nullo astu aut cautella evadens, predicta vero Elizabeth dedit et concessit suo emptori omnimodam potestatem intrandi, vendendi et in alios quosvis usus beneplacitos convertendi, insuper promisit prefata venditrix emptorem defendere ac tuere, tam in iudicio, quam extra iudicium ab omnibus impetitionibus ratione domus predictae ad eadem vendere. Qui contractus emptionis et venditionis confirmatus est robur habere de forma iuris. Quod predictus emptor solidavit seu arram iuris solvit.

865. *Sprawa postrzycacza sukna Stanisława z Elżbietą Szczesnyszową. *Zjawiała się osobiście uczciwa Elżbieta, zdrowa na ciele i umyśle, wraz z Jakubem Szczysnichem, swoim zięciem oraz jego synami i zeznała, że sprzedała swój własny dom znajdujący się przy ulicy Toruńskiej [między] [domem] Piotra Cięciwy i wspólną ulicą, tak wzdłuż, jak wszerz, jak działka ta była od dawna umiejscowiona i wymierzona, przezornemu Stanisławowi postrzycaczowi sukna wraz z jego prawowitymi następcami za 17 grzywien. monety i liczby polskiej obiegowej. Z tej sumy w obecności naszego sędziego za wspomniany dom rzeczywiście i prawdziwie otrzymała i przyjęła 6 grzywien, pozostałą zaś kwotę wspomniany kupujący ma zapłacić w ciągu pięciu lat, każdego następującego po sobie roku na święto św. Marcina po 2 grzywiny. Jeśli zaś kupujący nie wypełni powyższego zobowiązania lub zaniedba płacenia, albo sprzedająca [nie wypełni umowy], zapłaci karę 30 grzywien. Nie zaniedbując żadnych środków ostrożności, wspomniana Elżbieta daje i udziela kupującemu pełną możliwość wejścia [do sprzedanego domu], sprzedawania i obracania na jakikolwiek inny pożytek wedle upodobania. Do tego wspomniana sprzedająca obiecuje bronić kupującego i stawać w jego obronie tak w sądzie, jak i poza nim, w wypadku jakichkolwiek roszczeń jemu przedstawionych, związanych ze wspomnianym domem. Niniejsza umowa kupna i sprzedaży została potwierdzona pod względem ważności w formie sądowej, co wspomniany kupujący potwierdził, płacąc sądowi pamiętne.*

866. Anno Domini 1548 feria sexta ante festum divi Martini [2 XI 1548] tertia iuris celebrata est coram eodem iudicio constitutus Stanislaus panniton-sor accedens ratas suas superius descriptas satis eidem omnibus et singulis ac ultimo rate fecit ac quietata per Elizabeth Szczesnyszowa de omnibus ratis.

866. **Roku Pańskiego 1548, w piątek przed świętem św. Marcina, [gdy] odbywał się trzeci sąd, wobec tego sądu stawił się i przystąpił Stanisław postrzygacz sukna, [który] raty należne powyżej opisane, każdą i co do jednego, do ostatniej raty spłacił i otrzymał od Elżbiety Szczysnyszowej potwierdzenie zapłaty wszystkich rat.*

|| **867. Causa honorabilis domini Nicolai mensionarii [s] Colensis cum Hedwige Przybilouą.** Coram nostro bannito iudicio constituta personaliter Hedwigis Przybiloua unacum Mathia viro suo ac filiis Bartholomeo [-ac fil-] ac Johanne [-filiis-], Margarita et Anna filiabus recognovit se vendidisse domum suam propriam in platea Thorunensi sitam inter domos altera parte Floriani Choyinka, altera Blaszkoua ita longe, late, prout domus illa ex antiquo erat emensurata et elimitata cum omnibus ad eam pertinentiis honorabili domino Nicolao mensionario [s] cum Anna sororina eiusdem pro mrc. novem communis monete Polonicalis, monete communiter in regno currentis. Quequidem Hedwigis recognovit se totalem solucionem accepisse et levasse in iudicio eodem tradendo et concedendo predicto eidem domino cum sororina sua omnimodam auctoritatem intrandi, vendendi, commutandi et in alios quosvis beneplacitos usus convertendi. Quiquidem contractus emptionis et venditionis et solutionis sentencialiter confirmatus est robur habere. Quod predictus emptor iuridice solidavit vel memoriale dedit. [s. 463]

867. *Sprawa czcigodnego pana Mikołaja mansjonarza kolskiego z Jadwigą Przybyłową. Wobec naszego sądu gajonego zjawiała się osobiście Jadwiga Przybyłowa wraz z Maciejem, swoim mężem, oraz synami, Bartłomiejem i Janem, a także córkami, Małgorzatą i Anną. Zeznała, że sprzedała swój własny dom znajdujący się przy ulicy Toruńskiej między domami Floriana Chojenki i Błażkowej, tak wzdłuż i wszerz, jak dom ten był od dawna odmierzony i odgraniczony, wraz ze wszystkimi przynależnościami, czcigodnemu panu Mikołajowi mansjonarzowi kolskiemu oraz Annie, jego siostrzenicy, za 9 grzywien monety polskiej powszechnej, obiegowej w królestwie. Ta sama Jadwiga zeznała, że dostała i przyjęła pełną zapłatę na sądzie, w zamian za nią przekazując wspomnianemu panu z jego siostrzenicą pełną władzę wkraczania [do tego domu], sprzedawania, zamieniania i obracania na jakikolwiek pożyteczny użytek. Wyrokiem sądowym potwierdzono, że ta umowa sprzedaży, kupna oraz zapłaty ma moc, co wspomniany kupujący potwierdził przed sądem, płacąc pamiętne.

868. Causa Mathias Lomysz cum Sophia Kolypyathkoua. Coram nostro bannito iudicio constituta personaliter Sophia Kolypyathkoua cum Jacobo viro suo, non compulsa neque coacta, neque sinistro errore seducta recognovit

se vendidisse domum suam propriam sitam inter domos, altera parte Jacobi Koczuch, altera parte Thoruniensi, ita longe, late, prout domus illa ex antiquo erat emensurata et elimitata unacum omnibus ille adiacentiis provido Mathie Lonysz pro sedecem mrc. monete communis Polonicalis in regno currentis. Quequidem Sophia confessa est et recognovit se totalem solucionem accepisset et manualiter levasse in eodem iudicio tradendo et convertendo illi omnimodam potestatem domus predictae utendi, fruedni, et in alios quosvis usus beneplacitos convertendi. Quiquidem contractus emptionis et venditionis et solucionis confirmatus est robur habere ex iure. Ad quod predictus emptor memoriale dedit.

868. *Sprawa Macieja Łomysza z Zofią Kolipiątkową. *Wobec naszego sądu gajonego zjawila się osobiście Zofia Kolipiątkowa z mężem swoim Jakubem, nie zmuszona, nie przymuszona ani żadnym nieprawym błędem nie zwiedziona oraz zeznała, że sprzedała Maciejowi Łomyszowi swój własny dom znajdujący się między Jakubem Koczuchem z jednej strony a Bramą Toruńską z drugiej, tak wzdłuż, jak wszerz, jak dom ten od dawna był wymierzony i odgraniczony, wraz ze wszystkimi przynależnościami, za 17 grzywien monety polskiej powszechnej, obiegowej w królestwie. Ta sama Zofia wyznała i oświadczyła, że otrzymała i osobiście przyjęła całkowitą zapłatę na tym sądzie w zamian przekazując [kupującemu] wszelką władzę używania niniejszego domu, czerpania korzyści oraz obracania na wszelki pożyteczny użytek. Sąd potwierdził moc tejże umowy kupna, sprzedaży oraz zapłaty, a kupujący zapłacił pamiętne.*

[s. 464]

|| **1543. Quarta et ultima iuris celebrata extitit legitime per generosum dominum Stanislaum Vyekanoczki vicecapitaneum Colensem** necnon famatum Jacobum Szosnowski viceadvocatum et scabinos septem iuratos supra scriptos, cuius acta in hunc sequuntur modum.

**Czwarty i ostatni sąd odbył się prawomocnie wobec podstarościego kolskiego Stanisława Wielkanockiego, a także podwójciego Jakuba Sosnowskiego oraz siedmiu wyżej wymienionych ławników przysięgłych, którego sprawy następują w ten sposób.*

869. Causa Alberti Szaropyh Agnete Dibikotoua etc. Coram nostro bannito iudicio personaliter constituta Agnes Dibikotoua cum Jacobo filio suo seniore ceterisque liberis spontanea voluntate et matura deliberacione prehabita recognovit se vendidisse hortum suum proprium situm inter hortos, altera parte adiacentem orto molendino adiacenti advocatiali, altera partre orto mercatorum, ita longe, late, prout sola ex antiquo tenuit et habuit, Alberto Szaropyh pro quinque mrc. pecunie numeri Polonicalis communiter

currentis. Que predicta Agnes confessa est se accepisse et cum effectu levasse totalem solutionem, in eodem iudicio simulque dedit et concessit predicto emptori omnimodam potestatem utendi, fruendi et in alios usus convertendi, videlicet dandi, donandi, vendendi. Qui contractus emptionis et venditionis est confirmatus sentencialiter robur habere. Ad quod predictus emptor memoriale solvit.

869. *Sprawa Wojciecha Szaropycha [z] Agnieszką Dybikotową. Wobec naszego sądu gajonego stawiała się osobiście Agnieszka Dybikotowa wraz z Jakubem, swoim starszym synem, i innymi dziećmi. Z własnej woli i po dojrzałym namyśle zeznała, że sprzedała Wojciechowi Szaropychowi swój własny ogród położony między ogrodami przylegającymi do ogrodu sąsiadującego z młynem wójtowskim z jednej strony, a z drugiej do ogrodu kupców, tak wzdłuż i wszerz, jak sama od dawna dzierżyła i posiadała, za 5 grzywien obiegowej monety polskiej. Wspomniana Agnieszka zeznała, że tę [zapłatę] otrzymała i rzeczywiście przyjęła w całości, a wobec tego samego sądu równocześnie dała i przekazała kupującemu wszelką władzę używania, korzystania oraz obracania na dowolny użytek, to znaczy dawania, darowania, sprzedawania [kupionego ogrodu]. Ważność tej umowy kupna i sprzedaży potwierdzono sądownie, kupujący zaś zapłacił pamiętne.

870. Causa Petri Swolek cum Johanne Voszywodą. Coram nostro iudicio personaliter constitutus Johannes Vosyvoda recognovit se dedisse, donasse dotis nomine, domus medietatem Petro Swolek, genero suo, dans illi omnimodam potestatem utendi parte predicta et inhabitandi, que donatio confirmata est sentencialiter, robur habere, quod et predictus Petrus gener iuridice solidavit vel memoriale iuris dedit. Domus vero predicta sita est altera ex parte Wągli, altera vero doleatoris.

870. *Sprawa Piotra Swółka z Janem Woziwodą. Wobec naszego sądu gajonego stawiał się osobiście Jan Woziwoda i zeznał, że dał i darował tytułem posagu połowę domu Piotrowi Swółkowi, swojemu zięciowi, dając mu pełną władzę używania tej części i zamieszkiwania. Ważność tej darowizny została potwierdzona sądownie, co wspomniany zięć Piotr przed sądem potwierdził, czyli zapłacił pamiętne. Wspomniany dom znajduje się z jednej strony [między domem] Wątlego, a z drugiej bednarza.

871. Causa laboriose Katharine Brodzyna cum Vrbanu Vachnyeuycz. Coram eodem iudicio personaliter constitutus predictus Vrbanus recognovit se vendidisse mansum agri cum domo in Nagorne Kolo Katharine Brodzyna, ita longe, late, prout solus tenuit, habuit et pro duabus [-sxo.-] et gr. duodecim. Quiquidem predictus Vrbanus coram eodem iudicio confessus est se totalem

[s. 465]

solucionem accepisse et manualiter levasse eum cum effectū. Insuper predictus Vrbanus promittit ille se defensorem ab omnibus impetitionibus tam in iure quam extra ius, si que ille inferentur, dans ille omnimodam potestatem || utendi, fruendi et vendendi in aliosque usus quosvis beneplacitos convertendi. Qui contractus emptionis et vendicionis confirmatus est robur habere de forma iuris. Quod antedicta Katherina solidavit.

871. *Sprawa pracowitej Katarzyny Brodziny z Urbanem Wachniewiczem. Wobec tego sądu stawil się osobiście wspomniany Urban i zeznał, że sprzedał Katarzynie Brodzinie lan pola wraz z domem w Nagórnym Kole, tak wzdłuż, jak wszerz, jak sam dzierzył i posiadał, za 2 kopy i 12 groszy. Urban zeznał też, że przyjął całkowitą zapłatę i osobiście skutecznie ją odebrał. Dodatkowo obiecał [kupującej], że będzie jej obrońcą przed wszystkimi roszczeniami, tak w sądzie jak i poza sądem, jeśli ktoś będzie je wysuwał. Daje też jej wszelką władzę używania, korzystania oraz sprzedawania [tego pola] oraz obracania go na jakikolwiek pożyteczny użytek. Ważność tej umowy sprzedaży i kupna została potwierdzona w formie sądowej, co wspomniana Katarzyna potwierdziła.

Anno Domini 1544 prima iuris celebrata est per generosum dominum Stanislaum Vyelkanoczki vicecapitaneum Colensem necnon Albertum Meczypywo viceadvocatum ac septem scabinos iuratos Florianum Choyinka, Sebastianum Jassynski, Johannem pictorem, Blasium funificem, Jacobum Kępa, Mathiam Plebanek, cuius acta in hunc modum, qui sequitur, procedunt post Epiphaniarum [po 6 I 1544].

***Roku Pańskiego 1544, po święcie Objawienia Pańskiego, odbył się pierwszy sąd wobec podstarościęgo kolskiego Stanisława Wielkanockiego, a także podwójcięgo Wojciecha Mąćipiwo wraz z siedmioma ławnikami: Florianem Chojenką, Sebastianem Jasieńskim, Janem malarzem, powroźnikiem Błażejem, Jakubem Kępą, Maciejem Plebankiem, którego sprawy następują w ten sposób.**

872. Causa Adami Domek cum Johanne Nyenayadlo. Coram nostro bannito iudicio personaliter providus Johannes Nyenayadlo concivis noster unacum uxore sua Anastasia ac filia Sophia, mente et corpore sanus, et animo bene deliberato et spontanea voluntate, maturo denique prehabito suorum amicorum consilio in veritate confessus est, quod propter maiorem suam utilitatem permutavit domum propriam pro domini Adami Domek, que sita est partibus ab utrisque inter Alberti Męczypivo et Blasii aurificis in foro Colensi. Qui Adam debet addere mrc. decem ad domum suam, que sita est inter domos Stanislai Topolski et Johannis Dembek. Predictus vero Johannes

Nyenayadlo fassus est se accepisse mrc. quinque, reliquas quinque debet dare pro festo Pasche proximo venturo anni eiusdem, qui predicti commutatores dederunt et tradiderunt sibi manualementem introductionem et possessionem in domos predictos simul et cautionem ab utraque parte fecerunt, si aliqua pars quovis calore tergiversari per se vel per aliquod alium voluerit, extunc summe vadii decem mrc. subiacebit. Quequidem permutatio abiit in robur perpetua firmitatis nostra sententia mediante de forma iuris. Domus vero utraque ita longe, late, prout ab antiquo est eliminata. Quod predictus Adam solidavit.

872. *Sprawa Adama Domka i Jana Nienajadlo. *Wobec naszego sądu gajonego zjawił się osobiście przezorny Jan Nienajadlo, nasz współobywatel, wraz z żoną swoją Anastazją oraz córką Zofią, zdrowy na ciele i umyśle. Po dobrym namyśle i z własnej woli, zasięgnąwszy dojrzałej rady swoich przyjaciół, prawdziwie zeznał, że dla własnej korzyści zamienił swój własny dom z panem Adamem Domkiem, który to dom znajduje się między [domami] Wojciecha Mącipiwo i złotnika Błażeja przy kolskim Rynku. Adam zaś dodał do swojego domu, który znajduje się między domami Stanisława Topolskiego i Jana Dąbka, 10 grzywien. Wspomniany Jan Nienajadlo zeznał, że otrzymał już 5 grzywien, pozostałe zaś 5 dostać ma do najbliższej Wielkanocy w tym roku. Wspomniani wymieniający się dali i powzdali sobie [nawzajem] prawo własności do wspomnianych domów i wykonali wwiedzenie, a także uczynili takie zabezpieczenie od obu stron, że jeśli którakolwiek strona osobiście lub przez kogokolwiek by chciała [to naruszyć], wówczas zapłaci karę w wysokości 10 grzywien. Taka zamiana uzyskała wieczystą i pewną ważność poprzez nasz wyrok w formie sądowej, a domy oba [są zamieniane], tak wzdłuż, jak wszcz, jak od dawna były odgraniczone, co wspomniany Adam potwierdził.*

873. Satisfactio Johanni Nyenayadlo a Adamo Domek. Coram supranominatis constitutus Johannes Nyenayadlo cum uxore sua Anastasia et filia sua fassi sunt palam per expressum, quod sibi satisfactum est per Adamum Domek super quinque mrc., quasi tenebatur dare pro ultima rata pro festo Pasche, quasi et levaverunt propria manu et totalem fecerunt resignationem predicto Adamo sicut prescripta inscriptione latius id ostendit.

873. *Splacenie zobowiązania Janowi Nienajadlo przez Adama Domka. *Wobec wyżej wspomnianych stawili się Jan Nienajadlo wraz z żoną swoją Anastazją i córką, by zeznać jasno i jednoznacznie, że Adam Domek spłacił im zobowiązanie w wysokości 5 grzywien, które miał zapłacić jako ostatnią ratę do święta Wielkanocy, a oni je osobiście przyjęli. Tak więc całkowicie kwitują spłatę dokonaną przez wspomnianego Adama według tego, co szerzej pokazane jest w poprzedniej zapisce.*

[s. 466]

|| **874. Causa Johannis Nyenayadlo cum Adamo Domek.** Coram nostro bannito iudicio personaliter constitutus providus Adam Domek civis Colensis, mente et corpore sanus et bona deliberacione et spontanea voluntate recognovit, quod propter maiorem suum commodum melius et utilitatem permutavit domum propriam pro domo Johannis Nyenayadlo, civis Adami domus sita est inter domos Stanislai Topolski et Johannis Dembek, domus vero Nyenayadlo inter domos Alberti Menczypywo et Blasii aurifabri, qui uterque resignavit sibi mutuo, ita longe, late, prout ex antiquo <erat> elimitata. Adam vero Domek <dare debebit 10 mrc. eundem Domek> se dedisse fassus est mrc. 5 quinque additamenti, reliquas vero quinque dabit pro festo Pasche proxime venturo anni eiusdem. Qui commutatores predicti Adam Domek dedit manualet et liberam intromissionem et possessionem in domum suam simul et cautionem |-fecerunt-| fecit et consensit, si quis illorum tergiveraverit, extunc vadii summe mrc. decem subiacebit. Quiquidem contractus commutationis confirmatus est robur habere de forma iuris. Quod predictus Johannes solidavit.

874. *Sprawa Jana Nienajadło z Adamem Domkiem. Wobec naszego sądu gajonego stawił się osobiście przezorny Adam Domek, obywatel kolski, zdrowy na ciele i umyśle. Po dobrym zastanowieniu się z własnej woli oświadczył, że dla większej wygody zamienił dom własny na dom obywatela Jana Nienajadło. Dom Adama znajduje się między domami Stanisława Topolskiego i Jana Dąbka, dom zaś [Jana] Nienajadło między domami Wojciecha Mąci-piwo i złotnika Błażeja. Obaj odstąpili je sobie wzajemnie, tak wzdłuż, jak wszerek, jak od dawna były odgraniczone. Jednak Adam Domek musi dopłacić 10 grzywien i zeznaje, że uiścił z tej dopłaty 5 grzywien, pozostałe zaś 5 musi zapłacić na najbliższe święto Wielkanocy, [to jest] w tym roku. Wspomniani zamieniający się dokonują osobiste i swobodne wwiedzenie i powzdają [sobie nawzajem] własne domy, a także uczynili jednomyślnie zabezpieczenie takie, że jeśli ktoś z nich zmieni zdanie, wówczas będzie musiał zapłacić 10 grzywien. Ważność tej umowy zamiany potwierdzono w formie sądowej, co wspomniany Jan potwierdził.

875. Causa Jacobi Sloma Judei cum Marco Judeo. Coram nostro bannito iudicio personaliter constitutus Marcus Judeus, sanus corpore et mente, non coactus nec compulsus, sed ex animo deliberato et spontanea voluntate recognovit se donasse domum iacentem inter domos Jacobi Judei et aree et Jude vocati Jacobo Sloma genero suo dotis nomine, dans illi plenum posse virtuti huiusmodi donationis et resignationis predicta domo utendi, fruendi, promittendi et in alios beneplacitos usus convertendi, non obstante quovis

impedimento filiorum aut filiarum quorum. Quod predictus Jacobus Sloma solidavit.

875. *Sprawa Żyda Jakuba Słomy z Markiem Żydem. *Wobec naszego sądu gajonego osobiście stawił się Żyd Marek, zdrowy na ciele i umyśle, nie zmuszony ani nie przymuszony, ale po rozważeniu sprawy w umyśle, z własnej woli zeznał, że dał dom znajdujący się między domem Jakuba Żyda a pewnym gruntem Żydowi zwanemu Jakub Słoma, swojemu zięciowi, tytułem posagu, dając mu pełne prawo używania, korzystania, obiecywania i obracania na dowolny użytek mocą takiej darowizny i przekazania tego domu bez żadnych przeszkód ze strony [jego] synów i córek, co wspomniany Jakub Słoma potwierdził.*

876. Causa Mathie Czaluy cum Andrea Owczyk, Nicolao, Stanislaio, Johanne Owczyk. Coram nostro bannito iudicio personaliter constituti Andreas, Nicolaus, Stanislaus, Johannes Owczyk unacum filiis suis, mente et corpore sani, recognoverunt se vendidisse hereditatem [-hereditatem-] et domum sorte hereditaria illis obvolutam, inter domos predictum Czarnocki una ex parte, altera vero Slyezaczka, provido Mathie Czaluy pro tribus mrc. monete Polonialis, in singulas computando 48 gr. Quiquidem predicti venditores confessi sunt se accepisse et manualemente levasse solucione[m] totalem pro dicta [...] simulque concesserunt et dederunt predicto emptori realem intromissionem [uten]di et fruendi et in quosvis alios beneplacitos convertendi simulque pro[...] ille defendere ab omnibus impetitionibus tam in iure quam extra [ius]. Predictus emptor solidavit.

876. *Sprawa Macieja Całuja z Andrzejem Owczykiem [oraz] Mikołajem, Stanisławem, Janem Owczykami. *Wobec naszego sądu gajonego stawili się osobiście Andrzej, Mikołaj, Stanisław, Jan Owczykowie, wraz z synami swoimi, zdrowi na ciele i umyśle, którzy oświadczyli, że sprzedali Maciejowi Całujowi dziedzictwo i dom, które przypadły im w spadku, [położone] między domami wspomnianych Czarnockiego z jednej strony oraz Ślęzaczki, za 3 grzywny monety polskiej, na każdą [grzywnę] licząc 48 groszy. Wspomniani sprzedający zeznali też, że przyjęli i osobiście odebrali całkowitą zapłatę za wspomniany [...] a także przekazali i dali wspomnianemu kupującemu rzeczywiste wwiezienie i możliwość używania i korzystania, a także obracania na jakiegokolwiek pożyteczny użytek [...] i obiecali bronić go od wszelkich roszczeń, tak przed sądem jak i poza nim, co wspomniany kupujący potwierdził.*

|| 877. Constitutio procuratoris laboriosorum Gregorii et Ambrosii subditorum reverendi domini Andrici abbatis Landensis et conventus

[s. 467]

eiusdem. Constituti personaliter laboriosi Gregorius et Ambrosius supradicti subditi domini abbatis Landensis coram iudicio bannito Colensi in domo providi Felicis dicti Swynyoch oppidani Colensis coram advocato et scabinis infrascriptis advocato Bernardo iuratisque Stanislae Opyolka, Johanne Jassyenysky, Stanislae Warchol, Mathia Rymarz, Nicolao Slonkowsky, Jacobo Szesznowsky, Blasio Wanthly et in presencia generosi Bartholomei Bylinsky vicecapitanei Colensis constituerunt ac solemniter ordinaverunt in suum verum ac legitimum procuratorem secundum propositio primo procuratorem nobilem dominum Nicolaum Tablewsky, qui factorem domini abbatis Landensis et conventus eiusdem sese nominavit et procuratorem Regie Sacre Maiestatis obtulit a prefato domino abbate Landensi et conventu eiusdem, cuius tenor sequitur procuratoris et est talis:

Sigismundus Dei gracia rex Polonie, magnus dux Litphanie, Russie, Prussie, Masouie etc. dominus et heres significamus tenore presencium quibus expedit universis, quia de consensu et voluntate nostra regia speciali laboriosi Gregorio de Swyathnyki subditi domini abbatis Landensis fecit, constituit et solemniter ordinavit in suum verum et legitimum procuratorem hunc, qui presens procuratorium duxerit demonstrandum in omnibus et singulis suis causis, quas habet vel habiturus cum quibuscumque personis eorum quocumque iudicio seculari nostri regni et dominorum nostrorum promittens factum, gratum atque firmum tenere et inviolabiliter observare totum vel quicquid predictum eius procuratorem actum, factum ordinatum fuerit in premissis presentibus hinc ad unius anni decursum dumtaxat valituris. Datum Cracovie feria quinta post festum Translacionis sancti Stanislai anno Domini millesimo quingentesimo tricesimo secundo, regni vero nostri anno vigesimo sexto [3 X 1532]. Actum in Colo feria quarta proxima post sancti Francisci anno Domini millesimo quingentesimo tricesimo tercio

[s. 468] [8 X 1533] [...] ||.

**877. *Ustanowienie pelnomocnika pracowitych Grzegorza oraz Ambro-
żego, poddanych czcigodnego pana Henryka opata w Łądzie i jego konwen-
tu.** Stawili się osobiście pracowici Grzegorz i Ambroży, wspomniani poddani
opata łądzkiego wobec sądu gajonego w Kole w domu obywatela kolskiego
Feliksa zwanego Świnioszka, wobec wójta i ławników niżej wymienionych:
wójta Bernarda, przysięgłych [ławników]: Stanisława Opielki, Jana Jasień-
skiego, Stanisława Warchoła, Macieja Rymarza, Mikołaja Slonkowskiego,
Jakuba Sosnowskiego, Błażeja Wątlęgo, a także w obecności szlachetnego
Bartłomieja Bieleńskiego podstarościę kolskiego. Ustanowili i uroczyście

wyznaczyli na swojego prawdziwego i prawowitego pełnomocnika według pierwotnego zamiaru, szlacheckiego pana Mikołaja Tablewskiego, który ogłosił się pełnomocnikiem opata łódzkiego i jego konwentu, którego brzmienie następuje w ten sposób:

Zygmunt z Bożej łaski król Polski, wielki książę litewski, Rusi, Prus, Mazowska itd. pan i dziedzic, oznajmiamy niniejszym pismem wszystkim, którym wiedzieć należy, że z przychylności i specjalnej woli naszej królewskiej pracowitemu Grzegorzowi ze Świątników uczynił, ustanowił i uroczyście [...] na swojego prawdziwego i prawowitego pełnomocnika, który dzierży pełnomocnictwo, aby okazywać je we wszystkich i w każdej z osobna ze swych spraw, jakie ma lub będzie miał z jakimikolwiek osobami na jakimkolwiek sądzie świeckim i sprawowanym przez dostojników naszych w naszym królestwie. Obiecujemy też uważać za uczynione, ważne i pewne, i zachowywać nienaruszone wszystkie czynności prawne uczynione przez wspomnianego pełnomocnika według niniejszych warunków przed upływem jednego roku. Dano w Krakowie, w czwartek po święcie przeniesienia relikwii św. Stanisława roku Pańskiego 1532, a panowania naszego roku dwudziestego szóstego. Działo się w Kole, w środę najbliższą po święcie św. Franciszka roku Pańskiego 1533.

878. *Reformatio ultime rate Johanni Osuszek per Anna Guskova coram nobis Alberto Maczypyuo viceadvocato Floriano Choyenka, Blasio Vathly personaliter constituta provida Anna Guskova sponte et publice [s] et spontanee recognovit se condigna totalem ac sufficientem solutionem accepisse et manualiter levasse a provido Johanne Osusek pro domo sita una ex parte penes portam Cracoviensis, altera Gawrzyal sibi vendita, quietando et liberum faciendo ipsum emptorem, cassans omnibus [...]tibus atque inscriptionibus occasione huiusmodi debiti [...] super quod iuri pignus dedi[...]. Actum [...] feria tertia die sancti Johannis Baptiste anno Domini 1544 [24 VI 1544].*

878. **Pokwitowanie ostatniej raty dla Jana Osuszka przez Annę Guzkową. Wobec nas, Wojciecha Mąciپیو, podwójciego Floriana Chojenki, Błażeja Wątlego osobiście stawiała się przezorna Anna Guzkowa oraz dobrowolnie, publicznie i z własnej woli oświadczyła, że otrzymała stosowną, całkowitą i wystarczającą zapłatę, przyjmując ją osobiście, od przezornego Jana Osuszka, za dom znajdujący się między Bramą Krakowską a [domem] Gawrzyjała, który jemu sprzedawała. Stwierdza także, że kupujący jest wolny od długu kasując wszelkie [...] oraz zapisy dokonane w związku z tym długiem,*

w związku z którym [kupujący] dał sądowi zastaw [...]. Działo się [...] we wtorek w dzień św. Jana Chrzciiciela roku Pańskiego 1544.

[s. 469]

|| **879.** Anno Domini 1533 ego Lucas Włocziszek recognosco me tocius summe peccuniam 60 fl. sublevasse sub Bartholomeo Bylenski vicecapitano Colensi, Bernardo viceadvocato et iuratis Stanislao Opyolka, Johanne Jaschensky, Stanislao Warchol, Mathia Rymarsch, Jacobo Schosnowski, Nicolao Slonkowski feria tertia proxima post Conductum Pasce [22 IV 1533] in domo Nicolai Slonkowski, quo omnes suprascriptos existente acticacione liberos facio ac quito eisdem eviternam pacem faciendo.

879. *W roku Pańskim 1533 ja, Łukasz Włóczyszek, oświadczam, wobec podstarościego kolskiego Bartłomieja Bieleńskiego, podwójciego Bernarda i przysięgłych Stanisława Opiolki, Jana Jasińskiego, Stanisława Warchoła, Macieja Rymarza, Jakuba Sosnowskiego, Mikołaja Slonkowskiego, że otrzymałem całą kwotę pieniędzy we wtorek po pierwszej niedzieli po Wielkanocy w domu Mikołaja Slonkowskiego. Stąd o wszystkich wyżej wymienionych stwierdzam, że są wolni od długu i ich kwituję, zapewniając ich o wieczystym braku roszczeń.

880. Anno Domini 1533 feria sexta proxima post Penthecosten [6 VI 1533] Blasius Szczyml reposuit in presencia banniti iudicii ultima iuris post Penthecosten celeberrimi quinque mrc. pecuniarum filiorum Moskal, quasi acceperat in reemcionem, a quibus pecuniis pro decurso unius anni reposuit 4 gr. a qualibet mrc. Item idem Blasius super futurum annum recepit ex eisdem pecuniis filiorum Moskal duas mrc. cum consensu Anne Piotrkowa eorum patruelis amicis ac sub fideiussione Mathie Colenda ac Michaeli Kąth.

880. *Roku Pańskiego 1533 w piątek po święcie Zesłania Ducha Świętego Błażej Trzmiel złożył w obecności sądu gajonego, ostatniego dnia sądowego po Zesłaniu Ducha Świętego, 5 grzywien synom Moskala, które przyjął tytułem „odkupu” i z których to pieniędzy w ciągu roku złożył 4 grosze od każdej grzywiny. Na przyszły rok z tych pieniędzy synów Moskala złoży 2 grzywiny za wiedzą Anny Piotrkowej i za poręczeniem Macieja Kołedy oraz Michała Kanta.

[s. 470]

|| **881.** Causa Johannis Mayk cum consanguineis puerorum olim Py-skorzeva pro sorte puerorum post manum defunctam, qui sunt Gregorius Czapnik, Albertus, Mathias Pylchovyc de Ochel, Anna Pyąthkova de Dobrow consanguinei puerorum anno 1525. <Anno Domini 1526 idem Johannes Maik substituit et revocavit hos fideiussores infrascriptos recepto Frączek loco cuius substituit Paulum Kothowski; ratificaturus idem futuro

anno.> Constitutus personaliter Johannes Mayk in iure bannito celebrato feria sexta proxima post Ascensionem Domini instituit fideiussores contra prefatos consanguineos, qui sortem puerorum, videlicet novem mrc. minus duobus gr. et vacam [...] debet integraliter servare et non amittere ad unius decursum anni, post vero decursum anni debet renovare eundem fideiussorium sub pena unius sxg. Et hoc propter amissionem eiusdem sortis servi, quod lacijs in testamento continetur, que est Frączek, Nicolaus Vychna, Mathias Marchewny, Adam pellifex, Nicolaus Kytha, Vyth textor. Actum quo supra. <Anno Domini 1537 feria sexta ante Pentecostes [25 V 1537] idem Johannes Mayk constituit coniuncta manu |-suc-| fideiussores excepto Marchewny loco cuius Marchewny Stanislaum Vosky constituit etc.

881. *W roku 1525 odbyła się sprawa Jana Maika z krewnymi dziećmi zmarłej Piskorzowej o dziedzictwo tych dzieci po zmarłej. Krewni chłopców to Grzegorz Czapnik, Wojciech, Maciej Pilchowicz z Ochla, Anna Piątkowa z Dobrowa. <W roku Pańskim 1526 tenże Jan Maik zastąpił i odnowił owych poręczycieli, ustanawiając w miejsce Frączka Pawła Kotkowskiego>. Na sądzie gajonym odbywającym się w piątek po Wniebowstąpieniu Pańskim, stawiał się osobiście Jan Maik i ustanowił pełnomocników przeciw wspomnianym krewnym, którzy dziedzictwo dzieci, a więc 9 grzywien bez 2 groszy i ogród powinni w całości przechowywać i nie wydawać w przeciągu jednego roku, zaś po upływie roku powinni odnowić pełnomocnictwo pod karą 1 kopy, z powodu utraty tego dziedzictwa, co szerzej wyjaśnione jest w testamencie. A są to [pełnomocnicy]: Frączek, Mikołaj Wichna, Maciej Marchewny, kuśnierz Adam, Mikołaj Kita, tkacz Wit. Działo się to jak wyżej. <Roku Pańskiego 1537 w piątek przed Zesłaniem Ducha Świętego tenże Jan Maik ustanowił pospólną ręką pełnomocników z wyjątkiem Marchewnego, na jego miejsce ustanowił Stanisława Wolskiego itd.>

Ius particulare celebratum feria sexta ante Simonis et Jude anno Domini 1525 [27 X 1525]. Coram domino notario Abraham Vosuchowsky protunc vicegerentem domini Johannis Kapanowski burgrabii Colensis |-scabinis-|, advocato Bernardo, scabinis Mathia Nyewczasz, Paulo Kowalyk, Simone Kyernozok, Laurencio Szlonyna et pellifice Bartoszek, Martino doliatore.

***Sąd zwyczajny odbył się w piątek przed świętem [śś.] Szymona i Judy roku Pańskiego 1525** wobec pisarza Abrahama Wozuchowskiego, wówczas zastępcy burgrabiego kolskiego pana Jana Kępanowskiego, wójta Bernarda, ławników Macieja Niewczasa, Pawła Kowalika, Szymona Kiernoska, Wawrzyńca Słoniny, kuśnierza Bartosza i bednarza Marcina.

882. |=Coram eisdem predictis veniens personaliter videlicet Andreas Pyrdalka, posuit mrc. unam numeri in terra currentis cuidam Anne pro hereditate de villa Nagorna pro sorte eiusdem Anne pro paternis et maternis, in cuius manus hec mrc. est reposita in civitatis thesauro. Quam mrc. fideiusserunt Johannes Zawждыbył cum Stanislao Opyolka ad decursum unius anni a data presentium, quam predictam mrc. dederunt in manus Johannis Makowka de M[aiori] Ladorusdz et consensu Anne uxori dicti Makowka et amithe orphane prefate Anne. Quam mrc. prefati fideiussores tenerunt reponere in decursu unius anni sub vadio unius mrc. Die et loco et terminibus quibus supra.

882. **Wobec tychże wymienionych stawił się osobiście Andrzej Pierdalka i złożył 1 grzywnę obiegowej monety polskiej, dla pewnej Anny ze wsi Nagórna za jej dziedzictwo po matce i po ojcu, dla której ta grzywna została złożona w skarbcu miejskim. Za grzywnę poręczyli Jan Zawждыbył wraz ze Stanisławem Opiolką na czas jednego roku od daty niniejszego wpisu na ręce Jana Makówki z Wielkiego Ladorudza i zgodą Anny, żony tegoż Makówki, i stryjenki wspomnianej sieroty Anny. Grzywnę wspomniani poręczyciele mają przechowywać w ciągu jednego roku pod karą jednej grzywny. W dniu i miejscu oraz terminie [sądowym], jak wyżej.*

883. <Anno Domini 1528 idem Johannes Mayk revocavit testes Nicolaum Vychna, Adam pellificum, Nicolaum Kytha, Vythek textor, Stanislaum Volszky, Paulum Kothkowszky.

Anno Domini 1529 feria VI proxima festo Trinitatis [28 VI 1529] idem Johannes Mayk circa ius bannitum testes superius nominatos revocavit.>

Roku Pańskiego 1529 w piątek [po niedzieli] Trójcy Świętej tenże Jan Maik przed sądem gajonym odwołał wyżej wymienionych świadków.

883. **Roku Pańskiego 1528 tenże Jan Maik ponownie powołał świadków: Mikołaja Wichnę, kuśnierza Adama, Mikołaja Kitę, tkacza Wita, Stanisława Wolskiego, Pawła Kotkowskiego.*

[s. 471]

|| **884. Mayk causa contra pueris Pyeskorzove.** Anno Domini 1521 feria secunda infra octavas Corporis Christi [3 VI 1521] constitutus personaliter Mayk pannicida concivis noster Coloviensis fretusque optima sanitate |-super| coram bannito nostro iudicio pueris Pyskorzove |-reposuit| Johanni et Bertholomeo reposuit unam mrc. super summa novem mrc. prout lacijs et profudius exarratum est in testamento et in acticatione civili. Actum die et anno ut supra.

884. **Sprawa Maika przeciw dzieciom Piskorzowej. Roku Pańskiego 1521, w poniedziałek w oktawie Bożego Ciała zjawił się osobiście na sądzie naszym gajonym sukiennik Maik, nasz współobywatel miasta Koła, w najlepszym zdrowiu, by złożyć 1 grzywnę dla dzieci Piskorzowej, Jana i Bartłomieja,*

na poczet sumy 9 grzywien, jak szerzej wyjaśniono w testamencie i w zapisie. W dniu i roku jak wyżej.

885. Anno Domini feria VI proxima ante festum Trinitatis [31 V 1521?] constitutus personaliter Johannes Mayk pannicida, concivis Colensis, mrc. prout in testamento continetur reposuit in manus scabinorum et aduc septem mrc. illic sicut quas annuatim per mrc. tenetur reponere secundum inscriptionem superius descripta.

885. **Roku Pańskiego 1521, w piątek po święcie Trójcy Świętej, zjawił się osobiście sukiennik Jan Maik, obywatel kolski, i grzywnę, jak w testamencie zapisano, złożył na ręce ławników, łącznie dotąd 7 grzywien, zgodnie z ustaleniem, że co roku ma składać po grzywnie według powyższego zapisu.*

886. [=Anno Domini 1527 ipso die sancte Margarete [13 VII 1527] Nicolaus Kitha recepit [...] pecunia, quas reposuit Mayk pueris Pyskorzewskye, quas debet [...] quatuor gr. prefatis pueris sub fideiussorie ad unius decursum anni, qui sunt Vittek et Laurencius Srosz.=| <Satisfecit.>

886. **[=Roku Pańskiego 1527 w dniu świętej Małgorzaty Mikołaj Kita odebrał [...] pieniądze, które złożył Maik dla dzieci Piskorzowej, a które ma [...] 4 grosze wspomnianym dzieciom pod poręczeniem w przeciągu jednego roku. Poręczycielami] są Witk i Wawrzyniec Srosz.=| <Zadośćuczynił.>*

887. Causa Mayk Johannis cum Johanne Pyscorek anno Domini 1529 die feria quinta ipso die sancti Johannis Baptiste [24 VI 1529] in presencia Stanislai fabri viceadvocati et scabinis iuratis Simone Kyrnozек, Alberto Jarzamb, Paulo sellatore etc. prefatus Pyscorek recognovit se recepissee unam mrc. super partem suam, quam reposuerat Mayk in cisticulam scabinorum, ex qua prefatum Mayk liberum facit.

887. **Sprawa Jana Maika z Janem Piskorkiem. Roku Pańskiego 1529 w czwartek, w dniu świętego Jana Chrzciciela, w obecności podwójciego Stanisława kowala i ławników Szymona Kiernoska, Wojciecha Jarząba, siodlarza Pawła itd. wspomniany Piskorek zeznał, że odebrał 1 grzywnę na poczet swojej części, którą złożył Maik w kasie ławniczej i pokwitował z niej wspomnianego Maika.*

888. Anno Domini 1530 feria VI post festum Ascensionis [27 V 1530] Johannes Mayk pannicida Colensis sub burgrabio Laurencio Boszky et Simone Kyernoszek viceadvocato cum suis scabinis reposuit mediam terciam mrc. minus uno gr. reposuit Johanni Pyszkorek et sic iam Johannes Piskorek liberum fecit ab omnibus impedimentis, si que fuerit, Johannem Mayk, qui ei iam satisfecit de parte illi cessa post manum defunctam patris et matris suis.

888. **Roku Pańskiego 1530, w piątek po święcie Wniebowstąpienia Pańskiego, kolski sukiennik Jan Maik wobec burgrabiego Wawrzyńca Boskiego*

i podwójciego Szymona Kiernoska oraz ławników złożył 2,5 grzywny bez jednego grosza dla Jana Piskorka. Jan Piskorek pokwitował go jako wolnego od wszystkich roszczeń, jeśli jakieś się pojawią, bowiem Jan Maik zapłacił mu już całą część, która przypadła mu w dziedzictwie po śmierci jego ojca i matki.

889. Item eodem die circa ius bannitum idem Mayk Johannes revocavit testes de parte alia hereditatis fratris germani Johannes Pyszkorek, Bartholomeus, qui sunt Nicolaus Kytha, Stanislaus Volszky, Nicolaus Vychna, Vithek pannicida, Adam pellifex, Jacobus Kothkowszky.

889. **W tym samym dniu na sądzie gajonym tenże Jan Maik ponownie powołał świadków w sprawie innej części dziedzictwa [która należy się] bratu Jana Piskorka, Bartłomiejowi. A są to: Mikołaj Kita, Stanisław Wolski, Mikołaj Wichna, tkacz Wit, kuśnierz Adam, Jakub Kotkowski.*

890. Concordia Petri de Pabyanycze ex una et Johannis Strasyboth de Bochnya ex altera 1531. Venientes ad dictum Simonis Kyernosek advocati et residentibus scabinis Andrea Czech, Nicolao Okrutny et Jacobo Sqwyerczych recognoverunt inter se fecisse concordiam in his in quamlibet ipsi bene sciunt, qui prefatus Petrus solvit Petrus solvit [s] Johanni Trasiboth sxg. ut inter se habeant pacem sub vadio triginta mrc. explicitur [...] die Trium Regum [6 I 1531].

890. **Uгода między Piotrem z Pabianic z jednej strony i Janem Strasybotem z Bochni z drugiej. 1531. Przybyli na rzeczony [sąd w obecności] wójta Szymona Kiernoska oraz ławników: Andrzeja Czecha, Mikołaja Okrutnego oraz Jakuba Skwierczycha i zeznali, że uczynili między sobą ugodę w tej sprawie, o której dobrze wiedzą. Wspomniany Piotr płaci Janowi Strasybotowi kopę, aby między nimi zapanował pokój, pod karą 30 grzywien [...] w dniu Trzech Króli.*

[s. 472]

|| **891.** Et Sthephanus Kurek de eadem debuit presentibus prefatis advocatus prefatus submisit se sub hereditarii amissione eandem premio ac repone [-eis-] eis aliquot damnum nec inferendo, aliam vero mediam octavam mrc. cum tredecim gr. minus ternarnio receperunt, videlicet nobilis Katharina Oszyuszko cum filio suo Laurencio de Szłyaszyn antiqua mater prefatorum puerorum Jacobi Mały, videlicet Ade et Johannis, et Stanislaus Ruszek de Lypsthow cum uxore sua Dorothea et Anna sorore eiusdem Dorothee germanis et Martinus Yanuszek. Prefatam summam manu coniuncta levaverunt post manum defunctam prevignorum et pone alia sororum prefate Dorothee et Anne, eo eciam nunc et Andreas Polabnyk, si videlicet quis esset eis propinquior, extunc illi tenentur [...] sunt eandem summam coram viceadvocato Colensi reponere.

891. **I Szczepan Kurek z tego powinien wyżej wspomnianym wspomniany wójt na wypadek, jeśli stanie się im jakaś szkoda, kolejne 7,5 grzywny i 13 groszy bez trzeciaka odbiorą, mianowicie szlachetnej Katarzynie Osuszkowej wraz z synem jej Wawrzyńcem ze Ślesina, babce wspomnianych dzieci Jakuba Małego, czyli Adamowi i Janowi, oraz Stanisławowi Ruskowi z Lipstowa wraz z córką Dorotą oraz Anną siostrą tej Doroty i Marcinem Januszką. Wspomnianą kwotę podjęli pospólną ręką, a gdyby ktoś był im bliższy, odtąd są zobowiązani złożyć ją u wójta kolskiego.*

892. Et hii prefati, videlicet Oszyuszka cum alias supranominatis fideiussores statuerunt pro sorte, quam leveverunt, qui sunt Albertus Slavisky, Stanislaus Voszyvoda, Venceslaus Canya et Laurencius Vybszlo oppidani de Colo coniuncta manu fideiusserunt super sorte, quam prefati acceperunt unacum Oszyuszka antiquo more puerorum prefatorum Jacobi Mały. Super hereditatem eorundem, qui levaverunt posturatum. Actum et datum coram nobili domino Mathia Vyszoczky actore parcium et subditorum domini episcopi Poznaniensis et Barthusio Lywpszthowszky subcamerario. Actum et datum anno, die quo supra. Fideiussores Andree Polczennyk et Margarethe Choynczyna. Fideiussores Andree Ploczyennyk Stanislaus Vozyvoda, Nicolaus Shelank, Nicolaus Slonkovsky, Johannes Czvshevsky. Fideiussores Margartehe Choyenczyna Georgius Lythvin et Andreas Pyerdalka. Hec pecunia est legata per personas propinquas sub fideiussoria anno quo supra et die.

892. **I ci wspomniani, mianowicie Oszuszkowa wraz z innymi wyżej wymienionymi, ustanowili poręczycieli w sprawie dziedzictwa, które podjęli. Byli to: Wojciech Sławski, Stanisław Woziwoda, Wacław Kania i Wawrzyniec Wybsło, mieszczanie z Koła, pospólną ręką, poręczyli za dziedzictwo, które wyżej wspomniani przyjęli wraz z Oszuszkową dawnym obyczajem względem wspomnianych dzieci Jakuba Małego. Działo się i dano wobec szlachetnego Macieja Wysockiego, zastępcy stron, i poddanych biskupa poznańskiego, oraz Bartosza Lipstowskiego, podkomorzego. Działo się i dano roku i dnia, jak wyżej. Poręczyciele Andrzeja Płóciennika i Małgorzaty Chojenczyny. Poręczyciele Andrzeja Płóciennika: Stanisław Woziwoda, Mikołaj Szelaq, Mikołaj Slonkowski, Jan Czuszewski. Poręczyciele Małgorzaty Chojenczyny: Jerzy Litwin i Andrzej Pierdalka.*

|| **893.** |=**Pecunia puerorum Johannis Jankowszki.**

[s. 473]

Paulus de Oszyek reposuit xsg. cum octo gr., quam pecuniam satisfecit Stanislaus faber et fideiussores statuit Stanislaum Czychowlasz et Paulum Szyodlarz et hanc tenuit reponere secundum iure post festum Pasche.

Item Nyewczas Mathias tenetur duas mrc. sine quatuor gr. et pro his fideiussit Mayk Johannes et Adam [...], quas obligatus est secunda dominica post festum Pasche.

Item Adam Nabszdzydomek tenuit 4 mrc. et ab ista tenuit solvere decem gr. et fideiussores statuit Stanislaum fabrum et Albertum Yarzaby.

Item Johannes Nyszolek accepit mrc. minus medio quinto etc. pro quo fideiussit Adam Nabszdzydomek, quam mrc. idem Nyzyolek posuit ad nostrum iudicium bannitum in arram iuratorum.

Item Paulus de Oszyek accepit accepit [s] eiusdem pueri tres fert.=|

893. *|=Pieniǫdze dzieci Jana Jankowskiego.

Paweł z Osieka złożył kopę i 8 groszy, czym zadośćuczynił Stanisławowi kowalowi. Ustanowił poręczycieli Stanisława Cichowlazła i Pawła Siodlarza i ma je oddać według prawa po święcie Wielkanocy.

Maciej Niewczas ma [oddać] 2 grzywny bez 4 groszy i za to poręczyli Jan Maik i Adam [...], które zobowiązany jest na drugą niedzielę po Wielkanocy.

Adam Nabǳidomek ma [oddać] 4 grzywny i od tego zapłacić [jako odsetki] 10 groszy. Poręczycielami ustanowił Stanisława kowala i Wojciecha Jarzaba.

Jan Niziołek pożyczył grzywnę bez czterech i pół [grosza], za co poręczył Adam Nabǳidomek. Którą to grzywnę tenże Niziołek złożył na naszym sądzie gajonym do kasy ławników.

Paweł z Osieka przjął 3 wiardunki.=|

894. Debita neptum Copythoua. Anno Domini 1532 feria VI in crastino Ascensionis Domini [10 V 1532] Johannes Wnuk civis Colensis mutuavit duas mrc. numeri et monete Polonialis ex pecunia predictorum nepotum, quasi debet reddere pro festo Pentecostes anni Domini 1533, usuram autem ab eis pendere debet annuo quatuor gr., pro quo fideiusserunt Petrus Smarsly et Bartholomeus gladiator.

894. *Długi bratanków Kopytowej. Roku Pańskiego 1532, w piątek po Wniebowstąpieniu Pańskim, obywatel kolski Jan Wnuk pożyczył 2 grzywny liczby i monety polskiej z pieniędzy wspomnianych bratanków, i ma je oddać do święta Zesłania Ducha Świętego roku Pańskiego 1533. Odsetki mają zaś wynosić rocznie 4 grosze. Za to poręczyli Piotr Zmarzły i miecznik Bartłomiej.

895. Item eodem anno et die Bartholomeus gladiator civis Colensis mutuo accepit duas mrc. numeri et monete Polonialis ex eadem pecunia neptum Copythoua, que reddere debet cum usura simili pro tempore suprascripto, pro quo fideiusserunt Simon funifex et Adam Nurovycz.

895. **Tego samego roku i dnia obywatel kolski miecznik Bartłomiej, przyjął jako pożyczkę 2 grzywny liczby i monety polskiej z tych samych pieniędzy bratanków Kopytowej, które ma oddać z podobnymi odsetkami w czasie wyżej wymienionym, za co poręczają powroźnik Szymon i Adam Norowicz.*

896. |=Anno Domini 1532 feria sexta proxima ante Catherine [22 XI 1532] Petrus faber Dzyerzsawski posuit quinque gr. ad ista pecuniaque tenet usure, in iure eodem die peracto presentendo modo Calynski et Bernardo viceadvocato.=|

896. *|=Roku Pańskiego 1532 w piątek przed [świętem św.] Katarzyny Piotr Dzierawski kowal złożył 5 groszy i tych pieniędzy winny jest procent, na tym sądzie, we wspomnianym dniu wobec Kalińskiego i podwójciego Bernarda.=|

897. In eodem iure honesta Dorothea Kopythowa mater eorum accepit duas mrc. in mutuum ex pecunia prefatorum neptium pro qua fideiusserunt.

897. **Na tym samym sądzie uczciwa Dorota Kopytowa, matka ich [bratanków?], przyjęła 2 grzywny jako pożyczkę z pieniędzy wspomnianych bratanków. Za co poręczyli.*

|| **898.** 1526. Item feria sexta proxima ante Trinitatis [I VI 1526] veniens personaliter Johannes Nisiolek accepit unam mrc. pecunie neptis olim advocati de Minori Belicze ex consensu eius ab quibus[...] ab unaquaque specialiter obligavit se soluturum per 4 gr. per integrum annum a data premissa sub fideiussoribus, qui sunt Johannes Maik, Gabriel mercator, vicini de Colo. Quam pecuniam post decursum unius anni debet reponere duas mrc. cum 4 gr. Iamque nunc solvit 4 gr. ab una mrc. post ea sol[...]. [s. 474]

898. **W piątek przed [niedzielą] Trójcy Świętej 1526 roku przybył osobiscie Jan Niziolek i przyjął 1 grzywnę z pieniędzy zmarłego bratanka, z Bylic Małych, za jego zgodą, od których [...] od każdej [...] zobowiązał się zapłacić po 4 grosze po upływie roku wobec poręczycieli, którymi są Jan Maik i kupiec Gabriel, sąsiedzi z Koła. Po upływie jednego roku winien złożyć 2 grzywny i 4 grosze. Już zapłacił 4 grosze od grzywny [...].*

899. Moskal. Anno Domini 1527 facta divisi puerorum Moskal ut in acticacio civili eorum. Puerorumque nomina sunt notata superius post solutionem debitorum remansit primis pueris Helizabeth Dortohee Albertho sex mrc. 18 gr. et I ternarius ex eisdem pecuniis awnculus germanus et patruus germanus de Slotha receperunt pro vestimentis dictis pueris una mrc. cum medio quarto gr.; quinque vero mrc. et unus fert. remansit in arca civili. Pro eisdem pueris vitricus vero Martinus doleator, secundus Martinus et Lucia filia undecim fert. et medium septimum gr. actu levaverunt in conspectu viceadvocati ac presenti actis ut supra in acticacioni.

899. *Moskal. Roku Pańskiego 1527 uczyniono podział [między] dzieci Moskale jako ich sprawę cywilną. Dzieciom, których imiona wspomniano wyżej, po spłacie długów zostało: najpierw dzieciom Elżbiecie, Dorocie i Wojciechowi 6 grzywien, 18 groszy i 1 trzeciak. Z tych pieniędzy wuj i stryj ze Złotej odebrali za odzienie wspomnianych dzieci 1 grzywnę oraz 3,5 grosza. Natomiast 5 grzywien i 1 wiardunek pozostaje w kasie sądowej. Dzieci tych ojczym Marcin bednarz, drugi Marcin i córka Łucja zgodnie z zapisem podjęli w obecności podwójciego 11 wiardunków i 6,5 grosza.

900. |=Anno Domini 1528 feria sexta infra octavas Corporis Christi Redemptoris [12 VI 1528] veniens nobilis Albertus et |-Jacobus-| Iactor et Bernardus Barbaraque mater filiorum prefatorum, dictus Coszymynszky, leverunt acceperuntque pecuniam novem mrc. ex cistula scabinorum iuratorum repositas pro hereditate vel pro domo a Petro Szmarszly venditam eidem pro prefato per Martinum Kaczkowski olim civem Colensem, ex hac ex precepto et mandato magnifici Petri capitanei Colensis marsalcique regie maiestatis factum est. Tali tamen hec, quod prefati nobilis totam civitatem Collensem ab omni impedimento, si aliquod fuerit propriis impensis tenentur defendere.

900. *|=Roku Pańskiego 1528 w piątek w oktawie Bożego Ciała Zbawiciela przybył szlachetny Wojciech oraz Hektor i Bernard zwany Koźmiński oraz Barbara, matka wspomnianych dzieci, którzy podjęli oraz przyjęli grzywnę z kasy ławników złożoną tam za dziedzictwo, czyli za dom Piotra Zmarłego, sprzedany za niego przez Marcina Kaczkowskiego, zmarłego obywatela kolskiego, z rozkazu i polecenia dostojnego starosty kolskiego i marszałka królewskiej mości Piotra. W związku z tym wspomniany szlachetny [Piotr] jest zobowiązany bronić miasta Koła od wszelkich roszczeń [z tym związanych] na własny koszt, jeśli jakieś zaistnieją.

901. Anno Domini 1530 feria VI infra octavas Pentecosten [10 VI 1530] Johannes Makowka de Lyadurodz Maiori accepit mrc. una monete in terra currentis cuiusdam Anne orphane de Nagorna villa, pro qua instituit fideiussores Blasium Vathly et Nicolao Czosnek, quam tenetur reponere in decursu unius anni. Ab inscriptione dedit medietatem.

901. *Roku Pańskiego 1530, w piątek w oktawie Zesłania Ducha Świętego, Jan Makówka z Ladorudza Większego pożyczył 1 grzywnę w monecie polskiej należącą do sieroty ze wsi Nagórna, wobec czego ustanowił poręczycieli Błażeja Wątlego i Mikołaja Czosnka. Ma oddać dług w ciągu jednego roku. Od zapisu dał połowę.

[s. 475]

|| **902.** Anno Domini 1528 feria sexta infra octavas Corporis Nostri Redemptoris veniens nobilis Koszymysrzy Iactor, Albertus et Bernardus

Barbaraque filiorum prefatorum matre levaverunt pecuniam novem mrc. ex cistula scabinorum iuratorum coram viceadvocato Bernardo protunc Colensi iuratisque scabinis Bartholomeo pellifice, Stanislao fabro, Thoma Lyszek, Simone Kyernoszek, Stanislao Czychovlaszl, Blasio Vathly, Stephano sartore pro domo per Petrum Szmarszly reposita, que domus per Martinum Kaczkowszky eidem Petro erat vendita, quam pecuniam prefatus Martinus commisit accipienda nobili domino Koszmynszky Nicolao |-[...]-| fratri eorum.

902. *Roku Pańskiego 1528, w piątek w oktawie Bożego Ciała Zbawiciela, przybyli do nas szlachetni Koźmińscy, Hektor, Wojciech i Bernard oraz Barbara, matka wspomnianych synów, którzy podjęli 9 grzywien w monecie z kasy ławników za dom zostawiony przez Piotra Zmarzłego wobec ówczesnego podwójciego kolskiego Bernarda oraz ławników: kuśnierza Bartłomieja, kowala Stanisława, Tomasza Liska, Szymona Kiernoska, Stanisława Cichowlazła, Błażeja Wątłego, krawca Szczepana. Dom został sprzedany przez Marcina Kaczkowskiego Piotrowi, a pieniądze wspomniany Marcin przekazał do przyjęcia szlachetnemu panu Mikołajowi Koźmińskiemu, bratu tychże.

903. Quam pecuniam magnificus predictus Kmytha de Vysznycze capitaneus Colensis marsalcusque regie maiestatis decrevit et mandavit eum sublevare sub fideiussione vicinorum bene possessorum et hac propter aliquam difficultatem et dampnum civilem, quorum nomina sequuntur: Johannes Dlugy, Mathias Campa, Nicolaus Szlonkowszky, Andreas Pyerdalka, Jacobus Sosznowszky. Qui fideiussores per decussum unius anni et sex hebdomadarum debent revocati coram ordine et regimine civium Colensium protunc existencium. Qui prefatus nobilis unacum matre sua obligati sunt eisdem fideiussores in omnibus defendere impedimentis ab eodem Nicolao superius nominato et ceteris omnibus cuiuscumque status fuerint. Quiquidem fideiussores |-[...]dam-| obligati sunt summam pecuniarum reponere, si aliud impedimentum vel difficultas fuerit civitati. Qui fratres prefati Iactor et Albertus presentes penes actacionem et inter Barbara cum filio Bernardo |-[...]-| absentes hi presens uno animo et una voce fuerunt acticare ista omnia superius descripta tenere fideiussoribus. Actum, datum anno die quo supra.

Idem notarius. Quiquidem frater prefatus eorum Nicolaus superius nominatus die tertia, quarta aut mense uno vel medio aut in toto |-[...]-| anno venerit volueritque pecuniam sublevare pro domo a Petro Szmarszly iacentem. Idem fideiussores obligati sunt eandem summam reponere sine omni difficultate civili.

903. **Które to pieniądze szlachetny wspomniany Kmita z Wiśnicza, starosta kolski i marszałek królewskiej wysokości, rozkazał i nakazał mu pod poręczeniem bogatych sąsiadów i to z powodu jakiejś trudności i szkody cywilnej, których imiona następują: Jan Długi, Maciej Kępa, Mikołaj Słonkowski, Andrzej Pierdalka, Jakub Sosnowski, którzy jako poręczyciele przez okres jednego roku i sześciu tygodni powinni zostać odwołani według porządku i zarządu obecnych obywateli miasta Koła. Wspomniany szlachetny wraz ze swoją matką zobowiązani są tych poręczycieli bronić od wszelkich roszczeń ze strony wyżej wymienionego Mikołaja i wszystkich innych. Ci poręczyciele zobowiązani są sumę pieniędzy przechowywać, jeśli ktoś wysunie roszczenia albo trudności wobec miasta. Wspomniani obecni bracia Wojciech i Hektor, i między Barbarą z synem Bernardem nieobecnymi, ci jednogłośnie mają działać przed sądem tak, jak wyżej jest zapisane, wobec poręczycieli. Działo się i dano w roku i dniu jak wyżej.*

Ten sam pisarz. Wyżej wymieniony ich brat Mikołaj, w trzecim [lub] czwartym dniu albo miesiącu, bądź w połowie albo w całym roku przybył i zapragnął podjąć pieniądze za dom zostawiony przez Piotra Zmarzłego, a poręczyciele zobowiązani są tę sumę zachowywać bez żadnej trudności w prawie cywilnym.

904. Anno Domini 1529 feria VI post Martini [12 XI 1529] Barbara Papszyna partem [-sui-] hereditatis sui viri a scabinis accepit per fideiussores Mathiam Nyewczasz et Stanislaum Laaszycza mediam mrc. minus mediante, quam tenetur et obligata est pro festo Pasche anno Domini 1530 reponere.

904. **Roku Pańskiego 1529, w piątek po św. Marcinie. Barbara Papszyna część dziedzictwa po swoim mężu przyjęła od ławników poprzez poręczycieli, Macieja Niewczasa i Stanisława Łasicy, ½ grzywny bez półgroszka, które zobowiązana jest spłacić do Wielkanocy roku Pańskiego 1530.*

[s. 476]

|| **905.** **Ius bannitum celebratum est feria sexta infra o[ctavas] Penthecosten per nobilem Laurencium Boszky unacum [ad]vocato Simone Kyernosek pariterque cum scabinis.** Veniens in idem ius honorabilis dominus Stanislaus Oszyvsze[k] unacum sororibus Agnete et Katharine germanis present[es] et Johanne germano absente, pro quo fideiusserunt Paulus sell[ator] et Adam Nabszzydomek et Stanisław Kalws advocato de Pod[...], non compulsi nec coacti, sed futura per oculos habentes libere recognoverunt, quia concordia cum Hedvigi olim [...] memorie uxore Blasii Skowronek per arbitros facta [...] pro parte hereditatis illis confessa post manum defunctam [...] Blasii, qui omnes prefati totam partem hereditatis, videlicet do[mum], sartaginem ceteraque instrumenta ad braxandum cervisiam [...] brasarium unacum instrumentis

ad artificum lanificum et [...] argentum, stannum et porcos et omnibus supellectilibus domus. Pro qua parte prefate hereditatis prefata Hedvigis secundum concordiam debet eisdem pueris Nicolai Ossuch una[cum] alias debet reponere et dare viginti et septem mrc. numeri et monete Polonialis in terra currentis. Quam partem prefatam omnes unanimi voce resignaverunt, ita longe et late, prout illis cesserunt. Circa quam resignacionem pref[ata] Hedvigis reposuit septem mrc. Residuum autem pecuniam, videlicet viginti mrc. obligata est per terminos infra descriptos solvere, videlicet quinque mrc. pro quarta iuris celebrata post festa Pasche anno futuro et alias quinque mrc. anni sequenti et sic consequenter ad alios annos quo ad totumolucionem facta fuerit viginti mrc. Quam [...] domum unacum omnibus adiacentibus animo [...] habebit et possidebit vendendi, convertendi, dandi et in placitos usus convertendi. Quicumque autem [...] prefatam concordiam non tenerit, ivat penam trig[inta] || mrc. Actum est et datum die, loco, anno ubi supra. [s. 477]

905. *Sąd gajony odbył się w piątek w oktawie Zesłania Ducha Świętego wobec szlachetnego Wawrzyńca Boskiego wraz z wójtem Szymonem Kiernoskiem oraz z ławnikami. Przybył na ten sąd dostojny pan Stanisław Osuszek wraz z obecnymi siostrami rodzonymi Agnieszką i Katarzyną oraz nieobecnym bratem rodzonym Janem, którego zastępowali rymarz Paweł i Adam Nabędzidomek oraz Stanisław Kalwusz, sołtys z Pod[...]. Nie zmuszeni, nie przymuszeni, ale rzeczy przyszłe przed oczyma mając, swobodnie zeznali, że uczynili zgodę z żoną zmarłego [...] Błażeja Skowronka Jadwigą poprzez mediatorów w sprawie części dziedzictwa, która jej przypadła po zgonie [...] Błażeja. Wszyscy wspomniani całą część dziedzictwa, to jest dom, patelnię i inne instrumenty do warzenia piwa [...] oraz narzędzia tkackie. Wspomnianą część wszyscy jednogłośnie powzdają, tak wzdłuż, jak wszerz, jak została im przekazana. W związku z tym powздaniem wspomniana Jadwiga składa 7 grzywien. Pozostałe zaś pieniądze, czyli 20 grzywien, zobowiązana jest w terminach niżej wyszczególnionych zapłacić, mianowicie: 5 grzywien na czwarty sąd, który odbędzie się po święcie Wielkanocy przyszłego roku, a kolejne 5 grzywien następnego roku i tak dalej w ciągu kolejnych lat, aż całkowicie spłacone zostanie 20 grzywien [...]. Dom wraz ze wszystkimi przynależnościami [...] będzie posiadać i mieć wraz z prawem sprzedawania, zamieniania, dawania i obracania na dowolny użytek. Kto zaś tej zgody nie będzie przestrzegać, zapłaci karę 30 grzywien. Działo się i dano w dniu, roku i miejscu, jak wyżej.

906. Item anno Domini 1531 Hedvigis Skowronkova reposuit et solvit ratam secundam secundum inscriptionem quinque mrc. feria sexta Quatuor Temporum Pentecosten [2 VI 1531].

906. **Roku Pańskiego 1531, w piątek na Suche Dni Zesłania Ducha Świętego, Jadwiga Skowronkowa złożyła i zapłaciła drugą ratę według zapisu, 5 grzywien.*

907. Item anno Domini 1532 feria sexta proxima ante Trinitatis Hedvigis Skowronkowa posuit et solvit ratam terciam quinque mrc. [31 V 1532].

907. **Roku Pańskiego 1532 w piątek przed [niedzielą] Trójcy Świętej Jadwiga Skowronkowa złożyła i zapłaciła ratę trzecią, to jest 5 grzywien.*

[s. 478]

|| **908.** Subscriptio regiminie advocati Bernardi sub generoso domino Bartholomeo Byelyensky castri Colensis burgrabio. Anno Christi 1533 feria sexta proxima post Ephiphanias [10 I 1533].

908. **Rozliczenie urzędowania wójta Bernarda wobec burgrabiego zamku kolskiego Bartłomieja Bieleńskiego. W roku Chrystusowym 1533, w piątek po Objawieniu Pańskim.*

909. Item pecunia per Vloczych reposita privigno Luce in summa viginti quatuor fl. cum medio ultra hoc, quod accepit.

909. **Pieniądze złożone przez Włóczycha [jego] pasierbowi Łukaszowi, w sumie 24,5 florena, które przyjął.*

910. Item pecunia puerorum reposita per Gogolyeva suis prevignis in summa quinque mrc. cum media et quattuor gr.

910. **Pieniądze dzieci złożone przez Gogolową dla swoich pasierbów, w sumie 5,5 grzywny i 4 grosze.*

911. Item pecunia reposita per Skowrokovia pueris Ossvchova. Summa est sedecim mrc.

911. **Pieniądze złożone przez Skowronkową dla dzieci Osuchowej. Suma wynosi 17 grzywien.*

912. Item pecunia reposita per Gabrielem Johanni Dlugy pro domo in summa decem mrc. cum media.

912. **Pieniądze złożone przez Gabriela dla Jana Długiego za dom, w sumie 10,5 grzywny.*

913. Tunc post Cinerum proximo celebrato feria sexta idem Johannes Dlugy hanc pecuniam levavit sub fideiussorium superius scripta eodem die.

913. **W piątek po Środzie Popielcowej ów Jan Długi te [pieniądze] podjął pod poręczeniem wyżej zapisanym w tym samym dniu.*

914. Pecunia pro pueris Jankowski septem mrc. absque 4 gr.

914. **Pieniądze dla dzieci Jankowskiego, 7 grzywien bez 4 groszy.*

915. Pecunia Bartholomei Pyskorek quatuor mrc. cum media minus uno gr. Eandem pecunia dederunt in mutuum pannitextoribus ad unum annum, pro quibus fideiusserunt Nicolaus Mrocek, Adam Nabdzydomek pro tota fraternitate.

915. **Pieniądze Bartłomieja Piskorka, 4,5 grzywny bez 1 grosza. Te pieniądze dali jako pożyczkę sukiennikom na jeden rok, za co poręczyli Mikołaj Mroczek i Adam Nabździdomek za cały cech [tkaczy].*

916. Pecunia usure advocati de Belycze due mrc. et viginti gr., qua pecunia est olim neptis eiusdem advocati de Bdrdow.

916. **Pieniądze [otrzymane jako] odsetki [od] sołtysa z Bylic, 2 grzywny i 20 groszy. Które to pieniądze należą do bratanka sołtysa z Brdowa.*

917. Pecunia puerorum Kopytowa de villa Blyсна due mrc. et fl. in auro et unius gr. et eadem Kopythova accepit has duas mrc. sub fideiussione, qui sunt hi Nicolaus Ostrowski et Franciscus de villa eadem.

917. **Pieniądze dzieci Kopytowej ze wsi Blizna, 2 grzywny i 1 floren w złocie i 1 grosz. Kopytowa przyjęła te 2 grzywny za poręczeniem, a tymi [poręczycielami] są Mikołaj Ostrowski i Franciszek z tej samej wsi.*

918. Pecunia Dzyerzsawska due sxg. reposite et suscepte.

918. **Pieniądze Dzierawskiej, 2 kopy, złożone i podjęte.*

919. Item pecunia filiorum Moskalyova 8 gr. cum medio.

919. **Pieniądze synów Moskalowej, 8,5 gr.*

|| **920.** Suscepicio regiminie advocati Andree Kurczych sub generoso domino Bartholomeo Byelyensky castri Colensis burgrabio anno Virginalis partus 1533 feria sexta in festo Presentationis Marie [21 V 1533].

[s. 479]

920. **Rozliczenie pełnienia urzędu przez wójta Andrzej Kurczycha wobec burgrabiego zamku kolskiego Bartłomieja Bieleńskiego, w roku 1533 od narodzenia Chrystusa w piątek w święto Ofiarowania Najświętszej Maryi Panny.*

921. |=Item reposita pecunia in |-per-| cistam scabinorum a Skorouwkowa, Blasskowa viginti mrc. et septem mrc., quas suscepit Andreas Kurczych ab Bernardo viceadvocato cum suis scabinis.

921. **|=Pieniądze złożone w kasie ławników przez Skowronkową, Błażkową, 27 grzywien, które odebrał Andrzej Kurczych od podwójciego Bernarda wraz z ławnikami.*

922. Feria sexta Cinerum pueri Osuchowa pecuniam Błaskową cum advocato Călws de Ruchenna cum aliis consanguineis levaverunt ex cista scabinorum.=|

922. **Także od dzieci Osuchowej pieniądze Błażkowej wraz z sołtysem Kalwyszem z Ruchennej wraz z innymi krewnymi podjęli z kasy ławników.=|*

923. Item octo mrc. Jankowsky reposita pecunia sine tribus gr., quas octo mrc. sine tribus gr. Adam Nabszdydomek posuit.

923. *8 grzywien bez 3 groszy Jankowskiego złożone, które to 8 grzywien bez 3 groszy złożył Adam Nabǳidomek.

924. Item pecunia suscepta puerorum Mosskał septem fert. sine gr. uno posita.

924. *Podjęte pieniądze dzieci Moskala, 7 wiardunków bez 1 grosza złożono.

925. Item sex fert. Szłyachczączyną puerorum.

925. *6 wiardunków dzieci Szlachccianczyny.

926. Hec est pecunia puerorum Dzyerzawską numero tres sxg. deposite, sed Mathias Pylak gener Dzyerzawską accomodavit unam sxg. ex hac pecunia, pro quo fideiusserunt Gregorius Czapnyk et Blasius Szchmyel.

926. *To są złożone pieniądze dzieci Dzierawskiej w liczbie 3 kop, ale Maciej Pylak, zięć Dzierawskiej, pożyczył 1 kopę z tych pieniędzy, za co poręczyli Grzegorz Czapnik i Błażej Trzmiel.

927. Feria tertia magna ante dominicam Resurrexi Dorothea puella Skruszczyną suam hereditariam pecuniam in mutuum dedit suo avunculo Lazaro de villa |-Blyszna-| <Nagrona> usque in aliam feriam tertiā per annum futurum, quam propriam pecuniam sua propria manu illi levavit et concessit uti suo amico fideiusserunt pro eo Lazaro Martinus Markowicz et |-Joannes-| <Mathias> Grzanką et ab ea pecunia in mutuum accepta tenetur dare quatuor gr. in summa pecunie sunt sxg. sine quatuor gr., quam debet ponere in aliam feriam tertiā usque per annum 1535. Hec acta in domo Kurczych in presencja ipsius et |-Mathia-| Martino Krupa et Johanne Straczypluk et ista pecunia, quam mutavit suo avunculo accep[it] a suo victrico Johanne Krupką a se pro suo patrimonio [...]gam ulla apud illum retinet.

Item hac puella ad Zaparth Jacobum avum suum habet 5 mrc. et XII gr. fideiussores Nicolaus Kolodzyek, Greg[orius] villicus Phylol, Kotkowski. Anno 153[5] debet reponere duas sxg. ad octavas Corporis Christi [...] festo Crucis Exaltacionis XI fert. De[...].

927. *W Wielki Wtorek przed niedzielą Wielkanocną Dorota Skruszczyna dała swoje odziedziczone pieniądze jako pożyczkę swojemu wujowi Łazarzowi ze wsi Nagórna aż do następnego Wielkiego Wtorku w następnym roku oraz ośobiście przekazała i dała mu te własne pieniądze. Za swojego przyjaciela Łazarza poręczyli Marcin Markowicz i Maciej Grzanka. Od tych pożyczonych pieniędzy ma zapłacić [jako odsetki] 4 grosze, a w sumie pieniądze wynoszą 6 kop bez 4 groszy, które ma złożyć w kolejny [Wielki] Wtorek w 1535 roku. Działo się w domu Kurczycha w obecności jego i Marcina Krupy oraz Jana Stracipluga, a te pieniądze które [Dorota] pożyczyła swojemu wujowi, przyjęła jako dziedzictwo od swojego ojczyrna Jana Krupki [...] u niego przechowuje.

Dziewczyna ta u Jakuba Zaparta swojego wuja ma 5 grzywien i 12 groszy. Poręczyciele Mikołaj Kołodziejek, Grzegorz Fiol, Kotkowski. W roku 1535 ma złożyć 2 kopy do oktawy Bożego Ciała [...] w święto Podwyższenia Krzyża Świętego 11 wiardunków [...].

|| **928.** Pecunia puerorum de Dąbna data quibusdam hominibus seu vicinis ex consensu nobilis domini Jacobi Skothnyczki protunc burgrabio castri Colensis coramque viceadvocato Bernhardo et scabinis iuratis anno Domini 1525 ut in superiori inscriptione [-continet-] fuit significatum.

[s. 480]

928. **Pieniądze dzieci z Dąbnej zostały pożyczone pewnym ludziom albo sąsiadom za zgodą szlchetnego burgrabiego zamku kolskiego Jakuba Skotnickiego oraz podwójciego Bernarda i ławników w roku 1525, tak jak oznaczono w powyższym zapisie.*

929. Item prima iuris post festa Pasce providus Thomas Lyszek a quatuor mrc. puerorum de Dąbna posuit unum fert. ab eisdem, quas tenuit ab uno anno superius assignato. Secundum quod prefatus nobilis Skahwyczky ab eisdem constituit.

929. **Na pierwszym sądzie po święcie Wielkanocy przezorny Tomasz Lisek z 4 grzywien dzieci z Dąbnej złożył 1 wiardunek, tak jak miał od jednego roku powyżej wyszczególnionego, co wspomniany szlchetny Skotnicki od niego przyjął.*

930. Item idem Thomas Lyszek easdem quatuor mrc. post solutionem wyderek pro futuro anno accepit et a quibus obligatus est wyderek solvere pro quibus quatuor mrc. a wyderek instituit fideiussores, qui sunt Martinus Bednarz et Jacobus Synovycz oppidani Colensi.

930. **Tenże Tomasz Lisek przyjął owe 4 grzywiny do przyszłego roku po zaplaceniu „wyderku” i zobowiązany jest zapłacić „wyderek” za owe 4 grzywiny. Od „wyderku” ustanowił pełnomocników, którymi zostali Marcin bednarz i Jakub Synowiec, mieszczanie kolscy.*

931. Acta honeste Dorothee sororis Burzyna. Anno Domini millesimo quingentesimo tricesimo secundo feria secunda proxima post Judica [18 III 1532] coram nobili Bartholomeo Byelenski burgrabio et providis [-Andrea-] Alberto Poczathek proconsule, Bernardo, Mathia Lythwynek consulibus et coram Andrea Curczych advocato, Blasio Vathly, Petro Smarszly et aliis iuratis constituta personaliter honesta Margarita Myrkoua civis Posnaniensis obtulit litteras nobis a proconsule Posnaniensi, spectabili domino Heath suplicatorias, quo pecuniam depositam ad scrinium iuratorum honeste Dorothee sororis Buczyna protunc famuli eius pro eandem Margaretam Myrkova eidem Dorothee reddamus nos ex officio satisfacientes iustis

supplicationibus proconsulis Poznaniensis dedimus pecuniam depositam in [...] duas mrc. numeri et monete Polonialis in manus Myrkova eidem predictae Dorothee de Colo protunc famule domini Helthe. Acta anno Domini quibus supra.

931. *Sprawa uczciwej Doroty, siostry Burzyny. Roku Pańskiego 1532, w poniedziałek po niedzieli Białej wobec burgrabiego Bartłomieja Bieleńskiego oraz burmistrza Wojciecha Początki, rajców Bernarda i Macieja Litwinka, oraz wobec wójta Andrzeja Kurczycha, Błażeja Wątlego, Piotra Zmarzłego i innych [ławników] przysięgłych stawiała się osobiście uczciwa Małgorzata Mirkowa, obywatelka poznańska, i przedstawiła dokument burmistrza Poznania, dostojnego pana Helty, z prośbą, abyśmy pieniądze złożone w skarbcu ławników należące do uczciwej Doroty Burzyny, jego służącej, oddali za pośrednictwem tej Małgorzaty Mirkowej owej Dorocie. My zaś z urzędu czyniąc zadość słusznym prośbom burmistrza Poznania oddaliśmy złożone pieniądze w kwocie 2 grzywien monety i liczby polskiej na ręce Mirkowej dla wspomnianej Doroty z Koła, służącej pana Helty. Działo się w roku Pańskim jak wyżej.

[s. 481]

|| **932. Concordia per arbitros facta inter amicos partis utrisque olim puerorum Jacobi Mały, videlicet Ade et Johannis de Dąbna** pro pecunia que erat in cista scabinorum, videlicet 14 mrc. minus 5 gr. et super hanc summam Albertus Początek apposuit unam sxg. cum sex gr., que pecunia prefatorum puerorum de Dąbna erat.

932. *Uгода uczyniona przez pośredników między przyjaciółmi dzieci zmarłego Jakuba Małego, mianowicie Adamem i Janem z Dąbnej w sprawie pieniędzy, które były w kasie ławników, mianowicie 14 grzywien bez 5 groszy. W sprawie tej sumy Wojciech Początek złożył 1 kopę i 6 groszy, które należały do dzieci z Dąbnej.

933. Anno Domini 1530 feria VI in die et festo sancte Agnetis [21 I 1530]. Concordia per arbitros facta, videlicet per Albertum Początek, Matiam Nyewczas, Martinum Bednarz et Andrea Kurczylo inter amicos olim puerorum Jacobi Mały de Dąbna. Qui compositores, videlicet Albertus Początek, qui vicesgerit burgrabii domini Johannis Kampanowszky in loco Laurencii Boszky existentis et coram famatis Mathia Lythphynek tunc temporis prothoconsule et Bernardo, Mathia Kampa, Johanne Czarnoczky et Nicolao Czyelyatko necnon viceadvocato Symone Kyernoszek cum suis scabinis iuratis, videlicet Kyernoszek, Pyerzchala Stanisłao et Czychowlaszl Stanisłao, Alberto Yarzaby, Blasio Vąthly, Stanisłao Opyolka et Paulo sellatore, que summa pecuniarum, que est levata a prefatis scabinis, videlicet in quindecim mrc. cum media et et grosso unico cum medietate. Quorum pecuniarum

divisio facta est per prefatos divisores, primo Andreas Podobnyk frater patrolis prefatorum puerorum de Dabna recepit mediam octavam mrc. et sedecim gr. minus duobus ternariis. Tali condicione, si aliquis propinquior fuerit ad hanc pecuniam horum puerorum, extunc prefatus Podobnyk obligatus est summam prefatam in Colo coram viceadvocato reponere. Cuius fideiussor Petrus advocatus de Dabna submisit se sub suo hereditario se cessit aliud impedimentum domino suo pro prefata sorte, quam [...] Podobnyk. Pro quo viceadvocato Mathias Nyewczas et Andreas [...] rocudura cives de Colo.

933. **Roku Pańskiego 1530, w piątek w dzień i święto św. Agnieszki, uczyniono zgodę przez mediatorów, mianowicie przez Wojciecha Początkę, Macieja Niewczasa, bednarza Marcina i Andrzeja Kurczycha, między przyjaciółmi dzieci zmarłego Jakuba Małego z Dąbnej. Pośrednicy, mianowicie Wojciech Początek, który pełni obowiązki burgrabiego, pana Jana Kępanowskiego, w miejsce obecnego Wawrzyńca Boskiego, i wobec sławetnych Macieja Litwinka, urzędującego burmistrza, Bernarda, Macieja Kępy, Jana Czarnockiego i Mikołaja Cielątka, a także podwójciego Szymona Kiernoska wraz z jego ławnikami przysięgłymi, to jest Kiernoskiem, Stanisławem Pierzchałą, Stanisławem Cichowlazem, Wojciechem Jarząbem, Błażem Wąthym, Stanisławem Opiółką i siodlarzem Pawłem [uczynili podział] sumy pieniędzy, która jest od ławników, mianowicie 15,5 grzywny. Podział ten uczyniono przez wspomnianych mediatorów następująco: najpierw Andrzej Podobnik, brat stryjeczny wspomnianych dzieci z Dąbnej, odbierze 7,5 grzywny i 17 groszy bez dwóch trzeciaków, pod tym warunkiem, że jeśli jakiś bliższy krewny będzie [się upominał] o te pieniądze owych dzieci, to wspomniany Podobnik zobowiązany jest tę sumę złożyć w Kole u podwójciego. Jego poręczyciel wójt Piotr z Dąbnej zobowiązał się przed swoim dziedzicem znieść wszelkie roszczenia panu swojemu dziedzicznie odnośnie tych pieniędzy, co [...] Podobnik dla tego podwójciego Macieja Niewczasa i Andrzeja [...] obywateli Kola.*

|| **Regestrum super pecuniam conventam in cistella scabinorum civile. Que pecunia in mutuum ad terminos iuxta rittum conceditur dactum sub Bernardo viceadvocato atque scabinis in fine libri scriptis super annum Domini 1524. Et primo ex pecunia puerorum de Dabna.** [=Item feria sexta proxima ante festum sancti Adalberti [22 IV 1524] dedimus in mutuum Thome Lyszek quatuor mrc. ex pecunia puerorum de Dabna et |-aqua-| a qualibet mrc. per annum debet solvere per tres gr. et istam pecuniam tenetur restituere ad aliud festum sancti Adalberti |-et subscripsit super istam domum suam, si extinctus esset, hec pecunia super domum eiusdem Thome Lyszek-| et eandem pecuniam debet reponere idem Lyszek pro alio festo sancti |-Adalberti si-|

[s. 482]

quatuor mrc. et ab istam pecuniam debet eadem tempore persolvere fert. Item anno 1529 dominica infra octavas Ascensionis Domini [9 V 1529] Thomas Lyszek reposuit duas mrc. in presencia iuris, advocati Stanislai fabri cum suis scabinis superius enumeratis. Anno Domini 1529 feria III in die Innocencium [28 XII 1529] Lyszek reposuit duas mrc., secundum quod obligatus est superius.=| |=Item feria sexta proxima ante festum Trinitatis [20 V 1524] eodem anno Bernardus viceadvocatus ex eadem pecunia eciam puerorum de Dabna accepit quatuor mrc. sine duobus gr., quas eciam debet reponere per annum usque ad festum Trinitatis et ab eis eciam reponere debet octo gr. ex consensu domini burgrabii. Anno Domini 1529 feria III in die Innocentium [28 XII 1529] Bernardus reposuit 4 mrc. minus duobus gr.=| |=Item feria sexta post Valentini [19 II 1524] proxima Mathias Nyewczas recepit srg. ex pecuniis filii Czygansky, quam pecuniam debet reponere pro festo proximo Exaltacionis Sancte Crucis et ab eis iam dedit duos gr. Item eodem die et eodem anno [19 II 1524] Stanislaus faber ex eadem pecunia recepit filii Czyganski unam mrc., quam eciam reponere pro festo proximo Exaltacionis Sancte Crucis et ab eis iam dedit duos gr. Item eodem die et anno [19 II 1524] Nicolaus Mroczek accepit srg. pecuniarum ex pecunia filii Czyganski, ex eadem pecuniam reponere debet pro festo Exaltacionis Sancte Crucis et ab eadem pecunia iam persolvit duos gr.=| Item feria quarta infra octavas Corporis Christi [1 VI 1524] dedimus tres gr. ex pecunia olim domini Johannis Czygansky filio eiusdem Czygansky et hoc ex pecunia elaborata. Item feria sexta die sancte Scolastice anno 1525 [10 II 1525] Andreas et Anna germani pueri olim Jacobi Koczuch civis Colensis ex consensu eorundem puerorum pecuniam accepit in restituendum a data presencium permisserit undecim fert. tenentur solvere a qualibet mrc. per 4 gr. Koczuch Paulo patruo suo de Colo tres fert., Ricchardo Koczuch eciam patruo suo de Mnyszek mrc., Stanislao Gardyan de Dzyeravy mrc. Quam pecuniam fideiusserunt coniuncta manu Paulus Skyerka faber de suburbia et Gregorius pileator de civitate cum Alberto Kobyalka vicinis de Colo, qui eandem pecuniam habent ponere unacum eleboratione et eiusdem pecuniis per annum iuxta hodiernam inscriptionem.

**Rejestr pieniędzy zgromadzonych w skrzyni ławniczej, które to pieniądze zostały w określonych zwyczajem terminach przekazane jako pożyczki i zapisane na końcu księgi za [czasów] podwójciego Bernarda oraz ławników za rok 1524. Po pierwsze z pieniędzy małoletnich z Dąbnej. |=W piątek przed świętem św. Wojciecha daliśmy jako pożyczkę Tomaszowi*

Liskowi 4 grzywny z pieniędzy małoletnich z Dąbnej i od każdej grzywny winny jest w ciągu roku zapłacić 3 grosze. A te pieniądze winien jest zwrócić do następnego święta św. Wojciecha. I te pieniądze zobowiązał się zwrócić tenże Lisek do następnego święta św. [Wojciecha] 4 grz. i od tych pieniędzy zapłacił już wiardunek. W roku 1529 w niedzielę w oktawie Wniebowstąpienia Pańskiego Tomasz Lisek złożył 2 grzywny w obecności sądu, wójta Stanisława kowala oraz ławników wyżej oznaczonych roku Pańskiego 1529 we wtorek w dzień Młodzianków, co zostało wyżej obiecanie. |=W piątek przez świętem Trójcy tego roku Bernard podwójci z tychże pieniędzy małoletnich z Dąbnej przyjął 4 grzywny bez 2 gorszy, które winien złożyć w ciągu roku do święta Trójcy i od nich winien [nadto] zapłacić 8 groszy za zgodą pana burgrabiego. W roku 1529 we wtorek w dzień Młodzianków Bernard złożył 4 grzywny bez 2 groszy. =| W piątek po święcie Walentego Maciej Niewczas pożyczył 1 kopę z pieniędzy Cygańskiego, które to pieniądze winien zwrócić do święta Podwyższenia Krzyża Świętego i od tych już dał 2 grosze. Tego dnia i tego roku Stanisław kowal z tych pieniędzy synów Cygańskiego pożyczył 1 grzywnę, którą także winien zwrócić do święta Podwyższenia Krzyża Świętego i od tych już dał 2 grosze. Tego dnia i roku Mikołaj Mroczek monety z pieniędzy synów Cygańskiego, którą winien zwrócić do święta Podwyższenia Krzyża Świętego i od tych pieniędzy już zapłacić 2 grosze. =| W środę w oktawie Bożego Ciała daliśmy 3 grosze z pieniędzy zmarłego pana Jana Cygańskiego synowi tegoż. W piątek w dzień św. Scholastyki roku 1525 Andrzej i Anna, rodzone dzieci zmarłego Jakuba Koczucha mieszczanina kolskiego. Za ich zgodą z tychże pieniędzy pożyczyli, licząc od tej daty, 11 wiardunków, które winni zwrócić, dopłacając do każdej grzywny 4 grosze, Pawłowi Koczuchowi, ich wujowi z Koła, 3 wiardunki, Ryszardowi Koczuchowi, także ich wujowi z Mniszka grzywnę, Stanisławowi Gardyjanowi z Dzieraw grzywnę. Za pieniądze te poręczyli poręczyli pospólną ręką Paweł Skierka z przedmieścia i Grzegorz kapelusznik z miasta wraz z Wojciechem Kobiałką z Koła.

|| 934. Pecunia nepte advocati Mathie de Minori Belycze transportate de Brdow in Colo olim filie Ploczych, que data est ex consensu eiusdem advocati in |-dandum-| concedendum in mutuum vicinis infra descriptis in numero quatuordecim mrc. anno 1524 die sancte Dorothee [6 II 1524].

[s. 483]

934. *Pieniądze bratanicy sołtysa Macieja z Bylic Małych przewiezione z Brdowa do Koła, córki zmarłego Plóczycha, które dano jako pożyczkę za zgodą tego wójta sąsiadom niżej wspomnianym w liczbie 14 grzywien roku Pańskiego 1524, w dniu świętej Doroty.

935. |=Ex eisdem pecuniis Mathias Nyewczas die sancte Dorothee [6 II] in mutuum recepit sxg., quam debet ponere pro primo iure post festum sancti Michaelis, qui et fideiussorem statuit Bartholomeum pellificem.=| <Reposuit.>

935. *Z tych pieniędzy Maciej Niewczas w dniu świętej Doroty przyjął jako pożyczkę kopę, którą powinien oddać na pierwszy sąd po święcie św. Michała, a poręczycielem ustanowił kuśnierza Bartłomieja. <Oddał.>

936. Ex eisdem pecuniis Nicolaus Mroczek eodem die etc. accepit sxg. pro eodem tempore et debet solvere, fideiussorem posuit |-[...]|-| Johannem Długi.

936. *Z tych pieniędzy Mikołaj Mroczek w tym samym dniu itd. przyjął kopę na ten sam czas i musi oddać. Ustanowił jako poręczyciela Jana Długiego.

937. |=Item ex eisdem pecuniis Stanislaus faber mrc. accepit, eandem habet solvere pro eodem festo, fideiussorem statuit Simonem Kyernoszek et ab eisdem pecuniis habet solvere pro eodem festo a quodlibet fert. per gr.=|

937. *=Z tych pieniędzy kowal Stanisław przyjął grzywnę i ma ją zwrócić na to samo święto. Ustanowił poręczycielem Szymona Kiernoska i od tych pieniędzy ma zapłacić [jako odsetki] od każdego wiardunku po groszu.=|

938. |=Item ex eisdem pecuniis Andreas textor recepit duas mrc. in festo Dorothee, quas habet restituere post annum pro alio festo sancte Dorothee, qui in maius robur fideiussores obtulit Stanislaum Voszywodam et Michaellem piscatorem.=|

938. *=Z tych pieniędzy Andrzej pożyczył 2 grzywny w święto [św.] Doroty i ma oddać po roku na następne święto św. Doroty, a dla większej wiarygodności ustanowił poręczycieli Stanisława Woziwodę i rybaka Michała.=|

939. |=Item eodem die ex eisdem pecuniis Martinus Thchorz pellifex recepit unam mrc. |-duas mrc.-|, quam obligatus est ponere pro |-ad-| festo sancte Dorothee et fideiussores |-eiusdem id que et textores-| Rzeszowski et Nicolaus serifaber.=|

939. *=Tego dnia z tych samych pieniędzy kuśnierz Marcin Tchórz odebrał 1 grzywnę, którą zobowiązał się oddać do święta św. Doroty, a poręczyciele tej [pożyczki] to Rzeszowski i ślusarz Mikołaj.=|

940. |=Item eodem die ex eisdem pecuniis Nicolaus Vychna pellifex recepit duas mrc. eodem modo sicut et Thchorz ad idem tempus habet ponere, fideiussores Johannes Mayk et Mathias Marchewny.=| <Debitum solvit, sed [...]>

940. *=Tego samego dnia z tych samych pieniędzy kuśnierz Mikołaj Wichna pożyczył 2 grzywny w ten sam sposób i na taki sam czas ma oddać. Poręczyciele to Jan Maik i Maciej Marchewny.=| <Dług spłacił, lecz [...]>

941. Item die dominica Ramispalmarum Johannes Mayk recepit mediam mrc. pecuniarum nepte advocato de Minori Bylycze Mathie, a quibus teneatur dare duos gr. secundum consensum prefati advocati, pro quibus pecuniis fideiussores Paulus sellator et Mathias sutor dictus Stahaszgewycz anno Domini millesimo quingentesimo vigesimo quarto [20 III 1524] et quas debet reponere pro festo per duas septimanas post festum sancti Michaelis.

941. **W niedzielę Palmową Jan Maik pożyczył ½ grzywnę z pieniędzy bratanicy sołtysa Macieja z Bylic Małych, od których [jako odsetki] musi dać 2 grosze według ugody z tymże wójtem. Pożyczkę poręczają rymarz Paweł i szewc Maciej zwany Staszewicz roku Pańskiego 1524. Dług ma zostać oddany na święto w dwa tygodnie po święcie św. Michała.*

942. Item idem Johannes Mayk posuit mediam mrc. cum duobus gr. feria sexta in vigilia Katharine anno quo supra.

942. **Także Jan Maik złożył ½ grzywny i 2 grosze w piątek, w przeddzień św. Katarzyny, roku jak wyżej.*

943. Item feria secunda proxima ante Simonis et Iude apostoli Martinus adolescens recepit pecuniam tres fert., quas sibi reposuerat Martinus Zawora sui debiti pro manu coram Bernardo viceadvocato, Mathia Nyewczas, Simone Kyernoze, Paulo Kowalik, quem iam debitum Martinus misit anno Domini 1525.

943. **W poniedziałek przed [świętem] Szymona i Judy apostołów Marcin małoletni przyjął 3 grzywny, które złożył jako dług Marcin Zawora na ręce Bernarda podwójciego, Macieja Niewczasa, Szymona Kiernoska, Pawła Kowalika, który to dług Marcin spłacił roku Pańskiego 1525.*

944. Anno Domini 1530 feria quarta in crastino sancte Margarethe [14 VII 1530] Byenyasz et Thomas germani levaverunt sex mrc. presente modo burgrabio domino Boszky et viceadvocato Simone Kyernoze et scabinis penes illum residentibus post filiastram suam Plozychowa de Beldow ex summa quatuordecem mrc., quas reposuerunt ex consensu protunc burgrabio Skothnyczky Jacobo.

944. **Roku Pańskiego 1530 w środę, nazajutrz po świętej Małgorzacie, bracia rodzeni Bieniasz i Tomasz w obecności burgrabiego Boskiego i podwójciego Szymona Kiernoska oraz ławników podjęli 6 grz. [pozostałych] po bratanicy swojej Płóczychowej z Beldowa z sumy 14 grzywien, jakie złożono za zgodą ówczesnego burgrabiego Jakuba Skotnickiego.*

^a Poniżej jedna zapiska nieczytelna.

|| **945.** Pecunia, que fuerunt in cistella civili scabinorum eorum, qui levant eadem pecuniam hic descriptio continetur et quo tempore, ut in superiori suscepcione continetur et sub quibus vide in fine libri.

[s. 484]

945. **Kto złożył te pieniądze, które były w szkatule ławników, tu następuje opis, i w jakim było to czasie. Jak było przy poprzednich rozliczeniach i za jakich urzędników, zobacz na końcu księgi.*

946. In vigilia sancte Crucis Exaltacionis [13 IX] Johannes filius Cygansky cum honesta Margaretha matre sua legitima levavit quatuor mrc. ex cistella scabinorum, repositas per Johannem Szawsdybyl pro domo eiusdem Cygansky.

946. **W przeddzień [święta] Podwyższenia Krzyża Świętego Jan, syn Cygańskiego, wraz z uczciwą Małgorzatą, swoją prawowitą matką, podjął 4 grzywny z kasy ławników złożone przez Jana Zawzdybyła za dom tego Cygańskiego.*

947. Anno Domini 1527 feria IIII ante Ramispalmarum [13 III 1527] Lucas Włoczyszek sub viceadvocato Bernardo, Blasio Vathly, Stanislao Czychowlasz, Stanislao fabro, Thoma Lyszek accepit septem fl.

947. **Roku Pańskiego 1527, w środę przed niedzielą Palmową, Łukasz Włoczyszek pobrał 7 florenów wobec podwójciego Bernarda, Błażeja Wątle-go, Stanisława Cichowlazła, kowala Stanisława, Tomasza Liska.*

948. Anno Domini 1530 feria II ante vigilie Petri et Pauli [27 VI 1530] Lucas Włoczyszek sub viceadvocato Simone Kyernoszek unacum scabinis Stanislao Czychowlasz, Alberto Jarzęby, Paulo pillatore [s] et Stanislao Opyolka accepit quinque fl. et sex gr.

948. **Roku Pańskiego 1530, w poniedziałek przed wigilią [śś.] Piotra i Pawła, Łukasz Włoczyszek pobrał 5 florenów i 6 groszy wobec podwójciego Szymona Kiernoska oraz ławników Stanisława Cichowlazła, Wojciecha Jarząba, czapnika Pawła i Stanisława Opiolki.*

949. Anno Domini 1531 feria tertia ante festum Margarete [11 VII 1531] Lucas Włoczysek sub viceadvocato Simone Kyernosek unacum skabinis [s] Petro Szmarszly, Alberto Jarząb, Stanislao Opyolka, [Joa]nnes Jaszyensky. Recognosco me accepisse 14 fl. et 10 gr. |-numeri et monete-| monete et numeri Polonicalis vos quito in istis.

949. **Roku Pańskiego 1531, we wtorek przed [św.] Małgorzatą, [ja] Łukasz Włoczyszek wobec podwójciego Szymona Kiernoska wraz z ławnikami Piotrem Zmarzłym, Wojciechem Jarząbem, Stanisławem Opiolką, Janem Jasińskim, oświadczam, że pobrałem 14 florenów i 10 groszy w liczbie i monecie polskiej, i kwituję was z tej sumy.*

950. Anno Domini 1534 feria post Cinerum Osuchową partem propinquitatis ad filios ipsius a Blasskową cessam levavit ac recepit ex cista scabinorum, pro qua fideiusseurunt pro pace habenda civitati, scilicet Mathias Kąmpą

et Georgius a filio Stanislao suo sacrificulo. Acta die, quo domino Alberti presentibus genero Bielienski et viceadvocato Andrea Kurczych et alias cum eo testibus ut sunt prefati in iure bannito.

950. **Roku Pańskiego 1534, w dzień po Środzie Popielcowej, Osuchowa przyjęła ze skrzyni ławników swoją część dziedzictwa zostawionego przez Błażkową dla swoich synów, za po poręczyli Maciej Kępa i Jerzy za Stanisława. Działo się dnia, w obecności Wojciecha zięcia Bieleńskiego i podwójciego Andrzeja Kurczycha i innych wspomnianych obecnych na sądzie gajonym.*

|| **951.** Suscepcio regiminis Bernardi in viceadvocatum pro anno nunc presenti 1524 eidem Bernardus viceadvocatus cum suis scabinis hic Nicolao Kvyavka, Johanne Kostelka, Stanislao fabro, Mathia Nevczas, Bartholomeo, Johanne Jarzabek, Thoma Lyszek, Mathia Capa [-in-] cum cisticullam susceperunt post commutationem in eadem cisticulla prevenerunt pecuniam puerorum de Dabną sex mrc. cum media et duabus gr. repositas pro eisdem pueris.

[s. 485]

951. **Rozliczenie urzędowania Bernarda jako podwójciego za rok bieżący 1524. Podwójci Bernard wraz ze swoimi ławnikami, to jest Mikołajem Kujawką, Janem Kostelką, Stanisławem kowalem, Maciejem Niewczasem, Bartłomiejem, Janem Jarzabkiem, Tomaszem Liskiem i Maciejem Kępą, gdy po objęciu urzędu otworzyli szkatułkę, znaleźli w niej pieniądze dzieci z Dębnej, mianowicie 6,5 grzywny i 2 grosze złożone dla tychże dzieci.*

952. Item in alia vesica prevenerunt quinque mrc. in eadem cista, in qua pecunia non erat inventa, cedula recepta est per Jacobum Czyerzystradza.

952. **Zaś w innej sakiewce znaleźli 5 grz. w tej samej skrzyni, w której pieniądze nie zostały znalezione, zostało przyjęte oświadczenie uczynione przez Jakuba Cierpistradzę.*

953. Item in alia vesica pecunia est inventa trium mrc. sine fert. puerorum Koczuch pro domo.

953. **W innej sakiewce znaleziono pieniądze, 3 grzywny bez wiardunku, za dom, należące do dzieci Koczucha.*

954. |=Item in panniculo invenimus pecuniam quatuor mrc. pro domo pueris Czyganski pileatoris, Margarete et filio suo Johanne et ista pecunia iam est levata per Johannem filium eiusdem Czyganski in vigilia nundinarum Exaltacionis Sancte Crucis anno 1524.=|

954. **|=Znaleźliśmy pieniądze zawinięte w płótno, 4 grzywny, za dom dzieci czapnika Cygańskiego. Małgorzacie i jej synowi Janowi owe pieniądze są już zapisane przez Jana, syna tegoż Cygańskiego, w wigilię jarmarku [na] Podwyższenie Krzyża Świętego 1524 roku.=|*

955. Item invenimus in vesica quatuor mrc. pecunie, que pecunia |-est| erat filie Warchol et tandem eadem filia Warchol Margarita accepit eandem pecunie feria sexta proxima post festum Agnetis anno Christi 1524 [22 I 1524].

955. **Znaleźliśmy w sakiewce pieniądze w kwocie 4 grzywien, należące do córki Warchoła. Owa córka Warchoła, Małgorzata, przyjęła te pieniądze w piątek po święcie [św.] Agnieszki, w roku Chrystusowym 1524.*

956. Item in panniculo ostendimus pecuniam duarum mrc. receptam a Petro Smarsly pro hereditate Nicolao Koszyemyensky.

956. **W sakiewce znaleźliśmy pieniądze, mianowicie 2 grzywny, przyjęte przez Piotra Zmarzłego za dziedzictwo Mikołaja Koźmińskiego.*

957. Item in panniculo alio predevimus mediam mrc. pecuniarum Capusczyny[...] et undecim gr. sine ternarnio et hec pecunia est legata et ad pya opera est exposita.

957. **W sakiewce natrafiliśmy również na ½ grzywny [...] Kapuściny [...] i 11 groszy bez trzeciaka. Te pieniądze zapisano i przeznaczono na pobożne dzieła.*

958. Item in panniculo alio invenimus mediam terciam mrc. pecuniarum repositarum per Nicolaum Thchorz feria sexta ante Trinitatis [27 V 1524], hanc pecuniam levavit honesta Margaretha Choyenczyna post obitum sue sororine anno Domini 1524.

958. **W innej sakiewce znaleźliśmy 2,5 grzywny złożone przez Mikołaja Tchorza w piątek przed [niedzielą] Trójcy Świętej. Te pieniądze podjęła uczciwa Małgorzata Choyenczyna po śmierci swojej siostrzenicy, roku Pańskiego 1524.*

959. Item in panniculo invenimus |-mrc.-| mrc. solidorum absque uno solido et hec pecunia est levata et extradita ad opere misericordie.

959. **W sakiewce znaleźliśmy grzywnę szelągów bez jednego. Te pieniądze zostały podjęte i przekazane na dzieła miłosierdzia.*

960. Item in magno sacello prevenimus quinquaginta fl. minus fert. repositos per Jacobum Włocznych pro suo previgno dicto Luca et hoc in moneta et in solidis et aduc tenetur reponere triginta fl.

960. **W wielkiej sakiewce natrafiliśmy na 50 florenów bez wiardunku złożonych przez Jakuba Włóczycha dla swojego pasierba zwanego Łukaszem i to w monecie i w szelągach. Do teraz musi złożyć 30 florenów.*

961. |=Item pecunia puerorum de Dabna filiorum olim Jacobi Mally reposita per nobilem dominum Jacobum Skothnyczky protunc burgrabium Colensem, eorundem [...] in summa septem mrc. absque quatuor gr.=|

961. *|=Pieniądze dzieci z Dębnej, synów zmarłego Jakuba Małego, złożone przez szlachetnego Jakuba Skotnickiego, wówczas burgrabiego kolskiego, ich [?] [...] w sumie 7 grzywien bez 4 groszy.=|

962. Item feria sexta ante Adalberti proxima quatuordecem mrc. sunt reposite olim Katharine filie Plozych de Brdow ad annos sue discrecionis apud viceadvocato et scabinis. Advocatus Matis de Bylycze dedit septem gr. minus duobus ternariis prope [...].

962. *W piątek przed [św.] Wojciechem złożono 14 grzywien Katarzyny, córki zmarłego Płóczycha z Brdowa, aż do jej pełnoletności. Podwójciemu i ławnikom sołtys z Bylic dał 7 groszy bez dwóch trzeciaaków [...].

963. |=Item die dominico proximo post Ascensionis Beate Marie Virginis posuit Vith de Dabna tres mrc. pueris olim Jacobi de Dabna.=|

963. *W niedzielę po Wniebowzięciu Najświętszej Maryi Panny złożył Wit z Dębnej 3 grzywiny dla dzieci zmarłego Jakuba z Dębnej.

964. Item tertia iuris post Ephiphaniarum anno Domini 1526 Jacobus Wloczych reposuit decem fl. in moneta Luce Wloczysszek in presencia viceadvcati Bernardi et scabinis Simon Kyernozek, Matis Niewczas, Jasyenysky Johannes, [...] pannificis, Stanisłai Pyerzchala, Johanne Bysszek etc. anno quo supra.

964. *Podczas trzeciego sądu po Objawieniu Pańskim 1526 roku Jakub Włóczych złożył 10 florenów w monecie dla Łukasza Włóczyzka w obecności podwójciego Bernarda i ławników Szymona Kiernoska, Macieja Niewczas, Jana Jasieńskiego, [...] sukiennika, Stanisława Pierzchały, Jana Byczka itd. w roku jak wyżej.

|| **965. Causa Mathiae Czaluy cum Hedugis Blaskowa Skowronkova.** Coram nobis Johanne Wielguss viceadvocato Kolensi, Valentino Virwa, Stanisłao Vozywoda, Mathia Dambrowa scabinorum protunc existencium veniens personaliter honesta Hedugis predicta Blaskowa in domum viceadvocati fassa est vendidisse domum suam propriam Mathie Czaluy pro summa viginti mrc. monete Polonialis, in quamlibet mrc. computando quadraginta octo gr., adiacentem in platea Thoruniensis una ex parte Dorothee *thasarka* alia vero parte Paulum Threlka serifabrum, tam longe, late, prout ex antiquo erat elimitatum cum omnibus rebus adiacentibus ad braxationem, hoc est instrumentis, dumtaxat absque sartaginem, quam sibi remansit ad suam personam et scutellas, alias *czenowe*, et sartagines ad coquendos pisces et cameram et mansionem ad mortem suam sibi relinquendo in predicta domo. Que predictus Mathias Czaluy obligavit eam fovere usque ad mortem eius honesto victu, que predicta Hedugis Blaskowa resignavit eadem domum et

[s. 486]

inscriptionem admisit predicto Mathie Czaluy recognovitque coram iudicio se accepisse pro domo prefata viginti mrc. et quietat eundem Mathiam Czaluy de levata summa ad premissa iuri memoriale solutum.

965. *Sprawa Macieja Całuja z Jadwigą Błażkową Skowronkową. *Wobec nas, podwójciego kolskiego Jana Wielgus[k]a, Walentego Wyrwy, Stanisława woziwody, Macieja Dąbrowy, ławników obecnie pełniących urząd, stawiała się osobiście do domu podwójciego uczciwa Jadwiga Błażkowa. Zeznała, że sprzedała swój własny dom Maciejowi Całujowi za sumę 20 grzywien monety polskiej, na każdą grzywnę licząc 48 groszy, znajdujący się przy ulicy Toruńskiej, między [domem] Doroty cieślarki, a [domem] ślusarza Pawła Trelki, tak wzdłuż, jak wszerz, jak od dawna był odgraniczony, wraz ze wszystkimi rzeczami przynależnymi do warzenia piwa, to jest narzędziami, ale poza patelnią, którą pozostawia dla siebie osobiście, oraz półmiskami cynowymi i patelniami do przygotowywania ryb, oraz pokojem i prawem do zamieszkiwania we wspomnianym do śmierci, które również pozostawia. Maciej Całuj natomiast zobowiązał się utrzymywać ją godziwie do śmierci. Wspomniana Jadwiga Błażkowa przekazała dom i dopuściła uczynienie zapisu na rzecz wspomnianego Macieja Całuja oraz zeznała wobec sądu, że przyjęła za ów dom 20 grzywien, zaświadczając, że Maciej Całuj jest wolny od zobowiązania na tę sumę. Zapłacono sądowi pamiętne dla utrwalenia sprawy.*

Indeks nazw miejscowych i osobowych

Indeks obejmuje nazwy miejscowe oraz osobowe występujące w tekście publikowanego rękopisu. Wszystkie formy zapisu źródłowego wyróżniono kursywą.

Hasło miejscowe zawiera daną nazwę w jej współczesnym brzmieniu (niekiedy w dwóch możliwych wersjach), formę źródłową (w nawiasie okrągłym) oraz określenie historycznej przynależności administracyjnej (województwo i powiat, bądź tylko region, np. Śląsk).

W hasłach osobowych imiona podano w lekcjach polskich (w nawiasach okrągłych zestawiono natomiast formy źródłowe), z kolei nazwiska bądź przezwiska, jeśli występowały w kilku odmiankach, sprowadzono do formy podstawowej, najczęściej występującej lub utrwalonej w literaturze przedmiotu. Z nazwami zawodów postępowano natomiast dwojako. Jeśli zostały odnotowane przez pisarza w języku łacińskim, traktowano je jako określenie zajęcia osoby występującej w treści źródła. Jeśli natomiast nazwa zawodu występuje w źródle w lekcji polskiej, wówczas traktowano ją jako prawdopodobny przydomek lub nazwisko. W nielicznych wypadkach, w których obie formy zostały zastosowane ewidentnie w odniesieniu do jednej osoby (identyfikowanej po pełnionym wówczas urzędzie lub kiedy oba warianty występowały w jednej zapisce), przyjmowano rozwiązanie dla wersji występującej częściej. Analogicznie postąpiono w przypadku kobiet identyfikowanych po imieniu i żeńskiej formie nazwy zawodu. W oddzielnych hasłach umieszczano wyłącznie te, które zostały opisane domniemanymi przydomkami (lub nazwiskami) oddanymi w źródle w języku polskim. W przypadku lekcji łacińskich nazwy zawodów traktowano wyłącznie jako określenie zajęcia wykonywanego przez ich mężów lub przez nie same, np. *funifetrix* (powroźniczka) – żona powroźnika, *pileatrix* (czapniczka) – żona czapnika. Numery występujące w poszczególnych hasłach odsyłają do konkretnych zapisów.

Zastosowane skróty: bkj. – brzesko-kujawskie; burgr. – burgrabia; burm. – burmistrz; chl. – chełmińskie; dzierz. – dzierzawca; gnz. – gnieźnieński/gnieźnieńskie; inw. – inowrocławski/inowrocławskie; kls. – kaliski/kaliskie; kcn. – kcyński; knn. – koniński; ksc. – kościański; kwl. – kowalski; krk. – krakowskie; ksw. – kruszwicki; llw. – lelowski; ław. – ławnik; lcz. – łączycy/łączycie; mans. – mansonarz; m. – mąż; m. – miasto; mieszcz. – mieszczanin/mieszczka; nkl. – nakielski; niezident. – niezidentyfikowana; ob. – obecnie; ptr. – piotrkowski; pis. – pisarz; pleb. – pleban; podstar. – podstarości; podw. – podwójci; pow. – powiat; pzn. – poznański/poznańskie; prep. – prepozyt; prd. – przedecki; pzd. – pyzdrowski; rdj. – radziejowski; raj. – rajca; rząd. – rządca; srd. – sieradzkie; sołt. – sołtyś; star. – starosta; szd. – szadkowski; szc. – szczyrzycki; wiceburgr. – wicebrugrabia; wln. – wieluński; w. – wieś; witr. – wityrk; woj. – wojewoda/województwo; zast. – zastępca; zw. – zwany/zwana; ż. – żona.

Abdzydomek (zob. Nabǫdzidomek)

Abdzydomek (zob. Nabǫdzidomek)

Abraham (*Abraam, Abraham*) – pis. zamku kołskiego: 475, 557; – Rożnowski (zob. Rożnowski Abraham); – Wozuchowski (zob. Wozuchowski Abraham); – zast. burgr. kołskiego: 371, 372, 488

Adalbertus (zob. Wojciech)

Adam (*Adam, Jadamek*): 96, 807, 891; – Bielog (zob. Bielog Adam); – z Dębnej: 932; – z Dobrowa: 259; – kuśnierz: 429, 881, 883, 889; – Leloga (zob. Leloga Adam); – Nabǫdzidomek (zob. Nabǫdzidomek Adam); – Norowicz (zob. Norowicz Adam); – szewc: 396; – Węch (zob. Węch Adam); – Wielguszewicz (zob. Wielguszewicz Adam); – z Wiskitna: 840

Adamowicz (*Jadamowycz*) Wojciech z Wierzbia: 410

Agnieszka (*Agnes, Agneta*): 3, 54, 84, 156, 303, 308, 326, 547, 552, 565, 601, 692, 905; – Bednarka (zob. Bednarka Agnieszka); – Bratońkowa (zob. Bratońkowa Agnieszka); – Ciągniekrowina (zob. Ciągniekrowina Agnieszka); – Dobkowa (zob. Dobkowa Agnieszka); – Dybikotowa (zob. Dybikotowa Agnieszka); – Kantowa (zob. Kantowa Agnieszka); – Kołaczekówna (zob. Kołaczekówna Agnieszka); – Krablicka (zob. Krablicka Agnieszka); – Laszkowicz[...] (zob. Laszkowicz[...] Agnieszka); – z Lichynia: 410; – Łapaskowa (zob. Łapaskowa Agnieszka); – łąziebniczka z Koła, ż. Stanisława łąziebnika (zob. Stanisław łąziebnik): 63, 88; – Myślunkowa (zob. Myślunkowa Agnieszka);

– z Osieka: 309; – Papuszyna (zob. Papuszyna Agnieszka); – Pierdałczyna (zob. Pierdałczyna Agnieszka); – Synowcowa (zob. Synowcowa Agnieszka); – Szarzalina (zob. Szarzalina Anna); – Ścibłówna (zob. Ścibłówna Agnieszka); – Włodyczyna (zob. Włodyczyna Agnieszka); – Wuszkowa (zob. Wuszkowa Agnieszka); – Złapanówna (zob. Złapanówna Agnieszka); – ż. Jana Byczka (zob. Byczek Jan): 862; – ż. Jana Jaczka (zob. Jaczek Jan): 79; – ż. Tomasza Liska (zob. Lisek Tomasz): 678; – ż. Łukasza Molendki (zob. Molendka Łukasz): 308; – ż. Andrzeja Wysprzały (zob. Wysprzało Andrzej): 509; – ż. Pawła Zarychty (zob. Zarychta Paweł): 345

Alberthus, Albertus, Alberytus (zob. Wojciech)

Albus (zob. Biały)

Aleksander (*Alexander*): 855, 856, 857

Aleksey (*Alexius*): 777; – z Daniszewa: 761

Ambroży (*Ambrosius*): 863, 864, 877; – Pampowski (zob. Pampowski Ambroży)

Anastazja (*Anastasia, Nastasia*); – Rokiczyna (zob. Rokiczyna Anastazja); – ż. Jana Nienajadły (zob. Nienajadło Jan): 872, 873

Andreas (zob. Andrzej)

Andricus (zob. Henryk)

Andrzej (*Andreas*): 6, 32, 37, 156, 287, 303, 386, 547, 605, 625, 630, 724, 769, 782; – Baran (zob. Baran Andrzej); – Barłocki (zob. Barłocki Andrzej); – Broda (zob. Broda Andrzej); – Brodzicz (zob. Brodzicz Andrzej); – Cholewicz (zob. Cholewicz Andrzej); – Chusta (zob. Chusta Andrzej); – Ciągniekrowa (zob. Ciągniekrowa Andrzej); – Czech (zob. Czech Andrzej); – Czołowski

- (zob. Czołowski Andrzej); – Gierałt (zob. Gierałt Andrzej); – Głoszek (zob. Głoszek Andrzej); – Gołba (zob. Gołba Andrzej); – Gralik (zob. Gralik Andrzej); – Jasiński (zob. Jasiński Andrzej); – Jądrysz (zob. Jądrysz Andrzej); – Kilian (zob. Kilian Andrzej); – Klesmetr (zob. Klesmetr Andrzej); – Koczuch (zob. Koczuch Andrzej); – kował: 542, 545; – Kurczych (zob. Kurczych Andrzej); – Kuszta (zob. Kuszta Andrzej); – z Ladorudza: 381; – Lanczkoron (zob. Lanczkoron Andrzej); – Laszkoron (zob. Laszkoron Andrzej); – Łysych (zob. Łysych Andrzej); – Makówka (zob. Makówka Andrzej); – mans. kolski: 514; – Myślonek (zob. Myślonek Andrzej); – Nawroczydura (zob. Nawroczydura Andrzej); – Owczyk (zob. Owczyk Andrzej); – Paluch (zob. Paluch Andrzej); – Perełka (zob. Perełka Andrzej); – Pierdałka (zob. Pierdałka Andrzej); – Piszczek (zob. Piszczek Andrzej); – Płociennik (zob. Płociennik Andrzej); – Podobnik (zob. Podobnik Andrzej); – Połabnik (zob. Połabnik Andrzej); – Puczniewski (zob. Puczniewski Andrzej); – Rak (zob. Rak Andrzej); – Sadło (zob. Sadło Andrzej); – Siodlarz (zob. Siodlarz Andrzej); – Smaczny (zob. Smaczny Andrzej); – sołt. z Bylic: 10; – sołt. z Kruszyny: 256, 832; – Sowa (zob. Sowa Andrzej); – Stawiregicz (zob. Stawiregicz Andrzej); – Szaja (zob. Szaja Andrzej); – Szapek (zob. Szapek Andrzej); – Szczysnysz (zob. Szczysnysz Andrzej); – szewc: 545; – Szudzipchła (zob. Szudzipchła Andrzej); – Ślusarz (zob. Ślusarz Andrzej); – Wierzbieński (zob. Wierzbieński Andrzej); – tkacz, mieszcz. kolski: 429, 445, 446, 654, 938; – Wójtowicz (zob. Wójtowicz Andrzej); – Wrzyczywrzał (zob. Wrzyczywrzał Andrzej); – Wysprzało (zob. Wysprzało Andrzej); – Zasada (zob. Zasada Andrzej)
- Aniołek (*Angolek, Angyolek, Anoyolek, Anyolek*): 197, 414; – Jan, mieszcz. kolski: 570, 715, 787; – Stanisław, mieszcz. kolski, ław.: 253, 363, 570, 787, ż. Katarzyna (zob. Katarzyna, ż. Stanisława Aniołka)
- Anna (*Anna*): 27, 54, 68, 70, 84, 137, 164, 211, 243, 258, 277, 284, 285, 311, 325, 371, 406, 431, 463, 522, 527, 529, 543, 579, 587, 622, 658, 689, 699, 705, 706, 782, 797, 833, 836, 840, 867, 891; – Bakalarzyna (zob. Bakalarzyna Anna); – Branczanka (zob. Branczanka Anna); – Bratkowa (zob. Bratkowa Anna); – Bratkowska (zob. Bratkowska Anna); – Brzezińska (zob. Brzezińska Anna); – Cholewina (zob. Cholewina Anna); – Ciążmina (zob. Ciążmina Anna); – Ciebanoszka (zob. Ciebanoszka Anna); – Czarnkowska (zob. Czarnkowska Anna); – z Dębowic: 509; – Długa (zob. Długa Anna); – Dziewalina (zob. Dziewalina Anna); – Gawłowa (zob. Gawłowa Anna); – Gomółczyna (zob. Gomółczyna Anna); – Grzanczyna (zob. Grzanczyna Anna); – Grzywowa (zob. Grzywowa Anna); – Guzkowa (zob. Guzkowa Anna); – Jankowska (zob. Jankowska Anna); – Jarząbowa (zob. Jarząbowa Anna); – Kanina (zob. Kanina Anna); – Kapczyna (zob. Kapczyna Anna); – Kosiorkówna (zob. Kosiorkówna Anna); – Koszczyna (zob. Koszczyna Anna); – Kozanczyna (zob. Kozanczyna Anna); – Kozina (zob. Kozina Anna); – Kramarka (zob. Kramarka Anna); – Kulina (zob. Kulina Anna); – kupcowa: 354; – Kurczychowa (zob. Kurczychowa Anna); – Mazurowa (zob. Mazurowa Anna); – młynarka: 135; – Myślunkowa (zob. Myślunkowa Anna); – z Nagórnej: 478, 602, 882; – Nowakowa (zob. Nowakowa Anna); – Osuchowa (zob. Osuchowa Anna); – Patoczyna (zob. Patoczyna Anna); – Pędziwiatrowa (zob. Pędziwiatrowa Anna); – Piątkowa (zob. Piątkowa Anna); – Piotrkowa (zob. Piotrkowa Anna); – Piszczonkowa (zob. Piszczonkowa Anna); – Płocienniczka (zob. Płocienniczka Anna); – Puchalina (zob. Puchalina Anna); – Rzeszotkowa (zob. Rzeszotkowa Anna); – Siodlarka (zob. Siodlarka Anna); – Skwierczychowa (zob. Skwierczychowa Anna); – Słaba (zob. Słaba Anna); – Sułkówna (zob. Sułkówna Anna); – Szarzalina (zob. Szarzalina Anna); – Szlachcianka (zob. Szlachcianka Anna); – Szymkowa (zob. Szymkowa Anna); – z Trzebuchowa: 382, 384; – Ulanowska (zob. Ulanowska Anna); – Wierzbowska (zob. Wierzbowska Anna); – z Włocławka, ż. krawca: 56; – Wuwrzko (zob. Anna Wuwrzko);

- Zawszlikołowa (zob. Zawszlikołowa Anna); – Zawždybyłowa (zob. Zawždybyłowa Anna); – ż. Wojciecha Bezjo (zob. Bezjo Wojciech): 788; – ż. Jana Długiego (zob. Długi Jan): 424, 719; – ż. Jana Domżała (zob. Domżał Jan): 257; – ż. Macieja Kisiela (zob. Kisiel Maciej): 465; – ż. Mikołaja Kłupaja (zob. Kłupaj Mikołaj): 186; – ż. Jana Kruski (zob. Kruska Jan): 578; – ż. Jana Makówki (zob. Makówka Jan): 882; – ż. Piotra Miąska (zob. Miąsek Piotr): 381; – ż. Kacpra Suszewskiego (zob. Suszewski Kacper): 673; – ż. Wojciecha Szaropycha (zob. Szaropych Wojciech): 863, 864; – ż. Macieja Wielgusa (zob. Wielgus Maciej): 425
- Anoyolek* (zob. Aniołek)
- Antiqua Radzeyow* (zob. Stary Radziejów)
- Antkowa (*Andkawa*) Katarzyna z Wierzbia: 410
- Antoni (*Anthוניus, Antonius*) – Kostelka (zob. Kostelka Antoni); – Krupa (zob. Krupa Antoni); – Larzynysz (zob. Larzynysz Antoni); – Parzygysza (zob. Parzygysza Antoni); – Świnioszek (zob. Świnioszek Antoni)
- Anoyolek* (zob. Aniołek)
- Apolonia (*Apolonia, Appolonia, Polonia*): 431; – Gabina (zob. Gabina Apolonia); – Goszczyńska (zob. Goszczyńska Apolonia); – Jurkowa (zob. Jurkowa Apolonia); – Łysa (zob. Łysa Apolonia); – z Powiercia: 259; – Radoszewska (zob. Radoszewska Apolonia)
- Augustyn (*Augustinus*): 448
- Babenek* (zob. Bębenek)
- Baczała (*Baczala*) Bernard, ław.: 235
- Baczio (*Baczyo*) Jan: 303
- Bakałarzyna (*Bakalarzena*) Anna: 189
- Baldo (*Baldo*) Paweł, kmieć z Dobrowa: 284, 285, ż. Katarzyna (zob. Katarzyna, ż. Pawła Baldy)
- Balinka (*Balyinka*): 355
- Balneatorum* (zob. Łaziebnicza)
- Balsam (*Balsam, Balsan*) Grzegorz: 669, 858
- Baltazar (*Baltazar, Balthazar, Balthisar, Baltisar, Baltizar*): 238, 341; – Cierpistradza (zob. Cierpistradza Baltazar)
- Bałuch (*Baluch*) – Jan z Nagórnej: 761; – Mikołaj: 761
- Bamboł (*Bqmbol*) Marek: 678
- Baran (*Baran, Barqan*) – Andrzej tkacz, mieszc. kolski: 82, 89, 197; – Jan: 82, 89, 197, 608, 609, 676, 740; – Serafin: 82, 89; – Szczepan: 82, 89, 197
- Baranek (*Baranek, Barqnek*); – Jan: 180, 268, 321, 643; – Maciej: 351, 588
- Baranowski (*Baranowski*): 49; – Jan: 839; – Jan, ław.: 846, 853, 859
- Barbara (*Barbara*): 31, 52, 116, 212, 214, 238, 311, 327, 338, 430, 547, 569, 670, 688, 739, 900, 902, 903; – Cieszywinina (zob. Cieszywinina Barbara); – Dzierawska (zob. Dzierawska Barbara); – Erbiszczyna (zob. Erbiszczyna Barbara); – Gawrzyjałowa (zob. Gawrzyjałowa Barbara); – Groszkówna (zob. Groszkówna Barbara); – Jurkowa (zob. Jurkowa Barbara); – Kapuścina (zob. Kapuścina Barbara); – Kobyliczna (zob. Kobyliczna Barbara); – z Konina: 690; – Kopytowa (zob. Kopytowa Barbara); – Kowalikowa (zob. Kowalikowa Barbara); – Kujawczyna (zob. Kujawczyna Barbara); – Lisowa (zob. Lisowa Barbara); – Ludwikowa (zob. Ludwikowa Barbara); – Markówna (zob. Markówna Barbara); – Mysłkowa (zob. Mysłkowa Barbara); – z Nagórnej: 435, 602; – Papuszyna (zob. Papuszyna Barbara); – Piątkowa (zob. Piątkowa Barbara); – Pipczyna (zob. Pipczyna Barbara); – z Przedcza: 347; – Przedzięczna (zob. Przedzięczna Barbara); – Szyszczyzna (zob. Szyszczyzna Barbara); – Wroczevska (zob. Wroczevska Barbara); – Wykundejowa (zob. Wykundejowa Barbara); – ż. Jana Przedzięcznego (zob. Przedzięczny Jan): 521; – ż. Macieja Szysztki (zob. Szysztka Maciej): 51, 280
- Barłocki (*Barloczki, Barloczky, Barloczsky, Barloski, Barlosski, Barlosky, Barlossky*): 258, 289; – Andrzej, burm., ław.: 92, 102, 148, 153, 161, 163, 164, 293, 329, 361, 395, 697, ż. Zofia (zob. Zofia, ż. Andrzeja Barłockiego); – Jakub, ław.: 74
- Bartholomeus* (zob. Bartłomiej)
- Bartkowa (*Barthkowa*) Dorota z Koła: 813
- Bartkowicz (*Barthkovycz*) Franciszek: 576
- Bartkowska (*Barthkowska*): 434
- Bartłomiej (*Bartholomeus*): 130, 156, 833, 867; – Bieleński (zob. Bieleński Bartłomiej); – Chojenka (zob. Chojenka Bartłomiej);

- Dominikowy (zob. Dominikowy Bartłomiej); – Godyl (zob. Godyl Bartłomiej); – Gogol (zob. Gogol Bartłomiej); – Grochal (zob. Grochal Bartłomiej); – Kobyłka (zob. Kobyłka Bartłomiej); – Kostelka (zob. Kostelka Bartłomiej); – kuśnierz, mieszcz. kolski, ław., raj.: 175, 385, 387, 392, 394, 395, 398, 400, 404, 405, 410, 415, 417, 418, 419, 423, 426, 430, 432, 433, 452, 454, 465, 468, 475, 477, 484, 487, 514, 515, 516, 519, 529, 535, 542, 548, 551, 555, 557, 566, 568, 580, 590, 604, 635, 902, 935; – Lipigórski (zob. Lipigórski Bartłomiej); – ław.: 951; – Matol (zob. Matol Bartłomiej); – Miecznik (zob. Miecznik Bartłomiej); – miecznik, mieszcz. kolski: 465, 846, 894, 895, ż. Małgorzata (zob. Małgorzata, ż. Bartłomiej) miecznika; – Miesłowiec (zob. Miesłowiec Bartłomiej); – Niewczas (zob. Niewczas Bartłomiej); – Niewstało (zob. Niewstało Bartłomiej); – Piskorek (zob. Piskorek Bartłomiej); – Sikora (zob. Sikora Bartłomiej); – Słonina (zob. Słonina Bartłomiej); – Węgrzyn (zob. Węgrzyn Bartłomiej); – Wichna (zob. Wichna Bartłomiej)
- Bartosz (*Barthoszek, Barthusius, Bartoszek*) – kuśnierz, ław.: 493, 501, 503, 506, 511, 881; – Lubstowski (zob. Lubstowski Bartosz)
- Baryathkowska* (zob. Bratkowska)
- Baryczka (*Baryczka, Barzyczka*) Marcin: 404; – z Koła: 441
- Bawyn (*Bawyn*) Marcin: 9
- Bąk (*Bąk*) z Ruszkowa: 287
- Bąkowicz (*Bakowicz*) z Polic: 287
- Bdrdow* (zob. Brdów)
- Bednarka (*Bednarka*) Agnieszka: 671, 729
- Bednarz (*Bednarz, Bednarsz, Bethnarz, doleator, doliator*) – Błażej: 588, 663; – Jakub: 693; – Marcin, burm., ław., raj.: 356, 359, 363, 366, 368, 369, 371, 376, 378, 381, 385, 387, 388, 392, 394, 395, 398, 475, 541, 601, 654, 692, 789, 881; – Marcin, mieszcz. kolski: 175, 197, 399, 408, 409, 414, 420, 427, 428, 458, 459, 485, 486, 495, 501, 519, 537, 560, 571, 592, 710, 899, 930, 933, ż. Małgorzata (zob. Małgorzata, ż. Marcina Bednarza)
- Bedrno (*Bedrno*) Stanisław: 4, 639, 787
- Bedrnowa (*Bedrnowa*): 332, 553
- Belycze* (zob. Bylice)
- Benedykt (*Benedictus*): 634; – Zwierz (zob. Zwierz Benedykt)
- Benigna (*Benigna*): 57
- Benir (*Benir*) Szczepan z Grzegorzewa: 77
- Bernard (*Bernardus, Bernhardus*): 211, 212, 213, 244, 245, 268, 291, 321, 419, 499, 535, 590, 676; – Baczała (zob. Baczała Bernard); – burm., podw., raj., wójt, zast. burgr. kolskiego: 286, 296, 376, 418, 419, 423, 425, 426, 430, 432, 433, 435, 436, 438, 440, 451, 452, 454, 455, 461, 465, 468, 469, 471, 475, 478, 480, 481, 484, 487, 493, 496, 497, 501, 503, 506, 511, 514, 515, 516, 519, 526, 527, 528, 529, 530, 531, 532, 541, 548, 604, 610, 617, 624, 626, 634, 635, 637, 692, 877, 879, 881, 896, 902, 908, 921, 928, 931, 933, 943, 947, 951, 964; – Gądzala (zob. Gądzala Bernard); – Koźmiński (zob. Koźmiński Bernard); – mieszcz. kolski: 1, 401, 458, 766; – Ostrkowicz (zob. Ostrkowicz Bernard); – rzeźnik: 525
- Beszyk (*Baszyk, Besszyk, Beszyk, Bezyk*) Stanisław z Bliznej: 316, 340, 472, 523, 526, 544, 566
- Bethnarz* (zob. Bednarz)
- Bezjo (*Bessy, Bessyo, Besszo, Besszyo, Bezjo*) Wojciech z Bliznej: 707, 788, ż. Anna (zob. Anna, ż. Wojciecha Bezjo)
- Bębenek (*Babenek*): 389, 390; – Wojciech, mieszcz. kolski: 816
- Białek (*Byalek*) Mikołaj: 618
- Białków (*Byalkow, Byalkowo*), w., woj. kls., pow. knn.: 270, 634, 828
- Białun (*Byalun*): 252
- Białunka (*Byalvnka*): 178, 670
- Białuński (*Byallvnsky, Byalunynsky*): 406, 681, 682
- Biały (*Albus, Byally, Byaly*) – Jakub: 72, 91, 113, 145, 180; – Jan: 130
- Białynia (*Byalunya*): 95
- Biblanowski (*Biblanoski*) Mikołaj: 877
- Bibułka (*Bibułka*) Marcin z Turku: 161
- Bieleński (*Bielienski, Biliński, Byelenski, Byelinski, Byelyenski, Byelyensky, Byelynsky, Bylenski, Bylinski, Bylunsky, Bylyensky, Bylynsky*) Bartłomiej, burgr. kolski: 424, 432, 433, 542, 565, 570, 574, 580, 590, 594, 599, 601, 605, 607, 609, 610, 617, 618, 619, 624, 626, 634, 637, 638, 641, 642, 643, 644, 647, 652, 653, 657, 661, 665, 668, 670, 671, 675,

- 684, 688, 691, 694, 770, 771, 773, 776, 778, 779, 780, 781, 782, 786, 787, 789, 791, 792, 795, 796, 798, 799, 800, 801, 802, 804, 805, 806, 808, 809, 810, 811, 812, 813, 814, 816, 817, 818, 819, 820, 821, 822, 823, 824, 877, 879, 908, 920, 931, 950
- Bieloga (*Byeloga*) Adam kuśnierz: 503
- Bieniasz (*Byenash*, *Byenyasz*): 574, 944
- Biernat (*Byernath*): 319; – wójt: 508
- Bierzwiński (*Byerzwyenski*): 621
- Biesz (*Byesz*): 207
- Blanki (*Blancis*, *Blancorum*, *Blanki*, *Blanky*), ulica: 20, 51, 53, 193, 208, 234, 406, 429, 442, 445, 448, 449, 460, 477, 516, 534, 556, 560, 582, 589, 619, 622, 623, 625, 628, 658, 668, 855, 856, 861, 862
- Blasius* (zob. Błażej)
- Blizna (*Blisna*, *Blissnya*, *Bliszna*, *Bliszyna*, *Blyschna*, *Blyсна*, *Blyсне Colo*, *Blyssna*, *Blyssnya*, *Blyszna*, *Blyszna Collo*, *Blysznya Colo*, *Blyzna*, *Blyzne Colo*), w., woj. kls., pow. knn., ob. część Koła: 116, 207, 216, 238, 256, 262, 263, 271, 279, 289, 292, 293, 316, 330, 336, 407, 438, 446, 455, 464, 469, 472, 488, 490, 491, 492, 506, 512, 517, 523, 526, 527, 543, 555, 566, 575, 576, 583, 584, 594, 596, 603, 607, 616, 626, 648, 656, 657, 674, 685, 697, 700, 703, 711, 752, 761, 788, 817, 820, 827, 828, 832, 917; urzędnicy: – sołt. Jan Lipigórski: 576, 594, 656
- Blonye* (zob. Błonie)
- Błażej (*Blasius*): 547, 548, 581, 669; – altarysta: 312, 444; – bednarz: 729; – Bednarz (zob. Bednarz Błażej); – Kapusta (zob. Kapusta Błażej); – krawiec, ław.: 529; – m. Katarzyny Krzczonowej (zob. Krzczonowa Katarzyna): 399, 427; – miecznik: 564; – z Płowiec: 428; – Powroźnik (zob. Powroźnik Błażej); – Skowronek (zob. Skowronek Błażej); – szewc, ław.: 516, 519; – Wątyły (zob. Wątyły Błażej); – woźnica: 664; – Trzmiel (zob. Trzmiel Błażej); – złotnik: 872, 874
- Błażkowa (*Blaskoua*, *Blaskova*, *Blasskowa*, *Blaskhoua*, *Blaskkowa*): 846, 867, 950; – Małgorzata, czapniczka: 505
- Błędna (*Bledna*), w. woj. bkj., pow. prd.: 779
- Błędzki (*Blendzky*) – Jan z Błędna: 779; – Józef: 779; – Mikołaj: 779; – Paweł: 779
- Błonie (*Blonye*), w., woj. łcz., pow. łcz.: 302
- Bochnia (*Bochnya*), m., woj. krk., pow. szcz.: 890
- Bogumiłowicz (*Bogumylovicz*) Jan: 82
- Bogusław (*Boguslaus*): 311, 845; – Jaworek (zob. Jaworek Bogusław); – z Nagórnej: 754
- Bogusławice (*Boguslawycze*), w., woj. bkj., pow. prd.: 814
- Bogusz (*Bogusz*) – sołt. z Trześniewa: 773
- Boguszyna Woda (*Boguschina Voda*), w., woj. łcz., pow. łcz.: 673
- Bolewski (*Bolewski*) Jan: 648
- Bork[...] (*Bork[...]*): 23
- Borzysławice (*Boryslavycze*, *Boryszlavycze*), w., woj. łcz., pow. łcz.: 462, 531
- Boski (*Bosky*, *Boszky*) Wawrzyniec, burgr. kolski: 486, 501, 529, 530, 531, 532, 535, 539, 540, 542, 543, 544, 546, 547, 548, 549, 551, 554, 555, 557, 561, 563, 566, 568, 888, 905, 933, 944
- Bostkowa (*Bosthkova*): 208
- Brachowski (*Brachowski*) Stanisław, burgr. kolski: 84
- Branczanka (*Branczanka*) Anna: 108
- Branczyc (*Branczycz*) Wojciech: 108
- Bratkowa (*Brathkowna*, *Bratkowa*) Anna: 59
- Bratkowska (*Baryathkowszka*) Anna: 386
- Bratonek (*Brathonek*, *Brathonyek*, *Bratony*, *Bratonyek*) – Grzegorz: 69, 145; – Piotr: 545, 726; – Stanisław: 35, 345, 514, 609
- Bratoniowa (*Brathonyeva*, *Brathonyowa*) Małgorzata: 35, 69, 133, 145
- Bratońkowa (*Bratontkova*) Agnieszka: 189
- Brdów, też Brdowo (*Bdrdow*, *Brdow*), m., woj. kls., pow. knn.: 47, 574, 916, 934, 944, 962
- Broda (*Broda*) – Andrzej z Nagórnej: 548; – Maciej z Nagórnej: 119; – sołt.: 303
- Brodza[...] (*Brodza[...]*): 4
- Brodzicz (*Brodycz*) Andrzej: 602
- Brodzina (*Brodzyna*) Katarzyna: 871
- Brodzki (*Brosdzky*): 340
- Brosz (*Brosch*) Marcin: 18
- Brożek (*Brozek*) Maciej: 121
- Brożyna (*Brozyna*): 96
- Brudzew (*Brudzevo*, *Brudzew*, *Brudzewo*, *Bru-dzow*), m., woj. kls., pow. knn.: 148, 432, 499, 634, 792; urzędnicy: – raj. Marek: 432; – burgr. Marcin Wilkowski: 432
- Brukarz (*Brvkarz*) Piotr, mieszcz. kolski: 774
- Bryza (*Bryza*): 66

- Brzech (*Brzech*) Marcin: 119
 Brzezie (*Brzeszcze, Brzeszne, Brzeszye*), w., woj. kls., pow. kls.: 317, 527, 606
 Brzezińska (*Brzeszyńska*) Anna kramarka, mieszcz. kolska: 823
 Bujala (*Buiala, Buyala, Bvyala, Byala*): 99, 100, 441, 692; – Grzegorz: 470; – Jakub: 470, 532, 591, 727, 815
 Burza (*Bursza, Burza*) Marcin: 501, 569, 733, 734, 773, 835, 838
 Burzyna (*Burzyna*): 931
 Butowy (*Buthowy*): 335
 Byalek (zob. Białek)
 Byalkow, Byalkowo (zob. Białków)
 Byalun (zob. Białun)
 Byallvnsky, Byalunynsky (zob. Białuński)
 Byalunya (zob. Białynia)
 Byalvnka (zob. Białunka)
 Byczek (*Byczek, Byeczek, Byczko, Bysszek, Pyczek*) – Jan: 862, ż. Agnieszka (zob. Agnieszka, ż. Jana Byczka); – Jan, ław.: 964; – Jakub: 303
 Byczka (*Byczka*) Jan, raj.: 10, 11, 12, 13
 Byczkowa (*Byczkowa*): 335
 Bydło (*Bydwo*) Maciej: 329
 Byelenski, Byelinski, Byelyenski, Byelyensky, Byelynsky, Bylenski, Bylinski, Bylunsky, Bylyensky, Bylynsky (zob. Bieleński)
 Byenash, Byenyasz (zob. Bieniasz)
 Byernath (zob. Biernat)
 Byerzwyenski (zob. Bierzwieński)
 Byłag (*Byłag*): 309
 Byłagowa (*Byłyagova*) Małgorzata: 474
 Bylice (*Belycze, Bylycze*), w., woj. kls., pow. knn.: 10, 40, 190, 517, 574, 767, 916, 962; urzędnicy: – Andrzej, sołt.: 10; – Maciej, sołt.: 517, 574; – Mikołaj Bylicki, sołt.: 767; – Piotr Pierczewicz, rząd.: 40, 190
 Bylice Małe (*Minor Belycze, Minor Bylycze*), w., woj. kls., pow. knn.: 512, 527, 898, 934, 941; urzędnicy: – Maciej, sołt.: 512, 527, 934, 941
 Bylicki (*Belyczky, Bylyczky, Bylyczsky*) – Grzegorz: 91; – Maciej: 555; – Mikołaj, sołt. w Bylicach: 767; – Piotr: 91
 Byrczek (*Byrczek*): 457
 Calinka (zob. Kalinka)
 Calynsky, Calynszki (zob. Kaliński)
 Calysz (zob. Kalisz)
 Całuj (*Czalu*) Maciej: 876, 965
 Campa, Capa, Cmpa (zob. Kępa)
 Campanowski (zob. Kępanowski)
 Canya (zob. Kania)
 Canyna (zob. Kanina)
 Capanauszy, Capanowsky, Capanowsky (zob. Kępanowski)
 Capczyna (zob. Kapczyna)
 Capicza, Capycza, Capyczka (zob. Kapica)
 Capusczyzna (zob. Kapuścina)
 Capustha (zob. Kapusta)
 Caralowsky (zob. Karalowski)
 Carnoczky (zob. Czarnocki)
 Caspar (zob. Kacper)
 Castrensis (zob. Zamkowa)
 Catherina (zob. Katarzyna)
 Caziplug, Cazyplug (zob. Kaziplug)
 Cazubiecz, Cazubieg, Cazubyecz, Cazvbiecz (zob. Kazubiec)
 Ceczywa (zob. Cięciwa)
 Charchalina (*Charchaly*) Katarzyna: 302
 Charchała (*Charchala, Chuchala*) Paweł, podw., raj.: 14, 15, 16, 17, 18, 30, 31
 Chełmno (*Chelmno*), w., woj. łcz., pow. łcz.: 651
 Chmiel (*Chmyel, Chmyelnik, Chmyelnyk*): 351; – Jan, ław.: 97, 176, 328
 Chojenczyzna (*Choienczyzna, Choyenczyzna, Choynczyzna*): 299; – Małgorzata: 323, 405, 426, 892, 958
 Chojenka (*Chogenka, Choienska, Choyenka, Choinka, Choyinka*): 201; – Bartłomiej garncarz: 299, 323, 426; – Florian, mieszcz. kolski, ław.: 808, 821, 822, 824, 825, 828, 837, 839, 844, 846, 853, 859, 867, 871, 878; – Stanisław, ław.: 111, 243, 245, 299
 Chojny (*Choyny*), w., woj. łcz., pow. łcz.: 509
 Cholewa, Cholewiński (*Choleua, Choleva, Cholevyzky, Cholevynszky, Cholewa, Cholyewa*): 509; – Jan z Nagórnej, ław.: 303, 577, 600, 754, ż. Anna (zob. Cholewina Anna); – Szczepan: 11, 14, 15
 Cholewicz (*Cholewycz, Cholyewycz*) – Andrzej: 14, 15, 74; – Maciej: 14, 15
 Cholewina (*Cholyewyna, Cholewyna*) Anna z Nagórnej, ż. Jana Cholewy z Nagórnej (zob. Cholewa Jan z Nagórnej): 754, 761
 Chomel (*Chomel, Homel*) Jan, ław., wójt: 196, 202, 221, 234, 235, 237, 238, 240, 241, 245, 252, 261, 266, 267, 304

- Chomla (Chomla, Chomla) Elżbieta: 595, 704
Choraży (Choraszy) Jakub: 275
Choyenczyna (zob. Chojenczyna)
Choyenka, Choyinka (zob. Chojenka)
Choiny (zob. Chojny)
Chrablicki (Chrzabliczky, Chrzamblyczky, Chranblyczky, Chrablyczky, Chzambliczki) Piotr: 171, 209, 215, 260, 280
Chraczan (Chraczan) sołt. z Płowiec: 388
Chrościński (Chersczynsky, Chrosczynsky, Chrosczyzky, Chrosynsky, Khrosynsky) Mikołaj: 711, 716
Chrzakówna (Chrzączkowna, Chrząkowna) Katarzyna: 644
Chucharz (Chucharsz): 364
Chudziec (Chudzyecz) Jakub: 825, ż. Elżbieta (zob. Elżbieta, ż. Jakuba Chudźca)
Chusta (Chusta) Andrzej: 819, 820, ż. Elżbieta (zob. Elżbieta z Bliznej)
Chychowalsz, Chychowalsl, Cychovolasl (zob. Cichowlazł)
Ciagniekrowa (Czagniskrowa, Cziegnycrova, Cziegnykorva, Cziegnykrova, Czyagnikrova, Czyagncyrova, Czyagncykrowa, Czyegnykrova): 81, 131, 188, 737; – Andrzej: 138, 139, 309; – Paweł: 24
Ciagniekrowina (Czegnykrowyna, Czegnykrowyna): 851; – Agnieszka, mieszcz. kolska: 762, 769, 770
Ciagniekrówka (Czegnykrowka) Maciej: 843
Ciężmina (Czyczmyzna) Anna, ż. Grzegorza Janego (zob. Jany Grzegorz): 276
Cichowlazł (Chychowalsz, Chychowalsl, Cychovolasl, Cychowlas, Cychowlasl, Cychowlasz, Czychovlash, Czychovlasz, Czychovlaszl, Czychovlsl, Czychowalszl, Czychowlasl, Czychowlasz, Czychowlaszl, Czyhywalsz, Czyechovlasz, Czyhowlas): 515, 785, 863; – Stanisław, mieszcz. kolski, ław., raj.: 493, 499, 501, 503, 506, 511, 516, 519, 529, 535, 542, 548, 551, 555, 557, 566, 568, 571, 580, 585, 590, 634, 721, 735, 736, 740, 768, 893, 902, 933, 947, 948
Ciebanoszka (Czyebanoszka) Anna: 354
Cielątko (Cyelathko, Czelathko, Czelyatko, Czielanthko, Czielanthko, Czelyathek, Czelyatko): 569, 704; – Mikołaj, ław.: 18, 33, 71, 85, 91, 173, 501, 733, 933
Cielątkowa (Czelyathkova, Czelyathkova) Małgorzata, mieszcz. kolska: 782, 783
Cierpistradza (Cyerpystradza, Czerpystradza, Czerpystradza, Czirpistradz, Czyeczpystradza, Czyeczpystrądzka, Czerpystręncza, Czerpy Strzacza, Czerpystradza, Czerzystradza, Czypyrstradza, Czypyrstracza, Czypyrstradza) – Baltazar: 398, 645, 646, 675, 780, 792, 796; – Jan: 780, ż. Zofia (zob. Cierpistradzina Zofia); – Jakub: 127, 346, 398, 428, 645, 675, 796, 952, ż. Dorota (zob. Dorota, ż. Jakuba Cierpistradzy); – Wojciech: 645, ż. Dorota (zob. Cierpistradzina Dorota), ż. Zofia (zob. Cierpistradzina Zofia)
Cierpistradzina (Czyeczpystrądzyna, Czypyrstrądzyna, Czypyrstrazyna) – Dorota, ż. Wojciecha Cierpistradzy (zob. Cierpistradza Wojciech): 341; – Zofia: 646; – Zofia, ż. Jana Cierpistradzy (zob. Cierpistradza Jan): 780; – Zofia, ż. Wojciecha Cierpistradzy (zob. Cierpistradza Wojciech): 792
Cieszyświnia (Czeszyszywnia) Stanisław: 106
Cieszyświnina (Czeschyszywnia, Czeszyszywnina) Barbara, ż. Stanisława Wałacha (zob. Wałach Stanisław): 106, 131
Cieśła (Cziesły) Mikołaj: 658
Cieślina (Czeszły) Jadwiga z Goraja: 90
Cięciwa (Ceczywa, Cyaczywa, Czaczywa, Czeczywa, Czyaczywa, Czyaczywa, Czyancywa, Czyeczywa, Czyencywa): 439, 617; – Grzegorz: 215; – Piotr, ław.: 320, 356, 364, 392, 394, 395, 398, 400, 404, 405, 410, 415, 417, 423, 547, 729, 865
Cigansky, Cihansky, Czygansky, Czyganysky (zob. Cygański)
Circulus (zob. Rynek)
Cisowie (Cysowye, Czyssowo), w., woj. srd., pow. srd.: 761
Ciupa (Czupa, Czupa, Czyupa) Jan: 472
Clara (zob. Klara)
Cleczew (zob. Kleczew)
Clemens (zob. Klemens)
Clepka, Clipka (zob. Klepka)
Clesmethr (zob. Klesmetr)
Climek (zob. Klimek)
Climkova, Climkova (zob. Klimkova)
Clinik (zob. Klinik)
Clodaua (zob. Kłodawa)
Clupay, Clupan, Clupay (zob. Klupaj)

- Chypaiek* (zob. Klupajek)
Clymkova (zob. Klimkowa)
Clymvnt (zob. Klimunt)
Cobilka, Cobyłka (zob. Kobylka)
Cobyalka (zob. Kobiałka)
Cobyczyna, Cobyłczyna, Cobyłczyna (zob. Kobylczyna)
Cobylnyky (zob. Kobylniki)
Coczuch, Coczuch (zob. Koczuch)
Colaczek (zob. Kołaczek)
Coląda, Coleda, Colenda (zob. Kolęda)
Colecz (zob. Kolec)
Colo (zob. Koło)
Colo superiori (zob. Nagórna, Nagórne Koło)
Colodyey (zob. Kołodziej)
Colodzyek, Colodzyqyek (zob. Kołodziejek)
Colodzyekova, Colodzyekowa (zob. Kołodziej-kowa)
Colodzyeyewa, Colodzyeyowa (zob. Kołodziejowa)
Colovy (zob. Kołowy)
Colow (zob. Czołowo)
Colyąda, Colyeda, Colyęda (zob. Kolęda)
Conyn (zob. Konin)
Copecz (zob. Kopeć)
Copitho, Coptytho, Copytho (zob. Kopyto)
Copithova, Copithkova, Copitova, Copythoua (zob. Kopytowa)
Corzakova (zob. Korczakowa)
Cordan (zob. Kordanc)
Coschczyna, Coschczynka, Cosczyna (zob. Koszczyna)
Coschka (zob. Koszka)
Coslye (zob. Koźle)
Cosmowski, Coszmowszky (zob. Kosmowski)
Cosseyycz, Cossovyycz (zob. Kosowicz)
Costelca, Costelka, Costella, Costhelka, Costlka (zob. Kostelka)
Costelczina, Costelczyna (zob. Kostelczyna)
Costhouany, Costouany (zob. Kostowany)
Coszyelkova (zob. Kosiolkowa)
Coszymynszky, Coszymynszky, Cozyanynszky, Cozymynszky, Cozymynski (zob. Koźmiński)
Cothkowsky (zob. Kotkowski)
Covalyk, Cowalyk (zob. Kowalik)
Covalykowa (zob. Kowalikowa)
Cownathka, Cownathka (zob. Kownatka)
Cozancyna (zob. Kozanczyna)
Cozanka (zob. Kozanka)
Cozevloszka, Cozyvloska (zob. Koziewłoszka)
Cozubyecz (zob. Kazubiec)
Cozyelek (zob. Kozielek)
Cracouia (zob. Kraków)
Cracouiensis, Cracoviensis (zob. Krakowska)
Crakowczek, Crakowczyk (zob. Krakowczyk)
Cramarek (zob. Kramarek)
Cramarka (zob. Kramarka)
Crczonowa (zob. Krzczonowa)
Croszczyna, Croszczyna (zob. Kroszczyna)
Crosz (zob. Krosz)
Croszka (zob. Kroszka)
Crzessinsky, Crzesyensky (zob. Krzesiński)
Crzewszky (zob. Krzewski)
Crzon, Crzyon (zob. Krzczon)
Crupa, Crvpa (zob. Krupa)
Culka (zob. Kulka)
Curchych, Curczich, Curzych, Curczyelo, Curczyssch, Cvrzych (zob. Kurczych)
Curez (zob. Kurcz)
Curzichova (zob. Kurczichowa)
Curzichovicz (zob. Kurczyszek)
Curzischek, Curzischik, Curczyssek, Curczyszek (zob. Kurczyszek)
Curczynoga (zob. Kurczynoga)
Curczynoszycz (zob. Kurczynoszycz)
Custha, Cusztha, Cvsztha (zob. Kuszta)
Cuyawka, Cvafka, Cvyawka, Cwyawka (zob. Kujawka)
Cyaczywa (zob. Cięciwa)
Cychowlas, Cychowlasl, Cychowlasz (zob. Cichowlaśl)
Cyerzek (zob. Kierzek)
Cygan (Czigan) Stanisław: 151
Cygański (Cigansky, Cihansky, Cygansky, Cygansky, Cyganyshky): 933; – czapnik: 954; – Jakub: 322; – Jan: 933, 946, 954; – Wojciech: 269, 322
Cythka (zob. Kitka)
Czaczywa, Czeczywa (zob. Cięciwa)
Czagniskrowa (zob. Ciągniekrowa)
Czajka (Czaycza, Czayka, Czyka): 442, 445; – Maciej: 578, 753; – Marcin: 754; – Wojciech: 429, 433
Czanka (zob. Grzanka)
Czapniczka (Czapnyczka) Dorota, ż. Jakuba czapnika (zob. Jakub czapnik): 184
Czapnik (Czapnik, Czapnyk, Czapnyk) – Grzegorz: 547, 608, 693, 881, 926; – Jan: 18, 151; – Marcin: 151, ż. Małgorzata (zob.

- Małgorzata, ż. Marcina Czapnika); – Stanisław: 67
- Czarna (*Czarna*) Małgorzata, mieszcz. kolska: 804
- Czarna Maska (*Czarna Maska*): 452
- Czarnkowska (*Czarkowska, Czarnkowska, Czarnokowska*): 663, 732, 734; – Anna: 767, 773
- Czarnocki (*Carnoczky, Czarkowszky, Czarnkowski, Czarnkowszky, Czarnocki, Czarnoczki, Czarnoczky, Czarnoczki*): 351, 804, 876; – Jan, mieszcz. kolski, burm., ław., raj.: 6, 368, 369, 376, 381, 385, 387, 388, 392, 394, 395, 398, 493, 507, 601, 630, 647, 735, 736, 740, 750, 789, 795, 933; – Jan, mieszcz. uniejowski: 744, 745; – Zygmunt: 6
- Czarny (*Czerny, Nigrus*): 739; – Jan, ław.: 109; – Stanisław, ław.: 343, 350, 359
- Czastochowa, *Czastochowa* (zob. Częstochowa)
- Czaycza, *Czayka, Czyka* (zob. Czajka)
- Czech (*Cech, Czech, Czeh*) Andrzej: 783, 788, 789; – ław.: 624, 638, 657, 665, 668, 684, 691, 694, 700, 703, 708, 710, 712, 716, 717, 786, 795, 804, 814, 890
- Czechel (*Zchel*), w., woj. kls., pow. kls.: 881
- Czczegłowna, *Czezeglevia* (zob. Czyżykówna)
- Czegnykrowyna, *Czeynykrowyna* (zob. Ciągniekrowina)
- Czelyathko, Czelyatko* (zob. Cielątko)
- Czepowo Wyższe (*Czepowo maiorum*), w., woj. srd., pow. szd.: 302
- Czercza (*Czercza*), góra: 593
- Czerpystradza, *Czerpystradza, Czirpistradz* (zob. Cierpistradza)
- Czerwieński (*Czyrwyensky*) Stanisław, burgr. kolski: 9
- Czerzytka (*Czerzytka, Czeszyrzytka*) Mikołaj: 353, 450, 702, 792
- Czeschysvynyna, Czeszysvynyna* (Cieszyświnina)
- Czeszysvynyna* (zob. Cieszyświnia)
- Czewsky, *Czrewski, Czrewszky* (zob. Krzewski)
- Częstochowa (*Czastochova, Czastochova*), m., woj. krk., pow. llw.: 719
- Cziegnycrova, Cziegnykorva, Cziegnykrova* (zob. Ciągniekrowa)
- Czielanthko* (zob. Cielątko)
- Cziesłya* (zob. Cieśla)
- Czirzig, Czirziglovina* (zob. Czyżykówna)
- Czołowo (*Colow, Czolow*), w., woj. bkj., pow. rdj.: 488, 489, 491, 492, 752; urzędnicy: – Grzegorz, sołt.: 488, 489, 491, 492
- Czołowski (*Czolovski, Czolowsky, Czwlowski*): 242; – Andrzej: 119, 229; – Grzegorz z Bliźnej: 603; – Wawrzyniec: 22
- Czosnek (*Czosnek, Czosznęk*): 806; – Antoni: 673, 769, 770, 843, 853; – Grzegorz: 300, 699; – Mikołaj: 901
- Czczon (zob. Krzczon)
- Czuszewski (*Czvshevsky*) Jan: 892
- Czypa, Czypa, Czyypa* (zob. Ciupa)
- Czyaczywa, Czyaczywa, Czyanczywa, Czyeczywa, Czyencywa* (zob. Cięciwa)
- Czyagnikrova, Czyagnycrowa, Czyagnykrowa* (zob. Ciągniekrowa)
- Czychovlash, Czychovlasz, Czychovlasz, Czychovls, Czychowalsz, Czychowlasz, Czychowlasz, Czychywalsz, Czyechovlasz* (zob. Cichowlaź)
- Czyegnykrowka* (zob. Ciągniekrówka)
- Czyeszlyna* (zob. Cieślina)
- Czychtka (*Czychtka*) Jan: 74
- Czyebanoszka* (zob. Ciebanoszka)
- Czyeczypysdradza, Czyeczypysthradza, Czyerpystrencza, Czyerpy Strzacza, Czyerpystradza, Czyerzystradza, Czyrpystradza, Czyrpystradza, Czyrpystradza* (zob. Cierpistradza)
- Czyeczypysthradzyna, Czyrpystradzyna, Czyrpystradzyna* (zob. Cierpistradzina)
- Czyeczyglovina, Czyerzyglovyna, Czyeszyglovyna, Czyezyglovyna, Czyrnyklovyna, Czyrzyglovyna* (zob. Czyżykówna)
- Czyegnykrova* (zob. Ciągniekrowa)
- Czyegnykrowka* (zob. Ciągniekrówka)
- Czyegnykrowyna* (zob. Ciągniekrowina)
- Czyelanthko* (zob. Cielątko)
- Czyelathkova, Czyelyathkova* (zob. Cielątkowa)
- Czygansky, Czyganyszky* (zob. Cygański)
- Czyrlach (*Czyrlyach*) Mikołaj: 757
- Czyżykówna (*Czczegłowna, Czezeglevia, Czirzig, Czirziglovina, Czyeczyglovina, Czyerzyglovyna, Czyeszyglovyna, Czyrzyglovyna, Czyrzyklovyna, Czyrzyglovyna*): 159; – Małgorzata: 127, 152; – Marta: 158

- Dabno, Dąbno* (zob. Dębno)
- Damboroszky, Dambowsky, Dambowszky, Dąmbowszky* (zob. Dębowski)
- Dambrowka* (zob. Dąbrówka)
- Daniszew (*Danyszow*), w., woj. kls., pow. knn.: 761
- Dąbek (*Dembek*) Jan: 872, 874
- Dąbie (*Dąbye*), m., woj. lcz., pow. lcz.: 302
- Dąbrowa (*Dabrowa, Dambroua, Dambrowa, Dąbroua, Dąbrowa, Dobrawa*) Maciej, mieszcz. kolski, ław.: 800, 822, 824, 825, 828, 839, 965
- Dąbrówka (*Dambrowka*), w., woj. lcz., pow. lcz.: 509
- Dąbski (*Dąbski*), szewc: 672
- Debykoth* (zob. Dybikot)
- Dębna (*Dabno, Dąbno*), w., woj. kls., pow. knn.: 818, 928, 929, 933, 951, 961, 963; urzędnicy: – Piotr, sołt.: 933
- Dębownice (*Dabowycze*), w., woj. lcz., pow. lcz.: 509
- Dębowski (*Dabrowszky, Damboroszky, Dambowsky, Dambowszky, Dambrovky, Dąmbowszky*): 210; – Grzegorz: 273, 274; – Maciej: 49, 157
- Dibikoth, Dıbykoth* (zob. Dybikot)
- Disbasowa (*Disbaszowa*): 521
- Długa (*Dluga*) – Anna: 841; – Katarzyna: 25
- Długi (*Długi, Dlugy, Długi*): 304, 520, 723; – Błażej, ław.: 424; – Jan, mieszcz. kolski, ław., podw., wójt: 45, 52, 67, 69, 72, 74, 76, 77, 78, 85, 86, 87, 88, 89, 90, 91, 93, 98, 100, 101, 102, 105, 108, 110, 130, 135, 139, 149, 159, 190, 199, 202, 226, 227, 240, 363, 365, 366, 385, 423, 424, 454, 465, 484, 487, 508, 527, 535, 555, 557, 572, 573, 596, 604, 605, 608, 627, 629, 637, 659, 692, 719, 722, 779, 781, 794, 841, 903, 912, 913, 936, ż. Anna, Anna, ż. Jana Długiego); – Maciej: 45; – Piotr: 15
- Dobkowa (*Dobkowa*) Agnieszka: 29
- Dobrowo, też Dobrów (*Dobroff, Dobrow, Dobrowo*), w., woj. kls., pow. knn.: 259, 284, 285, 309, 881
- Domek (zob. Nabǳidomek)
- Dominiczka (*Domyniczka*): 522
- Dominik (*Dominicus, Dominik*): 153, 258; – bednarz: 355
- Dominikowy (*Dominici, Domyenyk*) Bartłomiej bednarz, mieszcz. kolski: 258, 387
- Domżał (*Domszalo, Domzalo*): 246, 274, 349; – Jan: 210, 257, 273, 282, 453, 454, ż. Anna (zob. Anna, ż. Jana Domżała)
- Domżałowa (*Domzaloowa*) Dorota: 208, 210
- Dorota (*Dorothea*): 14, 74, 118, 156, 180, 186, 286, 344, 379, 397, 437, 460, 476, 501, 515, 525, 547, 579, 598, 645, 646, 662, 705, 818, 840, 858, 891, 899; – Bartkowa (zob. Bartkowa Dorota); – cieślarka: 965; – Czapniczka (zob. Czapniczka Dorota); – Domżałowa (zob. Domżałowa Dorota); – Gądzalina (zob. Gądzalina Dorota); – Gołąbkowa (zob. Gołąbkowa Dorota); – z Gościędza: 141; – Gryskowa (zob. Gryskowa Dorota); – Guzkowa (zob. Guzkowa Dorota); – Jankowska (zob. Jankowska Dorota); – Janowska, zw. Kościelecka (zob. Janowska, zw. Kościelecka Dorota); – Jaworkowa (zob. Jaworkowa Dorota); – Kiesierska (zob. Kiesierska Dorota); – Kobyłczyna (zob. Kobyłczyna Dorota); – z Koła: 931; – Kołodziejowa (zob. Kołodziejowa Dorota); – Kopytowa (zob. Kopytowa Dorota); – Korczakowa (zob. Korczakowa Dorota); – Kozina (zob. Kozina Dorota); – Kroszczyna (zob. Kroszczyna Dorota); – Kruzykowa (zob. Kruzykowa Dorota); – Laszkowa (zob. Laszkowa Dorota); – Latowa (zob. Latowa Dorota); – Lejdowa (zob. Lejdowa Dorota); – Liskowa (zob. Liskowa Dorota); – Markowa (zob. Markowa Dorota); – Masłowa (zob. Masłowa Dorota); – młynarka: 826, 827; – Moskal (zob. Moskal Dorota); – Niedźwiedziowa (zob. Niedźwiedziowa Dorota); – Niewczasowa (zob. Niewczasowa Dorota); – Paciorkowa (zob. Paciorkowa Dorota); – Pawrkowa (zob. Pawrkowa Dorota); – Piotrowa (zob. Piotrowa Dorota); – Pisarkowa (zob. Pisarkowa Dorota); – Piszczkówna (zob. Piszczkówna Dorota); – Popiołkowa (zob. Popiołkowa Dorota); – Poznańska (zob. Poznańska Dorota); – z Ruchennej: 187; – Rzana (zob. Rzana Dorota); – Sikorzyna (zob. Sikorzyna Dorota); – Skruszczyna (zob. Skruszczyna Dorota); – Szymanowa (zob. Szymanowa Dorota); – Szypniowa (zob. Szypniowa Dorota); – Ulny (zob. Ulny Dorota); – Wojciechowa (zob. Wojciechowa Dorota); – z Wrzący: 672; – Wrzeczywrałowa

- (zob. Wrzeczywrzałowa Dorota); – Wrzeczywrzałowna (zob. Wrzeczywrzałowna Dorota); – Wybszłowa (zob. Wybszłowa Dorota); – Wybszłowna (zob. Wybszłowna Dorota); – Zapalowa (zob. Zapalowa Dorota); – Zastawina (zob. Zastawina Dorota); – Zawždybyłowna (zob. Zawždybyłowna Dorota); – ż. Jakuba Cierpistradzy (zob. Cierpistradza Jakub): 398; – ż. Wojciecha Futy (zob. Futa Wojciech): 31; – ż. Stanisława Pierzchały kowala (zob. Pierzchała Stanisław kowal): 431; – ż. Stanisława Ruska (zob. Rusek Stanisław): 891; ż. Macieja Słupeckiego (zob. Słupecki Maciej): 36
- Dorothea* (zob. Dorota)
- Dramil* (*Dramil*) Jakub: 119
- Drgiłowski* (*Drgylewsky*, *Drgylowsky*, *Drgylowski*) Klemens, burgr. kolski: 91, 93, 98, 100, 101, 102
- Drgiłow* (*Drgylow*), niezident.: 93
- Drogomir* (*Drogomyr*) Jakub, burgr. przedecki: 46
- Drogoniewska* (*Drgowyeva*, *Drogonyeva*, *Drogonyewska*, *Dzyowyeva*): 464, 512; – Jaddwiga: 472
- Droszdek* (zob. Drozdek)
- Drozd* (*Drosd*) Jan: 28
- Drozdek* (*Droszdek*) Jan: 166, 446
- Drozdowski* (*Droszdowsky*): 386
- Drwał* (*Drwal*) Jakub, ław., raj.: 2, 102, 109, 119, 128, 199, 229, 371, 378
- Drzewka* (*Drzewka*) Jan: 52
- Dybikot* (*Debykoth*, *Dibikoth*, *Dibykoth*, *Dubicotek*, *Dubykoth*, *Dvbykoth*, *Dybyketh*, *Dybykoth*): 155, 216, 262, 330, 336, 464, 506, 600, 674; – Grzegorz: 794; – Paweł z Bliznej: 444, 517, 583, 587, 590, 606, 607, 616, 752, 827
- Dybikotowa* (*Dibikotoua*) Agnieszka: 869
- Dyrzavsky* (zob. Dzierawski)
- Dzebonosz* (*Dzebonosch*): 169
- Dziaglikowa* (*Dzagylykova*, *Dzyagylkova*) Katarzyna: 228
- Dziegniczowa* (*Dzyegnyczova*): 221
- Dzierawska* (*Dzyerawszka*, *Dzyerawska*, *Dzyerawska*): 918, 926; – Barbara: 547, 669; – Katarzyna: 669
- Dzierawski* (*Dyrzavsky*, *Dzerawsky*, *Dzerawsky*, *Dzierawski*, *Dziezawski*, *Dzyerawski*, *Dzyerawsky*, *Dzyrzavsky*): 54, 84, 171, 215, 319, 364, 451; – Mikołaj, zw. Futro: 519; – Piotr kowal: 574, 896; – Stanisław, ław.: 276, 418, 571, 669
- Dzierzawy* (*Dzyerawy*), w., woj. kls., pow. knn.: 4, 631, 933; urzędnicy: – sołt. Jan: 4
- Dziewalina* (*Dzyevalyna*) Anna: 220
- Dziwie* (*Dzywyje*), w., woj. bkj., pow. prd.: 347
- Dziwierz* (*Dzywyerz*) Stanisław: 328
- Dzyegnyczova* (zob. Dziegniczowa)
- Dzyevalyna* (zob. Dziewalina)
- Elżbieta* (*Elizabet*, *Elizabeth*, *Helizabeth*, *Helizabet*): 335, 554, 714, 899; – z Bliznej, ż. Andrzeja Chusty (zob. Chusta Andrzej): 820; – Chomłowa (zob. Chomłowa Elżbieta); – Gawronkowa (zob. Gawronkowa Elżbieta); – Gralikowa (zob. Gralikowa Elżbieta); – Kostelczyna (zob. Kostelczyna Elżbieta); – Mirkowa (zob. Mirkowa Elżbieta); – Moskal (zob. Moskal Elżbieta); – Niegibalina (zob. Niegibalina Elżbieta); – Piszczkowa (zob. Piszczkowa Elżbieta); – Przemysłowa (zob. Przemysłowa Elżbieta); – Robakowa (zob. Robakowa Elżbieta); – Sieńska (zob. Sieńska Elżbieta); – Szczysnyszowa (zob. Szczysnyszowa Elżbieta); – ż. Jakuba Chudźca (zob. Chudziec Jakub): 825; – ż. Andrzeja Kuszy (zob. Kusza Andrzej): 703
- Erbiszczynna* (*Erbyszczyna*) Barbara: 338
- Ewa* (*Eva*) – Płóczychowa (zob. Płóczychowa Ewa)
- Falusz* (*Falusch*): 270
- Felicjan* (*Felicianus*): 535, 573, 608
- Feliks* (*Felix*, *Szczesny*): 51, 548; – Janusz (zob. Janusz Feliks); – kuśnierz: 49; – krawiec z Brzezia: 527; – Kwiliński (zob. Kwiliński Feliks); – Lesiecki (zob. Lesiecki Feliks); – ław.: 382; – Pędziwiatr (zob. Pędziwiatr Feliks); – sołt. z Woli: 399; – stelmach: 195; – Świnioszek (zob. Świnioszek Feliks);
- Filianowa* (*Filianova*) Małgorzata z Grotowa:
- Fiol* (*Fyol*, *Phiol*, *Phyol*): 626; – Grzegorz sołt.: 927; – Stanisław z Bliznej: 407, 455, 616, 832
- Flaszka* (*Flaschka*, *Flaska*): 183, 333
- Florian* (*Florianus*) – Chojenka (zob. Chojenka Florian); – Pierdałka (zob. Pierdałka

- Florian); – pis. konsystorza uniejowskiego: 827
Fluvialis (zob. Rieczna)
 Fosarz (*Phosarz, Phoszarz*) Jakub czapnik: 530, 556, 557, 564
 Franciszek (*Franciscus*): 594, 630; – Bartkowicz (zob. Bartkowicz Franciszek); – z Bliźnej: 616, 917; – Franczek (zob. Franczek Franciszek); – Kołodziejek (zob. Kołodziejek Franciszek); – mieszcz. kolski: 803
 Franczek (*Fracek, Franczek, Franek, Frączek*): 626, 655, 685, 742, 788, 828, 881; – Franciszek: 816; – Jakub: 753, 754; – Maciej: 816; – mieszcz. kolski: 753, 754, 784, 785
 Frączkiewicz (*Franczkevycz, Frąnczkowycz*) Jakub: 627, 630, 632
 Fus (*Fus, Phus*) – Jakub, ław.: 731; – Marcin z Nagórnej: 753, 754, 757, 765, 845
 Fusek (*Fusch, Fuschek, Fussek, Phussek*): 230; – Grzegorz: 658; – Stanisław: 26
 Fusowicz (*Fussovycz*) Jakub bednarz: 62
 Futa (*Futha*): 122; – Wojciech: 31, ż. Dorota (zob. Dorota, ż. Wojciecha Futy)
 Futrzyna (*Futrzyna*): 31

 Gabina (*Gabyna, Gambyna*) Apolonia: 246, 282, 283
 Gabriel (*Gabriel*): 604, 912; – Gawrzyjał (zob. Gawrzyjał Gabriel); – kupiec: 898; – mieszcz. kolski: 710
Gallus (zob. Kogut)
 Galorowa (*Galorova*) mieszcz. z Koźła: 612
Ganszorek (zob. Gąsiorek)
 Garbatka (*Gabarthka, Garbathka, Garbatka, Garbathka*): 625; – Katarzyna, ż. Wawrzyńca Makówki (zob. Makówka Wawrzyniec): 58, 93, 653
 Garbaty (*Garbaty*) Piotr: 328
 Gardyjan (*Gardyan*) Stanisław z Dzierzaw: 933
Gassiorek, Gassyorek, Gaszyorek, Gąszyorek (zob. Gąsiorek)
 Gawłowa (*Gavlova, Gavolva, Gawłowa*): 97, 350; – Anna: 143
 Gawronek (*Gawronek*): 39; – Jan, mieszcz. kalski: 786
 Gawronkowa (*Gawronkowa*) Elżbieta: 786
 Gawrzyjał (*Garzyl, Gaurzyl, Gawrział, Gawrzyal, Gawrzywał*): 629, 646, 739, 878, ż. Barbara (zob. Gawrzyjałowa Barbara); – Gabriel: 572, 573, 608, 691
 Gawrzyjałowa (*Gawrzyalowa*) Barbara, ż. Gawrzyjała (zob. Gawrzyjał): 587, 629
 Gądzala (*Gadzala*) – Bernard ław., raj.: 237; – Jan, krawiec: 254
 Gądzalina (*Gądzialyna*) Dorota: 211
Gąlepkova (zob. Gołąbkowa)
 Gąsek (*Geszek, Gosko, Gossek, Goszek*) Jan, mieszcz. kolski: 259, 803, 860
 Gąsieczo (*Gąschicabo, Gassyeko, Gassyeko, Gąssyeko*) Paweł: 56, 60, ż. Zofia (zob. Zofia, ż. Pawła Gąsieczi)
 Gąsiorek (*Ganszorek, Gassiorek, Gassyorek, Gasyorek, Gaszyorek, Gąssyorek, Gąszyorek*) – Jan bakalarz, mans. kolski: 456, 550; – Maciej, mieszcz. kolski: 16, 33, 34, 37, 46, 57, 84, 107, 141, 144, 175, 186, 190, 287, 335, 353, 456
 Gąska (*Sgaska*) Stanisław, krawiec: 508
Georgius, Gergius (zob. Jerzy)
 Gębka (*Gębka*) Wojciech: 860
 Gieniolczonczyna (*Gyeniolczonczyna*): 213
 Gierałt (*Gyeralth, Gyeralt*): 22; – Andrzej: 114
Gidius (zob. Idzi)
 Girmankowa (*Giymankowa*): 111
 Girmolczanka (*Giymolczanka*): 211, 213
 Glebajowa (*Glebalyewa*): 118
 Głoszek (*Glossnek, Głoznek*) Andrzej: 619
 Głuszyna, też Głuszyn (*Glusino, Gluszino, Gluszyna*), w., woj. pzn., pow. pzn., ob. część Poznania lub woj. bkj., pow. rdj.: 501, 529
 Gnip (*Gnip*): 234
 Gnoiskóra (*Gnoiskora, Gnoyszkora*) Szymon, mieszcz. kolski: 563, 718, 739, 794
 Gnypek (*Gnypek*) Piotr: 195
 Godyl (*Godyl*) – Bartłomiej z Przysronia: 786; – Maciej z Przysronia: 786
 Gogol (*Gogol*): 498, 687, 688; – Bartłomiej z Koła: 469, 558, 562
 Gogolowa (*Gogolowa, Gogolyeva, Gogolyewa, Gogolyowa*): 910; – Katarzyna: 558, 559; – Małgorzata, mieszcz. kolska: 558, 559, 562, 744, 745
 Goliowa (*Golyova*) Małgorzata: 595
 Goliszewski (*Golyschewski, Golyszewsky, Golyszewszky*) Jan: 33, 34, 503
 Goliwierchowa (*Golywyechrkowa*): 111
Gologowsky (zob. Głogowski)
 Gołąbek (*Gołąbek*) Maciej z Nagórnej: 310
 Gołąbkowa (*Gąlepkova, Golańkowa, Golebkowa, Golybkowa*): 171, 215; – Dorota: 310, 439, 440

- Gołba (*Golba*) Andrzej: 56, 60, 71, 117, 271
 Gołgowski (*Golgowsky, Gologowsky*): 797; – Wojciech: 774
 Gomółczyna (*Gomolczyna*) – Anna: 225; – Jadviga: 112
 Goniwieprzek (*Gonywyeprezek, Gonywyeprezek, Gomywyeprezek*): 310; – Mikołaj, ław.: 18, 33, 34, 35, 37, 54, 56, 61, 65, 84, 87, 104, ż. Katarzyna (zob. Goniwieprzkowa Katarzyna)
 Goniwieprzkowa (*Gonywyeprzkowa, Gonywyepzczoua, Gonywyeprzkowa, Gonywyepzrkowa*) Katarzyna, ż. Mikołaja Goniwieprzka (zob. Goniwieprzek Mikołaj): 87, 243
 Goraj (*Goray*), w., woj. łcz., pow. łcz.: 90, 335
 Gorni (zob. Górny)
 Gospodarz (*Gospodarz*) Maciej z Topoli: 80
 Gostowo (*Gosthowo, Gostovo*), w., woj. kls., pow. knn.: 175, 761
 Gostyń (*Gosten*), m., woj. pzn, pow. ksc.: 585
 Goszczyńska (*Goszczynska*) Apolonia: 674, 686, 845
 Goszczyński (*Goszczensky, Goszczinski, Goszczinsky, Goszczin, Goszczinski, Goszczynsky, Goszczynsky*) Leonard: 266; – Maciej: 650, 665, 781, 794; – Mikołaj z Bliznej: 606, 607, 638, 674, 686, 752, 753, 757, ż. Apolonia (zob. Radoszewska Apolonia)
 Gościęda (*Goszczyqdz*), w., woj. łcz., pow. łcz.: 141
 Goździkowski (*Goszdzikowsky*): 464
 Górka (*Gorka*), w., woj. pzn., pow. pzn.: 432, 434
 Górna (*Gorna*), niezident.: 583
 Górny (*Gorni*): 198
 Grabka (*Grabka*) Wojciech: 131
 Grabowa (*Grabowa*): 36
 Gralik (*Gralik, Grałyk*) Andrzej: 94, 156
 Gralikowa (*Gralikova, Grałycoua*) – Jadviga: 156; – Elżbieta: 259
 Gregorew (zob. Grzegorzewo)
 Gregorius, *Grzegorius* (zob. Grzegorz)
 Grella (*Grella*): 155
 Grochal (*Grahal*) Bartłomiej z Bliznej: 657
 Grodna (*Grodna*), w., woj. kls., pow. nkl.: 82; urzędnicy: – Michał, sołt.: 82
 Grodzicki (*Grodzyczky*): 377, 378; – Maciej, mieszcz. kolski: 386, 460
 Grodziec (*Grodzycze*), w., woj. kls., pow. knn.: 466
 Grodzka (*Grocza*) Małgorzata kowalowa z Koła: 411, 441
 Gronostaj (*Gronostay*): 172
 Groszek (*Groszek*): 277
 Groszkówna (*Groskowna, Groskwna*) Barbara: 859
 Grotkowo (*Grotkowo*), w., woj. kls., pow. gnz.: 109
 Gryskowa (*Griskova*) Dorota: 222
 Gryzina (*Grirzyna, Grizina, Gryzina, Gryzna, Gryzyna*): 241, 301, 471
 Grzanczyna (*Krzaczyna*) Anna, ż. Macieja Grzanki (zob. Grzanka Maciej): 554, 818
 Grzanka (*Czanka, Granka, Grzanka, Grzanka, Gzanka, Krzanka*): 450, 640; – Jan: 320; – Maciej, mieszcz. kolski: 209, 276, 320, 554, 689, 818, 849, 927, ż. Anna (zob. Grzanczyna Anna); – Stanisław, ław., podw.: 18, 29, 33, 34, 37, 56, 61, 65, 74
 Grzegorz (*Gregorius, Grzegorius*): 176, 212, 213, 581, 648, 712, 777, 877; – Balsam (zob. Balsam Grzegorz); – Bratonek (zob. Bratonek Grzegorz); – Bylicki (zob. Bylicki Grzegorz); – Cięciwa (zob. Cięciwa Grzegorz); – czapnik: 423, 462, 533, 574, 933; – Czapnik (zob. Czapnik Grzegorz); – Czołowski (zob. Czołowski Grzegorz); – Czosnek (zob. Czosnek Grzegorz); – Dębowski (zob. Dębowski Grzegorz); – Dybikot (zob. Dybikot Grzegorz); – Fiol (zob. Fiol Grzegorz); – Fusek (zob. Fusek Grzegorz); – Jany (zob. Jany Grzegorz); – Lisek (zob. Lisek Grzegorz); – Litwa (zob. Litwa Grzegorz); – z Ochli: 168; – Pierzewicz (zob. Pierzewicz Grzegorz); – Pilch (zob. Pilch Grzegorz); – powroźnik: 350; – Powroźnik (zob. Powroźnik Grzegorz); – Skorupka (zob. Skorupka Grzegorz); – sołt. z Czołowa: 488, 489, 491, 492; – Sójka (zob. Sójka Grzegorz); – ze Strzelna: 369, 376; – szewc: 229; – ze Świątników: 877; – Wolski (zob. Wolski Grzegorz); – Wydra (zob. Wydra Grzegorz); – Wyszkwic (zob. Wyszkwic Grzegorz)
 Grzegorzewo (*Gregorew, Grzegorzew, Grzegorzewo, Grzegorzow*), m., woj. łcz., pow. łcz.: 54, 107, 164, 240, 259, 407
 Grzivoua (zob. Grzywowa)
 Grzybowski (*Grzybowski*) Maciej: 232, 233
 Grzywa (*Grzyua, Grzywa, Grzywa*): 81, 414; – Jakub: 378; – Piotr: 486, 847; – Sebastian: 378; – szewc: 228
 Grzywina (*Grzivnio*) Katarzyna: 163

- Grzywowa (*Grzivoua*) Anna: 705
 Guzek (*Guzek, Gyzek*): 183; – Maciej: 91
 Guzkowa (*Guskova, Gusskova, Guszgoua, Guskoua, Guszkowa*): 739; – Anna: 667, 835, 838, 878; – Dorota: 305, 667
Gyrazab (zob. Jarzáb)
Gyeralth (zob. Gieralt)
Gysbycza (zob. Izbica)
- Heduigis, Hedwigis* (zob. Jadwiga)
 Hejda (*Heida, Heyda*) – Marcin z Turku, kramarz: 577, 583
 Hektor (*Hector, Iactor*) – Koźmiński (zob. Koźmiński Hektor)
 Helena (*Helena*): 29, 109, 515; – Kołodziejkowa (zob. Kołodziejkowa Helena); – Maczudzina (zob. Maczudzina Helena)
Helizabeth, Helizabet (zob. Elżbieta)
 Helta (*Helta*) – burm. Poznania: 931; – Stanisław: 51, 73, 146, 149
 Henryk (*Andricus*) – opat ładzki: 877
Heyda (zob. Hejda)
 Hieronim (*Jeronimus*): 68
 Hirzmankowa (*Hirzmankowa*) Katarzyna: 405
 Holbrycht (*Holbrycht, Holbrychth*) – Jan z Poznania: 459; – Mikołaj kupiec z Poznania: 458, 485
Homel (zob. Chomel)
- Iactor* (zob. Hektor)
Iarzybek (zob. Jarzábek)
Iasyenski (zob. Jasiński)
Iavorek (zob. Jaworek)
 Iduch (*Iduch*): 125
 Idzi (*Gidius*): 662, 672
 Inowrocław (*Junewladislavia*), m., woj. inw., pow. inw.: 60
 Iskowa (*Ysskova*): 248
Iudaica (zob. Żydowska)
Iudicowa, Ivdicova (zob. Ludwikowa)
Iurkova (zob. Jurkowa)
 Izbica (*Gysbycza*), w., woj. bkj., pow. prd.: 508, 674
- Jabłoński (*Jablyonski, Jablonski*) Jan: 643, 675, 684
 Jaczek (*Jaczek, Yaczek*) Jan, podw.: 42, 44, 45, 46, 48, 49, 50, 51, 52, 53, 54, 55, 56, 57, 58, 59, 60, 61, 62, 64, 79, 84, ż. Agnieszka (zob. Agnieszka, ż. Jana Jaczka)
- Jadrka (*Yadrka*) Mikołaj: 501
 Jadwiga (*Heduigis, Hedwigis*): 3, 110, 130, 175, 227, 243, 272, 286, 311, 318, 431, 468, 491, 505, 547, 630, 724, 772, 840; – Cieślina (zob. Cieślina Jadwiga); – Drogoniewska (zob. Drogoniewska Jadwiga); – Gomółczyna (zob. Gomółczyna Jadwiga); – Gralikowa (zob. Gralikowa Jadwiga); – Linowa (zob. Linowa Jadwiga); – Łuczyna (zob. Łuczyna Jadwiga); – Kosiolkowa (zob. Kosiolkowa Jadwiga); – Koziewłoszka (zob. Koziewłoszka Jadwiga); – Nagnibaranowa (zob. Nagnibaranowa Jadwiga); – Odojowa (zob. Odojowa Jadwiga); – Płocienniczka (zob. Płocienniczka Jadwiga); – Początkowa (zob. Początkowa Jadwiga); – Przybyłowa (zob. Przybyłowa Jadwiga); – Seblowa (zob. Seblowa Jadwiga); – Skowronkowa (zob. Skowronkowa Jadwiga); – Słaba (zob. Słaba Jadwiga); – Słabówna (zob. Słabówna Jadwiga); – Sowina (zob. Sowina Jadwiga); – Szczodrowa (zob. Szczodrowa Jadwiga); – Taterczyna (zob. Taterczyna Jadwiga); – ż. Tomasza karczmarza z Białkowa (zob. Tomasz karczmarz z Białkowa); 270; – ż. Wojciecha Kołaczka (zob. Kołaczek Piotr): 307; – ż. Andrzeja Szudzipchły (zob. Szudzipchła Andrzej): 709
- Jacobus* (zob. Jakub)
Jacubyecz (zob. Jakubiec)
Jadamek (zob. Adam)
Jadamowycz (zob. Adamowicz)
 Jaksa (*Jaksa*) ze Zbylucic: 302
 Jakub (*Jacobus, Jacobus*): 8, 131, 153, 183, 296, 304, 344, 362, 434, 535, 634, 719, 768, 869; – bednarz: 649, 735; – Bednarz (zob. Bednarz Jakub); – Biały (zob. Biały Jakub); – Bujala (zob. Bujala Jakub); – Byczek (zob. Byczek Jakub); – Chorąży (zob. Chorąży Jakub); – Chudziec (zob. Chudziec Jakub); – Cierpistradza (zob. Cierpistradza Jakub); – Cygański (zob. Cygański Jakub); – czapnik z Koła: 184, 255, 416, 417, 418, 580, ż. Dorota (zob. Czapniczka Dorota); – Dramil (zob. Dramil Jakub); – Drwał (zob. Drwał Jakub); – Fosarz (zob. Fosarz Jakub); – Franczek (zob. Franczek Jakub); – Frączkiewicz (zob. Frączkiewicz Jakub); – Fus (zob. Fus Jakub); – Fusowicz (zob. Fusowicz Jakub); – Grzywa (zob. Grzywa

Jakub); – z Janowic: 786; – Jedwał (zob. Jedwał Jakub); – Jurek (zob. Jurek Jakub); – kapłan z Piątku, gracialista: 811, 814; – Kibka (zob. Kibka Jakub); – Kierzek (zob. Kierzek Jakub); – Kiesierski (zob. Kiesierski Jakub); – kleryk: 373; – Klinik (zob. Klinik Jakub); – Kobyłka (zob. Kobyłka Jakub); – Koczuch (zob. Koczuch Jakub); – Kołodziej (zob. Kołodziej Jakub); – Kołodziejek (zob. Kołodziejek Jakub); – Kopyto (zob. Kopyto Jakub); – Kośmider (zob. Kośmider Jakub); – Kotkowski (zob. Kotkowski Jakub); – kowal z Wierchocina: 209; – Krzczon (zob. Krzczon Jakub); – Kucharz (zob. Kucharz Jakub); – kupiec: 335, 398, 428, 537, 672, 794; – kupiec, mieszcz. kolski: 532; – Kurczych (zob. Kurczych Jakub); – Kurczyszek (zob. Kurczyszek Jakub); – kuśnierz: 655, 742; – kuśnierz, ław.: 719, 722, 727, 731, 742; – kuśnierz ze Strzelna: 264; – Kwas (zob. Kwas Jakub); – Kwiaton (zob. Kwiaton Jakub); – Lan (zob. Lan Jakub); – Łazarzyna (zob. Łazarzyna Jakub); – Łączyswat (zob. Łączyswat Jakub); – Maciocha (zob. Maciocha Jakub); – Mały (zob. Mały Jakub); – mans.: 32, 335; – Mazur (zob. Mazur Jakub); – m. Zofii Kolipiątkowej (zob. Kolipiątkowa Zofia); – m. Marty Wybszlówny (zob. Wybszlówna Marta): 848; – mieszcz. kolski: 388; – młynarz ze Strzępinia: 187; – Myśliwiec (zob. Myśliwiec Jakub); – Nieżyty (zob. Nieżyty Jakub); – Norek (zob. Norek Jakub); – Okuny (zob. Okuny Jakub); – Patoka (zob. Patoka Jakub); – Piątek (zob. Piątek Jakub); – Pipka (zob. Pipka Jakub); – Placek (zob. Placek Jakub); – Ponętowski (zob. Ponętowski Jakub); – Potępa (zob. Potępa Jakub); – Przybyło (zob. Przybyło Jakub); – Radłowski (zob. Radłowski Jakub); – Różga (zob. Różga Jakub); – Sieradzki (zob. Sieradzki Jakub); – Siostrzeniec (zob. Siostrzeniec Jakub); – Skotnicki (zob. Skotnicki Jakub); – Słoma (zob. Słoma Jakub); – Sosnowski (zob. Sosnowski Jakub); – Starowicz (zob. Starowicz Jakub); – Staszewicz (zob. Staszewicz Jakub); – Stolek (zob. Stolek Jakub); – Strzelecki (zob. Strzelecki Jakub); – ze Strzelna: 176; – Synowiec (zob. Synowiec Jakub);

– Szczysnysz (zob. Szczysnysz Jakub); – Szumski (zob. Szumski Jakub); – Szus (zob. Szus Jakub); – Tarchała (zob. Tarchała Jakub); – Trzebiecki (zob. Trzebiecki Jakub); – Turek (zob. Turek Jakub); – Waczo (zob. Waczo Jakub); – z Wiskitna: 840; – Włóczych (zob. Włóczych Jakub); – Wyszkowic (zob. Wyszkowic Jakub); – Wyślizło (zob. Wyślizło Jakub); – Zagajewski (zob. Zagajewski Jakub); – Zaparski (zob. Zaparski Jakub); – Zapart (zob. Zapart Jakub); – złotnik: 518; – Żyd (zob. Żyd Jakub); – Żemla (zob. Żemla Jakub)

Jakubiec (*Jacubyeetz, Jakubyeetz*) Stanisław z Nagórnej: 43, 311

Jan (*Hannus, Joannes, Johannes*): 30, 46, 68, 119, 122, 160, 175, 222, 229, 253, 311, 326, 358, 482, 491, 573, 600, 614, 683, 723, 772, 797, 867, 891, 954; – Aniołek (zob. Aniołek Jan); – aptekarz, mieszcz. kolski: 815; – Baczio (zob. Baczio Jan); – Bałuch (zob. Bałuch Jan); – Baran (zob. Baran Jan); – Baranek (zob. Baranek Jan); – Baranowski (zob. Baranowski Jan); – Biały (zob. Biały Jan); – Błędzki (zob. Błędzki Jan); – Bogumiłowicz (zob. Bogumiłowicz Jan); – Bolewski (zob. Bolewski Jan); – Byczek (zob. Byczek Jan); – Byczka (zob. Byczka Jan); – Chmiel (zob. Chmiel Jan); – Cholewa (zob. Cholewa Jan); – Chomel (zob. Chomel Jan); – Cierpistradza (zob. Cierpistradza Jan); – Ciupa (zob. Ciupa Jan); – Cygański (zob. Cygański Jan); – czapnik: 103, 197; – Czapnik (zob. Czapnik Jan); – Czarnocki (zob. Czarnocki Jan); – Czarny (zob. Czarny Jan); – Czuszewski (zob. Czuszewski Jan); – Czychtka (zob. Czychtka Jan); – Dąbek (zob. Dąbek Jan); – z Dębnej: 932; – Długi (zob. Długi Jan); – Domżał (zob. Domżał Jan); – Drozd (zob. Drozd Jan); – Drozdek (zob. Drozdek Jan); – Drzewka (zob. Drzewka Jan); – dzierz. w Grzegorzewie: 164; – Gawronek (zob. Gawronek Jan); – Gądzala (zob. Gądzala Jan); – Gąsek (zob. Gąsek Jan); – Gąsiorek (zob. Gąsiorek Jan); – Goliszewski (zob. Goliszewski Jan); – Grzanka (zob. Grzanka Jan); – Holbrycht (zob. Holbrycht Jan); – Jabłoński (zob. Jabłoński Jan); – Jaczek (zob. Jaczek Jan); – Jandrowski (zob. Jandrowski Jan); – Jankowski (zob. Jankowski Jan);

– Janusz (zob. Janusz Jan); – Jarzab (zob. Jarzab Jan); – Jarzabek (zob. Jarzabek Jan); – Jasiek (zob. Jasiek Jan); – Jasiński (zob. Jasiński Jan); – Jen (zob. Jen Jan); – Kapica (zob. Kapica Jan); – Karalowski (zob. Karalowski Jan); – Kaziplug (zob. Kaziplug Jan); – Kąski (zob. Kąski Jan); – Kępanowski (zob. Kępanowski Jan); – Kierzek (zob. Kierzek Jan); – Kietkowicz (zob. Kietkowicz Jan); – Kobiałka (zob. Kobiałka Jan); – Kobylka (zob. Kobylka Jan); – Koczan (zob. Koczan Jan); – Kołęda (zob. Kołęda Jan); – Kołodziejek (zob. Kołodziejek Jan); – Kopeć (zob. Kopeć Jan); – Kopyto (zob. Kopyto Jan); – Kopytko (zob. Kopytko Jan); – Kos (zob. Kos Jan); – Kosowicz (zob. Kosowicz Jan); – Kostelka (zob. Kostelka Jan); – Koszka (zob. Koszka Jan); – Kotek (zob. Kotek Jan); – Kownatka (zob. Kownatka Jan); – Krakowczyk (zob. Krakowczyk Jan); – Krakówka (zob. Krakówka Jan); – Kruchta (zob. Kruchta Jan); – Krupa (zob. Krupa Jan); – Kruska (zob. Kruska Jan); – Kujawka (zob. Kujawka Jan); – Kulka (zob. Kulka Jan); – kupiec: 186; – Kuśnik (zob. Kuśnik Jan); – Ladorucki (zob. Ladorucki Jan); – Laszkoron (zob. Laszkoron Jan); – Len (zob. Len Jan); – Leszczyński (zob. Leszczyński Jan); – Lipigórski (zob. Lipigórski Jan); – Lis (zob. Lis Jan); – Lisek (zob. Lisek Jan); – Lora (zob. Lora Jan); – z Lubstowa: 539; – Łabieński (zob. Łabieński Jan); – ław.: 317; – Łazarzowy (zob. Łazarzowy Jan); – Łączyński (zob. Łączyński Jan); – Łętkowski (zob. Łętkowski Jan); – Maik (zob. Maik Jan); – Maj (zob. Maj Jan); – Makówka (zob. Makówka Jan); – malarz: 834, 858; – malarz, ław.: 871; – Markowicz (zob. Markowicz Jan); – m. Doroty Wojciechowej (zob. Wojciechowa Dorota): 730; – Miąsek (zob. Miąsek Jan); – miecznik: 319, 321, 465; – Miecznik (zob. Miecznik Jan); – miecznik, ław., raj.: 149, 163, 170, 199; – mistrz: 385; – Moczek (zob. Moczek Jan); – Mróz (zob. Mróz Jan); – Mrzewka (zob. Mrzewka Jan); – Naczachowski (zob. Naczachowski Jan); – Nienajadło (zob. Nienajadło Jan); – Niewstałek (zob. Niewstałek Jan); – Niziołek (zob. Niziołek Jan); – Nożownik (zob. Nożownik Jan); – Olbrycht

(zob. Olbrycht Jan); – Opiołka (zob. Opiołka Jan); – Ostrowski (zob. Ostrowski Jan); – Osuszek (zob. Osuszek Jan); – Owczyk (zob. Owczyk Jan); – Piechota (zob. Piechota Jan); – Pipka (zob. Pipka Jan); – Piskorek (zob. Piskorek Jan); – Piskorz (zob. Piskorz Jan); – Piszczek (zob. Piszczek Jan); – płóciennik: 90; – Polakowicz (zob. Polakowicz Jan); – Policki (zob. Policki Jan); – Poznański (zob. Poznański Jan); – Poznoj (zob. Poznoj Jan); – Poznojek (zob. Poznojek Jan); – Prandota (zob. Prandota Jan); – prep. św. Ducha: 252; – Przedzięczny (zob. Przedzięczny Jan); – Przygoda (zob. Przygoda Jan); – Ptaszek (zob. Ptaszek Jan); – Pyrzyzna (zob. Pyrzyzna Jan); – Rądnik (zob. Rądnik Jan); – Ren (zob. Ren Jan); – Rokita (zob. Rokita Jan); – Różga (zob. Różga Jan); – Rudnik (zob. Rudnik Jan); – Rudnikowicz (zob. Rudnikowicz Jan); – Rymarz (zob. Rymarz Jan); – Sadlak (zob. Sadlak Jan); – Salomonek (zob. Salomonek Jan); – Szadlibot (zob. Szadlibot Jan); – Szarzała (zob. Szarzała Jan); – sędzia łączycki: 382; – siodlarz, mieszcz. kołski: 228, 801; – Skrobania (zob. Skrobania Jan); – Skupy (zob. Skupy Jan); – Słaby (zob. Słaby Jan); – Sobieraj (zob. Sobieraj Jan); – sołt. z Dzierzaw: 4; – Sosnowski (zob. Sosnowski Jan); – Sowa (zob. Sowa Jan); – Stanczel (zob. Stanczel Jan); – Starowicz (zob. Starowicz Jan); – Stelmach (zob. Stelmach Jan); – Straciplug (zob. Straciplug Jan); – Strazybot (zob. Strazybot Jan); – Strzelecki (zob. Strzelecki Jan); – Sykiel (zob. Sykiel Jan); – Szadkowicz (zob. Szadkowicz Jan); – Szapek (zob. Szapek Jan); – Szczyrba (zob. Szczyrba Jan); – Szpruch (zob. Szpruch Jan); – Świeboda (zob. Świeboda Jan); – Świnioszek (zob. Świnioszek Jan); – Tarchała (zob. Tarchała Jan); – Turek (zob. Turek Jan); – Trzubowicz (zob. Trzubowicz Jan); – Wachniewicz (zob. Wachniewicz Jan); – Wichnicz (zob. Wichnicz Jan); – Wielgus (zob. Wielgus Jan); – Wielgusek (zob. Wielgusek Jan); – Wiosło (zob. Wiosło Jan); – Włodarek (zob. Włodarek Jan); – Wnuk (zob. Wnuk Jan); – Woziwoda (zob. Woziwoda Jan); – wójt: 307; – Wybszło (zob. Wybszło Jan); – Zagrobczy (zob.

Judych (*Judych*): 300
 Jurek (*Jurek*): 456; – Jakub czapnik, mieszcz.
 kolski: 363, 501, 529, ż. Barbara (Jurkowa
 Barbara)
 Jurkowa (*Jurkova, Jurkova, Jurkova, Jurkova*):
 125, 152, 288, 479, 529; – Apolonia: 615;
 – Barbara, ż. Jakuba Jurka czapnika (zob.
 Jurek Jakub czapnik): 317, 501
 Kacper (*Caspar*) – Suszewski (zob. Suszewski
 Kacper)
 Kaczkowski (*Kaczkowski, Kaczkowski*) Mar-
 cin, pełnomocnik kolski: 384, 391, 392,
 513, 900, 902
 Kalinczyna (*Kalyenczyna, Kalynczyna*): 507; –
 Zofia: 568
 Kalinka (*Calinka, Calynka, Kalynka, Kaynka*):
 103, 154, 204, 315; – Stanisław: 71; – Wa-
 cław, mieszcz. kolski: 477
 Kaliński (*Calynsky, Calynszki, Kalemsky, Ka-
 linski, Kalusky, Kalynsky*) – Mikołaj: 610;
 – Paweł, burgr. kolski: 196, 234, 235, 236,
 237, 238, 240, 241, 245, 306, 313, 501,
 896
 Kaliski (*Kalisky, Kalysky*) Maciej: 581
 Kalisz (*Calysz*), m., woj. kls., pow. kls.: 105
 Kalwsz (*Kalws, Kalwsz*) – Stanisław, sołt. z Ru-
 chennej: 905, 922; – Walenty z Rzasnej: 773
 Kampa (zob. Kępa)
 Kana (zob. Katarzyna)
 Kania (*Canya*) Wacław, mieszcz. kolski: 892
 Kanina (*Canyna, Kanyna*): 290; – Anna: 448,
 477
 Kant, też Nagnikant (*Kanth, Kqth, Kuth, Na-
 gnykanth*) Michał, ław.: 568, 621, 767, 770,
 786, 789, 793, 795, 796, 804, 814, 880
 Kantowa (*Kantowa, Kqthoua, Kunthoua*): 811;
 – Agnieszka: 825, 843
 Kanyka (*Kanyka*): 623, 771
 Kapczyna (*Capczyna*) Anna z Kłodawy: 601
 Kapica (*Capicza, Capyca, Capyeczka, Kapy-
 cza*): 193, 218, 581, 621; – Grzegorz: 76,
 123, 125, 519; – Jan: 123
 Kapusta (*Capustha*) Błażej: 2
 Kapuścina (*Capusczyzna, Kapusczyzna*): 957; –
 Barbara: 198
 Karalowski (*Caralowsky*) Jan czapnik: 588
 Karcz (*Karcz*) z Grzegorzewa: 54, 84
 Kasiplug, Kaszyplug (zob. Kaziplug)
 Kaszy (zob. Kąski)

Katarzyna (*Catherina, Kana, Katerina, Kathe-
 rina*): 2, 36, 156, 238, 335, 362, 407, 422,
 472, 543, 549, 565, 630, 724, 772, 862,
 905, 962; – Antkowa (zob. Antkowa Kata-
 rzyzna); – Brodzina (zob. Brodzina Katarzy-
 zna); – Charchalina (zob. Charchalina Ka-
 tarzyna); – Chrzakówna (zob. Chrzakówna
 Katarzyna); – Długa (zob. Długa Katarzy-
 zna); – Dziaglikowa (zob. Dziaglikowa Ka-
 tarzyna); – Dzierawska (zob. Dzierawska
 Katarzyna); – Garbatka (zob. Garbatka
 Katarzyna); – Gogolowa (zob. Gogolowa
 Katarzyna); – Goniwieprzkowa (zob. Go-
 niwieprzkowa Katarzyna); – z Górki, wo-
 jewodzina łęczycka: 432; – Grzywina (zob.
 Grzywina Katarzyna); – Hirzmankowa
 (zob. Hirzmankowa Katarzyna); – Jedwał-
 ka (zob. Jedwałka Katarzyna); – Kilianowa
 (zob. Kilianowa Katarzyna); – Klimkowa
 (zob. Klimkowa Katarzyna); – Kobiałczyna
 (zob. Kobiałczyna Katarzyna); – Kołodziej-
 kowa (zob. Kołodziejkowa Katarzyna);
 – Kołodziejowa (zob. Kołodziejowa Ka-
 tarzyna); – Kopytówna (zob. Kopytówna
 Katarzyna); – Kostełczyna (zob. Kosteł-
 czyna Katarzyna); – Krzczonowa (zob.
 Krzczonowa Katarzyna); – Krzczkówna
 (zob. Krzczkówna Katarzyna); – Kwiat-
 kowska (zob. Kwiatkowska Katarzyna);
 – Ludwikowa (zob. Ludwikowa Katarzy-
 zna); – Maczudzina (zob. Maczudzina Ka-
 tarzyna); – Mała (zob. Mała Katarzyna);
 – Markowa (zob. Markowa Katarzyna); –
 Miszczalina (zob. Miszczalina Katarzyna);
 – Mizgalina (zob. Mizgalina Katarzyna); –
 Molendzina (zob. Molendzina Katarzyna);
 – Mrzewczyna (zob. Mrzewczyna Katarzy-
 zna); – Niewstałowa (zob. Niewstałowa Ka-
 tarzyna); – z Okoleńca: 187; – Opiółczyna
 (zob. Opiółczyna Katarzyna); – Osuchówna
 (zob. Osuchówna Katarzyna); – Osuszkowa
 (zob. Osuszkowa Katarzyna); – Pawłowa
 (zob. Pawłowa Katarzyna); – Pipeczyna
 (zob. Pipeczyna Katarzyna); – Przechowa
 (zob. Przechowa Katarzyna); – Pszonowa
 (zob. Pszonowa Katarzyna); – Skoczylaska
 (zob. Skoczylaska Katarzyna); – Szapko-
 wa (zob. Szapkowa Katarzyna); – Szczod-
 dra (zob. Szczodra Katarzyna); – Tarcha-
 lina (zob. Tarchalina Katarzyna); – Ustrana

- (zob. Ustrana Katarzyna); – Wastowa (zob. Wastowa Katarzyna); – Zającowa (zob. Zającowa Katarzyna); – z Zalesia: 46; – z Zawad: 184; – ż. Stanisława Aniołka (zob. Aniołek Stanisław): 570; – ż. Pawła Baldy (zob. Baldo Paweł): 285; – ż. Stanisława Kmioli (zob. Kmiola Stanisław): 187; – ż. Jana Lory (zob. Lora Jan): 372; – ż. Łukasza: 160; – ż. Jana Wielguska (zob. Wielgusek Jan): 423, 424; – ż. Jerzego Wielguska (zob. Wielgusek Jerzy): 831; – ż. Jana Zbożnika (zob. Zbożnik Jan): 18; – ż. Piotra Zmarzłego (zob. Zmarzły Piotr): 552, 598
- Katlo (*Katlo*) Marcin z Kleczewa: 539
- Kaziplug (*Caziplug, Cazyplug, Kasiplug, Kaszyplug, Kaziplug, Kazypluk*) – Jan, ław.: 665, 673, 694, 697, 700, 716, 717; – Wojciech: 120
- Kazubiec (*Cazubiecz, Cazubieg, Cazubyecz, Cazvbiecz, Cozubyecz, Kazubycz, Kozubyecz*): 643; – Jan: 514, 609; – Piotr, ław.: 37, 56, 61, 65, 74, 102, 109, 128, 135, 149, 163, 170, 175, 202, 223, 235, 304, 514; – Szczepan: 684
- Kazymynsky (zob. Koźmiński)
- Kączykowa (*Kączykoua*): 848
- Kąski (*Kaszy, Kąschy, Kąszki, Kąszky*) – Jan kuśnier: 71; – Piotr: 28, 71
- Keszyk (*Keszyk*) kmięć: 279
- Kępa (*Campa, Capa, Cąmpa, Kampa, Kąmpa, Kąpa, Kępa*): 651, 817; – Jakub, ław.: 871; – Maciej, ław., raj., zast. burgr. kolskiego: 317, 398, 400, 404, 405, 410, 415, 417, 430, 432, 433, 451, 452, 479, 541, 556, 610, 635, 751, 903, 933, 950, 951
- Kępanowski (*Campanowsky, Capanauszky, Capanowsky, Capanowszky, Kapanowski, Kąpanowski, Kąpanowsky*) Jan, burgr. kolski: 460, 465, 468, 470, 471, 472, 473, 475, 478, 480, 484, 485, 493, 496, 501, 503, 506, 511, 514, 515, 516, 519, 526, 528, 881, 933
- Khrosynsky (zob. Chrościński)
- Kiaczka, Kiarczka (zob. Kijaczka)
- Kibka (*Kybka*) Jakub: 110
- Kiezzre (*Kyeysrze*), w., woj. kls., pow. knn.: 372
- Kiernosek (*Kernoszek, Kyernosek, Kyernoshek, Kyernosszek, Kyernoszek, Kyernozeek, Kyernozeek*): 290; – Szymon, szewc, ław., podw., wójt: 232, 233, 306, 423, 454, 465, 468, 475, 478, 481, 484, 486, 487, 493, 501, 502, 503, 506, 511, 516, 518, 519, 529, 535, 542, 548, 549, 551, 555, 557, 561, 565, 566, 568, 570, 580, 590, 604, 605, 703, 704, 705, 708, 709, 710, 712, 716, 717, 719, 737, 764, 881, 887, 888, 890, 902, 905, 933, 937, 943, 944, 948, 949, 964
- Kierzek (*Cyerzek, Kyeczek, Kyerzek*) – Jakub: 477; – Jan: 137; – Jan z Nagórnej: 650, 665
- Kiesierska (*Kyessyczka, Kyessyczska, Kyeszyczska, Kyeszyerska*): 499, 748, 790; – Dorota, niegdyś wójtowa, mieszcz. kolska, ż. Jakuba Kiesierskiego (zob. Kiesierski Jakub): 515, 768, 773
- Kiesierski (*Kyersky, Kyessyczsky, Kyesyerski, Kyesyczski, Kyeszyersky, Kyeszyerszky*): 395, 834; – Jakub: 790, 829, 863, ż. Dorota (zob. Kiesierska Dorota); – Wojciech, wójt: 372, 515
- Kietkowicz (*Kyetkowycz*) Jan z Nagórnej: 477
- Kijaczka (*Kiaczka, Kiarczka, Kyaczka, Kyiaczka*) Małgorzata: 652, 662
- Kilian (*Kilian, Kilianus, Kylian, Kylyan*): 605, 627, 630, 718, 724; – Andrzej: 599, ż. Katarzyna (zob. Kilianowa Katarzyna)
- Kilianowa (*Kilianowa, Kyliani uxor, Kyliano-ua, Kylyanova*) – Katarzyna z Grotkowa, ż. Andrzeja Kiliana (zob. Kilian Andrzej): 599, 620, 701; – Małgorzata z Grotkowa: 109
- Kisiel (*Kyszyel, Kyszył*): 295; – Maciej, raj.: 465, 493, 497, ż. Anna (zob. Anna, ż. Macieja Kisiela); – Stanisław: 275
- Kita (*Kitha, Kytha*): 640; – Mikołaj: 689, 881, 883, 886, 889
- Kitka (*Cythka, Kythka*) Mikołaj: 338
- Klara (*Clara*): 250, 267, 818
- Kleczew (*Cleczew*), m., woj. kls., pow. knn.: 539
- Klemens (*Clemens*): 372, 650, 665; – Drgilowski (zob. Drgilowski Klemens); – Jaworek (zob. Jaworek Klemens); – Klupaj (zob. Klupaj Klemens)
- Klepka (*Klepka, Clepka, Clipka*): 589, 628; – Mikołaj: 613, 614
- Klesmetr (*Clesmethr*) Andrzej: 359
- Klimek (*Climek*): 19
- Klimkowa (*Climkova, Climkowa, Clymkova, Klymkowa*): 588; – Katarzyna: 56, 132, 284
- Klimunt (*Clymvnt*): 781
- Klinik (*Clinik*) Jakub: 230

- Kłupaj (*Clupay, Clypan, Clipay*) – Klemens: 162; – Mikołaj: 186, 188, 221, ż. Anna (zob. Anna, ż. Mikołaja Kłupaja)
- Kłupajek (*Chupaiek, Khpayek*) Mikołaj: 216
- Kłodawa (*Clodaua, Kłodawa*), m., woj. łecz., pow. łecz.: 27, 601, 772
- Kłodawska (*Kłodawszka*): 93
- Kmiola (*Kmyola*) – Stanisław: 187, ż. Katarzyna (zob. Katarzyna, ż. Stanisława Kmioli); – Szczepan, szewc: 187
- Kmita (*Kmytha*) Piotr, hrabia na Wiśniczu, woj. i star. generalny krakowski, marszałek wielki koronny, star. spiski, przemyski i kolski: 506, 541, 730, 731, 900, 903
- Kobiałczyna (*Kobyalczyzna*) Katarzyna: 619
- Kobiałka (*Cobyalka, Kobyalka*): 654, 784; – Jan: 220; – Wojciech: 617, 755, 760, 933
- Kobylniki (*Cobylnyky*), w., woj. srd., pow. szd.: 302
- Kobyłczyna (*Cobyeczyna, Cobyeczina, Cobyłczyna, Kobyłczyna*): 719, 823; – Barbara, ż. Piotra Kobyłki (zob. Kobyłka Piotr): 124; – Dorota, ż. Wojciecha Kobyłki (zob. Kobyłka Wojciech): 528, 594
- Kobyłka (*Cobilka, Cobyłka, Kobilka, Kobyłka*): 95, 195, 299; – Bartłomiej z Dębnej: 818; – Jan: 528; – Jakub: 175; – Mikołaj: 40, 91; – Paweł: 63; – Piotr, mieszcz. kolski, burm., raj.: 10, 11, 12, 13, 14, 15, 33, 34, 37, 46, 48, 84, 85, 113, 121, 124, 130, 141, 144, 146, 161, 174, 175, 176, 190, 281, 325, 335, 357, 365, 375, ż. Barbara (zob. Kobyłczyna Barbara); – Wojciech, mieszcz. kolski: 406, 528, ż. Dorota (zob. Kobyłczyna Dorota)
- Kocielnik (*Koczyelnyk*): 333, 644
- Koczan (*Koczan*) Jan: 721
- Koczuch (*Coczuch, Coczveh, Koczach, Koczuch, Koczveh, Koczych*): 327, 343, 953; – Andrzej: 406; – Jakub, ław.: 406, 718, 822, 824, 825, 828, 839, 844, 868, 933; – Jakub z Ochli: 95; – Maciej: 848; – Paweł: 400, 933; – Ryszard z Mniszka: 933
- Koczyelnyk (zob. Kocielnik)
- Kogut (*Gallus*) Marcin, sołt. z Ruszkowa: 432
- Kokoszka (*Kokoszka*) Marcin, mieszcz. kolski: 756
- Kołaczkowna (zob. Kołaczkówna)
- Kolec (*Colecz, Kolyecz*): 104; – Stanisław: 335
- Kołęda (*Colqda, Coleda, Colenda, Colyqda, Colyeda, Colyęda, Koleda, Kolyqda*): 671; – Jan: 163; – Maciej, mieszcz. kolski: 664, 687, 720, 729, 744, 745, 794, 880; – Marcin: 163; – Stanisław, raj.: 14, 15, 16, 17
- Kolipiątkowa (*Kolypyathkoua, Kolypyqthkoua*) Zofia: 868, m. Jakub (zob. Jakub, m. Zofii Kolipiątkowej)
- Kołodzyeyek (zob. Kołodziejek)
- Kołaczek (*Colaczek, Kolaczek*): 176, 179, 504, 714, 855, 856, 857; – Wojciech, mieszcz. kolski: 307, 442, 613, ż. Jadwiga (zob. Jadwiga, ż. Wojciecha Kołaczka)
- Kołaczkówna (*Kolaczkowna*) Agnieszka: 272
- Koło (*Colo*), m., woj. kls., pow. knn.: 1, 29, 33, 34, 63, 64, 79, 82, 102, 121, 122, 133, 158, 161, 168, 175, 190, 191, 192, 193, 194, 195, 196, 197, 198, 201, 202, 204, 205, 218, 235, 252, 255, 260, 280, 282, 285, 287, 293, 306, 314, 330, 348, 363, 382, 395, 416, 418, 419, 432, 435, 441, 446, 451, 455, 457, 460, 464, 469, 471, 490, 506, 507, 509, 512, 532, 566, 574, 590, 593, 594, 599, 600, 602, 603, 606, 607, 610, 613, 614, 616, 620, 634, 635, 637, 638, 639, 641, 649, 652, 654, 667, 710, 730, 735, 736, 740, 743, 744, 745, 747, 748, 750, 752, 753, 754, 755, 757, 774, 779, 787, 789, 792, 794, 799, 800, 801, 803, 804, 805, 813, 820, 821, 827, 835, 840, 844, 852, 853, 863, 871, 877, 884, 892, 898, 900, 903, 933, 934; urzędnicy: – zast. burgr. Abraham: 371, 372, 488; – ław. Stanisław Aniołek: 253, 363, 570, 787; – ław. Bernard Baczała: 235; – ław. Jan Baranowski: 846, 853, 859; – burm. i ław. Andrzej Barłocki: 92, 102, 148, 153, 161, 163, 164, 293, 329, 361, 395, 697; – ław. Jakub Barłocki: 74; – ław. Bartłomiej: 951; – burm., ław. i raj. Marcin Bednarz: 356, 359, 363, 366, 368, 369, 371, 376, 378, 381, 385, 387, 388, 392, 394, 395, 398, 475, 541, 601, 654, 692, 789, 881; – burm., podw., raj., wójt i zast. burgr. Bernard: 286, 296, 376, 418, 419, 423, 425, 426, 430, 432, 433, 435, 436, 438, 440, 451, 452, 454, 455, 461, 465, 468, 469, 471, 475, 478, 480, 481, 484, 487, 493, 496, 497, 501, 503, 506, 511, 514, 515, 516, 519, 526, 527, 528, 529, 530, 531, 532, 541, 548, 604, 610, 617, 624, 626, 634, 635, 637, 692, 877, 879, 881, 896, 902, 908, 921, 928, 931, 933, 943, 947, 951, 964; – burgr. Bartłomiej Bieliński: 424, 432, 433, 542, 565, 570, 574, 580,

- 590, 594, 599, 601, 605, 607, 609, 610, 617, 618, 619, 624, 626, 634, 637, 638, 641, 642, 643, 644, 647, 652, 653, 657, 661, 665, 668, 670, 671, 675, 684, 688, 691, 694, 770, 771, 773, 776, 778, 779, 780, 781, 782, 786, 787, 789, 791, 792, 795, 796, 798, 799, 800, 801, 802, 804, 805, 806, 808, 809, 810, 811, 812, 813, 814, 816, 817, 818, 819, 820, 821, 822, 823, 824, 877, 879, 908, 921, 931, 950; – burgr. Wawrzyniec Boski: 486, 501, 529, 530, 531, 532, 535, 539, 540, 542, 543, 544, 546, 547, 548, 549, 551, 554, 555, 557, 561, 563, 566, 568, 888, 905, 933, 944; – burgr. Stanisław Brachowski: 84; – ław. Jan Byczek: 964; – raj. Jan Byczka: 10, 11, 12, 13; – podw. i raj. Paweł Charchała: 14, 15, 16, 17, 18, 30, 31; – ław. Jan Chmiel: 97, 176, 328; – ław. Florian Chojenka: 808, 821, 822, 824, 825, 828, 837, 839, 844, 846, 853, 859, 867, 871, 878; – ław. Stanisław Chojenka: 111, 243, 245, 299; – ław. Jan Cholewa: 303, 577, 600, 754; – ław. i wójt Jan Chomel: 196, 202, 221, 234, 235, 237, 238, 240, 241, 245, 252, 261, 266, 267, 304; – ław. i raj. Stanisław Cichowlazł: 493, 499, 501, 503, 506, 511, 516, 519, 529, 535, 542, 548, 551, 555, 557, 566, 568, 571, 580, 585, 590, 634, 721, 735, 736, 740, 768, 893, 902, 933, 947, 948; – ław. Mikołaj Cielatko: 18, 33, 71, 85, 91, 173, 501, 733, 933; – ław. Piotr Cięciwa: 320, 356, 364, 392, 394, 395, 398, 400, 404, 405, 410, 415, 417, 423, 547, 729, 865; – ław. Mikołaj czapnik: 341; – ław. Paweł czapnik: 948; – ław. Stanisław czapnik: 341; – burm., ław. i raj. Jan Czarnecki: 6, 368, 369, 376, 381, 385, 387, 388, 392, 394, 395, 398, 493, 507, 601, 630, 647, 735, 736, 740, 750, 789, 795, 933; – ław. Jan Czarny: 109; – ław. Stanisław Czarny: 343, 350, 359; – ław. Andrzej Czech: 624, 638, 657, 665, 668, 684, 691, 694, 700, 703, 708, 710, 712, 716, 717, 786, 795, 804, 814, 890; – burgr. Stanisław Czerwieński: 9; – ław. Maciej Dąbrowa: 800, 822, 824, 825, 828, 839, 965; – ław. Błażej Długi: 424; – ław., podw. i wójt Jan Długi: 45, 52, 67, 69, 72, 74, 76, 77, 78, 85, 86, 87, 88, 89, 90, 91, 93, 98, 100, 101, 102, 105, 108, 110, 130, 135, 139, 149, 159, 190, 199, 202, 226, 227, 240, 363, 365, 366, 385, 423, 424, 454, 465, 484, 487, 508, 527, 535, 555, 557, 572, 573, 596, 604, 605, 608, 627, 629, 637, 659, 692, 719, 722, 779, 781, 794, 841, 903, 912, 913, 936; – burgr. Klemens Drgilowski: 91, 93, 98, 100, 101, 102; – ław. i raj. Jakub Drwał: 2, 102, 109, 119, 128, 199, 229, 371, 378; – ław. Stanisław Dzierawski: 276, 418, 571, 669; – ław. Feliks: 382; – ław. Jakub Fus: 731; – ław. i raj. Bernard Gądzala: 237; – ław. Mikołaj Goniwieprzek: 18, 33, 34, 35, 37, 54, 56, 61, 65, 84, 87, 104; – ław. i podw. Stanisław Grzanka: 18, 29, 33, 34, 37, 56, 61, 65, 74; – podw. Jan Jaczek: 42, 44, 45, 46, 48, 49, 50, 51, 52, 53, 54, 55, 56, 57, 58, 59, 60, 61, 62, 64, 79, 84; – ław. Jan: 317; – ław. Feliks Janusz: 719, 721, 722, 727, 742, 744, 745, 753, 778, 779, 792, 796, 811; – ław. Jan Jarzab: 2, 418; – raj. Stanisław Jarzab: 37, 46, 52, 105, 117, 141, 161, 164, 310; – ław. Wojciech Jarzab: 535, 542, 548, 551, 554, 555, 557, 566, 568, 580, 590, 604, 605, 634, 635, 661, 748, 755, 760, 793, 887, 893, 933, 948, 949; – ław. Jan Jarzabek: 353, 361, 398, 404, 405, 410, 415, 417, 419, 426, 450, 451, 452, 951; – burgr. i ław. Andrzej Jasieński: 162, 175, 243, 256, 257, 263, 274, 280, 282, 286, 293, 294, 299, 312, 832; – ław. Jan Jasieński: 566, 568, 580, 590, 605, 617, 624, 638, 643, 657, 665, 668, 675, 713, 877, 879, 949, 964; – ław. Sebastian Jasieński: 713, 832, 846, 859, 871; – ław. Szczepan Jasieński: 853; – pełnomocnik Marcin Kaczkowski: 384, 391, 392, 513; – burgr. Paweł Kaliński: 196, 234, 235, 236, 237, 238, 240, 241, 245, 306, 313, 501, 896; – ław. Michał Kant: 568, 621, 767, 770, 786, 789, 793, 795, 796, 804, 814, 880; – ław. Jan Kaziług: 665, 673, 694, 697, 700, 716, 717; – ław. Piotr Kazubiec: 37, 56, 61, 65, 74, 102, 109, 128, 135, 149, 163, 170, 175, 202, 223, 235, 304, 514; – ław. Jakub Kępa: 871; – ław., raj. i zast. burgr. Maciej Kępa: 317, 398, 400, 404, 405, 410, 415, 417, 430, 432, 433, 451, 452, 479, 541, 556, 610, 635, 751, 903, 933, 950, 951; – burgr. Jan Kępanowski: 460, 465, 468, 470, 471, 472, 473, 475, 478, 480, 484, 485, 493, 496, 501, 503, 506, 511, 514, 515, 516, 519, 526, 528, 881, 933; – ław., podw. i wójt Szymon Kiernosek: 232, 233, 306, 423,

454, 465, 468, 475, 478, 481, 484, 486, 487, 493, 501, 502, 503, 506, 511, 516, 518, 519, 529, 535, 542, 548, 549, 551, 555, 557, 561, 565, 566, 568, 570, 580, 590, 604, 605, 703, 704, 705, 708, 709, 710, 712, 716, 717, 719, 737, 764, 881, 887, 888, 890, 902, 905, 933, 937, 943, 944, 948, 949, 964; – raj. Maciej Kisiel: 465, 493, 497; – star. Piotr Kmita: 506, 541, 730, 731, 900, 903; – burm. i raj. Piotr Kobyłka: 10, 11, 12, 13, 14, 15, 33, 34, 37, 46, 48, 84, 85, 113, 121, 124, 130, 141, 144, 146, 161, 174, 175, 176, 190, 281, 325, 335, 357, 365, 375; – ław. Jakub Koczuch: 406, 718, 822, 824, 825, 828, 839, 844, 868, 933; – raj. Stanisław Kołęda: 14, 15, 16, 17; – podw. Mikołaj Kołodziejek: 155, 289, 411, 412, 469, 472, 526, 544, 927; – burgr. Piotr Konecki: 694, 697, 700, 702, 703, 704, 708, 710, 712, 716, 719, 722, 727, 735, 736, 740, 742, 744, 746, 750, 752, 753, 759, 763, 767, 768; – ław. Jan Kopeć: 18, 29, 33, 34, 35, 37, 38, 57, 61, 65, 74, 87, 102, 135, 149, 161, 162, 163, 170, 175, 190, 202, 221, 235, 245, 252, 261, 263, 266, 275, 295, 304; – ław. Maciej Kordan: 634; – ław. Jan Kostelka: 13, 130, 154, 163, 170, 221, 252, 304, 317, 343, 355, 367, 371, 376, 378, 385, 398, 418, 419, 426, 951; – ław., podw. i wójt Stanisław Kowal: 419, 423, 426, 451, 452, 454, 465, 475, 481, 484, 499, 501, 542, 543, 544, 546, 547, 548, 555, 887, 902, 933, 947, 951; – ław. Paweł Kowalik: 399, 401, 427, 454, 461, 468, 475, 478, 481, 484, 487, 881, 943; – burm. i ław. Stanisław Kowalik: 33, 34, 35, 83, 191, 192, 199, 212, 262, 279; – ław. Jan Kownatka: 18, 29, 33, 34, 35, 48, 56, 61, 65, 69, 94, 127; – ław. Mikołaj Koźmiński: 32, 52, 63, 64, 74, 126, 382, 383, 384, 385, 513, 902, 903, 956; – ław. Błażej krawiec: 529; – ław. Szczepan krawiec: 516, 519, 541, 721, 902; – ław. Jan Krupa: 525, 700; – ław., podw. i wójt Marcin Krupa: 495, 525, 591, 605, 665, 668, 691, 694, 697, 703, 710, 712, 716, 717, 719, 722, 727, 731, 742, 789, 815, 927; – burgr. Mikołaj Krzewski: 322, 323, 325, 327, 328, 329, 330, 332, 334, 335, 336, 337, 338, 339, 340; – ław. i podw. Mikołaj Kujawka: 102, 135, 149, 161, 163, 170, 175, 202, 236, 237, 243, 248, 274, 282, 293, 294, 296, 299, 303,

330, 350, 356, 359, 363, 367, 368, 369, 378, 381, 385, 387, 388, 392, 394, 395, 398, 400, 404, 405, 410, 415, 417, 418, 419, 426, 451, 452, 468, 531, 532, 542, 590, 951; – raj. Wawrzyniec kupiec: 14, 15, 16, 17; – ław., podw., raj. i wójt Andrzej Kurczych: 18, 24, 175, 176, 248, 261, 266, 267, 274, 282, 293, 294, 296, 299, 303, 317, 325, 327, 330, 335, 336, 337, 339, 340, 343, 359, 363, 366, 368, 369, 371, 376, 378, 381, 385, 451, 481, 494, 520, 531, 535, 539, 542, 590, 594, 599, 601, 605, 634, 635, 638, 642, 643, 644, 651, 656, 657, 665, 668, 675, 684, 690, 691, 694, 697, 700, 702, 720, 721, 920, 921, 931, 933, 950; – ław. i raj. Bartłomiej kuśnierz: 175, 385, 387, 392, 394, 395, 398, 400, 404, 405, 410, 415, 417, 418, 419, 423, 426, 430, 432, 433, 452, 454, 465, 468, 475, 477, 484, 487, 514, 515, 516, 519, 529, 535, 542, 548, 551, 555, 557, 566, 568, 580, 590, 604, 635, 902, 935; – ław. Bartosz kuśnierz: 493, 501, 503, 506, 511, 881; – ław. Jakub kuśnierz: 719, 722, 727, 731, 742; – ław. Jakub Kwas: 748, 782, 786, 787, 789, 791, 792, 794, 796, 824, 828, 846, 859; – ław. Mikołaj Kwiatkowski: 245; – ław. Maciej Lisek: 465; – ław. Tomasz Lisek: 175, 253, 336, 341, 343, 350, 356, 359, 363, 366, 368, 369, 371, 376, 378, 379, 381, 385, 387, 388, 392, 394, 395, 398, 400, 404, 405, 410, 415, 417, 418, 419, 423, 426, 443, 445, 451, 452, 454, 465, 468, 484, 487, 493, 501, 503, 506, 511, 516, 519, 529, 535, 542, 634, 642, 678, 708, 731, 902, 929, 930, 933, 947, 951; – burm., ław. i raj. Maciej Litwinek: 186, 398, 400, 404, 405, 410, 415, 417, 430, 432, 433, 527, 541, 542, 599, 633, 634, 692, 701, 735, 736, 740, 931, 933; – ław. Jan Łabieński: 465; – burm. i raj. Szczepan Łazarzowy: 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17; – ław. Jakub Łazarzyna: 221; – ław. Jakub Łączyswat: 768, 783, 804, 814, 822, 825, 831, 839, 853; – star. Łukasz: 434; – ław. Jan malarz: 871; – ław. i podw. Wojciech Mąciپیwo: 525, 591, 599, 605, 620, 659, 672, 701, 821, 846, 853, 859, 871, 872, 874, 878; – ław. i raj. Jan miecznik: 149, 163, 170, 199; – zast. burgr. Piotr Miernik: 378; – ław. Andrzej Moskal: 330; – ław. Wawrzyniec Moskal: 165, 243, 248, 274, 282, 293, 294, 299, 303, 306, 317, 325, 327,

- 335, 336, 338, 339, 340, 341, 350; – raj. Wawrzyniec Mroczek: 10; – ław. Jan Mrzewka: 39, 110, 140, 142, 149, 173, 277, 365; – ław. Adam Nabzdizidomek: 433, 536, 539, 565, 597, 638, 687, 688, 697, 700, 703, 710, 712, 716, 717, 719, 722, 727, 736, 742, 743, 749, 753, 759, 786, 789, 795, 796, 810, 824, 846, 853, 859, 872, 873, 874, 893, 905, 915, 923; – ław. Andrzej Nawroczydura: 542, 634; – ław. Stanisław Niedźwiedź: 135, 149, 163, 170, 175, 758; – ław. Bartłomiej Niewczas: 388; – ław. Maciej Niewczas: 96, 115, 300, 341, 343, 350, 359, 363, 366, 368, 369, 371, 376, 378, 381, 385, 392, 394, 395, 398, 418, 419, 423, 426, 451, 452, 454, 458, 465, 468, 475, 478, 481, 484, 487, 497, 535, 581, 881, 893, 904, 933, 933, 935, 943, 951, 964; – ław. Marcin Niewczas: 387, 388; – ław. Jan Nożownik: 75, 135, 175; – ław., podw. i wójt Mikołaj Okrutny: 424, 615, 691, 700, 703, 712, 716, 717, 719, 722, 727, 731, 742, 751, 752, 753, 767, 771, 773, 778, 779, 780, 781, 782, 786, 787, 789, 791, 792, 793, 794, 795, 796, 799, 800, 801, 802, 803, 804, 805, 806, 808, 809, 810, 811, 812, 813, 814, 815, 816, 817, 818, 819, 820, 821, 822, 823, 824, 890; – ław. Jan Opiółka: 675; – ław. Stanisław Opiółka: 548, 551, 555, 557, 566, 568, 590, 604, 605, 617, 624, 634, 638, 657, 665, 668, 877, 879, 933, 948, 949; – burgr. Osiecki: 202, 221, 304; – burgr. Stanisław Osiński: 29, 30, 31, 33; – burgr. Wacław Osiński: 18, 19, 20, 21, 22, 24, 25, 27, 28, 32, 36, 37; – ław. Stanisław Pierzchała: 430, 431, 466, 467, 468, 487, 493, 501, 503, 506, 511, 514, 515, 516, 519, 529, 535, 551, 557, 585, 933, 964; – ław. Marcin Piszczek: 41, 42, 66, 75, 201, 221, 304; – ław. Wawrzyniec Piszczonek: 243, 248, 274, 282, 293, 294, 357, 393, 394, 502, 541; – ław. Maciej Plebanek: 671, 688, 695, 729, 871; – burm., ław. i raj. Wojciech Początek: 37, 65, 67, 74, 83, 87, 90, 102, 105, 109, 128, 135, 161, 199, 231, 235, 236, 237, 284, 285, 331, 401, 430, 433, 493, 497, 508, 541, 931, 932, 933; – burgr. Jakub Pońętowski: 37, 39, 41, 42, 44, 45, 46, 47, 48, 49, 50, 51, 52, 53, 54, 55, 56, 57, 58, 59, 60, 61, 84; – ław. Błażej Powroźnik: 694, 759, 776, 778, 795, 871; – raj. Jan Prandota: 9, 10, 35; – burgr. Andrzej Puczniewski: 303; – ław. i raj. Mikołaj Pyrzyna: 176, 235, 243, 247, 248, 252, 261, 266, 267, 274, 282, 293, 294, 299, 304, 341, 343, 356, 359, 363, 366, 368, 369, 371, 376, 378, 381, 385, 735, 736, 740, 756; – zast. burgr. Abraham Rożnowski: 394; – burm., ław. i raj. Maciej Rychnłowpadł: 37, 56, 61, 82, 89, 121, 141, 161, 191, 199, 286, 287, 313, 315, 335, 392, 410, 501; – burm. i raj. Jan Rymarz: 9, 10, 11, 12, 13; – ław. Maciej Rymarz: 590, 605, 624, 638, 665, 691, 708, 712, 727, 877, 879; – ław. Marcin Rymarz: 202, 235; – ław. Paweł rzeźnik: 465; – burgr. Jan Sadlak: 62, 64, 65, 69, 72, 74, 76, 77, 78, 79, 86, 87, 88, 89, 90, 135, 139, 149, 151, 161, 162, 163; – ław. Stanisław Sielicki: 109, 128, 240; – ław. Paweł Siodlarz: 542, 548, 551, 555, 557, 719, 721, 722, 731, 742, 887, 933; – ław. Piotr Siodlarz: 727; – ław., podw. i wójt Błażej Skowronek: 18, 20, 34, 35, 56, 61, 65, 74, 87, 102, 105, 109, 128, 135, 141, 149, 162, 163, 170, 175, 190, 201, 243, 247, 274, 277, 278, 279, 281, 282, 286, 293, 294, 296, 297, 303, 313, 317, 323, 325, 327, 328, 329, 330, 331, 332, 333, 334, 335, 336, 337, 338, 339, 340, 341, 342, 343, 348, 350, 356, 357, 359, 360, 363, 364, 366, 367, 368, 369, 371, 372, 376, 378, 381, 382, 385, 387, 388, 392, 394, 395, 398, 400, 404, 405, 410, 415, 417, 435, 465, 481, 496, 531, 541, 565, 905; – raj. Wojciech Skowronek: 9; – burgr. Jakub Skotnicki: 175, 341, 343, 350, 356, 357, 359, 360, 363, 364, 368, 369, 371, 372, 378, 381, 385, 387, 388, 392, 395, 398, 400, 410, 415, 417, 418, 419, 425, 426, 435, 436, 438, 440, 451, 452, 454, 455, 928, 929, 944, 961; – raj. Jan Skrobiana: 10, 19, 121, 141; – ław. Jakub Skwierczych: 559, 678, 708, 712, 716, 717, 719, 722, 742, 753, 890; – ław. Marcin Słaby: 103, 109, 128, 324; – ław. Wawrzyniec Słonina: 175, 224, 303, 306, 325, 335, 336, 337, 338, 340, 363, 366, 451, 471, 475, 478, 524, 881; – ław. Mikołaj Słonkowski: 608, 616, 626, 637, 638, 719, 723, 771, 775, 787, 789, 877, 879, 892, 903; – ław., podw. i wójt Jakub Sosnowski: 414, 424, 468, 490, 519, 537, 553, 574, 580, 584, 594, 595, 624, 634, 637, 638, 665, 684, 691, 712, 716, 717, 719, 722,

– burgr. Wolfgang: 366, 367, 368; – ław. Stanisław Woziwoda: 456, 462, 550, 556, 557, 580, 635, 789, 892, 938, 965; – ław. Walenty Wyrwa: 809, 810, 965; – burgr. Tomasz Zagrobski: 170, 215, 236, 237, 247, 252, 261, 266, 267, 274, 276, 277, 278, 279, 281, 282, 283, 832; – ław. Tomasz Zagrobski: 176; – ław. Jan Zawzdybył: 62, 76, 102, 176, 212, 243, 245, 247, 248, 252, 253, 261, 266, 267, 274, 282, 286, 293, 294, 299, 303, 312, 332, 486, 493, 497, 501, 882, 946; – ław., podw., wójt i zast. podstar. Jan Zmarzły: 109, 110, 118, 128, 130, 158, 159, 242, 300, 382, 385, 486, 487, 535, 540, 590; – ław., raj. i zast. burgr. Piotr Zmarzły: 343, 351, 391, 392, 423, 459, 513, 518, 543, 552, 566, 568, 569, 580, 588, 590, 598, 601, 605, 702, 735, 736, 740, 778, 789, 894, 900, 902, 903, 931, 949, 956; – ław., podw., wójt Jakub Żemła: 24, 32, 37, 44, 56, 61, 64, 65, 81, 98, 176, 215, 252, 261, 266, 267, 278, 832

Kołodziej (*Colodyey*, *Colodzyey*, *Kolodzyey*) – Jakub: 116, 434; – Mikołaj: 263; – Szymon: 183, 204, 333, ż. Dorota (zob. Kołodziejowa Dorota)

Kołodziejek (*Colodzyek*, *Colodzyeyek*, *Colodzyayek*, *Colodzyek*, *Colodzyeyek*, *Kolodzyek*, *Kolodzyayek*, *Kolodzyayek*, *Kolodzyek*, *Kolodzyeyek*, *Kolodzyeyek*): 262, 523, 820, 832; – z Bliznej: 292; – Franciszek: 434; – Jakub: 117; – Jan: 544; – Maciej z Bliznej: 700; – Mikołaj z Bliznej, podw.: 155, 289, 411, 412, 469, 472, 526, 544, 927; – Szczepan: 455, ż. Katarzyna (zob. Kołodziejekowa Katarzyna); – Wojciech z Bliznej: 238, 256, 434, 455, 576

Kołodziejekowa (*Colodzyekova*, *Colodzyekowa*, *Kolodzyekowa*, *Kolodzyeyekowa*) – Helena: 703; – Katarzyna z Bliznej, ż. Szczepana Kołodziejka (zob. Kołodziejek Szczepan): 455

Kołodziejowa (*Colodzyeyewa*, *Colodzyeyowa*) – Dorota, ż. Szymona Kołodzieja (zob. Kołodziej Szymon): 333

Kołowy (*Colovy*) Maciej: 432

Konecki (*Koneczki*, *Koneczky*, *Kuneczky*, *Kvneczky*) Piotr, burgr. kolski: 694, 697, 700, 702, 703, 704, 708, 710, 712, 716, 719, 722, 727, 735, 736, 740, 742, 744, 746, 750, 752, 753, 759, 763, 767, 768

- Konin (*Conyn, Konyn*), m., woj. kls., pow. knn.: 200, 227, 339, 402, 690, 844
- Kopeć (*Copecz, Kopecz*) – Jan, ław.: 18, 29, 33, 34, 35, 37, 38, 57, 61, 65, 74, 87, 102, 135, 149, 161, 162, 163, 170, 175, 190, 202, 221, 235, 245, 252, 261, 263, 266, 275, 295, 304; – Maciej: 65
- Kopytko (*Kopythko*) Jan z Bliznej: 543
- Kopyto (*Copitho, Coptytho, Copytho, Kopito, Kothytho*): 49, 126; – Jakub: 28; – Jan: 549, 700, 703, 707
- Kopytowa (*Copithova, Copithkova, Copitova, Copythoua, Kopythkova, Kopythowa, Kopythowwa, Kopytowa*): 150, 383, 384, 391, 513, 540, 894, 895; – Barbara z Bliznej, mieszcz. kolska: 166, 543, 917; – Dorota: 543, 897
- Kopytówna (*Kopythowna*) Katarzyna: 706, 788
- Korczakowa (*Corczakova, Korczakova*) Dorota: 625
- Kordan (*Cordan*) Maciej, ław.: 634
- Korzyelnikowski (zob. Kozielnikowski)
- Kos (*Kos, Kosz*) Jan z Brudzewa: 499
- Kosielkowa (*Coszyelkova*) Jadwiga: 288
- Kosiorkówna (*Koszyorkowna*) Anna: 71
- Kosłye (zob. Koźle)
- Kosmowski (*Cosmowski, Coszmowski*) Jakub (zob. Krzczon Jakub zw. Kosmowski)
- Kosowicz (*Cossevycz, Cossovycz*) – Jan z Brudzewa: 148; – Maciej: 148
- Koszanka (zob. Kozanka)
- Koszczyzna (*Coschczyna, Coschczynka, Cosczyzna, Koszczyzna*) Anna, ż. Szczepana Koszki (zob. Koszka Szczepan): 122
- Koszka (*Coschka, Koschka, Kosska, Koszka*): 131; – Jan: 683, 846; – Szczepan: 122, ż. Anna (zob. Koszczyzna Anna)
- Koszyorkowna (zob. Kosiorkówna)
- Kostelczyna (*Costelczyna, Costelczyna, Kosthelczyna, Kostelczyna*) – Elżbieta: 493; – Katarzyna, ż. Antoniego Kostelki (zob. Kostelka Antoni): 458, 459, 484, 485, 495, 769, 770, 825
- Kostelka (*Costelca, Costelka, Costella, Costhelka, Costlka, Kostecka, Kostelka, Costella, Kosthelka*): 102, 350; – Antoni: 335, 355, 361, 367, 443, 445, 446, 458, 587, 588, 737, ż. Katarzyna (zob. Kostelczyna Katarzyna); – Bartłomiej: 278, 355, 367, 413, 493, 723, 775; – Jan, ław.: 13, 130, 154, 163, 170, 221, 252, 304, 317, 343, 355, 367, 371, 376, 378, 385, 398, 418, 419, 426, 951
- Kostowany (*Costhouany, Costouany, Koschowany, Kostawany, Kosthowany, Kostkowany, Kvsthovany*): 799; – Mikołaj, mieszcz. kolski: 300, 430, 712, 777
- Kostrzewa (*Kostrewa, Kostrzewa*) Maciej: 720
- Koszmynszki, Koszyemyenski, Koszymynszki, Koszymyszczy (zob. Koźmiński)
- Koszyca (*Koszyca*) Wojciech: 704
- Kościelec (*Koszyelczec*), w., woj. kls., pow. knn.: 634
- Kościelecka (zob. Janowska, zw. Kościelecka)
- Kośmider (*Kosmidrz, Kosmydr*) – Jakub z Zawad: 754; – Mikołaj z Zawad: 761
- Kotek (*Kotek*) Jan: 485
- Kotelka (*Kotelka*): 621
- Kotkowski (*Cothkowsky, Kothkowsky, Kothowski, Kotkowski*): 697, 927; – Jakub: 889; – Paweł: 644, 881, 883; – Walenty z Bliznej: 555, 596, 644
- Kotyra (*Kotyra*) Wojciech: 245
- Kowal (*Koual, Kowal*) – Mikołaj z Bliznej: 262; – Piotr: 48, 56, 60, ż. Dorota Ulny (zob. Ulny Dorota)
- Kowale (*Kowalye*), m., woj. bkj., pow. kwl.: 744, 745
- Kowalik (*Covalyk, Cowalyk, Koualyk, Kowalyk, Kowalik, Kowalyk*): 29, 202; – Paweł, mieszcz. kolski, ław.: 399, 401, 427, 454, 461, 468, 475, 478, 481, 484, 487, 881, 943; – Stanisław, mieszcz. kolski, burm., ław.: 33, 34, 35, 83, 191, 192, 199, 212, 262, 279; – Wojciech: 789, 846; – Wojciech z Trzebuchowa Kamiennego: 766
- Kowalikowa (*Covalykowa*): 401, 461; – Barbara: 419
- Kowalowa (*Kovaleva, Kowalyowa*): 244
- Kownatka (*Covnathka, Cownathka, Kownathka, Kownatka*): 133; – Jan, ław.: 18, 29, 33, 34, 35, 48, 56, 61, 65, 69, 94, 127
- Kozak (*Kozak*) Piotr: 231
- Kozanczyzna (*Cozancyna*) Anna, ż. Kozanki (zob. Kozanka): 587
- Kozanka (*Cozanka, Kazanka, Koszanka, Kozanka*): 258, 443, 445, 587, 590, ż. Anna (zob. Kozanczyzna Anna); – Piotr, starszy cechu kupców: 176, 294, 331, 356, 444; – Stanisław: 63

- Kozica (*Kozycza*) Wojciech, mieszcz. kolski: 767
- Koziczka (*Koziczka*): 663
- Kozielnikowski (*Korzyelnikowski*): 368
- Kozielek (*Cozyelek*, *Koszyelek*): 220; – Szymon: 337
- Koziewłoszka (*Cozevloszka*, *Cozywloska*) Jaddwiga: 171, 215
- Kozina (*Kozyna*) – Anna: 60; – Dorota z Inowrocławia: 60
- Kozubycz* (zob. *Kazubiec*)
- Koźle (*Cosłye*), w., woj. pzn., pow. pzn.: 612
- Koźlę (*Kosłye*) Mikołaj z Cisowia: 761
- Koźmiński (*Coszymynszky*, *Coszymynszky*, *Cozyanynszky*, *Cozyemynszky*, *Cozymynski*, *Kazymynsky*, *Kosmynsky*, *Koszymynszky*, *Koszyemynsky*, *Koszymynszky*, *Koszymysrzy*, *Kozyemynsky*) Bernard: 900, 902, 903; – Hektor: 383, 900, 902, 903; – Mikołaj, ław.: 32, 52, 63, 64, 74, 126, 382, 383, 384, 385, 513, 902, 903, 956; – Wojciech: 900, 902, 903
- Krablicka (*Krablyczska*) Agnieszka: 80
- Krakowczyk (*Crakowczek*, *Crakowczyk*, *Krakowczyz*) Jan cieśla: 654, 661
- Krakowska (*Cracouiensis*, *Cracoviensis*) – brama: 40, 177, 183, 305, 405, 667, 835, 838, 878; – ulica: 91, 101, 222, 460, 524, 538, 551, 588, 853
- Kraków (*Cracouia*), m., woj. krk.: 795
- Krakówka (*Krakowka*) Jan, młynarz uniejowski: 755
- Kramarek (*Cramarek*) Stanisław: 127
- Kramarka (*Cramarka*, *Kramarka*) Anna: 169, 705, 833
- Kramarz (*Kramarz*, *mercator*) Mikołaj, mieszcz. kolski: 778, 795
- Kroli (*Kroly*) Wit z Przysronia: 786
- Krosno (*Krosno*), w., woj. kls., pow. kcn.: 588
- Krosz (*Crosz*) Wawrzyniec: 286, 300
- Kroszka (*Croszka*) Piotr: 63, 88, ż. Dorota (zob. *Kroszczyna* Dorota)
- Kroszczyna (*Croszczyna*, *Croszczyna*, *Kosczyzna*, *Kroszczyna*): 373; – Dorota, ż. Piotra Kroszki (zob. *Kroszka* Piotr): 63, 88; – Sara: 403
- Kruchta (*Kruchta*) Jan: 73
- Krupa (*Crupa*, *Crvpa*, *Krupa*, *Krupka*, *Kupa*): 308, 642; – Antoni: 525; – Jan z Bylic Małych: 512; – Jan, ław.: 525, 700, 927; – Marcin, ław., podw., wójt: 495, 525, 591, 605, 665, 668, 691, 694, 697, 703, 710, 712, 716, 717, 719, 722, 727, 731, 742, 789, 815, 927; – Michał: 525
- Krus (*Krus*): 728
- Kruska (*Kruska*) Jan: 578, ż. Anna (zob. *Anna*, ż. *Jana* *Kruski*)
- Kruszyna (*Krussyna*, *Kruszyna*), w., woj. srd., pow. wln.: 256, 832; urzędnicy: – sołtys Andrzej: 832
- Kruszyński (*Krvsynsky*) Stanisław: 407
- Kruzykowa (*Kruzykowa*) Dorota: 78
- Krzaczyna* (zob. *Grzanczyna*)
- Krzanka* (zob. *Grzanka*)
- Krzczone (*Crzon*, *Crzyon*, *Czrczon*, *Krczon*, *Krczon*): 292, 346, 348, 427; – Jakub zw. Kosmowski: 490, 519; – Marcin: 299, 334, 335, 408, 409, 420, 479, 483, 485, 490, 519; – z Płowiec: 341
- Krzczonec (*Krczonec*) Katarzyna, ż. Błażeja (zob. *Błażej*, m. *Katarzyny* *Krzczonec*): 399, 427
- Krzców (*Krczow*), niezident.: 502
- Krzczkówna (*Krczckovna*) Katarzyna: 567, 862
- Krzesiński (*Crzessinsky*, *Crzesyensky*, *Krzesinsky*, *Krzeszynski*, *Krzesynsky*): 817; – Maciej: 656, 657, 685
- Krzeszykowic (*Krzeszykovycz*) Piotr: 213
- Krzewski (*Crzewszky*, *Czewsky*, *Czewski*, *Czewszky*, *Krzewsky*, *Krzewszky*) Mikołaj, burgr. kolski: 322, 323, 325, 327, 328, 329, 330, 332, 334, 335, 336, 337, 338, 339, 340
- Krzyczka (*Krzychza*) Wojciech: 782
- Kubel (*Kubel*) Wojciech: 55
- Kuczyński (*Kvczynsky*): 403
- Kujawczyna (*Kvyawczyna*, *Kvyawsczyna*) Barbara: 722, 781
- Kujawka (*Cuyawka*, *Cvafka*, *Cvyawka*, *Cwyawka*, *Kvyawka*, *Kvyawka*, *Kuyawka*, *Kuyawka*, *Kwyawka*): 448, 449, 483, 545; – Jan: 480; – Mikołaj, mieszcz. kolski, ław., podw.: 102, 135, 149, 161, 163, 170, 175, 202, 236, 237, 243, 248, 274, 282, 293, 294, 296, 299, 303, 330, 350, 356, 359, 363, 367, 368, 369, 378, 381, 385, 387, 388, 392, 394, 395, 398, 400, 404, 405, 410, 415, 417, 418, 419, 426, 451, 452, 468, 531, 532, 542, 590, 951
- Kujawska (*Kvyaviensis*), ulica: 330
- Kulina (*Kulina*) Anna, ż. Kulki (zob. *Kulka*): 861

- Kulka (*Culka, Kulka*) – Jan cieśla: 736, 861, ż. Anna (zob. Kulina Anna); – Stanisław: 389, 390
- Kuneczky, Kvneczky* (zob. Konecki)
- Kupa* (zob. Krupa)
- Kurcz (*Curcz, Kurcz*) Paweł: 802, 824
- Kurczych (*Curchych, Curczech, Curczych, Curczyelo, Curczyssch, Cvrzych, Kurczech, Kurczych, Kvrzych*): 255, 927; – Andrzej: 37, 54, 84, 174, 175, ż. Anna (zob. Kurczychowa Anna); – Andrzej, mieszcz. kolski, ław., podw., raj., wójt: 18, 24, 175, 176, 248, 261, 266, 267, 274, 282, 293, 294, 296, 299, 303, 317, 325, 327, 330, 335, 336, 337, 339, 340, 343, 359, 363, 366, 368, 369, 371, 376, 378, 381, 385, 451, 481, 494, 520, 531, 535, 539, 542, 590, 594, 599, 601, 605, 634, 635, 638, 642, 643, 644, 651, 656, 657, 665, 668, 675, 684, 690, 691, 694, 697, 700, 702, 720, 721, 920, 921, 931, 933, 950; – Jakub: 54, 84, 174; – Wojciech: 791
- Kurczychowa (*Curczichova, Kurczychowa*) Anna, ż. Andrzeja Kurczycha (zob. Kurczych Andrzej): 37, 174, 175
- Kurczynoga (*Curczynoga*) Piotr: 35
- Kurczynoszyc (*Curczynoszycz*): 35
- Kurczyszek (*Curzechowicz, Curcziszek, Curczischik, Curczyssek, Curczyszek, Kurcziszszek, Kurczychovycz, Kurczyssek, Kurczyszszek, Kurczyszek, Kvrzczyssek, Kvrczysszek*): 805; – Jakub, kleryk z Koła: 37, 175, 451, 631; – Stanisław z Koła: 793; – Wojciech, mieszcz. kolski: 787, 802, 807, 808, 809, 810, 824
- Kurek (*Kurek*) Szczepan: 891
- Kusnyk* (zob. Kuśnik)
- Kusza (*Custha, Cusztha, Cvsztha, Kusta, Kusztha, Kusztha, Kuszytha, Kvsztha*): 205, 340; – Andrzej: 517, 703, ż. Elżbieta (zob. Elżbieta, ż. Andrzeja Kuszyty); – Maciej: 517; – Paweł: 517; – Stanisław z Bliznej: 206, 517, 566, 575
- Kuśnik (*Kusnyk*) Jan: 182
- Kvsthovany* (zob. Kostowany)
- Kwas (*Kwas, Quas, Quass, Qwas, Qwasz*) Jakub, mieszcz. kolski, ław.: 748, 782, 786, 787, 789, 791, 792, 794, 796, 824, 828, 846, 859
- Kwiatkowska (*Quotkowszky*) Katarzyna: 368
- Kwiatkowski (*Kwyathkowsky, Quotkowszky, Qwyatkowsky*) – Jakub: 9; – Mikołaj, ław.: 245; – Paweł: 368, ż. Katarzyna (zob. Kwiatkowska Katarzyna)
- Kwiatków, też Kwiatkowo (*Qwyathkov*), w., woj. kls., pow. knn.: 569
- Kwiatoń (*Kwyathony*) Jakub: 300
- Kwiliński (*Kwylynsky, Qwylynsky*): 727, 817; – Feliks, mieszcz. kolski: 752, 815
- Kwyawka* (zob. Kujawka)
- Kucharz (*Kucharz*) Jakub: 59
- Kucharzowa (*Kocharzowa, Kvcharzowa*) Małgorzata: 439, 440, m. Maciej (zob. Maciej, m. Małgorzaty Kucharzowej)
- Kyaczkza, Kyiaczkza* (zob. Kijaczka)
- Kybka* (zob. Kibka)
- Kyeczek* (zob. Kierzek)
- Kyernosek, Kyernoshek, Kyernosszek, Kyernosszek, Kyernozek, Kyrnozok* (zob. Kiernosek)
- Kyersky, Kyessyszsky, Kyesyerski, Kyesyczski, Kyeszysky, Kyeszyszsky* (zob. Kiesierski)
- Kyessyszczka, Kyessyszczska, Kyessyrsh, Kyesyaski, Kyeszyszczska, Kyeszyszka* (zob. Kiesierska)
- Kylian, Kylyan* (zob. Kilian)
- Kylianoua, Kylyanova* (zob. Kilianowa)
- Kyszyel, Kyszyl* (zob. Kisiel)
- Kytha* (zob. Kita)
- Kythka* (zob. Kitka)
- Laaszycza* (zob. Łasica)
- Labqczka* (zob. Łabęcka)
- Labeczky* (zob. Łabęcki)
- Labyenysky* (zob. Łabieński)
- Ladorucki (*Ladoruczky, Ladorvczki*): 568; – Jan: 507, 621
- Ladorudz, też Ladorudz Wielki (*Ladoruczko, Lyadurodz Maior*), w., woj. łcz., pow. łcz.: 381, 882, 901
- Ladorudz Mały (*Ladorvrz Minor*), w., woj. łcz., pow. łcz.: 164
- Lagewniki, Lagywnyky* (zob. Łagiewniki)
- Lakyensky, Lqkyensky* (zob. Łaczyński)
- Lan (*Lan*) Jakub: 55
- Lancicia* (zob. Łęczycza)
- Lanczokorun (*Lanczokorun, Lqcztorun*): 50, 136; – Jan: 167; – Andrzej: 167
- Lany (*Lany*) Maciej: 148
- Lapaschkova, Lapqschkova* (zob. Łapaszkowa)
- Larzynysz (*Larzynyysz*) Antoni: 538

- Lasarus* (zob. Łazarz)
- Lasicza, Lassicza, Lassycza, Lasycza, Lasyczka, Laszycza, Łazycza* (zob. Łasica)
- Laszek (*Lasschek*) Mikołaj: 109
- Laszkoron (*Laskoron, Lyaskoron, Łaszkoron*): 234; – Andrzej, mieszcz. kolski: 194; – Jan z Konina: 200
- Laszkoronowa (*Laskonoua, Laskonova, Laszkoronova, Laszkoronoua, Laszkoronova, Laszkorovna*) Stanisława: 511, 536, 539
- Laszkowa (*Laschkova, Laskowa, Łaszcoua, Łaszkowa*): 444, 590; – Dorota: 87, 109, 120
- Laszkowicz[...] (*Łaszkwicz[...]*) Agnieszka: 556
- Latosz (*Lathosch, Lathosz, Łyathosz*): 214, 250, 283; – Stanisław: 468; – Tomasz: 553
- Latowa (*Lathowa*) Dorota: 502
- Laurencius* (zob. Wawrzyniec)
- Lazarus* (zob. Łazarzowy)
- Lazarzewa* (zob. Łazarzowa)
- Lazycza* (zob. Łasica)
- Lazyebnyczy* (zob. Łaziebniczy)
- Lącztorun* (zob. Lanczkorun)
- Lejdo (*Ledo, Leydo*) Michał: 50, 61, 105, 136, 181, ż. Dorota (zob. Lejdowa Dorota)
- Lejdowa (*Leydova*) Dorota, ż. Michała Lejdo (zob. Lejdo Michał): 105
- Leloga (*Leloga*) Adam: 179
- Len (*Len*) Jan: 134
- Leonard (*Leonardus*) – Goszczyński (zob. Goszczyński Leonard); – Nalewacz (zob. Nalewacz Leonard)
- Leschich* (zob. Łysych)
- Lesiecki (*Lessyeczký, Łyesszeczski*) – Feliks, pleb.: 360; – Mikołaj: 9
- Leszczyński (*Łeszczynsky, Łeszynsky*) Jan: 444, ż. Maria (zob. Maria, ż. Jana Leszczyńskiego)
- Leszyk (*Lessek*): 698
- Leśniewski (*Łyesnyewsky, Łyessnyowsky, Łyesinsky*) Mikołaj: 685, 686
- Lethkowski, Lethkowsky* (zob. Łętkowski)
- Lichyń (*Lychyn*) w., woj. kls., pow. knn.: 410
- Liczycza* (zob. Łęczycza)
- Lieboga (*Łyeboga*): 708
- Linowa (*Lynowa*) Jadwiga, mieszcz. kolska: 763
- Lipigórski (*Lipigersky, Lipigorsky, Łypygorsky*): 699; – Bartłomiej: 478; – Jan z Bliźnej, sołt.: 576, 594, 656
- Lipkowski (*Łipykowski*) Mikołaj, sołt.: 61
- Lis (*Lisz, Łysch, Łyssh, Łysz*): 403; – Jan szewc: 98, 373
- Lisek (*Łysek, Łyssek, Łysshzek, Łyszchek, Łyszczek*): 536, 625, 830; – Grzegorz ze Skowielic: 759; – Jan ze Skowielic: 277, 759; – Maciej, ław.: 465; – Szymon ze Skowielic: 759; – Tomasz kuśnierz ze Skowielic, ław.: 175, 253, 336, 341, 343, 350, 356, 359, 363, 366, 368, 369, 371, 376, 378, 379, 381, 385, 387, 388, 392, 394, 395, 398, 400, 404, 405, 410, 415, 417, 418, 419, 423, 426, 443, 445, 451, 452, 454, 465, 468, 484, 487, 493, 501, 503, 506, 511, 516, 519, 529, 535, 542, 634, 642, 678, 708, 731, 902, 929, 930, 933, 947, 951, ż. Agnieszka (zob. Agnieszka, ż. Tomasza Liska kuśnierza ze Skowielic)
- Lisice (*Łysycze*), w., woj. łcz., pow. łcz.: 509
- Liskowa (*Łyskowa*) Dorota: 806
- Lisowa (*Łyszowa, Łyszowna*) Barbara: 449
- Liszejowa (*Łyszczalowa*): 295
- Litwa (*Lithwa, Litwa, Łythpha, Łythwa, Łyt-twa*): 500; – Grzegorz: 672; – Jerzy, mieszcz. kolski: 437, 471, 800
- Litwin (*Łythwin*) Jerzy: 892
- Litwinek (*Lithwynek, Litwinek, Litwynek, Łythffynek, Łytfynek, Łythphynek, Łythwynek, Łythwynek, Łythnynek, Łythphwynek, Łytwynek*) – Maciej, mieszcz. kolski, burm., ław., raj.: 186, 398, 400, 404, 405, 410, 415, 417, 430, 432, 433, 527, 541, 542, 599, 633, 634, 692, 701, 735, 736, 740, 931, 933; – Piotr cieśla, zw. też Kawa: 299, 769, 770
- Locyszwyath, Loczyswyat, Loczyswyat, Loczyswyath, Loczyszwath* (zob. Łączyswat)
- Łogyeck* (zob. Łojek)
- Łomysz, Łonysz* (zob. Łomysz)
- Lora (*Lora*): 205; – Jan: 372, ż. Katarzyna (zob. Katarzyna, ż. Jana Lory); – z Nagórnej: 271
- Lorencz (*Łorincz, Łoryncz*) Wawrzyniec bednarz: 367
- Łoyek* (zob. Łojek)
- Lubstowski (*Łvbsthvsky, Ływpszthowszky*): 444; – Bartosz, podkomorzy: 892
- Lubstów (*Łypsthow, Maior Łypszthowo*), w., woj. kls., pow. knn.: 539, 891
- Lubstówek (*Minor Łypszthowo*), w., woj. kls., pow. knn.: 539
- Łucac* (zob. Łukaszowy)
- Łucas* (zob. Łukasz)

- Lucia* (zob. Łucja)
Luczka (zob. Łuczka)
Luczyna (zob. Łuczyna)
Ludwikowa (*Iudicowa*, *Ivdicova*) – Barbara: 129; – Katarzyna: 129
Lyadurodz (zob. Ladorudz)
Lyaskoron, *Lyaszkoron* (zob. Laszkoron)
Lyathosz (zob. Latosz)
Lyeboga (zob. Lieboga)
Lyessnyewsky, *Lyessnyowsky*, *Lyessinsky* (zob. Leśniewski)
Lyeszalowa (zob. Liszejowa)
Lyeszeczski (zob. Lesiecki)
Lypsthowko (zob. Lubstówek)
Lypsthowo (zob. Lubstów)
Lypygorsky (zob. Lipigórski)
Lysch, *Lyssz*, *Lysz* (zob. Lis)
Lysek, *Lyssek*, *Lysszek*, *Lyszchek*, *Lyszek* (zob. Lisek)
Lyssa (zob. Łysa)
Lysych, *Lyzych* (zob. Łysych)
Lysyche (zob. Lisice)
Lyszowa, *Lyszowna* (zob. Lisowa)
Lyszy (zob. Łysy)
Lythffynek, *Lythffynek*, *Lythphynek*, *Lythvynec*, *Lythvynec*, *Lythynnek*, *Lythvynnek*, *Lytwynek* (zob. Litwinek)
Lywpsztowszky (zob. Lubstowski)
- Łabęcka (*Labqczka*) Łucja, mieszcz. kolska, ż. Stanisława Łabęckiego (zob. Łabęcki Stanisław): 730, 731
 Łabęcki (*Labeczky*) Stanisław: 731, ż. Łucja (zob. Łabęcka Łucja)
 Łabieński (*Labyenysky*) Jan, ław.: 465
 Łagiewniki (*Lagewniki*, *Lagywnyky*), w., woj. kls., pow. pzd.: 539
 Łapaskowa (*Lapashkova*, *Lapashkova*) Agnieszka: 132
 Łasica (*Laaszycza*, *Lasicza*, *Lassicza*, *Lassyca*, *Lasyca*, *Lasyczka*, *Lasycza*, *Lazycza*, *Lesyczka*) Stanisław: 505, 570, 698, 715, 787, 789, 847, 904
 Łazarz (*Lasarus*, *Lazarus*): 845; – kowal: 101; – z Nagórnej: 927; – Żyd (zob. Żyd Łazarz)
 Łazarzowa (*Lazarzewa*): 38
 Łazarzowy (*Lazar*, *Lazari*, *Lazarz*) – Jan: 83, 101, 335; – Szczepan, burm., raj.: 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17
 Łazarzyna (*Lazarzyna*) Jakub, ław.: 221
- Łaziebnicza (*balneatorium*), ulica: 66
 Łaziebniczy (*Lazyebnyczy*), potok: 12
 Łączyński (*Lakyensky*, *Ląkyensky*) Jan: 480
 Łączyswat (*Locyszwiyath*, *Loczysswyat*, *Loczyswyat*, *Loczyswyath*, *Loczyszwath*) Jakub, ław.: 768, 783, 804, 814, 822, 825, 831, 839, 853
 Łęczycza (*Lancicia*, *Liczycza*), m., w. lecz., pow. lecz.: 13, 722
 Łętkowski (*Lethkowski*, *Lethkowsky*) Jan, strażnik miejski: 771, 851
 Łojek (*Logyek*, *Loyek*) Maciej: 647, ż. Małgorzata (zob. Małgorzata z Wierzchocina, ż. Macieja Łojka)
 Łomysz (*Lomysz*, *Lonysz*) Maciej: 868
 Łucja (*Lucia*): 238, 335, 459, 484, 485, 486, 495, 502, 899; – Łabęcka (zob. Łabęcka Łucja)
 Łuczka (*Luczka*): 740
 Łuczyna (*Luczyna*) Jadwiga z Koła: 464
 Łukasz (*Lucas*): 15, 160, 189, 626, 635, 909; – z Bliznej: 616; – z Górki, star. generalny wielkopolski i star. kolski: 434; – z Dobrowa: 259; – Jankowski (zob. Jankowski Łukasz); – krawiec: 137; – Malinka (zob. Malinka Łukasz); – Masłęk (zob. Masłęk Łukasz); – Molendka (zob. Molendka Łukasz); – Mroczek (zob. Mroczek Łukasz); – Mrzezik (zob. Mrzezik Łukasz); – z Poznania, kasztelan poznański, star. wielkopolski: 418; – Stopka (zob. Stopka Łukasz); – Szaroma (zob. Szaroma Łukasz); – szewc: 90, 248, 274, 280, 284; – szewc, ław.: 176, 202, 245, 267, 317, 343, 359; – Śląski (zob. Śląski Łukasz); – Włóczyszek (zob. Włóczyszek Łukasz)
 Łukaszowy (*Lucae*) Piotr: 285
 Łysa (*Lyssa*) Apolonia Bartkówna: 636
 Łysy (*Lyszy*) Mikołaj, mieszcz. kolski: 198
 Łysych (*Leschich*, *Lyzych*, *Lyszych*): 511, 681, 682; – Andrzej: 182, 234
- Maciąg (*Macziąg*): 658
 Maciej (*Mathias*, *Matias*): 3, 23, 32, 68, 74, 296, 359, 368, 370, 379, 397, 411, 440, 460, 548, 634, 658, 769; – Broda (zob. Broda Maciej); – Brożek (zob. Brożek Maciej); – Bydło (zob. Bydło Maciej); – Bylicki (zob. Bylicki Maciej); – Całuj (zob. Całuj Maciej); – Cholewicz (zob. Cholewicz

Maciej); – Ciągniekrówka (zob. Ciągniekrówka Maciej); – Czajka (zob. Czajka Maciej); – Dąbrowa (zob. Dąbrowa Maciej); – Dębowski (zob. Dębowski Maciej); – Długi (zob. Długi Maciej); – Franczek (zob. Franczek Maciej); – Gąsiorek (zob. Gąsiorek Maciej); – Godyl (zob. Godyl Maciej); – Gołąbek (zob. Gołąbek Maciej); – Gospodarz (zob. Gospodarz Maciej); – Goszczyński (zob. Goszczyński Maciej); – Grodzicki (zob. Grodzicki Maciej); – Grzanka (zob. Grzanka Maciej); – Grzybowski (zob. Grzybowski Maciej); – Guzek (zob. Guzek Maciej); – Jany (zob. Jany Maciej); – Jarząbek (zob. Jarząbek Maciej); – Kaliski (zob. Kaliski Maciej); – Kępa (zob. Kępa Maciej); – Kisiel (zob. Kisiel Maciej); – Koczuch (zob. Koczuch Maciej); – Kołęda (zob. Kołęda Maciej); – Kołowy (zob. Kołowy Maciej); – Kopce (zob. Kopce Maciej); – Kordan (zob. Kordan Maciej); – Kosowicz (zob. Kosowicz Maciej); – Kostrzewa (zob. Kostrzewa Maciej); – krawiec: 71; – Krzesiński (zob. Krzesiński Maciej); – kucharz zamkowy: 356, 470, 532; – Kuszta (zob. Kuszta Maciej); – kuśnierz ze Strzelna: 264; – Lany (zob. Lany Maciej); – Lisek (zob. Lisek Maciej); – Litwinek (zob. Litwinek Maciej); – łaźnielnik ze Słupcy: 63, 88; – Łojek (zob. Łojek Maciej); – Łomysz (zob. Łomysz Maciej); – mans. kolski: 295, 297, 298, 342, 360; – Marchewny (zob. Marchewny Maciej); – Masiół (zob. Masiół Maciej); – Mazur (zob. Mazur Maciej); – Mazurek (zob. Mazurek Maciej); – m. Małgorzaty Kucharzowej (zob. Kucharzowa Małgorzata): 440; – m. Doroty Popiołkowej (zob. Popiołkowa Dorota): 640; – m. Jadwigi Przybyłowej (zob. Przybyłowa Jadwiga): 867; – Muchowski (zob. Muchowski Maciej); – Myślonek (zob. Myślonek Maciej); – Niewczas (zob. Niewczas Maciej); – Opała (zob. Opała Maciej); – Piaseczny (zob. Piaseczny Maciej); – Pilchowiec (zob. Pilchowiec Maciej); – pleb. w Kole: 539, 541, 599, 620, 701; – Plebanek (zob. Plebanek Maciej); – Pokój (zob. Pokój Maciej); – Polak (zob. Polak Maciej); – Policki (zob. Policki Maciej); – Pszon (zob. Pszon Maciej); – Pylak (zob.

Pylak Maciej); – Pyrzyna (zob. Pyrzyna Maciej); – Reszka (zob. Reszka Maciej); – Rychłowpadł (zob. Rychłowpadł Maciej); – Rymarz (zob. Rymarz Maciej); – Rzeszewski (zob. Rzeszewski Maciej); – Rzeszot (zob. Rzeszot Maciej); – Sieczka (zob. Sieczka Maciej); – Słaby (zob. Słaby Maciej); – Słoninka (zob. Słoninka Maciej); – Słonka (zob. Słonka Maciej); – Słupcki (zob. Słupcki Maciej); – sołt. z Bylic: 517, 574; – sołt. z Bylic Małych: 512, 527, 934, 941; – sołt. z Zalesia: 779; – Starowicz (zob. Starowicz Maciej); – Staszewicz (zob. Staszewicz Maciej); – Stelmachowicz (zob. Stelmachowicz Maciej); – ze Strzelna: 176; – Szczecinka (zob. Szczecinka Maciej); – Szieczypica (zob. Szieczypica Maciej); – Szoldra (zob. Szoldra Maciej); – Szwolina (zob. Szwolina Maciej); – Szysztka (zob. Szysztka Maciej); – ślusarz: 286; – Ślusarz (zob. Ślusarz Maciej); – Świątek (zob. Świątek Maciej); – Świeczko (zob. Świeczko Maciej); – Wąłach (zob. Wąłach Maciej); – Warchoł (zob. Warchoł Maciej); – Wiech (zob. Wiech Maciej); – Wielgus (zob. Wielgus Maciej); – Wielgusek (zob. Wielgusek Maciej); – Wieprzek (zob. Wieprzek Maciej); – witr. kościoła parafialnego w Kole: 348; – Wroczeński (zob. Wroczeński Maciej); – Wujejowski (zob. Wujejowski Maciej); – Wysocki (zob. Wysocki Maciej); – Zawilek (zob. Zawilek Maciej); – Zdunek (zob. Zdunek Maciej); – Zwierz (zob. Zwierz Maciej); – Zwolina (zob. Zwolina Maciej); – Zygota (zob. Zygota Maciej); – Żegota (zob. Żegota Maciej)

Maciocha (*Macocha*, *Maczocha*): 361, 389, 390, 861; – Jakub, starszy cechu szewców: 98

Macziąg (zob. Maciąg)

Maczuda (*Maczuda*, *Maczuda*): 207, 316, 469; – kmieć: 279; – Michał: 412, 544, 546, 549; – Szczepan z Bliznej: 446, ż. Katarzyna (zob. Maczudzina Katarzyna z Bliznej)

Maczudzina (*Maczudzina*, *Maczudzina*, *Maczudzina*, *Marzudzina*): 820; – Helena z Bliznej: 438, 446, 549; – Katarzyna z Bliznej, ż. Szczepana Maczudy (zob. Maczuda Szczepan): 446; – Katarzyna z Ruszkowa: 71

Maczypywo, *Maczypywo*, *Maczypywo* (zob. Maczypywo)

Magdalena (*Magdalena*) – Jeżowa (zob. Jeżowa Magdalena)

Magna Vracza, Magna Vraca (zob. Wrząca Wielka)

Maik (*Maik, Mayk*): 741; – Jan: 349, 370, 376, 624, 636, 893, 940, 941, 942; – Jan, mieszcz. strzeleński: 329; – Jan sukiennik, mieszcz. kolski: 601, 881, 883, 884, 885, 886, 887, 888, 889, 898

Maior Lypszthowo (zob. Lubstów)

Maior Ossyek (zob. Osiek Wielki)

Maj (*May*) Jan: 223

Małówka (*Makowka*) – Andrzej: 114; – Jan z Ladorudza: 882, 901, ż. Anna (zob. Anna, ż. Jana Małówki); – Wawrzyniec: 93, ż. Katarzyna (zob. Garbatka Katarzyna)

Malenat (*Malenath*) Stanisław: 574

Malinka (*Malynthka*) Łukasz: 525

Maliński (*Malynski, Malynsky*): 803, 860, 863
Malowany (*Malouani, Malouany*) Mikołaj: 830
Malynthka (zob. Malinka)

Mała (*Mala Thomkowa*) Tomkowa Katarzyna: 57

Małgorzata (*Margareta, Margaretha, Margari-ta*): 103, 131, 175, 214, 250, 276, 345, 352, 369, 393, 394, 425, 448, 483, 540, 551, 575, 581, 867, 946, 954, 955; – Błażkowa (zob. Błażkowa Małgorzata); – Bratoniowa (zob. Bratoniowa Małgorzata); – Byłagowa (zob. Byłagowa Małgorzata); – Chojenczyna (zob. Chojenczyna Małgorzata); – Cielątkowa (zob. Cielątkowa Małgorzata); – czapniczka: 253; – Czarna (zob. Czarna Małgorzata); – Czyżykówna (zob. Czyżykówna); – Filianowa (zob. Filianowa Małgorzata); – Gogolowa (zob. Gogolowa Małgorzata); – Goliowa (zob. Goliowa Małgorzata); – Grodzka (zob. Grodzka Małgorzata); – Kilianowa (zob. Kilianowa Małgorzata); – Kucharzowa (zob. Kucharzowa Małgorzata); – Mirkowa (zob. Mirkowa Małgorzata); – Nagnibaranowa (zob. Nagnibaranowa Małgorzata); – Norowa (zob. Norowa Małgorzata); – Nożownicza (zob. Nożownicza Małgorzata); – Ostrowska (zob. Ostrowska Małgorzata); – Owczyna (zob. Owczyna Małgorzata); – Piotrowa (zob. Piotrowa Małgorzata); – Powroźniczka (zob. Powroźniczka Małgorzata); – Poznojka (zob. Poznojka

Małgorzata); – Skowielicka (zob. Skowielicka Małgorzata); – Skrobanina (zob. Skrobanina Małgorzata); – Słompiczyna (zob. Słompiczyna Małgorzata); – Słoni-na (zob. Słonina Małgorzata); – Stankowa (zob. Stankowa Małgorzata); – Strzelecka (zob. Strzelecka Małgorzata); – Szczecin-ka (zob. Szczecin Małgorzata); – Szyszczyna (zob. Szyszczyna Małgorzata); – Trzmielowa (zob. Trzmielowa Małgorzata); – Uskowa (zob. Uskowa Małgorzata); – Walaszkowa (zob. Walaszkowa Małgorzata); – Wałachowa (zob. Wałachowa Małgorzata); – Widałczyna (zob. Widałczyna Małgorzata); – z Wierzhocina, ż. Macieja Łojka (zob. Łojek Maciej): 647; – Wylągowa (zob. Wylągowa Małgorzata); – Wyszorogowa (zob. Wyszorogowa Małgorzata); – ż. Marcina Bednarza (zob. Bednarz Marcin): 414, 537; – ż. Marcina Czapnika (zob. Czapnik Marcin): 151; – ż. Wojciecha Mąciپیwy (zob. Mąciپیwo Wojciech): 659; – ż. Bartłomieja miecznika (zob. Bartłomiej miecznik): 846; – ż. Macieja Rychłowpadła (zob. Rychłowpadł Maciej): 410; – ż. Wawrzyńca Słoninki (zob. Słoninka Wawrzyniec): 164; – ż. Marcina Szarowskiego (zob. Szarowski Marcin): 143

Mały (*Mally, Maly, Parvus*) – Jakub: 891, 892, 932; – Jakub z Dębnej: 587, 933, 961, 963; – Piotr: 96, 242, 347, ż. Anna (zob. Piotrkowa Anna)

Marchewny (*Marchewny, Marchewyy*): 442, 445; – Maciej: 504, 881, 940

Marcin (*Martinus, Marthinus*): 20, 176, 311, 501, 634, 652, 764, 846, 899, 943; – Barzyczka (zob. Barzyczka Marcin); – Bawyn (zob. Bawyn Marcin); – Bednarz (zob. Bednarz Marcin); – Bibułka (zob. Bibułka Marcin); – Brosz (zob. Brosz Marcin); – Burza (zob. Burza Marcin); – Czajka (zob. Czajka Marcin); – Czapnik (zob. Czapnik Marcin); – czapnik z Koła: 168; – Fus (zob. Fus Marcin); – Hejda (zob. Hejda Marcin); – Januszek (zob. Januszek Marcin); – Kaczkowski (zob. Kaczkowski Marcin); – Kaszubowski (zob. Kaszubowski Marcin); – Katło (zob. Katło Marcin); – Kogut (zob. Kogut Marcin); – Kokoszka (zob. Kokoszka Marcin); – Kolęda (Kolęda

- Marcin); – kowal: 440; – kowal zamkowy: 276, 286, 289, 293; – Krupa (zob. Krupa Marcin); – Krzczon (zob. Krzczon Marcin); – z Ladorudza Małego: 164; – Markowicz (zob. Markowicz Marcin); – Matoł (zob. Matoł Marcin); – młynarz z Turku: 161; – Moskał (zob. Moskał Marcin); – Niewczas (zob. Niewczas Marcin); – Patoczka (zob. Patoczka Marcin); – Piszczek (zob. Piszczek Marcin); – Przysło (zob. Przysło Marcin); – Rymarz (zob. Rymarz Marcin); – Słaby (zob. Słaby Marcin); – sołt. z Ruszkowa: 666; – Szarowski (zob. Szarowski Marcin); – szewc z Konina: 402; – Ślężak (zob. Ślężak Marcin); – Tchórz (zob. Tchórz Marcin); – z Unienia: 462; – Wieczywa (zob. Wieczywa Marcin); – Wilkowski (zob. Wilkowski Marcin); – witr. w Turze: 814; – Wypierdek (zob. Wypierdek Marcin); – Wyszek (zob. Wyszek Marcin); – Zapora (zob. Zapora Marcin); – Zarzewicz (zob. Zarzewicz Marcin); – Zawora (zob. Zawora Marcin); – Zdun (zob. Zdun Marcin); – Zwierz (zob. Zwierz Marcin); – Żemła (zob. Żemła Marcin)
- Marczyn (*Marczyn*) Stanisław, mieszcz. kolski: 652
- Marek (*Marcus*): 24, 807; – Bamboł (zob. Bamboł Marek); – z Dąbrówki: 509; – z Płowic: 428; – raj. z Brudzewa: 432; – Żyd (zob. Żyd Marek)
- Margareta, *Margaretha*, *Margarita* (zob. Małgorzata)
- Maria (*Maria*) – ż. Jana Leszczyńskiego (zob. Leszczyński Jan): 444
- Markowa (*Marcova*, *Markova*, *Markowa*) – B.: 124; – Dorota: 325; – Katarzyna: 311
- Markowicz (*Markowicz*, *Markowycz*) – Jan: 602; – Marcin z Nagórnej: 602, 927
- Markówna (*Markowna*) Barbara: 431
- Marta (*Martha*): 287, 482, 501, 581; – Czyżykówna (zob. Czyżykówna Marta); – Januszowa (zob. Januszowa Marta); – powroźniczka: 640; – Powroźniczka (zob. Powroźniczka Marta); – Sosnowska (zob. Sosnowska Marta); – Wybszlówna (zob. Wybszlówna Marta)
- Martinus*, *Marthinus* (zob. Marcin)
- Marzkowa (*Marzkova*): 165
- Marzudzyna (zob. Maczudzina)
- Maschlovicz* (zob. Maslek)
- Masek*, *Maslek*, *Masslek*, *Maszlek* (zob. Maslek)
- Masioł (*Maschyol*, *Massschyol*, *Massyol*, *Maszyel*, *Maszyol*) Maciej: 79, 80, 118
- Maslek (*Maschlovicz*, *Masek*, *Maslek*, *Masslek*, *Masłowycz*, *Maszlek*, *Maszlko*) Łukasz: 150, 241, 301, 357, ż. Jadwiga Nagnibaranowa (zob. Nagnibaranowa Jadwiga)
- Masło (*Maszlo*) Stanisław: 99, ż. Dorota (zob. Masłowa Dorota)
- Masłowa (*Maszłowa*) Dorota, ż. Stanisława Masły (zob. Masło Stanisław): 99
- Mastarowa (*Mastarowa*): 26
- Masur (zob. Mazur)
- Maszkal* (zob. Moskał)
- Maślanka (*Maslanka*) Szymon: 399, 427
- Mathias*, *Matias* (zob. Maciej)
- Matoł (*Mathol*) – Bartłomiej: 13; – Marcin, burm. z Łęczycy: 13
- Mazur (*Masur*, *Mazur*): 165, 623; – Jakub: 53, 74; – Maciej: 224, 272, 306, 307
- Mazurek (*Masurek*, *Mathurek*, *Maturek*, *Mazurek*): 537; – Maciej: 469; – Stanisław, mieszcz. kolski: 811, 814
- Mazurowa (*Maturowa*, *Mazurowa*): 55; – Anna: 396
- Mącipiwo (*Maczypywo*, *Maczypywo*, *Maczypywo*, *Mączepiwo*, *Mączypiwo*, *Mączypywo*, *Meczypywo*, *Meczypywo*, *Menczypywo*, *Męczypiwo*, *Męczypivo*, *Muczypywo*) Wojciech, mieszcz. kolski, ław., podw.: 525, 591, 599, 605, 620, 659, 672, 701, 821, 846, 853, 859, 871, 872, 874, 878, ż. Małgorzata (zob. Małgorzata, ż. Wojciecha Mącipiwy)
- Mądry (*Modry*) Mikołaj: 329
- Meczypywo*, *Meczypywo*, *Menczypywo*, *Męczypiwo*, *Męczypivo* (zob. Mącipiwo)
- Mendel (*Medel*, *Mendel*) Wojciech: 219
- Męczykonik (*Meczkyonyk*) Stanisław: 644
- Miąsek (*Miesschoch*, *Myasoch*, *Myaszek*, *Myaszok*, *Myazyk*, *Myqschach*, *Myqschoch*, *Myesschoch*) – Jan: 116; – Mikołaj: 205; – Piotr: 381, 400, 491, 492, 544, ż. Anna (zob. Anna, ż. Piotra Miąska); – Piotr z Bliznej: 697; – Piotr z Koła: 603
- Michał (*Michaelis*, *Michalek*, *Michalko*): 268, 662, 693; – z Białkowa: 828; – Kant (zob. Kant Michał); – kramarz: 503; – Krupa (zob. Krupa Michał); – Lejdo (zob. Lejdo

Michał); – Maczuda (zob. Maczuda Michał); – młynarz z młyna Piasecznego: 480; – Molenda (zob. Molenda Michał); – Nor (zob. Nor Michał); – Pasierb (zob. Pasierb Michał); – rybak: 402, 581, 623, 938; – Rzeszotkowicz (zob. Rzeszotkowicz Michał); – rzeźnik z Konina: 844; – sołt. z Grodnej: 82; – ze Starego Radziejowa: 9; – sukiennik: 379, 380; – Szoltis (zob. Szoltis Michał); – Ustrany (zob. Ustrany Michał); – z Wrzący: 672; – Wszebor (zob. Wszebor Michał); – Wysłowicz (zob. Wysłowicz Michał); – Wyszek (zob. Wyszek Michał)
 Michalkowa (*Michalkoua, Michalkowa*): 503, 858
 Miecznik (*Miecznyk, Myecznyk, Myeczownyk*) – Bartłomiej: 644, 766; – Jan: 405
 Miedzwiecz (zob. Niedźwiedź)
 Mielczych (*Myelczych*): 123
 Miernik (*Myernyk*) Piotr, zast. burgr. kolskiego: 378
 Mierzwa (*Myerzawa*): 631
 Miesłowice (*Myeszłowicz*) Bartłomiej rybak: 181
 Mikołaj (*Nicolaus*): 35, 163, 394, 419, 443, 697, 825; – Bałuch (zob. Bałuch Mikołaj); – Białek (zob. Białek Mikołaj); – Biblanowski (zob. Biblanowski Mikołaj); – Błędzki (zob. Błędzki Mikołaj); – z Brdowa: 47; – Bylicki (zob. Bylicki Mikołaj); – Chrościński (zob. Chrościński Mikołaj); – Cielątko (zob. Cielątko Mikołaj); – Cieśla (zob. Cieśla Mikołaj); – czapnik: 241, 248, 301; – czapnik, ław.: 341; – Czerzytka (zob. Czerzytka Mikołaj); – Czosnek (zob. Czosnek Mikołaj); – Czyrlach (zob. Czyrlach Mikołaj); – Dzierawski (zob. Dzierawski Mikołaj); – z Dziwia: 347; – Goniwieprzek (zob. Goniwieprzek Mikołaj); – Goszczyński (zob. Goszczyński Mikołaj); – Holbrycht (zob. Holbrycht Mikołaj); – Jadrka (zob. Jadrka Mikołaj); – Kaliński (zob. Kaliński Mikołaj); – Kita (zob. Kita Mikołaj); – Kitka (zob. Kitka Mikołaj); – Klepka (zob. Klepka Mikołaj); – Klupaj (zob. Klupaj Mikołaj); – Klupajek (zob. Klupajek Mikołaj); – Kołodziej (zob. Kołodziej Mikołaj); – Kostowany (zob. Kostowany Mikołaj); – Kośmider (zob. Kośmider Mikołaj); – Kowal (zob.

Kowal Mikołaj); – Koźlę (zob. Koźlę Mikołaj); – Koźmiński (zob. Koźmiński Mikołaj); – Kramarz (zob. Kramarz Mikołaj); – krawiec: 501; – Krzewski (zob. Krzewski Mikołaj); – Kujawka (zob. Kujawka Mikołaj); – Kwiatkowski (zob. Kwiatkowski Mikołaj); – Laszek (zob. Laszek Mikołaj); – Lesiecki (zob. Lesiecki Mikołaj); – Leśniewski (zob. Leśniewski Mikołaj); – Lipkowski (zob. Lipkowski Mikołaj); – Łysy (zob. Łysy Mikołaj); – Malowany (zob. Malowany Mikołaj); – mans. kolski: 461, 567, 568, 694, 772, 776, 867; – Mądry (zob. Mądry Mikołaj); – Miąsek (zob. Miąsek Mikołaj); – mieszcz. kolski: 401; – Mniewski (zob. Mniewski Mikołaj); – Mroczek (zob. Mroczek Mikołaj); – Mykietko (zob. Mykietko Mikołaj); – Nalewacz (zob. Nalewacz Mikołaj); – Odój (zob. Odój Mikołaj); – Okrutny (zob. Okrutny Mikołaj); – Ostrowski (zob. Ostrowski Mikołaj); – Osuch (zob. Osuch Mikołaj); – Owca (zob. Owca Mikołaj); – Owczyk (zob. Owczyk Mikołaj); – Piszczonek (zob. Piszczonek Mikołaj); – prepozyt kolski: 361, 395, 405; – prep. szpitala w Kole: 564, 628; – Przech (zob. Przech Mikołaj); – Pyrzyna (zob. Pyrzyna Mikołaj); – Rymarz (zob. Rymarz Mikołaj); – Ryszyński (zob. Ryszyński Mikołaj); – Skowielicki (zob. Skowielicki Mikołaj); – Słonkowski (zob. Słonkowski Mikołaj); – ze Słupa, syn Andrzeja, kleryk z diecezji gnieźnieńskiej: 634; – ze Słupi, mans. kolski: 474, 825; – sołt.: 648; – ze Strzelna: 369, 376; – Szczecina (zob. Szczecina Mikołaj); – Szeląg (zob. Szeląg Mikołaj); – ślusarz: 377, 378, 460, 524, 538, 551, 822, 835, 838, 939; – Świątnicki (zob. Świątnicki Mikołaj); – Tablewski (zob. Tablewski Mikołaj); – Tchórz (zob. Tchórz Mikołaj); – Tomkowicz (zob. Tomkowicz Mikołaj); – Wądrylsz (zob. Wądrylsz Mikołaj); – Wczasz (zob. Wczasz Mikołaj); – Wichna (zob. Wichna Mikołaj); – Wichnicz (zob. Wichnicz Mikołaj); – Wołek (zob. Wołek Mikołaj); – zakrystian: 361, 395

Mileniewski (*Mylenewski*): 619

Minor Lypszthowko (zob. Lubstówek)

- Minor Ossyek* (zob. Osiek Mały)
Mirkowa (*Myrkoua*, *Myrkova*, *Myrkowa*) –
 Elżbieta z Czepowa Wyższego: 302; – Małgorzata, mieszcz. poznańska: 931
Mirosław (*Mirek*, *Mirowsław*, *Myrek*): 22, 58, 78
Mischlonek, *Misslonek* (zob. Myślonek)
Miszczalina (*Myszczałyna*) Katarzyna: 114
Misztal (*Mystal*): 307
Mizgalina (*Misgalyna*) Katarzyna: 332
Młaka (*Młąka*) Stanisław, mieszcz. koniński: 844
Mniewski (*Mniewsky*) Mikołaj: 493
Mniszek (*Mnyszek*): 933
Mniszoch (*Mnyszoch*): 411
Moczek (*Moczek*) Jan: 433
Modry (zob. Mądry)
Molenda (*Molenda*) Michał: 259
Molendka (*Molendka*) Łukasz: 308, ż. Agnieszka (zob. Agnieszka, ż. Łukasza Molendki)
Molendzina (*Molendzyna*): 259; – Katarzyna: 308
Moskal (*Maszał*, *Moskal*, *Mosskål*, *Moszał*): 272, 880, 899, 924; – Andrzej, ław.: 330; – Dorota: 502, 660; – Elżbieta: 502, 660; – Marcin: 502; – Wawrzyniec kowalik, ław.: 165, 243, 248, 274, 282, 293, 294, 299, 303, 306, 317, 325, 327, 335, 336, 338, 339, 340, 341, 350, 660; – Wojciech: 502, 660
Moskalowa (*Moskalyova*): 919
Moszor (*Moschor*) Wawrzyniec: 175
Mroczek (*Mrocek*, *Mroccek*) – Mikołaj: 777, 915, 933, 936; – Łukasz: 159; – Wawrzyniec, raj.: 10
Mros (zob. Mróz)
Mrozek (*Mrozek*): 656; – Wojciech kowal: 333
Mróz (*Mros*) Jan z Bliznej: 648
Mrzewczyna (*Mrzeczyna*, *Mrzewczyna*, *Mrzewczina*, *Mrzewczyna*, *Mrzewczyna*): 167, 373, 498, 618; – Katarzyna: 277, 375, 540, 613, 614, 628
Mrzewka (*Mrzawka*, *Mrzewka*) Jan, ław.: 39, 110, 140, 142, 149, 173, 277, 365
Mrzeżik (*Mrzerżik*) Łukasz: 135
Muchowski (*Mychowski*) Maciej: 224
Muczy pywo (zob. Mącipiwo)
Muszczek (*Musczek*): 193
Myasoch, *Myaszek*, *Myaszok*, *Myazyk*, *Myqschach*, *Myqschoch* (zob. Miąsek)
Mydznoyecz, *Myedzwyedz* (zob. Niedźwiedź)
Myecznyk, *Myeczownyk* (zob. Miecznik)
Myedzwuadek, *Myedzwyadek* (zob. Niedźwiedek)
Myedzwyedyzowa, *Mzedzwyedyzowa* (zob. Niedźwiedziowa)
Myelczych (zob. Mielczych)
Myerzawa (zob. Mierzwa)
Myesschoch (zob. Miąsek)
Myeszłowicz (Miesławowiec)
Mykietko (*Mykorethko*, *Nikoretko*, *Nykethko*, *Nykorethko*): 712; – Mikołaj: 642, 799
Mylenewski (zob. Mileniewski)
Myrek (zob. Mirosław)
Myrkoua, *Myrkova*, *Myrkowa* (zob. Mirkowa)
Myszczałyna (zob. Miszczalina)
Mysłkowa (*Mysłkowa*) Barbara: 276
Mystal (zob. Misztal)
Myśliwiec (*Mysływyech*, *Mysływyecz*, *Mysływecz*) Jakub – z Bogusławic: 814; – z Sierakowa: 811
Myślonek (*Mischlonek*, *Misslonek*, *Myschlonek*, *Myslonek*, *Myslyonek*, *Mysslonek*, *Myszlonek*, *Myszlownik*): 683; – Andrzej: 136, 234, 249, ż. Agnieszka (zob. Myślunkowa Agnieszka); – Maciej: 50
Myślunkowa (*Myslyonkowa*, *Myszlonek*) – Agnieszka, żona Andrzeja Myślunka (zob. Myślonek Andrzej): 182, 234, 249; – Anna: 774
N. z Izbicy: 508
Nabǳidomek, też *Abǳidomek*, *Domek* (*Abǳydomek*, *Domek*, *Nabǳydomek*, *Nabǳidomek*, *Nabǳydomek*, *Nabsǳydomek*, *Nabsǳidomek*, *Nabsǳydomek*, *Nabsǳydomek*, *Nabsǳydomek*, *Nabsǳydomek*): 586, 859; – Adam słodownik, mieszcz. kolski, ław.: 433, 536, 539, 565, 597, 638, 687, 688, 697, 700, 703, 710, 712, 716, 717, 719, 722, 727, 736, 742, 743, 749, 753, 759, 786, 789, 795, 796, 810, 824, 846, 853, 859, 872, 873, 874, 893, 905, 915, 923
Naczachowski (*Naczachowski*, *Nęczachowski*, *Nęczqchowski*) – Jan: 604; – Wojciech: 627
Nagnibaranowa (*Nagnibaran*, *Nagnibaranowna*, *Nagnybarova*): 49; – Jadwiga, ż. Łukasza Maśłka (zob. Maśłek Łukasz): 150; – Małgorzata: 150
Nagórna, *Nagórne Koło* (*Colo superiori*, *Nagerna*, *Nagorna*, *Nagorne Colo*, *Nagrona*, *Nogrona*), w., woj. kls., pow. knn., ob. część

- Koła: 30, 104, 119, 204, 271, 303, 310, 311, 372, 435, 457, 477, 478, 509, 510, 548, 593, 600, 602, 650, 665, 753, 754, 757, 761, 765, 781, 794, 817, 871, 882, 901, 927
- Nagnykanth* (zob. Kant, też Nagnikant)
- Nakwasino (*Nyekaszyn, Nykaszyno*), w., woj. kls., pow. kls.: 747, 751
- Nalewacz (*Nalyevacz, Nalyewacz*) – Leonard: 750; – Mikołaj: 628; – Stanisław: 574; – Wojciech: 470
- Nasiolowski (*Nassyulowsky, Nassyolowsky*) Marcin, mieszc. kolski: 743, 745
- Nastasia* (zob. Anastazja)
- Nawroczydura (*Nawroczydura, Nawroczydurka*) Andrzej: 542, 634
- Niclieva* (zob. Nikłowa)
- Nicolaus* (zob. Mikołaj)
- Niedźwiadek (*Myedzwuadek, Myedzwyadek, Nyedzadek*) Stanisław, mieszc. kolski: 755, 758, 760, 834
- Niedźwiedziowa (*Myedzwyedyowa, Mzedzwyedyowa, Nyedzwyedyowa*): 515; – Dorota, mieszc. kolska: 463, 631, 635, 748
- Niedźwiedź (*Miedziecz, Mydznoyecz, Myedzwyedz, Nyedwiecz, Nyedzwiecz*) Stanisław, mieszc. kolski, ław.: 135, 149, 163, 170, 175, 758, 760
- Niegibalina (*Nyegybalyna*) Elżbieta: 327
- Niegibala (*Nyegybala*): 95
- Nienajadło (*Nyenayadlo*) Jan: 872, 873, 874, ż. Anastazja (zob. Anastazja, ż. Jana Nienajadły)
- Niewczas (*Nevczasz, Newczas, Newczas, Niewczas, Nyevczasz, Nyewczas, Nyewczasch, Nyewczass, Nyewczasz*): 516; – Bartłomiej, ław.: 388; – Maciej, mieszc. kolski, ław.: 96, 115, 300, 341, 343, 350, 359, 363, 366, 368, 369, 371, 376, 378, 381, 385, 392, 394, 395, 398, 418, 419, 423, 426, 451, 452, 454, 458, 465, 468, 475, 478, 481, 484, 487, 497, 535, 581, 881, 893, 904, 933, 935, 943, 951, 964; – Marcin, ław.: 387, 388
- Niewczasek (*Nyewczaszek*) Paweł sukiennik: 735
- Niewczasowa (*Nyewczassowa*) Dorota: 797
- Niewstałek (*Nyewstalek*) Jan, wójt: 466, 467
- Niewstało (*Nyeszthalo, Nyevsthalo, Nyewstal, Nyewsthalo, Nyewszthalo, Nyewstalo*): 329; – Bartłomiej: 120, 176, 264; – Stanisław sukiennik: 714
- Niewstałowa (*Nyewstalowa, Nyewsthalowa, Nyewszthalo*) Katarzyna: 369, 370, 376
- Nieżyt (*Nyeszyth*) Jakub, starszy cechu szewców: 98
- Nigrus* (zob. Czarny)
- Nikiel (*Nikil, Nikyel, Nykyel, Nykyela*): 720; – Stanisław, młynarz: 269, 452, 476, 693, ż. Stanisława (zob. Nikłowa Stanisława)
- Nikłowa (*Niclieva, Nyklieva, Nyklowa, Nyklyowa*) – Anna: 522; – Stanisława, ż. Stanisława Nikła (zob. Nikiel Stanisław): 139
- Nikłowicz (*Nyclevycz, Nyclovycz*) Stanisław, młynarz: 139
- Nikoretko* (zob. Mykietko)
- Niziołek (*Nisiolek, Nyschyolek, Nysyolek, Nysyolek, Nyszolek, Nyszyolek, Nyzyolek*) Jan, mieszc. kolski: 57, 115, 635, 774, 893, 898
- Nobzdzydomek* (zob. Nabździdomek)
- Nor (*Nor, Nur*): 726; – Michał: 147, 153
- Norek (*Norek*) Jakub: 36, 128, 146, 147
- Norkowa (*Norkowa*): 478, 765
- Norowa (*Norowa*) Małgorzata, mieszc. kolska: 396
- Norowicz (*Nurovycz*) Adam: 895
- Nowakowa (*Nowakova*) Anna z Kobylnik: 302
- Nożownicza (*Nozewnyczka*) Małgorzata: 592
- Nożownik (*Nozenvyk, Nozewnyk*) Jan: 236, 237; – ław.: 75, 135, 175
- Nyclevycz, Nyclovycz* (zob. Nikłowicz)
- Nyedwiecz, Nyedzwiecz* (zob. Niedźwiedź)
- Nyedzwyedyowa* (zob. Niedźwiedziowa)
- Nyedzyadek* (zob. Niedźwiadek)
- Nyegybala* (zob. Niegibala)
- Nyegybalyna* (zob. Niegibalina)
- Nyekaszyn, Nykaszyno* (zob. Nakwasino)
- Nyenayadlo* (zob. Nienajadło)
- Nyeszyth* (zob. Nieżyty)
- Nyeszthalo, Nyevsthalo, Nyewstal, Nyewsthalo, Nyewszthalo, Nyewstalo* (zob. Niewstało)
- Nyevczasz, Nyewczas, Nyewczasch, Nyewczass, Nyewczasz* (zob. Niewczas)
- Nyewczassowa* (zob. Niewczasowa)
- Nyewczaszek* (zob. Niewczasek)
- Nyewstalowa, Nyewsthalowa, Nyewszthalo* (zob. Niewstałowa)
- Nykethko, Nykorethko* (zob. Mykietko)
- Nyklieva, Nyklowa, Nyklyowa* (zob. Nikłowa)
- Nykyl* (zob. Nikiel)
- Nyschyolek, Nysyolek, Nyszyolek, Nyszolek, Nyszyolek, Nyzyolek* (zob. Niziołek)

- Ochle (*Ochel*), w., woj. kls., pow. knn.: 95, 168
 Ochwat (*Offath*) Stanisław: 12
 Ochwatowa (*Ochwathowa, Offathowa, Offatowa*): 72, 129, 335
 Odojowa (*Odojowa*) Jadwiga, mieszcz. kolska: 823
 Odoy (zob. Odój)
 Odój (*Odoy*): 852; – Mikołaj, mieszcz. kolski: 662, 747
 Ogorzałek (*Ogorzyalek*) Stanisław: 193
 Ogorzyalek (zob. Ogorzałek)
 Okoleniec (*Okolinyecz*), w., woj. lcz., pow. lcz.: 187
 Okrutny (*Okruthny, Okrvthny, Okrutni, Okrutny*) Mikołaj, ław., podw., wójt: 424, 615, 691, 700, 703, 712, 716, 717, 719, 722, 727, 731, 742, 751, 752, 753, 767, 771, 773, 778, 779, 780, 781, 782, 786, 787, 789, 791, 792, 793, 794, 795, 796, 799, 800, 801, 802, 803, 804, 805, 806, 808, 809, 810, 811, 812, 813, 814, 815, 816, 817, 818, 819, 820, 821, 822, 823, 824, 890
 Okuny (*Okuny*) Jakub: 481
 Olbrycht (*Olbrycht*) Jan: 335
 Onszy (*Onszy*) Tomasz z Wielenina: 433
 Opała (*Opalla*) Maciej z Osieka Wielkiego: 819, 820
 Opiólczyzna (*Opyolczyna, Opyulczyna*) Katarzyna: 840
 Opiółka (*Opylka, Opyolka*) – Jan, ław.: 675; – Stanisław: 634, 882; – Stanisław mieszcz. kolski: 759, 840; – Stanisław, ław.: 548, 551, 555, 557, 566, 568, 590, 604, 605, 617, 624, 634, 638, 657, 665, 668, 877, 879, 933, 948, 949; – Stanisław, mieszcz. uniejowski: 744, 745
 Opole (*Opol*), m. na Górnym Śląsku: 416, 418
 Opylka, Opyolka (zob. Opiółka)
 Opyulczyna, Opyulczyna (zob. Opiólczyzna)
 Organista (*Organista, Organistha*) Stanisław, mieszcz. kolski: 675, 720, 794
 Ort (*Orth*): 153
 Ortowa (*Orthova*): 188, 221
 Orzel (*Orzel*), strumień: 808
 Osiecki (*Ossyeczky*), burgr. kolski: 202, 221, 304
 Osiek (*Ossuch, Ossysek, Oszysek*), w., woj. kls., pow. knn.: 54, 84, 199, 309, 648, 827
 Osiek Mały (*Minor Ossysek*), w., woj. kls., pow. knn.: 196
 Osiek Wielki (*Maior Ossysek, Vyelgy Ossysek, Vyelky Ossysek*), w., woj. kls., pow. knn.: 597, 819, 820
 Osiński (*Oschyensky, Ossyensky, Ossyenszky*) – Stanisław, burgr. kolski: 29, 30, 31, 33, 34; – Wacław, burgr. kolski: 18, 19, 20, 21, 22, 24, 25, 27, 28, 32, 36, 37
 Ossuch, Ossysek (zob. Osiek)
 Ostrkowicz (*Osterkowycz, Ostrkovycz, Ostrkowycz*) Barnard: 21
 Ostrowska (*Ostrowska*) Małgorzata: 575
 Ostrowski (*Ostrauszky, Ostrokowsky, Ostrowski, Oszthrkowszky, Oszthrowszky, Osztrkowsky*): 97, 256, 832; – Jan: 271; – Mikołaj z Bliznej: 566, 788, 917
 Osuch (*Oschwh, Ossuch, Oszuch*): 126, 383, 384; – Mikołaj: 99, 100, 101, 565
 Osuchowa (*Osuchowa, Ossuchowa, Ossvchova, Ossvchowa, Oszuchova*): 391, 513, 647, 911, 922, 950; – Anna: 628
 Osuchówna (*Ossvchowna*) Katarzyna: 746, 778
 Osuszek (*Osszoszek, Ossusek, Ossussek, Ossuszek, Ossvszek, Osusek, Osuszek, Oszussek, Oszuszek, Oszvszek*) – Jan: 565, 746, 835, 838, 878, 905; – Stanisław: 565, 778, 905
 Osuszkowa (*Oszyuszka, Oszyuszko*) Katarzyna: 891, 892
 Oszthrkowszky, Oszthrowszky, Osztrkowsky (zob. Ostrowski)
 Ozysek (zob. Osiek)
 Owca (*Owca*) – Mikołaj: 65; – Stanisław: 65
 Owczyk (*Owczyk*) – Andrzej: 876; – Jan: 876; – Mikołaj: 876; – Stanisław: 876
 Owczyzna (*Owczyna, Owczynska*): 402; – Małgorzata: 65
 Pabianice (*Pabyanycze*), m., woj. srd., pow. szd.: 890
 Paciorkowa (*Paczyorkowa*) Dorota: 116
 Paczuda (zob. Paskuda)
 Padzywyatrowa (zob. Pędziwiatrowa)
 Pajorowski (*Paiorowski*): 844
 Pakoszka (*Pakoszka*): 11
 Paluch (*Paluch*) Andrzej z Lubstówka: 539
 Pampowski (*Pampowszky*) Ambroży: 16
 Papuszyna (*Papuszyna*) – Agnieszka: 855, 856; – Barbara: 904
 Parvus (zob. Mały)
 Parzygysza (*Parzygysza*) Antoni: 551
 Pasierb (*Pasyerp, Paszyerp*) Michał: 196

- Paskała (*Paskala*) Wojciech: 336
Paskowski (*Paskowsky*): 58
Paskuda (*Paczuda, Paskoda, Paskuda, Pqschuda*): 656, 674, 685, 686; – Wojciech z Bliżnej: 472, 512, 607, 711, 716, 761
Pasyerp, Paszyerp (zob. Pasierb)
Paszek (*Paszek*): 198
Patoczka (*Patoczka, Pathoczka*): 451; – Marcin, mieszcz. kolski: 231, 261, 331, 371, 447, 490, 491, 492, 556, 577, 610, 611, ż. Anna (zob. Patoczyna Anna)
Patoczyna (*Pathoczczyna, Pathoczyna, Patoczczyna, Patoszczyna*): 14, 637, 754; – Anna, ż. Marcina Patoczki (zob. Patoczka Marcin): 610, 611, 612, 784
Patoka (*Patoka, Pathoka*): 54, 84; – Jakub: 231, 261
Paweł (*Paulus*): 60, 303; – Baldo (zob. Baldo Paweł); – bednarz: 729, 732, 734; – Błędzki (zob. Błędzki Paweł); – Charchała (zob. Charchała Paweł); – Ciągniekrowa (zob. Ciągniekrowa Paweł); – czapnik, ław.: 948; – Dybikot (zob. Dybikot Paweł); – Gąsiecisko (zob. Gąsiecisko Paweł); – Kaliński (zob. Kaliński Paweł); – Kobyłka (zob. Kobyłka Paweł); – Koczuch (zob. Koczuch Paweł); – Kotkowski (zob. Kotkowski Paweł); – Kowalik (zob. Kowalik Paweł); – Kurcz (zob. Kurcz Paweł); – Kusza (zob. Kuszta Paweł); – Kwiatkowski (zob. Kwiatkowski Paweł); – mieszcz. kolski: 419; – Niewczasek (zob. Niewczasek Paweł); – z Osieka: 668, 893; – Pąksa (zob. Pąksa Paweł); – Pianka (zob. Pianka Paweł); – Piskorz (zob. Piskorz Paweł); – pleb. z Nagórnej: 817; – rymarz: 905, 941; – rzeźnik, ław.: 465; – siodlarz, mieszcz. kolski: 454, 457, 565; – Siodlarz (zob. Siodlarz Paweł); – Skierka (zob. Skierka Paweł); – sługa proboszcza: 600; – Stroj (zob. Stroj Paweł); – szewc: 182; – Tarchała (zob. Tarchała Paweł); – Trelka (zob. Trelka Paweł); – Trzmiel (zob. Trzmiel Paweł); – Wasz (zob. Wasz Paweł); – Zarychta (zob. Zarychta Paweł)
Pawłowa (*Pawlova, Pawłowa*) Katarzyna: 518, 521
Pawrkowa (*Pawrkova*) Dorota: 714
Pqdzwyatr (zob. Pędziwiatr)
Pąksa (*Pqxa*) Paweł ze Zbylucic: 302
Pqschuda (zob. Paskuda)
Perełka (*Perelka, Perlka*) Andrzej: 350, 416, 417, 589
Perzina, Perzyna, Perzynka (zob. Pyrzyna)
Peszka (*Peschka*): 658, 698
Peszrzonek (zob. Piszczonek)
Petrus (zob. Piotr)
Peza (*Peza*): 859
Pędziwiatr (*Pqdzwyatr, Pedzywyathr*): 274; – Feliks: 349
Pędziwiatrowa (*Padzywyatrowa, Pqdzwyatrowa, Pqdzwyatrowa, Pqdzwyatrowa, Pedzywyatroua*): 636, 803; – Anna: 860; – Zofia: 493, 741, 742
Phiol, Phyol (zob. Fiol)
Phosarz, Phoszarz (zob. Fosarz)
Phus (zob. Fus)
Phussek (zob. Fusek)
Pianka (*Pyanka*) – Jan: 122, 300, 511, 845; – Paweł zagrodnik z Osieka Wielkiego: 597; – Wojciech z Osieka: 54, 84, 155, 199, 251
Piaseczny (*Pyaseczny, Pyasiecznenir*) Maciej, młynarz: 270, 473, 480, 827
Piątek (*Pyanthek, Pyqthek*), m. lub w., woj. łecz., pow. łecz. lub. woj. kls., pow. kls.: 811
Piątek (*Pyathek, Pyqthek, Pytahek*): 388, 399, 427, 814; – Jakub: 749; – Stanisław: 60, 473, ż. Barbara (zob. Piątkowa Barbara)
Piątkowa (*Pyqthkova, Pyqthkova*) – Anna z Dobrowa: 475, 881; – Barbara, ż. Stanisława Piątka (zob. Piątek Stanisław): 473
Piechna (*Pyechna*): 92
Piechota (*Pyechotha*) Jan: 582
Pierczewicz (*Pirczwyecz, Pyerczyevyecz*) – Grzegorz: 190; – Piotr, rząd. w Bylicach: 40, 190
Pierdała (*Pyerdala*) Walenty: 828
Pierdałczyna (*Pyerdałczyna*) Agnieszka, ż. Andrzeja Pierdałki (zob. Pierdałka Andrzej): 854
Pierdałka (*Pyerdalca, Pyerdalka, Pyrdalka*): 191, 509, 650, 665, 685; – Andrzej, mieszcz. kolski: 186, 335, 365, 399, 427, 440, 478, 496, 503, 508, 542, 579, 592, 593, 627, 651, 666, 765, 794, 882, 892, 903, ż. Agnieszka (zob. Pierdałczyna Agnieszka); – Florian: 542, 794, 854; – Stanisław: 238, 594
Pierzchała (*Pyerchala, Pyerchoala, Pyeredzala, Pyerchala, Pyrchala, Pyrchala*) Stanisław kowal, ław.: 430, 431, 466, 467, 468, 487, 493, 501, 503, 506, 511, 514, 515, 516, 519, 529, 535, 551, 557, 585, 933, 964, ż.

- Dorota (zob. Dorota, ż. Stanisława Pierchały kowala)
- Pieszko (*Pieszko*) Stanisław z Gostowa: 175
- Pietruszka (*Pyothruszka*, *Pyotuska*) Piotr z Ruszkowa: 362
- Pilch (*Pylch*) Grzegorz czapnik: 254, 585
- Pilchowiec (*Pylchowiec*) Maciej z Czechla: 881
- Piorunowski (*Pyorvnowsky*) Maciej z młyna: 402
- Piotr (*Petrus*, *Piotrek*, *Pyotrek*): 166, 303, 491, 505, 619, 693; – Brukarz (zob. Brukarz Piotr); – Bylicki (zob. Bylicki Piotr); – Chrablicki (zob. Chrablicki Piotr); – Cięciwa (zob. Cięciwa Piotr); – Długi (zob. Długi Piotr); – Garbaty (zob. Garbaty Piotr); – Gnypek (zob. Gnypek Piotr); – Grzywa (zob. Grzywa Piotr); – Kazubiec (zob. Kazubiec Piotr); – Kąski (zob. Kąski Piotr); – Kmita (zob. Kmita Piotr); – Kobyłka (zob. Kobyłka Piotr); – Konecki (zob. Konecki Piotr); – Kowal (zob. Kowal Piotr); – Kozak (zob. Kozak Piotr); – Kozanka (zob. Kozanka Piotr); – Kroszka (zob. Kroszka Piotr); – Krzesznykowic (zob. Krzesznykowic Piotr); – Kurczynoga (zob. Kurczynoga Piotr); – Litwinek (zob. Litwinek Piotr); – Łazarzowy (zob. Łazarzowy Piotr); – Łukaszowy (zob. Łukaszowy Piotr); – Mały (zob. Mały Piotr); – miecznik: 452; – Miernik (zob. Miernik Piotr); – z Pabianic: 890; – Pietruszka (zob. Pietruszka Piotr); – Płóciennik (zob. Płóciennik Piotr); – Reszka (zob. Reszka Piotr); – Rzeźnikowic (zob. Rzeźnikowic Piotr); – Siodlarz (zob. Siodlarz Piotr) – Skrobidupa (zob. Skrobidupa Piotr); – sołt. z Dębnej: 933; – sukiennik: 211, 587; – Swołek (zob. Swołek Piotr); – Warzych (zob. Warzych Piotr); – z Wierzhocina: 713; – Wykundef (zob. Wykundef Piotr); – Wyszorog (zob. Wyszorog Piotr); – rząd.: 59, 177; – Zmarzły (zob. Zmarzły Piotr)
- Piotrek* (zob. Piotr)
- Piotrkowa (*Piotrkowa*, *Pyothrkowa*, *Pyothrkowa*, *Pyotrkowa*, *Pyotrkoua*, *Pyotrkowa*): 522, 568; – Anna: 347, 452, 831, 880
- Piotrków (*Pyotrkov*), m., woj. srd., pow. ptr.: 730
- Piotrowa (*Pyotrova*, *Pyotrowa*): 132; – Dorota: 60, 328; – Małgorzata: 48
- Pieczyna (*Pypczyzna*): 361, 395, 499, 630; – Barbara: 207; – Katarzyna: 330, 374, 784, 785, ż. Jakuba Pipki (zob. Pipka Jakub)
- Pipka (*Pipka*, *Pypka*): 292, 315; – Jakub: 116, 140, 154, 204, 206, 207, 279, 330, 340, ż. Katarzyna Pieczyna (zob. Pieczyna Katarzyna); – Jan: 863
- Pirczyycz* (zob. Pierczewicz)
- Pirzyzna* (zob. Pyrzyzna)
- Pisarkowa (*Pysarka*, *Pysarkowa*) Dorota: 563
- Piskorek (*Piskorek*, *Pyskorek*, *Pyszkorek*): 830; – Bartłomiej: 624, 884, 889, 915; – Jan: 884, 887, 888, 889
- Piskorz (*Pyskorz*, *Pyszkorz*) – Jan: 777; – Paweł: 4
- Piskorzalski (*Pyskorzalisky*): 505
- Piskorzowa (*Pyskorzeva*): 881, 884, 886
- Piszczek (*Piszczek*, *Pyeschczyk*, *Pyszczek*, *Pyszczek*, *Pyszczkowycz*) – Andrzej z Gostowa: 754, 761; – Jan: 41, ż. Elżbieta (zob. Piszczkowska Elżbieta); – Marcin, mieszcz. kolński, ław.: 41, 42, 66, 75, 201, 221, 304
- Piszczkowa (*Piszczkowa*, *Pyszczkova*, *Pyszczkova*, *Pyszczkowa*) Elżbieta, ż. Jana Piszczka (zob. Piszczek Jan): 41, 42, 66, 304, 344, 437
- Piszczkówna (*Piszczowna*, *Pysczkowna*) Dorota: 500
- Piszczonek (*Peszczonek*, *Piszczonek*, *Pyeschczonek*, *Pyeschczonek*) – Mikołaj: 115; – Wawrzyniec, ław.: 243, 248, 274, 282, 293, 294, 357, 393, 394, 502, 541
- Piszczonkowa (*Pyeschczonkowa*) Anna, ż. Wawrzyńca Piszczonka (zob. Piszczonek Wawrzyniec): 393, 394
- Placek (*Placek*) Jakub: 848
- Plebanek (*Plebanek*, *Plyebanek*): 687; – Maciej, ław.: 671, 688, 695, 729, 871
- Płowce (*Plawyce*, *Płowce*, *Płowycz*), w., woj. kls., pow. pzd.: 388, 428; urzędnicy: – sołt. Chraczan: 388
- Płócienniczka (*Placzeneyczka*, *Ploczienyczka*, *Ploczynnyczka*, *Pluczynnyczka*) – Anna: 855, 856, 857; – Jadwiga: 23, 179
- Płóciennik (*Plocziennik*, *Ploczynnyk*) – Andrzej: 892; – Piotr: 664
- Płóczych (*Ploczych*) z Brdowa: 934, 962
- Płóczychowa (*Ploczychoua*, *Plozychowa*) – z Brdowa: 944; – Ewa: 861
- Początek (*Poczanthek*, *Poczathek*, *Poczatek*, *Poczqthek*, *Poczuthek*): 191, 196, 725;

- Wojciech, mieszcz. kolski, burm., ław., raj.: 37, 65, 67, 74, 83, 87, 90, 102, 105, 109, 128, 135, 161, 199, 231, 235, 236, 237, 284, 285, 331, 401, 430, 433, 493, 497, 508, 541, 931, 932, 933
- Początkowa (*Poczathatkova, Poczathkowa, Począthka, Począthkowa, Początkowa*) – Jadwiga: 639, 679, 718; – Zofia: 709
- Podlesie (*Podłygsza*), w., woj. kls., pow. knn.: 565
- Podobnik (*Podobnyk*) Andrzej: 933
- Pokój (*Pokoy*): 426; – Maciej: 212, 299
- Polaczek (*Polaczek*) Wojciech:
- Polak (*Polak, Polyak*) Maciej: 24, 32, 64
- Polakowicz (*Polakowicz, Polakowicz*) Jan: 24, 81
- Police (*Polycze*), w., woj. kls., pow. knn.: 287
- Policki (*Policzki*) – Jan ze Strzałkowa: 165; – Maciej ze Strzałkowa: 165
- Polonia (zob. Apolonia)
- Polabnik (*Polabnyk*) Andrzej: 891
- Półówka (*Polowka*): 430
- Ponętowski (*Ponathowsky, Ponathowszky, Ponąthawsky, Ponąthowsky, Ponąthowszky, Ponethowszky, Ponyathowsky, Poonathowski*): 382; – Jakub, burgr. kolski: 37, 39, 41, 42, 44, 45, 46, 47, 48, 49, 50, 51, 52, 53, 54, 55, 56, 57, 58, 59, 60, 61, 84
- Ponętowo (*Ponethavo*), w., woj. łcz., pow. łcz.: 215
- Popiołek (*Popyolek*) Stanisław z Koła: 641
- Popiołkowa (*Popyolka*) Dorota, ż. Macieja (zob. Maciej, m. Doroty Popiołkowej): 640
- Poprzeczna (*Transversalis*), ulica: 439, 440
- Posdzyech, Poszdech, Poszdzierz (zob. Poździech)
- Posnania (zob. Poznań)
- Potępa (*Potempa, Pothepa*): 806; – Jakub: 830
- Powiercie (*Povyerczye*), w., woj. łcz., pow. łcz.: 259, 536
- Powiercki (*Povyerczky*): 257
- Powroźniczka (*Powrosniczka, Powrosnyczka, Powrossniczka, Powrosnyczka*) – Małgorzata: 481, 494, 496; – Marta: 689, 812, 813
- Powroźnik (*Powroznyk, funifex*) Błażej, mieszcz. kolski, ław.: 694, 759, 778, 795, 776, 871; – Grzegorz: 367, 496, ż. Małgorzata (zob. Powroźniczka Małgorzata)
- Poznań (*Posnania, Poznan, Poznania*), m., woj. pzn., pow. pzn.: 15, 335, 418, 458, 459, 485, 931; urzędnicy: – burm. Helta: 931
- Poznańska (*Posnanisszka, Posnaszka*) Dorota, mieszcz. kolska: 389, 390
- Poznański (*Posnansky, Posnanyski, Posznansky, Poznansky, Poznanyski, Poznanysky*) – Jan, mieszcz. kaliski: 786; – Stanisław: 812, 849; – Wojciech: 582
- Poznoj (*Posnoy*) Jan: 252
- Poznojek (*Poznoyek*) Jan: 178
- Poznojka (*Poznoyka*) Małgorzata: 670
- Póździech (*Posdzyech, Poszdech, Poszdzierz*) Wojciech, mieszcz. kolski: 241, 301, 592, 606, 607
- Prandota (*Pradotha, Prandota, Prandotha, Prądotha*) Jan, raj.: 9, 10, 35
- Przech (*Przech*) Mikołaj: 229
- Przechowa (*Przechowa*) Katarzyna: 103
- Przedecz (*Przedecz*), w., woj. bkj., pow. prd.: 347; urzędnicy: – burgr. Jakub Drogomir: 46
- Przemysłowa (*Przymysłowa*) Elżbieta: 628
- Przendzieczyński (*Prendeczynszky*): 310
- Przedzięczna (*Przesdzieczna, Przewodzączna*): 646; – Barbara: 688; – Barbara, ż. Andrzeja Przedzięcznego kowala (zob. Przedzięczny Andrzej kowal): 324; – Barbara, ż. Wawrzyńca Przedzięcznego kowala (zob. Przedzięczny Wawrzyniec kowal): 521
- Przedzięczny (*Przesdyaczny, Przesdzyeczny, Przeszdaczny, Przeszdyączny, Przeszdyeczny, Przesznodyeczny, Przedzuoyeczny, Przyeszdzyeczny, Pysdzyeczny*): 176, 295, 701; – Andrzej kowal: 275, 324, ż. Barbara (zob. Przedzięczna Barbara); – Jan: 518, 521, ż. Barbara (zob. Barbara, ż. Jana Przedzięcznego); – kowal: 246, 273; – Wawrzyniec kowal: 521, 599, ż. Barbara (zob. Przedzięczna Barbara)
- Przybyło (*Przybyło*) Jakub: 222, 243, 305, 423
- Przybyłowa (*Przybiloua*) Jadwiga: 867, m. Maciej (zob. Maciej, m. Jadwigi Przybyłowej)
- Przygoda (*Przygoda*) Jan łąbiebnik kolski: 836
- Przymysłowa (zob. Przemysłowa)
- Przysło (*Przysło*) Marcin, mieszcz. kolski: 805
- Przysronie (*Przyslthronye*), w., woj. kls., pow. knn.: 786
- Pszon (*Pszonni*) Maciej: 77, ż. Katarzyna (zob. Pszonowa Katarzyna)
- Pszonowa (*Pszonna*) Katarzyna, ż. Macieja
- Pszony (zob. Pszon Maciej): 77

- Ptaszek (*Ptassek, Ptasek, Ptak, Pthasek*) Jan: 589, 736, 749
 Ptasznik (*Ptaszyk, Pthaszyk*): 142; – Stanisław: 468
 Puchalina (*Puchalya*) Anna: 142
 Puczniewski (*Pucnyewski*) Andrzej, burgr. kolski: 303
 Puskacz (*Pvskacz*): 712
 Pyanka (zob. Pianka)
 Pyantheke, Pyatheke, Pyqtheke, Pytaheke (zob. Piątek)
 Pyaszeczenir (zob. Piaseczny)
 Pyazrzonek, Pyesczonek (zob. Piszczonek)
 Pyqthkova, Pyqthkova (zob. Piątkowa)
 Pyechna (zob. Piechna)
 Pyechotha (zob. Piechota)
 Pyerchala, Pyerchoala, Pyeredzala, Pyerchala (zob. Pierzchała)
 Pyerczyevyecz (zob. Pierzewicz)
 Pyerdala (zob. Pierdała)
 Pyerdalca, Pyerdalka, Pyrdalka (zob. Pierdałka)
 Pyeschczonek, Pyeschzonek (zob. Piszczonek)
 Pyeschzonkowa (zob. Piszczonkowa)
 Pyeschzyek, Pysczek, Pyszczek (zob. Piszczek)
 Pylaczek (*Pylaczek*) Szymon: 440
 Pylak (*Pilak, Pilyak, Pylak, Pylyak*): 545; – Maciej: 669, 726, 926; – Szymon: 483, 496
 Pylch (zob. Pilch)
 Pylchovyc (zob. Pilchowicz)
 Pyorvnovsky (zob. Piorunowski)
 Pyothrkova, Pyothrkowa, Pyotkowa, Pyotrkuua, Pyotrkuwa (Piotrkowa)
 Pyothruszka, Pyotuska (zob. Pietruszka)
 Pyotrek (zob. Piotr)
 Pyotrkov (zob. Piotrków)
 Pyotrova, Pyotrowa (zob. Piotrowa)
 Pypczyyna (zob. Pipeczyyna)
 Pypka (zob. Pipka)
 Pyrchala, Pyrzchala (zob. Pierzchała)
 Pryzyna (*Perzyna, Perzyna, Perzynka, Pirzyna, Pryzyna*): 18, 335, 799; – Jan: 68; – Maciej: 728; – Mikołaj: 553, 728; – Mikołaj, ław., raj.: 176, 235, 243, 247, 248, 252, 261, 266, 267, 274, 282, 293, 294, 299, 304, 341, 343, 356, 359, 363, 366, 368, 369, 371, 376, 378, 381, 385, 735, 736, 740, 756; – Mikołaj, witr. kolski: 68, 70
 Pryzynina (*Pyrzynyna*): 335
 Pysarka, Pysarkowa (zob. Pisarkowa)
 Pyskorek, Pyszkorek (zob. Piskorek)
 Pyskorz, Pyszkorz (zob. Piskorz)
 Pyskorzalisky (zob. Piskorzalski)
 Pyskorzeva (zob. Piskorzowa)
 Pyszczkowycz (zob. Piszczek)
 Pyszny (*Pyszny*) Wojciech, mieszcz. kolski: 771
 Quas, Quass, Qwas, Qwasz (zob. Kwas)
 Quotkowski, Qwyatkowski (zob. Kwiatkowski)
 Quyathkov (zob. Kwiatków)
 Qwylynsky (zob. Kwiliński)
 Radłowski (*Radlowsky*) Jakub: 663
 Radostaj (*Radosthay*): 172
 Radoszewska (*Radoschewska*) Apolonia, ż. Mikołaja Goszczyńskiego z Bliznej (zob. Goszczyński Mikołaj z Bliznej): 606, 607, 752
 Radzeyow *Antiqua* (zob. Stary Radziejów)
 Radziejów (*Radzeyow, Radzeyewow*), m., woj. bkj., pow. rdj.: 33, 34
 Rak (*Ryak*) Andrzej: 287
 Rądnik (*Rądynyk*) Jan: 200
 Regina (*Regina*): 371, 527, 722, 781
 Ren (*Ren*) Jan: 127
 Reszka (*Reska*) – Maciej: 230; – Piotr: 230; – Wawrzyniec: 230, 632
 Resznykovycz (zob. Rzeźnikowicz)
 Rgielewo (*Rgyleuo*), w., woj. lcz., pow. lcz.: 601
 Ricchardus (zob. Ryszard)
 Richlopadl, Richlowpadl, Richlowpadth, Richlowpathl (zob. Rychłowpadl)
 Rimarz (zob. Rymarz)
 Riszynski (zob. Ryszyński)
 Robakowa (*Robakova*) Elżbieta: 495
 Rokiczyna (*Rokiczyna, Rokyczna*) Anastazja z Koła, ż. Jana Rokity (zob. Rokita Jan): 432, 633, 634, 637
 Rokita (*Roktyha, Rokytha*) Jan, mieszcz. kolski: 432, 530, 564, 633, 634, ż. Anastazja (zob. Rokiczyna Anastazja z Koła)
 Rorczałewski (*Rorczałewsky*): 655
 Rosga, Roszga (zob. Różga)
 Rozrzazowski (*Roszasowsky*): 742
 Rożnowski (*Rosznchowsky*) Abraham, pis., zast. burgr. kolskiego: 394
 Różga (*Reszga, Rosga, Roszga*) – Jakub: 811; – Jan: 537, 560; – Wojciech: 672
 Róża (*Roza*): 161

- Rschuchow* (zob. Ruszków)
- Ruchenna (*Ruchenna*), w., woj. kls., pow. knn.: 187, 438, 488, 922; urzędnicy: – sołt. Stanisław Kalwusz: 905, 922
- Rudnyczyc (*Ruthnyczyc*) Jan: 738
- Rudnik (*Rudnik*, *Ruthnyk*): 234, 738; – Jan: 329, 683
- Rusek (*Rusek*, *Russek*, *Ruszek*) Stanisław – z Lubstowa: 891, ż. Dorota (zob. Dorota, ż. Stanisława Ruska); – mans. kolski: 241
- Ruszkowo (*Rschuchow*, *Ruskoff*, *Ruskovo*, *Ruskow*, *Ruskowo*, *Ruszkow*, *Rvskowo*), w., woj. kls., pow. pzd.: 71, 257, 287, 294, 362, 432, 634, 666; urzędnicy: – sołt. Marcin Kogut: 432; – sołt. Marcin: 666
- Rychłowpadł (*Richlopaddl*, *Richlowpadl*, *Richlowpadth*, *Richlowpathl*, *Rychlopaddl*, *Rychlowpadl*, *Rychlowpadl*, *Rychlowpadl*, *Rychlowpathl*): 152, 159, 288, 680; – Maciej, mieszcz. kolski, ław., burm., raj.: 37, 56, 61, 82, 89, 121, 141, 161, 191, 199, 286, 287, 313, 315, 335, 392, 410, 501, ż. Małgorzata (zob. Małgorzata, ż. Macieja Rychłowpadła)
- Rymarz (*Rimarz*, *Rymarsch*, *Rymarz*, *Rymarzs*) – Jan, burm., raj.: 9, 10, 11, 12, 13; – Maciej: 564, 588; – Maciej, ław.: 590, 605, 624, 638, 665, 691, 708, 712, 727, 877, 879; – Marcin: 1, 405, 471; – Marcin, ław.: 202, 235; – Mikołaj, mieszcz. radziejowski: 799
- Rymarzowa (*Rymarzeva*): 107
- Rynek (*circulus*): 335, 395, 420, 425, 502, 528, 540, 556, 643, 647, 664, 684, 687, 688, 718, 719, 834, 852, 863, 872
- Ryszard (*Ricchardus*) – Koczuch (zob. Koczuch Ryszard)
- Ryszyński (*Riszynski*, *Ryszynski*) – Mikołaj: 240; – pleb. w Grzegorzewie: 240
- Rząsna (*Rzasno*, *Rzasnyo*), w., woj. srd., pow. rdj.: 773
- Rzeczna (*Fluvialis*), ulica: 756
- Rzepczyński (*Rzepiczynsky*): 309
- Rzeszewski (*Rzeszewsky*) Maciej: 702
- Rzeszot (*Rzessotch*, *Rzeszotch*) – Maciej: 828; – Wawrzyniec z Bliznej: 828
- Rzeszotko (*Rzeschothko*): 55
- Rzeszotkowa (*Rzeszothkowa*, *Rzeszotkoua*) Anna: 546; – z Bliznej: 828
- Rzeszotkowicz (*Rzeszothkovycz*) Michał: 546
- Rzeszowski (*Rzeszowski*): 939
- Rzeźnikowic (*Resznykovycz*, *Rzesznykovycz*, *Rzyesznykovyk*) Piotr: 212, 213, 469
- Rzuchów (*Rzuchow*, *Rzuchowo*, *Rzychow*), w., woj. łcz., pow. łcz.: 164, 332, 502; – urzędnicy: – Jan Zmarzły, sołt.: 164
- Rzana (*Rzana*): 129; – Dorota: 78
- Sadlaczek (*Sadlaczek*) Jarosław: 385
- Sadlak (*Sadlak*, *Schadlak*, *Schlayak*, *Szadlak*) Jan, burgr. kolski: 62, 64, 65, 69, 72, 74, 76, 77, 78, 79, 86, 87, 88, 89, 90, 135, 139, 149, 151, 161, 162, 163
- Sadliboth (zob. Szadlibot)
- Sadło (*Schadlo*, *Szadlo*) Andrzej: 120
- Salomonek (*Salomonek*) Jan: 516
- Salomonka (*Salomonka*, *Salomona*): 169
- Sancti Spiritus (zob. Świętego Ducha)
- Sapala (zob. Zapała)
- Sapalina, Sapalyňa (zob. Zapałowa)
- Sapek (zob. Szapek)
- Sapkova (zob. Szapkowa)
- Sara (*Sara*) – Kroszczyna (zob. Kroszczyna Sara)
- Saroma (zob. Szaroma)
- Saropych (zob. Szaropych)
- Sasieńska (*Saszyenszka*): 335
- Sawka (*Sawka*): 103
- Sawsdibyl (zob. Zawędzybył)
- Sbyluczycze (zob. Zbylucice)
- Schadlak, Schlayak (zob. Sadlak)
- Schadlo (zob. Sadło)
- Scharowski, Scharowsky (zob. Szarowski)
- Scharzala (zob. Szarzała)
- Schaya (zob. Szaja)
- Schdzyphla (zob. Szudzipchła)
- Scheblewa (zob. Szeblewa)
- Scheliczki, Schelyczky (zob. Sielicki)
- Schelischi, Schelischki, Scheliski, Schelyski (zob. Szeliski)
- Schelyng (zob. Szelańg)
- Schemla (zob. Żemła)
- Scheva (zob. Szewa)
- Schevina (zob. Sowina)
- Schiblyewna (zob. Ścibłówna)
- Schiekierka (zob. Skierka)
- Schila (zob. Żyła)
- Schischczyna, Schistczyna, Schyszczyna, Szyszczyna (zob. Szyszczyna)
- Schlaby (zob. Słaby)

- Schlomka, Schlonyinka* (zob. Słoninka)
Schlonyna (zob. Słonina)
Schlupcza (zob. Słupca)
Schlwpyeczki (zob. Słupecki)
Schmiek (zob. Szmięk)
Scholdra (zob. Szoldra)
Scholtis (zob. Szoltis)
Schosnowski (zob. Sosnowski)
Schovyna, Schowyna (zob. Sowina)
Schowa (zob. Sowa)
Schpruch (zob. Szpruch)
Schuboluwszy (zob. Szuboluwski)
Schudzipchla, Schudzipchla (zob. Szudzipchła)
Schvolina, Schwolina (zob. Szwolina)
Schymanova (zob. Szymanowa)
Scoczylaska, Scoczylaska (zob. Skoczylaska)
Scothnyczki (zob. Skotnicki)
Scovonek, Scovronek, Scowronek (zob. Skowronek)
Scrobanina, Scrobanyna, Scrobonyna (zob. Skrobanina)
Scrobanya (zob. Skrobania)
Scrobidupa, Scrobydupa (zob. Skrobidupa)
Scysynychoua, Scysynychoua (zob. Szczysynszowa)
Scysynh, Scyszynysz (zob. Szczysynysz)
Sczczyna (zob. Szczecina)
Sczczynka, Sczczynnka (zob. Szczecinka)
Sczesny (zob. Feliks)
Szmyel, Szmyl (zob. Trzmiel)
Szmyelyewa (zob. Trzmielowa)
Szodra (zob. Szczodra)
Szodrowa (zob. Szczodrowa)
Szyblowna, Szyblyowna (zob. Ściślowna)
Szczyczynka (zob. Szczecinka)
Szyerz (zob. Ścierz)
Szypta (zob. Szczypta)
Sdun (zob. Zdun)
Sebastian (Sebastianus): 163, 722; – Grzywa (zob. Grzywa Sebastian); – Jasiński (zob. Jasiński Sebastian)
Seblowa (Seblova) Jadwiga: 317
Serafin (Seraphin) – Baran (zob. Baran Serafin)
Sgaska (zob. Gąska)
Shoravek (zob. Żurawek)
Shyol (zob. Sioł)
Sibilk (Sibilk) Stanisław: 62
Sieczka (Syeczka) Maciej: 689
Siejka (Syeyka) Wojciech z Koła: 614
Sielicki (Scheliczki, Schelyczki, Szelyczki, Szyelyczki) Stanisław, ław.: 109, 128, 240
Sieńska (Szienska) Elżbieta: 8
Sieradz (Siradia), m., woj. srd., pow. srd.: 634, 792
Sieradzki (Szyraczki) Jakub: 843
Sieraków (Syarakow), m., woj. pzn., pow. pzn.: 811
Sigismundus (zob. Zygmunt)
Sikora (Sykora) Bartłomiej: 92
Sikorzyzna (Sykorzyzna) Dorota z Bliznej: 92
Simon (zob. Szymon)
Siodlarka (Syodlarka, Szydlyarka) – Anna: 551; – B., ż. Andrzeja Siodlarza (zob. Siodlarz Andrzej): 10
Siodlarz (sellator, Siodlarz, Syodlarz, Syodlyarz, Szlyodlasz, Szlyodlarz): 638, 664, 671; – Andrzej: 10, ż. B. Siodlarka (zob. Siodlarka B.); – Paweł: 893; – Paweł, ław.: 542, 548, 551, 555, 557, 719, 721, 722, 731, 742, 887, 933; – Piotr, ław.: 727
Sioł (Shyol) Stanisław: 576
Siostrzeniec (Syestrzenyecz) Jakub: 414
Sisthka, Systka (zob. Szysztka)
Skierka (Schiekierka, Skyerka): 167, 469; – Paweł kowal: 464, 602, 933
Skoczylaska (Scoczylaska, Scoczylaska, Skoczylaska): 28, 166, 242; – Katarzyna: 297, 298, 302
Skorupka (Skorupka) Grzegorz: 793; – z Częstochowy: 719
Skotnicki (Scothnyczki, Skahwyczki, Skothnyczki, Skothnyczki, Szkothnyczki) Jakub, burgr. kolski: 175, 341, 343, 350, 356, 357, 359, 360, 363, 364, 368, 369, 371, 372, 378, 381, 385, 387, 388, 392, 395, 398, 400, 404, 405, 409, 410, 415, 417, 418, 419, 425, 426, 435, 436, 438, 440, 451, 452, 454, 455, 928, 929, 944, 961
Skowielice, też Skobielice (Skovyelyczeh, Skowyelycze, Szkovyczow), w., woj. łcz., pow. łcz.: 277, 603, 759
Skowielicka (Skovyelyczka) Małgorzata: 413
Skowielicki (Skovyelyczki, Szkovyelyczki) Mikołaj: 247, 278
Skowronek (Scovonek, Scovronek, Scowronek, Skovronek, Skowronek, Szkovronek, Szkowronek) Błażej, mieszcz. kolski, ław., podw., wójt: 18, 20, 34, 35, 56, 61, 65, 74, 87, 102, 105, 109, 128, 135, 141, 149, 162, 163, 170,

- 175, 190, 201, 243, 247, 274, 277, 278, 279, 281, 282, 286, 293, 294, 296, 297, 303, 313, 317, 323, 325, 327, 328, 329, 330, 331, 332, 333, 334, 335, 336, 337, 338, 339, 340, 341, 342, 343, 348, 350, 356, 357, 359, 360, 363, 364, 366, 367, 368, 369, 371, 372, 376, 378, 381, 382, 385, 387, 388, 392, 394, 395, 398, 400, 404, 405, 410, 415, 417, 435, 465, 481, 496, 531, 541, 565, 905, ż. Jadwiga (zob. Skowronkowa Jadwiga); – Wojciech, raj.: 9
- Skowronkowa (*Skorouwkowa, Skowrokova, Skowronkova, Skowronkowa*): 911, 921, 922; – Jadwiga, ż. Błażeja Skowronka (zob. Skowronek Błażej): 565, 905, 906, 907, 965
- Skrobania (*Scrobanya, Skrobanya*) Jan, mieszcz. kolski, raj.: 10, 19, 121, 141, ż. Małgorzata (zob. Skrobanina Małgorzata); – Stanisław: 121
- Skrobanina (*Scrobanina, Scrobanyina, Scrobonyina, Skrobanyina*): 192; – Małgorzata, ż. Jana Skrobani (zob. Skrobania Jan): 141, 202, 401, 518, 539
- Skrobidupa (*Scrobidupa, Scrobzydupa*) Piotr, mieszcz. kolski: 649, 655
- Skruszczyzna (*Skruszczyzna*) Dorota: 927
- Skubich (*Skubych, Szkubych*): 652; – Wojciech: 286
- Skupy (*Skupy*) Jan, mieszcz. kolski: 750
- Skwyelycze* (zob. Skowielice)
- Skwierczych (*Skwyerczych, Skwyrczych, Sqiryerczych, Squaczych, Squerczirs, Sqirczy, Sqyrczych, Sqvyerczych, Sqwyerczych, Sywyerczych, Szqwycych, Zquerczych*): 259; – Jakub, ław.: 559, 678, 708, 712, 716, 717, 719, 722, 742, 753, 890; – Stanisław: 100
- Skwierczychowa (*Squirczychna*) Anna, ż. Andrzeja Wierzbieńskiego czapnika (zob. Wierzbieński Andrzej czapnik): 377, 379, 380
- Skyerka* (zob. Skierka)
- Slachczanka, Slachczanyka, Slachczyanova, Slachczyanka* (zob. Szlachcianka)
- Slansky* (zob. Śląski)
- Slankowsky, Sląnkowski* (zob. Słonkowski)
- Slavyszky* (zob. Sławski)
- Sląpanowna, Słypąnek* (zob. Złapanówna)
- Slonka* (zob. Słonka)
- Slonkowsky* (zob. Słonkowski)
- Sloszrasz, Słoszrasz* (zob. Ślusarz)
- Slotha* (zob. Złota)
- Słupcza* (zob. Słupca)
- Slupia* (zob. Słupia)
- Slupyeccki, Slupyeczsky, Slwpyeczki* (zob. Słupecki)
- Slusbsky, Sluski* (zob. Słupski)
- Slyaszak, Slyesak* (zob. Słężak)
- Slyezaczka* (zob. Słężaczka)
- Sląba (Slaba)* – Anna: 862; – Jadwiga: 103, 324
- Sląbówna (Slabowna)* Jadwiga, ż. Macieja Starowicza (zob. Starowicz Maciej): 85
- Sląby (Schlaby, Slabi, Slaby, Sląby, Szlaby)*: 505; – Jan: 21, 653, 806; – kuśnierz: 300; – Maciej: 83; – Marcin, ław.: 103, 109, 128, 324; – Wawrzyniec: 337
- Sławski (Slavyszky)* Wojciech: 892
- Słoma (Sloma)* Jakub Żyd: 875
- Słompiczyna (Slompiczyna)* Małgorzata: 141
- Słonina (Schlonyna, Slonina, Slonyina, Szlonyna)*: 138, 272, 425; – Bartłomiej: 586, 764, 852; – Małgorzata: 764; – Wawrzyniec, ław.: 175, 224, 303, 306, 325, 335, 336, 337, 338, 340, 363, 366, 451, 471, 475, 478, 524, 881
- Słoninka (Schlomka, Schlonynka)* – Maciej: 164; – Wawrzyniec: 164, ż. Małgorzata (zob. Małgorzata, ż. Wawrzyńca Słoninki)
- Słonzyna (Slonzyna)*: 3
- Słonka (Slonka)* Maciej: 741
- Słonkowski (Slankowsky, Sląnkowski, Slonkowski, Slonkowsky, Szlokowsky, Szlonkoski, Szlonkowszky)*: 659; – Mikołaj z Koła, ław.: 608, 616, 626, 637, 638, 719, 723, 771, 775, 787, 789, 877, 879, 892, 903
- Słupca (Schlupcza, Słupcza)*, m., woj. kls., pow. pzd.: 63, 88, 168, 529
- Słupecki (Schlwpyeccki, Slupyeccki, Slupyeczsky, Slwpyeczki)* Maciej: 36, 128, ż. Dorota (zob. Dorota, ż. Macieja Słupeckiego)
- Słupia, też Słup (Slupia, Slvp)*, w., woj. kls., pow. kls.: 474, 633, 825
- Słupski (Slusbsky, Sluski)* Wojciech: 492
- Smaczny (Smaczny)* Andrzej, mieszcz. kolski: 804
- Smarski, Smarsky, Smarsły, Smarszky* (zob. Zmarzły)
- Sobieraj (Sobyeray, Sobyrazay, Zobyeray)* – Jan: 638; – Wojciech: 759, 859
- Soldra* (zob. Szoldra)
- Sophia* (zob. Zofia)
- Sosnowska (Sosnowska, Sosnowska)* Marta, ż. Jakuba Sosnowskiego (zob. Sosnowski Jakub): 677, 717

Sosnowski (*Schosnowski, Sosnowsky, Sosnowski, Sosnowsky, Sosnowszy, Sosznowski, Sosznowsky, Sosznowszky, Szesznowski, Szosnowski, Szosznowski, Szosznowsky*): 570, 715; – Jakub, mieszcz. kolski, starszy bractwa kupieckiego, ław., podw., wójt: 414, 424, 468, 490, 519, 537, 553, 574, 580, 584, 594, 595, 624, 634, 637, 638, 665, 684, 691, 712, 716, 717, 719, 722, 727, 731, 742, 744, 745, 753, 756, 771, 778, 779, 788, 789, 792, 794, 796, 804, 814, 822, 824, 825, 827, 828, 829, 832, 836, 838, 839, 840, 841, 844, 846, 847, 851, 852, 853, 858, 859, 860, 862, 868, 877, 879, 903, ż. Marta (zob. Sosnowska Marta); – Jan, ław.: 700, 703; – Mikołaj, ław.: 624

Sowa (*Schowa, Sova, Sowa, Ssowa, Szoua*): 355, 697, 737; – Andrzej, mieszcz. kolski: 264; – Jan: 488, 492

Sowina (*Schevina, Schovyna, Schowyna, Sovyna, Sowyna, Szovyna*): 451, 507, 737; – Jądwiga: 130, 520, 825

Sójka (*Soyka*) Grzegorz: 797

Spiritus Sancti (zob. Świętego Ducha)

Spruch (zob. Szpruch)

Sqiryerczych, Squaczych, Squerczirs, Squirezy, Sqyrczych, Sqvyerczych, Sqwyerczych (zob. Skwierczych)

Sqiryeczchna (zob. Skwierczechowa)

Srosz (*Srosz*) Wawrzyniec: 886

Strzesz (zob. Strzesz)

Stahaszgewycz (zob. Staszewicz)

Stanczel (*Stancel*) Jan, prep.: 176, 178

Stanisław (*Stancel, Stanislaus, Sthaczel*): 6, 118, 243, 252, 352, 558, 559, 575, 595, 634, 635, 662, 672, 675, 689, 709, 718, 725, 775, 807, 835, 838, 950; – Aniołek (zob. Aniołek Stanisław); – Bedrno (zob. Bedrno Stanisław); – Beszyk (zob. Beszyk Stanisław); – z Boguszyny Wody: 673; – z Borzysławic: 462; – Brachowski (zob. Brachowski Stanisław); – Bratonek (zob. Bratonek Stanisław); – Cichowlazł (zob. Cichowlazł Stanisław); – Cieszyświnia (zob. Cieszyświnia Stanisław); – Cygan (zob. Cygan Stanisław); – czapnik, ław.: 341; – Czapnik (zob. Czapnik Stanisław); – Czarny (zob. Czarny Stanisław); – Czerwieński (zob. Czerwieński Stanisław);

– Dzierawski (zob. Dzierawski Stanisław); – Dziwierz (zob. Dziwierz Stanisław); – Fiol (zob. Fiol Stanisław); – Fusek (zob. Fusek Stanisław); – Gardyjan (zob. Gardyjan Stanisław); – Gąska (zob. Gąska Stanisław); – Grzanka (zob. Grzanka Stanisław); – Helta (zob. Helta Stanisław); – Jakubiec (zob. Jakubiec Stanisław); – Janacki (zob. Janacki Stanisław); – Jarzab (zob. Jarzab Stanisław); – Jeż (zob. Jeż Stanisław); – Kalinka (zob. Kalinka Stanisław); – Kalwsz (zob. Kalwsz Stanisław); – Kisiel (zob. Kisiel Stanisław); – Kmioła (zob. Kmioła Stanisław); – Kolec (zob. Kolec Stanisław); – Kołęda (zob. Kołęda Stanisław); – kowal: 322, 893, 937; – kowal z Konina: 339; – kowal, ław., podw., wójt: 419, 423, 426, 451, 452, 454, 465, 475, 481, 484, 499, 501, 542, 543, 544, 546, 547, 548, 555, 887, 902, 933, 947, 951; – Kowalik (zob. Kowalik Stanisław); – Kozanka (zob. Kozanka Stanisław); – Kramarek (zob. Kramarek Stanisław); – Kruszyński (zob. Kruszyński Stanisław); – Kulka (zob. Kulka Stanisław); – Kusza (zob. Kusza Stanisław); – Łatosz (zob. Łatosz Stanisław); – Łabęcki (zob. Łabęcki Stanisław); – Łasica (zob. Łasica Stanisław); – łąziebnik, mieszcz. kolski: 88, 228, 264, 266, ż. Agnieszka (zob. Agnieszka łąziebniczka z Koła); – Malenat (zob. Malenat Stanisław); – Marczyn (zob. Marczyn Stanisław); – Masło (zob. Masło Stanisław); – Mazurek (zob. Mazurek Stanisław); – Męczykonik (zob. Męczykonik Stanisław); – Młaka (zob. Młaka Stanisław); – Nalewacz (zob. Nalewacz Stanisław); – Niedźwiadek (zob. Niedźwiadek Stanisław); – Niedźwiedz (zob. Niedźwiedz Stanisław); – Niewstało (zob. Niewstało Stanisław); – Nikiel (zob. Nikiel Stanisław); – Nikłowicz (zob. Nikłowicz Stanisław); – Ochwat (zob. Ochwat Stanisław); – Ogorzałek (zob. Ogorzałek Stanisław); – Opiółka (zob. Opiółka Stanisław); – Organista (zob. Organista Stanisław); – Osiński (zob. Osiński Stanisław); – Osuszek (zob. Osuszek Stanisław); – Owca (zob. Owca Stanisław); – Owczyk (zob. Owczyk Stanisław); – Piątek (zob. Piątek Stanisław); – Pierdalka (zob. Pierdalka Stanisław);

- Pierzchała (zob. Pierzchała Stanisław);
– Pieszko (zob. Pieszko Stanisław); – Po-
piótek (zob. Popiótek Stanisław); – po-
strzygacz sukna: 865, 866; – Poznański
(zob. Poznański Stanisław); – Ptasznik
(zob. Ptasznik Stanisław); – Rusek (zob.
Rusek Stanisław); – z Rzuchowa: 332,
502; – Sibilk (zob. Sibilk Stanisław); –
Sielicki (zob. Sielicki Stanisław); – Sioł
(zob. Sioł Stanisław); – Skrobania (zob.
Skrobania Stanisław); – Skwierczych
(zob. Skwierczych Stanisław); – Starosta
(zob. Starosta Stanisław); – Storzgąbka
(zob. Storzgąbka Stanisław); – Sybil-
la (zob. Sybilla Stanisław); – Szczecina
(zob. Szczecina Stanisław); – Szeliski
(zob. Szeliski Stanisław); – Świeboda
(zob. Świeboda Stanisław); – Tęcza (zob.
Tęcza Stanisław); – Topolski (zob. Topol-
ski Stanisław); – Trzepka (zob. Trzepka
Stanisław); – Wachowicz (zob. Wacho-
wicz Stanisław); – Wałach (zob. Wałach
Stanisław); – Warchoł (zob. Warchoł Sta-
nisław); – Wazówka (zob. Wazówka Sta-
nisław); – Wielkanocki (zob. Wielkanocki
Stanisław); – Wilusz (zob. Wilusz Sta-
nisław); – Wolski (zob. Wolski Stanisław);
– Woziwoda (zob. Woziwoda Stanisław);
– Zapala (zob. Zapala Stanisław); – Zasta-
wa (zob. Zastawa Stanisław); – Zawadzki
(zob. Zawadzki Stanisław); – Złypan (zob.
Złypan Stanisław); – Zwierz (zob. Zwierz
Stanisław); – Żołek (zob. Żołek Stanisław)
Stanisława (*Sthachna*) – Laszkoronowa (zob.
Laszkoronowa Stanisława); – Nikłowa
(zob. Nikłowa Stanisława)
Stankowa (*Stankova*) Małgorzata: 285
Starczyplug (zob. Straciplug)
Starosta (*Starostha*, *Stharostha*) – z Ponętowa:
215; – Stanisław: 171
Starowicz (*Starovycz*, *Starowycz*, *Stharovycz*,
Stharowycz) – Jakub, mans. kolski: 24, 38,
69, 85, 133, 134, 158; – Jan: 85; – Maciej:
21, 64, 85, ż. Jadwiga Słabówna (zob. Sła-
bówna Jadwiga)
Starykiszka (*Starykiska*): 801
Stary Radziejów (*Antiqua Radzeyow*), w., woj.
bkj., pow. rdj.: 9
Staszewicz (*Stahaszegewycz*, *Stassyewycz*, *Stas-
syowycz*, *Stasszyowycz*, *Staszewycz*): 741;
– Jakub: 86; – Maciej szewc, mieszcz. kol-
ski: 86, 805, 941
Stawiregicz (*Staviregick*) Andrzej z Grodnej: 82
Stawirej (*Stavirey*, *Stavyrey*) Wojciech: 500,
574
Stelmach (*Sthalmach*, *Stharlmach*, *Sthelmach*,
Sthelymach): 181, 397; – Jan: 203, 327,
343, 380
Stelmachowicz (*Sthelmachovycz*) Maciej: 203
Sthachna (zob. Stanisława)
Stolek (*Stholek*, *Sztyolek*) Jakub, ław.: 163, 170,
175, 176, 202, 221, 235, 245, 252, 261, 266,
267, 304
Stołkowski (*Stholkowszky*): 740
Stopka (*Sthopka*, *Stopka*): 167, 208, 683; – Łu-
kasz, mieszcz. kolski: 61, 194, 200, 223
Stopniczyński (*Sthopnyczynszky*): 338
Storzgąbka (*Storzgapka*, *Storzgapka*) Sta-
nisław: 149
Straciplug (*Starczyplug*, *Sthraczplug*, *Sthra-
czyplug*, *Straczyplug*, *Straczypluk*, *Straczy-
plvk*): 176, 540, 636; – Jan: 498, 677, 717,
744, 745, 927; – Wojciech: 498
Straszybot (*Strasyboth*) Jan z Bochni: 890
Stroj (*Stroy*) Paweł z Grzegorzewa: 259
Stryjek (*Stryyek*): 124
Strykowa (*Strykowa*): 59, 91
Strzałkowo (*Straczakovo*), w., woj. kls., pow.
kls.: 165
Strzelecka (*Strieczka*, *Sthrzelyeczka*, *Strzelec-
ka*, *Strzyeleccka*): 409, 485, 495; – Małgo-
rzata, ż. Jakuba Strzeleckiego (zob. Strze-
lecki Jakub): 192, 238, 246, 251, 265, 273,
459
Strzelecki (*Streleckzy*, *Strzeleckzy*, *Strzeleczz-
ky*, *Strzelyeczki*, *Strzelyeczky*, *Strzelyecz-
sky*): 348; – Jakub, burm.: 33, 34, 46, 48,
63, 65, 84, 121, 127, 141, 246, 335, ż. Małgo-
rzata (zob. Strzelecka Małgorzata); – Jan,
mieszcz. kolski: 158
Strzelno (*Strzelno*, *Szthrzelno*), m., woj. bkj.,
pow. ksw.: 264, 369
Strzesz (*Srzesz*, *Strzesch*): 145, 189, 268
Strzępiń (*Strpino*), w., woj. pzn., pow. ksc.: 187
Strzys (zob. Strzisz): 180
Sulkówna (*Sylkowna*, *Szylkowna*) Anna z Koła:
603
Suszewski (*Suchewski*, *Suschewski*, *Suschew-
sky*) Kacper: 673, ż. Anna (zob. Anna, ż.
Kacpra Suszewskiego)

- Sutorum* (zob. Szewska)
Svieboda, Swieboda (zob. Świeboda)
Svinyoschek, Svinyoszek, Svyynoschek, Svyyny-osek, Svyynoszek (zob. Świnioszek)
Svyathniczki (zob. Świątnicki)
Svyethaglova, Svyethagova (zob. Światłagłowa)
Swólek (Swolek) Piotr: 870
Swyachowycz, Swyechovycz (zob. Świechowic)
Swyatek (zob. Świątek)
Swyathnyki (zob. Świątniki)
Swyerz (zob. Zwierz)
Swynoszek, Swynyoch, Swynyoszek (zob. Świnioszek)
Sybilla (Siballa, Sibilla, Sybilla): 247, 278, 413;
 – Stanisław: 39, 125, 144, 334
Syczka (zob. Sieczka)
Syestrzenyecz (zob. Siostrzeniec)
Syeyka (zob. Siejka)
Sykiel (Sykyel) Jan: 201
Sykora (zob. Sikora)
Sykorzyna (zob. Sikorzyna)
Syłowany (Syłowany): 196
Symanowa (zob. Szymanowa)
Symkowa (zob. Szymkowa)
Synowcowa (Synowczoua, Synowczowa)
 Agnieszka: 592
Synowiec (Synovyecz, Synowyecz, Szynovyecz)
 Jakub, mieszcz. kolski: 399, 408, 420, 427,
 428, 485, 930
Syodlarka (zob. Siodlarka)
Syodlarz, Syodlyarz (zob. Siodlarz)
Syrakow (zob. Sieraków)
Sywyerczych (zob. Skwierczych)
Szaczalina (zob. Szarzalina)
Szadlak (zob. Sadlak)
Szadło (zob. Sadło)
Szadkowic (Szadchovycz) Jan: 399
Szadlibot (Sadliboth, Szadlybot, Szadlyboth):
 51, 219; – Jan: 73
Szagrowsky (zob. Zagrobski)
Szaja (Schaya) Andrzej: 309
Szalang (zob. Szeląg)
Szapala (zob. Zapala)
Szapek (Sapek, Szapek, Szapek): 265, 693, 810,
 824; – Andrzej: 710, 735; – Jan: 93
Szapkowa (Sapkova, Szapkowa): 484, 503; –
 Katarzyna: 625
Szapkowic (Zapkowycz): 649
Szaroma (Saroma, Scharoma, Szaroma, Szcha-roma) – Łukasz: 696; – Łukasz z Chełmna:
 651; – Łukasz, ław.: 742, 778, 786, 788,
 789, 796, 804, 814, 822, 824, 825, 828,
 839, 840
Szaropych (Saropych, Szaropyh): 800; – Woj-
 ciech, ław.: 846, 859, 863, 864, 869, ż. Anna
 (zob. Anna, ż. Wojciecha Szaropycha)
Szarowski (Scharowski, Scharowsky, Szarowsz-ky, Zarowski) Marcin: 112, 130, 143, 176,
 188, ż. Małgorzata (zob. Małgorzata, ż.
 Marcina Szarowskiego)
Szarzalina (Scharzalyna, Szaczalina, Szarza-lyna, Zarzalczyna, Zarzalina): 809; Anna,
 mieszcz. kolska: 370, 728, 791, 798
Szarzała, też Szarzalka (Sarzala, Scharzala, Szarzala, Szarzalka, Zarzalka): 451, 494;
 – Jan, szewc: 176, 255, 264, 791, 798, 799
Szaszthawyna (zob. Zastawina)
Szatkowski (Schathowsky) Wawrzyniec, ław., raj.: 9
Szavora (zob. Zawora)
Szawsdybył, Szawszdybył (zob. Zawzdybył)
Szczecina (Szeczyna) – Mikołaj: 91; – Stani-
 sław: 91
Szczecinka (Szeczynka, Szcyczynnka) – Ma-
 ciej: 172; – Małgorzata: 219
Szczepan (Stephan, Stephanus, Sthephanus):
 137, 399, 427, 634, 643, 791; – Baran
 (zob. Baran Szczepan); – Benir (zob. Ben-
 nir Szczepan); – Cholewa (zob. Cholewa
 Szczepan); – Jasiński (zob. Jasiński
 Szczepan); – Kazubiec (zob. Kazubiec
 Szczepan); – Kmiola (zob. Kmiola Szcze-
 pan); – Kołodziejek (zob. Kołodziejek
 Szczepan); – Koszka (zob. Koszka Szcze-
 pan); – krawiec: 345, 473, 508, 605, 609,
 627; – krawiec, ław.: 516, 519, 541, 721,
 902; – Kurek (zob. Kurek Szczepan); – Ła-
 zarzowy (zob. Łazarzowy Szczepan); – Ma-
 czuda (zob. Maczuda Szczepan); – piekarz:
 619; – podw.: 525; – szewc, ław.: 529; –
 Świechowic (zob. Świechowic Szczepan)
Szczodra (Szcodra) Katarzyna: 61
Szczodrowa (Szcodrowa) Jadwiga z Błonia:
 302
Szczypta (Szczypta): 308
Szczyrba (Szczyrba, Szczyrbyk) Jan, mieszcz.
kolski: 786, 789, 794
Szczysnysz (Scysnyh, Szczysznysz, Szczysznysz, Szczysznysz): 684; – Andrzej: 440; – Jakub,
 starszy bractwa kupieckiego: 827, 865

- Sczysnyszowa (*Scysnychoua, Szczesnychowa*)
 Elżbieta: 865, 866
Szdunek (zob. *Zdunek*)
Szeblowa (*Scheblewa*): 334
Szeląg (*Schelyang, Schelyng, Szalang, Szelak, Szelang, Szelung*) Mikołaj, mieszcz. kolski: 449, 694, 762, 892
Szeliski (*Schelischi, Schelischki, Scheliski, Schelyski*) Stanisław: 126
Szelyczky, Szelyczki (zob. *Sielicki*)
Szemia (zob. *Żemia*)
Szesznowsky (zob. *Sosnowski*)
Szewa (*Scheva*): 154
Szewska (*Sutorum*), ulica: 102, 396
Sziczypica (*Szyczypycza, Szyerzypycza*) Maciej, mieszcz. kleczewski: 453, 454
Szienska (zob. *Sieńska*)
Szkothnyczky (zob. *Skotnicki*)
Szkovronek, Szkowronek (zob. *Skowronek*)
Szkovyelczky (zob. *Skowieliński*)
Skubych (zob. *Skubich*)
Szlaby (zob. *Słaby*)
Szlachcianczyna (*Szłyqchczqnczyna*): 925
Szlachcianka (*Slachczanka, Slachczanyka, Slachczanova, Slachczyanka*) Anna z Koła: 509, 630, 632, 724
Szlokowsky, Szlonkoski, Szlonkowsky (zob. *Słonkowski*)
Szlonyna (zob. *Słonina*)
Szlossarz (zob. *Ślusarz*)
Szloth (zob. *Złota*)
Szlyszak (zob. *Ślężak*)
Szłyqszyn (zob. *Ślesin*)
Szlyodlasz, Szlyodlarz (zob. *Siodlarz*)
Szlypan (zob. *Złypan*)
Szmarsky, Szmarsly, Szmarszky, Szmarszly, Szmarzly (zob. *Zmarzły*)
Szmiek (*Schmiek*): 138
Szoltis (*Scholtis*) Michał: 668
Szołdra (*Scholdra, Soldra, Szlodra, Szoldra*) Maciej, mieszcz. kolski, raj.: 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 161
Szoraw (zob. *Żuraw*)
Szorawyek (zob. *Żurawek*)
Szosnowski, Szossnowski, Szosznowski (zob. *Sosnowski*)
Szoua (zob. *Sowa*)
Szovyna (zob. *Sowina*)
Szowsdybyłova (zob. *Zawždybyłowa*)
Szpruch (*Schpruch, Spruch*) Jan: 244
Szqwycyh (zob. *Skwierczych*)
Szthrzelno (zob. *Strzelno*)
Sztyolek (zob. *Stołek*)
Szuboluwski (*Schuboluwsky*), pleb.: 29
Szudzipchła (*Schdzyphla, Schudzepchla, Schudzipchla, Szuczypla, Szudzyphla*) Andrzej: 670, 679, 680, 681, 682, 709, 725, ż. Jadwiga (zob. *Jadwiga, ż. Andrzeja Szudzipchły*)
Szumski (*Schumski, Schumsky*) Jakub: 684
Szus (*Shusz, Szuss, Szusz*) Jakub, ław., raj.: 700, 703, 789
Szvlkowna (zob. *Sułkówna*)
Szvyachovych (zob. *Świechowic*)
Szvyeczko (zob. *Świeczko*)
Szwyynoschek, Szwinyoch, Szwynoschek, Szwynosz, Szwynoszek, Szwynyach, Szwynyec, Szwynyelo, Szwynyoch, Szwynyosek, Szwynyoszek (zob. *Świnioszek*)
Szwinyoch, Szwynyoch (zob. *Świnioszek*)
Szwolina (*Schvolina, Schwolina*) – czapnik ze Słupcy: 168; – Maciej ze Słupcy: 529
Szwyeboda (zob. *Świeboda*)
Szwyech (zob. *Święch*)
Szwyenyecze (zob. *Świnice*)
Szwynyec (zob. *Świnioszek*)
Szybłowa (*Schyblowa*): 123
Szydlyarka (zob. *Siodlarka*)
Szyczypycza, Szyerzypycza (zob. *Sziczypica*)
Szymanowa (*Schymanova, Symanova*) Dorota: 313, 315
Szymkowa (*Symkowa, Szymkova*): 425, 524; – Anna: 339
Szymon (*Simon, Symon*) – Gnoiskóra (zob. *Gnoiskóra Szymon*); – Kiernosek (zob. *Kiernosek Szymon*); – Kołodziej (zob. *Kołodziej Szymon*) – Kozielek (zob. *Kozielek Szymon*); – Lisek (zob. *Lisek Szymon*); – mans. kolski: 535, 692; – Maślanka (zob. *Maślanka Szymon*); – powroźnik: 895; – Pylaczek (zob. *Pylaczek Szymon*); – Pylak (zob. *Pylak Szymon*); – Świnioszek (zob. *Świnioszek Szymon*); – Tokarz (zob. *Tokarz Szymon*); – Wichna (zob. *Wichna Szymon*); – Żyd (zob. *Żyd Szymon*)
Szynovycz (zob. *Synowiec*)
Szypniowa (*Szypnyowa*) Dorota ze Świnic: 302
Szyraczki (zob. *Sieradzki*)
Szyszczyzna (*Schischczyzna, Schistczyzna, Schyszczyna, Szyszczyna*) – Barbara: 51, 274, 349; – Małgorzata: 226, 227

- Szysztka (*Sisthka, Sistka, Systka, Szyshtka, Szyshtka*) Maciej: 49, 51, 61, 149, 280, ż. Barbara (zob. Barbara, ż. Macieja Szysztki)
- Ścibłówna (*Schiblyewna, Sczyblowna, Sczyblyowna*) Agnieszka, ż. Wawrzyńca (zob. Wawrzyniec, m. Agnieszki Ścibłówny): 651, 696
- Ścierz (*Sczyerz*): 641
- Śląski (*Slansky*) Łukasz: 758, 760
- Ślesin (*Szlyaszyn*), m., woj. kls., pow. knn.: 891
- Ślęczaczka (*Slyezaczka*): 876
- Ślęzak (*Slyaszak, Sylesak, Szlyaszak*): 448; – Marcin: 623; – Stanisław z Krzczowa: 502
- Ślusarz (*Slosrasz, Słoszarz, Szlossarz*) – Andrzej: 360; – Maciej, ław.: 95, 175, 231
- Światągłowa (*Svyethaglova, Svyethagova*) Wojciech: 218
- Świątek (*Swyatek*) Maciej rybak: 587
- Świątnicki (*Svyatnichski*) Mikołaj, kupiec: 698
- Świątniki (*Swyathnyki*), w., woj. kls., pow. knn.: 877
- Świeboda (*Svieboda, Swyeboda, Szwyeboda*) – Jan z Ruchennej: 438; – Stanisław z Ruchennej: 488, 489
- Świechowic (*Swyachowycz, Swyechovycz, Szvyachovycz*) – Szczepan: 104; – Wawrzyniec z Nagórnej: 30, 204
- Świeczko (*Szwyeczko*) Maciej: 495
- Świech (*Szwyech*): 845
- Świętego Ducha (*Spiritus Sancti*), ulica: 201, 231
- Świnice (*Szwyenyce*), w., woj. kls., pow. knn.: 302
- Świniózek (*Svinyoshek, Svinyoszek, Svynyoshek, Svynyosek, Svynyoszek, Swynyoszek, Swynyoch, Swynyoszek, Szvynyoshek, Szwinyoch, Szwynoshek, Szwynosz, Szwynoszek, Szwynyach, Szwynyecz, Szwynyelo, Szwynyoch, Szwynyosek, Szwynyoszek*): 297, 387, 392; – Antoni: 522; – Feliks, mieszcz. kolski, ław.: 102, 166, 175, 239, 242, 299, 303, 317, 335, 338, 363, 452, 475, 481, 503, 519, 522, 721, 877; – Jan: 239; – Piotr, ław.: 336; – Szymon: 398
- Tablewski (*Tablewsky*) Mikołaj: 877
- Tarchalina (*Tharchalya, Tharchalyna*) Katarzyna, ż. Jana Tarchały (zob. Tarchała Jan): 482
- Tarchała (*Tarchala, Tharchala, Tharchla*): 456; – Jakub, ław.: 175, 176, 235, 243, 245, 248, 252, 261, 266, 267, 274, 282, 287, 293, 294, 299, 303, 304, 317, 327, 330, 336, 337, 338, 339, 340; – Jan: 1, 482, 793, ż. Katarzyna (zob. Tarchalina Katarzyna); – Paweł, podw.: 33, 34, 35, 37, 38, 39, 65
- Tarnówka Wiesiołowska, też Tarnówka (*Tharnowka Wyesyolowska*), w., woj. kls. pow. knn.: 478
- Taterczyna (*Taterczyna, Tatherczyna*) Jadwiga: 111
- Taterka (*Taterka*): 91
- Tchórz (*Tchorz, Tchorzs, Tchrosz, Thchorz, Thcorz, Thcurz, Thochorz, Tuchorz*): 145, 189; – Marcin kuśnierz, mieszcz. kolski: 370, 524, 764, 822, 852, 853, 939; – Mikołaj: 958
- Tęcza (*Tęcza*) Stanisław: 849
- Thoma, Thomas (zob. Tomasz)
- Thorunensis, Thoruniensis, Thuroniensis, Torunensis, Toruniensis (zob. Toruńska)
- Thorunia (zob. Toruń)
- Thur (zob. Tur)
- Thurek (zob. Turek)
- Tokarz (*Thocarz*) Szymon z Kalisza: 105
- Tomasz (*Thoma, Thomas*): 235, 574, 581, 816, 944; – garncarz: 244; – karczmarz z Białkowa: 270, ż. Jadwiga (zob. Jadwiga, ż. Tomasza karczmarza z Białkowa); – Latosz (zob. Latosz Tomasz); – Lisek (zob. Lisek Tomasz); – Onszy (zob. Onszy Tomasz); – piekarz: 90; – z Tarnówki Wiesiołowskiej: 478; – Zagrobski (zob. Zagrobski Tomasz)
- Tomkowicz (*Thomkowycz*) Mikołaj: 115
- Topola (*Topolia*), w., woj. kls., pow. kls.: 80
- Topolski (*Topolski, Thopolsky, Thopolazyk*) Stanisław kuśnierz: 586, 872, 874
- Toruń (*Thorunia*), m., woj. chl.: 54, 532, 556
- Toruńska (*Thorunensis, Thoruniensis, Thuroniensis, Torunensis, Toruniensis*) – brama: 178, 252, 254, 494, 615, 718, 868; – ulica: 84, 299, 350, 371, 439, 440, 451, 465, 542, 547, 809, 846, 865, 867, 965
- Transversalis (zob. Poprzeczna)
- Trelka (*Threlka*) Paweł ślusarz: 965
- Trzebiecki (*Trzebyczsky*) Jakub: 60
- Trzebuchowo Kamienne, też Trzebuchów (*Kamienne Trzebuchowo, Trzebuchowo*), w., woj. kls., pow. knn.: 382, 384, 766
- Trzepka (*Trzepka*): 642; – Stanisław: 72

- Trzeźniewo (*Thrzesnyowo*), w., woj. kls., pow. knn.: 773; urzędnicy: – Bogusz, sołt.: 773
 Trzmiel (*Szczmyel, Szczmył*): 460, 737, 825; – Błażej: 586, 621, 880, 926; – Paweł: 548, ż. Małgorzata (zob. Trzmielowa Małgorzata)
 Trzmielowa (*Szczmyelyewa*) Małgorzata, ż. Pawła Trzmiela (zob. Trzmiel Paweł): 548
 Trzubowicz (*Trzubowycz*) Jan z Łagiewnik: 539
 Tur (*Thur, Thvr*), w., woj. kls., pow. kcn.: 814
 Turek (*Thurek*), m., woj. srd., pow. srd.: 161, 175, 583, 690
 Turek (*Thorek, Thvrvrek, Thvorek*) – Jakub: 137; – Jan: 117
 Ujazd (*Wyasth*), w., woj. kls., pow. kcn.: 692
 Ulanowska (*Ulanowska, Vlanowska*) Anna: 785
 Ulny (*Vlny*) Dorota, ż. Piotra Kowala (zob. Kowal Piotr): 56
 Unienie (*Unyenye*), w., woj. lcz., pow. lcz.: 462
 Urban (*Urbanus*): 606; – Wachniewicz (zob. Wachniewicz Urban)
 Uskowa (*Vskowa*) Małgorzata: 581
 Ustrana Klimkowa (*Ustrana Climkowa, Vstrana Climkowa*) Katarzyna: 48, 60
 Ustrany (*Vsrany*) Michał: 19
 Vach (zob. Wach)
 Vachnyeyycz, Vachnyevycz, Vachnyewycz (zob. Wachniewicz)
 Valach (zob. Wałach)
 Valaszкова (zob. Wałaszowska)
 Valentinus (zob. Walenty)
 Vanch (zob. Węch)
 Vansky (zob. Wątył)
 Varchal, Varchol, Varochol (zob. Warchoł)
 Varcholoua (zob. Warchołowa)
 Vartha (zob. Warta)
 Varzich (zob. Warzych)
 Varzka (zob. Ważka)
 Vash (zob. Wasz)
 Vasowczyk, Vazowka (zob. Wazówka)
 Vastova (zob. Wastowa)
 Vaszowcz (zob. Wąsowicz)
 Vathli, Vathly, Vathy, Vqthli, Vqthly, Vqtl, Vqthly (zob. Wątył)
 Vqdzylisz (zob. Wądzylisz)
 Vqgrzyn (zob. Węgrzyn)
 Venceslaus, Venczeslaus (zob. Wacław)
 Vibslo (zob. Wybszło)
 Vichna (zob. Wichna)
 Vidalczyzna, Vidalszyzna (zob. Widałczyzna)
 Vidalka, Vydalka (zob. Widałka)
 Vielgusz (zob. Wielgus)
 Viganowski (zob. Wyganowski)
 Vincencius (zob. Wincenty)
 Virwa (zob. Wyrwa)
 Viskowycz, Vskowycz (zob. Wyszkwowicz)
 Visschek, Visszek, Viszek (zob. Wyszek)
 Viszoroga, Vyoroga (zob. Wyszorogowa)
 Vith, Vithek, Vitus (zob. Wit)
 Vlanowska (zob. Ulanowska)
 Vlly (zob. Ully)
 Vlochych, Vloczych, Voloczych (zob. Włóczych)
 Vlodyczyzna (zob. Włodyczyzna)
 Voczyechova (zob. Wojciechowa)
 Volek (zob. Wołek)
 Volkova (zob. Wołkowa)
 Volsky, Volszky (zob. Wolski)
 Vosuchowsky (zob. Wozuchowski)
 Vosyvoda, Voszyvoda, Voszywoda, Vozyvoda, Vozywoda (zob. Woziwoda)
 Voythovycz, Voytovycz (zob. Wójtowicz)
 Vracza, Vraqza (zob. Wrząca)
 Vroczevszka (zob. Wroczevska)
 Vskowa (zob. Uskowa)
 Vsrany (zob. Ustrany)
 Vsrana Climkowa (zob. Ustrana Klimkowa)
 Vuatli (zob. Wątył)
 Vuloczuchoua (zob. Włóczychowa)
 Vurzyczywraqloua (zob. Wrzyczywrałowa)
 Vurzyczywraqlouna (zob. Wrzyczywrałówna)
 Vybslo (zob. Wybszło)
 Vybsloua (zob. Wybszłowa)
 Vybslovycz (zob. Wybszłowicz)
 Vybslowna (zob. Wybszłówna)
 Vybszlo (zob. Wybszło)
 Vychna (zob. Wichna)
 Vychnycz (zob. Wichnicz)
 Vychnyk (zob. Wichnik)
 Vydalka (Widałka)
 Vych (zob. Wiech)
 Vyeczcza (zob. Wiejca)
 Vyeczonek (zob. Wieczorek)
 Vyeczyva (zob. Wieczywa)
 Vyekanoczki, Vyelkanoczki, Vyelkonoczski (zob. Wielkanocki)
 Vyelgussek, Vyelguszek, Vyelyussek (zob. Wielgusek)
 Vyelgusz, Vyelgus (zob. Wielgus)
 Vyelguszewycz, Vyelguszewycz (zob. Wielguszewicz)

- Źyelgy Ossyek, Źyelky Ossyek* (zob. Osiek Wielki)
Źyelyenyno (zob. Wielenin)
Źyelysław (zob. Wielisław)
Źyeprek (zob. Wieprzek)
Źyerbyensky, Źyersbyenszky, Źyierzbyensky (zob. Wierzbieński)
Źyarchodsky, Źyierzchodski, Źyirchodski, Źyirchodszky (zob. Wierzchocki)
Źyerszboszky (zob. Wierzbowski)
Źyersbyenszky (zob. Wierzbieński)
Źyierzbye, Źyierzbye (zob. Wierzbie)
Źyierzchoczyny, Źyirchoczyny (zob. Wierzchocin)
Źyeycza (zob. Wiejca)
Źyganowski (zob. Wyganowski)
Źykundeyova (zob. Wykundejowa)
Źykyndey (zob. Wykundej)
Źylczoch (zob. Wilczoch)
Źylkovysky (zob. Wilkowski)
Źylusz (zob. Wilusz)
Źyosło (zob. Wiosło)
Źypardek, Źypyardek (zob. Wypierdek)
Źyprzalo (zob. Wysprzalo)
Źyrnchala (zob. Wierzchala)
Źyrszboszka (zob. Wierzbowska)
Źyrszboszki (zob. Wierzbowski)
Źyszek, Źysek, Źysszek, Źyssko, Źyszek (zob. Wyszek)
Źyskythno (zob. Wiskitno)
Źysnowsky, Źysnyewsky, Źysnyowsky (zob. Wiśniowski)
Źysorogi, Źyszorogy (zob. Wyszorog)
Źysprzalo (zob. Wysprzalo)
Źyslyso (zob. Wyślizło)
Źyssoczki, Źyszoczki, Źyszoczky (zob. Wysocki)
Źyszkowycz (zob. Wyszkwicz)
Źysznycze (zob. Wiśnicz)
Źyszyniewszky (zob. Wiśniowski)
Źyth, Źythek (zob. Wit)
Źythkova, Źythkowa (zob. Witkova)
- Wach (*Vach*) Wojciech: 292
 Wachniewicz (*Vachnyeuycz, Vachnyevycz, Vachnyewycz*) – Jan: 303, 435; – Urban: 871
 Wachowicz (*Wachowycz, Wochowycz*) Stanisław: 377, 378
 Waclaw (*Venceslaus, Venczeslaus, Wenceslaus*): 448, 645, 646, 792; – Kalinka (zob. Kalinka Waclaw); – Kania (zob. Kania Waclaw); – Osiński (zob. Osiński Waclaw)
 Waczo (*Vaczo*) Jakub z Grzegorzewa: 107
- Walaszkowa (*Valaszzkova*) Małgorzata: 185
 Walenty (*Valentinus*): 638; – Kalwsz (zob. Kalwsz Walenty); – Kotkowski (zob. Kotkowski Walenty); – Pierdała (zob. Pierdała Walenty); – Wierza (zob. Wierza Walenty); – Wyganowski (zob. Wyganowski Walenty); – Wyrwa (zob. Wyrwa Walenty)
 Wałach (*Valach, Walach*): 473, 637; – Maciej z Osieka Małego: 196; – Stanisław: 90, 106, 131, ż. Barbara Cieszywinina (zob. Cieszywinina Barbara), ż. Małgorzata (zob. Wałachowa Małgorzata)
 Wałachowa (*Walachowa*) Małgorzata, ż. Stanisława Wałacha (zob. Wałach Stanisław): 90
 Wanthly, Wathly (zob. Wątyły)
 Warchol (*Varchal, Varchol, Varochol, Warchal, Warchol*): 371, 955; – Maciej: 343, 352, 423; – Stanisław, ław.: 406, 422, 423, 424, 430, 431, 433, 547, 556, 580, 590, 605, 615, 622, 624, 634, 692, 751, 842, 877, 879, ż. Zofia (zob. Warchołowa Zofia)
 Warchołowa (*Varcholoua*) Zofia, ż. Stanisława Warchoła: 842
 Warta (*Vartha, Wartha*), rzeka: 140, 206, 294, 792
 Warzych (*Varzich*) Wojciech z Turku: 175; – Piotr z Turku: 690
 Wastowa (*Vastova*) Katarzyna: 713
 Wasz (*Vasch*) Paweł z Rgielewa: 601
 Wawrzyniec (*Laurencius*): 189, 265, 307, 360, 400, 402, 417, 484, 688, 689, 718, 725, 835, 838; – Boski (zob. Boski Wawrzyniec); – Czołowski (zob. Czołowski Wawrzyniec); – Krosz (zob. Krosz Wawrzyniec); – kupiec, raj.: 14, 15, 16, 17; – Lorencz (zob. Lorencz Wawrzyniec); – Makówka (zob. Makówka Wawrzyniec); – m. Agnieszki Ścibłówny (zob. Ścibłówna Agnieszka): 651; – mieszcz. kołski: 33, 34; – Moskal (zob. Moskal Wawrzyniec); – Moszor (zob. Moszor Wawrzyniec); – Mroczek (zob. Mroczek Wawrzyniec); – murarz: 78, 172; – Piszczonek (zob. Piszczonek Wawrzyniec); – Przedzięczny (zob. Przedzięczny Wawrzyniec); – Reszka (zob. Reszka Wawrzyniec); – Rzeszot (zob. Rzeszot Wawrzyniec); – słodownik: 58; – Słonina (zob. Słonina Wawrzyniec); – Słoninka (zob. Słoninka Wawrzyniec); – Srosz (zob. Srosz Wawrzyniec); – Szatkowski (zob.

- Szatkowski Wawrzyniec); – ze Ślesina: 891; – Świechowic (zob. Świechowic Wawrzyniec); – Wybszło (zob. Wybszło Wawrzyniec); – Wybszłowic (zob. Wybszłowic Wawrzyniec)
- Wazówka (*Vasowczyk, Vazowka, Wazowka*): 251; – Stanisław: 44
- Ważka (*Varzka*) Wojciech: 387
- Wądzylisz (*Vądzylisz*) Mikołaj z Dąbia: 302
- Wąglyschewsky* (zob. Węgliszewski)
- Wąsowczyzna (*Wasowczyzna*): 26
- Wąsowicz (*Vaszowcz*): 292
- Wąthly (*Vansky, Vathli, Vathly, Vathy, Vqthli, Vqthly, Vqtl, Vqtl, Vuatli, Wanthly, Wathly*): 870; – Błażej szewc, mieszcz. kolski, ław.: 460, 535, 542, 548, 551, 555, 557, 566, 568, 580, 590, 604, 605, 617, 638, 684, 697, 699, 703, 737, 778, 779, 786, 787, 788, 789, 791, 792, 796, 804, 814, 822, 824, 825, 839, 877, 878, 901, 902, 931, 933, 947; – Jakub: 828; – Szczepan, ław.: 493, 501, 503, 506, 511
- Wcząsz (*Wcząsch*) Mikołaj: 132
- Wenceslaus* (zob. Waclaw)
- Węch (*Vanch*) Adam: 757
- Węgliszewski (*Wąglyschewsky*) Wojciech: 22
- Węgrzyn (*Vągrzyn*) Bartłomiej, rząd.: 303
- Wichna (*Vichna, Vychna*) – Bartłomiej: 705; – Mikołaj kuśnier: 2, 881, 883, 889, 940; – Szymon: 833
- Wichnicz (*Vychnycz, Wychnycz*) – Jan: 53; – Mikołaj: 354
- Wichnik (*Vychynyk*): 218
- Widałczyzna (*Vidaleczyzna, Vidalszyzna*): 50; – Małgorzata: 146
- Widałka (*Vidalka, Vydalka*): 131, 136, 234, 249
- Widra* (zob. Wydra)
- Wiech (*Vyech*) Maciej z Borzysławic: 531
- Wieczorek (*Vieczorek, Wyeczorek*) Wojciech z Bliznej: 316
- Wieczywa (*Vyeczyna*) Marcin z Wielenina: 433
- Wiejca (*Vyeczca, Vyeyca, Wyeyca*) – łąka: 87, 140, 206, 353, 450, 563, 593; – potok: 554
- Wielenin (*Vyelyenyino*), w., woj. kls., pow. knn.: 433
- Wielgus (*Vielgusz, Vyelgusz, Vyelgus, Wielgus, Wielguss, Wielgusz, Wielgvsz, Wyelgusch, Wyelgusz, Wyelyusch, Wyelyusz*) – Jan, ław., podw.: 782, 796; – Maciej: 135, 137, 138, 425, 540, 543, ż. Anna (zob. Anna, ż. Maciejka Wielgusa)
- Wielgusek (*Vyelgussek, Vyelguszek, Vyelyussek, Wyeguszek, Wyelgussek, Wyelgusszek, Wyelguszek*) – Jan, krawiec, mieszcz. kolski, ław., podw.: 423, 424, 425, 524, 538, 540, 732, 733, 734, 778, 779, 786, 787, 789, 792, 793, 795, 796, 804, 814, 822, 824, 825, 828, 839, 840, 853, 965, ż. Katarzyna (zob. Katarzyna, ż. Jana Wielguska krawca); – Jerzy: 425, 540, 831, 853, ż. Katarzyna (zob. Katarzyna, ż. Jerzego Wielguska); – Maciej: 222, 305
- Wielguszewicz (*Vyelguszewycz, Vyelguszvycz*) Adam: 510
- Wielisław (*Vyelyslaus, Wyelyslaus*) – Wierzchocki (zob. Wierzchocki Wielisław)
- Wielkanocki (*Vyekanoczki, Vyelkanoczki, Vylkonoczski, Wyelkanoczki*) Stanisław, burgr. kolski: 822, 824, 825, 828, 829, 832, 838, 839, 841, 844, 846, 847, 851, 853, 858, 859, 860, 868, 871
- Wieluń (*Wyelun*), m., woj. srd., pow. wln.: 352
- Wieprzek (*Vyeprzek*) Maciej: 682
- Wierza (*Wyerza*) Walenty: 735
- Wierzbie (*Vyerzbue, Vyerzbue*), w., woj. bkj., pow. prd.: 410
- Wierzbieński (*Vyerbyensky, Vyersbyensky, Vyerzbyensky, Wyerszbyensky, Wyrzbyensky, Wyeszbyensky*): 386; – Andrzej czapnik: 377, 379, 380, 404, 460, ż. Anna (zob. Skwierczychowa)
- Wierzbowska (*Vyrzsboszka*) Anna, mieszcz. kolska, ż. Wierzbowskiego (zob. Wierzbowski): 397
- Wierzbowski (*Vyerszboszky, Vyrzsboszki*): 397
- Wierzchała (*Vyrnchala*): 792
- Wierzchocin (*Vyerzchoczyny, Vyrzchoczyny*), w. woj. kls., pow. knn.: 209, 647, 713
- Wierzchocki (*Vyerchodsky, Vyerzchodski, Vyrzchodski, Vyrzchodsky, Wyrchodski, Wyrchvdski*) Wielisław, burgr. kolski: 105, 108, 109, 110, 118, 122, 128
- Wilczoch (*Vylczoch*) Wojciech z Nakwasina: 751
- Wilk (*Wolff*), zast. burgr. kolskiego: 350
- Wilkowski (*Vylkovysky*) Marcin burgr. z Brudzewa: 432
- Wilusz (*Vylusz*) Stanisław z Podlesia: 565
- Wincenty (*Vincencius*): 163
- Wiosło (*Vyoslo*) Jan: 749
- Wiskitno (*Vyskythno*), w., woj. kls., pow. nkl.: 840

Wiśnicz (*Wysznycze*), w., woj. krk., pow. szcz.: 506, 730

Wiśniowski (*Wysnowsky, Wysnyewsky, Wysnyowski, Wyszyniewsky, Wysnyowsky*): 542, 545; – Wojciech: 495, 743

Wit (*Vith, Vithek, Vitus, Vyth, Vythek*): 114, 639, 653; – z Dębnej: 963; – Kroli (zob. Kroli Wit); – tkacz: 881, 883, 886, 889

Witkova (*Vythkova, Vythkova*): 653

Włocławek (*Wladislavia*), m., woj. bkj., pow. bkj.: 56

Włodarek (*Wlodarek*) Jan z Bliznej: 566

Włodyczyna (*Vlodyczyna, Wlodyczyna*): 72; – Agnieszka: 46

Włodyka (*Wlodyka*): 15

Włóczych (*Vlochych, Vloczych, Volocznych, Wloczych, Wloczyna*): 123, 334, 572, 629, 719, 909; – Jakub, mieszcz. kolski: 193, 416, 417, 608, 611, 793, 960, 964

Włóczychowa (*Vuloczuchoua*) Zofia: 837

Włóczyszek (*Wloczisek, Wloczysek, Wloczyszek, Wloczyszek*) Łukasz: 793, 879, 947, 948, 949, 960, 964

Wnuk (*Wnuk, Wnvk, Wnyk, Wuk*) Jan: 543, 630, 632, 673; – z Chojen: 509; – mieszcz. kolski: 801, 894

Wochowycz (zob. Wachowicz)

Woczyehowa, *Woczyehova, Woczyehowa* (zob. Wojciechowa)

Wojciech (*Adalbertus, Alberthus, Albertus, Alberytus*): 3, 6, 180, 217, 238, 272, 342, 379, 388, 403, 437, 505, 575, 639, 641, 642, 645, 647, 648, 649, 650, 670, 706, 784, 881, 899, 950; – Adamowicz (zob. Adamowicz); – Bezjo (zob. Bezjo Wojciech); – Bębenek (zob. Bębenek Wojciech); – Branczyc (zob. Branczyc Wojciech); – burm.: 9; – Cierpistradza (zob. Cierpistradza Wojciech); – Cygański (zob. Cygański Wojciech); – Czajka (zob. Czajka Wojciech); – Futa (zob. Futa Wojciech); – Gębka (zob. Gębka Wojciech); – Grabka (zob. Grabka Wojciech); – Gołgowski (zob. Gołgowski Wojciech); – Jarząbek (zob. Jarząbek Wojciech); – Jaworek (zob. Jaworek Wojciech); – Jednorak (zob. Jednorak Wojciech); – Kaziług (zob. Kaziług Wojciech); – Kiesierski (zob. Kiesierski Wojciech); – Kobiałka (zob. Kobiałka Wojciech); – Kobyłka (zob. Kobyłka Wojciech); – Kołaczek (zob.

Kołaczek Wojciech); – Kołodziejek (zob. Kołodziejek Wojciech); – Koszyca (zob. Koszyca Wojciech); – Kotyra (zob. Kotyra Wojciech); – kowal: 368; – Kowalik (zob. Kowalik Wojciech); – Kozica (zob. Kozica Wojciech); – Koźmiński (zob. Koźmiński Wojciech); – krawiec z Głuszyny: 501, 529; – Krzyczka (zob. Krzyczka Wojciech); – Kubel (zob. Kubel Wojciech); – kupiec z Koła: 248, 330, 336, 374, 455, 506, 527, 528; – Kurczych (zob. Kurczych Wojciech); – Kurczyszek (zob. Kurczyszek Wojciech); – z Ladorudza: 381; – Mącipiwo (zob. Mącipiwo Wojciech); – m. Doroty Wojciechowej (zob. Wojciechowa Dorota): 731; – Mendel (zob. Mendel Wojciech); – Moskal (zob. Moskal Wojciech); – Mrozek (zob. Mrozek Wojciech); – Naczachowski (zob. Naczachowski Wojciech); – z Nakwasina: 747; – Nalewacz (zob. Nalewacz Wojciech); – Paskała (zob. Paskała Wojciech); – Paskuda (zob. Paskuda Wojciech); – Pianka (zob. Pianka Wojciech); – Początek (zob. Początek Wojciech); – podw.: 647; – Polaczek (zob. Polaczek Wojciech); – Poznański (zob. Poznański Wojciech); – Poździech (zob. Poździech Wojciech); – Pyszny (zob. Pyszny Wojciech); – Siejka (zob. Siejka Wojciech); – Skowronek (zob. Skowronek Wojciech); – Skubich (zob. Skubich Wojciech); – Sławski (zob. Sławski Wojciech); – Słupski (zob. Słupski Wojciech); – Sobieraj (zob. Sobieraj Wojciech); – Stawirej (zob. Stawirej Wojciech); – sukiennik: 584, 643; – Szaropych (zob. Szaropych Wojciech); – Światłagłowa (zob. Światłagłowa Wojciech); – Wach (zob. Wach Wojciech); – Warzych (zob. Warzych Wojciech); – Wążka (zob. Wążka Wojciech); – Węgliszewski (zob. Węgliszewski Wojciech); – Wieczorek (zob. Wieczorek Wojciech); – Wilczoch (zob. Wilczoch Wojciech); – Wiśniowski (zob. Wiśniowski Wojciech); – Woziwoda (zob. Woziwoda Wojciech); – Wy (zob. Wy Wojciech); – Wyszek (zob. Wyszek Wojciech); – Żuraw (zob. Żuraw Wojciech); – Żurawek (zob. Żurawek Wojciech)

Wojciechowa (*Woczyehova, Woczyehowa, Woczyehowa*) Dorota, mieszcz. kolska, ż. Jana (zob. Jan, m. Doroty

- Wojciechowej), wcześniej Wojciecha (zob. Wojciech, m. Doroty Wojciechowej): 730, 731
- Wola (*Wola*), w. niezident.: 399, 427; urzędniczy: – Feliks, sołt.: 399
- Wolfgang (*Wolfgangus*) burgr. kolski: 366, 367, 368
- Wolski (*Volsky, Volszky, Wolski, Wolszki, Wolszky, Wosky*): 511, 536; – Grzegorz z Kowali: 744, 745; – Stanisław: 586, 883, 881, 889
- Wołek (*Wolek, Wolek*): 51; – Mikołaj: 20, 73, 152, 288, 318
- Wółkowa (*Volkova*) Zofia: 288, 290, 318
- Woziwoda (*Vosyvoda, Voszyvoda, Voszywoda, Vozyvoda, Vozywoda, Woszywoda*): 482; – Jan: 870; – Stanisław, mieszcz. kolski, ław.: 456, 462, 550, 556, 557, 580, 635, 789, 892, 938, 965; – Wojciech, mieszcz. kolski: 763
- Wozuchowski (*Vosuchowsky*) Abraham, pis.: 881
- Wójtowicz (*Voythovycz, Voytovycz*) Andrzej: 184
- Wrąca (zob. Wrząca)
- Wroczeńska (*Wroczevszka, Wroczevska, Wroczevska*) Barbara, ż. Macieja Wroczevskiego (zob. Wroczevski Maciej): 53, 54, 84, 199
- Wroczevski (*Wroczyewsky*) Maciej: 199, ż. Barbara (zob. Wroczevska Barbara)
- Wrząca (*Wrąca*), w., woj. kls., pow. knn.: 672
- Wrząca Wielka (*Magna Vracza, Magna Vracza*), w., woj. kls., pow. knn.: 106
- Wrzyczywrał (*Wrzyczywrał, Wrzyczywrał*) Andrzej: 743, 762, 771, 850, ż. Dorota (zob. Wrzyczywrałowa Dorota)
- Wrzyczywrałowa (*Wrzyczywrałowa, Wrzycywrałowa, Wrzycywrałowa, Wrzycywrałowa*) Dorota, ż. Andrzeja Wrzyczywrała (zob. Wrzyczywrał Andrzej): 850, 851
- Wrzyczywrałówna (*Wrzyczywrałówna, Wrzyczywrałówna*) Dorota: 850, 851
- Wszebor (*Wszebor*) Michał z Dobrowa: 309
- Wujejowski (*Wuyeyowsky*) Maciej: 118
- Wuszkowa (*Wusczkova*) Anna z Kłodawy: 27
- Wuwzko (*Wuwzko*) Anna: 124
- Wy (*Wy*) Wojciech z Bliznej: 517
- Wyasth (zob. Ujazd)
- Wybszł (*Wybsł, Wybsł, Wybsł, Wybsł*) – Jan: 738; – Mikołaj: 52; – Wawrzyniec, mieszcz. kolski: 548, 554, 849, 892
- Wybszłowa (*Wybsłowa*) Dorota: 850, 851
- Wybszłowic (*Wybsłowicz, Wybsłowicz*) Wawrzyniec: 52
- Wybszłówna (*Wybsłówna, Wybszłówna, Wybszłówna*) – Marta, ż. Jakuba (zob. Jakub, m. Marty Wybszłówny): 811, 848
- Wychnycz (zob. Wichnicz)
- Wydra (*Widra, Wydra*) Grzegorz czapnik: 583
- Wyeczorek (zob. Wieczorek)
- Wyeguszek, Wyelgussek, Wyelgusszek, Wyelguszek (zob. Wielgusek)
- Wyelgusch, Wyelgusz, Wyelyusch, Wyelyusz (zob. Wielgus)
- Wyelkanoczki (zob. Wielkanocki)
- Wyelun (zob. Wieluń)
- Wyelyslaus (zob. Wielisław)
- Wyerszbyenszky, Wyerzbyensky, Wyeszrybenszky (zob. Wierzbieński)
- Wyerza (zob. Wierza)
- Wyeycza (zob. Wiejca)
- Wyganowski (*Viganowski, Vyganowski*) Walenty: 839
- Wykundej (*Wykvndey*) Piotr: 214
- Wykundejowa (*Wykundeyova*) Barbara: 250
- Wypierdek (*Wypardek, Wypyardek*) Marcin: 403
- Wyřchodski, Wyřchvdski (zob. Wierzchocki)
- Wyrwa (*Virwa, Wyrwa*) Walenty, ław.: 809, 810, 965
- Wyślyślo (zob. Wyśliszlo)
- Wyśłowicz (*Wyślowycz*) Michał: 306
- Wyśnyowski (zob. Wiśniowski)
- Wysocki (*Wyssoczki, Wyssoczki, Wyssoczki, Wyssoczki*) Maciej: 604, 605, 892
- Wysprażo (*Wyprzażo, Wypsprzażo*): 478, 765; – Andrzej: 509, ż. Agnieszka (zob. Agnieszka, ż. Andrzeja Wyspraży)
- Wyszek (*Visschek, Visszek, Viszek, Wyśchek, Wyśek, Wysschek, Wyssko, Wyśzek, Wyśchek*): 53, 219; – Jakub: 442, 589; – Jakub z Kłodawy: 772; – Marcin: 124, 218, 220; – Michał: 233, 290; – Stanisław: 2, 124; – Wojciech, mieszcz. kolski: 217, 617, 622, 772
- Wyszkowic (*Wyskowycz, Wskowycz, Wyśzkowycz*) – Grzegorz: 642; – Jakub: 429
- Wyśzoczki (zob. Wysocki)
- Wyszorog (*Wyśorogi, Wyśzorogi*) Piotr: 284
- Wyszorogowa (*Wyśzoroga, Wyśoroga*) Małgorzata: 516
- Wyśliszlo (*Wyślislo, Wyślyślo, Wyślyślo*): 179; – Jakub: 249; – Mikołaj z Osieka: 648

- Yaczek* (zob. *Jaczek*)
Yadrka (zob. *Jadrka*)
Yadrovsky (zob. *Jandrowski*)
Yankowsky (zob. *Jankowski*)
Yanowycze (zob. *Janowice*)
Yanusz (zob. *Janusz*)
Yanuszek (zob. *Januszek*)
Yany (zob. *Jany*)
Yaramb, Yarzab, Yarzamb (zob. *Jarząb*)
Yarzabek, Yarzebek, Jarzybek (zob. *Jarząbek*)
Yarzapkowa (zob. *Jarząbkówna*)
Yarzebyowa (zob. *Jarząbowa*)
Yasda Zamkowa (zob. *Jazda Zamkowa*)
Yasenyski, Yasyenski, Yasyensky, Yasyzensky, Yaszynsky (zob. *Jasieński*)
Yasyek (zob. *Jasiek*)
Yauorkovycz (zob. *Jaworek*)
Yavorek (zob. *Jaworek*)
Yedualka (zob. *Jedwałka*)
Yedval (zob. *Jedwał*)
Yesch (zob. *Jeż*)
Yezoua, Yezova (zob. *Jeżowa*)
Ysskova (zob. *Iskowa*)
- Zachaszrała (Zachaszrała)*: 345
Zagajewski (Zagayowski, Zagayowszky): 647; – *Jakub*: 720
Zagrobczy (Zagropczy, Zągropczy) *Jan*: 638
Zagrobcki (Szagrowsky, Zagrabski, Zagrabsky, Zagrobcki, Zagrobksy, Zagrobkszy, Zagrowsky): 453, 454; – *Tomasz, burgr. kolski*: 170, 215, 236, 237, 247, 252, 261, 266, 267, 274, 276, 277, 278, 279, 281, 282, 283, 832; – *Tomasz, ław.*: 176
Zajęcowa (Zayaczewa, Zayaczewa, Zayączewa) *Katarzyna*: 129
Zalesie (Zalyeschye, Zalyessye, Zalyesye) w., woj. łcz., pow. łcz.: 46, 779; urzędnicy: – *Maciej, sołt.*: 779
Zamarzły (zob. *Zmarzły*)
Zamiły (Zamyły): 4
Zamkowa (Castrensis), ulica: 441, 532, 847
Zamlyna (Zamlyna): 371
Zapała (Sapala, Szapala): 704; – *Stanisław*: 768, 790, 829, ż. *Dorota* (zob. *Zapałowa Dorota*)
Zapałowa (Sapalina, Sapalyana) *Dorota*, mieszcz. *kol.*, ż. *Stanisława Zapały* (zob. *Zapała Stanisław*): 767, 790, 829
Zaparski (Zaparski) *Jakub*: 293
Zapart (Zaparth): 411, 491; – *Jakub*: 263, 492, 579, 927
Zapkowycz (zob. *Szapkowicz*)
Zapora (Zapora) *Marcin*: 225
Zarowski (zob. *Szarowski*)
Zarychta (Zarychta, Zarychtha): 255; – *Paweł*: 345, ż. *Agnieszka* (zob. *Agnieszka, ż. Pawła Zarychty*)
Zarzalczyna, Zarzalina (zob. *Szarzalina*)
Zarzalka (zob. *Szarzala*)
Zarzewicz (Zaczcovycz, Zarzevycz) *Marcin z Wrzący Wielkiej*: 106
Zasada (Zaszada) *Andrzej*: 303
Zastawa (Zastawa) *Stanisław*: 2
Zastawina (Szaszthawyna) *Dorota*: 554
Zavyły (zob. *Zawły*)
Zawady (Zavadi, Zawady), w., woj. łcz., pow. łcz.: 184, 761
Zawadzki (Zauaczky) *Stanisław*: 827
Zawora (Szavora, Zavora, Zawora, Zqvara) *Marcin*: 176, 177, 524, 538, 943
Zaworka (Zaworka) *nożownik*: 822
Zawszlikołowa (Zawschlikołowa) *Anna*: 678
Zawždybył (Sawsdibyl, Szawsdybył, Szawszdybył, Zavszybył, Zawrzybył, Zawszybył, Zawszdybil, Zawszdybył, Zawzdybył): 715; – *Jan, starszy cechu kupców, ław., raj.*: 62, 76, 102, 176, 212, 243, 245, 247, 248, 252, 253, 261, 266, 267, 274, 282, 286, 293, 294, 299, 303, 312, 332, 486, 493, 497, 501, 882, 946, ż. *Anna* (zob. *Zawždybyłowa Anna*)
Zawždybyłowa (Szowsdybyłowa, Zawszybyłowa, Zawszdybyłowa) *Anna*, ż. *Jana Zawždybyła* (zob. *Zawždybył Jan*): 552, 598
Zawždybyłówna (Zawszdybyłówna) *Dorota*: 598
Zawilek (Zawylek) *Maciej*: 466
Zawły (Zavyły, Zawyły): 328, 462, 537
Zayaczewa, Zayaczewa, Zayączewa (zob. *Zajęcowa*)
Zbożnik (Zboznyk) *Jan*: 18, ż. *Katarzyna* (zob. *Katarzyna, ż. Jana Zbożnika*)
Zbylucice (Sbyluczycze), w., woj. srd., pow. szd.: 302
Zchel (zob. *Czechel*)
Zdun (Sdun, Zdun) *Marcin*: 20, 47
Zdunek (Szdonek) – *Jan z Lisic*: 509; – *Maciej z Lisic*: 509
Zebel (Zebel): 402
Zegota (zob. *Żegota*)

- Zelicki (*Zelyczky*): 382, 384
 Złapanówna (*Sląpanowna, Słypąnek*) Agnieszka: 642
 Złota (*Slotha, Szloth*), w., woj. łcz., pow. łcz.: 502, 899
 Złypan (*Szłypan, Zlipan, Zlypan, Zly Pan*): 180, 268, 396, 397, 668; – Stanisław: 145, 308, 380, 532, 534, 561, 692, 763
 Zmarzły (*Smarski, Smarsky, Smarsły, Smarszky, Szmarsky, Szmarsły, Szmarszky, Szmarszły, Zmarzły, Zamarzły, Zmarsły, Zmarzli, Zmarzły*): 801; – Jan, ław., podw., wójt, zast. podstar. kolskiego: 109, 110, 118, 128, 130, 158, 159, 242, 300, 382, 385, 486, 487, 535, 540, 590; – Jan, sołt. z Rzuchowa: 164; – Piotr, mieszcz. kolski, ław., raj., zast. burgr. kolskiego: 343, 351, 391, 392, 423, 459, 513, 518, 543, 552, 566, 568, 569, 580, 588, 590, 598, 601, 605, 702, 735, 736, 740, 778, 789, 894, 900, 902, 903, 931, 949, 956, ż. Katarzyna (zob. Katarzyna, ż. Piotra Zmarzłego)
 Zobyeray (zob. Sobieraj)
 Zofia (*Sophia, Zophia*): 308, 718, 725, 774, 841, 872; – Cierpistradzina (zob. Cierpistradzina Zofia); – Jarząbkówna (zob. Jarząbkówna Zofia); – Kalinczyna (zob. Kalinczyna Zofia); – Kolipiátkowa (zob. Kolipiátkowa Zofia); – Pędziwiatrowa (zob. Pędziwiatrowa Zofia); – Początkowa (zob. Początkowa Zofia); – Warchołowa (zob. Warchołowa Zofia); – Włóczychowa (zob. Włóczychowa Zofia); – Wołkowa (zob. Wołkowa Zofia); – ż. Andrzeja Barłockiego (zob. Barłocki Andrzej): 148, 395; – ż. Pawła Gąsieczeni (zob. Gąsienko Paweł): 56
 Zolek (zob. Żolek)
 Zolnyerzewycz (zob. Żolnierzowicz)
 Zophia (zob. Zofia)
 Zquerczych (zob. Skwierczych)
 Zostkowa (*Zosthkowa*): 338
 Zwierz (*Swyerz, Suyecz*) – Benedykt z Ruszkowa: 432; – Maciej z Ruszkowa: 432; – Marcin z Ruszkowa: 432; – Stanisław z Ruszkowa: 432
 Zygmunt (*Sigismundus*) – Czarnocki (zob. Czarnocki Zygmunt)
 Zygota (*Zygotha*) Maciej: 199
 Żegota (*Zegota, Zegotha*) Maciej: 54, 84
 Żemla (*Schemla, Szemla, Zemla*): 139, 269, 322; – Jakub szewc, ław., podw., wójt: 24, 32, 37, 44, 56, 61, 64, 65, 81, 98, 176, 215, 252, 261, 266, 267, 278, 832; – Marcin: 24
 Żolek (*Zolek*) Stanisław: 27
 Żolnierzowicz (*Zolnyerzewycz*) Jan: 159
 Żułowany (*Zulowany*): 268
 Żuraw (*Szoraw, Zoraw*) Wojciech z Nagórnej: 205, 457
 Żurawek (*Shoravek, Szorawyek*): 206; – Wojciech z Bliznej: 575
 Żyd (*Judeus*) – Jakub: 676, 875; – Jan: 641; – Łazarz: 691; – Marek: 534, 561, 691, 875; – Szymon: 397
 Żydowska (*Judaica*), ulica: 766
 Żyła (*Schila*) Jan: 689

